1 januari 1965 81e jaargang Nr. 3763

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Levende gemeenten die bronnen zijn....

Nieuwjaarswens van de U.C.-vorzitter

Nagenoeg elke week kunt U in dit blad iets van mij vinden. Hoe U het vindt laten we in 't midden, blijft in het duister. Wanneer de Unie-Kommissie - voorzitter verzocht wordt voor de voorpagina van het nieuwjaarsnummer een woord te schrijven overvalt hem plotseling het gevoel van onvermogen om dat woord te vinden, want opeens moet hij vanuit een bepaalde funktie voor een bepaalde editie iets schrijven en dat stort hem in een soort van hoogtevrees: hij durft nauwelijks nog een stap te wagen. Want het woord van zo'n man in zo'n positie op z'n tijdstip moet toch uitgaan boven de inhoud van enige kolommen Zand en Zaad. Ofschoon de schrijver dezelfde is.

Om mijzeif wat op m'n gemak te stellen: allemaal overal veel heil en zegen in het nieuwe jaar en moge de zegen van de Heer U rijk maken. De vreemde, bevreemdende bede op onze zilveren munten moge bij U omslaan in de versterkende zekerheid, waartoe het kerstfeest ons wil brengen: God is met ons. Ons geleidt des Heren hand. Hallelujah! Maar reeds rolt de vrees weer op mij aan, want nu moest ik een profeet zijn. Niet een speler met woorden, niet een schaker met gedachten, maar een man met een verlossende, inspirerende boodschap voor een heel jaar. Niet dat de Heer der tijden Zijn werk indeelt naar onze kalender en ons daarom in de laatste dagen van december meer licht zou willen geven met het oog op onze menselijke verlangens een nieuw jaar te kunnen overzien. Hij telt bij jaar noch eeuwen en er is geen vermindering van Zijn ondoorgrondelijke kracht, wijsheid en liefde. De Heer is de Eeuwige en Zijn heerschappij omvat de loop der tijden. Merkt U niet hoe ik hier behoedzaam retireer en weg wil van mijn eventueel woord en U mee wil nemen naar de hoogten van God, naar Zijn onverwelkende heerlijkheid, die oneindig uitstraalt en lichten zal als de herinnering

aan zon en maan reeds zullen zijn vergaan? God alleen is groot en rijk is Zijn volk door deze zekerheid. Voor God gelden geen grenzen van tijd en ruimte en Hij overwint al wat Hem tegenstaat: Geloofd zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons naar Zijn grote barmhartigheid door de opstanding van Jezus Christus uit de doden heeft doen wedergeboren worden tot een levende hoop. Indien deze God uw Heer is hebt gij de wereld overwonnen en is uw heil in feite onaantastbaar geworden. Van dit geloof uit wordt al wat klein is, klein en zijn voor uw ziel en leven genoemde grenzen reeds gebroken. En wacht gij op Zijn dag, die komt.

Dit geloof en deze verwachting verlenen een ongekende spankracht aan ons bestaan en moeten ons allen wel voortdrijven om de waarheid over God, geopenbaard in Jezus Christus, wijd en zijd bekend te maken. Het moet ieder van ons tot grote dankbaarheid stemmen dat wij deze Heilige Geest-drift onder ons kunnen vaststellen. Het maakt blij te zien hoe vele gemeenten zich inspannen om op allerlei wijze en met velerlei middelen dit doel na te jagen: de verkondiging van de beste boodschap voor alle tijden en plaatsen. De offervaardigheid van sommigen is ontroerend en hun bereidheid om metterdaad mee te werken is hartverblijdend. In deze dagen van bezinning denken we aan onze zendelingen in Kongo en Suriname, maar evenzeer aan alle voorgangers hier te lande, die vaak moeizaam ploegen, moeizaam zaaien, maar niet ophouden voort te gaan. Voorzeker zullen ze komen met gejuich, dragende de schoven. De Almachtige zegene al Zijn dienaars en dienaressen of zij nu direkt verkondigen, notulen schrijven of een meisjesklub leiden; of ze in De Vinkenhof studeren of in een bejaardencentrum bedden opmaken.

Hoe het dit jaar in onze uniegemeenschap zal gaan weet geen mens. Waarom zouden we het willen weten? Wel op zijn plaats zal zijn het gebed, dat niemand zich-

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ Gemeenteberichten uit Emmen
- ★ Artikelen ter gelegenheid van de jaarwisseling.

Redaktie en administratie wensen alle abonnees een gezegend 1965.

zelf zal zoeken en dat we bewaard moge blijven voor de gedachte dat organisatie de plaats in kan nemen van de stuwkracht van Gods Geest. Niemand onder ons zal dat denken, maar zulke dingen sluipen geruisloos binnen. De meest geperfektioneerde machine blijft achter bij de scheppingen van God; en Hij geeft niet alleen het leven, maar ook de vorm. Moge het ons gegeven worden achter hem aan te gaan, opdat, indien wij al vormgevend menen te moeten optreden, wij dat leven niet insnoeren in door ons gekonstrueerde bouwsels. Wij zouden op den duur zowel het leven als de vorm verliezen. De tuin is Gods tuin en niet ons bouwterrein. Nu is onze unie een lichte organisatie van de samenleving der gemeenten en wij samen moeten ervoor waken dat ze nooit meer dan het dienstmeisje zal zijn. Het zwaartepunt ligt in de plaatselijke gemeenten. Levende gemeenten zullen de bronnen zijn, waaruit het water vloeit door de landen, door steden en dorpen. Dat de gemeenten door de zegen van God, onze Vader, zulke bronnen mogen zijn in het nieuwe jaar.

HUIZINGA.

Nieuws van hier en daar uit Kongo

„Maar Jezus zal toch zeker voor ons zorgen"

Bolebo. In Bolebo is het nu gelukkig weer rustig, zo schreef ons een kongolees predikant, een ex-leerling van ons. Dit is niet altijd zo geweest. Enkele maanden geleden staken rebellen vanuit het gebied van ex-Frans-Kongo de rivier over en bezetten deze plaats, een belangrijk handelscentrum, en een grote post van de B.M.S. De rebellen trachtten de bevolking voor zich in te nemen door geld en medicijnen uit te delen. Zij zochten strijdbare mannen uit die met hen tegen het leger moesten vechten. De bevolking echter liet zich niet verleiden door geschenken, schone beloften en dreigementen. Gelukkig maar, want toen het leger de plaats heroverde, had het geen reden iemand van de bevolking te doden. De zendelingen zijn er teruggekeerd, zodat het hospitaal en de scholen weer geopend konden worden. Enkele van onze collegae, die uit Yalemba moesten vluchten, geven er nu onderwijs. Deze laatsten en wij natuurlijk ook, hopen spoedig weer naar Yalemba te kunnen terugkeren. Maar dat zal voorlopig wel niet het geval zijn. Een van onze schooljongens was in Bolebo met vakantie toen de rebellen Stanleyville innamen. Gelukkig voor hem, want nu kan hij zijn studie voortzetten. Alle scholen in de voormalige Oost-Provincie zijn nog gesloten wegens de aanwezigheid van rebellen of wegens de afwezigheid van de zendelingen. Het ziet er donker uit voor de schooljongens. Ook de ernstige zieken komen er om wegens de afwezigheid van dokters.

Yalemba. Van onze collega Richards ontvingen we een bericht over onze post Yalemba. Richards moest destijds met de andere zendelingen vluchten, en bevindt zich nu in Leopoldville. Daar sprak hij enkele weken geleden een Belg, die een houtzagerij bezit niet ver van onze post. Deze man had willen vluchten met de zendelingen maar was van gedachten veranderd en teruggekeerd. Hij vertelde dat de eerste drie maanden tamelijk rustig waren verlopen. Maar eind november werd hij gevangen genomen. Eerst werd hij naar Yalemba overgebracht en gevangen gehouden in het huis van zendeling Richards. Het bleek dat de rebellen in onze huizen woonden en van onze post een soort hoofdkwartier hadden gemaakt. We waren blij dat hij kon vertellen dat men hem daar niet slecht had behandeld. Hij was vooral erg te spreken over Lilimo, een voormalige evangelist, maar nu een rebel. Dit alles veranderde bij aankomst in Basoko. Samen met enkele tientallen paters en nonnen, waaronder enkele vrienden van ons, werd hij dagelijks vreselijk geslagen. Vooral de missionarissen moesten het ontgelden. Men liet de paters en nonnen zich ontkleden en men gaf zich over aan lust en bloeddorst. Een van hen bezweek er aan. Vervolgens werden de gevangenen naar Stanleyville vervoerd. Onze belgische vriend was onder diegenen op wie bij het Lumumba-monument het vuur werd geopend. Hij wist te ontkomen en werd door de parachutisten naar het vliegveld gebracht. Hij was er zeker van dat velen van de missionarissen, die met hem in Basoko waren later werden vermoord.

Yakusu. Zoals reeds in De Christen werd vermeld, zijn onze collega's van Yakusu uit handen van de rebellen bevrijd. In augustus werden de zendelingen in de Oost-Provincie per telegram opgeroepen te evakueren naar Leopoldville. Maar de mensen in Yakusu hadden dit telegram niet ontvangen. Dr Taylor met vrouw en kinderen, zendeling Gollis en zijn vrouw, en verpleegster West met haar vriendin bevonden zich daardoor nog in Yakusu, toen rebellen Stanleyville, op 15 km van Yakusu gelegen, innamen. Dagelijks werd hun leven bedreigd. De krisis kwam toen de parachutisten de stad veroverden. Vluchtende rebellen kwamen ook in Yakusu. Twee van hen vielen verpleegster West en haar vriendin aan. Al worstelende kreeg zuster West enkele steekwonden aan armen en gezicht. Toch wisten beiden te ontkomen en te vluchten naar het grote ziekenhuis van Yakusu, waar ze zich opsloten in een kast. Toen het veilig leek gingen ze terug naar hun huis, waar ze de hele nacht opbleven totdat enkele christenen hen naar het huis van dr Taylor brachten. Ondertussen werd ook de woning van de familie Collis aangevallen. Ze bonsden op deuren en ramen en riepen dat ze de blanken wilden hebben. De zendelingen sloten zich op in de badkamer. Daar zaten ze te wachten totdat de deuren zouden bezwijken. Collis kwam toen op de goede gedachte op zijn politiefluitje te blazen. Op het geluid daarvan sloegen de rebellen op de vlucht, denkende dat de para's in aantocht waren. Ook zij werden later door de christenen naar het huis van dr Taylor gebracht. De volgende dag zat men daar angstig bijeen, de toestand besprekend. Plotseling klonk er een kinderstemmetje: **„Maar Jezus zal toch zeker voor ons zorgen."** Gesterkt en beschaamd door het kind wachtten ze toen de verdere gebeurtenissen af. Later op de dag werden ze door majoor Mike Hoare en zijn huurlingen bevrijd.

De dood van de direkteur van het BMS-ziekenhuis in Yakusu, Lifenya Pierre en zijn zoon heeft ons diep geschokt. We troffen hem nog aan in juli toen we op het punt stonden Stanleyville te verlaten. Hij reisde samen met ons naar Leopoldville om deel te nemen aan de Algemene Vergadering van onze gemeenten. Hij was een bescheiden en rustig man. Met hem is een goed christen en een krachtige leider der gemeente verloren gegaan. Zo brengt een nog zeer jonge kerk haar grootste offers. Zij zijn voor hun landgenoten en voor ons een voorbeeld.

Sona Bata. Ondanks enkele berichten in De Christen vraagt men ons nog vaak waar onze zendelingen zich bevinden. Zij hebben werk gekregen in Sona Bata, een zendingspost van de amerikaanse baptisten, niet ver verwijderd van Leopoldville. Gelukkig is het daar volkomen veilig. Hun bagage en de Landrover hebben ze na veel moeilijkheden veilig bij de Amerikanen kunnen opslaan. Beiden geven ze onderwijs. Broeder Edens bij de medische opleiding en broeder Ter Braak op een middelbare school. Tot nu toe ontvangen familie en vrienden goede berichten van hen. De Amerikanen schijnen zeer in hun schik te zijn met deze plotselinge maar welkome hulp. Voorlopig zullen onze families daar wel moeten blijven totdat men de toestand rondom Stanleyville volkomen meester is. Het wachten valt de families zwaar. Zij en de mensen in Irema hebben onze gebeden nodig.

J. B. VAN DER VEEN.

— Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen? (Ps. 121 : 1).

Aan rustige wateren

Bergen gaan we beklimmen...

De cliché-uitdrukkingen liggen aan het begin van een nieuw jaar voor de hand: we zijn opnieuw een mijlpaal gepasseerd en nog steeds zijn we onderweg, een nieuw trajekt ligt voor ons. De telkens terugkerende merkpunten van het leven, als het binnengaan van een nieuwe tijdkring, moeten wel aanleiding geven tot het ontstaan van geijkte en vaststaande uitdrukkingen. We moeten ze wel gebruiken, daarbij er telkens voor wakende, dat ze niet verslijten en zonder inhoud worden.

Met de jaarwisseling — en het is goed daarbij stil te staan — passeren we een mijlpaal die ons eraan herinnert, dat onze pelgrims tocht nog niet ten einde is. Het doel ligt nog voor ons, het heiligdom in Sion.

We kunnen het trajekt dat nog gegaan moet worden niet overzien. De pelgrim van het Oude Testament die onderweg is naar het Heiligdom in Jeruzalem ziet bergen voor zich, want rondom Jeruzalem zijn vele bergen.

Gaat het de pelgrim van het nieuwe verbond niet evenzo? Er zijn er die zich door de bergen laten afschrikken en de weg terug gaan. Maar zij in wier leven Jezus waarlijk Leidsman is geworden weten, dat hun leven beweging is, naar Hem toe Die ons getrokken heeft en nog trekt. De bergen moeten beklommen worden.

Soms zien we molshopen aan voor bergen. De molshopen, opgeworpen door het onderaards gewroet van gekwetste trots en beledigde hoogmoed. We voelen onsgepasseerd, achteruitgezet en mokken er over door. Molshopen waar we ons zonder meer overheen moeten zetten. Waag het niet zulke bergen te beklimmen. Het zijn valkuilen van de satan waarmee hij ons verzoekt. Sommigen hebben er hun hals op gebroken en het minste letsel dat men erbij oploopt is een gekneusde enkel waarvan men zijn leven lang last houdt...

Rondom Jeruzalem zijn ook bergen, die niet door onze inspanning maar slechts door ons geloof zijn te overwinen.

Van die bergen heeft onze Heer gezegd: Indien gij een geloof hebt als een mosterdzaad, zult gij tot deze berg zeggen: Verplaats u van hier daarheen en hij zal zich verplaatsen... Dat zijn de bergmassieven van verzoeking en teleurstelling, van zonde en schuld. Waag het ook niet die bergen te beklimmen! De spleten en ravijnen zullen u verslinden. Vrees niet, geloof alleen en zeg tegen deze bergen: Verhef u, en ze zullen zich verheffen...

Tenslotte zijn er de bergen die wèl beklommen dienen te worden om ze te overwinnen. Het zijn de hoogten die onze Leidsman Zelf ook beklommen heeft: Zelfverloochening, liefde, de berg der verzoening, Golgotha, met als hoogste top het kruis waaraan wij meegekruisigd sterven.

Die berg moet beklommen worden. Het is de weg.

De psalmist zegt: Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen? Om die berg te beklimmen is de Heer onze hulp. En onze voet zal zich aan geen rotspunt stoten, want Hij waakt over ons.

Wat een panorama biedt die laatste berg. Schoner dan dat wat Mozes voor zijn levenseinde zag vanaf de top Pisga op de berg Nebo. We zien er het nieuwe Jeruzalem. Het Heiligdom Gods.

Komaan, laten we de pelgrimstocht voorzetten. We gaan de bergen rondom Jeruzalem beklimmen! Jezus gaat ons voor.

v.D.

IN DE LEER

JAARWISSELING

TIJD

Uren, dagen, maanden, jaren... Het duurt niet lang meer of we zingen (of denken) deze regel weer, want dan hebben we jaarwisseling. Hoe vreemd, ja eigenlijk volkomen onjuist deze uitdrukking eigenlijk is realiseren we ons doorgaans niet; misschien tot ons geluk. Want wij hebben er wel behoefte aan om af en toe een punt van overgang te hebben. Het is ons alsof de stroom van de tijd dan even stilstaat en ons de gelegenheid laat voor terugblik en bezinning.

Maar het is maar schijn, omdat er nu eenmaal geen punt van stilstand in de tijd is. „Heden", dat is qua tijdsduur eigenlijk minder dan niets. Het is niet meer dan het dunne lijntje dat verleden en toekomst van elkaar scheidt. Het heden heeft geen eigen uitgebreidheid maar schuift op tussen de terugwijkende toekomst en het achtervolgende verleden. De griekse denker Heraclitus heeft gezegd dat een mens nooit twee keer in dezelfde stroom kan stappen omdat die stroom geen twee keer dezelfde is.

Geen wonder dat de tijd en alles wat zich daarin afspeelt van oudsher de mensen bizonder wisselvallig en onzeker heeft toegeschenen. Het waren alweer de griekse denkers die als eersten tijd en eeuwigheid tegenover elkaar stelden. De tijd representeerde de wereld van wording en vergaan, de eeuwigheid was datgene wat altijd gelijk bleef en aan geen verandering onderworpen was. Tussen die twee werelden bestond voor hun besef eigenlijk geen verbinding. Het enige wat als een soort tussenschakel tussen tijd en eeuwigheid optrad was de menselijke ziel die in het lichaam als in een gevangenis was vastgezet en na het overlijden weer terugkeerde naar de wereld van het zijn waar zij thuishoorde.

Dit besef lost veel problemen op en laat veel vragen onbeantwoord. Voor alles blijft de vraag wat dan wel de zin is van het leven in de tijd. Is het alleen maar voorbereiding op de eeuwigheid? Heeft het enige betekenis in zichzelf? Is er enige zin in het lijden dat we in ons leven moeten ondergaan? Deze vragen blijven vragen. De hoogste wijsheid voor dit leven is de berustende aanvaarding. Amor fati, ofwel: je moet leren je onveranderlijk lot lief te hebben; alleen dan kun je er mee leven.

Het is dit besef van uitzichtloze vergankelijkheid dat ons op de oudejaarsavond pleegt te vervullen. Aan onze diensten geeft dit een enigszins aparte kleur en in de prediking is het vaak ook wel te merken. Maar het is op zichzelf geen christelijk besef. Het is algemeen menselijk en we delen het met millioenen die misschien nooit van onze godsdienst hebben gehoord. Daarom is de jaarwisseling ook geen stuk van het kerkelijk jaar. Daarin zijn alleen de typische christelijke feestdagen opgenomen, die rechtstreeks met de boodschap van de grote daden Gods in verband staan. Het probleem van de tijd is dan ook voor een christen niet hetzelfde als voor een niet-christen. Als hij op dit stuk tenminste uit het evangelie leeft.

Dit is het merkwaardige van het bijbelse besef van de tijd: het is de plaats waar God zijn grote daden van heil en redding verricht. God is eeuwig en wij zijn het niet. Anders dan de Grieken die de ziel tot God wilden laten opstijgen betuigt de Heilige Schrift dat God tot ons is gekomen. Hij openbaart zich in de tijd. Dat betekent niet dat Hij ons iets aangaande zichzelf mededeelt of laat mededelen terwijl Hij zelf buiten de tijd blijft. Openbaring is zelfmededeling, is het komen van God in de tijd. Hij wordt in de tijd de verbondsgenoot van de

mens en wij kennen Hem ook alleen maar in de tijd. Wij kennen God alleen maar als de God die in de tijd zich openbaart. In zijn eeuwigheid zijn buiten tijd en ruimte kennen wij Hem niet. Op een vraag wat God eigenlijk deed vóór de schepping van de wereld antwoordde Luther: Hij ging het bos in en sneed stokken af om daarmee onnutte vragers af te straffen.. Wij kennen God alleen zoals Hij zich aan ons openbaarde na de schepping. In de tijd.

De bijbel leert ons verder dat God in de tijd geschiedenis maakt. Zijn grote daden liggen niet in één moment of periode maar strekken zich uit in de geschiedenis. We kunnen er zelfs jaartallen bij plaatsen, al kunnen we niet tot absoluut zekere getallen komen. Maar God maakt en heeft een eigen geschiedenis midden in de geschiedenis der mensen. Wij noemen die de heilsgeschiedenis. Die is in beweging vanaf het begin der schepping maar wordt hier en daar ineens zichtbaar en neemt gestalte aan. Het breedst en het duidelijkst in de geschiedenis van het volk Israel, het diepst in Jezus Christus de Zoon.

Het is niet mogelijk om gang en inhoud van de heilsgeschiedenis in dit ene artikeltje nader te beschrijven. Voor dit keer is voldoende wanneer we vaststellen dat deze geschiedenis van God onlosmakelijk verbonden, ja verstrengeld is met de geschiedenis van de mensheid en dus ook met onze geschiedenis. Wat in de geschiedenis gebeurt, of het nu duizend jaar geleden is gebeurd of enkele jaren geleden, dat gaat ons aan. Het raakt ons in ons bestaan in tijd en geschiedenis. Alleen reeds om die reden gaat de geschiedenis van Jezus van Nazareth alle mensen aan.

Maar daar komen nog twee dingen bij. In de eerste plaats is Jezus van Nazareth meer dan een figuur uit de geschiedenis der mensheid. Hij is de opgestane Heer en daaraan ontleent Hij zijn gezag en macht voor alle tijden voor en na zijn geschiedenis op aarde. Omdat Jezus uit de doden is opgewekt is zijn geschiedenis meer dan de geschiedenis van Socrates of Boeddha. Ook hun geschiedenis gaat mij aan, want zij stelt mij voor vragen die mijn leven ten diepste raken. Maar de Opgestane is meer dan deze onsterfelijken uit de geschiedenis der mensheid. Hij is de presente Heer die hier en nu aanspraak maakt op mijn wisselvallige en vergankelijke leven in de stroom der geschiedenis. Zijn Heerzijn brengt voor mij met zich mee dat mijn leven zin heeft als ik het aan Hem overgeef en Hem metterdaad mijn Heer laat zijn. Dat maakt voor mij de jaarwisseling al tot een betrekkelijk onbelangrijke zaak.

Maar — en dat is het tweede — deze geschiedenis is niet met Jezus van Nazareth geëindigd. Zij gaat vandaag nog door. Midden in de stroom van de mensheidsgeschiedenis gaat de heilsgeschiedenis verder. Weliswaar niet zo dat wij er een geschiedenisboekje over kunnen schrijven. Men heeft wel eens gedacht dat de kerkgeschiedenis de voortgaande heilsgeschiedenis zou zijn maar dat is toch te simpel geredeneerd. De kerkgeschiedenis is een wonderlijk mengelmoes van menselijke en goddelijke geschiedenis. Daar kunnen wij Gods heilsgeschiedenis niet zomaar uit aflezen. Anderen denken aan tekenen der tijden waarin Gods heilsgeschiedenis even zichtbaar wordt in onze mensheidsgeschiedenis. Men wijst dan op bijvoorbeeld het herstel van Israel als onafhankelijke natie waarin een vervulling wordt gezien van diverse oudtestamentische profetieën. Maar het verschijnsel Israel is niet zo eenvoudig te verklaren. Het is een teken van God, zeker, maar het is nog dubbelzinnig. Het spreekt nog geen duidelijke taal en daarom moeten wij met overhaaste duidingen vanuit de bijbel voorzichtig zijn.

De voortgang van Gods heilsgeschiedenis in, met en onder onze geschiedenis is dan ook vooral een zaak van geloof. Netzomin als Jezus Christus de opgestane Heer vandaag de overal zichtbare Heer is, is de geschiedenis van God doorzichtig. Maar sinds en op grond van de geschiedenis van Jezus van Nazareth die opstond uit de doden kan ik niet anders dan geloven dat deze geschiedenis nog doorgaat en op weg is naar haar voltooiing in de komst van het Koninkrijk van God.

Daarom hebben wij bij de jaarwisseling geen berusting en aanvaarding nodig maar geloof in het komende Rijk. De tijd is niet onze vijand maar onze bondgenoot want hij brengt ons steeds nader tot dat Rijk. Ook in 1965.

J. Reiling

ANNO DOMINI

Ieder jaar is een annum domini: een jaar van de Heer! Als gelovigen zegt ons dit meer dan het feit dat onze jaren zonnejaren zijn. Dat moge een aangelegenheid zijn der geleerde sterrekundigen, voor ons geldt de belijdenis dat de tijd van de Heer is. Die de sterren heeft gemaakt en ze een plaats en een weg gegeven heeft gaf ons daarmee ook de tijd.

De viering van oud en nieuw geeft ons gelegenheid om eens na te denken over de tijd die God ons gaf, zoals de dichter het zei: „Hij strooit de jaren voor zich heen", en een andere woordkunstenaar: „.. en geeft ons de tijd: wat we nooit durven hopen wordt werkelijkheid".
Ik hoop dat U daarvoor tenminste „tijd" hebt. Er zijn namelijk mensen die geen tijd hebben. Dat is een moeilijke aangelegenheid. En voor de medemensen kan dat wel eens heel lastig zijn. De secretarissen van onze kerkeraden zijn druk bezig verschillende mensen briefjes te sturen met de vraag of zij zich beschikbaar willen stellen voor een functie als ouderling, diaken of diakones en de harde werkers in de gemeente zijn er voortdurend op uit medewerkers te krijgen om de vaak betrekkelijk kleine kring van echte werkers uit te breiden. Mondeling, middels telefoon — die kostelijke snelpraatmachine— of schriftelijk komen dan de reacties binnen. De meesten zeggen dat ze geen tijd hebben. Geen tijd meer, of geen tijd over. Hun leven zit helemaal volgestopt. Dat is verschrikkelijk zielig. Al die mensen die geen tijd hebben. En zo heeft iemand, overstelpt door al die mensen die propvol zitten eens gezegd: de wereld gaat aan vlijt ten onder!
Imponerend zijn de mensen die altijd tijd hebben en zelfs als ze geen tijd hebben met een groots gebaar tijd maken! Dan hebben ze iets van de Schepper in zich. De maker wordt zichtbaar in zijn werk. Merkwaardig: de mensen die het meeste doen, kunnen er het meeste bij doen: metwijsheid en beleid delen ze hun tijd in. Zij zijn de kunstenaars met de tijd. Zij gebruiken de tijd als gegeven, als een stuk materiaal, en ze blijven er fit bij. Zelfs in de ouderdom bewaren ze nog die frisheid: ze houden de ziekte en de dood voor de gek en in de eeuwigheid stralen ze met dubbele heerlijkheid. Zij zijn de Meesters van de tijd. Natuurlijk is het maar een grapje, dat „tijd maken". Maar humor kan soms de waarheid zeggen. En zeggen we ook niet: „schepping", als we een schoon schilderij zien, of een machtig stuk handkunstwerk in hout of steen?

Ik geloof dat deze mensen met de viering van oud en nieuw geen moeite hebben. In elk geval heel wat minder moeite dan de mensen die nooit tijd hebben, en bij het knallen van hun rotjes een stuk weemoed wegschieten dat hen dreigt te overmeesteren: Alweer een jaar! Sommige van die mensen komen alleen met de oudejaarsavond in de kerk. Net nog even op de valreep. En dan vermannen ze zich en gaan met een zak vol goede voornemens het nieuwe jaar in, en ze willen er niet aan denken dat de weg naar de hel daarmee bevloerd is.
Maar de tijdmeesters hebben geen moeite met de tijd. Ze hebben geleerd er mee om te gaan. Ook zonder de knobbel van de denkgeniale Einstein die de betrek-

NADER BEZIEN

De nieuwe Bijstandwet

Met ingang van 1 januari 1965 treedt de nieuwe Bijstandwet in werking. Het pakket sociale verzekeringen, dat kenmerkend is voor onze welvaartstaat — een eigenlijk onjuiste vertaling van het engelse wellfare — wordt hiermee uitgebreid met een voor iedere Nederlander geldende regeling, die de uit het begin van deze eeuw stammende Armenwet vervangt.

Het pricipiële verschil tussen de oude Armenwet en de nieuwe Bijstandwet is, dat de geldelijke ondersteuning van hen die ervoor in aanmerking komen voorheen door de wet als een ‚gunst' werd uitgelegd terwijl het thans als een recht van de ondersteunde wordt beschouwd.

Praktisch betekent de nieuwe wet in de meeste gevallen een veel ruimere bijstand.

Men heeft weleens gemeend, dat de kerkelijke diakonieën in deze tijd steeds minder betekenis zouden krijgen. Met de nieuwe Bijstandwet in zicht is zelfs wel gezegd, dat er voor de kerken helemaal geen diakonale taak zou overblijven omdat die steeds meer en vollediger door de staat wordt overgenomen.

Niets is echter minder waar.

Nog afgezien van de mogelijkheid, dat de diakonieën met de nieuwe wet ruimte hebben gekregen om extra-uitkeringen te doen, krijgen de ‚sociale departementen' van de kerkelijke gemeenschappen nu ook de handen vrij om zich op een veel breder terrein te bewegen. Daarbij kan gedacht worden aan sociale zorg voor bejaarden en zieken in de meest ruime zin van het woord — waarvoor ook in onze gemeenten gelukkig steeds meer aandacht is gevraagd èn gekomen! — en moet vooral gedacht worden aan het werelddiakonaat.

Het woord van Jezus: De armen hebt gij altijd bij u, is nog steeds waar, zij het ook dat deze armen (bijna) niet meer in òns midden zijn. Zij wonen verder weg — maar niet te ver weg —, in het Zuiden van ons kontinent, in Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Daar leven nog mensen, die weten wat honger is, die in krotten — gebouwd van de afval van het rijke Westen — verblijven (wonen kun je 't niet noemen) en die hun naaktheid bedekken met vodden.

Vooral met het oog op deze nood, die naarmate wij rijker worden steeds groter wordt, mag geen kerkelijke gemeenschap besluiten, zelfs niet met de gedachte spelen, met de invoering van de nieuwe Bijstandwet de diakonale kollekten af te schaffen.

We zijn dankbaar voor de nieuwe wet. We mogen ons gelukkig prijzen te wonen in een land waar ‚van de wieg tot het graf' voor zijn inwoners gezorgd wordt. Te wonen in een ‚verzorgingsstaat' is — voor de christenen wel in 't bizonder — echter een geweldige opdracht: om te zorgen voor hen die niet verzorgd worden.

v.D.

kelijkheid van de tijd in formules wist uit te drukken, weet hun ziel dat de tijd gekneed kan worden, gerekt en als het moet zelfs stilgezet om tijd te winnen, zoals Jozua het deed.

★

Anno Domini: Des Heeren is het Jaar. Dat wil zeggen: Het komt van de Heer. De origine van de tijd is God. Goddank. Al die verhaaste en overspannen mensen, al die opgejaagden en onrustigen mogen weten dat de oorzaak van hun ziekte een bedriegelijke demonie is en niet van God. God geeft de tijd. Dat is barmhartigheid en liefde. Wij mogen de aarde bewerken en bebouwen. De tijd is een stuk van ons menszijn, en gaat zich zelfs uitdrukken in onze gestalte. Wij staan niet tijdloos stil, maar God deelt ze ons met gulle hand toe. Weer een dag, weer een jaar, totdat Hij onze tijd voleindigt, naar de mate waarin wij haar waarlijk bezeten en gebruikt hebben.

★

Anno Domini: De tijd is van de Heer. Hij blijft de bezitter van de tijd. Zolang Hij wil duurt deze tijdschepping. Het kleinere eigen leven, en ook het grotere bestaan om ons heen, waaraan wij deel hebben, de wereldtijd. God geeft de volkeren de jaren. God geeft de wereld de tijd. Maar Hij geeft ze in gebruik. Het gaat om het rentmeesterschap van de tijd, en daarmee om de verantwoordelijkheid voor de tijd. Het jaar dat voorbij is was van God, het jaar dat komt is ook van God.

Hoe God ook de tijd nieuw zal geven in zijn komende Rijk van heerlijkheid weten we niet. We zullen daar echt niet al maar door op een stoel hoeven te zitten en voortdurend betoverd in het licht staren.

Als God een nieuwe hemel en een nieuwe aarde maakt, zal Hij ook een nieuwe tijd maken.

En als we die tijd straks hebben zullen we beter gaan begrijpen wat eeuwigheid is.

Ph. L. (Gr.).

gemeenteberichten

DS C. DE JONG WEER THUIS

EMMEN—(D.M.) Met de kerstdagen in het vooruitzicht hebben wij de blijde mededeling, dat ds C. de Jong van Klazienaveen thuis zal komen uit het sanatorium. Dit geeft grote blijdschap voor gemeente en ook voor het huisgezin.

Het tweede vervult ons echter met enige zorg, n.l. dat onze voorganger ds H. v. d. Werf de roep van de gemeente 's Gravenhage heeft beantwoord en gemeend heeft daarheen te moeten gaan. Toch zien we met grote dankbaarheid terug op de periode van tien jaar waarin hij zijn gaven en krachten aan onze gemeente gegeven heeft en wij bidden de Heer, dat Hij weer een arbeider in Zijn wijngaard tot ons zende.

Tevens wensen wij al onze mede-broeders en zusters Gods beste zegen toe voor het jaar 1965.

Tabitha-Bouw-Actie

Al weer een jaar voorbij...

Een jaar van vraag en aanbod. Wij vroeger uw medeleven, uw gebed, uw offer voor de diaconale taak onzer verbonden gemeenten, zoals die in en door Tabitha gedaan wordt. Ons werden vele kansen geboden, die taak op wijd terrein uit te voeren. Werd niet in dit afgelopen jaar Tabitha-Stadskanaal in gebruik genomen? En is het bestuur ondertussen al weer niet bezig met een nieuw project in Amsterdam?

Nogmaals: "Kinds worden"

Veertien dagen geleden lieten we even onze aandacht vallen op een groep bejaarden, die in de ouderdom door verschillende oorzaken de controle over zichzelf verliezen. We lieten u weten, dat het leven in een geschikt verpleegtehuis voor deze mensen nog veel vreugde kan brengen. Dáárom moeten er zulke tehuizen komen, en ook wij mogen daaraan meewerken. En nu moet ik helaas nog eens weer op een zaak komen te spreken, die verdrietig is. Déze zaak namelijk, dat sommigen, ook kerkeraden, nog immer menen, dat de bijdragen, die wij vragen, bestemd zijn voor de exploitatie; met name om tekorten in de exploitatie op te vangen.

Dit is beslist niet waar! Wat wij voor de Tabitha-Bouw-Actie verzamelen, is bestemd voor de uitbouw van ons werk; voor de restauratie van Tabitha-Scheveningen; voor de uitbreiding van het bejaardentehuis te Stadskanaal, én voor het stichten van nieuwe tehuizen.
Indien wij een verpleegtehuis voor geestelijk en/of lichamelijk gestoorde bejaarden gaan stichten, kunnen wij slechts een garantie van de rijksoverheid verkrijgen, indien we beschikken over 5% van de stichtingskosten.
Een verpleegtehuis kost ongeveer 25 à 30 duizend gulden per bed; voor 100 bedden dus 2½ à 3 miljoen. 5% daarvan is 125 à 150 duizend gulden.
We moeten ons bezit als stichting Tabitha dus vermeerderen, opdat we dit bedrag boven water kunnen brengen. Dán kunnen we garantie krijgen. Let wel: Geen subsidie! De rijksoverheid subsidiëert niet.

Medewerkers gevraagd
Niet alleen vragen we voorbede en offers, maar ook uren. Wie wil op de één of andere wijze med-arbeiden aan de uitbouw van het diaconale werk? Die stelle zich met mij in verbinding.

Legatering
Wie in zijn/haar testament Tabitha wil gedenken, kan dit langs de geordende weg doen (via de notaris dus). Wie nadere inlichtignen wenst, stelle zich met mij in verbinding.

1965, 14 november
Dat duurt nog bijna een jaar. Maar regeren is vooruitzien. En aangezien wij als mensen, als christenmensen regeerders zijn, regeerders over onze tijd, onze talenten, ons bezit, moeten we dus vooruitzien. Daarom noemen we u nú reeds de datum voor de Tabita-zondag in 1965. Dat is 14 november. De broeders leden van de raden onzer gemeenten prenten deze datum wel in hun hoofd? Dank u.

Laatste verantwoording
En een prachtige verantwoording, vindt u niet?

Van baptistengemeente:
te Pernis f 47.09; te Stadskanaal f 256.96; te Emmererfscheidenveen f 25.—; te Deventer f 90.50; te Hoogeveen f 67.77; Zutphen f 21.85; te Haarlem f 40.20.

Van zusterhulp
te Hengelo (O) f 28.51.

Van particulieren:
HQ te R f 2.50; GP te A f 10.—; wed vdW te F f 5.—; HS te L f 10.—; mej. PJ te U f 5.—; HJW te H f 5.—; JB tedD f 30.—; CB-vdB te Oa/dA f 5.—; JWvdB te E f 6.—.
Allen heel, heel hartelijk dank!
Vergat u in 1964 de Tabitha-Bouw-Actie met een gift te gedenken? Het kan nog.

En in 1965 is ons gironummer nog steeds 1028558 t.n.v. Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

H. PLOEGER.

Weer een jaar is heengegleden ....

Wel niemand ontkomt aan dat merkwaardig weemoedig gevoel, wanneer de laatste dag van een jaar aanbreekt. Het lijkt iets op dat wat zich van ons meester maakt, wanneer we door de grindpaden van het kerkhof, verzonken in gedachten, op weg zijn naar een verse zandhoop naast een rechthoekig uitgegraven stukje aarde, waarin straks, nadat nog enige vrienden en tenslotte de dominee hebben gesproken, de kist zal wegzinken. Langzaam, zonder schokken, maar zo vreeselijk onherroepelijk, definitief, voor altijd. Als die de slag verloren hebben wandelen wij daarna terug en wagen ons weer in het voortrazend verkeer dat ons dwingt tot een zelfde tempo. Het leven gaat verder. Jawel. Armer? Rijker? Totdat het zilveren koord losgemaakt en de gouden lamp verbroken wordt; totdat de kruik bij de bron verbrijzeld en het scheprad in de put verbroken wordt.

Natuurlijk wekt de voorganger ons in de oudejaarsavonddienst op om dankbaar te zijn. Maar hij herinnert ons ook aan ons falen. Misschien zegt hij ons dat wij, hij en wij, met onze tijd gemorst hebben en dat we met de dagen gesmeten hebben alsof 't niet op kon. Opeens bliksemt het door ons heen dat het wel op kan en dat we ons moeten haasten om zuinig te worden met wat nog rest, als het God belieft. Het is niet ondenkbaar dat hij preekt over de boom, die maar geen vruchten wil voortbrengen en waarvan de eigenaar zegt, dat hij nu maar gerooid moet worden. Daar is dan wel die andere, die pleit: Heer, laat hem nog dit jaar staan...., maar het besef van de ijdelheid van ons vluchtig bestaan herinnert ons aan de Prediker, die daarover zovele trieste woorden schreef. Ik blader in mijn agenda van '64, die ik zometeen naast de andere van vorige jaren zal leggen. Aantekeningen van bezoeken, vergaderingen, reizen, begrafenissen. Wat is ervan gebleven? In mij, in de anderen, die ik ontmoette? Wat heeft het allemaal opgeleverd voor de gemeenschap en voor mijn eigen innerlijk leven? There is a hole in my bucket — er zit een gat in mijn emmer. Wat is er weinig dat ik mij nog kan herinneren. Wat is er veel dat mij heeft afgehouden van het leven met God. De zaken en vermaken hebben een gat in mijn schip geboord en ik heb vaart verloren, water gemaakt. Heb ik mij werkelijk iets aangetrokken van het leven en lot van anderen? Ben ik ooit echt afgedaald in de diepten, waarin anderen moeten leven? Hebben ze mij begrepen als ik wat trachtte te zeggen of sprak ik onverstaanbaar?

Merkwaardig, dat we soms zo'n scherp oog kunnen hebben voor onze tekortkomingen. Dat onze al te grote menselijkheid — of is het onmenselijkheid? — ons ontzettend in de weg kan staan en wij verdrietig worden over ons zijn en zo-zijn. Zo zitten we op de oudejaarsdag te peinzen en worden stil, verzinken in gedachten, moeizaam schrijdend over 't grindpad.
Nadat andere sprekers hun woorden over de stervende, de dode, gezegd hebben: de ekonoom, de strateeg, de journalist en de vakbondsleider, zal iemand de Schriften openen en opeens zal een vogeltje in die hoge treurwilg gaan fluiten, de zon zal doorbreken en poorten in de wolken vergulden. Daar stroomt het woord vol licht en glorie ons bestaan binnen en wij horen de melodie, die we kwijt waren. Kontinenten en hun problemen, landen en hun noden, huizen en hun kruisen liggen daar nog wel, maar er komt iets door van wat Johannes op dat kleine eiland ervoer. Hij kwam in vervoering des geestes op de dag des Heren en hij hoorde achter zich een luide stem, als van een bazuin.... en hij keerde zich om.... en toen hij Hem zag, viel hij als dood voor zijn voeten. Maar Hij legde zijn rechterhand op Hem en zei: Wees niet bevreesd, Ik ben de eerste en de laatste, en de levende, en Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheden....

Over het kerkhof waait de wind en zingt een lied: Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.. en wat zal mij die kalender dan deren en het achter mij vallen der jaren. Rust mijn ziel want Christus is Koning en Hij neemt de zondaars aan, ook op oudejaarsavond. Hij vergeet de broeder niet die Hij op aarde liet, maar zal tot hem wederkomen en hem en allen verlossen van wat krenkt en schendt. Geloofd zij God op zijnen troon. Hij geeft zijn eengeboren Zoon. Verblijd, verblijd u, eng'len- en mensenschaar: Met Hem breekt aan het nieuwe jaar!

HUIZINGA.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Nieuwe Pekela, S. J. Zijlstra te Eindhoven.

ABONNEES

Wij verzoeken u vriendelijk het abonnementsgeld betreffende 1965 **NU** te willen voldoen door overmaking op giro **92 60** ten name van de Unie, Amsterdam, korrespondentie-adres: Dalweg 77, Arnhem.
U kunt betalen:
f 3,20 over het eerste kwartaal 1965, of
f 6,40 over het eerste halfjaar 1965, of
f 12,80 over het gehele jaar 1965 ineens.
Let even goed op het verhoogde bedrag ! ! !
Voor uw medewerking door tijdige overmaking **(bij vooruitbetaling,** dus vóór 31 december a.s.) zeggen wij bij voorbaat hartelijk dank!

Enkele vragen naar aanleiding van een vraag

Het artikeltje „Kan de God van de bisschop ons redden?" van de hand van ds Voorhaar heeft bij mij enkele vragen opgeroepen die ik graag op dezelfde plaats wil stellen. Om maar bij het eind te beginnen, wat betekent nu precies de solidariteit met Hem, waartoe br Voorhaar ons met een beroep op Berkhof oproept? Ik ben bepaald benieuwd naar dit antwoord want het zou iets laten zien van zijn worsteling met de stof der prediking en zijn poging om in zijn solidariteit met de eigentijdse taal en denkwereld Christus te verkondigen.

In de tweede plaats is mij niet duidelijk waarom Kraemers bestrijding van Tillich openhartig moet heten. Na lezing van br Voorhaars artikel heb ik haar nog eens doorgenomen maar een bizondere openhartigheid kan ik er niet in ontdekken. Deze manier van critiseren is in wetenschappelijke literatuur, dacht ik, vrij algemeen. Bovendien is Kraemers critiek op Tillich bepaald niet het sterkste stuk van zijn door br Voorhaar aangehaald boek, althans voorzover ik daarover kan oordelen. Ik vrees dat het woord ‚openhartig' bij de lezers verkeerde voorstellingen wekt, als had Kraemer van Tillich zulke verborgen slechtheden aan het licht gebracht dat een eerzaam gelovige daarvan alleen maar gruwen kan. Misschien zie ik het verkeerd maar dan wil ik graag terechtgewezen worden.

Tenslotte weet ik niet goed weg met de dankbetuiging van br Voorhaar aan bisschop Robinson. Hij schrijft dat er veel was wat het Godsbeeld van gisteren en eergisteren voor vandaag onnodig belastte. Bedoelt hij dat Robinson hem daarvoor de ogen heeft geopend? Betekent dit dat hij een eindweegs met Robinson meegaat? Het zou inderdaad interessant zijn te vernemen hoe br Voorhaar precies tegenover Robinson staat. Wel beveelt hij aan „dat wij ons met het vraagstuk door deze eerlijke zoeker zo klaar naar voren gebracht, serieus en grondig blijven bezighouden", maar uit zijn artikel blijkt, althans mij niet, waartoe dit bij br Voorhaar zelf heeft geleid. Hebben niet alleen de lezers van ons blad maar ook de jonge en andere gezinnen bij wie hij 't boekje van Robinson tot inkijken uitnodigend zag liggen er recht op om van hem te horen wat hij beschouwt als onnodige ballast bij onze voorstelling van God?

J. Reiling

Korrektie

In ons artikeltje Het moderne Israel (De Christen, 24 december j.l.) maakten we een domme fout. In de laatste kolom (pag. 4) schreven we: ... waar drie weken later... Dit moet zijn: ... waar **twee** weken later...
Wellicht is de wens ook hier de vader van de gedachte geweest: we wilden wel, dat uw vakantiereis naar Israel drie in plaats van twee weken zou duren!

In de kop van de voorpagina speelde het zetfoutenduiveltje de drukker parten; men leze voorzitter...

Onze verontschuldigingen!

v.D.

Mededeling van de E.C.U.

Aan alle gemeenten.

In het jaar 1964 is de ECU begonnen met het verlenen van financiele hulp aan enkele gemeenten voor het houden van bizondere evangelisatie-acties.
Voorzover een gemeente iets ging ondernemen buiten het gewone werkschema en voor zover het met eigen middelen niet helemaal te bekostigen was, kon deze steun worden toegezegd. Op enkele plaatsen is deze toezegging tot stimulans mogen zijn voor het ondernemen van bizondere evangelisatie-activiteit. Hier en daar is ook subsidie uitgekeerd, terwijl elders achteraf is gebleken, dat het benodigde geld ter plaatse bijeen was gekomen, zodat geen subsidie hoefde te worden uitbetaald.
Nu de plannen en begrotingen voor 1965 weer in bespreking komen is het wenselijk ook deze zaak in veler aandacht te brengen, vooral van de raden en de evangelisatiecommissies. Kan er in uw gemeente iets bizonders ondernomen worden? Moet er niet eens een andere methode gebruikt worden? Naast de grote en beslissende betekenis van de gestage arbeid zijn er toch ook mogelijkheden om iets extra's te doen om daardoor veler aandacht te trekken tot onze, van God gegeven boodschap!
Indien u bij deze overwegingen stuit op de moeilijkheid van te hoge kosten, stel u dan eens in verbinding met onze commissie. Deze uitnodiging geldt alle gemeenten en is dus onafhankelijk van de omstandigheid of er al dan niet een jaar-subsidie voor de arbeid wordt gevraagd. In beide gevallen zouden de omstandigheden zodanig kunnen liggen, dat voor bizondere acties een beetje hulp onontbeerlijk is.
Zoals hierboven reeds werd geschreven geldt dit een extra inspanning der gemeente, buiten het gewone werk om, waarvoor de gemeente ook zelf in de eerste plaats haar uiterste best wil doen. Gaarne zullen wij nader met u in overleg treden. Indien een evangelisatie-commissie het initiatief neemt, zal de aanvrage toch door de raad der gemeente moeten worden ingediend. Wij hopen in de komende weken allerlei stoutmoedige plannen te krijgen. Stuurt U ze vóór of op 24 januari 1965 aan onze secretaris: ds N. J. van Beek, Costerstr. 19, Alkmaar, die u ook gaarne verdere inlichtingen zal geven en die de voor ons benodigde gegevens wel van u zal opvragen.

Lezers aan het woord

De geest van de anti-christ

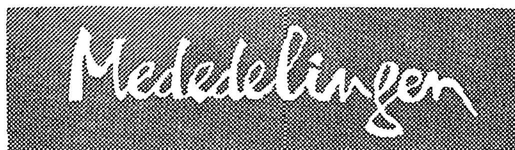
Geachte ds Van Dam,
2 Joh. 1 : 7 zegt: „Want er zijn vele misleiders uitgegaan in de wereld, die de komst van Jezus Christus in het vlees niet belijden. **Dit is de misleider en de anti-christ".**
Beseffen we wel welke geest werkt in de engelse bisschop en door wie hij tot het schrijven van zijn boek „Eerlijk voor God" geïnspireerd werd?
1 Joh. 2 : 22 vertelt ons dat duidelijk: „Wie is de leugenaar dan wie loochent, dat Jezus de Christus is? Dit is de anti-christ, die de Vader en de Zoon loochent. Een ieder die de Zoon loochent heeft ook de Vader niet".
Mogelijk is deze Robinson een bijzonder sympathieke persoonlijkheid en is hij zich niet eens bewust door welke geest hij geleid en verleid wordt.
Was het niet uit liefde dat Petrus eens tot de Heiland sprak: „Dat verhoede God, Here, dat zal u geenszins overkomen!"
Maar de Here Jezus doorzag de duivel en Zijn antwoord was: „Ga weg, achter Mij satan; gij zijt mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen". (Matth. 16 : 22 en 23).
Zelf had ik aan het lezen van de recensie van het boek genoeg, omdat ik meen dat we ons nooit vrijwillig in het krachtenveld van de boze moeten begeven. De zachtmoedige apostel der liefde is in 2 Joh. vers 9, 10 en 11 nogal fel.
Als we ons vrijwillig in verzoeking begeven heeft de bede: „Leid ons niet in verzoeking" weinig zin.
Jacobus 4 : 7 zegt: „Onderwerpt u dus aan God, maar biedt weerstand aan de duivel en hij zal van u vlieden". Het is voor ons nutteloos om met satan, eens de grootste geest naast God, te gaan redeneren. Schuilen bij Jezus en strijden in Zijn kracht is voor ons de enige weg.
De bijbel heef de afval voorzegd. De Here Jezus spreekt er over in Matth. 24 en Paulus in 2 Thessal. 2 : 3, Openb. 3 : 10 en 11 vertelt over „de ure der verzoeking die over de gehele aarde zal komen".
Het ongeloof neemt toe en veel christenen zijn wankelmoedig en verward in de twijfel.
Op de puinhopen van ongeloof en wankelmoedigheid zal eens de duivel zijn meesterwerk oprichten. Hij zal een godsdienst zonder Verlosser in het leven roepen. Hij zal een kerk bouwen zonder Christus. Hij zal onderwerping eisen, maar niet aan het woord van God.
Alleen als we wedergeboren zijn en **doen** wat de Here Jezus zegt kunnen de regen, stormen en winden van twijfel en ongeloof over ons (levens) huis komen en het zal niet instorten omdat het op de Rots (Christus) gebouwd is.
In de storm groeien de wortels der (gave) bomen en ook die van het (ware) geloof. Gebouwd op de „Rots der Eeuwen" kan het geschud worden, maar zal als een fakkel feller gaan branden.
„Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude" dat is het geheim van ons standhouden.

Delfzijl, 18 december 1964

O. A. Smedes-Doorenbos.

Gezond gezin

Zoals reeds eerder in De Christen bericht zal er, belegd door de bond van baptistengemeenten in Friesland, binnenkort een weekend voor jonggehuwden in deze provincie worden gehouden met als onderwerp **Gezond Gezin.**
Het ligt in de bedoeling, dat dit weekend zal worden gehouden op het (hervormde) vormingscentrum De Oorsprong te St. Nicolaasga (in de buurt van Joure) op 22 en 23 mei 1965.
De kommissie die met de voorbereiding van dit weekend is belast is nog bezig om een bizonder aantrekkelijk en leerzaam programma samen te stellen, waaraan — naar verwacht wordt — zal worden meegewerkt door een bekend deskundige op het terrein van de huwelijks- en gezinsvoorlichting. Nadere bijzonderheden zullen hierover ten spoedigste nog worden gepubliceerd.
De prijs voor dit weekend — vanaf zaterdagochtend 10.00 uur tot en met zondagavond — zal ongeveer ƒ 12.50 per persoon bedragen. Uiteraard zijn hierbij maaltijden en logies (2-persoonskamers) inbegrepen.
In uitzonderingsgevallen is het mogelijk, dat de kinderen worden meegenomen. Een juffrouw, die zich met de kinderen bezig houdt is op het centrum aanwezig.
Zij die aan dit weekend wensen deel te nemen dienen zich vóór 1 februari a.s. op te geven aan: A. Kuperus, Goeman Borgesiuslaan 37 te Sneek.

Wie kan de Adm. van De Christen, Dalweg 77, Arnhem inlichten over de tegenwoordige adressen van de volgende abonnees?

1. H. v. d. Berg, v.h. Goudenregenstr. 78, Den Helder.

2. A. Mars, Den Boschstr. 28, Heerlen.

3. B. Maarssen, Ganzebloemstraat 22, Eindhoven.

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

TELEFOONNUMMER

Ds H. Th. Plevier is telefonisch aangesloten onder nummer (05490) - 6129.

ADRESWIJZIGING

Het adres van ds W. Veenstra te Amsterdam luidt thans: G. ter Borgstraat 38II, Amsterdam-Zuid (telefonisch nog niet aangesloten).

Het adres van ds J. B. van der Veen luidt thans: Aalbersestraat 71, Dordrecht.

Een groet uit USA

Geachte broeders en zusters,

Het is in deze tijd van kerst en nieuwjaar dat onze gedachten uitgaan naar u allen. We willen graag langs deze weg u een goede kerst en een gezegend 1965 wensen.
Zoals u misschien weet zijn wij hier in Amerika om een praktijkstudie in centrumwerk te maken. We hopen eind 1965 weer in Nederland te zijn.
De laatste zes maanden zijn we verbonden geweest met de leiding van American Baptist Assembly in Green Lake, Wisconsin. We hebben daar een zeer goede en leerzame tijd gehad, waarmee we u in de toekomst nog hopen te kunnen dienen. Het is een groot bedrijf waar dit seizoen ongeveer 30.000 gasten zijn geweest. Het is prachtig gelegen aan een groot meer in het noordelijk deel van de staat Winconsin. Het terrein is heuvelachtig, en al met al konden de gasten genieten zoveel ze wilden.
Op het ogenblik zitten we in de stad Philadelphia in de staat Pennsylvania. We zijn uitgenodigd door Eastern Baptist Seminary om hier in het tweede semester een aantal lessen te volgen in jeugd- en groepwerk.
Tot nu toe hebben we een zeer gezegende tijd hier gehad, en veel medewerking van diverse personen en instanties.
We zijn erg dankbaar voor al deze zegeningen, en blij dat we dit werk mogen en kunnen doen.
Voor het volgende zomerseizoen zijn er al weer verschillende plannen, maar daarover hopen we ter zijner tijd nog wel eens iets te laten horen.
Vooreerst groeten wij u allen hartelijk en wensen u Gods zegen.

Luuk en Janny Nieman

L. Nieman

6318 City Line Ave. Pob. 54
Philadelphia. 51. Pa.
U.S.A.

De Heer nam tot Zich, Zijn kind, onze lieve man, vader en behuwdvader

BEREND JANSMA

op de leeftijd van 57 jaar.

Mijn rechterhand zal vast uw gang besturen totdat gij eeuwig in mijn vreugde staat.

J. Jansma-Postma
Rensche en Piet
Lubbert en Hielkje
Winy en Max
Anneke en Paul
Pop

Haulerwijk, 20 december 1964

De begrafenis heeft plaatsgevonden op donderdag, 24 december 1964 te Haulerwijk.

Zondagmorgen 20 december j.l. nam de Heer, heel in de vroegte, van onze gemeente tot Zich, Zijn dienstknecht, onze geliefde broeder ouderling

BEREND JANSMA

Wij zijn niet alleen hem grote dank verschuldigd, maar ook onze Heer, die ons zovele jaren in broeder Jansma een toegewijd lid schonk, Lucas 19 : 17.

Baptistengemeente te Haulerwijk.

---

8 januari 1965 81e jaargang Nr. 3765

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Een nieuwe unie-organisatie ?

Waar praten baptistenvoorgangers over als ze elkaar toevallig in een treincoupé ontmoeten? Natuurlijk eerst over ‚Hoe is 't thuis?', maar daarna — als thuis alles goed blijkt te zijn — al heel gauw over het werk in de gemeente en in de unie. En als dan net, zo tegen het einde van het jaar, de verantwoording uit ons unie-bureau in ons weekblad is gepubliceerd waaruit blijkt, dat sommige takken van arbeid — eigenlijk alleen maar de zending! — een finantiëel bizonder goed jaar hebben gehad en dat voor andere sektoren een niet onbelangrijk tekort dreigt (met name de ECU!), dan gaat het gesprek al spoedig over onze landelijke organisatie van gemeenten over de goede hoedanigheden ervan maar ook over de gebreken die eraan kleven...

Aanleiding tot gedachtenwisseling

Het hierboven genoemde gesprek — op zichzelf helemaal niet zo erg belangrijk — vond, even voor kerstmis, plaats in de sneltrein tussen Zwolle en Amersfoort. Het frappeerde ons, dat we eigenlijk dadelijk bij dit onderwerp terecht kwamen, want het stond niet op zichzelf...! Juist in die dagen hadden we vaker over dit onderwerp — en eigenlijk in ongeveer dezelfde zin — horen spreken. Het schijnt dus wel een beetje in de lucht te zitten... Anders gezegd: Het verraadt, dachten we, dat er bij velen die met onze unie-arbeid meeleven een gevoel van onbehagen is ten aanzien van onze landelijke organisatie-vorm, in 't bizonder ten aanzien van de wijze waarop die vorm funktioneert (of beter: niet funktioneert).
De laatste jaren bleek iets van dit onbehagen ook op de Algemene Vergadederingen. Het kan zijn, dat daarbij de indruk werd gewekt, dat dit onbehagen voor de financiering van de diverse taken gold, naar onze overtuiging ging het daarbij toch wel om dieper liggende zaken.
Daarom willen we, aan het begin van een nieuw jaar, enkele gedachten aan de kolommen van ons weekblad toevertrouwen, die er mogelijk toe kunnen leiden, dat in de komende maanden op intensieve wijze in de gemeenten, in de raden en in de gezinnen, wordt meegedacht over de gemeenschappelijke arbeid en speciaal over de vraag, hoe we die arbeid een meer funktionele organisatievorm kunnen geven. Méér bedoelt dit artikel niet te zijn: slechts een aanleiding tot een bredere gedachtenwisseling, binnenskamers maar ook en vooral in de kolommen van ons weekblad.

De zwevende positie van de UC

Onze huidige organisatie-vorm dateert van het begin van de vijftiger jaren. Zij die zich toen met een reorganisatie-koncept belast wisten, stonden twee principes voor ogen. In de eerste plaats het beginsel van de vrijwilligheid ten aanzien van onze gemeenschappelijke taken (in plaats van het tot dan geldende kontributie-omslagstelsel) en in de tweede plaats de zelfstandigheid van de verschillende kommissies, als die van de zending, de opleiding en de evangelisatie. Voorheen waren deze kommissies sub-kommissies van de UC, benoemd door en verantwoording schuldig aan de UC.
Beide principes zijn in de nieuwe reorganisatie-vorm tot gelding gekomen. De bijdragen voor de verschillende gemeenschappelijke taken zijn langs de weg der vrijwilligheid verzameld — met meer of minder sukses — en de vroegere sub-kommissies zijn Permanente Commissies geworden, wier leden door de Algemene Vergadering worden gekozen en uitsluitend tegenover de Algemene Vergadering rechtstreekse verantwoordelijkheid hebben.
Eén van de gevolgen van deze nieuwe organisatie-vorm was, dat de UC — sindsdien slechts gedeeltelijk direkt door de Algemene Vergadering gekozen, voor het grootste deel samengesteld door leden (drie keer twee) van de drie Permanente Commissies — een geheel andere plaats kreeg.
Was de Unie Commissie (officiëel: Commissie der Unie) vroeger belast met en bevoegd tot het bestuur van de gemeenschappelijke arbeid — wat ook tot uitdrukking kwam (en nog komt!) in zijn officiële naam — thans kan van dat be-

IN DIT NUMMER O.A:

Citaat van de week: **Het slechtste moment voor de atheist is dat waarop hij zich dankbaar voelt en niemand om te danken heeft......**

sturen kwalijk gesproken worden, omdat de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de belangrijkste taken van de unie tegenover de Algemene Vergadering daar niet meer ligt, maar bij de Permanente Commissies!

Wanneer in het jongste verleden op verschillende Algemene Vergaderingen gevraagd is naar het beleid van de UC, of in elk geval: naar een duidelijker beleid, dan was die vraag — hoe gewichtig ook — in de meeste gevallen irrelevant, niet ter zake.

Sommigen zullen opmerken, dat er desondanks toch wel van beleid gesproken kan worden en zij zullen die mogelijkheid tot beleid dan vooral zien liggen op het terrein van de coördinatie. Wij zouden daartegenover willen stellen, dat daarmee het UC-beleid slechts een incidenteel karakter heeft gekregen, terwijl bovendien ook deze opmerking eigenlijk niet eens ter zake is. Want coördinatie is nergens de uitdrukkelijke opdracht van de UC. De instelling van een Financiële Commissie, met nogal vérgaande bevoegdheden, wijst, dachten we, ook wel duidelijk op dit manko.

Er valt, naar het ons voorkomt, geen andere konklusie te trekken dan dat de UC in de huidige organisatie-vorm een nogal vage betekenis heeft overgehouden en een zwevende plaats in het geheel inneemt.

Enkele suggesties

Overzien we de nog geen tien jaren waarin de huidige organisatie-vorm van onze unie nu bestaat — we stemmen toe, dat het beslist nog niet een te lange tijd is om afdoende konklusies te trekken — dan kunnen, dachten we, tenminste twee dingen vastgesteld worden.

Ten eerste: *het beginsel der vrijwilligheid kan worden gehandhaafd, mits op de juiste wijze gehanteerd.*

Ten tweede: *het beginsel van de zelfstandigheid der Permanente Commissies moet worden prijsgegeven.*

We willen deze konklusies nader toelichten.

Wat het beginsel der vrijwilligheid betreft kan niet ontkend worden, dat er een duidelijk nieuwtestamentisch principe aan ten grondslag ligt. Hoewel het een zaak is die zeer hoge eisen stelt aan hen die ertoe besluiten — en dat geldt stellig waar het om geld gaat...! — sluit het aan bij en vloeit het voort uit het karakter van onze gemeenten, die toch nadrukkelijk als ‚vrijwilligheidsgemeenten' zijn gestruktueerd.

Natuurlijk kennen we de grote bezwaren die met de praktijk van dit beginsel gegeven zijn. Die bezwaren komen evenwel niet voort uit het beginsel als zodanig, maar worden veroorzakat door de mensen — kommissies en gemeenten — die het hebben te hanteren en soms niet opgewassen blijken te zijn tegen de hoge eisen die dit pricipe stelt. Die bezwaren zijn — en we noemen de meest in het oog springende — dat nog te vaak en te gemakkelijk vrijwilligheid wordt verwisseld met vrijblijvendheid (we hebben er vaker over geschreven) en, dat nog te veel sentimenten — in plaats van zakelijk-geestelijke overwegingen — een rol spelen bij de bestemming van de in de gemeenten vrijwillig bijeengebrachte gelden, waardoor het mogelijk is, dat, zoals dit afgelopen jaar, de zending bijvoorbeeld, met een begrotingssurplus zit en ECU, CvdO en UBS met tekorten (hierbij, het zij volledigheidshalve opgemerkt, lopen we vooruit op de ons op dit moment nog niet bekende totaal-cijfers over 1964).

Desondanks pleiten we voor handhaving van het beginsel der vrijwilligheid bij het verzamelen van gelden voor onze gemeenschappelijke taken. In dit verband zouden we de suggestie willen doen — en we zijn bizonder benieuwd naar de reakties... — om niet langer voor allerlei met name te noemen uniedoeleinden op aparte wijze gelden in te zamelen, maar als gemeenten op de Algemene Vergaderingen van jaar tot jaar 'n bepaald percentage van de eigen gemeentelijke inkomsten vast te stellen, dat als een vrijwillige bijdrage aan de unie voor de uitvoering van deze taken wordt afgestaan. Stel dit percentage op 10% — misschien moet het hoger liggen — dan zal een gemeente met een ‚inkomen' van *ƒ* 30.000 daarvan, naast de vaste unie-kontributie, *ƒ* 3.000 aan de gemeenschappelijke arbeid ter beschikking stellen. Op deze wijze wordt er een fonds, een pool, gevormd waaruit, op voorstel van de diverse kommissies en na overleg met de Algemene Vergadering, de diverse taken worden gefinancierd*).

Dit brengt ons als vanzelf bij onze tweede konklusie: het beginsel van de zelfstandigheid der Permanente Commissies moet worden prijsgegeven. Natuurlijk is het reeds genoemde gevolg van de huidige organisatie-vorm: de UC heeft 'n zwevende positie in 't geheel van ons bestel, niet een doorslaggevend bezwaar tegen de zelfstandigheid der PC's, hoewel het een bezwaar is, dat niet onderschat moet worden. Naar ons gevoelen is onze unie-organisatie vooral daardoor moeilijk bestuurbaar geworden!

Er is een ànder bezwaar: Het zelfstandige — autonome — bestaan en opereren van een kommissie, die tenslotte slechts een o n d e r d e e l van de gemeenschappelijk opdracht heeft te behartigen leidt op den duur — misschien nog niet in de aanvang — onherroepelijk tot ‚bedrijfsblindheid', dat wil zeggen: tot verzelfstandiging van en dus isolering van dat wat nooit meer dan één facet van het gemeenschappelijk handelen kan zijn. De onderdelen van dat gemeenschappelijk handelen zijn integrerende delen van één opdracht — het één is er gewoon niet zonder het andere. Het is niet onze taak om zending te drijven, maar om óók zending te drijven, het is niet onze taak om te evangeliseren, maar om óók te evangeliseren!

En hier duikt opnieuw het woord coördinatie op. Er moet gecoördineerd worden. De meest juiste mogelijkheid daartoe lijkt ons de weg van de sub-ordinatie te zijn. Dat betekent: *geen kommissie verzelfstandigt het doel waarvoor hij zich geplaatst ziet en elke kommissie wete zich principiëel sub-kommissie.*

Met andere woorden: elke kommissie brengt zijn doelstelling en de behartiging ervan als een facet van de gemeenschappelijke éne opdracht in en stelt de eigen taak als een deel van die opdracht. In de praktijk betekent dit, dat we weer terug moeten naar de vroegere situatie: de UC, rechtstreeks gekozen door de Algemene Vergadering, draagt tegenover de Algemene Vergadering verantwoordelijkheid voor de gemeenschappelijk taken. De planning en uitvoering van de diverse taken worden gedelegeerd naar verschillende subkommissies, die, overeenkomstig besluit van de Algemene Vergadering, daartoe de beschikking krijgen over het benodigde deel uit de door de gemeenten vrijwillig ter beschikking gestelde pool.

Nog eens: dit zijn slechts enkele gedachten die bedoeld zijn om andere gedachten, die hier en daar leven, los te maken. We hopen er in geslaagd te zijn een vruchtbare gedachtenwisseling op gang te brengen, die tot heil van onze arbeid zal zijn.

v.D.

— — —

*) Voor hen die hierin een bedreiging van de gemeentelijke autonomie zien (immers de eigen inkomsten van de gemeente zouden op deze wijze gemakkelijk bekend kunnen worden — 't is trouwens nog de vraag of dat nodig zou zijn!) zij opgemerkt, dat pas dan van autonomie sprake is wanneer men bereid is die autonomie prijs te geven...

Afscheid ds M. G. Boeschoten

Het afscheid van ds M. G. Boeschoten als voorganger van de gemeente Amsterdam West-Noord is bepaald op 17 januari 1965 des middags om 4 uur in de Herdenkingskerk, Postjesweg 152.

In deze dienst zal tevens de installatie tot vormingsleider van de N.B.J.B. door de Jeugdraad plaats vinden. Afgevaardigden van gemeenten en belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Indien men logies en/of maaltijden wenst wilt u zich dan zo spoedig mogelijk in verbinding stellen met: Jac. L. de Vries, Mercatorstraat 95 III, Amsterdam-(W); tel. (020)-162766.

Beroepingswerk

Aangenomen: naar Muntendam, K. Corporaal te Scheveningen.

„Zalig, die het Woord Gods horen en het bewaren".

Als studenten luisterden we vrij regelmatig naar de preken over de gelijkenissen, die prof. dr Helmut Thielicke eens in de maand uitsprak in de prachtige Michaëlskirche te Hamburg. Na het deelnemen aan de dienst werden we dan meestal veilig „opgeborgen" in één van de baptistendiakonessenhuizen of -ziekenhuizen, waar we dan een heerlijke verzorging genoten. Op één van die zondagen na de kerkdienst ging het gesprek over het „horen naar het Woord van God". Eén van de diakonessen vertelde, dat ze tijdens de preek korte notities maakte om deze later in de stilte van haar kamer nog eens te overdenken. Een andere diakones merkte op, dat zij het niet bij het maken van notities liet, maar stenografisch zoveel mogelijk van de preek opschreef en er in de loop van de week afschriften van maakte om deze aan oude en zieke mensen te overhandigen. Een derde, een oudere zuster, die al in de dienst vergrijsd was, sprak nu: „Ik schrijf helemaal niets op, ik kan de preek dikwijls ook niet onthouden, ik vergeet het meeste er van, maar

Aan rustige wateren

Bewaren voor anderen

toch blijft zij als een licht in mij werken!"
Ik moet eerlijk zeggen, dat dit laatste mij het meeste aansprak. En is het ook niet verreweg het belangrijkste, dat het Woord als een licht in ons blijft werken? Als een reinigend en heiligend licht? Maar ook als een licht dat uitstraalt?
Op deze wijze dient het gehoorde Woord niet alleen onszelf, maar ook onze omgeving. Het Woord maakt ons dan tot lichten der liefde, die de verdwaalden de weg wijzen naar het grote Licht, dat reddend in de wereld verscheen, Jezus Christus. En Hij zegt: „Ik ben als een licht in de wereld gekomen, opdat een ieder, die in Mij geloooft, niet in de duisternis blijve" (Joh. 12 : 46). Maar Jezus zegt ook: „Gij zijt het licht der wereld". Ik ben het niet alléén, maar jullie, mijn volgelingen, zijn het óók.
„Zalig die het Woord Gods horen en het b e w a r e n !"
Van Maria, de moeder van Jezus staat geschreven: „Zij bewaarde al deze woorden, die overwegend in haar hart" (Luc. 2 : 19). Deze uitspraak getuigt van een ingaan van het Woord Gods in een overgegeven mensenziel. God, aan wie Maria zich toevertrouwde, had haar wonderbare dingen laten zeggen. En ieder woord bewaarde zij als een kostbare schat in haar hart en vervuld van dankbaarheid dacht zij er over na.
Maria wist zich dan ook de d i e n s t m a a g d des Heren (Luc. 1 : 38). En God had hierin Zijn welbehagen. Nu kon Hij haar iets groots toevertrouwen. Hij liet haar in hoge mate meewerken aan de uitvoering van Zijn eeuwig heilsplan voor een verloren wereld.
God wil, dat ook wij deelhebben aan Zijn groot werk der liefde. Hij wacht daartoe op onze bereidheid, op onze overgave en onderwerping. Dat ook wij in vol vertrouwen het belijden, zoals Maria het gedaan heeft: „Ik ben de dienstmaagd (dienstknecht) des Heren".
Utrecht Ph. Lindeman Wzn.

---

zand en zaad

(Uit mijn partikuliere korrespondentie)
Vanmorgen heb ik eerst een brief geschreven naar zr Zwaan en haar kinderen, en u weet waarom. Wat heb ik vaak gelogeerd in het huis van Jelle Zwaan. En haast een sterrenheir van herinneringen heb ik aan het huis en de bewoners van twee huisjes in het kleine Staveren, waar het geruis der zee en het gezang der gelovigen nauwelijks van de lucht is. Wie de algemene vergaderingen onzer gemeenschap bezocht, kent de nu weggenomen Jelle Zwaan. Als hij opstond om de glorie van God en van Staveren te bezingen, luisterde ieder en ik kon niet nalaten hier dat woord over hem te zeggen uit dankbaarheid. Er is iemand van ons heengegaan, die een lege plaats achterlaat.

Daarna heb ik een meisje van 13 jaar geschreven. Hier is haar brief aan mij:

Geachte ds Huizinga,

In het kerstnummer van „De Zaaier" schreef U: Er is geen God. Ik begrijp niet wat U hiermee bedoelt. Meent U dat? En zo ja, bent U dan een godloochenaar?
(Ik ben 13 jaar, dus neemt U mij niet kwalijk, dat ik niet begrijp hoe ik dit lezen moet). U schreef daarentegen onder de kanttekening op blz. 2: God is.
Wij krijgen „De Zaaier" niet geregeld en daarom verzoek ik U vriendelijk of U mij persoonlijk antwoord zou willen sturen. Bij voorbaat hartelijk dank.

Met vriendelijke groeten van
(volgt naam en adres)

Ik antwoordde haar:

Beste J....

Toen ik gisteravond thuis kwam van een reis, vond ik je briefje en ik vond het prachtig dat je me schreef. Daarom schrijf ik je ook direkt terug, nog voor het jaar om is; en dat is gauw.
Fijn dat je De Zaaier gelezen hebt en ik begrijp heel best, dat je een beetje in de war moest komen van die eerste bladzij. Het is niet zo gemakkelijk om je duidelijk te maken, wat ik met die bladzij bedoelde. Je moet weten dat De Zaaier vooral geschreven wordt voor mensen, die geen geloof hebben, die er niets van willen weten, zoals wij dat wel eens zeggen. Ik wilde graag die mensen aan het lezen krijgen van het hele stuk en daarom begon ik met iets, waarvan ik weet dat zij het zouden gaan lezen. Maar als ze dan verder lezen, en dat is de tweede helft van die bladzij, dan merken ze al, dat het helemaal niet zo vanzelfsprekend is, dat men niet gelooft. Wat de ongelovigen zeggen: er is geen God, zeggen ze wel, maar bewijzen kunnen ze het helemaal niet. Ze willen dat misschien graag en daarom zeggen ze het. Ze *geloven* dat er geen God is. Natuurlijk denk ik er anders over. De Heer heeft mij in mijn hart het geloof gegeven en ik ben blij dat God is, dat Hij er is, en dat Hij naar ons omkijkt. Dat we dus niet zo maar met ons leven in de lucht hangen, maar dat Hij onze Vader wil zijn. Ik hoop dat je me nu begrepen hebt. Ik schreef zo om die niet-gelovigen aan het lezen te krijgen en dat ze dan ook zouden lezen wat wij van God mogen schrijven. Ik weet zeker dat je me over tien jaar beter begrijpt. Maar ik vond het fijn dat je schreef. Ik hoop dat je ouders ook gelovig zijn en dat de Heer jou ook duidelijk zal maken, dat Hij van je houdt, zoals Hij van alle mensen houdt. Daarom zond Hij immers Jezus.
Je gaat zeker nog naar school. De beste wensen, ook voor je ouders, voor het nieuwe jaar, dat al voor de deur staat.

Vriendelijk groeten

enz.

Wat u verder van mijn korrespondentie denkt is niet zo belangrijk. Belangrijk is dat wij door het kerstnummer een

kwartmiljoen Nederlanders hebben bereikt met de boodschap. U zou een artikel en misschien ook een brief weer anders schrijven. Dat mag. Wordt u medewerker aan De Zaaier. Waar ik nu nog wel graag even de nadruk op wil leggen: besef u — en besef ik — welk een prachtig middel God ons aan de hand heeft gedaan in De Zaaier om de anderen te bereiken? Als de kinderen dezer wereld geloven in papier, bedrukt, en ons de bus vol stoppen, omdat ze weten dat hun aanbieding ergens aankomt, waarom aarzelen wij dan en zoeken we allerlei uitvluchten om maar rustig, o zo rustig, te kunnen blijven zitten waar we zitten? Als de klant niet meer in de winkel komt moet de verkoper de buurt in. We hebben een woord voor de wereld! Wat een lied, wat een liedje gelooft het niet.

Huizinga

Baptisten die geschiedenis maakten

De man wiens levensdevies was: „Verwacht grote dingen van God, onderneemt grote dingen voor God."

William Carey, 1761-1834 de vader van de moderne wereldzending

II (voor I zie nummer d.d. 18 dec. j.l.)

Een zeldzaam talent voor talen.

In de inleiding schreven wij reeds, dat Carey als vertaler tot nu toe zijn gelijke nog niet gevonden heeft. Om daar enige indruk van te krijgen, geven wij hier een overzicht van het aantal talen, waarin hij in samenwerking met zijn medewerkers de hele Bijbel, het Nieuwe Testament of gedeelten van de Bijbel vertaalde en drukte. Carey kon zich doodeenvoudig geen kerk of gemeente voorstellen zonder een Bijbel. En wat Joshua Marsman, een van het Serampore-trio, opmerkte bij de uitgave van de eerste 2000 Nieuwe Testamenten in de Bengaalse taal, n.l. dat zij 2000 zendelingen zouden blijken te zijn, dat kan van al die vertalingen gezegd worden. Het is onmogelijk, zelfs ook maar bij benadering, enige berekeningen te maken over de zegen en de verbreiding van het Evangelie door deze vertalingen. Hierin kan wel het eigenlijke levenswerk van Carey gezien worden, waarvan de invloed nog heden ten dage te bespeuren valt. Carey is door zijn talenstudies de baanbreker geweest voor de kennis van de Indische talen. Zijn verdiensten op dit gebied werden reeds destijds ook van hogerhand erkend. Hij ontving het professoraat aan het Fort William College te Calcutta, eerst in de Bengaalse taal en later ook nog in het Sanskriet en Marâthi. Hij was langer dan 25 jaar aan dit college verbonden.

Zij vertaalden en drukten de Bijbels of gedeelten ervan in ongeveer *40* talen, waarvan Carey alleen reeds *27* verzorgde en van deze 27 werd de gehèle Bijbel in 7 talen vertaald. Naast de reeds genoemde talen: Bengaals, Sanskriet, Marâthi, noemen wij hier nog enkele: Hindi, Chinees, Birmaans, het dialect der Sikhs, Persisch en Kanarees.

Interessant is in dit verband nog te vermelden, dat Carey door het Britse gouvernement als officieele vertalen in de Bengaalse taal werd aangesteld. Naar aanleiding van deze funktie kon hij op zondag 5 december 1829 niet preken, want hij moest in spoed opdracht de regeringsverordening vertalen, waarin de zogenaamde suttee, de wrede Hindoese weduwenverbranding, werd verboden. Carey had al zijn invloed aangewend, dat een dergelijk verbod zou worden uitgevaardigd, zoals hij ook de strijd aanbond tegen het brengen van kinderoffers en de slavernij.

Het Serampore College.

Al van het begin af aan was Carey er van doordrongen, dat de evangelisatie in India slechts kans van slagen had, indien zij door de Indiërs zelf zou worden overgenomen en voortgezet. Hij zag dan

Door ds G. Brongers

ook een school als een van de noodzakelijkste onderdelen van een zendingsstation. Hij en zijn medewerkers probeerden op deze scholen de Indische gelovigen lezen en schrijven te leren en verder te onderrichten in het Evangelie en de christelijke leer. Zo kregen zij een staf van inheemse medewerkers. Het Serampore College werd in 1810 gesticht. Dit was een hogeschool, waar college gegeven werd in alle branches van het openbare leven in India, zoals o.a. in plantkunde en in cultures. Hierdoor werd de ontwikkeling van de koffie, katoen, tabak, suikerriet en granen sterk bevorderd. Verder werd talen-studie gegeven en onderricht in alle mogelijke bestuursaangelegenheden. Maar het doel van deze hogeschool bleef toch om de steeds groeiende christengemeenschap van leiderschap te voorzien en de christenen bekwaam te maken leidende funkties op alle terreinen te kunnen innemen, om op deze wijze de invloed van het Evangelie over de gehele Indische samenleving uit te breiden. Op het ogenblik berust de leiding van dit instituut bij dir. dr. C. E. Abraham, een Indische christen en Baptist, en is dit College uitgegroeid tot een van de voornaamste opleidingsinstituten in Azië.

Juist aan zijn visie op de verantwoordelijkheid van de inheemse christenen voor de evangelisatie onder eigen bevolking en de noodzaak van leiderstraining heeft Carey z'n titel van „de vader van de moderne zending" te danken.

Verdere zendingsarbeid.

Steeds weer vinden wij in de verschillende levensbeschrijvingen de opmerking: Carey bleef voor alles zendeling. De verleiding was immers groot om door vele verleidelijke aanbiedingen, naar aanleiding van zijn uitzonderlijke talenbegaafdheid, zijn eigenlijke roeping ontrouw te worden. Maar Carey bleef voor alleszendeling, ook als professor aan het Fort Williams College, waar hij jongelui uit de voornaamste families onderricht gaf.

Zo werden onder leiding van het Serampore-trio na 1813 niet minder dan 33 zendingsstations geopend. Zij vroegen om 40 nieuwe werkers uit Engeland om in Noord-India te werken. Zijn eigen zoon zond hij naar Birma als zendeling (Felix Carey). Hij schreef naar het bestuur van de B.M.S. (Britse Baptisten-zendingsgenootschap), dat Afrika als zendingsveld niet vergeten mocht worden en ook of ze wel dachten aan nog andere delen van Azië.

Hij hoopte het Serampore College tot een strategisch centrum van de wereldzending in het Verre Oosten te kunnen maken.

Hij was nog in een ander opzicht zijn tijd ver vooruit. In 1801 deed Carey in een brief een oproep om een internationale en een interdenominationale (interkerkelijke) zendingsconferentie te beleggen in 1810 en wel in Kaap de Goede Hoop. Deze brief is nog aanweizg.

Het heeft echter nog honderd jaar geduurd, voordat deze conferentie gehouden zou worden, namelijk in 1910 te Edinburgh. Ook naar aanleiding van deze visie ontving Carey zijn titel van „de vader van de moderne wereldzending".

Afscheid ds W. Harkema

Zondag 17 januari 1965 hoopt ds W. Harkema afscheid te nemen van de baptistengemeente te 's-Gravenhage in verband met zijn vertrek naar de baptistengemeente te Musselkanaal. De afscheidsdienst zal worden gehouden in de Adventkerk, Hengelolaan 225 (tramlijn 12 tot Hobbemaplein, overstappen bus 20 tot halte Leyweg) om 15.30 uur. Afgevaardigden en gasten zijn hartelijk welkom. Indien logies wordt gewenst wende men zich tot T. de Wind, Melis Stokelaan 841 den Haag, tel. (070)-675104.

NADER BEZIEN

Dronkenschap is niet amusant

Volgens voorlopige gegevens, aldus De Volkskrant, vonden in het afgelopen jaar ruim 2100 mensen de dood tengevolge van ongevallen op nederlandse wegen. Vermoedelijk zal het officiële dodencijfer straks nog aanmerkelijk hoger liggen.

Ruim tweeduizend doden. Plus een veelvoud van dat aantal aan gewonden waarvan velen hun leven lang invalide zullen zijn.

Een zee van ellende, pijn en verdriet. Dat is de prijs die we, of we willen of niet, hebben te betalen aan de Moloch van de vooruitgang.

* * *

Vele verkeersongevallen ontstaan door alkoholgebruik. In het gewone maatschappelijke leven mag het waar zijn, dat niet alle alkoholgebruik misbruik is, in het gemotoriseerde verkeer geldt deze nuancering beslist niet. Daar is alkoholgebruik zonder meer misbruik en dus misdaad.

Gelukkig schenken de organisaties voor Veilig(er) Verkeer aandacht aan dit probleem en houden zij niet op de weggebruikers te waarschuwen voor het dodelijke gevaar dat er schuilt in de kombinatie alkohol en snelverkeer.

Vooral de laatste dagen rees echter bij ons de vraag of al die waarschuwingen wel voldoende zullen aanslaan. Die twijfel ontstond bij het zien van verscheidene TV-programma's tijdens de achter ons liggende feestdagen. In meer dan één programma, of het nu een film was, een show of een toneelstuk, werden mensen „onder invloed" (zoals we het meestal eufemistisch uitdrukken), in „kennelijke staat" (opnieuw zo'n kamoeflage-woord) ten tonele gevoerd en zij waren dan de „helden" van het stuk. Bij het zien van hun kapriolen daverden de zalen (en de huiskamers) van de lach

Men mag ons puritanisme verwijten, desondanks houden we staande dat er een funeste suggestie uitgaat van het doen voorkomen alsof dronkenschap eigenlijk alleen maar een aangelegenheid is waarmee men zich vermaken kan. Het „onder invloed verkeren" is bepaald geen amusante zaak. Het ontmenselijkt de mens en verlaagt hem tot een redeloos wezen, dat in bepaalde - beslist niet denkbeeldige - situaties zelfs tot massamoord in staat is.

We hebben in Nederland een filmkeuring. Gelukkig. En eigener beweging hanteren de nederlandse omroeporganisaties een soort keuring wanneer zij voor eigen verantwoordelijkheid films, toneelstukken en shows voor de beeldbuis brengen. De normen die bij deze keuring en selektie worden toegepast betreffen, naar onze indruk, in hoofdzaak het terrein van sex en geweldpleging. We geloven, dat het noodzakelijk is, dat bij het maken van programma's die in de huiskamers komen op méér wordt gelet.

v. D.

Kan de God van "de bisschop" ons helpen? (2)

Zeer geachte rektor,

Met grote interesse heb ik de vragen gelezen die u stelde naar aanleiding van mijn vraag: „Kan de God van de bisschop ons helpen?" Het heeft me zeer verheugd dat u zo serieus op mijn ingezonden stuk bent ingegaan. Daarom wil ik nu een poging wagen om de door u gestelde vragen naar mijn beste weten te beantwoorden. Mij dunkt, de belangrijkste vraag van u is, hoe ik nu precies tegenover Robinson sta: of de bisschop mij voor iets de ogen heeft geopend en of ik een stukje met hem mee kan gaan.

Ik moet u eerlijk zeggen, dat „Eerlijk voor God" mij tot nu toe niet voor iets nieuws de ogen heeft geopend, maar dat ik de uitdagende bisschop ergens toch wel volgen kan. Hoe kan het ook anders? Aangezien deze aktieve man jarenlang gekonfronteerd werd met de grote nood van de talloos velen die ook in Engeland de kerk de rug hebben toegekeerd. En is dat ook niet het grote probleem waarmee we hier voortdurend worstelen: hoe bereiken we de mensen, die niet van huis uit gewend zijn op een christelijk paadje te lopen, met de blijde boodschap van Gods reddende Liefde? Ondanks de 67000 exemplaren van het prachtige en zeer duidelijk aansprekende kerstnummer van De Zaaier, die we samen in stad en land met veel vreugde onder de mensen hebben gebracht, overvalt ons toch telkens een gevoel van machteloosheid bij ons pogen de buitenstaanders werkelijk in het hart te treffen. Waar nog een besef van schuld bij komt omdat wij als christenen zo bitter weinig van een radikaal-bijbels christendom hebben laten zien. Ook ons spreken over God was dikwijls zo goedkoop en wereldvreemd. Denk slechts aan sommige mooie verhaaltjes achter op sommige scheurkalenders, om nog niet eens te spreken over ons falen als het aankwam op de van ons verwachte christelijke daden.

Ik las vanmiddag toevallig nog van een man, die in de beruchte krisisjaren op een bank in het Vondelpark te Amsterdam zittend klaagde over de ellende van het werkloos-zijn. Maar dan komt daar een zekere Jansen die tot hem zegt: „Je hebt niet aan het rechte kantoor om werk gevraagd, je moet het aan de hemelse Vader vragen; ik weet zeker dat langs die weg wel werk te krijgen is". En u kent natuurlijk het vervolg wel. De werkloze buigt thuis zijn knieën en krijgt de volgende dag bezoek van een onbekend manspersoon die hem aan werk helpt Een mooi verhaal, dat ook nog waar gebeurd moet zijn. En hebben de meesten van ons op diverse terreinen niet een of meer zulke wonderbare gebedsverhoringen beleefd? Maar in dezelfde dertiger jaren hebben duizenden andere werklozen maandenlang hun hemelse Vader om werk gesmeekt, maar zij moesten tot hun grote teleurstelling ervaren dat er geen mans-of vrouwspersoon kwam om hen aan werk te helpen. Om nog wat dichter bij huis te blijven: hoeveel christenen hebben onlangs niet voor dr Carlson gebeden, die ondanks ons gebed toch wreed werd vermoord, evenals de direkteur van het B.M.S.-ziekenhuis in Yakusu en honderd anderen in Kongo. Ik heb grote waardering voor de geweldige en rijk gezegende arbeid in de vorige eeuw verricht door de prins der predikers: Charles Haddon Spurgeon. Reeds als puber las ik de uitvoerige levensbeschrijving van deze bekende baptistenpredikant, van de hand van zijn vrouw. Maar als Spurgeon in een kommentaar op Ps. 32 : 6 schrijft: „Voor plotselinge en overweldigende rampen, gelijk zij door deze beelden worden voorgesteld, zal de ware bidder gewis behoed worden", dan schudt mijn grijze hoofd van neen. Dan moet ik eerlijk zeggen, dat ik deze voorstelling van Gods omgang met Zijn kinderen niet met deze grote in Gods rijk kan delen. Natuurlijk kan de Heer ons voor de grootste gevaren bewaren en Hij doet zeker meer dan wij denken.., maar hebben Buchenwald en Auschwitz, Zeeland en Kongo niet duidelijk getoond, dat God óók oprechte bidders laat omkomen?

En zo is er nog veel meer. Ik denk b.v. aan ons wereldbeeld en de voorstelling die de schrijvers van de Bijbel van de wereld hadden, wat ook van invloed was op hun Godsvoorstelling. Met deze vragen houdt de bisschop zich bezig en al brachten ze dan niets nieuws, ik ben dankbaar, dat hij ze eerlijk aan ons voorgelegd heeft.

Toch geloof ik, zeergeachte rektor, dat deze moderne beeldenstormer ons bitter weinig helpen kan. Want ik ben er diep van overtuigd, dat hij met het badwater ook het Kind overboord gooit. Ik zou nu kunnen gaan citeren, maar u kent zijn opvattingen veel beter dan ik. Is zijn christologie niet een heel mager geloofsartikel geworden? Zo mager, dat ik niet graag in onze gemeenten kleine Robinsons het Woord zag bedienen. Waar ik trouwens ook helemaal niet bang voor ben, want door uw zeer duidelijke in-de-leer-stukken in ons weekblad kan heel baptist-Nederland weten dat onze studenten in een gezond-bijbelse atmosfeer leren ademhalen. Met open vensters naar de wereld rondom. Zodat ze ook weten wat er in andere kerken en kringen en buiten het christelijk erf te koop is. Wanneer Robinson hun hoofdvoedsel zou zijn, dan vrees ik, dat ze straks onze gemeenten en ook de moderne mens in de kou zullen laten staan. Maar geen haar op m'n hoofd is daar nu beangst voor.

U vroeg ook waarom ik Kraemers bestrijding van Tillich, de wijsgeer die de bisschop nog het meest schijnt beïnvloed te hebben, als openhartig heb gekenmerkt. En u vreest, dat de lezers van ons blad daaruit zouden kunnen konkluderen, dat Kraemer diverse verborgen slechte dingen van Tillich aan het licht heeft gebracht. Dingen waar een eerzaam gelovige alleen maar van gruwen kan. Mijn verontschuldigingen als dergelijke gedachten bij anderen hierdoor zijn gewekt. Want zo is het in geen geval door mij bedoeld. Ik schreef „openhartig", omdat het in onze oekumenische eeuw mode schijnt te zijn verschil van gedachten een weinig te verbloemen. Maar dankzij de tragische Irenekwestie en de teleurstellende afloop van de dit jaar gehouden zitting van het koncilie zijn we gelukkig verlost van een stukje oekumenische romantiek. Dat is m.i. de winst van het jaar dat voorbij ging. Want alleen een eerlijke ontmoeting en open diskussie met anderen kan ons werkelijk helpen bij het zoeken naar werkelijke gemeenschap met allen, die de Here Jezus Christus als de enige Verlosser en Heiland willen dienen. Ik schreef „openhartig", omdat je bij Kraemer altijd weet wat je aan hem hebt. Wat bijvoorbeeld niet van paus Paulus VI kan worden gezegd. Onze broeders en zusters in Spanje vragen niet om mooie woorden, maar om daden.

Tenslotte vraagt u wat ik bedoel als ik Berkhof citeer: „Laten wij maar allereerst sollidair zijn met Hem. Dan komen we vanzelf bij de echte solidariteit met de wereld uit". Het spijt me dat de geweldig goede en diep ingeslagen toespraak, die u ruim een half jaar geleden tot ons, voorgangers, hebt gehouden, tot nu toe nog niet in ons blad is verschenen. Want anders zou ik u citeren om u te zeggen dat mijn oproep om solidair te zijn met de Heer te zijn bij het verkondigen in woord en daad van Gods boodschap aan de mensen in onze tijd niets anders is dan de echo van uw aangrijpende toespraak op onze laatste voorgangerskonferentie. Ik heb nu slechts mijn aantekeningen, maar die herinneren mij toch wel voldoende aan uw klare en duidelijke taal, dat Robinson en konsorten aan de werkelijke vragen niet toekomen. „Want 't enige juiste antwoord is te vinden in Joh. 3: „Tenzij iemand wederom geboren wordt . ." „Want het gaat in de eerste plaats niet om een betere voorstelling van God, maar om het nieuwe leven, dat God door Zijn Geest wil openbaren in en door Christus gemeente". Dat bedoelde ik ook bij het solidair zijn met Hem, dat vanzelf bij de echte solidariteit met de wereld uitkomt.

U ook voor 1965 Gods zegen toewensend op uw omvangrijke arbeid in dienst van de voortgang van de verkondiging van het rijke Woord des Heren, groet ik u hartelijk.

In Christus verbonden,

Hengelo (O) R. J. Voorhaar

P.S. Wanneer komt er nu ook bij ons de mogelijkheid tot herscholing en bijscholing van voorgangers? Het zou zo goed zijn, als we net als kollega's van andere kerken om de paar jaar in de gelegenheid zouden zijn wat bijgewerkt te worden, gedurende een week of langer.

In memoriam Jelle W. Zwaan

Op de Dag des Heren, zondag 27 december j.l., 's morgens in de vroegte riep de Heer plotseling tot Zich Zijn kind, onze broeder Jelle W. Zwaan, sinds 1931 ouderling van de baptistengemeente te Staveren.

Niet alleen in Staveren maar ook alom in den lande zal dit bericht met droefheid zijn ontvangen.

Br Zwaan nam in de plaatselijke gemeente een grote plaats in en ook het omgekeerde kan gezegd worden: de gemeente des Heren nam een grote plaats in in het leven van de thans overledene. Vele jaren diende hij de gemeente in zijn woonplaats, o.a. als zondagsschoolleider, als ouderling en in de vakante-perioden van de gemeente als voorgaand-ouderling.

Ook buiten de gemeente, in de friese bond en in de unie van Baptisten Gemeenten in Nederland genoot br Zwaan bekendheid. Als br Zwaan als afgevaardigde van de staverse broederschap op een unievergadering — en hij woonde er vele bij! — het woord vroeg luisterde iedereen met dubbele opmerkzaamheid, want zijn markante opmerkingen, die enerzijds getuigden van een nogal lakonieke zakelijkheid, anderzijds uitdrukking gaven aan zijn warm geloof en diepe menselijkheid, verdienden die verscherpte aandacht.

Br Zwaan diende de unie-gemeenschap een reeks van jaren als lid van de Opleidingskommissie en ook in deze arbeid verleenden de genoemde eigenschappen hem een bizondere plaats.

Als vice-voorzitter van het bestuur van de christelijke school in zijn geboorte- en woonplaats en als bestuurslid van verschillende andere plaatselijke verenigingen en instellingen bewoog br Zwaan zich tevens op ander dan kerkelijk terrein en ook deze arbeid werd gedragen door zijn milde humor en hartelijke liefde.

Br Zwaan bereikte de leeftijd van 68 jaar.

De Heer van dood en leven vertrooste zijn echtgenote, de kinderen en de broeders en zusters in Staveren in de wetenschap, dat br Jelle W. Zwaan thans Hem aanschouwt Wiens verschijning hij zo zeer heeft liefgehad. Hij, die de Heer is, riep hem bij zijn naam en zeide: Gij zijt Mijn... Ga in tot de vreugde van Uw Heer, gij goede en getrouwe dienstknecht!

v.D.

Mededelingen

Sekretaris van de baptistengemeente te Westerhaar is thans: J. Peters, Grintweg 10, Vriezenveen; penningmeester is thans: G. Koning, Hammerweg 48, Vriezenveen.

Het adres van ds A. Visscher luidt thans: Randweg 85, Alblasserdam (nog niet telefonisch aangesloten).

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Deventer is met ingang van 9 januari 1965: Binnensingel 16, Deventer.

BIJ ONS
IN DE GEMEENTE

Het kerstfeest vooral schijnt in vele plaatsen van ons land aanleiding te zijn tot interkerkelijke, zo men wil: oekumenische samenwerking. In LEEUWARDEN hield men oekumenische kerstnachtvieringen in verschillende kerken waarbij predikanten van de meewerkende kerken werden uitgewisseld. Zo ging ds Brongers, voorganger van de baptistengemeente voor in zulk een nachtdienst welke werd gehouden in de hervormde Pniëlkerk.

In De Loods van ZANDBULTEN (en Dokkum) lazen we, dat men er dit voorjaar hoopt te beginnen met diensten in het dorp Kollum. Reeds nu is men vanuit Zandbulten bezig er intensief met Zaaiers te werken. Wat voorheen niet gelukte kan nu mogelijk zijn. Daarvan zijn meer voorbeelden op 't ogenblik in Friesland.

Zo'n voorbeeld — zie hierboven — wordt ook gegeven door de nieuwe arbeid in Bolsward, zoals die sinds oktober door de gemeente te SNEEK wordt verricht. In Ons Forum wordt verteld, dat de opkomsten in deze diensten boven verwachting zijn en dat ondanks het feit, dat men, nadat de zaal van een kerkelijke gemeenschap die aanvankelijk ter beschikking werd gesteld werd opgezegd, gedwongen werd te verhuizen naar een lokaliteit die nu niet in alle opzichten gunstig genoemd kan worden.

De aktie voor het ,Twee-kerkenfonds' in DEN HAAG liep vooral in 1964 bizonder goed. Reeds in de eerste negen maanden van dat jaar had men het totaal bedrag van het jaar ervoor ruim overschreden. Gehoopt wordt, dat het fonds in 1964 met 20 mille zal worden verrijkt. Op 't ogenblik worden er ten behoeve van het bouwfonds balpennen verkocht: ze vliegen weg...

In AMSTERDAM-WEST hebben de kerken in de weken voor kerstmis een nieuw initiatief ontwikkeld: men heeft de niet-kerkelijke bewoners van het Overtoomseveld een map aangeboden waarin kerstnummers van de hervormde, roomskatholieke, gereformeerde, vrije evangelische en baptistengemeente (-kerk). Deze leesmapjes gingen vergezeld van o.a. een uitnodiging voor de diverse kerstdiensten en in 't bizonder voor de kerstnachtdienst die in de (baptisten-) Herdenkingskerk (o.a. met medewerking van de organist Piet van Egmond) werd gehouden.

In de kleine gemeente te ZUTPHEN organiseerde men (Zusterhulp?) een bazar. Er is veel en hard voor gewerkt, maar het resultaat mag er dan ook wel zijn: het batige saldo zal in elk geval *f* 1.600,— zijn. Een niet zo onbelangrijk bedrag, dat stellig welkom zal zijn voor de vele aktiviteiten die in deze jonge gemeente aan de dag worden gelegd.

Het is in de meeste gemeenten de gewoonte, dat de raad éénmaal per maand bijeenkomt. In ARNHEM hebben de besognes van de ambtsbroeders zich dermate vermenigvuldigd, dat éénmaal per maand niet meer vlodoende is. Men komt nu twee maal per maand bijeen. Geen wonder als men let op de sterke uitbreiding van het werk in Gelre's hoofdstad en omgeving!

Een geschikte zaal te krijgen voor het houden van kerkdiensten is in vele plaatsen een grote moeilijkheid. In het zuiden van ons land, met name in HEERLEN is dat nog veel moeilijker. Wat moest men daar al niet zwerven van het ene schoollokaal naar het andere... We lazen nu in de Gemeentebrief (van Treebeek), dat men in Heerlen de diensten nu houdt in de kapel van de... Bisschoppelijke kweekschool!

In BORNE hield men reeds geruime tijd een ,verkoop-aktie' en ook een oudpapieraktie. Beide campagnes heeft men moeten staken want het middel bleek erger dan de kwaal: de nadelen waren groter dan de voordelen.

In tegenstelling tot bovenstaand bericht lazen we in De Schakel van de gemeente STADSKANAAL, dat daar de reeds lange tijd lopende ,verkoopaktie' reeds *f* 15.000 heeft opgebracht, en toch doen — blijkens dezelfde mededeling in De Schakel — nog lang niet alle gemeenteleden aan deze aktie mee. Vastgesteld moet in elk geval, dat die aktie in Stadskanaal kennelijk door goede kooplieden wordt geleid...

Kerstmaaltijden — al of niet voor ouderen en jongeren tesamen — komen steeds meer in gebruik. En daarmee keert eigenlijk het ,ouderwetse' liefdemaal weer terug... Nieuw was het kerstontbijt, dat de jeugd van HOOGEZAND op eerste kerstdag hield, na de vroegdienst van 6 uur 's ochtends.

Het is wel wat laat om het nu nog te memoreren, maar we lazen het pas in het decembernummer van Vaart, het gemeenteblad van DELFZIJL. De kinderen van de zondagsschool en klubs hielden oogstfeest; na afloop werden fruitschaaltjes gebracht naar zieken en bejaarden. Het bizondere: ook aan enkele Spanjaarden werden fruitschaaltjes uitgereikt met een in het Spaans vertaalde groet erbij gevoegd.

Enige tijd geleden besloot de gemeente te WINSCHOTEN het kerkgebouw in de Mr De Sitterstraat — in verband met de reeds in gevorderd stadium verkerende bouwplannen — te verkopen aan de Christelijke Gereformeerde Kerk. Binnenkort zal het oude gebouw opgeleverd moeten worden. Het is ons niet bekend waar de gemeente bijeen zal komen zolang het nieuwe kerkgebouw nog niet gereed is. Intussen heeft men in Winschoten bericht ontvangen van Den Haag, dat men bij de nieuwbouw kan rekenen op rijkssubsidie (dat gelijk bekend, dertig procent van de bouwkosten bedraagt!).

Noemden we net het bedrag dat men te Zutphen bijeenbracht dank zij een bazar, VEENDAM blijkt toch nog baas bóven baas te zijn. Daar bracht een in november gehouden bazar maar liefst bijna 2.400 gulden op!

En nu we het toch over bazars en hun opbrengsten hebben, laten we die van NIEUW WEERDINGE dan ook nog noemen; de netto-opbrengst was er eveneens enorm: iets meer dan f 2.300!

Tenslotte over een ander soort aktie: in ASSEN stelde de kleine gemeente een huisbezoek-groep samen, waarvan de leden twee-aan-twee allerlei adressen bezoeken. Reeds bezocht men 130 gezinnen! In de komende maanden zullen zij opnieuw bezocht worden.

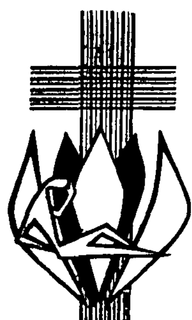
v.D.

Uit ons Unie-Bureau

Mag ik de raden onzer gemeenten nog even speciaal herinneren aan het bericht in De Christen van 11 december j.l.? Ik bedoel het bericht, dat voorstellen voor de agenda van de Algemene Vergadering der Unie, te houden op 13, 14 en 15 mei a.s. in Arnhem, door de gemeenten vóór 1 februari a.s. ingediend moeten zijn bij het Unie-bureau. Met deze uitvoeringsbepaling van de A.V. kan men wel al door de vele publikaties genoegzaam op de hoogte zijn, maar het zal goed zijn er nu nog even speciaal op te attenderen, nu wel overal de raden en gemeenten in vergadering bijeenkomen voor de eigen jaarstukken. Wil een gemeente een voorstel voor de Unievergadering indienen dan moet dit dus op 1 februari a.s. bij de unie-sekretaris zijn. Gaarne verwachten wij voorstellen ten dienste van het geheel van onze gezamenlijke arbeid.

T. Jansma

Tabitha-Bouw-Actie

Dankbaar, maar niet tevreden

U hebt gelijk, dit kan niet. Wie ontevreden is, is niet dankbaar. Maar bij de Tabitha-zaak kan veel méér, dan u denkt.

Dankbaar

zijn we voor alle gaven, die we in 1964 mochten ontvangen. Er is een groeiende sympathie voor Tabitha in al haar geledingen. Er is een stijgend besef van verantwoordelijkheid voor de diaconale opdracht van de gemeente van Jezus in deze (welvaarts)wereld. Er is een ontwakend bewustzijn, dat we niet alles voor onszelf mogen houden, maar moeten delen met de anderen, die minder hebben, er minder aan toe zijn.
En daarom toe zijn aan onze hulp.

Voor al deze grootse, veelbelovende dingen zijn we oprecht dankbaar.

Niet tevreden

zijn we. Want er zijn helaas nog gemeente-raden, die hun gemeente niet voorgaan in het aankweken van verantwoordelijkheidsgevoel voor de medemens. Er zijn helaas ook nog veel gemeenteleden, die ronduit zeggen: Daar bemoei ik me niet mee.
Alsof onze Heiland nooit gesproken heeft over de armen, de misdeelden, de zieken, de gevangenen....

Laatste verantwoording

In de laatste dagen van 1964 ontvingen we nog van de

baptistengemeente
Heerenveen f 100.-; Zandbulten f 43.-; post Harderwijk f 27.70; Hengelo (O.) f 157.75; Muntendam f 75.-.
donateurs te
Utrecht-Noord f 20.-; Muntendam f 35.-.
Zusterhulp
Harlingen f 25.-; Beerta f 2.50.
particulieren
BS te N f 3.-; Mw dJ-L te E f 2.50; NN te S (via Ds vD) f 2.50; mej AWW f 2.60; mej JP te A f 10.-.

Allen heel hartelijk dank!
En nu: Voor 1965 is en blijft ons gironummer 1028558 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen.

H. Ploeger.

Mededeling

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het voorgangerskonvent in Friesland komt maandag 11 januari a.s. bijeen te Harlingen; aanvang 10.00 uur. Bericht van verhindering zende men tijdig aan de gastheer!

V E R L O O F D:

DS. K. CORPORAAL

en

MARIA BOTS

Scheveningen, 4 januari 1965.

Heden nam de Heer voor ons toch nog zeer onverwacht tot Zich in Zijn Heerlijkheid onze innig geliefde man, vader en grootvader

JELLE ZWAAN

in de ouderdom van 68 jaar.

Zijn vele gebeden en zorg voor ons blijven ons bij.
Hij wist: „Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijn". Jes. 43 : 1.

De diepbedroefden:

Staveren:
D. Zwaan-Smit

W. Brandenburgh-Zwaan
J. Brandenburgh

Enschede:
A. Stukker-Zwaan
J. Th. Stukker

en kleinkinderen

Staveren, 27 december 1964.
Voorstraat 20.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gehad op woensdag 30 december 1964.

God heeft tot hoger Dienst geroepen in Zijn heerlijkheid, onze broeder

JELLE ZWAAN

Ruim 35 jaar mocht hij de gemeente dienen als Raadslid. Hij zal door velen gemist worden.

„Zalig de doden, die in de Heer sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, dat zij rusten van hun moeiten, want hun werken volgen hen na" (Openbaring 14 : 13).

Baptistengemeente Staveren.

De Heer heeft nu ook onze zuster

BERENDTJE SCHILSTRA

in Zijn heerlijkheid geroepen.
Haar leven was Christus, haar sterven gewin.

Baptistengemeente Staveren

Heden nam de Here tot Zich, nog vrij onverwacht, onze innig geliefde man en zorgzame vader

JACOB HAZELHOFF

in de ouderdom van 73 jaar.

Saar Hazelhoff-Smid
Willy, Janna

Wedde, 24 december 1964.

Op 1ste Kerstdag werd plotseling van ons weggenomen onze zuster

ELISABETH DIJKSTRA-DE JONG

Zij was gedurende 43 jaren een trouw en dienend lid van onze gemeente.

Baptistengemeente Workum.

Zoek voor mijn vriendin, weduwe 39 jaar, 3 kinderen,

EEN MAN EN VADER

van uitgesproken chr. levensopvatting.
Brieven onder no. 71 administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

Wij wensen al onze broeders en zusters een gezegend 1965.

Fam. H. v. d. Berg-Zwart
Hasebroekstraat 9, Utrecht.

Br en Zr H. L. Nieman en J. Nieman-Tees wensen u vanuit Amerika een voorspoedig nieuwjaar.

pob54 Appartment 102
6318 City Lane Ave.
Philadelphia 51, PA. U.S.A.

WIE HET ABONNEMENTSGELD nog niet overmaakte, wordt in de gelegenheid gesteld, dit nog **voor a.s. dinsdag 12 januari** te doen door storting op giro 9260 ten name van de unie, Amsterdam, correspondentie-adres: Dalweg 77 Arnhem.

Het is f 3,20 over het 1e kwartaal, f 6,40 over het 1e halfjaar, f 12,80 over het gehele jaar.

Wie het kan doen, storte over het gehele jaar 1965 ineens, daar dit kosten en veel werk bespaart.

Daarna worden de kwitanties voor nog niet betaald abonnementsgeld uitgeschreven en aangeboden, verhoogd met f 0,50 inningskosten.

---

15 januari 1965 81e jaargang Nr 3766

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Kerk en zending in Kameroen

DAT KAMEROEN HEET zoals het heet, is de ‚schuld' van de Portugezen. Zij ontdekten in 1525 de monding van de Woeri, waar nu Douala ligt. Daarin vonden ze grote hoeveelheden ‚cameroes', de Portugese uitdrukking voor garnalen. Zo is dit land aan zijn naam gekomen.
Kameroen — dertien maal zo groot als Nederland — is een land-in-ontwikkeling. Het strekt zich uit van het Tsjaadmeer in het uiterste noorden tot de Golf van Guinéa in het westen en zuid-westen. De helft van zijn ruim vier miljoen inwoners is nog heiden. Twee miljoen Kameroenezen belijden dankzij missie en zending het christelijke geloof. Onder hen nemen de baptisten een belangrijke plaats in.

Blijkens een opgave van de Baptisten-Wereldalliantie in december 1963 zijn er momenteel in Kameroen 532 baptistengemeenten met in totaal 55.871 leden en 78 predikanten en zendelingen. De meesten van hen wonen in het zuiden met als centrum de havenstad Douala. De gemeente in Douala werd in de veertiger jaren van de vorige eeuw gesticht door Alfred Saker, ‚de apostel van Kameroen', zoals hij wel genoemd wordt. Hij voltooide in 27 jaar zijn vertaling van de bijbel in het Douala-dialect. Dertig jaar en nog langer drukte hij zijn stempel op het zendingswerk in Kameroen. Toen de britse baptisten in 1879 de arbeid in Congo begonnen, liet Saker zich tegenover een functionaris van de B.M.S. ontvallen: „Ik wilde wel, dat ik een jongeman was of mijn leven kon overdoen, dan ging ik morgen naar Congo". 1)!
Toen Kameroen in 1884 een duitse kolonie werd en de engelse zendelingen het land moesten verlaten, namen de duitse baptisten na verloop van tijd het werk over. Na de oorlog van 1914-1918 herhaalde zich de geschiedenis en moesten de Duitsers op hun beurt het veld ruimen. De franse baptisten hebben sedertdien de gemeenten in Kameroen gesteund door de (interkerkelijke) parijse zending, de Société des Missions de Paris.

In 1954 begint het Europese Baptisten-Zendingsgenootschap, waarin negen Baptistenunies samenwerken, met het zendingswerk in Noord-Kameroen. In Zuid-Kameroen is het genootschap de zelfstandige gemeenten behulpzaam bij de uitvoering van hun taak. De Europese Baptistenzending heeft op het ogenblik 27 zendelingen in dienst, van wie de meesten (18) uit Duitsland afkomstig zijn. De overigen komen uit Frankrijk (5), Finland (2) en Zwitserland (2), terwijl Italië binnenkort eveneens met 2 zendelingen vertegenwoordigd zal zijn. De baptisten in België, Oostenrijk, Spanje en Zuidslavië zijn ook bij het zendingswerk in Kameroen betrokken.

Pionieren in het Noorden.

De zending van de europese baptisten heeft zich vooral geconcentreerd op N.-Kameroen. Dat is een schaarsbevolkt steppengebied benoorden het Adamaoua-plateau, waar gedurende vijf maanden geen regen valt, zodat de rivieren het grootste deel van het jaar droogstaan. In dit gebied maken de primitieve Kirdi 65% van de bevolking uit. Maar de sleutelposities in het openbare leven worden door de Fulbe bezet, die overwegend de Islam aanhangen.
Centrum van het zendingswerk is Maroua, met 25.000 inwoners de grootste stad in Noord-Kameroen. Hier doen de meeste zendelingen hun inkopen. In Maroua gaan ook hun kinderen op school.
In Dagai is een kleine gemeente ontstaan. Hier werd door de zending een lagere school gesticht. De leerlingen komen niet alleen uit de naaste omgeving, maar ook van verver. Maar de bezetting van leraren, die uit Zuid-Kameroen moeten worden aangetrokken, blijft een moeilijke zaak.

De opleiding van inheemse krachten voor het onderwijs is van de grootste betekenis. Daarom is in Mokolo, ten westen van Maroua en niet ver van de grens met Nigeria, een kweekschool opgericht. Uit de opbrengst van de actie ‚Brot für die Welt' werd een bedrag van DM 35.000 beschikbaar gesteld voor de bouw. Directeur van de school, gezamenlijk project van het Europese Baptisten-Zendingsgenootschap en de United Sudan Mission, is de Fransman Edouard Somerville, die met zijn vrouw Janine de diverse vakken onderwijst. De kweekschool biedt plaats aan tachtig leerlingen, die, na beëindiging van hun studie, op staats- en zendingsscho-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Om niet volkomen weerloos te van zijn tegen de vernietiging, die hem vanuit de lucht bedreigt moet de mens zich een hol graven in de aarde, zoals de dieren des velds...**
(Albert Schweitzer — j.l. donderdag 90 jaar geworden — in Oslo 1952 bij de uitreiking van de Nobel-Vredesprijs).

len het lager onderwijs zullen dienen. Monsieur Somerville meent, dat ook de gemeenten van de school zullen profiteren. Want zullen deze zich ontwikkelen, dan moeten zij beschikken over geschoolde leiders in kerkeraden en commissies. In dit opzicht vindt hij de ‚leken' veel belangrijker dan de predikanten en evangelisten!

Voorts hebben de Europese-Baptistenzending en de U.S.M. samen een bijbelschool in Djarengol. De studenten aan deze school en hun vrouwen staan geestelijk sterk. Na hun opleiding zullen zij op pioniersposten en elders in het land worden ingezet.
Na tien jaar zendingsarbeid zijn in Noord-Kameroen twee gemeenten en vier zendingsposten ontstaan. Behalve de drie scholen zijn er drie verpleeginrichtingen, waar op bescheiden schaal medische hulp geboden wordt. In zijn tweejaarlijks verslag, uitgebracht tijdens de Europese Baptisten-Conferentie te Amsterdam in augustus van dit jaar, noemt dr Herbert Mascher de arbeid in Noord-Kameroen bijzonder hoopgevend. De bevolking heeft vertrouwen in de zendelingen gekregen. Velen hebben in de afgelopen jaren een beslissing voor Christus genomen!

Zending als dienstbetoon

In Zuid-Kameroen zijn de baptistengemeenten van veel oudere datum. We vinden ze vooral in de kustvlakten, het woongebied van de Douala; maar ook wel onder de Bamiléké en de Bamoen in het voormalige Brits-Kameroen. Bij de Unie van Baptistengemeenten zijn 125 gemeenten aangesloten met ca. 12.000 leden, 28 predikanten en 105 evangelisten.
Jarenlang waren ds Maurice Farelly en zijn vrouw dr Madeleine Farelly de enige baptistenzendelingen in het Douala-district. Zij stonden in dienst van de parijse zending, die tot 1957, toen de gemeenten zelfstandig werden, verantwoordelijk was voor het zendingswerk. Dominee Farelly heeft 39 jaar in Kameroen gewerkt. Hij had een belangrijk aandeel in de zelfstandigwording van de gemeenten en de totstandkoming van de unie. Ook zijn door hem tal van gemeenten gesticht, in de jaren 1961-1963 niet minder dan veertien! Ook was hij rector van de theologische afdeling van het seminarie in Douala. Deze zomer keerden hij en zijn vrouw definitief naar Frankrijk terug.
Sedert 1962 staat de zending de gemeenten in het zuiden op velerlei wijze terzijde. De zeven zendelingen in dit gebied zijn in dienst van de kameroenese unie. In Ndiki-Somo helpen zij bij het onderwijs en de medische verzorging van de inheemsen. In Ndogbele doen enkele zendingsmensen dienst in het hospitaal. In Douala is onlangs een uitgebreid werk onder de vrouwen opgezet. Ook assisteren de zendelingen bij de evangelisatie, de voorgangersopleiding, de catechese en het radiowerk.

Het evangelie en de machten

Zoals gezegd, is Kameroen — sedert 1 januari 1960 onafhankelijk — een land-in-ontwikkeling. Natuurlijk vooral economisch en politiek, maar ook in godsdienstig opzicht. Volgens ds Y. Schaaf, die enkele jaren voor het Nederlandsch Bijbelgenootschap in Youndé gewerkt heeft, zijn er momenteel 800.000 protestanten en 1.100.000 rooms-katholieken, vooral in het zuiden van het land. 2). Maar in Noord-Kameroen is de Islam met 600.000 sterk vertegenwoordigd. Zij beheersen het openbare leven in het noorden en bekleden er alle belangrijke functies. Maar ook in Zuid-Kameroen neemt het aantal moskeeën gedurig toe. Daar proberen de moslems door hun koranscholen, tegenhanger van de bijbelscholen van de zending, de jeugd te beïnvloeden.
De vraag is, of de Islam zijn opmars naar het zuiden zal voortzetten. Zal het volk van Kameroen in toenemende mate de Islam aanhangen? Of zal die andere macht in Afrika, de communistische ideologie à la Moskou of van Peking-signatuur, de geesten beheersen? De vraag dringt zich op, of de kerken hun voorsprong kunnen behouden en vergroten, of de Kameroenezen de Heer Jezus Christus zullen toebehoren.
Zoveel is intussen zeker: de evangelieverkondiging moet doorgaan, ook in Kameroen. Want alleen het evangelie maakt de mens vrij van de machten, vrij om God en Zijn rijk, en ook het eigen land en volk te dienen. Maurice Farelly, met bijna veertig jaar Kameroen-ervaring, heeft het zo gezegd: „Omdat de Afrikanen zijn zoals ze zijn, daarom zijn wij zendelingen. Wij zijn gekomen om hen het evangelie van Gods genade en van het nieuwe leven in Jezus Christus te verkondigen. Deze arbeid proberen wij hier te doen, ondanks onze zwakheden en onze eigen fouten. Dat kunnen wij alleen dan, als wij zout zijn, zuurdeeg en licht " 3).

Groningen. J. A. BRANDSMA

1) J. D. Hughey (Hrsg.), **Die Baptisten**, deel 2 in de serie ‚Die Kirchen der Welt' (Stuttgart, 1964), blz. 223.
2) Deze cijfers en ook enkele andere gegevens ontleende ik aan de studiemap **Kameroen,** uitgave van de Nederlandsche Zendingsraad, Prins Hendriklaan 37 in Amsterdam.
3). H. Mascher (Hrsg.), **Gottes Feld — die weite Welt,** tweemaandelijkse zendingsbijlage van ‚Die Gemeinde' (Kassel), februari 1964.

Aan allen die jong zijn

Zondag 17 januari a.s. zal voor onze NBJB een historische datum worden. Op die dag zal namelijk onze algemeen vormingsleider, ds M. G. Boeschoten, als zodanig verbonden worden aan ons jeugdwerk.
Hoelang hebben we al uitgezien naar de realisering van het grote ideaal een man te hebben, die zich helemaal zou kunnen geven aan het vormingswerk in onze beweging! En hoeveel pogingen zijn daartoe in het verleden al in het werk gesteld! En nu is het dan eindelijk zo ver!
We zijn dankbaar in ds Boeschoten de man te hebben, die straks onze vormingsleider zal zijn.
Op zondag 17 januari a.s., des middags om 4 uur, zal de installatie van ds M. G. Boeschoten plaatsvinden in dezelfde dienst waarin hij afscheid zal nemen als voorganger van de baptistengemeente Amsterdam-W-N.
Deze dienst wordt gehouden in de Herdenkingskerk, Postjesweg - hoek Tooropstraat (Overtoomseveld - halte bus 18) te Amsterdam.
Graag willen we al de plaatselijke afdelingen van onze NBJB in al de drie sektoren (RJC, JMC, LZC) opwekken om in ieder geval afgevaardigden naar deze bijzondere gebeurtenis te zenden.
Van het gewest Holland verwachten we natuurlijk, dat ze in grote drommen zullen komen opzetten. Ze wonen immers dicht bij Amsterdam en deze gebeurtenis zullen ze niet aan zich voorbij willen laten gaan!
Maar ook vanuit geheel het land moesten onze jeugd-, klub- en zondagsschoolleiders(sters) en onze jongemensen komen!
We willen onze algemeen jeugdleider immers groots ontvangen!
Voor hen, die er gebruik van willen maken, bestaat er gelegenheid logies te ontvangen. Zij dienen zich dan op te geven bij:
Jac. L. de Vries, Mercatorstraat 95 [3], Amsterdam-W; telefoon 020-16 27 66.
Mogen we op uw aanwezigheid rekenen?

Namens de jeugdraad,

Ph. Lindeman Wzn.
Algemeen sekretaris.

Aan rustige wateren

Meer dan schoonheid

„En toen Hij uit de tempel ging, zeide één van Zijn discipelen tot Hem: Meester, zie, welke stenen en welke gebouwen!"

Met een uitroep van verrukking wijzen de discipelen van Jezus Christus op de mooie gebouwen van de tempel. De Heiland had echter juist gezegd, dat het huis woest en verlaten zou worden. En aan zulk een verwoesting kunnen de discipelen nu eenmaal niet denken.

„Meester, zie, welke stenen en welke gebouwen!" Maar het antwoord van de Meester is onverbiddelijk. Niet één steen zal op de andere blijven. Alles zal worden afgebroken. Hebben we hier niet een conflict tussen kunst en geloof?

Neen, dat niet. Ons gevoel voor het mooie is een gave van God, God heeft het mooie lief. Hij heeft de wereld geschapen en wie doordringt in de natuur wordt getroffen door haar bijzonder mooie bouw. Kijk niet alleen naar hetgeen hier op aarde groeit en bloeit, zie ook naar de sterren. Vindt u het ook niet fantastisch, als de sterren en de maan des nacht en overdag de zon en wolken aan de hemel staan? Het is geen toeval, dat in de Bijbel God de opperste kunstenaar wordt genoemd. Het mooie en het heilige zijn geen tegenstellingen. De tempel in Jeruzalem èn het geloof zijn geen twee zaken, die met elkaar in tegenspraak zijn.

God formeert het mooie, zoekt de kunst en verwacht, dat we de schoonheid van Hem zullen erkennen. Schoonheid is een eis voor onze kerkgebouwen, maar ook een eis voor de diensten elke zondag. God verwacht ook schoonheid in de prediking. Er bestaat slechts een conflikt tussen kunst en geloof, wanneer de kunst wil heersen in plaats van ondergeschikt te zijn.

Het geestelijke zal steeds de ereplaats moeten innemen. De inhoud gaat boven de vorm. Wat is een kerkgebouw zonder de prediking van Christus? Wat een preek die uitmunt wat opbouw betreft, zonder een heenwijzing naar Hem? Wat een schone tempel in Jeruzalem, wanneer God er niet meer te vinden is?

Genade is méér dan kunst en heiligheid méér dan uitwendige verfijning.

Daarom: blijf nooit hangen aan de stenen van de tempel, aan de uiterlijke vorm. Als het moet, en de geschiedenis levert ons wel de voorbeelden, kunnen we de genade van God ervaren in de meest sobere omgeving!

Kwamen de christenen in Rome niet bijeen in de catacomben? Zijn er niet velen in schuren tot de Heer gekomen en heeft openlucht-prediking niet velen gewezen op de Heiland, die staat te wenken?

De Heer vraagt tenslotte geen bewondering. Hij vraagt aanbidding. Niettemin is het schone Hem lief, getuige het nieuwe Jeruzalem, waar alles heilig zal zijn en ook de aarde zal vullen met stralende heerlijkheid.

Zutphen *H. Dekker*

SONA BATA . . .

Sona Bata . . in het begin klonk ons die naam niet erg kongolees in de oren. Misschien ook wel omdat we bata allicht associëren met schoenen. Een van onze eerste vragen die we na aankomst op deze post stelden was dan ook naar de betekenis van die naam.

Sona is iets van hoofdman en *bata* betekent markt. Hoofdmarkt of grote markt dus. Nog altijd wordt in het dorp Sona- Bata markt gehouden. Vroeger was dit een heel belangrijke markt met nog drie andere bata's, zodat de week in vier marktdagen verdeeld was.

En een paar kilometer van het dorp Sona- Bata ligt de zendingspost met dezelfde naam.

Het zendingswerk is hier heel anders, dan wij het kennen in Irema. De opleiding is de grootste taak van de zendelingen hier. Het gemeentelijk werk, hoofdzakelijk in het distrikt, wordt geleid door drie inlandse voorgangers (een van hen voltooide zijn opleiding in Amerika). Zendeling Reverend Chapman werkt in de gemeente als z.g. „technisch adviseur".

In een voorgaand artikel is de naam van dr Tuttle al eens genoemd en in dit schrijven willen we graag wat nader ingaan op het werk van deze man.

Dr Tuttle kwam in 1929 in Sona- Bata en heeft het grootste deel gedaan aan de oprichting en uitbreiding van het medische werk hier op deze zendingspost en in de verre omgeving. Verder is dr Tuttle mede een van de artsen geweest, die de C.P.R.A. in leven hebben geroepen. U weet wel, die protestantse hulporganisatie, die opgericht werd om bijstand te bieden in de noodtoestand die ontstond na de onafhankelijkheid.

Nog steeds verricht deze organisatie uitnemend werk en ook nu weer in de recente krisistijd heeft de C.P.R.A. veel nood gelenigd.

We zitten dan nu op het medisch vlak, de tak van arbeid, waarbij wij het nauwst betrokken zijn en wel voornamelijk in de opleiding van verpleegsters. Het gaat om mensenlevens en hoe beter de medische staf geschoold is, des te beter kan de lijdende mensheid geholpen worden. Het tekort aan medisch geschoold personeel is groot, vooral in de binnenlanden.

Sona- Bata is de enige door de staat erkende protestantse opleidingsschool in deze provincie. Verder hebben de katholieken een opleidingscentrum welke erkend is, met daarnaast een van de staat. Afgelopen week werden we er bij bepaald hoe belangrijk het is dat wij als protestanten ook deze opleiding voortzetten. In staatsziekenhuizen niet ver van hier worden de patiënten geslagen (!) en onregelmatig van medicijnen voorzien. In de poliklinieken in de distrikten doen de verplegers waar ze zin in hebben. Gelukkig zijn er daarnaast ook nog goede verplegers en gezondheidsbeambten, die hun taak serieus vervullen.

U merkt wel waar we heen willen. Speciaal ook in dit beroep is het belangrijk, dat onze jonge mensen hun opleiding ontvangen op scholen waar hen, naast de nodige theorie en techniek, een dosis christelijke moraal wordt meegegeven. En dat niet alleen, maar in de éérste plaats de Boodschap van onze levende Heiland, Jezus Christus, zodat het onze jonge broeders en zusters een ruggesteun kan zijn in hun verdere arbeid, waar ze die dan ook verrichten.

Dr Tuttle en zijn vrouw zijn met dit mooie werk lang geleden al begonnen. De eerst gediplomeerde verpleegster in Kongo werd opgeleid in Sona- Bata, zij zit nog steeds in de arbeid. We zijn dankbaar dat we dr en mevr. Tuttle en onze kongolese collega's mogen helpen in deze tak van arbeid. Er is een goede samenwerking tussen de docenten. Vijf van de opgeleide verplegers doceren aan de verpleegsters-school. Velen van de anderen die hun opleiding hadden in dit ziekenhuis werken in de provincie of in Leopoldville. Op het ogenblik worden er alleen meisjes opgeleid, waarvan acht in het eerste jaar, twaalf in het tweede, en dertien in het derde jaar.

In juni zijn de examens en we hopen van harte dat deze dertien meisjes zullen slagen.

Velen zullen waarschijnlijk spoedig daarna in het huwelijksbootje stappen. We hopen echter dat we ze iets mee hebben mogen geven, waardoor hun levens en dat van hun gezinnen verrijkt worden, enerzijds om gezonder te leven, anderzijds de Blijde Boodschap.

Dit was dan iets over Sona- Bata. Maar U zult evenals wij de laatste maanden en vooral de laatse week intens meegeleefd hebben met de berichten die via de radio tot U kwamen over Stanleyville en de verdere provincie. Evenals wij zult U met ontzetting naar dat nieuws geluisterd hebben en U hebben afge-

vraagd hoe het mogelijk is dat mensen tot zoiets in staat zijn.
Langzaam komen meer berichten door van mensen die deze verschrikking meegemaakt hebben.
We horen getallen van plaatsen in de Oostprovincie, waar 4000, 2000, 1300 enz. Kongolezen vermoord zijn, meest vooraanstaande figuren w.o. veel christenen. En het is nog lang niet rustig in deze provincie. Dikwijls zijn onze gedachten in Irema geweest en vaak hebben we aan Lifenya gedacht. Zodra postverbinding weer mogelijk is zullen we kontakt zoeken met onze broeders en zusters daar. Laten we ondertussen doorgaan veel voor hen te bidden. Ook zijn onze gedachten en gebeden dikwijls geweest bij dr en mevrouw Taylor die met hun vier kleine kinderen deze moeilijke tijd in Yakusu, de B.M.S.-zendingspost vlak bij Stanleyville, hebben doorgebracht. En bij hen waren een bouwersechtpaar en twee verpleegsters. Een van de laatsten is nog behoorlijk gewond door enkele rebellen, vlak voor hun bevrijding. Maar gelukkig mochten ze allen behouden in Leopoldville aankomen.
Kongo maakt een bizondere moeilijke tijd door. Laat ons dagelijks gebed ook voor dit land en zijn mensen zijn.

S. Edens.

zand en zaad

Dacht ik het niet? Stuurt mij, met hartelijke groeten overigens, een broeder v. O. te W. een knipsel, waarschijnlijk uit de (r.k.) Volkskrant van 15 december jl., waarop ds Martin Luther King samen met zijn vrouw over de dansvloer schuift, temidden van andere zich zo voortbewegende paren mensen, en dat alles ter ere van de eerste verjaardag van de onafhankelijkheid van Kenia.
Voor zeven centen, alsof het drukwerk ware, schrijft mijn broeder, die dus nog acht centen schuldig is aan de PTT — acht kleine vosjes —:
Geachte Ds. Huizinga,
Is onze gezamenlijke grote vrind ons ook hierin ten voorbeeld? Hart. gegroet,
Uw v. O.
Wat is hierop mijn antwoord? Even wachten. Waarom stuurt u mij dat knipsel, broeder? Met de nadruk dus niet op dat knipsel, maar op mij. Waarom mij? Waarom niet aan br Bosma of br Zijlstra — met a beginnend hebben wij geen voorganger — ik bedoel dus een willekeurige voorganger. Juist mij. Ik begrijp u wel. U denkt, ik wil deze man, die al maar vergadert, preekt, schrijft, fietst, eens een plaatje sturen en hem erop attenderen, dat een mens ook eens echt feest moet kunnen vieren. Zoals deze zwarte broeder, ver van verachting, bommen en gevangenissen. Niet dat hij zo feestelijk kijkt. Waarschijnlijk zitten hem zijn mede-negers van Amerika en Midden- en Zuid-Afrika wel hoog in zijn hart en hoofd. Of bedoelde u dat niet. Nee natuurlijk. U vindt dat dansen toch eigenlijk niet passen voor een dominee. Heeft ds Louw dat ooit gedaan — midden uit het alfabet. Dominees dansen niet. Ze roken niet, ze drinken niet, ze gaan niet jagen of vissen, ze voetballen niet, ze kwartetten misschien of spelen: Mens-erger-je-niet!
Ik „vertrouw" u niet helemaal, broeder. U wilt mij strikken, mij mijn vingers laten branden. U denkt: hij gaat straks alle dansende dominees verdedigen en dan is het hek van de dam. Sommigen zullen ontzet dit weekblad verscheuren en anderen zullen een zachte kreet van verlichting slaken: hè, gelukkig, het mag. Maar de schrijver wordt het kind van de rekening.
Laten we het onder ons houden, broeder, en u zou ik willen vragen: mag ik ook dansen of mag ik niet dansen? Nee? Waarom niet? Ik weet niet wat het is, ik heb het nooit gedaan en ik word nu al wat ouder, maar evengoed, waarom niet? Ik mag toch wel eens even scrabblen, vindt u niet? En gewoon eens gezellig koffiedrinken bij Smit, terwijl in de hoek een strijkje speelt. Of moet dat strijkje eraf? Nu ik toch eenmaal aan het vragen ben: Wat denkt u van zwemmen in Zandvoort aan de zee? Beter van niet dacht u. Ik doe het dan ook niet want ik woon helemaal in Hengelo, maar ja, je komt tegenwoordig overal. Sommigen van ons zijn al in Parijs gesignaleerd en enige anderen aan de Rivièra. Måar Monaco mijden ze wel. Ja, ja, waar komen we terecht? Wat ik ook nog vragen wilde: wat denkt u van voor je plezier, zomaar voor je plezier, op zondag in de auto te rijden? Kan dat wel goed zijn? Vooral vanwege dat plezier. In bijvoorbeeld het landschap, de boerenhoeven, de dieren. Plezier is altijd gevaarlijk. Haast net zo gevaarlijk als zwartgalligheid, dacht u niet ook?
Ik moest mijzelf, u en de anderen maar niet langer plagen. Alles mag. In het boek van die sombere Prediker staat geschreven: Verheug u, o jongeling, in uw jeugd, en uw hart zij vrolijk in uw jongelingsjaren; ja, volg de lust van uw hart en wat uw ogen aanschouwen, maar weet, dat God u om al deze dingen in het gericht zal doen komen. Met andere woorden: je zult aan God verantwoording afleggen. Van je kerkgang en van hoe je daar gezeten hebt. Van het luisteren naar Zijn boodschap en wat je er mee gedaan hebt. Of je wel gedacht hebt aan Lazarus op de stoep en aan de familie X achter je, die nog nooit eens wat liefde van de buurt heeft ondervonden. Wee ons, muggenzifters en kamelenverzwelgers. Die haar splijten en een broeder ophangen aan een kabel van eigengerechtigheid.
Bedankt, br v. O. voor het knipsel — ik denk dat we elkaar wel hebben begrepen, als u tenminste die v. O. is, die ik me bij deze tekens voorstel — en zegt u nu niet dat ik zo'n dieren kweller ben als ik even achter uw briefje op de krant bleef haken, dat eigenlijk vijftien cent kost. Tot ziens.

Huizinga.

P.s. Voor 't geval iemand hierover uitgebreide lektuur zoekt: ik kan de brief van Paulus aan de Galaten wel aanbevelen.
2e p.s. Zo, en nu kun je zien hoe de ellende in de wereld komt en hoe gauw het mogelijk is dat je iets verkeerd ziet en iets verkeerds gaat zeggen: er zat wel vijftien cent op uw brief. Ik ga dat hele artikel nu niet meer zuiveren. Ik kan het alleen achteraf nog wat recht zetten. Gevaarlijk hé, dat oppervlakkige gekijk, gepraat, geoordeel. Ik sta er wel gekleurd op, ten voeten uit.

Uit ons Unie-Bureau

De sekretarissen van onze gemeenten hebben al weer de vragenlijst voor de statistiek per 1 januari 1965 ontvangen. Ze kregen daarvan 2 exemplaren. Van deze beide exemplaren, op gelijke wijze ingevuld (mogelijk per schrijfmachine), gaat het ene exemplaar ondertekend weer naar het unie-bureau, en het andere exemplaar kan de sekretaris voor het eigen gemak toevoegen aan het archief van de gemeente. Zo nodig kan de sekretaris ook overleg plegen met de voorganger, die immers over allerlei gegevens beschikt. Mag ik onze broederssekretarissen wel op het hart binden om álles zorgvuldig in te vullen en dan vóór 31 januari a.s. het formulier aan het unie-bureau te doen toekomen? Hartelijk dank bij voorbaat.
Aan de sekretarissen werd eveneens een schrijven namens de redaktie en de administratie van *De Zaaier* gezonden. De raden besteden natuurlijk wel bijzondere aandacht aan deze eerste ontmoetingsdag van Zaaiers, die gesteld is op 13 maart. In dit verband verdient het aanbeveling om vooral op de vragenlijst voor de statistiek de vraag naar het aantal Zaaier-verspreiders nauwkeurig op te geven, zodat het juiste beeld hiervan van nut kan zijn voor de overwegingen van de Zaaier-kommissies. En t.z.t. (dat is vóór 1 maart) krijg ik dan wel opgave wie van uw gemeente naar deze eerste ontmoetingsdag van „Zaaiers" komen. Is niet de evangelisatie het hartstuk van de gemeente en is daarom de behartiging van de verspreiding van het evangelisatieblad De Zaaier niet een belangrijk stuk van de verantwoordelijkheid van de gemeente, en speciaal van de raad der gemeente?

T. Jansma

NADER BEZIEN

Onze verantwoordelijkheid

Franz Josef Strauss — ja, dezelfde die een paar jaar geleden al zei: kazernes zijn belangrijker dan kerken... —, de vroegere minister van defensie van de westduitse Bondsrepubliek en voorzitter van de Christen-Socialistische Unie (een zusterpartij van de CDU) heeft zaterdag j.l. in een toespraak de opvatting, dat alleen Duitsland de schuld zou hebben aan het uitbreken van beide wereldoorlogen of deze bewust zou hebben uitgelokt, fel bestreden. „Wij zullen de systematische belastering van het duitse volk met alle vastberadenheid en veel krachtiger dan tot dusverre bestrijden", aldus Franz Josef.

Deze opmerking van een vooraanstaand duits politicus doet pijn. Zoals meer berichten, die de laatste weken uit Duitsland komen de volkeren van Europa zeer doen en oude wonden openrijten.

Intussen sluiten ze aan bij de verklaring die de bekende berlijnse predikant dr Heinrich Grüber onlangs in Kassel voor de vereniging voor christelijk-joodse samenwerking heeft afgelegd en bij de opmerkingen, die dr Martin Niemöller zeer recent maakte. Beiden signaleerden in de Westduitse Bondsrepubliek allerlei gevaarlijke symptomen die, naar beider inzicht, verband houden met een opleving van het nationaal-socialisme.

Op dezelfde dag waarop Herr Strauss zijn revanchistische verklaring aflegde demonstreerden in Amsterdam zesduizend mensen tegen de MLF, de multilaterale kernvloot waartoe ook Nederland als deelnemer is uitgenodigd. Enkele westeuropese landen hebben geweigerd aan de totstandkoming van deze vloot mee te werken. Onze regering heeft nog geen beslissing genomen, terwijl West-Duitsland sterk geporteerd is voor deelname...

Om een diepere dan een politieke beweegreden zijn wij tegen de MLF. We zijn verklaarde tegenstanders van èlke kernbewapening, want het is onze vaste overtuiging dat aan deze nog steeds voortgaande bewapening een satanisch idee ten grondslag ligt. En het woord van Jezus geldt stellig ook hier: Wie het (kern)zwaard ter hand neemt zal door het (kern) zwaard vergaan...

We zijn ons er overigens van bewust, dat een totale afwijzing van kernbewapening op grond van het evangelie een inzicht is, dat met name in politieke kringen niet wordt gedeeld. Daarom wijzen we hier met klem op de politieke en ideologische gevaren, die er dreigen — in 't bizonder in ons buurland West-Duitsland — wanneer de onzalige plannen ten aanzien van een multilaterale kernvloot doorgang vinden. De tot standkoming van de MLF zou opnieuw voedsel geven aan de revanchistische gevoelens die blijkens de gesignaleerde uitspraken in de Bondsrepubliek steeds meer aan de oppervlakte komen en die de kans op een nieuwe wereldoorlog op ernstige wijze vergroten.

Als burgers maar vooral ook als christenen zijn we mede verantwoordelijk voor de vrede in deze wereld.

v.D.

gemeenteberichten

HET FEEST WERD VOORTGEZET

HAULERWIJK — (J. v. d. L.). Nadat we het feest in het oude jaar hier in Haulerwijk op 6 december bij het geopende doopvont waren begonnen, mochten we dit voortzetten bij de intrede van een nieuw jaar op zondag 3 januari.

Twee jonge zusters uit één gezin legden met alle vrijmoedigheid getuigenis af van haar persoonlijk geloof in Jezus Christus voor een menigte aanwezigen, die ongetwijfeld getuige wilde zijn van de opleving in onze gemeente.

Bij deze gelegenheid bepaalde onze voorganger ds B. Fabrie zijn hoorders bij Psalm 112 : 4, „Voor de oprechten gaat het Licht in de duisternis op." In het bijzonder legde spreker de nadruk op het feit dat het Licht onmogelijk op kan gaan zolang we nog in de duisternis — hetzij van ongerechtigheid of onkunde — leven. Wie zich recht plaatst tegenover God en dan eerst oprecht begint te worden, zal ervaren, dat wat eerst onduidelijk was of overdreven leek, de enige weg is om te kunnen zeggen: „Here, wat wilt Gij dat ik doen zal?" En alleen aan dezulken zal God door Zijn Geest het Licht schenken dat nodig is om uit het doolhof van onkunde en verwarring op het punt van de doop te geraken.

Na deze toespraak daalden beide zusters één voor één in het water af en ontvingen op haar belijdenis en naar haar begeerte de doop overeenkomstig de Schriften.

Bij de viering van het avondmaal werden de nieuwe leden welkom geheten in onze gemeente door ouderling br T. Diekema. Op dit moment gingen onze gedachten uit naar ouderling br B. Jansma, die niet meer met ons hier op aarde zal aanzitten aan de tafel des Heren.

Hoe groot de vreugde onder ons was bleek wel uit de vele handdrukken die de nieuwe leden in ontvangst hadden te nemen van de leden der gemeente in aansluiting op deze dienst.

Met nieuwe moed gaan we het nieuwe jaar in en hopen en bidden dat alle gemeenten in ons vaderland vele malen dezelfde vreugde mogen beleven als die welke ons bij de aanvang van 1965 te beurt gevallen is.

FEEST IN HOOGKERK

HOOGKERK-(D.A.) Het was feest in Hoogkerk. Mochten we elkaar aan het begin van dit jaar 's Heren zegen toewensen, nauwelijks was dit jaar begonnen of we hadden reeds een doopdienst: een oude broeder mocht door de doop aan de gemeente toegevoegd worden.

Hij was een trouwe bezoeker van onze diensten. In december kwam hij bij onze voorganger met de wens gedoopt te mogen worden. Zijn getuigenis was „Ik kan niet meer anders".

Zo was de eerste zondag van dit jaar een feestzondag.

„Zij zullen in hun ouderdom nog vrucht dragen, fris en groen zullen zij zijn; om te verkondigen, dat de Here waarachtig is", waren de woorden die onze voorganger in deze dienst gebruikte.

Het was vol deze zondag. Velen waren gekomen om deze broeder in het watergraf te zien afdalen om op te staan in nieuwheid des levens. Vreugdevol te meer voor zijn vrouw en kinderen, die al lid van de gemeente waren.

Wij willen hopen en bidden, dat de Heer onze gemeente mag blijven zegenen, zodat nog velen zullen volgen.

FEESTMAAND IN ZUTPHEN

ZUTPHEN — (d.V). December, de maand der feesten, kreeg in onze gemeente een extra accent door de doop van zr Minke Terwel en zr Heleen Rozeboom op de eerste zondag van de maand. Ze werden tijdens het avondmaal na de doopdienst door br J. H. Olijslager toegesproken, die hen een welkom toeriep in de gemeente.

We zijn verblijd, dat de Heer ons steeds dicht nabij is en ons daarbij in deze woelige wereld de rust schenkt in de gemeente, die we zeer nodig hebben.

Ook in Zutphen hebben we kerst gevierd in de gemeente. Onze ogen werden getrokken naar de lichtjes van de kerstboom en achter die lichtjes zagen we het grote licht, dat schijnt in de duisternis en tot ons is gekomen. God is steeds met onze gemeente bezig en we zijn hier dankbaar te mogen zaaien en tegelijk ook te mogen oogsten. Hij geve, dat nog velen hun hart ook in Zutphen aan Hem zullen schenken.

Intrede ds W. Harkema

Zondag, 24 januari 1965 om 9.30 uur vindt de bevestiging plaats van ds W. Harkema door ds W. Veenstra. De intrede zal des namiddags om 15.00 uur plaatsvinden, terwijl des avonds om 19.00 uur een begroetingssamenkomst met de gemeente zal worden gehouden. Een ieder is van harte welkom.

Indien logies gewenst wordt tijdige opgave hiervan verwacht door br B. Schaap, sekr. Bapt. gem. te Musselkanaal, Dwarsdiep 22, Nieuw Buinen.

Beroepingswerk

Beroepen: te Emmen, J. Bouritius te Hoogezand.

Beroepen: te Scheveningen, N. J. van Beek te Alkmaar.

Een nieuw salarisbeleid ?

Op de oudejaarsdag gleed door de brievenbussen van voorgangers, sekretarissen, penningmeesters en waarschijnlijk nog wel meer mensen een brief van de Unie-commissie over de salarissen van de voorgangers. Er zou geen reden zijn om daarover in De Christen te schrijven, wanneer de afzenders niet nadrukkelijk hadden verzocht om hun mededelingen ook ter kennis van de gemeenteleden te brengen. Daarmee worden zij tot een openbare zaak die de toets van bespreking en kritiek moet kunnen doorstaan. Daar is alle reden voor omdat in deze circulaire een geheel nieuw beleid inzake de salariëring van de voorgangers wordt geïntroduceerd. De aard van onze Unie-gemeenschap brengt met zich dat dit beleid altijd de vorm droeg van een advies aan de gemeenten. De laatste jaren hielden deze adviezen in dat de gemeenten bij de opeenvolgende loonronden die verhogingen op de salarissen zouden toepassen die werden toegekend aan de rijksambtenaren niet-werklieden. Daarmee was een gezonde middenweg gekozen tussen de uitersten van bv. de bouwvakarbeiders en de zg. ,vergeten groepen'. Natuurlijk werd dit advies niet zomaar gegeven. Toen bij de rijksambtenaren ruim een jaar geleden een veel gecompliceerder en genuanceerder regeling werd ingevoerd (de zg. denivellering), koos de Unie-commissie een eigen regeling tot inhaling van achterstand. De laatste verhoging in verband met deze regeling wordt per 1 januari 1965 van kracht.

Nu blijkt dat de financiële commissie en de Unie-commissie menen dat het moment is gekomen om de koppeling van de beloning van onze voorgangers aan ambtenarensalarissen los te laten, aangezien wij thans gekomen zijn tot een vrij redelijk peil van waaruit wij voor de toekomst een eigen beleid kunnen volgen.

Het is van belang deze zinnen eens wat nader te bezien. Eerst moeten we dan vaststellen dat de beloning van onze voorgangers nooit aan de ambtenarensalarissen is gekoppeld. Zij ligt nog steeds een behoorlijk stuk beneden die van ambtenaren in vergelijkbare positie. De enige koppeling die bestond had betrekking op de zg. trend. Nu moet in onze maatschappij met zijn snelle ontwikkeling van lonen en prijzen ook voor salarissen van baptistenvoorgangers wel een bepaalde trend worden aangehouden. Hierop was in het verleden het beleid gebaseerd. Nu wordt ons echter een eigen beleid in uitzicht gesteld. Waarop dit zal zijn gebaseerd wordt niet met zoveel woorden gezegd, zodat dit uit de overige inhoud van de circulaire moet worden geconcludeerd.

Dan blijkt dat geheel nieuwe maatstaven worden gehanteerd. De 3½ % ineens over 1963 die de ambtenaren hebben gehad kunnen onze voorgangers niet krijgen gezien het geheel van onze financiële inspanningen in het gehele uniewerk en de precaire positie van de ECU ten opzichte van de voorgangers in gesubsidieerde gemeenten. Eigenlijk geldt dat ook voor de toekomst. Het gemeenschappelijk werk mag onder toekomstige salarisverhogingen niet lijden, in geen geval de ECU, die immers de voorgangers in gesubsidieerde gemeenten het werken mogelijk moet maken. Het toekomstige salarisbeleid is dus: *alleen salarisverhoging voor de voorgangers, wanneer het Uniewerk dit toelaat.*

De ECU en de salarissen

Het vervult de beide commissies met zorg dat sommige voorgangers werkzaam in gesubsidieerde gemeenten in hun salaris ver achterblijven bij voorgangers werkzaam in sommige niet-gesubsidieerde gemeenten. Hier komen thans schrijnende tegenstellingen aan 't licht die niet zouden moeten voorkomen. Dit, tezamen met de herhaalde vermelding van de ECU, lijkt — we moeten bij gebrek aan duidelijke informatie maar tussen de regels lezen — wel het voornaamste motief te zijn om salarisverhoging af te remmen. Daarop moet allereerst worden opgemerkt dat deze schrijnende tegenstellingen bij heel velen onder ons al lang bekend zijn omdat ze al vele jaren bestaan. Het zou vele baptisten met zorg vervullen wanneer onze financiële deskundigen en onze hoofdbestuurderen eerst ,thans' van deze schrijnende tegenstellingen op de hoogte waren.

Vervolgens heeft het nieuwe beleid slechts verscherping van deze tegenstellingen tot gevolg. Een aantal gemeenten zijn toen een advies inzake de 3½ % van uniewege uitbleef zo verstandig geweest zelf een beslissing te nemen in overeenstemming met het tot dusverre gevoerde beleid. Een aantal voorgangers heeft deze verhoging dus gekregen. Waar men een stootje in de goede richting van uniewege nodig heeft, wordt de verhoging niet gegeven. Onnodig te zeggen dat het verschil tussen top en beneden weer groter is geworden. Het verschil met vroeger is dat het nu gebeurt met sanctie van die commissies die met grote zorg over beneden zijn vervuld. Er is alle reden om aan te nemen dat dit zich in de toekomst geregeld zal herhalen. Reeds in deze maand zullen verschillende gemeenten een beslissing voor 1965 moeten nemen. Bovendien vergissen de broeders zich wanneer ze alleen spreken van voorgangers van gesubsidieerde gemeenten. Het probleem bestaat ook in diverse gemeenten die niet in de lijst van de ECU voorkomen.

De weg die thans door de financiële commissie en de Unie-commissie wordt voorgesteld lost het probleem van de onderbetaalde voorgangers niet op. Daarvoor zijn radikalere maatregelen nodig die diep in de struktuur van onze Unie-samenleving zullen insnijden. Zonder een landelijke regeling met een centrale kas komen we daar nooit uit. Afremming van de salarissen in het algemeen maakt het probleem alleen maar groter.

Een eigen beleid?

De onderbetaling van sommige voorgangers mag ondertussen onze aandacht niet afleiden van het werkelijke beleid zoals dat door de financiële commissie en de Unie-commissie wordt voorgestaan. Alleen salarisverhoging als het Uniewerk dit toelaat. Deze grondslag is in diepste wezen a-sociaal want zij betekent dat de lasten van het gezamenlijke werk worden afgewenteld op de voorgangers. Hun eerste achterstand hebben ze al weer te pakken omdat het Uniewerk de 3½ % niet heet toe te staan. En zo zal het blijven want het Uniewerk vraagt van jaar tot jaar meer en meer en het is nooit van te voren te zeggen of het er komt.

Bovendien is deze koppeling psychologisch volkomen fout. Wanneer in de gemeenten de gedachte postvat dat het Uniewerk de aanpassing van de voorgangerssalarissen aan de maatschappelijke werkelijkheid in de weg staat, voorspel ik dat de sympathie voor het gezamenlijke werk niet groter wordt. Die takken van arbeid die van vrijwillige bijdragen afhankelijk zijn zullen dit het zwaarst te voelen krijgen. Als rector van het seminarie dat bij de gratie van de vrijwilligheid bestaat, ben ik met deze steun allerminst gelukkig.

Al met al ziet het eigen beleid dat nu in salarisaangelegenheden gevolgd zal worden er bijzonder griezelig uit. Er is reden om dit beleid in verband te brengen met het optreden van de nieuwe financiële commissie. Het is de eerste keer dat deze commissie voor het voetlicht treedt. Blijkens de circulaire staat zij met ,algehele instemming' achter dit twijfelachtige beleid. Voor haar toekomstig gezag in de Unie is dit eerste optreden niet erg bevorderlijk. En dat is te betreuren. Wij hebben leiders nodig die gezag afdwingen. Niet door hun positie maar door hun beleid.

J. Reiling.

Mededeling

Het adres van de penningmeester der baptistengemeente te Haulerwijk is thans: M. Moddejonge, Zonnehof 16 te Roden.

Wordt het diaken-ambt overbodig? (1)

Dit werd als grapje opgemerkt, toen enige tijd geleden de gemeente te Leeuwarden besloot om met ingang van het nieuwe jaar slechts éénmaal tijdens de kerkdiensten te kollekteren. (Let wel: de extra deurkollekte blijft gehandhaafd.) In plaats van dat er vier diakenen per dienst nodig zijn, kunnen zij het nu wel met twee man af. Zo zou dus, aldus het grapje, het aantal diakenen teruggebracht kunnen worden, tenzij... het diaken-ambt méér omvat dan slechts het kollekteren.

Door het in werking treden van de nieuwe Algemene Bijstandswet 1965 zijn in de hulpverlening aan behoeftigen twee principiële veranderingen gekomen. De eerste is, dat deze hulpverlening, die onder de oude „Armenwet" nog altijd een gunst was, nu een recht geworden is voor iedere Nederlander, „die hier te lande in zodanige omstandigheden verkeert, of dreigt te geraken, dat hij niet over de middelen beschikt om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien", zoals artikel 1 van deze wet luidt. En de tweede principiële verandering is deze: aan de oude diakonale armenzorg is nu definitief een einde gekomen. Door de nieuwe stelt de Staat zich zonder meer verantwoordelijk voor de hulpverlening. Onder de oude Armenwet, vooral die van 1854 maar ook nog onder die van 1912, was de armenzorg in de eerste plaats een zaak van de diakonie en van particuliere instellingen, terwijl hulp van de overheid eerst gegeven kon worden, als dit beslist niet anders meer mogelijk was en in elk geval op de tweede of derde plaats, ná de reeds genoemde instellingen. Door deze principiële verandering is 1 januari 1965 wel een mijlpaal te noemen in de geschiedenis van de diakonie in ons land. Men behoeft bijv. hier te lande niet meer „aan de diakonie te vervallen". Door deze situatie-wijziging zijn in verschillende kerken breedvoerige diskussies geweest over het al of niet overdragen van deze verantwoordelijkheid voor noodlijdende en arme kerk- en doopleden aan de plaatselijke Sociale Dienst. In Leeuwarden weigert een bepaalde kerk haar ondersteuningsgevallen door te geven aan de Sociale Dienst. Zij blijft uitsluitend zichzelf verantwoordelijk zien voor de hulpverlening aan eigen mensen. Andere kerken zegden in de desbetreffende vergadering hun volle medewerking toe in het overdragen van hun adressen-materiaal, maar zij wensten toch eerst iets meer te weten over de normen, die bij de uitkeringen zouden worden toegepast, opdat de mensen er met hun inkomens niet op achteruit zouden gaan.

Nu is het mij niet bekend, of deze hele situatie-wijziging een punt van diskussie is geweest in een van onze gemeenten. Zij kwam niet ter sprake op de voorgangerskonferentie en zij stond ook nergens vermeld op de agenda's van de verschillende raden-konferenties, die in deze herfst gehouden werden. En in géén der ontvangen gemeente-blaadjes vond men een artikeltje ter informatie van eigen leden en vrienden over de nieuwe wet. Alleen in ons weekblad schonk de eindredakteur onder „Nader Bezien" aandacht aan de invoering van de Algemene Bijstandswet.*)

Nu kunnen wij in onze gemeenten ook niet spreken over een *geschiedenis der diakonie*. Daarvoor zijn de meeste gemeenten nog te jong en waren alle gemeenten te zeer gekoncentreerd op de plaatselijke en landelijke opbouw en uitbouw van de arbeid. Ook bezitten onze gemeenten geen kerkelijke goederen, waarvan de jaarlijkse opbrengsten bestemd moeten worden voor hulpverlening aan arme en noodlijdende leden.

Door ds G. Brongers

Toch geloof ik, dat nog meer gezegd kan worden over het ontbreken van een geschiedenis der diakonie in onze gemeenten. Ook al is dat misschien nog nooit zo uitgesproken: onder ons leeft meer de overtuiging, dat het de plicht van de Overheid is om voor de behoeftigen te zorgen. Een plicht, die voortvloeit uit het natuurrecht en het burgerrecht. Deze overtuiging heeft een principiële achtergrond: de positieve waardering van de Staat als een noodzakelijk en van God gewild Instituut van openbare orde en welvaart, de volledige scheiding tussen Kerk en Staat en de volledige onafhankelijkheid van beide lichamen bij wederzijdse hulpverlening op het gebied van de openbare orde. Daarom kunnen wij bij de invoering van de nieuwe Bijstandswet ook niet spreken van een funktieverlies van de gemeente.

Maar er bestaat in onze gemeenten toch wél een vorm van hulpverlening?! Deze is inderdaad aanwezig en is er ook altijd geweest. Maar zij was van zeer bescheiden omvang: slechts als een aanvullende bijdrage verstrekt. In enkele gevallen gebeurde dit periodiek, in meer gevallen één of tweemaal per jaar, hetzij in natura of in geld. Dan werd ook hulp verleend in speciale gevallen: bij ziekte, ziekenhuisopname, gezinsverzorging, enz. Dit was dus meer incidenteel. Zo werd ook steeds, waar nodig en gevraagd, voorlichting, advies en bemiddeling gegeven enz. In landelijk verband kwam het tot stichting van ons diakonessenhuis „Tabitha". Ook zijn wij betrokken bij 't hulpwerk van de Wereldraad van Kerken. In één gemeente heeft men een eigen gezinsverzorging, terwijl andere gemeenten nauw samenwerken met soortgelijke interkerkelijke instellingen. En in de laatste jaren krijgt ook de bejaardenzorg onder ons meer aandacht. Maar al deze arbeid wordt meestal verricht door speciale kommissies, waarbij het diaken-kollege nauwelijks is betrokken.

Maar typerend voor dit alles is wel, dat veel van deze hulp- en dienstverlening via de vóórganger van de gemeente verliep en nog verloopt en niet via het kollege van diakenen! Ongetwijfeld zal dit ook in zekere zin in de andere kerken het geval zijn, daar de voorganger dikwijls het eerste in kontakt komt met het gezin. Maar daar is dan een kollege aanwezig, waarheen verwezen kan worden en waar men de nodige kontakten en mogelijkheden kent, en ook allerlei richtlijnen van hulpverlening heeft. In die zin funktioneert bij ons de diakonie niet, hoogstens in een heel enkel geval. In zekere zin is dus dat grapje, dat wij hierboven vermeldden, tekenend voor de situatie: als wij minder kollekten hebben, zijn er minder diakenen nodig! Is dat wel waar? In een volgend artikel willen wij daar verder op ingaan.

— — —

*) Het is onze mede-redakteur wellicht ontgaan, dat ook reeds in het nummer dat ter gelegenheid van Tabitha-zondag verscheen op deskundige wijze aandacht werd geschonken aan de nieuwe wet.

E.R.

Verantwoording Unie-bureau

In de laatste maand van 1964 zijn in het Unie-Bureau de volgende bijdragen en giften binnengekomen:

1) Voor de E.C.U.:

Almelo, Geraniumstraat *f* 88,28; Utrecht *f* 450,—; Rotterdam-Z *f* 2,50; Hoogeveen *f* 93,83; Coevorden *f* 103,42; IJmuiden *f* 100,—; Enschede *f* 108,21; Alkmaar *f* 56,62; Winschoten *f* 44,56; Rotterdam-Z *f* 98,90; Groningen-N *f* 200,—; Zandbulten *f* 155,55; Amsterdam-C *f* 187,45; Emmer Erfscheidenveen *f* 149,81; Hoogkerk *f* 70,—; Hoogkerk *f* 18,60; Vroomshoop *f* 60,—; Utrecht *f* 75,—; Zutfen *f* 107,57; Haarlem *f* 80,03; Borne *f* 35,55; Eindhoven *f* 275,—; Hengelo *f* 235,—; Harderwijk *f* 36,40; Groningen-Z *f* 380,—; Rotterdam-C *f* 75,—; Sneek *f* 120,—; Muntendam *f* 164,55; Veendam *f* 204,35; E.E.veen *f* 34,75; Almelo Ger.str. *f* 58,90; Almelo Nw.str. *f* 58,90; Delfzijl *f* 219,17; Nieuwe Pekela *f* 15,—; Scheveningen *f* 123,20; Sneek *f* 350,—; Arnhem *f* 71,71; Den Haag *f* 288,55; Rotterdam-C *f* 250,—; Leeuwarden *f* 212,06; Westerhaar *f* 25,—; Ter Apel *f* 100,—; Nw. Weerdinge *f* 88,15; Leeuwarden *f* 54,16; Harlingen *f* 182,10; Drachten *f* 50,—; Almelo Ger.str. *f* 8,— en *f* 50,—; Pernis *f* 71,83; PWBteD *f* 25,—; JvWteH *f* 100,; KvdWteM *f* 7,20; DOteH *f* 100,—; HSteL *f* 15,—; ABteM *f* 7,20; AHvG-RteA *f* 25,—; HKteT *f* 28,—; JBteE *f* 25,—; MGteV *f* 10,—; ThvdLteTh *f* 10,—; NNteH *f* 2,50; JFPteN *f* 9,60; NBJB-RJC *f* 900,—.

2) Voor de opleiding:

Utrecht *f* 450,—; Rotterdam-Z *f* 25,—; Coevorden *f* 103,42; IJmuiden *f* 80,—; Enschede *f* 136,99; Alkmaar *f* 79,12; Rotterdam-Z *f* 7,—; Amsterdam-C *f* 20,—; Groningen-N *f* 200,—; Zandbulten *f* 163,71; E.E.veen *f* 241,59; Hoogkerk *f* 60,70; Utrecht *f* 25,—; Utrecht *f* 50,—; Almelo Ger.str. *f* 96,38; Zwolle *f* 40,68; Haarlem *f* 14,86; Borne *f* 9,18; Eindhoven *f* 400,—; Hengelo *f* 275,—; Groningen-Z *f* 340,—; Rotterdam-C *f* 25,—; Sneek *f* 7,50; Muntendam *f* 110,32; Veendam *f* 215,07; E.E.veen *f* 14,80; Nw. Pekela *f* 121,36; Delfzijl *f* 89,61; Scheveningen *f* 107,80; Sneek *f* 100,—; Arnhem *f* 13,50; Den Haag *f* 359,88; Rotterdam-C *f* 50,—; Leeuwarden *f* 66,73; Nw. Weerdinge *f* 68,80; Almelo Ger.str. *f* 14,— en *f* 50,—; HSteL *f* 25,—; HKteT *f* 14,—; JvdM-BteG *f* 50,—; Zusterhulp Alkmaar *f* 5,—; Zusterhulp Enschede *f* 10,—; NBVB *f* 120,—; NBJB-RJC *f* 900,—.

3) Voor de zending:

Rotterdam-Z *f* 41,70; Hoogeveen *f* 135,71; Almelo Ger.str. *f* 4,50; Enschede *f* 424,73; Den Haag *f* 1107,47; Rotterdam-Z *f* 25,—; Groningen-N *f* 300,—; 2e Exloërmond *f* 116,79; Ter Apel *f* 110,62; Hoogkerk *f* 32,06; Emmen *f* 823,—; Winschoten *f* 20,25; Zutfen *f* 108,03; Haarlem *f* 266,57; Borne *f* 94,54; Eindhoven *f* 550,—; Hengelo *f* 1000,—; Groningen-Z *f* 500,—; Rotterdam-C *f* 25,—; Zandbulten *f* 230,52; Muntendam *f* 265,39; Veendam *f* 302,84; E.E.veen *f* 304,59; Delfzijl *f* 207,98; Scheveningen *f* 231,—; 2e Exloërmond *f* 179,49; Den Haag *f* 264,83; Leeuwarden *f* 52,76; Westerhaar *f* 60,—; Almelo Ger.str. *f* 20,—; Pernis *f* 32,23; AdVteA *f* 25,—; AVteR *f* 100,—; ADteO *f* 10,—; WteE *f* 7,50; AKteL *f* 50,—; PCAteG *f* 9,20; Zusterh. Amsterdam-W *f* 90,—; 7 Zusterhulpafd. *f* 306,—; Zusterh. Amsterdam-C *f* 27,50; Zusterh. Hoogezand *f* 40,—; Zusterh. Winschoten *f* 34,10; Zusterh. Zwolle *f* 37,50; Zusterh. Alblasserdam *f* 14,—; Zusterh. E.E.veen *f* 31,56; Zusterh. Hengelo *f* 50,06; Stud. Ver. John Smyth *f* 25,—; NBJB-RJC *f* 900,—; Gr. v. Prinstererschool Emmen *f* 50,-; El. v. Zoeterw. school Emmen *f* 17,50; Gr. v. Prinstererschool Hengelo *f* 31,46 en *f* 12,72; El. v. Zoeterw. school te Hilversum *f* 20,—; School met de Bijbel Heerenveen *f* 10,—; Da Costaschool Hengelo *f* 25,—.

4) Voor het noodfonds:

HdJteN *f* 10,—; HSteL *f* 10,—; Staveren *f* 100,—; Rotterdam-C *f* 15,—; Zandbulten *f* 30,—; Sneek *f* 200,—; DOteH *f* 10,—.

5) Voor het ,10 cents-fonds':

Dokkum *f* 20,—; Stadskanaal *f* 80,—; Utrecht *f* 100,—; Hoogeveen *f* 29,76; Almelo Ger.str. *f* 2,15; Westerhaar *f* 70,—; Coevorden *f* 50,—; IJmuiden *f* 20,—; Winschoten *f* 25,—; Groningen-N *f* 50,—; Zutfen *f* 48,60; E.E.veen *f* 25,—; Delfzijl *f* 133,90; Hoogkerk *f* 22,30; Haarlem *f* 7,88; Eindhoven *f* 100,—; Nw. Pekela *f* 15,—; Rotterdam-C *f* 220,80; Veendam *f* 59,63; Groningen-Z *f* 100,—; Hoogeveen *f* 21,50; Zandbulten *f* 45,39; Sneek *f* 187,79; Alkmaar *f* 13,78; Scheveningen *f* 38,50; Amsterdam-C *f* 24,80; Den Haag *f* 125,—; Almelo Ger.str. *f* 8,—; AdJteS *f* 5,—; CPteA *f* 15,—; JTteIJ *f* 10,—; AMteA *f* 9,—; NNteE *f* 20,80; JKteT *f* 8,—; JvWteH *f* 6,—; NBJB-RJC *f* 250,—.

Dat is een prachtige, verblijdende lijst van gevers en geefsters! Namens onze unie-gemeenschap krijgen ze hierbij onze hartelijke dank. Hun blijdschap ligt stellig in dit éne woord: „God heeft de blijmoedige gever lief".

En nu wilt u wel graag horen, hoe het staat met de opbrengst van de Vrijwillige Bijdragen over het jaar 1964, want daar hebt u met gespannenheid naar uit gekeken. Deze is als volgt:

voor de E.C.U.	*f* 23.395,33
voor de opleiding	*f* 27.518,64
voor de zending	*f* 52.945,59
voor het ,10-cents-fond	*f* 6.688,93

Vanzelfsprekend wilt u deze bedragen ook wel even vergeleken hebben met die welke voor 1964 verwacht werden. Dan zal het u allen verblijden te horen, dat voor de zending *f* 12.270,59 méér is bijeengebracht, maar u zult met teleurstelling kennis nemen van het feit, dat voor de andere 3 „zuilen" minder is opgebracht, dan verwacht werd, n.l. voor de E.C.U. *f* 4.104,67, voor de opleiding *f* 1.381,36 en voor het 10-cents-fonds *f* 1.311,07 minder. Wel erg jammer. Het uiteindelijke resultaat betreffende het jaar wordt natuurlijk mede bepaald door de vele andere fakoren van uitgaven en inkomsten. En zouden we al vast over januari 1965 weer een stroom van vrijwillige bijdragen mogen verwachten? Dat zou een bemoedigend begin van het nieuwe jaar zijn!

T. Jansma

Giro 9260 ten name van de Unie, Amsterdam, corr.adres, Dalweg 77 Arnhem. Giro 1504 ten name van de Bouwstichting, Amsterdam, corr.adres, Dalweg 77, Arnhem.

Publikaties van de oekumenische raad

Van het bureau van de Oecumenische Raad van Kerken, Maliebaan 88 te Utrecht, ontvingen we dezer dagen twee publikaties waarvan we hier graag melding maken.

In de eerste plaats **Bijbelrooster 1965.** Het verschijnt thans voor de elfde maal en blijkt dus kennelijk in een behoefte te voorzien. De prijs van dit Bijbelrooster 1965 is *f* 0,75.

In de tweede plaats vestigen we de aandacht op de verschijning van de **Leidraad voor de week van gebed voor de eenheid van de christenen** (18-25 januari 1965). De kosten van de Leidraad zijn *f* 0,15 per stuk, per 100 ex. *f* 9,- plus porti. Uit de inleiding tot deze leidraad nemen we met instemming over:

„Tienduizenden mensen over de gehele wereld bidden in deze week speciaal voor de eenheid van de christenen. Deze leidraad nodigt U uit aan dit gebed, dat in de eerste plaats Christus' eigen gebed tot de Vader is, deel te nemen. Het is echter verspilling van tijd als wij er niet overtuigd van zijn **dat God alle dingen nieuw heeft gemaakt:** Hij heeft nieuwe mogelijkheden voor de mensheid en voor de gehele schepping geopend, omdat Jezus in ons midden kwam en Hij ons Zijn Geest schonk, **en dat God onze kerken en onszelf elke dag kan vernieuwen:** elk gebed is in zekere zin een daad van vertrouwen dat Hij ons kan vernieuwen. Onze generatie heeft opnieuw leren verstaan dat de vernieuwing van een christen niet enkel een persoonlijke aangelegenheid is: de gehele kerk van Christus en de gehele menselijke samenleving zijn erbij betrokken. Laten wij daarom bidden voor:

de eenheid waarvoor Christus God heeft gebeden,
eenheid in waarheid en liefde,
eenheid in getuigenis en dienst."

Genoemde publikaties zijn te bestellen bij het bureau, waarvan we het adres hierboven reeds noemden. Betalingen door storting op giro 322105.

v.D.

WINSCHOTEN GAAT BOUWEN

(ingezonden mededeling)

Onder ds J. Segaar werd begonnen met het vormen van een bouwfonds; na de komst van ds C. Mostert werd de vaart opgevoerd. Bij het snel groeien van het bouwfonds handelde en werkte bijna heel de gemeente in een steeds sterkere eensgezindheid om zo spoedig mogelijk te kunnen komen tot nieuwbouw.

De oude kerk gelegen aan een stille straat in de oude binnenstad voldeed niet meer aan de eisen van de groeiende gemeente. We moesten naar de nieuwe wijken, de mensen achterna. We hebben daar nu de beschikking over een pracht terrein, midden in de nieuwe bebouwing en er is nog geen kerk. Ons oud gebouw is inmiddels verkocht en we houden nu de diensten in een aula en leslokaal van een school, dik 100 meter van onze bouwplaats. We hopen eind van dit jaar klaar te komen met de bouw.

Dezer dagen wordt het gekochte terrein overgedragen op naam van de Uniebouwstichting, zodat de te bouwen kerk mede eigendom wordt van de UBS. Onze kerk is dan om zo te zeggen van ons allemaal, van heel Baptist Nederland.

Om dit nog meer te onderstrepen gaan we ons terrein per vierkante meter symbolisch verkopen aan allen die ons en het werk een goed hart toedragen. En dat zijn er nog al wat. Koop één of meer meters en U ontvangt voor elke meter een certificaat en U wordt in het gulden vriendenboek van de gemeente ingeschreven. Vindt U dit geen goed idee? Help dan mee!!!

Advertenties

22 januari 1965 81e jaargang Nr 3766a

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

FRAPPEZ TOUJOURS

Inderdaad begon ik in het Frans — ik weet nog niet in welke taal ik zal eindigen — om even uw aandacht te trekken. Wat het betekent? Letterlijk: klopt alle dagen. We bedoelen bij 't gebruik: vestig er voortdurend de aandacht op. Houd niet op erover te praten. Herhaal het elke dag. Want de gestadige druppel holt de steen uit. Wat er nu volgt bevat voor u generlei nieuws en u zult hoegenaamd niets missen als u 't niet leest. Ik heb alleen dan bij u tevergeefs op de deur geklopt, dat is alles.

Ik moest van de eindredakteur wat schrijven en mijn geest doolde van her naar der, zonder dat opeens het lampje ging branden. Ik dacht, ik ga schrijven over de tirannie van de tot in de perfektie doorgevoerde rationalisatie en het verzet van de vrijheidminnende geest des mensen, maar ik liet het vallen. Mijn krachten reikten niet toe. Het zou niet uit de verf komen. Ik deed een greep in de politiek, maar vreesde mijn vingers aan dat vuur te zullen branden en wierp het van mij. Ik zakte in een stoel en las in de krant van het geestelijk leven in Oost-Duitsland. Opschrift: Kwaliteitswinst van de Kerk in Oost-Duitsland. Hierop neerkomend: kwantitatieve achteruitgang, kwalitatieve winst.

Toen begon het lichtje aan te gaan. Ik moet zeggen: opnieuw. Er zijn van die dingen, die je diep in je gedurig bezighouden. Het komt even tot rust maar morgen meldt het zich weer. Het stuk der nagenoeg bevroren fronten. Verlaten fronten ware misschien beter, want er wordt geen schot meer gelost. De bestaande toestand blijft zo'n beetje gehandhaafd. Nu eens een kleine penetratie hier, dan een suksesje daar, maar 't mag geen naam hebben. Hoe lang is het geleden dat er bij u in de kerk een „heiden" binnenkwam. Niet een verdoolde hervormde broeder of een gereformeerde, die 't niet vinden kan in eigen huis, nee, een echte „socialist", „kommunist", „anarchist", nihilist" — die golden vroeger zonder meer te behoren bij de verlorenen. Vandaag gaat dat moeilijker: we zijn allemaal wat netter geworden en vooral burgerlijker. Ik vroeg: komen er van die miljoenen nederlandse buitenstaanders bij u in de kerk? Laten we zeggen vijf per zondag? Komen ze voorzover u weet in andere kerken?

Nee, zegt u, maar laten we niet vergeten, dat er wellicht tienduizenden naar radio- of tv-diensten zitten te luisteren. Hetgeen ik graag, misschien wel te graag met u hoop. Want wie weet dat?

Nu staat natuurlijk nergens geschreven dat alle mensen naar de kerk moeten, noch dat alle mensen gelovig zullen worden. Maar als je ziet wat er dan zo zondags nog ter kerke tijgt en hoeveel overgordijnen wel dichtgetrokken zitten, valt je vanzelf de tekst binnen: Heer, zijn het er weinigen, die behouden worden? We twisten niet over de vraag of behouden worden en naar de kerk gaan elkaar dekken — het eerste zal altijd een zaak van geloof en nooit helemaal af te leiden zijn van handelingen en gewoonten — de gelovige zal in de regel toch wel willen samenkomen met andere gelovigen.

Wat doen wij ten aanzien van hen, die niet kerken. Ik heb in een jaar tijds ongeveer 70 kaarten afgegeven bij willekeurige mensen, waarop ik vroeg of men misschien belangstelling had in een gesprek over het geloof, de kerk, de bijbel. Me dunkt, ik heb u de tekst hier eens laten lezen; d.w.z. in Zand en Zaad. Ik heb geen enkele gunstige reaktie gehad. Dat kan aan mij liggen, aan de kaarten, aan de kerk, waartoe ik behoor. Maar 't werkt niet erg stimulerend. We zitten met de kerk — ongeacht welke — achter de muur; en wat een muur. We liggen in een loopgraaf, maar er is geen kontakt met die van de overzijde.

In het februarinummer van De Zaaier, uw evangelisatieblad, heb ik op de zevende pagina ook enige woorden aan dit vraagstuk gewijd en de lezers gevraagd, ervan uitgaande dat het blad in handen van buitenkerkelijken komt, welke kritiek zij hebben op de kerk. Ze hebben kennelijk een tegenzin. Als dat nu enige om mopjes verlegen zittende hele kleine klein-kunstenaars duidelijk demonstreren, dan is dat ook erg, en soms ergerlijk, maar als het in de miljoenen loopt, moet ons dat tot nadenken dwingen. Het verleden van de kerk kan niet tot in lengte van dagen als een motief worden aangevoerd om haar te mijden. Dan moet er vandaag weer iets zijn dat haar voor de buitenwacht onaanvaardbaar maakt. Sommigen menen dat ze de afkerigheid in de welvaart moeten zoeken, maar daar geloof ik niet veel van. Welvaart heft de innerlijke ontreddering en onzekerheid niet op. De meesten zitten op kussens, maar zacht zitten ze niet. De volte van huis en uren verdrijft de leegte van het hart niet. Hoor ik niet over alle kanten van de eenzaamheid van de moderne mens en van het geen raad weten met het leven en zijn zin?

Maar naar de kerk komen ze niet. Lijkt het u niet waardevol, om niet te zeggen noodzakelijk, dat u daarover metelkaar van gedachten wisselt en de kolommen van dit blad vult met uw zienswijzen en bevindingen? Of zullen we 't maar voor kennisgeving aannemen en rustig gaan slapen, zoals eens een nederlandse staatsman zei toen het oordeel al onderweg was?

Huizinga

zand en zaad

Het zal er toch eens van moeten komen dat ik naast mijn bed een schrijfinstallatie laat aanleggen. Ik ben Nebukadnezar niet, zoals u wel weet, maar het gaat mij wel soms als bij hem: bij u rezen , terwijl gij op uw legerstede laagt, gedachten op over wat er na dezen geschieden zou....
In de rust van het ontspannen zijn en in de stilte van de nacht heb ik de voortreffelijkste gedachten, die jammer genoeg niemand ooit zal horen of lezen, want de volgende morgen kan ik de draad niet terugvinden en daalt de verwarring van de dag over mijn geest.
Ik herinner me nog dat ik bij mezelf zei: wanneer iemand meent dat hij een leidersrol moet gaan vervullen, moet hij in de politiek gaan. Daar hunkeren ze naar fiere mannen, stoere knapen, die met vaste hand het roer van staat of partij grijpen. Of, dacht ik, zo iemand moet zich vrijwillig bij het leger melden. Hij heeft de maarschalksstaf al niet meer in z'n ransel, maar in de hand. Misschien zou hij ook in het Philipsconcern in een minimum van tijd doorstoten tot de troon van het direkteurschap. Daar zou deze man, geladen met plannen, plichten en eisen weldra een alles- en allenheersende plaats innemen en hij zou zijn getrouwen het gunnen zich te zonnen in zijn stralen. Toen ik zover was ontfermde zich eindelijk de slaap over mij, juist toen aan de horizon de unie van baptistengemeenten opdoemde. In die buurt ben ik dus ondergegaan in de nevelen van de slaap. Daar er geen Daniël tegenover mij zit, moet ik alleen verder nadenken en vragen hoe ik er toch op kwam en waar ik heen wilde.
Het is niet onmogelijk dat woorden, gesproken ter algemene vergadering der afgevaardigden onzer gemeenten, de voedingsbodem zijn. Ze kunnen ook elders gesproken zijn. Maar heb ik soms hier en daar niet gehoord, dat enigen meenden dat onze unie een doelbewuste sterke, leiding-gevende kommissie moest hebben, die met een laten we zeggen vijfjarenplan voor de vergadering zou moeten treden, zodat men zekerheid zou hebben, die met een, laten we zeggen, mende dagen zouden moeten geschieden? Alle kinderen van deze tijd kennen het toverwoord *plannen*. Beleid moet er zijn, beleidslijnen moeten worden uitgestippeld. En allemaal, gedrenkt in de geest van de rationalisatie, knikken wij ja. Helemaal diep in ons hebben we dan het gevoel dat er ergens eens iets niet kan kloppen, want de wegenbouw en het produktieschema van een bedrijf hebben met andere dingen te maken dan de samenleving van een groep van zelfstandige gemeenten, die voor bepaalde doeleinden een federatief verband zijn aangegaan, maar we houden van figuren, die de indruk wekken vooruit te kunnen zien. Aan hen vertrouwen wij ons toe, delegeren wij ons denken en de eentonige flats. Bij wijze van spreken en om op een woord van de unievoorzitter terug te vallen, die het had over de tuin van God, die niet zo maar ons bouwterrein mag zijn.
Ik weet dat ik een wat moeizaam stukje zit te schrijven — het is de verwarring van de dag over mijn geest, vermeerderd door de schoonmaakster, die meent dat alles om, boven en onder mij gezuiverd moet worden — ik wilde eigenlijk zeggen dat naar mijn gevoelens de leiding van onze uniegemeenschap moet trachten het leven dezer gemeenschap, met eerbied voor de gemeenten, te begeleiden. Wat leeft, groeit; wat gemaakt wordt is dood. Vele van onze kreaties zouden wel eens kunnen blijken maakwerk te zijn en geen vruchten van de groei.
Moet het gezamenlijk werk dan niet geleid worden? Zeker. Maar vooral begeleid. Opeens hoor ik het woord: En de wijsheid is gerechtvaardigd door al haar kinderen, en dat is dacht ik wat een door de gemeenten aangewezen leiding van haar unieorganisatie niet uit het oog mag verliezen. Ik neem het u niet kwalijk als het verband u ontgaat. Neemt u het mij niet kwalijk, dat ik dat woord citeer.
Om nog eens terug te vallen op een vroeger gebruikt woord, maar nu aangevuld: het dienstmeisje moet geen mevrouw worden. De gemeenten zijn primair en de unie is secundair en dat betekent: bijkomstig, ondergeschikt, afhangend van iets, dat voorafgaat of belangrijker is. Het gaat nog verder: de gemeente groeit door de verkondiging van Gods woord en de unie is een organisatie, door mensen in het leven geroepen en gehouden, teneinde in bepaalde zaken de gemeenten van dienst te zijn. Verder reikt haar taak niet. Zij is geen gemeente en zij mag de gemeenten niet tot een last worden.
Zegt u nu niet dat ik nachtmerries gehad heb.

Huizinga

Ook onze zand-en-zaad schrijver gaat in zijn rubriek in op allerlei vragen die onze huidige unie-organisatie stelt. Het feit, dat zowel de schrijver van deze rubriek als de eindredakteur (in het nummer van 8 januari j.l.) onafhankelijk van elkaar zich bezig hielden met dezelfde materie — hoe verschillend beider benadering ook is — toont aan dat dit onderwerp kennelijk ,in de lucht zit!'

E.R.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Wie in de bijbel gelooft loopt achter, zei iemand en hing een mascotte in zijn auto.**

(De Strijdkreet)

RADIONIEUWS

Zondag 24 januari a.s. zal de middagdienst (5.00-6.00 uur) van de baptistengemeente IJmond vanuit de Elonkapel te IJmuiden per radio worden uitgezonden. Voorganger: ds G. van 't Wout; de te zingen liederen zijn uit „Lofzangen en Gebeden".

ORDE VAN DIENST

Zangkoor ,Zijn Liefdemacht'
Votum
Samenzang: Psalm 33 : 1, 5.
Schriftlezing: Openb. 2 : 1—7.
Samenzang: Gez. 263 : 1, 3 en 4.
Gebed.
Samenzang: Gez. 101.
Prediking: ,Christus onder ons'.
Zangkoor: ,Slechts één stap'.
Dankgebed.
Samenzang: Gez. 447.
Zegenbede.

Mededelingen

Het dagelijks bestuur van de Jeugdraad der NBJB is thans als volgt samengesteld: ds O. Oldenburger (Vroomshoop), voorzitter; mej. G. van Veen (Emmen), vice-voorzitster; ds J. van der Veen (Zwolle), alg. adj.; ds Ph. Lindeman Wzn. (Utrecht), algemeen-sekretaris.

Het telefoonnummer van ds W. Veenstra te Amsterdam is (020)-730386.

Adreswijziging:
Het adres van br Joh. Coens, *penningmeester van de baptistengemeente te Sneek* en *sekretaris van de Bond van baptistengemeenten in Friesland,* luidt thans: Jan van Nassaustraat 35, Sneek.

Adreswijziging:
Het adres van ds W. Harkema luidt thans: Schoolstraat 58, Musselkanaal; tel. (05990)-2384.

Aan rustige wateren

Mensen van morgen

Het was deze titel van een nederlandse film, die mijn aandacht trok. Uit de recensies die in onze kranten verschenen, hebben we kunnen lezen, dat in deze film jonge mensen zich openlijk uitspreken over hun levensproblemen, zelfs over de intiemste zaken van hun leven. Met de titel „Mensen van morgen" heeft de filmmaker er de aandacht op willen vestigen, dat deze jonge mensen, de jeugd van vandaag, de mensen van morgen zullen zijn.

Toch heeft de filmmaker geen nieuw probleem aangesneden. Al tientallen jaren geleden waren er mensen, zowel in het christelijke, als in het niet-christelijke kamp, die zich inzetten voor de jeugd. En dat is ook goed. De jeugd heeft recht op de aandacht en belangstelling van de ouderen.

Nadenkend over de titel van deze film, „Mensen van morgen", bemerkte ik echter dat, geestelijk, de grenzen heel anders getrokken zijn. Vanuit de bijbel gezien blijft de mens, hetzij jong of oud, altijd de mens van vandaag. Een mens, die in zonde en ongerechtigheid geboren is. Die reeds voor de geboorte de kiem, de besmetting van de zonde in zich draagt. Een mens, die in zonde leeft, de besmetting der zonde met zich meedraagt en uiteindelijk geheel daardoor wordt aangetast. De mens van vandaag is de mens die na een leven van al of niet openbaar wordende zonde, ook in die zonde sterft en dan alleen nog de duistere nacht voor ogen heeft. Een nacht van eeuwig oordeel. De bijbel noemt dit de tweede dood. Iemand, die in dit leven niets meer heeft dan vandaag wacht alleen nog de nacht en zal nimmer een morgen beleven.

Toch spreekt de bijbel wèl van een morgen. Maar deze morgen heeft niets te maken met het bereiken der volwassenheid. De morgen van de bijbel is de grote morgen, n.l. de dag van de verschijning van onze Here Jezus Christus. Dat zal een morgen zijn van bazuingeschal, van roepende engelen, die de glorie van de nieuwe dag zullen aankondigen. Het zal een dag zijn, die dwars door de toenemende duisternis dezer wereld heen breekt. Die dag zal duidelijk maken, wie tot de morgen zal behoren, wie mensen van morgen zullen zijn. Het is een dag waar de hemel naar verlangt en waar Gods kinderen met verlangen naar uitzien. Want allen, die tot die Morgen zullen behoren, zullen dan verenigd worden met de Heer.

Wie zijn het dan, die deze Morgen zullen beleven? Dat zijn allen, die gekomen zijn bij het kruis van Golgotha. Wier klederen gewassen zijn door het bloed van het Lam en die wedergeboren zijn tot een nieuwe schepping. Zij zijn burgers geworden van het nieuwe rijk. Zij alleen zullen de grote Morgen beleven. De Morgen, waarin God hun tranen droogt, waar geen rouw hen ooit zal bedroeven en geen klaaggezang de vreugde zal verstoren. Zij zijn de mensen van morgen. En dat geldt voor een meisje van 12 jaar en een jongen van 10 jaar, die hun hart aan de Here Jezus hebben gegeven, maar ook voor ouderen, die, misschien na een leven van zonde, met hun kapotte leven naar Jezus gaan. Ieder die komt bij het kruis, hoort tot de mensen van Morgen. Want het kruis geeft de grens aan. Hoort U al bij de mensen van Morgen? Dan wacht ook U de gouden dageraad van de stralende Morgen en mag U het met al Gods kinderen uitjubelen:

Kom, blijde morgen, dag
van grote vreugde en
rust,
dag van zijn kroning, als
deze aarde juicht.
Kom, o morgensterre,
blinkende met volle
pracht,
als voor mijn Verlosser
alle knie zich buigt.

Westerhaar. *Jac. Schouten.*

Over organisatie, beleid en leiderschap

Het artikel van de eindredakteur in het nummer van 8 januari over de organisatie van de unie lokt tot nadere overweging. Ieder benadert problemen als deze vanuit zijn eigen gezichtshoek en het zal de oplettende lezers wel niet ontgaan dat wat hier volgt geschreven is door iemand die sinds ruim zeven jaren „in" de unie-organisatie zit en er de kost verdient. Een soort unie-proffessional dus.

De suggesties van ds Van Dam voor een subordinatie van wat thans de Permanente Commissies heet onder de Unie-Commissies, liggen in dezelfde lijn (maar gaan nog verder) als het voorstel dat de gemeente te Groningen-Zuid nu reeds twee jaar met (net niet voldoende) succes op de A.V.-agenda heeft laten plaatsen. Wilde Groningen de P.C.'s met één in de plaats van twee vertegenwoordigers in de U.C. laten plaatsnemen en acht leden rechtstreeks door de A.V. laten kiezen, ds Van Dam wil de P.C.'s weer tot subcommissies reduceren. Hij werkt het niet uit in artikelen voor statuten en huishoudelijk reglement, maar m.i. is toch wel de consequentie van zijn betoog dat de rechtstreeks door de A.V. gekozen Commissie der Unie de subcommissies voor opleiding, zending, evangelisatie enzovoort benoemt. Dat is dus de toestand van voor 1953 weer terug.

Een dergelijke opzet zou aan de U.C. een zeer centrale en sterke plaats geven in het geheel van ons uniewerk. De grote beleidsbeslissingen zouden daar moeten vallen en van daaruit aan de A.V. worden voorgelegd. En daarmee zijn we juist bij het punt waarop het aankomt.

Beleidsvorming

Sinds 1953 is er veel veranderd. Ons gezamenlijk werk is zeer sterk gegroeid en vooral veel meer gedifferentieerd dan voorheen. Het is ook voor de U.C. niet in voldoende mate meer te overzien. In zekere zin kan zij zich daar nu bij neerleggen omdat niet zij maar de P.C.'s voor hun eigen beleid verantwoordelijk zijn. Maar wanneer een reglementswijziging de U.C. tot centrale verantwoordelijke instantie zou maken, zou dat niet zo kunnen blijven. Er zou van de leden van de U.C. veel meer tijd en energie worden gevraagd. Men hoort reeds nu wel eens de klacht dat het voor 'n voorganger van een grote gemeente of een druk bezet zakenman haast niet mogelijk is om in de U.C. te zitten omdat het niet meer kan worden overzien. Dat zal dan nog veel erger worden en ik verwacht dat de liefhebberij voor de U.C. die dan praktisch het hoofdbestuur van onze Unie is geworden sterk zal afnemen, althans onder de werkelijke capabele lieden.

Bovendien garandeert deze opstelling (die ondertussen ook nog wel voordelen heeft maar daarover later misschien eens) nog allerminst dat er ook zo iets als een beleid voor het uniewerk uit te voorschijn zal komen. Want beleid is doorgaans niet het resultaat van breed gemeen overleg (dat is altijd het laatste stadium van beleidsvorming) maar de vrucht van een visie. Wanneer er geen visie is op de koers die ons werk moet gaan, komt het ook niet tot werkelijke beleidsvorming. Geen organisatorische structuur, hoe logisch en praktisch op zichzelf, kan visie vervangen. Waar de visie aanwezig is is de organisatie secundair.

Ondertussen moet wel worden bedacht dat visie niet een kwestie is van een groter of kleiner aantal geslaagde invallen. Een visie is geen vondst. Zij moet groeien vanuit een grondige vertrouwdheid met de problemen en de mogelijkheden van de arbeid en ik ben er van

overtuigd dat het huidige systeem het in toenemende mate onmogelijk maakt om deze vertrouwdheid te verwerven. Commissieleden hebben enkele jaren nodig om goed in de problemen en de mogelijkheden van het hun toevertrouwde werk in te groeien. We moeten niet vergeten dat ze naast deze taak ook een dagtaak hebben die doorgaans hen al volledig opeist. Bovendien groeien zelfs commissieleden als regel slechts dan werkelijk in hun werk in wanneer ze voorzitter of sekretaris zijn. Voor de overigen blijft er dan altijd een bepaalde mate van afstand. Een sekretaris kan daar soms nog wel iets aan doen door zijn medecommissieleden zo uitvoerig mogelijk te informeren, maar ook daaraan zijn grenzen want hij heeft meestal geen bureauhulp tot zijn beschikking. Wanneer we daarbij voegen de sterk toegenomen gedifferentieerdheid van het werk, dan geloof ik dat duidelijk moet zijn dat men van commissies, om het even of ze door de A.V. gekozen dan wel door de U.C. benoemd zijn, op het stuk beleidsvorming niet te veel mag verwachten.

Leiderschap

Naar mijn overtuiging zijn wij in de opzet van ons werk dan ook in een situatie aangekomen waarin *een heroriëntering in andere richting noodzakelijk is geworden.* Van oudsher heeft onze Unie gewerkt als een bestel van commissies, waarin slechts gekozenen stemrecht en verantwoordelijkheid hebben. Zo was het organisatiewezen in ons land in het algemeen opgezet en wij vormden daarop geen uitzondering. Toen de Unie overging tot de aanstelling van een sekretaris-administrateur heeft men hem uitsluitend gezien als een uitvoerende kracht, wiens taak het was te corresponderen, te administreren, te beheren en soms te representeren. Men heeft hem dan ook dienovereenkomstig volgeladen met werkzaamheden, zodat hij aan deze uitvoerende taak zijn handen meer dan vol heeft. Zijn grote toewijding en ijver maken dat hij dit geheel van taken toch altijd maar weer weet te volbrengen en het applaus dat hij gewoonlijk ter A.V. oogst na lezing van de ter vergadering geschreven notulen geldt eigenlijk zijn gehele werk.
Wanneer men stelt dat er naast de sekretaris-administrateur toch eigenlijk geen behoefte is aan een tweede man dan is dat juist, wanneer men uitsluitend op het uitvoernde werk let. Komen er bijvoorbeeld op een gegeven ogenblik teveel administraties dan zou dat opgevangen kunnen worden door nog een kantoorhulp aan te trekken of een administratie bij een vrijwilliger in den lande die er zijn vrije tijd aan geeft, uit te besteden. Maar op deze wijze zou men aan het werkelijke probleem voorbijzien. Want dan is niet: hoe krijgen wij alle brieven geschreven, alle vergaderingen genotuleerd en alle kasboeken bijgehouden, maar: hoe komen wij tot een behoorlijke coördinatie van ons gehele uniewerk en tot een beleid voor het geheel en de onderdelen. De huidige opzet weet daar geen antwoord op te geven en, onverschillig hoeveel of hoe weinig commissies wij in het leven roepen, langs de weg van het commissiesysteem zullen wij niet verder komen dan wij nu zijn.

De staf in de organisatie

Daarom is er m.i. maar één weg die uitzicht biedt en dat is dat de Unie naast ds Jansma nog een tweede man geheel of gedeeltelijk vrijmaakt voor het gezamenlijke werk. Zijn voornaamste taak zou moeten liggen in het coördineren van het werk van de P.C.'s en de Stichtingen, uiteraard in nauwe samenwerking met de sekretaris-administrateur. Zij zouden samen de staf moeten vormen in de unie-organisatie. Natuurlijk zal ook deze tweede man enkele uitvoerende taken moeten vervullen maar daaraan is voorlopig nog geen gebrek. Te denken zou zijn aan de sekretariaten van de ECU, de UZC, de Aktiveringscommissie en de Commissie voor Vorming en Dienstbetoon.
Om hiertoe te komen is echter meer nodig dan een besluit van commissies en A.V. Eerste vereiste daarvoor is een omschakeling in denken. De huidige bestuurlijke struktuur van onze Unie is verouderd. Zij is, zoals de meeste organisaties, gebaseerd op het hiërarchieke principe. De 1ste vraag in een dergelijk bestel is altijd: wie is competent, d.w.z. wie is krachtens zijn verkiezing bevoegd tot stemmen en handelen. Niet alleen onze Unie maar tal van organisaties op kerkelijk en ander terrein moeten leren dat dit beginsel het alleen niet meer kan doen. Het wordt dan ook aangevuld door het funktionele principe. Hier luidt de eerste vraag: wie is qua ervaring en positie capabel? Voor een staf kiest men dan ook deskundigen, voor een bestuurslichaam mensen die vertrouwen genieten. Dat is een ingrijpend verschil en om van het ene op het andere principe over te stappen, beter gezegd: om het accent van het ene op het andere te leggen is een verandering in denken onmisbaar. De ervaring in andere organisaties bewijst dat er een zeker wantrouwen tegen de deskundige staffunktionaris moet worden overwonnen. De bestuurders neigen er toe te vrezen dat de staffunktionaris teveel te zeggen zal krijgen, terwijl hij eigenlijk helemaal geen gezagspositie heeft omdat hij geen bestuurslid is. Een harmonisch samenspel kan alleen daar ontstaan waar men tot een gezamenlijk teamverband aaneengroeit, waarbij er eigenlijk weinig verschil valt op te merken tussen gekozenen en benoemden.

Herziening van het reglement?

Aan het slot van deze voorlopige beschouwing komen we terug op de vraag of de Unie-organisatie moet worden herzien. Uit het voorgaande moge blijken dat ik een herziening van het reglement vooralsnog niet het eerste nodige acht. Ik verwacht van één subordinatie van de commissies aan de U.C. in plaats van de bestaande coördinatie niet veel. Het zou een geweldige omstelling aan de top met zich meebrengen en het zou de werkwijze van de commissies zeer sterk veranderen, zonder dat er navenant vruchten van zouden komen. Wat wel nodig is is dat wij leren denken in funktionele termen in plaats van in hierarchieke. Dan biedt ook de huidige organisatie nog mogelijkheden genoeg.

J. Reiling

Nog eens: HET MODERNE ISRAEL

Lissone Lindeman, het reisbureau dat in samenwerking met de israëlische luchtvaartmaatschappij EL-AL van 9-23 maart a.s. 'n reis voor leden en vrienden van de baptistengemeenten organiseert — men zie De Christen van 25 december j.l. — maakt ons er op attent, dat deze reis nog niet voltekend is.

Graag ook maken we onze lezers er opmerkzaam op, dat de organisatoren van deze reis *a.s. donderdagavond 28 januari in De Cirkel-kerk* (Korreweg) van de baptistengemeente *te Groningen-Noord een filmavond houdt,* waarvoor niet slechts hen worden uitgenodigd die zich reeds voor deelname aan deze interessante reis opgaven maar ook iedereen die nadere informatie wenst. Kortom: iedereen is hartelijk welkom!

Voor hen die niet in de gelegenheid zijn donderdagavond 28 januari in Groningen te zijn publiceren we nog enkele gegevens uit het uitvoerige reisprogramma:

De reis zal worden gemaakt met een Boeiing straalvliegtuig van de EL-AL; vertrek dinsdag 9 maart vanaf Schiphol. In Israël zal gebruik worden gemaakt van komfortabele touringcars. Het logies in Israël zal in goede middenklasse hotels zijn. Een nederlandssprekende gids is ter beschikking. Als reis(bege)leider zal een van de nederlandse baptistenpredikanten optreden. De reiskosten bedragen f 1365,— per persoon (gebaseerd op 2-persoonskamers).

Uitvoerige inlichtingen over deze unieke reis kan men verkrijgen bij het reisbureau Lissone Lindeman, Pletterijkade 50 te De Haag; tel. (070)-183290.

v.D.

NADER BEZIEN

Beroepen te ...

De kleinste maar tegelijk ook meest gelezen rubriek in ons weekblad is die waarin mededelingen over het beroepingswerk te lezen zijn. De berichten die in dat rubriekje worden gegeven bevatten meestal oud-nieuws, want in verreweg de meeste gevallen heeft de dagbladpers een voorsprong op de berichtgeving van ons weekblad. Desondanks is het de meest gelezen rubriek. . .

Op 't ogenblik beleven we in onze gemeenten weer een hausse in het beroepingswerk. Er gaat bijna geen week voorbij of ergens in onze kleine gemeenschap wordt een voorganger beroepen. Eén verschuiving kan een grote verschuiving ten gevolge hebben.

In het verleden is er in ons weekblad reeds meer dan eens over het beroepingswerk der gemeenten geschreven. Niet zo lang geleden nog hebben we in een uitvoerig artikel verschillende principiële en praktische aspekten ervan aan een nogal kritische beschouwing onderworpen, in de hoop dat dit voor onze lezers aanleiding zou zijn over deze belangrijke materie na te denken en van gedachten te wisselen. Misschien — en we vleien ons maar met die hoop — is er wel binnenskamers over nagepraat, in de kolommen van ons weekblad, die we er voor openstelden, heeft geen mens erop gereageerd.

Een nieuwe poging tot deze noodzakelijke gedachtenwisseling wagend willen we de vraag opwerpen, welke normen noodzakelijkerwijs in acht genomen moeten worden bij het beroepingswerk. Nee, het is niet onze bedoeling om te komen tot het zwart-op-wit vastleggen van bepaalde regels, die voor de gemeenten (en voorgangers) in unie-verband bindende kracht zouden hebben. We hebben de vrijheid lief en geven die niet graag prijs. Dat geldt zowel voor de (autonome) gemeenten als voor de (al even autonome) voorgangers.

Edoch, die hoog geroemde vrijheid wordt niet slechts door het vaststellen van regels in gevaar gebracht — men kan zelf stellen, dat vrijwillig aanvaarde regels die vrijheid niet weerspreken; integendeel — maar ook, ja juist, door een verkeerd gebruik van de vrijheid. De ernstigste bedreiging van de vrijheid komt niet van buiten af maar van binnen uit!

Om ons tegen onszelf te beschermen — en opnieuw: dit betreft zowel de gemeenten als de voorgangers — is een gentlemen's agreement noodzakelijk, een stilzwijgende overeenkomst waaraan men zich moreel gebonden acht.

Uitgangspunt van zulk een overeenkomst zou moeten zijn het apostolische woord: Ieder lette niet slechts op eigen belang maar ook op dat van anderen (Phil. 2 : 4). v.D.

MEER OF MINDER DOMINEES ?

Wij baptisten zijn 'n wonderlijk volk. Onder ons geldt de majesteit van de individu, zoals een onzer emeriti placht en waarschijnlijk nog pleegt te zeggen. En het zijn dan ook de enkelingen die fleur en gestalte aan ons werk geven. Zonder de begaafde met kop en schouders boven de schare uistekende enkelingen vervallen we tot enormiteiten of tot twist en ontbinding, en slechts hier en daar tot een tanig kleurloos continu bestaan. Goddank, dat wij in onze gemeenschap altijd weer de types, de leiders en de drijvers hebben gehad, de persoonlijkheden, die geniaal of snaaks, doordrijvend of scherpzinnig de dingen en de mensen wisten te plaatsen, te binden en in beweging zetten.

Deze dingen gingen door me heen toen ik de reactie van br J. Reiling las over het stenciltje dat onze huidige UC dezer dagen stuurde aan onze broederraden teneinde de inhoud daarvan in de gemeente te verbreiden. Het is prettig dat br J. Reiling zijn mening over dit stuk duidelijk en helder onder woorden heeft gebracht. Voorgangers kunnen dit gezien hun kwetsbare en afhankelijke positie moeilijk doen, of ze moeten het al zo snaaks doen, dat de ergernis in een lach verdrinkt. Maar U mag gerust weten dat zijn reactie mij uit 't hart gegrepen is, en ik kan dat rustig zeggen, omdat mijn eigen broederraad 'n jaar geleden moedig gezegd heeft onafhankelijk van de UC 'n eigen beleid te willen voeren, wat natuurlijk afhangt van de moed en het inzicht, de gestalte en de respectafdwingende zeggingskracht van de zittende broeders.

En daar ben ik weer bij die afhankelijkheid terecht gekomen. Bij ons staat eigenlijk niets helemaal vast. Het nog altijd bestaan van onze Unie en van bijvoorbeeld ons lijfblad De Christen vervult mij met verwondering en verbazing. En kijk eens naar ons voorgangerscorps: wat een wonderlijk samengestelde groep. De meesten hebben wel eens een of andere baan gehad, leidekken of zeilmaker, timmeren of metselen, bloekweken en bankbediende zijn, schoolmeester zijn of markthandel drijven, schilderen en electriciteitsleidingen aanleggen, loodgieten en noem maar op. Ze hebben zich door zelfstudie en soms door middel van echte scholen meer of minder middelbare vorming verworven en zijn middels seminaria en universiteiten bezitters geworden van een hoeveelheid theologische kennis en inzicht passend bij hun persoonlijkheid. Ze hadden en hebben hopelijk, en ik geloof het van allen, een roeping en passie van Christuswege voor het evangelie en de primitieve discontinue bijbelse gemeente. Sommigen zouden in de maatschappij echte geldverdieners geworden zijn, mensen met veel geld, want ze hebben het in zich. Niet van allemaal kun je zeggen dat ze met de vorming en opleiding die ze van huis uit meekregen 'n klinkende baan in de maatschappij zouden hebben verworven. En voor deze groep van mensen ligt het van uniewege geadviseerde minimum-tractement nu ongeveer op tien mille. Daar zit dan alles bij in, huur en vacantietoeslag, belasting, AOW en pensioenpremie. Er blijft niet zo heel veel van over. Ieder kan gemakkelijk uitrekenen wat die gemiddelde voorgaande broeder schoon mee naar huis neemt, en wat de vrouw met een stuk of wat kinderen aan huishoudgeld wekelijks krijgt. Nu is het zo dat een aantal broeders nog wat minder meekrijgt en een klein aantal een beetje meer. En wie zal nu beoordelen of ze teveel of te weinig verdienen? Wat zijn de normen? De Uniecommissie zegt, dat dit een vrij redelijk peil is. Ik weet het niet. Misschien is het wel te veel. Misschien moesten de verkondigende broeders allen op het armoepeil van hun minstverdienende collega's komen te staan.

Ik heb soms de idee, dat het beter ware

indien onze predikers en herders maar niet huwden. Wat gaat er nu vaak een kostbare tijd en energie verloren aan getob in het kader der gezinseconomie, waar zo goed als overal het voorgangerstractement de sluitpost van de begroting is.
Wanneer echter onder ons een dergelijke vorm van ascetisme wordt afgewezen en men liever temidden van de gezinnen van de gemeente een voorgangersgezin heeft blijft altijd weer de incidentele vraag naar de norm voor de beloning van de arbeid der voorgangers. Een gemeente die wil dat de prediker niet schorem voor de dag komt, dat zijn huisinterieur de toets kan doorstaan, dat hij wat betreft voortgaande vorming en cultuurbeleving zich kan thuis voelen bij allen, ook bij de mensen van een vaak ander niveau dan dat van de eigen baptistische leefkring, waar hij immers door zijn werk voortdurend mee in aanraking komt, zo'n gemeente zal zich middels een daartoe gekozen groep van deskundige mannen en vrouwen voortdurend moeten afvragen of ze nog voldoet aan de verantwoordelijkheid die ze op zich nam toen ze het voorgangersgezin in haar midden riep.
Mij dunkt dat een algemene norm moeilijk te geven is, en dat het UC-briefje aan de raden meer een verlegenheidsgeval is dan een fijn resultaat van diepe bezinning en wijd beraad. De UC spreekt van schrijnende tegenstellingen. Maar is het niet voor de handliggend dat in onze individualistische gemeenschap waar iedere leefkring zo goed als eigen baas is (autonoom) een betrekkelijk gelijke honorering van de pastores een onmogelijke zaak is?
Dat is nu eenmaal onze situatie en alleen een aardbeving kan daar iets aan veranderen. Zodra een baptistengroep zelfstandig wordt gaat ze haar eigen gang inzake de beroeping en honorering van de eigen werker.
Een aardbeving die verandering zou kunnen brengen zou een regel kunnen zijn dat een gemeente met minder dan tweehonderd leden geen predikant beroept. Twee gemeenten, die samen 200 tot 400 leden tellen zouden samen één predikant beroepen. Daarmee zou het aantal gehonoreerde predikers drastisch verminderen. Dat zou inhouden dat onze gemeenschap veel meer niet-betaalde werkers zou moeten gaan tellen: predikers, huisbezoekers etc., die naast hun maatschappelijke werkkring de gemeente dienen. De betaalde predikanten zouden dan veel meer specialistische arbeid kunnen verrichten en de gemeenteleden meer worden tot „geroepen arbeiders".
Ik heb nu vaak de benauwende gedachte dat veel baptisten lid zijn van de gemeente als bedienings- en verzorgingsinstituut waarvoor ze hun maandelijkse „premie" betalen. Onder ons geldt de algemeen aanvaarde regel dat de dominee eens in de zoveel tijd in elk gezin moet komen, probleem of geen probleem. Ik ben ervan overtuigd dat heel veel predikantenwerk door niet-betaalde krachten zou kunnen gebeuren, indien meer gelovigen bereid waren hun tijd en gaven in dienst van de gemeente te besteden en indien de gemeenteleden in het algemeen slechts de predikant thuis verwachten als dat nodig ware. De gewone contactbezoeken kunnen evenzeer door daartoe aangewezen gemeenteleden gebeuren. Naarmate de gemeenten meer werkgemeenschappen worden kan er een selectere groep van goed gevormde predikanten komen. We zouden ook werkers kunnen opleiden voor taken in de gemeente die zij geldelijk ongehonoreerd zouden kunnen verrichten naast een maatschappelijke werkkring. Onze steeds gecompiceerder wordende samenleving zal ons in de toekomst deze kant uitdrijven. Voor velen zal het dan ook meer de moeite waard zijn van zo'n soort geloofsgemeenschap lid te zijn, daarin werker te zijn, of ook predikant te zijn, dan in onze huidige constellatie waarin de „bloei" en het aantal dopelingen afhankelijk is van de dominee, en waar de groep van echte flinke werkers betrekkelijk klein is.
Principieel is er dan ook geen verschil tussen de betaalde werker en de niet-betaalde werker. Nog eens wil ik er de nadruk op leggen dat dan ook een strengere selectie kan worden toegepast met betrekking tot de toelating van een relatief kleinere predikantengroep.
Ik besef wel dat ik hiermee heel wat heilige huisjes raak, maar ben van mening dat het de moeite waard is in deze richting eens een bijdrage te leveren tot het gesprek over een zeer kwetsbare materie.
Merkwaardig is het, dat iemand die goed van de tongriem gesneden is in het getuigenis van de Heer ook al gauw dominee zou moeten worden. Er zijn gemeenten die goedsprekende broeders direct wel zouden willen beroepen en in zo'n periode van bewogen heid vele zakelijke en nuchtere overwegingen laten schieten. Nog al te veel wordt een vlotte tong als een roeping des geestes tot het voorgangersambt gezien. Lang niet iedere goede evangelist behoeft echter betaald predikant te zijn. Als hij een goed betaalde maatschappelijke werkkring heeft zal hij daardoor gezegend, ook in staat zijn een goede werker in de gemeente te zijn en volgens een dienstorde regelmatig hier en daar het evangelie verkondigen. Het geheim van de intense groei van verschillende geloofskringen die gebruikelijk onder secten en soms gevaarlijke secten gerangschikt worden is, dat er een betrekkelijk klein betaald kader is, en een grote schare voor hun taak geschoolde werkers. Wij moesten van zo'n soort organisatie maar eens goed studie maken. Ik maak me sterk dat 't beroepingswerk dan ook op ander niveau zou komen. De volgens een redelijke schaal goed gehonoreerde predikant zou zonder bezwaar deel nemen aan 'n schema volgens welk een redelijke verschuiving en plaatswisseling zou plaats vinden. Na voltooiing van de theologische studie zou de candidaat-predikant eerst een aantal jaren als onbezoldigd, hooguit gesubsidieerd werker de gemeente kunnen dienen, naast een door hem waargenomen maatschappelijke werkkring. Wij moesten eens uitrekenen hoe hoog op het ogenblik de kosten zijn, nu vaak predikanten reeds na drie of vier jaar al weer naar een andere gemeente trekken! (Overigens heb ik de gedachte dat deze verschuivingen meer tractementsstijging hebben veroorzaakt, dan de trend-adviezen...)
Boven deze regels hebben we de vraag: „meer of minder dominees" gesteld. We moesten ons er eens over bezinnen, temeer nu in onze tijd sedert enige jaren een aantal gemeenten bezig is met een tweede predikantsplaats of reeds speelt met de gedachte. Een te groot aantal predikanten zal het ons onmogelijk maken een „vrij redelijk niveau" te bereiken en te handhaven. U moet er ook eens aan denken hoe hoog de wiskundige reserve moet zijn voor de pensioen- en invaliditeitspost voor elke voorganger, die in betaald dienstverband in onze gemeenschap werkt! Ons huidige fonds is bij lange na nog niet toereikend voor het aantal predikanten dat we nu hebben. Het zal nog tientallen jaren duren voor we wat betreft het huidige aantal op peil zijn. Alleen een beleid in de door mij aangewezen richting zal in staat zijn onze situatie finantieel te saneren.

Ph. L. (Gn)

Nieuwe vertaling in Zweden

Volgens de Nieuwsdienst van de Lutherse Wereldfederatie blijkt een nieuwe vertaling van de vier evangeliën die kortgeleden verscheen zich te verheugen in een overweldigende belangstelling. Een van de stockholmse dagbladen noemde de publikatie zelfs ‚de sensatie van het jaar op de boekenmarkt'!
Men hoopt het geheel Nieuwe Testament in de herfst van 1965 in druk te laten verschijnen. De vertaling is van de hand van de bijbelgeleerde dr David Hedegård en wordt uitgegeven door het Zweedse Evangelisch Zendingsgenootschap.

Zelfbediening in de kerk

„Velen gaan naar de kerk als een klant naar de winkel. Ze vragen naar een dominee met bepaalde kwaliteiten, een kerkgebouw met veel comfort, een preek van een bepaalde actualiteit.. Als ze niet vinden wat ze zoeken, gaan ze naar een ander of.. blijven thuis. Zijn wij klant van een dominee of lid van Christus?
Het één verdraagt zich niet met het ander." Aldus, meldt ‚Centraal Weekblad' (ger.), de Groninger Kerkbode.

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Rüschlikon, Zwitserland*

De radio- en televisiekommissie van de EBF kwam 8 januari j.l. bijeen in het seminarium te Rüschlikon om o.a. in enkele funkties te voorzien. Dr Gordon Lahrson (Zürich) werd gekozen als permanente voorzitter van de kommissie; Elvis Wesley Miller (hoofd van de radiostudio van het seminarium) werd tot algemeen-sekretaris gekozen. Ook werden maatregelen getroffen om van 19 tot 24 juli a.s. opnieuw een radio- en televisiekonferentie te houden.
De bijeenkomst werd verder bijgewoond door Pastor Zeth Abrahamsson (Stockholm), dr Josip Horak (Zagreb, Zuid-Slavië), Prediger Hermann Woock (Kappel-Marburg, W.-Duitsland) en Rev. E. H. Robertson (Londen), uitvoerend-direkteur van World Association for Christian Broadcasting.

★ *Singapore, Maleisië*

De baptistengemeenten in Maleisië hebben het voornemen gedurende april en mei van dit jaar een gemeenschappelijke evangelisatie-campagne te houden. Ongeveer 20 predikanten en evangelisten uit Hong Kong, Thailand, Filippijnen, USA en Afrika zijn als medewerkers voor deze grootse campagne uitgenodigd. De evangelisatie-campagne zal voorafgegaan worden door een serie koncerten in de vijf belangrijkste steden. Aan deze koncerten werken mee de tenor Claude Rhea en de violist Carlos Gruber, beiden uit USA. De vroeger goeverneur van de staat Oklahoma en de filmakteur/producer Gregory Walcott zullen van hun geloof getuigen tijdens de koncertavonden.
Maleisië telt ongeveer 33 baptistengemeenten.

★ *Birmingham, Al. USA*

Na een ernstige ziekte overleed in een ziekenhuis te Birmingham, Al., mevrouw William McMurry, tijdens haar leven presidente van de North American Woman's Union.
In augustus j.l. woonde mevrouw Mc Murry nog de vergadering bij van het uitvoerend comité der BWA te Hamburg, Duitsland. Daarna bezocht ze verschillende gemeenten in enkele landen. Mevrouw McMurry moest toen ze in het Midden-Oosten vertoefde haar rondreis afbreken wegens de ziekte die tenslotte haar dood betekende.
Mevrouw McMurry heeft drie boeken geschreven waaruit haar bereidsheid en grote kennis van de wereldzending blijkt. De Oklahoma Baptist University vereerde haar in 1962 met een ere-doktoraat in de letteren.

★ *Cambridge, Engeland*

De vikaris van St. Paul in Cambridge, Rev. Herbert Carson heeft zijn ambtsbediening in de anglikaanse kerk neergelegd op grond van zijn bezwaren tegen de kinderdoop. Kort daarna werd Rev. Carson gedoopt in de Welwyn Free Church, Hertfordhire (een gemeente behorende tot de Fellowship of Independent Evangelical Churches).
Reeds eerder onttrok Rev. G. E. Lane zich om dezelfde redenen aan zijn parochie te Londen. Intussen heeft een derde anglikaanse predikant meegedeeld geen babies meer te dopen.

★ *Havanna, Kuba*

De Raad van evangelische kerken in Kuba benoemde de baptistenvoorganger dr Adolfo Ham (32) tot zijn eerste uitvoerend-sekretaris in volledige dienst. Bij deze raad zijn 11 kerkelijke gemeenschappen aangesloten. Zeer recent traden toe de Christelijke Pinksterkerk (1250 leden) en twee andere zeer kleine groepen. Hiermee zijn zo goed als alle protestantse gemeenschappen lid van de raad; de konventie van baptisten in West-Kuba, die geaffilieerd is met de Southern Baptist Convention (USA) behoort niet tot de raad.

★ *Washington, DC, USA*

Dr Robert S. Denny, een van de sekretarissen der BWA, maakt in gezelschap van twee andere baptisten-leiders dezer weken een reis naar Tokio, Hong Kong en Sydney om te onderzoeken welke plaats het geschiktst is om in 1970 het wereldkongres der BWA te ontvangen. Uit alle drie steden zijn uitnodigingen ontvangen.

★ *Leopoldville, Kongo*

Ook vanuit Tsjechoslowakije heeft het hulpcomité der BWA te Leopoldville kleding ontvangen voor de angolese vluchtelingen die nog in Kongo verblijven. De tsjechische baptisten zorgden voor deze nog steeds zo noodzakelijke goederen.

★ *Jackson, Miss., USA*

In samenwerking met de Mississipi Baptist Convention is door een algemeen hulpcomité reeds een bedrag van $ 43.000 ingezameld om tien in brand gestoken negerkerken te herbouwen.
Dertig studenten van enkele baptistencolleges hebben hun kerstvakantie besteed om te helpen bij de herbouw van de Antioch Baptist Church te Ripley, Miss.

★ *Washington,D.C., USA*

Om op de a.s. BWA-zondag te gebruiken (7 februari a.s.) heeft de BWA een filmstrip laten vervaardigen die zowel te Washington als te Londen is te bestellen. De strip die $ 3.50 kost is in kleuren.

★ *Miami, Fla., USA*

Reeds voor de kerstdagen ontving het kongresbureau in Miami ongeveer 40 aanmeldingen per dag. Volgens dr Conrad R. Willard, algemeen-leider van het bureau betekent zo'n overvloed van aanmeldingen een half jaar voor het kongres dat het kongres door een rekord-aantal deelnemers zal worden bijgewoond.

v.D.

Ontmoetingen rondom ons werk

Overal leeft de behoefte, om ons voortdurend over ons gezamenlijk werk te bezinnen en elkaar te ontmoeten. We komen wel eenmaal 's jaars samen op een Unie-vergadering, maar we hebben toch méér „ontmoetingen rondom ons werk" nodig. We willen elkaars gedachten leren kennen — elkaar aanmoedigen — en sámen voortgaan.
Aan deze behoefte kan ons centrum tegemoetkomen en daarom belegt De Vinkenhof een drietal weekends dat aan verschillende onderdelen van onze arbeid is gewijd:

12—14 maart: Ontmoeting rondom onze *zendingstaak.*

2— 4 april: Ontmoeting rondom onze *evangelisatietaak.*

23—25 april: Ontmoeting rondom onze nieuwe *diakonale taak* (ook voor penningmeesters).

Indeling:

De weekends zijn als volgt ingedeeld:

Opening: vrijdagavond 7.30 uur.

Zaterdag: een afgerond programma tot ongeveer 6.30 uur nam.

Wie op zondag weer in zijn gemeente moet zijn, kan dan nog ruimschoots naar huis. Voor hen, die kunnen blijven „napraten", gaan we dan nog door tot zondagmiddag 3.30 uur.

Prijs: De prijs van het weekend is: *f* 10,— p.p. voor vrijdag- tot zaterdagavond.

f 18,— p.p. voor vrijdag- tot zondagmiddag.

Welkom

Graag nodigen we van elke gemeente voor elk der weekends iemand uit, zolang we plaats hebben. Wil een gemeente niet alle weekends iemand zenden of ook méér dan één persoon laten meedoen, dan zullen we dit graag vernemen.

Aanmelding

Mogen we op Uw spoedig antwoord rekenen? Daarna hopen we aan de opgegeven deelnemers(sters) nadere gegevens te zenden.

J. Broertjes

Evangelisatie in Oostenrijk

In Berichte aus der Missionsarbeit des Bundes Evangelisch-Freikirchlicher Gemeinden van januari 1965, deze keer helemaal gewijd aan de arbeid van de gemeenten in Oostenrijk, schrijft de algemeen-sekretaris van de Bond van Baptistengemeenten in Oostenrijk, br Richard Rabenau o.a.:

De ontwikkeling van onze gemeentelijke arbeid en die van de evangelisatie in de jaren na de tweede wereldoorlog stemt tot blijdschap en dankbaarheid. Terwijl er sinds tientallen jaren slechts één baptistengemeente bestond (in 1869 te Wenen geinstitueerd met een kleine post in Ternitz, 60 km ten zuiden van Wenen) ontstonden er na de oorlog, kort na elkaar, nieuwe gemeenten in Salzburg, Bad Ischl, Wenen-Hütteldorf, Linz, Wenen-Essling en Graz. Weliswaar zijn het meestal nog betrekkelijk kleine gemeenten, maar zij zijn er en zijn op hun beurt bezig om de Boodschap van het heil in Jezus Christus in wijdere kring te verspreiden. Enkele jaren geleden verklaarde een amerikaanse evangelist, op grond van een jarenlange ervaring in Oostenrijk, dat de bekering van oostenrijkse roomskatholieken tot een persoonlijk geloof in Jezus Christus vergeleken kan worden met de bekering en de doop van honderd mensen op het zendingsveld in de heidenlanden... Hoe moeilijker het is om een mens te bevrijden uit de gebondenheid van het geweten aan de roomskatholieke kerk en te leiden tot de vrijheid van het kindschap Gods, des te groter is de vreugde om de werking van de Heilige Geest.

Alle evangelisatie-arbeid in Oostenrijk — en er gebeurt op dit terrein veel sinds de oorlog— toont aan, dat er veel geduld, volharding en toewijding voor nodig is. God beloont evenwel nog steeds de inzet van Zijn dienstknechten.

De belangstelling die wij voor onze arbeid ontvangen — en de daadwerkelijke hulp ervoor — van de zijde van buitenlandse gemeenten en bonden heeft ons gedurende de jaren waarin die belangstelling en hulp ondervonden werd zeer verheugd en bemoedigd. Daarbij vergeten in 't bizonder niet de jarenlange hulp die we van de duits-amerikaanse baptistengemeente (Forest Park) ontvingen, alsook de steun van de beide grote baptistenconventies in USA voor de bouw van kerken en kapellen. Thans verblijden we ons in de steun die we ontvangen van de samenwerkende bonden en unies van Duitsland, Groot Brittannië en Zweden.

We zijn ervan overtuigd, dat God nog grote dingen in Oostenrijk zal doen. Daarom zijn we dankbaar voor elke mede-arbeider, die God ons geeft en voor elk gebed, dat onze arbeid steunt, voor elke opgave die ertoe bijdraagt het zendingswerk in het oude land der dopers, Oostenrijk te bevorderen.

Beroepingswerk

Bedankt: voor Nieuwe Pekela, S. J. Zijlstra te Eindhoven.

Baptisten-tentevangelisatie

Uit verschillende delen van ons land komen de aanvragen voor de tent weer binnen. Ook in uw gemeente is er waarschijnlijk in de raad of in de evangelistie-kommissie gesproken over een tentevangelisatie die deze zomer in uw dorp of stad gehouden zou kunnen worden. Maar dan is het nu ook de tijd om de tent aan te vragen, zodat vroegtijdig het reisschema van de tent vastgesteld kan worden. Vraag deze maand nog aan bij

G. van 't Wout
Orionweg 261, IJmuiden
tel. (02550)-2279

Opnieuw groei Amerikaanse kerken

Volgens de jongste cijfers door de Nationale Raad van Kerken in Amerika te New York gepubliceerd vertoonden de amerikaanse kerken in de afgelopen twee jaar een opmerkelijke groei, die sterker was dan de bevolkingstoename. Uit het Jaarboek van de Nationale Raad van Kerken blijkt, dat 120.965.234 Amerikanen in 1963 lid van een kerkelijke gemeenschap waren. Dat betekent, dat 64% — het hoogste percentage dat ooit werd bereikt — van de amerikaanse bevolking tot een kerkelijke gemeenschap behoort.

Deze cijfers zijn gebaseerd op de officiële rapporten van 253 godsdienstige organisaties in de Verenigde Staten, waarvan 224 protestantse gemeenschappen. De groei van de protestantse gemeenschappen in USA is tweemaal zo groot als die van de roomskatholieke kerk. De roomskatholieke kerk telt totaal 44.874.371; de protestantse gemeenschappen 64.929.941.

Volgens het Jaarboek maakten de protestanten in *1926* 27% uit van de amerikaanse bevolking, in *1950* 33.8%, in *1960* 35,4% en in *1963* 35,5%. Het roomkatholieke bevolkingsdeel groeide van 16% in *1926* tot 23.3% in *1960* en 23.8% in *1963*.

Meer dan vijf en half miljoen Amerikanen behoren tot israëlitische genootschappen terwijl het land in 1963 60.000 boeddhisten telde. De Zuidelijke Baptistenkonventie is met zijn 10.393.039 leden de grootste kerkelijke gemeenschap, gevolgd door de methodisten die 10.304.184 leden tellen. De derde in grootte is de Nationale Baptistenkonventie, USA (negers) met 5.500.000 leden. De National Baptist Convention of America (negers) komt op de zevende plaats met 2.668.799; de American Baptist Convention (de vroegere noordelijke konventie) neemt de 14e plaats in met 1.559.103 leden. EBPS

Toenadering tot de methodisten

In Engeland heeft de Unie van moderne theologen onlangs een verklaring uitgegeven in verband met het overleg tussen de Kerk van Engeland en de Methodistische Kerk. Deze unie spreekt daarin zijn instemming uit met de inhoud van het desbetreffende rapport en hoopt, dat dit overleg mag leiden tot vereniging van beide kerken. Er zijn echter wel enkele punten, die de unie naar voren wil brengen. Allereerst stelt zij, dat de nadruk op het historisch karakter van het episkopaat in strijd is met de ook in het rapport opgenomen voorstelling, dat in de verenigde kerk straks dezelfde vrijheid inzake het leerstuk over het bisschopsambt zal heersen als nu in de Church of England. Verder wijst zij op de noodzaak de terminologie in beide delen van het rapport gelijk te maken. Het woord priester legt een bepaald accent op het begrip van het predikambt. Beter is het gebruik van het woord presbyter. Zo zou ook in de te gebruiken formulieren voor de aanneming en voor de handoplegging meer overeenstemming gebracht moeten worden. Tenslotte pleit de unie dan voor interkommunie zodra de beide kerken dit rapport hebben aanvaard en besluiten verder te gaan op de ingeslagen weg, ook al zou te verwachten zijn, dat de officiële verzoening tussen de kerken niet lang meer op zich zou laten wachten. Interkommunie zou dán reeds toelaatbaar zijn, omdat de anglikaanse praktijk nu ook reeds interkommunie toestaat tijdens konferenties over eenheidsvragen.

—CW

De nummering van De Christen

In de nummering van De Christen is een fout geslopen. De editie van 8 januari had nr. 3764 moeten zijn; die van 15 januari 3765. We herstellen deze fout door De Christen van vandaag te nummeren als 3766a.

Zij die De Christen bewaren en inbinden willen hiermee wel rekening houden.

taak van de financiële controlecommissie die belast is met het onderzoek der boeken. Er is — belangrijk punt — ook gelegenheid om eens rustig over het salarisbeleid te praten zonder dat de voorganger gevraagd moet worden om de vergadering even te verlaten.
De volgende fase is dat samen de begroting opgemaakt wordt. Eerst de uitgaven en daarna de inkomsten. Soms moet er daarna nog eens een tweede blik op de uitgaven worden geworpen maar meestal is dit niet nodig. Er is hierbij ruimschoots gelegenheid om op allerlei punten van het beleid voor de toekomst in te gaan, allerlei misverstanden weg te nemen, allerlei suggesties en ideeën te spuien. Er is ook gelegenheid om alle aanwezigen te laten delen in de geldzorgen, als die er zijn en de ervaring heeft uitgewezen dat dit er toe leidt dat zij zich mee verantwoordelijk gaan voelen.

Meestal zal de raad aan deze begroting weinig meer te doen hebben. De diakenen immers waren er bij en hebben natuurlijk wel het raadsstandpunt vertolkt als dat nodig was. Bovendien is het wel voorgekomen dat de raad zelf van te voren de aandacht van de begrotingscommissie op bepaalde punten vestigde en een richtlijn gaf of om een advies vroeg. Als de onderlinge verhoudingen goed zijn en er gezorgd wordt voor een goed samenspel kan een dergelijke voorbereiding van de begroting zeer zegenrijk in de gemeente werken. Hoewel het natuurlijk nooit te bewijzen valt, is er reden om aan te nemen dat de groei van de inkomsten van de gemeente er door wordt gestimuleerd. En op de jaarvergadering kan de penningmeester eerst recht volstaan met een summiere toelichting en zich tot enkele hoofdpunten beperken.

Het bovenstaande is slechts een voorbeeld van wat er gedaan kan worden om de gemeente meer te betrekken bij en verantwoordelijk te maken voor de zaken van de gemeente. Er zijn veel meer mogelijkheden en niet alles kan overal. Maar met wat vindingrijkheid en vooral een beetje durf is er nog veel te bereiken.

J. Reiling

---

zand en zaad

Het europees kongres of, als dat beter is: de europese konferentie in Amsterdam, ligt al een half jaar achter ons en wij herinneren ons nog maar een paar dingen. Van die twee, drie dingen wil ik u er een noemen. Op een bank in de grote hal van het RAI-gebouw zag ik enige mannen zitten. In hun midden een met een haardos, die me even liet denken aan Ben Goerion, zo wit en zo wild. Op zijn jas had hij zijn naam gespeld, opdat de vreemdelingen zouden weten hoe de man in die jas heette. De Nederlanders wisten het zonder die aanduiding wel. Onder zijn naam verwachtte men het land van zijn herkomst. In plaats van Nederland had hij daarop met forse hand Europa geschreven. Hij predikte met zijn herkenningsplaatje de vereniging der vaderlanden tot de verenigde staten van dit werelddeel. Bij hem was Nederland al ondergegaan, opgesmolten in de nieuwe orde, zoals Friesland nu een onlosmakelijk deel van Nederland is geworden. Ik had natuurlijk ook Overijssel kunnen schrijven, maar daar kom je zo gauw niet op. Dat zal wel iets te maken hebben met volgzaamheid, met bereidheid tot onderwerping, met de taal, die men spreekt. Als de tekenen niet bedriegen zijn we inderdaad op weg naar zoiets als een vereniging van naties in Europa. Alles drijft en stuwt in die richting. De koopman, de soldaat, de man van kunsten en wetenschap — zij weten nauwelijks nog van de grenzen, die uw kinderen op school naarstig moeten bestuderen.
Tenminste nog wel. Gezien de grootse en treurige geschiedenis van de landen van dit werelddeel mag men zich afvragen of de kleinkinderen dat niet meer zullen hoeven te doen. Het is nauwelijks te geloven. Mijn allereerste kostjuffrouw, wier wereld niet groter was dan de keuken en de tuin, had als enige filosofie voor alles: de tijd zal het leren. Wanneer u nu en dan twijfelt aan mijn gezond verstand, zal ik u dat niet kwalijk nemen. Ik ben zelf soms niet helemaal zeker. Maar ik zat zelf eigenlijk te denken aan de unie van baptistengemeenten en wat daarin zoal omgaat. Een nog niet zo groot aantal jaren geleden hebben we samen besloten diverse taken van ons gezamenlijke werk toe te vertrouwen aan daartoe in het leven geroepen kommissies. Er werd een „regering" gevormd voor de zending, een voor de opleiding en een voor het evangelisatiewerk in eigen land. Een andere groep broeders kreeg de taak zich om kerken en gebouwen te bekommeren. En zo onstonden de zelfstandige lichamen, die naar beste weten dat deel van het werk verzorgden dat hun was toevertrouwd. Zij hebben dat met ijver en toewijding gedaan. Bij al de misgrepen en mislukkingen, die er kwamen, moeten wij zeggen, dat de broeders hun taak met toewijding hebben vervuld en nog vervullen. Het is heerlijk om te zien hoe zij zich belangeloos inzetten voor dat stuk van de arbeid, waartoe de algemene vergadering hen geroepen heeft. Nu hoort men wel eens op de achterbank fluisteren, dat men deze zelfstandige „naties" maar weer moet samensmelten tot één „natie", dat men aan de decentralisatie een eind moet maken en moet komen tot een grotere centralisatie. Om van een goede kommunicatie zeker te zijn. Vergeeft u mij al die vreemde woorden, ik houd er niet van, maar ik leer ze op de algemene vergadering van de baptistengemeenten. De vrees is dus dat de diverse zelfstandige „staten" een dusdanig zelfstandig leven zullen gaan leiden, dat het geheel geen geheel meer is en sterk gaat lijken op het Europa van nu. Wij mogen wel aannemen dat deze geluiden zullen toenemen in kracht.
Er valt misschien inderdaad iets te korrigeren aan de huidige organisatie. Want geen enkele is perfekt. Een organisatie mag alleen maar dienen. Mag alleen maar middel zijn. Maar dan wel graag het beste middel om de beste dienst te kunnen bewijzen. In dit geval: aan de gemeenten. Soms is een lichte koerswijziging heilzamer dan een totale revolutie; die toch nooit totaal kan zijn, omdat het bouwmateriaal tot aan de jongste dag dezelfde zal zijn.
Het leven is boeiend. Het unieleven ook. Maar het worde nooit het doel. Het doel der gemeenten is de verkondiging van de boodschap van God en Zijn Christus en dit is niet bedoeld als een stichtelijk slot aan een minder stichtelijk schijnend stuk, maar als een woord aan ons, die zo nauw betrokken zijn bij de uiterlijke bouw van het huis, waarin het verborgen leven moge wonen.
Waarom ik nu met Europa begon weet ik zo ook niet meer. Misschien om die ene broeder met zijn ver vooruitgrijpend kaartje. Misschien omdat blijkt dat al wat leeft zich gedurig beweegt en dat we geen beweging moeten vrezen, indien duidelijk is, dat de bewegers de beste motieven hebben: het leven der mensen en hun samenleving, zo mogelijk onder het: soli Deo gloria.

Huizinga.

Mededelingen

Het sekretariaat van het Tabitha-bestuur berust tijdelijk bij ds H. Ploeger, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

Sekretaris van de baptistengemeente te Zwijndrecht is thans: E. Seevinck, Meerkoetstraat 4, Dordrecht, telefoon 0 18 50-89 58.

De sprekerslijst

De commissie voor de opleiding maakt bekend, dat op verzoek van de gemeente Groningen-Zuid aan de sprekerslijst kan worden toegevoegd: br W. Balsters, Jacobstraat 6 te Groningen.

De sekretaris,
H. Th. Plevier.

God is meerder dan ons hart en heeft kennis van alle dingen. (1 Joh. 3 : 21)

In onze steden en dorpen verrijzen flats van allerlei vorm en grootte. Met toewijding proberen onze architecten van deze hoogbouw iets fraais te maken. Zowel van voren als van achteren moeten ze het ‚aanzien waard' zijn. Daarom is men hier en daar zelfs gaan spreken van ‚flats met twee voorkanten'. Wat echter stedebouwkundigen met deze opzet zo goed bedoelen, blijkt in de praktijk anders uit te vallen. Want èrgens moeten de bewoners hun spullen kwijt, dit ze ‚uit het gezicht' willen houden: vuilnisemmer, wasgoed, kolenkist. Daarom máken ze 'n achterkant, al zien de bewoners van de nabijgelegen huizenblokken dit met lede ogen aan.
Deze situatie deed één onzer sociologen opmerken, dat toch eigenlijk elk mens rècht heeft op een voor- èn op een achterkant. Een vóórkant, waar alles wordt tentoongesteld, wat aangenaam is voor het oog, en een áchterkant, waarmee anderen niets te maken hebben, maar die niemand kan missen.
Is het in de huizenbouw dus al moeilijk, om dit recht aan ieder gezin te gunnen, ook in het moderne leven komt die achterkant steeds meer naar vóren. Vroeger gebeurde dit op een verborgen wijze, al

Aan rustige wateren

Recht op voor- en achterkant?

kon niemand zijn ‚achterkant' geheel verbergen. In allerlei woorden, daden en gebaren komen de innerlijke gevoelens — ook de verkéérde — immers tevoorschijn. Maar steeds meer hebben de psychologen hun theorieën over onze onbewuste motieven tot gemeengoed gemaakt. Onze reklame-specialisten maken met hun ‚verborgen verleiders' gebruik van deze onbewuste krachten.
Zo wordt een mens niet alleen door de röntgenstralen op medisch gebied een steeds minder groot raadsel, maar ook geestelijk komt heel zijn achterkant naar vóren! Wij worden mensen - met - twee - voorkanten: ieder heeft ons dóór en ziet ons daar, waar we nog zo graag het eigen verborgen innerlijke leven zouden willen handhaven.
We proberen onze eigen achterkant te máken, want elk mens heeft recht op een vóórèn op een áchterkant. Dit recht laat hij zich — soms onbewust — niet ontnemen. Met name niet tegenover zijn buren, zijn medemensen.
Er is echter ook een verbinding — bóven de tussen-menselijke relaties uitgaande — waar deze ‚voor- en achterkant-theorie' niet te handhaven valt: in de verhouding met Gód! Het is uitgesloten, dat we God alleen maar de voorkant kunnen tonen. God neemt daarmee geen genoegen en ziet door de vóórkant heen naar hetgeen we aan de achterkant verbergen. Hij komt vrijmoedig op ons achterbalkon, in ons achtertuintje of op onze rommelzolder. Geestelijk gesproken dan.
Door het zenden van Zijn Zoon Jezus Christus dringt Hij de mensenwereld binnen en aan Cristus' Kruis is ónze achterkant openbaar geworden. Juist in het Kruis zien we de achterkant van de wereld, van de mensheid, van ons zelf! Zó zijn we dus en er hangt geen gordijn voor. Daarom is het Kruis een ergernis waar we toch niet los van komen.
Maar tevens is het Kruis een vóórkant: Gòds voorkant namelijk, waar Hij Zijn liefde en genade toont aan iéder mens. Daarmee wil Hij onze zonden bedekken. Gods voorkant schuift zich voor ònze achterkant. Zo kunnen we in het licht en in de schaduw van het Kruis veilig leven.

Zij het Kruis mij tot bescherming!
Christus' dood spreekt van ontferming,
van Gods liefde en gena.

Broertjes
Bosch en Duin.

Wordt het diaken-ambt overbodig ? (2)

In het vorige artikel schreven wij over de principiële verandering in de aard en de vorm van de hulpverlening in ons land door de nieuwe Bijstandswet: aan de oude diakonale armenzorg is definitief een einde gekomen. Deze situatiewijziging is in onze raden geen punt van diskussie geweest, want onze gemeenten kennen om verschillende redenen niet het ‚apparaat' diakonie, hoewel er toch ook in onze gemeenten een vorm van hulpverlening is. Zie verder vorig artikel (15 januari jl.).

Wat doèn bij ons de diakenen?

In Handelingen 6 : 1—6 lezen wij, dat al heel spoedig in de eerste gemeente naast de ‚dienst des Woords' en de ‚dienst der gebeden' (vers 4) de ‚dienst der tafelbediening' kwam. — Wellicht is hier nog slechts sprake van een tijdelijke en plaatselijke opdracht in verband met de onverzorgd achtergebleven grieks sprekende weduwen, maar in Phil. 1 : 1 en in Tim. 3 wordt het diakenambt als een geordend ambt genoemd — Het is treffend en veelzeggend, dat de gemeente zich als geheel verantwoordelijk voelde voor de materiële nood van haar leden en dat ze zeven broeders koos, die in gebed en door handenoplegging aangesteld werden om in opdracht van de gemeente zich speciaal aan leniging van deze noden te wijden. In het Nieuwe Testament wordt voor de gemeente de aanduiding ‚lichaam van Christus' gebruikt en in 1 Cor. 12 : 12—31 dient deze uitdrukking om de eenheid van de gemeente te illustreren; vers 26: *Als één*

Door ds G. Brongers

lid lijdt, lijden alle leden mede. Zo kan men wel zeggen dat, wanneer in een gemeente een sterk besef van gemeente-eenheid aanwezig is, dan ook in zo'n gemeente de dienst der hulpverlening een lèvende funktie zal zijn.

Toch moeten wij nog in dit verband het volgende opmerken. Van die zeven mannen uit Handelingen 6 worden enkelen na hun verkiezing nog weer heel speciaal genoemd. Echter nièt vanwege hun ‚bediening der tafels', maar vanwege hun bijzondere ijver in de prediking van het evangelie en de zegen op hun arbeid. De scheiding tussen de verschillende bedieningen werd blijkbaar niet erg scherp getrokken. Lezen wij daarbij nog wat Paulus in 1 Tim. 3 over de diakenen schrijft, dan blijkt wel dat een diaken er niet alleen was voor de materiële hulpverlening maar terdege ook voor de geestelijke hulpverlening, namelijk de zielszorg.

Toch kan men in onze gemeenten bij diskussies over het al of niet verplicht aftreden van ouderlingen en diakenen na een bepaalde ambtsperiode de opmerking horen: dat is niet aanvaardbaar voor een ouderling, dat ben je voor je leven, maar het is wel aanvaardbaar voor een diaken!

In de strijd om de rangorde der ambten werd het ambt van diaken teruggedrongen tot een funktie in de lagere geestelijkheid, ter vervulling van een liturgische taak, terwijl de hulpverlening tot ‚de goede werken' der kloosterorden werd. De hervormers herstelden het ambt van diaken weer in zijn vroegere betekenis, waarbij de Lutherse kerk de verantwoordelijkheid voor de armenzorg meer aan de overheid overliet, terwijl in de calvinistisch georiënteerde kerken en landen (met name vooral Nederland) 't diakonaat een grote plaats en invloed

verkreeg. Hierbij heeft ongetwijfeld een grote rol gespeeld de opvatting van Calvijn, dat het diakenambt naast dat van ouderling behoorde tot de oorspronkelijke ambten in de eerste gemeente, waartussen geen verschil in rangorde bestaat, maar die gelijkwaardig zijn: zonder een goed geordende diakonie is het gemeenteleven niet volledig.
We willen nu niet verder ingaan op de geschiedenis van de diakonie der kerken in ons land, maar terugkomen op de hier boven geplaatste vraag:

Wat doèn bij ons de diakenen?

Het blijkt dat in de praktijk in onze gemeenten het ambt van diaken bijna geheel versmald is tot kollektant en kwitantieloper voor de vaste vrijwillige bijdragen van de leden. Dat klinkt wel wat cru. Maar onze diakenen worden — en weer — bijna geheel in beslag genomen door de behartiging van de gemeentelijke financiering. Niet dat deze zaak onbelangrijk is. Integendeel! Maar het is toch zeer de vraag of deze aangelegenheid wel principieel behoort tot de dienst der diakenen. Tijdens de kursus voor Praktische Gemeentekunde werd hierover ook in deze zin gesproken naar aanleiding van het hoofdstukje ‚Diensten in de gemeente' van ds J. van Dam. Slechts in een heel enkele gemeente worden nog door de diakenen periodieke aanvullende hulpverleningen verstrekt, die per jaar het totaal van enkele duizenden guldens bedragen. Veel van de overige hulpverleningen gebeuren via verschillende kommissies of andere instanties, waarbij het gesprek en het kontakt dikwijls buiten de diakenen omgaat, althans zich beperkt tot de diakenpenningmeester.
Wel zijn er enkele speciale attenties, veelal met de feestdagen, maar de dienst hiervoor betekent in de meeste gevallen niet veel meer dan het houden van een kollekte en opdracht geven aan een of meer leveranciers.

Nog eens: het is wat scherp gesteld op deze wijze, maar in hoeverre is er nog sprake van een levend diakonaat in onze gemeenten?

Vele mogelijkheden van dienstverlening

Door de gereformeerde deputaten is een rapport samengesteld onder de titel: *Het diakonaat in deze tijd* (Uitg. Algemeen Diakonaal Bureau, Utrecht; prijs f 1,—). De bestudering van deze brochure kan ik al onze diaken-kolleges aanbevelen. Naast een bijbelse oriëntering over het diakonaat behandelt dit rapport de funktie en de (nieuwe) taken van de diakenen in onze veranderde en nog steeds veranderende samenleving. Verder verwijzen wij graag naar het hoofdstukje ‚Het diakonaat' door ds J. van Dam, in *Fundamenten, schets voor praktische gemeentekunde.* Daarin wordt een opsomming gegeven van de mogelijkheden van allerlei dienstbetoon, niet alleen aan de leden van de gemeente maar ook aan de wereld. Zowel de wereld van dichtbij via gezinsverzorging en bejaardenzorg, alsook de wereld op een afstand, waar in vele landen honger, ziekte en armoede heersen.
Wij willen hier enkele dienstverleningen noemen: naast financiële bijstand, die in bepaalde gevallen en situaties gegeven moet worden, moet voorlichting en informatie gegeven worden over de mogelijkheden der sociale voorzieningen, het organiseren van een vervoersdienst naar de kerkdiensten en andere bijeenkomsten, het organiseren van een groep zieken- en bejaardenbezoekers in samenwerking met verschillende verenigingen, een oppasdienst, een organisatie voor onderlinge hulp, het wekken van belangstelling en mede-verantwoordelijkheid voor de wereldnood en het werk van het werelddiakonaat door middel van onze internationale baptistengemeenschap, de hulporganisaties van de UNO en de wereldraad van kerken, enz.

Wordt het diakenambt overbodig?

Integendeel! In het diakenambt is aan de gemeente de opdracht gegeven om met de daad te getuigen van de liefde van Christus voor alle mensen. En als dat ooit nodig is geweest, dan is het nodig in ónze tijd met zijn steeds groter wordende vereenzaming der mensen. Hier is vaak de nood onvoorstelbaar groot. Door middel van de getuigende daad via het diakonaat der gemeente gaat een vergeten mens stamelen:
‚Onder de miljoenen rust ook op mij Uw oog.'

Rektifikatie: Ook in het november-nummer van De Loods, gemeentebode van Zandbulten-Dokkum, werd een artikel gewijd aan de nieuwe Bijstandswet. G. Br.

VREUGDE EN TELEURSTELLINGEN

Nieuwe Pekela — (J.O.). Het is reeds enige tijd geleden, dat iets vermeld werd uit de gemeente te Nieuwe Pekela; dit wil echter niet zeggen dat het werk stil ligt. In juni mochten we tentsamenkomsten houden, die goed werden bezocht. Reeds door de voorbereidingen werden we gezegend en hoewel we geen direkte vruchten mochten zien, geloven we, dat het niet tevergeefs is geweest.
Teleurstellingen werden ons ook niet bespaard. Teleurgesteld waren we toen ds H. Th. Plevier meende het beroep naar Almelo te moeten aannemen, terwijl daarna ds J. v. d. Geer voor het beroep naar Nieuwe Pekela bedankte.
Blijdschap was er weer toen een zuster, opgevoed in de gemeente en daarin reeds werkzaam, te kennen gaf, door de doop tot de gemeente te willen behoren. Zondag 4 oktober vond de doop plaats ten aanschouwe van velen. Bij het daarna gevierde avondmaal werd deze zuster hartelijk welkom geheten door een der ouderlingen.
Zondag 25 oktober was de dag waarop ds Plevier afscheid nam. In tegenwoordigheid van vele afgevaardigden werd onze scheidende voorganger en zijn echtgenote hartelijk dank gebracht voor alles wat zij voor Nieuwe Pekela zijn geweest. In intieme kring werd des avonds nog afscheid genomen waarbij nog menig hartelijk woord werd gesproken.
Met het kerstfeest mochten we met velen luisteren naar het kerstevangelie, dat op duidelijke wijze vertolkt werd door br Renken van Vriescheloo.
Weer teleurgesteld werden we toen ds S. J. Zijlstra meende te moeten bedanken voor het beroep op hem dat door onze gemeente werd uitgebracht, maar we vertrouwen dat ook deze lege plaats spoedig weer gevuld zal worden.

AFSCHEID DS W. HARKEMA

's-Gravenhage — (v.B.). „Want Uwer is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in der eeuwigheid".
In de ruim tien jaren dienst in de gemeente te Den Haag daalde ds W. Harkema met totaal 150 dopelingen af in het water, om, na elke doopsbediening, staande in het doopvont, bovenstaande woorden uit te spreken. En nu, op zondag 17 januari 1965, wordt deze ambtsperiode afgesloten met een prediking over deze zelfde tekst. Het is geen wonder dat deze dienst door een 700 mensen wordt meegemaakt, want in de afgelopen jaren is ds Harkema in het leven van zeer velen in en buiten de gemeente een wegwijzer tot God en de gemeente geweest en heeft hij veel mensen vanuit het woord van God nieuwe bezieling en kracht om voort te gaan gegeven. Daarom overheerst in deze dienst boven de weemoed van het afscheid de dankbaarheid voor dat wat God door ds Harkema heeft willen doen en voor de wijze waarop hij zich heeft laten gebruiken in de dienst van God. Daarvan wordt getuigd door verschillende sprekers, namens de eigen gemeente in de eerste plaats, maar ook vanuit de ‚dochter-gemeente' Scheveningen en o.m. door de predikant van de hervormde wijkgemeente Adventkerk in wiens gebouw wij deze middag mogen vergaderen, maar waar we ook al jarenlang elke zondagmiddag onze diensten mogen houden, waardoor velen gezegend werden en verschillenden de weg tot de gemeente vonden. Verblijdend is het ook om in deze dienst in de afgevaardigden van andere haagse kerken, de haagse Oekumenische Raad en samenwerkende evangelisatiekommissies onze verbondenheid met velen buiten de gemeente bevestigd te zien.
Wij hopen dat de vele, bijzonder goede kontakten ook in de toekomst bestendigd zullen blijven.
's Avonds is er dan in intiemer kring gelegenheid afscheid te nemen van ds Harkema en zijn gezin. Deze kring is echter toch nog zó groot, dat onze kerkzaal meer dan vol is als de tweede voorzitter — thans voorzitter — van de gemeente ons samen laat zingen:

„En moeten wij vaneen,
dan voelen wij de smart.
Toch is er vreugde in ons hart.
Wij gaan ten hemel in".

Die smart wordt gevoeld door zovelen in wier persoonlijk leven — misschien voor niemand anders bekend — een gesprek met of handeling van deze voorganger van de gemeente zo veel heeft betekend. Die smart zal ook de voorganger, die nu een periode van arbeid en dienen afsluit, voelen. Toch is en blijft er vreugde in ons hart omdat wij weten Wie de weg van de gemeente en van de scheidende voorganger bepaalt en dat ons einddoel gewis is.

NADER BEZIEN

Sir Winston Churchill

Sir Winston Churchill is niet meer. De voor niemand een uitzondering makende dood heeft tenslotte ook deze oude, taaie vechter geveld.
Winston Churchill was een van de groten dezer eeuw.
Europa, en wellicht de gehele wereld, danken aan hem de verlossing van de meest satanische verschrikking die de wereld ooit heeft gezien, het nazidom. In hem werd het koppige verzet van het britse volk en van al de in deze strijd geallieerde volken belichaamd; hij was het die dit verzet met een bewonderenswaardige grandeur tot een militaire overwinning leidde.
Winston Churchill was een groot man. Hij was het in vredestijd maar zijn grootheid bleek vooral in de donkere en dramatische oorlogsdagen.
Het is de tragiek van de wereldgeschiedenis, dat menselijke grootheid pas erkenning ontvangt in tijden van oorlog, ja dat die grootheid pas dan kans krijgt op te vallen en zich te ontwikkelen.
Wie zou Winston Churchill zijn geweest als de oorlog tegen Hitler c.s. hem in de meidagen van 1940 niet aan het hoofd van de britse regering had geplaatst? Hij zou misschien wijdere bekendheid hebben genoten als een excentriek, stijfhoofdig man; slechts intimi zouden hem hebben gekend als een man met uitzonderlijke gaven van hoofd en hart. De kranten zouden van zijn sterven op een onopvallende plaats in hun kolommen melding hebben gemaakt. Zijn dood zou geen wereldnieuws zijn geweest.

We weten, dat het volkomen irreëel is om zo te denken. De geschiedenis is niet te achterhalen. Churchill heeft zijn rol gespeeld. En hij heeft dat gedaan op een wijze die respekt afdwingt. Desondanks is het goed te bedenken, dat het in diepste zin een tragische rol is geweest.

v. D.

WOORD AAN J. REILING

die verleden week schreef onder het hoofd: Over organisatie, beleid en leiderschap.

Eerst wilde ik schrijven: Antwoord aan..., maar het bleek mij dat br Reiling niets vroeg. Daarom dat woord, dat even de indruk wekt vermanend te willen zijn. Zo in de geest van: ik moet eens een woord met u wisselen. Nu, dat moet ik ook.
Ieder mens loopt gevaar bedrijfsblind te worden, zodat hij de tekortkomingen en onvolkomenheden in zijn werk en werkplaats niet meer ziet. Ik meen toch te mogen stellen dat het uniewerk, zoals dit zich in zijn geheel aan ons allen voordoet, een verblijdend beeld vertoont. Er is op aarde niets volmaakt en daarom zal er ook voortdurend ‚gedokterd' moeten worden aan allen en alles en wij deden dat, en zullen het doen, wat betreft de organisatie in de unie, met toewijding en vreugde. Niettemin konstateren wij met dankbaarheid dat de samenleving der gemeenten een hechte is en dat zij daardoor werken van geloof en liefde kunnen verrichten, die iedereen verblijden. De leiding van deze bloeiende samenleving verheugt zich over deze toestand en al zou het inzicht, overzicht en doorzicht bij de uniecommissieleden, zij weten het zelf, groter moeten zijn, toch zijn zij dankbaar dat zij met de vertegenwoordigers van de onderdelen van het werk samen mogen werken en het gezamenlijke werk mogen begeleiden.
U schrijft dat u de klacht hoorde dat het voor 'n voorganger van een grote gemeente of een druk bezet zakenman haast niet mogelijk is om in de uniecommissie te zitten, omdat het niet meer kan worden overzien. U haalt, dacht ik, een paar dingen door elkaar. Als het gezamenlijke werk onoverzichtelijk geworden is, is het ook onoverzichtelijk voor een voorganger van één kleine gemeente en voor een kleine zakenman. Mijn broeder, het werk is niet onoverzichtelijk. Vanzelfsprekend is een uniecommissielid niet van elk onderdeel van het totale werk op de hoogte. Maar dat is niet nodig. Daarvoor zitten er in de uniecommissie gedelegeerden uit de belangrijke sektoren van het werk om de anderen voor te lichten.

Uw zinsnede: „Dat zal dan nog veel erger worden en ik verwacht dat de liefhebberij voor de uniecommissie, die dan praktisch het hoofdbestuur van onze unie is geworden (zulks in verband met andere suggesties, waarop we nu niet ingaan), sterk zal afnemen, althans onder de werkelijke capabele lieden", valt dacht ik uit de toon. Van liefhebberij moest men niet spreken noch zich een oordeel veroorloven over werkelijk capabele lieden. Waarschijnlijk zouden deze juist wel ‚liefhebberij' hebben.
U, br Reiling, is duidelijk in uw oordeel over commissies, hoe ze ook tot stand komen. Op het stuk van beleidsvorming mag men niet te veel van hen verwachten, schrijft u. Door dat als een feit (voor u) te konstateren opent u zich een weg naar de volgende fase: een tweede (bureau)man. In het boek der Spreuken, de eerste verzen zijn al interessant, staat o.m.: Een wijs man is sterk, een man van kennis betoont kracht; want met overleg moet gij de strijd voeren en *de overwinning ligt in de veelheid van raadgevers*. Ik geloof met de man der Spreuken in vele raadgevers. Een wijs man heeft vele raadgevers. De veelheid moge soms verwarrend schijnen te werken, aan het einde verheft zich de wijsheid en de waarheid want niemand heeft die alleen ‚in pacht'. U schrijft: „Langs de weg van het commissiesysteem zullen wij niet verder komen dan wij nu zijn." Dan moet ik allereerst konstateren dat waar we nu zijn niet direkt kan worden aangemerkt als te verkeren in een gevaarlijke situatie. Men bezie slechts de hartelijke samenwerking der verschillende gemeenten en der onderdelen van het gemeenschappelijk werk. Maar, schrijft u, we komen niet verder. Waarom niet? Hoe weet u dat? Waar wilt u overigens heen? Leven de gemeenten niet en mogen wij allen niet dat leven begeleiden en dienen? Wat kunnen we meer?
U vraagt om mannen, of één man, met visie. Vraagt u een profeet? Een man met een wegwijzend woord? Indien hij er al is zal hij, zo hoop ik, onder ons gehoor vinden. Maar ik zie dat u een coördinator zoekt, een organisatorische topfiguur.
Ik kan mij voorstellen dat zo iemand straks zakelijk leider wordt, een soort manager, een uniedirekteur. Dat zegt u niet, maar nu poog ik in de toekomst te kijken. Ik kan me natuurlijk vergissen, maar ik heb niet de indruk dat onze kleine gemeenschap om zo iemand zit te springen.

Huizinga

BIJ ONS
IN DE GEMEENTE

Onze gemeenten zoeken expansie. Vooral wanneer zij leven en werken in zich uitbreidende steden en dorpen. We moeten de mensen achterna! Daarom oor organiseert de gemeente in LEEUWARDEN, voorlopig eens per maand, een zondagsdienst in de stadswijk Huizum. Men heeft er de beschikking over de aula van de chr. lts. Uit Frieslands hoofdstad vallen nog meer dingen te vermelden: zusterhulp bood de gemeente een nieuw avondmaalsgarnituur aan en de jeugd zorgde voor een nieuwe elektrische klok in een van de zalen. Tenslotte: misschien vormen de kosters een ‚vergeten groep', in Leeuwarden dacht men er in elk geval wel aan, dat het kostersechtpaar Wijnsma zondag 10 januari 12½ jaar in dienst van de gemeente was...

De penningmeester van de gemeente AMSTERDAM WN meldt, dat de gemeente door een bijzondere schenking verblijd werd met ‚een piano'. Zo staat het er, tussen aanhalingstekens. Zou het geen echte piano zijn? Of een uit de voorraad van Stiefbeen & Zn.? Voorlopig houden we het er maar op dat die aanhalingstekens zetfouten zijn.

Dat mag toch wel even vermeld worden: in ZAANDAM woont maar een handjevol baptisten, desondanks brachten ze deze keer maar liefst 500 kerstnummers van De Zaaier aan de man. Twee keer zoveel als het jaar ervoor.

Stel u voor: 100 procent meer...

Naast het zusterhulpwerk en enkele vormen van jeugdarbeid die reeds verricht worden in BEVERWIJK-HEEMSKERK zal de dappere gemeente IJmond in deze groeiende konglomeratie boven het Noordzeekanaal nu ook beginnen met een samenkomst, voorlopig eens per maand. Er is nog veel te doen in deze zich sterk uitbreidende staalstad.

Nee, de oogst uit de gemeenteblaadjes was deze maand niet groot. Geen wonder als men bedenkt, dat de meeste blaadjes zeer veel aandacht schonken aan de diverse kerstfeestvieringen van zondagsscholen, klubs en wat dies meer zij. Bovendien moesten allerlei zakelijke aankondigingen over de overal weer te houden jaarvergaderingen worden gepubliceerd. Vandaar.

v. D.

In KLAZIENAVEEN, een post van de gemeente Emmen, waar men zich verheugt in het herstel en de terugkeer van ds C. de Jong, heeft men een oliebollenaktie gehouden. Netto opbrengst? f 1.060,—! Dat is de moeite waard!

Het zal wel niet een gouden plaat worden, maar er zal vast en zeker wel grote vraag zijn naar de grammofoonplaat die het ensemble Tent en het zangkoor van de gemeente te EMMEN lieten maken ten behoeve van het bouwfonds. De plaat kost f 3,95.

In HOOGEZAND is in de gemeente een nieuwe (sub-)vereniging opgericht: een volleybalklub. De bedoeling ervan is, natuurlijk, om samen deze edele sport te bedrijven maar ook om daardoor de band onder de jongeren te versterken.

Gelijk bekend heeft de gemeente te WINSCHOTEN het kerkgebouw in de Mr De Sitterstraat verkocht (aan de chr. gereformeerde kerk). In de oudejaarsdienst werd ‚afscheid' genomen van het gebouwtje, dat sinds 1928 in gebruik was. Tijdens deze dienst werd de sleutel van het gebouw overhandigd aan een deputatie van de nieuwe eigenaresse.

Ook in ALPHEN a. d. RIJN werd een oliebollenaktie gehouden. Daar moest veel werk voor verzet worden en zeer terecht worden in Belijdenis en Leven (het gemeenteblaadje) de medewerkers dan ook voor hun hulp bedankt. Eén bedankje zou ons bijna slapeloze nachten geven... Het is aan het adres van ‚onze voorganger en zijn vrouw'. We citeren: Zij weten hoe en waar we de oliebollen n i e t moeten bakken... En wij maar raden.

Lezers aan het woord

Geachte br Reiling,

Uw artikel in het laatste nummer van De Christen betreffende de salariëring van de voorgangers, dwingt mij hierop met een paar woorden te reageren. Het zijn persoonlijke gedachten en ik spreek hierbij niet namens een commissie waarvan ik deel uitmaak.

Velen van ons hebben zich erin vastgebeten, dat de huidige wijze van inzameling van de gelden op basis van vrijwilligheid en voor elke tak van uniearbeid afzonderlijk, de meest aangewezen oplossing is.

Zij zijn van mening dat men ieder vrij moet laten in het geven, zowel in de grootte van het bedrag als in het doel waarvoor. Zij vinden het blijkbaar ook vanzelfsprekend, dat bv. iemand „meer voelt" voor de zending dan bv. voor de opleiding. Al valt het niet te ontkennen, dat de zending, en met name de buitenlandse zending, de meesten sterk aanspreekt (gelukkig!), toch geloof ik, dat het de taak van de aktiveringskommissie is, en in het bijzonder, om den volke duidelijk te maken, dat de diverse takken van uniearbeid op elkaar ingrijpen en onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn. Hoe wil men zending drijven, zonder een goede opleiding eraan vooraf, en hoe kan een evangelisatie ergens efficient gebeuren, zonder een werker, die evenéens een goede opleiding heeft genoten en zonder een gebouw, waarin men kan samenkomen? Onze gemeente in Hengelo heeft dit toch wel ondervonden bij haar plaatselijk evangelisatiewerk, waaruit de wijkgemeente „'t Venster" geboren werd.

De voorlichting is een belangrijke taak van de aktiveringskommissie. Een paar dagen geleden vroeg mij nog een lid van onze gemeente naar de taak van de ECU in onze uniegemeenschap. Bij hem had de gedachte postgevat, dat het werk van de ECU zich in hoofdzaak concentreerde op het samenstellen en verspreiden van evangelisatiebladen w.o. De Zaaier. Volgens onze broeder zijn er nog velen, die hierover in de mist varen en een verkeerde voorstelling van zaken hebben.

Ook ik ben van mening, dat het bijdragen van gelden op de basis van vrijwilligheid moet blijven gehandhaafd, doch dat dit vrijwillig geven dient te zijn voor **het gehele werk.** Laat men bij de verdeling van de ingebrachte gelden in de eerste plaats rekening houden met die zaken welke prevaleren. En in deze beoordeling moet naar mijn stellige overtuiging ook betrokken worden de uitgebrachte adviezen van uniezijde, inzake de grootte van het minimum salaris van de voorgangers en vrijgestelden. Hoe kan bv. de ECU op de huidige basis het subsidie aanpassen aan het door de unie vastgestelde minimum salaris? Het nu al jaarlijks terugkerende tekort zou nog groter worden. Ik vraag mij hierbij zelfs af of het, zoals het nu gebeurt, wel juist is, dat de unie inzake deze aangelegenheid een advies uitbrengt, wanneer de door de ECU gesubsidieerde gemeente (voorop gesteld dat deze gemeente doet wat zij kan) niet in staat is haar voorganger het geadviseerde minimum salaris te betalen en evenmin de ECU in de gelegenheid wordt gesteld om het subsidie zodanig te stellen, dat deze betaling realiseerbaar wordt.

Indien goed wordt bijgedragen, zal het **gehele** werk **goed** kunnen gebeuren, en wanneer dit minder het geval is, dan zal de **totale** arbeid **minder** goed tot zijn recht komen. Daarvan zal ieder doordrongen moeten worden.

Ik heb dit lied op verschillende plaatsen en zelfs in de hoogste regionen van ons uniebestel al meerdere keren gezongen, doch men heeft steeds deze zang als een disharmonie gekwalificeerd. Naar mijn mening heeft men daarbij meer gelet op de stem dan op de inhoud van het lied. Als motief van tegenkanting gold de vrees, dat de totale opbrengst lager zou worden. Doch vrees is een slechte raadgever.

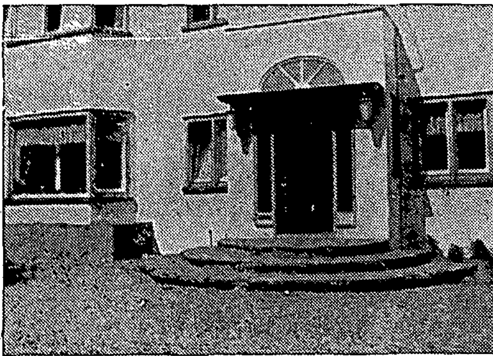
Met br.groeten,

G. J. LASTHUIS

Hengelo (O).

We hebben de indruk — als we dit stuk tenminste goed hebben begrepen —, dat de inzender méér ingaat op ons frontartikel van 8 januari jl. (en met een belangrijk deel er van adhesie betuigt) dan op het door de schrijver genoemde artikel van onze mederedakteur, drs J. Reiling.

E. R.

Van De Vinkenhof

Elders in dit nummer vindt u ons kampprogramma voor 1965. We ontvingen al enkele aanmeldingen voordat deze publikatie was afgedrukt, maar die zullen we gelijk behandelen met de anderen, want we verwachten weer een gezellige ,storm' van brieven. Het wordt vol en goed op ons centrum.

Met vreugde hebben we ook de laatste maand van het jaar de giften geboekt, die we ontvingen ten bate van ons werk. Ze deden het totale bedrag verrassend stijgen, waarmee we erg in onze schik zijn. We bemerken, dat de arbeid van ons centrum veel belangstelling geniet. We danken de volgende gevers voor het geen ze met hun steun betekenden:

Ontvangen gelden Vriendenaktie vanaf 30-11 '64 tot 31-12 1964:

L. J. v. B. te R. f 6,—; G. M. G. te R. f 6,—; mw. G. P.-A. te R. f 2,—; H. J. W. te R. f 10,—; C. L. te R. f 5,—; F. H. R.-G. te D. f 2,50; H. W. S. te S. f 10,—; mw. A. G. Pl.-G. te A. f 10,—; G. P. te A. f 10,—; L. ten W. te E. f 3,—; E. de H. te B. f 12,—; C. P. te A. f 3,—; L. H. M. te S. f 5,—; mej. A. de W. en mej. W. v. d. V. te A. f 10,—; fam. D. V. te 's-Gr. f 10,—; J. H. G. te A. f 5,—; J. F. van W. te H. f 25,—; H. S. te L. f 10,—; mw. F. v. d. B. te U. f 2,—; mw. N. te H. f 3,—; mw. B.-v. K. te H. f 3,—; A. D. te O.B. f 10,—; mw. G. P.-v. d. B. te U. f 5,—; ds K. R. te H. f 10,—; ds M. G. B. te A. f 5,—; mw. F. F.-L. te Gr. f 4,—; mw. F.-W. te H. f 5,—; mej. C. V. te U. f 5,—; F. de R. te 's-Gr. f 20,—; H. P. te Tr. f 3,—; M. A. S. te D. f 2,50; P. C. de G. te E. f 3,—; J. N. te H. f 1,—; mej. D. P. te B. f 5,—; E. H. v. R. te A. f 3,—; G. H. te A. f 5,—; J. C. Th. van B. te L. f 3,—; mw. H. A. B. te 's-Gr. f 10,—; mej. T. W. v. d. W. te S. f 25,—; Tj. P. te U. f 20,—; mw. A. de B.-S. te T. f 6,—; H. W. te S. f 3,—; Baptistengemeente Zutphen (mw. T. P.) f 35,50; A. D. te D.B. f 5,—; G. K. te H. f 5,—; W. M. te S. f 5,—; L. C. H. t, A. a. d. R. f 10,—; Baptistengemeente Amsterdam WN f 350,—. Totaal f 2.288,40 over 1964.

Met hartelijke groeten van
De Vinkenhof,

Broertjes

Vrije gemeenten in Zweden

De Raad van Vrije Gemeenten in Zweden, w.o. de baptistengemeenten, heeft met een overweldigende meerderheid besloten geen overheidssubsidie te aanvaarden. Aldus bericht de oekumenische persdienst.

Kampprogramma 1965

De inschrijving voor alle kampen staat open!

Gezinskampen en *zusterhulpkampen* zijn uitsluitend op De Vinkenhof.

Jongerenkampen vinden plaats op *De Vinkenhof* (Vinkenkampen) en in *Vierhouten* op de terreinen van de Stichting ,Zon en Vrijheid', vlakbij het Valkennest (vandaar de naam Valkenkampen).

Gezinskampen

Gezinskampen op *De Vinkenhof* (met 7 ha eigen heuvels en bossen!):

A: 10—17 juli
1A: 17—24 juli
2A: 24—31 juli
3A: 31 juli—7 augustus

Prijzen per persoon:		
Volwassenen f 54,—	Kinderen	(7 t.e.m. 11 j.) f 34,—
Junioren f 39,— (12 en 13 jaar)	Kleuters	(2 t.e.m. 6 j.) f 29,—
	Babies	(beneden 2 j.) f 15,—

Inschrijfgeld per persoon (ongeacht leeftijd) f 15,—.

Zusterhulpkamp

Zusterhulpkamp (ook open voor niet-leden)

De Vinkenhof, 6—11 september
Prijs: f 40,— per persoon, (corvee-vrij!)
Inschrijfgeld: f 12,50 per persoon.

Tentenkampen voor de jeugd

	Vinkenkampen:	*Valkenkampen:*
Jeugdkampen: 17 jaar en ouder:	1B. 17—24 juli	1B. 17—24 juli
	2B. 24—31 juli	2B. 24—31 juli
	3B. 31 juli—7 augustus	

Prijs: f 44,— per persoon.
Inschrijfgeld: f 12,50 per persoon.

Tussenjeugdkampen: 14 tot en met 16 jaar:	1C. 17—24 juli	1C. 17—24 juli
	2C. 24—31 juli	2C. 24—31 juli
	3C. 31 juli—7 augustus	

Prijs: f 39,— per persoon.
Inschrijfgeld: f 12,50 per persoon.

Juniorenkampen: 12 en 13 jaar:	1D. 17—24 juli
	2D. 24—31 juli

Prijs: f 34,— per persoon.
Inschrijfgeld: f 12,50 per persoon.

Aan de leeftijden moeten we ons strikt houden! De aangegeven leeftijden moet men bereikt hebben voordat het kamp begint.

Wijze van aanmelding

Zendt tegelijk met de aanmelding het voor het betrokken kamp vermelde *inschrijfgeld* f 15,— p.p. gezinskampen en f 12,50 p.p. overige kampen). Voor storting op postrekening 25 05 91 t.n.v. De Vinkenhof te Den Dolder, met vermelding op het strookje voor welk kamp u inschrijft. Na ontvangst van dit bedrag zenden wij u onmiddellijk bericht van reservering. Het inschrijfgeld wordt later in mindering gebracht op het kampgeld. Na definitieve inschrijving is het inschrijfgeld niet meer opvorderbaar!

Vermeldt in de aanmelding: Naam, geboortedatum, geslacht, beroep, adres. Voor gezinskampen graag dezelfde gegevens, ook voor de overige gezinsleden, die meekomen.

Het beste kunt u gebruik maken van het aanmeldingsformulier, achterop onze kampfolder 1965, die u in de hal van uw kerkgebouw ziet hangen. Neemt u een exemplaar mee en zendt u het spoedig in?
Kampmotto: *„De akker is de wereld"*. Ieder, die zich wil geven in de kampgemeenschap, is welkom en kan zeker zijn van een prachtige vakantieweek! *Spoedige* aanmelding is gewenst. We verwachten weer vele gasten en kampers.

J. Broertjes

Uit ons Unie-Bureau

Onze gemeenten zijn in deze maand, naar wij mogen geloven, bezig geweest met de formulering van voorstellen ter inzending voor de agenda van de algemene vergadering der unie op 13—15 mei a.s. te Arnhem, voorstellen die naar hun mening het belang van ons gezamenlijk werk of een onderdeel daarvan dienen. Dat geloof zal in aanschouwen overgaan op 1 februari, dat is op a.s. maandag. Want dat is de uiterste datum, waarop de voorstellen moeten zijn ingediend bij de uniesekretaris. De sekretarissen onzer gemeenten willen er natuurlijk wel op letten, dat deze voorstellen tijdig op het uniebureau zijn!

Dan kan nu de volle aandacht geschonken worden aan het stellen van kandidaten. Voor welke funkties? Voor voorzitter van de algemene vergadering, voor leden van de uniekommissie, de permanente kommissies en de redaktiekommissies. Dienaangaande ziet het er als volgt uit:

1. Aftredend en *niet* herkiesbaar als lid van de uniekommissie zijn de broeders D. Olijslager en S. v. d. Werf.
2. In de ECU is aftredend en *niet* herkiesbaar ds N. J. van Beek, aftredend en *wel* herkiesbaar is br H. H. Blok, Dieren.
3. In de C.v.d.O. is aftredend en *niet* herkiesbaar ds Ph. Lindeman, Groningen; aftredend en *wel* herkiesbaar is br S. Hof, Apeldoorn.
4. In de Unie-Zendings-Commissie zijn aftredend en *niet* herkiesbaar zr G. Brongers en br W. Modderman.
5. De redakteuren van De Christen zijn alle aftredend en herkiesbaar, met uitzondering van ds Ph. Lindeman, Groningen, die wel aftredend maar *niet* herkiesbaar is.
6. De redakteuren van De Zaaier zijn alle aftredend en herkiesbaar, behalve ds N. Bandstra, die aftredend maar *niet* herkiesbaar is. Voorts moet de vakature vervuld worden, ontstaan in 1964, toen ds F. E. Huizinga aftredend en niet herkiesbaar was, maar geen enkele kandidaat was gesteld (de A.V. benoemde ds Huizinga toen tot adviseur en medewerker van de redaktiekommissie De Zaaier).

Uit bovenstaande valt af te leiden, dat er in elk geval kandidaten gesteld moeten worden voor de volgende funkties:

1. *één kandidaat voor voorzitter van de algemene vergadering;*
2. *twee kandidaten voor leden van de uniekommissie;*
3. *één kandidaat voor lid van de ECU;*
4. *één kandidaat voor lid van de C.v.d.O.;*
5. *twee kandidaten voor leden van de unie-zendings-kommissie;*
6. *één kandidaat voor redakteur van De Christen;*
7. *twee kandidaten voor redakteur van De Zaaier.*

Wel geteld zijn het met elkaar 10 te stellen kandidaten.

Wie mogen kandidaten stellen? Onze gemeenten, de uniekommissie en de betrokken kommissie.

Wanneer moeten de namen van deze kandidaten zijn ingediend (mét hun schriftelijke bereidverklaring)? Dat is reglementair minstens twee maanden vóór de algem. vergadering, dus uiterlijk 12 maart! Dus gemeenten, en vooral raden, nu op zoek naar ,de rechte man op de rechte plaats'! Wijsheid, genade en gebed zullen het zijn, die deze belangrijke zaak moeten dragen en begeleiden.

En sekretarissen, denkt er dus wel goed aan om tijdig (uiterlijk 12 maart) de namen van de kandidaten in het uniebureau bekend te doen zijn.

T. Jansma

Vooruitgang in Belgie

Het werk van de verschillende evangelische kerken in België gaat vooruit. Hier en daar vormen zich nieuwe gemeenten en posten. En uit een klein begin komt dan zo langzamerhand vaak een officiële gemeente voort. In het jaar 1963 zijn er weer een zestal gemeenten bij K.B. door de overheid erkend: de vroegere Silo-gemeente te Aalst, de gemeente van de Lutherse kerk te Brussel (vroeger bij de Missouri-synode in de Verenigde Staten aangesloten), de voorheen bij het Synodaal Evangelisatie Comité behorende gemeenten van Douvrain-Herchies en Chimay, de gemeente van Elsene-Brussel en van Hasselt. Deze laatste twee zijn eigenlijk methodistengemeenten, die zich nu echter willen voegen in het kader van de protestants evangelische kerk van België. De methodisten werken als sinds 1921 in de evangelisatiearbeid in België. Er is vooral de laatste tijd heel goede samenwerking tussen deze groep en de protestants evangelische kerk, die ook al tot uiting kwam in de benoeming van ds R. Teeuwissen tot directeur van beider evangelisatiewerk. De opneming van de bovengenoemde gemeenten moet nog door de synode officieel worden goedgekeurd. Maar dat is al voldoende voorbereid. Zo gaat men ook daar onder de protestanten in België op de weg naar vereniging en eenheid.

C.W.

Leestafel

GODSDIENSTIGE BENADERING VAN HET ZWAKZINNIGE KIND, verslag van een drietal lezingen gehouden voor de „protestants-christelijke werkgroep ter bestudering van vraagstukken betreffende de zwakzinnigenzorg"; serie Woord en Daad Nr. 9; uitg. Centr. Bond voor Inw. Zend. en Chr. Maatsch. Werk, Stadhouderskade 137, Amsterdam; 15 pag., gebroch., f 0,80.

Deze brochure bevat De zwakzinnige en het geloof, verslag van een inleiding gehouden door E. Hoejenbos, kinderpsychiater te Assen; Religieuze opvoeding van zwakzinnigen, verslag van een lezing gehouden door W. v. d. Jagt te Zeist (frappante opmerking: „Waarom het Avondmaal alleen voor volwassenen is en de doop voor kinderen, is mij nooit duidelijk geworden", pag. 11) en Theologische vragen rond de godsdienstige opvoeding van het zwakzinnige kind, verslag van een lezing gehouden door ds A. de Vries te Zeist.

We wensen deze brochure in handen van al onze voorgangers en ouderlingen! Stort tachtig cent op giro 21073 t.n.v. de Centraal Bond en lees!

v.D.

Advertenties

5 februari 1965 81e jaargang Nr 3768

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Verdraagbare waarheid?

Boven de ingang van de tempel te Delphi moeten de woorden te lezen zijn geweest: „Kent U zelf". Dat betekent dat met het volgen van deze opdracht de weg tot een zinvol leven werd ingeslagen, ja, tot een in griekse zin gelukkiger leven. Ongelukkig is de mens die zichzelf niet kent. Het is in elk geval wel zo, dat zelfkennis een moeilijk verwerfbaar bezit is, moeilijker naarmate het leven gecompliceerder wordt en de onderlinge leefverhoudingen meer van afhankelijke aard zijn.

Het christendom heeft zich wel met de mens bezig gehouden, maar meeer in dogmatische zin dan in psychologische zin. De zichzelf graag orthodox noemende theologen accentueerden de slechtheid en zondigheid van de mens, terwijl zij die zich met een zekere trots vrijzinnig achtten zich in positieve qualitatieve zin over de mens uitlieten. Tegenwoordig geloven wij dat beide in bepaalde opzichten wel gelijk hadden en hebben, maar wij interesseren ons meer voor de enkele mens en zijn verhouding tot de samenleving. Ons boeit het waarom de mens zich zo gedraagt en niet anders, de invloed die zijn groep op hem heeft, en hoe hij zich voelt in zijn groep en tegenover andere groepen, de mens met zijn typische verlangens en driften, de mens met zijn onnoemlijk veel mogelijkheden. Wij leven in de tijd van het leven. De uitdrukking „het doet me wat" of „het doet me niets" is typerend voor velen in alle lagen der samenleving. Er is een tijd geweest dat grote scharen optrokken naar de cathedralen gelijk nu de massa's naar de voetbalvelden. Ze gingen er heen om de matadors op het terrein der theologische formule te zien en te horen disputeren. En deze disputationes waren onderwerp van gesprek tijdens de dagelijkse arbeid en in de schaftpauzes. Tegenwoordig doet een theologisch gesprek de mensen niets meer. Door de vele kerken wordt hij verward. Hij wil mens zijn en mens kunnen zijn en voelt niets voor een ruzie over God. Hij voelt ook niets voor gewichtige mensen die de wijsheid in pacht hebben en heeft respect voor de zakelijk nuchtere deskundige. Wat hem aantrekt en boeit is waarachtigheid en eerlijkheid. Wat hem in de kerken tegenstaat is de vreemde chlicé-achtige taal en de exclusiviteit. Het leven en werken van Jezus en diens glasheldere woorden boeien hem zodra hij er mee in aanraking komt maar hij heeft het gevoel dat het met die kerken heel anders is. Hij proeft daar zoveel kleingeestigheid, machtzucht, holheid en formalisme dat het geheel hem afstoot. Velen van zijn soort breken niet door die dikke muur heen om te ontdekken dat er toch ontzaggelijk veel goeds en schoons valt te beleven, dienstvaardigheid en offervaardigheid, begrip en gastvrijheid, vriendschap en trouw.

Bovenstaande gedachte gingen door me heen toen ik dezer dagen in een dagblad een artikel las over een nieuwe vorm van trainingscursussen. Ik kreeg de indruk dat deze cursussen pas een experimenteel stadium hebben bereikt in de Verenigde Staten van Amerika. Kortweg gezegd komt het hier op neer dat een aantal topfiguren uit verschillende bedrijven enkele weken samenzijn in een gesloten gemeenschap. Zij krijgen niet een volledig voorgeschoteld program maar de opdracht om zichzelf en elkaar te leren kennen: Zij stellen hun eigen agenda samen. De cursusleider geeft slechts wat aanwijzingen en richtlijnen, en begeleidt het geheel als deskundige. Ik noem een paar voorbeelden: Elk maakt een uitvoerige persoonlijkheidsbeschrijving van zichzelf; zoals hij zichzelf ziet met kwaliteiten in positieve en negatieve zin. Alleen, hij zet zijn naam er niet onder. Deze beschrijvingen worden dan doormekaar geschud en één er uit genomen: nu gaat het erom samen te ontdekken wie de beschrevene is. Het bleek dat in de meeste gevallen de man in kwestie niet gevonden werd: Hij zag zichzelf heel anders dan de anderen hem zagen. Het kan bar verhelderend werken als iemand in een open gesprek waarbij de anderen toeluisteren en achteraf een beoordeling moeten geven, aan een bepaald figuur uit de groep gaat vertellen, of hij hem als chef zou kunnen waarderen, al of niet, of hij het zou waarderen ergens met hem een avond door te brengen. Twee uit de groep moeten de kamer uit, de anderen spreken af dat beiden opdracht krijgen

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Het sympathieke van de egoist is, dat hij meer over zichzelf dan over andere mensen praat . . .**

een bepaald idee uiteen te zetten terwijl ze afspreken op alles wat de een zegt kenbare tekenen van instemming te geven, en op alles wat de ander zegt merkbaar negatief te reageren. 't Blijkt dat de eerste steeds enthousiaster en bezielender gaat praten en met de wonderlijkste zaken op de proppen komt terwijl de ander zich moeizaam voortsleept tot het einde. Na afloop wordt de bedoeling verteld en het per bandrecorder opgenomene haarfijn besproken.
Ik ben me gaan afvragen wat een gerichte toepassing van deze methode op het erf van onze gemeenschap zou kunnen gaan betekenen, landelijk zowel als plaatselijk. Interessant is alleen al de vraag wie, en hoevelen bereid zouden zijn zich vrijwillig aan zo'n onthullende cursus te onderwerpen. Onze voorgangers en andere managers in gemeente en Unie denken op een bepaalde manier over zich zelf en over de anderen. Waar liggen de remmingen en de kortsluitingen, de krampen en de vrezen. Welke dingen worden gezegd en niet gezegd, in hoeverre staan mensen elkaar en een stuk arbeid in de weg. Natuurlijk zijn deze vragen niet nieuw. Deze vragen zijn er altijd geweest waar mensen al of niet samen leefden en werkten. In een gemeenschap als de onze die zowel plaatselijk als landelijk afhankelijk is van een betrekkelijk klein getal „capabele" lieden zou een deficit van deze groep huiveringwekkende gevolgen kunnen hebben voor de hele gemeenschap. Eén der oudere broeders heeft mij in mijn springjonge jaren geleerd te bidden: „Heer, verlos ons van de ongeschikte mensen". Ik meende het toen al te vatten, maar pas in latere jaren ben ik de nood van dat gebed gaan begrijpen.
In moderne bedrijven wil men voor elke functie een zo geschikt mogelijke man. Dat wordt grondig uitgewerkt. En als de directeuren en de bedrijfsleiders, de managers zich testen om tot zelfkennis en een legitieme zelfwaardering te komen is de gezondheid van deze leef- en werkstructuren voor een groot deel gewaarborgd.
En het is in elk geval niet zo, dat alleen een feitelijke deskundigheid mensen tot werkelijk „capabele" mensen maakt. Betrouwbaar zijn en vertrouwen wekken dienen hand in hand te gaan.

Ph. L. (Gron).

ZAND EN EXTRA ZAAD

(maar toch meer voor de Zaaiers).

De ondertitel verleide u niet te zeggen, dat het dus niet voor u is. Lees het gerust: baat het niet, het schaadt ook niet. Allereerst een mededeling: op 13 maart a.s., dat is op een zaterdag, willen de redaktieleden van De Zaaier graag een ontmoeting met alle mensen, die de verspreiding van het blad ter harte gaat. Daar dit aantal waarschijnlijk in de buurt van 9000 ligt, zullen we een selektie moeten toepassen. Wij zullen dankbaar zijn als uit elke gemeente twee personen komen, waarvan in ieder geval één een actieve Zaaier is, terwijl deze ene misschien vergezeld mag gaan van een bestuurslid der gemeente. Voor de eerste betalen wij uit het Zaaierwerk de reiskosten, terwijl de andere zeker op kosten van de gemeente mag reizen. Voor de tweede man zullen die kosten worden omgeslagen, zodat Borne evenveel betaalt als Beverwijk. We schatten het op een tientje. Over spijs en drank hoeft niemand in te zitten. Dat zal er zijn, in een normale hoeveelheid voor iedereen. Plaats van samenkomen: Jeugdzaal van de kerk aan de Jacob Catsstraat in Hengelo. De bijeenkomst begint om elf uur in de morgen en wordt omstreeks vier uur in de middag gesloten. Het programma is nog niet helemaal rijp voor publikatie, maar 't wordt duur genoeg om er ons best op te doen. Het zou wel aardig zijn, indien we spoedig via de sekretaris van de gemeente bij u vernamen wie er bij hopen te zijn. Zij willen dat wel melden aan onze administrateur, br Jansma, Dalweg 77, Arnhem. Die het eerst komt, mag het eerst malen.
En dan: nog een mededeling en verzoek. De redaktieleden willen graag bizondere aandacht besteden aan het Paasnummer, dat in de eerste dagen van april zal uitkomen: Zou dat nummer niet bij uitstek geschikt kunnen zijn om nog eens een paar handen meer uit de mouwen te laten steken en ervoor te zorgen dat het blij geloof in de overwinning onder de mensen komt? We willen er ook wel wat extra geld "tegenaangooien", door er een kleur in te brengen, maar dan speelt het aantal dat u voor die maand bestelt toch wel een rol. Het zal wel geen kerstnummer worden, maar och, als u uit de hoek komt, kunnen wij er niet in blijven zitten. Wat dacht u? Hoeveel? Schrijft u dat ook even aan br Jansma.
Voor het mei-nummer heb ik ook al aan een fotograaf opdracht gegeven een paar speciale platen voor mij te nemen van een interessante beeldengroep, staande in een park, en iets weergevend van wat twintig jaar geleden ons zo aangreep. En nog aangrijpt. U zou daar eigenlijk ook wat meer nummers dan gewoonlijk van moeten nemen.
En zo kunnen we wel aan de gang blijven. U glimlacht natuurlijk, maar het is waarlijk: ik ben met de tekenaar al overeengekomen hoe ongeveer de voorpagina van het komend kerstnummer er uit zal zien. Ja, dat moet echt, want zoiets schudt niemand maar zo uit de mouw. Als het ons zoveel waard is om er zoveel werk voor te verzetten, zult u ons nu niet en dan niet alleen laten ploeteren.
Eén leven slechts, één leven hier beneden....

Met hoopvolle verwachtingen
en blijde groet,

HUIZINGA

BWA-zondag 7 februari 1965

Sinds jaar en dag is de eerste zondag van februari BWA-zondag. Dat wil zeggen, op deze zondag wordt in alle baptistengemeenten ter wereld in prediking en gebed onze wereldwijde broederschap in herinnering geroepen.
We zijn in heel de wereld met vele baptisten. Hun getal loopt in de miljoenen. Zesentwintig miljoen bijkans. Dit grote getal kan ons licht verleiden tot machtsdromen. De Heer beware ons ervoor!
Desondanks verheugen we ons van harte in dit grote getal gelovigen uit zo goed als alle natiën en rassen. We verheugen ons er bovendien in, dat we er getuige van mogen zijn hoe het doperse inzicht in onze tijd steeds meer doorbreekt, ook en met name in de historische kerken.
Het jaar 1965 is het jaar van het elfde BWA-wereldkongres, dat van 25 juni tot en met 30 juni a.s. in Miami Beach, USA zal worden gehouden. Duizenden baptisten uit heel de wereld zullen zich daar verenigen in het thema ‚De waarheid zal u vrijmaken'. Niet velen van ons zullen in de gelegenheid zijn aan deze grootse ontmoeting deel te nemen. De afstand is te groot.
Maar zondag a.s. weten we ons, in elke plaats en in elke gemeente, verbonden met onze broeders en zusters uit heel de wereld. We belijden met hen „één Here, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen", (Ef. 4 : 5, 6). *v.D.*

Beroepingswerk

Bedankt: voor Emmen, J. Bouritius te Hoogezand.

Bedankt: voor Scheveningen, N. J. van Beek te Alkmaar.

Nu een ZAAIER
straks een maaier

De God nu der volharding en der vertroosting geve u eensgezind van hetzelfde gevoelen te zijn naar (het voorbeeld van) Christus Jezus, opdat gij eendrachtig uit één mond de God en Vader van onze Here Jezus Christus moogt verheerlijken, Rom. 15 : 5 en 6.

Het idee „samen", „eendrachtig", komt in de hier boven genoemde tekst sterk naar voren, maar het heeft er een heel andere, een veel diepere betekenis, dan het woordje „samen", dat zo dikwijls in het leven van alle dag gebruikt wordt en dat voortkomt uit de egoïstische natuur van de mens. Sámen gaan we een avondje uit, want ik vind er alleen niets aan. Sámen doen we zaken, want dat levert meer winst en minder risiko op voor mij. Een land gaat samen met andere een strijdmacht vormen uit angst voor eigen ondergang.
Heel wat meer voorbeelden kunnen er genoemd worden, maar het is niet nodig! We weten allemaal zo goed, dat we dikwijls als mensen elkaar dàn gaan opzoeken wanneer de nood aan de man komt of wanneer we een gemeenschappelijke vijand hebben en het alleen niet meer aandurven. Maar dan kunnen we onmogelijk spreken van echte eenheid, een eerlijk samengaan en ware eendracht.

Aan rustige wateren

Samen

De woorden van Paulus hebben heus niet alleen waarde voor de gemeente te Rome. Het is natuurlijk wel waar, dat deze in eerste instantie aan hen geschreven zijn, maar wij mogen ze rustig op onszelf van toepassing maken. Paulus bindt de gemeente te Rome op het hart, dat er eenheid, echte eendracht, een echt samengaan moet zijn, in en door Jezus Christus, Die ons toont dat Hij een waarachtig samengaan met de mensen heeft gewild. Lezen we niet in Johannes 1: 14; „Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond"? De zwakke en sterke in het geloof horen bij elkaar, de Jood en de Heiden zijn in Christus één. En juist daardoor wordt God verheerlijkt.
Het is toch heel duidelijk, dat Paulus hier doelt op een samengaan, een eendrachtig met elkaar op weg zijn, dat geboren wordt uit de liefde. Geeft Christus ons hier niet het voorbeeld? Hij had samen kunnen gaan met de Farizeeërs en Hij zou een gevierd man geweest zijn. Hij had aansluiting kunnen zoeken met het volk in het algemeen. Maar onze Heiland wilde uit zuivere liefde samen gaan met de zwakke, de hulpbehoevende, de minste en Hij gaf zijn leven voor de zondaar.
Zulk een verlangen tot samengaan is nodig in deze wereld, die verscheurd wordt door rassenhaat, militaire overeenkomsten en konflikten, de bewapeningswedloop en nog zoveel andere dingen. Maar zulk een samengaan moet in de eerste plaats gevonden worden in de gemeente van de Heer, waar kinderen van de hemelse Vader elkaar zeggen te ontmoeten. De zuivere eendracht en de hechte band onder Gods kinderen, rustend op zelfwegcijfering en liefde moet helder licht voor deze wereld betekenen.
Om zo onze weg te gaan is onze hoop. Er is veel troost en volharding voor nodig, maar we hebben een Heer, Die de God der vertroosting en volharding genoemd wordt. Hij is onze kracht en levensbron.
Sámen mogen we in eendracht de gemeente opbouwen, sámen mogen we Jezus Christus in deze wereld vertegenwoordigen en sámen mogen we onze Heiland bekend maken als de Weg, de Waarheid en het Leven. Juist in dit samengaan mogen we onze Redder en Verlosser verheerlijken.
Zwolle J. v. d. Veen

Ds Lilemo nog steeds in Leopoldville

Zij die verleden jaar de Algemene Vergadering te Groningen bezochten, zullen zich ds Lilemo Samuel, de predikant van Yakusu, nog wel kunnen herinneren. Daar hij gedurende die tijd voor studie in Engeland verbleef, nodigde de U.Z.C. hem uit om onze A.V. bij te wonen en op die wijze met ons uniewerk kennis te maken.
Ofschoon hij, vanwege de taal, niet veel kon zeggen, was zijn aanwezigheid een symbool van de nauwe banden die er tussen ons als nederlandse baptisten en Kongo bestaan, en dan wel in 't bizonder met Irema en Yakusu.
Na de A.V. keerde ds Lilemo naar Engeland terug om zijn studiejaar te beeindigen. Eind juli reisde hij echter weer via Genève, Zwitserland, naar Kongo terug, waar hij in september arriveerde. Maar evenals voor ons was ook voor hem de weg naar Oost-Provincie, en daarmee naar Yakusu gesloten. En dat betekende voor hem tevens afgesneden te zijn van zijn vrouw en kinderen. Hij was gedwongen om in Leopoldville te blijven, waar hij zich tot op heden nog bevindt. Want nog steeds ligt Yakusu in het reden onder ons als de verpersoonlijking van onze banden met Yakusu en Irema, laten we hem dan nu in al zijn leed en zorg gedenken in onze gebeden, en met bellengebied en is er voor hem nog geen hoop op terugkeer.
Wel ontving hij allerlei berichten, die schokkend zijn. Zo vernam hij, dat zijn oudste zoon, die als postbeambte in Stanleyville werkzaam was, werd doodgeschoten. En met hem velen van zijn vrienden en bekenden, zoals zijn neef Lifenya Pierre, waarover ik U reeds eerder schreef.
Onder de van de rebellen buitgemaakte „administratie" bevonden zich ook de z.g. „zwarte lijsten", met de namen van allen die bij de opstandelingen in ongenade waren gevallen, en die geexecuteerd zouden worden. Onder de naam van Lifenya Pierre las ds Lilemo zijn eigen naam.
't Was maar even, dat wij met hem konden spreken. Zijn gulle lach is veranderd in een pijnlijke trek. Zijn gelaat vertoont de sporen van doorgestane spanningen en leed. Maar hij vertelde ons, dat hij terug wil, natuurlijk ten eerste om zijn gezin, dat hij ruim anderhalf jaar niet heeft gezien, maar tevens voor de gemeente en het werk, „want daarvoor ben ik gespaard gebleven".
Verbleef ds Lilemo acht maand gelehem al onze medechristenen, die zo zwaar hebben geleden en nog lijden in de handen der rebellen. Velen van hen werden vermoord juist om hun christenzijn.

Van Irema is ons nog niets bekend, dan alleen, dat het gebied aldaar nog steeds rebellengebied is, ondanks de berichten van enkele weken geleden, dat Opala bevrijd zou zijn.

J. ter Braak

Sona Bata, 21 januari 1965
par Leopoldville,
Rep. du Congo.

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Sneek berust thans bij: W. Helfrich, Dr Kuyperlaan 18, Sneek; tel. (05150)-4564.

Het redaktieadres van De Pionier (van de NBSV) is thans: R. de Haan, Pastoriedijk 155, Pernis; tel (010)-162368.

Het telefoonnummer van ds A. Visscher te Alblasserdam is: (01859)-3267.

Uit onze wereld-wijde gemeen-schap

* Fukuoka, Japan

De konventie van baptistengemeenten in Japan zal binnenkort starten met de uitzending van een serie TV-programma's (13 afleveringen) via de televisiezender te Fukuoka.

De serie 'Het Antwoord' is een produktie van de radio en TV-kommissie van de zuidelijke amerikaanse baptisten. Volgens Rev. Worth C. Grant, SBC-zendeling in Japan, is het voor het eerst in de geschiedenis van de televisie in Japan, dat een dergelijk programma wordt uitgezonden. De voorbereidingen van de serie namen drie jaren in beslag.
Men verwacht, dat er veel belangstelling voor dit programma bestaat en dat het gevolg ervan een groeiende interesse voor het evangelie zal zijn. Met het oog hierop heeft Jordan Press, de uitgeverij van de baptistengemeenten in Japan, de uitgave voorbereid van het boek 'Nieuw Leven in God', dat een vertaling bevat van acht radio-toespraken van Billy Graham.
De baptistengemeenten in Japan maakten hun debuut voor de televisie in 1963 toen verschillende massa-bijeenkomsten in Tokio, in het kader van een grootscheepse evangelisatie-campagne, per televisie werden uitgezonden via het nationale net.
In ongeveer 80% van de woningen in Japan bevindt zich een televisie-toestel.

* Madrid, Spanje

De Goede Herder (baptisten)gemeente te Madrid is een bouwaktie begonnen daar het huidige gebouw — in een snel groeiend stadsgedeelte — niet meer aan de eisen van de arbeid kan beantwoorden. De bouwaktie begon met een gift van een onbekende uit Amerika. Elk gemeentelid ontving tijdens een speciaal aan deze aktie gewijde dienst een enveloppe waarin een uiteenzetting over de belangrijkheid van het rentmeesterschap èn een bedrag van 25 pesetas (plm. 1.50 gld). Met dit geld moet in het lopende jaar worden 'gewoekerd' ten gunste van het bouwfonds.

* Oost-Berlijn, D.D.R.

De baptistengemeenten in Oost-Duitsland hebben het jaar 1965 uitgeroepen tot 'Jaar van de bijbel'. In alle konferenties, kursussen en andere bijeenkomsten van de gezamenlijke gemeenten zal op het bijbelgebruik en de bijbelverspreiding nadruk worden gelegd.
Het 'Jaar van de bijbel', een voorstel van de baptistenjeugdgroepen, wordt gehouden binnen het raam van de drie jaren durende campagne van United Bible Societies, dat zich o.a. ten doel stelt de omzet van de bijbel van 50 miljoen exemplaren jaarlijks te verhogen tot 150 miljoen.

* Graz, Oostenrijk

Prediger Hans Pfeifer, een duits predikant die vele jaren als zendeling in Brazilië werkzaam is geweest, werd zondag 10 januari bevestigd als voorganger van de slechts 28 leden tellende baptistengemeente te Graz. Graz is na Wenen de grootste stad in Oostenrijk.

* Kassel, West-Duitsland

Zondag 3 januari werd te Kassel de Mount View Baptist Church, een engelssprekende gemeente, geïnstitueerd. Op dezelfde dag werd Rev. Jack Carter bevestigd als voorganger van deze nieuwe gemeente.
De leden van deze engelssprekende gemeente zijn in hoofdzaak in Europa gelegerde amerikaanse militairen en hun gezinnen. De nieuwe gemeente heeft intussen reeds het lidmaatschap aangevraagd van de European Baptist Convention, de unie van engelsprekende baptistengemeenten in Europa. Deze gemeenten bevinden zich o.a. in Duitsland, Frankrijk en Spanje.

* Dunedin, Nieuw Zeeland

Tijdens de laatste algemene vergadering van de unie van baptistengemeenten in Nieuw Zeeland werd gerapporteerd, dat de 141 gemeenten thans 16.362 leden tellen. Dit betekent een vooruitgang van 317 leden. Er werden 726 personen gedoopt.
De vergadering aanvaardde een resolutie van de unie-raad waarin wordt uitgesproken, dat het lidmaatschap van de Wereldraad van Kerken wordt gekontinueerd maar gedurig door de raad kritisch zal worden beschouwd.

* Nairobi, Kenia

De baptisten-zending van Oost-Afrika (een organisatie van SBC-zendelingen) is de uitgave van een tijdschrift begonnen. Hoofdredakteur is Rev. W. Boyd Pearce. Het tijdschrift wordt tegen een lage abonnementsprijs verspreid in Kenia, Tanganyika en Uganda.

* Waco, Texas USA

Baylor University (baptist) in Waco, Texas is door American Association of Theological Schools aangewezen als het onderwijs-instituut, dat meer gegradueerde theologen 'afleverde' dan enig andere universiteit of seminarie in USA. In één jaar tijd waren het er 500!

* Budapest, Hongarije

In verschillende plaatsen in het land vergaderden de distrikt-konventies van de hongaarse baptisten-unie. Unie-voorzitter József Nagy en vice-voorzitter Imre Kovács brachten o.m. verslag uit van de Tweede Vredeskonferentie te Praag en van de europese baptisten-konferentie te Amsterdam. Bizondere aandacht ontvingen de beide toespraken van dr Martin Luther King Jr in het amsterdamse RAI-Gebouw.

v. D.

Wereld-evangelisatiekongres in West-Berlijn, 1966

Tijdens een persconferentie, gehouden te Washington D.C., verklaarden dr Billy Graham en dr Carl F. H. Henry (hoofdredakteur van *Christianity Today*), dat zij meer dan 1200 invloedrijke kerkelijke leiders uit heel de wereld verwachten op het wereld-evangelisatiekongres, dat van 26 oktober tot 4 november 1966 te West-Berlijn zal worden gehouden.
Het kongres zal worden gehouden onder auspicien van *Christianity Today*. Dr Henry zal als voorzitter van het kongres optreden; dr Graham werd benoemd tot ere-voorzitter. Zestig internationaal bekend staande kerkelijke leiders zijn uitgenodigd om zitting te hebben in een comité van aanbeveling. Het kongres zal worden gehouden in Kongreshalle, dat plaats biedt aan ruim 1200 personen. De voertalen zullen zijn Engels, Duits, Frans, Spaans en waarschijnlijk nog een vijfde taal. Men verwacht, dat meer dan 700 officiële afgevaardigden aan het kongres zullen deelnemen; daarenboven rekent men op de aanwezigheid van 300 gasten en 100 waarnemers.

EBPS

Het goede woord op grammofoonplaten

De **Stichting Het Goede Woord** zond ons ter kennismaking een grammofoonplaatje (17 cm, 33 toeren), waarop aan beide zijden korte toespraakjes (8 à 9 min.) van ds S. J. Zijlstra, baptistenpredikant te Eindhoven.
De Stichting Het Goede Woord, die reeds een zestal dergelijke plaatjes (met toespraken van o.a. ds Joh. Langstraat, dr Okke Jager, ds D. Veldkamp) deed verschijnen stelt zicr hiermee ten doel „voor zeer billijke prijs korte boodschappen van bijbelgetrouwe predikers" te verspreiden ten behoeve van o.a. zieken, bejaarden, emigranten en vooral blinden.
De plaatjes kosten *f* 3,— franko thuis; indien men zich abonneert op minstens 6 plaatjes per jaar totaal slechts *f* 15,—, terwijl ook de volgende platen dan *f* 2,50 per stuk kosten.
Voor nadere informatie wende men zich tot de **Stichting Het Goede Woord, postbus 151 te Amstelveen.**

v.D.

NADER BEZIEN

Eén Evangelische kerk?

In een eind vorig jaar gehouden vergadering heeft de voorzitter van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland, dr E. J. Beker een schetsplan gelanceerd om te komen tot één Evangelische Kerk van Nederland.
In dit schetsplan is het de bedoeling, dat de kerken van Nederland aan deze evangelische kerk kunnen deelnemen, vooralsnog met behoud van eigen zelfstandigheid. Om te voorkomen, dat deze evangelische kerk het aantal kerken met één zou vermeerderen — dus opnieuw een nieuwe kerk erbij zou zijn — is in het schetsplan nadrukkelijk gesteld, dat niemand alleen lid van deze kerk kan worden: met moet lid zijn van een der deelnemende kerken. Het plan houdt een voorlopige ,proeftijd' van tien jaren in; na deze termijn moeten de kerken beslissen of zij in de ene kerk willen opgaan of verder afzien van een dergelijk verband.
Het plan geeft verschillende richtlijnen. O.a. wordt gesuggereerd deze ene kerk een presbyteriale gestalte te geven (onze gemeenten zijn meer kongregationalistisch). Over kwesties als ,kinderdoop of volwassenendoop', het avondmaal en belijdenis wordt in het plan nog niet gesproken.
Dit schetsplan, dat met recht een ,ruwe werkorde voor de eenwording der kerken' genoemd wordt, is ter overweging en bestudering gezonden aan de plaatselijke oekumenische raden — 38 — en men verwacht, dat nadere mededelingen zullen volgen wanneer de plaatselijke raden hebben gerapporteerd.
Uiteraard volgen we met meer dan gewone belangstelling de hier boven geschetste ontwikkeling. Verschillende van onze gemeenten — namelijk die welke aan het werk van de plaatselijke oekumenische raden deelnemen — zullen zelfs direkt betrokken worden bij de bestudering van dit schetsplan. We zijn benieuwd naar de resultaten van deze studie en we stellen ons voor, dat we op deze niet alleen in Nederland maar met name ook in Groot Brittannië aktueel geworden materie ook in onze kolommen nader terug zullen komen.
Intussen heeft ons één opmerking uit het officiële persbericht gefrappeerd: „Als men w i l , dan i s de eenheid er, mits de oplossingen consequent worden gezocht", (spatiëring niet van ons, v.D.).
Bij deze opmerking plaatsen we een groot vraagteken. Natuurlijk speelt de bereidheid bij het vraagstuk van de eenwording der kerken een grote rol. Maar betekent dat nu ook, dat onze wil tot eenheid voldoende is? Om welke eenheid gaat het dan eigenlijk? Om die welke wij willen? Juist lijkt ons de gedachte welke uitdrukking gevonden heeft in het ,oekumenische gebed', waarin gebeden wordt om de eenheid ,gelijk God die wil'...
Met déze bede willen we graag deze pogingen tot eenwording der kerken begeleiden.

v.D.

gemeentsberichten

DOOPDIENST IN SNEEK

SNEEK — (A.K.). Het was zondag 31 januari een zeer bizondere dag voor onze gemeente. In de morgendienst van die dag werd een viertal — al oudere — broeders en zusters, een echtpaar en een broeder en zuster die reeds zeer lang met de gemeente waren opgetrokken, door de doop aan de gemeente toegevoegd.
In deze dienst mocht onze voorganger ds J. van Dam in een overvolle kerk wijzen op de betekenis van de doop als de meest volmaakte belijdenis („Wie Mij belijden zal voor de mensen, dien zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is", Mat. 10 : 32).
De vreugde over dit gebeuren is in de gemeente zeer groot en wij zijn dankbaar voor de zegeningen van God ontvangen.

zand — en zaad

We zaten in een gereformeerd huis, op uitnodiging, en het was zondagavond. Dat betekent dat ik eigenlijk maar meer op halve krachten draai, want preken teistert je lichaam en geest. Dat woord teisteren klinkt wat bar, maar u vraagt het maar aan uw predikant. Goed, we zaten dus en praatten. Over het preken. Ik zeg: Onlangs zegt een jonge broeder tegen mij: u preekt eigenlijk nooit. Nee antwoordde ik, niet in de zin van punt een, twee en drie. En ik blijf ook nooit lang in de grondtekst hangen noch trappel ik minuten lang rond op een woord. Toen de broeders het evangelie schreven of een brief, hebben ze zeker niet gezegd: laten we nou met greinen en grammen werken; ze hebben uit de volheid van hun hart verteld, gepreekt, vermaand, en als ik dat lees ben ik hun toehoorder. Wat ik verneem geef ik verder en dat is mijn preek. De gastheer zei: U gaf ons vanavond anders wel een dreun. O, zeg ik, met dat woord over de doop. Laten we er niet meer over praten, zei hij, want bij ons weten we 't ook soms niet meer. Toen vertelde hij dat ze er een nieuwe kerk bij gingen bouwen. Een van acht ton. Natuurlijk deed hij wel mee want anders zouden ze zeggen dat hij op z'n geld zat, maar hij geloofde er nauwelijks in. We zaten toen zo maar in Antwoord '64 en de 22 miljoen voor nieuwe kerken. Ik merkte op, dat men in '65 nog eens zo'n aktie moest ondernemen en dan voor woningen, bestemd voor mensen, die jaar en dag op een onderdak wachten. Jozef en Maria lopen maar rond en alles zit vol. Probeert u het daar nog eens. Er zal toch ergens nog wel een stal zijn. Van toen aan ging het gesprek nog beter. Ja, zeiden we, dat zou nu echt eens een daad van de kerk zijn. Dat zou een teken zijn. Een sprekender Antwoord dan dat van verleden jaar. Daaraan zouden de buitenstaander misschien iets herkennen van barmhartigheid Gods; Die Zijn huis openstelt voor iedereen. Het moest toch mogelijk zijn voor diezelfde kerken hierin samen te werken en een teken op te richten. Niet voor zichzelf, maar voor de Heer. Dat zou Evangelieverkondiging zijn, die vandaag zou worden begrepen door allen en allermeest door hen, die in nood zijn. Goed, het zou een druppel op de gloeiende plaat zijn, maar de geur van de damppluim zou het ganse huis vervullen. Maar deskundigen zullen wel zeggen dat dat niet kan. Je kunt die woningen toch maar niet weggeven aan de eerste de beste? Waarom niet? Gewoon uitloten onder de woningzoekenden. En niet kijken naar kleur van kerk of geen-kerk, van wel of niet bij onze partij behorend, Nederlander of niet.
Ach ja, de kerk theoretiseert, theologiseert, dogmatiseert en ze zal ook wel eens proberen een woord aan de wereld te richten, maar waarom laden de gezamenlijke kerken niet elke maand een schip met al wat een mens nodig heeft en stuurt het weg naar hongerenden en naakten? Ik heb u dat al eens gezegd, maar ik vertel u nu wat we metelkaar zaten te bepraten. De kerk moest nu eens geen boodschappen meer rondsturen — goed, laat ze dat ook doen — maar laat ze daden doen. Wie lacht niet, die het hoort: God roept ons, broeders, tot de daad!
Tenslotte belandden we bij de optocht van de mensen, die in Amsterdam demonstreerden tegen de ont-zettende bewapening en verdelgingsmiddelen. Ja, zei ik, de duitse tv gaf daarover een goed bericht en vertelde dat er 7000 mensen hadden getuigd tegen die drei-

gingen, terwijl ze opnamen vertoonden van de optocht. Bij de nederlandse tv zag ik geen plaat, behalve van de omroeper, die zei dat het er 5000 waren. Maar, draafde ik door, de kerk was er niet. Tenminste officieel niet. Dat hadden we vast en zeker gehoord. Waarom niet? Zijn wij niet tegen deze onuitsprekelijke verwoestingsapparatuur? Als er nu iemand zijn stem moest verheffen tegen dat hels geweld, dat spot met alle barmhartigheid en eerbied voor het leven, dan moesten U en ik het toch zijn. Dat zou naar ons gevoel een beetje in de lijn liggen van het Evangelie, al zouden sommige politici wellicht verraad roepen.

Heeft iemand in dit land niet kortgeleden gezegd, dat de kerk de straat op moet? Dat de christenen moeten gaan getuigen op alle geoorloofde manieren tegen alle ongeoorloofde toestanden?

Wat een opgewonden stuk, zult u zeggen. Dat wel, maar niet onbezonnen. En voorts hebt u bijna mijn lot in uw hand: u kunt in mei een andere redakteur kiezen. Tot dan moet u wel luisteren naar deze zender.

Huizinga

Groeiproces of verhardingsproces ?

In de Bijbel dringt door alle woorden heen de boodschap, dat de hoorder van het Evangelie terstond moet beslissen. „Heden, zo gij Zijn stem hoort, zo verhardt u niet, maar laat u leiden”.

Daarnaast zijn echter ook beelden te ontdekken, die duidelijk heenwijzen naar de noodzakelijkheid van groei, van rijping tot een beslissing.

De spanning tussen deze beide verschijnselen mag nimmer vergeten worden.

Gevaar

dreigt echter! Want ònder het voorwendsel, dat een beslissing voor of tegen Jezus nog niet mogelijk is wegens onvoldoende rijpheid, kan de onwil om zich te bekeren schuilgaan. Arglistig is het hart des mensen. Rijk aan fantasie is de mens, die aan de klem van Gods Woord en bevel zich wil onttrekken. Onder het mom van nog niet te kunnen, wordt vastgehouden aan een levenswandel, die niet naar de wil van de Heer is.

Het Evangelie is een zaad

Gods Woord is een zaad. Jezus Zèlf was de grote Zaaier. Wat Hij zaaide, kennen wij als Gods boodschap aan verloren mensen. Een boodschap van genade, van gratie, van amnestie. God wil kwijtschelding verlenen. Alle schulden zijn door Jezus voldaan. Het handschrift, dat tegen de mensen getuigt, is uitgewist. De Here heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen. Door Zijn striemen is ons genezing geworden.

Gods boodschap is een blijde boodschap. Een blijde boodschap van Gods liefde. Maar deze liefde van God is niet zonder Gods heiligheid. Juist de heiligheid van God stelt Gods liefde in het rechte licht. Gods liefde is groot omdat God de Heilige is, Die de zonde niet kan gedogen. God is een hater der zonde. God kan de zonde geen eeuwige plaats in Zijn schepping geven. Dáárom heeft God in Zijn Zoon de zonde overwonnen. Dit is een boodschap van vrede en vreugde.

Deze boodschap mag gepredikt en betuigd worden. Deze boodschap moet ook geloofd en gehoorzaamd worden.

Deze gehoorzaamheid noemt de Bijbel bekering. Maar kan een zondaar, die deze boodschap hoort, voor de eerste keer hoort, op staande voet zulk een boodschap aanvaarden en geloof schenken? Is bekering — naar het oorspronkelijke griekse woord — ook niet een „anders gaan denken”? Inderdaad! Een mens moet overtuigd worden van zonde, gerechtigd en oordeel. Dat vergt tijd. Gods Woord moet door barrières heen dringen. Door pantsers, die bewust of onbewust zijn opgebouwd. De zondaar, die dood is in zonden en misdaden, moet tot nieuw leven komen.

De bekering van de verloren zoon is voorbereid in een proces van afbraak. Meer en meer verloor de eens zo opgewekte jongeman zijn steunsels. Zijn zelfstandigheid schrompelde ineen als een aardappel in het voorjaar. Tenslotte kwam hij bij de varkenstrog tot het inzicht van zijn débacle. Maar dit débacle was al begonnen, toen hij van huis weg wilde om op eigen benen te staan. Hij had de waarschuwingen van zijn vader in de wind geslagen. Zijn stem had hij gesmoord in zijn afwijzing van de liefde van zijn vader. Zullen hem onderweg geen bewijzen van zijn foute levensinstelling gegeven zijn? Zeker wel. Maar het moest in hem groeien. Uitgroeien tot de diepe, alles overweldigende overtuiging, dat hij verloren was. Toen pas kwam de terugkeer.

Verstikt zaad

Een tragische figuur in de Evangeliën is zeker koning Herodes. Tragisch doordat hij het Evangelie afwees. Johannes de Doper had deze vazalvorst gewezen op de overtreding van Gods geboden. Herodes trok zich er echter niets van aan. Toen hij tenslotte de ter dood veroordeelde Jezus van Nazareth tegenover zich zag staan — en dat betekende de vervulling van een lang gekoesterde wens! — kreeg hij van Jezus geen woord te horen en geen teken te zien.

Een even tragische, zo niet tragischer, figuur is Judas Iskariot geweest. Jezus heeft in Zijn omgang met deze man meer dan eens, in velerlei opzicht en op verschillende manieren, deze man de gevaarlijkheid van zijn denken en doen onder ogen gebracht. Judas heeft echter telkens weer de uitgestoken hand van Jezus weggestoten. Zijn einde was daarom onvermijdelijk. Een logische consequentie van zijn houding. Het zaad des Evangelies kan verstikken. Jezus heeft daarop gewezen in wat wij plegen te noemen de gelijkenis van de Zaaier. Allerlei dorens en distelen kunnen hun bladerdak zó weelderig laten opschieten, dat geen regendruppel en geen zonnestraal meer tot het ontkiemende zaad door kunnen dringen.

Een ijzeren wet

Het is in de natuur een ijzeren wet, dat onbeschermd ijzer aangevreten wordt door roest. Microscopisch klein zijn de eerste roestdeeltjes. Maar met niet te stuiten kracht tasten zij alles aan en vernietigen tenslotte alles. Jaren lang kan een schijn van uiterlijke kracht staande gehouden worden. Maar een diepgaand onderzoek brengt spoedig de benauwde situatie aan het licht.

Onzichtbaar zijn de bacteriën, die ziekteveroorzakers zijn. Verwaarlozing van hun aanwezigheid is menigeen noodlottig geworden. Zo geldt ook, dat het geloofsleven bedreigd wordt door „de kleine vossen, die de wijngaard vernielen”. Wie immer het woord van de Heer negeert, wordt tenslotte ongevoelig voor dat woord. Wie altijd de hand van de Heer van zich stoot, wordt blind en ziet die hand niet meer.

Er zijn mensen, die zich (nog) niet willen bekeren. Zich (nog) niet willen laten dopen. Zijn ze nog niet rijp? Of zijn ze bezig zich te verharden?

Er zijn mensen, die wrok, bitterheid en haatgevoelens niet willen uitleveren aan de Heiland. Ze zeggen, dat ze moeten groeien in liefde, en dat gaat langzaam. Maar practisch zijn ze bezig te verharden.

Voor ieder onzer geldt wel telkens opnieuw, onszelf te onderzoeken. Groeien we op in kennis en in genade? Worden we bereidwilliger om te gehoorzamen?

Of verharden we? Verdwijnt de begeerte om de Heer te dienen? Kwijnt de behoefte aan de gemeenschap met Gods kinderen?

Ploeger.

Over leiden en begeleiden

....en over de vraag: wat is nu eigenlijk onze Unie.

Onze E.R. heeft gezegd dat het onderwerp in de lucht zit en daarom waag ik het er op om er nog weer eens over te schrijven. Binnenkort is dit hoge of lage drukgebied weer voorbijgetrokken onder medeneming van alle randstoringen en verhogingen van de waterstand en dan schrijven de redacteuren van De Christen weer over andere zaken. Maar de overpeinzingen van de zand-en-zaadschrijver, die wel geen Nebukadnezar is maar dan toch wel voorzitter van de Commissie der Unie roepen toch wel een paar vragen bij mij, die geen Daniel is, zoals u wel weet maar dan toch wel ambts- en beroepshalve dienaar van diezelfde unie.

Dat de Unie niet de taak heeft om de gemeenten te leiden, daarover zijn wij het natuurlijk allemaal wel eens. De gemeenten leiden zichzelf, beter gezegd: laten zich leiden door de Heilige Geest, en hebben geen bevoogding vanuit welk bureau of bestuur ook van node. Maar er doen zich wel eens situaties vóor dat de Heilige Geest aan de begeleidende broeders der Unie een stuk leiding, laten we maar zeggen, delegeert. Wanneer de gezamenlijke gemeenten voor een moeilijke beslissing staan, wanneer er in een gemeente of in een groep van gemeenten problemen ontstaan die niet met eigen krachten kunnen worden opgelost. Wie in het Jeruzalem van onze gemeenschap geen vreemdeling is kan wel een paar voorbeelden hiervan invullen. In zo'n situatie is de Unie met begeleiden niet klaar. Dan moet er **leiding** gegeven worden. Natuurlijk niet in die zin dat de besluiten en oplossingen van hogerhand worden gedicteerd. Dat is trouwens geen leiding geven maar dictatuur uitoefenen. Leiden wil zeggen: een weg wijzen en de anderen voor het gaan van die weg winnen zodat ze meegaan.

Overigens: moeten wij het recente salarisadvies van de U.C., waarin er bij de gemeenten op aan wordt gedrongen de voorgangerssalarissen ondergeschikt te maken aan het gezamenlijke Uniewerk, ook zien als een poging tot begeleiding?

In de tweede plaats zou ik er op willen wijzen dat de gemeenten die samen de Unie vormen aan de leidende broeders van onze Uniegemeenschap een bedrag van tweehonderdduizend gulden aan contributie en vrijwillige bijdragen toevertrouwen en van deze broeders verwachten dat ze dat op verantwoorde en doelmatige wijze besteden in de dienst van de Heer. Is het nu zo vreemd wanneer de gemeenten wel eens iets willen horen over het beleid dat achter de gevolgde manieren van besteding steekt? En is het vreemd en verkeerd wanneer er in dit opzicht gevraagd wordt naar plannen? Kortom: de gemeenten vertrouwen de Unie en haar leiders een enorme verantwoordelijkheid toe en uit eerbied voor de gemeenten die de Unie vormen moeten de leidende organen van de Unie het gezamenlijke werk inderdaad leiden. Met begeleiden zijn zij tegenover de gemeenten niet verantwoord.

En tenslotte de vraag wat onze Unie eigenlijk is. De gemeente groeit door de verkondiging van het woord Gods en de Unie is een organisatie door mensen in het leven geroepen en gehouden. Dat is een onder ons algemeen verbreide opvatting maar zij is ook algemeen onjuist. Natuurlijk is de Unie geen gemeente als de andere gemeenten, eerst recht is zij geen supergemeente waaraan de plaatselijke gemeenten ondergeschikt zijn. Maar zij is een noodzakelijk uitvloeisel van het bestaan van die plaatselijke gemeenten en een onmisbaar verlengstuk daarvan. De gemeente die zich tot zichzelf beperkt schiet in haar taak als gemeente tekort. Zonder dit verlengstuk van het samengaan en samenwerken met de andere gemeenten is zij op onvolledige manier gemeente. En daarom is de Unie geen wereldlijke organisatie die niet zou leven en groeien door de verkondiging van Gods woord en voorzien door de Heilige Geest. Een dergelijke onderscheiding plaatst hen die de Unie beroepshalve dienen buiten de gemeente. Ze zijn dan natuurlijk wel lid van een plaatselijke gemeente maar hun dienst is niet van geestelijke aard, omdat zij niet leeft van de verkondiging van het woord Gods. Zo is het bepaald niet en wij moeten niet de gedachte voedsel geven dat het werk van de plaatselijke gemeenten en dat van de Unie geestelijk van een verschillende categorie zijn. De onderlinge afhankelijkheid van de gemeenten gaat zover dat alle werk plaatselijk werk is en omgekeerd. Alleen dan krijgt onze Unie geestelijk een gezicht en al is zij dan geen gemeente, haar zijn en haar werk draagt toch op z'n minst een gemeentelijk karakter. J. REILING

P.S. Het bovenstaande was reeds geschreven en verzonden toen De Christen van vandaag (29 januari) mij op de hoogte bracht van het woord aan mij gericht door hem wiens woorden mij aanleiding gaven tot dit stuk. De vele vragen waaruit dit woord aan mij bestaat brengen voor mijn besef de discussie op het persoonlijke vlak en daarheen wil ik niet gaan. Laten we het er bij laten dat de kijk van br Huizinga op het huidige reilen en zeilen van onze Uniegemeenschap wat roziger is en de mijne wat critischer. Het zal vanzelf blijken wie het dichtst bij de waarheid is. J. R.

Een reis naar Israël

Verleden week donderdag was een dertigtal baptisten bijeen in het riante gemeentecentrum De Cirkel te Groningen op uitnodiging van het reisbureau Lissone Lindeman en de israëlische luchtvaartmaatschappij EL AL. Onder de aanwezigen bevonden zich meerderen die zich reeds hadden opgegeven als deelnemer aan de Israël-reis die door genoemde maatschappij van 9 tot en met 23 maart a.s. zal worden georganiseerd voor leden en vrienden van de baptistengemeenten. Zelfs een zuster uit Bunde, Duitsland (even over de grens) was aanwezig om met haar toekomstige reisgenoten en andere belangstellenden de films over Israël te zien en nadere informatie over deze reis te ontvangen.

Het kan niet in de bedoeling liggen, dat we hier uitvoerig die informatie verstrekken aan hen die nog niet hebben besloten aan deze reis deel te nemen. Hen verwijzen we naar Lissone Lindeman, afd. bizondere evenementen, Pletterijkade 50, Den Haag; tel. (070)-183290, toestel 57.

Gelijk bekend is het begin van de reis, die per Boeiing straalvliegtuig wordt gemaakt, op Schiphol in de namiddag van dinsdag 9 maart. Van de vele bizonder belangwekkende plaatsen die tijdens deze veertien dagen durende reis worden bezocht noemen we o.a. *Askelon* (Jer. 47 : 6, 7), *Dode Zee* (Sodom en Gomorra), *Sde Boker* (de kibbutz waar oud-premier Ben Goerion woont), *Jeruzalem* (waar o.m. des zondags de ochtenddienst van de baptistengemeente wordt bijgewoond en een bezoek kan woren gebracht aan de beroemde Hebreeuwse Universiteit met bezichtiging van de fameuze Dode Zee-rollen!) *Caesarea, Tiberias* (langs het meer van Galilea!), *Kapernaum* (Berg der zaligsprekingen), *Nazareth, Tel Aviv*.

Reeds op een van de eerste dagen van het verblijf in Israël zal een tocht gemaakt worden door de Negevwoestijn, met als einddoel Eilat, de meest zuidelijke plaats van Israël. Vanzelfsprekend worden vanuit Jeruzalem de verschillende plaatsen bezocht, die voor christenen van bizondere betekenis zijn.

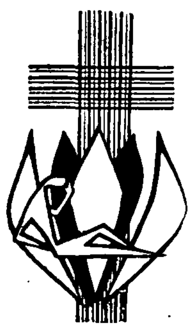
De prijs van deze groepsreis bedraagt *f* 1365,— per persoon, gebaseerd op tweepersoonskamers in goede hotels.

Nog dezer dagen verzekerde ons iemand, die reeds eerder zulk een reis naar het Beloofde Land maakte, dat na de eerste kennismaking met Israël het verlangen blijft om het nog eens te zien. Zo ontroerend, zo boeiend, zo onvergetelijk. En we kunnen ons dat voorstellen. Is het niet het land waaraan de God der Schepping bizondere aandacht schonk?

v.D.

Tabitha-Bouw-Actie

De schatkamers der kerk

Iemand heeft de diaconessenhuizen-in-oude-stijl eens de schatkamers der kerk genoemd. Origineel was dit gezegde zeker niet, want heeft iemand in de oudheid niet reeds met trots gewezen op de armen als de schatten der kerk?

Christelijke economie

De armen zijn schatten en de tehuizen voor de hulpbehoevenden en verworpenen zijn schatkamers te noemen, is natuurlijk ontbloot van alle redelijke rekenarij.
Redelijk is, het verschil tussen inkoops- en verkoopsprijs te bepalen in procenten. Redelijk is, de kostprijs te drukken door rationalisatie en de verkoopsprijs op te vijzelen door kwaliteitsverbetering. Redelijk is, rekening te houden met de eisen van fiscus en aandeelhouders.
In het koninkrijk van onze Heer, zoals dat geleefd en beleefd wordt in de gemeente van Jezus Christus, wordt met andere normen gerekend. Ging de Koning van dat rijk niet op zoek naar één verloren schaap, en liet Hij niet tijdens dat zoeken 99 onbewaakt achter?

Mijn loon is, dat ik dienen mag

Deze zinspreuk van Löhe voor de diaconessen geldt niet alleen voor een uitverkoren, elite groep van bijzonder met sentiment begaafden, maar zij behoort het levensdevies van alle christenen, van heel de gemeente te zijn.
De gemeente is óók diaconie.
Als zij niet óók diaconie is — zelfs in de welvaartstaat — is zij geen gemeente meer.

Wat de christen-geheelonthouders in hun vaan schreven: De liefde van Christus dringt ons, mag niet alleen in blauwe vanen geschreven staan; het is een woord, dat in ieder christen-hart gegrift moet zijn.

Tekenen van liefde

Ondanks koude, mist, regen en/of sneeuw, oogstten we in januari de vruchten der liefde:

Baptistengemeente te Den Haag f 133,36; te Leeuwarden f 67.84; te Noordbergum f 40.48.

Donateurs te Utrecht-C f 244.—; te Groningen-N f 21.—.

Zusterhulp te Deventer f 13.—.

Jeugdafdeling te Utrecht-C f 9.05; te Klazienaveen f 10.—.

Particulieren: EO te M f 5.—; TP te U f 6.—; Mw H te L f 25.67; HM te U f 3.—; HH te dH f 10.—: FvdW te S f 6.—; CD te U f 25.—; JvdV te R f 10.—; V te H f 200.—; HQ te R f 2.50; mej. PJ te U f 5.—; W te E f 10.—; AB te B f 7.—; mej. AV te B f 5.—.
Allen heel, heel hartelijk dank!
Onze oogstschuur heet: 1028558 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.). De T.B.A. heeft ten doel gelden te werven voor de diaconale arbeid onzer gemeenten.

H. PLOEGER

Lezers aan het woord

Geachte eindredakteur,

Met verwondering heb ik het artikel gelezen „Meer of minder dominees", van ds Lindeman. Wanneer de suggesties, hierin gedaan, serieus genomen moeten worden, wat ik alsnog niet aksepteer, dan is het m.i. beter, de unie te likwideren, het seminarie te sluiten en de gemeenten op te heffen.
Verder kommentaar overbodig.

Alteveer — J. P. Olijslager

Geachte ds Van Dam,

Naar aanleiding van het gelezene in De Christen van 22 januari, onder het hoofd Nader Bezien en ‚Beroepen te ...' enkele opmerkingen:
Zouden er niet meerdere gemeenteleden zijn, die in hun voorgangers ook de ‚begeleiders' willen zien ter zake van het beroepingswerk. Ik meen van ja. Laten we toch allen biddend smeken bij de Heer opdat Hij arbeiders uitstote om te werken in Zijn wijngaard.
Er moet altijd ruim en voldoende geld zijn, én voor de voorgangers én voor de opleiding tot voorganger.
Wordt dit punt waar gemaakt dan zou er onder de kollega-voorgangers, door de band der onderlinge liefde, zo veel ruimte zijn, dat bijvoorbeeld kleine en afgelegen gemeenten de beschikking krijgen over een nog jonge voorganger of over een reeds meer bejaarde. (Inzender doelt hier waarschijnlijk op een door de voorgangers onderling te treffen regeling; E.R.)
De voorgangers in de kracht van hun leven — met opgroeiende kinderen of oudere kinderen die moeten studeren — zouden dan kunnen werken in de (meestal) grotere gemeenten van de grote steden. Kollegiaal begrip zal hier de doorslag moeten geven, dunkt mij.
Ieder gewoon gemeentelid meent toch, dat zijn voorganger ook werkelijk vóór-ganger is. Ligt hier niet de kern van de oplossing? Het gevolg zou zijn een periodieke verhuizing en geen ‚hausse' zoals nu.

Met heilbede,

Sloten (Fr.) — W. v. d. Tempel

Br Van de Tempel, wiens mening we hierboven zakelijk hebben weergegeven, heeft de handschoen opgenomen. Zijn pleidooi voor een ‚geleid beroepingswerk' is de moeite van het overdenken waard. Inderdaad, het zal veel problemen oplossen. Misschien ook nieuwe scheppen? Is het daarom aanvaardbaar, resp. verwerpelijk?

Wie gaat er nader op in? Men betrekke daarbij dan ook gerust het — nogal stof-op-doen-waaiende — artikel van onze mederedakteur ds Ph. Lindeman, ‚Meer of minder dominees?' (in hetzelfde nummer van De Christen).

E.R.

Pleidooi voor dienstweigeraars

Een priester en de redakteur van een florentijns blad, die de priester had geïnterviewd, werden enige tijd geleden veroordeeld tot gevangenisstraffen van zes en acht maanden, omdat in het interview instemming werd betuigd met hen, die bezwaar hebben tegen de militaire dienst op grond van hun geweten. Deze vonnissen werden thans in hoger beroep behandeld voor het opperste hof van beroep, waarbij de advokaten van de beklaagden aanvoerden, dat de vonnissen van de lagere rechters moesten vernietigd worden, omdat zij in strijd waren met de grondwettig gegarandeerde vrijheid van meningsuiting in Italië. Het Hof handhaafde echter de vonnissen.
Dienstweigering stelt iemand in Italië buiten de wet. Er zijn op het ogenblik twaalf dienstweigeraars, die in militaire gevangenissen een straf uitzitten, sommigen van hen voor de 2e of 3e keer. Als zij na hun straf blijven volharden in hun weigering, kunnen zij nl. opnieuw voor de rechter gedaagd worden en weer veroordeeld worden. Pas bij het bereiken van de leeftijd van 45 jaar - daarna kan men niet meer onder de wapenen geroepen worden in Italië - eindigt deze serie veroordelingen..

—HN

Advertenties

12 februari 1965 81e jaargang Nr 3769

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

IS GOD OP DE TERUGTOCHT ?

„Frappez toujours" was het opschrift van het artikel, waarin de schrijver, ds F. E. Huizinga, vroeg onze bevindingen en zienswijzen op papier te zetten over het feit, dat de „buitenstaander", de mens van vandaag, niet meer in de kerk komt. En dat ondanks zijn eenzaamheid en leegte temidden van de grote volte, en zijn onzekerheid en ontreddering temidden van vele waarborgen. (Zie De Christen van 22 januari j.l.).

Er kunnen ongetwijfeld voor genoemd feit vele oorzaken genoemd worden, die ten dele binnen en ten dele buiten het „christelijk territorium" liggen. Voor zover het binnen-oorzaken zijn, zullen wij deze moeten erkennen én opruimen, opdat wijzelf geen oorzaak of niet langer de oorzaak zijn, dat de velen van vandaag het huis des Heren voorbijgaan.
Als binnen-oorzaak zijn o.a. te noemen: een onchristelijke levenswandel door geld- en twistgierigheid en een zelfgenoegzaam- alsook een vreugdeloos geloof, een starre in en door de historie gegroeide en gevormde „oefening van godsdienst", vervolgens ook verkeerde bindingen zoals bijvoorbeeld kerk en staat, kerk en politiek. Zo zullen er meer binnen-oorzaken te noemen zijn, waarom de mensen niet van-de-kerk-houden. Er is echter één oorzaak, die wij nooit mogen wegnemen. Dat is het Woord des Kruises, waarvan Paulus schrijft in 1 Cor. 1 : 18 „Want het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods". Als wij deze binnen-oorzaak zouden gaan wegnemen, dan betekent dat: het teniet doen van het Evangelie van Jezus Christus.
De vraag boven dit artikeltje geplaatst, wil wijzen naar een bepaald proces, dat in onze dagen zich onmiskenbaar voltrekt n.l.: *de moderne mens wordt godloos en godsdienstloos.* Het was eigenlijk altijd zo, dat men in Europa met zijn eeuwenoude kinderdopende kerken, maar ook bij heidenvolken met hun vele goden, een bepaalde graad van godsdienstigheid in de menszelf aanwezig dacht en vond. Reeds van nature meegekregen en dus van tevoren in de mens aanwezig. De theologie en de prediking werden voor een groot deel opgebouwd op dit voorhanden zijn van een godsdienstig besef en bezit bij de mens. Zonder dit uitgangspunt is die vorm van zending: de christianisering van een heel volk, ondenkbaar. En ook alleen op die veronderstelling kan het christendom zich de erkenning tot staats- en volksgodsdienst toeeigenen. Ook nu nog spreekt men van grootheden en totaalheden: in dat land is de . . . . kerk staatskerk, 85% van de totale bevolking is in die kerk gedoopt.

Maar . . . . de statistieken openbaren de nuchtere werkelijkheid, dat nog geen 10% van al deze gedoopten in hun latere leven naar de kerk gaan. Voor dát, wat men in een vroegere situatie veronderstelde en waarnaar men handelde, is geen grond meer aanwezig.
Dit proces van het godloos en het godsdienstloos worden van de moderne mens voltrekt zich steeds meer, naarmate de mens mondig wordt. *Onder dit mondigworden verstaan wij, dat de mens van vandaag God veel minder nodig heeft als aanvuller en invaller.* Bij de heidense godsdiensten is de godheid de leemtevuller, die de gaten vult, het ontbrekende geeft. Er is welvaart in ons land en in onze buurlanden en vele zijn de mogelijkheden van hulpverleningen voor allerlei situaties. De medische wetenschap is vergevorderd. Voor mensen, die God nooit anders hebben gezien dan als de grote Aanvuller, die al onze tekorten aan bestaansmiddelen en gezondheid gaat aanvullen, wordt déze God overbodig.
Hij behoeft haast niets meer te doen! Daarbij worden de grenzen van het menselijk kennen en kunnen steeds verder verlegd, zodat God als Invaller veel minder dienst gaat doen. De mens wordt steeds meer mondig. Déze God, de leemte-vuller en invaller, is op de terugtocht uit onze wereld.

Hier dringen zich allerlei vragen aan ons op. In welke mate is onze prediking beïnvloed door het kerkelijk theologisch denken en ingesteld op een veronderstelde aanwezigheid van een godsdienstig besef bij de mensen (ook vanwege hun dooplid-zijn van een volkskerk)? Hoe sterk valt bij ons het accent in onze prediking en in ons persoonlijk getuigenis op God: als de Helper in nood en de Ruimte-maker in moeilijkheden? Verstèrken wij de opvatting der mensen, dat God eerst aan de grens van ònze mogelijkheden in aktie komt? Of corrigéren wij deze mening door te belijden in woord én wandel, dat Chris-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Over roddel en laster gesproken: koop nooit een langspeelplaat als u niet beide kanten hebt beluisterd......**

tus niet gekomen is om onze onopgeloste problemen te beantwoorden maar gekomen is om onszèlf? Dat God niet eerst aan de rand en de grens maar in het centrum van ons leven moet worden aanvaard? In de gezondheid en niet eerst in het lijden; in de jeugd en niet eerst in de ouderdom; in het leven en niet eerst bij het sterven, niet alleen als de Vergever en Verzoener van onze zonden maar ook in de gehoorzaamheid aan Zijn wil en woord! Je krijgt soms sterk de indruk, dat verschillende mensen slechts tot de Heer kwamen, omdat zij voor Hem een extra mogelijkheid zagen in de moeilijke crisisjaren en een extra bescherming in de oorlogsjaren. Toch verdween hun geloof niet tegelijk met de moeilijkheden, maar wel wordt het sterk getypeerd door een houding van steeds maar willen ontvangen. Zij komen zelf sporadisch, maar vragen regelmatig bezoek; zij dragen zelf hoegenaamd niets bij, maar weten alle nalatigheden van de gemeente nauwkeurig op te sommen. Mist hier een schakel in onze zielzorg, waardoor deze mensen niet verder groeien tot een innerlijke totale overgave aan de Heer?

U zult wel denken: vele vragen gesteld en geen antwoord gegeven. Toch is het een voortdenken geweest op hetgeen door ds Huizinga aan de orde werd gesteld. Zo zullen er vast wel meer lezers en schrijvers zijn.

G. Br.

FRAPPEZ TOUJOURS

Op bovenstaand onderwerp zal ds F. E. Huizinga volgende week nader ingaan naar aanleiding van enkele door hem ontvangen brieven.

E.R.

zand en zaad

Het zal u wel bekend zijn dat sommige schrijvers grote mensen sprookjes en fabels hebben verteld, omdat ze zeker wisten, dat dat wat ze wilden zeggen dan beter over zou komen. De verpakking van het kado kan zo fraai zijn, dat de ontvanger met bizondere aandacht het geschenk beziet. Want men mag toch aannemen dat de waarde van de inhoud altijd nog groter is dan het sierlijk kleed, waarin het tot ons komt. Nu zit ik wel eens in de stilte stil voor me heen te zitten en heb ik de indruk dat ik nu en dan zwerf tussen peinzen en inslapen. Werkelijkheid en droom vloeien inelkaar en het luiden van een kerkklok in de buurt brengt mij iets voor de geest wat ik in die toestand van half waken, half dromen heb meegemaakt.

Ik zat in een kerk. Een gewone kerk. De sfeer beviel me. Het was er licht, vriendelijk, er was een juiste temperatuur, er stonden bloemen en de binnenkomenden groetten hen, die er al waren. Iedereen scheen tevreden te zijn, om niet te zeggen vrolijk. Ik dacht, dat heb ik goed getroffen en ik keek van de weeromstuit ook blij om me heen. Bijna had ik van louter plezier geknipoogd, maar ik bedacht me nog net. Naast mij was een man gaan zitten, die op alles voorbereid was. Hij had een bijbeltje in de hand en een boekje om eruit te zingen. Ik had niets. Hij knikte tegen mij en ik tegen hem. Toen zei hij: goeie morgen. Ik vond dat wat vreemd in een kerk en zei daarom: van 't zelfde. Hij glimlachte. En dat gaf mij de moed om hem iets te vragen. Nu zeggen ze dat je in een kerk niet praten mag, maar hij was begonnen. Ik zei: vertelt u mij eens, waar zitten hier de ouderlingen en diakenen. Ik kom uit 't Noorden weet u en daar hebben ze voor die mannen aparte banken, weet u wel, in de hoeken naast de kansel. Die zie ik hier niet. Nee, zei hij, dat hebben we afgeschaft. Vroeger kwamen we ook achterelkaar de kerk binnen, door een achterdeurtje zo te zeggen, maar dat doen we niet meer. Hij fluisterde: ziet u die meneer daar? Dat is een diaken en twee rijen achter hem zit een ouderling met zijn gezin. Vreemd gezicht, zei ik, en ik dacht altijd dat het zo hoorde. Ik bedoel, dat ze eerst moeten samenkomen in een aparte kamer. Waar is de dominee dan nou? Komt die straks alleen binnen? Nee, zei m'n buurman, hij zit er al. Dat is niet waar, zei ik, dat zou je toch kunnen zien. Maar helemaal, wie doet dat nou. Een dominee moet toch ergens vandaan komen. Ik wou zeggen: hij kan toch maar niet onder 't volk zitten? Och waarom niet, zei hij naast mij. Maar 't is zo tien uur en dan beginnen we de dienst. Ik zag hem stil worden en opeens scheen iedereen te zwijgen. Toen stond mijn buurman op, liep naar voren, keek ons allen aan en zei: Laten we samen 'n mooi lied tot eer van God zingen. Lied 14, zei hij. Daar zat ik, zonder boekje. Alsof die koster het wist. Hij stond al naast me met een exemplaar en fluisterde: 14. Ik beduidde hem dat ik hem wat vragen wilde. Hij kwam dichterbij. Ik zei: komt er vanmorgen geen dominee? Jawel, zegt hij, daar staat hij immers.

Beste mensen, dat is nou zo de hele morgen gegaan. Ik viel van de ene verbazing in de andere. Het was werkelijk wel de dominee. Dat kun je direkt merken als zo'n man spreekt. Die heeft gestudeerd. Maar midden in z'n toespraak hield hij opeens op en vroeg of iemand misschien iets had te zeggen naar aanleiding van dat wat hij juist gezegd had. Er stond een man op van ik denk een jaar of dertig. Hij zei: jawel dominee. U heeft het over de twaalfjarige Jezus in de tempel en dat Maria en Jozef hem kwijt waren en dat ze hem in de tempel terugvonden. Toen zei u: je vindt je kind terug daar waar je 't heen brengt. Dat klopt toch zeker niet altijd? Daar ging de predikant serieus op in en hij gaf ook toe, dat een nog zo goede opvoeding voor de toekomst niet alles garandeert; zeker niet het geloof. Daarna ging het verder en trachtte hij duidelijk te maken, dat het ouderlijk huis toch wel iets met het Vaderhuis te maken had.

Het gaat niet aan om u alles weer te geven, maar ik dacht later: ja, zie je, het kan best wat anders dan vroeger. Zo ben je wel echt een gemeenschap, die niet slaafs de gewoonten van vroeger volgt, maar eigen vormen ontwikkelt, vormen in overeenstemming met de overtuigingen, die deze mensen in zich dragen.

Toen ik me naar de uitgang begaf, groette mij een persoon. Ik ben Jansen, zei hij, en ouderling van de gemeente. Hoe maakt U het? vroeg ik, want dat doe je tegenwoordig. In m'n jeugd zei je aangenaam, maar dat was altijd niet waar. Mag ik U wat vragen? Zeker, zei hij. Waarom zitten jullie zo maar kris kras door de kerk. Bij ons thuis zitten ze afgescheiden, vooraan. O ja, dat deden wij eerst ook, maar daar zijn we afgestapt. We zitten liever tussen de mensen. Dan kunnen we ze ook nog eens de hand geven en een praatje maken, zoals U en ik. Hij vroeg me nog waar ik woonde en of ik een gezin had en dat deed me toch deugd, want wie kijkt in deze wereld nog eigenlijk naar je om, behalve dan ambtshalve de sociale werkster van 't bedrijf.

Ik nam mij voor mijn droom-ervaringen aan 't goeie adres door te vertellen, vandaar dat U dit leest van de hand van

Huizinga

Mededelingen

Het dagelijks bestuur van de Rijpere Jeugd Centrale (R.J.C.) in de N.B.J.B. is thans als volgt samengesteld: ds O. Oldenburger (Vroomshoop), voorzitter; ds J. v. d. Veen (Zwolle), sekretaris; dhr. H. Sikkema (Heerlen), alg. adjunkt.

De sekretaris van de baptistengemeente Rotterdam-Zuid is thans telefonisch bereikbaar onder (010)-19480.

Aan rustige wateren

Schuldenaars

„Indien de Geest van Hem, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, in u woont, dan zal Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uwe sterfelijke lichamen levend maken door zijn Geest, die in u woont. Derhalve, broeders, zijn wij schuldenaars. . . .".

(Rom. 8 : 11-12a).

Paulus noemt de gelovingen in Rome „broeders". Was hij geen christen geweest, zo zou hij als Jood een heidense Romein nooit „broeder" hebben genoemd.

Het Evangelie van Christus trekt andere lijnen en schept nieuwe verhoudingen. Het maakt van vijanden vrienden en van wildvreemden „broeders".

Allen, die in Christus zijn, vormen één grote „broederschap" ongeacht of men Jood is of heiden, heer of knecht, koning of landarbeider. In Christus is geen onderscheid meer van ras, klas of kleur. Allen zijn één in Christus!

Wat door dwangmiddelen, wetten of organisatie niet te bereiken is, dat doet de wonderbare macht van het Evangelie. En, waar die schone éénheid onder de belijders van Christus niet wordt gevonden, daar ligt de oorzaak niet in het Evangelie, maar daarin dat de dragers van het Evangelie de kracht verloochenen: „Hebbende een gedaante van godzaligheid en hebben de kracht derzelve verloochend". (2 Timotheus 3 : 5).

Dat het er in onze wereld van vandaag in veel opzichten zo chaotisch, verward, dreigend en verwilderd uitziet moet voor een zeer groot deel geweten worden aan het feit dat de „christenen" zich te weinig hebben gerealiseerd „schuldenaar" zijn tegenover een „wereld in nood". Als Jona zijn wij op de vlucht gegaan voor de roeping Gods en het allerergste is als wij, nu de storm opsteekt, ook nog maar rustig, als Jona, blijven doorslapen.

Er moet komen een ontwaken, een opstaan en een ootmoedig belijden: derhalve, broeders, wij zijn schuldenaars! . . .

De nood der wereld is groot! En er liggen wondere mogelijkheden in het Evangelie van Christus (Rom. 8 : 11) n.l. „dat Hij, die Christus Jezus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen zal levend maken door zijn Geest, die in u woont". (Zie ook 2 Kor. 4 : 10 en 11).

Indien wij ontwaken en opstaan dan zullen wij beseffen, dat wij:

1°) Schuldenaars zijn aan het verleden.

Wij staan „op de schouders" van hen die ons voorgingen. We ontvingen een rijke erfenis uit handen van hen, die met opoffering vaak van goed en bloed en met het besteden van al hun gaven en krachten voor ons hebben bewaard de brandende fakkel van het Evangelie van Christus de gekruisigde; die aan ons hebben doorgegeven het „zwaard des Geestes", dat is Gods Woord, die voor ons hebben gebouwd en onderhouden „de tempel des Geestes", dat is de gemeente.

Wij zijn „schuldenaars" om deze erfenis als een gave Gods wél te besteden.

2°) Schuldenaars zijn aan het heden.

Het behoeft geen betoog dat wij tijden beleven van ontaarding en verwording. Scherp zijn de tegenstellingen. De geest uit de „afgrond" jaagt de mensen tegen elkander in de wapens (en wat voor wapens!!) Juist nu is het de tijd en de gelegenheid voor Gods kinderen om het Evangelie daadwerkelijk in beoefening te brengen.

Wij zijn „schuldenaars" aan de wereld van nu! Doch geen woorden, maar daden!!

3°) Schuldenaars zijn aan de toekomst.

Hoe en wat zal de erfenis zijn die wij laten aan hen die na ons komen? „Zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien". Grijpen wij dan de kansen van God ons gegeven. Wij moeten niet gelijken op regenbakken, die almaar in zich opnemen, zonder iets door te geven, maar de Heer make ons tot „fonteinen van levend water".

Heer, verbreek mij nu;
maak 'm een vat voor U,
opdat 'k in volle afhankelijkheid, niets dan Uw eer verbreid".

Heerenveen G. Visser

Oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen

Port Harcourt vandaag

Port Harcourt is een snel groeiende havenstad in het Oosten van Nigeria. Zoals met zoveel afrikaanse en aziatische steden het geval is, weet men bij benadering niet het huidige aantal inwoners. Het moeten er wel tussen de 300.000 en 500.000 zijn. Rond de grote havens — de stad heeft een zeer groot achterland en de haven is dus zeer belangrijk — vindt men de oude stad, die Diobu genoemd wordt. In deze vervallen wijk „wonen" de vele duizenden, die op de verlokkingen van de grote stad zijn afgekomen, maar voor wie de gouden tijd nog niet is aangebroken. Gelukkig worden industrieën gesticht, maar het is er verre van dat voldoende werkgelegenheid geschapen wordt om allen op te vangen. De haven is de ene grote werkgever, de olie-industrie in het nabijgelegen Umukuroshe de andere, terwijl dan verder de nieuwe industrieën nog een bestaan aan een aantal mensen bieden.

In de maand juni maakte Port Harcourt voor het eerst kennis met een grote staking. Een door de regering ingestelde kommissie ter bestudering van de lonen had rapport uitgebracht, maar de regering weigerde publikatie omdat men hiervan moeilijkheden vreesde. De jonge vakverenigingen toonden hun kracht door voor het eerst een algemene werkstaking uit te roepen, die inderdaad tot gevolg had dat het rapport gepubliceerd werd, maar bovendien bezweken regering en bedrijfsleven na 4 dagen voor de inmiddels voorgelegde looneisen.

De Afrika-sekretaris van de Wereldraad van Kerken, dr Z. K. Matthews, zei over de revolutionaire ontwikkelingen in Afrika o.a. het volgende: „Veel krachten hebben het proces van de afrikaanse revolutie op gang gebracht. Er zijn er die zeggen dat de revolutie is voorbereid of bespoedigd door de ontwikkeling van wetenschap en techniek, die heeft geleid tot het openleggen van Afrika; of door de verbetering van de verbindingen, die aan de geisoleerde ligging van verschillende delen van Afrika t.o.v. elkaar en van de rest van de wereld een einde heeft gemaakt; of door de exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van Afrika, zoals goud, diamant en koper, die geleid heeft tot grotere industrialisatie en verstedelijking; deze faktoren zijn zonder twijfel verantwoordelijk geweest voor de veranderingen van het uiterlijk van Afrika; ze gaven de Afrikanen andere levensomstandigheden. Maar de belangrijkste veranderingen in het hedendaagse Afrika zijn die in de ziel en de geest van de Afrikanen. Het is de Afrikaan zèlf, en niet alleen Afrika, die een fundamentele verandering heeft ondergaan, wat betreft z'n houding, verwachtingen en aspiraties. Hij stelt tegenwoordig eisen, die hem zo'n jaar of tien geleden buitengewoon overdreven zouden zijn voorgekomen. Ik wil erop wijzen dat het lichaam, dat volgens de

laatste analyse, in de eerste plaats verantwoordelijk is voor de metamorfose van ziel en geest van de Afrikanen, de christelijke kerk is. De verkondiging van het Evangelie aan de Afrikaan heeft zijn blik op vele manieren verwijd. Het gaf hem een nieuwe opvatting over de waarde van de menselijke persoon, een nieuwe visie op zichzelf als kind van God en de relaties, die er tussen mensen behoren te bestaan." En even verder zegt hij: „De ekonomische ontwikkeling die in dit werelddeel plaats heeft, heeft vèrstrekkende veranderingen op gang gebracht in de afrikaanse sociale systemen. Verstedelijking en industrialisatie, de opkomst van steden met een gemengde bevolking, de overgang van ruilhandel op geld, nieuwe soorten van vrijetijdsbesteding, dat alles werkt de desintegratie van de stamgemeenschap in de hand. De familie, de meest fundamentele eenheid van de afrikaanse maatschappij, staat onder zware druk. De gedragspatronen tussen echtgenoten, ouders en kinderen, jong en oud, mannen en vrouwen, ondergaan grote veranderingen, die een groot aanpassingsvermogen vereisen voor wat betreft het gedrag en het gevoel voor normen. Het is hard nodig dat er iets gedaan wordt op het terrein van het huwelijks- en gezinsleven en het jeugdwerk om de afrikaanse gemeenschap te helpen in deze situatie. In de meeste gevallen hebben degenen, die nieuwe instituten en nieuwe werkers vragen, geen uitgewerkte ideeën over de programma's en aktiviteiten, die ze zullen moeten beginnen. Dit is een gebied, dat schreeuwt om nieuwe vormen van dienst van de kerk, die bemiddelend en samenbindend kan werken door getrainde leiders te verschaffen en goede programma's op te stellen."

In dit Afrika mag de kerk dus haar diensten aanbieden. Ook in de oude stad van Port Harcourt, in de buurten waar allen huizen, die nog geen werk konden vinden, wordt getuigd van Gods liefde tot allen. In Diobu is grote kerkelijke aktiviteit. De predikant van de „Christ Church" (de „Christuskerk", bedoeld om door richtingen en rassen heen te breken), Rev. M. Mann, is bijzonder aktief in het opzetten van allerlei vormen van maatschappelijk werk. Zo heeft hij een „industrieel team" opgericht, waarin een engelse predikant samenwerkt met een nigeriaanse sociaal werker, opgeleid in Engeland en speciaal getraind op kontakt met de vakverenigingen. Onlangs kreeg dit team versterking van 5 onderwijzers, die op uitgebreide schaal allerlei avondkursussen op zullen zetten, terwijl een haven- en industriepredikant ook in dit geheel meedraaien.

Daarnaast is er een „Social Welfare" team, waarvan een Engelse, Miss Barbara Mc Callum de leiding heeft. Alle van de kerk uitgaande aktiviteiten op sociaal en maatschappelijk gebied worden gecoördineerd door een „Planning Committee" ter plaatse, waarin negeriaanse christenen tesamen met buitenlanders zitting hebben.

Begin 1965 zal het „Social Welfare" team versterking krijgen uit Nederland. Onze Stichting zal dan n.l. in samenwerking met de Hervormde en de Gereformeerde Kerken een sociaal werker naar Port Harcourt uitzenden, die ter beschikking van het Planning Committee gesteld zal worden. Het verzoek om steun heeft ons via de kommissie „Kerk Overzee" van de Nederlandse Zendingsraad bereikt. Tijdens een pastorale reis van de sekretaris van deze kommissie, dr P. L. Schram, kwam tot uiting dat de Nederlanders, werkzaam in Port Harcourt, zich graag lieten aanspreken op hun verantwoordelijkheid tegenover de Afrikaan en zij zullen nu in belangrijke mate de arbeid financieel helpen dragen. Het is een zeer verheugend feit — en het onderstreept het belang van het werk van Kerk Overzee — dat hier een buitenlandse gemeenschap zich verantwoordelijk toont voor werk, dat de gehele samenleving raakt.

Destilleerinstallatie voor Grieks eiland

Op het griekse eiland Symi droeg onze amerikaanse zuster-organisatie Church World Service aan de autoriteiten een installatie over, die 20.000 liter zeewater per dag om kan zetten in drinkwater. De installatie maakt gebruik van zonenergie en de 3000 bewoners van het eiland kregen met deze machine een wereldprimeur. Church World Service zal binnenkort op twee andere griekse eilanden, waar eveneens ontwikkelingsprogramma's aan de gang zijn, eenzelfde installatie bouwen.

FILMSTROOK WERELDDIAKONAAT

Jeugdgroepen e.d. maken we er op attent, dat bij het Filmstrokenbureau der N.H. Kerk (Javastraat 100, Den Haag, giro 592243) een filmstrook (F. 255) over het werk van de internationale hulpverlening verkrijgbaar is.

De filmstrook „Helpen in de wereld" (36 beelden: f 6.-) toont iets van de dienstverlening in Griekenland, Algerije, Rwanda-Burundi en in Hongkong. In deze gebieden wordt door de kerken hulp geboden.

gemeenteberichten

75 JAAR LID VAN DE GEMEENTE

BORNE - (P.K.). Er is blijdschap in een gezin, wanneer een kind wordt geboren en zo is er ook blijdschap in de gemeente, wanneer er door de doop weer een opnieuw geborene aan de gemeente wordt toegevoegd. Er was blijdschap in Borne op zondag 7 februari toen wij de eerste doopdienst in het nieuwe jaar mochten beleven. De kerk was geheel bezet met belangstellenden en onze voorganger bepaalde ons bij Opb. 3 : 10 „Omdat gij het woord bewaard hebt, zo zal ik ook U bewaren".

Na de prediking, daalde een jonge zuster, die 4 jaren op dit ogenblik had moeten wachten, af in het watergraf, om met haar Heer en Heiland weer op te staan en met blijdschap haar verder leven de weg met Hem te gaan.

Na de dienst werd 't avondmaal gevierd waarbij velen aanzaten en waar door een der ouderlingen, de jonge zuster welkom werd geheten.

Ook werd door de gemeente stilgestaan bij het feit, dat onze oude broeder J. Vis Sr. op 24 januari de dag mocht gedenken, dat hij voor 75 jaar terug, zijn Heer en Heiland mocht belijden en door de doop aan de gemeente Hengelo werd toegevoegd. Wonende in Borne, was hij de eerste baptist in Borne en veel heeft hij, met zijn gezin voor Borne gedaan.

Toen er voor het eerst huissamenkomsten in Borne werden gehouden, stelde hij zijn huis hiervoor open; zeer langzaam groeide het werk hier in Borne en toen er een mogelijkheid kwam, om samenkomsten in een schooltje te houden werd onze br Vis koster.

Groot was ook zijn vreugde toen wij in 1949 een eigen gebouwtje konden neerzetten en ook daar heeft hij veel voor gedaan, maar hij moest toen toch het meeste werk aan jongeren overlaten.

En hoewel hij nu, met zijn 95 jaar, lichamelijk niet meer in staat is om met de gemeente op te gaan, weten wij toch, dat hij nog steeds met de gemeente meeleeft en dat het zijn grootste vreugde is, dat het werk hier in Borne, waaraan hij zijn beste krachten heeft gegeven, nog steeds voortgang mag vinden.

En zo gaan wij ook na deze feestdag, weer door met het werk en we hopen en bidden, dat de Heer nog meerderen tot de gemeente wil toevoegen, want nog steeds is er plaats.

DOOPFEEST IN COEVORDEN

COEVORDEN - (J. H.) - In het boek: De opkomst van het baptisme in Nederland (dr Wumkes), kan men lezen hoe een zevental personen afdaalde in de Veensloot te Gasselternijveen. Zij werden daar op hun belijdenis gedoopt, volgens de Schriften, door de Deen br Julius Köbner. De eerste was dr J. E. Feisser, daarna volgde het echtpaar Roelof Reiling, vervolgens br Speelman en de drie gebroeders Kruit. Dat was in 1845.

Het „heidestruikje" zoals dr Wumkes dit begin van het baptisme in Nederland noemde is inmiddels uitgegroeid tot een flinke boom die nog steeds groeit. In de gemeente Coevorden was het zondag 7 februari doopfeest. Bij deze gelegenheid bepaalde onze voorganger de gemeente bij het feit, dat nu, 120 jaar ná dat eerste doopfeest te Gasselternijveen, een achterkleinkind van één der pioniers van het baptisme, Hendrika Martha Kruit in tegenwoordigheid van ouders en familieleden (die in diverse plaatsen in de gemeente meestrijden)

NADER BEZIEN

Werelddiakonaat, een zaak van gerechtigheid

Zondag a.s. is voor onze gemeenten de zondag van het werelddiakonaat. Er zal, nemen we aan, over dit onderwerp worden gepreekt en onze mensen zullen van hun overvloed afstaan aan hen die weinig of niets hebben, of door rampen zijn getroffen.

We geloven, dat de zaak van de internationale hulpverlening ook in onze gemeenten steeds sterker gaat leven. Gelukkig.

Intussen moeten we wel erop bedacht zijn, dat we in onze gedachtengang niet de fout maken, die vroeger weleens gemaakt is ten aanzien van de plaatselijke diakonale taak: materiële hulpverlening om - laten we de lelijke uitdrukking maar eens gebruiken - zieltjes te winnen. Het is goed, dat de arbeid van het werelddiakonaat zeer nauw verbonden is aan de zending. Het zijn immers de mensen van de zending, die voorlichting kunnen geven en die weten waar en waaraan behoefte is, en waar en waaruit de nood bestaat. En natuurlijk kan de arbeid van het werelddiakonaat de direkt missionaire taak krachtige steun verlenen. Mits....... het werelddiakonaat op de juiste wijze wordt bedreven, mits de motieven van de materiële hulpverlening zuiver zijn.

Soms wordt gewezen op de hulpverlening van kommunistische landen aan de volkeren van de achtergebleven (beter: achtergeláten) landen. En men zegt: Wij moeten méér doen dan zij...... anders worden al die volkeren kommunistisch! Wie zó de arbeid van het werelddiakonaat steunt kan zijn geld beter elders investeren.

Anderen zeggen: Eerst soep en zeep dan het evangelie voor de ziel. Hoe evangelisch deze methode echter ook schijnt te zijn, het is een motivering die onder de evangelische maat blijft. Als ònze kinderen recht hebben op melk en brood - en we danken dagelijks de Gever ervan voor deze zegen - dan hebben ook de kinderen in Hong Kong recht op melk en brood. Als wij ons elke dag mogen schikken aan een tafel waarop het goede van Gods aarde in overvloed aanwezig is dan hebben ook de mensen in Rwanda-Burundi en in Kongo recht op zulk een rijk voorziene dis. Het werelddiakonaat, de internationale hulpverlening der kerken is een zaak van fundamentele christelijke gerechtigheid.

v. D.

door de doop tot de gemeente zou toetreden. De kracht om te volharden, aldus onze voorganger, vinden allen „die in Christus gedoopt zijn" (Galaten 3 : 27) omdat zij door die doop met Christus bekleed zijn. Paulus heeft de dopelingen weer op zien komen uit het water.... ze deden hun doopkleed uit en trokken hun gewone kleren weer aan.... maar hij ziet in hen de heerlijkheid van Christus! Christus is hun kleed geworden. Zijn kracht en genade zullen genoeg zijn voor iedere dag totdat het zwaard verwisseld wordt voor een kroon, de kroon der overwinning. De doop is er om ondergaan te worden, dan is er een verbinding met Christus ontstaan die nooit aflaat te werken. „Beter één uur in te keren tot het wonder van uw doop, dan tien opwekkingssamenkomsten af te lopen". Wie uit zijn doop leeft en die ziet in het licht van Jezus' kruis, waar alles volbracht is, bezit een rijkdom welke niet van hem zal worden weggenomen.

Na deze prediking gaf onze jonge zuster een helder „Ja" te horen als antwoord om haar leven dienstbaar te stellen in de gemeente zoals de Heer die wil. Daarna daalde zij af in het watergraf om met Christus op te staan tot het nieuwe leven.

Bij de viering van het avondmaal werd onze zuster welkom geheten door br diaken B. Slot; deze gezegende dienst werd beëindigd door hand in hand de Heer te loven met het lied: De Heer is mijn Herder, 'k heb al wat mij lust.

NIEUWS UIT BELGIE

GENK — België — (A.H.D.) Hier in Genk mogen we de Here danken voor zijn wonderbare zegen. Zoals we ons hadden voorgenomen zijn we begonnen iedere maand bijzondere samenkomsten te organiseren. Begin november was br Van Dussen in ons midden die ons twee films liet zien er er een boodschap aan verbond. Deze films hadden bijzonder veel aantrekkingskracht. Twee avonden was onze zaal overvol en we ontvingen een rijke zegen.

Zondag 13 december was br J. Ketelaar uit Drachten in ons midden en ook ditmaal hadden we samenkomsten op zaterdag en zondag. De mensen waren blij, dat ds Ketelaar de lange reis vanuit Drachten naar Genk er voor over had. Met aandacht werd er naar de boodschap geluisterd, en we waren blij dat de Heer deze dienstknecht tot ons zond. We werden opgebouwd in ons geloof en de evangelieprediking was duidelijk.

Ook betreffende de geestelijke zegeningen kunnen we roemen in de Heer, omdat we in november en in december ons doopvont mochten openen. Begin november waren het twee jonge zusters die gehoorzaam waren aan de Heer en door het water heen beleden, met Hem gestorven en begraven te zijn, om nu verder in nieuwigheid des levens te leven. Op 6 december was het een oude zuster van 70 jaar, die niet meer aan de roepstem des Heren kon weerstaan en daarom zich overgaf om in alles gehoorzaam te zijn. Dertig jaar ging ze reeds met ons op. De prediking van Gods Woord dreef haar eindelijk tot de niet gedurfde stap. We hadden een rijke zegen door de heerlijke gemeenschap des Geestes.

Zo is het begin van deze winter voor ons vol zegeningen en blijmoedig gaan we voorwaarts, wetende, dat de Heer meer heeft om te geven.

Deze zomer hebben we een nieuwe zaal betrokken te Genk-Waterschei. Deze zaal is beter dan de oude en meer geschikt voor ons evangelisatiewerk. Weliswaar zijn de lasten zwaarder, maar we weten, dat de Heer voorzien zal. Onze jeugdsamenkomsten zijn deze winter ook beter dan in het verleden. Elke zondagavond komen er ruim 30 jongelui naar de samenkomst. De meesten van hen komen uit roomskatholieke gezinnen en we zijn blij ook aan hen het reddende evangelie te kunnen brengen.

GOED NIEUWS UIT ROTTERDAM

ROTTERDAM-Zuid - (J.L.K.). Het is al lang geleden dat U iets van ons hoorde. Kwam dat omdat er niets te melden was? Neen. Dit gemeentebericht zou te lang worden als we U van al die jaren de zegeningen moesten vertellen. Het is in het kort zo te zeggen: God hield ons vast. In een bizonder spannende periode gelukte het de Satan niet de gemeente te overweldigen. Ds B. Posthumus die toen onze voorganger was, wist met Gods hulp de gemeente in Zijn Naam te bewaren voor uiteenvallen. Bizonder donkere wolken pakten zich gedurende een aantal jaren samen boven de gemeente, maar Gode zij dan, Die alles doet medewerken ten goede. Gezegd mag worden dat de voorganger van toen en de gemeente van nu, gelouterd uit deze tijd tevoorschijn zijn gekomen.

Ds Posthumus die krachtig volhield de boodschap des heils te verkondigen mocht in deze jaren een enkele maal de vreugde smaken dat mensen zich meldden voor de doop. Met heel veel vreugde denken we aan die tijd terug, dat we als voorganger en gemeente samen mochten strijden voor onze Heer.

Alweer geruime tijd hebben we ds P. v. d. Werf als onze voorganger. Op zondag 29 november 1964 mochten wij het doopvont openen om 4 mensen uit één gezin te dopen. Dat was een bizonder mooie dag. De kerk was overvol. En reeds nu zijn er alweer een broeder en zuster die de doop hebben aangevraagd. We zijn blij dat God door gaat met Zijn werk op aarde. De opkomst op de zondagmorgen is heel goed. Rondom de feestdagen hebben wij gezegende dagen met elkaar gehad. Eerste kerstdagmorgen hadden wij om zes uur onze eerste dienst waarin de jeugd op een prachtige wijze het kerstverhaal uitbeeldde. Ook in de daarop volgende diensten was de kerk geheel bezet. In het jaar 1964 zijn we met man en macht bezig geweest ons kerkje van binnen en van buiten te verfraaien. En we zijn er in geslaagd. Dank zij vele arbeidsuren en offervaardigheid hebben wij een heel mooi kerkje gekregen. Wij gaan voort in deze grote stad, de Naam van Jezus bekend te maken.

VROUWENKONFERENTIE RÜSCHLIKON

Er is nog gelegenheid voor vier zusters uit Nederland om deel te nemen aan de EBVU-konferentie welke D.V. van 2-9 juni a.s. wordt gehouden in het seminarium te Rüschlikon, Zwitserland. Nadere inlichtingen en aanmeldingen bij de secretaresse der NBVB, J. Broertjes-Gijsbers, Biltseweg 10, Bosch en Duin - Den Dolder.

TELEVISIE, vriend of vijand?

In 1935 werd in Londen een grote industrietentoonstelling gehouden. Een van de wonderen die daar te zien waren, was de „television." Buiten stond een camera opgesteld, terwijl enige honderden meters verder in een grote hal een stuk of drie t.v.-toestellen stonden. Op pieterig kleine beeldjes kon men (heel slecht overigens) zien wat er buiten gebeurde. Familieleden stonden buiten voor de camera met zakdoekjes en folders te zwaaien. Later vertelde men vol trots: „Ik heb Johnny op de „television" gezien."

Na de oorlog kwam de t.v. ook in Nederland. Uiteraard had de Philipsstad Eindhoven de eerste (experimentele) uitzendingen.

Teddy Scholten was de eerste populaire omroepster. Korte tijd later werd de N.T.S. opgericht, stevig steunend op de „zuilen". Meer en meer mensen kochten een t.v.-apparaat en keken naar het „poppetje in het kastje".

In deze pioniersperiode was het vooral de techniek die alle aandacht vroeg. Televisie was een totaal nieuw medium. Het bordje met „storing" was soms wel tien keer op een avond te zien. Dikwijls was er een camera in het beeld of sloten de programma-onderdelen niet goed aan elkaar. Dan keek men een half uur naar het woord „pauze".

Ook thuis werd druk geëxperimenteerd. Vaders riskeerden soms hun leven door in het donker op het dak te kruipen en de mast wat bij te draaien. Beneden stonden de huisgenoten te schreeuwen of het beeld beter of slechter werd.

Uitzendingen, antennes en toestellen werden steeds beter. Toen ontdekte men, dat niet de techniek maar de programma's op den duur het zwakke punt van de t.v. zouden zijn. Dat is niet zo moeilijk te begrijpen. De „gewone" Nederlander ging zo een keer in de veertien dagen naar de bioskoop, twee keer per jaar naar een theater of „bonte avond" en pak weg, één keer per jaar naar een cirkus.

Nu ziet men minstens een keer per week een film, elke donderdag een toneelstuk en zeker elke maand een cirkusvoorstelling in een of andere vorm. Men raakt aan de nieuwe overdaad gewend. Men wil steeds iets anders, iets nieuws.

De mensen die in Bussum de programma's samenstellen hebben het niet gemakkelijk. Men kan zich voorstellen dat ze soms willen schreeuwen: „Ik weet niets meer!" maar dat hoor je in de huiskamers niet. Men ziet het soms wel. Dan draait men 's avonds laat de knop om met de woorden: „Het was weer waardeloos vanavond."

Maar we mogen niet vergeten, dat voor de programmaleiders op veel punten de zaak klem dreigt te lopen. Nemen we bijv. een toneelgezelschap. Men studeert voor een seizoen 2 à 3 stukken goed in. Met deze stukken trekt men van stad tot stad. Voor een toneelvoorstelling op de t.v. is evenveel voorbereiding nodig. Maar op één avond heeft heel Nederland het stuk gezien. Waar men anders 6 maanden mee toe kon is nu in een avond opgebruikt. Soms moet een akteur dan binnen veertien dagen weer een totaal nieuwe rol leren. Geen wonder dat men er soms nog niet geheel in is.

Kortom, het probleem is: hoe krijgen we onze avonden vol. Men heeft de zaak opgelost door Amerika en Engeland te hulp te roepen. Daar heeft men shows en vooral misdaadfilms voldoende. In het engelse rapport „Television in the lives of children" geven drie heren hun bevindingen van 105 uur t.v. kijken tussen 4 en 9 uur. Men was getuige van:

> 12 moorden, 16 revolvergevechten, 21 mensen doodgeschoten, 21 andere gewelddaden met wapens, 37 gevechten van man tegen man, waarbij een persoon werd doodgeschoten, 4 zelfmoordpogingen waarvan 1 met sukses, 4 mensen die van de rotsen te pletter vielen of werden geduwd, enz. enz.

Men mag gerust zeggen dat de *kwaliteit* van de t.v.-uitzendingen omgekeerd evenredig is aan het aantal zenduren. Toch liggen er in de t.v. ongekende mogelijkheden voor het verbreden van de levensvisie en het ophalen van algemene ontwikkeling. Jammer genoeg maakt men daar nog te weinig gebruik van.

Ook in de gemeenten is het te merken dat er televisie bestaat. In een zekere baptistengemeente hield men op dinsdagavond de bidstond. Nu was dinsdagavond ook de wekelijkse filmavond van de N.T.S. Resultaat: een slecht bezochte bidstond. Korte tijd later vertelde de voorganger met een stralend gezicht dat ineens de bidstonden beter bezocht werden. De reden moest niet gezocht worden in een opwekking in die gemeente, maar simpel in het feit dat de filmavond naar de maandag was verhuisd!

Baptist en film! Dat was vroeger een kombinatie in de geest van Mozes en schotse whisky. Een christen hoort niet in de bioskoop. Stel dat Jezus terug kwam en je in de bioskoop vond!

Nu ziet men zonder gewetensbezwaren films op de huiskamerbeeldbuis. De „wereld" is niet alleen maar te vinden buiten de tent der vromen maar ook daarbinnen. Voor *f* 1050,- heb je een 59 cm. beeldbuis (dan zie je het des te beter). Een film die men keurde op 18 jaar werd niet vlug door een jongetje van 13 jaar gezien. Daar zorgde het bioskooppersoneel wel voor, want anders deed de politie het wel. Nu ziet men soms de kinderen der vromen naar films kijken waar overspel en echtbreuk even gewoon zijn als margarine. De t.v. werkt vervlakkend. De verenigingen, van welke aard ook, lijden een pover bestaan. In verenigingen moet je zelf wat doen, daar bepaalt je eigen medewerking het al of niet slagen van het geheel. Voor de t.v. hoef je maar te zitten kijken. Heerlijk passief niets doen!

De keerzijde is, dat als men nog eens naar een jeugdavond gaat, men niet aarzelt daar t.v.-maatstaven aan te leggen. Het bandje, het stukje, het spel alles haalt het niet in de verte, bij wat men op de t.v. ziet aan orkesten, toneelstukken en wedstrijden. Waarom je dan druk maken? Op de t.v. zie je alles veel beter en mooier.

Het is te hopen dat we leren met de t.v. te leven. Dat betekent, dat er een strenge selektie moet toegepast worden. Laten de ouders bepalen wat er op de beeldbuis komt. Wil niet alles zien en horen!

Houd de avonden dat er een aktiviteit is in de gemeente, (de bidstonden, de zangrepetities, de wijkavonden,) „heilig" voor de Here. De keuze is aan ons: of we zijn een christen die in de vrijheid staat, óf een zoogdier dat niets anders meer kan doen dan lui naar een kastje kijken. Voor veel mensen *is* de t.v. het „huisaltaar" geworden. Vroeger kwamen gelovigen bij elkaar en spraken over de grote daden Gods in Christus. Nu kijken ze samen naar de (grote?) daden van de voetbalklub en filmheld.

Is de televisie dan slecht? Neen, in het geheel niet. Maar we kunnen er een verkeerd gebruik van maken. Dat kan men van een broodmes ook. Daar kan men jaren vredig brood mee snijden, maar men kan er ook iemand het leven mee benemen.

In een christen zit een wil. Aan een t.v.-toestel zit een knop. Als we beide goed gebruiken blijft de t.v. onze vriend. Maar anders wordt zij onze vijand en wij haar slaaf. De keuze is aan ons!

G. H. W. Pflaum.

De jonge voorganger van de gemeente Harlingen schreef bovenstaand artikel voor de „Richtlijnen" van ons zondagavondjeugdwerk. We vonden het belangrijk genoeg om er een plaatsje voor in te ruimen in de kolommen van ons weekblad.

E.R.

Zullen wij er een gewoonte van maken?

Als wij het salariszakje met de onmisbare tientjes, vijfentwintigjes enz. weer ontvangen hebben, dan begint het maandelijks feest of probleem (al naar gelang de inhoud van het zakje) van de verdeling weer. Huishouding, huur, verzekering, kerkelijke bijdrage, studiekosten, hobbies en autokosten, het zijn allemaal vaste posten op de maandelijkse begroting van de meesten. Na de vaste posten komen nog de losse, zoals kleding, uitgaan, vakantieuitrusting, cadeaux en wat dies meer zij. Als dan nog niet alles op is — en wij zijn tegenwoordig vaak zo rijk dat alles dan nog niet op is — knaagt er soms wel eens iets aan ons, dan besluiten wij deze maand iets te geven aan de „Wilde Ganzen", het Rode Kruis, of een of ander meestal op een gevoelige wijze aan ons voorgelegd projekt in Azië en Afrika. Daarmee hebben wij dan onze aardse gerechtigheid in praktijk gebracht. Of doen wij U daarmee tekort?

Misschien heeft het bovenstaande Uw ergernis opgewekt. Dat is eigenlijk ook onze bedoeling. Wij willen namelijk tot u laten doordringen dat wij er zo langzamerhand eens van af moeten te denken dat wij ieder wel het zijne kunnen geven door zo af en toe eens de sluitpost van onze begroting voor de naaste te bestemmen. *„Ieder het zijne"*, wat een kreet eigenlijk, waarom willen wij niet *ieder het onze* geven?
Deze aarde roept — nu wij het steeds beter krijgen, krijgen wij ook daar steeds meer oog voor — om meer gerechtigheid: Wij steeds rijker, anderen relatief steeds armer, is een situatie die niemand met een rustig geweten mag aanvaarden. Wij belastingverlaging, maar zij niet meer hulp, is dat ons idee van gerechtigheid?
Wij pleiten ervoor dat U en wij persoonlijk hieraan een eind maken. Laat Uw bijdrage voor het werk, dat de kerken in vele landen doen om deze aarde voor allen een beetje beter bewoonbaar te maken, niet bepaald worden door het bedrag, dat U overhoudt nadat eerst letterlijk al Uw eigen behoeften bevredigd zijn. Laten wij in ons maandelijks budget nu eens een vaste post gaan maken, die wij beschouwen als onze persoonlijke bijdrage tot het beter bewoonbaar maken van deze aarde. Geen neerbuigende barmhartigheid, maar hulp vanuit het besef dat het menselijk geslacht een eenheid is en dat daarom zij, die nu helpen, morgen geholpenen kunnen zijn.
Hulp ook vanuit het besef dat diakonaat en zending beiden oerfunkties zijn van de christelijke gemeente, zonder wie de christelijke gemeente een zoutloos zout geworden is. Modern diakonaat heeft niets meer met bedeling te doen, wel met verdeling. Modern diakonaat is het verdelen van de broden en de vissen waarmee Christus zijn discipelen belastte.
Durven wij nu nog te denken aan een „losse" gift, al naar gelang het zo uitkomt? Laten wij Christus en ons christen-zijn toch serieus nemen en het afzonderen van een bepaald bedrag tot een van de vaste posten van onze inkomensbesteding maken. Dan alleen zijn wij ook zelf serieus te nemen als mensen, die hun steentje willen bijdragen tot het bewoonbaar maken van deze aarde.

Begint daarmee bij de kollekte voor het werelddiakonaat (de internationale hulpverlening) van Uw kerk op zondag 14 februari a.s. of door Uw giro op 9260 t.n.v. Unie van Baptisten Gemeenten te Amsterdam (met vermelding ‚Noodfonds') of door storting op 5261 t.n.v. Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen, Utrecht.

Manoeuvre-christendom

Een nieuw soort christendom? Helaas niet. Sedert vele eeuwen bestaat dit soort christendom reeds. Jammer genoeg heeft het een taai leven, en laat het zich moeilijk uitroeien. In elke generatie vindt het weer nieuwe aanhangers. In elke kerk zijn er minder of meer enthousiaste volgelingen van te vinden. Ze zijn niet georganiseerd; zij dragen geen insignes; zij betalen geen bijzondere bijdragen; zij hebben geen apart week- of maandblad. Zij werven niet voor hun christendom; ze zijn er, en daarmee is alles gezegd.

Manoeuvres zijn militaire oefeningen, met het doel de probaatheid en paraatheid van troepen en materiaal te testen. Zulke oefeningen worden maanden van te voren besproken en besloten. Het gehele militaire apparaat wordt in beweging gebracht. Er worden plannen gemaakt op verschillende bureaux. Verschillende grote en kleine commandanten proberen hun strategische kennis en vindingrijkheid aan de grote commandanten kwijt te worden. De minderen wordt ingescherpt vooral goed te luisteren en te tonen, dat ze wat geleerd hebben.
Wagens en wapens worden duchtig geinspecteerd, opdat onderweg geen haperingen optreden. Want zoiets kan funest zijn. De koks slaan hun voorraden in en de fouriers verdelen extra spullen. De hospikken controleren hun voorraden verband en aspirines etc. En eindelijk kan het beginnen.
Sommige jongens vloeken als ze door 't ijskoude water van een vaart moeten stappen. Anderen vragen zich af of het werkelijk nodig is op hun buik door de blubber te baggeren. Onderweg worden grapjes gemaakt, en de draak gestoken met de hele santekraam.
Ze voelen het allemaal, deze mannen, het is geen ernst. Er wordt af en toe met scherp geschoten om de werkelijkheid zo getrouw mogelijk na te bootsen. En het water is koud en de blubber is vies, maar het is maar een spel. Er vallen geen doden, er worden geen krijgsgevangenen gemaakt, die misschien voor jaren achter prikkeldraad gaan. Er worden geen vliegers neergeschoten en geen torpedoboten in de grond geboord. Het gaat op het kantje af. Er kan een ongelukje gebeuren, met verschrikkelijke gevolgen, maar het is geen oorlog, geen echte oorlog. Slechts spel. De laatste ernst ontbreekt. Het gaat niet op leven en dood, om leven en dood. Het gaat niet om de laatste beslissing.
Een manoeuvre-christendom is slechts spel. Een spel met een dodelijke ernst gespeeld misschien, maar toch altijd spel. Van buiten lijkt het prachtig. Het is een imponerend geheel. Het dwingt bewondering af van de buitenstaanders. Het schijnt onoverwinnelijk te zijn. En toch . . er ontbreekt de laatste ernst aan. Er is wel overgave, maar niet een totale. Er is wel ijver, maar niet een radicale. Er is wel strijd tegen wereldgelijkvormigheid, maar niet tot in het wezenlijke. Er is wel vechtlust, maar geen durf om de laatste consequenties, er zijn geniale ideeën en schoon-kloppende berekeningen, maar bloedeloos.
Wat wij nodig hebben, is een oorlogschristendom, dat weet dat het om het allerlaatste en allerdiepste gaat. En dat bereid is de gevolgen te dragen en daarvoor de offers te brengen. Dat bereid is orders te aanvaarden van de hoogste Chef, de overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Een christendom, dat in Zijn voetsporen wil treden. In de voetsporen van Hem, die om de vreugde, welke vóór Hem lag, het kruis op Zich genomen heeft, de schande niet achtende. Die nú gezeten is aan de rechterhand Gods.
Dat bereid is alle orders te aanvaarden van de hoogste Chef, ook indien deze tegen onze strategische kennis ingaan.

Ook als Hij de vijand te hoog waardeert, of misschien te laag taxeert. Ook dan, als het hopeloos lijkt.
En zo niet, dan blijft ons christen-zijn dat van het manoeuvre-christendom. Slechts spel.

Dat de dwaas oerdom geweest was zijn huis te bouwen op het zand ontdekte hij pas toen de zware stormen en stromen kwamen!

Ploeger

Lezers aan het woord

Geachte eindredakteur,
Naar aanleiding van het artikel „Vooruitgang in België" in De Christen van 29 januari j.l. zou ik het volgende willen opmerken.
De schrijver baseert zich voor deze vooruitgang op het feit dat in het jaar 1963, bedoeld zal zijn 1964, een zestal kerken bij Koninklijk besluit door de overheid werd erkend.
Het is voor mij, die in België woont en er mag werken, echter zeer de vraag of dit werkelijk vooruitgang is.
Het is de synode van de Protestants Evangelische Kerken in België (deze kerken komen het meest overeen met de Ned. Herv. Kerk in Nederland), die de vertegenwoordigster is tussen regering en kerk. Het contact met de regering moet dus via haar lopen en langs deze weg kan de erkenning door de Minister worden verleend.
Wat dit o.a. inhoudt mogen blijken uit art. 115-117 van de belgische grondwet, waar staat:

„dat niemand kan gedwongen worden, op „welke wijze dan ook deel te nemen aan de „ceremoniën van een anders geloof, dat de „staat geen recht heeft zich te mengen in „aangelegenheden van enige kerk, en dat „de *tractementen en pensioenen van de „geestelijken zullen uitbetaald worden door „de staat*" (cursivering van mij).

Uiteraard geschiedt dit laatste eerst na de erkenning door de staat.
Wat deze zes gemeenten betreft, deze varieren in leeftijd. Als ik het wel heb werd Herchies reeds in 1887 gesticht, Aalst in 1924 en Hasselt als jongste in 1951, waarmede ik wil zeggen dat uitgaande van deze gemeenten het evangelie reeds lange jaren voor hun erkenning werd verkondigd.
Er zijn gemeenten in België, o.a. die der Belgische Evangelische Zending, de Gereformeerde Kerken en de Belgische Zendingskerk, die nooit „officiele" kerken geworden zijn. Deze gemeenten staan meestal wel in het stichtingsregister ingeschreven als „vereniging zonder winstgevend doel". Als zodanig hebben ze rechtspersoonlijkheid en mogen ze giften, legaten enz. ontvangen. Op dezelfde wijze als de baptistengemeenten in Nederland dus.*)
Zij weigeren echter de officiele erkenning als zodanig door de Minister, daar ze principieel tegen elke vorm van staats-subsidie zijn. Het stichting-zijn en de erkenning bij K.B. zijn dus twee volkomen op zichzelf staande zaken.
M.i. staan deze laatste gemeenten, wat betreft hun houding tot de regering dichter bij de baptistengemeenten in Nederland dan de zgn. officiële gemeenten door C.W.**) genoemd.
Dat de twee Methodistengemeenten Hasselt en Elsene zich gaan voegen in het kader van de Protestantse Evangelische Kerk is niet juist. Dit zullen ook na de erkenning, welke niet door de synode zoals gemeld maar door het Ministerie moet worden goedgekeurd. Methodistische Gemeenten blijven.
Had de, onbekende, schrijver geschreven dat er een vooruitgang in België te bespeuren is doordat er nieuwe evangelisatieposten gesticht worden, ik ware accoord geweest. In de vorm waarin hij het nu gegoten heeft, geloof ik dat het voor hen die niet met de toestand hier op de hoogte zijn, misleidend is. Vandaar deze opmerking.
Met hartelijke groeten,
Brussel, 2 februari 1965 W. Hessels

*) Hoewel niet vergelijkbaar met de situatie in België zijn de baptistengemeenten in Nederland bij de wet ‚erkende kerkgenootschappen'.
**) C.W. is de afkorting van Centraal Weekblad (ger.).

E.R.

Meer of minder dominees?

Geachte eindredakteur,
Naar aanleiding van uw suggestie nader in te gaan op de artikelen in De Christen betreffende problemen rondom het beroepingswerk deelt ondergetekende U mee, dat we ons weekblad niet teveel tot een „strijdblad" moeten maken. Hij acht desondanks het aangesneden onderwerp ernstig genoeg om hierin meer klaarheid te scheppen: Wordt er niet aan de fundamenten van de gemeente van Christus geschud, om niet te spreken van „ondermijnd", zoals br O. te A. (zie De Christen van 5 februari, E.R.) veronderstelt?
Mijns inziens wordt namelijk gesteld: Is het predikantschap een *beroep*, waarbij beloning een sterke faktor wordt of is het, zoals het altijd door de baptisten is gezien, een *ambt*, waarbij het dienen van de Heer en Zijn gemeente een vreugde is waaraan alles ondergeschikt gemaakt wordt?
Een aantal wijze mannen „in de eerste liefde staande", uit de veronderstelde verschillende niveaux van de baptisten-hiërarchie, zouden tesamen met leden der UC zich onderling kunnen beraden op deze voor de toekomst van het nederlandse baptisme zo gewichtige zaak. Een rapport kan dan in de A.V. als leidraad voor een bespreking worden voorgelegd.
Een bezorgde broeder in den Heer,

Met broederlijke groeten,
Groningen *B. Hof.*

Indien inzender bedoelt, dat een kollege van „wijze mannen" zich zou moeten beraden op de vraag wat het voorgangerschap nu eigenlijk is: beroep of ambt (aangenomen dat dit inderdaad een tegenstelling is), dan lijkt ons het werk van dit kollege tamelijk overbodig. Over deze zaak is onder ons geen verschil van mening. Bedoelt inzender echter een „wijs beraad" op alle aspekten van het beroepingswerk - daarbij ook inhakende op ons Nader Bezien in De Christen van 25 januari jl. - dan ondersteunen we zijn suggestie graag.
v. D.

Afscheid ds H. v. d. Werf

Zondag 21 februari hoopt ds H. v. d. Werf afscheid te nemen van de gemeente te Emmen in verband met zijn vertrek naar de gemeente te Den Haag.
De afscheidsdienst zal worden gehouden in de Ned. Herv. Kapel om 15.- uur.
Afgevaardigden en gasten zijn hartelijk welkom. Voor logies kan men zich wenden tot J. Pruim, H. Haddersstraat 56, Emmen tel. (05910)-3655.

Afscheid ds K. Corporaal

Zondag 21 februari hoopt ds K. Corporaal afscheid te nemen van de baptistengemeente te Scheveningen in verband met zijn vertrek naar de baptistengemeente te Muntendam. De afscheidsdienst zal worden gehouden in het gebouw „Op Gouden Wieken", Scheveningseweg 37 (te bereiken met tramlijn 8). Aanvang 15.30 uur.
Afgevaardigden en gasten zijn hartelijk welkom. Indien logies wordt gewenst wende men zich tot W. Bots, Van Egmondstraat 132, Scheveningen, tel. 541612.

JMC-WERK IN FRIESLAND

We delen u alvast mede, dat de Kontaktdag voor leiders en leidsters van de jongens- en meisjesklubs in Friesland gehouden wordt D.V. op donderdagmiddag en -avond 25 februari a.s. te Sneek. Nadere gegevens volgen nog.
J. D.

KORRESPONDENTIE

Br X.IJ. te Z. In verband met het nogal persoonlijke karakter van uw ‚Ingezonden' zonden we uw brief aan de betreffende redakteur. U zult stellig van hem een persoonlijk antwoord ontvangen.
Br G. R. te S. Binnenkort hopen we aandacht te schenken aan het „knipsel" dat u ons zond.
v. D.

Advertenties

19 februari 1965 81e jaargang Nr. 3710

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

FRAPPEZ TOUJOURS (2)

Hetgeen getrouwelijk overgezet zijnde betekent: klopt alle dagen. Maar dat wist u al. Een paar weken geleden roffelde ik een beetje op alle deuren en zie daar: enigen onder de Nederlanders stonden op en schreven mij een brief. Waarvoor ik ze zeer bedank. Ik schreef Nederlanders, want een paar behoren wel tot de baptistengemeente, maar één ervan tot de Gereformeerde Kerk, en een ander niet meer tot een kerk, vanwege onvoorstelbare ervaringen.

Ik zal de schrijvers, waaronder een schrijfster, uitgebreid aan het woord laten.

Allereerst de schrijfster: namen zal ik niet vermelden.

„Laat me nu even ingaan op uw artikel „Frappez toujours" wat uiteraard uw bedoeling was. We moeten natuurlijk nooit vergeten dat ook de Heiland en een man vol van de H. Geest als eens Stefanus ook de grote meerderheid niet tot bekering hebben kunnen brengen.
Dan gaan mijn gedachten ook eens naar Hand. 2 : 47 „en stonden in de gunst bij het gehele volk. En de Here voegde dagelijks toe aan de kring die behouden werden." Hand. 11 : 21 zal ons ook wat te zeggen hebben evenals Hand. 13 : 48 en 49 en Hand. 16 : 14. Verder Lucas 24 : 45.
Zelf verspreid ik 200 evangelisatie-bladen en ik vraag in mijn gebed of de Heer hen een „nieuw hart" (Ezechiël 36 : 25 t.m. 27) en een „open hart" wil geven. Ben nu 12 jaar bezig en er komen inderdaad mensen tot Christus, maar de meesten hebben aan eenvoudige christelijke lectuur en een radiopreek genoeg. Waar het zaad opkomt wordt dan eens een kinderbijbel van Ingwersen of een uittreksel „De Weg" verstrekt. Laat me u eens vertellen van een gesprek met een dame van ongeveer 50 jaar indertijd. Ze had belangstelling maar wilde niet om „het nieuwe hart" vragen omdat ze haar man zeer lief had en niet behouden wilde worden als hij verloren ging. Heb haar toen verteld dat er in de hel geen liefde was en dat ze toch ook mocht vragen dat haar gezin tot bekering kwam. Dan had haar vader van wie ze zielsveel gehouden had, haar gezegd dat de Bijbel dingen leerde als die tussen Lot en zijn dochters voorgevallen zijn. We hebben dat hoofdstuk eens samen gelezen ook de dingen die in het Oude Testament de Here een gruwel zijn en toen was het goed. Het gebed werd spoedig verhoord en uit alles bleek dat de wedergeboorte een feit was. Haar onbekeerde man kreeg een vreselijk ongeluk en drie maanden lang was er geen hoop. Ze heeft de hemel bestormd met haar gebed en ze werd verhoord. Nu, na enige jaren is haar man wel blijvend invalide maar ze heeft hem mogen houden, hij mag niet werken maar loopt behoorlijk met behulp van een stok. Een deel van de hersenen is meen ik weggenomen en de rest heeft geleidelijk hun taak overgenomen. Ik mocht zaaien, de herv. pred. maakte nat en God gaf de wasdom.
Ze is ook op een Bijbelcursus gegaan. Eens toen een ouderling moest waarnemen vertelde deze over de bruiloft te Kana over de Here Jezus die water in wijn veranderde. De avond te voren had ze op de tv gezien dat een goochelaar uit water limonade en allerlei dranken maakte en zo kwam haar vraag: „Was Jezus dan een goochelaar?" Een verontwaardigde ouderling en een dame die niet weer naar de cursus wilde. De predikant zou wel begrepen hebben dat ze dit in alle ernst vroeg omdat ze niet bij het geloof opgevoed is. Ze heeft een Bijbel maar blijft de kinderbijbel het mooist vinden.
Vroeger is er eens in W. geëvangeliseerd en men is opgehouden omdat men geen resultaat zag. Zo kwam ik eens bij een buitenkerkelijke dame op bezoek, men had mij haar opgegeven als evangelisatie-adres. Ze bleek een kind van God te zijn, waar meerdere kerkmensen een voorbeeld aan zouden hebben. Zij was het die me vertelde dat in het dorp meerderen naar radiodiensten luisterden, maar zodra ze iemand hun paadje op zagen komen ging de radio af en het psalmboek in de kast.
Een andere afgedwaalde dame vertelde me dat ze na het overlijden van haar dochtertje weer naar de kerk was gegaan, maar uit schaamte voor de buren wel door de onderwal had willen kruipen. Vele kerkmensen durven op het werk niet getuigen uit vrees uitgelachen te worden; zo heeft ook menig buitenkerkelijke vrees voor de vraag of hij „fijn" is geworden. Dan zijn er ook mensen voor wie het gedrag van sommige christenen een hinderpaal is om tot de Heiland te komen, eveneens staat de onderlinge verdeeldheid der christenen menig buitenkerkelijke in de weg. En de weinig sociale bewogenheid van vroeger is nog lang niet vergeten.
Het is me bekend dat meerderen waar gezaaid is goed heengingen, hoewel ze nooit in de kerk geweest zijn. Soms hoorde ik het van henzelf op hun laatste ziekbed en soms van de familie. Meestal wordt dan de Herv. predikant gehaald omdat ze door hun doop nog een band met die kerk voelen. Velen laten immers hun kinderen dopen omdat ze niet willen dat het heidenen zullen zijn en het „staat" later bij een sollicitatie beter als men tot een kerk behoort.
Ik dacht dat we wel een deel van de schuld bij de welvaart moeten zoeken. Men voelt daardoor en door de goede sociale voorzieningen weinig meer de afhankelijkheid van de mens van God. Bij veel kerkmensen zijn de ouderlingen soms avonden aaneen niet welkom voor huisbezoek omdat er een mooi programma op de t.v. is en als ze komen dan ontwijkt men angstvallig een persoonlijk geestelijk gesprek of antwoordt met algemeenheden.
Zo kan ik me indenken dat u op uw 70 kaarten geen gunstige reactie hebt gehad. Misschien is men wel innerlijk ontredderd, maar men vult het hart met allerlei surogaat en vreest de stilte. Denkt u maar eens aan al die draagbare radio's, die mee moeten op vakantie en op straat.
Velen verliezen de moed om te evangeliseren omdat ze weinig werk en veel resultaat willen zien. Zelf werk ik rustig door en de Heer laat me te veel zien om de moed te verliezen en te weinig om hoogmoedig te worden. Gewoon zaaien en op het moment dat de H. Geest het Woord laat inslaan is de bekering een feit. Een paar jaar geleden hoorde ik hier op de dijk het getuigenis van een communist. Een

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Het komt mij voor dat wij, duitse baptisten, stelling moeten nemen tegen onze politieke onverschilligheid; die onverschilligheid kan ons schuldig doen staan . . .** (Manfred Dorra in Die Gemeinde)

eenvoudige broeder was hem het evangelie komen brengen maar hij had gezegd niet te kunnen geloven in het bestaan van God. Toen had die broeder gezegd dat hij dat dan maar eerlijk aan God moest vertellen. Het „gebed" was toen als volgt ongeveer geweest: „God ik kan niet geloven dat u bestaat, maar als u er wel bent *wilt u me dan geloof geven.*" En als eens bij Cornelius liet God zijn H. Geest op hem vallen. Zo werd een vurig communist een hartstochtelijk getuige voor de Heiland."

Het is wat lang geworden, maar ik wilde u deze mededelingen niet onthouden. Ze zijn verfrissend en stimulerend. Misschien denkt u nu aan de jaren, die u verspilde in twisten, in jagen naar geld en goed. Jammer van je leven als het niet meer oplevert dan een mooi huisje en een echte grafsteen. Op de brief zullen we niet ingaan. Hij spreekt voor zichzelf. Laat me denken aan Prediker 11: Zaai uw zaad in de morgen en laat uw hand tegen de avond niet rusten, want gij weet niet, of het ene zal gelukken zal of het andere, dan wel of beide tezamen goed zullen zijn.

De volgende brief vertelt eerst van de aktiviteiten van de gemeente ter plaatse en gaat dan verder:

„Wij zien inderdaad weinig mensen in de kerk die bijna nooit met het Evangelie in aanraking zijn geweest. Zou dat misschien komen, omdat zij wel met Christenen in aanraking zijn geweest, waar ik dan zelf ook terdege bij ben inbegrepen, die zo gauw zijn vergeten, dat wij helemaal naar de oude mens moeten afsterven; ik bedoel niet van buiten een beetje, maar ook innerlijk. Wanneer wij allen verstonden, om dat in en buiten de gemeenten meer en meer te beleven, dan geloof ik dat de *blijdschap van het persoonlijk geloof* meer beleefd zou worden en dat ook anderen meer verlangen zouden krijgen om eens om de hoek te komen kijken. Ik bedoel in de kerk, om eens te zien en te beleven, hoe het toch mogelijk is, dat deze mensen zo'n geweldige blijdschap kunnen hebben."

Deze brief zou mij wel kunnen verleiden om Hebr. 11 over te schrijven om duidelijk te maken hoe mensen van gelijke beweging en gedraging als wij toch een teken van God in hun omgeving waren, maar de laatste zin is een goede overgang naar de volgende brief. Ik antwoordde de schrijver al, dat ik een paar weken geleden een droom-stukje aan de eindredakteur zond over een godsdienstoefening (Zie De Christen van 12 januari; E.R.) en dat hij wel over mijn schouder had kunnen kijken toen ik het schreef. Want hij meldt:

„Uw klop op de deur gehoord en het geluid blijft ergens bij mij resoneren. Misschien wel omdat ik in mijn leven een enkele bekeerde „anarchist" en „socialist" heb ontmoet en altijd blijf terug verlangen naar de onstuimigheid waarop zich bij deze mensen het „nieuwe Leven" openbaarde.
Dat deze mensen later wel eens ontspoorden is een hoofdstuk apart en doet feitelijk niet ter zake, misschien was het onze (mijn) schuld, omdat wij dit Leven niet in banen wisten te leiden; als we vuur zagen (ook heilig vuur) wisten we niets beters te doen dan de brandspuit er op te richten. De eerlijke en enthousiaste wijze waarop èèn van mijn beste vrienden zijn geloof in Christus beleefde, was voor mij stimulerend en tegelijk ook beschamend; wat heb ik veel van hem geleerd. Hij torste niet - zoals velen onzer - een erfelijke belasting mee van hoe het wel en niet moet in de Gemeente, hij bekeek het op *zijn eigen nuchter - spontane wijze.*
U begrijpt het misschien al, ik spreek over hem in de verleden tijd: hij is voor enkele jaren terug tot hoger dienst geroepen. Door de vele gesprekken met hem heb ik ook getracht door de bril van een buiten-kerkelijke te zien. En zou het dan niet kunnen zijn dat onze diensten op sommigen een wat potsierlijke indruk maken? Als U *nooit* in een kerk geweest was en U zou daar zondagmorgen eens tussen allerlei zwijgende mensen gaan zitten?
Plotseling gaat er een deur open (de artiesten-ingang denkt U) en komen er verschillende mensen met ernstige gezichten binnen marcheren, één klimt op een verhoging, de anderen nemen, nog altijd zwijgend, een kennelijk gereserveerde plaats in bezit. Het orgel, dat tot nu toe zacht speelde, zwijgt, alle mensen buigen het hoofd en de man op het schavot spreekt enkele volzinnen die volkomen over U heen gaan. U dacht dat de dienst al begonnen was maar nee, luister maar: Wij beginnen ons samenzijn met het zingen van Psalm 119. U bladert in het U door een aktieve koster gegeven boekje, maar *119* blijkt heel anders te zijn dan wat bij Uw buurman onder dit nummer staat. Wist U dat ze in zo'n kerkboek eerst tot 150 nummeren en dan weer van voren af aan beginnen?
Maar genoeg hierover, Uw fantasie is groter dan de mijne en U zult door meerdere brillen gekeken hebben dan ik. Uw vraag was meen ik: hoe krijgen we ze in de kerk? Misschien kunnen we eens wat aan onze vorm van samenkomen veranderen, zodat de „kerkvreemde" niet meteen zegt: dat is eens maar nooit weer. Laten we beginnen met onze z.g. bijzondere diensten. Ik meen dat tot nu toe het „bijzondere" in de meeste van deze diensten alleen maar bestaat uit het voor en na de preek zingen door het één of andere koor of ensemble, terwijl de predikant zijn toespraak natuurlijk afstemt op de (vermeende) buitenkerkelijke.
Het blijft allemaal nog zo hoog-kerkelijk, ik zou wat lager bij de grond willen beginnen, letterlijk en figuurlijk. Niet op een preekstoel maar op een podium. En op dat podium allen die aan de dienst meewerken, liever geen zangkoor (hoewel ik van zingen houd) maar b.v. een goede solo-zanger of een klein ensemble en dan een zangleider, iemand die de zang ook leidt, stimuleert en niet, zoals je soms ook ziet, een figuur die door allerlei armgezwaai de zaak afremt. En als hij er de capaciteiten voor heeft laat deze zangleider dan ook als „conferencier" fungeren.
Hij begint met de bezoekers welkom te heten, dat is meen ik ook een vorm van gewoon burgerlijk fatsoen en hij stelt de medewerkers voor. Een van de ouderlingen gaat voor in gebed, de schriftlezing laten we doen door iemand met een duidelijke klankrijke stem, terwijl de predikant de toespraak voor zijn rekening neemt. Ik dacht dat de dienst hierdoor wat meer ging „leven". Natuurlijk moet hier van echt team-work sprake zijn, het programma moet terdege worden voorbereid en doorgepraat met allen die er aan meewerken, de zangleider mag zich niet te buiten gaan aan miniatuur-preekjes enz.
En gaat bij deze „orde van dienst" ook de Gemeente op zondag *niet meer functioneren?*
Dan blijft natuurlijk nog over, als dit probeersel zou slagen, dat de buitenkerkelijke van de bijzondere naar de gewone dienst moet, tja misschien moeten we die dan ook wat stroomlijnen? Maar daar waag ik me voorlopig nog niet aan."

Deze brief komt zozeer met bovenbedoeld stukje mijnerzijds overeen, dat ik er niets aan heb toe te voegen. Baanvegers en -brekers gevraagd voor onze bijeenkomsten. Naar de eigentijdse stijl.

Met de laatste brief kom ik wat in mijn maag. Die kan ik niet zo publiceren. Ik zal dus sommige kerkelijke aanduidingen weglaten, maar u toch wel een indruk geven van de inhoud.

„Uw vraag: Wat doen wij ten aanzien van hen die niet kerken?, kwam ik in de rubriek ‚Nieuws uit de kerken' van de Leeuwarder Courant tegen. Op uw vraag zou ik willen antwoorden: beginnen met het afleggen van alle vrome franje, niet met het hiernamaals venten en God weer op aarde laten wandelen door daadwerkelijke belangstelling voor de naaste aan de dag te leggen.
Komende uit een onkerkelijk milieu werd ik een jaar of tien geleden met mijn vrouw lid van de .... kerk. Ik werd al spoedig diaken en notabel en kreeg daardoor de gelegenheid wat meer achter de schermen te kijken. En wat ik daar zag was allesbehalve fraai en had met christendom weinig te maken. Onderlinge machtsstrijd, manipulaties met land en ander kerkelijk bezit, krampachtig gemanoevreer om alles wat „niet acceptabel" leek buiten het kerkelijk bestuur te houden; niet de minste belangstelling *voor de leden der gemeente en voor de naaste in het dorp.* Een beetje kerkjespelen, gewichtig doen, zonder enige inhoud en verder vrijblijvend; dat was alles wat in vond. Ik ben tenslotte maar met mijn gezin uit de kerk gestapt, omdat noch dominee noch de andere vooraanzitters in hun rust gestoord wensten te worden. Ik vrees dat de geest in.. geen uitzondering was, integendeel, ik durf het niet weer aan met de kerk."

Op de andere zijde van het papier staan dan nadere toelichtingen. Ik wist niet dat het in sommige kerken en dat het er met sommige leden van zo'n kerk zo bijstond. Je gelooft het niet. Lid worden van een kerk om bijvoorbeeld op een boerderij van de kerk te kunnen komen: als boer. „Bij een kollekte voor hongerende kinderen in Marokko bleek de gehele opbrengst ruim f 31,—. Deze kollekte betrof, met kollektezakjes, alle plm. 120 lidmaten, waaronder een tiental rijke boeren. Van dit bedrag — jammer dat men zulks te weten komt — was f 25,— uit mijn zak. De overige zes gulden was van de dominee met de rest van de gemeente. Door geheimhouding behoefde niemand zich te schamen..."
„Ik wilde u alleen maar een vage indruk geven van mijn teleurstelling."

Als je zoiets leest krijg je nog sympathie voor die lui van Zo is het toevallig ook nog eens een keer! Dan schuif je je schrijfmachine weg en ga je wat naar buiten kijken.

O, ik weet wat u zegt: Zo is het bij ons toch gelukkig niet. En dat is zo. Maar hier opent een wéér buitenkerkelijke man zijn hart en klaagt. Klaagt aan, kan men wel zeggen.

Waar is Johannes, de Doper, die dat kerkelijk volk tot verbreking kan leiden?

Waar is Jezus, die met de zweep door de tempel trok?

Waar is de macht, die zulke kerken het recht ontneemt nog de naam van kerk of gemeente te dragen? Met welk recht ageren we tegen de atheïsten in het oosten als we ze hier in het westen zelf voortbrengen? Je zou aan zo'n kerk een brief willen schrijven, die zo eindigt: Gedenk dan van welke hoogte gij gevallen zijt en bekeer u en doe uw eerste werken. Maar zo niet, dan kom Ik tot u en Ik zal uw kandelaar van zijn plaats

Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.
Matth. 11 : 28.

Aan rustige wateren

De grote uitnodiging

De woorden, die de Here Jezus sprak waren als vensters. Hij sprak, opdat Hij gezien zou worden.
„Zoals de mens is, zo denkt hij", en wie spreekt, zoals hij denkt, geeft in zijn woorden een beeld van zichzelf.
In die woorden in het eerste evangelie, die omschreven zijn als de grote uitnodiging, plaatst de Heer op bijzondere wijze, in zijn persoon en positie tegenover de mensen, die gewoonlijk rondom Hem stonden.
Hoe zag Hij ze? Hoe beleefde Hij hen?
Als vermoeiden en belasten.

Ten onrechte leest men deze woorden vaak, als betroffen ze niet meer en gingen ze niet verder dan het leven, dat van gisteren overging in nu en van nu overgaat in morgen; het leven met zijn beslommeringen, zijn onrecht en onrust.
Niet, dat de Heiland voor deze nood geen oog gehad zou hebben of dat Hij de „moeite en het verdriet" (Ps. 90 : 10), die dit leven ontkleurt, zou hebben gebagatelliseerd!
Maar hoe zwaar de vermoeidheid, die zich over deze ganse schepping heeft uitgebreid (Pred. 1 : 8), ook drukt op de mens, die in het centrum van het geschapene staat, ze is er een teken van, méér dan van een ontwrichte schepping. En vanwege de oorzaak van deze ontwrichting is de vermoeidheid, die ze opwekt, met geen rekonstruktie van dit vervallen woonhuis, op te heffen.
Dieper gaat onze overweging dan, wanneer we bedenken, dat de toestand van vermoeidheid zowel de toestand der godzoekers als der ongodisten, typeert.
Christus is geen maatschappijhervormer, hoe grote verbeteringen de samenleving door het evangelie ook onderging; Hij is geen godsdienststichter, die een doelmatiger religie onderwijst; Hij is niet de grootste in de rij der medicijnmeesters, machtig het lichamelijke lijden te stelpen.
Men versta ons wel!
De weldaden, die door het evangelie gekomen zijn en ons deel worden in het leven van deze (wan)orde, te onderschatten, ware een ondankbaar miskennen van de verborgen heerschappij, die Christus alrede uitoefent.
Maar ze zijn niet de inhoud van het evangelie, niet het evangelie zélf! Het zijn de nevenresultaten van de werking van het zuurdesem in het aardse leven.
Welke dan de afwijking is, die ons ten dode verzwakt?
Dat is af te leiden uit de weg, in welke de Heer herstel toezegt. Er is iets gebroken, waardoor nu niets meer funktioneert naar zijn bestemming toe. In die breuk staat de Christus, die reddend midden onder ons staat!
Voel de blijdschap Zijner ziel als Hij de vermoeiden en beladenen toeroept: hoofden op! Treedt vrijmoedig op Mij toe! Ik bezit en beschik over wat u rust zal geven!
Wat dat is?
Hoort: Niemand kent de Vader dan de Zoon en ... wien het de Zoon wil openbaren!
Dit is de tegenstelling, die alles beheerst.
Dit zegt hoe ver Hij, die midden onder ons staat, van ons áf staat.
Dat geen-weet-hebben-van-de Vader is de oorzaak van ons vermoeid zijn ten dode.
Het van-de-Vader-weten richt ons op, heft ons omhoog en doet ons Paulus' getuigenis verstaan en naspreken: Ik kan alles aan, door Christus, die mij kracht geeft (Fil. 4 : 13).
Het grote werk van de Verlosser verdraagt deze vereenvoudiging: Hij maakt zondaars tot Gods kinderen.
Gij getuigt ... neen: het jubelt in u ... wéér neen: de Geest van God roept in u: Abba! Vader!

De rust die de Heiland geeft, blijft uw deel in zwakheid, als ge u maar laat spannen in het dubbeljuk met Hem, want daardoor wordt Zijn kracht volbracht in uw zwakheid.
Zalig samen-gejukt zijn met de Zoon van God.

's-Gravenhage J. Louw.

---

wegnemen, indien gij u niet bekeert.
We slaan ons niet op de borst. Je hebt de neiging om God en iedereen op aarde je verontschuldiging aan te bieden want wat brachten wij ervan terecht? Nou weten we waarom zovelen ons mijden. We wisten het misschien al eerder. De ark moet op de helling. En de bemanning ook. De kerk, de kerkdienst, de eigen verhouding tot de Heer.

Huizinga.

gemeenteberichten

DOOPDIENST IN DELFZIJL

DELFZIJL - (J.A.H.). „Ik ben mij moe gegaan. Ik wilde alles begrijpen. Ik weet nu dat ik slechts heb te geloven." Op deze belijdenis werd hij gedoopt. Zoon van wijlen Jan Pleijzier, pionier en strijder uit het begin dezer eeuw. Bij deze dienst sprak onze voorganger ds H. P. de Boer naar aanleiding van 2 Cor. 5 : 17, „Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping." Zo zullen wij allen straks de bewoners zijn van de nieuwe aarde en de nieuwe hemel, waar Christus is alles in allen.
Ons kerkkoor zong „Zie wij komen, ik geloof Heer." Het was een getuigende en aansprekende dienst. Zoveel zitplaatsen als er waren, zovelen hebben het ook gehoord. Br ouderling Bilder sprak bij het avondmaal een woord van hartelijk welkom namens de gemeente. Velen zaten aan de dis des Heren en mochten zich genodigd weten door Hem. Zo zegende ons de Heer en wij verwachten nog veel meer van Hem want wij weten dat Hij nog veel meer heeft om ons te geven. Helpe ons de Heer dat wij Hem niet in de weg staan.
Hoewel wij de ondervinding hadden dat evangelisatie-samenkomsten op avonden in het midden der week zeer weinig belangstelling trokken, heeft onze evangelisatiekommissie toch gemeend het nog eens te proberen. Zo hadden wij in januari twee avonden met als gastspreker br Kits uit Doorn. Het was voor deze broeder ruim 25 jaar geleden dat hij bij ons was. De opkomst, vooral in ons kerkgebouw Centrum, was ver boven onze verwachting. Het zaad is gezaaid. Hoe het gevallen is weten we niet. We laten het biddend, rustig over aan de Heer.

BIJZONDERE ZONDAG IN EMMEN

EMMEN — (D.M.). Hoewel wij voor de laatste maal onze voorganger ds H. v. d. Werf in ons midden mochten hebben met doopsbediening en avondmaal, was dit toch ook anderszins wel een zeer bizondere dienst. Behalve een jonge broeder van Klazienaveen, had onze voorganger het voorrecht zijn eigen oudste dochter te mogen dopen. Dat ons kerkgebouw voor deze gelegenheid veel te klein was behoeft eigenlijk niet eens gezegd te worden. Ds v. d. Werf had als tekst 1 Petr. 3 vers 20-22 waar deze vergelijking gemaakt wordt: „Terwijl de ark waarin weinigen, dat is acht zielen door het water heen gered worden, het tegenbeeld is van de doop die ons thans redt, welke niet is een afleggen van lichamelijke onreinheid, maar een bede van een goed geweten met God, door de opstanding van Jezus Christus."
Bij de viering van het avondmaal werd behalve de twee nieuwe leden, een viertal broeders en zusters welkom geheten die met attestatie tot ons overgekomen zijn. De beide eersten echter bij monde van ds C. de Jong, die na een jaar verpleegd te zijn in het sanatorium „Beatrixoord" weer in ons midden mocht zijn.
Met enkele weken zal deze broeder zijn arbeid te Klazienaveen weer opnemen, terwijl onze gemeente uit blijft zien naar iemand die de Heer zenden zal om het werk van Hem in Emmen voort te kunnen zetten. Hij geve ons allen Zijn rijke zegen.

BINNENKORT DRIE KERKEN IN GRONINGEN

Groningen-Zuid (E.C.) — Het is ons een behoefte eens wat te laten horen. Hoe kan het ook anders! Wij vormen immers een grote gemeenschap van broeders en zusters die elkander door Gods genade liefhebben, waardoor we ook delen in vreugde en droefheid.
Wat is het een heerlijke gemeenschap en wat een voorrecht te mogen behoren bij die gemeente waarvan Christus de Heer is. Wat een wonder is het, dat wij daarbij mogen zijn, dat Hij ons als levende bouwstenen heeft ingevoegd! Als men in stille ogenblikken zich realiseert wat het wil zeggen Gods kind te zijn, dan vervult ons blijdschap, dan willen wij zo graag iets doen voor Hem. Wij komen dan tot de ontdekking dat Hij ons wil gebruiken in Zijn dienst, ondanks onze tekortkomingen.
Als het zo met ons gesteld is dan mogen wij verwachten dat de Heer ons zegent!

Wij ondervinden dat ook in onze gemeente hier in Groningen-Zuid. Wij worden er steeds meer bij bepaald dat de Heer ons veel heeft gegeven en doorgaat dit te doen.
Moeten wij niet stil worden bij het feit, dat wij binnenkort gaan beginnen met de bouw van *een tweede kerkgebouw in Groningen-Zuid?*
Een derde kerk in de stad Groningen?
Om straks in een geheel nieuwe stadswijk het heerlijk evangelie te mogen brengen?
Is het geen zegen dat onze voorganger enthousiast het werk in de gemeente doet, en dat hij steeds met grote dankbaarheid en blijdschap het Woord brengt?
Ja, het gaat zeer goed in onze gemeente. Wij verblijden ons dat gestadig nieuwe leden door de doop aan de gemeente worden toegevoegd.
De laatste tijd is er een grote opbloei merkbaar, er is een steeds grotere offervaardigheid onder onze leden.
Droefheid bleef ons echter ook niet gespaard. Enkelen zijn opgeroepen en thuis gehaald. Wij weten echter dat hun sterven gewin was. Begrijpen wij het soms niet, God vergist Zich nooit.

GROTE DANKBAARHEID IN EMMERERFSCHEIDENVEEN

EMMERERFSCHEIDENVEEN - (H.S.). Het was zondag 7 februari een grote feestdag voor onze gemeente. In de morgendienst, werden zes jonge zusters door de doop aan de gemeente toegevoegd. In deze dienst mocht onze voorganger, ds Jac. de Jong in een overvolle kerk (overal waren stoelen bijgezet) wijzen op de goede belijdenis. „Want indien gij met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult gij behouden worden; want met het hart gelooft men tot gerechtigheid, en met de mond belijdt men tot behoudenis" (Rom. 10 : 9-10). 's Avonds bij de viering van het avondmaal werden de nieuwe leden door ouderling H. Booi toegesproken en namens de gemeente welkom geheten. Groot was in de gemeente de vreugde en dankbaarheid jegens God. En evenzeer van de ouders daar hun kinderen deze goede belijdenis deden.

GROOTSE PLANNEN IN DRACHTEN

Drachten (R.F.) — Negentienhonderdvijfenzestig is begonnen en 1964 ligt weer achter ons. Als wij een blik terugwerpen op het afgelopen jaar dan is ons hart vervuld van dankbaarheid over de zegeningen die wij van de Heer mochten ontvangen.
De eerste zondag van december hadden we nog een doopdienst. Een jonge zuster werd op haar blijde getuigenis door de doop aan de gemeente toegevoegd. In totaal kwamen in 1964 negen broeders en zusters door de doop tot de gemeente, terwijl zeven broeders en zusters met attestatie uit andere gemeenten en gemeenschappen tot ons overkwamen. Ook vertrokken er weer met attestatie, toch groeide ons ledental met acht personen, zodat wij op 1 januari 94 leden telden. Nu is er weer een gezin in Drachten komen wonen en ook hebben weer twee zusters de doop aangevraagd.
Tweede kerstdag hadden wij ‚Kerstfeest voor allen' in de Philips-kantine. Dit gebouw, waarin plm. 500 zitplaatsen zijn, was geheel bezet. Overal vandaan waren de mensen gekomen, om met ons het kerstfeest te vieren en wij mochten vertellen van het verzoenend werk van Jezus onze Heer. We zijn ook zeer dankbaar dat wij in deze wintermaanden voor onze diensten gebruik mochten maken van de Philips-kantine. In ons eigen gebouwtje zouden we de mensen niet meer kunnen bergen, nu het aantal kerkbezoekers zo sterk is gegroeid.
Gelukkig zit onze bouwkommissie ook niet stil en worden er plannen en tekeningen gemaakt. Die tekeningen werden door de schoonheidskommissie goedgekeurd, daarna opgestuurd naar Den Haag voor de bouwvergunning, en, wat anders altijd zo lang duurt, werd plotseling een verrassing: Verleden week kwam onverwachts de toezegging voor de bouwvergunning, maar onder voorwaarde dat we in het tweede kwartaal van dit jaar moeten beginnen te bouwen. Begrijpelijk dat dit onder ons beroering teweeg bracht, maar deze beroering ging over in een grote ontroering, want dezer dagen ontmoette onze voorganger een bejaarde zuster, geen lid van onze gemeente, die niets wist van de laatste ontwikkelingen. Wel wist ze van onze plannen voor een nieuwe kerk. Zij zei: „*De Heer heeft mij op het hart gelegd dat ik u* f 1.000,— moet geven voor de nieuwe kerk en ik hoop, dat er in de nieuwe kerk maar velen tot de Heer mogen komen!"
Is dit niet het teken van de Heer, dat wij moeten beginnen en doorzetten? Wij hopen dan ook inderdaad in mei met de bouw te kunnen beginnen. In de gemeentevergadering van maandag 8 februari werden al deze dingen besproken, en aan het slot van deze avond was er uit onze eigen kleine kring een renteloze lening van f 10.000,—, terwijl de giften f 3.600,— bedroegen.
Hieruit spreekt duidelijk de eensgezindheid en het verantwoordelijkheidsbesef van de gemeente. Maar wij doen dit in biddend opzien tot onze Heer, die onze Leidsman is, en die wegen zal openen, opdat wij voldoende geld krijgen om te kunnen beginnen.
Mocht u dit gemeentebericht aanspreken, zoals het ons in de laatste dagen heeft aangesproken, en u zou in uw hart zeggen: Hier zou ik ook iets voor willen doen, op welke wijze ook, dan is dat natuurlijk bij ons van harte welkom *).
Het spreekwoord zegt: Eendracht maakt macht, maar als wij zo tezamen mogen bouwen en werken aan een gemeentecentrum waarin Gods Woord wordt verkondigd, dan komt Hem Die ons in staat wil stellen om al deze dingen te verwezenlijken, de glorie en onze dankbaarheid toe!

*) *Voor de goede orde vermelden we graag* het gironummer van de UBS, die voor doorzending stellig zorg draagt: **15 04** t.n.v. Unie Bouwstichting, Arnhem.

E.R.

INTREDE DS W. HARKEMA

Musselkanaal (B.S.) — Zondag 24 januari was een feestdag voor de gemeente. In de morgendienst werd ds W. Harkema bevestigd door ds W. Veenstra, waarbij deze in zijn prediking ons eerst bepaald had bij het tekstwoord: ‚Hoedt de kudde Gods die bij u is" (1 Petr. 5 : 2).
In de middagdienst deed ds Harkema zijn intrede met de woorden „Er trad een man op van God gezonden". Onze nieuwe voorganger bepaalde er ons bij dat hij niet als het licht naar Musselkanaal was gekomen, maar om van Het Licht te getuigen. Daarna heette onze ouderling Smit ds Harkema welkom namens de gemeente. Onder de sprekers was verder ook nog de burgemeester, die er op wees welk een belangrijke taak er voor de kerk ligt in de burgerlijke gemeente: Zij heeft zorg te dragen voor het geestelijk welzijn.
's Avonds was er de begroetingssamenkomst, waarin wij de gelegenheid hadden wat nader kennis met elkaar te maken en ook bij deze dienst was de kerk weer tot de laatste plaats bezet. Deze avond maakte de voorganger kennis met wat er zoal gedaan wordt in de gemeente. Vanzelfsprekend waren er ook de gebruikelijke toespraken. Ook Den Haag kwam nog even aan het woord in de persoon van br A. Gebel en deze nam op originele wijze afscheid van het voorgangersgezin door aan de sekretaris de attestaties te overhandigen. Eén ding verheugt de gemeente Musselkanaal zeer, namelijk dat ook Den Haag spoedig haar nieuwe voorganger welkom mag heten.

Van De Vinkenhof

Samenstelling van bestuur

Het centrumbestuur in nieuwe samenstelling ziet er als volgt uit:

Voorzitter: ds J. Bouritius, Hoogezand (namens NBJB); vice-voorzitter: ds H. Th. Plevier, Almelo (namens UC); alg. adjunkt: ds A. Bosma, Groningen (namens UC); leden: zr IJ. de Haan-Engelsman (namens NBVB); br E. Schalkwijk, Warnsveld (namens CvdO); ds J. v. d. Veen, Zwolle (namens NBJB); br W. v. d. Werf, Sneek (namens NBJB); adviserende leden: ds J. Reiling, Bilthoven (rector); ds J. Broertjes, Bosch en Duin (predikant-direkteur), die tevens als sekretaris-penningmeester van het bestuur optreedt.

Alle korrespondentie voor het centrumbestuur kunt u dus richten aan het adres van De Vinkenhof.

Vriendenaktie

Voor 1965 mochten we alweer de volgende giften ontvangen:

J. H. te H. f 5,—; F. v. d. W. te S. f 3,—; drs R. M. K. v. d. G. te U. f 5,—; F. H. de R. te K. f 4,—; A. G. te A. f 2,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; E. v. Z. te U. f 30,—; A. de V. te U. f 12,—; H. D. te H. f 2,50; G. B.-S. te A. f 10,—; J. N. te H. f 1,—; E. J. H. te H. f 5,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; samen f 84,50, waarmee we erg blij zijn.

Kampen vullen zich!

Nog één gezin en gezinskamp 1A (17—24 juli) is al vol. Ook de andere kampen beginnen zich te vullen. In de kerkgebouwen zullen nu overal wel de folders hangen. Neem ze mee naar huis en zie, welk een veelheid van mogelijkheden u wacht: gezinskampen op De Vinkenhof, jeugdkampen in het hartje van de Veluwe (het prachtige Vierhouten) en op eigen bodem. De tussenjeugd meldt zich ook al behoorlijk. We zullen u overal hartelijk ontvangen. Aanmeldingen naar De Vinkenhof, Biltseweg 10, Den Dolder.

Ontmoetingen rondom ons werk

Eigen bezinningsweekends rondom het geestelijk karakter van zending 12—14 maart, van evangelisatie (2—4 april) en van onze diakonale taak (23—25 april). Wie van vrijdagavond tot zaterdagavond komt, betaalt f 10,—, wie ook tot zondagmiddag wil blijven betaalt f 18,—. Voor alle belangstellenden is aanmelding mogelijk bij De Vinkenhof, waar de weekends ook zijn.

Vergroot uw boekenschat

Fundamenten - het bekende kursusboekje, dat het lezen waard is, voor slechts f 2,25 franko huis. Postrekening 25 05 91 t.n.v. NBC De Vinkenhof.

J. Broertjes

NADER BEZIEN

Christelijk of christen?

Van meer dan één lezer ontvingen we kranteknipsels waarin het bericht, dat Jezus — naar de mening van een engelse dokter — aan het kruis niet werkelijk zou zijn gestorven maar slechts het bewustzijn verloor. De door de christenen geloofde opstanding van Jezus is, althans volgens deze theorie, niets anders dan het weer-bij-kennis-komen.
Een oud fabeltje wordt hiermee nieuw leven ingeblazen.
Uiteraard hebben we geen enkele behoefte in diskussie te treden met mensen die zelfs niet voldoende hebben aan de leugen van de Hoge Raad („Zegt, zijn discipelen zijn des nachts gekomen en hebben Hem gestolen terwijl wij sliepen", Matth. 28 : 13).
We vestigen slechts nog eens de aandacht op dit bericht dat in de dagbladpers cirkuleerde, omdat de arts die tot deze ‚wetenschappelijke' verklaring van de dood en opstanding van Jezus kwam, met enige nadruk zelfs, een gelovig christen (in sommige kranten: een overtuigd christen) werd genoemd.
Wanneer is men eigenlijk een ‚gelovig christen'?
Natuurlijk, we weten dat niet ieder zijn christen-zijn beleeft en ervaart volgens hetzelfde patroon. Het is ook geenszins onze bedoeling waarachtig christen-zijn te laten samenvallen met een historisch-orthodoxe terminologie. Rechtzinnige uitspraken alleen waarborgen geen geloof.
Maar, is iemand die Jezus tot slechts een mythe verklaart een (gelovig) christen? Of, zoals in het geval van deze engelse dokter, mag de mens die weliswaar de historiciteit van het drama van Golgotha aanvaardt maar verder ontkent, dat Jezus waarlijk is gestorven en waarlijk uit de doden is opgestaan een (gelovig) christen genoemd worden?
Ons antwoord luidt nee!
Reeds het bestaan van de uitdrukking ‚gelovig christen' (alsof er ook ongelovige christenen zouden zijn) duidt er op, dat onder de simpele aanduiding christen ook iets anders verstaan kan worden dan waarachtig christen-zijn. Wellicht zijn al deze mensen wel christelijk, in die zin dat zij de léér van Christus aanvaarden als uitgangspunt voor hun opvattingen over goed en kwaad. Deze christelijkheid — waarvan we de ethische waarde geenszins onderschatten — zal door deze mensen zelfs diep religieus beleefd kunnen worden. Desondanks mogen we hen niet tot de ‚gelovige christenen' rekenen.
We geloven, dat de vraag: wanneer is iemand een christen? een zeer fundamentele vraag is. We hebben wel eens de indruk, dat het vooral ook deze vraag is die, meer dan welke andere kwestie ook, binnen de oekumenische beweging der kerken aktueel moest zijn.

v.D.

IN GESPREK MET LEZERS

- ALLEN ZIJN GEROEPEN -

Br W. uit W. schrijft naar aanleiding van het artikeltje „Meer of minder dominees" een lange brief, die, naar hij schrijft, wel verkort mag worden. Wij nemen enkele stukken van deze brief voor beantwoording hier over. Middels een persoonlijke brief hebben we enkele andere dingen beantwoord.

Br W. zegt:

> *„Wat u hier neerschrijft is in mijn ogen afbraak voor al ons zo moeizaam opgebouwde uniewerk. We mogen met dank terugblikken op hetgeen onze pioniers hebben gedaan. En dit is geen werk waar wij op mogen gaan rusten, wat ik tussen de regels door kan lezen dat dit uw bedoeling is."*

Br O. te A. bleek dezelfde mening toegedaan en sprak reeds over likwidatie van de unie, sluiting van seminarie en opheffing van de gemeenten. Ik krijg de indruk dat deze broeders niet hebben begrepen dat ik juist onze unie en onze gemeenten opgebouwd zou willen zien en ons seminarie geïntensiveerd. Ik stel mij voor dat een aantal broeders dat geschikt en gereed is voor een funktie in de maatschappij één of twee jaar naar ons seminarie zal gaan om daar een praktische cursus te volgen voor gemeentewerker, opdat zij naast hun maatschappelijke funktie in vele opzichten de gemeenten kunnen dienen. Stel u eens voor, dat 5 procent van onze gemeenteleden een dergelijke cursus zou hebben gevolgd, dan zouden we naast een vijftigtal predikanten zo'n vijfhonderd gemeentewerkers hebben. Vanuit deze kerngroep van voorgangers en gemeentewerkers zouden we plaatselijke en gewestelijke vormingskringen moeten hebben voor colportagewerk, huisbezoekwerk bij niet-gelovige gezinnen, jeugdwerk, clubwerk, zondagsschoolwerk. De predikanten zouden met de gemeentewerkers plaatselijke en gewestelijke trainingsdagen moeten houden. Op die manier krijgen we weer een aktieve schare van „lekeprekers", die samen met de predikanten op vele plaatsen erediensten kunnen leiden en evangelisatiesamenkomsten houden. Het oude baptistische ideaal koester ik ook nog altijd in mijn hart: Iedere baptist een evangelist.

Br W. zegt verder:

> *„U wilt de roeping op de gemeenteleden schuiven, en de dominees laten specialiseren. U wilt toch geen troon hebben waar u op zitten kunt, om vandaar uit uw gemeenteleden te besturen, en de plaats insturen waar ze u hebben geroepen; dan krijgen we een omgekeerde zaak. Want de broeders die ongehonoreerd zijn, zijn vaak naast hun dagtaak toch al overbezet; maar u wilt hun alles laten doen, zelfs nog laten preken. Hoe fijn ik dit ook vind, het gaat niet altijd."*

Dat van die troon is een aardig grapje. Daar zitten we nu niet op, en zouden ze ons er op willen zetten dat kregen ze geen kans. Ik elk geval zou ik graag willen dat de voorganger een zodanige gemeente om zich heen heeft of krijgt waarin hij ook echt voorganger is, en de anderen mede-gangers.
Br W. zegt dat ik de omgekeerde weg wil. Maar ik denk dat die omgekeerde weg, waarbij inderdaad de gemeenteleden werkers zijn, de béste weg is. Wij kunnen wel één uit ons midden vrijstellen van een maatschappelijke werkkring en hem samen daarvoor een salarisvergoeding geven. Maar dan zal die éne dan ook juist dát werk moeten doen wat wij beslist niet kunnen doen: inderdaad iets speciaals, iets bijzonders. Stel dat hij onze betaalde kracht is die doet wat wij eigenlijk zouden moeten doen, dan is de dood in de pot. Ik ken mensen die denken dat ze met een behoorlijke geldelijke bijdrage hun plicht hebben gedaan. Ze willen wel ergens voor betalen, maar op een evangelisatiesamenkomst zie je ze niet, laat staan dat ze mee gaan colporteren en mee zielen winnen voor Christus en de gemeente. Vrede en za-

ligheid kunnen niet gekocht en betaald worden. Br W. zegt dat het dienen van de gemeente naast een dagtaak niet altijd gaat. Dat wil ik aannemen. Maar als ik in onze gemeenschap zo om me heen kijk, dan is het aantal mensen dat dit wel zou kunnen als ze het werkelijk wilden behoorlijk groot. Ik sta vaak verstomd over de prestaties van hen die het willen en doen.
Br W. bleek kennelijk de indruk te hebben dat mijn schrijven werd geïnspireerd door de behoefte om maar zoveel mogelijk te verdienen. Veel dominees maken de spoeling dun, dus daarom minder:

> *„Dan bent u bang misschien dat het salaris van een baptisten-dominee nooit erg hoog zal worden. Ik kan het niet anders zien, broeder, dat dit de ondergrond van uw schrijven was."*

U mag me geloven of niet, maar wij, en ik zou voor vele anderen de hand in het vuur willen steken, zijn geen dominee geworden omdat we ergens de hoop koesterden op die manier veel geld te verdienen. Wij hadden destijds al genoeg inzicht in deze materie om te weten dat deze hoop, indien hij al zou bestaan, ijdel was. Niet dat wij geld verachten, integendeel. Wij weten dat er heel veel mee gedaan kan worden. Daarom wagen we het ook altijd weer om van de gemeenteleden heel veel geld te vragen voor de arbeid der gemeente.

Br W. zegt ook nog in dit verband:

> *„Dat over salarissen gesproken wordt in de plaatselijke besturen onzer gemeenten, dat vind ik heel nuttig. Maar dit moet ook elke gemeente voor zichzelf verstaan, welke opdracht we hier hebben ten opzichte van onze broeders voorgangers. Dit moet al voor het beroep goed overwogen zijn. Graag zou ik van u willen weten in welk opzicht onze broeders voorgangers zo erg kwetsbaar zijn en afhankelijk? We hebben ze toch geroepen als voorganger, als eerste man in de gemeente?*

Ik zou willen dat niet elke raad over het salaris moest denken. Ze doen het zo verschillend en de verschillen zijn vaak zo onredelijk. Ik zou een *Centraal Traktemensfonds* willen waaruit iedere broeder-voorganger betaald werd, en een *redelijk wisselsysteem van standplaats.* Nu kunnen ze vaak niet over hun traktement praten op het gevaar af beschuldigd te worden hun roeping te verloochenen. Dat bedoel ik met afhankelijkheid en kwetsbaarheid. Dat blijkt ook uit de regels van br H. te G. die kennelijk een tegenstelling ziet tussen een *„predikantschap als beroep waarbij beloning een sterke faktor wordt"* en een *„ambt, waarbij het dienen van de Heer en Zijn gemeente een vreugde is waaraan alles ondergeschikt gemaakt wordt."*
Zo gezien is een predikant die over de normen en wijze van totstandkoming van zijn traktement praat dadelijk gedoodverfd als een materialist die zijn edele roeping heeft verloochend. In feite projekteer ik dan wat mij ontbreekt in de ander. De ander is een geroepene des Heren die ver boven de harde materie van het dagelijkse leven op een troon wordt gezet. Hij is de verhevene, in wien de voor mij onbereikbare idealen gestalte krijgen. Eigenlijk moest hij helemaal geen salaris krijgen maar leven van wat de hand des Heren hem van dag tot dag toeschoof. Schoolmeesters en doktoren mogen hun best doen meer salaris te krijgen, maar hij is daar ver boven verheven.

Mijn stellingname is, dat we allemaal met beide benen op de grond staan. Dat we allen geroepenen zijn en verantwoordelijk voor de hele arbeid en de zaak van Gods Rijk. Christus heeft ons allen gezonden en Zijn Geest op ons geblazen. Het is ons aller werk en we moeten samen zorgen voor een gezonde en redelijke economie in onze gemeenten in unieverband.

Ph. L. (Gn.)

Er is veel werk, maar WIJ KOMEN HANDEN TEKORT

Dat zou als conclusie van de uiteenzetting, die zr Luyten, besturend zuster van ons diakonessenhuis Tabitha te Scheveningen in de bestuursvergadering van 10 februari gaf, kunnen gelden. Alle bedden zijn bezet; alle patiënten vragen hun verzorging. Wat? Zij hebben er récht op, want wij hebben hun verpleging aangeboden. Meer, wij zijn verplicht hen te helpen, tén allerlaatste en allerdiepste om Christus' wil.

En toch gaan we uitbreiden

Een belangrijk deel van de vergadering werd gewijd aan een uitvoerige gedachtenwisseling met een in onze kringen bekende architect. Kunnen we geen nieuw verpleeghuis bij het bestaande gebouw aan de Badhuisweg 99 plaatsen? Of moeten we elders heen? Welke mogelijkheden zijn er nog op dit terrein? Dat vérbouw van het bestaande pand in de huidige situatie en bij de eisen, die vandaag gesteld worden, wel niet meer mogelijk is, is ons duidelijk geworden, de kosten daarvan zouden de baat verre te boven gaan. Of zoals de architect het formuleerde: Nieuwbouw is duur, verbouw bijna onbetaalbaar. Niet alleen vanuit financiële overwegingen zal echter van verbouw afgezien moeten worden, maar vooral ook met het oog op de beperkte ruimte, die ter beschikking staat en verkregen kan worden.
Nieuwbouw dus.
Maar ook dát is geen kleinigheid. Er moeten heel wat besprekingen met allerlei ambtenaren gehouden worden. Zelfs schuwt onze voorzitter, ds J. Broertjes, niet een bezoek aan een ministerie. Daar gaan verscheidene uren in zitten, onbetaalbare uren. Niet onbetaalbaar, omdat onze bestuursleden zulke dure mensen zijn, maar omdat het gaat om mensen, die hulp nodig hebben, die liefde moeten ervaren.

Met hamer en kwast

is de laatste maanden vlijtig gewerkt. En het resultaat mag gezien worden. Zij, die de gerestaureerde kamers en gangen bezagen, waren prettig verrast. Natuurlijk, het heeft geld gekost. Maar dank zij de Tabitha-bouwaktie kon dit doorgang vinden, zonder te moeten bezuinigen op de voeding, verzorging of wat dies meer zij. Een blijde zuster Luyten kon ons dan ook vertellen, dat de patiënten zich bijzonder verheugd en dankbaar toonden over de resultaten van de timmerman en de schilder. Met een hamer en een kwast en een paar rolletjes behang is enorm veel te bereiken. Ook de gangen kregen een beurt, zodat kamers en gangen harmoniëren.
Was u wel eens op de zolderverdieping? U moest uw hoofd hier en daar bukken. Dat moet nog, want de balken moesten wel blijven zitten. Maar met hard- en zachtboard, behang en verf is ook hier enorm veel ten goede veranderd. Zowel de oudere als de jongere personeelsleden zijn nu vrij behoorlijk gehuisvest. Maar in een nieuw gebouw zou dat nog prettiger kunnen...
En niettemin: Meisjes, komt werken in Tabitha - Scheveningen!

De spruit

Iemand heeft ons bejaardentehuis in Stadskanaal deze naam gegeven. Waarom? Waarom niet? Stond 1964 niet in het teken van een uitbreiding van ons diakonaal werk, die van verstrekkende invloed zal blijken te zijn in de toekomst? Vooral voor de veenkoloniën. Met verlangen zien we uit naar de dag, dat we de opname-capaciteit van dit te-

huis fors kunnen vergroten. En niet alleen gaan onze gedachten in de richting van het verzorgen van gezonde maar ook van invalide bejaarden. Zal er nog eens een flink verpleeghuis in de veenkoloniën, de bakermat van het baptisme, verrijzen? Dat hangt mede van u af. Vele kleintjes maken één grote. En ook geldt: Eendracht maakt macht.

Nog een spruit?

Hoe staat het met de voorbereidingen voor de stichting van een verpleegtehuis in Amsterdam? Lukt het? Lukt het niet? Dat hangt niet alleen van de goedgunstigheid van de betreffende instanties en evenmin van de ijver van de bestuursleden, maar evenzeer van u af.

De personeelsvoorziening vormt niet één der geringste obstakels. We kunnen tenslotte niemand dwingen, in een tehuis voor valide en invalide bejaarden te gaan werken. We hebben niet het recht in te grijpen in iemands plannen. Ieder is vrij. Ook iedere christen. Ook iedere baptist. Ook iedere baptisten-verpleegster(er). Ook ieder baptisten-meisje, dat handen aan het lijf, ogen in het hoofd en een hart in haar binnenste heeft.
En nochtans wagen we het, een dringend beroep te doen op hen allen: U, die ons kunt helpen, help ons! Overweeg, of u niet een deel van uw leven kunt wijden aan de verpleging in onze eigen tehuizen.

Vanzelfsprekend is veel gelegen aan de inzichten en inspanningen van het bestuur en van allen, die door het bestuur voor deze zaak worden aangetrokken.

Afscheid

Zondag 21 februari zal afscheid genomen worden door de baptistengemeente te Scheveningen van haar voorganger, ds K. Corporaal. Deze zal voortaan de herderstaf ter hand houden in de gemeente te Muntendam.
Ds Corporaal heeft de laatste jaren met veel liefde en zorgvuldigheid ook de geestelijke verzorging van de patiënten in ons verpleegtehuis behartigd. Letterlijk be*hart*igd. Patiënten en bestuur zijn hem daar zeer dankbaar voor. Gaarne wensen we hem een rijk gezegende tijd in Muntendam.

Tabitha Bouw Aktie

Waar blijft het geld, dat u daarvoor gegeven hebt? Het bestuur besloot, dat alles wat tot nu toe binnen kwam, ten goede zal komen aan het huis in Scheveningen, tenzij de gevers anders bepaalden. Voortaan geldt deze regeling:
a. giften zonder nadere bestemming worden door het bestuur naar bevind van zaken daar ingezet, waar dit nodig is;
b. giften waaraan u een bepaalde bestemming geeft, zullen alleen voor dat doel gebruikt worden. Waarvoor kunt u geven? Voor Tabitha-Scheveningen, voor Tabitha-Stadskanaal; voor Tabitha-Amsterdam; voor Tabitha-Nederland. Dit laatste is dus het algemene, bekende en nog niet bekende werk.
Wist u, dat er allerwegen in onze gemeenten over het diakonale werk gedacht en gestudeerd wordt? In Sneek en in Haarlem is men reeds ver gevorderd met plannen voor een bejaardentehuis. In Musselkanaal wordt gewerkt aan uitbreidingsplannen. Ook vanuit het oosten kwamen desbetreffende vragen tot ons. Met of zonder Tabitha, raadsleden en anderen bezinnen zich op de vraag: Wat kunnen, wat moeten wij doen?
Wij, Zijn knechten, zullen bouwen, en de God van de hemel — en van de mensen, de zieke, de bejaarde, de hulpbehoevende mensen — zal het ons doen gelukken.

Nog een afscheid

Toen in november 1963 een eerste bespreking over de mogelijkheid van een Tabitha-bejaardentehuis te Stadskanaal plaats vond in het huis van br B. Hof te Groningen, was br D. Olijslager, Stadskanaal, daar niet bij. Althans niet in de gestalte, die in onze gemeenten zo bekend is. Maar zijn interesse was geheel aan de kant van de overleggende broeders. Toen dan ook een beroep op hem werd gedaan het voorzitterschap van de voorbereidingscommissie op zich te nemen, weigerde hij niet. Ook toen de aankoop van het huis een feit was geworden, bleef hij als vanzelfsprekend de voorzittersstoel van de beheerscommissie bezetten. In en buiten zijn huis heeft hij zeer veel werk voor dit stukje Koninkrijk-Gods-werk gedaan.
Om gezondheidsredenen acht br Olijslager nu echter de tijd gekomen, dit stuk werk aan anderen over te dragen; daarnaast blijft er immers in gemeente en unie nog zoveel voor hem te doen.
Wij willen br Olijslager gaarne openlijk onze grote dank betuigen voor zijn bezieling en stuwing. En zijn vrouw voor de gastvrijheid!

Een vroom staartje?

Neen, echt niet. Maar toch willen we dit verslag niet beëindigen aleer we u hebben opgewekt ook de arbeid van Tabitha — in Scheveningen en in Stadskanaal, in ziekenzaal en bestuursvergadering, in bespreking in een departementsafdeling en in een huiskamer — in uw gebeden te gedenken. Als de Here het huis niet bouwt... al is het ook een verpleeghuis voor volkomen hulpeloze schepselen... tevergeefs bouwen deszelfs bouwlieden daaraan.

H. Ploeger,
waarnemend secretaris

Uit ons Unie-Bureau

Hierbij maak ik nog eens opmerkzaam op de vakatures, die wegens periodieke aftreding vervuld moeten worden door verkiezing ter algemene vergadering der Unie. Het is goed, dat u het volgende goed leest, want er is na de vorige publikatie nog een vakature bijgekomen. Het is nu dus zo, dat er in elk geval kandidaten gesteld moeten worden voor de volgende funkties:

a. één kandidaat voor voorzitter van de algemene vergadering.

b. twee kandidaten voor de uniekommissie (aftredend en niet herkiesbaar zijn de broeders D. Olijslager en S. H. v. d. Werf).

c. twéé kandidaten voor de ECU (aftredend en niet herkiesbaar is ds N. J. van Beek; aftredend is br H. H. Blok te Dieren, doch deze stelt zich niet herkiesbaar).

d. één kandidaat voor de CvdO (aftredend en niet herkiesbaar is ds Ph. Lindeman).

e. twee kandidaten voor de unie-zendingskommissie (aftredend en niet herkiesbaar zijn zr G. Brongers en br W. Modderman).

f. één kandidaat voor de redaktie van De Christen (aftredend en niet herkiesbaar is ds Ph. Lindeman).

g. twee kandidaten voor de redaktie van De Zaaier (er is één vakature sedert verleden jaar; verder is ds N. Bandstra aftredend en niet herkiesbaar).

Er zullen dus met elkaar in elk geval 11 kandidaten gesteld moeten worden. Dat kan gedaan worden door de gemeenten, door de uniekommissie en door de betrokken kommissies. De namen van de kandidaten moeten met hun schriftelijke bereidverklaring bij het uniesekretariaat zijn ingediend *uiterlijk* 12 maart 1965. Graag herhaal ik: wijsheid, genade en gebed zullen het zijn, die deze belangrijke zaak van het zoeken van de rechte man op de rechte plaats moeten dragen en begeleiden.

Weet u waar ik ook met verlangen naar uitzie? Naar de verdere aanmeldingen door de sekretarissen der gemeenten van de deelnemers aan de ontmoetingsdag van „Zaaiers" op zaterdag 13 maart in Hengelo. Daar zullen de verschillende methoden en mogelijkheden betreffende de Zaaier-arbeid besproken worden door hen die door de gemeenten daarheen afgevaardigd worden en met interesse en verantwoordelijkheid deze zaak dienen. Ja, deze Zaaier-zaak is als evangelisatietaak een belangrijke verantwoordelijkheid van onze gemeenten en raden. Daarom juist verwachten wij met verlangen de aanmeldingen, en wel vóór 1 maart aan het unie-bureau, zoals al geschreven is. U weet: de reiskosten van één (degene die met zorg, met zin en met ziel de Zaaier-arbeid in uw gemeente behartigt) worden graag door De Zaaier vergoed, en de reiskosten van de tweede (zou dat niet iemand van de raad kunnen zijn?) kunnen hoofdelijk omgeslagen worden, zodat het met elkaar niet meer dan zo'n f 10,— kost! Want voor de koffie en een broodje

wordt gezorgd! Er zijn reeds meerdere aanmeldingen, ook vanuit het hoge noorden (Dokkum!). Daarom sekretarissen, die nog niet schreven, laat het vooral tijdig, uiterlijk 1 maart, aan het uniebureau weten, wie er uit uw gemeente komen naar de Zaaier-ontmoeting op 13 maart in Hengelo. T. Jansma

RADENKONFERENTIE

De radenkonferentie van de baptistengemeenten in Drenthe wordt gehouden op woensdag 3 maart a.s. half acht, in de baptistenkerk, Prinsesselaan 6[1] te Emmen.

Agenda

Ds Ph. Lindeman van Groningen zal een inleiding houden over het onderwerp: *„De geldigheid en vorm van de doop".* Verder zullen er mededelingen worden gedaan omtrent onze bondsdag op de tweede paasdag 19 april a.s. en vermoedelijk ook over de landdag op tweede pinksterdag op 7 juni a.s. D.M.

Mededeling

Wie kan de administratie, Dalweg 77, Arnhem, helpen aan het tegenwoordige adres van de volgende abonnees? Bij voorbaat dank.

B. Maarssen, v.h. Ganzebloemstraat 22, Eindhoven; A. Mars, Den Boschstraat 28, Haarlem; H. v. d. Berg, Goudenregenstraat 78, Den Helder.

Lezers aan het woord

Geachte eindredakteur,

Lezende in De Christen van 12 februari (Is God op de terugtocht? en Zand en Zaad) kwam ik ook in een toestand van half waken half dromen en droomde over het gelezene en over ervaringen in eigen gemeente van voorheen en nu. En ik zag veel. Te veel om te vertellen.

Bij het ontwaken viel mijn aandacht op Hand. 2 : 41—42 en 1 Kor. 14 : 25—26. Hebben deze gedeelten van de bijbel voor onze tijd nog waarde? Het antwoord was: ja.

Dan de vraag: Zijn wij nog gemeente of zijn wij ook een kerkgemeenschap geworden? Zoals ik kort geleden één onzer voorgangers hoorde zeggen: „Wij zijn nog maar een jonge kerkgemeenschap." Ik kreeg een antwoord: „Nee, gelukkig, God is niet op de terugtocht."

Wij zijn op de terugtocht, langs wegen van vorm en organisatie maar God dank, we kunnen nog terug. Langs welke weg? Ik dacht, dat we die wel konden vinden in Openb. 2 : 4—7.

En laten we dan niet, zoals zovelen, vragen: Hoe doen ze het in andere gemeenten, of in andere kerken? om dan wat we dáár mooi vinden na te doen. Nee, maar wat zegt ons Gods woord in dit geval (zie bovengenoemde teksten). En dan heel gewoon doen, ik bedoel geen poespas, vorm en gewoonten. God ziet toch slechts het hart aan, wij hoeven niet te vrezen (Openb. 1 : 27), wij moeten tot de ontdekking komen wie wij zijn en welke rijkdommen God voor ons klaar heeft liggen, die wij nog niet in ontvangst genomen hebben. Dan hebben wij niet zoveel vragen meer, maar zullen wij meer danken (Openb. 1 : 5b).

Stadskanaal. A. A. Raadsveld

ZAAIERDAG

Programma van onze eerste ontmoeting als Zaaiers op zaterdag 13 maart 1965 in de jeugdzaal van de kerk aan de J. Catsstraat te Hengelo-O, beginnend om 11 uur vm, eindigend om 4 uur nm.

Opening van de bijeenkomst door de eindredakteur, ds F. E. Huizinga met een paar woorden n.a.v. Prediker 11.
Gebed door ds N. Bandstra, Borne.
Wie er allemaal zijn en vanwaar ze komen.
Mededelingen van ds T. Jansma, de administrateur.
Korrespondentie met de eindredakteur.
Gesprek over De Zaaier, waar ieder aan mee mag, kan moet doen.
Br R. Reiling uit Emmen vertelt over de plaatselijke organisatie.
Uitwisseling van ervaringen.
Slotwoord door ds H. v. d. Werf, Den Haag.
Dankzegging door ds C. van Wier, Almelo.

Alles op goede tijden onderbroken voor door ons te leveren spijs en drank. U weet, de Zaaier heeft vrij reizen. Zijn of haar begeleider of begeleidster, die namens de gemeente meekomt, rekent op een hoofdelijke omslag der reiskosten. Een goede reis gewenst en tot ziens.

De redaktie.

Heden nam God van ons mijn geliefde man, onze geliefde vader en opa

EVERHARDUS KRUIZE

op de leeftijd van 55 jaar.

E. S. KRUIZE—FEENSTRA
Haren: W. KRUIZE
F. KRUIZE—VAN DAM
Paul Evert
Groningen: F. S. KRUIZE

Groningen, 10 februari 1965
Hondsruglaan 23-I.

Heden nam de Here tot Zich in Zijn eeuwig huis, onze lieve moeder, behuwd- en grootmoeder

WIJTSKE DE JONG

weduwe van Sipke van der Werf, in de leeftijd van 82 jaar.

S. H. van der Werf
M. van der Werf - Van der Veen

T. W. van der Werf
Sipke van der Werf

Sneek, 11 februari 1965
Kleinzand 9

De begrafenis vond plaats maandag 15 februari 1965, voorafgegaan door een rouwdienst in de baptistenkerk te Sneek.

Ds. K. KORPORAAL
en
Mej. M. BOTS

geven u kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats vinden op vrijdag 26 februari om 14.20 uur ten stadhuize, Javastraat 26 te 's-Gravenhage.

Kerkelijke huwelijksbevestiging om 15.00 uur in de Zorgvlietkerk, J. W. Frisolaan 9 te Scheveningen, door ds W. Harkema.

Scheveningen, februari 1965
Doornstraat 25
Van Egmondstraat 132

Toekomstig adres: Bredeweg 5, Muntendam

Wie heeft een

BABYCOMMODE

en wil het tegen een kleine vergoeding missen? Br. onder nummer 76 aan de administratie van dit blad.

---

26 februari 1965 81e jaargang Nr. 3771

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Enkele kanttekeningen bij de VRIJHEID van godsdienst van geloof van geweten

Het tweede Vaticaanse Concilie nam het schema over de godsdienstvrijheid niet aan!
Een stroom van verontwaardiging, verontrusting en bevreemding brak los. Het was toch hoogste tijd, meenden zeer velen, dat eindelijk eens uitgesproken werd door een machtig college als het concilie, dat voor de protestanten volledige vrijheid van geloof en geloofsbeleving mogelijk moet zijn. Vooral in Spanje bijvoorbeeld.

Niet alleen voor christenen

Moet een andere godsdienst, een andere levensbeschouwing ruimte van bestaan hebben? Moet iemand, die zich atheïst noemt, geduld worden? Mag hij propaganda maken voor zijn overtuiging?
In Canada heeft een nederlands emigrantenechtpaar een resolute weigering ontvangen op zijn verzoek het canadese staatsburgerschap te mogen ontvangen. Reden: Zij had opgegeven atheïst te zijn.
Tijdens het bezoek, beter gezegd, reeds vóór het bezoek van de paus aan India, waar begin december in Bombay het Eucharistisch Wereldcongres werd gehouden, hebben hindoeïsten en boeddhisten protesten geuit tegen dit bezoek. India behoort aan de hindoeïsten, respectievelijk de boeddhisten.
Ditzelfde land zit nog altijd met het probleem van zijn buurland Pakistan, waar het mohammedanisme staats-, in ieder geval heersende godsdienst is.
Soedan, de half arabische half negerstaat in Afrika, heeft in 1963 alle missionarissen en zendelingen uitgewezen. De Islam is de heersende godsdienst, zegt de regering.
In Zuid-Vietnam hebben reeds meerdere boeddhisten zelfmoord gepleegd op een spectaculaire wijze: Door verbranding. Zij wilden de aandacht vestigen op het feit, dat de heersende rooms-katholieke regering de boeddhisten zo niet onderdrukte, dan toch achterstelde.

Ook voor christenen

In Griekenland worden de evangelische, kleine gemeenschappen op een veelvuldige wijze in hun arbeid belemmerd. Leden van zulke gemeenschappen hebben het economisch bijzonder zwaar, omdat voor hen slecht arbeid te krijgen is.
In Rusland, waar het communisme heerst, is officieel vrijheid van godsdienst. Vele theoretici der communistische partij leggen dit grondwetsartikel zó uit: Ieder moet vrij van godsdienst zijn. Daarom wordt de godsdienst bestreden en haar aanhangers belemmerd in de uitoefening van de godsdienstige plichten en plechtigheden.
In dit land is de orthodoxe kerk wel de grootste kerk. Er waren echter ook rk christenen. Deze zijn echter met medeweten en met medewerking van de orthodoxe kerk vervolgd. Nog maar enkele jaren geleden werd de rk metropoliet Slipvei vrijgelaten en kreeg hij gelegenheid om naar Rome te reizen.
Over Spanje zullen we hier zwijgen, omdat daaraan genoegzaam aandacht besteed wordt, ook en vooral in de grote pers, ook en vooral in verband met bepaalde politieke situaties en aspiraties, zowel van voor- als tegenstanders, zowel in Spanje zelf als ook in Nederland.

Geen modern probleem

Alle eeuwen door is er de vraag geweest, of een andersdenkende geduld dan wel vervolgd moest worden. Om bij het christendom te blijven: De eerste eeuwen der kerkgeschiedenis is de geschiedenis van de kerk der martelaren. Pas onder Constantijn de Grote, in het Edict van Milaan (313), verkreeg de kerk rechtspersoonlijkheid. Dat wil zeggen: rechtsgelijkheid ten opzichte van andere godsdiensten en levens- en wereldbeschouwingen. De kerk werd niet meer vervolgd.
Toen de kerk officieel staatskerk werd — onder keizer Theodosius in 380 — kwam voor haar de vraag, of zij levensruimte moest gunnen aan godsdiensten, die met het christendom niets en niemendal te maken hadden. Nog actueler werd de vraag, of aan christelijke, niet-rooms-katholieke stromingen ruimte gegeven moest worden. Moest de overheid ook de ketters beschermen?
Karel de Grote loste in zijn rijk dit probleem met het zwaard op; de Saksers werden gedwongen de christelijke godsdienst te aanvaarden. De Friezen aanvaardden het christendom niet zo ge-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Als een mens zichzelf vergeet doet hij dingen die anderen zullen onthouden . . .**

makkelijk, want voor hun gevoelen was het christendom de godsdienst der Franken, dus de godsdienst van die mensen, die de Friezen in hun volksbestaan bedreigden. De dood van Bonifatius door moordenaarshand in 754 bij of in Dokkum was niet geheel vrij van een politiek tintje.
De roomse kerk duldde geen andersdenkenden in de wereld, die door haar, officieel of door haar leden, beheerst werd. De afscheidingen van de monofysitische en nestoriaanse kerken kon niet voorkomen worden. Maar waar het roomse zwaard kwam, heerste de roomse kromstaf. Omgekeerd was er geen ruimte meer voor de roomse kromstaf, waar andere kerken heersend waren geworden.

De reformatoren en de godsdienstvrijheid

De Zwitser Ulrich Zwingli stond aanvankelijk zeer sympathiek tegenover Blaurock, Grebel, Mantz, zijn zürichse bijbelstudievrienden. Toen de scheiding kwam, kwam deze zó radicaal, dat zijn vroegere vrienden door hem tot vijanden verklaard werden. Velen, die zich bij deze mannen aansloten en die wij dopersen noemen, werden door de kerk van Zürich vervolgd. Niet alleen dus door de rk kerk maar ook door de reformatorische kerk.
Overbekend is de meedogenloze strijd, die Luther gevoerd heeft tegen de dopersen, die hij alleen maar de naam dwepers waardig keurde. Hij haatte de dopersen even sterk als de roomsen. Restanten daarvan zijn nog te vinden in de Augsburgse confessie, waar de dopersen een „rot" genoemd worden.
Johannes Calvijn is bekend geworden als onverdraagzaam hervormer door zijn kwestie met Michael Servet, die door zijn toedoen op de brandstapel terecht kwam. Servet loochende de drieëenheid.

Nederlandse calvinisten en de godsdienstvrijheid

Toen onder leiding van de eerst lutherse en daarna calvinistische Prins Willem van Oranje het nederlandse grondgebied gezuiverd werd van Spanjaarden, betekende dit tegelijk, dat het grondgebied gezuiverd moest worden van roomsen.
Men ging daarbij niet zachtzinnig te werk. Minstens even ruw als de Spanjaarden. De vervolgingswaan richtte zich tegen de roomsen, maar ook tegen de doopsgezinden oftewel de mennisten. Duizenden zijn verjaagd of gedood. In een latere periode liet men deze mensen oogluikend toe, zodat de roomsen in Amsterdam een schuilkerk hadden aan een gracht, boven in een herenhuis (Onze lieve Heer op zolder). De doopsgezinden bouwden hun kerken achteruit (schuilkerken), uit het volle zicht (zo in Leeuwarden aan de Wirdumerdijk, in Workum aan het Noord, en andere plaatsen).
Wie de geschiedenis van de Afscheiding van 1834 bestudeert, ontdekt, dat ook toen mensen, die van de geëigende paden van de vaderlandse kerk „afdwaalden", hardhandig tot de orde geroepen werden. Honderden hebben hoge boetes moeten betalen, omdat zij samen kwamen voor de dienst des Woords op eigen gekozen plaatsen.
Er was sedert het twaalfjarig bestand (1609—1621), waarin de remonstranten het loodje moesten leggen, dus nog niet zo bar veel veranderd.

Heeft de dwaling recht van bestaan?

Dat is de grote vraag in de zaak van de godsdienstige (on)verdraagzaamheid.
Wie een bepaalde godsdienstige stroming als dwaling aanwijst, gaat uit van een bepaalde overtuiging, nl. van déze dat er ook een ándere godsdienstige stroming is, die niet dwaalt. „Waar" staat tegenover „vals". En vanzelfsprekend is waar beter dan vals. Maar wat is waarheid? De christen beroept zich op de bijbel, op de Openbaring van God. Maar de mohammedaan doet hetzelfde, als hij zich beroept op de Koran. En de communist beroept zich op de wetenschap, als hij beide bestrijdt. Moet de *overheid* ingrijpen in de strijd der geesten? Vanouds hebben de doperse gelovigen een ingrijpen van de overheid verworpen. De godsdienstvrijheid is een erezaak geweest voor deze mensen. Ook voor de baptisten. Zij behoren tot de voorvechters van een staat waarin ruimte is voor iedereen en voor iedere overtuiging. Amerika, de Verenigde Staten dan, is niet denkbaar zonder deze principes, waarvoor gevochten is door de uit Europa verjaagden-om-des-geloofs-wille.
Kerk en staat gescheiden. De staat moet iedere burger beschermen. Ook de burger, die godsdienstige of wereldbeschouwelijke ideeën huldigt, die ingaan tegen die van de meerderheid, of zelfs kwetsend zijn voor de gevoelens, de gewetens van vele anderen. Vrijheid van godsdienst, van geloof, van geweten, sluit ook in de vrijheid om propaganda te mogen maken voor zijn overtuiging. De overheid mag bij het benoemen van personen in overheidsdienst zelfs niet discriminerend optreden; ieder heeft recht op een overheidsambt, als hij daarvoor de geschikte kwaliteiten heeft.

Moet de waarheid beschermd worden?

We kunnen kort zijn. „Die Wahrheit ist untödlich", zei Balthasar Hubmaier, die zijn leven in de 16de eeuw liet in de vervolgingsstrijd tegen de dopersen. Dat is niet: „De waarheid is onsterflijk", maar „De waarheid is niet te doden". Voor Hubmaier was dit een geweldige ontdekking; men kon hem wel van het leven beroven, maar daarmee had men nog niet DE waarheid gedood. We hoeven, en we kùnnen de waarheid niet beschermen. Tenminste niet als *staatsburgers*.
Wel als burgers van het rijk van God. Dan zullen we de wacht op de muren moeten betrekken. Niet om de waarheid te beschermen, te verdedigen, maar die te proclameren. Desnoods dwars tegen de stroom van onwaarachtigheid en valsheid in.

Moeten de „eenvoudigen" beschermd worden?

Niet elke vervolging van andersdenkenden stoelde op onedele motieven. Integendeel! Roomsen en calvinisten vervolgden, als ze de mogelijkheid hadden, hun tegenstanders niet om de tegenstanders te vernietigen, maar om de eigen mensen te beschermen.
Wie vandaag de charlatans met het Woord hoort en leest, bekruipt de ene huivering na de andere. Er zullen doodgewone mensen, tot nu toe blij en gelukkig met de zekerheid, een kind van God te zijn, misleid en ongelukkig gemaakt worden. Er zijn jongleurs bezig in ons land, die met grootse slogans en schijnbaar volkomen sluitende redeneringen een storm doen opwaaien, die slachtoffers zal maken. En we staan machteloos. Er zijn lieden, die „de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden", maar dat doen met een schijn van godzaligheid.
Je zou soms wensen, maar je mág het niet wensen, dat zulke mensen de mond gesnoerd kon worden met de sterke arm. Maar je mág het niet wensen. Hoewel je hart uitgaat naar de minder machtigen dan déze geweldenaars met het woord en de psychologie.

Verdraagzaamheid vraagt moed

Je mág het niet wensen. Maar je mag wel bidden, dat de Heer ZIJN WOORD doe zegevieren over het woord van de mensen, over de manipulaties met het Woord door de mensen.
Maar het lijkt alsof de Heer niet hoort. Niet vaak genoeg hoort. Dwaling en leugen schijnen menigmaal te zegevieren. Valsheid en ongerechtigheid bezetten parlementsgebouwen en ministeries. Zendelingen worden uitgewezen en gelovigen gedood.

Inderdaad, de Heer laat het onkruid tussen de tarwe dóór groeien.
Tot de dag van de oogst.
Het vraagt om moed om in de oogst te blijven geloven.

Ploeger

Adreswijziging

Het adres van ds H. van der Werf luidt thans: Tomatenstraat 157, 's-Gravenhage, telefoon 0 70 - 33 87 61.

De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten behoeden in Christus Jezus.

Philipenzen 4 : 7

Aan rustige wateren

De vrede Gods

Vrede! Wat een lieflijk woord is dat. Als er van vrede sprake is, denken wij aan het tegengestelde daarvan: oorlog. Oorlog, dat betekent onvrede. Wat is er een onvrede in de wereld. Onvrede tussen volken onderling die zich veelal openbaart in oorlog met al de verschrikkelijke gevolgen daarvan. Dood en verderf, honger, ziekte en ellende.

Maar niet alleen is er onvrede tussen de volken dezer aarde, maar ook tussen mensen onderling. Onvrede tussen ouders en kinderen, tussen familieleden en ook tussen mensen die zich christenen noemen. En overal waar onvrede is, daar is onrust, verdriet en gemis aan levensvreugde. Alleen waar vrede heerst, is rust en verblijden.

De oorzaak van alle onvrede op deze aarde is een gevolg van het feit dat er geen vrede is tussen God en de mensen. Dat men niet in goede harmonie met God leeft. Dat is begonnen bij de eerste mensen, die woonden in het paradijs, waar alles vrede ademde. Door ongehoorzaamheid aan Gods gebod werd de harmonie met God verstoord en kwam er onvrede in het hart des mensen. Er kwam angst en vrees voor God en daarom trachten zij zich voor Hem te verbergen. Geen vrede meer in het hart; geen vrede op aarde.

God, die de God des vredes is, wilde niet in onvrede met de mensen verkeren. Om de vrede te herstellen zocht Hij de mens, die zich voor Hem verborgen had op en riep: Adam, waar zijt gij? Hij baande voor hen de weg om weer tot vrede met Hem te komen door in het vooruitzicht te stellen dat het zaad der vrouw, de slang (lees hiervoor satan) — de eigenlijke oorzaak van de onvrede met God — zou verdelgen. Door het gelovig aanvaarden van die belofte zou de vrede met God weer hersteld worden. Dan vrede met God en vrede op aarde.

Vrede op aarde. Dat zingen wij op het kerstfeest. Het is een herhaling van het lied dat de engelen gezongen hebben bij de geboorte van Jezus. Er is echter niet alleen gezongen van vrede op aarde maar er is met die woorden ook dikwijls de spot gedreven. Vrede op aarde? Het mocht wat. Zag men niet veeleer overal onvrede die zich openbaart in oorlogen en revoluties? Oorlogen in het groot tussen de volken en oorlogjes in het klein bij de mensen rondom ons. En maar zingen: vrede op aarde. Allemaal onzin.

Maar het was geen onzin wat de engelen zongen doch heerlijke realiteit. Zij zongen niet alleen ,vrede op aarde', maar hebben er aan toegevoegd voor wie die vrede bestemd zou zijn. Vrede op aarde in mensen des welbehagens. Dat betekent: in mensen in wien God een welbehagen heeft. Dat zijn helaas niet àlle mensen. God heeft wel àlle mensen lief, maar Hij kan in al die mensen geen welbehagen hebben. Ouders hebben ook al hun kinderen lief maar als er onder die kinderen sommigen zijn die niet in goede harmonie met hen leven, die opstandig zijn en dingen doen die verkeerd en slecht zijn, dan blijven zij die kinderen wel liefhebben, maar ze kunnen toch geen behagen daarin hebben. Liefde èn behagen is er als er tussen ouders en kinderen een goede harmonie is. Niet anders is het tussen God en de mensen. Een welbehagen heeft God slechts in die mensen die door het doen van Zijn wil in goede harmonie met Hem verkeren. En dit is de wil van God, dat wij geloven in Zijn Zoon Jezus Christus en Zijn geboden bewaren, in hen heeft God een welbehagen. Die mens heeft de vrede Gods in zich. Die heeft vrede op aarde ook al is er rondom hem overal onvrede. Die smaakt de vrede Gods die alle verstand te boven gaat. Een vrede die door niets verstoord kan worden.

Hebben wij die dit lezen reeds deel aan die vrede Gods? Zij zal alleen ons deel worden en blijven als wij de wil van God volbrengen door te geloven en te blijven in Christus Jezus, die gezegd heeft: Mijn vrede geef ik u.

Winschoten J. B. de Neef

De kinderdoop in het geding in Engeland

Naar aanleiding van de bezwaren tegen de kinderdoop, die voor enige geestelijken uit de Church of England zo ernstig werden, dat zij hun ambt en positie er aan gaven, hield het orgaan van de kerk een snelle enquête. Half januari werden enige vragen gepubliceerd met het verzoek aan de lezers om vóór het eind van de maand reakties in te zenden.

Ruim duizend antwoorden kwamen binnen, 341 van geestelijken en 727 van leken. Thans worden de antwoorden gepubliceerd samen met bladzijden vol uitvoerige brieven over de kinderdoop. Uit dit alles blijkt wel, dat deze kwestie voor velen van belang is. Wij geven hier de resultaten van de enquête weer.

Vragen	Geestelijken		Leken	
	neen	ja	neen	ja
Acht u de huidige praktijk van het toedienen van de kinderdoop in de Church of England goed?	295	42	552	169
Meent u, dat er bijbelse gronden zijn voor de doopsbediening aan kinderen van belijdende leden?	46	286	286	402
Bent u van oordeel, dat de doop alleen aan kinderen van belijdende leden bediend mag worden?	121	201	402	267
Acht u het juist, dat peetouders beloften doen ten behoeve van kinderen?	155	172	410	269
Wenst u, dat de Church of England de kinderdoop geheel afschaft?	289	47	455	268

(Persbureau Ned. Herv. Kerk)

gemeenteberichten

ZEGEN IN HOOGKERK

HOOGKERK - (D.A.). — Het feest gaat door in Hoogkerk. Mochten we u de vorige maand vertellen, dat een oude broeder door de doop aan de gemeente werd toegevoegd, de eerste zondag van deze maand mocht een jonge broeder op zijn belijdenis gedoopt en aan de gemeente toegevoegd worden. Het koor, waar deze broeder lid van is, zong hem het lied ,,Ik ben een kind van God'' toe.
Bij het avondmaal werd hem het welkom toegeroepen door een broeder-ouderling. De koffietafel na zo'n dienst is altijd een ware feestvreugde.
Hoogkerk wordt rijkelijk gezegend door de Heer.

KORREKTIE

Door een zetfout werd De Christen van verleden week abusievelijk als nr 3710 genummerd; dit moest zijn 3770.

Uit onze wereld-wijde gemeen-schap

Olomouk, Tsjechoslowakije

De baptistengemeente te Sumperk is begonnen met een evangelisatiepost in het nabijgelegen Olomouk. In deze historische stad was in de 16e eeuw een sterke doperse gemeente gevestigd die echter door geloofsvervolging volkomen ten onder ging.

Muránská, Tsjechoslowakije

Op de leeftijd van 102 jaar stierf dezer dagen Michal Krisko, lid van de baptistengemeente te Muránská Dlhá Lúka, de oudste baptist van Tsjechoslowakije. Hij stond bekend als een vurig getuige van zijn Heer.

Washington, D.C., USA

Dr Billy Graham, de bekende amerikaanse baptisten-evangelist, sprak tijdens een te Washington D.C. gehouden perskonferentie zijn voldoening uit over de voortgang van de oekumenische beweging maar liet tevens het waarschuwende geluid horen geen christelijke eenheid te zoeken ten koste van het evangelie.

De evangelist prees de ontwikkeling van een konstruktieve dialoog tussen protestanten en rooms-katholieken. In dit verband herinnerde Graham aan zijn Boston-campagne verleden zomer welke door kardinaal Cushing werd aanbevolen en die de katholieken had aangespoord de bijeenkomsten bij te wonen. „Dit was niet mogelijk geweest wanneer er geen opmerkelijke verandering in de verhouding tussen protestanten en r.-katholieken had plaats gevonden", aldus de evangelist. „Niet alleen kwamen vele katholieken naar de bijeenkomsten, maar sindsdien is in vele katholieke publikaties over mijn werk geschreven en heb ik vele uitnodigingen van roomskatholieke zijde ontvangen om te spreken voor katholieke instellingen".

Kassel, West-Duitsland

Het uitvoerend comité van de duitse evangelisch vrij-kerkelijke gemeenten (hoofdzakelijk baptisten), benoemde tijdens zijn vergadering in Bad Homburg dr Willy Grün tot hoofdredakteur van het weekblad Die Gemeinde.

Dr Willy Grün, die aan het baptistenseminarium te Hamburg nieuwtestamentische theologie doceert volgt hiermee dr Ekkehard Krajewski op, die een beroep naar de baptistengemeente te Rüschlikon, Zwitserland, aanvaardde.

Nashiville, Tennesee, USA

Het bureau voor de statistiek van de Southern Baptist Convention (USA) heeft bekend gemaakt, dat de gemeenten van deze konventie in 1964 aan 374.418 personen de doop hebben bediend. Vergeleken met 1963 betekent dit een vooruitgang met 5,4 %. Het aantal gemeenten vermeerderde met 262, tot een totaal van 33.388. Het totale ledenaantal van de bij de Southern Baptist Convention aangesloten gemeenten bedraagt thans 10.601.515, hetgeen een groei van 2 % betekent.

Pembrokeshire, Wales

Rev. D. J. Michael, die kortgeleden overleed, heeft tijdens zijn 53-jarige ambtsperiode slechts één gemeente gediend. Toen hij in 1909 Cardiff Baptist College verliet verbond Rev. Michael zich aan de Blaenconin Baptist Church te Pembrokeshire en deze gemeente diende hij tot zijn emeritaat in 1962. Collega's karakteriseerden Rev. Michael als een ‚geliefde herder, een uitnemende geleerde en een overtuigd pacifist'. Zijn zoon, Rev. T. J. Michael, is voorganger van een van de grootste baptistengemeenten van Wales, die van Greenfield in Llanelly.

Rio de Janeiro, Brazilië

Zondag 31 januari was een menigte van honderdvijftigduizend mensen bijeen in Maracana Stadion te Rio de Janeiro, Brazilië, voor de start van een nationale evangelisatie-campagne welke de braziliaanse baptisten dit voorjaar en deze zomer zullen houden. Spreker op deze massale bijeenkomst was o.a. dr Joao Soren van Rio, president van de wereldalliantie.

De bijeenkomst in het stadion was de dag ervoor voorafgegaan door een 3 km lange parade door de hoofdstraten van Rio de Janeiro. Konfetti werd over de optocht en over de mensen aan de kant vanuit de ramen der kantoorgebouwen en woningen uitgestrooid. De stoet werd gevormd door voorgangers, gemeentewerkers, zendelingen en vertegenwoordigers van het geheel baptistenwerk in Brazilië. Verschillende aspekten van het werk werden gesymboliseerd door vlaggen, vaandels en allegorische voorstellingen.

Ook vanuit Europa nemen enkele baptistenvoorganger deel aan de grootscheepse evangelisatiecampagne van de braziliaanse baptistengemeenten. Dr Antonio Mauricio van Coimbra, Portugal, en dr Manfredi Ronchi, Rome, hebben een uitnodiging ontvangen om een evangelisatierondreis door Brazilië te maken.

Rome, Italië

De italiaanse baptistengemeenten hebben een uitnodiging ontvangen om met 60 vertegenwoordigers deel te nemen aan het tweede protestantse kongres, dat van 26 tot 30 mei a.s. te Rome zal worden gehouden.

Siloam Springs, Arkansas, USA

Dr Brooks Hays, een vooraanstaand baptistenleider in de USA en voormalig adviseur van de presidenten Kennedy en Johnson heeft een eredoktoraat in de theologie ontvangen van John E. Brown University te Siloam Springs, Arkansas.

Washington D.C., USA

De onlangs gevormde Baptist International University Corporation heeft een plan gelanceerd om in Washington te komen tot de stichting van een baptisten-universiteit. Voor de start heeft men 5 miljoen dollar nodig. Men denkt met de universiteit reeds in 1967 te kunnen beginnen; de school zal open staan voor alle rassen.

Moskou, Rusland

De algemeen-sekretaris van de unie van evangelische christen-baptistengemeenten in Sovjet-Rusland, A. V. Karev, werd onlangs in verband met zijn zeventigste verjaardag gehuldigd door de gemeente te Moskou.

Pam Keh, Korea

Ongeveer 250 personen — meest diakenen en zondagsschoolpersoneel —, vertegenwoordigende 26 baptistengemeenten in het Chun-Nam- en Chun-Puk-distrikt van Zuid-Korea, namen onlangs deel aan een een week durende trainingskonferentie in de baptistenkerk van Pam Keh. De deelnemers logeerden bij leden van de plaatselijke gemeente.

Sisak, Zuid-Slavië

Tien voorgangers en vijf lekepredikers namen deel aan de tweede theologische week, welke 19—25 januari te Sisak in Zuid-Slavië werd gehouden. Het thema van de konferentie was ‚De doop'.

v.D.

Mededelingen

RADENKONFERENTIE

De radenkonferentie der baptistengemeenten in het gewest Holland wordt D.V. zaterdag 13 maart a.s. gehouden in de jeugdzaal van de baptistenkerk te Utrecht, Herenstraat 34—36, aanvang 15.30 uur. Onderwerpen zijn:

De betekenis van de toekomstverwachting in het leven van onze gemeenten, door drs J. Reiling;
Evangelisatieproblemen in het westen des lands, door ds M. G. Boeschoten.

De gemaakte reiskosten worden op de gebruikelijke wijze verrekend.

K.B.

NADER BEZIEN

Kerkhistorische gebeurtenis

Verleden week donderdag vond er te Genève een gebeurtenis plaats, die — kerkhistorisch gezien — van de allergrootste betekenis schijnt te zullen worden. Bij zijn bezoek aan het hoofdkwartier van de Wereldraad van Kerken deelde kardinaal Augustin Bea, president van het (vatikaanse) sekretariaat voor de christelijke eenheid, namens het Vatikaan mee, dat de rooms-katholieke kerk bereid is mee te werken in een werkkommissie die voorbereidende arbeid te verrichten heeft voor een eventuele toekomstige samenwerking tussen de Wereldraad en Rome.

Van rooms-katholieke zijde zullen zes, van Wereldraad-zijde zullen acht mensen deel hebben aan de werkzaamheden van deze kommissie.

Men mag deze toenadering tussen de rooms-katholieke kerk en de niet-roomse kerken toejuichen of betreuren, het valt niet te ontkennen dat onze generatie getuige is van feiten, die nog slechts enkele decennia geleden onvoorstelbaar waren. Serieuze pogingen worden in het werk gesteld om de eeuwen bestaande kloof tussen de roomse en de niet-roomse christenheid te versmallen en, zo mogelijk, te overbruggen.

Of men in dat laatste ook werkelijk zal slagen kunnen we ons voorshands nog niet voorstellen. De toespraken welke bij de hierboven genoemde gebeurtenis gehouden werden — kardinaal Bea zei, dat men de hindernissen en moeilijkheden niet moest verheimelijken of uit de weg gaan, terwijl dr Visser 't Hooft zelfs opmerkte nog niet te weten hoe de tegenstellingen met elkaar verzoend zouden kunnen worden ... — getuigden dan ook beslist niet van een oppervlakkig optimisme.

Desondanks, de loopgraven en stellingen zijn verlaten en men is, na eeuwenlange vijandelijkheden, al is het dan ook aarzelend en onzeker, eindelijk aan de konferentietafel gaan zitten.

Intussen zal er, met name in het protestantse kamp, nog veel achterdocht jegens de oprechte bedoelingen van de rooms-katholieke gesprekspartner zijn. De liefde moet alle dingen bedekken, akkoord. Men zal bereid moeten zijn niet te spreken over de vreselijke dingen, die er in het verleden gebeurd zijn in naam van de ‚alleenzaligmakende kerk'. Wat dat betreft hebben lutheranen en kalvinisten de kerk van Rome niet zoveel méér te verwijten. Maar de liefde mag niet bedekken — het zou zelfs van liefdeloosheid getuigen — dat nog vandaag de dag protestanten achteruit worden gezet en ontrecht in rooms-katholieke landen, zonder dat het Vatikaan er een duidelijk protest tegen laat horen.

De zaak van de godsdienstvrijheid (en vooral het vatikaanse standpunt in deze zaak) ligt ons zwaar op de maag en op het hart. Als eerste punt op de agenda van de nieuwe werkkommissie zouden wij dan ook deze kwestie geplaatst willen zien.

En, als u ons eerlijk vraagt, eigenlijk hadden we liever helemaal klaarheid gehad inzake het vatikaanse standpunt over de zaak van de vrijheid van godsdienst aleer we met de kerk van Rome voorbereidende besprekingen zouden willen beginnen over een eventuele toekomstige samenwerking.

v. D.

DE BIDSTOND

Ik kan me niet voorstellen, dat er iemand in onze gemeente zou zijn die de bidstond niet nodig of misschien zelfs overbodig zou vinden. Bidden is nodig vinden we allemaal.

In een gemeente is het voorgekomen, dat op een gemeentevergadering de voorganger voorstelde de bidstond op te geven.

De gemeente telde een paar honderd leden, maar op de bidstond gebeurde het dat de voorganger er mèt zijn vrouw en nog één of twee getrouwen de hele gemeente vertegenwoordigde. De gemeente verwierp het voorstel met grote verontwaardiging en iemand uit de vergadering, die zelf nooit op de bidstond kwam, meende de voorganger ernstig te moeten vermanen dat hij met zoiets voor de gemeente durfde te komen . . !

Er zijn mensen die er niet eens aan denken dat de gemeente samenkomt om de bijbel te lezen en te bidden. Anderen echter denken er wel aan maar durven er niet heen te gaan, omdat ze bang zijn in het openbaar te moeten bidden. Nu deze vrees kunnen we wel wegnemen.

U bent niet verplicht hardop te bidden en het wordt ook niet van u verwacht. Dat klinkt misschien wat vreemd. Een bidstond is er toch om te bidden en wel hardop?

Een bidstond geeft gelegenheid om samen te bidden en vormt een gemeenschap waar iemand die de Heer in het openbaar wil danken en samen met anderen voor bepaalde noden wil bidden dit ten aanhore van broeders en zusters kan doen.

Het samen-bidden heeft een andere taak en plaats dan het persoonlijke gebed. Een bidstond kan spontaan gehouden worden, bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek, na een gesprek over de geestelijke dingen of in ons gezin. We moesten meer gelegenheden, zo midden in het leven, benutten om samen te bidden. De bidstond geeft nu gelegenheid tot dit samen-bidden. Het heeft een plaats náást ons persoonlijke gebed.

De bidstond moet echter vooral gezien worden als opdracht en taak van de gemeente. Het ligt niet aan onze beoordeling of het al of niet belangrijk is. We zijn geroepen tot de dienst der gebeden. Als zodanig staat het gelijk met de prediking en de viering van doop en avondmaal. Het gebed is een wezenlijk deel van het leven van de gemeente. Het gebed van de voorganger mag niet in de plaats komen van het bidden van de gemeente waar allen gelegenheid hebben zich uit te spreken. Ook al wordt verondersteld dat de gemeente in stilte meebidt en amen zegt op het gebed van de voorganger, op de bidstond komt het bidden van de gemeente méér tot zijn recht.

In het Nieuwe Testament blijkt dat de één na de ander bad. In ieder geval blijkt dat meerderen baden (1 Cor. 11 : 3, 4 en 14 : 16). Door de gemeente werd voortdurend gebeden (Hand. 12 : 5 en 12).

Onze openbare diensten zijn minder geschikt voor een bidstond. Natuurlijk kunnen daar ook anderen bidden. Maar het zal dan zo moeten zijn dat buitenstaanders het begrijpen en daarin het evangelie horen.

Een bidstond is geen openbare spreekgelegenheid. Dat tot troost en bemoediging van hen die het moeilijk vinden op de bidstond te bidden. En ook tot ernstige waarschuwing voor hen die in hun gebed een preek willen houden. Sommi-

VAN DE EINDREDAKTEUR

We zijn onze lezers erg dankbaar voor toegezonden knipsels en kranten. Wat dat laatste betreft, indien onze aandacht wordt gevraagd voor een bepaald artikel in zo'n toegezonden krant geef dan s.v.p. met rood potlood of anderszins aan wèlk artikel bedoeld wordt.

E.R.

gen zijn bang dat zij niet lang kunnen bidden. Iedereen zal dànkbaar zijn als u niet lang bidt! In de bidstond stichten lange gebeden zelden!
We zijn allen verantwoordelijk voor de arbeid die we samen doen. Het gebed van de gemeente bereidt de zegen voor. Door het gebed van de gemeente kan het gepredikte woord in toebereide aarde vallen en vrucht dragen. Het samenbidden geeft kracht om in het evangelie werkzaam te zijn, in welke tak van arbeid dan ook. En dan rekenen ook de zieken en de zendelingen en andere arbeiders in Gods Koninkrijk op de voorbede van de gemeente.
U neemt toch uw plaats wel in?

(Uit: ‚De boodschapper' - IJmond)

zand en zaad

(Ontstaan door Frappez toujours.)

Daar heeft iemand mij een onrustige maandagmorgen bezorgd. Ik was juist bezig met een poging om voor De Zaaier — uw evangelisatieblad — iets te schrijven, toen de post kwam. Een grote en een kleine zwartgerande brief, een paar kranten en een kaart. En op die kaart: Is de „kerkdienst" werkelijk bedoeld voor de „buitenkerkelijke"? Is déze ontwikkeling: van gemeentelijke dienst tot „openbare dienst", niet mee verantwoordelijk voor het verschuiven van aksent van gemeentelid naar predikant, die de „vrijgestelde evangelist" is geworden? Droom s.v.p. hier nog eens over...
Ja, kom, ik kan niet zomaar dromen. En zeker niet op maandagmorgen als de golfslagen van de zondag nog te hoog gaan. Het was slecht weer gisteren en je mocht blij zijn als de sneeuw- en hagelbuien net niet in de tijd vielen waarop de gemeente zich klaarmaakt om ter kerke te schrijden of te rijden. Ds Visser van Heerenveen heeft daarover een leuk mopje weggegeven in zijn gemeentebode. Goed, voor u misschien met een klein baardje, maar ik ben er toch wel door gesticht. De dominee kijkt door het venster, staande op zijn preekstoel en ziet een rij van auto's voor de kerk staan. Het schiet hem door zijn geest: waar zijn toch de armen der gemeente? en preekt dan verder. Na de dienst komt hij „achter" en ziet de diakenen de kollekte tellen. Opnieuw flitst hem iets door de geest — u hebt het al geraden: Waar zijn toch de rijken der gemeente? Nu zal dat niet op Heerenveen slaan. Maar het zou misschien op elke kollekte voor de wereldnood kunnen slaan, wanneer daarin bv dubbeltjes worden gevonden, of kwartjes. Tenzij die afkomstig waren van de arme weduwe, die van haar armoe offerde. Maar ik dwaal af. Hoe was uw zondag? In de morgendienst heb ik met veel vreugde over Daniël 1 wat gezegd. Zo'n jongen imponeert je. Komt daar in een wildvreemde, machtige wereld en weigert van de tafel van de koning te eten. Die moet toch wel een prachtige opvoeding gehad hebben. Geen kompromis — wat is tenslotte een glas wijn, een lekker etentje, daar ga je toch niet over liggen harrewarren — nee, hij ook niet. Hij weigerde gewoon. Onze kinderen storten straks in een wonderlijke, bevreemdende, wrede en vaak ontsporende wereld en het is wel de taak der ouders het kind daarop voor te bereiden. U kunt ze 't geloof niet geven, maar wel de ogen openen voor de Heer, de enige Heer. Ik weet niet hoe andere voorgangers het hebben, maar dan moet ik er 's avonds altijd op de een of andere wijze op terugkomen. Hetgeen ik ook nu deed, maar ik zal u hier niet vermoeien met uittreksels.
Als ik het nu zo achteraf bekijk, waren dat geen evangelisatiepreken en een buitenkerkelijke zou wellicht alleen maar een stoot gekregen hebben om na te denken over opvoeding van kinderen en in het tweede geval over de vraag waarvoor de ouders eigenlijk leven. Gisteren was ik in elk geval geen „evangelist" zoals die in de oren van sommigen moet spreken. Misschien was ik meer „herder en leraar". Ha, en nu begrijp ik mijn broeder kaartschrijver: hij zegt of misschien wil: de kerkdienst, de bijeenkomst is vooral voor de gemeente bedoeld. Allereerst vanzelfsprekend om de Heer te prijzen in woord en lied, maar dan om te bidden, om wegwijzende woorden voor het leven van alledag. Zeker, er zal een getuigenis van het heil door Jezus in doorklinken, maar de bedoeling is meer om te bouwen en te bewaren. Dat kan echt wel profeteren in bijbelse zin zijn; voor wie nu aan Paulus denken: 1 Kor. 14 : 23, 24.
En dat kan dus heel wel de inkeer van een buitenstaander tot gevolg hebben.
Maar het echte evangelisatiewerk wil mijn kaartman waarschijnlijk weer naar de gemeente verwijzen. Naar u, leden van de gemeenten; wederomgeborenen, die van het heil Gods leven. Voor wie het leven meer is dan geld verdienen, wedstrijd kijken en vakantieplannen maken. Natuurlijk moet er worden verdiend, en vanzelfsprekend mag u na slopende maanden van ingespannen werken wel een paar weken onbezorgd door Europa tuffen, maar altijd en overal is u een drager van het heil, dat God u gaf. Dat kunt u niet onder tekentafels of vakantiestoelen steken, zomin als een Chinees op een Europeaan kan lijken.
Uw ondergrond, uw herkomst, uw doelstellingen liggen elders. U is vol van Gods grote daden en u kunt niet nalaten daarvan te spreken. U is een evangelist, een blijde-boodschapper, niet van nature, maar van Godswege.
Niet een boeiende bpreek van de voorganger allereerst en allermeest, maar u is het visitekaartje van de Heer. Om in stijl te blijven: een leesbare brief. In elk geval een brief, die door de buren wel in de handen wordt genomen. Door die buren, die niet naar de kerk gaan. Naar die kerk, die uw laadstation geworden is. Nou, niet alleen die kerk, maar toch ook wel.
Laten we de kaartschrijver dankbaar zijn voor deze opmerking. Dat betekent niet dat wij zondag niet de rivieren van Gods heil door de woestijnen onzer zielen mogen laten stromen. Dat zij verre. Maar het betekent wel, dat onze woestijnen oases worden in de dode vlakten van het oppervlakkig leven der velen, die het water des levens niet kennen.
Frappez toujours. Als alle ontwaakten op alle deuren gaan kloppen, moet dat wel een reveille Gods zijn, komend na de Last Post, die velen al over de kerk geblazen hebben.

Huizinga

KRITIEK

op oecumenisch huwelijk

In een artikel getiteld „Beneden oecumenisch peil" in „De Protestant" heeft de predikantdirekteur van het Nederlands Protestants Convent, ds H. B. Meyboom, ernstige kritiek geoefend op de „oekumenische huwelijken" die de laatste tijd in de publiciteit verschenen. Als voorbeelden van dergelijke huwelijken, die gesloten zijn ten overstaan van een rooms-katholieke geestelijke en een predikant noemt hij onder meer de studentenhuwelijken in Nijmegen en Wageningen. Andere gevallen zijn met opzet geheim gehouden.
Men spreekt hier van een zeldzaam mooi voorbeeld van oecumene maar wat is er in feite gebeurd? zo vraagt ds Meyboom. De predikant heeft de rooms-katholieke sacramentele huwelijkssluiting aanvaard en er aan meegewerkt.
Immers, wanneer de priester de vraag stelt: „N.N., belooft gij uw vrouw/man lief te hebben, haar/hem te eren en bij te staan, en haar/hem trouw te blijven tot de dood uw huwelijk ontbindt?" en hierop antwoorden de huwenden bevestigend, dan is dat huwelijk op sacramentele wijze gesloten.
Met andere woorden: hier is niets oecumenisch geschied. De predikant heeft alleen zijn hoofd gebogen voor de r.k. rite, leer en rechtspleging. Dit is dus geen oecumene, aldus ds Meyboom, maar capitulatie.
Ds Meyboom wees er tenslotte op, dat deze handelwijze niet gedekt wordt door een nieuwe rooms-katholieke wetgeving inzake het gemengde huwelijk, want deze is er nog helemaal niet.

C.W.

- NIEUWS UIT KONGO -

De algemene secretaris uit Leopoldville, ds Drake, bracht onlangs een bezoek aan het op de rebellen heroverde Stanleyville. Hij had een ontmoeting met leden van de gemeente, waaronder enkele predikanten. Hij was blij te horen dat de kerkdiensten goed bezocht waren geweest tijdens de bezetting van de stad door de rebellen. Hoewel ze treurden over de dood van enkelen onder hen, waren ze vol goede moed voor de toekomst. Yakusu Polydor, het christelijk onderwijs vertegenwoordigend in Stanleyville, vertelde dat het gebied tussen Basoko en Stanleyville nog altijd in handen was van de rebellen. Onze post Yalemba ligt ook in dit gebied. Daar wordt de lagere school onder dwang van de rebellen voortgezet, evenals de laagste klassen van de middelbare school. De kongolese leraren kennen we niet, we weten wel dat ze onder kerkelijke tucht staan... Yalemba schijnt sedert enige tijd het hoofdkwartier van de rebellen te zijn in dat gebied. Onnodig te zeggen dat er veel geplunderd is en er weinig over is van de bezittingen van gemeente, school en zendelingen.

Een kongolese vriend schreef ons dat de rebellen ook de zoon van onze evangelist, Mongenge, vermoord hebben. Luka werd in Yakusu opgeleid tot verpleger. Na zijn studie was hij een uitstekend werker en een trouwe getuige van zijn Heer. Hij laat een vrouw en twee kinderen achter.

Er zijn weer ongeregeldheden uitgebroken rondom Bolobo. Tijdens de moeilijkheden in 1964 moesten de zendelingen tijdelijk evacueren, maar ze keerden er spoedig terug om het onderwijs en het medische werk te hervatten. Eind november hadden nog verschillende collega's, die uit Yaleba gevlucht waren, er de gelederen versterkt. Nu is het gebied plotseling weer onveilig geworden doordat rebellen, overgestoken uit het gebied van ex-Frans-Kongo, de dorpen aanvielen. De eerste gewonden van het leger kwamen al spoedig in het zendingshospitaal terecht. Zij werden allen verzorgd door de zendingsarts. Toen de rebellen heel dicht bij kwamen, besloot men echter te vertrekken, voor de zoveelste keer. Bovendien vernam men dat in een naburig dorp drie blanken waren vermoord. De rk missie bood hen plaats aan in een kano met buitenboordmotor. Dat was erg vriendelijk aangeboden want de kano kreeg veel passagiers te verwerken, vier nonnen en vier paters waren reeds aan boord, en daarbij voegden zich elf zendelingen met vijf kinderen en een portugese dame met twee kinderen. Bovendien leed één der vrouwelijke zendelingen aan malaria en dysenterie. Onderweg werd men ingehaald door een kongolese officier met soldaten die de dokter wilden dwingen terug te keren. Ook verloor men de weg, wat geen wonder is met zoveel eilanden in de rivier. Maar alles liep goed af. Plotseling zag men een zendingsvliegtuig dat een boodschap liet vallen in een plastic fles. De piloot zorgde voor vervoer over land zodat aan een reis van 26 uur in een open boot een einde kwam. Bij aankomst in Leopoldville dankte men God voor Zijn bewarende hand en las men samen Psalm 46.

De familie Russell, één van hen, die ook reeds uit Yalemba hadden moeten vluchten, bevelen we in het bijzonder in uw gebeden aan. Bij aankomst in Engeland bleek dat hun eerste kindje van 3½ maand oud een ernstige afwijking aan de hersenen heeft. Waarschijnlijk heeft het nog maar enkele maanden te leven. Naast het verlies van hun persoonlijke bezittingen moet dit laatste wel bijzonder zwaar te dragen zijn voor hen.

Het was bijzonder fijn vanuit Kimpese een brief te ontvangen van Sombo Robert. Hij kwam jaren geleden als hulpje in huis van Fenny. Hij wist in onze middelbare school te Yalemba één van de beste leerlingen te worden. We mogen hem erg graag wegens zijn ijver, eerlijkheid, bescheidenheid en geloof. Weldra werd hij gekozen tot leider van de scholieren. Hij moest niets van vooroordelen hebben en trok zich daarom ook niets aan van stamverschillen. Het was voor hem de gewoonste zaak van de wereld een jongen van een andere en verre stam mee te nemen naar zijn dorp. Omgekeerd wilde deze jongen Robert ook uitnodigen, maar dan moest hij een reis maken per rivierboot van ongeveer 1.300 kilometer. Fenny gaf hem een oude japon te verkopen en met de opbrengst kon hij toch met zijn vriend mee. Gelukkig voor hem. Door de politieke moeilijkheden kon hij niet terugkeren naar Yalemba waar hij zijn studie toch niet had kunnen voortzetten, maar hij werd in staat gesteld naar Kimpese te gaan en zal daar dit jaar eindexamen doen. We horen dat hij uitstekende rapporten heeft en we hopen nu maar dat hij een beurs ontvangt voor universitaire studie.

J. B. v. d. Veen
Dordrecht

MUZIEK CONTACT

Organistenkonferentie te Haarlem

Op 20 en 21 maart a.s. zal er D.V. te Haarlem een konferentie worden gehouden speciaal voor onze organisten.

De baptistengemeente aldaar heeft de Begijnhofkapel en het mooie orgel welwillend voor deze konferentie beschikbaar gesteld.

Het programma voor dit weekend is als volgt:

Van 10—11 uur: Aankomst en begroeting.

11.00 uur		Koffie
11.30	,,	Opening der konferentie door de voorzitter van „Muziek-Contact", de heer C. Brandt
12.00	,,	Rondleiding door de kerk en bezichtiging van het orgel onder leiding van de heer L. v. d. Weide
13.00	,,	Warme maaltijd
14.00	,,	Inleiding door de heer P. Ambachtsheer. Onderwerp: „Improvisatie" (met praktische voorbeelden)
15.00	,,	Thee
16.00	,,	Inleiding door de heer C. Brandt: onderwerp: „Liturgie" met gelegenheid voor bespreking
17.30	,,	Broodmaaltijd
19.00	,,	De heer P. Ambachtsheer: tweede deel „Improvisatie"
21.00	,,	De heer v. d. Weide vertelt iets over „Karakter en geschiedenis van Haarlems orgel"
22.00	,,	Dagsluiting

ZONDAG 21 MAART:

9.30 uur		Gezamenlijke bezichtiging en beluistering van het machtige orgel in de St.-Bavokathedraal
10.30	,,	Kerkdienst in de Begijnhofkapel (medewerking van de hoboïsten J. Fischer en D. de Vries, alsmede solozang van Elly Pabon)
14.00	,,	Slotsamenkomst
16.00	,,	Sluiting

Tussen de agendapunten door is er gelegenheid voor de deelnemende organisten om het orgel in de Begijnhofkapel te bespelen.
Daar de deelnemers gasten zijn van de leden der haarlemse gemeente, kan de deelnemersprijs zeer laag worden gehouden en wel f 3,50 per persoon.

Hopelijk stellen vele gemeenten hun organist(e) in staat, dit orgelfeest mee te maken.

Aanmeldingen gaarne zo spoedig mogelijk bij de heer L. v. d. Weide, v. d. Vinnestraat 4 zwart, Haarlem, telefoon 0 25 00 - 6 44 47.

Lezers aan het woord

De honden blaffen, de karavaan trekt voort. (Beerster spreekwoord.)

De karavaan van ons unie-werk, dat in wezen gemeente-arbeid is, is door de jaren voortgegaan. Moest een onzer vroegere voorgangers in 1924 met recht verzuchten:

> *We hebben te weinig evangelisatie-posten en hulppredikers, en onze schriftelijke propaganda is om te blozen. Nog niet één tent, en toch lijkt mij het werken met een kleine tent zo hoogst nuttig. Een opleidingsschool voor hulppredikers, zondagsschoolonderwijzers, jeugdleiders, zendelingen en vrouwelijke behulpsels: „ach wij kunnen niet."*

Als we de statistieken van verschillende jaren naast elkaar leggen, kunnen we de ontdekking doen dat onze gemeenschap groeiende is en bezig is het verlanglijstje van onze emeritus br J. Louw te verwezenlijken.
Bekijkt U eens de volgende cijfers:
1 januari 1943: 39 gemeenten, 11 evangelisatieposten;
1 januari 1954: 48 gemeenten, 11 evangelisatieposten;
1 januari 1964: 65 gemeenten, 27 evangelisatieposten.
Deze getallen zijn des te opmerkelijker als we het gemiddelde aantal gemeenteleden van de laatste tien jaar bezien. Dit aantal is n.l. konstant gebleven. Hieruit mogen we dus de konklusie trekken, dat, met name in de laatste tien jaren, er een opmerkelijke gemeentelijke expansie heeft plaatsgevonden. Onze gemeenten zijn veelal en nog steeds gegroeid uit het werk van evangelisatieposten. Het is een verblijdend teken, dat we dit steeds meer gaan zien en vanuit de gemeenten gaan werken in nieuwe arbeidsterreinen en plaatsen.
Het werk op deze voorposten eist een bizondere inzet en veel steun van onze uniegemeenschap. Geestelijke steun in de eerste plaats. Materiële steun voorzover onze gemeenschap daartoe in staat is.
De richting die in 1924 al werd aangegeven hebben vele gemeenten gevolgd. Ook ons E.C.U.-beleid is er in grote lijnen steeds op gericht geweest om gemeenten „met evangelistisch perspektief" te ondersteunen. Maar wellicht zijn er in onze gemeenschap nog gemeenten die de mogelijkheid van evangelisatieposten niet overwogen hebben? Het groeiend aantal van deze posten wekt U dan op om, ook in Uw stad met nieuwe woonwijken of plaats waar de onkerkelijkheid nog groot is het wachtwoord van Jezus Christus te gaan doorgeven: Het geloof in Hem overwint de wereld.
Toch zou ik een paar vragen willen stellen: Hoe staat het na 40. jaar met onze „schriftelijke propaganda"? Heeft onze uniegemeenschap wel voldoende 'up to date' evangelisatielektuur die we onze mensen op de voorposten en in de gemeenten ter hand kunnen stellen? Zijn er naast vlugschriften en De Zaaier brochures, die ons bidwijs kunnen maken ten opzichte van het evangelie en de gemeenten van Jezus Christus?
Zijn onze gemeenten ook wel voldoende ingesteld om evangelisatie-lektuur te verspreiden? Het is een bekend feit, dat ons maandblad De Zaaier zijn oplage te danken heeft aan het enthousiasme van de verspreiders. Brengen onze gemeenten en evangelisatieposten wel voldoende élan op om evangelisatielektuur ook in andere vorm te verspreiden of te verkopen? Is ons verkoop-apparaat wel in orde?
De C.v.d.O. en de E.C.U. houden ons elk jaar weer de konsekwenties van onze groei voor. Door het stichten van fondsen en het opleiden van geroepen jongeren trachten wij de expansie van onze gemeenten te volgen. Maar zouden er ook regelmatig kursussen moeten zijn, die broeders en zusters in de gemeenten vaste grond onder de voeten geven voor de pioniersarbeid? De opzet van het Jugend Seminar in Hamburg kan ons in dit opzicht wel van dienst zijn.
Misschien vindt u deze opmerkingen wel een intrappen van open deuren. Het zij zo. Ik zie de voortgang van ons werk zeer nauw verbonden aan de positieve beantwoording van bovenstaande vragen. Wij zullen in de toekomst ons moeten instellen op een aantal aanvankelijk kleine gemeenten. Dit aantal zal door de jaren nog wel groeien. Hierover mogen we nooit klagen. Vele grote gemeenten van thans hebben tijden gekend, dat ze als kleine stekken waren uitgeplant. De potentiële kracht van kleine gemeenten zal in onze unie op hoge waarde moeten worden geschat. Het is de zaak van het ogenblik om ons te koncentreren op de taak die duidelijk voor ons ligt.Hierbij zullen allen bereid moeten zijn om offers te brengen. Het grootste offer dat de Heiland bracht: Hij gaf zichzelf. Mogen onze gemeenten dit blijven verstaan, en volgen waar de weg ook henen gaat.

Winschoten. *C. Mostert.*

Intrede ds H. v. d. Werff

Op zondag 28 februari a.s. hoopt ds H. v. d. Werf zijn intrede te doen in de baptistengemeente te 's-Gravenhage. Ds W. Harkema zal in de morgendienst in de kerkzaal Buitenom 10 om 10 uur ds v. d. Werf bevestigen. De intrededienst zal worden gehouden in de Adventkerk, Hengelolaan 225, om 15.30 uur.
Belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd deze diensten bij te wonen. In geval men logies wenst, wende men zich tot T. de Wind, Melis Stokelaan 841, Den Haag, telefoon 67 51 04.

(Door een abuis ter zetterij wordt bovenstaand bericht pas nu gepubliceerd.)

KANDIDAAT R. DE HAAN BENOEMD TE HOOGVLIET

Kontaktblad, het veertiendaags orgaan van de baptistengemeenten in Groot-Rotterdam weet te berichten, dat br R. de Haan met ingang van 1 februari jl. werd benoemd tot direkteur van de Interkerkelijke Stichting ,Jeugdzorg' te Hoogvliet.
Br R. de Haan, zoon van wijlen ds L. de Haan, begon zijn theologische studie aan het seminarium De Vinkenhof in 1960. In december jl. slaagde hij voor het kandidaatsexamen theologie aan de rijksuniversiteit te Utrecht.

DOOPVONT IN ANTWOORDKERK

Het ligt in de bedoeling van de architekt, die de Antwoordkerk te Hoogvliet heeft ontworpen — de blikvanger van de verleden herfst gehouden interkerkelijke bouwaktie Antwoord '64 — in deze nieuwe kerk ook een doopvont te bouwen dat — ten behoeve van de baptistengemeente — gebruikt kan worden voor de nieuwtestamentische doop, de doop door onderdompeling dus.

OPNIEUW: BROOD VOOR HET HART

Al weer twee jaar geleden vond de eerste campagne voor de aktie Brood voor het hart plaats. Men herinnert zich het doel van deze inspanning: faciliteiten te scheppen ten behoeve van lektuurverspreiding in Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Konkreet gezegd: gelden te verzamelen waardoor de christelijke kerken in de landen van deze kontinenten in staat zijn personeel op te leiden voor de lektuurdiensten, gebouwen, drukkerijen, rijdende boekwinkels en distributiedepots op te zetten. De eerste aktie bracht rond anderhalf miljoen gulden op.
Het moet mogelijk zijn opnieuw zo'n bedrag bijeen te brengen.
Publikaties hierover zullen zeker ook in ons weekblad nog verschijnen. Vast staat in elk geval, dat de aktie van dit jaar er op gericht is een kollekte te houden in de kerkdiensten van zondag 2 mei a.s. Het bedrag van anderhalf miljoen gulden zal dan in één keer moeten worden ingezameld.

Advertenties

Tot onze grote vreugde schonk God ons een zoontje. Wij gaven hem de namen

Filippus Willem

W. Lindeman
J. H. Lindeman-Simon

Arnhem, 21 februari 1965
De Houtmanstraat 91

Roemend in Gods genade is heden in Jezus ontslapen, onze geliefde man, vader, behuwd- en grootvader,

CHRISTIAAN MOSTERT

in de ouderdom van 70 jaar.

Uit allernaam:
H. C. Mostert-Barendregt

's-Gravenhage, 19 februari 1965
Delftselaan 145

ZWARTEWOUD. Welk(e) meisje(s) kom(t)(en) mij helpen in het **Chr. Erholungsheim DONISWALD te Königsfelde in Duitsland?**

Je moet min. 19 jaar oud zijn en 1 april a.s. beginnen. Je krijgt hier een goede opleiding in een prachtige omgeving, plm. 800 m hoog (min. 9 à 12 mnd.). Schrijf je mij per omgaande, als je ouders het ook goed vinden?
Hartelijke groeten aan alle bekenden,

Gerrit van der Straaten
(lid Bapt.gem. Arnhem)

(Huitsadres in Holland voor inlichtingen: Oosterbeek - Hotel Dreijeroord.)

5 maart 1965 81e jaargang Nr. 3772

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Geen kommerciële televisie !

Het radio- en tv-bestel in Nederland heeft eind verleden week tot een regeringskrisis geleid. We zouden hieraan in ons weekblad geen frontpagina-aandacht schenken wanneer — populair gezegd — het hierbij alleen maar ging om partijpolitieke touwtrekkerij. Hoewel van bepaalde zijde stellig ook politiek-ekonomische belangen een grote rol hebben gespeeld kan men toch stellen, dat de oorzaak van de huidige regeringskrisis vooral gezocht moet worden in principiële tegenstellingen die méér zijn dan de gewoonlijk aan de dag tredende verschillen van inzicht.

Bezwaren tegen het bestaande bestel

We mogen de aanleiding tot de val van het kabinet-Marijnen als bekend veronderstellen. Ons radio- en televisiebestel vroeg, mede door de verruiming van de zendmogelijkheden, om revisie. Vooral na de oorlog groeide het verzet tegen de reeds vijftig jaren oude omroepwet. Voorstanders van een nationale omroep — waarbij veelal de britse BBC als voorbeeld diende — werden verklaarde tegenstanders van het huidige bestel waarvan men vooral de ‚verzuiling' afwees.

We kunnen er hier niet te diep op ingaan maar stellen wel vast, dat vele *randverschijnselen* van deze bezwaren tegen het huidige bestel ook onder ons, ons dunkt, tot gemeengoed zijn geworden.

Beperken we ons tot de omroepvereniging die in onze gemeenten stellig de meeste leden zal tellen, de NCRV, dan is het begrijpelijk, dat velen zich verbaasd zijn gaan afvragen wat een televisieprogramma als Stiefbeen of de maandelijkse show Nou jij weer . . . nog met de C van NCRV te maken heeft.

Men versta ons goed: We hebben niets op amusements- en ontspanningsprogramma's tegen maar delen de bezwaren van hen die voorshands niet inzien waarom het tot de taak van godsdienstige of levensbeschouwelijke omroepverenigingen behoort om zich ook op een terrein te bewegen, dat — gezien de programma's (en we zijn ons zeer wel bewust van de problemen waarvoor met name de NCRV zich hier geplaatst ziet) — even goed, zo niet beter, door een overkoepelende organisatie als NRU of NTS behartigd zou kunnen worden.

Kommerciële televisie of reklame-televisie?

Hoewel we op dit moment nog niet weten wat er precies aan de hand is geweest binnen het kabinet-Marijnen mogen we toch wel met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid veronderstellen, dat het breekpunt de vraag is geweest of er in Nederland kommerciële televisie zal komen.

Onder kommerciële televisie moet niet slechts verstaan worden dat er reklameboodschappen zullen worden uitgezonden en dat het geld voor deze reklame zal worden besteed aan de programmakosten, maar óók — en dat is het punt waar het op aan komt —, dat de zendtijd kommercieel wordt geëxploiteerd. Dat wil dus zeggen: ekonomische motieven bepalen de inhoud der programma's. Of de exploitant daarbij ook nog verdient, geld overhoudt aan zijn zendaktiviteiten is, hoewel als politiek aspekt ook in het geding, voor ons van minder betekenis.

Bij reklametelevisie, geëxploiteerd door de bestaande omroepverenigingen (al of niet via een overkoepelende organisatie) of nieuwe zendgemachtigden (wie dat dan ook maar zijn) geldt een ander principe. Het geld dat van de adverteerders wordt ontvangen wordt wel besteed aan de programmakosten maar de adverteerder heeft geen invloed op de inhoud der programma's en ook is het niet de bedoeling van de zender er aan te verdienen.

Kommerciële televisie een bedreiging

We schrijven dit artikel omdat we van mening zijn uitdrukking te moeten geven aan onze ernstige bezorgdheid wanneer de plannen voor kommerciële televisie, zoals die bij de liberalen zeer sterk leven, doorgang zouden vinden. Wij achten kommerciële televisie een ernstige bedreiging.

Natuurlijk, we weten dat we niet zonder meer naar Amerika behoeven te kijken — dat zeggen de voorstanders van kommerciële televisie ook niet te willen

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Een vooroordeel bespaart tijd; het stelt in staat een mening te hebben zonder het gezeur van eerst de feiten te leren kennen . . .**

— om daar het nederlandse voorbeeld van het toekomstige beleid te vinden. Nuanceringen zijn mogelijk. Desondanks geloven we, dat de invoering van kommerciële televisie tenslotte zal leiden naar het amerikaanse patroon, waar — we hebben het tijdens een bezoek aan New York met eigen ogen kunnen konstateren! — het leidende motief van de televisieprogrammering de kijkdichtheid rondom de „commercial's" is.

Televisie is een prachtig medium. We staan nog maar aan het begin van het tijdperk waarin de televisie een steeds belangrijker instrument zal blijken te zijn voor voorlichting, opvoeding, beinvloeding en verstrooiing. Juist daarom is het ook een gevaarlijk medium. Het is vaker gezegd. Maar het kan niet te vaak gezegd worden! Zoals alleen maar kommerciële normen de boekdrukkunst doen ontaarden — en dat is helaas reeds in meer dan een geval een feit geworden — zo moeten ook ten aanzien van de televisie normen worden gehanteerd — morele en artistieke — die de ekonomische belangen van een (kleine) groep verre te boven gaan.

Hoe het zou kunnen

Knappere koppen dan wij hebben zich met het toekomstige radio- en televisiebestel bezig gehouden. We willen graag onze onbekwaamheid op dit terrein toegeven doch desondanks kunnen simpelheid en naïveteit soms toch een weg wijzen.

Nogmaals, het ontgaat ons wat Stiefbeen te maken heeft met de C van NCRV. Het ontgaat ons wat dokter Van Swols (interessante) uitzendingen te maken hebben met de V van VPRO en wat de relatie is tussen Tel uit je winst en de rode VARA-haan is ons ook onduidelijk.

Naar ons inzicht zou het zo kunnen: naar duits voorbeeld wordt reklame in televisie (en radio) toegelaten op bepaalde tijdstippen (bv. 's avonds van half acht tot acht uur); de NTS (resp. NRU) verzorgt — als overkoepelende organisatie, met gebruikmaking van de mensen en het inzicht van de bestaande en nog te stichten omroepverenigingen — al de niet-godsdienstige en niet-levensbeschouwelijke uitzendingen via de huidige en toekomstige nederlandse zenders terwijl de bestaande en eventueel nog op te richten omroeporganisaties — die het karakter van demokratische verenigingen dienen te hebben — de godsdienstige en levensbeschouwelijke uitzendingen verzorgen.

Brood en spelen

Elk weldenkend lezer van ons weekblad zal de belangrijkheid van het huidige vraagstuk — dat dus zelfs tot een regeringskrisis leidde — onderkennen. Onze benadering van dit vraagstuk heeft evenveel te maken met ons christenzijn als bijvoorbeeld een nadere bezinning op onze evangelisatiemethoden. Het ligt zelfs in het verlengde ervan: de plaats die we als christenen in de maatschappij innemen en trachten oplossing te vinden voor verschillende maatschappelijke vragen die een ethisch karakter dragen is óók evangelisatie.

We leven in een wereld waar, als eenmaal in het stervende romeinse imperium, de roep om brood en spelen steeds duidelijker klinkt. Op zichzelf zijn brood en spelen geen kwaad. Mensen hebben brood nodig om te leven. Maar de mens zal niet van brood alleen leven. Ook spelen is nodig. Maar welk spel wordt gespeeld?

> Als christenen die ook bewoners zijn van dit schone land bidden wij om een overheid die de morele en geestelijke belangen van het ganse volk wenst te dienen.

v. D.

zand en zaad

Ach ja, zeg ik tegen mezelf, laat ik nog eens zo'n wild stukje Zand en zaad schrijven, nog meer zonder lijn dan anders. Maar wat wilt u van een kind van deze tijd anders verwachten? We snellen van krant tot krant, van uitzending tot uitzending en wij slaan de lieden van Athene uit de dagen van Paulus met stukken als het er om gaat wat nieuws te horen. Wat nieuws zeggen is weinigen beschoren.

Ik heb juist Doetinchem over de Paas-Zaaier wat gevraagd — slaat op een kleur waarmee we eventueel verschijnen; had ds Jansma en ds Veenstra geschreven over uw uniezaken; had een echtpaar schriftelijk gefeliciteerd met het vierde kind en keek toen even in mijn krant, vooral naar een plaat. Opschrift: *Man gebruikt als ,mijndetector' in Zuid-Vietnam.* Dat is hier een heel eind vandaan. Aan de andere kant van de wereld. Je ziet een gevangen Noordvietnamees, gewond, geboeid door een kreek waden, omdat er misschien mijnen kunnen liggen. Komt hij er levend over, dan kunnen de zuidvietnamese militairen rustig volgen. Ik kan niet tegen zulke dingen. Maar dat ligt natuurlijk aan mijn zwak zenuwgestel. Ik ben overgevoelig. Oorlogvoeren is mannenwerk en ik vang liever een vlieg om hem buiten weer te laten leven dan om hem met een krant dood te slaan. Volkomen ongeschikt dus. Ik zal in dit rustige blad, gewijd aan nieuwtestamentisch christendom, geen debat met u ontketenen, maar u zult mijn verbijstering begrijpen, die mij voortdurend overvalt, aan deze kant van de wereld, waarin in elk dorp en in elke stad kerken staan en waar men jonge mensen onderwijst zo met andere mensen om te gaan. Vreemd. Beangstigend vreemd.

Vanmorgen was er tussendoor ook telefoon en uit een gesprek herinner ik me iets, dat al onze voorgangers aangaat. Onder het praten door viel het me uit de mond en daarna heb ik er nog eens over gedacht. Daar we weer, als verleden jaar, voldoende tijd willen hebben om uniezaken met elkaar te bespreken, en dan ook nog wat tijd over willen houden om eens anders samen te spreken, zouden we misschien een uurtje open moeten houden voor vragenstellers, die met iets rondlopen, wat moeilijk bij het een of ander onderdeel van het werk ter sprake kan worden gebracht. Je zou het ook een rondvraag kunnen noemen, maar dan een, die nu al zou kunnen beginnen. Ik bedoel, dat nu al deze en gene kan melden, dat hij ter vergadering wel graag dit of dat aan de orde zou willen stellen om er eens met de broeders en zusters over te praten. Geen vragen dus over de subsidies, die de ECU verstrekt, over wat op De Vinkenhof gedoceerd wordt, maar om een paar te noemen: hoe werken wij in plaatselijke, interkerkelijke aktiviteiten samen? Wat wordt onder ons over geboorteregeling gedacht? Moeten wij ons aktief inlaten met de rekreatie? Indien vragen als deze en wie weet welke andere vragen bij u leven, of indien u iets te zeggen hebt, wat naar uw gevoelen in ons midden gezegd moet worden, waarom zult u dat niet aan de sekretaris der unie, ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, melden? Het dagelijks bestuur wil zich dan over uw onderwerp beraden en zo mogelijk op de agenda van dat uur plaatsen.

Ik weet tamelijk zeker dat het bestuur van uw gemeente uren heeft doorgebracht met het zoeken naar kandidaten voor de diverse openvallende zetels in kommissies en redakties en toen de zucht slaakten: je komt altijd weer bij dezelfde namen terecht. Nu is dat niet zò verontrustend, want wanneer u een beetje rondkijkt in het huis van de buren ontdekt u daar precies hetzelfde. Natuurlijk hebben we meer broeders, die hier- of daarvoor zeker geschikt zouden zijn. Maar wie kent ze? En wie kiest een onbekende? Ik herinner mij eens in een landelijke vergadering gezegd te hebben dat een gemeente, die een in uniezaken kersverse broeder wilde voorstellen, eigenlijk z'n foto met een korte levensbeschrijving moest laten publiceren in dit blad. Die broeder vindt het vast goed, wij krijgen nog eens een ander gezicht te zien en samen hebben we een klein kansje een goede kracht voor het landelijk werk te vinden. Een wat wild idee? 't Valt mee.

Huizinga

Aan rustige wateren

Hebt gij Mij lief?

Hebt gij Mij lief?

Dit is de vraag die de Here Jezus stelde aan Petrus. Stel u zich eens voor dat Jezus u dit onder vier ogen gaat vragen. Zal er dan geen siddering door uw ziel gaan, temeer daar u dan voelt, dat u oog in oog met Hem staat?

Antwoordt u dan: „Vanzelfsprekend heb ik U lief, want U hebt mij immers het eerst liefgehad. Ik gedenk Uw kribbe, Uw leven, Uw geduld, de paaszaal, Getsemané, Golgotha en de hof van Jozef. Niemand heeft meerdere liefde dan degene die zijn leven zet voor zijn vrienden, maar Gij hebt Uw leven gegeven voor Uw vijanden ..."?

Zegt u dat werkelijk?

Denk er om, Hij herhaalt die vraag driemaal, terwijl Zijn vriendelijk maar alziend oog u blijft aankijken.

Ik ben bang, dat u dan niet zo vlot met dit antwoord komt, maar dat tranen uw ogen zullen vullen en niet alleen de uwe, maar ook de mijne, want opeens na de derde vraag rolt het leven als een film aan ons oog voorbij. Daar zien we de momenten van ontrouw in ons leven en dat zijn er niet weinig. Dan voelen we dat we niets meer kunnen zeggen, dan snikken we het uit: „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik — en hier durven we haast niet verder. We voelen ons nog ellendiger dan Petrus die het durfde zeggen — dat ik U liefheb."

Gij weet alle dingen. Als we daar diep over nadenken dan slaat ons de schrik om het hart. Maar het is tegelijkertijd een schuldbelijdenis. „Och, Heer, Gij hebt mij gezien op plaatsen waar ik niet thuishoor. Ik heb woorden gesproken die ik nu niet graag herhalen zou. Ondanks uw waarschuwing, o Heer, heb ik niet gewaakt en gebeden. Mijn zonden, mijn ontrouw, mijn wereldgelijkvormigheid. Gij weet alles."

Hij noemt ons Zijn vrienden, zeker, maar vrienden, die vaak erger zijn dan tollenaars en hoereerders. Dit is toch wel beschamend.

Och, broeders, zusters, het moet zo zijn, dat hoe meer wij van Hem weten, hoe dierbaarder Hij ons moet worden. En hoe meer Hij van ons weet, hoe kleiner wij worden. Gaat Jezus nu weg nu Hij alles van ons weet?

Laat Hij ons dan alleen? Hij staat op en legt Zijn doorboorde hand op onze schouder en zegt: „Ja, ik weet alle dingen. Ik weet dat Gij mij liefhebt." Wat is dat heerlijk! Het is alsof Hij door dat woord de zon doet opgaan na een donkere nacht. Hij houdt mij vast en nu durf ik, al is het dan ook schuchter te zeggen: Gij ... weet ... dat ... ik ... U ... liefheb.

Wat is het heerlijk je te kunnen beroepen op Eén die alle dingen weet, Eén die je liefheeft, Eén die je nooit loslaat. Halleluja. Jezus kent onze liefde, ook al straalt die nog niet naar buiten.

Hij weet alle dingen. Dat is ons behoud.

En als Jezus nu eens om bewijzen van onze liefde vroeg, zou u dan durven zeggen: De heerlijke liederen die ik zing bewijzen dat, of, mijn vrome woorden, mijn redevoeringen, of ... ga zomaar door.

Petrus kon nog zeggen dat hij alles verlaten had en Jezus was gevolgd. Kunnen wij dat ook?

Of staan wij hierin ver achter Petrus? Wat hebt u werkelijk uit liefde tot Jezus, zonder enige onzuivere bijbedoeling, gedaan of gelaten in uw leven?

Wat is er veranderd? Nee, zo moet ik het niet stellen! Bent u vernieuwd? Wat hebt u verdragen? Wie hebt u om Jezus' wil werkelijk liefgehad? Moet u, moet ik nu alweer gaan kleuren van schaamte?

Dat moet en kan anders worden. Wat werd nagelaten moet worden hersteld. Laten we toch niet alleen met woorden liefhebben, doch bovenal met daden, zodat u zich geheel en al aan Hem overgeeft. Ook in gehoorzaamheid aan het bevel: „Sta op en laat u dopen en uw zonden afwassen, opdat de Heiland ook tot u zal kunnen zeggen: „Ik weet, Ik zie dat Gij mij liefhebt."

Hoogkerk — J. Zoer

gemeenteberichten

HOE HET REILT EN ZEILT IN HOOGEVEEN

HOOGEVEEN — (K.d.L). Wij willen u deze keer eens niet vertellen over een doopdienst, of een bijzondere dienst. Het leek ons goed om, nu we de jaarvergadering achter de rug hebben, U iets te vertellen over de wijze waarop God ons het afgelopen jaar heeft gezegend. We mochten tot onze blijdschap merken, dat de gemeente nu is gegroeid tot een totaal van 74 leden. Toch was het geen onverdeelde blijdschap, want 3 leden meenden zich aan de gemeente te moeten onttrekken. In het afgelopen jaar mochten we ook een aantal bijzondere diensten houden, waaronder als hoogtepunten twee doopdiensten.

Verder willen we nog noemen drie diensten waarin predikanten van elders ons iets vertelden over „Het duizendjarige rijk", „De toekomst van Israel", en „De wederkomst van Christus," diensten, waarvoor veel belangstelling was, ook van mensen, die niet tot onze gemeente behoren. Het verenigingsleven ontwikkelde zich over 't algemeen ook goed: naast de bestaande verenigingen (zusterhulp, zangkoor, kinderkoor, jongensklub) is een mannenvereniging in oprichting. Bovendien worden er eenmaal per maand in de verschillende wijken huissamenkomsten gehouden, waar, aan de hand van het boekje „Fundamenten", het wezen en het leven in de gemeente wordt besproken. Helaas moeten we konstateren dat de belangstelling voor deze avonden de laatste tijd wat terugloopt. Iedere maand ook gaat een groepje leden op stap om Zaaiers te verspreiden. Van het kerstnummer mochten we wel 1500 exemplaren aan de man brengen. Verder mochten we meewerken aan de „zaaiweek", een interkerkelijke evangelisatieweek, waarin getracht werd, om alle buitenkerkelijken hier ter plaatse in kontakt te brengen met Gods Woord.

Dankbaar waren we voor de steun van de E.C.U. in de afgelopen jaren genoten; dankbaarder nog, dat we het nu zonder steun konden wagen. Besloten werd om nu de rollen om te keren, en van nu af te trachten de E.C.U. en natuurlijk ook zoveel mogelijk het andere landelijk werk, met onze financien en met onze gebeden te steunen. Zo heeft ons het afgelopen jaar dankbaar gestemd jegens onze Heer en Heiland. Wij willen ook in de toekomst onze gemeente en ons persoonlijk in Zijn dienst stellen in de overtuiging, dat Hij in al onze behoeften zal voorzien.

DE WIND BLAAST

HENGELO (Jac. Catsstraat) — (H.J.H). „Geen bericht, goed bericht," was vroeger en ook nu nog wel een bekend gezegde als er aan het schrijven of ontvangen van brieven iets haperde. En och, we zijn in Hengelo ook zonder gemeenteberichten wel verder getrokken. Er werd ernstig gezaaid op velerlei wijze en er werd geoogst.

Op 27 september j.l. werd onze jonge broeder Marion v. d. Velde door de doop aan de gemeente toegevoegd. Wat simpel eigenlijk om dit zo te schrijven. Kunnen wij ooit bij benadering vatten wat er door zo'n jongen is heengegaan en wat hem bewoog om te zeggen „Ik kies Jezus voor mijn leven"? Gisteren hadden we het voorrecht om te zien dat de enige zeeman in ons midden, de 17 jarige Jacob Fischer werd gedoopt. Weken geleden was hij al bij de dominé geweest en had gevraagd, gedoopt te mogen worden. Toen kon het echter niet want hij moest weer varen. Vorige week kwam het bericht dat z'n schip weer voor de kust lag, maar niet binnen kon komen vanwege zwaar weer. Met het bericht „Schip op weg naar Vlissingen" is zijn vader hem gaan halen zodat hij op tijd zou zijn en het feest voortgang kon hebben.

Ds R. J. Voorhaar sprak naar aanleiding van Joh. 3 : 1—8 (het gesprek met Nikodemus) over het onderwerp „De wind blaast" waarmee hij onderstreepte op hoe wonderlijke wijze Gods Geest de verstverwijderde en soms meest verdoolde en de zelf-wel-kunnende mens bij het heil in Jezus-Christus bepaalt. Zo ging Hij ook Zijn Weg met Jacob Fischer, waardoor deze zijn Heiland en Verlosser en daarmee de Kracht voor z'n leven heeft gevonden. Op de vraag van onze voorganger of hij Jezus Christus kende als zijn persoonlijke Verlosser en Zaligmaker antwoordde Jacob met een duidelijk „Ja". Hierop zeide Ds Voorhaar „sta dan op en laat je dopen!"

's Avonds tijdens het avondmaal was het de dankbare taak van ouderling Hondelink om hem welkom te heten in de gemeente en om hem een verdere behouden vaart te wensen. In het mededelingenblad staat verder: Met vreugde delen wij mee, dat zr J. Sabel-Bergmeester de doop heeft aangevraagd.

Inderdaad, de wind blaast!

LITURGIE (1)

Wat doen we in de kerk?

Het is de laatste tijd wel weer duidelijk geworden, dat een echte buitenstaander zich ook in onze diensten voelt als de bekende kat in het onbekende pakhuis. Misschien hebben we vroeger wel gedacht dat hij zich in onze eenvoudige samenkomsten eerder thuis zou voelen dan bv. in de mis waarvan hij niets verstaat en nog minder begrijpt, maar dat weten we nu wel beter. Kerkdiensten, al of niet ‚liturgisch', zijn orakelsamenkomsten voor wie niet is ingewijd.

Een goede reden om ons af te gaan vragen wat we op zondag eigenlijk in de kerk doen. Houden we een soort onderlinge samenkomst? Is het een of andere geheime viering? of is het ‚eredienst', wat dat dan ook zijn mag? Moeten we meer of minder ‚liturgie', wat dát dat ook maar zijn mag?

Er zijn nog heel wat meer redenen voor zo'n bezinning. Wij zijn niet de enige christenen in Nederland. Aan alle kanten zijn er medegelovigen met een geheel andere manier van samenkomen dan wij. De pinksterchristenen kennen dingen die ons vreemd zijn. In hun samenkomsten spreken mensen in tongen of profeteren. In de reformatorische eredienst wordt de geloofsbelijdenis gelezen en in de vieringen van de katholieke kerken is eigenlijk alles aan vaste vormen en formules gebonden. Aan al deze dingen kunnen wij niet zomaar voorbij gaan. De tijd is voorbij dat christenen elkaar konden negeren. Tegenwoordig hebben wij met elkaar te maken, of wij dat nu prettig vinden of niet. Daarom kunnen wij ook op het gebied van de eredienst niet voorbij gaan aan de vraag: waarom doen jullie dit zo? En we zijn er niet af met „zo zijn onze manieren".

Nu hebben wij natuurlijk wel onze manieren en wij zijn er niet op gebrand dat daaraan al te veel wordt gedokterd. Op het stuk van samenkomst en eredienst zijn praktisch alle gelovigen conservatief en wij vormen daarop geen uitzondering. Bijna alle vormen van cultus en eredienst binnen of buiten het christendom bedienen zich van de taal van het verleden en de neiging om steeds dezelfde woorden te gebruiken lijkt haast onbedwingbaar. Heel veel vrije kanselgebeden lijken als twee druppels water op elkaar, en dat is ook wel te begrijpen want er is iedere zondag veel om voor te bidden dat er verleden week ook was. Maar het is tegelijk een bewijs, van de macht der herhaling.

Daarom is er ook in onze kerkdiensten veel dat door traditie is bepaald. Het is er niet minder om maar het feit moet wel onder ogen worden gezien. Traditie is iets waar men critisch-dankbaar mee moet omgaan. Wie alleen critiek heeft op wat het voorgeslacht dacht, geloofde en deed, heeft zelf meestal weinig aan te bieden op het stuk van geloven, denken en doen. Wie alleen maar dankbaar is loopt kans in de voltooid verleden tijd te leven. Wie beide verenigt heeft de mogelijkheid tot zelfkennis en groei.

Toch is alleen een herwaardering van het oude niet voldoende. Juist de dopers hebben er de eeuwen voor gestreden om alles te stellen onder het gezag van alleen de bijbel. Er moet immers een norm zijn waaraan ook onze liturgische praktijk moet worden getoetst. Wij willen immers nieuwtestamentische christenen zijn. Maar, met een variant op Paulus mogen we wel zeggen: ieder zie wel toe hoe hij daarop bouwt. Want juist bij eredienst en samenkomst is niet alles wat in het Nieuwe Testament voorkomt ook werkelijk nieuwtestamentisch in die zin dat het ook voor ons geldig en bruikbaar is. Het Nieuwe Testament is ons niet gegeven om het na te doen maar om in levende gemeenschap met de getuigen van het nieuwe verbond aan wier getuigenis wij het geloof danken, de Heer der Gemeente te dienen totdat Hij komt.

Daarom is ons uitgangspunt niet: hoe leefden en handelden de eerste christenen? maar: wat betekent Jezus Christus voor onze samenkomsten en diensten? Op de eerste vraag zijn jammer genoeg alleen fragmentarische antwoorden te geven. De apostelen hadden er kennelijk weinig belang bij om het leven van de eerste gemeenten te vereeuwigen voor het nageslacht. Wat zij wel wilden was (en is) Christus zo te vertolken, dat Hij gestalte kon aannemen in het leven van de gemeenten.

Daarom moet een liturgische bezinning inzetten bij Jezus Christus. Hij moet ons, om zo te zeggen, het grondpatroon geven voor onze samenkomsten en dat grondpatroon moet zo nauw met Hem verweven zijn, dat Hij er zelf gestalte in kan krijgen.

J.R.

AFSCHEID DS H. V. D. WERF

EMMEN — (D.M). Zo was dan zondag 21 februari j.l. de dag van het afscheid van onze voorganger ds H. v. d. Werf aangebroken.

De kerkeraad van de Ned. Herv. kapel had haar kerkgebouw voor deze afscheidsdienst ter beschikking gesteld, en dit gebouw was dan ook nagenoeg geheel bezet toen de dienst des namiddags om 3 uur aanving.

Philippenzen 1 : 1—10 was het onderwerp van deze middag. Spreker haalde iets aan uit het leven van Spurgeon, die eens over een heuvel gaande in zijn rijtuig zag dat een lantaarnopsteker zijn werk had gedaan, terwijl de man zelf nergens te zien was.

Zo is het ook met de arbeid in Gods Koninkrijk: de man, de lantaarnopsteker, wordt onzichtbaar maar hij laat een lichtspoor achter. Ds Van der Werf zei ervan overtuigd te zijn, dat ook hij een spoor van zijn arbeid in Emmen zou mogen achter laten.

En inderdaad, we mogen op een zegenrijke arbeid terug zien in de tien jaren dat hij de gemeente gediend heeft.

Nadien werd door verschillende afgevaardigden het woord gevoerd. Ds E. J. Huizing sprak namens de drentse bond en het voorgangerskonvent. Ds Goedhart sprak namens de plaatselijke kerkgenootschappen en ds D. Boschma namens de omliggende gemeenten. Het zangkoor „De Lofstem" zong enkele mooie liederen. Des avonds werd op meer intieme wijze in ons eigen kerkgebouw afscheid genomen van gemeente, de verschillende klubs en de verenigingen.

AFSCHEID DS K. CORPORAAL

SCHEVENINGEN — (J.M). 21 februari was een bijzonder drukke dag voor de gemeente Scheveningen, omdat op deze dag ds K. Corporaal afscheid nam van de gemeente. Het was, alhoewel wij hem met leedwezen zagen vertrekken, een bijzonder goede dag, want vele mensen waren naar het gebouw Gouden Wieken gekomen om deze dienst hier in Scheveningen mee te maken. Uit de grote opkomst mogen wij wel konkluderen, dat men de scheidende voorganger een warm hart toedroeg en een goede plaats in Schevneingen innam.

Wij werden naar aanleiding van het schriftgedeelte Hebr 13 vers 5 en 8 (waarin o.a. staat: Ik zal U geenszins begeven, Ik zal U geenszins verlaten en Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid) erbij bepaald dat wij als gemeente niet alleen staan, maar dat de Heer zelf steeds in ons midden zal zijn en zijn gemeente ook in de tijd die nu voor ons ligt zal leiden.

Vele afgevaardigden van de zustergemeenten waren gekomen o.a. uit Den Haag, Muntendam en Alphen aan de Rijn. Br H. Akker sprak woorden van dank tot de scheidende voorganger voor de tijd waarin hij de gemeente heeft mogen dienen met het evangelie. Namens Den Haag sprak br H. Krause en de ouderling van de gemeente Muntendam riep ds Corporaal reeds nu een woord van welkom toe.

Daar ds Corporaal geestelijk verzorger was van het tehuis Tabitha werd door de voorzitter van deze stichting ds J. Broertjes een woord van dank gesproken voor al hetgeen door ds Corporaal ook daar gedaan is.

Na afloop van de dienst was iedereen in de gelegenheid om ds Corporaal nog de hand te drukken. In de avonduren heeft de gemeente tenslotte nog in intieme sfeer afscheid van haar voorganger genomen waarbij nog enkele geschenken werden aangeboden ter herinnering aan zijn eerste gemeente.

Overigens was dit niet het enige dat hij van Scheveningen meenam: vrijdag 26 februari mochten we getuige zijn van het huwelijk dat hier in Scheveningen door ds W. Harkema van Musselkanaal werd voltrokken tussen ds Corporaal en de dochter van ouderling Bots, zr Maria Bots. *Moge de Heer ook in de toekomst ds Corporaal met zijn echtgenote zegenen in de gemeente te Muntendam.*

BEROEPINGSWERK.

Beroepen: te Nieuwe Pekela, N. Bandstra te Borne.

NADER BEZIEN

Twee doopvonten

Verleden week gaven we in ons weekblad 't bericht door, dat de architekt van de Antwoordkerk in Hoogvliet van plan was in deze ,interkerkelijke' kerk óók een doopvont te bouwen ten behoeve van de baptisten.
We gaven dit bericht zonder kommentaar door, veronderstellende dat enkele van onze lezers (lezeressen) naar de pen zouden grijpen om deze mededeling van kritisch kommentaar te voorzien. Wij hadden gehoopt op een serieuze diskussie over het inzicht, dat — niet zo verwonderlijk overigens — ten grondslag ligt aan des architekts bedoelen.
Geen lezer reageerde. Althans niet via een ,ingezonden stuk', dat in De Christen geplaatst zou moeten worden.
We willen daarom zelf deze mededeling nader bezien. Het is, hebben we hierboven geschreven, niet zo verwonderlijk, dat de architekt van de Antwoordkerk twee doopvonten wil bouwen.
Buiten onze gemeenten wordt immers veelal een andere doopvórm — waarvan men steeds meer dan vroeger wel wil toegeven, dat het een betere, zuiverder vorm is — gezien als het karakteristieke verschil dat de baptisten onderscheidt van de paedobaptisten, de kinderdopers. Het is dan niet zo vreemd, dat men het baptisme alleen maar ziet als een modaliteit waarvoor dan tenslotte ook wel ruimte is — met inachtneming van dit typische verschil — binnen één grote (evangelische) kerk. Het zouden dan uiteindelijk niet-theologische faktoren zijn en aksentverschillen die de baptistengemeenten nog gescheiden houden van de kinderdopende kerkgemeenschappen.
We moeten onmiddellijk toegeven, dat er inderdaad baptisten zijn die zo nadrukkelijk over de doopvórm spreken — meestal gepaard gaande met bepaalde niet-theologische aksentueringen — dat dit misverstand licht te verklaren valt. Alsof onze opvattingen bijvoorbeeld die van de gereformeerden minus de kinderdoop, of die van de Vergadering van Gelovigen plus wat meer ,orde' en organisatie zouden zijn . . .
We haasten ons daarom nogmaals te zeggen, dat het niet primair de doopvorm is waardoor we ons onderscheiden van de andere kerk- en geloofsgemeenschappen. Die andere doopvorm vloeit voort uit een anders verstaan van de evangelie-prediking en dit anders verstaan van het evangelie heeft te maken met een andere opvatting van de wijze waarop de gemeente van Christus op aarde gevormd wordt en tot openbaring komt.
Hoewel we het dus wel sympathiek vinden, dat er óók een doopvont voor de baptisten in de Antwoordkerk komt — en het is aan de baptisten ter plaatse om er al of niet gebruik van te maken — indien men van mening is daarmee tegemoet te komen aan de ,eigenaardigheden' van de baptisten dan dient reeds nu duidelijk gezegd, dat dit op een misverstand berust.
Van twee doopvonten in één kerk verwachten we geen oplossing.

v. D.

Tabitha-Bouw-Actie

Bevolkingsgroei — Groeiende verantwoordelijkheid

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft deze week zijn nieuwste voorspellingen over de groei van de nederlandse bevolking bekendgemaakt. In de komende vijftien jaar zullen er 3 miljoen Nederlanders bij komen. In 1980 zullen we dan op een aantal van 15-en-een-kwart miljoen zitten.

Dat is dus een 25 % meer dan nu, 1965. In de komende jaren zal het aantal bejaarden echter niet met 25, maar met 38 procent stijgen, nl. van 1.160.000 tot 1.600.000, dus met 440.000! Van deze 440.000 zullen er zo'n 85.000 verzorging nodig hebben. Voor hen zullen bejaardentehuizen en dienstencentra gebouwd moeten worden. Van deze 85.000 mannen en vrouwen, die zichzelf niet meer kunnen helpen, zijn er een 25.000 tot 30.000, die volledige verpleging nodig zullen hebben.
Hoeveel leden en vrienden onzer gemeenten zullen daar bij zijn? Houdt de groei van onze gemeenschap gelijke tred met de groei van de bevolking, dan zullen er in 1980 dus ongeveer 11.500 leden zijn. Ongeveer 2.500 meer dan nu. Dan zullen er ongeveer 1.000 bejaarden meer zijn dan nu in onze gemeenten. Van deze 1.000 zullen er ruim 200 verzorging nodig hebben, en een kleine honderd volledige verpleging.

De groei der bevolking betekent voor ons als christenen een groeiende verantwoordelijkheid. Ik bedoel niet, dat onze verantwoordelijkheid groter wordt, naar de omvang van dat, wat voor onze verantwoordelijkheid op onze weg komt, wordt groter.
Zullen we de grotere nood tegemoet kunnen treden met de geëigende middelen? Zullen we klaar zijn voor de toekomst, die reeds begonnen is? Moet het nog eens gezegd worden: Diaconie is óók een wezenlijke taak van de gemeente? Het IS zo.

Al onze gemeenten zullen in de komende tijd zich meer en meer moeten bezinnen op hun taak in een wereld, die meer en meer op het wezenlijke in de prediking der kerk gaat letten. Het interesseert de wereld niet, of iemand baptist is (of behoort tot een ander kerkgenootschap), maar wel of die iemand iemand is met een hart, en met handen, die door het hart geregeerd worden.
Handen, die door het hart geregeerd worden, leren óók te offeren voor de diaconale taak onzer gemeenten.

Zie hier, wat we in februari ontvingen:
Baptistengemeente te Winschoten f 25,-; *donateurs* te Rotterdam-C f 50,—; te Borne f 38; te Noordbergum f 64,50; *zusterhulp* te Hilversum f 25,—; te Beverwijk f 10,—; te Groningen-Z f 10,—; te Nw. Pekela f 25,—; „Dorcas" te Franeker f 25,—; E. J. H. te H. f 3,—; G. t. B. te H. f 100,—; H. H. te D. H. f 10,—; H. Q. te R. f 2,50; zr M. N. te B. f 5,—; mej. P. J. te U. f 5,—; mevr. S. te L. f 10,—.
Allen weer heel hartelijk dank!
Voor harten en handen is ons gironummer 1 02 85 58 ten name van de penningmeester Tabitha-Bouw-Aktie, De Saedkampe 16, Zwagerveen.

H. Ploeger

INTREDE DS K. CORPORAAL

Zondag 14 maart a.s. hoopt ds K. Corporaal zijn intrede te houden in de baptistengemeente te Muntendam.

's Morgens 9.30 uur zal de bevestiging plaats vinden door ds G. van 't Wout van IJmuiden. 's Middags 3 uur zal de intrede plaats vinden.

Afgevaardigden en gasten zijn hartelijk welkom. Indien logies wordt gewenst, wende men zich tot H. Brust, Het Loeg 36, Muntendam.

Schouw der gemeenten

WORKUM

TWEEDE EVANGELISATIEPOST VAN FRANEKER

Reeds in de 15de eeuw was Workum, evenals Hindeloopen en Stavoren, een bloeiende handelsstad met een drukke scheepvaart op de Oostzee. Er is dan ook nu nog veel ouds te bezichtigen, zoals de St-Gertrudiskerk met de vrijstaande toren ,De Peperbus' (uit 1340), het stadhuis (uit de 15de en 17de eeuw) en het Waaggebouw.
In onze tijd heeft het stadje betekenis door zijn verzorgingsfunktie voor het omliggende land.
Volgens de statistische gegevens uit het jaar 1962 telde Workum 3.898 inwoners, die kerkelijk als volgt waren verdeeld: 46,8 % ned. hervormd, 23,5 % rooms-katholiek, 17,5 % gereformeerd, 2,9 % doopsgezind en 6,9 % zonder kerkgenootschap.

Eerste samenkomst door burgemeester en politie verstoord

Dat was op 1 augustus 1866. Toen kwam ds De Neui voor de eerste keer in Workum, daartoe uitgenodigd door de ,koedokter', Bouke Haagsma. De bijeenkomst zou zijn in de herberg van Jellema. De zaal was eivol, aldus dr Wumkes, maar toen De Neui wilde beginnen, verbood de politie het hem uit naam van de burgemeester. Het protest van De Neui werd afgewezen en het verbod bleef gehandhaafd. „Dan", zei De Neui, „heb ik u nog een paar woorden te zeggen. Ik stel u voor God verantwoordelijk wegens uw vijandschap tegenover Zijn Evangelie. Ik zal u voor God aanklagen over de zielen, die wegens de verstoorde prediking van deze avond in de hel lopen..."
Drie weken later, op 22 augustus, kwam De Neui weer terug in Workum, maar toen werd hem geen enkele beperking opgelegd. Op die avond werd ook besloten om geregeld samenkomsten te houden met hen, ,die het beginsel van de doop der gelovigen omhelsden'. Deze bijeenkomsten werden gehouden in de woning van Haagsma, later in de werkplaats van de wagenmaker Dirk Jans Driebergen, daarna verhuisde men nog eens naar de woning van br H. de Vries. Dit was ,lapkeman' Hendrik de Vries, die met zijn pak ook in Staveren zijn klanten bezocht. Tot die klantenkring behoorde ook Jan Yges Visser, bestuurslid van de evangelisatie in dit stadje. Deze bracht De Vries in kontakt met de evangelist van de groep, K. B. Aukema. Er volgden bijbelstudie en vele gesprekken over de doop en de gemeente. Na twee jaar kwam bij Aukema het inzicht voor de bijbelse doop, waarop hij in 1881 te Franeker gedoopt werd. Hij diende daarna de gemeenten Stavoren en Vriescheloo als voorganger.
De eerste dopelingen in Workum waren: B. Haagsma en zijn dochter, de vrouw van Inne Vlas en Pieter J. Riemersma.
De Neui kwam om de zes weken een dag naar Workum, vaak vergezeld door leden van de makkumer gemeente.
Langzamerhand groeide het aantal leden van de kleine gemeente. In 1814 kreeg de evangelisatiepost een eigen bestuur en op 7 februari 1897 maakte Workum zich los van Franeker en werd zij een zelfstandige gemeente. Zij telde toen ongeveer 30 leden. (,De Christen' van 18 februari 1897).

Het kerkje ,Beth-El'

De gemeente heeft nog verscheidene vergaderplaatsen gehad, voordat zij haar huidig kerkgebouwtje kon betrekken. Dr Wumkes vermeldt hier als jaartal 1895, maar ds G. Visser noemt in een kroniekje over Workum *1905* als het jaar waarin een huis met vergaderzaaltje van de Remonstrantse Gemeente werd overgenomen. Later werd het huis afgebroken, de zaal kon toen worden vergroot en omgebouwd tot het kerkje ,Beth-El'. In 1958 vond een ingrijpende restauratie en vernieuwing plaats, waardoor het kerkgebouwtje nu 125 zitplaatsen heeft gekregen (voordien slechts 80). Als volgens de reeds genoemde kroniek de gemeente inderdaad in 1901 haar eerste eigen doopvont in gebruik mocht nemen, dan heeft dr Wumkes waarschijnlijk toch gelijk met het jaartal 1895.

Door ds G. Brongers

De voorgangers

Zoals dit met vele van onze gemeenten het geval is geweest, heeft ook Workum enkele begaafde broeders mogen bezitten, die in de eerste en ook in latere jaren zich geheel gaven voor de arbeid in de gemeente. Hun namen worden nog steeds met ere genoemd. Het zijn de broeders H. Leenstra Sr, H. Leenstra Jr en J. Broersma. Zij hebben de gemeente jarenlang als lerend-ouderling mogen dienen.
In 1918 deed ds K. Reiling als de eerste eigen predikant van Workum zijn intrede. ,Eerste eigen': het was maar een halve, want de gemeente had in samenwerking met Staveren ds Reiling beroepen.
In 1925 volgde ds Bouritius als voorganger; in 1928 begon de eerste ambtsperiode van ds G. Visser in Workum. Ook dit was weer een halve predikantsplaats, maar nu niet in combinatie met Staveren maar met de gemeente Hoorn in Noord-Holland. Ds Visser vertrok in 1933 en daarop volgde een lange periode van vakant zijn tot 1950. In die jaren hebben nog de broeders ds H. v. d. Werf en ds H. Ploeger als evangelist een tijd de gemeente gediend.
In 1950 deed ds B. Fabrie z'n intrede. Hij werd in 1954 door ds G. Visser opgevolgd, die toen zijn tweede ambtsperiode in deze gemeente begon. Het was ook nu weer een halve predikantsplaats. Nu niet met Staveren of met Hoorn, maar met de gemeente te Makkum, waarmee al van oudsher banden bestonden. Deze combinatie is gebleven ook na het vertrek van ds Visser, toen hij opgevolgd werd door ds F. G. J. Hofhuis in 1961.

Nog enkele statistische gegevens

Dat wil zeggen: bijzonderheden zijn er eigenlijk niet te vermelden. Deze gemeente heeft vele leden en gezinnen met kinderen naar elders zien vertrekken, bij gebrek aan werkgelegenheden en toekomstmogelijkheden. Maar merkwaardig is dan toch wel, dat de plaatselijke gemeente hier niet uitsterft. Met wat kleine schommelingen blijft het ledenaantal steeds op hetzelfde peil: tussen de 35 en 50 leden. Waren er bij de stichting van de gemeente ongeveer 30 leden, 50 jaar later waren er 35 leden en volgens de laatste statistiek 39. Ons ontbreekt een overzicht over alle jaren en we kunnen dus niet nagaan, of er ook een piek was in het ledental. Maar uit deze enkele gegevens spreken de trouw, de ijver en de offervaardigheid van deze kleine gemeente. Daar wordt ook gewoekerd met de ponden, door de Heer der gemeente haar toevertrouwd.

ZUSTERHULP-GEWEST GELDERLAND/OVERIJSSEL

De gewestelijke konferentie op 11 maart a.s. in Apeldoorn wordt gehouden in de vrije evangelische kerk, Roggestraat.
Deze kerk is bereikbaar met de bussen A/C en E/F (richting Juliana-ziekenhuis): uitstappen halte Beekpark/Roggestraat.

A. G.G.-v.G.

Lezers aan het woord

GEEF GIJ HEN TE ETEN

Dat wij leven in een welvaartsstaat, tenminste wat de kleine man betreft, vergeleken bij een 50 à 60 jaar terug, behoeft geen betoog. Met dat „wij" wordt Nederland bedoeld. Maar ons Nederland is maar zo klein. Doch dat „wij" kan ook heel groot zijn, wereldomvattend. Hoe menigmaal wordt de zin: Wij allen zijn kinderen van één Vader, nl. God, gebruikt. Wanneer men het wij zo stelt is het wereldomvattend. Dan schrompelt de zg. welvaart ineen als een lek speelgoedballonnetje. Want 1/3 van de wereldbevolking leeft in weelde en overvloed en parasiteert op 2/3, waar honger en ondervoeding heersen, waar kinderen geen kans krijgen tot volwassenheid te komen, doch eerder sterven door voedselgebrek. Heeft God zich vergist toen Hij de aarde formeerde? Is deze te klein om de ganse wereldbevolking te voeden?

Nee, God vergist zich nooit. De aarde is des Heren èn hare volheid. Er wordt elk voorjaar gebeden voor een goede oogst. Als God zijn zegen niet aanpast, opdat een goede winstmarge verkregen kan worden, dan is het slecht en wordt de overvloed, het téveel vernietigd. Een goede oogst betekent goede winsten.

Er ligt in het beschaafde Westen nog een overvloed aan voedsel. Maar in 1964 klonk met de daad nog altijd het Kains-antwoord aan God: Ben ik mijns broeders hoeder?

Hoe durft men God bidden om een goede oogst — hoe er voor danken als straks om een goede prijs te maken, grote hoeveelheden van het door God gegeven voedsel worden vernietigd? Maar Jezus' woord komt nog steeds tot ons: Geef gij hen te eten.

Gelukkig wordt er reeds veel gegeven, maar nog lang niet genoeg. Wij, die metterdaad God willen dienen en liefhebben, hebben Zijn zegeningen door te geven aan hen die honger lijden.

Liefde wordt van ons gevraagd omdat Jezus ons eerst heeft liefgehad, met een liefde tot in de dood. Deze liefde moeten wij doorgeven aan onze medemens.

Wij die God willen dienen, hebben deze speciale opdracht van Hem ontvangen, welke wij niet ongestraft naast ons neer kunnen leggen: (1 Joh. 3 : 17). „Wie nu in de wereld een bestaan heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn binnenste voor hem toesluit, hoe blijft de liefde Gods in hem?"

Zegt de Heer niet: Wat gij aan een van deze mijne minste broeders hebt gedaan, dat hebt gij aan Mij gedaan? Dit is duidelijk: al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

Een Antwoord '64 is er geweest, laat er nu ook nog een Antwoord '65 op volgen. Zouden wij niet eenmaal per maand een kollekte kunnen houden voor onze hongerende medemens? Bij het Heilig Avondmaal bijvoorbeeld. Deze kollekte mag niet gaan ten koste van onze gemeentelijke plichten. Zeur nu niet van: er is al zo veel. Wij hebben overvloed en daarvan willen wij, moeten wij geven uit liefde tot Jezus.

Bedenk dat elke gave aan één van de minste broeders gegeven, gegeven is aan Jezus. Zegt ons Gods woord niet: Beproef Mij of Ik u niet de vensters des Hemels zal openen? Naarmate wij geven aan het Koninkrijk Gods stroomt Zijn zegen weer op ons neer. Geven aan Jezus is ontvangen van Jezus. Bedenk eens welk een rijkdom het zal zijn, als Jezus in die Grote Dag tot u en tot mij zal zeggen: Ga in, in de vreugde des Heeren, want Ik had honger en gij hebt Mij gevoed met brood en met melk.

Er klinkt een noodkreet door de wereld: honger, ondervoeding, sterfte onder de kleintjes. Geef, geef met liefde en wel aan Jezus.

Langs deze weg vraag ik aan alle kerkeraden om elke maand een kollekte te houden voor de hongerenden, voor Jezus.

Ter Apel **J. Spreeuwers**

Zeer geachte redaktie,

Lezende in De Christen over: al of niet uitgebrachte beroepen, traktementen, meer of minder dominees, overbelasting, bouw van grotere of kleinere kerken enz. gingen mijn gedachten in dezelfde richting als waarin andere bladen mij wilden bepalen. En bitter teleurgesteld legde ik het blad naast mij neer Het was allemaal zo op het menselijke vlak, zo materialistisch. Zo weinig werden Gods woorden en gedachten, en Zijn oneindige liefde en kracht als ondertoon van de bewering besproken.

Toen kwam bij mij de gedachte: wat zouden Von Zinzendorf, of Pa van der Steur en zij allen die alleen gegaan zijn, zonder enige materiële zorg, hiervan gedacht hebben? Dat waren immers mensen die het de apostel Paulus konden nazeggen: Maar ik acht op geen ding, nog houd mijn leven dierbaar voor mijzelven, opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen, en den dienst welke ik van den Here Jezus ontvangen heb, om te getuigen het evangelie der Genade Gods (Hand. 20 : 24).

Als dat evangelie der genade voor ons gaat leven, met al wat God ons daarin schenkt tot groei en opbouw van het geestelijk huis, dat Hij bezig is zich te bouwen en als wij ons allen beschikbaar stellen voor Hem, dan zullen wij te Zijner tijd maaien. Zouden wij niet vaak met onze plannen God in de weg staan? Het is goed, dat het hart gesterkt wordt door de genade. Als wij gaan geloven dat al wat God zegt voor óns is, zou dit alles dan niet meer zich aan en in ons voltrekken tot Gods eer? En wij zullen ons door de band der liefde en gemeenschap verwonderen over Zijn werk in en rondom ons. Ik krijg telkens — uit het bovengenoemde — de gedachte, dat wij het zo erg druk hebben met ons werk voor God. Wanneer wij echter Gods Woord openslaan meen ik telkens te horen, dat Hij ons alles wil geven en wil bekwamen waarvoor Hij ons in Zijn dienst nodig heeft. Wij zouden samen nog veel meer, tot op- en uitbouw, van kracht en overwinning in Gods Woord kunnen vinden.

Wij groeten allen in onzen Heiland en Verlosser.

Oudemirdum (Fr.) **Joh. Antonides.**

Naschrift: we spreken br Antonides tegen indien hij van mening is, dat genoemde artikelen „zo op het menselijke vlak, zo materialistisch" — en dat in negatieve zin — waren. Ook met de menselijke en materiële dingen hebben we ons bezig te houden. Juist wij!

Overigens: Inderdaad kunnen we met onze plannen God in de weg staan.

E.R.

GEZOND GEZIN

Voor de aangekondigde weekendkonferentie op het vormingscentrum De Oorsprong te Sint Nicolaasga, welke 22 en 23 mei D.V. wordt gehouden rondom het thema *Gezond gezin* hebben zich negen echtparen aangemeld.

Het is in elk geval noodzakelijk, dat zich tenminste nog één echtpaar meldt.

De kosten bedragen plm. f 12,50 per persoon.

Aanmeldingen bij A. Kuperus, Goeman Borgesiuslaan 37, Sneek, telefoon 05150-4195.

RADENKONFERENTIE IN FRIESLAND

De voorjaarskonferentie van de raden der baptistengemeenten in Friesland wordt D.V. gehouden op woensdag 17 maart a.s. in de baptistenkerk, Willem Lodewijkstraat 4 te Sneek. Aanvang 10 uur; sluiting 16.00 uur.

Uit de agenga:

Pinksterbeweging en de invloed ervan op onze gemeenten, ds J. van Dam, Sneek

Waarom zijn er zo weinig bekeringen?, ds H. Ploeger, Zandbulten.

Mogelijkheden en moeilijkheden van onze zending, W. Modderman, Sneek

J. Coens, Sneek

VAN DE EINDREDAKTEUR

* Alle kopij (artikelen, gemeenteberichten, ingezonden stukken etc.) zende men aan het adres van de eindredakteur.
* Advertenties geve men op (hetzij schriftelijk, hetzij telefonisch) aan de administratie.

E.R.

FRIES KONVENT VAN VOORGANGERS

Het konvent van voorgangers in Friesland komt maandag 8 maart D.V. bijeen te Heerenveen. Bij verhindering zende men hiervan tijdig bericht.

Leestafel

Hervormd-gereformeerd gesprek; uitgave van Boekencentrum N.V., 's Gravenhage; 1964; f 1.80, gebrocheerd.

Wie zich op de hoogte wenst te stellen van de huidige stand van zaken tussen de beide grootste reformatorische kerken in Nederland leze dit interessante geschriftje.

v.D.

ANGLIKAANSE PREDIKANT GEEFT ER DE BRUI AAN

De anglikaanse predikant ds H. M. Carson, heeft zijn ambt neergelegd, omdat hij een eerlijke uitoefening van zijn ambt onverenigbaar acht met de huidige situatie in de Anglikaanse Kerk. Hij zegt, dat hij het niet langer voor zijn geweten kan verantwoorden, mensen te moeten trouwen of begraven, die geen enkele binding met de kerk hebben of hadden en kinderen te moeten dopen, van wie de ouders kennelijk niet de bedoeling hebben om hun een christelijke opvoeding te geven. De meeste kerkelijke huwelijksinzegeningen en doopplechtigheden hebben alleen nog maar een sociale betekenis, aldus ds Carson. De mensen kiezen nog steeds voor een plechtigheid in de kerk, omdat alles daar meer sfeer en stijl heeft dan op het stadhuis. Ds Carson, die een gezin heeft, weet nog niet wat hij gaat doen. Hij behoort tot de zg. „evangelische" vleugel in de Anglikaanse Kerk.

C.W.

ZAAIERDAG

PROGRAMMA
van onze eerste ontmoeting
als Zaaiers,
op zaterdagmiddag 13 maart 1965,
in de jeugdzaal van de kerk
aan de J. Catsstraat te Hengelo-O,
beginnend om 11 uur vm,
eindigend om 4 uur nm.

Opening van de bijeenkomst door de eindredakteur, ds F. E. Huizinga, met een paar woorden naar aanleiding van Prediker 11.
Gebed door ds N. Bandstra, Borne.
Wie er allemaal zijn en van waar ze komen.
Mededelingen van ds T. Jansma, de administrateur.
Korrespondentie met de eindredakteur.
Gesprek over De Zaaier, waar ieder aan mee mag, kan doen.
Br R. Reiling uit Emmen vertelt over de plaatselijke organisatie.
Uitwisseling van ervaringen.
Slotwoord door ds H. van der Werf, Den Haag.
Dankzegging door ds C. van Wier, Almelo.

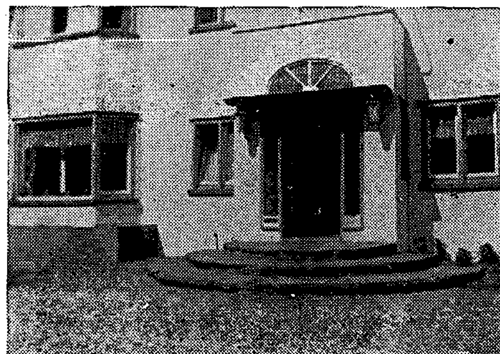
Alles op goede tijden onderbroken voor door ons te leveren spijs en drank. U weet, de Zaaier heeft vrij reizen. Zijn of haar begeleider of begeleidster, die namens de gemeente meekomt, rekent op een hoofdelijke omslag der reiskosten. Een goede reis gewenst en tot ziens.

De redaktie

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Muntendam berust thans bij D. de Vries, Nassaustraat 73, Veendam.

Van De Vinkenhof

GEZINSKAMP IN EMMEN
Aangezien het gezinskamp op De Vinkenhof van 17—24 juli geheel werd volgeboekt hebben we uitgezien naar een mogelijkheid om in die week óók in het noorden des lands een gezinskamp te beleggen. *We zijn er in geslaagd de prachtige Oranjehoeve te Emmen* — dicht bij schitterende bossen — *te reserveren.* Indien tenminste tien echtparen zich melden (dezelfde kampprijzen; zie onze folder) kan dit kamp doorgang vinden. Men haaste zich op te geven voor deze unieke kans!

J. Broertjes

God heeft ons rijk gezegend met de geboorte van een zoon en broertje. Zijn naam is

PAUL HARM JISK

J. B. v. d. Veen
F. v. d. Veen - Vorsteveld
Mirjam

Dordrecht, 24 februari 1965
Aalbersestraat 71

Met grote vreugde en dankbaarheid geven wij kennis dat God ons zegende door de geboorte van een dochtertje en zusje

SIETSKE HENDRIKA
(Ciska)

J. Coens
F. A. Coens - Hamer
Wim
Thea
Jeannet

Sneek, 2 maart 1965
Jan van Nassaustraat 35

WIJCHER BLAAUW
en
ANNEKE MARIA TIJMAN

geven, ook namens hun ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats vinden op 12 maart a.s. om 11 uur in het stadhuis te Haarlem.
Kerkelijke inzegening om 14.30 uur in de Begijnhofkapel te Haarlem, door de weleerwaarde heer ds G. W. Tijman, baptistenpredikant te Haarlem.

Maart 1965
Siddeburen, Oudeweg 42
Haarlem, v. d. Vinnestraat 4rd.

Gelegenheid tot feliciteren van 15.30 tot 17.00 uur in de jeugdzaal van de Begijnhofkapel.
Toekomstig adres: De Slag 29, Drachten.

Op donderdag 11 maart D.V. gedenken wij met onze lieve ouders en grootouders
J. REILING
en
A. REILING - HORNSTRA
dat zij veertig jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.
Stadskanaal, maart 1965
Semskade 63

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Receptie van 16.00—17.30 uur in de Ds J. W. Weeninkzaal achter de baptistenkerk te Stadskanaal (W).

Jong echtpaar zoekt voor 14 dagen aan zee

PENSION, KAMERS of HUISJE,

niet verder dan plm. 5 minuten van zee.

Brieven onder nr. 77 aan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

ZWARTEWOUD. Welk(e) meisje(s) komt (komen) mij helpen in het **Chr. Erholungsheim DONISWALD te Königsfelde in Duitsland?**

Je moet min. 19 jaar oud zijn en 1 april a.s. beginnen. Je krijgt hier een goede opleiding in een prachtige omgeving, plm. 800 m hoog (min. 9 à 12 mnd.). Schrijf je mij per omgaande, als je ouders het ook goed vinden? Hartelijke groeten aan alle bekenden,

Gerrike van der Straaten
(lid Bapt.gem. Arnhem)

(Huisadres in Holland voor inlichtingen: Oosterbeek - Hotel Dreijeroord.)

Enige en algemene kennisgeving

Plotseling nam de Here tot Zich, onze geliefde zuster, schoonzuster en tante

LENA MANRHO

op de leeftijd van 54 jaar; sinds 20 september 1943 weduwe van J. Vis.
Stadskanaal, 27 februari 1965.

Almelo:
T. Corporaal-Manrho
G. Corporaal

USA:
C. Kruit - Manrho

Groningen:
J. Hemmes - Manrho
B. Hemmes

Odoornerveen:
A. Manrho - Wiertsema
H. Manrho

A. Manrho
A. Manrho - Kuipers

Sexbierum:
D. M. Vis
A. Vis - Boonstra

Minnertsga:
J. Vis

Leeuwarden:
S. M. Vis
B. Vis - Herrema

Neven en nichten

De begrafenis heeft plaats gevonden donderdag 4 maart te Odoorn.

---

12 maart 1965 81e jaargang Nr. 3773

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

BIDDAG VOOR GEWAS EN ARBEID

Eigenlijk heten de tweede woensdag in maart en de eerste woensdag van november: de overijsselse bid- en dankdag. Het was in 1653 dat de gedeputeerden van de Particuliere Synode van Overijssel zich tot de Ridderschap en Steden wendden met het verzoek, dat toch een provinciale biddag mocht worden geordonneerd „aangezien dat het Opperwezen, eenige jaren herwaarts, het gewest had bezocht met schadelijke droogten en andere landverdervende plagen." De Ridderschap en steden hebben toen een biddag „tot afwering van Godes plagen en tot het verkrijgen van een gezegende zomer" ingesteld, en ook een dankdag „voor de veelvoudigen verkregenen seegeningen en weldaden".

Bededagen

Men kende deze reeds in de oude kerk, maar eerst in de middeleeuwen vonden ze meer algemeen ingang. Oorspronkelijk waren deze bededagen boetedagen, waarop ook gevast werd. Deze bededagen werden veelal door de overheid uitgeschreven, meestal naar aanleiding van buitengewone omstandigheden: bij dreigend oorlogsgevaar, in oorlogstijd, bij watersnood en andere rampen.
De Hervorming heeft dit gebruik overgenomen. Zo werden op gezag van Prins Willem van Oranje en ook door de Staten-Generaal bededagen uitgeschreven. De Synode van Dordrecht 1574 kende ook biddagen voor de verkiezing van nieuwe predikanten.
De overheid liet zg. „biddagbrieven" uitgaan aan alle magistraten, die ze doorzonden aan de kerkeraden. Op zo'n dag waren de herbergen gesloten, er werd niet gewerkt en er vonden geen publieke vermakelijkheden plaats.
Dit is zo gebleven tot 1795. Toen onttrok de overheid zich aan de verantwoordelijkheid voor de bededagen. De kerken namen voortaan zelf het initiatief om in voorkomende gevallen een bededag uit te schrijven. (Maar na de watersnood van 1 februari 1953 bepaalde onze regering nog dat zondag 8 februari daarop volgende, een dag van gebed en verootmoediging zou zijn!)

De biddag en de dankdag voor het gewas worden nog in vele streken van ons land in ere gehouden. Deze dagen worden in enkele gevallen als een zondag gevierd, maar meestal op een avond als een samenkomst van de gemeente tot gebed. In de steden zijn de biddagen veelal in onbruik geraakt, of ze worden in de daarop volgende zondagkerkdiensten opgenomen.

De afhankelijkheid van het weer

In de land- en tuinbouw is de mens erg afhankelijk van het weer, ondanks de modernste bemestingsmethoden en ziektebestrijdingsmiddelen. Veel meer afhankelijk dan bv. in de industriële en handelsondernemingen. Daarom wordt dan ook het weerbericht van 12.27 u aangekondigd als „mededelingen voor land- en tuinbouw". Het weer is een uiterst belangrijke faktor voor de oogst: grote droogte is een ramp, maar veel regen, waarbij de graankorrels al in de aar gaan ontkiemen, eveneens. Er zijn vruchtbare en onvruchtbare jaren.

De heidenvolken vereerden natuurgoden, waaronder die der vruchtbaarheid een voorname plaats innamen. Men kende regengoden en regenoffers. Israël diende de enige en waarachtig heilige en rechtvaardige God. In de trouw en de gehoorzaamheid aan Zijn Naam en Zijn geboden lag de belofte van een overvloedige oogst (Lev. 26 : 3 en 4), terwijl de oorzaak van een mislukte oogst gezocht moest worden in de ontrouw en de ongehoorzaamheid van het volk aan God (Jer. 5 : 24 en 25).
In het „Onze Vader" wordt de bede om het dagelijks brood voorafgegaan door de bede om de erkenning van Gods naam, de komst van Zijn Koninkrijk en de gehoorzaamheid aan Zijn wil. Dat is heel erg belangrijk! Wij willen die volgorde wel graag omkeren of verwaarlozen, en daarmee het evangelie maken tot een evangelie-naar-de-mens, een nuttigheidsgodsdienst. Integendeel, door de volgorde, die Jezus ons aangeeft, moeten de principes van Gods Koninkrijk en de bedoelingen des Heren in heel het leven voorrang genieten en dus ook in onze ekonomie tot uiting komen. Het laat geen twijfel, dat dán de onder ons geldende principes een stevige korrektie zouden ondergaan, zo niet geheel afgedaan zouden hebben.
In deze bede om het dagelijks brood wordt de afhankelijkheid van de

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **... het „loon" bestaat uit de blijdschap, Christus te mogen dienen in Zijn gemeente en de innerlijke verrijking van het eigen leven des geloofs.** (P. H. Muller in Ambt en Dienst)

mens veel totaler gezien: hij is èlke dag afhankelijk. Niet alleen als landbouwer en gardenier, maar ook als visser, koopman, ambtenaar, herder, enz. Daarom schreven wij hierboven ook Biddag voor gewas en arbeid!

Is de overvloedige oogst wel altijd een zegen?

De natuur is heerlijk verkwistend royaal. Het regent niet alleen op de akkers, maar ook op de trottoirs, in de kanalen en meren. Het gras groeit niet alleen in de weiden en op de gazons, maar ook in het grint en tussen de tegels. Bomen worden gesnoeid en gewassen op de akkers gedund. Kinderen spelen met de overvloed van kastanjes, en één geranium moet wel al zijn ontelbare bloemetjes in vele boeketjes bundelen...
Er zijn tegenwoordig ekonomen, die een overvlóédige oogst niet meer als een zegen beschouwen. Vroeger was dat wel altijd het geval, maar in onze dagen gaat men het wat anders zien. Men geeft de voorkeur aan een gemíddelde oogst, waardoor de produkten beter prijshoudend en dus de bedrijfsresultaten zo gunstig mogelijk zullen zijn. Een overvloedige oogst geeft overschotten, die niet verkoopbaar zijn, de prijzen dalen...

Er is dit jaar een overvloedige oogst van kool, ondanks minder verbouw. Wij hebben geen strenge winter gehad en veel minder kool gegeten dan bij felle kou. Dit geldt voor heel Europa. Heel veel kool ging weg als veevoer. Voor vele tuinbouwers is deze overvloedige oogst een grote strop. Door de kou van de laatste weken is het koolverbruik wat toegenomen en de vraag gestegen. Harde vorst is goed voor de koolverbouwende boer, maar slecht voor de tuinbouwer met jonge groente in zijn kassen. Hoewel het zachte weer óók een overvloed van jonge groenten op de markt brengt, hetgeen ook weer een strop kan betekenen voor de teler.

Hier en daar gaan stemmen op: ploeg zoveel om van de gewassen dat het bedrijf rendabel is! Men schrikt hier nog voor terug; het is èten, en er ìs om gebeden... En er ìs grote honger!

De wereld is een éénkamerwoning

In de landbouw en in de tuinbouw zal de keuze van de boer en de teler niet alleszeggend kunnen zijn: omdat ìk kool verbouw, mòet er kool gegeten worden! Zelfs het streekbelang heeft hierin niet het laatste woord. En in onze naoorlogse jaren wordt gepoogd dit niet eens meer op nationaal maar op internationaal niveau uit te zoeken en uit te maken, nl. in de EEG. Dat gaat allemaal nog erg stroef en met veel passen en meten, want er moet aan zo veel grote en kleine belangen voldaan worden. En toch is deze grote markt nog te klein! De wereld is een éénkamerwoning, en van die grote tafel mag niemand ondervoed opstaan. Toch is dat het geval met tweederde van alle mensen. Het uitroeien of het diskrimineren van een ras om eigen ras te handhaven vervult ons met afschuw. Maar verdient de handhaving van eigen of bepaalde groepsbelangen ten koste van anderen meer waardering? Zijn wij werkelijk niet in staat om de grote en kleine broers en zusters in de wereld-kamer te eten te geven, totdat zij zelf in staat zijn het te verbouwen of te verdienen? Wij kunnen ze helpen: er zijn instituten voor opleiding, er zijn deskundigen; er is geld voldoende, het moet alleen wat beter verdeeld worden: méér voor voeding en minder voor wapens, meer voor direkte nood en minder voor nog grotere welvaart. En door een overvloedige oogst zouden wij ook kúnnen helpen. Of het allemaal zo eenvoudig is? Dat zal vast niet het geval zijn!

Ekonomen, politici, vakmensen en ook wijzelf, staan hier voor duizend vragen. Wij zullen er nooit uitkomen, als wij niet eenvoudig van geest worden en gaan leven naar de door Jezus aangegeven weg.

G. Br.

Sona-Bata's ontstaan en ontwikkeling

Sona-Bata, nu het centrum van dit 25.899 vierkante kilometer grote zendingsveld met een inwonertal van 155.000 mensen, was niet de eerste zendingspost.

In februari 1890 begonnen de pioniers Broholm en Frederickson een zendingspost op te zetten bij het plaatsje Kinjila, dat lag aan de oude karavaanweg. Reeds spoedig bleek, dat deze post erg ongunstig lag en daarom werd de hele post in 1906 verhuisd naar het zuidwestelijker gelegen plaatsje Kifwa. Ook dit bleek bijzonder ongelukkig gekozen te zijn. De dichtbij gelegen moerassen zorgden voor horden muskieten en de zendelingen leden reeds spoedig aan hevige malaria-aanvallen. Er waren gunstiger terreinen genoeg om een gezonder en meer centrale post te vestigen. Het kostte de zendelingen echter veel moeite om een vestigingsvergunning van de staat te krijgen. Een jaar later gelukte dit gelukkig toch. Dat was het begin van het huidige Sona-Bata.
In maart 1907 werd met dragers alles verhuisd naar Sona-Bata; hierbij moest een afstand worden afgelegd van 27 km, heuvel op en heuvel af, sommige meer dan 300 meter hoog!
Ondanks de vele tegenslagen en moeilijkheden der eerste pioniersjaren, bleek de Blijde Boodschap toch ingang gevonden te hebben. Zo waren er eind 1906 reeds 1.799 gemeenteleden, waarvan er 648 in dat jaar waren gedoopt. En er werkten toen al 110 evangelisten in het distrikt.
Het schoolwerk liep goed en meer dan 10.000 zieken werden er behandeld.
Een ander historisch moment was de inwijding van een stenen kerkje te Sona-Bata, met haar 500 zitplaatsen. Dat was in september 1919.
De statistieken doorsnuffelend stuiten we opeens op een piekjaar wat betreft het totale ledenaantal. Dit is het jaar 1950: een ledenaantal van 8.332, verdeeld over 49 gemeenten met 37 predikanten, 235 evangelisten en 16 „bijbel"-vrouwen. Daarna neemt het totale ledenaantal weer af. Zo lazen we in de statistieken van het afgelopen jaar: Ledenaantal 5.000 verdeeld over 50 gemeenten. Met als aantal gedoopten 600. Vanwaar toch deze enorme teruggang van meer dan 3.000 in ledenaantal?
Was de grote geestelijke opwekking, waarover Rev. Frederickson schrijft in het zendingsblaadje 'Congo News Letter' uitgedoofd?
In datzelfde schrijven (dit is in 1921) maakt deze zendeling gewag van valse profeten, die de waarheid verdraaien. Inderdaad hebben de sekten van het Kibanguïsme veel afbreuk gedaan aan het gemeentelijke werk in het distrikt. Hele dorpen en ook baptistengemeenten zijn opgeslokt in één of meer dezer bewegingen. Vooral tijdens de onafhankelijkheidsperiode beleefden deze bewegingen een ware opbloei.
Nu mogen we gelukkig konstateren, dat vele afgedwaalde christenen weer terug keren in de gemeente. In deze hutspot van allerlei leringen bleek tòch, dat de echtheid van het geloof in Christus de juiste was. En zo mogen we zien, dat het werk van de Heilige Geest doorgaat om zondaars te redden. Ook in het gebied ten zuiden van de evenaar.
Geprezen zij Zijn Naam.

S. Edens

Uit ons Unie-Bureau

Laatste herinnering aan onze sekretarissen: uiterlijk op 12 maart — dat is dus de datum van de verschijning van dit nummer — moeten de namen van de kandidaten voor elf funkties (zie het nummer van 19 februari jl.) mét hun schriftelijke bereidverklaring in het uniebureau bekend zijn!

T. Jansma

Aan rustige wateren

Het magnetisme van Jezus

En het werd gehoord,
dat Hij in huis was.

(Marcus 2 : 1b)

Wie waren er nog meer in dat huis? Wij weten het niet. Hoeveel mensen bood het onderdak? De gewijde schrijver zwijgt hierover. Het huis sluimerde in een algemene onbekendheid; zijn bewoners waren opgenomen in het bedrijvige volk, dat aan de enkeling weinig of geen aandacht schenkt. En zie, Jezus komt in dat huis en dat huis dommelt niet langer in het schemerdonker van algemene onbekendheid. 't Licht glanst vriendelijk en zacht door de vensters. Het is, zolang Hij er Zich ophoudt, gemarkeerd in de omgeving. De mensen weten, waar het staat. „En het werd gehoord, dat Hij in huis was."

* *

Hoe hebben de mensen het vernomen? Door klinkende reklame? Of door de omroeper, de man met de trommel en de spreekhoorn?
Welneen. Als er iemand schuw was van reklame — laat staan klinkende reklame —, dan was het Jezus. Vraag de mensen, die weten, dat Hij in huis is — en, o wonder, bijna iedereen schijnt die kennis te bezitten — hoe zij het gewaar zijn geworden. Zij plaatsen zich met opgetrokken schouders voor u en stamelen: „Ja, daar zegt u wat. Wij zijn niet in staat een verklaring te geven, maar het is zo! Hij is in huis."
Het is altijd dezelfde geschiedenis. Toen zowel als nu. Komt Hij, Jezus, ergens in huis, in de gemeente, dan duurt het niet lang, of het gonst in de omgeving, dat Hij er is.
Hoe? Langs onbekende banen bereikt Zijn komst de zielen der mensen. Het gebeuren heeft de lucht vervuld, die wordt ingeademd. De wind heeft het op zijn vlerken genomen en zingend spelend met de haarlokken het verklapt. Met diepe eerbied staren wij op het magnetisme van de persoon van Jezus. Het huis kreeg betekenis, neen, niet vanwege de vijf of tien meer gezinsgenoten en gasten van welke stand die ook mochten zijn, maar vanwege de komst en aanwezigheid van Jezus. Het ging alleen om Hem.

* *

En wat ging er toen gebeuren?
Er kwam beweging onder de bevolking: een onverklaarbare kracht trok ze onweerstaanbaar naar Hem toe.
Er waren er, die Hem gaarne beluisterden om Zijn opvallende boodschap. Hij sneed het woord recht zowel voor de synagogeganger als voor de rabbie en de geestelijken. Er waren er, die gekomen waren met hun zieken, opdat Hij ze zou aanraken. Er waren er ook, die door kerk en maatschappij waren uitgestoten en een woord van hoop verwachtten, omdat zij geloofden, dat Jezus van Nazareth begrip voor hen had.
Hij was in huis en het magnetisme van Zijn persoonlijkheid liet zich gelden. Hij trok tot Zich ...

* *

Ja, Hij trok tot Zich. En hoe sterk was Zijn tot Zich trekkende kracht?
Er kwamen sommigen tot Hem, brengende een verlamde kameraad, die ze op een slaapmat droegen. En niet kunnende vanwege de schare ontdekten zij het dak, waaronder Jezus zich bevond. Zij beklommen dat dak in weerwil van al de inspanningen, die zij zich moesten laten welgevallen vanwege hun dierbare last.
... Zo werden zij getrokken. En dat platte dak opengeschoven hebbende, lieten zij de slaapmat met hun kameraad er op vlak voor de voeten van Jezus zakken.
Wat een magnetisme had Jezus!

* *

En dat magnetisme bezat Hij al, toen Hij in een stal geboren werd. Hij is inderdaad een armemanszoontje. Maar stil ... hoort gij het niet? Ziet gij het niet? Verbijsterend is Zijn magnetisme! De starre hemelen komen in beweging: een engel treedt tevoorschijn; herders voelen de trekkende macht van het Kind in de kribbe; levenloze materie van een ster wordt als het ware bezield en wendt zich tot de kribbe; wijze mannen kunnen zich van het magnetisme van de baby niet loswringen. „En het werd gehoord, dat Hij in huis was ..."

* *

Wie is deze Jezus van Bethlehem en Nazareth? Laat Da Costa het voor ons zeggen. In geestesverrukking stamelt hij:

Met d' adem van Zijn mond,
zal hij de boosheid slaan,
het juk verbrijz'len van
's werelds aartstirannen,
de macht der duisternis
in 't eeuwig duister bannen,
en vestigen op aard
Zijn eeuwig Koninkrijk
van waarheid, recht en rust.
Aan alle plaatsen zal
Gods kennis zijn en vree,
en overdekken d' aard
als wateren der zee.

Haarlem J. W. Weenink

Algemene Vergadering 1965

Dit jaar zal D.V. de 85ste algemene vergadering van de unie-gemeenten gehouden worden in onze stad Arnhem. Wij vinden het een grote eer deze algemene vergadering voor baptist-Nederland te mogen verzorgen. Nu we al enige tijd met de werkzaamheden daarvan bezig zijn merken we pas wat een organisatie er nodig is. Maar we weten niet alleen te staan en met Gods zegen en uw medewerking zal het zeker slagen.
De vergaderingen zullen gehouden worden in de hervormde wijkkerk „Pniël", Roosendaalseweg. Het mag hier wel vermeld worden dat wij van onze hervormde broeders over de gehele linie zo veel medewerking hebben, als gold het hun eigen gemeente. Wij zijn daar erg dankbaar voor. De warme maaltijden zullen gebruikt worden in hotel-restaurant „Tivoli", Velperweg, lopend nog geen 3 minuten van „Pniël" en onze eigen kapel aan de Willem van Kleeflaan op Molenbeke. U ziet: alles dicht bij elkaar.

Om ook de rest van de organisatie goed te doen verlopen moet u het volgende goed lezen en navolgen. De formulieren voor aanmelding van afgevaardigden en gasten zijn deze week verzonden aan de sekretarissen der gemeenten. Ook de leden van de diverse kommissies gelieven hun formulier daar aan te vragen. Volledig en duidelijk invullen van deze formulieren en inzenden *vóór* 13 april a.s. is een zaak van het grootste belang, voor u en voor ons want wij moeten ons stipt houden aan die sluitingsdatum. Iedere dag dat u zich eerder aanmeldt is voor ons tijdwinst! Het totaal verschuldigde bedrag moet ook *vóór* 13 april worden overgemaakt op girorekening 91 63 50 ten name van L. Maandag, Oude Velperweg 47, Arnhem. Vergeet vooral niet te vermelden „Kosten A.V. '65" (het mocht eens ergens anders terechtkomen).
Voor hen die er de voorkeur aan geven te overnachten in een hotel, hetgeen dan buiten onze verzorging valt, volgen hier enkele in Arnhem goed bekend staande hoteladressen:

Bosch, Apeldoornsestraat 4, tel. 35150
Brabant, Stationsplein 43, tel. 36713
Hotel Dreyeroord, Graaf van Rechterenweg 12, Oosterbeek, telefoon 03807 - 3169
Haarhuis, Stationsplein 1, tel. 27441
Riche, Nieuweplein 50, tel. 24466
Twente, Stationsplein 46, tel. 35641
Carnegie, Stationsplein 39, tel. 27855
Tivoli, Velperweg 37, tel. 21635

Al de formulieren en verdere korrespondentie betreffende de voorbereidingscommissie worden verwacht bij de sekretaris, J. W. van Leuven, Herman Heyermansstraat 35, telef. 08300-33318.

Wij wensen alle deelnemers goede dagen toe in Arnhem en omgeving!

J. W. van Leuven

LITURGIE (2)

JEZUS CHRISTUS ONZE LITURG

In Hebreeën 8 : 2 wordt Jezus Christus de liturg van het hemelse heiligdom genoemd. Dat is natuurlijk overdrachtelijk bedoeld en wil zeggen dat Hij voor Gods aangezicht aanwezig is al degene die op grond van Zijn verzoenend lijden en sterven bij God intreedt voor de Zijnen. Het is tevens een kleine aanwijzing dat er door Jezus Christus ook liturgisch iets is veranderd.

Voordat we over onze eigen liturgie kunnen spreken moeten we eerst weten in welke liturgische situatie onze Heer ons heeft gebracht door Zijn komst en leven op aarde, door Zijn lijden en sterven, door Zijn opstanding en verhoging en door de uitstorting van Zijn Heilige Geest.
Allereerst is daarmee alle cultus principieel afgeschaft. Niet langer is de ontmoeting met God gebonden aan dat samenstel van woorden en handelingen dat in de tempel plaatsvond. Er is geen „aparte" nadering tot God meer nodig of mogelijk, want God is in Christus tot ons genaderd. Hij woont om zo te zeggen permanent bij ons in. Er zijn geen heilige tijden of heilige plaatsen meer in die zin dat de ontmoeting met God daaraan op de een of andere manier zou zijn gebonden. Alle tijden en alle plaatsen zijn even heilig of gewoon geworden.
In de tweede plaats heeft Jezus de liturgische situatie veranderd door de afschaffing van het offer. Niet het offer als daad van gehoorzaamheid maar als toegang tot God. Dat heeft Hij door zijn eigen offer eens voor altijd afgehandeld en aan herhaling of aanvulling van dat offer bestaat geen behoefte. Daarmee valt het grootste stuk van wat de oude wereld, Israël inbegrepen, onder cultus verstond, af. Wat er overblijft is in wezen geen cultus meer. Doch daarover straks of later.
In de derde plaats wordt de eredienst ondergeschikt aan het Koninkrijk. Beter gezegd: de gemeente die als vrucht van Jezus' werk ontstaat is aan de doelstelling van dat werk ondergeschikt. Het gaat God niet om enkelen die binnen de grenzen van de eigen kring met Hem willen verkeren maar om allen in de totaliteit van hun leven. Allen moeten worden bereikt door Jezus de Heer. Daarop is de gemeente gericht. Zij mag zich niet in zichzelf keren maar moet zich door de Heer naar de wereld laten keren. Haar werk in de wereld is haar eredienst. Alle termen die elders in de cultus worden gebruikt, hebben in de taal van de gemeente van Christus een andere betekenis. Ze slaan op de dienst in de wereld, op het getuigenis dat Christus zichtbaar maakt voor de wereld.
We zouden dus kunnen zeggen: De zending is de eigenlijke liturgie van de gemeente, wanneer we bij zending niet alleen denken aan prediking of getuigenis met woorden maar daarin alles betrekken wat Christus openbaar maakt voor de wereld. Het eigenlijke werkterrein van de liturgie is dus buitenshuis.
Daarmee is er al heel wat van de eredienst afgeknabbeld. Hij wordt een veel minder belangrijke aangelegenheid, want hij heeft alle heilsnoodzakelijkheid verloren en is aan het getuigenis ondergeschikt geworden.
Wat er overblijft is het samenkomen van de gemeente met God. Het Nieuwe Testament gebruikt daarvoor zeer alledaagse woorden: bijeen zijn, samenkomen, enzovoorts. Daarmee zijn deze samenkomsten getypeerd. Het zijn gewone samenkomsten, geen heilige of scrale riten. In principe zijn alle bijeenkomsten van mensen geschikt om te fungeren als samenkomsten van de gemeente, of beter: van een deel van de gemeente met God.
Toch is daarmee nog niet alles gezegd. Want we zouden misschien kunnen denken, dat deze samenkomsten dus in wezen overbodig zijn. Dat zijn ze echter allerminst. God heeft ze geboden en dat wil zeggen dat Hij ze nodig acht. Het Nieuwe Testament roept daarom op tot samenkomen. God wil het en dat is voldoende reden om het te doen. Bovendien heeft Hij er Zijn beloften aan verbonden, met name de belofte van Zijn aanwezigheid. Dat maakt de samenkomsten der gemeente tot iets bijzonders, nl. ontmoetingen met God.

Deze ontmoetingen zijn voor de gemeente nodig. Zij heeft behoefte aan geconcentreerde en gezamenlijke *ontmoeting met God*, aan aanbidding, gebed, voorbede, vermaning en onderwijs en aan de maaltijd van de Heer zelf met de tekenen van het nieuwe verbond. Deze ontmoeting is in Gods hand middel tot opbouw en groei van de gemeente door de Heilige Geest en tot toerusting voor de liturgie in de wereld.

J. R.

Gevraagd:

een mens

(Ingezonden)

Ruim vijftig jaar geleden behoorde ds Lammerts van Bueren, predikant te Zeist, tot de mannen en vrouwen, die door hun bewogenheid met het lot van zwakzinnigen het land doortrokken om door het houden van bijeenkomsten de aandacht te vestigen op de nood van deze minder bedeelden. Hij sprak daarbij meermalen over de genezing van de verlamde bij het badwater van Bethesda en wees op de klacht: „Ik heb geen mens".
Nadat deze klacht en deze oproep in ons land weerklank hadden gevonden, werd met hulp van zeer velen opgericht de Vereniging Rekkense Inrichtingen te Rekken, die bij haar arbeid het evangelie als richtsnoer stelde, doch haar werk uitstrekte over alle meisjes en jongens, mannen en vrouwen, die deze speciale hulp nodig hadden, zónder te letten op godsdienstige overtuiging of levensbeschouwing van de betrokkenen. Het „zaait aan alle wateren" bracht men hierbij in toepassing.
Doel was èn is hulp te bieden aan die kinderen van ons volk, die door welke oorzaak ook te moeilijk zijn om in het eigen gezin te verblijven. De omschrijving „zeer moeilijk opvoedbaar" klinkt niet fraai, maar is over het algemeen wel juist.
Vele jaren heeft men als in het verborgene gewerkt en „Rekken", gelegen aan de duitse grens tussen Enschede en Winterswijk, zal bij velen van ons nauwelijks bekend zijn. Thans treedt men naar voren en in brede lagen van ons volk wordt de aandacht er op gevestigd, dat in dit voorjaar het 50-jarig bestaan herdacht wordt. Het bestuur dezer vereniging heeft gemeend, dat bij deze herdenking een waardig geschenk passend is: *reeds enige tijd is men bezig gelden in te zamelen voor de bouw van een kapel.* Giften voor dit doel kunnen gezonden worden aan de Stichting tot Steun aan de Rekkense Inrichtingen te Rekken, giro 96 93 00.

Ter informatie van onze lezers diene, dat drs J. Reiling te Bilthoven sinds enkele jaren sekretaris van het bestuur van de Vereniging Rekkense Inrichtingen is. E.R.

Verenigd baptistengetuigenis in Amsterdam

In de beide gemeenteblaadjes van de bij de unie aangesloten baptistengemeenten te Amsterdam-Centrum en -West-Noord lazen we, dat beide gemeenten in samenwerking met de Onafhankelijke Baptistengemeente (Keizersgracht) van 20—22 maart a.s. een evangelisatiekonferentie zullen houden. De in het kader van deze konferentie te houden bijeenkomsten zullen gehouden worden in de kerkzaal van de baptistengemeente-centrum en in de Keizersgracht-kerk.

NADER BEZIEN

Vooronderstelde voorwaarde

De gemeenteraden van Zevenbergen en Bemmel (Betuwe) besloten onlangs om aan de plaatselijke kerken per ‚bedienaar' een gemeentelijke bijdrage uit de gemeentelijke kas te doen toekomen. In de gemeenteraad van Voorschoten schijnen thans over deze mogelijkheid van . overheidssubsidie aan de kerken vragen gesteld te zijn. In andere plaatsen wordt nu ook een dergelijke vorm van overheidssteun aan de kerken serieus overwogen.

De motivering van deze financiële bijstand komt er voor een groot deel op neer, dat de kerken door hun bestaan en door hun verkondiging zo'n belangrijke plaats in de maatschappij innemen. Om de lasten van de kerken enigszins te verlichten, wil men nu door een jaarlijkse bijdrage per predikant of geestelijke de waardering van de burgerlijke gemeente voor de taakvervulling op godsdienstig gebied tot uiting brengen. De overheid vaart immers ook wel bij de medewerking van de kerken in de uitvoering van haar taak, *zo wordt gezegd.*

Het moge onze lezers bekend zijn, dat wij — de schrijver van dit rubriekje — nooit zo erg enthousiast geweest zijn over overheidssubsidie aan direkt kerkelijke (gemeentelijke) arbeid. Dat onze landelijke jeugdbeweging sinds jaar en dag steun uit 's lands schatkist ontvangt hebben we steeds onjuist gevonden — we hebben dat ook nooit onder stoelen of banken gestoken — en ook de overheidssubsidie bij kerkbouw — sinds kort een wettelijke regeling — is voor ons (persoonlijk) slechts aanvaardbaar met bepaalde restrikties.

De volgende stap is die welke nu in Zevenbergen en Bemmel is genomen. En we geloven, dat straks meerdere gemeenteraden dit voorbeeld zullen volgen.

Hoe zullen onze gemeenten, in voorkomende gevallen, tegenover deze subsidie staan?

Men hoeft ons er niet van overtuigen dat de overheid aan een dergelijke subsidieverlening geen enkele voorwaarde stelt. We weten dat al. We weten ook al, dat de verhouding kerk en staat tegenwoordig dermate gekompliceerd is, dat niet zo gemakkelijk meer gesproken kan worden van de zilveren koorden (als in de vorige eeuw) waarmee de kerken zich aan vadertje staat gebonden geven. Wat ons vooral irriteert is de gedachte, dat de overheid immers ook wel vaart bij de medewerking van de kerken... *!Dáárom hoeft, dachten we, de overheid geen voorwaarden te stellen: De voorwaarden schijnen, als vanzelfsprekend, al lang aanwezig te zijn!*

Naar onze mening gaat de kerkgemeenschap, die overheidssubsidie aksepteert akkoord met deze vooronderstelde voorwaarde: Overheid en kerk werken samen, steunen elkaar en vullen elkaar aan.

Deze vooronderstelling moge gelden voor de historische kerken — de deining rondom het (hervormd) synodale schrijven over de kernwapens, tot in ons parlement zelfs, geeft gegronde redenen om te vermoeden dat dit ‚a priori' reeds niet meer klopt ten aanzien van de ‚vaderlandse kerk'! — voor gemeenten die zich zo nadrukkelijk nieuwtestamentische gemeenten wensen te noemen geldt deze vooronderstelling beslist niet.

Tenzij ook hier reeds het goud verdonkerd is.

v. D.

Evangelisatie in gevangenis

Een buitengewone geschiedenis van „gevangenis-evangelisatie" in Nepal werd onlangs verteld door ds Ebenezer G. Vine in *Moody Monthly Magazine.*

In 1960 werden negen Nepalese christenen gevangen genomen op beschuldiging dat zij „godsdiensten veranderden". Ds Vine vertelt van de opmerkelijke dingen die gebeurden toen de negen gevangenen in de gevangenis trouw bleven aan Christus. De negen gevangenen vloeiden over van vreugde en kregen toestemming van de verbluft autoriteiten om de gevangenis schoon te maken, en zelfs om de vuile muren te witten.

Er werden dagelijks bijbelklassen opgezet. De gevangenen waren met stomheid geslagen als zij luisterden naar de liederen die letterlijk trilden van vreugde en blijdschap.

Nieuwsgierigheid kreeg de overhand. Gevangenen voegden zich bij de groep. Spoedig kwamen sommigen van hen onder de volle indruk van het gegeven getuigenis en keerden zich tot Christus. Acht van de negen werden uit de gevangenis vrijgelaten en zetten met blijdschap hun getuigenis in de ziekenhuizen voort of gingen in opleiding bij een bijbelschool.

De negende gevangene, ds Pram Pradhan, zit gevangen voor het misdrijf dat hij christenen gedoopt heeft. Hij is zulk een getuige geweest dat hij, toen hij onlangs gereed gemaakt werd voor ontslag, weigerde en zei: „Wat moeten deze jonge christenen in de gevangenis als ik ze nu verlaat?".

C.W.

Noordwestelijke bond van baptistengemeenten

Analoog aan de andere gewestelijke organisaties in ons land is de naam van Noordwestelijke groep van Baptistengemeenten veranderd in Noordwestelijke Bond van Baptistengemeenten. Het bestuur van de bond is als volgt samengesteld: ds N. J. van Beek (Alkmaar), voorzitter; J. de Jonge Pzn. (Admiraal de Ruyterweg 256, Amsterdam-W.) sekretaris; M. van de Berg Jr (Leiden), penningmeester.

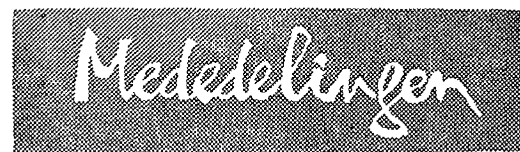
Met pasen zal D.V. weer een toogdag worden gehouden van de acht in deze bond verbonden gemeenten. Ook de niet-geunieëerde gemeenten in dit distrikt zijn uitgenodigd.

Het thema van de morgenbijeenkomst luidt *Gemeentelijk leven - geestelijk leven;* sprekers ds N. J. van Beek en ds W. Veenstra.

Het thema van de middagbijeenkomst is *Christus Triumfator;* spreker ds G. van 't Wout. Voorts vermeldt het programma een paasspel („Christus Triumfator") door jeugdgroep Alkmaar, muziekkorps Amsterdam-C., koren van Amsterdam-W.-N., Haarlem en IJmuiden.

Verdere mededelingen zullen nog volgen maar men reservere nu reeds de tweede paasdag a.s. voor het bijwonen van deze bondsdag.

De J.

Adreswijziging

Het adres van de sekretaris van Rotterdam-Centrum, br W. S. Visser, is thans: *Oosterhagenstraat 50, Rotterdam-26* en diens telefoonnummer is *19 91 33.*

Het adres van ds M. G. Boeschoten is thans: IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik (Utrecht); binnenkort telefonisch aangesloten onder nr 0 34 05 - 16 97.

zand en zaad

(waarin brieven verwerkt, binnengekomen naar aanleiding van Frappez toujours)

Het is niet dat ik niet op kan houden te kloppen met mijn Frappez toujours, maar het lijkt mij juist nog een paar briefschrijvers te citeren en te bedanken. Het verheugde mij dat de leeuwarder predikant, ds Brongers, aandacht besteedde aan het onderwerp en enige waardevolle gedachten uitte over het voortschrijdend losweken van de kerk en het geruisloos verlies van God en van de eeuwigheid uit het leven van de velen. Met recht mag de vraag aan ons gesteld worden of God de kern van ons bestaan is of dat Hij een overgeleverde randverschijning is, langzaam verblekend en uit het gezicht rakend. Van ons uit bekeken dan altijd.

Een zuster konstateert ook, dat de gordijnen op zondagmorgen dicht zitten. „Maar wat wil je. Vele mensen hebben tot in de nacht de televisie aan (ook kinderen Gods) en die mensen zijn 's zondagsmorgens moe." Een eindje verder: „Ik vroeg een jonge man om op een avond mee te gaan naar de kerk. „Ik kan niet", was zijn antwoord, „Stiefbeen en zoon zijn voor de televisie..."

Beste zuster, we zullen het moeten leren. Leren dat we de baas blijven, ook over de televisie. U zou ongeveer hetzelfde over de auto van de familie X kunnen zeggen. Ik hoop dat u ze die auto wel gunt. Het verdrietige is, dat ze nu nogal eens missen in de bijeenkomst der gemeente. Ze moesten zo nodig eens naar de familie, de vrienden en zo verder voort. En verder weg. Het meest moeten je dan eigenlijk de kinderen aan het hart gaan. Die worden er wel geschikt voor gemaakt om nog veel verder dan de ouders te gaan. Te ver. Dankzij de ouders, wier boot zinkende is door overslaande welvaartsgolven.

Een broeder schrijft dat het voor hem helemaal geen probleem is dat we zo weinig ongelovigen in onze kerken zien. Volgens hem ligt het niet aan de verkondiging al zal de een duidelijker en warmer spreken dan de andere. Het ligt aan de gelovigen. Hij zegt: Laat de morgendienst bv. eens een kwartier langer duren dan normaal en luistert u dan naar de reakties. De middagdiensten vinden maar matige belangstelling om van de bidstonden maar te zwijgen. Hoe zal de ongelovige begerig worden als wij zelf zo weinig belang stellen? De buitenstaanders zijn misselijk van hen, die zich christenen noemen, maar het zo weinig laten zien.

Hierbij sluit dan aan het volgende uit een andere brief: „Mijn ondervinding is, dat de kerk, en daarmee bedoel ik dan de hele vertegenwoordiging van Christus' gemeente, teveel moraliseert, teveel met het woord en het hiernamaals vent, en te weinig met daden, met andere woorden: te weinig gewone menselijke belangstelling aan de dag legt. Naar iemand luisteren is soms belangrijker dan iemand bepreken met het evangelie en schone beloften. Als men aan de vruchten de boom kan herkennen, dan is het met het christendom en de kerk droevig gesteld."

De beide laatste schrijvers komen van verschillende kanten, maar gaan in dezelfde rij staan: kritiek op het leven. Het woord is best, zegt de een. De ander: Maar ik wil dat woord wel eens vlees zien worden. Dat zeggen ze beiden. Het is een verdrietige zaak vrienden, dat leven van ons. Dat net niet genoeg kracht hebben om op alle fronten overwinningen te behalen. Wat zijn we menselijk, klein, bang, hebzuchtig, licht geraakt, boos. Wat is onze geest achterdochtig — of is het ons hart — en wat is de tong scherp. Wat zitten we elkaar dwars en wat is die andere slecht. Wat een ongelooflijk kleinzielige boel kan het bij ons wezen. En dan maar luisteren naar: Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie... om Gods grote daden te verkondigen. Dan maar het hoofd buigen als Jezus zegt: Gij zijt het zout der aarde... het licht der wereld.

Het lijkt mij wel de weg voor een nieuw begin: dat buigen. Maar dan niet in het buigen blijven steken, in het zelfonderzoek blijven hangen. En dan wel als Simson in zijn goede dagen de Filistijnen te lijf gaan. Omzetten in praktische daden elke vleug van Gods genade, die ons bereikt. Niet theoretiseren maar onmiddellijk realiseren wat de Geest ons zegt. God niet langer als diepzinnige gespreksstof, maar als de Heer, Die ons roept op de weg, die Abraham lang geleden bewandelde. Niet wetende waar hij komen zou.

Huizinga

Verantwoording Unie-bureau

In de maanden januari en februari 1965 zijn in het Uniebureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

1. Voor de ECU:

Amsterdam-W-N f 600,-; Sneek f 40,-; Apeldoorn f 140,-; Enschede f 340,13; Musselkanaal f 130,—; Noordbergum f 52,81; Valtherm. f 60,01; Vroomshoop f 50,—; Westerhaar f 200,—; Rotterdam-C f 10,—; Treebeek f 36,13; Harlingen f 57,50; Vriescheloo f 100,—; Groningen-N f 175,—; Arnhem f 165,—; Alkmaar f 50,—; A. D. te D. f 25,—; J. H. v. d. A.-B. te D. H. f 10,—; W. te E. f 10,—; H. H. B. te D. f 6,—.

2. Voor de opleiding:

Amsterdam-W.-N. f 450,—; Sneek f 25,—; Apeldoorn f 112,—; Enschede f 145,62; Rotterdam-Z. f 50,50; Noordbergum f 62,63; Staveren f 250,—; Valthermond f 51,91; Vroomshoop f 60,—; Haarlem f 140,30; Noordbergum f 67,47; Musselkanaal f 203,54; Deventer f 52,03; 2de Exloërmond f 150,—; Harlingen f 51,62; Vriescheloo f 100,—; Winschoten f 46,—; Groningen-N. f 175,—; Leiden f 50,—; Arnhem f 150,—; Alkmaar f 46,68; Pernis f 51,40; J. H. v. d. A.-B. te D. H. f 5,—; F. J. B. te G. f 20,—; Zusterhulp Den Haag f 41,—; Zusterhulp 2de Exloërmond f 7,50; Zusterhulp Leeuwarden f 33,15; Zusterhulp Staveren f 20,—; RJC afd. 2de Exloërmond f 65,—.

3. Voor de zending:

Sneek f 165,—; Apeldoorn f 60,60; Emmererfscheidenveen f 100,—; Enschede f 203,35; Sneek f 413,—; Valthermond f 78,—; Stadskanaal f 535,—; Musselkanaal f 215,—; Noordbergum f 63,35; Noordbergum f 85,57; Nieuwe Pekela f 237,58; Vroomshoop f 100,—; 2de Exloërmond f 204,41; Noordbergum f 100,35; Den Helder f 83,35; Rotterdam-C. f 225,—; Treebeek f 82,58; Alblasserdam f 61,86; Coevorden f 40,90; Leiden f 116,—; Vriescheloo f 100,—; Groningen-N. f 250,—; Arnhem f 225,—; Pernis f 82,85; A. D. te D. f 25,—; J. H. v. d. A.-B. te D. H. f 5,—; S. S. te D. f 10,—; W. te E. f 12,50; W. te E. f 7,50; H. N. te V. f 15,35; Renderloo f 20,—; 5 diverse Zusterhulpafdelingen f 234,55; Zusterhulp Haarlem f 46,60; Zusterhulp Hilversum f 25,—; Zusterhulp Vriescheloo f 50,—; Zusterhulp Staveren f 110,—; Zusterhulp Nieuwe Pekela f 50,—; Zusterhulp Staveren f 8,—; Zusterhulp Borne f 13,50; J. M. te G. f 1.033,79; Maranatha-school te Winschoten f 50,—; Chr. Nat. School Zwagerveen f 50,—; Chr. School Doorsneeweg Nieuwe Pekela f 10,—; Zondagsschool ‚De Kindervriend' Harlingen f 53,26; Gereform. Jeugdvereniging Zwijndrecht f 30,—.

4. Voor het noodfonds:

G. J. te H. f 7,50; W. V. te A. f 5,—; Winschoten f 25,—; S. H.-S. te W. f 2,50; G. B. te T. f 10,—; J. F. v. W. te H. f 25,—; E. E. A.-A te A. f 10,—; Ter Apel f 49,25; L. K. B. te T. f 25,—; Alblasserdam f 62,—; J. C. T. H. v. B. te L. f 10,—; Tj. P. te U. f 10,—; Hilversum f 26,60; M. P. te D. f 10,—; Noordbergum f 247,04; J. v. d. M.-B. te G. f 25,—; Vriescheloo f 47,50; Harlingen f 90,—; L. F. te Z. f 10,—; Muntendam f 109,30; F. L. te Z. f 25,—; Arnhem f 168,05; H. K. te T. f 15,—; Alkmaar f 75,11; Haarlem f 119,75; Stadskanaal f 434,43; A. W. W. te E. f 10,—; Pernis f 66,38.

5. Voor het ‚10-cents-fonds':

Apeldoorn f 35,—; Amsterdam-W.-N. f 150,—; Valthermond f 42,21; Harlingen f 68,43; Leiden f 78,33; Alblasserdam f 27,91; Vroomshoop f 52,50; Vriescheloo f 67,—; Groningen-N. f 140,—; Arnhem f 40,—.

Hartelijke dank voor de gevers en geefsters! Deze eerste aanloop geeft ons het vertrouwen, dat de sprong naar de totaalbedragen over 1965 gewaagd wordt. Het is een wagen van het offer uit geloof en uit roeping.

Giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten, Amsterdam, correspondentieadres Dalweg 77, Arnhem.

Giro 15 04 ten name van de Bouwstichting der unie, Amsterdam, correspondentieadres Dalweg 77, Arnhem.

T. Jansma

IN GESPREK MET LEZERS

Nogmaals enkele kanttekeningen bij de

VRIJHEID

van godsdienst
van geloof
van geweten

Br G. Rozema te Stadskanaal schrijft, gaarne nadere uitleg te willen hebben over enkele zinnen in mijn artikel, zoals dat in De Christen van 26 februari jl. opgenomen was. Het gaat vooral om de volgende zinsneden (pagina 2, derde kolom): „Wie vandaag de charlatans met het Woord hoort en leest, bekruipt de ene huivering na de andere. Er zijn jongleurs bezig in ons land, die met grootse slogans en schijnbaar volkomen sluitende redeneringen een storm doen opwaaien". „Er zijn lieden, die „de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden", maar dat doen „met een schijn van godzaligheid". „Hoewel je hart uitgaat naar de minder machtigen dan déze geweldenaars met het woord en de psychologie".

* *

Laat mij vooropstellen, dat deze vólgorde geen rángorde bedoelde te zijn. Alsof de een gevaarlijker zou zijn dan de ander. Deze vólgorde was alleen een gevolg van de wens, zo duidelijk mogelijk te zijn. Schijnbaar ben ik daarin niet geslaagd. Nu br Rozema mij vraagt, klaarder te zijn, moet ik dat wel doen. Zelfs namen noemen, zoals hij vraagt.

Afgezien van de kerken, die een andere leerstelling huldigen ten aanzien van doop en gemeentevorming dan wij — en naar ons gevoelen wordt ten aanzien van doop en gemeentevorming door dezulken de Heilige Schrift niet gelezen overeenkomstig haar eigen bedoelen, maar onder invloed van de overlevering — zijn er vandaag de dag meerdere groeperingen, die een beroep op de Bijbel doen ter staving van hun beweringen.

Als eersten noem ik de *Jehovah-getuigen,* die met een uitgezocht assortiment van zogenaamde bewijzen werken. Wie zich nader met deze beweging heeft bezig gehouden, weet, dat zij de Here Jezus Christus niet als God belijdt, zoals naar ons gevoelen de Bijbel ons dat voorhoudt.

Vervolgens de *Mormonen,* of — zoals zij zichzelf gaarne noemen — De Heiligen van de laatste dagen. Zij gebruiken de Bijbel, maar daarnaast het „Boek van Mormon", „Leer en Verbonden" en „Parel van grote waarde". Zij lezen de Bijbel in het licht van hetgeen déze boeken schrijven.

Wie denkt in dit verband ook niet aan *Lou,* de palingboer, die zichzelf de wedergekomen Christus durft te noemen, en die met zijn „navel-theorie" wel blijken gegeven heeft van een grenzeloze naiveteit in de Bijbeluitlegging; ja dat niet alleen, ook van een demagogische verkrachting van de gezonde leer.

In Amerika opereert een neger, die zich *Father Divine,* Vader God, pleegt te noemen, en die over een flinke aanhang beschikt; bij mijn weten niet in Nederland.

Verder zijn er nog altijd mensen — hun namen te noemen is overbodig, daar het er velen zijn —, die zich bezig houden met de berekening van de dag der wederkomst van onze Here Jezus Christus. Zij doen dat aan de hand van ik-weet-niet-hoeveel teksten, die schijnbaar volkomen logisch in hun richting wijzen.

In dit verband zouden we ook kunnen wijzen op de *„apostolischen";* een verzamelnaam voor een aantal groeperingen, die door hun afsplitsing van de katholieke apostolische kerk ontstaan zijn. Hun voornaamste leerstelling is wel die van de verkiezing van een of meer apostelen door de Heer voor de huidige kerk, óf dat God nú géén apostelen meer verkiest.

Tenslotte kunnen we niet zonder meer voorbij gaan aan de uitingen van verschillende *pinkstergroepen.* Bijna al deze groepen hebben dit ene gemeen, dat zij aan de zichtbare gemeente met ouderlingen en diakenen, zoals het Nieuwe Testament ons die voorhoudt, voorbijgaan. De onzichtbare gemeente — een term, die in een kinderdopende kerk passend is — speelt een grote rol in hun beschouwingen.

Vooral de leer over de Heilige Geest neemt een grote plaats in. Men ontkomt niet aan de indruk, dat voor veel aanhangers van de pinksterbeweging — men vergeve ons deze term, die een veelheid van groepen omsluit, en daarom niet recht doet aan álle groepen, maar die nu eenmaal ingeburgerd is — de Heilige Geest meer een kracht dan een persoonlijkheid, beter: een Persoon, is. Ja, uitsluitend een kracht is. Zoals de naam voor het blad en de gelijknamige stichting „Kracht van Omhoog" doet denken.

Sommige pinkstergroepen leren — of hebben geleerd — dat ieder kind van God in tongen moet/kan spreken. Wie niet in tongen spreekt, hééft de Heilige Geest niet, of is niet vervúld met de Heilige Geest. Andere of dezelfde groepen leren — of hebben geleerd —, dat ziekte uit de duivel is; mitsdien hoeft een kind van God niet ziek te zijn. Ter bewijsvoering worden allerlei teksten aangehaald; men vergeet helaas vaak ook andere teksten te noemen. Zoiets kan men niet als eerlijk bestempelen.

En laat de lezer zelf oordelen over het volgende, dat ik tijdens mijn studietijd in Hamburg meemaakte in een vroegere baptistenkerk in de Eimsbüttelerstrasse aldaar. De voorganger, Ladon, zei, toen iemand een lied opgaf, dat niet in het gezangenboek dat de gemeenteleden in de hand hadden, stond: Wie de Heilige Geest heeft, heeft geen gezangenboek nodig!

En wordt de Heilige Geest niet verlaagd tot een instrument in mensenhanden — maar de Heilige Geest láát zich niet verlagen! — indien het volgende tegen een zoekende weduwe wordt gezegd: De Heilige Geest heeft ons geopenbaard, dat u geen vrede kunt vinden, omdat uw hart aan de dingen van deze wereld hangt. U moet uw huis verkopen en de opbrengst voor de arbeid van de Heer geven. (Men bedoelde en zei dat ook: Voor ónze arbeid!) Roept zoiets geen herinnering op aan een woord van de Heiland, gesproken tegen de schriftgeleerden van zijn tijd: Zij eten de huizen der weduwen op (Marc. 12 : 40)?

En heeft het nog iets met schriftuitlegging te maken, indien Maasbach via Radio-Luxemburg zegt: Leg uw hand op de microfoon, ik doe het ook, zo zal de Heer u genezen.

Laat mij besluiten met een woord van de Heiland, dat Hij sprak met het oog op het einde der tijden: „Indien dan iemand tot u zegt: Zie, hier is de Christus, of: Hier, gelooft het niet. Want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zodat zij, ware het mogelijk, ook de uitverkorenen zouden verleiden. Zie, Ik heb het u voorzegd" (Matth. 24 : 23—25). Zie verder ook II Petr. 2, I Joh. 4 : 1 v.v., II Joh., Judas, I Tim. 4 : 1 v.v., II Tim. 2 : 14 v.v., II Thess. 2 : 1 v.v.

Ploeger

Mededeling

Wie kan de administratie van De Christen helpen aan de nieuwe adressen van de onderstaande abonnees? Voor uw medewerking zeggen wij u bij voorbaat hartelijk dank.

1. H. Kluin, v.h. wonend: Sinnigeslaan 5, Veendam; 2. H. v. d. Berg, v.h. wonend Goudenregenstraat 78, Den Helder.

gemeenteberichten

AFSCHEID DS M. G. BOESCHOTEN

Amsterdam-W.-N. - (A. v. d. G.) — Velen hebben de laatste weken tevergeefs uitgezien naar een berichtje over onze gemeente, mede in verband met het afscheid van onze voorganger. Sekretariaatswisseling en veel werkzaamheden in verband met de jaarvergadering hebben, jammer genoeg, deze verslaggeving op de achtergrond gedrongen. Nu we aan het schrijven van dit berichtje toekomen, kunnen we meteen andere dingen vermelden.

Zondag 17 januari was voor onze gemeente, zoals voor elke gemeente die afscheid van haar voorganger neemt, geen feestdag. Maar toch was het een goede dag, waarin dankbaarheid voor hetgeen ds M. G. Boeschoten en zijn echtgenote voor onze gemeente betekend hebben op duidelijke wijze niet alleen hoorbaar, maar ook tastbaar werd gemaakt.

Velen uit den lande waren er bij, toen de afscheidsdienst overging in de installatiedienst, waarin drs J. Reiling ds Boeschoten op sobere, maar daardoor niet minder indringende wijze inleidde tot zijn arbeid van algemeen vormingsleider.

Zondag 21 februari was er feest in de gemeente. Een jonge zuster werd op haar belijdenis gedoopt en aan de gemeente toegevoegd. En de eerste zondag in maart hopen we opnieuw het doopvont zijn bijbelse. taal te laten spreken. Dan is het weer feest.

Lezers aan het woord

Twee doopvonten

Zeer geachte eindredakteur,

Hierbij een kort getuigenis naar aanleiding van uw Nader Bezien in De Christen van 5 maart. Toen ondergetekende in het voorjaar van 1925 de mijnstreek tot zijn woonplaats had gekozen en zich er met zijn gezin had geïnstalleerd, rees de vraag: Waar gaan we 's zondags kerken?
Met nog een broeder (ook baptist) besloten we naar de nederlands hervormde kerk te gaan. We troffen het zeer ongelukkig, want er was juist die morgen kinderbesprenging. We zagen gebeuren wat in Lev. 4 : 6 beschreven staat: „De priester zal zijn vingers dopen in . . ."
Dit gebeuren was voor ons als een opgestoken vinger Gods, waarmee ons gezegd werd: Hier horen jullie niet thuis. We hebben toen de zondag daarna (14 juni) een oude naaimachinetafel gepromoveerd tot de Tafel der Toonbroden en daar het Brood des leven (de bijbel) opgelegd. Daardoor hebben we ons laten versterken en vertroosten. Door dat Woord hebben we ons laten inspireren en we zijn op deze eenvoudige wijze voortgegaan.
We hebben van deze beslissing nimmer spijt gekregen. Het is het middel geworden tot stichting van de baptistengemeente Heerlen-Treebeek.
Ik dacht dat we op deze wijze in onze unie ook maar moesten werken. Want twee zogenaamde doopvonten zullen de begeerde eenheid, waarvoor onze Heiland zelf reeds gebeden heeft niet bevorderen. Wel bevorderlijk is het Levende Woord op de kansels; dat Woord alleen. Misschien zal de weg naar de oekumene dan iets langer worden. Maar de ondergrond zal dan een steenrots zijn, waarop rustig verder gebouwd kan worden, totdat de Heer der gemeente ons komt aflossen en we de goede woorden mogen horen: Gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal Ik u zetten. Ga in, in de vreugde uws Heren.".

Uw broeder in Christus,
Heerlen K. ten Cate

Verkeerd gerichte verontrusting

Ds A. J. Jelsma uit Dordrecht heeft zondag 31 januari veel kritiek gehad. Het volgende stukje troffen we van zijn hand aan in de kerkbode:

„Mijn vrouw en ik hebben een onrustige zondag gehad. Op den duur hebben we een afspraak gemaakt, dat we de telefoon om de beurt zouden aannemen.
„Nou is het jouw beurt", zei mijn vrouw toe de bel weer klonk. Ik nam de hoorn van de haak. Het was een schande, dat ik in de Wilhelminakerk niet voor prinses Beatrix gebeden had. Voor de zoveelste maal vertelde ik, dat ik het vergeten had, maar dat ik aan de dienstdoende ouderling gevraagd had de predikant van de middagdienst te verzoeken alsnog voor onze kroonprinses te bidden.
Het kan immers noch God, noch Beatrix, noch de gemeente veel schade doen dat er in de middagdienst in plaats van in de morgendienst voor haar gebeden wordt.
Ook schriftelijk werd ik op de vingers getikt. Ik citeer uit een brief: „wat u misschien niet weet is, dat zondagmorgen *zeer* en *zeer velen* heftig verontwaardigd (. . . . . .) uit de kerk zijn gegaan". (De woorden waren ook in de brief onderstreept.)
Gelukkig staan er tegenover die zeer en zeer velen enkelen, die hun blijdschap geuit hebben om wat ik wel gebeden had. Dat zij juist deze zondag het evenwicht enigermate herstelden, verheugt mij toch wel.
Ik voel mij niet zo erg schuldig, moet ik u zeggen. Er zijn van die rare weken in het leven van een predikant. Zaterdag was ik nog laat bezig met enkele gezinnen in mijn wijk. Ik was de Here al dankbaar, dat ik die zondag nog een boodschap voor de gemeente had. Dan zijn er zoveel zaken van belang die alle aandacht opeisen, dat je aan de krant niet eens toekomt, dat verjaardagen van prinsessen inderdaad zomaar aan je voorbijgaan. Als ik er aan gedacht had, zou ik ongetwijfeld die zondagmorgen voor het koninklijk huis gebeden hebben.
In één van de brieven stond: „Wellicht kunt u de onaangename indruk, in uw eigen belang, op één of andere wijze wegnemen."
Ik gevoel daar geen behoefte toe.
Maar dat een zaak zo overtrokken wordt, dat maakt op mij een onaangename indruk.
Ik heb op die zondag, die een gebedsweek voor de eenheid der kerk afsloot, om deze eenheid gebeden. Als ik dat verzuimd had, zou er dan iemand gereageerd hebben?
Ik heb voor onze zonden gebeden. Had ik dit nagelaten, zouden er dan brieven en telefoontjes gekomen zijn?
Ik heb voor een ernstige zieke gebeden. Zou iemand mij een verwijt hebben gemaakt, als ik dat niet had gedaan?
Maar nu ik in één van de twee diensten niet gebeden heb voor onze kroonprinses, wordt er ophef over gemaakt. Ik begrijp dat niet.
Zijn er in de wereld en in ons kerkelijk leven geen zaken die meer recht op uw verontrusting hebben?
Bij de kerkeraad kwam laatst een brief van een broeder, die verzocht of er in de dienst der gebeden niet meer aandacht geschonken kon worden aan het oude verbondsvolk. Dat vind ik reëel.
Als ik in mijn ambt van dienaar des Woords geen grotere zonden bega, dan het vergeten van de voorbede van de kroonprinses, dan mag ik niet mopperen.
Ik weet overigens wel beter."

C.W.

Beperkingen voor niet-moslims

De Nationale Vergadering van de jonge staat Somalia nam een grondwetswijziging aan, waardoor het onwettig wordt „enige godsdienst te verbreiden of er propaganda voor te voeren dan alleen de ware godsdienst van de Islam." Somalia is het tweede islamitische land, waar beperkingen worden opgelegd aan christenen. Het bedoelde grondwetsartikel waarborgt wel de gewetensvrijheid, echter onder de restrictie, dat deze alleen geldt voor de privé uitoefening van de godsdienst. Alleen de Islam mag naar buiten optreden.

19 maart 1965 81e jaargang Nr. 3774

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

PROPAGANDA FIDEI

Wij weten wel wat de gemeente is, tenminste... we denken het te weten, en wat we er van weten is ook wel goed: het is de schare van gelovigen die op hun geloof gedoopt zijn en met elkaar een ordelijke leefgemeenschap vormen. Zo denken we er over, dunkt mij, en we mogen zelfs graag spreken van: ónze gemeente.

Rijk beeldenarsenaal

Wij vinden in de bijbel een aantal beelden waaronder de gemeente verwoord wordt: een volk, een kudde, een huis, een tempel, een lichaam, een plant, een bruid, een stad, licht, zout en zoekt u er zelf nog maar enkele bij. In al deze beelden ligt iets essentieels voor de ecclesia christi. We kunnen er zelf een aantal namen aan toevoegen: Gods bruggehoofd in de wereld, een reddingboot, prototype van een nieuwe wereld, ziekenhuis en rusthuis, tankstation Gods, fabriek van de hemel op aarde, laboratorium voor experimenteel onderzoek, school, en ga maar verder.
Op vele manieren kunnen we iets zeggen van de gemeente, en naarmate er meer beelden meespelen krijgen we een rijkere voorstelling van de gemeente.
Het is overigens voor ons een zaak van levensbelang om voor alle stukken van ons geloof een rijk arsenaal aan beelden te hebben om er de werkelijkheid van weer te geven. Hoe minder beelden, hoe meer bewustzijnsverengd en hoe gemakkelijker een beeld een afgod kan worden.

Is ons geloof wel groot genoeg?

Wel blijf ik me afvragen of de denk- en en voorstellingswereld van ons geloof wel groot genoeg is. Wie onze statistieken regelmatig bekijkt komt tot de ontdekking, dat onze gemeenschap eigenlijk niet groeit in verhouding met de groei van de bevolking.
Merkwaardig is ook, dat in ons gemeenteapparaat en in onze uniestruktuur de organisatievormen voor de propaganda fidei, de verbreiding van het geloof, van sterk secundaire aard zijn. Landelijk hebben we een evangelisatie-studiecommissie, die wel wat doet maar echt niet aan de weg timmert. Het is een ondercommissie van de ECU, de evangelisatiecommissie der unie, wat wel een veelbelovende naam is, maar waarachter echt geen evangelisatiearbeid leeft: het is de subsidiëringscommissie voor kleinere gemeenten, waarbij wordt uitgegaan van de illusie, dat het op gang helpen van een kleine gemeenschap tot een gemeente die betrekkelijk zelfstandig kan bestaan en zichzelf kan bedruipen evangelisatie is. Voor hen die door deze woorden op een verkeerde manier onrustig willen worden moet ik natuurlijk onmiddellijk zeggen dat de ECU voortreffelijk werk doet. Dat werk zullen we zeker niet mogen missen: het is een kwestie van gemeenschappelijke wederzijdse verantwoordelijkheid in onze gemeenschap. Wel leek het mij beter deze commissie SCU te noemen: subsidiecommissie der unie, en haar de status te geven van ondercommissie der uniecommissie.
De werkgroep die nu nog evangelisatiestudiecommissie heet zou naar mijn gevoel uitgebreid moeten worden tot één van de allerbelangrijkste departementen in onze uniegemeenschap: De Werkgroep voor Propaganda van het Geloof. Ik heb de steeds sterker wordende gedachte dat onder ons de „evangelisatie" een liefhebberij van enkelen is, terwijl er van gerichte methodische arbeid om gezinnen en enkelingen te winnen voor de gemeente van Christus en ze daarin een vitaal bestaan aan te wijzen zo goed als niets terecht komt: we rommelen maar wat aan, en ieder doet wat recht is in zijn ogen, voorzover die „ieder" dan wat doet.

Gemeente bij de gratie van de kerstening

Misschien klinkt het wat bitter en eenzijdig als ik zeg dat wij ruim honderd jaar bestaan bij de gratie van de kerstening van de vorige eeuwen, de godsdienstig overgeërfde tradities: eeuwen van diligente godsdienstige vorming, waarin de bijbel leer- en leesboek op de school, en de theologie de Regina Scientiarum, de Koningin der Wetenschappen.
De gemeente wordt steeds meer een vreemd lichaam in de wereld, welker taal en gebruiken zonder meer onverstaanbaar en onherkenbaar voor de mens van deze wereld zijn. Het zal er eindelijk eens van moeten komen dat alle baptisten evangelisten worden, in die zin, dat ze worden opgenomen in een een veelzijdige deskundig gerichte metho-

Citaat van de week: **Mensen die u iets om uw bestwil vertellen doen dat meestal omdat ze er zelf behagen in scheppen.**

diek om de van Christus gewilde arbeid in de wereld te verrichten. Propaganda fidei, niet in het wilde weg, maar van gemeente en unie uit opgebouwd. Dat zal onder anderen inhouden, dat er in elke gemeente een procentueel grote schare van gevormde mannen vrouwen zal moeten komen die onderwezen en getraind zijn in de gesprekstechniek, en dan ook regelmatig huisbezoek doen in de gezinnen van niet-christenen. Dat betekent ook, dat er onder anderen een rijkdom aan lektuur van allerlei aard zal moeten komen: goede folders en brochures.

Ik denk, dat de catechisatie, en in het algemeen de geloofsvorming in onze gemeenschap, schipbreuk geleden heeft, omdat ze niet gericht was. Vele baptisten zitten met een geloofskennis die zo goed als niet gebruikt wordt in de relatie met de niet-gelovige en daardoor in de loop der jaren ook ongeschikt geworden is voor die relatie. Dat wordt wel aangevoeld, maar verkeerd uitgelegd: zij zeggen, dat ze er niet geschikt voor zijn. Dat is onjuist. Zij zijn er wel geschikt voor, maar de meer of mindere kennis die ze hebben is er ongeschikt voor. Zelfs de catechisatieboekjes die we zullen krijgen moeten al gericht zijn op die geschiktheid.

Wij weten nog wel wat de gemeente is, en het zou jammer zijn als onze kinderen het niet meer van ons zouden kunnen verstaan en begrijpen. Voor hen is dan de stap naar het niet-meer-christen-zijn nog maar 'n heel kleine, en hùn kinderen hebben zich dan al zo vermengd dat ons spoor zal zijn uitgewist.

Ph. L. (Gr.)

ZENDING VANDAAG

Onze zendelingen houden ons bijzonder goed op de hoogte van hun werk en van de toestand in Kongo. We krijgen op die manier telkens weer informaties uit de eerste hand. Toch zullen er onder ons zijn, die ook wel wat meer zouden willen weten over de zending in het algemeen. Iemand heeft gezegd dat zending niet alleen een onderwerp is voor specialisten en enthousiasten. Iedereen die bewust de opdracht van Christus in deze tijd wil volbrengen is er direkt bij betrokken. De gemeente van Christus is, misschien meer dan ooit tevoren, gemeente op het zendingsveld!
Het zal daarom nodig zijn dat we intens bezig zijn met de vragen van de zending. Als zendingsgemeenten zullen we moeten weten wat onze opdracht is.

Deze vragen zijn echter makkelijker te stellen dan te beantwoorden. Hier is geen feitenmateriaal zo direct uit de eerste hand te leveren. Hier kunnen we niet zeggen: zo gebeurt het. Soms moet de opdracht eenvoudig gehoorzaamd worden, op één moment. De redenen die de zendeling Paulus naar nieuwe zendingsvelden drijven zijn soms zeer merkwaardig. *„De satan heeft het verhinderd"* of *„door de Heilige Geest verhinderd"* of *„kreeg in de nacht een gezicht"*. Dit is voor een zendingscommissie, welke dan ook, niet haalbaar! En toch is dit altijd weer de sfeer waarin de zending en ook een zendingsgemeente zich thuis zullen moeten voelen. Dat wil echter niet zeggen dat er niet zoiets zou zijn als zendingsstrategie. Dat leren het leven van de zendeling Paulus en ook de zendingsgeschiedenis maar al te duidelijk.
Eén ding is vandaag wel zeker: het gelijkte zendingspatroon bestaat niet meer. Het zal er wel nooit geweest zijn, maar in de gedachten van velen is het door de jaren heen ontstaan. Niet alleen de zendelingen — die weten het maar al te goed — maar vooral ook de gemeenten moeten weten dat zending niet (meer) is wat zij zich voorstellen.

Nog tot vlak voor de laatste oorlog was men vrij zeker van plaats en taak van de zending. Op de zendingsconferentie van Tambaram in 1938 werd de vraag behandeld, *Vanwaar zending?* Doelbewust en zelfbewust nam de zending nog haar plaats in.
De oorlog maakte veel zendingswerk onmogelijk en na de oorlog wordt de vraag gesteld *Zending waarheen?*
In 1952 wordt op de zendingsconferentie in Willingen een antwoord gezocht op de vraag *Waarom zending?*
De laatste zendingsconferentie werd gehouden in Mexico City. Hier horen we zelfs een zekere veroordeling van de huidige vorm van missionaire organisatie en is men geheel teruggebracht tot de „opdracht". „Het rust geheel en al in de opdracht van Christus, die voor alle mensen gekomen is en die ons roept, Hem aan alle mensen bekend te maken. Zending is de toetssteen van ons geloof in Christus... Wij zien nog niet alle de veranderingen, die daarvoor vereist worden, maar wij gaan voorwaarts in geloof..." (Gods initiatief en ons mandaat.) De vraag is nu *Zending: waar en hoe?*.
Niet alleen de zendelingen en zendingscommissies moeten een antwoord geven op deze vraag. De gemeenten, die zendelingen uitzenden, zullen zich ook bewust moeten zijn van het werk dat te doen staat.

Nu horen we zo hier en daar ook wel in onze gemeenten voorzichtig vragen waarom we nu eigenlijk nog zendelingen moeten uitzenden. Het hardop te stellen is wel wat grof, maar toch... Buiten de gemeente durft men het soms wel keihard zeggen. Sommigen beweren dat de tijd van de zending voorbij is, iets uit de oude doos. Anderen vragen verontwaardigd hoe we nog over zending durven spreken in deze tijd en in deze wereld.
Het woor zending wekt dus weerstanden, en niet alleen buiten de gemeente. Men is dan ook ijverig bezig andere termen te bezigen.

Nu is het inderdaad moeilijk staande te houden dat het „christendom" vandaag meer te bieden heeft dan andere godsdiensten en culturen. Na twee wereldoorlogen, ontstaan in het hart van het beschaafde en christelijke Europa, is men niet aanstonds bereid eigen cultuur en adat op te geven voor wat de westerse wereld te bieden heeft.
Tegenover deze negatieve waardering van de zending kan men ook een positieve vraag stellen: Is onze zendingstaak niet volbracht? Over de gehele wereld is het evangelie in meerdere of mindere mate verkondigd. Zijn de inlandse gemeenten overal ter wereld geen bewijzen van een volbrachte zendingstaak? Vooral deze laatste vraag duidt op de veranderde zendingssituatie.

De zendingstaak is niet afgelopen. We moeten echter wel, evenals de zendingspioniers van vroeger, opnieuw onze taak verstaan. De omstandigheden zijn veranderd, de opdracht is dezelfde. Zoals het eenvoudige en toegewijde geloofsleven van de pioniers van de zending nieuwe wegen zocht en vond om deze opdracht te volbrengen, zo staan we ook nu op de grens van een nieuwe tijd waarin nieuwe wegen gebaand moeten worden. De grenzen die de zending vadaag moet overtrekken zijn misschien niet zozeer geografisch bepaald, maar het wezen van de zending zal altijd zijn: „Trek uit naar het land dat Ik u wijzen zal".

Wij zullen dus moeten proberen te begrijpen in welke omstandigheden onze zendingstaak gedaan moet worden. Maar tegelijkertijd en in de eerste plaats zullen we terug moeten tot de bron van alle zendingsarbeid: het evangelie zelf. Iedereen die het evangelie van Jezus Christus ontvangen, begrepen en aanvaard heeft, zal meer nog dan de zendingspioniers van vorige eeuwen, aangesproken worden door de enorme opdracht van wereldevangelisatie en zending. Juist vandaag.

G. van 't Wout

God verzaken. Hierop kwam ik, toen ik nog eens weer het afscheidswoord van Robert Ley, één van de duitse oorlogsmisdadigers, onder ogen kreeg. Hij schreef indertijd o.a. neer: „Wij hebben God verzaakt; daarom heeft Hij ons losgelaten!”
Deze woorden zullen wel moeten betekenen, dat alles, wat wereldoorlog II ons heeft gebracht, samenhangt met dit verzaken van God door de duitse leiders. Wij willen ons daar echter nu niet meer bezig houden, maar alleen wijzen op de belangrijkheid van de woorden als zodanig.
Zij bevatten namelijk een ernstige waarheid. Misschien zouden wij die zó tot uitdrukking kunnen brengen: de wereld van 1965 klaagt ons aan, omdat wij God verzaakt hebben. Wanneer wij mensen God het zwijgen opleggen gaan andere stemmen spreken; ons bloed, onze hartstochten, onze machtswellusten. En als deze in de samenleving of in de wereld aan het woord komen, zijn de gevolgen niet meer te overzien. Zo wordt de ene mens voor de andere mens tot een wolf, of nog erger.

* * *

Wij kunnen als christenen eigenlijk niet leven in een wereld die God verzaakt en toch moet het. Zo leven we

Aan rustige wateren

God verzaken

temidden van de wolven. En ons leven is daarom bedreigde existentie, aangevochten bestaan. Met nog als kwade kant, dat wij 's zondags schaap zijn en misschien in de week wolf. Wie zal het zeggen?
We moesten de situatie kunnen omkeren, zodat het werd: de wereld verzaken en God eren met de eer, die Hem toekomt op deze aarde en onder de mensen. Dit zou de weg zijn tot nieuwe bezieling. God en Zijn rijk zouden hart en hoofd vervullen. Zo zou 't ook opwaarts en voorwaarts gaan in de kerken. We zouden overal beseffen: God heeft ons niet losgelaten. Hij blijft ons tot Zijn dienst roepen, vergeeft ons onze grote schuld op ons hartgrondig belijden en onze hand gaat weer aan de ploeg.
Uit de geschiedenis van de kerk kennen wij mensen, wier leven één heilige hartstocht was: Jezus Christus! Béter kunnen we dat haast niet uitdrukken. Hun aards bestaan was één onafgebroken worsteling voor de eer van God en de uitbreiding van Zijn Koninkrijk. En toch wisten ook zij het: Niet door kracht of geweld, maar door mijn Geest zal het geschieden!
Wij hebben nieuwe bezieling nodig! Niet óver de mens spreken, ook niet over onszelf, maar over Jezus Christus tót de mens. Hij is de Heer der wereld. Hij jaagt ons op en stuwt ons voort over de wereld.
Wie zal ik zenden? Er zijn onbekende landen, eenzame posten, wie waagt zijn leven en zet het in voor Gods zaak? Er is echter ook vlak bij huis veel werk aan de winkel. 't Is maar voor wie de roep weerklinkt. Maar God verzaken, neen, dat moest er niet bij zijn!

Heer der wereld,
grote dingen
doet Gij op aarde
door geringen,
die in zichzelven
kracht'loos zijn.
Daarom willen
wij U vragen,
of Ge ons in 't werk,
ons opgedragen,
ootmoedig maken wilt
en klein.

Rotterdam — G. Vegter

Van De Vinkenhof

Elke dag opnieuw komen er aanmeldingen binnen voor de achttien kampen, die we dit jaar op *drie plaatsen* hopen te houden. Het aantal kampen komt overeen met dat van vorig jaar en opnieuw melden zich de jongere en oudere kampers uit alle delen van het land.
Daarnaast zijn er vele groepen, die van ons centrum gebruik maken en ook daarvan is de bezetting bevredigend! We hebben véle scholen en jeugdgroepen. Ook nu weer hebben we een paar duitse en een paar engelse groepen. De staf zal zich weer inspannen om het allen naar de zin te maken.

Hulp nodig!

Om al deze gasten van het nodige te voorzien, hebben we hulp nodig: een *flinke hulp in de huishouding* die ook kan koken, van 1 juni tot 15 september; een *zomerhulp in de huishouding*, van 15 juli—15 augustus (vakantiehulp); een *mannelijke hulp* liefst al in juni, maar in ieder geval in begin juli tot 21 augustus.

Gezinskamp in het noorden

Graag herinneren we nog eens aan het gezinskamp in het noorden en wel in de gezellige *Oranjehoeve, vlakbij Emmen, van 17—24 juli a.s.* De prijzen zijn als voor alle gezinskampen en u kunt voor de aanmelding gebruik maken van de kampfolders, die overal in de kerkgebouwen hangen. Daarop vindt u ook de prijzen.
Verschillende aanmeldingen zijn al binnen en als er voor 1 april voldoende belangstelling blijkt te zijn, kunt u D.V. op een fijne vakantie in het prachtige Drenthe rekenen.
Daarmee komen we tegemoet aan dikwijls geuite wensen, om ook in het noorden iets te doen voor de gezinnen en kunnen we nagaan, hoe dit bevalt. Op deze hoeve zijn van onze beweging uit reeds weekends gehouden, zodat verschillenden onder ons dit centrum al kennen. Het gezinskamp op De Vinkenhof van 17—24 juli is reeds geheel volgeboekt. In de andere kampen kunt u nog terecht.

Jeugdkampen op twee plaatsen

Vierhouten is niet ver van Epe (op de weg van Epe naar Elspeet) en te bereiken per bus vanaf station Nunspeet. In deze veluwse sfeer zijn er tussen 17 en 31 juli kampen voor tussenjeugd en rijpere jeugd. We verwachten, dat men hier een omgeving heeft, die met de Eper bossen kan evenaren.

De Vinkenhof zelf heeft kampen voor tussenjeugd, junioren en rijpere jeugd tussen 17 juli en 7 augustus. Junioren-kampen alleen in de beide eerste weken. Het zal er echt gezellig worden en we twijfelen er niet aan of de zegen van al dit werk zal zijn weg weer banen naar al onze gemeenten.

Adres: Biltseweg 10, Den Dolder, telef. 03402 - 4823.

Broertjes

Zendeling geweerd in Portugal

Rev. Floyd Honey, zendingssekretaris van de Verenigde Kerk van Canada, die na de vergaderingen van het Centraal Comité van de Wereldraad van Kerken te Enugu, Nigeria, bezocht te hebben een bezoek wenste af te leggen aan Portugal, werd door de portugese autoriteiten bij aankomst uitgewezen, aldus meldt EBPS.
Het feit, dat Rev. Honey in het verleden kritiek had geoefend op de portugese politiek ten aanzien van de zending in Angola, werd als reden van deze uitwijzing genoemd.

Bewogenheid en beweging

Tachtig zaaierwerkers in Hengelo bijeen

WIJ MOETEN WINNEN, mensen winnen voor God en Zijn Koninkrijk. Zoals Paulus, die werker in de wijngaard des Heren van het eerste uur. Zoveel mogelijk mensen winnen, dat wilde hij en moest hij. Daarom werd hij de Joden een Jood, en de Grieken een Griek, werd hij zwak met de zwakken. Paulus was een man met een geheim En dat geheim was Jezus Christus, in Wie hij geloofde en voor Wie hij leefde. Ten-koste-van-wat-ook wilde hij mensen winnen. En dat betekende voor hem veelal een zich moeten verplaatsen in de situatie van de ander. Zo zien ook de redakteuren van ,De Zaaier' hun taak. Door middel van het geschreven woord trachten zij de mensen te bereiken met het evangelie. Dat vraagt van hen eenzelfde flexibiliteit, het vermogen zich in te leven in de leef- en denkwereld van hen-die-buiten-staan.

Zo ongeveer sprak ds H. van der Werf zaterdagmiddag aan het eind van een eendaags beraad over ,De Zaaier' in Hengelo (O). 't Was een goede gedachte van de redactiecommissie om de werkers met dat blad uit te nodigen voor een ontmoeting en gesprek. Naar schatting hadden tachtig van hen — onder wie verscheidene afgevaardigden van kerkeraden en evangelisatiecommissies — aan de uitnodiging gehoor gegeven.

Ds F. E. Huizinga opende de bijeenkomst met enkele woorden uit Prediker 11. Bij het appèl bleek, dat de meeste gemeenten vertegenwoordigd waren. Er waren afgevaardigden uit grote en gevestigde gemeenten als Groningen, Den Haag, Hengelo; maar de pioniersgemeenten hadden zich eveneens niet onbetuigd gelaten.

We luisterden naar mededelingen van ds T. Jansma, administrateur van ,De Zaaier'. Hij deelde ons mede, dat de totale oplage van het blad weliswaar stijgt (momenteel zo'n 20.000 exemplaren per maand), maar dat de verspreiding-per-lid de laatste jaren wat terugloopt. De oplage van het kerstnummer daarentegen komt elk jaar hoger te liggen en beloopt op het ogenblik 7½ ex. per baptist (1950: 4,8 ex. per baptist; 1960: 6,67 ex per baptist — voor wie van cijfers houdt). Uit het statistisch materiaal van ds Jansma viel te concluderen, dat in onze gemeenten de neiging bestaat om voor de verspreiding van het kerstnummer alle krachten te bundelen en zoveel mogelijk exemplaren aan de man te brengen. Maar het feit, dat de verspreiding per baptist getalsgewijze de laatste tijd terugloopt, geeft toch wel te denken.

Daarna was het woord aan de mensen uit stad en land. Wat denken zij van het blad? Men vond de uitvoering goed, bijzonder goed zelfs. Ook over de inhoud was men over het algemeen goed te spreken. Of er dan geen wensen waren? Natuurlijk waren die er, maar ze bleken niet allemaal even gemakkelijk te realiseren. De oude br. R. Reiling uit Emmen, met meer dan acht kruisjes waarschijnlijk de oudste van het gezelschap, vertelde ons over het Zaaierwerk ter plaatse. Geen kleinigheid die tweeduizend exemplaren elke maand maar weer op hun plaats van bestemming te krijgen! Daarvoor is een goede organisatie nodig, daar moeten mensen voor gevonden worden. We vroegen br Reiling naar het geheim van die waarlijk indrukwekkende arbeid in Emmen. Dat bleek een woord uit het boek Nehemia te zijn: ,Het hart van het volk was willig om te werken' (Statenvertaling); of zoals de nieuwe vertaling het zegt: ,Het volk had lust om te werken'. Daar hebt u het geheim van álle arbeid in Gods Koninkrijk: de inzet van alle gaven van verstand, gevoel en wil; het besef van Christuswege te zijn uitgezonden met de uitgesproken opdracht om het evangelie onder onze medemensen bekend te maken.

Ds H. van der Werf sprak, zoals gezegd, een slotwoord. Daarna ging ds C. van Wier voor in dankzegging. 't Was een inspirerende ontmoeting met broeders en zusters uit alle delen van het land. De bewogenheid met en over de verlorenen moet zich immers omzetten in de voorwaartse beweging van de evangelieverkondiging. En ik weet niets anders en niets beters te doen dan u, bij wijze van besluit, de woorden van de Prediker door te geven:

> *Werp uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen. Verdeel het in zevenen, ja, in achten, want gij weet niet welk kwaad er op de aarde zijn zal... Wie steeds op den wind let, zal niet zaaien; en wie steeds naar de wolken ziet, zal niet maaien... Zaai uw zaad in den morgen en laat uw hand tegen de avond niet rusten, want gij weet niet, of het ene zal gelukken of het andere, dan wel of beide tezamen goed zullen zijn.*

Groningen J. A. Brandsma

DIA-SERIE

„BROOD VOOR HET HART"

Dia's uit Afrika, Azië en Zuid-Amerika geven in een speciaal voor dit doel samengestelde serie een prachtig beeld van de noodzaak van de aktie „Brood voor het hart". De dia-serie, die voorzien is van een pakkende gesproken tekst (desgewenst ook schriftelijk verkrijgbaar) kan door elke geïnteresseerde groep uitstekend gebruikt worden voor vertoning op verenigings- of gemeente-avonden. Aanvragen, vanaf einde maart, schriftelijk of telefonisch bij het „brood-voor-het-hart"-sekretariaat, Prins Hendriklaan 37, Amsterdam-7 telefoon 020 - 71 76 54.

BIJ DE VERLOVING

VAN PRINSES MARGRIET
EN PIETER VAN VOLLENHOVEN

We verheugen ons in de verloving van prinses Margriet met de heer Pieter van Vollenhoven. Het doet ons demokratische hart goed, dat een kind van het oude Oranjehuis haar leven wil verbinden aan een zoon van ons volk.

Aan dit bijzondere feit zouden we een Nader Bezien hebben gewijd als niet een andere — onzes inziens toch nog gewichtiger — zaak die ruimte deze week had opgeëist. We moeten er nu wel mee volstaan onze blijdschap uit te spreken over deze verloving die eens te meer aantoont, dat de mythe van bloed en adellijke afstamming in onze maatschappij steeds minder betekenis krijgt.

We bieden het verloofde paar onze gelukwensen aan!

E. R.

Gewestelijke Radenkonferentie

TWENTHE

Zaterdag 27 maart a.s. te Borne, in de baptistenkerk, Pr. Hendrikstraat.

Aanvang half vier.

Drs J. Bijleveld, Utrecht, zal ons vertellen *hoe de NBSV* (Ned. Baptisten-studenten Vereniging) *staat in de gemeente van NU*.

Daar de belangstelling voor de studenten in het algemeen, maar voor onze baptistenstudenten in het bijzonder, dat wil zeggen hun plaats in de samenleving sterk toeneemt, rekenen wij op een grote opkomst.

A. L. v. H.

NADER BEZIEN

Rev. James J. Reeb †

Rev. James J. Reeb, een (blanke) predikant uit Boston, werd verleden week in Selma, een ongeveer driehonderdduizend inwoners tellende stad in Alabama, vermoord.
Met enkele van zijn kollega's, negers en blanken tezamen, getuigde Rev. Reeb in de straten van deze stad in het zuiden van de Verenigde Staten tégen rassenscheiding en vóór gelijke burgerrechten. Iemand uit het gepeupel — blanke supermensen..! — sloeg hem tijdens deze betogingen de schedel in en enkele dagen later stierf dominee Reeb in een ziekenhuis.
Ook onze verlichte tijd kent zijn martelaren, die hun getuigenis met een afschuwelijke dood moeten bekopen. Ook in het zich christelijk wanende Westen.
Ondanks de weerzinwekkende moord op deze blanke dominee en ondanks het beschamende optreden van goeverneur Wallace en de zijnen — „Uit het diepst van mijn hart beschouw ik u George Wallace als meer schuldig dan degenen, die in feite de wapens waarmee James J. Reeb werd vermoord, hebben gehanteerd", aldus een telegrafische boodschap van goeverneur Egan van Alaska aan zijn kollega in Alabama — *zijn er vele hoopvolle tekenen ten aanzien van de strijd voor rassengelijkheid in Amerika.*
De federale regering toont vastberaden te zijn en is bereid tot resolute stellingname. Gelukkig! Maar nog veel belangrijker dan het optreden van Washington achten wij, dat de strijd die op het ogenblik opnieuw fel is opgelaaid steeds minder een politieke en steeds meer een geestelijke strijd blijkt te worden. Dat wisten we al door het optreden van de negerpredikant Martin Luther King, die op onnavolgbare wijze leiding heeft weten te geven aan het geweldloze verzet van miljoenen amerikaanse negers en daardoor tot nu toe een gewelddadige uitbarsting van woede en verzet heeft weten te voorkomen. Het blijkt — hoe tragisch ook — nog overtuigender uit de moord op Rev. James Reeb. In ditzelfde verband moeten ook de vierduizend protestantse, rooms-katholieke en joodse geestelijke leiders genoemd worden, die zich juist dezer dagen tot president Johnson hebben gewend met het dringende verzoek die maatregelen te treffen die een einde kunnen maken aan de (ongrondwettige) rassensegregatie in Amerika.
Deze keer staan niet alleen politici, vakbondsleiders en studenten maar ook dominees, priesters en rabbijnen vooraan in de strijd om sociale en maatschappelijke gerechtigheid. Zij hebben, gelukkig, begrepen, dat het gaat om een in de eerste plaats ‚geestelijke' zaak. Ook voor de leefbaarheid van deze aarde hebben kerk en synagoge een duidelijke opdracht.
Bij de vervulling van die opdracht stierf Rev. James J. Reeb.

v. D.

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Criccieth, Wales*

Dr William George, broer van de voormalige britse minister-president David Lloyd George (1914—1918), vierde 23 februari zijn honderdste verjaardag. Dr W. George is een trouw lid van de baptistengemeente in zijn woonplaats; voorzover het weer het toelaat bezoekt hij nog steeds de diensten. Tot voor enkele jaren leidde hij een zondagsschoolklas.

★ *Rüschlikon, Zwitserland.*

EPBS meldt, dat de godsdienstige uitzendingen van Trans World Radio Monte Carlo in de roemeense taal zich blijkens ontvangen reakties kunnen verheugen in een grote belangstelling. Ontving men gedurende 1964 totaal 1.272 brieven van luisteraars, alleen reeds in januari van dit jaar werden 1.523 schriftelijke reakties ontvangen.
De roemeense uitzendingen worden sinds 1960 verzorgd door de baptistenpredikant Pasteur Jeremie Hodoroaba te Parijs, zelf uit Roemenië afkomstig.
De reakties kwamen uit 456 verschillende steden en dorpen in Roemenië. De predikant deelde mede, dat vele luisteraars, onder wie een naar verhouding groot aantal tieners en jonge volwassenen, hem schreven dat zij door de uitzendingen tot geloof in Christus waren gekomen. Vele briefschrijvers vragen, voorbede en toezending van bijbels. Verleden jaar werden 750 bijbels op aanvrage naar Roemenië gezonden.

★ *Wiehl - Wülfringhausen, W.-Duitsland*

Onlangs werd te Wiehl - Wülfringhausen opnieuw de jaarlijkse evangelistenkonferentie gehouden van de duitse bond van evangelisch-vrijkerkelijke gemeenten (hoofdzakelijk baptisten). Prediger Herbert Weinert, een van de vier evangelisten-in-vaste-dienst deelde tijdens de driedaagse konferentie mee, dat er voor het komende seizoen weer een vol programma voor de tent-evangelisatie in West-Berlijn en geheel de bondsrepubliek is opgesteld. De campagnes zullen in mei beginnen.
Een nieuw onderdeel van het evangelisatieprogramma is het houden van evangelisatiebijeenkomsten in de badplaats Sillig aan de Noordzee. Ook werden opnieuw campagnes voorbereid in rust- en verpleeghuizen. Met deze arbeid nam men verleden jaar een aanvang. De meeste evangelisatiecampagnes zullen gehouden worden in de nieuwe en oude, dichtbevolkte industriecentra.
De evangelisten die aan deze arbeid verbonden zijn zullen eind april voor een trainingskursus van een week in Berlijn bijeen komen. Aan deze bijeenkomst, die voorafgegaan zal worden door een openingsdienst in Kongresshalle, zullen ook enkele voorgangers en een groot aantal andere medewerkers deelnemen.

★ *Haifa, Israël*

Het Christian Service Training Center te Haifa heeft zijn eerste semester beeindigd en staat thans open voor deelname aan het tweede semester. Het centrum begon in oktober 1964 zijn werk met 11 studenten en vier docenten. De studenten waren afkomstig uit arabische en joodse gemeenschappen in Israël waar zich baptistengemeenten bevinden. Het doel ervan is de theologische en praktische vorming van niet-voorgangers, zowel mannen als vrouwen. De kursus, die voorbereid werd door een kommissie van Southern Baptist Convention, Nashville, USA, behelst een eenvoudige seminarie-training. De klassen komen eens in de week gedurende vier uren bijeen, zodat de kursisten in de gelegenheid zijn hun dagelijkse werkzaamheden uit te oefenen. Onder hen zijn onderwijzers, kantoormensen, een kibboetz-werker en een glassnijder. Een van hen was voor zijn bekering priester in de rooms-katholieke kerk.
De lessen worden gegeven in Hebreeuws, Arabisch en Engels en kunnen door een vertaalsysteem desgewenst in enkele andere talen worden overgezet.

Het centrum is gevestigd in lokalen van de baptistenkerk van Haifa.

★ *Biloxi, Mississippi, USA*

Southern Baptist Press Association, een organisatie waarbij redakteuren en medewerkers van 29 baptisten-weekbladen en andere baptisten-tijdschriften zijn aangesloten, aanvaardde op zijn laatste bijeenkomst te Biloxi, Mississippi, een resolutie waarin er op aangedrongen wordt, dat ,iedere zuidelijke baptist onmiddellijk stappen neemt alle burgers te steunen bij het verkrijgen van volledige burgerrechten'.

★ *Madrid, Spanje*

Pastor José Cardoni Gregori, baptistenpredikant en uitvoerend-sekretaris van het Evangelisch Comité voor Geloofsvrijheid in de spaanse hoofdstad, is door het ministerie voor informatie en toerisme erkend als journalist. Door deze erkenning kan Pastor Cardona beschikken over informaties uit officiële kringen. De erkenning kwam onverwacht en wordt gezien als een gunstig teken ten aanzien van de geloofsvrijheid voor niet-katholieken in Spanje.

★ *Brannockstown, Ierse Republiek*

Reeds sinds het midden van de 17de eeuw bevinden zich enkele baptistengemeenten in Zuid-Ierland, thans de Ierse Republiek. Over 1964 wordt, voor het eerst sinds jaren, een kleine groei van het ledental gemeld. Het totale ledental bedraagt op het ogenblik 481.
In Noord-Ierland bevinden zich bijna 6.000 baptisten.

★ *Santiago, Kuba*

Pastor Marina Santos werd 7 februari jl. geïnstalleerd als president van het Theologisch Baptisten-Seminarium van Oost-Kuba. Voor het eerste jaar hebben zich 13 studenten ingeschreven. De gehele opleiding duurt vier jaar.

★ *Londen, Engeland*

Sir Herbert James, een brits bouwondernemer en een vooraanstaand leider in de baptistengemeenten, financierde een reis van zes weken naar de USA voor 24 baptistenpredikanten. De predikanten brachten onlangs verslag uit van hun bevindingen en kennismaking met het amerikaanse baptisme. Zijn rapporteerden o.a. onder de indruk te zijn gekomen van de efficiency en bereidwilligheid waarmee de leden van de gemeenten meewerken in de arbeid. Ook het feit, dat de gemeenten en de konventies specialisten inschakelen om bepaalde situaties te bestuderen en de bereidheid hun adviezen op te volgen liet niet na grote indruk te maken. De grote nadruk die men in het amerikaanse baptisme legt op de vorming van volwassen gemeenteleden — zij het ook, dat de in Amerika toegepaste methoden niet in Groot-Brittannië gebruikt kunnen worden — werd in het rapport als voorbeeldenswaardig voor de britse baptisten genoemd.

★ *Hannover, West-Duitsland*

Vier duitse baptisten zullen dezer dagen in Brazilië arriveren om er in opdracht van de duitse (baptisten) Ruferbeweging (een evangelisatiegemeenschap) zendingswerk te beginnen. Deze vier zijn de heer en mevrouw Walter Schüttel, mejuffrouw Marlene Schmitz en mejuffrouw Lieselotte Hedderich. De heer Schüttel (27) is bouwkundige; de dames Schmitz (28) en Hedderich (24) zijn verpleegsters. Zij zullen vanuit Duitsland geen financiële ondersteuning krijgen maar door de uitoefening van hun beroep zelf in hun onderhoud voorzien.
Hoewel de definitieve beslissing nog moet vallen zullen zij zich waarschijnlijk vestigen in de stad Blumenau, een stad met 70.000 inwoners, voornamelijk duitse immigranten.
Het ligt in de bedoeling, dat de Ruferbeweging nog meer zendelingen op deze wijze zal uitzenden. De afscheidsdienst van de eerste groep van vier werd 21 februari te Hannover gehouden.

★ *Rüschlikon, Zwitserland*

Gabriel Amat, een spaanse student van het internationaal baptistenseminarie te Rüschlikon, Zwitserland, heeft de eerste prijs gewonnen in 'n amateurmuziekkontest, uitgeschreven door de duitse en zwitserse radio. De finale, een programma van een uur, werd op 5 maart uitgezonden via radio Beromünster, Zürich. Gabriel Amat is pianist.
Student Amat ontving het maximum aantal punten van de jury, een resultaat dat slechts eenmaal eerder in de geschiedenis van deze muziekwedstrijd behaald werd.
Op 26 februari jl. koncerteerde Gabriel Amat voor een groot en aandachtig gehoor in de seminariumkapel te Rüschlikon. Gespeeld werden selekties van Bach, Schumann, Chopin en Albénis.

v. D.

Gabriel Amat, pianist en student aan het baptisten-seminarium te Rüschlikon, Zwitserland, won 5 maart jl. de eerste prijs in een muziektoernooi van de duitse en zwitserse radio. Amat is Spanjaard.

zand en zaad

De voorganger had het over Johannes de Doper en ik heb de indruk dat hij van die ruige prediker tussen woestijn en Jordaan houdt. Johannes is ongetwijfeld een indrukwekkende figuur, die meer dan iemand anders de weg voor Jezus heeft opengebroken. Uit de gegevens die ons ter beschikking staan, moeten wij wel konkluderen dat deze priesterzoon met tempel en synagoge gebroken heeft. Niet eenmaal lezen wij dat hij deze gebouwen betrad, niet eenmaal vinden wij hem op een feest in Jeruzalem. Over niemand heeft Jezus zulke indrukwekkende woorden gesproken als over deze eenzame figuur. Jezus zegt, dat hij de grootste onder van vrouwen geborenen is geweest en het moet ons soms bevreemden dat Paulus en Petrus meer geciteerd worden dan deze man, die meer is dan een reformator. Hij is de morgenster, die de komst van de zon aankondigt. Hij is de man, die uit de dag van morgen leeft en gisteren voor altijd achter zich heeft gelaten. Hij maakt zich los uit het niet-meer en is op weg naar het nóg-niet. Hij is Abram en men mag zich wel afvragen, waarom zijn naam niet voorkomt in Hebreeën 11. Overigens: de schrijver van die brief zegt zelf, dat de tijd hem ontbreekt om er meer te vermelden. Wij zouden wel enige profeten met name genoemd hebben. En dan onder hen deze enige en late zoon van Zacharias en Elisabeth, die als een vlam heeft staan branden in de duisternis van het „godsdienstig" leven zijner dagen.

Op nog jeugdige leeftijd stierf hij door onthoofding, in een gevangenis. Voorzover men de berichten daaromtrent leest, blijkt niet dat Jezus hem heeft opgezocht. De Heer heeft hem wel in het openbaar geprezen en zo zijn zijde gekozen, ongeacht welke gevolgen dat kon hebben. Maar het is toch geen wonder dat deze Johannes, deze gewijde, deze van God gezonden man, in de ge-

vangenis wankelde. Waar was de bijl, de wan, het vuur in de hand van de Koning? Deze genas een blinde, een dove, een lamme en dat is natuurlijk heerlijk voor die gehandicapten, maar het is niet wereldschokkend op het eerste gezicht. Was dat nu alles?
Jezus nam het op voor Johannes en zegt dat niemand moet menen dat deze een heen en weer golvende rietstengel is, nog minder een buigende hoveling, die in zijde ronddwarrelt. Maar niemand, ook Johannes niet, ergere zich aan de zachtmoedige werkwijze van de Heer.
Het einde van de Doper is ontstellend. Een slappe, gespleten, dronken koning, laat het hoofd van de van God gezondene overhandigen aan een danseres, dochter van Herodias, een moderne Izebel. De strijder valt, in het geheim vermoord, op aanstichten van een verbeten vrouwspersoon. En God laat hem sterven. Zijn dienaar valt en waar is de Almachtige? De stilte is even schokkend als in Dachau en Bergen-Belsen. Het lijkt er op alsof God elke konfrontatie met ten hemel schreiende ongerechtigheid uit de weg gaat. Wat betekent daartegenover het zingen van een stomme, het juichen van een eertijds blinde? Is dat niet een skandalon, een schandaal, waarover een struikelende gelovige wel moet vallen?
Misschien moeten we zeggen dat er pas dan van geloof sprake kan zijn, als alle redelijkheid naar ons oordeel een einde genomen heeft. Wij willen geloven in een God, Die terugslaat. Die een paleis in elkaar laat vallen. Ziet ge wel, zeggen we dan, daar heb je de wrekende gerechtigheid. Dat is God. Maar het is ergernisverwekkend dat Johannes zo sterft en dat de bliksem van de hemel de moordenaars niet verteert.
Geloof is een gave Gods en dat merk je op de weg des levens.
En geloof is een allerindividueelste zaak, dat de weg der rede niet volgt. De gelovige is geen eend. Als een eend vliegt doet hij dat met anderen in een gestroomlijnde vorm. De gelovige is als 'n zwarte kraai, die met heel wat medevliegers door de stormen tuimelt, maar ieder vliegt een eigen koers al gaan ze wel allen naar dezelfde hoge toppen der bomen.
Het geloof is een vreemde zaak en wie gelooft is zalig, want hij ergert zich niet aan de onberekenbare wegen Gods, Die dwars door gevangenissen en kruis heen zegeviert over allen, die gevangenissen en kruisen oprichten.

Huizinga

BIJ ONS
IN DE GEMEENTE

Een zeker fabrikant van wasmiddelen geeft een zeker soort bonnen cadeau, die, in verenigingsverband, waardevol zijn. Vooral vrouwengroepen houden zich naarstig bezig met het verzamelen ervan! In AMSTERDAM-W.-N. hebben de sparende dames dank zij de medewerking van genoemde synthetische-zeepzieder achtereenvolgens voor de gemeente kunnen aanschaffen: 2 avondmaalsgarnituren, doopkleding, dooptoga en -broek en een komplete keukeninventaris voor de kerk. Inderdaad: sparen, handig en verstandig!

AMSTERDAM-C. wil gaan bouwen. Wie de kerkzaal in de Kerkstraat kent, weet dat nieuwbouw geen overdreven luxe is. Maar nu het geld, want bouwen is duur. Men taxeert het bouwen van een nieuwe kerk in Amsterdam — zonder de bouwgrond — op f 300.000,—. Er is een werkkommissie gevormd, die zelf aan de slag gaat, maar ook de gemeente aan het werk wil hebben. Driehonderdduizend gulden. Wat een bedrag. 't Is beslist niet aan de hoge kant, dachten we.. En dan te bedenken, dat de bouwprijzen elk jaar ook nog met enkele percentages stijgen... Niet bouwen is dus eigenlijk nog duurder...

De man — nee, we noemen geen namen — die met een variant op een bekende slagzin in De Klopper van UTRECHT schreef: De Christen kunt u niet missen..., en op deze wijze (goede) propaganda voor ons weekblad maakte, is een man naar ons hart. Bedankt broeder. Ga door en laten andere broeders u op uw propagandistisch pad volgen. Zomaar, zonder uitzicht op een reis naar de Kanarische eilanden als beloning voor ijver en toewijding. Gewoon uit liefde voor dit weekblad.

Dezer dagen gaf het zangkoor van de gemeente te HAARLEM een bijzondere avond in de Begijnhofkapel. Bij die gelegenheid bespeelde de bekende organist Piet van Egmond het prachtige orgel van de haarlemse baptistengemeente.

Ook dominees werken op de klok. De een wat nauwgezetter dan de ander, maar geen dominee kan het zonder een goed lopende tijdmeter doen. Dat geldt vooral op zondag! We kunnen ons voorstellen hoe ds Vegter van ROTTERDAM-C. zich enkele zondagen geleden moet hebben gevoeld: zijn horloge bleek een half uur achter te lopen. Vandaar zijn verontschuldigingen aan hen die de dienst die ochtend wat lang hebben gevonden. Dat was nog eens vegten met de tijd.
(Alléén voor de broeders in Rotterdam: Nergens om, maar hang een levensgrote klok aan de muur, recht tegenover de kansel.)

Eind januari jl. was het, volgens De Gemeenteklok, 35 jaar geleden, dat de baptistengemeente te ARNHEM werd geïnstitueerd (alhoewel er reeds in 1918 baptisten woonden en werkten). Men heeft er geen uitbundig feest van gemaakt. We halen dit jubileum hier aan, omdat bij deze gelegenheid ook werd gememoreerd, dat — bijna vanaf de oprichting der gemeente — br E. Moerke de gemeente 33 jaar heeft gediend, als diaken en als ouderling. Hij acht nu de tijd gekomen om zich terug te trekken. Intussen: Hulde voor die jarenlange trouw!

In zijn rubriek Rondom de toren in de gemeentebode van HENGELO mijmert ds Voorhaar over trouwdiensten waarvoor dikwijls van de zijde van de gemeente zo weinig belangstelling bestaat. Spelend met de gedachte zulke trouwdiensten op zondag te houden, 'in de volle gemeente', schrijft de hengelose pastor o.a.: „Maar het zou wel mooi zijn als het kon. Mooi, in een dubbele betekennis. De getrouwden zouden nog eens vaker herinnerd worden aan hun eigen trouwdag, wat toch echt geen kwaad kan, en de jongelui die verliefd of verloofd zijn, worden zo wat meer voorbereid op de grote dag die komt." Waarvan graag notitie.

We hebben reeds eerder in deze rubriek opmerkzaam gemaakt op diensten voor spaanse (gast)arbeiders in enkele van onze gemeenten. Ook ENSCHEDE kan nu hier genoemd worden. Een van deze spaanse gasten, reeds meerdere jaren in ons land — waarvan hij er twee theologie studerende doorbracht — houdt nu diensten voor zijn landgenoten in een van de beide baptistenkerken van Enschede.

In ALMELO (Nieuwstraat), waar ds Van Wier onlangs slaagde voor zijn rijexamen (de auto was er al eerder) heeft men kennelijk de gewoonte — 't gebeurde tenminste al voor de tweede keer — om van tijd tot tijd de broeders van de gemeente op zaterdagmiddag bij elkaar te trommelen om samen over gemeentelijke zaken te praten. Nee, dat betekent niet de onmondigheid van de zusters — geen diskriminatie — want die krijgen straks ook nog zo'n kans om als vrouwen eens hun hart te luchten... Misschien ter navolging?

Kon men enkele weken geleden in ons weekblad lezen, dat er binnenkort waarschijnlijk drie baptistenkerken binnen de wallen van Gruno's veste zullen zijn, in De Gemeentebode lazen we nu, dat de gemeente GRONINGEN-NOORD

reeds bezig is grond te opteren in een nieuwe wijk (Paddepoel) voor de vierde baptistenkerk. Men is er intussen al begonnen met een zondagsschool, hoewel het nog wel enkele jaren zal duren voor met de bouw kan worden begonnen. Maar ja, regeren is vooruitzien.

Niet zo heel vaak komt FOXHOL in het nieuws. En ook nu is het helaas (?) geen positief berichtje, dat we hier doorgeven: De jaarvergadering van de wijkgemeente Foxhol moest in verband met saneringsplannen van de burgerlijke gemeente (waaraan ook het oude kerkje ten offer zal vallen) besluiten niet over te gaan tot de bouw van een zaal achter de kerk. Jammer? Op de lange duur (we doelen op die saneringsplannen) waarschijnlijk niet.

In WINSCHOTEN verkoopt men symbolische vierkante meters bouwgrond voor de nieuw te bouwen kerk. Eén van de broeders wist tijdens zo'n verkoping beslag te leggen op de grond waarop straks in de nieuwe kerk de kansel zal staan. Of die grond ook duurder was dan de andere perceeltjes is ons niet bekend. Het zou ons, enkele Winschoters kennende, niet verwonderen . . .

De nieuwe voorganger van MUSSELKANAAL — kersvers uit Den Haag (nee, dat heeft met de regeringskrisis niets te maken . . .) — zal, zoals elk jaar, eind maart weer een tijdje les geven aan de Bijbelschool te Beatenberg, Zwitserland en daarna gedurende veertien dagen een reis maken naar Israël. We wensen ook deze pelgrim naar het Heilige Land een goede en zegenrijke reis.

Uit NOORDBERGUM deze keer enkele korte berichtjes: in de eerste plaats, de gemeente heeft besloten voortaan de bundel Lofzangen en Gebeden te gebruiken; in de tweede plaats (een lumineus idee ter bevordering van gewestelijke saamhorigheid en verantwoordelijkheid), men heeft besloten ds Ketelaar van Drachten voor een zondag uit te nodigen (op zichzelf niets bijzonders) en juist op die dag te kollekteren voor de kerkbouw van Drachten . . . ; in de derde plaats, men is er onlangs begonnen met een door-de-weekse bijeenkomst (om de 14 dagen) in het nabijgelegen dorp Bergum. Niet slecht, deze berichtjes!

We noemden net al de bouw in DRACHTEN. De bouwkommissie die er de laatste jaren toch al ijverig was heeft nu verscheidene winkeliers in Drachten bereid gevonden dit jaar korting te geven bij de aankoop van verschillende artikelen. Deze korting vloeit naar de bouwkas. Het gaat om horloges, konfektie, meubelen, huishoudelijke artikelen, schoenen en noem maar op.

Onder Pot en Scherf van Eigen Erf, een pastorale rubriek in de Pniëlbode van HEERENVEEN lazen we de met (gepaste) trots aangekondigde geboorte van het achttiende kleinkind van ds en mevrouw Visser. Gefeliciteerd met dit potje van eigen erf . . .

En dit was het voor deze keer. A propos, als men een gemeente mist in deze rubriek dan kan dat óók komen omdat we het gemeenteblad niet ontvangen . . . Dat komt nog voor. v. D.

gemeenteberichten

DOOPDIENST IN EINDHOVEN

Eindhoven - (D.W.) — Door wonderlijke leiding Gods kwamen onlangs onder ons een ouder en een jonger echtpaar tot geloof en zij wilden daarvan getuigenis afleggen in de doop. Helaas kon onze oudere zuster, om gezondheidsredenen, niet gelijktijdig met haar man gedoopt worden; deze doopsbediening zal D.V. op een latere datum alsnog plaatsvinden. De Heer ziet echter het hart aan en bij monde van br ouderling De Jonge mocht de gemeente beide echtparen in haar midden verwelkomen.
Er is voor een doopdienst hier in het zuiden altijd veel belangstelling. Is het altijd nieuwsgierigheid? God kent de beweegredenen van het hart en wij kunnen slechts getuigenis geven van wat de Heer aan ons heeft gedaan.
Ook enkele rooms-katholieke geestelijken waren bij deze dienst aanwezig en zij zijn ook getuige geweest van de avondmaalsviering daarna. Het is nodig ook voor deze mensen te bidden: God is echter machtig om ook in hun leven te werken en Zijn waarheid te laten zegevieren.
Zo mogen wij weer terugzien op een gezegende dag. De prediking liet niets aan duidelijkheid te wensen over. We hopen, dat velen de boodschap hebben begrepen en dat die oorzaak mag zijn voor hen die Hem nog niet kennen als hun Verlosser om zich te bekeren, en voor hen die Zijn eigendom weten tot verdieping van het geloofsleven.

IN GESPREK MET LEZERS

Unie-vragenuurtje

Br S. te P. heeft naar aanleiding van een opmerking in een Zand-en-Zaadkolom een vraag gezonden, die hij wel aan de orde gesteld wilde zien op onze komende algemene vergadering. Voor 't geval u het vergat of niet las: ik schreef, dat het alleszins van waarde kon zijn, indien we een uurtje vrijmaakten op de algemene vergadering voor het stellen van vragen, voor het maken van opmerkingen, voor het zoeken naar antwoorden in verband met zulke zaken, die niet vallen onder het werk van de een of andere kommissie, in elk geval niet rechtstreeks. Zulke vragen kunnen natuurlijk ook gesteld worden, maar die worden verwezen naar het onderdeel waar ze thuishoren. Ik dacht dat er daarnaast nog wel andere dingen waren, die ons bezig houden en waarover we wel eens de mening van anderen zouden willen horen. Stuurt u mij of br Jansma zulke vragen. Er is nu nog tijd om iemand onder de upniekommissieleden te vragen de beantwoording in te leiden. Het komt mij voor dat zo'n uur waardevol kan worden voor ons allen.

Huizinga

God die leven gaf en leven spaarde, verblijdde ons met de geboorte van een dochtertje en zusje

GERHARDINA ELISABETH
(Gerliesje)

Wij ontvingen haar op 11 maart 1965 om 15.53 uur; zij woog 7 pond en 1,6 ons.

S. A. Wijchers
G. Wijchers - Noordijk

Peet, Hein, Bert

IJslandsestraat 26b, Delfzijl

Tijdelijk: Huize Tavenier, kamer 12, Ubbo Emmiussingel 110, Groningen.

MAARTEN ADRIAAN POORTENAAR
en
TEASCHKE SIKKEMA

hebben het genoegen u, mede namens hun ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats vinden op 29 maart om 14.30 uur ten stadhuize te Amsterdam.

Kerkelijke bevestiging om 15.30 uur in de Herdenkingskerk Baptistengemeente, Postjesweg 150, Amsterdam-W., door de vader van de bruid.

Maart 1965
Prinsengracht 1011
Geldersekade 18

Receptie op de trouwdag van 17.00—18.30 uur in hotel „Die Port van Cleve", N.Z. Voorburgwal 178—180, Amsterdam.

Toekomstig adres: Prinsengracht 1011, Amsterdam-C.

26 maart 1965 81e jaargang Nr. 3775

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Wij naderen Arnhem ....

Dit is niet de stem van de kondukteur, die zich door de voortrazende trein voortbeweegt om mensen, die deze prachtige stad willen bezoeken, te waarschuwen dat ze de woonplaats op zeven heuvelen gebouwd — het kunnen er een paar meer zijn — naderen. Onze kondukteurs nemen aan dat alle reizigers wakker zijn en lezen kunnen. Over een week of zes, zeven, zullen een tweehonderd baptisten zich derwaarts spoeden, al ben ik niet zeker dat ze allen gebruik zullen maken van Neerlands ijzeren weg.

De algemene vergadering van afgevaardigden uit alle gemeenten zal, op uitnodiging van de gemeente daar, in die stad plaats vinden. Wat zou het ons goed doen, indien wij in de mooie maand mei een boottocht konden maken op de Rijn, tussen heuvelen van de Veluwe enerzijds en het wijde land van de Betuwe anderzijds. We zouden er onszelf en onze gemeenschap ongetwijfeld een goede dienst mee bewijzen. Alle spanningen zouden wegvloeien op de golven van de rivier, die van de bergen neergedaald is en, dwars door de smidse van Europa, blij is zich te kunnen wassen in de wateren van de Noordzee. Helaas... Het zij verre van mij, dat ik hier een gedetailleerde voorbeschouwing ga geven van deze nationale vergadering. Daarvoor is het nog te vroeg. Ofschoon, de openingstoespraak ligt al enige weken gereed. Die moet een beetje belegen zijn. Het slot van die toespraak is nagenoeg ook klaar en zal ongeveer als volgt luiden: Het benauwende van een agenda als deze is wellicht, dat alles zozeer gericht is op onszelf en onze samenleving, en op de vormen, waarin die het best kan geschieden. Ik weet ook dat deze vergadering daarvoor dient. Het neemt niet weg dat wij persoonlijk graag ook andersgerichte, dieperrakende en verderstrekkende geluiden hadden vernomen, waaruit zou blijken, dat de wereld: de kerkelijke en de niet-kerkelijke, ons waarlijk ter harte gaat. Ook daaraan willen wij niet twijfelen. Het wordt alleen zo zelden zichtbaar.

Zo, nu weet u ongeveer wat er op de agenda staat.

Alleen maar ongeveer, maar op het moment, van dit schrijven is mij ook niet meer bekend. Gelukkig zal er in de avonduren wel tijd zijn om even verder te kijken. Terwijl sommige broeders, die vooral belangstelling moeten koesteren voor de financiële zijde van onze samenwerking, zich over getallen zullen laten informeren, zult u, die dat graag aan hen overlaat, kunnen luisteren naar broeders, die ons door ons werelddeel willen leiden om ons te vertellen wat er gaande is tussen de Middellandse Zee en de Noordelijke IJszee, tussen de Oeral en de Atlantische Oceaan, en ik denk dat die avond, doorschoten met muziek, een der hoogtepunten zal worden van onze ontmoetingen.

Waarmee niet gezegd zal zijn, dat de normale vergaderingen, waarvoor we ‚allereerst' bijeenkomen uit dieptepunten zouden moeten bestaan. Dat hebben wij in het verleden wel anders ervaren. Het is toch daarom dat alle broeders, die al eens het voorrecht hadden hun gemeenten te mogen vertegenwoordigen, in stilte hopen weer de uitverkorenen te zijn. Ze willen zich natuurlijk wel opofferen en jongere leden de gelegenheid geven ook eens de lucht van een landelijke vergadering op te snuiven, maar 't gaat hun dan wel aan het hart. Dat is een goed teken.

Ik schreef: zo, nu weet u ongeveer wat er op de agenda staat. Dat wil zeggen: iemand, die goed leest, heeft het al begrepen. Zeker, er zullen reorganisatievoorstellen op voorkomen. Dat is goed. Een organisatie is nooit perfekt, omdat ze achter het leven aan komt. Dit jaar zijn er ook weer wegen, die gewezen worden. Er zijn zelfs meerderen, die allen aan het wijzen zijn en aan het wijzigen willen. Als men dat zo leest — en ik heb die voorstellen onder het oog gehad — zegt men: En moeten nu de gemeenten en hun afgevaardigden eerst thuis en later in de unievergadering aan het passen en meten gaan om dat in te voegen of in de plaats van de huidige organisatie te brengen? Ware het niet raadzamer stof als deze toe te vertrouwen aan een daarvoor door de gemeenten samengestelde kommissie ad hoc, opdat deze in alle rust het bijeengebrachte kan ordenen en in een volgende bijeenkomst met een afgerond voorstel komen, waarin alles zo goed mogelijk verwerkt is. Dat voorkomt onduidelijkheden, die zo licht optreden in een grote vergadering. Men zou natuurlijk wel de gelegenheid moeten hebben om in de landelijke vergadering zijn voorstellen toe te lichten, maar tegelijkertijd vaststellen dat men ze, onder voorbehoud er op terug te kunnen komen indien ze naar gevoelen van de indieners onvoldoende aandacht hebben gekregen, in handen wil stellen van genoemde kommissie.

Wij naderen Arnhem.

Met vreugde en verwachting mogen we wel zeggen.
Die boottocht zal er wel bij inschieten, of zou er toch nog... nee, laten we 't zo maar. Tot ziens zo God wil.

Huizinga

En Abraham zeide: God zal Zichzelf voorzien van een lam ten brandoffer, mijn zoon.

Genesis 22 : 8

Aan rustige wateren

Geloof

Wat is nu eigenlijk geloof? Een vraag die ontzettend vaak wordt gesteld en waarop de wonderlijkste antwoorden worden gegeven. Sommige mensen zeggen: Geloven, dat wil zeggen dat je bij een kerk behoort en dat je er ook geregeld heen gaat. Anderen menen: Geloven, dat is leven als een goed mensen en dus aan een ieder het zijne geven. Wat denkt u beste lezer, van deze antwoorden? Wanneer u Genesis 22 goed leest, kunt u beter weten.
In de stilte van de nacht noemt God een naam: „Abraham!" —, en hij die deze naam draagt antwoordt: „Zie, hier ben ik."

Het staat er zo eenvoudig, maar wat is het geweldig! God roept een mens bij zijn naam, en die mens verstopt zich niet, of houdt zich doodstil voor God. Nee, deze mens antwoordt en zegt „Hier ben ik."

En dan, dan... komt God met Zijn boodschap... En Abraham, hij staat op, hakt hout, legt een vuur aan, roept zijn knechten en zijn zoon en als ze zich klaar gemaakt hebben gaan ze op reis. Op weg naar de onbekende bestemming. Nee, niet onbekend voor Abraham, hij weet het.

Hij weet, dat hij straks zijn mes zal moeten opheffen en in gehoorzaamheid zijn enige zoon, alles wat hij heeft en waarop hij bouwt, zal moeten slachten...
Welk een machtig vertrouwen klinkt daar uit de woorden van Abraham, als hij tot Isaäk zegt: „God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien." Zulk een vertrouwen beschaamt God niet. Tot op het laatste moment moet Abraham doorgaan en dan grijpt God zelf in. Abraham grijpt de ram, die daar vlakbij verward zit in de struiken en offert het als een offer uit dankbaarheid.
Weet u nu wat geloof is? Het is: Als God u bij de naam noemt, u niet schuilhouden, *maar antwoorden.*
Het is: In gehoorzaamheid, radikaal alles aan God overgeven en de weg gaan, die Hij wijst.
Het is: De uitkomst die God geeft aanvaarden. Deze uitkomst voor u en uw verknoeide leven is: Jezus Christus, het geslachte lam Gods.
God roept nu, op dit moment, nu u dit leest. Hij vraagt uw overgave, nu. Hij wijst u op Jezus Christus, Zijn eigen Zoon, die voor u is gestorven en opgestaan.
Wilt u nu niet eindelijk uw antwoord aan God geven? Zeggen: Ja, Heer, hier ben ik. *Dat is geloof!!!*

Vriescheloo J. C. Loot

AGENDA

van de 85ste algemene vergadering der Unie van Baptistengemeenten in Nederland op donderdag 13 mei, vrijdag 14 mei en zaterdag 15 mei 1965, in de Ned. Herv. wijkkerk „Pniël", Roosendaalsestraat te Arnhem.

Aan deze algemene vergadering, uitgenodigd door de baptistengemeente te Arnhem, gaat vooraf een begroetingssamenkomst op woensdag 12 mei 1965 te 20.00 uur in de wijkkerk „Pniël". Op donderdagavond om *half acht* is er een *Europa-avond,* motto *„Baptisten in Europa",* onder leiding van ds W. Veenstra in de wijkkerk „Pniël" en tegelijkertijd om half acht een *Financiële-voorlichtingssamenkomst* in de baptistenkerk, Willem van Kleeflaan 4, onder leiding van ds F. E. Huizinga. Op vrijdagavond om half acht wordt het avondmaal gevierd in de wijkkerk „Pniël".
De algemene vergadering wordt gesloten op zaterdagmorgen 12.00 uur.

IN DIT NUMMER O.A.:
★ **Gemeenteberichten van Groningen-N., Muntendam en Valthermond**
★ **Wij naderen Arnhem, ds F. E. Huizinga**
★ **Als bijlage: De nieuwe unie-statistiek**
★ **De agenda van de komende algemene vergadering**
Citaat van de week: **Wat ze zeggen, zegt niets, en moet je daarom nooit verder vertellen, maar wat de Heer zegt, zegt alles en moet je daarom nooit voor jezelf houden.** (W. Wilman)

De afgevaardigden hebben woensdagavond om 19.00 uur (tot 20.00 u.) en donderdagmorgen om 8.30 uur (tot 9.30 uur) gelegenheid tot het tekenen van de presentielijst, het inleveren van de stembiljetten en het verrekenen van de reiskosten (per afgevaardigde komt de reis heen en terug op f 12,—; de meerdere reiskosten worden vergoed; wie minder reiskosten heeft, betaalt het bedrag tot f 12,— bij.

1. Donderdagmorgen 9.30 uur: *opening* door de voorzitter van de uniekommissie, ds F. E. Huizinga.
2. *Mededelingen.*
3. *Opneming van de presentielijst.*
4. *Verkiezing van de voorzitter* der A.V. Kandidaat: ds F. E. Huizinga.
5. *Jaarverslag* van de Uniesekretaris over 1964.
6. *Uniefinanciën:*
   a. balans en resultatenrekening.
   b. accountantsrapport over de diverse administraties;
   a. balans en resultatenrekening;
   c. verslag van de financiële kommissie der unie.
7. *Verkiezing van 2 U.C.-leden.*
   Aftredend en niet herkiesbaar: D. Olijslager en S. v. d. Werf.
   Kandidaten: F. Bos, Zeist; J. H. Olijslager, Brummen; P. Schipper, Groningen; E. Schlüter, Leeuwarden; J. Slump, Sneek en S. W. Vis, Hengelo.
8. *Voorstellen van de Uniecommissie:*
   a. De UC stelt voor in artikel 4 van het huishoudelijk reglement:
      1. het onder a genoemde aantal door de AV gekozen leden van de uniekommissie met twee te verhogen tot zeven;
      2. het aantal leden van het dagelijks bestuur met twee te verhogen tot vijf;
      3. de volgende zin in te lassen:
         Het is de opdracht en taak van de uniekommissie om het algemeen beleid van het geheel en van de onderdelen van de gezamenlijke arbeid der uniegemeenten te stimuleren en te coördineren, mede door het houden van samensprekingen met de permanente kommissies en stichtingsbesturen door het dagelijks bestuur of een daartoe benoemde deputatie uit haar leden.
      Toelichting: De uniekommissie is bereid bij aanvaarding van het voorstel van Delfzijl (voorstel 1 bij punt 9b der agenda) tot benoeming van een studiekommissie punt 1 van haar voorstel onder te brengen bij die kommissie.
   b. De uniekommissie stelt voor in artikel 8 van het huishoudelijk reglement het onder sub a genoemde te wijzigen en te doen luiden als volgt:
   a. De bijdragen, die de gemeenten hebben te voldoen, worden jaarlijks door de algemene vergadering vastgesteld. Zij omvatten:
      1. De uniekontributie, verbonden aan het lidmaatschap en nodig tot dekking van administratie- en algemene bestuurskosten der unie;
      2. sociale voorzieningen voor hen, die daarvoor volgens de besluiten der algemene vergadering in aanmerking komen. Deze voorzieningen betreffen de financiering van de kinderbijslagregeling en de nodige bijdragen voor het pensioenfonds;
      3. bijzondere taken, vastgesteld bij besluit van de algemene vergadering.
   b. De volgens lid a benodigde bijdragen worden hoofdelijk omgeslagen naar het ledental der gemeenten volgens de laatst verschenen statistiek.
   Het huidige lid b wordt dan c, c wordt d, enz. In het huidige lid c moet dan in plaats van „onder a" gelezen worden: „onder a lid 1".
   c. De uniekommissie stelt voor in het „Reglement op ambten en diensten" een nieuw artikel op te nemen, luidende als volgt:
   Voorgangers, die hun ambt hebben neergelegd of ontslagen zijn en niet binnen drie jaar een beroep naar een andere gemeente hebben aanvaard, worden geacht van hun beroepbaarstelling te zijn vervallen. Uitgezonderd daarvan zijn: a. zij, die in de unie een speciale opdracht ver-

vullen, b. legerpredikanten, c. andere bijzondere gevallen ter beoordeling van de uniekommissie, d. zij, die wegens invaliditeit of pensionering niet meer in aktieve dienst zijn. De uniekommissie kan besluiten om de beroepbaarstelling op kortere termijn vervallen te verklaren.

d. De uniekommissie stelt in overleg en samenwerking met de ECU en de UZC voor br José Parraga, Spaarnestraat 30, Enschede, aan te stellen voorlopig voor de tijd van 1 jaar (vanaf 1 maart 1965) als evangelist onder de in Nederland woonachtige Spanjaarden, en deze evangelisatie op te nemen in het landelijke werk van de ECU.
Toelichting: Br José Parraga is met ons in relatie gekomen als evangelist onder spaanse arbeiders in Twente; het tot stand komen van deze relatie zal ter algemene vergadering nader worden toegelicht. Hij is lid van de baptistengemeente te Tarraza, Spanje, en werkt als evangelist in Twenthe onder de Spanjaarden. Het is de bedoeling dat de arbeid van br Parraga zal worden behartigd door de beide permanente kommissies ECU en UZC. Aan de tewerkstelling van br Parraga ligt de volgende begroting ten grondslag:

Lasten:

Salaris met huishuur	f 9.185,—
Lektuur	„ 1.000,—
Reiskosten	„ 215,—
	f 10.400,—

Baten:

Persoonlijke giften van partikulieren voor dit werk	f 1.000,—
Vrijwillige bijdragen van gemeenten . . .	„ 9.400,—
	f 10.400,—

9. *Voorstellen van de gemeenten:*
   a. *ROTTERDAM - ZUID I*
   De algemene vergadering spreekt de wens uit dat de diverse kommissies der unie, alsook de subkommissies en stichtingsbesturen ter algemene vergadering een duidelijke voorlichting omtrent hun doen en laten verzorgen, en tevens eens per drie maanden de gemeenten, via De Christen of door een rondschrijfbrief, duidelijk inlichten over hun doen en laten.
   Toelichting: Er is tijdens de laatste algemene vergadering nog wel eens iets aan de afgevaardigden gezegd dat hen in feite niets wijzer maakte. Wij willen graag een zo open mogelijk gesprek ter algemene vergadering. Bovendien hebben wij de indruk dat een driemaandelijkse voorlichting de interesse in de diverse takken van arbeid zeer zal stimuleren.
   b. Van de gemeenten te Delfzijl, Rotterdam-Zuid en Utrecht is een aantal voorstellen betreffende de organisatie ontvangen. Deze zijn mét de voorstellen van Arnhem, Sneek en Utrecht, die het terrein en de werkorde van de ECU betreffen, in een afzonderlijk agendastuk gebundeld.
10. *Unie-Bouwstichting*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën.
11. *Pensioenfonds*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën;
    c. Begroting 1965.
12. *Tabitha*
    a. Jaarverslag;
    b. Financieel verslag;
    c. Begroting 1965 en plannen.
13. *Ned. Baptistencentrum*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën;
    c. Begrotingen 1965 en plannen.
14. *Weekblad „De Christen"*
    a. Verslag van de kommissie van redaktie;
    b. Financiën;
    c. Begroting 1965;
    d. Verkiezing van vijf redakteuren.
    Aftredend en herkiesbaar zijn 4 redakteuren.
    Aftredend en niet herkiesbaar is ds Ph. Lindeman, Groningen.
    Kandidaat: ds H. Ploeger, Zwagerveen.
15. *Maandblad „De Zaaier"*
    a. Verslag van kommissie van redaktie.
    b. Financiën;
    c. Begroting 1965;
    d. Verkiezing van vier redakteuren.
    Aftredend en herkiesbaar zijn ds H. v. d. Werf en ds C. v. Wier. Eén vakature sedert 1964. Kandidaat ds F. E. Huizinga. Aftredend en niet herkiesbaar is ds N. Bandstra. Kandidaten zijn: ds G. H. W. Pflaum, Harlingen; ds Th. Pothof, Delfzijl en ds S. J. Zijlstra, Eindhoven.
16. *Zangbundelkommissie*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën;
    c. Voorstel van NOORDBERGUM:
    De algemene vergadering drage de zangbundelkommissie op om de mogelijkheid te overwegen over te gaan tot een vereenvoudigde uitgave van de zangbundel „Lofzangen en Gebeden" met vermelding van alleen de tekst.
    Motivering: De prijs van een dergelijke zangbundel zal aanmerkelijk lager liggen en tevens zal het formaat ook kleiner kunnen zijn.
    Prae-advies van de zangbundelkommissie: Van de aanvang is het de bedoeling geweest, dat onze mensen ook de eenstemmige notenbalk onder het oog kregen. Ofschoon meerderen muzikaal minder geschoold zijn, geeft het volgen van de melodische lijn, die in de notenbalk is vastgelegd, duidelijke aanwijzingen. Hierdoor wordt het zingen op de juiste melodie zeer gestimuleerd, hetgeen de samenzang zeer ten goede komt. Ook bij het instuderen van nieuwe liederen geeft de notenbalk grote voordelen en wordt het instuderen aanmerkelijk vergemakkelijkt. Hierdoor hopen we tevens het aantal te zingen liederen te kunnen opvoeren, hetgeen op zichzelf een vergroting van onze rijkdom in het lied betekent. Verder zal de prijs zeker niet aanmerkelijk lager liggen van een tekstboekje, aangezien deze geheel nieuw gezet moet worden en dus niet, zoals momenteel het geval is, van een bestaand werk gebruik kan worden gemaakt. Wij zouden daarom willen adviseren dit voorstel niet in overweging te nemen.
    d. Begroting 1965.
17. *Aktiveringskommissie*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën.
18. *Kommissie voor vorming en dienstbetoon*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën;
    c. Begroting 1965.
19. Op donderdagavond om half acht *Europa-avond* onder het motto „Baptisten in Europa", onder leiding van ds W. Veenstra in de wijkkerk „Pniël" en tegelijkertijd om half acht *financiële voorlichtingssamenkomst* in de baptistenkerk, Willem van Kleeflaan 4, onder leiding van ds F. E. Huizinga.
20. Vrijdagmorgen 9.30 uur: Voortzetting der vergadering.
21. *ECU*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën;
    c. Verkiezing van twee leden van de ECU.
    Aftredend en niet herkiesbaar: ds N. J. van Beek; br H. H. Blok is aftredend en stelt zich niet herkiesbaar.
    Kandidaten: W. Blanken, IJmuiden; ds M. G. Boeschoten, Bunnik; ds E. J. Huizing, Hoogeveen; ds C. Mostert, Winschoten; R. Miedema, Amsterdam en J. W. van Wier, Harlingen.
    d. Voorstellen van de gemeenten:

    1. HEERENVEEN.
    De gemeente Heerenveen stelt voor te bepalen, dat het subsidie door de ECU aan de gemeenten slechts wordt verleend, indien uit de begroting van die gemeente blijkt, dat in elk geval het minimum salaris, zoals in de brief van 29 december 1964 van de uniekommissie wordt geadviseerd, door de voorganger wordt genoten.
    Toelichting: Het schijnt voor te komen, dat voorgangers, zelfs nog in niet-gesubsidieerde gemeenten, niet het geadviseerde minimum salaris ontvangen. Teneinde deze ongewenste toestand in elk geval in de gesubsidieerde gemeenten te doen beëindigen, adviseert de gemeente Heerenveen de algemene vergadering dit voorstel te aanvaarden.

    Prae-advies van de ECU: De ECU, die de laatste jaren reeds in deze richting heeft gewerkt, steunt van harte dit voorstel; wijst er echter op, dat gerechtvaardigd, uitzonderingen kunnen voorkomen (zoals bv. bij gepensioneerden) en stelt dus voor in plaats van dit voorstel de volgende motie te steunen:
    „De algemene vergadering spreekt de dringende wens uit, dat gesubsidieerde gemeenten zich houden aan de salarisrichtlijnen van de Uniekommissie.".

    Prae-advies van de Uniekommissie: De Uniekommissie konformeert zich aan de motie van de ECU.

    2. DELFZIJL II. Motie.
    De algemene vergadering spreekt haar ernstige bezorgdheid uit over het feit, dat het in onze gezamenlijke arbeid kan voorkomen dat naar de ene kant van het werk overschotten en naar de andere kant schrijnende tekorten ontstaan, waarbij met name ook gedacht wordt aan de ECU en de „ECU-voorgangers" die zelfs geen minimum salaris kunnen ontvangen. Tevens spreekt de algemene vergadering de dringende wens uit, dat de Uniekommissie al het mogelijke doet om dergelijke situaties te voorkomen en alsnog en voortaan het minimum salaris tracht te verzekeren.
    Toelichting: Delfzijl is bereid bij aanvaarding van Heerenveens voorstel haar motie terug te nemen.
    Prae-advies: Zie prae-advies bij Heerenveens voorstel.
    3. Zie voor de voorstellen van Arnhem, Sneek en Utrecht het afzonderlijke agendastuk volgens punt 9b.

    e. Begroting 1965.
22. *UZC*
    a. Jaarverslag;
    b. Financiën;
    c. Verkiezing van twee leden van de UZC.
    Aftredend en niet herkiesbaar: Zr G. Brongers en br W. Modderman.
    Kandidaten: Ds N. J. van Beek, Alkmaar; mevr. I. Boeschoten-Houtkruyer, Bunnik; ds J. Broertjes, Bosch en Duin; ds B. Posthumus, Deventer; ds H. Sikkema, Pernis; mevr. L. Speelman-Kruit, Stadskanaal en ds R. J. Voorhaar, Hengelo.
    d. Begroting en plannen.
23. Vrijdagavond om half acht in de wijkkerk „Pniël" viering van het avondmaal.
24. Zaterdagmorgen om 9.30 uur: Voortzetting van de vergadering.
25. *C.v.d.O.*
    a. Jaarverslag van sekretaris en rektor.
    b. Financiën.

c. Verkiezing van 1 lid van de C.v.d.O. Aftredend en niet herkiesbaar: Ds Ph. Lindeman. Kandidaat: Ds J. A. Brandsma.
d. Mededelingen;
e. Voorstel van de C.v.d.O.
De C.v.d.O. stelt voor ds D. Boschma te Coevorden en ds C. de Jong te Klazienaveen, te erkennen als uniepredikant.
f. Voorstellen van de gemeenten:
1. ARNHEM II.
De algemene vergadering besluite artikel 1 van het reglement op ambten en diensten als volgt te wijzigen:
De uiteindelijke beslissing inzake de toelating tot de opleiding berust bij de algemene vergadering, met dien verstande dat de C.v.d.O. bevoegd is kandidaten, die door een gemeente zijn aangemeld en voldoen aan de eisen, genoemd in lid d van dit artikel, voorwaardelijk toe te laten tot de opleiding voor ten hoogste drie jaren.
Motivering: Als regel zal de C.v.d.O. aan het eind van het tweede studiejaar in staat zijn om een gefundeerd oordeel over een student te hebben. Wanneer dit oordeel negatief moet uitvallen, kan hem voor het begin van het derde jaar mededeling worden gedaan, dat de C.v.d.O. hem niet langer tot de opleiding kan toelaten. Wanneer de uitslag van dit onderzoek positief is, kan de betrokken student pas op de algemene vergadering van het jaar daarop worden voorgesteld en aanvaard. Daarom moet in dit artikel staan: ten hoogste drie jaren. Dan heeft de kommissie gelegenheid om hem ook nog gedurende het derde jaar, dus nadat de beslissing in gunstige zin reeds gevallen is, nog voorwaardelijk toe te laten en hem aan het einde van het derde jaar aan de algemene vergadering voor te stellen. Deze aanvulling wordt noodzakelijk door het feit, dat de datum van de algemene vergadering en het einde van de kursus nagenoeg samenvallen.
Prae-advies van de C.v.d.O.: De C.v.d.O. beveelt aanneming van dit voorstel, waarover van tevoren door Arnhem met haar overleg gepleegd is, aan.
Prae-advies van de Uniekommissie: De Uniekommissie amendeert dit voorstel als volgt:
Deze voorwaardelijke toelating geschiedt onder mededeling aan en goedkeuring van de algemene vergadering, terwijl de normale procedure van onderzoek gehandhaafd blijft.
2. DOKKUM.
De algemene vergadering draagt de Uniekommissie op een rapport samen te stellen omtrent de nascholing der voorgangers en dit rapport uiterlijk 31 december 1965 ter kennis van de gemeenten te brengen.
Toelichting: In bovenbedoeld rapport zal o.a. — met argumenten gesteund — de wenselijkheid en mogelijkheid, c.q. de onnodigheid of onmogelijkheid van een zo breed mogelijke nascholing der voorgangers omschreven moeten worden. Voorts zullen, indien de wenselijkheid van bedoelde nascholing wordt erkend, richtlijnen ter verwezenlijking daarvan alsmede opgave van de vermoedelijk daaraan verbonden kosten gegeven dienen te worden.
Prae-advies van de C.v.d.O.: De C.v.d.O. verwijst dit voorstel terug aan de Uniekommissie. Zij kan hier geen prae-advies bij geven. Het behoort niet tot de opdracht van de C.v.d.O. zich bezig te houden met het vraagstuk van de nascholing onzer voorgangers. De C.v.d.O. adviseert de Uniekommissie om dit voorstel van Dokkum niet op de agenda van de algemene vergadering te plaatsen, en dit aan Dokkum voor te leggen met het verzoek om het voor de algemene vergadering in te trekken. Waarbij de C.v.d.O. aan wil raden om Dokkum te adviseren deze materie voor te leggen aan de broederschap van voorgangers in onze unie, waar het volgens de C.v.d.O. wel thuis hoort.
Prae-advies van de Uniekommissie: De Uniekommissie konformeert zich aan het prae-advies van de C.v.d.O.
g. Begrotingen 1965 van C.v.d.O. en Seminarium en plannen.

26. *Unie-begroting 1965*

27. *Rondvraag.*

28. *Voorlezing van de notulen.*

29. *Sluiting* (zaterdagmorgen om 12.00 uur).

Uit ons Unie-Bureau

In dit nummer is de agenda van de komende 85ste algemene vergadering der unie, te houden op 12—14 mei a.s. te Arnhem, opgenomen. Natuurlijk zullen velen met belangstelling de punten van deze agenda nagaan, in het bijzonder de voorstellen. U zult bij punt 9 b en ook bij punt 21 d - 3 opmerken, dat een aantal voorstellen als afzonderlijk agendastuk is gebundeld. Dit afzonderlijke agendastuk met voorstellen betreffende de organisatie in het algemeen en de werkorde van de ECU in het bijzonder, is bij de sekretaris van uw gemeente verkrijgbaar, die daarvan een passend aantal exemplaren ontvangen heeft. Natuurlijk zullen de geïnteresseerde leden hiervan gaarne gebruik maken met het oog op de bespreking in de vergadering der gemeente. De Uniekommissie heeft al deze (re)organisatievoorstellen samengebundeld met het oog op de veelheid ervan en tevens de voorstellende gemeenten verzocht zich achter het voorstel, afkomstig uit Delfzijl, te stellen en de eigen voorstellen onder te brengen bij de studiekommissie, die Delfzijl voorstelt te benoemen met het oog op een bezonnen en gedegen regeling van de (re)organisatie. De uniekommissie stelt zich namelijk voor om na aanvaarding van het betreffende voorstel van Delfzijl ruime gelegenheid te geven voor een vrije diskussie en algemene nabeschouwingen over de diverse voorstellen betreffende de (re)organisatie en het zal dan te dezer vergadering niet meer tot een uitspraak komen over deze verdere voorstellen, maar de betreffende studiekommissie kan dan haar winst doen met deze te verwachten brede diskussie om dan voor de volgende algemene vergadering te komen met een weldoordacht geheel.

Bij die nummer is de statistiek van de gemeenten per 1 januari 1965 bijgesloten met het begeleidende artikel. Ook hiervoor zullen wel velen belangstelling tonen en de vele namen en getallen doorsnuffelen op spoor naar ontdekkingen en verrassingen. Nu, veel genoegen bij deze bestudering en speurtocht toegewenst, die weer moge leiden tot een hecht zich verbonden weten met allen in den lande, die één Heer, één geloof en één doop belijden. T. Jansma

Bij de statistiek

De statistiek der Unie van Baptistengemeenten per 1 januari 1965 verschijnt! Vele handen grijpen er naar, want er is al naar uitgezien. Ook dit jaar is het echter pas eind maart mogelijk, want de laatste gegevens zijn pas 15 maart binnengekomen, en dat na herhaald verzoek. Maar de gegevens zijn dan nu ook kompleet, zoals die tenminste door deze statistiek bedoeld en omvat worden. Laat de belangstellende nu maar volgens eigen interesse de namen en getallen bestuderen. Ieder proeve op zijn manier, dat er veel onuitdrukbaars achter staat aan geest en genade, aan zegen en zorg. Dat ieder de hand des Heren opmerke! Laat mij een paar opmerkingen mogen maken om u behulpzaam te zijn.

1. De adressen van voorgangers, sekretarissen en penningmeesters zijn zonder woonplaats vermeld, indien deze gelijk zijn aan de plaats van vestiging van de gemeente. Heeft een gemeente een evangelisatiepost (station), dan is deze met kursieve letter onder de plaats van de gemeente vermeld. Is er voor die post een kontaktadres, dan is dat in de rubriek „sekretaris" aangegeven met *

2. Het aantal bij de unie aangesloten gemeenten is 64, dat is 1 minder dan verleden jaar werd aangegeven. Dit is het gevolg van het feit, dat de gemeente te Foxhol per 1 juli 1964 met de gemeente te Hoogezand samengevoegd werd tot één gemeente Hoogezand-Foxhol.

3. Het aantal leden van deze 64 aangesloten gemeenten bedraagt 9.135 bij het begin van 1965. Daarnaast is aangegeven 9.003 als het ledental per 1 januari 1964. Dit betekent een toename van 132 of ca 1,5 %. Dit is het laagste percentage van de laatste 12 jaar. Overigens was op de vorige statistiek 9.001 vermeld als ledental per 1 januari 1964. Dat er nu 2 méér vermeld worden komt door het volgende: de gemeente te Treebeek gaf nu 10 meer op (nl. 184), doch de gemeenten te Almelo I, Apeldoorn, Leiden en Valthermond vermelden nú een lager aantal leden, resp. 2, 2, 3 en 1 lager.

4. Van de 64 gemeenten hebben 39 een zuivere vooruitgang, 20 een achteruitgang van leden, terwijl 5 gemeenten gelijk gebleven zijn in ledental. De grootste zuivere toename vermeldt Hoogezand-Foxhol, nl. 71; doch daar dit door samenvoeging is ontstaan, laten we deze ver-

NADER BEZIEN

GAS

In het begin van deze week hebben de Amerikanen toegegeven bij hun oorlogsvoering in Zuid-Vietnam gas te hebben gebruikt. Zij zeggen dit strijdmiddel te hebben toegepast uit humanitaire overwegingen...
Het betreft hier geen ,gewoon' (gif-) gas maar een zenuwgas, waavan de gevolgen onschadelijk heten te zijn: Het wordt de vijand slechts onmogelijk gemaakt gedurende enkele uren de wapens te hanteren.
Natuurlijk riep dit bericht, dat als een schok door de wereld ging, allerwege protest op. We kunnen ons dat protest voorstellen. En dat temeer waar op dezelfde dag ook bekend werd, dat de amerikaanse strijdkrachten napalm- (fosfor-)bommen hadden geworpen...!
Men kan weten hoe wij over oorlog en oorlogsvoering denken. We menen de problematiek van oorlog en vrede te kennen en zijn ons er ook van bewust, dat dit vraagstuk langs politieke weg niet in een handomdraai is op te lossen. In elk geval is het vraagstuk onoplosbaar zolang men in politicis blijft denken in de oude kategorieën van geweld en macht en wanneer men blijft geloven in de oude heidense leugen: Indien gij de vrede wilt, bereidt u ten oorlog.
Het gebruik van gas en napalm onthult ,slechts' ten overvloede de barbarij die oorlog heet. Oorlog is niet te reglementeren en het is een afschuwelijk misverstand te denken dat een bepaalde strijdmethode ooit gerechtvaardigd kan worden door schijnbaar humanitaire overwegingen, welke die ook maar zijn. Men werpt nu eenmaal geen duivelen uit met behulp van Beëlzebul.
Het is een even afschuwelijk en tragisch misverstand te denken, dat oorlogen — ook de kleine oorlogjes als nu in Zuid-Vietnam gevoerd — pas barbaars worden wanneer gas wordt gebruikt of wanneer de eerste (voorlopig nog taktisch genoemde) A-bom wordt gegooid. Het gebruik van gas, het in vlammen verteren van burgers en militairen in een regen van fosfor en het vergiftigen van een kontinent door de explosie van een H-bom zijn de noodzakelijke, fatale gevolgen van de oorlogsvoorbereiding. Dáár begint reeds de barbarij. Het menselijke, en vooral: christelijke!, protest zal daarom niet pas mogen klinken wanneer de niet te stuiten oorlogsmachinerie — in onze tijd beter: oorlogsrobot, of -automaat — in beweging is gekomen. We konden dan wel eens te laat zijn!
Moeten we alleen maar protesteren? Alleen maar zeggen of schreeuwen: Het mag niet! Het is misdaad! Om Christus' wil, het mag niet!? Het zou al een machtig getuigenis zijn wanneer tenminste de christenen zover komen, dat ze breken met het geloof in de mythe van een rechtvaardige oorlog.
Maar bovendien is er een weg die nog hoger voert. De weg van het geweldloze verzet tegen onrecht en machtsmisbruik.
Zou het ,toevallig' zijn, dat, juist in deze dagen waarin in Z.-Vietnam de oorlogsvoering zijn ware gedaante toont, Martin Luther King en de zijnen aantonen tot welk een overwinning de geweldloosheid, de geestelijke weerbaarheid voert?

v. D.

der buiten beschouwing. Dan is de grootste zuivere toename in Stadskanaal met 39 leden en vlak daarop Arnhem met 38 leden. De grootste zuivere afname is bij de gemeente te Den Helder te lezen, nl. 37.

5. Het aantal gedoopten is in 1964 312. Dat is wel 38 méér dan in 1963 maar toen was het ook het laagste aantal in 10 jaar. Maar als 1964 een keerpunt blijkt te zijn naar een opgaande lijn, dan is dat een ware verblijding.

6. Het aantal ontvangen en afgegeven attestaties is ongeveer met elkaar in evenwicht, nl. resp. 414 en 412.

7. Uit andere gemeenschappen zijn 44 overgekomen, dat is 24 minder dan in 1963. Er zijn 31 door wederopneming toegevoegd, dat is 5 méér dan in 1963. Zich onttrokken hebben 120 leden of 17 méér dan in 1963. Uitgesloten zijn 42 leden of 25 méér dan in 1963. — Er zijn over deze golfbeweging geen nadere gegevens bekend, zodat over de betekenis ervan weinig gezegd kan worden. Mogelijk verdient het aanbeveling om in de toekomst door uitgebreider vragen meerdere details te krijgen.

8. Opvallend is, dat nu het aantal van hen, die aan bijbelstudie doen, vermeld wordt met 706, want dat is liefst 109 lager dan bij de vorige statistiek. Het aantal Zaaier-verspreiders wordt nu vermeld met 624, dat is 35 méér dan het vorige jaar. De toen gestelde vraag „raakt het erop uittrekken met het evangelie minder in trek?" zal dus nu in gunstige zin beantwoord kunnen worden, ofschoon daardoor de vraag interessanter wordt: „hoe komt het desondanks dat het aantal verspreide Zaaiers terugloopt?"

9. Een afzonderlijke rubriek voor vermelding van de gebruikte liederenbundel is nog duidelijker overbodig geworden Praktisch alle gemeenten gebruiken nu de eigen liederenbundel „Lofzangen en Gebeden", en alleen de volgende gemeenten gebruiken een andere bundel (Joh. de Heer of de gezangenbundel van de N.H. Kerk): Haulerwijk, Den Helder, Hoogezand-Foxhol, Noordbergum en Siddeburen.

10. Het opnemen van de aanvangsuren van de kerkdiensten blijkt een goede dienst te betekenen voor onze varende en trekkende baptisten, en voor de vakantiegangers. Onze gemeenten in centra van toerisme en in havenplaatsen zorgen natuurlijk wel voor bekendheid van hun kerkdiensten door publikatie in VVV-agenda's en dergelijke.

11. U ziet in de groep „Andere baptistengemeenten" nu ook de naam vermeld van Harderwijk. De groep aldaar is in goed overleg met de moedergemeente Apeldoorn 'n zelfstandige gemeente geworden bij het begin van dit jaar.

De Unie-sekretaris,
T. Jansma

Amerikaans baptistenkoor komt naar Nederland

Naar we vernemen zal het studentenkoor van Howard College, Birmingham, Alabama (USA) begin juli in enkele nederlandse steden een koncert geven. Het schema van deze koncertenserie ziet er als volgt uit:

1 juli, baptistenkerk, Utrecht;

2 juli, baptistenkerk, Sneek;

3 juli, baptistenkerk, Groningen;

4 juli, Antwoordkerk, Hoogvliet.

Beroepingswerk

Bedankt: voor Nieuwe Pekela, N. Bandstra te Borne.

In 1975 12.200 baptisten in 75 gemeenten ?

Zijn er in 1975, met tien jaar dus, 12.200 baptisten in Nederland? En telt de unie dan 75 aangesloten gemeenten? We kunnen ons voorstellen, dat sommige lezers nu hun wenkbrauwen fronsen en met van verbazing gerimpelde voorhoofden bedenkelijk verder gaan lezen, zich afvragende hoe men er wel toe komt dergelijke gewaagde voorspellingen te geven.
We geven dadelijk toe: het is een stoutmoedige onderneming om ten aanzien van de groei der gemeenten profetieën te doen. We hechten er zelf — en we haasten ons dat hier te verklaren — geen overdreven waarde aan.
Intussen — en dat zal men ons moeten toestemmen — is het wel een interessante bezigheid om aan de hand van het statistisch materiaal over de afgelopen tien jaar — van 1 januari 1955 tot en met 1 januari 1965 — bepaalde analyses te maken, die voor een prognose voor het jaar 1975 toch wel van belang kunnen zijn.

De nieuwe statistiek is er

Laten we ons eerst bepalen tot de nieuwe unie-statistiek, die onze lezers als bijlage van dit nummer ontvangen. Het is ook hier op zijn plaats om onze voldoening er over uit te spreken, dat in dit opzicht de oude lijn — die verleden jaar afgebroken scheen te worden — weer is opgenomen. We geloven nog steeds, dat met het zenden van de unie-statistiek aan alle lezers de zaak van onze uniegemeenschap wordt gediend.
De samensteller van deze nieuwe statistiek, de uniesekretaris ds T. Jansma — wat heeft hij opnieuw een werk moeten verzetten om al dit materiaal bij elkaar te krijgen en te rubriceren! — geeft reeds in een bijdrage van zijn hand, elders in dit nummer, een toelichting op deze cijfers die voor een goed verstaan ervan noodzakelijk is. We verwijzen graag naar dat artikel.
Het zal duidelijk zijn, dat men aan een statistiek die slechts het verloop van één jaar weergeeft geen houvast heeft om er verantwoorde konklusies uit te trekken. Eén jaar van gemeentelijke arbeid — een willekeurig jaar bovendien — kan uiteraard nooit een totaal-beeld geven.
Voor slechts enkele opmerkingen onzerzijds vragen we aandacht:
De nieuwe statistiek geeft aan, dat 120 personen zich aan onze gemeenten hebben onttrokken. Nu hebben we de indruk, dat onder dit aantal ook vaak die personen zijn begrepen die ‚voor hetzelfde geld' onder de rubriek ‚uitgesloten' genoemd zouden kunnen worden. In veel gevallen zal het een kwestie van beleid zijn geweest, dat niet tot ‚uitsluiting' werd overgegaan maar tot een procedure die als ‚zich onttrokken' kan worden aangemerkt.
Intussen zijn in dit aantal ook de mensen begrepen, die uit bepaalde overwegingen zich welbewust aan de gemeenschap der gemeenten hebben onttrokken. Bijvoorbeeld wegens hun overgang naar een andere kerk of geloofsgemeenschap. Wat ons nu intrigeert is de vraag: Hoeveel mensen precies hebben we aan andere kerken en geloofsgemeenschappen verloren? En: Welke kerken, gemeenschappen, hebben zulk een sterke aantrekkingskracht uitgeoefend? Hetzelfde geldt, mutatis mutandis, ook van de rubriek ‚Uit andere gemeenschappen'. Kan er volgend jaar ook ruimte worden gevonden op de statistiek-invulformulieren voor deze vragen?
Onze tweede opmerking betreft de kolom Bijbelstudie. Hoewel de vraag op 't statistiek-formulier toch wel duidelijk is geformuleerd: Aantal op bijbelstudieklubs, hebben sommige gemeenten kennelijk niet het aantal *deelnemers*, maar het aantal *klubs* ingevuld. Het wil ons namelijk wel aan, dat er in, bijvoorbeeld Borne één bijbelstudieklub is, en in Vriescheloo zelfs twee, maar het wil ons niet aan, dat het aantal deelnemers aan deze klubs in genoemde gemeenten één respektievelijk twee bedraagt. Met deze verdenking is deze rubriek niet langer betrouwbaar en is met de getallen ervan niet te werken. De raden dienen er voortaan toch wel nauwkeurig op toe te zien dat deze kolom goed wordt ingevuld. Anders heeft deze rubriek, die toch een grote betekenis kón hebben, geen zin.

Vergelijking met 1955

Een statistiek als de nieuwe unie-statistiek geeft de stand van zaken van één bepaald moment — op 31 december van een bepaald jaar — aan. Men kan er slechts (enigszins) verantwoorde konklusies uit trekken wanneer men kan vergelijken. Een tijdsverloop van tien jaar is daarbij reeds voldoende. We hebben dat gedaan en hebben — tot lering en nut — de statistiek van 1 januari 1955 naast die van vandaag gelegd.
We kwamen daarbij tot verrassende resultaten!
We ontdekten, dat we als uniegemeenten in deze afgelopen tien jaar, wat ledenaantal betreft, met circa 33 % zijn gegroeid. Op 1 januari van 1955 telden onze (toen 51) gemeenten *6.934* leden en op 1 januari 1965 telden de (64 bij de unie aangesloten) gemeenten *9.135* leden. Een numerieke groei van 2.201 leden of (ongeveer) 33 %. (Tussen haakjes: Aan de hand van deze trend kwamen we tot onze prognose in de aanhef van dit artikel. Kan deze groei worden gehandhaafd — Goddank is die niet alleen van ons afhankelijk! — dan zullen er in 1975 inderdaad 12.200 baptisten in Nederland zijn.)
We hebben ook het regionale verloop vergeleken:

	1955		1965	
	gem.	leden	gem.	leden
Groningen	13	2376	14	2785
Friesland	12	1161	12	1242
Drenthe	7	791	8	1120
Overijssel	9	1283	12	1599
Gelderland	2	206	3	388
Utrecht	1	155	1	228
Noord-Holland	3	447	7	1082
Zuid-Holland	6	597	10	909
Zeeland	—	—	—	—
Noord-Brabant	1	181	1	251
Limburg	1	160	1	173

(In dit overzicht zijn ook de niet-geünieerde gemeenten begrepen, voorzover die in de statistieken van 1955 en 1965 zijn vermeld.)

Het zal de lezer niet moeilijk vallen uit deze gegevens zelf gevolgtrekkingen te maken. Enkele kanttekeningen dienen daarbij wel te worden gemaakt. De trek naar het westen is duidelijk af te lezen uit de vergelijkende cijfers van 1955 en 1965. Bij de cijfers van Noord-Holland moet volledigheidshalve genoteerd worden, dat de statistiek van 1955 geen cijfers geeft van de Onafhankelijke Baptisten Gemeente te Amsterdam, die van 1965 wèl (337). Verder moet rekening worden gehouden met het feit dat geen provincie geleden heeft onder de ontvolking (en dus bevolkingsveroudering) der ‚randgewesten' als Friesland; het jaarlijkse vertrekoverschot van dit gewest schijnt, dank zij het industrialiseringsbeleid van de overheid, pas nu tot stilstand te zijn gebracht.

* * *

Werd er vroeger meer geëvangeliseerd dan thans? (Met dat ‚vroeger' bedoelen we in dit geval dus tien jaar geleden.) Nu en dan hoort men dit met klem beweren. Is het werkelijk waar? Onze statistieken geven antwoord op deze vraag: In 1955 telden onze gemeenten rond 350 Zaaierverspreiders, volgens de laatste statistiek gaan er nu 624 mensen maandelijks met De Zaaier op stap. Helaas moet daarbij wel opgemerkt worden, dat de oplaag van dit maandblad niet dienovereenkomstig is vergroot.
En als deze cijfers nog niet voldoende zeggen, nog interessanter is het aantal evangelisatieposten (stations) te vergelijken: In 1955 gaf de statistiek 15 posten aan (waarvan 7 intussen tot zelfstandige gemeenten zijn uitgegroeid), de statistiek van 1 januari 1965 geeft daarentegen 33 evangelisatieposten aan!

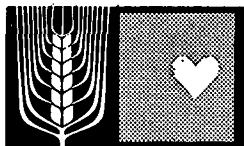
Hoe zal het in 1975 zijn?

Hoe zal het in 1975 zijn? Zullen onze gemeenten dan inderdaad zoveel leden tellen als we aan de hand van de cijfers hebben berekend? We weten het niet. Zelfs de getallen die we nu kennen openbaren nog te weinig. Ze zeggen iets van

de groei in het horizontale vlak, in de breedte. Maar betekent groei voor de gemeente van Christus niet iets anders dan alleen maar versterking van het getal?
Die groei, die meer is dan getalsvermeerdering wensen we bovenal. We geloven, dat het winnen van zielen van die groei in de diepte — en een groei naar de hoogte — resultaat kán zijn.
In sommige gemeenten blijft het doopvont lange tijd ongebruikt. Betekent dat persé, dat die gemeente ophield te groeien? We weten wel beter. In andere gemeenten worden elke maand weer mensen door de doop aan de gemeente toegevoegd. Zeker, we verblijden ons erover. Maar, groeit die gemeente ook werkelijk in genade en kennis? In toewijding en liefde? Dit opwassen is niet in cijfers uit te drukken noch in statistieken vast te leggen.
Deze kolommen houdt de Heer Zelf bij. Hoe ziet die statistiek er vandaag uit? En hoe in 1975?

v.D.

In het nieuwe Indonesie is lezen deel van het leven geworden

door G. van den Hoven van Genderen

In de grote steden van Indonesië behoort lezen nu tot het straatbeeld. Daarmee is een geweldige verandering geconstateerd, die ieder moet opvallen, die de oude toestand gekend heeft en nu na zo vele jaren weer eens over de djakartaanse straten loopt. Op alle strategische punten zie je de krantenjochies, die iedere voorbijganger aanklampen. Vroeger zag je op een voorgalerij een grote meneer zijn krantje zitten lezen waarop hij netjes geabonneerd was en dat elke dag thuis werd gebracht. Maar nu is de krant op straat gekomen.

Nieuwe kranten zijn als paddestoelen uit de grond gerezen en velen kopen elke dag hun krantje, als ze naar of van hun werk onderweg zijn. Aan het eind van de Djalan Teuku Umar — de vroegere Van Heutzboulevard — is een spoorwegovergang, waar de stroom auto's en fietsen vaak wordt opgehouden, en waar men in ieder geval even vaart moet minderen. Op zo'n punt kun je in een paar minuten tijds vele tafereeltjes opmerken, die tezamen een beeld geven van de plaats, die het lezen in het leven hier is gaan innemen. Bij een waronkje (koffietentje) zit een kwitantieloper een glas kopi-es (ijskoffie) te drinken. Natuurlijk heeft hij van een toesnellend krantenjongetje een krant gekocht. De spoorbomen zijn gesloten en een naar kantoor fetsende klerk heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt en een krant gekocht.

BROOD VOOR HET HART

De schrijver van het artikel op deze pagina, de heer G. van den Hoven van Genderen, was van 1937 tot 1960 in Indonesië werkzaam voor de zending. De laatste vijf jaren van zijn verblijf in Indonesië was de heer Van den Hoven van Genderen in dienst van de Interkerkelijke Lektuurdienst te Djakarta. Thans is hij sekretaris van de Zendingshogeschool te Oegstgeest.

E.R.

Andere wereld

Er is een andere wereld open gegaan. Want het blijft niet bij kranten. Overal zie je grotere en kleinere boekwinkels in straten en straatjes, boekenkraampjes op de pasars (markten) en op de stations. En daar wordt gekocht. Een nieuwe situatie, die grote betekenis heeft. Oorzaken? Och, daar zou lang en breed over te praten zijn. Maar de grondoorzaak is wel het revolutionair élan dat is losgekomen in de jaren van strijd voor de nationale vrijheid.
Voor miljoenen in Indonesië is in en door de vrijheidsstrijd een volkomen andere wereld open gegaan en tot deze nieuwe wereld behoort nu eenmaal het boek, de krant, de brochure, het pamflet, kortom het gedrukte woord. De geestdrift, waarmee de vrijheid is begroet en bevochten, is ook overgebracht op het lezen en kunnen-lezen. Er is een honger naar lektuur ontstaan, die slechts ten dele bevredigd is, en die tot gevolg heeft gehad, dat men de smaak te pakken heeft, ja, dat lektuur voor velen tot de noodzakelijke levensbehoeften is gaan behoren.

Geweldige kans

Natuurlijk heeft ook de intensieve aanpak van de bestrijding van het analfabetisme een rol gespeeld, om het lezen zijn

gemeenteberichten

DOOPDIENST IN VALTHERMOND

Valthermond - (K. v. Kl.) — Het is al lang geleden, dat u iets van de gemeente Valthermond gehoord hebt. Het was zondag 28 februari een vreugdevolle dag voor onze gemeente. Een dag, zoals we in lange tijd niet hebben gehad: een broeder is door de doop de gemeente binnen geleid. Br G.. Metz van Stadskanaal was deze dag in ons midden en leidde de doopdienst.
Zondag 14 maart hadden wij een evangelisatiesamenkomst die verzorgd werd door de gemeente Almelo (Geraniumstraat). Wij hebben een gezegende avond gehad. Ds H. Th. Plevier sprak over: Zoekt eerst het Koninkrijk Gods. Ook de zangers hebben kostelijke liederen gezongen. De kerk was dan ook geheel bezet.
Soms lijkt het wel eens of de hemel gesloten is, maar Gode zij dank, het is niet zo. Laten we bidden dat God ons met Zijn Geest verder wil leiden en dat het werk hier ter plaatse gedaan niet tevergeefs mag zijn, dat er nog zondaars tot bekering mogen komen.

REGEREN IS VOORUITZIEN

Groningen-Noord - (M.S.) — De arbeid hier heeft een geleidelijke en gezegende voortgang. Regelmatig mogen we ervaren, dat de arbeid in de Heer vrucht draagt en zich daarin openbaart dat de goede belijdenis tot uitdrukking komt in het doopwater. Bij zulke gelegenheden is onze kerk bijna te klein en moeten we op alle mogelijke plaatsen stoelen bijzetten, wat ons echter een bijzondere vreugde is.
Dat de gemeente oog heeft voor de toekomst is verblijdend en kwam op de gehouden jaarvergadering tot uitdrukking door het mandaat dat gegeven werd tot aankoop van bouwgrond in de nieuwe stadswijk Paddepoel-Selwerd. In onze snelgroeiende stad en de regelmatige toevoeging van nieuwe wijken is het zaak zo mogelijk beslag te leggen op bouwgrond, wat nadien niet meer mogelijk is. Er zullen nog wel enkele jaren mee gemoeid zijn, maar regeren is vooruitzien. Dat hebben ook onze zondagsschoolwerkers gezien en ze zijn er alvast gestart met een nieuwe zondagsschool en niet zonder zegen.
Op 24 en 25 april hopen we een tegenbezoek te brengen aan de gemeente te Wermelskirchen, (Duitsland). Een ,invasie in het klein' zouden we het bezoek van een honderdtal deelnemers, waaronder het gemeentekoor met een zestigtal koorleden, willen noemen.
Er wordt op alle mogelijke wijze gewerkt, zowel naar binnen als naar buiten. We denken daarbij aan de bijzondere diensten, het zaaierwerk, de gemeenschapsavonden en wijkkontaktbijeenkomsten.
De voorganger werkt met veel vreugde onder ons en de prediking is aansprekend en opbouwend. En zo gaan we bemoedigd voort, bouwend aan het Rijk van God, dat er is en nog heerlijker zal komen.

INTREDE DS CORPORAAL

Muntendam - (D.d.V.) — Zondag 14 maart jl. was voor de gemeente Muntendam een vreugdevolle dag. Na een vakante tijd van ongeveer een half jaar mochten we onze nieuwe voorganger, ds K. Corporaal, begroeten. Na de bevestiging 's morgens door ds G. van 't Wout, werd 's middags in een overvolle kerk de lang verwachte intrededienst gehouden.
Naar aanleiding van de tekst Lukas 5 : 4 en 5:

> „Toen Hij opgehouden had met spreken zeide Hij tot Simon: Ga naar diep water en zet uw netten uit om te vissen. En Simon antwoordde en zeide: Meester, de gehele nacht door hebben wij hard gewerkt en niets gevangen, maar op Uw woord zal ik de netten uitzetten."

is het ons duidelijk geworden dat God nooit teleurstelt, ook al zijn de opdrachten die de Heer ons geeft, soms voor ons menselijk begrip onmogelijk, God geeft altijd overvloedig.
Na de prediking kregen de vele afgevaardigden gelegenheid een welkomstwoord te richten tot onze nieuwe voorganger en zijn vrouw.
's Avonds had onze gemeente gelegenheid in een intieme sfeer onze nieuwe voorganger en zijn vrouw te begroeten. Het was een echt mooie dag en we hopen dat we onder Gods leiding samen een gezegende tijd mogen hebben.

plaats in het leven van vandaag te bezorgen. Toch zijn de campagnes niet de wezenlijke oorzaak van het feit, dat er miljoenen mensen zijn, die op latere leeftijd lezen hebben geleerd. De grondoorzaak: het revolutionair élan, waardoor de drang om te leren lezen als een laaiend vuur om zich heen sloeg.

De nieuwe situatie betekent natuurlijk een geweldige kans voor de evangelieverkondiging door middel van het gedrukte woord. Grote groepen uit alle lagen van de bevolking kunnen nu worden bereikt. Het is daarom zo gelukkig dat de kerken van Indonesië na de oorlog onmiddellijk de handen ineen hebben geslagen en dat een van de eerste dingen, die ze samen hebben opgezet, een degelijke centrale lektuurdienst is geweest. De nederlandse zending heeft ook begrepen dat hier een front gelegen is waar het de moeite loont zich grote krachtsinspanningen te getroosten. Zij heeft de lektuurdienst van de indonesische kerken op velerlei wijze gesteund: met mensen, geld, met allerlei kleinere en grotere diensten.

Dankbaar

De Badan Penerbit Kristen (Christelijke Lektuurdienst) in Djakarta is dankbaar voor wat de nederlandse zending in de afgelopen jaren heeft gedaan, dankbaar voor de mensen, die geld beschikbaar hebben gesteld. Toch blijven er nog ontzaglijk veel kansen ongebruikt liggen. En het is voor een christen toch altijd zo, dat een kans eigenlijk een opdracht is.

Ja, lezen is een deel van het leven geworden. Maar wat leest men? Dat is de grote vraag. Het is maar een bedroevend klein gedeelte, waarvan gezegd kan worden, dat de mensen er iets aan hebben. Daar ligt onze verantwoordelijkheid.

Atlanta eert Luther King

Bijna 1.500 inwoners van Atlanta, meer dan de helft van hen blanken, vulden eind januari op een avond een grote zaal om de bekende uit Atlanta afkomstige dr Martin Luther King te eren in verband met de toekenning aan hem van de Nobelprijs voor de vrede. Aanvankelijk was er nog de vrees, dat het eerbetoon aan dr King verduisterd zou worden door onderlinge tweedracht tussen de blanken. Maar de blanke inwoners van Atlanta hebben zichzelf overtroffen door zonder wanklanken de man te eren door wie hun stad geëerd werd. Nóg een keer eerder was dat het geval in Atlanta. In 1893 werd in deze stad ook een negerleider geëerd. Booker T. Washington hield toen zijn beroemde rede over het compromis, waarin hij toezegde, dat de negers onder zijn leiding zich zouden toeleggen op handvaardigheid en geen eisen op politiek, cultureel of sociaal gebied zouden stellen. In 1965 werd dr King geëerd door blank en zwart in Atlanta ondanks zijn duidelijke verklaringen in woord en daad, dat hij niet bereid is tot compromissen bij de leiding van de negers totdat zij gelijke rechten met de blanken zullen hebben.
Er heeft in de zuidelijke staten een verandering plaats in de verhoudingen, die gekarakteriseerd wordt door twee nagenoeg gelijktijdige gebeurtenissen: de aanval van een blanke op dr King in Selma (de plaats, die sindsdien steeds in het nieuws is gebleven vanwege de rassenmoeilijkheden) en de eer van blanken voor dr King in Atlanta.

NCRV-studiodienst

Donderdag 1 april a.s. 4—4.30 uur nm. D.V.: *ds J. B. van der Veen* uit Dordrecht (zendingspredikant met verlof). Schriftlezing Joh. 11 : 39—41. Onderwerp: *Wat zullen we nu beleven?*
In deze dienst zullen *twee kongolese liederen* ten gehore gebracht worden.

Gesubsidieerde kerkbouw

De gemeenteraad van Hengelo (O) heeft op voorstel van de meerderheid van het kollege van b. en w. besloten om te voldoen aan de aanvragen om subsidie ook voor de kerkgebouwen die vóór 1 maart 1961 gebouwd zijn en die dus niet vallen onder het rijkssubsidie. Het betreft hier zes gebouwen, nl. drie rooms-katholieke, een hervormde, een remonstrantse en een *baptistenkerk*. Het gaat hier om 30 % van de stichtingskosten en het betekent voor de gemeentekas een uitgave van rond f 517.000,—, die men wil voteren uit de saldi-reserve, die f 3,2 miljoen bedraagt. Aldus meldt ‚Kerknieuws'.

KORREKTIE
Enkele slimme lezers zullen de schrijver van Nader Bezien verleden week op een onjuistheid hebben betrapt: de stad Selma telt geen 300.000 maar 30.000 inwoners. Onze exkuses voor deze stadsuitbreiding met maar liefst 270.000 zielen!
v. D.

Met blijdschap en dank aan God geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje

Ineke Marianne

J. Nieman - Tees
L. Nieman

6318 City Line
Philadelphia 19151, PA, USA.

Heden nam God tot Zich mijn lieve vrouw, onze moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

GRIETJE OSINGA
geboren Jonkman

in de leeftijd van bijna 76 jaar.

Ik weet aan Wien ik mij vertrouwe,
al wisselen ook dag en nacht.

Uit aller naam:
D. Osinga

Hoorn, 16 maart 1965
Draafsingel 41

De teraardebestelling heeft plaats gehad op vrijdag 19 maart op de algemene begraafplaats te Hoorn.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, onze zuster

JANSJE BLENKERS - STREEDER

in de gezegende ouderdom van 85 jaar.
22 maart 1965.

Baptistengemeente Den Haag

Een 50-jarige dame zoekt een *VRIENDIN*, om samen met haar een vakantie in Tirol door te brengen.
Brieven onder nummer 80 aan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

---

2 april 1965 81e jaargang Nr. 3776

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 12,80 per jaar; buitenland f 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

We naderen Arnhem, al weer

Dat *alweer* staat erachter om u erop attent te maken dat dit stukje uit het boeiend boek van het leven niet onder het vertrouwde hoofd van Zand en Zaad kon vallen, omdat het teveel met onze algemene vergadering te maken heeft en dat het toch niet hetzelfde is als wat al eerder onder de kreet van de nadering dezer stad geschreven werd. Het gaat over Spanjaarden.

De Spanjaarden zijn voor ons onlosmakelijk verbonden met namen als Alva en Franco, met zaken als inquisitie en burgeroorlog, met Don Quichotte, die tegen windmolens vecht en Don Carlos, die het met de nederlandse watermolens te stellen heeft.

In dit land verblijven duizenden Spanjaarden en een deel daarvan verblijft in Twente, waar ze voornamelijk in de textielindustrie een plaats hebben gevonden, zeer in het bijzonder in Enschede, waar, naar ik meen te weten, een 1.200 van deze werknemers te vinden zijn. In de herfst van het vorig jaar bezocht ik een konferentie in Duisburg, samengeroepen door onze europese federatie, en daar werden we met de neus op de problemen gedrukt, die ontstaan door het binnenkomen van honderdduizenden arbeiders uit Spanje, Italië, Griekenland en Turkije in met name Zwitserland, Duitsland en Nederland. Het tekort aan werkkrachten in deze landen en de betrekkelijke armoede in sommige delen van de zuidelijke landen zijn oorzaak van deze volksverhuizingen van in de regel tijdelijke aard. Wij kennen ze al, deze vreemde arbeiders, die in plukjes over onze straten gaan, in bepaalde cafés uren achter een kopje koffie of glas bier zitten of op de banken bij de stations rondhangen, nu en dan in gezelschap van enige meisjes. Ze zijn gekomen om geld te verdienen, om dat over te maken of over te houden en ik kan mij voorstellen, dat velen onder ons deze kleine, zwartharige, levendige en soms stil voor zich heen kijkende zuiderlingen, met gevoelens van medelijden en soms zelfs schuld bezien. O nee, ze hoefden immers niet te komen. Ze konden thuis blijven. Maar de weelde van het westen lokte en daarom gingen deze zonen op reis om koren te kopen.

Nu zijn ze onder ons. Ik heb eens geprobeerd een groepje van deze mannen te benaderen. Ik wilde ze graag eens in de kerk hebben en via de kerk ze in kennis brengen met onze mensen. Niet zonder gevaar, zegt u. Men moet niet steeds op de wolken zien of naar de wind. Maar hoe dan ook, ik kon mij niet verstaanbaar maken. Weet u dat sommigen van hen nauwelijks kunnen lezen of schrijven? Vreemde talen liggen dan helemaal buiten het blikveld.

Wij zijn in aanraking gekomen met een spaanse broeder, die met de stroom uit het zuiden meekwam. Zijn weg in Nederland is geen gemakkelijke geweest. Hij raakte verzeild in een ander kerkgenootschap, dat hem hielp zich te ontwikkelen en dat er voor zorgde dat hij de eerste schreden in de theologische studie kon doen. Men zag in hem een man, die zijn landgenoten met het evangelie zou kunnen dienen. Een paar jaren is dat goed gegaan. Toen ontdekte onze broeder dat zijn baptistische overtuigingen hem in de weg stonden. In die dagen kwamen wij met hem in kontakt en de Schriften en zijn geweten hebben hem verder geleid, zodat hij brak met eerder vermeld kerkgenootschap en zich erop voorbereidde eventueel terug te keren naar zijn land, met zijn vrouw en vijf kinderen. U kunt zich voorstellen dat wij toen met een probleem zaten. Was dit de man, die in onze opdracht, in opdracht van onze Heer, dat werk zou kunnen doen, dat wij moesten nalaten, omdat we geen van allen Spaans konden spreken?

We hebben deze zaak aan een vergadering van de uniekommissie voorgelegd en de broeders daar aarzelden geen ogenblik in hun woord: dit zou voor ons een mogelijkheid kunnen betekenen om de boodschap van de Heer onder deze mensen te brengen. Wij moesten handelend optreden. Dat deden we ook. Na enige ontmoetingen tussen ons en br José Parraga deelden wij hem mee, dat wij hem voorlopig in onze dienst wilden nemen, onder voorbehoud dat de algemene vergadering van gemeenten onze handelwijze zou goedkeuren. In die vergadering zullen wij u, voor zover gevraagd en voor zover mogelijk, inlichtingen willen geven. Het ligt ook in de bedoeling dat br Parraga zelf aanwezig zal zijn en wellicht zal er op de Europa-avond gelegenheid zijn voor hem u in het Nederlands toe te spreken.

Het leek ons goed u nu reeds op de hoogte te stellen van deze ontwikkeling, opdat u zich thuis kunt beraden over een en ander en u niet helemaal onvoorbereid kennis zoudt moeten nemen van wat gedaan werd.

Huizinga

P.S. Nu ik het nog eens overlees, ontdek ik, dat ik misschien nog een aanvulling moet geven: Het kwam de broeders van de ECU voor, dat dit werk vooral onder hun kommissie ressorteerde en dat ondersteunen wij van harte. De UZC maakte ook wel gading en daarvoor hadden wij begrip. Het komt ons voor dat beide kommissies in dit stuk heel goed zullen kunnen samenwerken. Enfin, details hoort u in Arnhem wel.

H.

zand en zaad

Ja, u leest dit maar eerst en dan kunt u er zelf over oordelen, maar als ik u een advies mag geven, legt u deze Christen dan klaar om hem bij die familie in de bus te doen. Want terwijl u dit las, moest u gedurig denken aan dat gezin. Naar alle waarschijnlijkheid zijn ze niet geabonneerd op dit blad, en zo ze het wel zijn zullen ze hem vrees ik niet lezen. Zet u er een kruisje bij. Ik weifel om u te raden ook uw naam er naast te zetten. Aan de andere kant vinden we dat anonieme gedoe ook niet leuk. Dat zoekt u zelf maar uit.
Er zijn bij u sommigen in de gemeente, die de bijeenkomsten maar onregelmatig bezoeken. Natuurlijk hebben ze hun verontschuldigingen klaar liggen. Ze hadden zaterdagavond visite en die lui gingen maar niet weg en daardoor werd het zo laat, dat ze zich de volgende morgen versliepen. Dat zouden ze op donderdagmorgen niet doen, al werd het woensdag ook na twaalven dat ze op bed gingen, maar goed... het was ook maar zondag. Of: de kinderen waren vannacht zo lastig, zodat we eerst tegen de morgen in slaap vielen, nou en dan weet u het wel. Verder zie boven; ik bedoel, op donderdagmorgen zouden ze wel tijdig zijn opgestaan, maar dan roept het werk, en dat is wat anders. Of: we voelden ons echt niet lekker; niet dat we ziek waren, dat niet, maar helemaal fit waren we ook niet. We waren wat rillerig en we dachten: laten we nou maar thuis blijven. En zo voort. Zo verklungelen ze de dag van het feest van de opstanding en de dag der profetie, die de volkomen bevrijding aankondigt.

Daar ik zelf elke zondag poog een woord van God te zeggen, zal ik eerst zeggen, wat deze lieden hun voorganger aandoen. Want ik kan uit ervaring spreken. Ze ondermijnen hem. Ze ondermijnen zijn zekerheid. Hij tobt dagen van tevoren over zijn preek. Hij schudt dat niet zo maar uit de mouw. Hij zoekt met ingespannen krachten naar de boodschap en speurt in alle hoeken van de bijbel en van zijn geest naar wat misschien de geest zou kunnen willen zeggen tegen de gelovigen, die zondagmorgen in de kerk zitten. Eindelijk daalt de rust in hem neer. Hij weet het. Hij zal daar-en-daar over preken. Min of meer bevend en geladen wandelt hij op die morgen naar de plaats van samenkomst. Zijn oog gaat over de verzamelden. En hij mist die, en die, en die. Hij zou wel willen jubelen: ik heb een boodschap van de Heer, maar die jubel blijft hem in de keel steken. „Ze” zijn er weer niet. Ik kan niet preken, zegt hij. Ik doe mijn werk, dit werk, niet goed, zegt hij. Ik ben een mislukkeling, zegt hij. Ik houd er mee op, zegt hij. Dat zegt hij niet hardop. Maar dat wroet in zijn binnenste en ontredderd gaat hij zijn weg.
Bovendien kwelt hem de vraag wat hij eigenlijk moet denken van de afwezigen. Zijn ze nou echt wel gelovig? Of zijn het maar wat godsdienstige bevliegingen? Zoiets als van bij iemand, die wel familie heeft, maar er in tijden niet toe komt ze even te groeten, doch dan opeens schuldbewust een bezoek aflegt; om er dan ook in weken niet weer te komen. De voorganger denkt: wat moet ik doen? Als ik hen er attent op maak dat ze nogal eens missen, zullen ze natuurlijk de bekende verontschuldigingen laten opdraven. En dan knik je begrijpend en je gaat met de beste wensen de deur weer uit. En hij zegt tegen zichzelf: begrijpen die mensen dan niet dat je toch oprecht gelooft dat je Gods Woord brengt en dat zij dat evenzeer nodig hebben als jezelf? Maar dat is zo moeilijk te zeggen, want het gaat jezelf aan. Straks zullen ze nog denken dat je bedelt om de gunst van hun aanwezigheid. Dat je het voor jezelf vraagt. En dat is dan nog waar ook tot op zekere hoogte. Hebben ze echt geen behoefte? Het zou toch goed zijn voor hen. En voor de vreemdelingen die binnen komen. Je zult gasten krijgen en moeten zeggen dat de helft van je kinderen je-weet-niet-waar zijn. Leuk gezin, zie je ze denken.
Och nee, om de Heer hoeven ze er niet te komen. Die vindt wel hier en daar wat mensen, die Hem graag tegenkomen. Die graag voor Hem een lied zingen en die zeggen: Spreek Heer, wij zijn hier. Zij het niet allen, want een paar liggen nog op bed. Wij mochten vroeger nooit naar de bioscoop en elk verlangen werd neergeslag enmet moeders opmerking: En als de Heer dan eens komt? Ja, en als Hij nu eens op een zondagmorgen komt?

Huizinga

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ **Gemeenteberichten van Almelo (Geraniumstraat), Genk (België), Harderwijk en Zutphen**
- ★ **Wij naderen Arnhem, alweer; ds F. E. Huizinga**
- ★ **Jaarverslag der unie; ds T. Jansma**

Citaat van de week: **Het is het kwade zelf dat de geweldloze verzetspleger wenst te vernietigen, niet de personen die zelf slachtoffer zijn van het kwaad.**
(M. Luther King in Rosa stond niet op).

PAASBONDSDAGEN

Der traditie getrouw zullen er D.V. op tweede paasdag a.s. (maandag 19 april) op verschillende plaatsen weer gewestelijke ontmoetingsdagen worden gehouden. De volgende dagen zijn ons bekend:

★ *In Harlingen*

De friese bondsdag zal dit jaar in Harlingen worden gehouden. Nadere bijzonderheden ontbreken nog. Wel menen we te weten, dat deze dag der friese gemeenten, die verleden jaar in het teken van de geschiedenis stond — 100 jaar baptisme in Friesland — deze keer gewijd zal worden aan de toekomst van het baptisme in dit gewest.

★ *In Amsterdam*

De noordwestelijke bond van baptistengemeenten houdt zijn ‚toogdag' op tweede paasdag niet in Haarlem, zoals aanvankelijk de bedoeling was, maar dit jaar opnieuw in de ‚Herdenkingskerk' te Amsterdam-West. Bijzonderheden zullen in een van de eerstvolgende nummers van ons weekblad nog worden gegeven.

★ *In Arnhem*

De zes gemeenten van het IJsselgewest zullen dit jaar hun *eerste* bondsdag houden. In Arnhem, de stad die in 1965 ook reeds de Algemene Vergadering der unie zal ontvangen! Ook van deze paasbondsdag zullen nadere bijzonderheden nog worden gepubliceerd.

We nemen aan dat ook de andere gewestelijke organisaties van gemeenten weer hun bondsdagen zullen houden. Zodra ons hierover iets bekend is zullen we dit ten gerieve van onze lezers in ons weekblad mededelen.

v. D.

Mededelingen

1. In de nieuwe statistiek staat het adres van de voorganger van Hoogkerk foutief genoteerd. Het juiste adres luidt: J. Zoer, Hendr. Lofversstraat 56, Hoogkerk.
2. Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Musselkanaal, de heer B. Schaap, is thans: Parklaan 63, Nieuw Buinen.
3. Sekretaris van de baptistengemeente te Alphen aan de Rijn is thans: J. J. de Looy, Blijenbergstraat 30 te Alphen aan de Rijn.

Aan rustige wateren

Kijken en doorlopen (Lukas 23 : 35)

Jezus werd gekruisigd, Jezus van Nazareth. Met Hem nog twee personen, oproermakers. Misschien waren zij leden van een nationalistische bende. Maar Jezus hing in het midden. Waarschijnlijk is daarmee uitgedrukt, dat Hij de ergste was. Ik vermoed, dat Hij ook het meest de aandacht van het publiek heeft getrokken.

Het was een vreselijke gebeurtenis, waardoor harten werden verscheurd. Johannes vertelt: „Bij het kruis stonden zijn moeder en de zuster zijner moeder" en nog enkelen meer (Joh. 19 : 25). Het woord van de oude Simeon werd werkelijkheid: Een zwaard ging door haar ziel. Hartverscheurend moet het voor haar zijn geweest. En Lukas vertelt, dat op een afstand al zijn bekenden stonden (23 : 49). Die waren verslagen! Het was verschrikkelijk!

Bij het kruis stonden en passeerden ook spotters en vijanden van Jezus. „Zij hoorden Hem", zegt Lukas. Van hun kant bekeken was dat begrijpelijk: Anderen had Hij zelfs van de duivelen verlost, en zichzelf kon Hij blijkbaar niet verlossen. Hij had gezegd Gods Zoon te zijn en nu kermde Hij: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" Het was verschrikkelijk! En dan zien wij nog maar alleen de buitenkant van dit gebeuren. Wat dat van God verlaten zijn voor Jezus moet zijn geweest, zal wel nooit een mens kunnen peilen.

Maar hoe verschrikkelijk ook, het volk stond er bij en zag toe! Daarmee zijn gewis de velen aangeduid, die nieuwsgierig kwamen aanlopen of die bij geval passeerden. Wie weet, of niet sommigen van hen een week eerder mee gejuicht hebben: „Hosanna, hosanna! Gezegend is Hij, die komt in de naam des Heren." Het volk stond er bij en keek!

Hoe erg het ook is, we moeten konstateren, dat de kruisiging van Jezus heel veel mensen niet echt in het hart heeft geraakt. Zij zullen allemaal wel gedachten van medelijden hebben gehad, maar na een poos liepen zij door; hun leven ging weer zijn gewone gang. Het volk had er alleen maar een poos bij gestaan en gekeken.

Ik heb een stille zorg, dat het met velen, die in de kerken zitten en in deze weken over het lijden van Jezus horen spreken, soortgelijk gaat. Natuurlijk niet allen, evenmin als indertijd; maar velen. Men hoort het aan en vindt het erg. Men sympathiseert met Jezus; daarom gaat men ook telkens weer naar de kerk om te luisteren. Maar straks gaat het leven weer verder als voorheen. Ach, wat zal men er ook aan doen? Toch is dit een verontrustend feit. Immers, in de kerk weet men alles van Jezus. Men weet, waarom Hij dit alles trotseerde. Men weet: Het was ook voor mij.

Nu begrijp ik heel goed, dat we in dit leven bij geen enkele gebeurtenis lang kunnen blijven staan. Het leven gaat verder en wij moeten mee. Ik wil ook niet zeggen, dat we ons allemaal aan bepaalde gevoelens moeten overgeven of dat we die moeten koesteren. Maar ergens mocht toch wel blijken, dat het sterven van Jezus velen iets deed. Zou men niet mogen verwachten, dat velen, die naar de kerk gaan, buiten de kerk goed duidelijk lieten weten, dat zij bij Jezus horen? En dat zij Jezus liefhebben? En dat zij alles voor Hem over hebben? En dat zij bereid zijn, om daarvoor — zo nodig — te worden uitgelachen, om daarvoor de smaad van het kruis mee te aanvaarden. En dat zij bereid zijn om in hun dagelijks leven steeds weer te overleggen, wat Jezus wel zou willen, dat zij in een bepaalde situatie zouden doen. Dat lijkt mij — eerlijk gezegd — geheel voor de hand liggend. Aan rustige wateren moet elke lezer zich eens rustig onderzoeken, wat het lijden van Christus betekent voor zijn eigen doen en laten.

Hengelo (O.) K. Reiling

Muziek-contact

ORGANISTEN-WEEKEND TE HAARLEM

Van Delfzijl tot Goes en van IJmuiden tot Treebeek zijn ze gekomen, onze organisten, om hun konferentie mee te maken in de mooie Begijnhofkapel van de haarlemse baptisten.

Vele gemeenten hebben hun organist in de gelegenheid gesteld kosteloos deze konferentie mee te maken. Wij stellen dit zeer op prijs. Van één gemeente kwamen de beide organisten. De dominee speelde die morgen! Geweldig! Maar natuurlijk is dat niet overal mogelijk.

Een dertigtal organisten dan luisterde in de middaguren naar een leerzaam, prettig en vakkundig betoog van de heer P. Ambachtsheer uit Goes over „Improvisatie", verhelderd met praktische voorbeelden. Daarna mocht ieder zijn of haar kunnen eens proberen op het mooie haarlemse orgel.

In de avond werd geluisterd naar de heer v. d. Weide, die iets over orgelbouw vertelde.

Ook het onderwerp „Liturgie" had weer eens de aandacht. De voorzitter, de heer C. Brandt, leidde dit onderwerp voortreffelijk in. Een geanimeerde bespreking volgde hierop.

Nadat door de heer Ambachtsheer nog verschillende werken op het orgel waren gespeeld, werd de dagsluiting verricht door de voorzitter. Gelogeerd werd bij de leden van de haarlemse gemeente die als uitstekende gastheren en gastvrouwen zijn opgetreden. Wij allen hadden het zeer goed. Ook de maaltijden in de vergaderzaal waren prima verzorgd.

Op de zondagmorgen werd er in de vroegte eerst een excursie gemaakt naar de Grote of St-Bavokerk. Natuurlijk had vooral het machtige orgel onze grote belangstelling. De organist der kerk, de heer Klaas Bolt, was aanwezig en bracht allen bij de speeltafel, waar hij ons uitleg gaf van de vele registers en de vele mogelijkheden van dit grote orgel.

Hierna begaven we ons naar de Begijnhofkapel, waar de zondagmorgendienst werd bijgewoond. Medewerking verleenden de heer Ambachtsheer (orgel), de heren Fischer en De Vries (hobo) en mej. Elly Pabon (solozang). Al met al een goede dienst.

Om twee uur in de middag werd de slotsamenkomst gehouden, waarin een samenvatting werd gegeven van al wat we gehoord en gezien hadden. Bij de gehouden rondvraag bleek dat men algemeen van mening was, dat een dergelijke konferentie zeker herhaald moet worden, hetgeen dan ook besloten werd. Om 4 uur in de middag werd deze bijzonder geslaagde ontmoeting beëindigd en reisde ieder zeer voldaan zijns weegs.

H.

Gaarne willen we ook nog even attenderen op de eerstvolgende bijeenkomsten:

Allereerst het jeugd-weekend op 10 en 11 april. Hopelijk komen daar vele jongeren om samen te musiceren en kennis te maken met de nieuwe kampbundel. Aanmeldingen hiervoor bij de heer Joh. Fischer, Dieselstraat 38, Hengelo.

Vervolgens het jaarlijkse weekend op De Vinkenhof, waar wij deze keer de heer Paul Ruppel uit Duitsland in ons midden hopen te hebben. Dit belooft weer iets heel bijzonders te worden. Datum 26—27 juni. Meldt u tijdig!

C. Kiwiet-Blaauw

UNIE-JAARVERSLAG 1964

door ds T. Jansma, sekretaris der Unie van baptistengemeenten in Nederland.

Een jaarverslag wordt niet geschreven in de stroom van het jaar zelf, maar in de navolging van die stroom, wanneer al weer nieuwe instroming zich laat gelden. Kan in het zo wisselende en voortgaande een standpunt vast zijn voor het gezicht op wat voorbijging? Niettemin zal het jaar dat heenging zijn spitsen hebben, die wegwijzingen kunnen zijn. Het zal weer van het zicht afhangen wat men ziet.

RUIM - ZICHT

Is niet de ontmoeting van baptisten in de RAI-hal in Amsterdam bij gelegenheid van de Europese Baptisten-Conferentie een gebeurtenis, die ons heeft gekonfronteerd met enerzijds de heerlijkheid die er is in de gemeenschap van hen die God de Heer kennen en dienen, en anderzijds met de problemen oprijzend uit de dooreenmenging der volkeren in groot en klein verband? Niet dat het geheel van de uniegemeenschap de zegen van dit beleven heeft geproefd, maar er is doorwerking door hen, die in deze stroomversnelling hebben gestaan. De wijdheid van wat God doet aan redding en vernieuwing door de Heer is klaarder en reëler in ons opgenomen. Het staal van de boodschap van *dr Martin Luther King* — in 1963 „de man van het jaar" volgens het tijdschrift Time, in 1964 de winnaar van de Nobelprijs voor de vrede — heeft de inspanning van de problematiek onder mensen doen beseffen en dragen. Ons zal de klop op de deur de honger van de wereld naar gerechtigheid om leefbaar te leven voor God en onder mensen niet meer met rust laten. De volkerenvermenging door migratie heeft een klemmende nood doen openbaar worden, die vóór ons is gesteld om in dezen te doen wat onze hand vindt om te doen. Die vermenging is er ook in de grote industriesteden met hun gulzige groei, waar de aanpassing door verschil in klimaat, achtergrond, mentaliteit en milieu met verwarring en verwijdering gepaard gaat en waar de geestelijke zorg voor de losse massa een last op de schouders legt, die onze draagkracht te boven gaat. Zie, dat venster op Europa en op wat verder ligt en dichtbij ligt, heeft die moeite en die nood naar ons toegehaald met indringende kracht. Wij als gemeenten zijn geen eilandenrijk in het gebeuren op aarde, dat als een zee ons omgolft, maar ons verder niets zou doen.

Ds T. Jansma

IN - ZICHT

Dat onze gemeenschap temidden van het gebeuren toch een verbondenheid is, die bereid is tot dat waar ze voor komt te staan, is in 1964 bevestigd. Hebben wij samen niet bijeengebracht wat door de afgevaardigden onzer gemeenten ter unievergadering is beloofd? Wij geloven, dat dit een uitwendig teken is van de versterking van de innerlijke struktuur en van de verantwoordelijkheid voor de samenhang en voortgang van de gezamenlijke arbeid onzer gemeenten. Daartoe zal ook dienstbaar geweest zijn, dat de algemene vergadering der unie zó was opgebouwd, dat er meer tijd was voor de voorlichting en de bespreking van de taken, die wij samen voorstaan. Bovendien zal het verdere nieuwe van de algemene vergadering — de financiële voorlichtingssamenkomst — zijn rol in deze gang, die een vooruitgang is, hebben gehad. En het opwekkende schrijven van de uniecommissie, waarin de gemeenten de noodzaak van het solidair bijdragen aan de gemeenschappelijke taken op het hart werd gebonden, heeft het zijne in dezen gedaan. Evenzeer heeft het bezoekwerk van leden van kommissies en besturen aan de gemeenten zijn duidelijke betekenis gehad voor het betere begrip, dat aan de dag is getreden in het werk, dat wij samen doen en in wat er voor nodig is. Daardoor is het wel begrijpelijk, dat het het voornemen van de uniecommissie is dit bezoekwerk ter voorlichting en oriëntering te stimuleren al is het duidelijk dat dit van de leden van kommissies en besturen meer tijd en inspanning zal vragen. Doch het begrip voor het nut en de zegen van dit bezoekwerk is wederzijds, wat de gemeenten én wat de bezoekers betreft. De saamhorigheid en de blikverwijding worden op deze wijze gediend en bevorderd.

DOOR - ZICHT

De unie-commissie heeft in dit jaar meerdere besprekingen gehad met andere kommissies en het dagelijks bestuur vergaderde vaker dan gewoonlijk. Belangrijke overleg-vragende zaken worden aan de unie-commissie ter behandeling voorgelegd. De toeneming van de arbeid en de zorg ervoor zullen voortgaan en 't zal dan ook niet meer dan voor-de-hand-liggend gevonden worden, dat in elk geval het dagelijks bestuur een uitbreiding ondergaat om de koöperatie en koördinatie zo goed mogelijk te kunnen dienen. De bevordering van het goede samenspel van de kommissies op unie-terrein zal de aandacht hebben, die ze verdient. Daarmee toch is het gemeenschappelijk werk onzer gemeenten in de gevarieerdheid der onderdelen gediend.

OM - ZICHT

De verhouding tot de jeugdbeweging onzer gemeenten heeft een uitdrukking gevonden, die versterkend werkt, namelijk door het besluit van de algemene vergadering der unie om gedurende vijf jaren f 2.000,— per jaar beschikbaar te stellen voor een algemeen jeugdleider. Tegen het jaareinde werd bekend, dat de Jeugdraad daartoe *ds M. G. Boeschoten* had benoemd. Dat deze benoeming de zegen en de bevordering van de jeugdvorming moge brengen is een wens, waarvan wij de vervulling in de naaste toekomst zullen verwachten. Voor wat onze jongeren hunnerzijds aan offers bijdragen voor ons gemeenschappelijk werk heeft onze warme dank als een goede belofte voor de toekomst. Onze gemeenten hebben het begrip voor een eigen seminarium niet minder duidelijk uitgesproken door de aanwijsbare vaste lasten daarvan als een deel van de zakelijke samenhang te gaan beschouwen, zoals de uniecommissie voorstelde. En onze zusters — verenigd in de NBVB — ondersteunen met werkzaamheid en offers, die de dank van allen verdienen, de arbeid die wij samen doen aan evangelisatie, predikantopleiding en zending. Er is veel, dat ons in ons uiteenlopende werk, elk met eigen klank en stem, op elkaar doet afgestemd zijn!

VER - ZICHT

De relatie tot wat door kerken gebeurt is ook in dit jaar uitgedrukt in ons meedoen in het werk van de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen en aan het reliefwerk van de Baptisten-Wereld-Alliantie, al is dat altijd nog maar op bescheiden wijze. Funkties in internationaal verband bekleden de broeders *ds J. Broertjes* als president van de Europese Baptisten-Federatie, *ds M. G. Boeschoten* als voorzitter van de EBF-kommissie voor vorming en bijbelstudie, *ds F. E. Huizinga* als lid van het uitvoerend comité van de Baptisten - Wereld - Alliantie en *W. Modderman* als lid van de kommissie voor het mannenwerk in de EBF. Onze plaats in het kontakt in overheidszaken geeft een goed verstaan van elkaar raakpunten en tevens een aandeel in de geestelijke verzorging van militairen en gevangenen, terwijl ook een daaruit gegroeide taak, de geestelijke verzorging op passagiersschepen, mee door ons wordt verzorgd (*ds J. van Dam* maakte in dit verband een reis met één der HAL-schepen naar de USA). Ons gesprek met doopsgezinden is gaande, alsook kontakten met gelijkgezinden zijn gelegd; op dit terrein is het een voortgaan met voorzichtigheid zonder haast, want wat echt groeit duurt lang. Onze stem reikt verder door Nederland en daarbuiten via de ether, waarvoor wij dankbaar zijn; onze radio- en televisiekommissie is werkzaam in dit verband, waar het past, en heeft hiermee een eigen zorg en vreugde. Ons perssekretariaat laat wat er onder ons gebeurt doordringen tot in de grote pers. Ook onze eigen pers mag er zijn in de verschijningen van ons weekblad, ons maandblad, ons vrouwenblad, ons jeugdblad, ons studentenblad. Of onze eigen lektuur ook zo doordringt in den lande? Ons verheugde de verschijning van de pocket „Gemeenschap der Heiligen" in de Carillon-reeks van de hand van *drs J. Reiling*. „Christus zendt u", een vertaling van Günther Wieske's „Ausgesandt zu zwei", is behulpzaam bij het bezoekwerk op het terrein onzer gemeenten. De lustrumbundel van de NBSV met zijn bijdragen van deskundigen op het gebied van oekumenische vragen is het vermelden waard. Maar of het ooit wel komt tot een eigen baptisten-uitgeverij in ons land? De desbetreffende studiekommissie ziet er niet veel licht in tot nu toe en is niet optimistisch in dit opzicht.

OVER - ZICHT

Tenslotte nog een overzicht van data betreffende gebeurtenissen van betekenis voor voorgangers en gemeenten samen.

Op zondag 16 februari werd in *Treebeek* gemeentelijk gevierd, dat *ds Jac. Tromp* de gehele gemeente met de evangelisatieposten Heerlen en Sittard als voorganger ging verzorgen. Op 1 maart deed kandidaat *Th. Pothof* intrede als tweede voorganger in *Delfzijl*, bevestigd door ds H. P. de Boer. *Ds Ph. Lindeman Wzn* nam 8 maart afscheid van *Veendam* en deed op 22 maart intrede in *Utrecht*, terwijl bij de bevestiging ds J. Broertjes voorging. Op 7 mei vierde *ds S. J. Zeilstra* het 25-jarig ambtsjubileum. Op 31 mei nam *ds Th. v. d. Laan* afscheid van *Noordbergum*, een benoeming van het seminarium in Rüschlikon tot studentenpredikant aannemend. De uniecommissie stelde de kandidaten *O. Oldenburger, A. Kik, G. H. W. Pflaum* en *J. v. d. Geer* beroepbaar en deze deden hun intrede, respektievelijk op 2 augustus in *Vroomshoop* (bevestiger ds Jac. de Jong), op 9 augustus in *Veendam* (bevestiger ds Ph. Lindeman Wzn), op 23 augustus in *Harlingen* (bevestiger drs J. Reiling) en op 6 september in *Noordbergum* (bevestiger drs J. Reiling).

Op 5 juli vierde *ds G. W. Tijman* zijn 25-jarig ambtsjubileum, dat feitelijk op 30 juli viel. Ds *P. v. d. Werf* nam op 12 juli van *Almelo (Geraniumstraat)* afscheid en deed op 6 september intrede in *Rotterdam-Zuid*, waar ds B. Posthumus hem inleidde. *Ds G. van 't Wout* zei op 20 september *Muntendam* vaarwel en op 27 september, na door ds S. J. Zijlstra bevestigd te zijn, deed hij intrede in *IJmond*. Op 25 oktober liet *ds W. Veenstra Musselkanaal* los en hij werd op 1 november in de hoofdstad van ons land door drs J. Reiling ingeleid als voorganger van *Amsterdam-Centrum*. *Ds A. Visscher* nam 1 november afscheid van *Almelo (Nieuwstraat)* en hield zijn intrede in *Alblasserdam/Zwijndrecht* op 22 november (bevestiger ds F. E. Huizinga). Op 15 november deed *ds H. Th. Plevier* intrede in *Almelo (Geraniumstraat)* en *ds C. van Wier* in *Almelo (Nieuwstraat)*, doch in een gezamenlijke dienst in de ned. herv. kerk.

Een opmerkelijk feit is dat het op 25 april 100 jaar geleden was dat de eerste friese baptisten gedoopt werden, en wel door ds P. J. de Neui in de stadsgracht te Franeker, welk feit herdacht werd op 30 april in de Friese Bondsdag in Sneek.

De zendingsechtparen *ds J. ter Braak* en *S.*

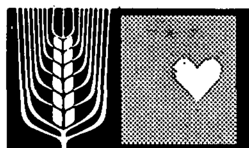
NADER BEZIEN

Reeds enkele keren hebben we dezer weken in ons weekblad artikelen gepubliceerd waarin de aandacht van onze lezers werd gevraagd voor de lektuuraktie Brood voor het hart. Het is ons evenwel gebleken, dat er desondanks bij onze lezers toch nog wel enige behoefte bestaat nader over deze aktie ingelicht te worden. We willen dat graag doen.
De aktie Brood voor het hart, voor het eerst gevoerd in het voorjaar van 1963 is eigenlijk een internationale aktie en wordt in Nederland uitgevoerd door de Nederlandse Zendingsraad. Bij deze raad zijn alle nederlandse kerkgemeenschappen die op een of andere wijze op daadwerkelijke wijze zending drijven, aangesloten. Ook onze Unie-Zendingskommissie participeert in de zendingsraad.
De eerste aktie, nu dus twee jaar geleden gevoerd, resulteerde in een opbrengst van rond anderhalf miljoen gulden. Het doel ervan was: faciliteiten te scheppen ten behoeve van lektuur-organisaties in Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Dit doel geldt ook voor de nu gevoerde aktie. Op internationaal niveau wordt getracht binnen vier jaar 12 miljoen gulden bij elkaar te brengen. Het aandeel van de nederlandse protestanten in dit bedrag bedraagt deze keer opnieuw anderhalf miljoen gulden.

Het is de eer van zending en missie geweest, dat zij de mensen op hun zendingsterreinen hebben leren lezen. De koloniserende machten mogen veel gedaan hebben voor de ekonomische — en indirekt ook voor de politieke — ontwikkeling van deze landen in Afrika en Azië, aan de werkelijke kulturele en maatschappelijke ontwikkeling van de volkeren hebben zij zich (zo goed als) niets gelegen laten liggen. Die ,eer' komt zending en missie toe.
Mensen leren lezen houdt een groot risiko in. Van bepaald gezichtspunt uit kan de stelling verdedigd worden, dat het beter is de mensen ,dom' te houden. Zij kunnen dan immers gemakkelijker onderworpen blijven...
Gelukkig: vanaf de aanvang van de moderne zending hebben de zendingsmensen begrepen, dat het hun allereerste plicht was om de mensen ook intellektueel te ontwikkelen, door hen o.a. te leren lezen.
Maar nu het risiko van dit ontwikkelingswerk: Wat wordt er nu gelezen? Uit berichten van hen die de nieuwe landen kennen blijkt, dat er een ware leeshonger bestaat. Men verslindt alles wat geschreven en gedrukt is. Rijp en groen. Gif, èn lektuur die brood voor het hart is...
Van verschillende kanten wordt de lektuurmarkt in deze landen overstroomd door leesstof. Wat bieden wij hen aan?
Die vraag klemt allereerst voor de zending, voor ons dus. Want wij hebben ze leren lezen. Wij dragen de verantwoordelijkheid...!
Daarom is de aktie Brood voor het hart zo'n belangrijk aktie. Daarom bevelen wij deze geldinzameling zo van harte bij al onze gemeenten aan. Stel de bouw van uw nieuwe kerk desnoods maar een maand uit en schaf dat nieuwe kerkorgel dan maar een half jaar later aan... (Als het zo gesteld kan worden tenminste.) Deze aktie verdient voorrang.

Want: Wie leest voedt zijn geest. Met voedsel dat geen voedsel is, òf met brood voor het hart.

v. D.

Brood voor het hart

Edens keerden eind juli naar Kongo terug en tegelijkertijd kwam het zendingsechtpaar *ds J. B. van der Veen* met verlof naar Nederland.
Het jaar eindigde blij voor *ds C. de Jong* en zijn gemeente te *Klazienaveen* door zijn terugkeer na een verblijf van bijna een jaar in het herstellingsoord Beatrixoord te Haren (Gr.).

Nu treden wij een nieuw uniejaar in. Wat zullen we zien? Het zal van het zicht afhangen wat we zien. Daarom: „...laat ons zien op Jezus, de Leidsman en Voleinder des geloofs". En dat betekent **UIT-ZICHT.**

Voor de uniecommissie,
de sekretaris,
T. Jansma

gemeenteberichten

ALMELO (Geraniumstraat) HAD GEZEGEND JAAR

Almelo (Geraniumstraat) - (B.J.v.A.) — Op zaterdag 27 februari vond in onze gemeente de jaarvergadering plaats. Bij de opening van deze vergadering werden wij door onze voorganger bijzonder bepaald bij 1 Petrus 4:7—19. De sekretaris haalde door het voorlezen van zijn jaarverslag enkele gebeurtenissen uit het afgelopen jaar naar voren, o.a. het vertrek van ds P. v. d. Werf naar Rotterdam-Zuid en het aanvaarden van het beroep door ds H. Th. Plevier. In dezelfde periode was ook onze zustergemeente in de Nieuwstraat vakant. En zie, óók het beroep dat zij uitbracht werd aangenomen: ds C. van Wier besloot óók te komen. Door de goede verstandhouding tussen beide gemeenten en door de gelijktijdigheid van de komst der predikanten werd een gezamenlijke intrededienst gehouden, waarvan u het verslag reeds hebt kunnen lezen aan het eind van het vorig jaar.
Deze unieke gebeurtenis van de 15de november ligt ons allen nog vers in het geheugen en met dankbaarheid denken we aan deze dag terug.
Er waren in het afgelopen jaar vier doopdiensten, waarbij vijf personen werden gedoopt. Op 31 december bedroeg ons ledenaantal 160, in december 1963 159.
Verschillende verenigingen gaven hun medewerking in de gemeente, hetzij in de diensten, hetzij dat zij zelf een avond voor hun rekening namen. In dit laatste geval was het de reciteervereniging die op een zaterdagavond een toneelstuk van drie bedrijven opvoerde.
Ook de penningmeester had reden tot tevredenheid omdat hij ons een verslag kon aanbieden met een batig saldo. Hierdoor bemoedigd had hij er direkt een sluitende begroting voor het komende jaar aan vast gekoppeld.
De Heer vermaant ons om met het oog op het naderende einde tot bezinning te komen. Wanneer wij daarbij de liefde betrachten jegens Hem en elkander, kunnen we met vertrouwen de toekomst tegemoet zien.

OPNIEUW DOOPDIENST IN GENK

Genk (België) - (A.H.D.) — In Genk was er zondag de 7de maart weer een feestdag in de gemeente. Ons doopvont kon weer gebruikt worden, nu voor een jonge zuster die haar Heer en Heiland in de doop wenste te belijden. Haar echtgenoot was reeds eerder tot de gemeente toegetreden, nu volgde ook zijn vrouw die voor haar huwelijk een overtuigd roomskatholieke was. Mede door een jeugddag, welke 31 januari in Eindhoven werd gehouden heeft onze zuster thans deze stap gedaan en heeft ze de weg der gehoorzaamheid betreden.
We hebben nu in de gemeente grootse plannen. Alhoewel klein in getal willen we de boodschap uitdragen. Ter assistentie van de voorganger is thans een evangelist aangesteld, een jonge man uit de gemeente Rotterdam-Centrum, die pas van de Bijbelschool te Brussel is gekomen. Met een andere broeder, van Australië afkomstig is kontakt gelegd; het ligt in de bedoeling dat deze broeder straks de Maaskant van ons gebied zal bewerken.
Wil bidden voor dit werk vlak aan de nederlandse grens, opdat ook hier uiteindelijk bloeiende gemeenten tot eer van God mogen ontstaan!

..EEN KLEINE SCHARE BREIDT ZICH UIT

Harderwijk - (J.H.) — Iedere gemeente is blij dat zusters of broeders door de doop aan de gemeente worden toegevoegd, maar misschien zijn wij, en sta ons dat toe, nog meer ingenomen met het feit dat onze kleine schare weer met een wordt uitgebreid.
Dat was zondag de 21ste maart weer het geval. Een zuster had dit verlangen kenbaar gemaakt, en zo trokken we dan gemeenschappelijk per

bus naar Apeldoorn waar de gemeente aldaar ons gastvrij ontving.
Een goed gevulde kerk werd door br Koekoek bepaald bij het gesprek van de Heer met Nicodemus: „Niemand zal het Koninkrijk Gods kunnen zien zonder wedergeboren te zijn." Dat had ook onze zuster begrepen en ds Slort leidde haar door het watergraf de gemeente binnen.
Voorwaar een blijde en gezegende middag waaraan tevens het zangkoor van Apeldoorn en de zusters Karsten hun vokale medewerking verleenden.
Na gemeenschappelijk het avondmaal te hebben gevierd gingen we gesterkt huiswaarts. Blij dat weer een zuster aan onze gemeente was toegevoegd; en we hopen u spoedig weer te moeten berichten dat opnieuw een reis naar Apeldoorn moest worden ondernomen...

HET GAAT GOED IN ZUTPHEN

Zutphen - (d.V.) — Mochten wij enige tijd geleden via De Christen melden, dat het goed ging in Zutphen, ook nu zijn er weer verheugende berichten door te geven.
Zondag 7 maart jl. daalde br T. Veldhuizen af in het doopvont. Br Veldhuizen was reeds geruime tijd sekretaris van het zangkoor der gemeente en ook op de laatst gehouden bazar heeft hij hard meegewerkt de bazar tot een sukses te maken. Een broeder, die zo aktief meewerkt in de gemeentelijke arbeid te zien afdalen in het doopwater heeft ons hier met blijdschap vervuld.
Aan het avondmaal werd broeder Veldhuizen door de ouderling der gemeente, br Terwel, een hartelijk welkom toegeroepen.
De eerste zondag in april zal er hier weer een doopdienst plaatsvinden. Br G. Remkes en zr A. J. M. Nijhof-Kusten hebben de wens te kennen gegeven op hun geloof te worden gedoopt. Daarnaast heeft br B. D. Nijhof gemeend zich bij de gemeente te moeten aansluiten. Br Nijhof was bij de Vergadering der Gelovigen reeds op zijn geloof gedoopt. We hopen en bidden, dat velen de stap van bovenstaande personen zullen volgen.
Vrijdag 23 april zal het zestig jaar geleden zijn, dat zr H. Kip-Martinus in het doopvont is afgedaald. Zij werd ook in Zutphen gedoopt en wel door ds B. Roeles. Zr Kip kan de samenkomsten der gemeente niet meer bezoeken. In verband hiermee heeft de gemeente besloten bij haar thuis op 23 april het avondmaal te vieren. Daarnaast hopen we nog een kontaktavond bij haar te beleggen.
In Zutphen mogen we elkaar steeds weer toeroepen, dat de Heer met ons is. God geve, dat Hij op deze wijze in en met ons zal blijven werken.

IN DE LEER

LITURGIE (3)

SAMENKOMST OF EREDIENST?

In het licht van het voorgaande artikel zou deze vraag snel te beantwoorden zijn. We hebben toen immers vastgesteld dat het Nieuwe Testament zeer gewone woorden gebruikt voor het samenkomen van de gemeente en welk woord zou dan als algemene term beter geschikt kunnen zijn dan ‚samenkomst'. Maar de schijn bedriegt, zoals zo vaak. Het is helemaal niet gezegd dat wij woorden en uitdrukkingen van de bijbel zonder meer naar onze eigen taal kunnen overplaatsen.

De schrijvers van het Nieuwe Testament hadden een goede reden om bij voorkeur zeer gewone woorden te gebruiken voor hun verschillende vormen van samenzijn. De wereld waarin zij leefden was van sacrale vormen vervuld en zij wilden niet de kans lopen dat men de samenkomsten van de gemeente voor een of andere cultus zou verslijten. Voor ons ligt dat heel anders, zeker voor laagkerkelijke christenen zoals wij zijn. Want het gevaar dat wij onze samenkomsten voor een cultus verslijten is niet groot. Eerder neigen wij naar een zekere vormloosheid omdat wij vinden dat het uit het hart moet komen. In het licht van Jezus' woord over wat er uit het hart van de mens voortkomt, kunnen we daar beter wat voorzichtiger mee zijn. Laten we het er op houden dat het door het hart heen moet gaan.
Maar daarmee hebben we nog geen antwoord op de vraag: samenkomst of eredienst? Om bij dat antwoord te komen moeten we eerst twee andere vragen beantwoorden.
De eerste luidt: Wie zijn er in de kerk? Dit is allereerst de gemeente, in ruime zin genomen. De mensen dus die van de kansel soms worden aan- en toegesproken als ‚gemeente en broeders', of ‚broeders, zusters en vrienden'. Maar dat zijn niet de enigen, want God is er ook. Daarom is dat samenzijn van gemeente en vrienden meer dan wat oog en oor waarnemen. Het is een samenzijn in de Geest. Wij zijn in de Heilige Geest samen met God. Wel te verstaan, niet in de geest, zoals wij soms in de geest ergens anders zijn dan in het lichaam of in de stoel. God komt tot ons in die zijnswijze die de bijbel de Geest noemt. Op die manier is Hij er ook bij, beter gezegd — want het gaat om God — Hij is er en wij komen er. Wij ontmoeten Hem want het is een kenmerk van de Geest dat Hij kontakt legt.
Daarmee is precies aangegeven wat deze samenkomsten onderscheidt. Hier is de gemeente samen met God in de Geest, daar zijn alleen mensen bijeen. Maar tegelijkertijd is er nog iets anders mee uitgesproken. Want die Heilige Geest is vrij. Hij is aan onze samenkomsten niet gebonden en eerst recht niet aan een bepaalde manier van samenzijn. Theologisch uitgedrukt: De aanwezigheid van de Heilige Geest brengt niet een bepaalde orde of liturgie met zich mee. Er bestaat geen regelrecht uit de Geest afgeleide liturgie. Geen samenkomst kan zonder een bepaalde orde, maar geen enkele orde heeft een vaste claim op de Heilige Geest. De Geest transformeert alle samenzijn tot samenzijn met God.
We mogen dus de kerkdienst definiëren als ontmoeting met God. Maar dat is ook niet meer dan een zeer algemene aanduiding, want het komt aan op de aard en het verloop van die ontmoeting. Dat brengt ons bij de tweede vraag. Welke rol speelt God in deze ontmoeting? Het lijkt een beetje vreemd wanneer we het hebben over de rol die God speelt maar toch is deze uitdrukking wel ter zake. Want het gaat hierom of de samenkomst van de gemeente ‚samenspraak' is van God met de gemeente of alleen een samenspraak van voorganger en gemeente waaraan God Zijn (zwijgende) tegenwoordigheid en zegen heeft toegezegd?

Om hierop antwoord te vinden moeten we letten op die twee dingen die het hart van iedere dienst uitmaken, het gebed en de preek. Het gebed in de dienst is iets anders dan het gebed ter opening of sluiting ‚op de gebruikelijke wijze' van een vergadering. Het is het gesprek van de gemeente met God, waarin Hij wordt geloofd en geprezen en waarin voorbede wordt gedaan. Aan de andere kant is de preek iets anders en iets meer dan een al of niet geïnspireerde toespraak. Zij is verkondiging namens God en in de preek spreekt God. Daarom draagt de kerkdienst wel degelijk het karakter van een samenspraak. Hij spreekt en de gemeente spreekt.

Vallen ook de overige onderdelen van de dienst, zoals votum, schriftlezing en gemeentezang onder deze samenspraak? Daarover de volgende keer.

J. Reiling

Uit ons Unie-Bureau

Betreffende de in het vorige nummer van De Christen geplaatste agenda van de komende algemene vergadering der unie moet hierbij ter verduidelijking nog wel even opgemerkt worden, dat ter drukkerij geen interlinie (tussenruimte) is aangebracht tussen de vier voorstellen van de uniekommissie genoemd onder punt 8, zodat de onderscheiding van deze vier voorstellen niet voldoende uitkomt. Het gaat dus om vier voorstellen van de uniekommissie, en wel voorstel a. betreffende artikel 4 van het huishoudelijk reglement, voorstel b. betreffende artikel 8 van het huishoudelijk reglement (weer onderverdeeld in a. en b., terwijl a. 3 punten heeft), voorstel c. betreffende het reglement op ambten en diensten, en voorstel d. betreffende aanstelling van br José Parraga in overleg en samenwerking met de ECU en de UZC.

Voorts herinner ik nog gaarne aan de mogelijkheid voor onze gemeenten om op al de op de agenda van de unievergadering voorkomende voorstellen amendementen in te dienen. Volgens ons huishoudelijk reglement kan van deze mogelijkheid gebruik worden gemaakt ‚binnen een maand na publikatie van de agenda'. Dit wil dus zeggen, dat de gemeenten *vóór 26 april a.s.* amendementen moeten hebben ingediend bij het uniebureau. Dit betekent niet dat 't verstandig is om tot deze laatste datum te wachten. Bij de uniesekretaris binnengekomen amendementen moeten immers ook weer ter kennis gebracht worden van de gemeenten (waar ook weer tijd mee gepaard gaat). Verleden jaar nu is door de algemene vergadering het volgende besloten: ‚Amendementen op voorstellen, die niet minstens twee weken tevoren door de uniecommissie aan de gemeenten zijn toegezonden, worden buiten behandeling gelaten'. Wacht dus niet tot de laatste dag, maar wees er bij met het tijdig inzenden van eventuele amendementen op de voorstellen op de agenda van de unievergadering.

Weet u het goed hoeveel afgevaardigden door uw gemeente naar de algemene vergadering gezonden mogen worden? Dat is: voor het eerste honderdtal leden of gedeelte daarvan twee afgevaardigden en voor elk honderdtal meer of gedeelte daarvan één afgevaardigde meer. Hieruit blijkt dus dat een gemeente van 100 of minder leden twee afgevaardigden kan zenden, van 101 leden drie afgevaardigden, enz. Het ledental der gemeente wordt natuurlijk gerekend naar de statistiek per 1 januari 1965.

Zoals het zich laat aanzien zal het jaarboek of agendaboek der algemene vergadering in de loop van volgende week verschijnen, deze keer in rode kleur. Dit ‚rode boek' met al de verslagen en financiën, plannen en begrotingen van de gezamenlijke arbeid onzer gemeenten moet door de kostenstijging helaas in prijs verhoogd worden, en komt op een bedrag van f 2,50 per exemplaar. Daarboven komen dan nog de portokosten, die voor één exemplaar 50 ct. bedragen. Wie dus f 3,— overmaakt naar giro 92 60 ten name van de Unie, Amsterdam, correspondentieadres Dalweg 77, Arnhem, en erbij vermeldt ‚Jaarboek AV', krijgt dit bij verschijning toegezonden.

T. Jansma

Van De Vinkenhof

Een nieuwe uitgave !

Er is een *Handleiding* in aantocht voor raadsleden, sekretarissen en penningmeesters onzer gemeenten! Deze handleiding is een bundel van 24 folio pagina's, waarin de praktische inleidingen zijn opgenomen, die gehouden zijn op weekends voor sekretarissen en penningmeesters. Deze stof was zo rijk, dat het de moeite waard was er velen in te laten delen.
De prijs is f 2,60 per exemplaar plus verzendkosten. Vier exemplaren aan één adres kosten f 10,— totaal plus verzendkosten en vijf exemplaren f 12,50 franko huis.

De inhoud ziet er als volgt uit:

Teamspirit in de raad — *Mr. P. Mostert*

De organisatorische taak van de sekretaris — *A. v. d. Goot*

De taakuitvoering van de sekretaris — *P. Schipper*

Betrouwbare rentmeesters — *Ds J. Broertjes*

Het zakelijke beleid in de gemeente — *A. Bosma*

De taakuitvoering van de penningmeester — *W. M. Kamhoot*

Bestaande uitgaven

Fundamenten, het prachtige kursusboek, dat echter ook zéér geschikt is voor eigen raad, is nog steeds voorradig. Het boekje kost maar f 2,25 franko huis! Nog één exemplaar van *Die Baptisten*, de in het Duits geschreven boeiende pocket van dr Hughey is verkrijgbaar voor f 5,50.
Nog drie exemplaren van het in het Duits geschreven proefschrift van *dr J. J. Kiwiet* over *Pilgram Marbeck* zijn aanwezig à f 4,50.
Voor f 10,— totaal krijgt u het laatste exemplaar van *Die Baptisten*, één exemplaar van *Pilgram Marbeck* en één exemplaar van *Fundamenten* franko thuis gezonden!
Voor f 7,50 totaal krijgt u één van de drie laatste exemplaren van *Pilgram Marbeck*, één exemplaar van *Fundamenten* en als extra verrassing de *Handleiding* als nieuwe aanwinst franko thuis.
Bestellingen aan De Vinkenhof, Biltseweg 10, Den Dolder, of door betaling van het aangegeven bedrag op postrekening 25 05 91 ten name van De Vinkenhof te Den Dolder. Haast u wel voor deze laatste exemplaren!

Kampleiders-weekend

We hadden een bijzonder mooi weekend met ruim 30 kampleiders op De Vinkenhof. Vrijdagavond kwamen ze al van heinde en ver en bleven intensief bezig tot zondagmiddag. Een enthousiaste ploeg medewerkers! Dat belooft een goed kampseizoen 1965, want de groep zal zijn enthousiasme overdragen op de kampers op De Vinkenhof, Vierhouten en Oranjehoeve.
Met elkaar luisterden en diskussieerden we. Een hele zaterdag is gewijd aan spel en sport en rekent u maar, dat er straks in onze kampen gespeeld en gesport zal worden.
We bezonnen ons op het kampmotto *De akker is de wereld* en zongen liederen uit de nieuwe kampbundel.

In mei hopen we een tweede weekend zo te hebben en dan gaan in juli de poorten van onze kampen op drie plaatsen open. Hebt u zich al aangemeld? Het gezinskamp 17—24 juli op De Vinkenhof is al vol — maar op de Oranjehoeve bij Emmen kunt u die week nog wel terecht! Ook in de overige weken is er nog ruimte.
We zien uit naar de vele aanmeldingen, want het zomerseizoen nadert!

Vrienden gaven

We mochten de volgende giften ontvangen voor de „Vriendenaktie van ons centrum" sedert 12 februari 1965 tot en met 21 maart 1965:
Mevr. H. F. M. te Fr. f 10,—; mej. H. A. te Vl. f 2,50; mevr. E. v. Z.-K. te U. f 15,—; G. K. te D. f 2,50; J. A. te S. f 5,—; J. N. te H. f 1,—; mej. A. C. L. v. d. S. te U. f 10,—; F. H. R.-G. te D.D. f 2,50; R. de H. te P. f 2,50; baptistengem. Tr. f 17,07; G. W. P. te A. f 2,50; H. v. N. te R. f 5,—; mej. D. v.-d. V. te Dr. f 0,50; W. S. te Sch. f 40,—; koll. kerkdienst kampleiders Vinkenhof f 22,65.
Hartelijk dank voor deze hulp!

J. Broertjes

NBJB'ers, OPGELET !

Vormingsweekend op 10 en 11 april a.s. op De Vinkenhof, uitgaande van Muziekcontact en de Rijpere-Jeugd-Centrale.

Aanvang: zaterdagmiddag 4 uur.

Graag wil ik jullie aandacht nog even vestigen op bovengenoemd weekend, dat zo belangrijk is voor jongelui die van muziek houden, graag zingen en zelf misschien een instrument bespelen.
Omdat onze gehele NBJB belang heeft bij goede zang en muziek, rekenen we in ieder geval tenminste op één afgevaardigde van jullie afdeling! En wat de kosten betreft? Dat valt best mee, want dit weekend valt onder de subsidie-voorwaarden, zodat er een belangrijke tegemoetkoming is in de verblijfkosten en de hoofdelijke omslag van de reiskosten.

Aan dit seizoen zullen meewerken:
De heer C. Brandt te Rotterdam,
de heer D. de Vries te Sneek,
de heer Joh. Fischer te Hengelo (O.).

Ook zal de Alg. Vormingsleider ds M. G. Boeschoten aanwezig zijn. Aanmeldingen bij de heer Joh. Fischer, Dieselstraat 38, Hengelo (O.), telefoon 05400—17717.
Tot ziens D.V. in De Vinkenhof.

Sekretaris,
J. van der Veen.

Instituering baptistengemeente te Harderwijk

Zoals elders in dit nummer uit een mededeling blijkt, zal D.V. zondag 11 april a.s. te Harderwijk een baptistengemeente worden geïnstitueerd.
Reeds meerdere jaren werd vanuit de gemeente te Apeldoorn onder leiding van ds D. Slort in deze zich sterk uitbreidende plaats gewerkt. De gemeente telt plm. 25 leden.
Naar we vernemen ligt het in het voornemen van de jonge gemeente te Harderwijk zo spoedig mogelijk het lidmaatschap van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland aan te vragen.
De gemeente houdt zijn diensten voorlopig in het wijkgebouw van de Ned. Hervormde Kerk aan de Pontanuslaan.

v. D.

Radenkonferentie N.O.-Groningen

De sekretaris van de bond van baptistengemeenten in Noordoost-Groningen (thans: J. Duit, K. de Haanstraat 24 te Sappemeer) deelt mee, dat de radenkonferentie van deze bond D.V. op 24 april a.s. te Hoogezand zal worden gehouden; aanvang 2.30 uur, sluiting 6 uur n.m.
De agenda vermeldt: *De agenda van de Algemene Vergadering der Unie.*

Mededelingen

Harderwijk

De instituering van de baptistengemeente te Harderwijk vindt D.V. zondag 11 april a.s. plaats. De institueringsdienst, welke geleid zal worden door drs D. Slort te Apeldoorn, wordt om 16.00 uur gehouden in het Ned. Herv. wijkgebouw, Pontanuslaan.
Zij, die deze dienst wensen bij te wonen en/of logies behoeven dienen zich vóór 9 april a.s. te wenden tot J. Hamersma, Beukenlaan 15, Harderwijk, telefoon 03410—2211.

De Unie-statistiek

Men vroeg ons, waarom de unie-statistiek, als bijlage van ons weekblad verleden week verschenen, deze keer niet de naam- en adreslijst van de verschillende kommissies en stichtingsbesturen bevat. We kunnen deze vraagstellers mededelen, dat, naar ons is gebleken, de uniekommissie het voornemen heeft deze lijst na de aanstaande Algemene Vergadering te publiceren. Men heeft voor dit tijdstip gekozen omdat door verkiezingen ter Algemene Vergadering de verschillende kommissies opnieuw worden samengesteld.

E. R.

In plaats van kaarten

GERHARD HENDRIK SPILLEMAN
en
HINKE VAN NETTEN

geven hiermee kennis van hun voorgenomen huwelijk, dat D.V. voltrokken zal worden op dinsdag 6 april a.s., des middags om twee uur ten gemeentehuize te Eibergen.

Kerkelijke inzegening des middags om drie uur in de Ned. herv. kerk te Rekken, door de weleerwaarde heer ds M. de Jong, baptistenpredikant te Enschede.

Receptie van half vijf tot zes uur in zaal Olthof te Rekken.

Rekken (Gld.), maart 1965
G 126

Heden behaagde het de Heer tot Zich te nemen mijn innig geliefde vrouw, onze zorgdragende moeder en oma

JOHANNA REINHOLTD
geb. Groeneveld

op de leeftijd van 75 jaar.

„Haar leven was Christus, het sterven gewin".

Groningen, 15 maart 1965
Van Leeuwenhoekstraat 33.

Groningen:
J. Reinholtd

Hoogezand:
G. P. de Boer - Reinholtd
H. J. de Boer

Groningen:
F. C. P. Huizing - Reinholtd
R. K. Huizing
en kleinkinderen

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden vanuit de baptistenkerk te Hoogezand.

Heden nam de Heer tot Zich, onze oudste broeder

CORNELIS VEER

op de leeftijd van 80 jaar.

Alkmaar, 28 maart 1965

Baptistengemeente te Alkmaar

„Mijn genade is u genoeg".

Na een langdurig en geduldig gedragen lijden is in Jezus ontslapen, mijn innig geliefde vrouw, onze lieve moeder, behuwd-moeder en oma

JOHANNA PIK-STREEDER

op de leeftijd van 68 jaar.

Uit aller naam,
A. J. PIK

Haarlem 26 maart 1965
Marsmanplein 6

De teraardebestelling heeft inmiddels plaats gevonden.

Geen bezoek aan huis.

Geen rouwbeklag.

ABONNEES!

Bij het verschijnen van dit nummer is het tweede kwartaal reeds begonnen. Wie het abonnementsgeld over het tweede kwartaal nog niet voldaan mocht hebben (dit had volgens regel eigenlijk bij vooruitbetaling vóór 1 april betaald moeten zijn), wordt in de gelegenheid gesteld dit nog uiterlijk a.s. dinsdag 6 april te doen door overmaking van f 3,20 op giro 92 60 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten, Amsterdam, correspondentieadres: Dalweg 77, Arnhem. Ook kan men voor de resterende drie kwartalen voldoen, door f 9,60 ineens over te maken op giro 92 60. Wie dit doet bespaart zichzelf de inkassokosten van een kwitantie (50 cent) en het uniebureau veel werk. Voor deze medewerking bij voorbaat hartelijk dank.

De administratie,
Arnhem.

HET *„RODE BOEK"*

met verslagen en rapporten 1964
begrotingen en plannen 1965

betreffende al de takken van de gezamenlijke arbeid van onze gemeenten is *binnenkort* verkrijgbaar.

Reserveer nu reeds een exemplaar van dit belangrijke dokument door overmaking van f 3,— op giro 92 60 ten name van de Unie van Baptisten Gemeenten, Amsterdam, correspondentie-adres: Dalweg 77, Arnhem, met vermelding „rode boek" of „agenda-boek A.V.".
Dan wordt het u bij verschijning franko toegezonden.

9 april 1965 81e jaargang Nr. 3777

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Wat weten onze kinderen van ons ?

Onlangs werd in een der klassen van een middelbare school als onderwerp voor een te maken opstel opgegeven: „Het beroep van mijn vader".
Het duurde maar een paar ogenblikken, toen de kinderen de leraar vroegen toch een ander onderwerp te willen noemen, want ze wisten niets of slechts weinig over het doen en laten van hun vader. Maar hij liet zich niet vermurwen. In de ontstane diskussie noemde hij het motief: kinderen moeten hun ouders vragen stellen over het dagelijks werk van vader of moeder en op deze wijze leren waarderen, wat zij allemaal doen, uiteindelijk ook voor hen. Hierop gaven verschillende kinderen ten antwoord, hun ouders al vaker gevraagd te hebben, maar dat deze nauwelijks op hun vragen ingingen. Enkelen gaven zelfs ten antwoord, dat het de kinderen voldoende moest zijn wat vader en moeder hen konden geven en laten doen, het overige ging hen niet aan. . .

Uit de opstellen bleek dan ook heel duidelijk, dat slechts weinig kinderen echt iets positiefs over het werk van hun vader konden vertellen. Een deel kwam niet verder dan het opsommen van enkele uiterlijkheden, zoals: „mijn vader rijdt altijd in een wagen van de firma". Anderen werden thuis schijnbaar veel getrakteerd op klachten: „altijd maar door die baas opgejaagd te worden" en „je werkt toch alleen maar voor de belastingen", waardoor zij — naar hun pennevruchten te oordelen — een merkwaardige eenzijdige voorstelling hadden van het beroep van hun vader. Slechts enkele kinderen hadden zich door de verhalen van hun ouders een beeld kunnen vormen, van wat vader of moeder buitenshuis deden. En maar in één of twee gevallen eindigde een opstel met de wens: „daarom wil ik ook graag worden, wat mijn vader is."
Er wordt nog al eens geklaagd, dat veel jonge mensen met een minimum aan vakopleiding tevreden zijn, om toch vooral zo gauw mogelijk zo veel mogelijk te verdienen. Maar, gezien de hierboven genoemde feiten, wordt de kinderen ook niet of nauwelijks geleerd het beroep, hun werk, als een taak, een dienst, te zien, waarop men zich zorgvuldig moet voorbereiden. Zij hebben als kinderen niet gemerkt en dus ook niet geleerd, dat het vervullen van een beroep op grond van kennis en bekwaamheid voldoening en innerlijke bevrediging kan schenken. Zij hebben al te dikwijls naar de negatieve kanten moeten luisteren. Vandaar misschien ook het merkbare verlangen weg te komen uit de sfeer van de arbeid, zoals ze die van huis uit hebben leren kennen, en het proberen in iets anders echt iets te bereiken. Dus wensdromen tegenover een harde werkelijkheid.
Dat uitvluchten of afwijzende antwoorden op vragen als: „Vader, hoe is u eigenlijk tot dit beroep gekomen?" een onprettige indruk geven op de kinderen, zal wel duidelijk zijn. Waarom mogen de opgroeiende kinderen niet weten, dat het voor vader niet gemakkelijk is geweest en dat hij eerst langs allerlei omwegen bij dit beroep terecht kwam en er wel of niet helemaal voldoening in vindt? Het kind zal later, wanneer ook zijn weg nog vaag en onzeker is, gesterkt worden door het weten, dat vader het ondanks alle tegenstrijdigheden, neigingen en hindernissen, toch klaar gespeeld heeft. Bovendien zal zo'n vader of moeder het kind niet zo gemakkelijk minachtend toevoegen: „jij weet immers zelf niet, wat je wilt". Zo'n opmerking helpt altijd van de wal in de sloot.

In zijn laatste brief aan zijn ouders schreef iemand, die in 1944 is omgekomen, dat in zijn herinnering als de mooiste ogenblikken golden, de uren waarin vader vertelde. Over de grootouders, over zijn eigen jeugd, zijn leer- en studiejaren, zijn militaire dienst, en óók over de eigen strijd om tot het geloof te komen en het te bewaren. .

Wat weten onze kinderen van ons? Je hoort nog al eens de verzuchting slaken,

wanneer kinderen zich voorbereiden op een a.s. huwelijksfeest van hun ouders: „wij weten zo weinig van hen, dat wij echt geen leuk stukje klaar krijgen."
Hoe willen wij als ouders ooit huiselijkheid en gehechtheid aan familie bij de kinderen wekken, als wij niets doorgeven van de rijke erfenis aan ervaringen, belevenissen, anekdoten, enz.
Wij kunnen ons niet verontschuldigen met te zeggen: wij hebben geen tijd. Wij moeten de wil hebben om de opgroeiende kinderen steeds meer mee te laten leven en te denken in de weg, die wij gingen, de strijd, die wij streden, de nood, die wij leden, de vele uitreddingen, die de Heer ons steeds weer bereidde.
Dikwijls helpen zulke vertellingen onszelf als ouders, door meer orde in de beelden uit het verleden te krijgen, door een lijn te zien in ons leven, door hernieuwde beleving nieuw vertrouwen te winnen.

Ouders en kinderen krijgen zo iets gemeenschappelijks, dat door blijft werken tot in de ouderdom. Zij zijn elkaar niet meer vreemd en op een afstand gebleven. Dàn zullen de ouders bij het oud worden niet vereenzamen, omdat zij in vroegere jaren de kinderen heel dichtbij lieten komen. De steun, die toen geschonken werd door eerlijk over eigen leven en geloof te vertellen, keert dan terug in hartelijkheid en zorgzaamheid.

G. Br.

zand en zaad

We zaten met z'n drieën bij elkaar. Een ervan was jarig. Gelukkig waren er verder geen gasten. U moet me wel goed begrijpen: ik heb niets tegen gasten, maar het is mijn ervaring dat je in de regel moeilijk tot een goed gesprek kunt komen als er zo tegen de tien, vijftien mensen bij elkaar zitten te koffiedrinken en een gebakje eten. Ik begrijp wel dat je niet altijd zwaar kunt zitten bomen, zoals dat dan heet, maar ik begrijp niet dat men twee tot drie uren achter elkaar bij elkaar kan zitten zonder een zinnig woord te zeggen. Goed, dat zal dan ook wel niet gebeuren. Maar wij waren met z'n drieën. Zegt de een: Och, als je zo de hele dag in je werk zit, u weet dat ik in de verkoop zit, en dan je besprekingen houdt, dan loopt die dag vol met alledaagse dingen en je komt er er niet toe om hier en daar over na te denken. U zit zo te zeggen de hele dag na te denken over allerlei problemen, die godsdienst, politiek en wat er verder mag zijn, opwerpen. Daar komen wij niet aan toe.
Om u de waarheid te zeggen, ik weet eigenlijk niet waarom mij nu juist dat door de geest wandelt, want ik geloof nooit dat we het over rijkdom en armoede hadden. Ja, misschien toch wel. Misschien is dat nog vanwege het gebakje en die sigaar. Ik houd van beide moet ik zeggen en ik hoop dat u dat niet erg vindt. Maar nog eens, ik weet niet meer hoe ik er op kom. Want ik was eigenlijk in mijn gedachten bezig met de vraag hoe wij aan de wereld, de mensen buiten, duidelijk kunnen maken dat onze godsdienst niet een fantastisch bouwsel is van ten hemel reikende gedachten, maar een zaak is, die ons verandert. Om nog duidelijker te worden: ik dacht aan de armoede. Niet aan de armoede der miljoenen, die geen brood hebben en geen kleren. Nee, aan die armoede, die een christen zou kunnen willen, zou moeten willen misschien, zolang er nog van die miljoenen zijn. Vrijwillige armoede dus. Laten we eens vrijuit praten: u hebt nooit last van uw welvaart? Gebruikt u met een volkomen rustig hart en met dank aan God alles wat in uw huis, op uw dak en voor uw deur staat? Overvalt u nooit de gedachte dat het toch ergens niet in orde is? Wij baden ons in weelde — u schudt wel nee met uw hoofd, maar dat doet u alleen omdat u niet weet hoe rijk u leeft —: wij baden ons in weelde en een eindje verderop zijn er mensen, die aan de eerste levensbehoeften niet toekomen. Van alle goeds te weinig, van alle ellende te veel. Vindt u het overdreven als ik zeg dat mij zo'n gebakje dan opeens niet meer zo lekker smaakt? En dat een volle ontbijttafel mij opeens tegenstaat?
Een enkeling van u denkt: Zo kun je nooit meer plezier hebben. Nee, zo niet. Maar misschien ander plezier. Wat zouden we soms graag al dat te-vele, dat niet-nodige weggeven. Wat hebben we een hoop dat we niet eens werkelijk nodig hebben om te leven. Juist, en wat zou die wereld buiten opkijken, wanneer we nu eens echt zo gingen delen. Ze zouden buiten zeggen: ze geloven werkelijk wat ze zeggen. Waarom moet ik zo nodig een zwart, blauw, grijs en licht kostuum hebben? Waarom moet ik een wagen hebben? En als ik er een moet hebben, waarom een van veertien in plaats van een van vier mille? Waarom moet ik een bankstel, terwijl die stoelen nog goed zijn? Beste mensen, we gunnen elkaar allemaal alles. In elk geval gun ik het u. Iedereen mag meer verdienen dan ik, meer hebben dan ik. Ik vind dat allemaal best en trouwens, al vind ik het niet best, wie zou dat wat kunnen schelen? Maar ik kan me maar niet losmaken van dat gevoel van we zitten verkeerd. We zijn wel verlost, maar maar voor een heel klein beetje. En dan het liefst van onze schuld en wat minder graag van ons bezit.
Nu weet ik misschien toch nog hoe we er zo op kwamen, toen we met z'n drieen de verjaardag vierden. We hebben hier in de kerk zakjes liggen ter grootte van een suikerzakje. Met blauwe opdruk: Een dag voor mijn naaste. Iedereen kan zo vaak hij wil zo'n zakje meenemen en het thuis naast zijn bord neerleggen, het achter een schilderijtje klemmen, op zijn bureau deponeren. Hij mag zelf weten wat hij er mee doet. Hij mag het ook op een zondagmorgen weer in de kollektezak doen. Ik denk dat we het daar over hadden. O ja, nu wordt het helemaal duidelijk: We hadden het over de atheïsten en toen zei ik, dat wij misschien de grootste waren. Maar dat had ik natuurlijk niet moeten zeggen.

Huizinga

Uit ons Unie-Bureau

Een paar gemeenten hebben reeds gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een amendement in te dienen op een voorstel van de agenda der algemene vergadering. Dat zijn de gemeenten te Sneek en te Utrecht. Beide amendementen betreffen het voorstel van Delfzijl tot benoeming van een studiekommissie inzake de (re)organisatievoorstellen vermeld onder punt 9-b van de agenda. De tekst luidt als volgt:

Sneek amendeert dit voorstel *in die zin, dat gelezen dient te worden:*

a. 5 leden die nog of zeer recent (laatste vier jaren) bij de arbeid der unie en zijn kommissie-arbeid betrokken zijn, resp. zijn geweest;

b. 2 leden die niet direkt bij de huidige organisatie betrokken zijn, resp. zijn geweest.

Utrechts amendement: *te lezen na „... voorgesteld aan de A.V. 1966" het volgende: „Deze commissie dient te worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de Unie-Commissie en de Permanente Commissies".*

De raden en gemeenten nemen deze amendementen natuurlijk wel bij de besprekingen van de diverse agendapunten mee in beschouwing.

T. Jansma

Citaat van de week: **Een slecht geweten is een geweten dat goed werkt.**

Gezegend Hij, die komt
in de naam des Heren,
en de Koning van Israël.
(Johannes 12 : 13.)

Aan rustige wateren

Palm-zondag

Zondag a.s. is het Palm-Zondag. In vrijwel alle kerken zal over de intocht van Jezus in Jeruzalem worden gesproken. Een wonderlijke zondag zo midden in de weken waarin we denken aan het lijden en sterven van Jezus. In sommige streken van ons land worden kleurige kinder-optochten gehouden. Voor de kinderen is het feest en ze zijn trots op hun „palmpasen". Dit alles gebeurt zomaar in de lijdensweken. Het is of iemand in bruiloftstooi op een begrafenis verschijnt. Is dit zo? Of vormt ook deze dag één geheel met alles wat we in de lijdenstijd samen doormaken?
Opvallend is: Johannes ontdekt dit als een profetisch gebeuren, zoals dit telkens in de lijdensgeschiedenis wordt gezien: de vervulling van hetgeen door de profeten gesproken is. De intocht is duidelijk een deel van het lijden en sterven van onze Heer.
Het grote „teken", de opwekking van Lazarus uit de dood, is de aanleiding tot deze huldiging. De spanning zoekt een uitweg. De ontdekking van Jezus als de komende Koning moet bekend worden. In deze spanning ontstaan partijen. Velen geloofden en anderen gaan naar de overpriesters en Farizeën. Dezen op hun beurt worden wanhopig. Angst voor de gevolgen. Wat gaat het volk doen? Ze voelen zich bedreigd in hun bestaan. Door deze angst „zagen" ze Jezus niet. Mensen door angst gedreven zijn gevaarlijk.
Te midden hiervan ontdekken we de Koning, Jezus! Rustig, omdat Hij wist wat ging gebeuren. De intocht is een onderdeel van Gods plan. „Uw Koning komt tot u, gezeten op het veulen van een ezel". Niemand anders dan Jezus herkent de vervulling van hetgeen de profeet Zacharia schreef.
Hij bereidde deze glorieuze intocht voor. Hij wist hoe het volk zou reageren. Het licht ontvlambare in de massa kende Hij, maar Hij laat zich er niet door van de wijs brengen. Wat staat dit uiterlijk gebeuren ver af van de afloop der dingen. Lezen we dit alles, dan komen we onder de indruk van Jezus' majestueuze houding. Hij is ècht 'n koning. Het volk dat Hem ziet móet wel juichen en als dezen zouden zwijgen moesten de stenen het wel uitroepen: Hosanna, de Koning van Israël! De Here Jezus zou dit volk tot grote machtsontplooiing hebben kunnen brengen. Het bespelen van de snaren van nationale trots is een gevaarlijk spel. Het volk was bereid voor het grote nationale ideaal te sterven. Jezus wijst dit echter heel beslist af.
Er komt nog een àndere verzoeking: de Grieken willen Jezus zien. Willen ze de grootheid van Jezus opluisteren door zich aan de kant van de Joden te scharen bij de verwezelijking van hun plannen? Of zijn het griekse Joden die wel graag het spel willen meespelen? We kennen alleen het antwoord van Jezus: Als een graankorrel zal Ik in de aarde vallen en sterven, maar . . . vrucht dragen!
Jezus kiest bewust het kruis, na zich te hebben doen kennen als degene van wie de profeten hebben gesproken. De Hogepriester had immers gezegd: Het is beter dat één mens sterft dan dat het gehele volk verloren gaat?
Vrijwillig in volle overgave aanvaardt Hij de lijdensbeker. Als een Koning zal Hij sterven voor Zijn volk en voor de gehele wereld.
De volksgunst is wisselvallig. De juichende menigte zal straks even gemakkelijk roepen: Kruist Hem!
Ze ontdekken Zijn majesteit niet.
De haat der oversten richt een kruis voor Hem op, maar de Koning sterft . . . vrijwillig.

Alblasserdam A. Visscher

IN DE LEER

LITURGIE (4)

DIENST DES WOORDS

Er zijn ook onder ons niet veel mensen, die deze uitdrukking nog gebruiken wanneer ze het hebben over de kerkdienst. Eigenlijk is ze in onze kring nooit zo erg populair geweest, maar dat neemt aan de andere kant niet weg dat de verkondiging van het Woord ook voor ons gevoel het belangrijkste van de dienst is.

Nu zou ik willen voorstellen om voorlopig maar niet in te gaan op de vraag wat „het belangrijkste van de dienst" is, omdat wij eigenlijk niet de aangewezen instantie zijn om daarover een oordeel te vellen. Want als onze diensten samenkomsten van God met de gemeente zijn, dan is Hij degene die uitmaakt wat in deze door Hem belegde samenkomsten het belangrijkste is. Als we dan deze samenkomsten *dienst des Woords* noemen, dan doen we dat omdat daarin God zijn Woord spreekt en dat is voor ons zonder meer belangrijk.
Wij komen dus samen voor de dienst des Woords. God treedt met ons in gesprek. Bedoelen we dat letterlijk of figuurlijk? Als ik op de fiets zit kan het ook gebeuren dat God met mij in gesprek treedt maar daarmee wordt mijn fietstocht van en naar het werk nog geen dienst des Woords. Maar als ik in de kerk zit, gaat er iemand staan en zegt: „Ons samenzijn is in de naam des Heren", en zo blijft het totdat hij aan het slot zegt: „Gaat nu heen in vrede en ontvangt de zegen des Heren".

Tussen deze beide uitspraken is er natuurlijk nog heel wat meer gebeurd en onder meer door diezelfde iemand een preek gehouden, maar wij die in de bank zitten herkennen hem en zijn opdracht en daarmee de ware aard van onze samenkomst toch het best dat hij om een boodschap — deze boodschap! — is gestuurd door God. Hij treedt op namens Degene die de samenkomst belegt. Bij een gewone vergadering heet de voorzitter de aanwezigen welkom namens het bestuur en bij een kerkdienst spreekt de dienaar namens God een krachtig welkom en een krachtige groet. Aan het einde geeft hij een even krachtige zegen. Dat is begin en eind van de dienst des Woords. En de preek dan? Dat is toch dè verkondiging van het Woord? Nu, dat is nog maar niet één, twee, drie waar. Niet elke preek is in dezelfde mate Woord van God. Daar weet iedere voorganger van mee te praten. Maar in die zg. formules is God altijd aan het woord, om zo te zeggen, onafhankelijk daarvan of Hij straks in de preek ook aan het woord komt.
Natuurlijk bestaat hier het gevaar van verstarring. Dat bestaat trouwens overal, met name in het zg. vrije gebed, zoals we uit ervaring wel weten. Maar we ontkomen aan een ander gevaar, nl. dat we leeg weer naar huis gaan als de preek ons niets te zeggen heeft. Dan zeggen we dat we er niets aan hebben gehad. Dat ligt dan aan onszelf want God heeft ons meteen bij het begin bij monde van Zijn knecht, wiens preek ons later niets bood, genade en vrede toegezegd. Wie die belofte in geloof aanvaardt, die hééft Zijn zegen al. Wie dit maar een formaliteit vindt, moet nog maar afwachten wat hij nog krijgt.

Daarom vind ik dat een samenkomst van de gemeente als een dienst des Woords begint wanneer de voorganger de gemeente ontvangt en begroet met een votum. Dat is beter dan een gebed of zomaar beginnen met een lied. Eerst spreekt God en dan kunnen wij zingen of bidden of allebei, al naar het moment van de dienst dit eist. En voordat we weggaan, spreekt God een laatste woord. Als dat gesproken is hebben wij alles gekregen en gehoord wat voor ons bestemd was.

J. R.

HOMOFILIE IN OPMARS

Mensen, die „de natuurlijke omgang hebben vervangen" door de tegennatuurlijke, worden door de apostel Paulus wel heel erg gelaakt en gevangen onder het hoofd: goddeloosheid en ongerechtigheid van mensen die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden.

Eeuwenlang, tot in onze tijd heeft deze beoordeling van Paulus gegolden als christelijke communis opinio. In onze tijd is er tweeërlei opvatting bijgekomen: de homosexualiteit is een natuurlijk verschijnsel, dat hoewel niet in die mate voorkomend als heterosexualiteit toch evenzo zijn recht van bestaan geeft Het enige verschil is dan, dat een homofiele betrekking altijd onvruchtbaar is, wat van de heterosexuele betrekking niet gezegd kan worden. Als alle mensen in een homofiele verhouding zouden gaan leven zou het menselijk geslacht uitsterven.

De grondslag van deze natuurlijke beschouwing der homosexualiteit is een volkomen naturalistische levensbeschouwing die van openbaring en daarmee van een van de Ander komende zedewet niet wil weten. De mens is er. Hij vindt zichzelf, en zichzelf bestuderend komt hij op zuivere waarnemingsbasis tot de wetenschap dat man-zijn en vrouw-zijn een differentiatiemogelijkheid is van het mens-zijn. Hij neemt immers waar dat het mannelijke en het vrouwelijke geslachtsorgaan in de grond niet verschillen. Op basis van dezelfde grondvorm zal de ene individu mannelijk worden en de andere vrouwelijk. En het is laboratoriumwerk om te onderzoeken welke de factoren zijn die bepalen dat de ene mannelijk is en de ander vrouwelijk. De bepaling van het geslacht is een combinatie van stoffelijke en geestelijke gegevens. Voor de homosexueel nu is de betrekking tussen twee individuen die beide uitwendig-stoffelijk van dezelfde vormgeving zijn, beide gelijklijkend, een even zinvolle als die tussen een man en vrouw, wanneer de ene partner zich slechts in diezelfde betrekking „man" voelt en de andere partner zich slechts in diezelfde betrekking „vrouw" voelt. In dit verband is het niet van wezenlijk verschil of iemand als homosexueel geboren zou worden dan wel zo zou worden gedurende zijn leven.

De andere opvatting die er in onze tijd bijgekomen is, is die van de beoordeling van de homofiel als zieke, als patiënt. Zijn ziekte is een stoornis van lichamelijke of geestelijke aard, waarbij het accent wel op het laatste valt; homofilie is een relatiestoornis. Men wordt niet als homofiel geboren, zoals men als heterosexueel geboren zou worden, maar ieder wezen dat geboren wordt heeft de kans om een normaal gezonde man of vrouw te worden, terwijl in de opvoeding en in het milieu de mogelijkheden liggen die hetzelfde wezen ziek maken. De homofiele mens die een therapeutische behandeling krijgt heeft de kans te genezen.

Wij zijn van mening dat de eerste opvatting, als zou de homofiel een in de grond normale levensinstelling hebben van de hand moet worden gewezen. Wij doen dat van deze plaats met nadruk omdat de homofilie steeds openlijker vormen gaat aannemen en mogelijk in toenemende mate veelvuldiger wordt. En deze laatste mogelijkheid achten we wel zeer waarschijnlijk.
Reeds geruime tijd bestaat er een nederlandse vereniging van homofielen. Vanuit deze vereniging is het vorige jaar een stichting in het leven geroepen met als doelstelling: „Het bevorderen van een onbevooroordeelde houding met betrekking tot de homofilie, en het bevorderen van het aanvaarden van de homofiele personen als volwaardige leden van de samenleving."

Het lijkt ons noodzakelijk dat vanuit het laatste standpunt, namelijk homofilie als ziekte van lichaam en geest, homofilie als relatiestoornis, vanuit onze christelijke kerken therapeutische behandelingsmogelijkheden dienen te worden bevorderd. Temeer omdat een toenemend aantal medici op het standpunt staat van de naturalistische beschouwing: „Je bent nu eenmaal zo, probeer een goede partner te vinden". Het is verheugend dat onze christelijke wereld op het erf van de sexualiteit steeds meer verantwoordelijkheidsgevoel heeft gekregen en ook gestalte geeft: ik denk aan het protestantse spreekuur voor verantwoorde gezinsvorming (PSVG), dat op vele plaatsen in ons land al spreekuur houdt. Als er straks een nieuwe wet op voorbehoedsmiddelen komt zal er vanuit de christelijke wereld een positieve bijdrage daaraan zijn geleverd. Maar bevordering van een gezonde sexualiteit zal ook inhouden een barmhartige ziektebestrijding op het erf van de ontspoorde sexualiteit.

Dat de apostel Paulus homifilie vanuit de zonde beoordeelt is bepaald niet onjuist. Immers in de bijbel wordt een sterke relatie gelegd tussen alle vormen van ziekte en de zonde. Zonde kan echter niet altijd gevat worden als „eigen schuld". Er kan sprake zijn van anderer schuld, als ouders, milieu, voorouders, ja er kan sprake zijn van cultuurschuld. Er kan sprake zijn van een zondeschuld waarin wij als geheel menselijk geslacht het hoofd moeten buigen. Alleen al de gegevenheid van de dood heeft met ',zonde" te maken. God heeft de mens niet gemaakt om te sterven, maar om te leven, en toch zullen wij allen zonder uitzondering, evenals allen die ons reeds voorgingen, moeten sterven, tot op de Dag van Christus' Komst. In 't Nieuwe Rijk zal de dood niet meer zijn. 't Leven zal onvergankelijk zijn, en daarmee is dan essentieel het wegzijn van de zonde gegeven. Want zonde is mislukking, verspilling, ontsporing. Als iets kapot valt is dat „zonde". Als een mensenleven niet tot zijn van God bedoelde bestemming komt is dat zonde. Evenzeer zijn wij zondig, als wij niet met de creatieve barmhartigheid Gods een mens helpen om van zijn ziekte verlost te worden. Ook de zieke homofiel is onze naaste. Wie in de afschuw en de veroordeling blijft steken is geestelijk niet uitgekomen boven zijn natuurlijke gevoelens. De homosexueel is onze naaste die recht op onze meest therapeutische hulp heeft.

Ph. L. (Gn)

BLIJDE DAG VOOR KLAZIENAVEEN

Emmen — (D.M.) Wij hadden het voorrecht zondag 4 april andermaal een doopdienst in onze gemeente te mogen hebben.
Het waren ditmaal twee jonge zusters van Klazienaveen welke door ds C. de Jong op hun belijdenis werden gedoopt. Nagenoeg alle broeders en zusters uit deze plaats waren naar Emmen gekomen om van dit blijde feit getuigen te kunnen zijn.
De tekst was gekozen uit Titus 3. De Heer vraagt dat er van ons een krachtig getuigenis uitgaat en dit is niet anders mogelijk dan dat we tot de erkenning gekomen zijn, dat wij uit een verdwaasd, ongehoorzaam geslacht zijn uitgegaan en Hem dienen willen.
Dit werd ook de dopelingen voorgehouden, waarop zij een vrijmoedig „ja" antwoordden. Wij hopen en bidden dat de Heer de arbeid daar en hier in Emmen blijve zegenen.

TWAALF DOOPKANDIDATEN IN HARLINGEN!

Harlingen — (H.v.W.) Wij leven in Harlingen op het ogenblik in feeststemming. In de loop van enkele weken kwamen er van twaalf broeders en zusters aanvragen om gedoopt te worden. U zult begrijpen wat een grote vreugde dit is voor ons als gemeente, nadat de laatste 3 jaar ons doopvont gesloten bleef.
Zondag 4 april werden de eerste zes gedoopt, in de morgendienst 2 zusters, in de avonddienst 2 echtparen.
Het was een feest om met zovelen rond het doopvont te zitten en mee te mogen beleven hoe broeders en zusters de stem van de Heer gehoorzaamden en het door de doop beleden: voortaan is mijn leven vernieuwd in Christus, hier sterft mijn oude leven en nu begin ik met Hem opnieuw.
Onze voorganger sprak 's morgens naar aanleiding van Gal. 3 v. 16, „In Christus, de uitverkoorne Gods, zijt gij Abrams zaad".
's Middags werd ons weer duidelijk gezegd dat er slechts in Jezus waarachtig leven is. Het Schriftgedeelte was nu Joh. 10 v. 7 tot 10 en bijzonder vers 10b, „Ik ben gekomen opdat zij leven hebben in overvloed".
Dat de Heer overvloed geeft hebben wij deze dag rijk mogen ervaren; zowel door de predi-

NADER BEZIEN

Verdachtmaking

Dezer dagen hebben we ze weer gezien op krantefoto's en op het televisie-scherm, de gemaskerde mannen (en vrouwen!) met hun witte pijen en potsierlijke puntmutsen, de Ku Klux Klan. Een semi-geheime organisatie die zich ten doel stelt Amerika te zuiveren van kommunistische en roomskatholieke invloeden en, op de bres staande voor de blanke superioriteit, zich kenmerkt door een niets ontziende haat jegens joden en negers. Men zou eigenlijk het onvolwassen gedoe van deze volwassen mensen niet serieus moeten nemen. De gevolgen van het optreden van deze verdwaasde lieden zijn echter zo ernstig en vormen een zo grote bedreiging, dat Washington zeer terecht aan deze ‚ondergrondse terreurbeweging' eindelijk de oorlog heeft verklaard.
Wij willen in dit verband wijzen op een van de strijdmethoden die de Ku Klux Klan, zoals alle anti-bewegingen trouwens, hanteert: het wapen der verdachtmaking. In een interview met een KRO-Brandpunt-verslaggever suggereerde onlangs een van de leidende figuren van de Ku Klux Klan — we hadden het ook reeds in een weekblad-artikel gelezen —, dat dr Martin Luther King — zo goed als zeker . . . — kommunist zou zijn.
Nee, het gaat ons er niet om de bekende negerleider te zuiveren van deze verdachtmaking. Wie zijn strijd heeft gevolgd en o.a. zijn geschriften heeft gelezen, weet wel beter.
Karl Barth moet eens — in de tijd waarin te Bazel over zijn opvolging als hoogleraar werd gestreden — gezegd hebben het principiële anti-kommunisme een groter gevaar te achten dan het kommunisme. Deze, op het eerste gezicht nogal vreemde uitspraak heeft zijn waarheid meerdere malen bewezen. Door Hitler c.s. allereerst. Maar ook door anderen. Zo hebben felle tegenstanders van een beweging als de Wereldraad van Kerken, bijvoorbeeld, indertijd gezegd — en nog hoort en leest men deze verdachtmaking — dat de Wereldraad door de toetreding van kerkgemeenschappen van achter het zogenaamde IJzeren Gordijn door de kommunisten werd geïnfiltreerd. En, om dichter bij eigen huis te blijven, tijdens het laatste wereldkongres van de Baptisten-Wereldalliantie dat in 1960 te Rio de Janeiro werd gehouden, werd door een bepaalde groep het gerucht verspreid, dat de russische baptisten die aan dit kongres deelnamen agenten van Moskou zouden zijn.
Verdachtmaking. Het is het gemeenste wapen dat een mens kan gebruiken. Het is alleen maar te vergelijken met sluipmoord.
Alleen door haat en angst verblinde mensen kunnen zich van dit wapen bedienen.

v.D.

king als door de doopsbediening werden wij rijk gezegend en we gaan weer versterkt en moedig verder.
's Avonds kwamen we weer met velen bij elkaar om met de nieuwe leden het avondmaal te vieren. Br Postma begroette hen namens de gemeente en nadien waren er nog verschillende broeders en zusters die hen een welkom toeriepen en hun blijdschap uitspraken over de grote dingen die de Heer in ons midden doet.
Wij willen doorgaan, levend uit de overvloed die Hij ons schenkt, en biddende blijven voor allen die nog buiten zijn, opdat ook zij door Jezus Christus binnen mogen gaan en deel mogen hebben aan het leven en de overvloed die Hij schenkt.

HET BLIJFT FEEST IN HOOGKERK

Hoogkerk — (D.A.) Het blijft feest in Hoogkerk. De zegeningen blijven stromen. De eerste zondag van maart hadden we weer een doopdienst. Een jonge zuster werd op haar belijdenis aan de gemeente toegevoegd. We werden reeds voor de derde keer dit jaar bepaald bij onze eigen belijdenis.
We maken een gezegende tijd door. Het gaat ons goed in Hoogkerk. De geest Gods waart rond. Vele zegeningen liggen er nog op ons te wachten.

EEN ZONDAG IN ZUID-HOLLAND

Pernis — (P.N.) Zondag 28 maart, een stralende zondag. Auto's en vele fietsen bij ons kerkje en blijde, opgewekte mensen. Een mooie dienst, een ernstig woord van ds Sikkema. Het koor zong: Niet alleen ga ik door de Jordaan, en De poorten staan open, zeer wijd.
Na deze dienst spoedden we ons naar een kinderdienst in Spijkenisse waaraan een 35—40 kleine en grotere kinderen deelnamen. De leiding berustte bij de echtparen Veen en Ritter. Zal er ook in deze steeds groter wordende plaats eenmaal een baptistengemeente zijn?
's Middags om half vijf een feestelijke bijeenkomst in Hoogvliet. Op uitnodiging van het zondagsschoolpersoneel was het zendingsechtpaar Van der Veen in ons midden. Br Sussebacht had hier de leiding. Door middel van dia's en gesproken woord leefden we als het ware een uur in Kongo. De zondagsschool van Hoogvliet wisselde het programma af met koren en andere liederen die met de gitaar werden begeleid. Het was een fijne zondag!

OPNIEUW DOOPDIENST IN SNEEK

Sneek — (W.H.). „Zingt, zingt een nieuw gezang de Here, die grote God die wonderen deed". Een blijde gemeente zong deze vreugdepsalm ter inleiding van de doopdienst die wij zondag 4 april weer mochten meemaken. Twee broeders hadden de goede keus gedaan en wensten daarvan getuigenis af te leggen door de doop. Aan een overvolle kerk mocht onze voorganger ds J. van Dam het blijde evangelie doorgeven, waarin duidelijk het wezen en de noodzaak van de doop werden beklemtoond. Na afloop van de dienst werd de nieuwe leden een hartelijk woord van welkom toegeroepen bij monde van br ouderling S. van der Werf, waarna de gemeente samen met de nieuwe leden het avondmaal vierde.
Dit was in 1965 reeds de tweede maal dat wij een doopdienst mochten hebben. Wij zijn de Heer dankbaar voor de vele zegeningen die wij als gemeente daarin van Hem mogen ontvangen.
Ook het werk van zondagsscholen en jeugdklubs mag zich in een grote belangstelling verheugen. Honderden kinderen komen op deze wijze wekelijks met het evangelie in aanraking. Het werk in onze evangelisatiepost Bolsward gaat eveneens regelmatig door. Eenmaal in de twee weken wordt er 's zondagsavonds een dienst gehouden die gemiddeld door ongeveer vijftig mensen wordt bezocht. Onze Zusterhulp-afdeling belegt sinds kort ook in Bolsward Zusterhulp-bijeenkomsten en al is de groep nog klein, het enthousiasme is hartverwarmend. De kleine groep broeders en zusters in Bolsward is reeds gestart met de vorming van een bouwfonds.
Wat een vreugde is het zo samen bezig te mogen zijn in Gods Koninkrijk. Dat Hij ons maar getrouw make!

BONDSDAG IJSSELGEWEST

De zes gemeenten in het IJsselgewest hopen op tweede paasdag in Arnhem hun eerste bondsdag te houden. Wij komen dan samen in de kapel der baptistengemeente te Arnhem, W. van Kleeflaan.
Graag willen we al de leden en vrienden der baptistengemeenten in het IJsselgewest opwekken deze bijzondere dag te bezoeken. Het programma is als volgt:

Morgenbijeenkomst, aanvang 10.30 uur:

Leider ds J. Bosma uit Arnhem
Zingende zusjes uit Harderwijk.
Community Hymnsinging.
Deklamatie zr Slort uit Apeldoorn.
Toespraak br Blok uit Dieren.
Zangkoren uit Arnhem, Apeldoorn en Zutphen.
Zingende zusjes.

Middagbijeenkomst, aanvang 1.30 uur:

Leider ds B. Posthumus uit Deventer.
Community Hymnsinging.
Zangkoren van Zutphen en Apeldoorn.
Zingende zusjes.
Jeugdgroep uit Zutphen.
Bijdrage Zusterhulp uit Arnhem.
Zangkoor.
Toespraak ds J. v. d. Veen uit Zwolle.
Zingende zusjes.

Wilt u niet vergeten de bundel Lofzangen en Gebeden mee te nemen? Ook voor brood zult u zelf moeten zorgen. De koffie zal echter worden verzorgd door Zusterhulp uit Arnhem.

H. D. Dekker.

Tabitha-Bouw-Actie

Magna Charta der liefdadigheid

Zó zouden we 1 Kor. 9 : 7 willen noemen: „Een ieder doe, naardat hij zich in zijn hart heeft voorgenomen, niet met tegenzin of gedwongen, want God heeft den blijmoedigen gever lief".

Magna Charta: Grote oorkonde

Dit woord is bekend geworden door de eerste engelse staatsregeling, die in 1215 door koning Jan-zonder-land gegeven werd. Sindsdien geldt deze regeling als practisch voorbeeld voor een democratische staat. Sindsdien wordt ook de naam Magna Charta gebruikt om belangrijke voorbeelden van menselijke rechten te typeren.

De bijbel: Magna Charta van Gods liefde

God is liefde. God is de bron van alle liefde. Gods liefde is geen spreuk en geen sprookje. Gods liefde is geen theorie noch theologie. Gods liefde is sluitsteen noch ruimtevaarder, maar fundament en aarde-gebonden. Gods liefde is concreet geworden in Jezus Christus, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken de verlorenen.
Jezus Christus is de Heiland, Die gekomen is om heil te brengen en heel te maken. Daartoe heeft Hij het Koninkrijk Gods gepredikt en Zijn leven gegeven aan het kruis. Dat kruis was gemaakt van een of twee bomen, die eenmaal in Gods aarde gezaaid waren, die onder Gods zon en regen groeiden, die door mensenhanden zijn omgehakt en samengelegd tot een kruis. Jezus stierf zichtbaar voor de mensen aan dat zichtbare kruis. Opdat de mensen zichtbaar gered zouden worden!

Liefdadigheid is zicht- en tastbaar

of zij is geen liefdadigheid, die uit Gods liefde vloeit. Gods liefde wil in Zijn kinderen dadig, tot daad worden, concreet grijpbaar. Mensen moeten er iets aan hebben, moeten er houvast aan hebben. Ze moeten er van kunnen eten en drinken, zich er mee kleden, zich er aan te slapen leggen, zoals een kind zich op moeders schoot te slapen legt aan haar hart. Indien in de liefdadigheid der Godskinderen niet het hart van Jezus klopt, zijn zij geen kinderen Gods, maar volgers van een schone theorie, die helaas een illusie is...
Maar zomin als Gods liefde voor ons illusoir is, zomin mag Gods liefde voor de mensen rondom ons illusoir zijn!

Daarom moeten wij Gods liefde in onze harten laten werken, Gods liefde ons doen en laten laten regeren. Dan zullen wij blijmoedige gevers worden, die door God bemind worden. En omdat de liefde Gods in ons hart is uitgestort, zullen wij die liefde laten uitvloeien, laten heenvloeien tot hen, die haar nodig hebben.

De liefde kent geen grenzen

Dan wordt niet meer gevraagd: Is die hulpbehoevende wel lid van onze kerk? Want dan zouden wij nog onder de wet zijn; de Joden onderscheiden nog vrienden en vijanden. Dan vragen wij ook niet meer: Levert het wel profijt op voor onze gemeenschap? Want dan zouden wij ons laten leiden door motieven van economische aard. Van zulke motieven tot een nazistische practijk is niet zo'n grote stap. Dan vragen wij ook niet meer: Moet de overheid zoiets eigenlijk niet doen? Want dan zouden wij zijn als mensen, die aan de kant van de kade staan te kijken naar het verdrinkende kind in de gracht, en die debatteren over de vraag, wie eigenlijk het meeste belang heeft bij de redding van dat kind. Het kind is dan verdronken vóór het uit het water gehaald wordt.

De liefde is vindingrijk

Dat geldt warempel niet alleen voor jongemensen, die in hun liefde gedwarsboomd worden; zij vinden wel wegen waarop zij elkander tóch ontmoeten...
Dat geldt niet alleen voor de moeder, die bijna de eindjes niet aan elkaar kan knopen, en die er tóch in slaagt nog een royale knoop te maken...
Dat geldt niet alleen... neen dat geldt voor allen, die met Jezus verbonden en met Hem een avontuur begonnen zijn. Zij worden vindingrijk. Zij vinden altijd iets en iemand om te helpen. Zij vinden altijd mogelijkheden om te helpen. Zij vinden altijd mogelijkheden om helpers te helpen.

Die Liebe ist eine Himmelsmacht

Ik weet echt niet, waarin deze zin staat, maar in ieder geval niet in een moderne schlager. Maar wat doet het er toe? Het is waar! De liefde vergaat nimmer meer. De liefde is een onoverwinnelijk macht. De liefde is de invasie van de hemel op aarde. En eens zal de aarde in al haar delen de zegen ervaren van deze overwinnende liefde van God in Christus.
Neen, met al ons diaconaal werk — al breidden we het duizendvoudig uit! — kunnen wij niet een nieuwe wereld in het aanzijn roepen... Maar we kunnen wel tekenen oprichten van ons geloof in de komst van dat Rijk, dat God wil geven, omdat God heel wil maken. Diaconaal werk is eschatologisch gericht. Het is een profetie van wat komen gaat. Het is een uitdaging aan de duivel en zijn trawanten. Een gemeente, die gelooft in de toekomst, die haar door het Magna Charta van Gods liefde beloofd is, zal — alle menselijke theorieën en staatsinrichtingen en politieke partijprogramma's ten spijt en spot — diaconaal bezig zijn.

Verantwoording

In maart ontvingen we van de *baptistengemeente* te Staveren f 100,—; te Treebeek f 9,20; te Zwolle f 23,73, te Haulerwijk f 25,—; van H. H. te D. H. f 10,—; H. Q. te R. f 12,50; mej. A. D. te S. f 30,—; mej. P. J. te U. f 5,—; H. M. te U. f 3,—; D. v. d. V. f 6,—.
We danken alle gevers hartelijk. En we vragen u allen: Geeft met blijdschap, óók voor de Tabitha-Bouwaktie. Bezorgt ons maar heel veel werk door uw overboeking op postrekening 1 02 85 58 ten name van Tabitha-Bouwaktie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

H. Ploeger

Mededelingen

Het adres van de penn. van de Bapt. Gem. te Assen, de heer L. K. de Jonge, is thans: *Thorbeckelaan 10, Assen.*

Het juiste telefoonnummer van ds G. van 't Wout, Orionweg 261, IJmuiden is: 02550-2279.

AV—1965—ARNHEM
Laatste herinnering!
Willen alle gasten en afgevaardigden van de komende Algemene Vergadering uiterlijk 12 april a.s. hun deelname-formulieren ter post bezorgen?
Aanmeldingen ná 13 april ontvangen worden door ons niet meer in behandeling genomen voor zover het logiesverzorging betreft.
We rekenen op uw medewerking!
De voorbereidingskommissie.

RADENKONFERENTIE IJSSELGEWEST

Het IJsselgewest hoopt zaterdag 24 april een radenkonferentie te beleggen in de baptistenkerk te Zutphen, Burg. Dijckmeesterweg 41. Aanvang 9.30 uur.
Agenda o.a.:
Bespreking over de Algemene Vergadering 1965. (Het „Rode Boek" meenemen).
Ds J. v. d. Veen uit Zwolle: *„Kunnen we geestelijke en materiële leiding in de gemeente scheiden?"*
Rondvraag en sluiting.

H. D. Dekker.

RADIO - KERKDIENST ALMELO

Het Convent van Kerken zendt op zondag 11 april a.s. *de morgendienst uit van de baptistengemeente te* Almelo *(Geraniumstraat). Aanvang* 10 uur; *voorganger* ds H. Th. Plevier *te Almelo.*

Een afrikaans predikant over
(1) de gemeente van Christus in Kongo

Waarom 54 nieuwe zendelingen?

De baptistenzendeling was de eerste die het evangelie van Christus in Kongo bracht. Het begin en de voortgang van het zendingswerk in Kongo verschillen veel van het werk dat in de aziatische landen is gedaan. De Indiërs, de Chinezen en de Pakistaners waren reeds zeer ver in de beschaving voordat er zendelingen in hun landen kwamen. Zij vervaardigden reeds prachtige gebouwen en duurzame materialen, zij fabriceerden zelf de stoffen en de kleren die zij droegen; enkele van hun koninkrijken waren goed georganiseerd, hun koningen waren rijk en zij bezaten boeken in handschrift of gedrukt in hun eigen grafische vormen.
Het tegendeel was het geval in Kongo; de zendelingen kwamen in ons land toen er nog geen spoor was van moderne beschaving. De zendelingen begonnen hun werk op drieërlei manier:

1. de onderwijzing en de leer van het evangelie, die de grootste plaats hadden;
2. de bevrijding der mensen van het primitieve leven door verstandelijk onderricht in de christelijke moraal;
3. inspanning om de mensen te leren strijden tegen ellendige gebeurtenissen in het verleden en tegen de ziekten.

Al deze dingen remden de nodige vooruitgang. Juist op dit punt hebben wij de hulp van onze moederkerk nodig.
Het verleden was vol moeilijkheden. De zendelingen offerden zich met ernst en blijdschap op om ons met het evangelie van Christus bekend te maken. Dank zij hen en dank zij God zijn wij op de weg van de moderne beschaving gekomen.

De Kongolezen hebben het evangelie aangenomen. Zij werden gedoopt en de gemeente werd gebouwd in dit land. Zij heeft reeds vele heidense en duivelse gewoonten omver geworpen, haar geloof is gekenmerkt door daden die in dit overzicht moeilijk in bijzonderheden zijn weer te geven. Wij danken God zonder eind, en ook de gemeente in Groot-Brittannië, dat ons christen-zendelingen gezonden zijn.

De periode van moeilijkheden

Van 1908 tot 1960 was Kongo en belgische kolonie. Doordat het koloniale gouvernement rooms-katholiek was heeft 't het protestantse school-opvoedingswerk noch aangemoedigd noch financieel gesteund en gedurende de eerste 41 jaren evenmin gelijk gesteld met het officiële onderwijs. Alle geldmiddelen en alle macht van de onderwijsdienst waren ten bate van de rooms-katholieke kerk. De protestantse zendelingen ondervonden tal van moeilijkheden om hun scholen gaande te houden. De protestantse scholen en de leerlingen werden met verachting behandeld, als vreemdelingen in hun eigen land. Wèl werden zij sterk gekontroleerd zodat het de schijn had dat zij indirekt vervolgd werden.
De rooms-katholieke kerk, rijk en machtig, bouwde prachtige lagere, ulo- en nijverheidsscholen in tal van streken. Seminaries vormden paters, moeders, broeders en zusters van gelijk niveau als de europese religieuzen. Als gevolg daarvan is de meerderheid van de gestudeerde Kongolezen rooms-katholiek.
De protestanten hadden slechts gebrekkige lagere scholen, enige bijbelscholen en ook wat kweekscholen, om onderwijzers en predikanten te vormen.
Ondanks te geringe opleiding onzerzijds zijn en waren de protestantse Kongolezen goede arbeiders, mensen van goed gedrag en arbeidzaam. Dat zij door bijbels onderricht een goede geest openbaarden bleef ons schild, en hun karakter maakte hen tot waardevolle mensen voor goede patroons, bóven de katholieken uitstekend.
Intussen hebben wij enkele protestanten onder de intellektuelen van Kongo. Dat zijn zij die er in slaagden op speciale opleidingsscholen te komen en doorzettend waren.
Onze predikanten waren eerst „godsdienstonderwijzer”, uitgekozen door de zendelingen, die hen de verantwoordelijkheid gaven over een gemeente met de titel van predikant en dienend als hulp van de zendelingen.
De predikanten, de onderwijzers en de protestantse godsdienstonderwijzers van Kongo gaven zich in armoede aan het Werk Gods. Voorbeeld: Het jaarsalaris van een godsdienstonderwijzer lag beneden de som van de belasting die hij moest betalen. Elk hunner moest door arbeid aanvullen wat hem ontbrak om de belasting te kunnen betalen. De prijs van een eenvoudig hemd was driemaal hoger dan het maandsalaris van een gediplomeerd onderwijzer. Zij allen moesten de helft van de dag geven aan hun geestelijk werk, en de andere helft was dan bestemd voor hun broodwinning. De hulp van de kerk was onvoldoende. Velen verdroegen dit moeilijke leven niet, vooral zij die gestudeerd hadden konden deze opoffering niet opbrengen. Het is droevig te moeten zeggen, dat er ook nu nog zijn die eigenlijk veel te kort komen.
Na de laatste wereldoorlog ontmoette onze kerk een ander bezwaar; het aantal zendelingen liep van jaar tot jaar terug, zodat enige posten verstoken zijn van zendelingen. Deze krisis is vooral voelbaar in Noord-Kongo.

Lichtpunten

Tegen 1932 is onze medische school te

Verantwoording Unie-bureau

In de maand maart zijn in het Unie-Bureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

Voor de E.C.U.:

Noordbergum *f* 70,16; E.E. veen *f* 64,91; Steenwijk *f* 13,21; Winschoten *f* 43,07; Treebeek *f* 108,45; Haarlem *f* 105,47; Harlingen *f* 50,15; Heerenveen *f* 71,68; Amsterdam-W *f* 130,—; Delfzijl *f* 101,18; Zwolle *f* 58,28; Apeldoorn *f* 100,—; Nw. Weerdinge *f* 150,—; N.N. *f* 25,—; Zusterhulp Utrecht *f* 25,—.

Voor de opleiding:

E.E. veen *f* 57,36; Drachten *f* 93,46; Almelo Geraniumstraat *f* 71,62; Treebeek *f* 149,45; Haarlem *f* 84,89; Amsterdam-W *f* 140,—; Delfzijl *f* 63,96; Zwolle *f* 62,83; Apeldoorn *f* 30,—; Nw. Weerdinge *f* 150,—; WdLteH *f* 50,—; N.N. *f* 25,—; JRteB *f* 4,50.

Voor de zending:

2e Exloermond *f* 80,50; Schiedam *f* 70,—; Harderwijk *f* 31,70; Drachten *f* 112,45; Treebeek *f* 208,65; E.E. veen *f* 252,78; Haarlem *f* 127,01; Coevorden *f* 32,33; Den Helder *f* 61,64; Amsterdam-W *f* 200,—; Delfzijl *f* 130,32; Zwolle *f* 87,50; Apeldoorn *f* 120,—; Alphen a/d Rijn *f* 56,60; EBteF *f* 10,—; CvdWteR *f* 5,—; WteE *f* 7,50; SSteD *f* 10,—; Zusterhulp 2e Exloermond *f* 36,50; Pr. Beatrixschool te Deventer *f* 25,—; Gr. v. Prinstererschool, Hengelo (O) *f* 26,99; Chr. School 2e Exloermond *f* 15,—; Chr. Nat. ULO Het Kompas, Delfzijl *f* 40,43; Sav. Lohmanschool Hengelo (O) *f* 25,—; De Chr. School Staveren *f* 21,—.

Voor ‚Noodfonds':

Emmen *f* 84,97; Drachten *f* 93,85; Vroomshoop *f* 130,—; Zondagsschool Groningen-Z *f* 20,—; Rotterdam-Z *f* 98,30; Groningen-N *f* 99,91; Amsterdam-W *f* 137,50; SdGteE *f* 5,—; Zwolle *f* 33,64; Heerenveen *f* 244,18; Eindhoven *f* 163,—; Delfzijl *f* 68,26; Apeldoorn *f* 93,75; Groningen-Z *f* 228,03; NBJB den Haag *f* 8,40.

Voor het ‚10-cts-fonds:

Steenwijk *ff* 11,12; Treebeek *f* 77,48; Apeldoorn *f* 35,—; Drachten *f* 41,—; Emmen *f* 75,—; Haarlem *f* 100,—; Delfzijl *f* 63,10; Amsterdam-W *f* 40,—.

Voor de kerkbouw te Drachten:

AD te D *f* 100,—; mevr. HKteD *f* 10,—.

Hartelijk dank aan alle vele gevers en geefsters.
Giro 9 2 6 0 t.n.v. de Unie van Baptisten Ge meenten in Nederland, Amsterdam corr. adres Arnhem.
Giro 1 5 0 4 t.n.v. de Bouwstichting der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, Amsterdam, corr. adres Arnhem.

T. Jansma

Yakusu erkend door het belgische gouvernement (de medische school van de amerikaanse baptistenzending van Sona-Bata was voordien reeds erkend). Van toen aan werden de verplegers van Yakusu bekend als de meest intelligente en de ijverigste verplegers van heel Kongo. Elf jaren vóór de onafhankelijkheid van Kongo subsidieerde het belgische gouvernement een aantal van onze scholen. Wij zijn het belgische gouvernement daarvoor dankbaar.

Onze zendelingen hebben, uit verlangen om het onderricht zoveel mogelijk te stimuleren, uit toegestane subsidies drie medische scholen gesticht: een in het zuiden, een in het midden en een in het noorden van het land.

(slot volgt)

Een nieuw boek over de baptisten en het baptisme

J. D. Hughey e.a., Die Baptisten, Stuttgart: Evangelisches Verlagswerk, 1964. Deel 2 in de serie: ,Die Kirchen der Welt'. 282 blz. Gebonden ca. DM 25,—.

Met vreugde kondigen wij u de verschijning aan van een nieuw boek over de baptisten, hun opvattingen, gewoonten, historische ontwikkelingsgang en huidige plaats. Het boek is een uitgave van Evangelisches Verlagswerk in Stuttgart en verscheen eind vorig jaar als deel 2 in de serie: ,Die Kirchen der Welt'. In dezelfde serie kwam in 1959 als eerste deel reeds een beschrijving van de (Grieks-) Orthodoxe kerk uit.

De redactie van dit nieuwe boek was in handen van dr J. D. Hughey. Enkele jaren geleden verscheen van zijn hand een pocketboek over de baptistengemeenten, dat ook in menig baptistengezin in ons land een plaats gevonden heeft. Aan de totstandkoming van het nieuwe werk hebben negentien auteurs meegewerkt: 7 Amerikanen, 3 Engelsen, 3 Duitsers, 2 Zweden, 1 Argentijn, 1 Nederlander, 1 Nigeriaan en 1 Noor, wel een internationaal samengesteld gezelschap dus!

Om u een indruk van de inhoud te geven — het gaat hierbij slechts om een aankondiging, uiteraard niet om een bespreking — volgen hieronder de titels van de diverse hoofdstukken, met daarachter de namen van de schrijvers:

1. Eenheid en verscheidenheid (Hughey).
2. Evangelisatie en zending (Middlebrook).
3. De doop der gelovigen (Beasley-Murray).
4. Onderdompeling (Schneider).
5. De betekenis van de doop (Engelsen).
6. De gemeente van gelovigen (Luckey).
7. Autonomie en samenwerking (Brandsma).
8. De baptisten en de godsdienstvrijheid (Westin).
9. Opvoeding en onderwijs (Dobbins).
10. Groeiende belangstelling voor sociale vragen (Lahrson).
11. De oorsprong van de baptisten (Duncan).
12. Geschiedenis van de engelse baptisten (West).
13. Amerikaanse en canadese baptisten (Torbet).
14. De baptisten op het vasteland van Europa (Rudén).
15. De baptisten in Azië en Australië (Moore).
16. De baptisten in Latijns Amerika (Canclini).
17. De baptisten in Afrika (Patterson).
18. De Baptisten-Wereldalliantie (Nordenhaug).
19. De baptisten en andere christenen (Wieske).

Zoals u ziet, handelen de hoofdstukken 1 t/m 10 over de opvattingen en inzichten der baptisten, terwijl in de hoofdstukken 11 t/m 19 hun historische ontwikkelingsgang en de huidige situatie geschetst worden.

Enkele bijlagen met gegevens over de schrijvers en met cijfer- en adressenmateriaal verhogen de waarde van het boek. Voorts bevat het een uitvoerige literatuurlijst, de statuten van de Baptisten-Wereldalliantie en die van de Bund Evangelisch-Freikirchlicher Gemeinden in Deutschland. Het is gedrukt op goede kwaliteit papier, in linnen band gebonden, en wordt compleet met stofomslag geleverd. We verwachten, dat onze voorgangers en de andere leidinggevende broeders en zusters, alsook onze jeugdleiders, er met belangstelling kennis van zullen nemen.

Groningen. J. A. Brandsma.

Drentse bondsdag te Emmen

Maandag 19 april a.s. wordt weer te Emmen onze jaarlijkse bondsdag gehouden, ditmaal in *Concertzaal Grevink* aan de Markt aldaar. Aanvang 10 uur, sluiting plm. half 4.

Middagpauze van plm. half 1 tot half 2. Neemt Uw boterham mee. Consumpties verkrijgbaar.

Programma's worden de gemeenten toegezonden.

D.M.

Lezers aan het woord

Gemeente en Overheid

Waarde br Van Dam,

Ik vond het prettig dezer dagen in mijn dagblad „Nieuwe Haagse Courant", de opmerking terug te vinden die U in De Christen 3773 gemaakt hebt over de verhouding Kerken/Overheid. U heeft m.i. in dat korte artikel terecht gewezen op het gevaar dat er voor de kerken schuilt in een daad, als gesteld door de gemeenteraden van Zevenbergen en Bemmel ten behoeve van de financiële positie van enige kerken in genoemde gemeenten. In bepaalde omstandigheden kan zùlk een daad soms zo onschuldig lijken, dat niemand vraagt naar de konsekwenties, die er aan verbonden kunnen worden. Geld aannemen verplicht tegenover de gever en stelt de ontvanger in een al of niet beredeneerde positie van horigheid tegenover hem. Formeel moge de vrijheid van spreken en handelen al in het geheel niet aangetast zijn, een eventueel protest tegen Overheidsdaden zal onwillekeurig op gedempte toon worden uitgebracht. De roeping der gemeente eist volledige vrijheid van spreken en handelen tegenover aardse Machten. De broeders, die wat huiverig staan tegenover het aanvaarden van een „gift" van de Overheid als bijdrage voor één keer ter tegemoetkoming in de extra hoge kosten van kerkbouw in de tegenwoordige tijd, voelen m.i. terecht, dat daaraan toch wel een enigszins bedenkelijke kant zit. De staatsvormen kunnen zich wijzigen en tegenover een andere Overheid geplaatst, zou de gemeente in de knel kunnen komen.

Mag ik nu nog een opmerking maken over Uw sterretje, geplaatst onder een ingezonden stuk van W. Hessels in De Christen nr. 3769?

Wat in dat ingezonden stuk behandeld wordt, is een heet hangijzer, want het betreft het beginsel van de Vrije Kerk in de Vrije Staat, zoals wij dat kennen en in ons land geregeld is bij de wet van 10 september 1853, Staatsblad 102.

Ik geloof niet dat men kan zeggen, dat in Nederland Kerken door de Overheid worden „erkend". Welke normen zou ze — zo redeneert men wel terecht — voor die erkenning moeten aanleggen? Naar welke norm zou zij moeten vaststellen, wat een „Kerk" is? Wel bestaat er een lijst van „bij de Overheid bekende kerkgenootschappen". Op die lijst wordt elke groep mensen ingeschreven, die een kerkgenootschap hebben geïnstitueerd en dit onder overlegging van stukken, op die mededeling betrekking hebbende. Dat kerkgenootschap krijgt kennisgeving van het nummer, waaronder het staat ingeschreven en heeft daardoor rechtspersoonlijkheid.

't Verschil is dus: *„erkend zijn door"* en *bekend zijn bij* de Overheid".

Met broederlijke groet,

Den Haag, 2 april 1965 J. Louw

Advertenties

16 april 1965 81e jaargang Nr. 3778

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

VASTEN VERWAARLOOSD ?

Baptisten vasten niet. Wij hebben in een nog niet zo ver verleden wel eens een enkele maal een zogenaamde „zelfverloocheningsweek" gehad, die dan daarin bestond dat de rokende mensen een week niet rookten en hun rookgeld voor een goed doel besteedden. Natuurlijk rookten vele rokers rustig door en betaalden in de meeste gevallen een bedrag gelijk aan hun rookgeld van een week voor het goede doel. Maar met een zinvolle vasten, waarbij het in elk geval niet gaat om geldsparing voor een goed doel had dat niets te maken. Misschien dat een aantal forse rokers zichzelf op de rug klopte omdat ze zo flink waren geweest een hele week niet te roken, dan moet ik toegeven dat dit in elk geval een stukje winst was. Maar vasten doen baptisten niet.

Vasten in de bijbel

We weten wel wat vasten is: Zich tijdelijk of periodiek voedsel, soms alle voedsel, ontzeggen, in godsdienstig verband met het oog op de bevordering van meer gerichte vroomheid, als uiting van schuld, droefheid en rouw, als een geeslijk gebaar om de echtheid en de pure bedoeling gestalte te geven, als een geestelijke offerande aan God. In vele godsdiensten komt de vasten voor als een voorschrift. In het kader van de christelijke religie zijn er katholiserende kerken die de vasten hebben bewaard. De reformatorische en doperse kerken kennen haar als zodanig niet. Komt het daar wel voor, dan is het van allerindividueelste aard.
In Israel was de vasten een vrijwillige handeling, behalve op de Grote Verzoendag. In het joodse leven na de ballingschap, sinds Ezra, was het een van de belangrijkste handelingen in de joodse godsdienst. Jezus en zijn discipelen hebben tijdens hun openbare optreden niet gevast, „want bruiloftskinderen kunnen niet vasten als de bruidegom bij hen is". Jezus' eten en drinken met de zijnen was voor de puriteinen zelfs aanleiding hem uit te maken voor een vraatzuchtig mens en een wijnzuiper. Jezus stond wel zeker positief tegenover vasten: Er komt een tijd dat de discipelen wèl zullen vasten. In de bergrede wijst Hij op een zinvoller vasten, en ook de oude gemeente blijkt de vasten te hebben gehandhaafd blijkens Hand. 13 en 14.
De kerk van de reformatie staat afwijzend tegenover de vasten als een aantasting en beperking van het christelijk „vrijheids" beginsel. De roomskatholieke kerk onderscheidt vasten en onthouding. Bij onthouding ontzegt men zich alleen de vleesspijzen en onder vasten wordt verstaan het zich beperken tot één volle maaltijd, waarbij wel vlees gebruikt mag worden. Vrijdag is een onthoudingsdag. Daarboven is er een aantal vasten- en onthoudingsdagen aangegeven, waarbij het mogelijk is om vanwege de kerkelijke overheid dispensatie te verkrijgen. De grote vasten is de voorbereidingstijd voor de pasen, beginnende op aswoensdag en eindigend op paaszaterdag om 12 uur. De Orhodoxe Kerk kent nog strengere voorschriften dan de roomse kerk.

Waarachtig christelijk?

We hebben boven deze regels de vraag gesteld of de vasten verwaarloosd is. Dat betekent, dat wij de vraag stellen of vasten ondanks de principiele afwijzing in de reformatie, niet echt bijbels en tevens waarachtig christelijk is.
We mogen stellen dat vasten aan het christelijk leven een vorm en stijl kan geven die waarachtig indrukwekkend is, levenverdiepend en verkondigend. Vasten kan een juist en nimmer misleidend antwoord zijn op de vraag waarin wij ons onderscheiden van hen die niet geloven. Vasten maakt namelijk ons „recht" op voedsel betrekkelijk: wij zijn zondig en schuldig en hebben het recht op het leven verbeurd. De tijd van vasten en onthouding heeft te maken met geringheid, ootmoed en bescheidenheid. Zoals er een tijd van feestvieren is, als een voorsmaak van het eeuwige feest van verlossing en bevrijding, zo is er ook de tijd van droefheid en rouw over de zonde: samen met de Joden en de Romeinen hebben wij Jezus gekruisigd. En het is louter genade dat wij samen mogen opstijgen tot de maaltijd der vreugde: brood en wijn met Jezus in Zijn koninkrijk. In de tijd van vasten offert de gelovige zijn Heer een hart van verslagenheid en zondebewustheid.
Met pasen gaan we eieren eten en paasbrood, we stoken paasvuren en schieten op noten. Welja, waarom niet. Wat de oude heidenen ermee bedoelden weten

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **En laten wij alzo door onze opstanding en ons leven de wereld als met de stukken bewijzen, dat Hij metterdaad de Opstanding en het Leven is.** (Ds J. Overduin in een paastoespraak.)

we al niet eens meer. Vruchtbaarheidsriten zeggen ons niets meer, want de sexualiteit is al lang ontmythologiseerd. Waarom zouden we niet spelen en feestvieren met ik weet niet wat! Maar we vieren haast altijd feest, en er zijn haast altijd eieren en een stuk vlees op tafel. Laat het dan nog niet zo zijn in elk huis, onmiddellijk toegegeven, maar we eten en drinken steeds meer. En de cijfers die dat bewijzen liegen niet. We krijgen al meer „rechten". Het zal niet heel lang meer duren dat we een vierdaagse werkweek hebben. En we zullen hem nemen ook. Ik geloof ook niet dat de problemen van de vrije tijdsbesteding dan zo groot zijn: we hebben immers steeds minder tijd! Hoe weten we, dat de tijd en het eten van God is. Bidden voor het dagelijks brood heeft haast geen zin meer: Dat is zeker voor ieder. Ik vraag mij af, of wij de discipline en de oefening van vasten en onthouden nog wel aan zouden kunnen.

Baptisten vasten niet. Nog niet. Misschien nooit? Misschien zullen we het eens doen. Net zo als de oergemeente het deed, en daarmee beter wist wat het is: te wachten op de Heer en Zijn Rijk.

Ph. L. (Gn)

IN DE LEER

LITURGIE (5)

GEBEDSDIENST

De dienst van het Woord is tegelijk dienst van het gebed. Eigenlijk is daarmee het aandeel van de gemeente in één woord omschreven. Wij komen in de kerk om Gods woord te horen en tot Hem te bidden. Dat geldt van alle handelingen die de gemeente verricht.

Is dit niet wat te algemeen? In een dienst zingen, belijden en offeren wij toch ook. Kunnen deze handelingen onder „bidden" worden gerangschikt? Het hangt er maar vanaf hoe ruim wij de grenzen trekken.

In de eerste plaats kunnen we „bidden" in algemene zin verstaan. Alle spreken tot God is gebed, of dit gebed nu gezongen of gesproken wordt. De lofprijzing en de belijdenis zijn in diepste wezen gebed tot God en niet voor niets noemen wij ons gezangboek Lofzangen en gebeden. Een beetje toegespitst: ons gezangenboek is ons gebedenboek en wij nemen het mee naar de kerk om er uit te bidden tot God.

Dat is anders dan wij het gewoonlijk beleven. Over het algemeen zingen wij graag in onze diensten maar of wij ons eigen zingen beleven als bidden tot God is lang niet zeker. Een enkele keer zegt de voorganger het er daarom bij, dat wij een bepaald lied biddend moe ten zingen, maar dat geldt eigenlijk van elk lied. De kerkdienst is gebedsdienst en ons zingen is daarvan niet uitgezonderd.

Vervolgens wordt er in de dienst ook gebeden in de engere zin van het woord. Dat doet gewoonlijk de predikant als voorbidder van de gemeente. Gewoonlijk doet hij dat twee keer. Betrekkelijk kort na het begin en betrekkelijk kort voor het einde. De eerste keer zegt hij: „Laat ons bidden" en de tweede keer zegt hij: „laat ons danken". Ik maak mij sterk dat hierbij nog een klein beetje de gedachte meespeelt aan het openen en sluiten van een bijeenkomst met gebed. Vooral bij dat dankgebed. Dat blijkt bijvoorbeeld duidelijk bij een doopsbediening of avondmaalsviering. In beide diensten wordt meer gebeden dan gewoon maar toch worden gewoonlijk beide met dankzegging gesloten.

Toch is de functie van het gebed in engere zin een andere. Op basis van de gehele dienst van gebed nadert de gemeente nog op andere wijze tot God. Want er zijn ook zoveel bizondere dingen die tot God gezegd moeten worden. Wij moeten Hem onze zonden belijden en bidden om vergeving. Wij moeten Hem vragen om de opening van zijn Woord en om de verlichting met de Heilige Geest. Wij moeten voorbede doen voor de gemeente en voor de wereld. Er is altijd zoveel te zeggen, ook, ja juist tot God en dat kan niet alles in de woorden van een lied. Daarvoor is het rechtstreekse gebed nodig.

Op zichzelf is er geen enkele reden om uitsluitend twee keer per dienst te bidden. In principe kan het wel in één keer en ook wel in drie of vier keer. Voor God maakt dat niets uit. Voor ons echter wel en daarom verdient het aanbeveling om de gebedslast in enkele keren te vervullen. De eerste keer zouden wij dan God onze zonden kunnen belijden en Hem kunnen bidden om vergeving. En we zouden in dat gebed Hem tevens kunnen danken voor het wonder van Joh. 3 : 16 dat ons vergeving waarborgt. We zouden dit gebed zingende kunnen beginnen en ook weer met een lied kunnen afsluiten. Maar we zullen er goed aan doen ons ook in het gebed te beperken tot de zaak waar het om gaat.

Maar dreigt dan niet het gevaar dat we elke week hetzelfde horen en zeggen? Als dat zo is, wat dan nog? Moet het persé telkens weer anders gezegd worden? Iedere voorganger weet hoe moeilijk het is om het in het gebed telkens weer anders te zeggen. Laten wij toch niet te bang zijn voor herhaling in de gebeden.

Een tweede keer zouden wij God kunnen vragen om Woord en Geest. Ter inleiding van schriftlezing en preek. Na de preek is een kort gebed van dankzegging en geloofsbelijdenis op z'n plaats, terwijl er ook alle reden is voor een apart gebed van voorbede.

Dat maakt vier gebeden in totaal. Dat vinden we misschien wat veel. Maar het is ook niet nodig dat al deze gebeden door de voorganger worden uitgesproken. Er is niets tegen en veel voor wanneer deze dienst der gebeden niet door de voorganger maar door leden van de raad of van de gemeente wordt verricht.

Tenslotte nog iets over gebedstucht. Wie in de samenkomst van de gemeente voorgaat in gebed moet dat doen als dienaar en niet als privé-persoon. Hij bidt met een bepaalde taak en terwille van de gemeente moet hij zich bij zijn taak houden. Als hij moet bidden om de opening van het Woord en om de Heilige Geest, dan moet hij niet bidden voor de zieken. Als hij bij het avondmaal moet danken voor brood of beker, dan behoeft hij niet te danken voor de preek. Het is niet slecht maar het doet niet ter zake, althans op dat moment niet.

Evenzo moet hij die bidt niet vergeten dat hij uit naam van de gemeente tot God spreekt. Hij moet het daarom zo doen dat de gemeente hem in dat gebed volgen kan. Geen verheven taal waarbij geen zinnig mens zich iets kan voorstellen. Ook geen meditatie over wat voor thema dan ook. En vooral kort. Een paar minuten voor elk gebed is lang genoeg, zeker voor de luisteraars.

J.R.

Kerk Amsterdam-C. afgekeurd

Verleden week woensdag heeft de bouwpolitie van Amsterdam de kerk van de baptistengemeente Amsterdam-C., in de Kerkstraat, gekeurd en bouwvallig bevonden. Diensten en bijeenkomsten in het gebouw werden dadelijk verboden.

Zijn we goed ingelicht dan maakt de gemeente Centrum thans gebruik van de nieuwe Herdenkingskerk in Amsterdam-West.

De gemeente Centrum bezat reeds tal van jaren het pand Kerkstraat 208 — *een geïllustreerd tijdschrift noemde het eens ‚De smalste kerk van Nederland'* — als gemeentecentrum. Meerdere keren werd het oude pand, in de binnenstad van Amsterdam, verbeterd en gerestaureerd.

In de rubriek Bij ons in de gemeente maakten we er enkele weken geleden reeds melding van, dat een plan- en bouwkommissie was geformeerd die tot taak kreeg op zo kort mogelijke termijn kapitaal bijeen te brengen voor de bouw van een nieuw centrum. De afkeuring van het gemeentecentrum in de Kerkstraat kan de bouw van een nieuwe kerk alleen maar verhaasten.

We wensen de gemeente Amsterdam-C. sterkte toe bij de krachtsinspanning die nu gevraagd wordt!

v.D.

Vrouw, waarom weent gij?

(Joh. 20 : 13a).

Wir setzen uns in Tränen nieder. . ., zingt het koor in de Mattheus Passion als Jezus is gestorven en in Zijn graf gelegd. Natuurlijk, op het kerkhof mag je schreien. Om uiting te geven aan je verdriet en óók omdat alle leven tenslotte zichzelf dood loopt in de kilte van het graf. Omdat de dood triomfeert. Weende Jezus ook Zelf niet toen Hij op de begraafplaats van Bethanië bij het graf van Zijn vriend Lazarus stond?
Maria weende. Hoewel het pasen was geworden. Maar door haar betraande ogen heen kon zij dat niet zien. Zij was overmand door haar verdriet: De Meester is niet meer. Zelfs Zijn dode lichaam is er niet meer.
Dan klinkt het haar tegen: Vrouw, waarom weent gij? Dát is de boodschap van pasen.
Wij zien naar het graf en ervaren de absolute macht van de dood. We mógen wenen. We mogen rouwen om hen die van ons zijn heengegaan. Een witte begrafenis kan op zinvolle wijze uitdrukking zijn van ons geloof. Maar we mogen óók in het zwart gaan. Vanwege des vijands onderdrukking. Die laatste vijand moet nog overwonnen worden.

Aan rustige wateren

Huil niet, Maria!

En toch, huil niet Maria! Droog uw tranen. Want de Heer, uw Heer, is waarlijk opgestaan. Hij is opgewekt uit de doden als eersteling van hen die ontslapen zijn. Zijn graf is leeg. Hij leeft.
Daarom kan Maria haar tranen drogen. Nee, God zèlf wist alle tranen weg. De droefheid wordt tot blijdschap: de dood is verzwolgen in de overwinning die Jezus Christus bevocht. Hij is de Opstanding en het Leven. Huil niet, Maria. Droog uw tranen. Hij leeft, uw Meester, Die óók gezegd heeft: Wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven, en een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven. Dood, waar is uw overwinning?

* * *

Door de opstanding van Jezus Christus is ons verdriet geen hopeloosheid. Wij mogen wenen. Maar als weenden wij niet. Ons schreien is niet onbedaarlijk meer. Door onze tranen heen kunnen we Hem zien, Die leeft. Die de eersteling is van hen die in Christus ontslapen zijn. Hij is de belofte, die eenmaal in vervulling zal gaan. De graven zullen geopend worden. Zoals op de eerste paasdag de steen van Zijn graf werd gewenteld, zo zullen àlle graven ontsloten worden en het Leven zal er binnenstromen. Daarom, huil niet langer. Het is pasen geworden. En het zàl pasen worden. Als Hij Zelf bij ons zal zijn. Dan zal Hij alle tranen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geklaag . . . Huil niet langer, Maria. Uw Meester leeft. Hij heeft overwonnen en zal Zijn Woord waar maken: Wie in Mij gelooft zal leven! Maria, gelooft gij dat? Sta dan op uit uw verdriet en zing! Zing:

Heil'ge dag! De Heer verrees Halleluja!
Wereld, leg nu af uw vrees! Halleluja!
Die aan 't kruis droeg onzen nood, Halleluja!
kocht ons vrij van zonde en dood. Halleluja!

Heft uw zangen dan omhoog, Halleluja!
richt op d'eeuw'gen God het oog. Halleluja!
Wereld, loof Hem onbevreesd: Halleluja!
Vader, Zoon en Heil'gen Geest! Halleluja!

v.D.

Uit ons Unie-Bureau

Opnieuw kan ik hierbij een paar amendementen meedelen, die ingediend zijn op voorstellen, voorkomende op de agenda van de komende Algemene Vergadering der Unie. De in het vorige nummer gepubliceerde amendementen worden tevens weer vermeld daar deze helaas inkompleet in De Christen verschenen. Hier volgen de vijf amendementen zoals die tot nu toe binnengekomen zijn, en wel in de volgorde van de punten van de agenda der Algemene Vergadering:

I. Betreffende punt 8a. (voorstel van de uniecommissie tot wijziging en aanvulling van artikel 4 van het Huishoudelijk Reglement) stelt de gemeente Hengelo als amendement voor: in de toelichting „en punt 3" in te voegen zodat de toelichting dan als volgt luidt: De Unie-Commissie is bereid bij aanvaarding van het voorstel van Delfzijl (voorstel 1 bij punt 9b der agenda) tot benoeming van een studiekommissie punt 1 en punt 3 van haar voorstel onder te brengen bij die kommissie.

II. Betreffende dit voorstel van Delfzijl (voorstel 1 bij punt 9b.) zijn van de gemeenten te Sneek en te Utrecht amendementen ontvangen.

De gemeente te Sneek, van mening dat het de voorgestelde studie niet bevordert wanneer vijf van de zeven deelnemers aan deze studie geen funktie bekleden in de huidige organisatie, amendeert het ter tafel liggende voorstel Delfzijl in die zin, dat gelezen dient te worden:

a. 5 leden die nog of zeer recent (de laatste 4 jaren) bij de arbeid der Unie en zijn kommissie-arbeid betrokken zijn, resp. zijn geweest.

b. 2 leden die niet direkt bij de huidige organisatie betrokken zijn, resp. zijn geweest.

III. De gemeente te Utrecht amendeert dit voorstel van Delfzijl als volgt:
te lezen na.. „voorgesteld aan de A.V. 1966" het volgende: Deze kommissie dient te worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de Unie Commissie en de Permanente Commissies.
Toelichting: De gemeente te Utrecht meent dat het noodzakelijk is de kommissie te doen bestaan uit leden die uit ervaring weten hoe het uniewerk funktioneert. Slechts een volledig terzake kundige kommissie kan tot gedegen voorstellen komen.

IV. Betreffende punt 25 f 1. (voorstel Arnhem) amendeert de gemeente te Hengelo het amendement van de Unie Commissie (zie het prae-advies van de UC) in die zin, dat „en goedkeuring van" geschrapt wordt en het amendement als volgt gelezen wordt: Deze voorwaardelijke toelating geschiedt onder mededeling aan de Algemene Vergadering, terwijl de normale procedure van onderzoek gehandhaafd blijft.

V. Betreffende punt 25 f 2. (voorstel Dokkum) heeft de gemeente te Sneek het volgende amendement ingediend:
De gemeente Sneek, van mening dat de gemeente te Dokkum een belangrijke zaak aan de orde stelt, amendeert het ter tafel liggende voorstel (25 f 2. der agenda) in die zin, dat de Unie Commissie verzocht wordt in zijn uit te brengen rapport ook de mogelijkheden te betrekken die het seminarium te Rüschlikon biedt.
Toelichting: In het jaarverslag van de C.v.d.O. en Seminarium (paragraaf B. d. 3) merkt de rector van het seminarium op, dat de „bijscholing" van voorgangers vooralsnog „wegens gebrek aan tijd en mogelijkheden" niet kon plaats vinden. (Moet hier een tegenspraak van het door de U.C. aan de C.v.d.O. gevraagde prae-advies op het voorstel Dokkum worden gekonstateerd?). De gemeente te Sneek heeft er begrip voor, dat ons eigen opleidingsinstituut om de door de rector genoemde redenen op het ogenblik de noodzakelijk gebleken na- en bijscholing niet kan realiseren. Om die redenen en ook om het waardevolle van een dergelijke kursus in internationaal milieu en op internationaal niveau, verdient het aanbeveling te onderzoeken of gebruik gemaakt kan worden van de „Summerschool" van het seminarium te Rüschlikon.

De Unie Commissie, c.q. C.v.d.O. zou in die jaren waarin een dergelijke kursus in het seminarium te Rüschlikon wordt gehouden, een nader te bepalen bedrag (bijvoorbeeld ƒ 1000,—) kunnen voteren waardoor het mogelijk wordt een nader te bepalen aantal voorgangers (bijvoorbeeld vier), na van hun gemeenten daartoe verlof te hebben gekregen, aan deze bijscholingskursus deelneemt.

De raden en gemeenten nemen deze vijf amendementen natuurlijk wel bij de besprekingen van de diverse agendapunten mee in beschouwing.

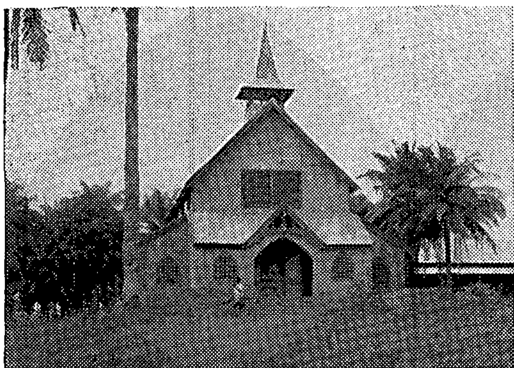
T. Jansma

Beroepingswerk

Beroepen: te Scheveningen, J. Bosma te Arnhem.

Bezoek aan Upoto

In januari j.l. vernamen we, dat onze uitrustingen, die reeds sinds 1963 in Upoto waren opgeslagen, aan de hebzucht der plunderende rebellen waren ontkomen. Direct daarop hebben we toen onze collega's, die daar waren teruggekeerd, verzocht om de goederen naar Sona Bata te verzenden, daar wij ze hier erg hard nodig hebben en omdat er toch voorlopig geen enkel uitzicht is om naar Irema te gaan. Enkele weken geleden ontmoetten we ds Koli in Leopoldville; hij verzocht ons om persoonlijk naar Upoto te komen en de verscheping te regelen, daar de zendelingen overbelast zijn en de goederen niet voor directe verzending gereed stonden.
Zo vertrok ik zondag, de 14e maart, tesamen met ds Koli, die terugkeerde van een conferentie. Zes uur 's morgens verliet het vliegtuig Leopoldville voor een rechtstreekse vlucht naar Lisala. Om 9.15 uur stonden we daar aan de grond. We werden verwelkomd door de fam. Koli en een der BMS-zendelingen. Per auto reden we door Lisala op weg naar Upoto. De plaats zag er haveloos en verlaten uit. Nog geen tien procent van de 30.000 inwoners is teruggekeerd, hetgeen te begrijpen is, als men weet, dat de rebellen zich nog steeds binnen 200 km. afstand ophouden. Meters hoog gras en ander gewas tieren welig langs de wegen en tussen de verlaten woningen en belemmeren het uitzicht. Grote gedeelten van de wegen zijn weggespoeld door de regens van de laatste maanden.
In Upoto was het al niet veel beter. Er stond een grote groep mensen op ons te wachten. Zij stonden op het punt naar de kerk te gaan. 't Deed me goed om al die bekende gezichten weer te zien, ofschoon het doorstane leed der laatste maanden zijn sporen erop had achtergelaten.
„Blijft U nu weer voor goed bij ons?" was de vraag uit aller mond. En het was deze vraag die mij gedurende de hele week van mijn verblijf aldaar achtervolgde, en om uitleg vroeg.
Na met wat opgefrist te hebben, want het was reeds erg warm, ben ik met hen naar de kerk gegaan. Het was indrukwekkend om te midden van al hetgeen ik die morgen reeds had gezien en gehoord, de gemeente te horen zingen tot eer en prijs van God voor het Heil ons in Christus Jezus geschonken.

De kerk in Upoto.

Upoto en Pimu zijn enkele van de nog zeer weinige zendingsposten in Boven-Kongo, die door zendelingen zijn bezet. In Upoto bevinden zich twee echtparen en één zendelinge, die samen met ds Koli en zijn vrouw het werk op de post beheren. In de gemeente gaat het werk door, ofschoon er na de bezetting der opstandelingen een zuivering heeft plaats gehad onder de leden. Meerderen van hen waren om verschillende redenen naar de rebellen overgelopen, terwijl anderen zich aan plundering hadden schuldig gemaakt.
De Bijbelschool, die ik twee jaar geleden met 30 studenten achterliet telt momenteel nog maar 4 studenten. De anderen zijn nog steeds niet teruggekeerd uit vrees voor een herhaling der doorstane gebeurtenissen.
De Middelbare School, die in 1963 werd geopend, heeft alleen een 2e leerjaar. Door gebrek aan leerkrachten was men niet in staat een eerste klas te openen De school telt 30 leerlingen. Ook de lagere school functioneert, maar véél kinderen ontbreken. In de hogere klassen mist men achttien jongeren. Gevreesd wordt dat zij met de Simba's zijn opgetrokken en de dood vonden in een vreselijk bloedbad, dat even buiten Upoto werd aangericht. Enkelen van hen werden geidentificeerd onder de ruim zevenhonderd jongeren, die blindelings voortgedreven door de rebellen ten prooi vielen aan het moordende vuur van de regeringstroepen en de huurlingen bij de herovering van Lisala.
Gedurende mijn verblijf in Upoto was ik dagelijks bezet met het verpakken en ompakken van onze bagage. Enkele kisten bleken erg aangetast te zijn door witte mieren en een groot gedeelte van de inhoud — houtwaren, textiel en boeken — was totaal opgevreten. De avonden bracht ik beurtelings door bij ds Koli, de zendeling en de schooldirecteur. De laatste avond echter had ik gereserveerd voor een bezoek aan de overige bevolking der post. Ondanks de zwermen muskieten heb ik enkele uren doorgebracht rondom de vuurtjes voor de huisjes der onderwijzers, Bijbelschoolstudenten en andere scholieren. 't Is te veel om al hun belevenissen en verhalen hier weer te geven. Velen spraken van teleurstelling, angst, gebrek, maar ook klonk hier en daar het getuigenis van het geloof en de hoop in Hem, Die de enige redding is.
Vrijdagsmiddags stonden alle kisten van de fam. Edens en de fam. Ter Braak aan de haven van Lisala. Men begreep in Upoto waarom wij voorlopig nog in Beneden-Kongo blijven, en ik ontving alle hulp bij het transport der goederen.
Het was toch met leed, dat ik die zaterdag weer afscheid van hen nam. „Wij hopen U toch gauw weer te zien!" riepen zij mij na, en daarmee werd de wens der gehele gemeente uitgesproken. Zij willen ons terug als hun zendelingen. „Mocht Irema gesloten blijven, dan ligt hier uw taak!" zeiden de ouderen der gemeente „De oogst is hier zo groot, maar wij zijn maar zo weinig.
Ruim twaalf uur later was ik weer hier Sona Bata, waar ik allen in goede toestand aantrof.
Inmiddels zijn ook de verkiezingen begonnen en ik wil dan ook niet eindigen, alvorens Uw bijzondere voorbede te vragen voor het land en volk van Kongo, voor wie de uitslag van deze verkiezingen zulke vèrdragende gevolgen zullen hebben.

J. ter Braak

ABFMS Sona Bata,
par Leopoldville,
Rep. du Congo.

Bondsdag Amsterdam op 2e paasdag

De bondsdag van de Noordwestelijke Bond van Baptistengemeenten zal worden gehouden in de Herdenkingskerk, Postjesweg (hoek Jan Tooropstraat) te Amsterdam-W. De kerk is te bereiken vanaf Centraal Station met tram 17, overstappen op bus 18, uitstappen 2e halte (vlak voor de kerk).
De deuren gaan om tien uur open; de morgenbijeenkomst begint om half elf. Van 10 tot 10.30 uur kan men in de Tuinzaal een kopje koffie gebruiken. Lunchpauze van 12.30—1.10 uur.
Het programma vermeldt o.a. toespraken van *ds N. J. van Beek* en *ds W. Veenstra ‚Gemeenteleven-Geestelijk leven'* terwijl in de middagsamenkomst door een *jongerengroep uit Alkmaar* het spel *‚Christus Triumfator'* zal worden gespeeld; over dit onderwerp zal *ds G. van 't Wout* een toespraak houden. Ook zal in de middagsamenkomst *ds J. B. van der Veen* (zendeling met verlof) vertellen over de zendingsarbeid in Kongo.
Om plm. 4.00 uur zal *ds J. W. Weenink* deze bondsdag sluiten.
We hopen, dat velen — van Den Helder tot Leiden en van IJmuiden tot Utrecht — deze bondsdag zullen bijwonen en dat we allen een rijke zegen zullen mogen ontvangen.

De J., sekr.

RADIONIEUWS

De N.C.R.V. zendt eerste Paasdag (zondag 18 april) van 8.30—9.00 uur vm. een studiodienst uit, waarin voorgaat ds J. Reiling te Bilthoven.
Onderwerp: „Onherroepelijk Pasen".

NADER BEZIEN

Paasbondsdagen

Alom in den lande worden in onze gemeenten weer de paasbondsdagen gehouden. Zij zijn uitdrukking van het sterke gemeenschapsbesef dat — gelukkig! — in onze gemeenten nog altijd aanwezig is.
Sommige van deze paasbondsdagen hebben reeds een lange geschiedenis. De friese bondsdag, dit jaar in Harlingen, wordt reeds voor de 52ste keer gehouden en we veronderstellen dat ook de bondsdagen van de veenkoloniale en groningse gemeenten kunnen terugzien op een traditie van een halve eeuw.
Vergissen we ons niet dan loopt de belangstelling voor deze ontmoetingsdagen hier en daar terug.
Er zijn natuurlijk altijd mensen geweest die van zulke dagen niet houden. Zij blijven liever thuis of trekken er op eigen gelegenheid op uit. Het zij zo.
Er is evenwel ook een aantal mensen dat vroeger wel ter bondsdag trok maar nu verstek laat gaan. Waarom? We hebben wel eens de indruk — en die werd bij het lezen van de programma's van dit jaar min of meer bevestigd — dat de gewestelijke besturen te weinig aandacht schenken aan de voorbereiding van deze ontmoetingsdagen. Men bedenkt enige onderwerpen waarover de voorgangers van het gewest moeten spreken, zangkoren en muziekgroepjes worden uitgenodigd — soms pas enkele weken voor de bondsdag . . . — en de programma's worden rondgestuurd.
Natuurlijk, de ontmoeting — die tijdens de lunchpauze vooral floreren kan — is het belangrijkste. We willen het belang ervan niet onderschatten. Integendeel zelfs! Het is juist om het ontmoetingskarakter van deze gemeenschapsdagen te stimuleren dat we de gewestelijke besturen zouden willen adviseren meer aandacht aan de programmering van de bondsdagen te willen schenken.
Een tijdige voorbereiding is reeds het halve werk. Zij die als medewerkers worden uitgenodigd — sprekers, spelgroepen, zang- en muziekensembles — kunnen dan hun bijdragen degelijk prepareren. Het lijdt geen twijfel of reeds daardoor zal aan de bondsdagen nog meer inhoud worden gegeven. Het zal de wegblijvers aansporen naar de bondsdag te gaan!
En wordt er ook aan de jeugd gedacht? In enkele gevallen organiseert men een apart programma voor de kinderen, zodat het gezin met niet al te kleine kinderen ook aan de bondsdag kan deelnemen. Prachtig. Maar nemen onze jongemensen, de 14 tot 20-jarigen wel deel aan deze gewestelijke ontmoetingsdagen? Het is goed, dat zij hun eigen jeugddagen hebben. Maar de bondsdagen mogen niet worden tot bijeenkomsten van alleen maar volwassenen. . . De jongeren horen er ook bij. We zouden daarom de gewestelijke besturen in overweging willen geven bij de voorbereiding óók de gewestelijke jeugdbesturen te betrekken.
Tweede paasdag, bondsdag in . . .
We hopen van harte, dat velen zullen deelnemen aan deze ontmoetingsdagen en dat het besef te behoren tot een gemeenschap, die meer omvat dan de plaatselijke gemeente, er door wordt verlevendigd.

v.D.

gemeenteberichten

TEKENEN VAN LEVEN IN HOOGEZAND - FOXHOL

Hoogezand-Foxhol — (F.Z.) We mogen met grote dankbaarheid zeggen, dat het in de wijkgemeenten Hoogezand-Foxhol heel goed gaat. Op zondag 7 maart werden in Hoogezand een broeder en zuster gedoopt, terwijl een zondag later het doopvont in Foxhol werd geopend; daar werd een jonge broeder aan de gemeente toegevoegd. Het was vooral voor Foxhol een grote feestdag: het doopvont was er reeds in een lange periode niet gebruikt. Het kerkje was dan ook goed bezet.
Door de samenvoeging van beide gemeenten komt het werk veel beter tot zijn recht; we kunnen samen veel meer doen.
Op 19 maart hield men in Foxhol een bijzondere samenkomst, waarbij ds G. Brongers van Leeuwarden de prediking hield. De kerk was bijna geheel gevuld.
Het is verrassend te zien hoe de jeugdverenigingen — het zijn er vele! — beginnen te groeien en ook door deze aktiviteiten komt er nieuw leven in de arbeid. De gemeente beschikt gelukkig over zeer goede leiders die hun taak verstaan. Alle ruimten in onze gebouwen worden dan ook iedere avond benut, al is het soms wel een probleem om aan ieder vergaderruimte te verschaffen. Gelukkig hebben we bouwplannen, die naar we hopen ook verwezenlijkt kunnen worden.
Het zou te veel zijn om alle tekenen van leven in onze gemeente noemen, maar U mag er zeker van zijn, dàt ze er zijn.
We zijn erg blij, dat onze voorganger voor een op hem uitgebracht beroep bedankte en dat wij onder zijn leiding verder mogen gaan. Wij willen samen voor onze Heiland strijden, en winnen, de duivel ten spijt, om eens de kroon te dragen, door de Heer ons bereid.

ORGELRESTAURATIE IN NOORDBERGUM

Noordbergum — (W.K.) Ditmaal geen gemeentebericht waarin gemeld wordt dat wij eèn doopdienst mochten hebben. Graag hadden we dit dan vermeld, maar er is toch ook deze keer een reden voor een berichtje van ons.
Al enkele jaren zaten wij met een probleem. Ons kerkorgel n.l. behoefde nodig een keer uitvoerige restauratie. Verschillende malen werd prijsopgave gevraagd. En dat was niet mis. Deskundigen werden geraadpleegd. De èèn zei: Jullie moeten dit orgel nooit wegdoen. Anderen: Een elektronisch is goedkoper! Zo werden wij heen en weer geslingerd en wisten niet wat te doen. Onze oud-voorgangers herinneren het zich nog wel.
Ruim een half jaar geleden kwamen wij in kontakt met de firma Faber uit Dokkum. En na veel overleg is dit bedrijf oktober 1964 begonnen met de restauratie.
Op woensdag 31 maart konden wij het orgel weer in gebruik nemen. Bij monde van br S. Jonker, lid van het orgelfonds, werd het orgel weer aan de gemeente overgedragen. Br. D. Veenstra aanvaardde namens de gemeente het gerestaureerde orgel. Hartelijk dank werd gebracht aan de gemeente die door haar offervaardigheid de restauratie mogelijk maakte.
Zo zijn wij zeer verheugd dat aan deze moeilijke zaak een einde is gekomen. Onze wens is dat het orgel, dat nu weer een prachtige klank heeft, ons nog vele jaren mag begeleiden in de erediensten.
Voor hen die het orgel kenden vertellen we nog dat er twee 16 voets registers werden bijgebouwd, 16 voets baskant en 16 voets diskant. Het orgel werd bovendien plm. 75 cm naar voren geplaatst, terwijl de bassen die anders voor stonden nu naar achteren gebracht zijn. Daardoor is de klank beter geworden.
De gemeente besloot op de jaarvergadering dat, als het orgel klaar was, gezongen zou worden uit de bundel „Lofzangen en Gebeden". En daar zijn wij nu zondag 4 april mee begonnen. Wij hebben ons nu geschaard bij de vele gemeenten die reeds onze eigen bundel gebruikten.
Onzes inziens was ook dit alles de moeite waard U te vertellen.

Friese bondsdag te Harlingen

De 52ste bondsdag van de friese baptistengemeenten wordt D.V. 2e paasdag in de baptistenkerk, Lanen 65 te Harlingen gehouden. Aanvang 10.00 uur; sluiting 16.30 uur; lunchpauze 12.30—14.00 uur.
Het programma vermeldt o.a.:

Paasmeditatie, ds G. H. W. Pflaum (Harlingen)
„Onze gemeenten van morgen", ds H. Ploeger (Zandbulten/Dokkum)
Brood voor het hart (met kleurendia's)
Deklamaties
Koorzang en muziek.

De leiding berust bij de voorzitter van het gewest, ds G. Brongers (Leeuwarden). Voor de kinderen is er weer een apart programma.
Tijdens de pauze wordt koffie aangeboden. Vergeet de bundel „Lofzangen en Gebeden" (eventueel Joh. de Heer-bundel) niet.
Jong en oud, op naar de bondsdag in de friese havenstad!

J. Coens

Leven op de cadans van Gods adem

En God boetseerde een mens van klei, maar toen hij Zijn eigen adem in diens neusgaten blies werd de mens levend.

Bijna Goden heeft Hij ons geschapen!

Zelfs heidense dichters hebben het gezegd: Wij zijn ook van Gods geslacht.

„IK BEN ER TROTS OP DAT IK GELOOF" ZEI EEN JONGE VROUW.

De mensen horen bij God en God hoort bij de mensen, zo heeft Hij het gewild, wiens maaksel wij zijn. In zijn handen wordt klei tot warm vlees, wordt water tot bloed en een andere keer tot wijn om kleur aan een bruiloft te geven. Hij heeft de bruiloft en het leven gered.

Inademen - Goede Vrijdag. Uitademen-Pasen. Inademen, uitademen, en het leven gaat door. Het breekt zelfs dwars door de dood van Jezus heen. Hij sterft, maar God ademt door, en op de adem Gods komen de engelen die de steen wegwentelen, en op diezelfde adem treedt Jezus opnieuw tussen de mensen, en deur en muur doortreedt Hij, want Hij is God.

De mens is op weg om mens te worden. Op die weg liggen de Goede Vrijdag en Pasen heel dicht bij elkaar. De schijnbare triomf van de haat en de leugen, de verschrikking en de walging, waarbij het er op lijkt alsof God de adem inhoudt, en de glorie van de liefde, de overwinning op de dood en verderf: God blijft Zijn adem geven, zodat in het laatste der dagen zijn Geest gaat neerdalen op alle vlees en Geest en materie één worden: de cadans gaat door en Pinksteren is en wordt de volheid.

De mens is op weg om mens te worden: Ds Reeb, Selma, mevrouw Liuzzo, Martin Luther King.

Nog wordt de aarde van Vietnam omgeploegd en de voren met mensenbloed doordrenkt, maar er zal een dag komen dat er door de hele wereld een juichtoon gaat klinken: *De Heer is waarlijk opgestaan!*

De mens is op weg om mens te worden. Met een ontzagwekkende macht doordringt de geest de materie en bouwt met onvoorstelbaar technisch vernuft een instrumentarium om de schepping te bouwen en te bewaren. En nog is er honger en armoe, analfabetisme en onkunde Maar er is ook Brood voor het Hart en er zijn idealisten die niet van de beheersing der materie kunnen genieten zolang anderen lijden en sterven in verschrikking en nood: God blijft ademen op het stof zodat de mens een levende ziel wordt.

Dát gelóóf ik. Ik gelóóf in het leven, in de zin van het leven en de eeuwige waarde van het leven. Ik gelóóf dat Maria een kind kreeg zonder dat zij bij een man gelegen had, ik geloof dat Jezus die Mens is, ik gelóóf dat hij duizenden voedde met een paar broden, ik geloof dat Hij allen en dus ook hen die hem haatten met een dodelijke haat heeft liefgehad met een grondeloze liefde, ik gelóóf dat hij doden levend maakte, en als het moest de vissen bij grote scholen daarheen riep waar ze gevangen zouden worden: aan de Andere kant. Ik gelóóf dat Hij het oor van Malchus van de grond opraapte en het op zijn plaats bracht, ik geloof dat Hij uit het graf ging, uit de plaats waar hij niet behoorde te zijn, naar zijn plaats en bestemming en ik gelóóf dat Hij nog dagelijks stromen van Gods-adem doet waaien door Zijn en onze wereld.

De mensen horen bij God, omdat God bij de mensen hoort, en daarom horen de mensen bij elkaar: zij zullen worden tot één volk en één wereld, zij zullen één kerk, één gemeente zijn. Zij zullen verschillende feestelijke kleuren hebben: zwart zal niet meer de kleur van rouw, droefheid en dood zijn, en het wit zal niet meer koud zijn, geel zal geen angst en haat zijn. Het zal zijn zoals God het bedoelde toen hij de kleuren op het palet bracht. Zij zullen op vele wijzen elkaar vinden en ontmoeten en God dienen.

Ph. L. (Gn.)

zand — en zaad

We zaten te praten over Paulus en we waren daarmee niet de eersten, noch zullen we de laatsten zijn. Of Paulus er wel goed aan gedaan heeft de duidelijke waarschuwingen in de wind te slaan van niet naar Jeruzalem te reizen. Hij had zelf al een inwendige overtuiging van boeien en verdrukkingen, die hem daar te wachten stonden. Hij zegt: Ik reis, gebonden door de Geest, naar Jeruzalem. De Heilige Geest betuigt mij van stad tot stad, dat het een lijden wordt; dat mijn leven op het spel staat. Nu kan men natuurlijk zeggen dat Paulus het beschouwt als een opdracht. Agabus bevestigt bij Philippus thuis dat het die kant opgaat. Hij nam Paulus' gordel en bindt zich er voeten en handen mee en zegt dat de Heilige Geest betuigt dat het zo de man zal gaan van wie de gordel is. Wij zouden zeggen: dan niet gaan, want een vrije Paulus kan meer doen dan een gebondene. Maar wat weten wij ervan. Lukas schrijft dat ze ook wel in die geest met Paulus hebben gepraat, maar die wilde er niet op in gaan en zei dat men z'n hart niet week moesten maken met hun tranen. Goed, de wil des Heren geschiede!

De mensen van de pinkstergemeenten hebben het ook gedurig over de Heilige Geest, zei er een. Laatst zei een vrouw tegen een jonge vrouw, die tot dusver geen kinderen kreeg: Over een jaar zul je een kind hebben. Ze zeggen het toch maar. Dit is naäpen zei er iemand, dat heeft God tegen Abraham over Sara gezegd.

En toen wist de een dit, de andere een ander verhaal.

Dan missen wij toch wel wat, meende een der aanwezigen.

Och, misschien zijn wij alleen wat gereserveerder in onze uitdrukkingen. Het is niet aan ons over anderen te oordelen, ook al hebben wij de indruk dat men opwinding met inspiratie, extase met vervulling verwart. En de ene mens wordt nu eenmaal anders aangesproken dan de andere. Sommigen worden sterk in hun gemoed aangesproken, anderen gaan tot op de grond met hun vragen naar de waarheid en de derde wil alle woorden gerealiseerd zien in daden; in het doodgewone leven van alledag.

Ja, wij zijn wat karig met het spreken van: dit is een werk des Geestes. Maar wat denken jullie: er is een alleszins begaafde jongeman voor wie vandaag vele wegen openstaan om in de maatschappij een goede positie te bekleden. Merkwaardigerwijs laat hij al die kansen liggen en zegt dat hij voorganger wil worden en verkondiger van Gods boodschap. Om de eer hoeft hij dat werk niet te willen doen. Vroeger was een dominee nogal in aanzien, maar dat kun je vandaag moeilijk nog zeggen. De salariëring is ook niet van dien aard, dat iemand in de verleiding zou kunnen komen terwille van de inkomsten deze weg op te gaan. Niettemin verlaat hij de vrienden, waarvan de een dokter wordt, de andere ingenieur, de derde koopman en gaat theologie studeren, vier, vijf jaar of nog langer en verdwijnt dan in een toch altijd nog kleine gemeente of ergens naar Brazilië met geen ander uitzicht, menselijk bekeken, dan z'n leven lang te maken te hebben met spanningen, die in geen ander werk zò voorkomen. Wat zeggen wij? Wij zeggen veel, we zeggen niets, maar wie komt er op te zeggen: dat is het werk van de Geest van God? Misschien denken we het als we helemaal alleen zijn. Maar we zijn o zo voorzichtig met een zo grote uitspraak. Mijn al eens eerder aangehaalde eerste kostjuffrouw zou zeggen: de tijd zal 't leren. Maar zelfs dan, nadat de tijd heeft kunnen leren, gebruiken we niet graag grote woorden. Daar moet je voorzichtig mee zijn.

Er was een tekort, financieel, na sluiting

van de konferentie in Amsterdam in de vorige zomer. Een tekort dat ons zorgen baarde. Ook al hielpen andere unies ons zou er nog een tekort zijn, dat we als een molensteen om onze hals voelden. Wij hebben toen, na enige algemene voorbereidende werkzaamheden, deze zaak in handen gesteld van één man, die sommigen in kennis zou stellen van wat ons drukte en zie: er is geen tekort meer. Geen uniekommissielid weet vanwaar en van wie bedragen binnen kwamen, maar de last is weggenomen. Dat is dan mooi geregeld, zal iemand zeggen. Dat heeft zeker een zakenman in handen genomen, wilt u beweren. Vreemd, wij mijden, zo niet de gedachte dan toch wel het woord: dat is het werk van de Geest van God. Anderen zouden misschien uitbundig spreken van uitreddingen en zij zouden niets teveel zeggen. Wij danken in stilte en aarzelen om zo maar van Gods Geest te spreken. Is dat verkeerd? Misschien zijn we bang vromer te schijnen dan we zijn.

U zult uit eigen ervaring mededelingen kunnen doen, waarvan u nu, met schroom toegeeft dat het werk van de Geest des Heren is, maar u hebt niet graag dat iedereen die tuin maar binnenstapt; als mussen op uw zaadbed; als toeristen in het hart van uw stad — of in de stad van uw hart. De tempel had een voorhof; daarna kwam het Heilige en, slechts toegankelijk voor één man: het Heilige der Heiligen. Hoe verder men komt, hoe minder mensen wij kunnen verdragen. Maar, we zouden inderdaad wat minder terughoudendheid kunnen betrachten, soms.

Huizinga

Een afrikaans predikant over

(2) de gemeente van Christus in Kongo

Tegenwoordige moeilijkheden

De grootste moeilijkheid is dat het aantal leraren en doktoren te gering is; voorts de behoefte aan zendeling-predikanten op posten waar zowel de een als de ander ontbreekt en er is ook behoefte aan technische mensen voor de behandeling van voertuigen en andere machinerie.

Geen van onze drie ulo-scholen is voldoende toegerust wegens gebrek aan leraren. Elk dezer drie scholen kan slechts een tiental kinderen hebben aan het einde van hun lager-onderwijstijd. Negentiende van het totaal-aantal komt dus niet tot bestemming.

De leerlingen die de lagere school doorlopen hebben, worden niet dadelijk tot de ulo toegelaten zoals in het verleden, daar de programma's veranderd zijn. Deze leerlingen zouden verplicht moeten zijn om twee jaar door te brengen in een oriënteringskursus voordat zij naar de ulo gaan, en we hebben bij gebrek aan leraren die kursus niet. Waarheen gaan dan die kinderen? Ze zijn verloren voor verder onderwijs.

Het tegenwoordig medisch onderwijs is veel beter geworden en de kandidaten doorlopen eerst de oriënteringskursus. De medische school te Yakusu is al te lang verstoken van doktoren, verloskundigen en leraren en deze school gaat zo haar kracht verliezen. Wat zal het gevolg zijn?

De huishoudscholen hebben het niveau van de ulo's. Wij krijgen geen goede burgers zonder goede moeders en geen goede moeders wanneer niet eerst de meisjes opgevoed zijn. En dat opvoeden gaat niet zonder onderwijskrachten die een grondige vrouwelijke opvoeding geven.

Bij gebrek aan zendelingen en predikanten moet de gemeente wel het systeem volgen om godsdienstonderwijzers als evangelisten te plaatsen als predikanten voor een bepaald gebied. Sommigen doen dat goed, anderen minder omdat zij onvoldoende gevormd zijn en dat kan ernstige gevolgen hebben.

Er zijn twee andere gevaren. De katholieke kerk stelt alles in het werk om Kongo tot een rooms-katholiek land te maken. De uitroep: „Roomsen, verstikt het protestantisme in Kongo!" werd in Leopoldville reeds gehoord. Een tweede gevaar is de „macht van het heidendom" en zoveel andere valse godsdiensten die een rol spelen. Als wij niet heel spoedig sterke onderwijsinstellingen hebben om de mensen te vormen, dan wordt het land òf katholiek òf overspoeld door het heidendom.

Sommigen der onzen zeggen, dat de opleiding, vooral de hogere, onze verantwoordelijkheid niet is, dat wij slechts evangelisten en leiders van het kerkelijk leven zijn. Dat is niet een goed woord, een woord uit verkeerde bron, het is zwakte. Als wij niet weten wat onderwijs is, vanwaar komen dan de ontwikkelde protestanten in Kongo? En waarom zouden dan de zendelingen ermee begonnen zijn?

Het is niet logisch om enig goed werk te beginnen en het niet te voltooien. Als ik de medische school te Yakusu tot voorbeeld neem, waarvan we lazen dat er doktoren enz. nodig zijn: Daar zijn ook materiële noden; er is geen geld voor arbeidskrachten om schoon te houden, er zijn geen dekens in ziekenzalen, geen licht bij nacht. De hospitalen van Pimu, Bolobo en Ntondo hebben eveneens personeels- en materialengebrek.

Vergeten we niet dat veel staatshospitalen evenals de partikuliere hospitalen geen doktoren hebben en dat veel zieken sterven vóórdat er een dokter komt.

Noodkreet

Wij vragen veel leraren om onze drie ulo-scholen te bezetten en om met oriënteringskursussen te beginnen.

Er zijn in Kongo al onderwijzers van de Unesco waarvan sommigen atheïsten zijn. Wij staan aarzelend tegenover die laatsten, zodat wij de moedergemeente smeken om krachtsinspanning, opdat wij onderwijzers, doktoren, vrouwen en predikanten gezonden krijgen tot hulp.

Indien er niet genoeg protestanten hier hun studie kunnen voltooien, zal de toestand gaan gelijken op die van de protestanten in Spanje, Italië en andere roomse landen.

De katholieken gaan voort met eindkursussen in Kongo te stichten om meer en meer kapabele krachten te krijgen, met de bedoeling dat wij meer en meer zullen teruglopen.

De ulo-scholen zijn ook nodig om predikanten te vormen. Kongo behoeft predikanten om godsdienstonderricht op overheidsscholen te geven (lagere, ulo- en universiteit). Het kongolese leger behoeft goed gevormde legerpredikanten. Alle aalmoezeniers zijn priester.

De door ons gewenste predikanten kunnen ulo-opleiding volgen om algemene kennis te verkrijgen en zelfs kunnen zij bij de universiteit de theologische fakulteit ingaan.

Wij danken God voor de bejaarde predikanten die als pioniers door de rimboe zijn gegaan. Maar de toestand is nu anders, de tijd van de pioniers gaat voorbij, wij zijn niet meer in de tijd dat bijlen, houwelen en tractors nodig waren. Wij moeten nu werken aan de vooruitgang.

Samenvatting van het totaal

Wij vragen dus aan de moedergemeente dat zij ons Kongo-probleem ernstig in ogenschouw neemt. Als de protestantse christenen in Engeland en elders geen kennis hebben van de omstandigheden van de gemeente van Christus in Kongo en als zij verzuimt het werk dat de zendelingen in Gods Naam hebben ondernomen, te versterken, dan is het duidelijk dat de arbeid van de baptistenzending achteruit zal gaan en dat daarop van toepassing zal zijn wat wij lezen in Lucas 14 : 30: „Hij begon te bouwen en kon het niet voleindigen".

De zendeling-held William Carey predikte met kracht Jesaja 54 : 2: „Maak de plaats uwer tent wijd, en dat men de gordijnen uwer woning uitbreide; verhinder het niet; maak uw koorden lang, en steek uw pinnen vast in". De bap-

tistenzending heeft reeds haar tent wijd gemaakt en de koorden lang gemaakt, maar ziedaar, de pinnen beginnen te verzwakken in Kongo.

Het voornaamste

De opleiding is niet onze kracht noch ons vertrouwen of onze hoop. God alleen is ons vertrouwen, onze hoop en onze vrede.

Wij prediken, wij bidden, wij onderwijzen en wij leiden de gemeente, maar wij behoeven een geest van wijsheid om de toekomst in te zien. Het bezit van komplete ulo-scholen is een van de voorzichtige akties die ons goed-onderlegden onder de autoriteiten kunnen bezorgen. Als dit bereikt wordt zullen de protestanten in Kongo niet meer onder hun godsdienst lijden zoals zij deden onder het koloniale belgische bewind. Dan zal iedere burger, protestant of katholiek, gelijk zijn aan zijn buurman.

Schoolkennis is slechts „brood alleen", zij zal nooit de bevolking redden of gelukkig maken. Het is alleen het geloof in Jezus Christus dat persoonlijk gelukkig maakt, dat de mens redt en van Kongo een land van recht en orde maakt, een land in één woord van geluk en bevrijd van onrust, bedreigingen en onrecht. Dit alles kan alleen maar gekend en gevonden worden door dat geloof.

Iedere godsdienstonderwijzer, leraar, predikant of dokter, Kongolees of Europeaan, moet weten dat ons werk maar één doel heeft: *het winnen van zielen tot eeuwig heil door het geloof in Jezus Christus,* dat is onze basis, ons fundament.

Wij hebben de plicht en de verantwoordelijkheid dat beschaving op basis van dit geloof door alle graden van opvoeding gevestigd wordt. Onze arbeid, onze inspanning en strijd hebben geen ander oogmerk dan de *verheerlijking van Christus* zoals 1 Cor. 3 : 11 zegt: „Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, namelijk Jezus Christus".

Laat ons voor elkander bidden. Wij bevinden ons in een moeilijke toestand. Wij moeten strijden, geloven, hopen en overwinnen. Alles is mogelijk voor wie gelooft. God zegene ons. Amen.

L. Samuel Lilemo,
Predikant-onderwijzer.

Ds Lilemo zond ons dit schrijven met het verzoek het te publiceren. Velen van ons hebben hem vorig jaar op de algemene vergadering in Groningen ontmoet. Hij is nu in Leopoldstad, totdat hij weer terug kan naar Yakusu. Zijn zoon werd door de rebellen vermoord.

Deze boodschap zal ons zeker aanspreken.

G. van 't Wout

Lezers aan het woord

DE HOMOSEKSUEEL EN BIJBELSE NAASTENLIEFDE

We zullen moeten onderscheiden hen die als knaap reeds werden verknoeid en hen die zich op latere leeftijd, na een normaal huwelijk, in deze zonde begaven. Over de laatsten kunnen we lezen in Romeinen 1 :27-30. In 1 Corinth. 6 : 10 lezen we over *mensen die het Koninkrijk Gods niet zullen beërven:* hoereerders, afgodendienaars, overspelers, schandjongens, knapenschenders, dieven, geldgierigen, dronkaards, lasteraars en oplichters.

Al deze mensen rekent de Schrift onder de (door satan) gebondenen. De Heiland kwam om gebondenen te bevrijden. (Jes. 61 : 1 „Hij heeft mij gezonden om.. voor gevangenen (van satan) vrijlating uit te roepen en voor gebondenen (van de duivel) opening der gevangenis".)

Wie zich in een oprecht en eerlijk gebed tot de Here Jezus wendt en bereid is zich te bekeren, *zal* bevrijd worden. En dat geldt voor alle gebondenen, dus ook voor de homoseksueel.

Voor allen staat de deur der genade wijd open. *God haat de zonde, maar Hij heeft de zondaar lief en verwacht dit ook van ons christenen.*

Met de zonde goed praten helpen we niemand. *Het is beslist geen christelijke naastenliefde als we de homoseksueel zijn aards „geluk" gunnen, terwijl we weten dat ze daardoor de kans lopen voor eeuwig verloren te gaan.*

Voor mensen die hun zonde willen (laten) goed praten is er nergens hulp te vinden. Voor hen die oprecht berouw hebben als ze weer eens in zonde zijn gevallen, en die van harte verlangen ervan verlost te worden, is er hulp en genade te vinden bij onze barmhartige Hoogepriester Jezus Christus.

In Korinthe kwamen allerlei zondeslaven tot bekering toen zij het evangelie aannnamen (1 Kor. 6 : 11).

Wat God toen deed wil Hij ook nu doen, want Hij is niet veranderd.

Indertijd schreef een ambtenaar van de reklassering ons: „Wie zich als man eens met mannen afgeeft, komt niet weer vrij tenzij God ingrijpt". En geen enkele homoseksueel was in zijn jeugd van plan een dekadente figuur te worden, het ging alleen van kwaad tot erger.

Christus heeft de tijd van Zijn wederkomst vergeleken met de dagen van Sodom en Gomorra. Daarom behoeft het ons niet te verwonderen dat door meerdere theologen de homoseksualiteit nauwelijks meer wordt afgekeurd. Ook Lot gooide het destijds op een akkoordje. Wie niet met geestelijke blindheid geslagen is, ziet dat zich een duidelijke scheiding voltrekt tussen licht en duisternis. Openbaringen 22 : 11 zegt: „Wie onrecht doet, hij doe nog meer onrecht. Wie vuil is, hij worde nog vuiler; wie rechtvaardig is, hij bewijze nog meer rechtvaardigheid; wie heilig is, hij worde nog meer geheiligd".

Delfzijl, 9 april 1965 *O. A. Smedes-Doorenbos.*

ATHEISME IN CANADA

Geachte eindredakteur,

Mag ik u er op attent makene dat het nederlandse echtpaar Bergsma niet is afgewezen omdat ze atheist waren*). Ze zijn afgewezen omdat ze de eed van trouw niet wilden besluiten met *zo helpe mij God,* en dat omdat ze niet in God geloven. Dat betekent dat hen niet zou zijn gevraagd of ze al of niet in God geloofden, indien ze niets hadden gezegd en de eed hadden afgelegd.

Galt, Ont.; Canada, 29 maart 1965
Ynze Flietstra

*) *Enkele weken geleden publiceerden we het persbericht waarin van deze gebeurtenis melding werd gemaakt. De houding van bedoeld echtpaar komt ons overigens als juist en eerlijk voor.* *E.R.*

Protestantse kerken in Spanje

Aan de Zendingsbode (Spaanse Evangelische Zending) ontleenden we onderstaande adressen ten gerieve van hen die van plan zijn hun vakantie in Spanje door te brengen.

BARCELONA: Rambla de la Montana 72 (de kerk van Ds Cignoni), *Cindad de Balaguer 40 (baptist),* Calle Verdi 191.

MADRID: Calatrava 34 (Spaanse Evangelische Kerk), *General Lacy 18 (baptist),* Trafalgar 32 (broeders v. d. vergadering).

CARTAGENA: *Rosario 11 Bo. Concepcion (baptist);* Calle Juan Fernandez 6 Ensanche (Spaanse Evangelische Kerk); Calle Carcel 18 San Anton (broeders v. d. vergadering).

ZARAGOZA: Calle Alemania 11 (broeders v. d. vergadering).

SEVILLIA: Relator 39 (Spaanse Evangelische Kerk); Conde Negro 9 (Episcopaalse Kerk); *Beatrix de Suavia 49 (baptist);* Pedro de Ciezo 9.

GRANADA: Tendillas de Sante Paula 7.

VALENCIA: *Cuarte 136 (baptist),* Navarra 3.

VALENCIA (TURIS): Molino 58 (Ds Adolfo de Silva).

MALAGA: Ollerias 31 (Spaanse Evangelische Kerk), Gigantes 8 (broeders v. d. vergadering), *San Quintin 38, (baptist).*

Heden riep de Heer tot Zich onze geliefde broeder

HINDRIK STEENSTRA

in de leeftijd van 81 jaar.

Zijn opgewektheid bij het lijden was ons tot zegen en voorbeeld.
8 april 1965

Baptistengemeente Veendam

In de loop van de zomer zal de interkerkelijke *Stichting Jeugdzorg Hoogvliet* een groot nieuw centraal gebouw in gebruik nemen.

In verband met deze uitbreiding van haar werk wordt zo spoedig mogelijk kontakt gezocht met

EEN HOOFDLEIDER

met middelbare of gelijkwaardige opleiding en

DRIE JEUGDLEIDERS OF - LEIDSTERS

Eigenhandig geschreven brieven met volledige inlichtingen en referentieadressen te richten aan de direkteur, Pastoriedijk 155, Pernis.

IEDERE belangstellende kan
ALLES te weten komen over
ALLE takken van onze gezamenlijke arbeid door aanschaffing van het
RODE BOEK met verslagen 1964 en plannen 1965.

Verkrijgbaar in het Unie-bureau, Dalweg 77, Arnhem, tegen *f* 2,50 per exemplaar plus 50 cent verzendkosten.

Vlug even een briefkaartje naar het Unie-bureau en het wordt per omgaande toegezonden. Ook is de nieuwe STATISTIEK op goed beschrijfbaar papier verkrijgbaar tegen 50 cent per exemplaar. Bestel eveneens hiervan een exemplaar. Het Unie-bureau zorgt voor prompte toezending.

Voor onze gemeenten, voor iedere gelovige. Voor de commissies, die plaatselijk en landelijk hierin werken. Niemand schuive iets van deze ernst naar de ander; niemand geve toe aan de gedachte, dat 't afgedaan heeft. We hebben de aloude boodschap van de nù-levende Heiland. En we moeten nù zorgen, dat ieder het te weten komt, dwars door de moeilijkheden van nù, opdat ook met de mogelijkheden van nu, gebeuren zal, wat volgens de Heer-zelf *gebeuren moet.* N. v. B.

Citaat van de week: **Gij echter zijt een uitverkoren geslacht .... om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht ...** (1 Petrus 2 : 9)

zand en zaad

Hebt u ooit een algemene vergadering meegemaakt die u maandenlang daarna nog bezighield? vroeg mij een gast. Moet dat dan? vroeg ik. Nou moeten is wat sterk, maar ik kan me zo voorstellen, dat jullie daar, zo eens in het jaar toch niet bijelkaar komen om een kopje koffie te drinken. Dat doen we ook wel, zei ik, en 't kan heel gezellig zijn, maar u hebt gelijk, dan is de koffie wel duur, want je bent er dagen voor van huis. Ja, zei de gast, ik dacht dat jullie daar eens echt tot op de grond van de situatie van leven en werken van de gemeenschap gingen. Ik kan me voorstellen dat men gedurig zijn positie ten opzichte van de andere kerken moet bepalen; moet konstateren in welke wereld men leeft en wat men ondernemen moet om die wereld binnen te dringen. Och, zei ik, u moet maar denken, al die gemeenten en hun voorgangers hebben het zo druk met het plaatselijk werk, dat ze aan bezinning en positiebepaling niet zo gemakkelijk toekomen. En verder zijn we maar kleine luiden met kleine geluiden, die al blij zijn als we 't uniescheepje varende houden. En varen doen we immers? O ja, antwoordde mijn vriend, dat wel en jullie staan er ook voor bekend, dat jullie een aktief volkje zijn. Maar ik dacht zo, dat jullie wel eens aan kracht zouden kunnen inboeten, omdat het gevaar dreigt van al maar door met eigen, interne zaken bezig te zijn. Ik geef toe, dat het door u gesignaleerd gevaar niet denkbeeldig is. Soms heb ik ook de indruk dat we doen als een kleine huiseigenaar, die het hele jaar door bezig is met de hamer, de kwast, een rolletje behang, een nieuw kolenhok en 't grasveldje, terwijl er een oorlog is losgebroken en de verwoestingen al in zijn richting onderweg zijn. Maar om op uw eerste vraag terug te komen: een algemene vergadering, die me nog tijden daarna bewoog. M'n geheugen is een bleek schrift, maar het is zo, dat er één bijeenkomst geweest is waaraan de herinnering voortleeft. Dat was dat keer dat we het niet over onze organisatie hadden en nauwelijks over salarissen. Niet zelden zijn dat agendapunten en er zijn er, die daar echt warm voor kunnen lopen. Goed, die moeten er misschien ook zijn, ik ben wat anders gebouwd. In die samenkomst regende het bij wijze van spreken moties. U weet, moties kunnen niet zoveel kwaad, want zo op 't oog verplichten ze tot niets. Goed, er wordt een uitspraak gedaan, met zoveel stemmen voor en zoveel stemmen tegen, maar men gaat over tot de orde van de dag. Een motie kan ook een soort getuigenis, een hartekreet zijn en dan klinkt er zoiets als de stem van een profeet, die moe is van het nu en zó en oproept tot opstaan, tot opstand wellicht tegen het indolente bestaan, dat het bestaan niet eens verdient.

U weet dat er dan tussen motie en emotie maar één stap is en 't is ook bekend dat enigen doodsbang zijn voor emotie. Verlies je elke kontrole, zeggen ze. Oppervlakkig, goedkoop sentimenteel gedoe, zeggen ze. Nu geloof ik in emotie zo goed als in redelijk overleg. Ik zie niet in waarom mijn hart niet net zo goed aan het woord mag komen als mijn hoofd. Ik zou nog wel eens willen uitgemaakt hebben wie er eigenlijk eerst aan het woord mag komen; en het laatst.

Goed, in die ontmoeting stond een broeder op, die een motie aan de vergadering voorlas en haar instemming vroeg. Ik ben er niet achter gekomen of de broeder namens de gemeente of ook met instemming van de zendende gemeente sprak, maar hij konfronteerde ons allen met het levende heden. Het stuk was niet door een jurist opgesteld en de schoolmeester moest nu en dan het hoofd schudden over de zinsbouw; ik zag wat theoloogjes wikken en wegen en een enkele afgevaardigde ging zo zitten dat je dadelijk door had, dat zoiets hier niet had moeten komen. De redaktie was ook wat ongelukkig en dat is in een gezelschap van wikkers en wegers ontaard gevaarlijk. Er is niets ergers voor een getuige dan dat hij belachelijk gemaakt wordt en dat zijn ontoereikende opleiding in schoolse wijsheid tegen hem uitgespeeld wordt. Niet dat dat daar uitgebreid gebeurde, daarvoor wordt er wel gewaakt. Maar nu die motie. De broeder zei ongeveer het volgende: dat het toch wel te denken gaf dat wij voortdurend bezig waren met interne organisatievragen en onbelangrijke probleempjes; dat, wanneer een nationale agenda als deze, zei hij, een weerspiegeling was van ons geestelijk leven, wij ons toch wel moeten afvragen, waarin dat leven dan bestond; dat heel de godsdienstige wereld en de daarin algemeen aanvaarde leringen en normen in 'n aardverschuiving terechtgekomen waren, maar dat hij daarvan zo weinig ontdekte in de bijeenkomst; dat de kranten zeggen dat de kerken al leger lopen, en dat ons dat waarschijnlijk niet verontrustte; dat grote verwoestingen de volken der aarde bedreigen, maar dat wij kennelijk menen, dat dat buiten ons blikveld moet blijven; dat wij, in het algemeen gesproken zei hij, in de welvaart wentelen, terwijl elders vuilnisvaten worden onderzocht op eetbare zaken.

U merkt wel, hij haalde alles overhoop en doorelkaar, maar hij rukte ons opeens los uit onze kleine huiseigenaarmentaliteit en zette ons op de tocht, die door de wereld waait. Dat is voor mij een van de beste vergaderingen geweest, omdat we met onszelf en met ons werk in groter verband werden gesteld en toen het gevoel kregen dat we in een huurhuis zaten en dat ons de huur wel eens binnenkort kon worden opgezegd. Ja, ik zie, u moet weg. Ik ook. Tot ziens in Arnhem.

HUIZINGA.

Jonge intellektuelen verlaten Roomse kerk

Op het 49ste „National Newman Congress", dat in Milwaukee (USA) gehouden werd, zei Michael Novak, een lektor aan de Harvard Universiteit, dat de katholieke kerk een hoog percentage verloor van haar meest belovende en begaafde leden.

Voor deze exodus werden de volgende redenen opgegeven:

1. De jeugd verwaarloost de gelegenheid het geloof behoorlijk te leren kennen voordat het te laat is;
2. de gelovige kent zelfs niet wat hij persoonlijk zegt te geloven. Het opzeggen van de catechismus is zijn meest sterke punt geweest;
3. de kerk legt de nadruk op gezag en laat weinig ruimte voor initiatief door de individuele persoon. Daardoor voelt de intellektuele jeugd zich belemmerd en heeft het gevoel dat er „geen ruimte is voor een tot rijpheid gekomen geweten". —CW

Lucas 11 : 9-13, en 24-26.

Wij behoren niet tot dezulken die de vervreemding van God toeschrijven aan de toenemende welvaart. Wij verblijden ons in de betere ekonomische en sociale levensomstandigheden waarin alle leden van onze maatschappij nu verkeren. We zijn blij dat de tijd van de verpaupering achter ons ligt. Zeer terecht zijn de welvaartslanden nu dan ook min of meer bezig met de opheffing van de nood in de ontwikkelingsgebieden, overal ter wereld.

Vervreemding van God kán echter wel veroorzaakt worden door een weelderig leven, doch dan wijzen we slechts één mogelijke oorzaak aan.

Een mens kan God óók vaarwel zeggen vanwege armoede (de dertiger jaren!) of vanwege sociale onbewogenheid van Christus' gemeente. Of door ziekte, of door gezondheid, kortom een mens kan eigenlijk wel duizend en één reden vinden om zelf god te willen zijn en God niet te willen dienen.

Deze opmerkingen wilden wij eerst maken alvorens wij de leegheid aanwijzen in het leven van wereldse en kerkelijke mensen. Dat de nog niet in Christus gelovige mens geestelijk onvervuld is en dientengevolge dingen najaagt, die hem nooit zullen verzadigen, dat vinden wij vanzelfsprekend. Die mens heeft nog niet de ervaring van de verlossing in Christus. Maar wat te zeggen van de mens die wel beleden heeft de verlossing in Christus te kennen en die in de naam van de drieëenheid Gods gedoopt is, doch uit wiens leven de geestelijke leegheid u tastbaar tegemoet treedt? Dezulken vindt men onder ons en eveneens in andere kerkelijke kringen. Met het oog op hen wordt dit geschreven en dan beware de Here God ons er voor dat we dit zouden schrijven in de antichristelijke geest van de farizeeër; zo van: Ik dank U, o God, dat ik niet ben... En wij moeten zeggen, dat die verkeerde geest wel eens onder ons rondwaarde, alsof wij beter zouden zijn dan de mensen van die andere kerken, of dat we ons als „de kern" van de gemeente boven alle verdenking voelden te staan.

Aan rustige wateren

Verlost worden en vervuld blijven

Wie van ons zich nooit leeg heeft gevoeld werpe dan de eerste steen. Maar dit belijden van eigen tekort onthoudt ons niet van de roeping om elkaar te wijzen op het feit dat een christelijk leven een verlost en blijvend vervuld leven kan zijn. Johannes heeft voor ons opgetekend dat Jezus leerde dat een ieder die tot geloof zou komen in de Here Jezus Christus, de Heilige Geest zou ontvangen (Joh. 7 : 37-39). Van Lucas horen wij, dat wij bovendien de Vader mogen bidden om de Heiligen Geest. Christus is gekomen om ons te verlossen van de zondemacht en om ons te vervullen met Zijn Geest. Dat kunnen wij ontlenen aan Luc. 11 : 23-26. Wee de mens wiens leven wel geveegd is en op orde (verlost is door Jezus) maar wiens huis niet gevuld is geworden. In een leeg leven komen de boze geesten binnen. Een leeg christenleven wordt een werktuig in de hand van satan. Uit de genoemde schriftgedeelten leren wij dat we er nog niet zijn als we tot geloof komen. Ons leven moet na de overgave aan Christus een tot God biddend en een van God vragend leven zijn. Bidden, kloppen, zoeken, vragen, het zal u gegeven worden.

De goede gave van de Heilige Geest zal niemand onthouden worden die het aan God vraagt in de naam van Jezus. Verlost worden en vervuld blijven, dat wordt ons wel duidelijk geleerd in de Schrift. De niet met Gods Geest gevulde moet bidden tot God om verlossing en vervulling.

Almelo H. Th. Plevier

---

gemeenteberichten

INSTITUERING BAPTISTENGEMEENTE HARDERWIJK

Harderwijk — (J.H.). „Ere zij aan God den Vader, Ere zij aan God den Zoon", klonk als openingslied door de geheel gevulde zaal aan de Pontanuslaan te Harderwijk. Van heinde en ver waren ze gekomen, de broeders en zusters en belangstellenden om aanwezig te zijn bij de instituering van de gemeente Harderwijk.

„Zijn er nog geen kerken genoeg in Harderwijk?" aldus ds D. Slort van Apeldoorn die hiermede het onderwerp „Waarom de gemeente?" inleidde. „Er zijn hier inderdaad kerken genoeg, eigenlijk te veel, maar het gemeenschapsbesef van de baptisten is te sterk om lang in de verstrooiing te blijven leven. Ze zoeken elkaar op en trachten daar waar ze geplaatst worden opnieuw een gemeente te stichten om samen het evangelie uit te dragen".

Van deze wil getuigden de leden van de nieuwe gemeente door één voor één van hun plaats op te staan, hiermede onderstrepend de verantwoordelijkheid van dit besluit te beseffen.

Eèn indrukwekkend moment, zeven en twintig zusters en broeders te zien staan die samen besloten hebben in deze plaats het werk aan te pakken en samen de 65e gemeente in de Unie te gaan vormen. Staande werd de Heer gebeden Zijn Zegen over dit werk te geven, om deze jonge gemeente te schragen en haar kracht te geven het werk voort te zetten.

„Een blijde dag, waarnaar wij allen hebben uitgezien" aldus br H. Lamain, sekretaris van de nieuwe gemeente. Hij gaf in vogelvlucht een overzicht van datgene wat er in de loop der jaren is gepasseerd. Twaalf jaar geleden kwam het eerste gezin vanuit Delfzijl naar Harderwijk, hiermede de grondslag leggend voor een nieuwe gemeente, en na een reeks van jaren betekent deze dag een bekroning op het werk. Maar wij zijn als een klein kind dat pas begint te lopen doch dit leert door vallen en opstaan. Daarom zal alleen met Gods hulp en onderlinge liefde deze jonge gemeente haar weg weten te vinden.

Br C. van de Kaar sprak namens de moedergemeente Apeldoorn. Hij sprak de wens uit dat Harderwijk — een vissersplaats — nu een gemeente heeft gekregen waarvan de leden vissers van mensen zullen zijn.

Er waren goede wensen van afgevaardigden van verschillende zustergemeenten, het IJsselgewest, van ds T. Jansma namens de Unie, van het gemeentebestuur Harderwijk en van verschillende kerkgenootschappen hier te stede. Niet vergeten mogen we de heilwens van onze nestor broeder De Vries uit Zwolle die indertijd vanuit Eindhoven overkwam om enkele jaren zijn beste krachten hier aan het werk te geven. Hij was dankbaar voor het feit dat hij ondanks zijn hoge leeftijd en zwakke gezondheid toch dit blijde moment nóg mocht meemaken. Blij, dat het werk voortgang vindt en nu o.l.v. br Koekkoek tot een zelfstandige gemeente is uitgegroeid.

Het was een feestelijke middag waaraan het zangkoor van Apeldoorn, de zingende zusjes Karssen en het debuterende koor van de nieuwe gemeente hun gewaardeerde medewerking verleenden.

„Lof en eer en prijs zij God, zingt Hem uw lofgezangen". Met dit lied namen we afscheid van elkaar. Weer was een gemeente geïnstitueerd en wij hopen dat Baptist-Nederland deze jonggeboorne in zijn midden zal opnemen om zo gezamenlijk het werk van de Heer te doen tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Financieel rekord

De Christian and Missionary Alliance, een kerkelijke groepering in Amerika en Canada met ongeveer 75.000 leden, heeft in 1964 plm. 4,5 miljoen dollar bijeengebracht voor de zending. Het gemiddelde bedraagt dus $ 60,— per persoon. Hiermee heeft de Alliance in vergelijking met andere kerkgemeenschappen naar verhouding de hoogste bijdrage voor de zending geleverd.

De CMA heeft 375 zendelingen in dienst in 24 landen.

EBPS

Protestanten in Polen

Op een totaal bevolking van ongeveer 31 miljoen telt Polen plm. 140.000 protestanten. De meesten van hen behoren tot de lutherse, hervormde en baptistengemeenten. Men vindt vooral protestanten in de provincies Boven-Silezië (vroeger duits) en Olsztyn.

EBPS

Zondag 25 april is EVANGELISATIE-ZONDAG

Blijft het een droom?

Vroeger hadden alleen vorsten hun zomerverblijven. Tegenwoordig hebben we bijna allemaal ons zomerverblijf: het is een huisje ergens op de Veluwe, een caravan of tent ergens in binnen- of buitenland neergezet op een der vele campings. En daar resideren we dan als vorsten gedurende enkele weken.
Wij mensen profiteren van de techniek en de welvaart. Iedereen heeft vacantie en het ontbreekt ons niet aan accomodatie.
Voor deze zomer zijn de plannen natuurlijk al lang gemaakt. Daar beginnen we tegenwoordig in januari al aan, ook al trekken we er in juli of augustus pas op uit. Je moet er op tijd bij zijn, want als de volksverhuizing begint moet het plekje voor het zomerverblijf verzekerd zijn.
En zo zijn we al vroeg met de voorpret bezig.
Straks dansen de caravans, de vouwen bagagewagens achter onze auto's de vacantiebestemming tegemoet.
En dan gebeurt, wat er elk jaar weer gebeurt: in de recreatiegebieden verrijzen de tijdelijke dorpen, die we camping noemen.
Daar wonen we dan enkele weken met ons gezin en de anderen.
Een vrolijk dorp, zo'n camping. Vrolijke "huizen", in allerlei kleuren opgetrokken, en vrolijke mensen.
Alles gaat in zo'n dorp even makkelijk. Ook het menselijke verkeer. Je hebt immers veel gemeenschappelijk die weken: de vreugde van het er-uit-zijn. En soms is er die lotsverbondenheid als regen of wind je zomerverblijf geteisterd heeft en je met elkaar bezig bent aan de restauratie.
En zo is er zoveel wat het tot een wonderlijke "dorpsgemeenschap" maakt.
Zo woont en leeft straks driekwart van de Nederlanders elders.
En een groot deel er van woont en leeft op de campings: de zomersteden van een welvarend volk.
En nu begint u zich af te vragen wat dit bovenstaande met de bovenvermelde droom heeft te maken. Daarbij vraagt U zich af, wat het met de E.C.U. heeft uit te staan.
Dan wordt het tijd, elkaar uit de droom te helpen.
Kijk, de vraag is bij de E.C.U.-leden gerezen of wij niet met die volksverhuizing mee moeten trekken om met die anderen te gaan wonen in die zomerverblijven, nl. om temidden van al die mensen te komen tot dienstbetoon. Want tot dat dienstbetoon blijven wij als christenen toch geroepen? Ook zomers.
In het kader van het evangelisatiewerk spreken we dan wel veel over wintercampagnes, maar zou er juist ook zomers niet veel voor ons te doen zijn?
En werd daarover al niet meer geschreven in ons lijfblad? Was het niet een droom die aan het papier werd toevertrouwd?
We vroegen ons af: zou die droom geen werkelijkheid kunnen worden?
Stel u voor: temidden van al die honderden, mét hen wonend in tent of caravan, mét hen 's morgens in de wasgelegenheid, mét hen aan het strand en 's avonds tegen het eten in de kampwinkel voor het doen van inkopen om de warme maaltijd te bereiden, kortom: deel uit makend van die campinggemeenschap **een team van jongemensen, die daar speciaal gekomen zijn om namens ons allen te dienen tijdens de vakantieweken**. . . .
Dienen? Waarmee?
Wat dacht U van het beleggen van kindermiddagen, waar veel met die kinde-

WAT WIL DE ECU?

Deze commissie wil zijn: een groep mensen, die alle evangelisatiearbeid onzer gemeenten stimuleert;
een samenwerkingsorgaan ten gunste van het werk des Heren vandaag;
een bundeling van krachten om het zware pionierswerk te verlichten;
een onderneming van gemeenten met „werk in uitvoering";
een schild voor gemeenten zonder dekking.

WAT DOET DE ECU?

De ECU werkt mee met de gemeenten in alle delen van ons land;
zo bereiken we o.a. Zeeland en Limburg, IJmond en Amsterdam; Zandbulten en Den Helder; Vroomshoop en Dokkum en nog vele plaatsen meer met de reddende boodschap van de Heer;
samenwerkend met de Baptisten-Tent-evangelisatie en met vele gemeenten werden verleden zomer duizenden mensen met deze boodschap geconfronteerd.

WAT KAN DE ECU?

Alles waartoe u haar de kans geeft.
Als u kunt en wilt, zal de arbeid groter en grootser voortgaan.
Nooit kunnen wij meer doen dan U ons te doen geeft.
Afhankelijk van God en van u wachten we
ook op u.

ZO KUNT U HELPEN

door de plaatselijke zaaiercorrespondent te vragen, of u mee mag helpen dit evangelisatieblad te verspreiden;
door in uw omgeving mensen te zoeken, die Christus nog niet kennen. Vertel hen van uw Heiland;
door een goed lid van uw gemeente te zijn. Vertel aan ieder de goede dingen van uw medechristenen.
Wijst andere mensen op de plaats en tijd van de samenkomsten.

U KUNT OOK HELPEN . . .

door veel gebed voor uw gemeente en voor de andere gemeenten; voor de voorgangers; en voor de pioniersposten.

EN . . .

door „roekeloos" veel te geven in geld.
Geeft voor de ECU-arbeid.
Dan kunnen wij doen, wat u ons wilt laten doen.
H e l p n u !
Want er is nog een oogst;
er zijn nog arbeiders;
Help nu!!
Velen wachten op u.
Christus rekent op u!

NADER BEZIEN

Zwart - wit

„En nu had ik zo gedacht buurvrouw, we hebben morgenavond in onze kerk een bijzondere samenkomst — d'r komt een vreemde spreker en ons koor zingt — daar moest u es heengaan... U komt in kerk noch klooster; ik vind, dat kan toch niet; 't zijn zulke ernstige tijden. De mensen denken aan God noch gebod tegenwoordig. Ze leven maar raak. Alsof er geen nimmer-eindigende eeuwigheid is... Zal 'k u dan maar ophalen, buurvrouw? 't Begint om acht uur..."

Buurvrouw schudde met haar hoofd en zei: „Nee, dat is niks voor ons..."

„Nou, dan niet; onze dominee zei, dat we vooral onze buren moesten uitnodigen. Ik dacht toen dadelijk aan u. Zie, u komt nergens en ik dacht..."

's Avonds vertelde de onwillige buurvrouw aan haar man, dat 'dat vrome mens van hiernaast' haar had gevraagd eens mee naar de kerk te gaan. Ze vertelde het zó: „Moet je je voorstellen, anders zegt ze nooit wat en nou praatte ze honderd-uit. Over de slechte tijden van tegenwoordig en over de eeuwigheid die nooit eindigt... en dat we er maar op los leven... Wat verbeeldt dat mens zich wel. Laat ze naar zichzelf kijken. Vroom met de mond, dat is ze. Ik ken d'r... Altijd wantrouwig. Laatst nog met de melkboer. Altijd heeft ze wat. En als 't haar beurt is om de trap te doen heeft ze net last van de rug, of pijn in 't hoofd. Met dát mens naar de kerk. Hoe durft ze 't vragen..."

* * *

Drie portieken verder vroeg een flatbewoonster ook aan haar buurvrouw of ze 'es mee naar de kerk wilde. Ze zei: „U weet wel, we gaan 's zondags graag naar de kerk. Daar hebben we nou echt behoefte aan... En nou hebben we morgenavond in onze kerk een bijzondere samenkomst waar we heel graag mensen voor uitnodigen die weinig of nooit in een kerk komen. Een soort kennismaking met de kerk, zal 'k maar zeggen... Ik dacht dadelijk toen onze dominee zei, dat we vooral onze buren moesten uitnodigen, dat dit misschien voor u wel een mooie gelegenheid was om es met mij mee te gaan. U houdt immers zo van zingen? Ons koor zingt en er spreekt een dominee... Nee, geen preek waarbij je in slaap valt... Gewoon, een kort woord over de bijbel en over de liefde van God. Wat zou 'k dat fijn vinden als u met me mee wilde..."

Buurvrouw zei, nog wel wat aarzelend, dat ze even met haar man moest overleggen. Ze wist niet of ze anders wat hadden; ze dacht van niet. Als er niets bijzonders was wilde ze wel eens mee...

Deze buurvrouw vertelde 's avonds van de invitatie zo aan haar man: „Zeg, we hebben morgenavond toch niks? Waarom? Nou, buurvrouw vroeg of ik es met haar naar de kerk wilde. Ze hebben een bijzondere avond, d'r zingt een koor en een dominee spreekt er... Och, ik wou eigenlijk wel es met haar mee. Ze zou het fijn vinden, zei ze. Ze doet zo vaak es wat voor ons. Van die kleine dingen... maar je merkt toch wel echt aan haar, dat ze wat voor een ander over heeft. Hebben we niets anders morgenavond? Dan ga ik met haar mee. Wacht, ik zal 't haar even zeggen..."

v. D.

---

ren gespeeld en gezongen wordt, in de cantine of op een der gazons en waar hen een mooi verhaal verteld wordt van de Here Jezus?

En wát dacht U van een kampdienst op zondagmorgen: jongeren die zingen en spelen en een dominee die preekt over Christus, die zoveel te vertellen heeft over en te bieden heeft aan echte ontspanning en blijdschap?

En wat dacht U van een fleurige, kleurige folder die van tent tot tent door het team wordt aangeboden, en 's avonds bij de Gaz-lamp of 's middags op het strand als lectuur kan dienen?

En wat dacht U van een speciaal programma, aangeboden aan de kampbewoners op woensdagavond en besloten met een dagsluiting, waarvan de inhoud in het geheugen blijft hangen en waarmee men óók nog eens bezig is tijdens het zonnebaden?

En wat te denken van de te voeren gesprekken?

Daarover kun je schone dromen dromen. Maar dromen moeten werkelijkheid worden.

Daaróm waren de E.C.U.-leden over deze dingen bezig. Er zijn pogingen ondernomen om te komen tot realisering. D.w.z.: om te komen tot de formatie van zo'n vacantie-team.

Helaas — tot dusver nog zonder resultaat.

We dachten dat een jonge dominee aan het hoofd moest staan en dat musicerende en zingende jongeren hem moesten assisteren.

Misschien lukt het ons nog voor deze zomer klaar te komen.

Zo niet: dan zeker voor volgend zomer. De droom moet werkelijkheid worden: een evangelisatie-team in de zomerresidenties.

De E.C.U. dacht in dezen een taak te hebben. Vindt U dat ook? Laat dan 'es wat horen.

H. P. DE BOER.

Uit ons. Unie-Bureau

Het zondagenplan voor 1965 vermeldt:

Zondag 25 april - Evangelisatiezondag

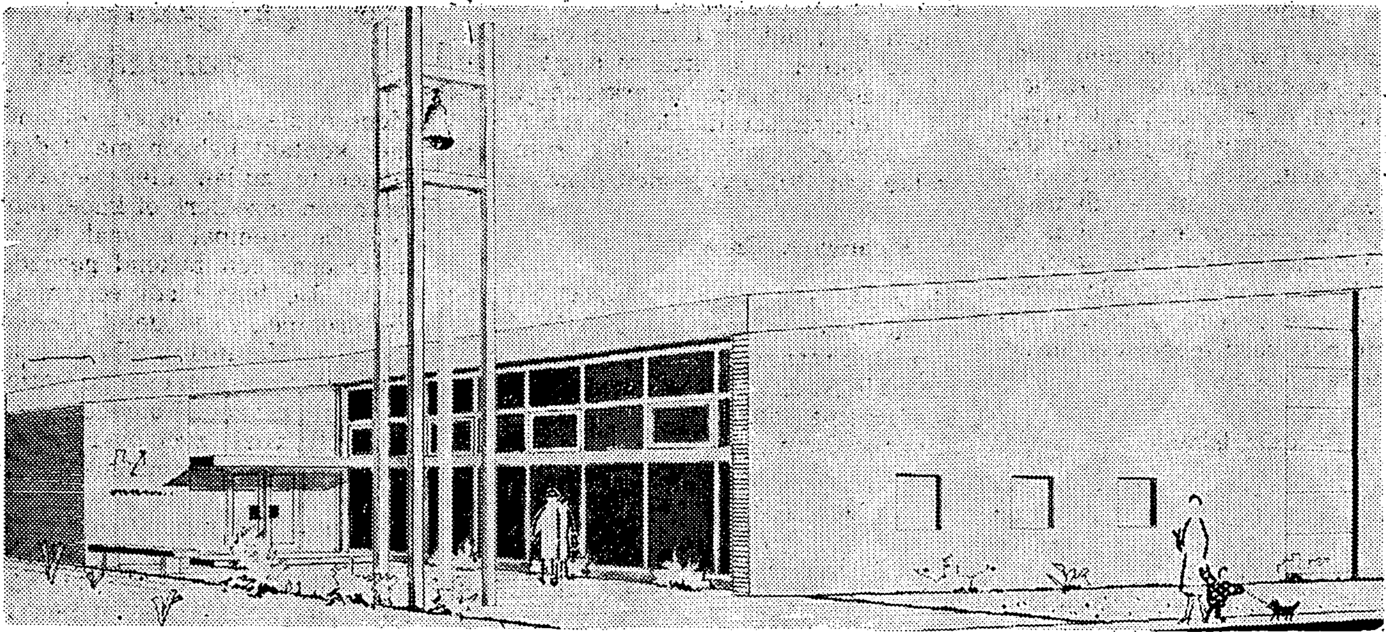
Daaraan zijn onze gemeenten herinnerd door een schrijven, een week geleden gezonden aan de sekretarissen en voorgangers. Nu lezen onze abonnees het nog eens nadrukkelijk: *zondag 25 april is evangelisatiezondag*. Wij mogen geloven dat hierdoor èn door de prediking op a.s. zondag al onze leden en vrienden heel bewust het wezenlijke van het bestaan van onze gemeenten beleven: het uitdragen en het uitwerken van het evangelie!

Dit nummer van ons weekblad is dan ook heel bepaald gewijd aan de evangelisatie. De aandacht van onze lezers wordt gericht op dit hartstuk van het werk onzer gemeenten, dat zij plaatselijk en landelijk verrichten. Wat een winst, als állen warm worden dóór het evangelie en voor het zaaien van het zaad. Als állen heel doodgewoon en simpelweg meedoen, doch trouw en toegewijd, wetend om welke waarde het gaat.

Daarom ook worden van dit nummer een passend aantal exemplaren gezonden aan de sekretarissen van onze gemeenten en de kontaktpersonen van de evangelisatieposten. Deze broeders willen er natuurlijk graag zorg voor dragen, dat deze exemplaren serieus en op de meest efficiente wijze ter hand gesteld worden aan hen, die ons gezamenlijk weekblad nog niet lezen en toch van alles op de hoogte moesten zijn. En het zou tegelijk mooi zijn, wanneer de nog-niet-lezers ertoe werden opgewekt om regelmatig De Christen te lezen door zich erop te abonneren! Dat betekent dan een dubbele zegen.

Tenslotte: Sekretarissen, hebt u al de afgevaardigden van uw gemeente naar de algemene vergadering van de unie opgegeven aan het uniebureau? Deze moeten immers ingeschreven worden in de lijst van stemgerechtigde leden van de algemene vergadering. Graag verwacht ik uw opgave.

T. Jansma

(Cliché: Drachtster Courant)

Met bouw baptistenkerk in Drachten wordt spoedig begonnen

Reeds in de periode waarin ds F. G. J. Hofhuis — thans te Workum-Makkum — de gemeente te Drachten als voorganger diende, werd de noodzaak om tot de bouw van een nieuwe kerk te komen door de kleine baptistengemeente ter plaatse gevoeld. We herinneren ons bijvoorbeeld hoe ijveraars uit Drachten in 1959 reeds in het RAI-gebouw, waar op Hemelvaartsdag van dat jaar het 350-jarig baptisme werd herdacht Jan en Alleman aanklampten om hen lucifers te verkopen. Voor de kerkbouw in Drachten...

Deze ijver, waarvan de verkoop van lucifers slechts een onderdeel was, schijnt zeer binnenkort beloond te worden. Enkele weken geleden werd, zoals de huidige voorganger, ds J. Ketelaar op een in Drachten gehouden perskonferentie meedeelde, de rijksgoedkeuring èn de subsidietoezegging van het Rijk (30 pct. van de bouwkosten) ontvangen. Dezer dagen zal met de voorbereidende werkzaamheden, het grondwerk, worden begonnen. Men hoopt de nieuwe kerk nog dit jaar in gebruik te kunnen nemen.

De nieuwe kerk — op de hoek van de Brouwerssingel en Handwerkerszijde, tegenover de christelijke huishoudschool — zal, zoals de tekening op deze pagina duidelijk toont, een eenvoudig laag gebouw worden met een los van de kerk geprojekteerde toren van ongeveer 15 meter hoog.

De opzet van de architekt, Architektenbureau Bosma te Drachten, is een kerkgebouw tot stand te brengen, dat beantwoordt aan het door de gemeente gestelde doel: een ontmoetingscentrum, waar de gemeenteleden elkaar kunnen vinden en waar het gemeenschapsbesef wordt bevorderd. Men komt eerst in de hal, die tevens als ontmoetingsruimte dient, daarna in de kerkruimte die plaats biedt aan plm. 350 personen. Boven in het gebouw bevindt zich een verenigingslokaal voor ongeveer 80 mensen; achter de kerkruimte zijn de konsistorie en enkele andere kleinere lokalen geprojekteerd.

De toren voor de kerk wordt gekonstrueerd van vier stalen masten waarin een klok kan komen.

We wensen de gemeente te Drachten onder de voortvarende leiding van ds Ketelaar veel sukses bij het welslagen van de bouwaktiviteiten en hopen hartelijk, dat het nieuwe centrum inderdaad nog dit jaar gereed zal kunnen komen!

v. D.

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ Rüschlikon, Zwitserland

Een dertigtal personen uit 15 europese landen nam van 6-9 april j.l. deel aan de evangelisatie-konferentie welke in het europese baptisten-seminarium te Rüschlikon werd gehouden. De konferentie stond onder leiding van de president van het seminarium, dr John D. W. Watts. Aan deze studiekonferentie werkten o.a. mee Rev. Rex Mason (Londen), dr Pieter Dienel (Loccum, Duitsland) en dr B. Gray Allison (New Orleans, USA).

De deelnemers aan de konferentie spraken in een resolutie o.a. de wenselijkheid uit, dat de Europese Baptisten-Federatie onderzoekt in hoeverre het mogelijk is een internationaal fonds of een internationale bank te stichten welke goedkope leningen verstrekt ten behoeve van het bouwen, van gemeentecentra in europese landen, met name in de 'nieuwe steden' welke door de regeringen van verschillende landen werden geprojekteerd.

★ Havana, Kuba

Op 8 april j.l. deelde Radio Havana mee, dat onder de 53 personen die kortgeleden werden gearresteerd op beschuldiging van spionnage, kontra-revolutionaire aktiviteiten en zwarte handel, zich verscheidene kubaanse baptistenpredikanten bevonden. Ook Rev. Herbert Caudill, superintendent van de zuidelijke amerikaanse baptisten-zending op Kuba zou in hechtenis zijn genomen.

De laatste dagen wordt uit Kuba toenemende druk op de baptisten en andere protestantse groepen gemeld. Leidende baptisten in Amerika noemden de beschuldiging jegens Rev. Caudill volkomen ongegrond.

★ Warschau, Polen

Eenenvijftig voorgangers en gemeentewerkers, de baptistengemeenten uit heel het land vertegenwoordigende, namen onlangs te Warschau deel aan een tweedaagse konferentie welke in de poolse hoofdstad werd gehouden. Samenwerking in unie-verband en gemeentelijke tucht vormden de thema's van deze studie-konferentie.

★ **Sofia, Bulgarije**

Pastor Zdzislaw Pwalik, direkteur van het baptisten-seminarium te Warschau, Polen en lid van de raad van de Christelijke Vredeskonferentie ging tijdens een van de vergaderingen van deze raad in Bulgarije onlangs voor in de diensten van de baptistengemeente te Sofia, de hoofdstad van Bulgarije. Men weet te berichten, dat Pastor Pawlik de eerste buitenlandse spreker was sinds vele jaren, aan wie het werd toegestaan in deze gemeente te spreken.

★ **Keulen, West-Duitsland**

De raad van het Europese baptisten-zendingsgenootschap besloot onlangs op zijn vergadering te Keulen in te gaan op de uitnodiging van de baptistengemeenten in Sierra Leone, West-Afrika een zendingsechtpaar naar dit land te sturen teneinde te werken onder de Mambolo- en Samu-stammen.
Het nieuwe zendingsveld, met een bevolking van plm. 75.000 inwoners, is nog nimmer door de zending bewerkt.

★ **Budapest, Hongarije**

Het veertiendaagse orgaan Békehirnök van de baptistengemeenten van Hongarije bestond in maart 70 jaar. De eerste uitgave verscheen op 15 maart 1895 in een oplaag van 500 exemplaren. Op 't ogenblik heeft het blad een oplage van 5.500.

★ **Hollywood, Fla, USA**

De First Baptist Church te Hollywood, Florida heeft, in overleg met het seminarium te Rüschlikon, Pastor Salvatore S. Corda en zijn echtgenote uitgenodigd aan het a.s. wereldkongres der BWA te Miami deel te nemen. De gemeente te Hollywood betaald de reiskosten en zorgt voor een auto en hotelkamers.
Pastor Corda is een italiaans baptistenvoorganger die zijn arbeid heeft onder de italiaanse gast-arbeiders in Zwitserland.

★ **Saigon, Zuid-Vietnam**

De (16) zendelingen van de zuidelijke amerikaanse baptisten-zending in Zuid-Vietnam hebben besloten hun arbeid in het land voort te zetten zolang hun aanwezigheid van nut is voor de zuidvietnamese gemeenten. De zendelingen zijn gevestigd te Saigon, Nha Trang en Dalat. Zij besloten in Zuid-Vietnam te blijven hoewel de amerikaanse autoriteiten onlangs de amerikaanse burgers het bevel gaven het land te verlaten.

★ **Kopenhagen, Denemarken**

In mei a.s. zal de bekende amerikaanse baptistenevangelist dr Billy Graham een evangelisatie-campagne leiden in Kopenhagen. Uit alle skandinavische landen worden groepsreizen naar Kopenhagen georganiseerd om de campagne bij te wonen. De aktie te Kopenhagen wordt door een groot interkerkelijke comité georganiseerd. De bijeenkomsten zullen worden gehouden in Forum Hall welke aan 13.000 personen plaats biedt.

★ **Swanwick, Engeland**

Meer dan 350 mannen namen deel aan de mannenkonferentie van de britse baptisten-mannenbeweging welke 19-22 maart te Swanwick werd gehouden. Het hoofdthema van de konferentie was 'Lines of Communication'.

★ **Londen, Engeland**

London Baptist Association, de vereniging van baptistengemeenten in de britse hoofdstad, viert zijn honderdjarig bestaan met een feest waarbij vooral het aksent gelegd wordt op de evangelisatie. Er is een fonds gesticht ten behoeve van de evangelisatie in de binnenstad van Londen waarvoor men £ 100.000 (1 miljoen gulden) bij elkaar wil brengen.
De Association telt in Groot-Londen 307 gemeenten met een totaal ledental van 44.128.

★ **Parijs, Frankrijk**

De acht baptistengemeenten van Parijs, aangesloten bij de Baptisten-Federatie van Frankrijk zullen in oktober a.s. een gemeenschappelijke evangelisatie-campagne houden. Het onderwerp van de aktie zal zijn Christus is de Weg.

Luxemburg, Luxemburg

Het uitvoerend comité van de Europese Baptistenkonventie (engelstalige gemeenten) besloot tijdens zijn laatste vergadering welke in Luxemburg werd gehouden evangelisatie-arbeid te beginnen onder de engelssprekenden van Athene, Griekenland. Voorts werd besloten 2 % van de totale begroting af te dragen aan de BWA.

★ **Londen, Engeland**

De Billy Grahem Evangelistic Association heeft, in de onmiddellijke omgeving van Piccadilly Circus, Londen een kantoor gevestigd in verband met voorbereidende werkzaamheden voor de campagne in deze stad welke in 1966 zal worden gehouden.

★ **Sydney, Australië**

Reeds op 18 maart j.l. heeft een groep van 41 australische baptisten zich ingescheept om deze zomer het wereldkongres van de BWA te Miami Beach, Florida bij te wonen. Men verwacht vanuit Australië 100 personen die aan het kongres zullen deelnemen.

v. D.

Elke gelegenheid aangrijpen . . . !

Mensen die niet op een of andere manier kontakt hebben met leden van de gemeente zullen niet gemakkelijk de deur van onze kerk of kapel binnenstappen. De drempel is vaak te hoog, om maar eens een bekend gezegde aan te halen. De tent biedt een mogelijkheid die drempel, zo mogelijk, helemaal weg te halen. Natuurlijk zijn er ook mensen die beslist niet een evangelisatietent binnen willen gaan. Voor geen geld! Maar het volk voelt zich over het algemeen best thuis in zulke samenkomsten.

We kunnen natuurlijk niet verwachten dat mensen de tent binnenstromen wanneer de gemeenteleden denken dat een paar mensen van de evangelisatiecommissie, met een al of niet met zo'n samenkomst gelukkige dominee, het wel zullen opknappen. Hier moet echt wel de gehele gemeente werkend, biddend en met volle belangstelling meedoen. En geldt dat eigenlijk niet voor al onze arbeid? Is dat vaak niet de oorzaak van onze geringe „werfkracht", dat we er niet „bij" zijn, ons niet inzetten?

> *Tentevangelisatie nog altijd een mogelijkheid om buitenstaanders te bereiken.*

Zeker, er zijn ook plaatsen waar dit werk, ook bij goede aanpak, niet aanslaat. Maar de ervaring leert dat zelfs bij geringe opkomsten er altijd nog mensen bereikt worden die beslist niet in onze kerk of kapel zouden zijn gekomen.
Bij een goede aanpak behoort vooral ook de zorg voor doeltreffende publikatie van de tentsamenkomsten en medewerkers die ervaring hebben in deze arbeid. Dit geldt bijzonder voor de zangers en muzikanten enz. Het blijkt, dat de meeste van onze voorgangers de juiste toon weten te vinden in deze diensten. Met onze zang en muziek staat het er niet zo goed voor.
Vorig jaar zijn duizenden mensen bereikt met de Blijde Boodschap door de tentsamenkomsten. In sommige plaatsen kwam 10 tot 15 procent van de bezoekers nooit in een kerk. Het aantal dat van buiten de plaatselijke baptistengemeente komt is natuurlijk veel groter. Over resultaten behoeven we hier niet te spreken. Ze zijn er, maar dat bepaalt niet onze opdracht. Dit opdracht luidt immers: *Elke gelegenheid aangrijpen om het heil in Jezus te verkondigen.*
Vooral voor de kleinere gemeente is het bepaald een uitkomst dat de ECU wil helpen. Gebruikt deze kans!

G. van 't Wout

Radenkonferentie Z.O.-Drenthe

Woensdagavond 28 april a.s. D.V. wordt te Emmen in de baptistenkerk de radenkonferentie gehouden van de baptistengemeenten in Zuidoost-Drenthe. Aanvang half acht.

De agenda vermeldt de bespreking van de agenda der algemene vergadering der unie.

Ook de aanwezigheid van de afgevaardigden der gemeenten wordt zeer op prijs gesteld. D.M.

Lofzangen en Gebeden

Nu we weer over voorraden van alle uitvoeringen van onze zangbundel beschikken, willen we graag weer eens iets van ons laten horen.

De nieuwe uitgave 1964 heeft op de allerlaatste pagina van de bundel de tekst van het onder ons zo langzamerhand zeer bekende lied ‚Gezegend zij de band' gekregen. Gaarne vragen wij hiervoor uw aandacht. Mocht de behoefte bestaan dat dit lied ook in reeds voordien verschenen uitgaven alsnog wordt opgenomen, dan willen we ons bij voldoende belangstelling hiermee graag belasten dit te laten drukken. Graag zagen we dan, dat deze aanvragen via de sekretarissen der gemeenten lopen of via de kontaktpersonen die de zangbundelzaken in de gemeenten behartigen.

In verband met de steeds stijgende kosten van verzending zouden we de medewerking ook langs deze weg van de raden willen inroepen, zoveel mogelijk uit elke gemeente de bundelbestellingen via één persoon te laten lopen en dat er plaatselijk steeds over een zekere werkvoorraad in de diverse uitgaven beschikt wordt, waardoor gemeenteleden en belangstellenden direkt uit voorraad geholpen kunnen worden. Hierdoor voorkomt u tevens de verzendkosten, die we genoodzaakt zijn voor zendingen beneden f 25,— in rekening te brengen. Wanneer dit depot dan direkt door uw penningmeester zou kunnen worden voldaan, zou de afwikkeling voor ons zeer vereenvoudigd worden en worden extra kosten door u vermeden. Gaarne bevelen we dit in uw welwillende belangstelling aan.

„Lof zij den Heer"

Nu reeds weer plannen voor het zomerwerk gemaakt zullen worden, willen we u nog weer attenderen op het tekstboekje ‚Lof zij den Heer', dat speciaal voor tent- en openluchtsamenkomsten werd samengesteld en dat reeds in meerdere gemeenten goede diensten heeft bewezen. Gaarne zien wij bestellingen hierop tijdig tegemoet.

Kosten: prijs per stuk f 0,30; bij afname van 100 stuks 5 pct. korting; bij afname van 200 stuks 10 pct. korting en zendingen van minimaal 100 stuks franko.

Namens de zangbundelkommissie,

Jac. Germeraad,
Breitnerstraat 77b,
Rotterdam - 2.

Iedere belangstellende

kan alles te weten komen
over alle takken
van onze gemeenschappelijke
arbeid door aanschaffing van het

RODE BOEK

met verslagen 1964
en plannen 1965.

Verkrijgbaar in het uniebureau, Dalweg 77, Arnhem, tegen f 2,50 per exemplaar, plus 50 cent verzendkosten.
Vlug even een briefkaartje naar het uniebureau en het wordt u per omgaande toegezonden.

Ook is de nieuwe STATISTIEK op goed beschrijfbaar papier verkrijgbaar tegen 50 cent per exemplaar. Bestel eveneens hiervan een exemplaar. Het uniebureau zorgt voor prompte toezending.

Mededelingen

Baptistengemeente te Leiden:
Konsulent: ds G. van 't Wout, Orionweg 261, IJmuiden, telefoon 02550-2279; sekretaris (tijd.): G. H. W. Brethouwer, B. G. Cortslaan 17, Leiderdorp; penningmeester (tijd.): J. S. de Graaf, Warmondseweg 41, Leiden, telefoon 01710-52787.

Zeer onverwacht nam de Here tot Zich, in Zijn eeuwige heerlijkheid, onze broeder

HENDRIK ARIES GRUBEN

in de ouderdom van 55 jaar.

„Rust mijn ziel, uw God is Koning"
Siddeburen, 8 april 1965
Baptistengemeente te Siddeburen

In Heerlijkheid opgenomen, mijn geliefde man, onze vader, behuwd- en grootvader

KORNELIS HENDRIK PRINS
echtgenoot van A. Spek

op de leeftijd van 56 jaar.

Als wij de doodsvallei betreen,
laat ons elk' aardse vriend alleen.
Maar Jezus, onze Vriend in nood,
ver'zelt ons over graf en dood.

Kampen:
A. Prins - Spek

Subiaco (Austr.):
J. Nijland - Prins
H. Nijland
Terry

Gorinchem:
A. v. d. Sluys Veer - Prins
A. S. v. d. Sluys Veer

Kampen, 14 april 1965
Hofstraat 118.

De teraardebestelling heeft plaats gehad op zaterdag 17 april.

Lofzangen en gebeden

Eenst. eenv. uitgave rood, blauw, zwart	f 6,25
Eenst. eenv. uitgave rood met opdruk „eigendom der gemeente"	f 6,35
Eenst. luxe uitgave roodbruin, blauw, zwart	f 8,—
Eenst. luxe uitgave, beige	f 8,50
Eenst. zeer luxe uitgave zwart leren band verguld op snee.	f 19,50
Harmonisatie dl I	f 6,50
Harmonisatie dl II	f 13,—
Orgelbegel. Psalmen, geb.	f 1,90

Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstraat 77b, Rotterdam wijk 2.
Betalingen op giro no. 281127 t.n.v. Zangbundel Commissie Rotterdam.
Zendingen boven f 25,— franko.

30 april 1965 81e jaargang Nr 3780

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

BROOD VOOR HET HART

Zondag 2 mei: kollekte in alle protestantse kerken ten bate van de christelijke lektuurvoorziening in Afrika, Azië en Zuid-Amerika.
Met deze nieuwe campagne hoopt men anderhalf miljoen gulden voor dit doel in te zamelen in ons land.
„Brood voor het hart" is het wereldfonds voor christelijke lektuur. Dit fonds werd opgericht in 1963 op de wereldzendingskonferentie in Mexico - City.

LEZEN, l e z e n, lezen...

De gewoonste zaak ter wereld. Ja, dat denkt u maar. Er zijn vandaag de dag nog vele, vele miljoenen mensen, die niet kunnen lezen. Er wordt heel veel gedaan tegen het analfabetisme. De zendingsgenootschappen gaan daarin voorop en ook de organisaties van de Verenigde Naties doen er veel aan.
Zo hoopt men bv. dit jaar het aantal lezers in Afrika op 17 miljoen te brengen.
En al deze ontwakende volkeren, vooral de jongere generaties, willen voorlichting en richtlijnen hebben op alle mogelijke gebieden: politiek, sociaal, ekonomisch, huwelijk en gezin, enz., enz.

Enorme aktiviteit van lektuurproduktie...

En deze keer niet in de eerste plaats van christelijke oorsprong, maar juist van niet-christelijke gemeenschappen, van ideologen en... pornografie. In Azië en Afrika bevinden zich grote drukkerijen, die zich geheel bezig houden met het vervaardigen van kommunistische lektuur, onder leiding van Moskou en Peking. „We order in Moscou" (wij bestellen in Moskou), aldus de inheemse eigenaar van een boekenkiosk in Nigeria en Afrika.
Er komt gelukkig ook publiciteit van meer konstruktieve aard, onder leiding van Unesco en van bonafide uitgeverijen.

Ook christelijke lektuurvoorziening

Oorspronkelijk koncentreerden de jonge kerken en de zendingsgenootschappen zich volkomen op direkt bijbelse lektuur en de verspreiding daarvan. Dat was het werk van de bijbelgenootschappen en de bijbelhuizen. Maar door de zich wijzigende situatie in de ontwikkelingslanden is christelijke-lektuurvoorziening van veel bredere opzet en veel grotere omvang nodig. Men wil graag via dagbladen het reeds lezend publiek helpen bij de opinievorming. Er moet dus een christelijke pers komen. Men wil graag goede boeken bij het reeds lezend publiek kunnen aanbevelen, zowel romans als ook voorlichtingsliteratuur op alle gebieden, maar dan voorlichting en richtlijnen vanuit het geloof in Jezus Christus en naar Gods Woord.

Hiervoor is een apart fonds en een aparte organisatie nodig

Er moeten drukkerijen komen, waarvoor geschoolde krachten moet worden opgeleid. Maar er moeten ook journalisten en schrijvers gevonden en opgeleid worden. Verder moeten lektuurcentra worden gevormd, een distributie-apparaat worden opgebouwd, lektuurstalletjes aangeschaft, ingericht en bemand worden, en tenslotte wil men ook graag colporteurs opleiden, die verder afgelegen gebieden kunnen bewerken.
Deze omvangrijke taak is veel te groot voor de nog jonge inheemse kerken. Vandaar dat op de wereldzendingskonferentie in Mexico City in 1963 een wereldfonds voor christelijke lektuurvoorziening werd opgericht: ‚Brood voor het hart'.
In datzelfde jaar werd voor dit fonds ook in ons land gekollekteerd. Bij die eerste aktie werd door de protestantse kerken anderhalf miljoen gulden opgebracht. Dit geld werd als volgt besteed: Indonesië f 600.000,—; Afrika (verschillende landen) f 550.000,—; Argentinië, Brazilië en Suriname f 170.000,—, en dan voor het Midden-oosten, via de Morgenland-zending, nog f 30.000,—. Het resterende bedrag werd gebruikt voor alle mogelijke kosten.

Vergelijkende cijfers

In 1940 schatte men de totale wereldbevolking op 2 miljard mensen. Bij de huidige bevolkingsaanwas schat men de wereldbevolking in het jaar 2000 op niet minder dan 6 miljard!

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Vrijheid zou het schoonste woord zijn als het woord liefde niet bestond.** (Vinet)

Wist u, dat nu reeds 56 procent van alle mensen in Azië wonen? In 1950 rekende men 33 procent van de wereldbevolking tot het christendom (inclusief dan de RK Kerk). Maar in het jaar 2000 zal dit niet meer zijn dan 20 procent. Er is wel een grote groei van de jonge kerken en de zendingsposten, maar deze blijft achter bij de nog veel grotere bevolkingsaanwas.

Projekten

In Djakarta werden reeds na de oorlog door een interkerkelijke lektuurdienst 350 boeken geschreven en uitgegeven. Er werd steun verleend bij de uitgave van de kinderbijbel van Anne de Vries. Dit lektuurcentrum ,Badan Penerbit Kristen' moet uitgebreid en vernieuwd worden. Amerika wil zorgen voor een nieuw gebouw, Duitsland voor een nieuwe drukkerij en Nederland moet voor de rest zorgen.
Verdere objekten zijn: het bijbelhuis Yaoundé in Kameroen. Hier is reeds een protestants weekblad uitgegeven. Dan de bouw van een lektuurcentrum in Ruanda. De opbouw en uitbouw van de lektuurvoorziening in Pakistan, Brazilië, Argentinië en Kenya.

Het is geen ,zoete-broodjesbakkerij'

Bij de eerste aktie in 1963 schreef dr O. Jager in de aanbeveling o.a. deze opmerking:

> *„O nee, het is niet een neerbuigend goeddoen; onze aktie heet niet: „zoete broodjes voor het hart bakken"; maar wij hopen dat velen zullen vragen, verbaasd over het enthousiasme: ,wat mankeert u toch?" Dan kunnen wij zeggen: „Ik heb een brood-voor-het-hart-aanval en dat is een besmettelijke ziekte".*

G. Br.

zand en zaad

Ik fietste tussen Goede-Vrijdagavond en de Paasmorgen.
Ik fietste door de stad. De straten waren nat, de mensen en de lucht waren vervuld van miljoenen waterdeeltjes. De hemel kan niet grijzer zijn dan op die morgen. Ik was op weg naar een zieke.
Maar mijn gedachten waren bij het christelijk geloof. Op de Paasmorgen heft heel de kerk de jubel aan en de straten van Jeruzalem en Hengelo zullen vol zijn van het geschal der opstandingsliederen. Men zal ons via de ether op de hoogte houden van oude gewoonten en van de verkeersdrukte, van gebroken records en levens. Daarna zullen we overgaan tot de orde van de dag.
Ik dacht, wat betekent dat geloof nu eigenlijk? Om nou maar eens bij die opstanding staan te blijven. Natuurlijk juicht de toon en de zangvereniging zal ook weer zingen. Daar hebben ze al wekenlang voor geoefend en ze zingen mooi, de leden. De dirigent heeft gezegd waar ze krachtig of gevoelig of vertraagd moeten zingen. De prediker leest voor over Johannes en Petrus en Thomas en over vrouwen, die voor dag en dauw naar het graf gingen. Van hen heeft niemand in de opstanding geloofd. De Heer had het wel een paar keren gezegd, maar zoiets neem je niet letterlijk. Meer in het algemeen zoals Martha indertijd toen het bij het graf van Lazarus over de opstanding ging. Natuurlijk gelooft een rechtzinnige erin. Rechtzinnigen geloven nog veel meer. Ze geloven nagenoeg alles.
Maar wat betekent dát geloof nu eigenlijk in mijn leven? Zit het er dwars doorheen of is het achter in het boek opgenomen als een aparte bijlage?
Een paar dagen geleden zat ik bij een man in een kantoor. Om hem draait heel de administratie van het bedrijf. We hadden naar elkaars welstand gevraagd en hij zorgde voor koffie. Ik vroeg opeens: „Wat weet jij van Jona?" „Niks", antwoordde hij. Dat viel me tegen want ik zei bij mezelf: Nu komt de walvis. Maar nee. Ik zeg: „Waarom ga je nooit naar de kerk? Jij niet en miljoenen in dit land niet. Dat belast mij. Er klopt ergens iets niet. Wat heb je op ons tegen? We hebben toch echt wel wat te zeggen." „Nee, ik heb er geen belangstelling voor. Ik heb verleden jaar wel naar ds King geluisterd. Dat is toch ook een van jullie? Die man praat niet alleen over wat hij gelooft, maar hij infiltreert dat geloof ook in zijn opvattingen over de samenleving. Dat spreekt mij aan. Ik heb gelezen, dat u voorzitter is van de baptistengemeenschap in Nederland. Wat doet u daar nou aan?" „Ach, niet veel, onze aktiviteiten beperken zich wel tot een klein gebied al hebben wij wel een boodschap voor het hele leven", antwoordde ik.
Tegen half zes ging ik weg en ik had het gevoel dat hij mij nakeek, zoals een meelevende overwinnaar een overwonnene beziet. Ja, ik zei tegen mijzelf, fiets jij nou aldoor tussen Goede-Vrijdagavond en Paasmorgen in? Waar zaten toen eigenlijk de apostelen? In zak en as, verslagen en achter deuren, die ze zelf gesloten hadden. Zonder toekomst. Geblameerd voor het leven en wie weet ook nog in gevaar. Hun geloof was doodgetrapt. De openbaringen van de vader in de hemel konden niet op tegen het keiharde leven. Maar goed dat Jezus het hun niet kwalijk nam dat zij niet ook de wacht betrokken hadden bij het bewaakte, verzegelde graf. Dat zou de konsekwentie geweest zijn van hun geloof. Maar goed dat Jezus ze achter elkaar opzocht, bij de weg en in de vergrendelde kamer. Wat een labiele, onovertuigde troep. Daar moet de goede Herder wel aan te pas komen.
We zaten bij de zieke, tussen Goede-Vrijdagavond en Paasmorgen in. Er was nog meer bezoek. Hoe gaat dat dan: ik vertelde van wat er in mij leefde. Zegt de ene bezoeker dat hij ook het gevoel heeft dat hij nooit met zijn geloof tot de allerlaatste stap komt. Geloof-best, maar om de konsekwenties te trekken? Om regelrecht uit de werkelijkheid van de opstanding te leven? Gewoon dus in alles rekening houden met dat ongehoorde feit, dat de dood verbrijzeld is? En dan maar echt zo leven en alles riskeren.
Die eerste man wacht, naar mijn gevoel met duizenden anderen, op de dag, dat wij ons geloof serieus nemen. Dát het niet meer de rustpauze in de muziek is maar voor aan de lijn staat en de maat aangeeft. De tweede man, de ziekenbezoeker, zei nog: na onze doop hebben we nauwelijks nog een stap verzet. En hij was oud en wijs genoeg om te weten wat hij zei. Maar misschien denkt u er anders over.

Huizinga

Noord/Westelijke bond van Baptistengemeenten

Radenkonferentie van de acht aangesloten gemeenten op *zaterdag 1 mei, des namiddags 14.30 uur* in de *Herdenkingskerk, Postjesweg 150, Amsterdam-W.*

Agenda: o.a.

> *Bespreking toogdagen en plannen voor een verbeterde organisatie daarvan.*
> *Mogelijkheden van samenwerking bij bepaalde aktiviteiten, planning op brede basis van het evangelisatiewerk, enz., enz.*
> *De aanstaande Algemene Vergadering der unie.*
> *Ds N. J. van Beek zal een korte causerie houden over de ECU en ds W. Veenstra over de UBS. Vragen kunnen worden gesteld en zullen zo mogelijk worden beantwoord.*
> *Het ,rode boek' a.u.b. meenemen.*

We rekenen voor deze eerste keer op zo mogelijk aller opkomst. U krijgt koffie bij uw meegebrachte boterham en we denken om plm. 6 uur te sluiten.

Namens het comité,
De Jonge, sekretaris.

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND
Het konvent van voorgangers in Friesland komt D.V. 3 mei a.s. bijeen te Noordbergum; aanvang 10 uur. Bij verhindering zende men tijdig bericht aan de gastheer.

„O God, verleen de koning Uw recht en uw gerechtigheid den zoon des konings.

(Psalm 72 : 1)

Dit nummer van ons blad is gedateerd 30 april, dat is de verjaardag van onze koningin! Daardoor geleid gingen mijn gedachten uit naar het koningschap. U zult zich herinneren, dat de profeet Samuël afwijzend stond tegenover de wens van het volk Israël, als de andere volken een koning te hebben. Immers, de Here was Israëls Koning.

Tot Samuël zegt de Heer: „Zij hebben u niet verworpen, maar Mij". En toch stemt God er in toe. De profeet moet Saul als de eerste koning zalven: Het is geen succes geweest, het kwam zelfs tot een breuk tussen Samuël en Saul, tussen hem, die zalfde en hem, die gezalfd werd. Saul en zijn zonen vielen in de strijd op het gebergte van Gilboa.

Terwijl Saul nog koning was werd David gezalfd tot koning. Hoewel hij de man is, die het gehele volk onder zich verenigde, is ook zijn koningschap niet om te jubelen. De Heer staat hem niet toe een huis voor hem te bouwen: aan zijn handen kleefde bloed!

Bij het lezen van de geschiedenis komt er een gevoel van afkeer over ons. We moeten echter niet vergeten, dat we ook deze koning moeten zien in de lijst van zijn tijd.

Toch blijkt dat David, de koning van God verkoren is.

Aan rustige wateren

De Koning der koningen

Het is blijkbaar Gods bedoeling geweest, op Zijn tijd aan Zijn volk een koning te geven. De koningen uit Davids nageslacht worden in de bijbel gunstig beoordeeld, al waren er ook uitzonderingen. Toch liep ook dit koningschap vast. Zedekia is de laatste koning geweest, en met de glorie van het volk is het dan gedaan. Het was niet veel meer dan een „afgehouwen tronk", en als het van de kant van de mens zonder hoop en verwachting is geeft God het onverwachte! Hij verkiest hetgeen zwak is, om het sterke te beschamen, en hetgeen niets is! God gaf uit het aloude huis van David de grote Koning. De profeet Ezechiël noemt deze koning „mijn knecht David". „Ik, de Heer, zal hem tot een God zijn, en mijn knecht David zal vorst wezen *in hun midden". Mijn knecht David zal hun* voor eeuwig *tot vorst zijn (37 : 25).*

Dat Jezus Christus, „de knecht van David", de eeuwige koning is, staat voor ons als christenen vast. Er verandert veel in de wereld. We beluisteren vragen als deze: is het koningschap niet uit de tijd, nu de demokratie steeds toeneemt en niet de vorst maar het volk regeert? Het zijn vragen, die we hier laten rusten.

Het koningschap van Christus staat vast, want Hij is de Gezalfde Gods! Het laatste bijbelboek toont ons het koningschap van Christus in zijn volle openbaring. Voor Hem moeten alle aardse vorsten plaats maken, want Hij is de Here der heren en de Koning der koningen. Alle knie zal zich voor deze Koning moeten buigen, omdat God Zelf alle vijanden aan Zijn voeten onderwerpt, en de einden der aarde Hem tot bezit geeft.

Naar die tijd van Zijn koningschap zien wij uit, als wij met de psalmist bidden voor den koning: „O God, verleen de koning uw recht en uw gerechtigheid den zoon des konings!" Eens zal de Zoon des Konings aan den Vader het koninkrijk overgeven. Het eindpunt van alle geschiedenis ligt in God zelf, opdat aan God alleen alle eer worde toegebracht, „opdat God zij alles in allen". De komst van de Koning nadert! De verschijning van onze Heer Jezus Christus zal te zijner tijd — van die dag en ure weet niemand — plaats vinden en achter „de Zoon des Konings" worden de stralen van Gods heerlijkheid zichtbaar, van Hem die evenals de Zoon, „de Koning der Koningen" is, die geen mensen gezien heeft en zien kan, maar dan te aanschouwen gegeven wordt, aan de reinen van hart, want zij zullen God zien! (1 Tim. 6:14—16, Matth. 5:8)

Apeldoorn D. Slort

Grote belangstelling op Friese bondsdag in Harlingen

Het kerkgebouw van de gemeente te Harlingen was geheel gevuld toen daar op tweede paasdag, onder leiding van ds G. Brongers van Leeuwarden, de 52ste friese bondsdag werd gehouden. De bondsdagen in ons gewest genieten een nog steeds toenemende belangstelling, vooral ook van de zijde van de jongeren! (Men wil er dan ook naar streven dat in de toekomst de jeugd een aandeel in het programma krijgt.)

Dadelijk na het openingswoord en de begroeting luisterden we naar een korte muziekuitvoering van het muziekkorps Hosannah uit Leeuwarden dat ook de samenzang tijdens de ochtendbijeenkomst begeleidde. Ds G. H. W. Pflaum van Harlingen houdt een paasoverdenking, het zusterkoor uit Harlingen zingt enkele mooie liederen en zr Dam-Staphorsius uit Sneek deklameert onder grote aandacht het een half uur durende gedicht van Michel van der Plas „De regenboog".

Het hoofdonderwerp van de morgenbijeenkomst luidde „Onze gemeenten van morgen", op indringende en leerzame wijze ingeleid door ds H. Ploeger van Zandbulten-Dokkum. Onze gemeenten van morgen zullen gemeenten van de eerste eeuw moeten zijn, gemeenten waarin de Maranatha-gedachte leeft en die zendingsgemeenten zijn. Op dit onderwerp behoeven we hier niet verder in te gaan want ds Ploeger zegde toe, op verzoek van de voorzitter, zijn inleiding ter beschikking te stellen van ons weekblad De Christen.

De middagvergadering stond in het teken van de lektuuraktie ,Brood voor het hart'. Aan de hand van kleurendia's, gewijd aan deze aktie wordt de noodzakelijkheid van deze aktie ons duidelijk gemaakt. Ds Brongers die dit onderdeel van ons programma verzorgde merkte o.a. nog op: Laten we eens een week versoberen, zodat we straks in de diensten op zondag 2 mei een werkelijk goede gave voor dit werk kunnen afzonderen...

Ter inleiding van de getuigenisdienst, die onze paasbondsdag zou afsluiten zong student br G. Liebe een lied en daarna kwamen verschillenden naar voren die van hun Heer wensten te getuigen.

Ook hier willen we nog dank zeggen aan hen, die op zo goede wijze aan het welslagen van deze bondsdag hebben meegewerkt: de Harlingers die ons zulk een gastvrij onthaal hebben bereid en niet in het minst de leidsters en leiders die ervoor gezorgd hebben, dat de kinderen van hun eigen programma konden genieten.

Ds Brongers memoreerde in zijn slotwoord de geschiedenis van de wonderbare spijziging en zei o.a., dat ook wij nog zoveel overhouden om door te geven aan anderen: dat we in Zijn Naam voor velen tot een zegen mogen zijn!

De Heer was deze dag bij ons!

S. J.C.

LITURGIE (6)

DE PREEK

Eigenlijk had dit artikel onmiddellijk moeten aansluiten op het vierde stukje dat immers ging over de dienst des Woords. Maar misschien is het ook wel goed dat er eerst iets over de gebedsdienst tussen staat. Tenslotte is de preek niet helemaal zuiver gelijk te stellen met het Woord van God.

Wat betekent eigenlijk Woord van God? In de meest letterlijke zin is dat wat God zegt of gezegd heeft. Nu „spreekt" God in letterlijke, hoorbare zin van het woord niet. Ook de bijbel kan in deze letterlijke zin van het woord niet het Woord Gods genoemd worden, want lang niet alles wat in de bijbel staat is door God gezegd. Natuurlijk hebben we het in dit verband niet over de inspiratie van de bijbel maar over het spreken van God. God spreekt in het algemeen door de mond van mensen. De spreker van God bij uitnemendheid is in het Oude Testament de profeet. Als hij het woord neemt, begint hij met *„zo spreekt de Heer"*. Dat is een geweldige uitspraak en daar moet wel een geweldige zekerheid aan ten grondslag liggen. In het Nieuwe Testament treedt de profeet minder op de voorgrond. Er zijn wel profeten maar het zwaartepunt ligt niet bij hen maar bij de apostelen. Deze zijn echter uit hoofde van hun roeping eerder getuigen dan profeten. De profeet zegt: *„zo zegt de Heer"*; de getuige: *„zo is het gebeurd"*. En na de apostel komt de leraar die uitlegt.

In de preek vinden wij daarom allereerst het apostolische en het „didactische". Het apostolische berust op het schrift-geworden getuigenis van de apostelen en het didactische is de uitleg daarvan. Een preek is voor alles schriftuitleg en -toepassing.

Er is daarom een groot verschil tussen de prediker en de profeet. De prediker spreekt omdat hij iets uit te leggen en toe te passen heeft maar de profeet spreekt omdat hij een speciale boodschap van God ontvangen heeft en die onverwijld moet doorgeven. Zijn opdracht is zo direkt en zo urgent maar ook zo volledig van de Opdrachtgever afhankelijk dat er beslist niet op mag worden gerekend dat hij elke zondag om een uur of half elf een regelrechte boodschap van God heeft. Maar de uitlegger van het bijbelse getuigenis kan wel elke zondag een of twee preken hebben. Natuurlijk kan hij die uitleg ook niet behoorlijk volbrengen zonder de leiding van de Heilige Geest maar dat ligt bij de prediker beslist anders dan bij de profeet. Daarom kan de preek wel een vaste plaats in de liturgie hebben maar de profetie niet.

Twee opmerkingen moeten in dit verband nog worden gemaakt. In de eerste plaats draagt de prediking, ook al is zij anders dan de profetie, wel profetische trekken. Het „zo zegt de Heer" is haar niet vreemd en dat is ook haar kracht. Dat is een van de dingen die haar van een toespraak en van een bijbelles onderscheiden. Daarom heeft zij een vaste plaats in de ontmoeting van God en zijn gemeente en kan deze ontmoeting zich mede door middel van de preek voltrekken.

In de tweede plaats mag de vaste orde van de liturgie of van welke andere samenkomst van de gemeente ook nooit een hinderpaal zijn wanneer er werkelijk een profeet met een boodschap aanwezig is. Misschien is het de voorganger zelf, die een dergelijke boodschap door te geven heeft. In dat geval kan hij zelf de orde van de samenkomst wel in de hand houden (zie 1 Cor. 14 : 32). Maar misschien is er een andere profeet in het midden van de gemeente en heeft hij een boodschap. Als die boodschap werkelijk urgent is, moet daarvoor alles wijken, zonodig ook de preek van de voorganger. De Heilige Geest is vrij onze liturgieën en preken te gebruiken of ze zonodig ter zijde te schuiven.

J.R.

Uit ons Unie-Bureau

De uniekommissie brengt hierbij onder de aandacht van onze gemeenten, dat de agenda van de komende algemene vergadering wordt aangevuld met de volgende voorstellen van de uniekommissie:

1. Onder punt 8 als letter e:
De baptistengemeente te Harderwijk in de Unie op te nemen;

2. Onder punt 22 (UZC) als letter e:
De Unie Commissie stelt op advies van de Unie Zendings Commissie voor, dat de Unie lid wordt van het Europese Baptisten-Zendingsgenootschap, gevestigd te Zürich („Europäische Baptistische Missionsgesellschaft".
Toelichting: *Gezien de situatie in Kongo en het belang van de koöperatie van de zendingsarbeid in Afrika is aansluiting bij het Europese Baptisten-Zendingsgenootschap raadzaam. Dit lidmaatschap betekent een broederlijk samenwerken in de zendingsarbeid, zonder dat er voorwaarden aan gesteld worden, terwijl er voor onze zendelingen ook mogelijkheden zijn in EBM-verband uit te gaan naar het zendingsveld in Kameroen. Onze samenwerking met de BMS kan onveranderd blijven. Verdere toelichtingen ter Algemene Vergadering.*

3. Voorts is er nog een amendement ontvangen en wel van de gemeente te Groningen-Zuid op het voorstel Delfzijl-I (punt 9 b van de agenda der Algemene Vergadering), luidende:

De gemeente te Groningen-Zuid, van oordeel, dat het in het belang van zowel de in te stellen studiecommissie als van de gemeenten is, dat de commissie haar werkzaamheden binnen een bepaalde termijn afrondt, amendeert het voorstel van Delfzijl-I (punt 9 b van de agenda) in die zin, dat daaraan (na: ... moeten worden voorgesteld aan de Algemene Vergadering 1966) wordt toegevoegd:
De commissie zal uiterlijk 31 december 1965 aan de Unie Commissie, de Permanente Commissies en de gemeenten, c.q. raden der gemeenten haar rapport moeten uitbrengen.

Aan de sekretarissen is een aantal exemplaren van de vier soorten stembiljetten toegezonden, gelijk aan het aantal afgevaardigden, waar de gemeente recht op heeft. De sekretarissen stellen deze stembiljetten natuurlijk wel tijdig ter hand van de afgevaardigden van de gemeenten. En dan nog eens weer: nog niet alle sekretarissen hebben aan het uniebureau de namen der afgevaardigden opgegeven ter inschrijving in de lijst van stemgerechtigde leden der Algemene Vergadering. Doe dit nu a.u.b. meteen even; dan is dat ook nog op tijd klaar.
En hebben alle stichtingsbesturen en nevenorganisaties reeds de namen van hun deputaties aan de uniesekretaris opgegeven?
Tenslotte breng ik nog gaarne het verzoek van de voorbereidingskommissie onder aller aandacht (en dit verzoek wordt gesteund door de desbetreffende wens van de uniekommissie): dat er ter Algemene Vergadering geen speldjes, loten, enz., ten verkoop worden aangeboden voor plaatselijke fondsen, hoe goed die doeleinden ook mogen zijn.
En nu: verwacht een Algemene Vergadering, waarin God werkt. Het gebed stelle hart en hoofd open voor de wijsheid en de geest van Boven!

T. Jansma

AANVULLING KERKBOUW DRACHTEN

Naar aanleiding van ons artikeltje over de a.s. kerkbouw in Drachten in De Christen van verleden week maakt een belangstellend lezer ons erop attent, dat er te Drachten reeds in 1949 bouwplannen — zelfs in een vergevorderd stadium — waren.
Hoewel ons artikel van verleden week geen volledigheid beoogde geven we deze aanvulling graag door.

v.D.

NADER BEZIEN

Maak er een feest van!

In de komende dagen viert Nederland het vierde lustrum van de bevrijding. ‚Maak er een feest van!', wordt ons in deze dagen van bovenaf geadviseerd.
Eigenlijk is het wel merkwaardig, dat deze aansporing als motto is gekozen. Alsof de wil om de herdenking van de bevrijding als een feest te vieren niet aanwezig zou zijn.
Kan er wel een feest van gemaakt worden, terwijl bij talloos velen de herinnering aan hen die slachtoffer werden van de nazi-terreur of oorlogshandelingen nog levend is? En geeft het herdenken — ook een feestelijk herdenken — van de gebeurtenissen van mei '45 niet onnodig voedsel aan nog altijd aanwezige haatgevoelens jegens het duitse volk?
Voor onszelf maar vooral voor onze kinderen zullen we er een feest van moeten maken, al zal het — om de hierboven genoemde smartelijke herinneringen — moeilijk een karnavaleske viering kunnen zijn. Het is goed ons opnieuw bewust te zijn hoe kwetsbaar de vrijheid is en ook de generatie die na de vreselijke jaren van '40—'45 is opgegroeid en volwassen geworden moet dat weten.
Want nog steeds wordt de vrijheid belaagd. De machten die de vrijheid bedreigen hebben op 5 mei niet gekapituleerd, al ging dan ook op die datum Hitlers demonische rijk in vuur en verderf ten onder.
Men kan in dit verband denken aan de sterker wordende revanchistische gevoelens bij sommigen in West-Duitsland, zoals die o.a. door vooraanstaande kerkelijke leiders in de Bondsrepubliek, onder wie dr Martin Niemöller worden gesignaleerd en waarvoor zij nog zeer onlangs openlijk hebben gewaarschuwd.
Maar niet alleen uit die hoek, of, als men wil: uit de kommunistische wereld, wordt de vrijheid belaagd. De grootste bedreiging van de vrijheid komt van binnen uit en heeft te maken met de vraag hoe wij de vrijheid gebruiken.
We weten het: dominees hebben nu eenmaal de neiging om waarschuwend de vinger te heffen en om overal gevaren te zien... Desondanks stellen we de vraag of we als volk de vrijheid wel op de juiste wijze gebruiken. Zijn we wel werkelijk vrij als ons denken en doen beheerst worden door bijvoorbeeld de aanbidding van de welvaart? Als we, in politiek opzicht, — en dan denken we aan het konflikt oost-west — gevangen zitten in de kategorieën van macht en geweld?
We geloven, dat we van de herdenking van de bevrijding pas echt een zinvol feest kunnen maken wanneer we ons deze vragen bewust zijn. De vrijheid is niet vanzelfsprekend.

v. D.

Paas-Toogdag in Amsterdam

Het was geen druk bezochte toogdag deze maal: Het middengedeelte van de Herdenkingskerk was nog niet geheel vol, laat staan dat de schuifwanden open moesten. De drie vrije dagen en voor een deel ook nog het gesloten zijn van sommige zaken, enz., op Goede Vrijdag geven aanleiding tot een uitvlucht in letterlijke zin van velen. Gevolg hiervan is óók dat zangkoren hun medewerking niet kunnen geven omdat sommige koorpartijen met die dagen sterk onderbezet zijn. Het is daarom zaak de toogdag in ons gewest opnieuw aan alle kanten te bezien en maatregelen te overwegen die bepaalde euvelen kunnen ondervangen.

En na deze inleiding zou men ook verder een verslag in mineur verwachten. Het tegendeel is het geval.
De algemene opinie was dat dit een onzer best geslaagde toogdagen in het noordwesten is geweest.

In de morgensamenkomst onder leiding van ds G. W. Tijman spraken ds N. J. van Beek en ds W. Veenstra over ‚Gemeenteleven — geestelijk leven' en beider toespraken zullen velen iets hebben geleerd. Drie echtparen, vrijwillig opgekomen op een oproep van mw. Van Beek, gaven een vrolijke noot door deel te nemen aan een lekenspelletje onder leiding van voornoemde zuster.

In de middagbijeenkomst kwam de jeugdgroep van Alkmaar naar voren met het paasspel ‚Christus Triumfator' en zowel aankleding als uitbeelding van deze jonge mensen in dit spel waren af. De hierop volgende oproep van ds G. van 't Wout onder hetzelfde motto sloot hierop zodanig aan dat de triumferende Christus volkomen in het middelpunt van deze middag stond.

Zendeling ds J. B. v. d. Veen zong voor ons enkele negro-spirituals en liet ons deze op kongolese wijze zelfs gedeeltelijk meezingen. Daar tussendoor vertelde hij ons nog iets over de arbeid daar. Toen ds Van Beek daarop vrijwilligers vroeg om van hun Heer en Heiland te getuigen kwam spontaan een tiental ouderen en jongeren naar voren om van hun blijdschap anderen mede te delen.
Ds Veenstra had uit de jongeren van Centrum en West een jeugdkoor geïmproviseerd en zowel dit koor als de dirigent brachten het er heus niet slecht af. Het viel dan ook ds W. J. Weenink niet moeilijk enthousiast van een goede toogdag te spreken en met ons God te danken voor Zijn rijke zegeningen.
Dank nog aan alle medewerkers en medewerksters, op het podium en achter het orgel, in de koffiezaal en bij de kinderoppas.

De J.

In Alphen aan de Rijn met kerkbouw begonnen

Het blad *Kerknieuws* van 17 april jl. weet te berichten, dat ds M. Cohen te Alphen aan de Rijn dezer dagen de eerste spade gestoken heeft voor de nieuwe baptistenkerk die aan de Molenwerfstraat zal verrijzen. Ondanks de stromende regen woonden velen de plechtigheid bij. Het blad meldt, dat het nieuwe gebouw voor een deel onder de grondoppervlakte zal worden gebouwd. In dat gedeelte komen zalen voor de raad, katechisatie en jeugdwerk. De kerkzaal gaat plaats bieden aan 150 personen. Naast de kerk komt een toren van negen meter hoogte waarin ruimte voor luidklokken.

Men verwacht nog dit jaar de kerk in gebruik te kunnen nemen.

De baptistengemeente te Alphen aan de Rijn die in 1961 werd geïnstitueerd en ongeveer 65 leden telt, is niet aangesloten bij de Unie van Baptistengemeenten in Nederland.

Mededelingen

De penningmeester van de baptistengemeente te Zwijndrecht is thans: br H. L. Lindeman, Vijverweg 5, Zwijndrecht, telefoon 01850 - 25516.

BIJ ONS

IN DE GEMEENTE

In MAKKUM vierde Zusterhulp zijn dertigjarig bestaan. Vijf van de dames die in 1935 deze vereniging oprichtten waren bij dit feest nog aanwezig. De oudste van hen was zr Y. Bakker-De Boer; thans 94 jaar!

Dat er steeds meer belangstelling voor elkaar komt en dat men over en weer elkaar wil leren kennen bleek o.a. in WORKUM waar enkele weken geleden enkele rooms-katholieke jongelui getuige waren van de avondmaalsviering in de baptistengemeente.

We vertellen liever mooie dingen in deze rubriek, maar, helaas, er zijn ook minder mooie dingen. Zoals bijvoorbeeld het bericht dat we in de Pniëlbode van HEERENVEEN lazen: het door-de-weekse bijbelbesprekingsuur moest wegens te geringe belangstelling worden opgeheven.

In De Band van HARLINGEN lazen we, dat de plaatselijke Zusterhulpafdeling — evenals verleden jaar — met pasen al de zieken, bejaarden en alleenstaanden een bloemengroet heeft gebracht. Ook de zondagavondjeugd hielp mee om de bloemen rond te brengen. Een idee om te onthouden!

Dat we als baptisten deel uitmaken van een wereldwijde gemeenschap is bekend. Ook de gemeente te HOOGEVEEN heeft enkele zondagen geleden de werkelijkheid van die gemeenschap ervaren toen een australische baptistenvoorganger, Rev. Audemard (Melbourne) in de diensten voorging. Rev. Audemard, die een studievriend is van de voorganger van Hoogeveen (ds E. J. Huizing) is een ‚vriend van Nederland', spreekt Nederlands (heeft ds Huizing hem dat geleerd?) en is in Australië o.a. belast met de pastorale zorg voor emigranten uit Nederland.

In deze tijd waarin er steeds meer auto's op de weg komen — en ook steeds meer dominees in auto's gaan rijden — doet het goed te lezen, dat de voorganger van HOOGKERK als verjaardagsgeschenk van zijn gemeente een ... fiets kreeg. Met versnellingen. Fietsen is gezond, heeft men in Hoogkerk kennelijk gedacht en het wordt straks ook nog een statussymbool!

Meestal worden de gemeenteblaadjes op de meest eenvoudige wijze uitgevoerd. 't Is maar stencilwerk, denkt men. Dat het eenvoudig en toch mooi kan, blijkt uit de nieuwe verschijning van Gemeentecentrum, het kontaktblad van VEENDAM. Het omslag van het blad vertoont nu een gestileerde boom (de gemeente als woon- en beschuttingsplaats) en heen en weer vliegende vogels, die in hun beweeglijkheid het leven der gemeente symboliseren. Onze komplimenten voor deze smaakvolle en artistieke tekening!

Het volgende kleine berichtje uit onze oudste baptistengemeente in Nederland, STADSKANAAL, toont aan dat ook in deze streken de arbeid nog volop bloeit: Op het ogenblik wordt in de gemeente nagedacht over de vraag of de tijd is aangebroken een tweede voorganger te beroepen of de gemeente te splitsen.

Uit HOOGEZAND kunnen we het het volgende berichten: ten eerste, dat de gemeente besloot over een half jaar de bundel Lofzangen en Gebeden te gaan gebruiken (wat zal onze zangbundelkommissie glunderen ...), en ten tweede, dat besloten werd een nieuw jeugdgebouw te doen verrijzen.

In Gemeenteleven van AMSTERDAM-W.-N. vonden we het volgende door de penningmeester verteld: Er stopt een bus voor de kerk, een dame stapt eruit, belt bij de koster aan. Als de kostersvrouw de deur open doet vraagt de dame: Kan ik hier geld kwijt voor de kerk? Ietwat verbouwereerd luidt het antwoord bevestigend. De dame geeft een gulden en verdwijnt met de volgende bus. Een tijdje later herhaalt zich deze geschiedenis ... Tot op heden is de gulle geefster onbekend gebleven.

In HAARLEM gaf het zangkoor een muziek- en zangavond waaraan meegewerkt werd door de bekende amsterdamse organist Piet van Egmond. Het was een pracht avond, schrijft De Hand, „wat hebben we genoten van het schitterende orgelspel, we hebben nooit geweten dat ons orgel dit alles kon voortbrengen ...".

De kleine groep in SCHIEDAM kreeg dezer weken van een meelevend echtpaar een harmonium ten geschenke. Dat lijkt zo op het eerste gezicht helemaal geen belangrijk nieuws. Voor een kleine gemeenschap als die te Schiedam is het echter wèl belangrijk.

Het werk in Zeeland, dat door de gemeente te ROTTERDAM-C. werd opgezet en door ds G. Vegter verzorgd, zal voortaan door al de voorgangers van Groot-Rotterdam worden behartigd. Het werd voor één man te druk en te veel.

Gabriël Amat, de spaanse pianist die onlangs een eerste prijs won in een muziekkontest van de duitse en zwitserse radio en student aan het seminarium te Rüschlikon, is dezer dagen met vakantie in Nederland geweest. Hij gaf o.a. een koncert in de Dr-Feisserkapel te ROTTERDAM-C.

In 2de EXLOËRMOND is men druk bezig om kerk en pastorie op te knappen. Ook de pastorietuin werd onder handen genomen; de grond werd verhoogd en de tuin werd vakkundig aangelegd. Vooral deze tuinbouwkundige werkzaamheden verlokt een schrijver in Gemeenteleven tot de opmerking: onze voorganger gaat een vruchtbaar jaar tegemoet. Waarvan akte!

Op de jaarvergadering van de gemeente te VROOMSHOOP-DAARLERVEEN heeft men hard gewerkt. Dat blijkt uit Gemeentestem. Men besloot er o.a. een perceel grond achter de kerk te kopen (voor eventuele uitbreiding), met evangelisatiewerk in het nabijgelegen Hardenberg te beginnen (door te trachten er een post te stichten) en tenslotte het financieel mogelijk te maken dat de voorganger zijn werk per auto kan doen. Nog een berichtje uit deze gemeente: de gereformeerde kerk ter plaatse bood voor de prijs van slechts f 300,— een zo goed als nieuw avondmaalsgarnituur aan; men is dankbaar op dit aanbod ingegaan ...

Het nieuwe orgel dat de gemeente van ZWOLLE overwoog aan te schaffen en waarover we reeds eerder in deze rubriek schreven, is intussen in gebruik genomen. Tijdens de diensten op eerste paasdag is het nieuwe instrument ‚geïnstalleerd'.

Over orgels gesproken: De gemeente te DEVENTER heeft voor de nieuwe kerk — die hopelijk met pinksteren in gebruik zal worden genomen — een 2-klaviers harmonium met pedaal gekocht. De paasdankofferkollekte van dit jaar werd voor dit doel bestemd.

De Gemeenteklok van ARNHEM heeft een nieuwe ‚kop' gekregen; de kapel van de gemeente staat er nu gekleurd (letterlijk) op. Enkele nieuwtjes uit dit gemeenteblad: men hield er onlangs 'n open-raadsvergadering — waar dus ook geïnteresseerde gemeenteleden aanwezig waren — ter bespreking van de agenda van de aanstaande unievergadering. Het tweede nieuwtje: de spaanse gemeenteleden van Arnhem geven een evangelisatieblad uit ten gerieve van hun landgenoten in Nederland. Het blad heet Amtorcha (De Toorts); op de voorpagina is de spaanse held Don Quichotte afgebeeld.

v. D.

KONINGINNEDAG

De dag waarop dit nummer van ons weekblad verschijnt is 30 april, koninginnedag. Onze koningin viert temidden van gezin en volk haar 56ste verjaardag! Op deze dag willen ook wij onze gelukwensen aanbieden en de wens uitspreken dat de Here God haar nog vele jaren beware tot heil van het nederlandse volk.
Juist in deze dagen, waarin de bange bezettingsjaren en de bevrijding — nu twintig jaar geleden — worden herdacht, realiseren wij ons als volk hoezeer het Huis van Oranje met de geschiedenis van onze natie is verstrengeld.
God zegene onze koningin!

v. D., eindredakteur

De kardinaal en de sekten

Wij lazen onderstaand artikel in de Leeuwarder Courant van 22 april jl., in de rubriek „Uit andere bladen". Waar aan de ene kant de dingen pijnlijk scheef en nog middeleeuws afgedaan worden, daar treft ons anderzijds het meeleven en de waardering. G. Br.

Eind maart jl. hield kardinaal Alfrink een toespraak voor een vereniging van Nederlands-hervormde studenten aan de theologische faculteit te Utrecht over concilie en oecumene. Een der studenten stelde toen de vraag of de concilieverklaring over de godsdienstvrijheid wel waarachtig genoemd kon worden, gezien het niet toepassen ervan in sommige Latijnse landen. De kardinaal zette in zijn beantwoording der hem gestelde vraag het woordje „nog" voor „niet toepassen", en haalde voorts een aantal verzachtende omstandigheden aan. Ten eerste, aldus de kardinaal, zijn de verhoudingen in die Latijnse landen anders dan hier. Ten tweede is de berichtgeving van die kant al jaren propagandistisch gekleurd. Ten derde presenteert zich het reformatorisch christendom aldaar in de vorm van sekten, die ook hier door hun reformatorische broeders niet graag gezien worden. *„De Banier"* (Staatkundig Gereformeerde Partij) zegt hierover het volgende:

„Wat de eerste opmerking betreft, zij er op gewezen, dat de verhoudingen in die Latijnse landen al anders mogen zijn, dit neemt niet weg, dat het verhoudingen zijn in roomse landen. Landen dus waar de roomse kerk de heersende kerk of staatskerk is en waar de verhoudingen zo zijn, dat de belijders van de protestantse godsdienst in reformatorische zin aldaar onderdrukt, tegengewerkt en in de uitoefening van hun godsdienst belemmerd werden en volgens de laatste berichten nog worden, om dan van nog ergere dingen maar te zwijgen. Bij de tweede opmerking zouden we willen aantekenen, dat inzake de berichten over onderdrukking der protestanten in Latijnse landen van roomse zijde reeds zo menigmaal is verkondigd, dat ze tendentieus, overdreven en onwaar waren, zelfs al konden vernielingen met foto's worden bewezen. Ook werd het niet zelden zo voorgesteld, dat het in die landen niet ging om belijdende protestanten, maar om communisten. De feiten wezen echter veel anders uit. Nog maar zeer kort geleden verklaarde het hoofdbestuur van de overigens tegenover Rome zo „oecumenisch" gezinde „Wereldraad van Kerken" zeer bezorgd te zijn over de onderdrukking der protestanten in Spanje. Tenslotte zouden wij bij de derde opmerking van kardinaal Alfrink er op willen wijzen, dat tot wat door hem sekten worden genoemd, ook de baptisten behoren.

Dat deze in Spanje herhaaldelijk aan onderdrukkende maatregelen onderworpen waren, wordt door de kardinaal verzacht door op te merken, dat ze maar een sekte vormen. Wanneer men nu bedenkt, dat de baptisten-wereldalliantie drie jaar geleden vanuit Rome, dus namens het Vaticaan, een uitnodiging heeft ontvangen om een officiële waarnemer naar het tweede Vaticaanse Concilie te zenden, alwaar de godsdienstvrijheid ook voor de baptisten in Spanje onderwerp van bespreking zou uitmaken, dan moet het toch wel als zeer bedenkelijk worden aangemerkt, dat een kardinaal voor het onthouden van godsdienstvrijheid aan deze groep van protestanten als een verzachtende omstandigheid aanmerkt, dat ze maar tot een sekte behoren."

Lezers aan het woord

Lezen we De Christen ook?

Waarde br Eindredakteur,

Als ik zo de rubrieken langs ga dan merk ik dat de Zand en Zaad-menger nog wel eens reakties uitlokt. Trouwens, door dat mengsel wordt af en toe ook wel eens een kiezelsteentje geworpen. Hoe het Reilt en zeilt op het seminarie wordt ons af en toe deskundig uit de doeken gedaan en de meesten komen dan ook tot de konklusie dat je daar wel „In de leer" kunt gaan. Maar hoe staat het nu met de broodwerpers „Aan rustige wateren"? Wat vinden ze na vele dagen, heeft het woord vrucht gedragen? Dan de vaste rubriek „Nader Bezien"; je leest het en je trekt je konklusies, of niet natuurlijk. Maar dan ga je het nog eens Nader Bezien en dan lezen sommigen tussen de regels door toch nog weer iets anders dan er staat. Was er niet een broeder die de politieke kleur van de geachte eindredakteur er uit kon ontwaren?

We hebben een schrijver over Braak liggende zendingterreinen, die zoveel als in zijn vermogen ligt deze gaat bearbeiden; trouwens over dit onderwerp en de oerWouden van Kongo hebben we nòg een geliefd schrijver. Maar wat is ons antwoord op al hun oproepen, zou er niet meer kunnen gebeuren?

Er is een Boer die een schone droom heeft. (Ik bedoel niet een Amos). Zal zijn droom werkelijkheid worden? Ik hoop het. Soms heb ik het idee, dat er een schrijver is die op rotsen Ploegt: Onze voorvechter voor Tabitha. Is mijn en Uw gave er al bij?

Zo zijn er vele van onze voorgangers die een bijdrage leveren. Toch heb ik het gevoel dat we gemakkelijker in de kerk naar hen luisteren, dan hun geschriften lezen. Ik hoop, dat ik het mis heb.

Een Man zet wel eens een Boom op over een onderwerp waarvan je zou zeggen: er komt een stroom reakties. Of bent U, net als ik ook zo'n trage schrijver? Zou het niet prettiger zijn dat we eens meer in de pen klommen? Hoe voelt een schrijver zich als hij geen enkele reaktie krijgt?

„Homofilie in opmars" kan mijn goedkeuring niet wegdragen. Ik sta volkomen achter het schrijven van zuster O. A. Smedes-Doorenbos. Als wij predikers zijn van het „Volle Evangelie" en dat zijn toch ook onze voorgangers — of komt deze onderscheiding onze Pinksterbroeders alleen maar toe? — dan weten we, dat we van alle zonden verlost kunnen worden.

Groningen, 25 april 1965 W. v. d. Veen

HOMOFILIE (2)

Betreffende het verschijnsel homosexualiteit bestaat een uitgebreide literatuur, waaruit blijkt dat over betekenis, oorzaken en wenselijkheid/mogelijkheid van behandeling zeer uiteenlopend wordt gedacht. Als ds Lindeman één van deze opvattingen tot de zijne — of tot de onze? — maakt, doet hij uitspraak in een zaak waarin deskundigen het oneens zijn. Nu komt het laatste vaker voor — en mijns inziens zou dát juist tot voorzichtigheid moeten manen. De conclusie van ds Lindeman — onze meest (?) terapeutische hulp — lijkt mij dan ook wel erg vlug getrokken.

Hoe belangrijk het is om — als men iets over homosexualiteit zegt — behalve van de bijbel ook iets te weten van homosexualiteit, blijkt uit het ingezonden stuk van O. A. Smedes-Doorenbos. Niet alleen is de inzender — gelezen de geplaatste opmerkingen — volstrekt niet op de hoogte van de geestelijke problematiek van het homosexueel-zijn, maar bovendien wordt aan het eind op mijns inziens ontoelaatbare wijze misbruik gemaakt van Gods Woord. Wie eigen geestelijke blindheid wil staven, citere wat een ambtenaar van de reclassering hem schreef, en niet wat in Openbaring staat. Dergelijke geschrijf lijkt meer op verduistering.

Wie in de *feiten* geïnteresseerd is mag ik verwijzen naar D. West, Homoseksualiteit, uitgegeven bij Van Loghum Slaterus, 1961, Arnhem, waarin een uitvoerige literatuurlijst is opgenomen.

C. J. Huizinga

HOMOFILIE (3)

Geachte briefschrij(fster)ver,

Jammer dat u mij via ds Van Dam anoniem schreef zodat ik u alleen langs deze weg kan antwoorden.

Het boekje *De homosexuele naaste* las ik bij verschijning in 1961 en is in mijn bezit. Heb er zelfs met de gereformeerde predikant dr S. J. Ridderbos over gecorrespondeerd.

Een goed boek voor hen die hun zonde willen laten goed praten. Men kan tenslotte zijn geweten met een brandijzer toeschroeien en dan als homosexueel rustig blijven voortleven.

Wie echter de Here Jezus liefheeft en de bijbel goed kent zal een leven vol wroeging hebben en verlangen van zijn zonde verlost te worden. Immers de Heilige Geest zal met zijn geest worstelen om zijn behoud. En dan wordt het bekering of verharding. Dit is me uit de praktijk bekend.

Wilt u me een adres opgeven dan zal ik u binnekort een blad sturen waarin ikzelf een rubriek verzorg en waar ik uitvoeriger het onderwerp „gebondenen" behandeld heb.

Delfzijl; Oudeschans 54 - 23 april 1965

O. A. Smedes-Doorenbos.

Opmerkingen van de eindredakteur.

Ten eerste: Hoewel het tegen de regels is aandacht te schenken aan anonieme brieven meenden we er goed aan te doen, gezien de aard van het onderwerp, de brief waarop hierboven wordt gereageerd te beschouwen als de uitzondering die de regel bevestigt.

Ten tweede: Het komt ons voor, dat een vèrdere diskussie over het door ds Lindeman aangesneden onderwerp niet in De Christen dient te worden gevoerd. Naar onze mening is ons weekblad daarvoor niet de meest geschikte plaats. We verwijzen graag naar de literatuur die reeds genoemd werd.

E.R.

Van De Vinkenhof

Wie verre reizen doet...

Als u dit leest, is er bijna feest in Polen. Daar wordt van 1—3 mei herdacht, dat het 400 jaar geleden is, dat in dit oosteuropese land de eerste doopsbediening bij onderdompeling plaats had. Men hoopt een reeks samenkomsten te beleggen onder het motto: ‚Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde tot in eeuwigheid".

De Baptisten-Wereldalliantie is vertegenwoordigd door dr E. Rudén uit Zweden en de Europese Baptisten-Federatie door zijn president. Natuurlijk hoop ik u straks na terugkeer iets van dit gebeuren te vertellen en ik ben zelf benieuwd naar de historische achtergronden. Want we dachten in Nederland de eerste baptistengemeente op eigen bodem, ruim 350 jaar geleden gehad te hebben, maar Polen was met de doop nog vroeger.

Ook uit Joego-Slavië hoop ik u een en ander door te geven, want daar bezoek ik — vóór mijn reis naar Polen — een aantal gemeenten en leidende broeders. Uit Polen ga ik via Oost-Berlijn terug naar ons eigen land — nog vóór het arnhemse uniefeest. We mogen bidden, dat het in Arnhem een echt feest van Geest en aktiviteit mag zijn!

De aanmeldingen gaan door

De aanmeldingen gaan door! U kunt gerust uw opgaven voor de kampen inzenden, want ze worden zorgzaam ingeschreven door onze sekretaresse op kantoor! U kunt in haast alle kampen nog terecht: op *De Vinkenhof* in de *gezinskampen* 10—17 juli (een echt intiem kamp), 24—31 juli en 31 juli—7 augustus.

Op de *Oranjehoeve* bij Emmen (17—24 juli) kunnen we nog enkele gezinnen inschrijven. Het belooft daar in Drenthe echt goed te worden!

De jeugd kan te kust en te keur gaan in de weken van 17 juli—7 augustus, op De Vinkenhof en 17—31 juli in het bosrijke Vierhouten!

De ‚Handleiding' is er

De praktische handleiding voor raadsleden, sekretarissen en penningmeesters is verschenen! De prijs is f 2,60 per exemplaar. Vele bestellingen hebben we al mogen noteren, maar ook uw bestelling kunnen we nog uitvoeren. Een boekje vol goede tips voor onze gemeentewerkers!

Aanmeldingen - bestellingen (ook van Fundamenten voor f 2,25 per exemplaar) naar De Vinkenhof, Biltseweg 10, Den Dolder.

J. Broertjes

Advertenties

7 mei 1965 81e jaargang Nr 3781

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

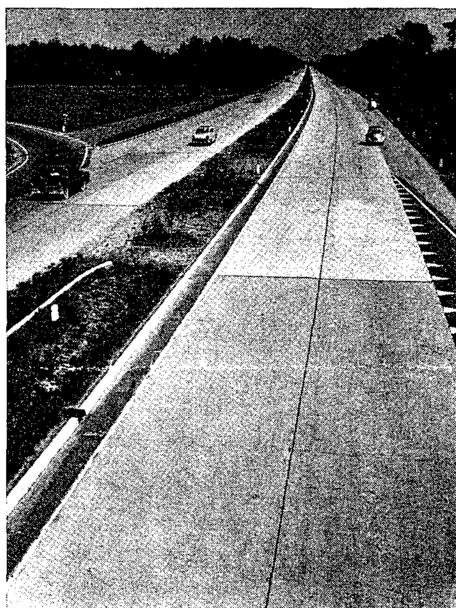
Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Op weg naar Arnhem!
(Cliché: VVV)

Enkele aantekeningen bij de agenda der 85ste Algemene Vergadering te Arnhem

Oog voor eigentijdse vragen ?

OF DE KOMENDE ALGEMENE VERGADERING ons nog lang nadien zal bezighouden — zie Zand en Zaad van o.a. 23 april jl. — blijft voorlopig nog een open vraag. Pas na de volgende week, als de 85ste Algemene Vergadering achter de rug is, zal hierop een antwoord gegeven kunnen worden. Overzien we de agenda die in de komende dagen te Arnhem behandeld zal worden dan zijn we niet geneigd van een historische vergadering te spreken. Waarmee niet gezegd wil zijn, dat er geen enkel belangrijk punt ter sprake komt.

Een kentering ten goede!

Hebben we de unievoorzitter — de man van Zand en Zaad — in zijn redaktionele bijdragen van de laatste weken goed begrepen dan konstateren wij bij hem een (licht) gevoel van teleurstelling over de door de UC, PC's en gemeenten geproduceerde agenda. Om een — ook hem niet onbekende — beeldspraak te gebruiken: Is het wel de tijd om te praten over de restauratie van de door ons bewoonde woning terwijl op de hoek alles in de brand staat...

We kunnen dit gevoel van onbehagen, de vraag in de beeldspraak, goed begrijpen. We hebben zowel als voorbeschouwer als verslaggever van meerdere unievergaderingen daar even zovele malen eerder over geschreven. Onze Algemene Vergaderingen dragen, naar onze bescheiden mening althans, een te introvert — naar binnen gericht — karakter. We zijn er te vaak en te veel met ons zelf bezig. Niet voor niets spreken we van het unie-féést...

Natuurlijk is het een ‚feest' om samen te zijn. We willen aan de vreugde die deze ontmoeting geeft niets af doen. Integendeel, ook wij delen in die vreugde. En we zijn, die we zijn: broeders die de gemeenschap hartelijk liefhebben en die zich er gedurig weer over verheugen elkaar te mogen ontmoeten. Maar, en we zeggen het opzettelijk zo konkreet mogelijk, we ontmoeten elkaar toch niet alleen om de vreugde van de ontmoeting. Uit die ontmoeting — hoe vreugdevol ook — moet iets voortkomen, dat het werk — en dat zo breed en diep als maar mogelijk is — ten goede komt.

Overigens geloven we, dat we meer dan vroeger open oog hebben gekregen voor de eigentijdse vragen. We zouden dat in deze (summiere) voorbeschouwing willen adstrueren aan de hand van twee zaken die op de agenda van de komende Algemene Vergadering voorkomen.

Het eerste dat we in dit verband willen noemen is de Europa-avond die, onder leiding van de vice-voorzitter der UC (ds W. Veenstra) op donderdagavond a.s. wordt gehouden. We weten niet precies wat op deze avond geboden zal worden, maar we veronderstellen — afgaande op de naam van deze bijeenkomst — dat we die avond door ter zake kundige broeders zullen worden ingeleid in de problematiek van het huidige Europa dat — in meer dan één opzicht — bezig is één te worden. Toen in 1953 op de Algemene Vergadering (in Hengelo, menen we) het voorstel van de toenmalige UC toe te treden tot de Europese Baptisten-Federatie werd aangenomen, gebeurde dat aarzelend. Verschillende afgevaardigden toen zagen er nogal wat bezwaren in: het zou misschien te veel geld kosten... Kennelijk beschouwde men het meedoen aan het werk van de EBF toen nog als een soort luxe die we ons eigenlijk niet konden veroorloven. Intussen hebben de nederlandse baptisten reeds tot tweemaal toe een president aan deze europese baptistenorganisatie ‚geleverd' (ds F. E. Huizinga en de huidige president, ds J. Broertjes) en ontvingen we verleden jaar in Amsterdam

de europese konferentie... Voorwaar, sinds 1953 — toch nog maar 12 jaar geleden — een kentering ten goede!

In het verlengde hiervan ligt het voorstel van de UC (in samenwerking met ECU en UZC) een spaanse broeder aan te stellen (voorlopig voor de tijd van één jaar) als evangelist voor de in Nederland werkzame en woonachtige spaanse ‚gastarbeiders'. We noemen hier alleen het voorstel als zodanig en stellen vast, dat uit dit voorstel een juiste visie blijkt die er getuigenis van aflegt dat onder ons de verantwoordelijkheid voor deze gasten van ons volk wordt gevoeld. Daarover verheugen we ons van harte.

Imponerende groei

Het is interessant om aan de vooravond van de Algemene Vergadering enkele cijfers te noemen. Zij geven immers op duidelijke wijze aan hoezeer onze gemeenschappelijke arbeid de laatste jaren is uitgegroeid.

	Verwacht in 1964	Opgebracht in 1964	Verwacht in 1965
Vrijwillige bijdragen voor de ECU	f 27.500,—	f 23.583,69	f 30.000,—
Evangelisatie onder Spanjaarden	,, —,—	,, —,—	,, 10.400,—
C. v. d. Opleiding	,, 28.900,—	,, 27.518,64	,, 32.945,—
Zending	,, 40.675,—	,, 52.923,09	,, 49.200,—
10-cents-fonds (UBS) . . .	,, 8.000,—	,, 6.688,93	,, 9.000,—
	f 105.075,—	f 110.714,35	f 131.545,—
Uniekontributie	,, 90.010,—	,, 90.010,—	,, 105.052,50
Totalen	f 195.085,—	f 200.724,35	f 236.597,50

Een goede illustratie bij deze groei is een citaat uit ons weekblad d.d. 2 januari 1953, het jaar waarin de ‚vrijwilligheid" (het eerste jaar nog slechts voor een kwart) startte. Het citaat is van ds J. Reiling, in die tijd de wekelijkse kronikeur:

„Wij baptisten van Nederland zijn met elkaar goed voor een arbeidersinkomen van zeven en een half miljoen. Tien procent daarvan maakt zeven en een halve ton. Dat is meer dan alle penningmeesters van alle gemeenten jaarlijks ontvangen!
Wanneer zij dit bedrag inderdaad beurden, zouden zij met vreugde daarvan weer een tiende gedeelte afstaan voor het uniewerk. Dan zou ds Jansma f 75.000,— ontvangen en alle werk in de gemeenten en in de unie zou zich kunnen ontplooien als nooit tevoren".

Men vergelijke deze verzuchting met de resultaten van 1964! Uiteraard dienen enerszijds de voortgaande geldontwaarding èn anderzijds de toenemende welvaart hierbij in rekening worden gebracht — natuurlijk ook de groei van het ledental! (35 pct. schatten we) —; desondanks zijn de financiële inspanningen voor de gezamenlijke arbeid toch van een dergelijke omvang als tien jaar geleden nog voor onmogelijk werd gehouden. En dat ondanks het feit, dat er geen tienden werden gegeven, noch plaatselijk noch via de gemeenten aan de uniekassen. In dat opzicht kan de verzuchting van 12 jaar geleden nog geslaakt worden... al zou het dan gaan om andere, hogere bedragen.

Intussen geldt het bereikte als vrucht van de ‚vrijwilligheid'. Tenzij het tegendeel wordt bewezen zijn we er van overtuigd, dat dit resultaat niet bereikt zou zijn langs de weg van de verplichte hoofdelijke omslag.
Overigens trekke men uit bovenstaande niet de konklusie, dat het huidige systeem door ons zonder meer als ideaal wordt gezien. Wie de bovenstaande cijfers nader bestudeert ontdekt de hiaten die er in schuilen.

Financiële koördinatie

Op de agenda van de komende unievergadering vragen enkele gemeenten (Delfzijl, Rotterdam-Zuid en Utrecht) — in meerdere of mindere mate — om koordinatie ten aanzien van de voor het uniewerk bestemde gelden.
We geloven dat de wenselijkheid hiervan uit het staatje dat we in de paragraaf hierboven gaven, duidelijk blijkt. Het moge getrouwe lezers van ons weekblad bekend zijn, dat we over deze zaak reeds eerder schreven (8 januari 1965). Daarbij deden we bovendien de suggestie dat een nader te bepalen percentage van de gemeentelijke inkomsten voor het gezamenlijke werk zouden worden afgezonderd, daarbij — zonder het ons bewust te herinneren — aansluitend op 'n ‚verzuchting' die dus, zoals blijkt uit het hierboven geciteerde, reeds in 1953 geslaakt werd. We zouden voor dat ideaal opnieuw een lans willen breken.
We hopen van harte, dat de desbetreffende voorstellen, ook al worden ze ondergebracht bij de studiekommissie die Delfzijl voorstelt, een principiële bespreking over deze materie — ook onze suggestie daarbij — ten gevolge zullen hebben.

Een sterkere UC

Van de andere voorstellen der gemeenten noemen we die welke een herziening van de huidige organisatievorm ten doel hebben. In ons reeds eerder genoemde artikel in ons weekblad schreven we, dat het tijd werd de huidige opzet te herzien. We pleitten toen o.a. voor een sterkere UC en de sub-ordinatie van de PC's aan de UC, die daardoor weer sub-kommissies van de UC zouden worden. We hebben ons toen niet gevleid met de gedachte, dat we de enigen waren die er zo over dachten. Het moge dan waar zijn — en daaruit zou de invloed van ons weekblad mogen blijken — dat bedoeld artikel enkele gemeenten er toe heeft gebracht ook eens over deze zaak na te denken, we hebben, menen we, toen slechts onder woorden proberen te brengen wat sinds langere tijd in de gemeenten leefde. Het tot tweemaal toe ingediende voorstel van Groningen-Zuid — dat beide keren met een krappe meerderheid werd verworpen, de laatste keer (in 1964) zelfs met de kleinst mogelijke — was óók een uitdrukking van de wens naar een sterkere UC, terwijl, blijkens een UC-voorstel op de agenda van dit jaar (8 a.) de („besturende") UC thans dezelfde mening is toegedaan.

Waarom, we mogen het voor de duidelijkheid hier herhalen, waarom bepleitten we een sterkere UC en een subordinatie van de PC's? We zouden hier kunnen verwijzen naar de toelichting welke Utrecht geeft bij zijn voorstel I; de dingen die daar genoemd worden als een principiële grondslag voor een financiële koördinatie houden, dachten wij, de sub-ordinatie van de verschillende onderdelen aan het algemene beleid in. Er nu en hier meer van te zeggen zou het karakter van een voorbeschouwing geweld aan doen. We volstaan daarom met hetgeen reeds door ons gezegd is en stemmen overigens in met de teneur van het voorstel-Delfzijl dat beoogt de instelling van een studiekommissie ad hoc.

Tot besluit

Er is nog wel meer op de agenda van de komende Algemene Vergadering waarover een en ander te zeggen zou zijn. We noemen: het voorstel van Dokkum om iets aan de bij-scholing van onze voorgangers te doen, het voorstel van Arnhem over de definitieve aanvaarding van uniestudenten, de motie van Heerenveen (en Delfzijl) over het salarisbeleid in gemeenten die ECU-subsidie

Citaat van de AV-week: **Als er vooraf plannen worden gemaakt is het opmerkelijk hoe vaak de omstandigheden erbij passen . . .**

Psalm 90 : 17

Enkele jaren terug kon men de velerlei verdiensten van een bejaard iemand in de krant lezen. Deze persoon had zich druk gemaakt voor een christelijke partij, het christelijk onderwijs en was ouderling in een protestantse kerk geweest. Op deze wijze werd getracht Gode een dienst te bewijzen en mee te werken aan de uitbreiding van Zijn Koninkrijk. Nu stond dit verhaal er niet vanwege deze verdiensten, maar vanwege 't feit, dat juist deze persoon zich schuldig had gemaakt aan malversaties tot een bedrag van tienduizenden guldens.
Hoe denkt u over zo iemand? Hoe denkt God over zo iemand? En dit, wanneer er gebeden wordt: „en bevestig Gij het werk onzer handen over ons."

Psalm 90 wordt wel in verband gebracht met Numeri 14. Daarin wordt verteld van een volk dat vanwege Gods opdracht 40 jaar lang in een woestijn had gezworven. Geen gemakkelijke reis. We lezen, dat het vanwege een niet ongegronde vrees weigerde het

Aan rustige wateren

Gods bevestiging op onze bezigheden

voor hem bestemde land binnen te gaan. Het morde, weende en kwam in opstand. Hoe dacht God hierover? Had Hij geen waardering voor die 40-jarige vermoeienis door de woestijn? Toch zei Hij nee tegen dit volk, en Hij sprak zelfs van uitroeien. Geen goddelijke bevestiging van hun bezigheden!
God moet ons veelal Zijn ja weigeren, vanwege ons nee tegen Hem. Aan het eind van het Oude Testament lezen we ook van een Nee: Ik sluit Mijn hemel, omdat u uw beurzen sluit.

Wat moet God tegen ons zeggen? Kan Hij overal ja op zeggen? Op ons gemeente- en verenigingswerk, ons persoonlijk doen en laten? Tegen Gods aandrang wordt door ons zo vaak nee gezegd: om gelovig te worden, gedoopt te worden, de bidstond te bezoeken, mee te werken in de arbeid der gemeente, anders te leven, anders te zijn, Zijn Koninkrijk het eerst te zoeken.
Wij hebben Gods ja nodig om te kunnen leven. Hoe verkrijgen we dat? Daartoe is die eerste regel van Psalm 90 : 17 van het allergrootste belang: „De lieflijkheid van den Here, onze God, zij over ons". Dat heeft ook David begrepen, toen hij zijn boetepsalm zong (Psalm 51): „Wees mij genadig, o God, naar uw goedertierenheid, delg mijn overtredingen uit naar uw grote barmhartigheid". Jesaja zei 't aldus (53 : 5): „de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem..."
Er is een goddelijk ja tot ons gesproken door Golgotha. Wie vanuit dat volbrachte werk van Christus leeft, zal Gods bevestiging op zijn bezigheden mogen vernemen: „Ga in tot de vreugde van uw Heer."

Borne N. Bandstra

---

ontvangen, terwijl we bovendien wel enige aandacht zouden willen besteden aan die voorstellen welke een principiele scheiding willen aanbrengen tussen werkelijke ECU-financiën en die welke dienen om gemeenten financiële bijstand te verlenen. We zouden ook wel graag aandacht willen schenken aan het rapport dat de Evangelisatie Studie Commissie op de unietafel legde en dat een antwoord bedoelt te zijn op een voorstel van Sneek, alweer twee jaar geleden ingediend (We dachten dat er nog wel wat (?) op te zeggen zou zijn...). We noemen deze dingen slechts en gaan er nu verder niet op in.

Zal de komende vergadering ons nog maanden nadien bezig houden? Het kan. Zèlfs als we samen nadenken en praten over de beste vorm waarin onze gemeenschappelijke arbeid behartigd kan worden. Mits we ons maar blijven realiseren, dat het niet om de organisatie als zodanig gaat maar om de wereld waarin we mogen leven.

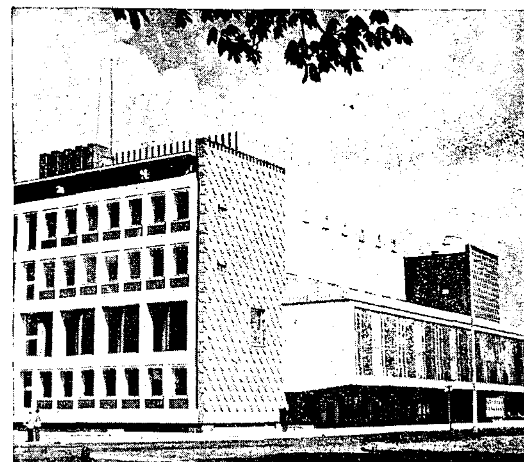
De Heer der gemeenten geve ons inspirerende dagen in Arnhem! Hij geve ons meer en meer oog voor de vragen waarvoor we ons in onze tijd gesteld zien!

v. D.

Beroepingswerk

Bedankt: voor Scheveningen: J. Bosma te Arnhem.

Het moderne provinciehuis te Arnhem
(Cliché: VVV)

ARNHEM

(V)luchtige kennismaking met de gelderse hoofdstad

Wij willen beginnen met allen, die van heinde en verre naar onze goede stad zullen optrekken, van harte welkom te heten. Wij spreken de wens uit dat u hier aangename dagen zult mogen beleven.
Veel gelegenheid zal er vermoedelijk niet zijn om met ds Huizinga op de Rijn te gaan spelevaren, want in de agenda wordt dit punt niet vermeld, terwijl buiten de agenda om voor dit soort evenementen niet veel tijd zal overblijven. Het pontje aan het Roermondsplein vermag wellicht hierin uitkomst te bieden. Voor enkele dubbeltjes bent u in het bezit van een retourtje, terwijl de benodigde tijd zich in minuten laat uitdrukken.
De geschiedenis van Arnhem grijpt terug naar het grijze verleden, toen Maarten van Rossum c.s. zich op briesende, maar uiteindelijk toch ook snevende paarden, over het oorlogsveld voortbewogen.
Ook in het recente verleden heeft oorlogsgeweld de stad niet onberoerd gelaten. Het herstel van de aangerichte schade in de jaren '40—'45 werd het vorig jaar officieel voltooid, toen de steigers rond de volledig gerestaureerde Eusebiustoren werden afgebroken. En thans is Arnhem dan weer

Een vitale stad

Gelegen aan een kruispunt van autosnelwegen, met Oosterbeek ten westen, Westervoort ten oosten, het IJsselmeer ten noorden en Noord-Brabant ten zuiden; doorsneden door de Rijn, waarvan de Waal en de IJssel zich enige kilometers voor de stad hebben afgesplitst. De veel bezongen vader Rijn lijdt helaas aan vervuiling, door de onwaarschijnlijke hoeveelheden chemische afvalstoffen, die in het hele stroomgebied geloosd worden. Smalend noemt men hem dan ook een open riool. Te uwer geruststelling: dit zal u tijdens het spelevaren niet opvallen.

Een dynamische stad

Een stad met grote laboratoria, zoals de KEMA, waar alle mogelijke keuringen en proeven worden verricht op elektrotechnisch gebied. Een stad met grote in-

dustrieën, zoals de AKU, die eerst kunstzijde, maar nu alle mogelijke garens en aanverwante produkten levert en, zoals het een grote industrie betaamt, in niet geringe mate bijdraagt tot de luchtverontreiniging. Te uwer verontrusting: wij kunnen u niet garanderen dat u dit tijdens uw verblijf hier niet zal opvallen.

Een eerlijke stad

De in binnen- en buitenland bekende bedriegertjes bevinden zich in een aangrenzende gemeente: in Rozendaal.

Een gulle stad

Druk is men doende om alle ingezetenen aan te sluiten op onze nieuwste bodemschat: het slochterense aardgas. Bij deze omschakeling kreeg iedere aangeslotene een sudderplaatje cadeau. Dit om de veel te gulle energietoevoer bij de laagste stand van de brander, tot meerdere glorie van de gasrekening, via andere wegen dan de inhoud van de pan af te voeren.
Deze gulheid openbaart zich ook in de welhaast kwistig aandoende versiering van de stad met honderden rood-oranje-groen-lampen. U zult opmerken dat regelmatig voor deze verlichting wordt gestopt. Na enige tijd van bewondering rept men zich dan weer verder.
Nuttige tip voor automobilisten: wanneer u behoefte gevoelt om tussen de vergaderingen door enige tijd in de binnenstad te verpozen, denkt u dan aan een parkeerschijf? De politie is nl ook gul, maar dan met briefjes onder de ruitewisser.

Deze eerste kennismaking kan slechts vluchtig en onvolledig zijn. Tijdens de dagen der Algemene Vergadering zal zij zeker verdiept worden. Ongetwijfeld zult u tijdens het huiswaarts keren verzuchten: „De helft was ons niet aangezegd”.

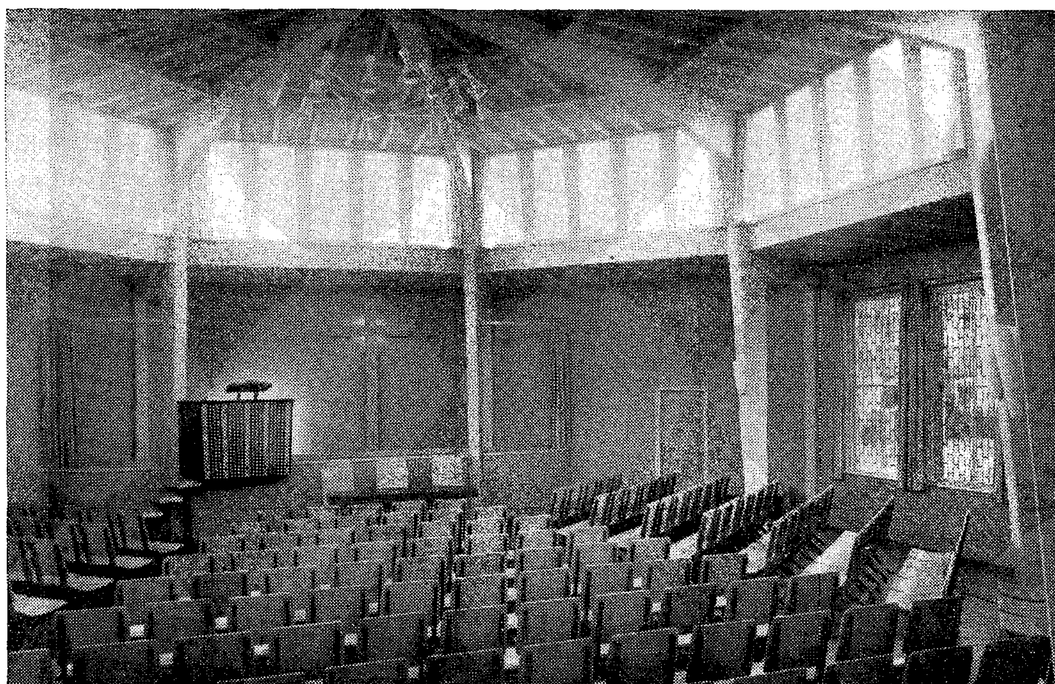
P.D.

Het bekende Velperplein te Arnhem (Foto welwillend afgestaan door VVV Arnhem)

De baptistengemeente te Arnhem, gastvrouwe der A.V.-’65

Het heeft dan wel vijfendertig jaar geduurd, maar nu is het toch bijna zo ver. In het vijfendertigste jaar van haar bestaan als uniegemeente valt aan Arnhem de eer te beurt aan de Algemene Vergadering gastvrijheid te mogen verlenen. Wij zijn verlangend u allen te ontmoeten en reeds nu stellen wij ons graag nader aan u voor.

Door de opvallende groei van de gemeente gedurende de laatste tien jaar begint de kapel wat te krap te worden . . . (Foto Renes)

In het jaar 1930 werd de baptistengemeente te Arnhem heropgericht. Voordien was ook reeds sprake van een gemeente, die echter moest worden ontbonden. Het vooroorlogse archief is helaas verloren gegaan. Ongetwijfeld zouden daaruit interessante gegevens te putten zijn geweest. Maar gelukkig zijn er onder ons nog broeders en zusters „van het eerste uur”. Zij zeggen van de ervaringen uit die tijd wel een boek te kunnen schrijven. Wij willen dit dan ook met belangstelling afwachten en er in dit artikel niet op vooruit grijpen.
Daarom beperken wij ons tot de periode ná 1956. Dit jaar immers was een mijlpaal in de geschiedenis. Op de eerste paasdag van dat jaar vond de opening plaats van de nieuwe kapel aan de Willem van Kleeflaan. Na vijfentwintig jaar in allerlei gebouwen en zaaltjes te hebben moeten improviseren, was daar dan die mooie kapel.

Grote dankbaarheid vervulde en vervult nog steeds ons hart voor dit gebouw. De 260 zitplaatsen waren in dit tijd ruim voldoende voor de 108

NADER BEZIEN

Een duitse stem

Nu de dagen waarin we de verschrikkingen van de oorlog èn de bevrijding herdachten weer achter ons liggen, lijkt het ons goed om ook eens te luisteren naar een duitse stem. Uiteraard zijn de meidagen van 1945 ook betekenisvol voor het duitse volk geweest. In Die Gemeinde (van deze week), het weekblad van onze duitse zustergemeenten, wijdt dr Rudolf Thaut — als we het goed hebben: de algemeen-sekretaris van de duitse bond — een artikeltje ('Een noodzakelijke bezinning') aan de gebeurtenissen van en na de kapitulatie en de ondergang van Hitlers Derde Rijk. De schrijver roept in herinnering hoe, dadelijk na de ineenstorting, een geestelijke opwekking doōr de gemeenten scheen te gaan en zegt daarvan: „We beleefden wonderen van geestelijk en evangelisch ontwaken. Maar wat is ervan geworden, wat is ervan gebleven?" Dr Thaut legt de lezers van Die Gemeinde tenslotte de vraag voor: „Waarom volgde op de kastijding Gods die twintig jaar geleden over ons kwam niet een tijd vol van genade en nieuw leven?" En hij oppert:

> *„Hebben we niet oprecht boete gedaan *) onder het gericht Gods? We willen voorzichtig zijn met te spreken van kollektieve schuld. Uit het Woord Gods weten we evenwel dat zulk een schuld bestaat. Daarom zullen ook wij het hoofd moeten buigen onder die schuld, erkennende dat er temidden van ons volk en namens ons volk zo onmetelijk veel kwaad bedreven kon worden (. . .) Laten we toch niet menen, dat ons eigen leven en dat van onze gemeenten wel deelt in het noodlot van ons volk en niet in zijn schuld. De genade te ervaren vooronderstelt oprechte vernedering onder onze schuld en onder Gods gericht. Kastijding Gods wordt slechts dan tot genade wanneer we ons stellen onder het gericht Gods.*
> *De Heer is voortgegaan ons te kastijden. Wij gevoelen nog steeds de pijn van oude wonden, die misschien na twintig jaar wel tot een lidteken zijn geworden maar niet zijn genezen. De blijvende deling van ons land lāat oude wonden bloeden en veroorzaakt nog steeds nieuwe.*
> *Het is Gods hand, die nog steeds zwaar op ons drukt."*

Het zou niet zo moeilijk zijn om bij deze 'schuldbelijdenis' enkele kritische notities te maken. We zouden dan o.a. willen opmerken dat hier het woord kollektieve schuld eigenlijk alleen maar als een begrip wordt gehanteerd doordat het te veel wordt afgezwakt tot solidariteitsbesef. Bij die opvatting is het de vraag of men dan nog wel van schuld in zijn religieuze (en dus ethische) betekenis kan spreken. Maar we laten deze duitse stem hier niet horen om er in de eerste plaats kritiek op uit te oefenen, al moet wel gezegd dat we, met name van een jongere duitse generatie duidelijkere uitspraken hebben gehoord. We denken dan o.a. aan de brief, gericht aan de amerikaanse baptistenkonventies, (indertijd ook in De Christen gepubliceerd) van een duitse baptistengemeente — was het niet van de gemeente die dr Günther Wieske diende? — over de zonde van de rassenscheiding.
Het gaat ons met het citeren van deze regels van dr Thaut er om onze lezers kennis te laten nemen van het feit, dat er in Duitsland — 20 jaar na de oorlog — nog steeds (vele) christenen zijn, die met het schuldvraagstuk worstelen. Bij al de dankbare woorden die er ter gelegenheid van de herdenking van de bevrijding dezer dagen zijn gezegd is het goed ook dit te bedenken.
Er was schuld. Ook bij de duitse christenen. Maar de vraag dringt zich op: Was die schuld er alleen bij hen? Hebben de christenen in de andere landen wel tijdig genoeg ingezien met welk een afschuwelijke demonie men in Hitler en de zijnen te maken had?

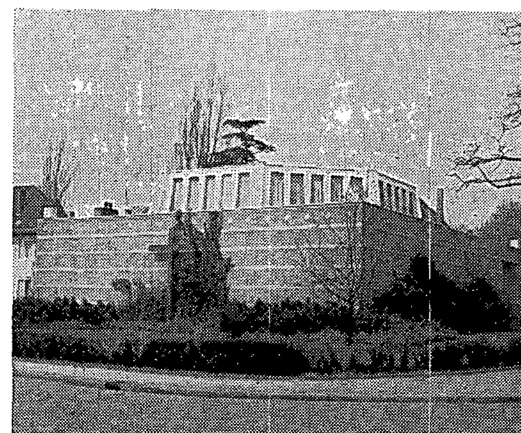
v.D.

*) Boete doen heeft in het Duits niet precies dezelfde betekenis als in het Nederlands; v.D.

leden. Maar vooral sinds die tijd heeft de gemeente een grote bloei gekend. Vrienden werden leden, tot uit Spanje kwamen de attestaties en 90 broeders en zusters werden op de belijdenis van hun geloof gedoopt. Het ledental nam hierdoor toe tot 228.
Zodoende begint de, toen zo ruime, kapel nu werkelijk wat krap te worden. Ook dit stemt ons tot dankbaarheid en blijdschap. Daarnaast is er een open oog voor de ontwikkeling van Arnhem als stad, wat, zo de Heer wil, ook weer de ontwikkeling van de baptistengemeente zal beïnvloeden. In het uitbreidingsplan ten zuiden van de Rijn, is dan ook door de bouwkommissie optie op grond aangevraagd, alhoewel van bouwplannen nu nog geen sprake is.

Omdat de zustergemeenten Utrecht, Apeldoorn, Zutphen en Treebeek in een grote straal rondom Arnhem zijn gelegen, wonen de leden van onze gemeente ook in wijde omtrek. Hierdoor strekt het werkterrein van Arnhem zich uit van het vlakke achterhoekse land tot op de heuvelen van de Veluwe; van het land van Maas en Waal tot Wageningen.
En zoals dat dan gaat, er ontstonden evangelisatieposten in Doetinchem en Ede, waar eens per veertien dagen een zondagavonddienst wordt gehouden. Een bijzonderheid is dat in Ede eens per maand een dienst en een huissamenkomst wordt gehouden voor de in die omgeving woonachtige Spanjaarden. Wij prijzen ons gelukkig met een spaanse broeder in onze gemeente, die wel ter tale is en zich geroepen voelt zijn landgenoten in kennis te brengen met het evangelie.
Gezien deze omvang van het werk is het ons verlangen, om naast de voorganger iemand te zien, die er met hem de schouders onder kan zetten.
En thans maakt deze gemeente zich dan op om de afgevaardigden en gasten der Algemene Vergadering te ontvangen.

Voor het onder dak brengen van deze schare wordt veel medewerking verleend door de andere kerken in Arnhem.
In dit verband mag wel speciaal vermeld worden de zeer ruime mate van medewerking, die wij mogen ontvangen

De baptistenkapel aan de Willem van Kleeflaan te Arnhem; in 1956 in gebruik genomen.
(Foto P. Dubbeldam)

van de hervormde wijkgemeente ‚Pniël', in welker kerkgebouw de vergaderingen zullen plaatsvinden.
Het volgende willen wij u niet onthouden.
Een broeder van de voorbereidingskommissie belde per abuis, wél bij het goede huisnummer, maar in de verkeerde straat aan. Broeder stak zijn verhaal af tegen iemand, die hier niets van begreep. Het abuis was spoedig opgelost. Desondanks mocht hij op dat adres wel iemand onderbrengen.
Ja, Arnhem is behalve het reeds in een ander artikel opgesomde, nog een gastvrije stad ook.
Wij willen besluiten met u van harte welkom te heten en u heel goede dagen toe te wensen, in de hoop en verwachting dat de Algemene Vergadering aan u allen in hoge mate zowel ruimzicht als inzicht, doorzicht als omzicht alsmede vèrzicht, óverzicht en tenslotte uitzicht zal verschaffen.

P.D.

Musis Sacrum, een bij velen in den lande bekend gebouw in Arnhem (Cliché: VVV)

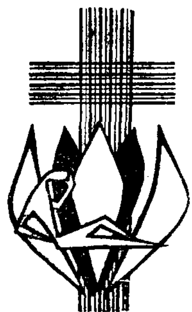
zand en zaad

U zult het een merkwaardig, onwaarschijnlijk verhaal vinden, dat nu volgt, maar ik waag het u het te vertellen.
U weet wellicht dat ik een grage wandelaar ben. Ik houd ervan langs rustige wegen te lopen, dwars door de velden. Hier en daar een hofstede met een haan, een hond, en was aan de lijn. Ik kijk naar de bloemen en bomen, naar de weiden en de vogels en soms sta ik gewoon stil. Dat is wat vreemd in de ogen van sommigen, maar ik kan er niets aan doen. Ik moet dan stil staan en de wereld zien en horen. Het ene ogenblik ben ik in de hof van Eden en even later sta ik aan de railing van dit wereldzeilschip, dat door oneindige ruimten laveert. Op een van die tochten heb ik wat amusants beleefd. U zult het wel niet geloven.
Ik zag een trein op de landweg staan. Het moet er wel een op luchtbanden geweest zijn, maar verder net echt. Een lokomotief — zo'n echte, heerlijke, stoomspuitende, sissende supermachine — met een tender en verder een stuk of zeven, acht wagens. Nu heb ik van techniek geen lood verstand en mijn uiterste prestatie op dit terrein is eens geweest dat ik een fietsband plakte, maar nu ik het schrijf betwijfel ik of dat onder techniek valt. Niettemin heb ik wel belangstelling voor mensen, die zich zo ten volle kunnen uitleven in moeren, bouten, zuigers, vlampijpen en vuurhaarden. Nu kwam ik aan mijn trekken. Wel de helft van het aantal passagiers zat boven op de machine, er in, er onder, er voor en er achter. Enigen zwaaiden gevaarlijk met sleutels, een paar zaten in de ingewanden te schuren, een enkeling liep met een soort voorhamer, kennelijk om hier of daar een daverende klap te kunnen geven. Verder waren er vreedzame figuren, die met zacht papier stof afnamen. De andere helft van de bevolking zat volmaakt tevreden in de stilstaande wagens. Ze lazen kranten, boeken en gedachten. Enigen aten zeer ernstig en bespraken onderwijl de situatie. Elke situatie, die u zich maar in kunt denken. Ik aarzelde bij welke groep ik mij zou vervoegen om te informeren naar het vanwaar, wie en waarom. Ik ging op een treeplank zitten en klampte een man aan, die zich heen en weer spoedde en het daarmee druk had. Hij hoorde niet eens wat ik vroeg. Later bleek mij wel dat hij alleen maar gedurig aan het verzinken was in zijn gedachten en daarbij nerveus op en neer draafde. Doch onschuldig informerend bij deze en gene vernam ik dat deze trein hier elk jaar een hele tijd stilstond. Alle passagiers waren tegelijk min of meer aandeelhouders, ondernemers en personeelsleden. Op gezette tijden moest alles in de revisie en dan stortten sommigen zich als ware werkbijen op alle onderdelen. Ze vonden het heerlijk, zeiden ze. Enigen wekten zelfs de indruk bij mij dat dit hun leven was. Ze demonteerden voortdurend, probeerden nieuwe legeringen, werkten met ingewikkelde formules en glimlachten een beetje over die stofafnemers. Met de stokers lieten zij zich nauwelijks in, want onder hen waren er maar weinigen, die iets verstonden van de hand- en kunstgrepen der deskundigen.
Hoe langer ik keek, hoe moeilijker ik het kreeg. Nou is moeilijk wat overdreven. Ik ging op een afstand staan, laten we zeggen een steenworp ver, en bekeek die trein. Toch wel een leuk treintje, dacht ik. Er zijn natuurlijk grotere, mooiere, duurdere, Ja, dat heb ik vergeten te vragen: ik had toch willen vragen hoeveel mensen ze wel per jaar vervoeren; of er veel passagiers zijn. En of die passagiers ook echt blij zijn in het reisgezelschap te zijn opgenomen. Wat zouden die mensen nu allemaal doen zolang ze in de trein zitten. Er zullen er ook heel wat zijn, die geen gebruik meer maken van een trein. Die reizen op eigen gelegenheid. Ik wandelde weg en groette een boer, die lachte en zei: heerlijk, die regen vannacht; dat was goed voor het land. Ik zei ja en daar kun je maar dankbaar voor zijn, want het regende melk en honing. En de boer die lachte. De muziek van vink en leeuwerik begeleidden mij en ik zag kieviten opschieten en neerdwarrelen. Het gras was nog nooit zo groen en er bloeiden drie miljoen madeliefjes in één wei. Ik dacht, zouden die treinmensen dat nu wel horen en zien? Dit zwijgende, juichende leven? Nee, een trein is toch je ware niet. Veel te technisch. Een vlucht duiven, een kudde schapen is mooier, maar met mensen schijnt het moeilijker te zijn ze bij elkaar te houden.
Op de terugweg was de trein vertrokken. Diezelfde boer kwam ik voorbij en ik vroeg: hebt u die trein gezien vanmiddag? Kom meneer, zegt hij, hier rijdt toch geen trein. We hebben allemaal een eend of een volkswagen. Ben je veel vrijer. Die trein van u rijdt echt niet. Ja, vroeger misschien, maar dat was hier niet. O, maar wacht es, u hebt m'n kinderen zien spelen. U is een fantast meneer! 't Was toch maar kinderspel!

Huizinga

Tabitha-Bouw-Actie

Diaconie in welvaartsstaat

Nu allerwegen mensen herinneringen oproepen aan een tijd, die nu 20 à 25 jaar achter ons ligt, neem ik de vrijheid mij ook daaraan te wijden. Het was dan zo:

Krantekinderen in nazi-paradijs

Het was in de herfst van 1943, dat ik met een vriend op weg was naar een baptistenkerk in Hamburg. Wij, twee buitenlandse arbeiders, waren niet de enigen in die dienst. Er waren ook enkele broeders met „Ost" op de kleren. Hun bidden verstonden we niet.
Toen we terug gingen, zagen we een paar armoedig geklede kinderen bezig met de verkoop van een zondagsblad! We keken elkaar verbaasd aan. Zó veel kwamen we niet bij de straat, want we waren daar om te werken en niet om rond te neuzen. Maar hier werd ons als het ware op een presenteerblad de leugen van alle redevoeringen der groten gepresenteerd. Dát was zelfs nodig in een land waar geen werkloosheid heerste en waar flink verdiend werd, door mannen en door vrouwen.

Ook de wereld van heden kent vele armen

Bij de voortschrijdende arbeid aan de sociale voorzieningen komen steeds meer gapingen in het huidige systeem naar voren. Juist de kleinere groepen in de bevolking worden bedacht: invaliden van allerlei aard, gepensioneerden, gehandicapte kinderen, enz. Men tracht een min of meer waterdicht systeem te scheppen, dat steeds meer naar de volmaaktheid heen gestuwd wordt.
En toch zijn er vandaag de dag nog allerlei mensen, die ondanks de verbeteringen in de welvaartsstaat niet voldoende „aan hun trekken" komen. Die — en dát is eigenlijk het allerbelangrijkste!!! — ontdekken, dat men met geld veel kan doen en veel kan láten doen, maar dat het grootste gebrek niet zit in de kwestie van het al of niet voldoende verdienen of ontvangen, maar in de beschikbaarheid van de mensen.
De mensen zijn arm — al hebben ze aan geld geen gebrek — als ze geen mensen hebben, die met hen meetrekken en voor hen willen zorgen, vooral in kritieke situaties.
Daarom is diaconie ook vandaag de dag geen overbodige luxe, maar een kostelijke taak van de Here Jezus.

De wereld van morgen zal vele armen kennen

De drift tot vervolmaking zal niet sterven. Meer en meer zal de techniek het gelaat van de aarde veranderen. In dezelfde mate zullen ook de sociale strukturen zich wijzigen. Armlastigen zullen er in de toekomst nauwelijks meer zijn. Maar waar veel wielen draaien, zullen veel mensen tussen de wielen komen. Mogen ze daar vermalen worden? De gemeente van de Here Jezus zal zich mogen ontfermen over *die* mensen. Zij zal mogen dienen. Zij zal mensen beschikbaar mogen stellen voor het kontakt van mens tot mens. Dat zullen voor een groot deel gespecialiseerde krachten moeten zijn, om het hoofd te kunnen bieden aan de veelsoortigheid en veelkleurigheid der problemen.

De gemeente moet arbeiden, zolang het dag is, of: Geen afschuifsysteem a.u.b.!

We staan in de grote verzoeking, onze taak met plezier uit handen te geven en die over te dragen aan de staat. Dat is een samenstelsel van mannen en vrouwen, die elkaar gedurig afwisselen op de hoge posten, waar verantwoordelijkheid gedragen wordt. Om in Nederland te blijven: Vandaag Tweede-kamerlid, morgen minister, overmorgen Tweede-kamerlid, en daarna weer minister, enz. Maar wie is verantwoordelijk? Het geheel. Maar heeft dat geheel een geweten?
De gemeente zélf zal moeten arbeiden, de handen uit de mouwen moeten steken, diep in de beurs tasten, afstand doen van haar schatten op aarde, afzien van de zekergestelde toekomst. Als de gemeente niet óók diaconaal bezig zal zijn, zal haar evangelisatie onwaarachtig worden. Want in haar daden toont zij haar bereidheid het evangelie voor wat haar betreft wáár te maken.

Verantwoording

Baptistengemeente te Treebeek f 16,14; E. J. H. te H. f 3,—; H. H. te D. H. f 10,—; mej. P. J. te U. f 5,—; zr B. N. te D. H. f 10,—; zr W. D. te B. f 6,—; mej. A. H. te D. H. f 10,—; mw. M. R.-d. J. te E. f 5,50; fam. D. te R. f 6,—; mw. N. v. d. W. te F. f 10,—.
Alle gevers hartelijk dank.

Gevraagd:

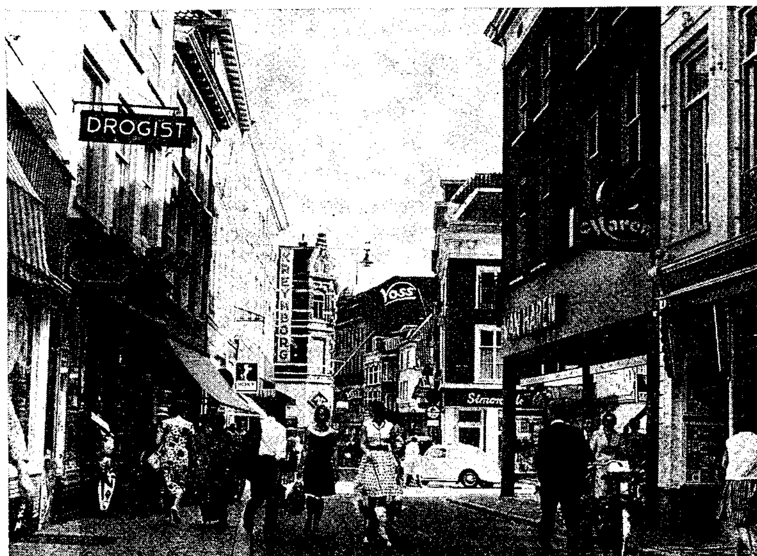
Duizend mannen en/of vrouwen, met een hart vol liefde, bewust van de verantwoordelijkheid, die een christen in de wereld heeft, die bereid zijn f 1,— per maand te geven voor de arbeid onzer verbonden baptistengemeenten in en rondom de arbeid van ‚Tabitha'. Stortingen op giro 1 02 85 58 t.n.v. penningmeester Tabitha Bouwaktie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

H. Ploeger

INSTITUERING
DERDE GEMEENTE
IN AMSTERDAM

Zondag 16 mei a.s., 's middags om half vier, hoopt ds M. G. Boeschoten de wijk Noord-Zaandam tot zelfstandige gemeente te institueren. Deze dienst wordt gehouden in de aula van de Adema van Scheltemaschool, Floraweg 16 te Amsterdam-Noord. De school is te bereiken met bus A, instappen over de pont achter het Centraal Station; uitstappen aan de eindhalte. Wij nodigen allen hartelijk uit deze feestelijke dienst bij te wonen.

Namens de gemeente
Amsterdam-West-N.,
A. v. d. Goot, sekretaris

Meestal is het drukker in deze arnhemse winkelstraat . . .

(Cliché: VVV)

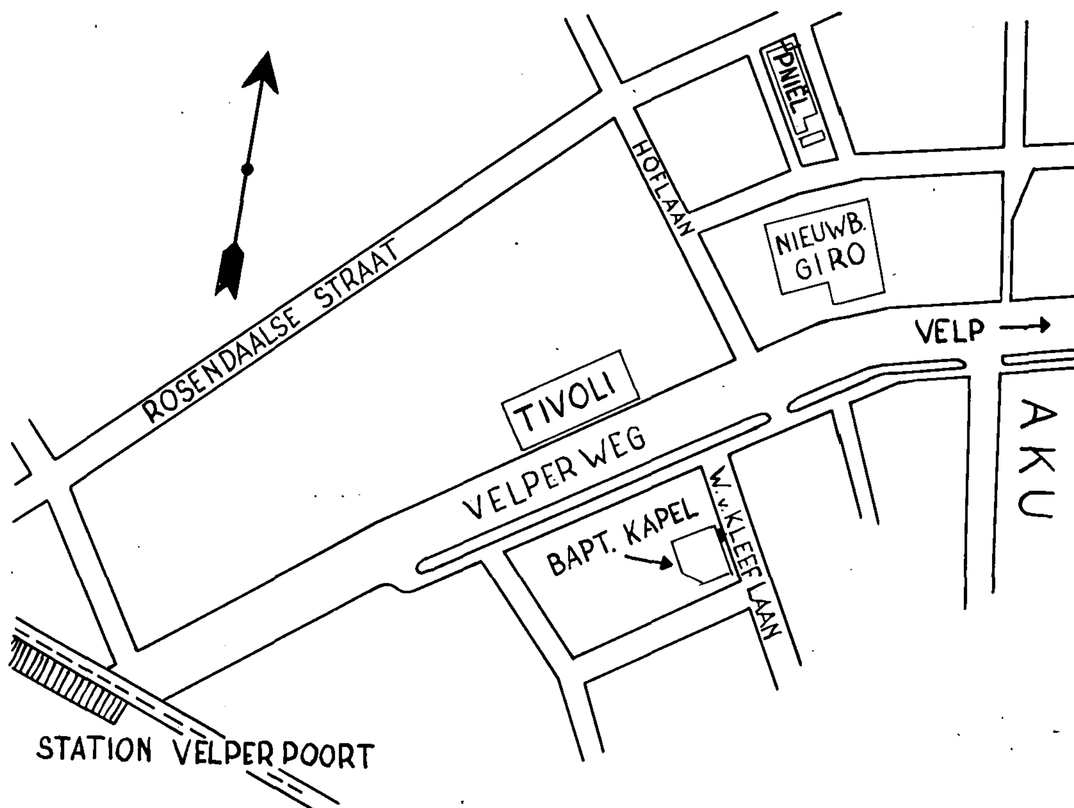
DOE maar/niet DWAAS

en LEEF

DEVENTER - Hemelvaartsdag '65
RJC - TOOGDAG

GA ER HEEN . . . !

ALGEMENE VERGADERING 1965

Een voorbereiding zou niet volledig zijn als er geen laatste mededelingen waren. Hieronder volgen ze dan.

U vindt afgedrukt een plattegrond van de direkte omgeving van het vergadercentrum, vanuit Arnhem-stad richting Velp en vanuit Velp plm. één kilometer Arnhem in te bereiken.

Tijdens de Algemene Vergadering kunt u in bijzondere gevallen de kerk Pniël telefonisch bereiken onder nummer 0 83 00 - 2 73 53. Wij verzoeken u vriendelijk hiervan alleen in uiterste noodzaak gebruik te maken.

In Arnhem zijn wij gewend dat tijdens een dienst iedereen meezingt. Vergeet daarom uw bundel Lofzangen en Gebeden niet!

Zij, die woensdag arriveren kunnen hun deelnemerskaarten in Pniël afhalen van 18.30—19.30 uur, waarbij u koffie zal worden aangeboden. Donderdagmorgen kunt u daarvoor terecht vanaf 8.30 uur. Verder zijn de leden van de voorbereidingskommissie herkenbaar aan een groenwitte rozet, en zij zijn de gehele vergadering tot uw dienst.

Mocht u een en ander willen weten belt u dan 0 83 00 - 3 33 18.

Wij wensen u allen een behouden aankomst in Arnhem en een gezegende Algemene Vergadering.

Namens de kommissie van voorbereiding,

J. W. van Leuven,
Herman Heyermansstr. 35
Arnhem

KERKBOUW IN WINSCHOTEN IN SEPTEMBER?

In ,Opbouw', het maandblad van de baptistengemeente te Winschoten lazen we, dat bericht is ontvangen dat de bouwvergunning voor de nieuwe kerk in het derde kwartaal van dit jaar kan worden verwacht.

Advertenties

14 mei 1965 81e jaargang Nr 3782

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 12,80 per jaar; buitenland ƒ 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Toespraak van de voorzitter van de uniekommissie, gehouden ter gelegenheid van de Algemene Vergadering van 13—15 mei 1965 te Arnhem

Het voorrecht om nu te leven

De openingstoespraak voor onze jaarlijkse bijeenkomst is niet het leveren van een dissertatie om op grond daarvan het voorzitterschap van deze vergadering te behalen, te verdedigen of te bevestigen. Het wil ook niet een stichtelijk woord zonder meer zijn. Een verslag van wat in het unieleven plaatsvond kan het evenmin zijn, daar de sekretaris zulk een bericht in elk jaaroverzicht plaatst. Een stuk met vooruitzichten op het komend jaar kan het ook al niet zijn, daar de permanente kommissies verwacht worden hun plannen aan u voor te leggen, wanneer het desbetreffend onderdeel aan de orde wordt gesteld. Zodat men zich wel af kan vragen wat er dan nog overblijft voor de voorzitter anders dan te verklaren, dat deze vergadering bij dezen geopend is.

Om dan toch tot iets te komen wat deze handeling van opening kan rechtvaardigen, zou ik eerst enige woorden willen wijden aan het opmerkelijke, stevige en hechte verband dat onze unie openbaart zonder dat daar een van de mens uit gezien andere basis is dan de gelijke gezindheid van 65 gemeenten om samen te leven en samen te werken tot eer van God en van Zijn Zoon Jezus Christus, en tot ondersteuning van elkaar op de tocht door de eeuwen, die de gemeente op aarde volbrengt. Er is nauwelijks een breekbaardere en sterkere band te vinden. Hoewel de financiële lasten van en door deze gemeenschap voor de enkele gemeenten niet onbeduidend zijn, onttrekt niemand zich daaraan. Wanneer al een enkele keer een gemeente onder ons achterblijft, dan is dat in de regel meer aan lokale omstandigheden te wijten dan aan gebrek aan saamhorigheidsbesef. Het is in jaren niet voorgekomen dat een gemeente in deze vergadering geen stemrecht had, omdat zij niet aan haar verplichtingen had voldaan. Het is onder ons vanzelfsprekend geworden elkanders lasten te dragen. Nooit hoort men onder ons de vraag stellen welke voordelen het in de unie zijn met zich mee brengt. Niemand denkt dáár aan. Wij horen eenvoudig bij elkaar. Waarom? Welke geheimzinnige krachten zijn voortdurend bezig ons samen te binden en te houden? Is het het afzetten tegen de wereld, dat ons samendrijft? Zijn het de andere kerken, die ons tot vereniging nopen? Wij verliezen ook de *utiliteitsoverwegingen* niet uit het oog, als daar zijn het gezamenlijk opleiden van voorgangers, het uitzenden van zendelingen, het bouwen van kerken, het ondernemen van taken, die voor een plaatselijke gemeente onuitvoerbaar zijn.

Maar wat ons bindt is meer dan dat. Hier wordt iets gerealiseerd van het verlangen van de Heer, die de eenheid der Zijnen begeert.

Deze van Hem bewerkte en in stand gehouden eenheid betekent niet het opgaan van de plaatselijke gemeente in een nationaal of internationaal verband. Het is onvruchtbaar en irreëel om te disputeren over de vraag of het lichaam bestaat bij de gratie der delen, of dat de delen bestaan bij de gratie van het lichaam. In een gesprek met u zou ik zeker overhellen naar het wijzen op de grote belangrijkheid der delen, in casu de gemeenten, zonder welke dit lichaam: de unie, niet zou kunnen bestaan, terwijl een gemeente kan voortleven zonder die unie. Al zou

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Het gaat er niet langer om, of wij in ons gemoed bezwaard zijn, maar wij hebben uit te spreken en door onze levenshouding wáár te maken, dat de Messias Jezus vrede onder de mensen wil.**

(Frits Kuiper)

dat ongetwijfeld verarming betekenen en zeker uitmonden in een verlangen naar kontakten met gelijkgezinden.

Dit laatste woord: *gelijkgezinden,* brengt mij tot de mededeling, die als feit zeker herhaald zal worden door de sekretaris, dat in het afgelopen jaar door het dagelijks bestuur van de uniekommissie enige ontmoetingen op ons verzoek hebben plaats gevonden met groepen, gemeenten, of beter: met voorgangers, bestuurders van gemeenschappen, die ons in vele opzichten herinneren aan onze eigen gemeenten. Deze groepen leven onder een of andere naam, min of meer geisoleerd van andere gemeenschappen, bijvoorbeeld de onze, terwijl zij naar hun belijdenis en geestelijk levensklimaat zeker een plaats onder ons zouden kunnen innemen. Ontmoetingen met broeders en zusters dezer gelijkgezinde gemeenschappen zouden kunnen leiden tot wederzijdse verrijking. Wij weten zeer wel dat er ook onder ons een verscheidenheid van gemeenten en van voorgangers is en dat verontrust ons niet; het stemt dankbaar en blij. De unie is geen steenfabriek, maar een tuin met honderd bloemen en ieder mag bloeien naar zijn aard. Wij zien met dankbaarheid en vreugde terug op de ontmoetingen met deze broeders, die wij ook uitnodigden om deze vergaderingen bij te wonen, opdat zij zien hoe wij samen leven en werken, en wij hopen dat de ontmoetingen zullen voortduren tot verrijking van ons en hun geestelijk leven, zowel van enkelingen als van gemeenten.
In het jaar dat voorbij ging, en nu moet ik toch oppassen dat ik de sekretaris niet in de regels rijd, ontmoetten wij vele geloofsgenoten in Amsterdam, daardat er een *konferentie van de Europese Baptisten-Federatie* gehouden werd. Ik mocht dat hier niet onvermeld laten, want velen van de onzen hebben dag aan dag, en dat soms maandenlang, zich ingespannen om voor wat de organisatie betreft deze ontmoeting tot een gezegende te maken. Uit het hele land hebben broeders en zusters zich ingespannen en wij hebben de indruk dat ze met voldoening terug kunnen zien op de dagen in Amsterdam. Als wij hun namen niet noemen betekent dat niet, dat we ze al zijn vergeten. Evenmin genoemd worden de namen — en al zou ik het willen, ik zou het niet kunnen daar ze alleen de sekretaris bekend zijn — evenmin genoemd worden de namen van hen, die geholpen hebben het financieel tekort, ontstaan door gebeurtenissen, die tijdens de periode van begrotingen onmogelijk konden worden voorzien, op te vangen door een vrijwillige storting. Dank zij deze stille aktie hebben wij geen beroep behoeven te doen op de toch al voortdurend aangesproken gemeenten. Wij zijn de Heer dankbaar voor het getuigenis, dat van deze konferentie, mede ook door de appellerende prediking van dr Martin Luther King, is uitgegaan in dit land en daarbuiten.
Van recentere datum en ons niet minder maar wel anders treffend was de *verkoop van het rekreatieoord Renderloo.* Een naam vol inhoud en geschiedenis. Node, maar blijkens *inlichtingen ons* door het centrumbestuur verschaft, genoopt, hebben wij ingestemd met het van de hand doen van deze bezitting, evenwel onder uitdrukkelijke voorwaarde dat de netto opbrengst zou worden belegd voor tenminste twee jaren om het beschikbaar te houden voor het verwerven van een andere uitwijkmogelijkheid voor onze jeugd, die wij graag op een eigen terrein gelegenheid willen geven elkaar te ontmoeten. Wij benadrukten het serieus omzien naar zulk een terrein.
En nu wij het toch over de jeugd onzer gemeenschap hebben: ds M. G. Boeschoten, nu woonachtig te Bunnik, is, mede door uw *financiële hulp, aangesteld om* het *vormingswerk* onder hen te beginnen. Hoever het met de feitelijke aktiviteiten in dit verband staat kunnen wij niet zeggen, maar zullen daartoe, naar wij hopen, het volgend jaar in staat zijn.
Er zou nog veel op te merken zijn over het werk der zending, over de ECU, over de opleiding van voorgangers, maar dat zijn onderdelen van het gemeenschappelijk werk, evenals trouwens dat van de UBS en van Tabitha, die toch ter sprake zullen komen in de loop van de vergaderingen.
Laat ik daarom mogen terugkeren tot het minder scherp afgebakende terrein van onze samenleving en enige dingen signaleren, die blijkens verslagen en voorstellen ook door uw geest zijn gegaan.
Er is genoeg en terecht gejubeld over de wijze, waarop de gemeenten hebben geantwoord op de oproepen om *vrijwillige financiële bijdragen* voor de diverse taken in de unie. Het is bekend dat het ene werk meer „vangt" van de gemeenten dan het andere en de redenen zijn ook niet geheel onbekend. Sommigen menen daarin een aanleiding te zien om het organisatieroer iets te wenden. Anderen willen ons duidelijk maken dat wij alle vrijwillige bijdragen door de gemeenten en haar leden zonder nadere bestemming moeten laten geven. De een zoekt het in splitsingen, de andere in kombinaties. Slechts weinigen dachten aan de presentatie. Het is onze overtuiging en het verleden bevestigt die, dat onze mensen bereid zijn om op alle mogelijke manieren het gezamenlijke werk te ondersteunen, mits het hun maar duidelijk gemaakt wordt waar precies hun ingebrachte bijdragen besteed worden.
Ik sta wel in de verleiding om op diverse voorstellen hier en nu in te gaan, maar daar tot nu toe de openingsrede van de voorzitter van de uniekommissie een persoonlijk woord is, zal ik die verleiding weerstand bieden.
Ieder van ons begrijpt ook, dat wij graag in zouden willen gaan op het karakter van meerdere voorstellen inzake *reorganisatie.* Om dezelfde reden moet ik wel zwijgen op dit moment. Wel mag gezegd worden dat men zich kan verheugen *over dergelijke voorstellen.* Het bewijst dat er leven is onder ons en dat de organisatie, gelukkig, telkens zich moet aanpassen bij dat leven. Bijna ieder jaar wordt er bij ons hier of daar gereorganiseerd. Dat kan wel eens verwarrend werken, anderzijds bewijst het dat wij al bouwend de moed hebben het bestek te wijzigen. Ook dat kan worden overdreven, maar op zichzelf is het verlangen naar reorganisatie in het algemeen toe te juichen, indien die reorganisatie het welzijn van ons gemeenschappelijk leven beoogt.
Het is nu en dan misschien wel eens wat snel gegaan met de vastlegging van zulk een reorganisatie, redenen waarom men *in een volgend jaar weer* andere verordeningen wilde en dat zou ons kunnen bewegen om bijvoorbeeld te overwegen dit jaar alle voorstellen van dien aard in de handen van een kommissie ad hoc te geven, die meer tijd en rust zou hebben uwe gedachten daaromtrent met die van anderen samen te voegen en ons wel geordend aan te bieden in een volgende vergadering.

Wij hebben het voorrecht in een merkwaardige tijd te leven. Waarschijnlijk heeft ieder dat van de dag gezegd, waarin hij leefde. Wat wij echter zien heeft geen oog voor ons gezien. Wij doelen hier niet op de technische prestaties, die men bijna wel adembenemend kan noemen. Het is ook hier en nu niet de tijd uit te wijden over de politieke, ekonomische en sociale ontwikkelingen, die zich alom op aarde voordoen en waarbij iedereen overal nauwer betrokken is dan hij beseft. In dit woord wijzen wij, zij het terloops, op de niet geheel door die kerk te verzwijgen reformatie, die, zij het zonder spektakulaire beeldenstorm, aan de gang is. Wij doelen op het leven, dat ritselt in de rooms-katholieke kerk. Het meest verheugende is, dat de bijbel een steeds voornamere plaats in gaat nemen in huizen en gedachten der leden van die kerk. Een terugkeer naar de bronnen kan alleen maar heilzaam werken en wij kunnen slechts bidden dat niet alleen die kerk, maar ook alle vaderlandse kerkgenootschappen zich zullen losmaken van overgeleverde inzichten, die het hier en daar zullen moeten afleggen tegen het woord, dat de bron is van onze kennis en overtuiging.

Het zij verre van ons, dat wij ons verheffen boven anderen en zouden spreken alsof ons alleen alle waarheid geopenbaard werd, of dat wij de openba-

Aan rustige wateren

Er is brood!

„Geeft gij hun te eten!"
Matth. 14 : 16 b

Als dit nummer van De Christen verschijnt ligt de Algemene Vergadering bijna achter ons. De gezamenlijke arbeid is besproken, er is gebeden om Gods zegen over deze arbeid en het machtige hoogtepunt is opnieuw beleefd door gezamenlijk avondmaal te vieren. Het ontmoeten van elkaar heeft ons versterkt en bemoedigd, maar bovenal de ontmoeting met de Heer.
Nu wacht ons het nieuwe unie-jaar. Daarin geeft de Heer der gemeente ons als verbonden gemeenten een belangrijke opdracht om „met Jezus" midden in de werkelijkheid te staan van de nood der wereld: „Geeft gij hun te eten!"
Een belangrijke taak, maar ook een moeilijke taak waar we soms geen weg mee weten. We staan vaak net zo verlegen te kijken als de discipelen van Jezus toen ze de opdracht kregen de vijfduizend mensen te voorzien van brood. Ze hadden de onhoudbare toestand van die grote schare gezien. Er móest iets gedáán worden. Ze hebben besloten Jezus voor te stellen deze mensen weg te sturen om eten te kopen. Maar als ze daarmede hun persoonlijke verantwoordelijkheid voor deze massa mensen willen wègorganiseren en willen afschuiven naar de instellingen: de bakkers, het dorp, enz., dan stelt Jezus hen zélf verantwoordelijk voor al die medemensen: „Geeft gij hun te eten!" Deze opdracht bezorgt hen de schrik van hun leven. Haastig inventariseren zij hun voorraad. Die bestaat uit vijf broden en twee vissen, geleend van een jongen... Zélf hebben zij niets. Jezus zegt: „Breng ze bij Mij!" En dan gaat Jezus van die vijf broden en die twee vissen niet ineens grote stapels maken. Neen. Hij stuurt Zijn discipelen tussen de mensen om te zeggen dat ze in groepjes moeten gaan zitten en dat ze straks brood krijgen. Van wie? De hongerige schare is vol verwachting. Dat is nu juist wat Jezus wil. Zonder enige zichtbare zekerheid moeten de discipelen naar de mensen. Want met die vijf broden en twee vissen is niets gebeurd dan alleen dit ene, dat Jezus ze in handen heeft. Maar hun gelovig gehoorzamen aan het bevel van Jezus wordt beloond; als ze terug komen van hun rondgang gaat Jezus uitdelen...! En ze moeten steeds maar gaan en komen, steeds weer met lege handen bij Jezus komen die ze steeds weer vult met brood en vis. Uit Zijn volle handen worden hun lege handen steeds weer vol! De mensen zullen hun halzen gerekt hebben om te kunnen zien wáár die discipelen het brood vandaan haalden...! En één naam is eerbiedig van mond tot mond gegaan: Jezus!
Enkele jaren later zouden de discipelen voor de grote opdracht komen te staan: „Predikt het evangelie, het brood des levens, aan heel de wereld. Ze zouden daar staan met niets achter zich. Zal dan dit téken voor hen niet een grote hulp geweest zijn? „Jezus zendt ons, Jezus staat achter ons. Hij vult ons met Zijn Heilige Geest en daarom zal het mogelijk zijn!"
„Geeft gij hun te eten!" Dit is een opdracht van de Heer der gemeente aan allen die in Hem geloven. U bent persoonlijk verantwoordelijk voor die ongelovige medeburger die u kent en waar u mee omgaat. Wát zegt u nu? „Ik heb niets! Ik heb alleen maar de zekerheid een kind van God te zijn, maar gaven en talenten heb ik niet. Ik wil wel geven voor de evangelisatie en er voor bidden, maar een ander moet het werk maar doen!"? Jezus zegt: „Kom hier bij Mij, breng Mij die vijf broden en die twee visjes. Ik trek Mijn opdracht aan u niet in; ga naar die mensen en zeg hun dat ze gaan zitten en wachten, want er komt brood!"
Wanneer u gelovig en gehoorzaam deze opdracht volvoert zult u verwachting bij de mensen wekken waardoor de aandacht wordt gevestigd op Christus. Durven wij dit aan? Zó discipel zijn, zó gemeente van Jezus Christus zijn? Zó in de wereld staan dat de mensen iets gaan verwachten? Begin er eens mee om u door de opdracht van Jezus héél persoonlijk verantwoordelijk te weten voor uw medemens die Christus niet kent. Breng uw schroom en machteloosheid bij Jezus en gelóóf dat Hij u Zijn Heilige Geest gegeven heeft. De discipelen zagen niets toen ze aan de mensen moesten vertellen dat ze brood zouden krijgen. Ze moesten het zelf ook eerst gelovig aanvaarden.

Er zijn helaas christenen die het brood des levens voor zich zelf houden en al beleven ze heel stichtelijke momenten, ze worden nooit verzadigd. Integendeel, een gemeente die niet uitdeelt, verarmt en wordt dor en koud. De gemeente die gehoorzaamt aan de opdracht van Jezus wordt echter rijker en rijker!
Kan men aan ons zien dat we met Jezus geweest zijn?

O, wek in mijn hart
die ontferming,
voor zielen
verzonken in nacht.
Die liefde die toont
dat Uw geest
in mij woont.
Ja... kom met Uw
volheid en kracht.

Coevorden D. Boschma

---

ringen volkomen zouden hebben begrepen, aanvaard en het leven daarnaar hadden gericht. Ook wij moeten blijven openstaan voor wat het Woord en de Geest ons zeggen. In de laatste decennia worden wij gekonfronteerd, wellicht sterker dan daarvoor, met de boodschap van de wederkomst van de Heer, met het lot en de positie van het volk Israël en in deze laatste jaren met het werk van de Heilige Geest. Extreme uitingen mogen ons niet weerhouden na te gaan in hoeverre deze dingen ons iets hebben te zeggen. Sekten ontstaan daar waar men teveel nadruk legt op een deel van het geheel der geloofswaarheden en ze tot hoofdstuk van de belijdenis maakt. Maar de nadruk, de óverdruk is wellicht te wijten aan het nagenoeg vergeten zijn bij hen, die bedienaren van het Woord zijn.

Wij mogen, hoezeer de unie een organisatie is en ons noopt op het organisatorische vlak te denken en te spreken in deze vergaderingen, zeker niet de geestelijke achter- en ondergrond vergeten en het past ons in een samenkomst als deze ons af te vragen of wij ten aanzien van de geestelijke situatie bij ons gerust kunnen zijn. Zijn onze gemeenten gezond? Trachten onze voorgangers zovaak zij Gods boodschap hebben te verkondigen, en wanneer en waar is dat niet het geval, ook waarlijk te luisteren naar de stem van de Heer, meer dan naar het verlangen van hun gehoor? Wij hebben geen reden daar te twijfelen. Waaraan wij bijna vertwijfelen is, of wij dat woord van God vlees zullen kunnen laten worden in eigen en anderer leven. Of het werkelijk gestalte zal kunnen aannemen in ons persoonlijk, in ons gemeentelijk leven en in ons leven in deze maatschappij.
Het is onmiskenbaar, dat de godsdienst, althans in de vormen, waarin die tot ons is gekomen, de moderne mens niets meer vermag te zeggen. De woorden zijn versleten en geen dragers meer van explosieve kracht. Het jongleren met godsdienstige begrippen is voor het publiek vervelend geworden en het gelooft niet dat er nog iets achter kan steken, dat het leven waarachtig ontzet en omzet. De boodschap is verschraald tot een repeteren van verhalen van wat eens in Christus' dagen geschiedde en een enkeling verlangt naar de tijd van kruistochten en kathedralen. De grote menigte is geruisloos verdwenen en aan het verdwijnen en daaraan veranderen de 22 miljoen gulden van de landelijke kerkbouwaktie Antwoord '64 niets, noch de

door de staat gesubsidieerde kerkbouw, hoezeer zowel het een als het ander gewaardeerd mag worden. Sommigen in enige kerken zien deze handschrift aan de wand en worden priesterarbeider — zo in de rooms-katholieke kerk of gaan een protestants klooster binnen — zo in protestantse kringen. Het zijn tekens van verontrusting en pogingen om nieuwe wegen te vinden.

Onder ons vindt men nog niet overal verontrusting over de situatie. De kerkdiensten worden, en wij zijn daarvoor dankbaar, in het algemeen goed bezocht en wij zijn ervan overtuigd, dat de voorgangers voortdurend trachten het profetisch getuigenis in deze tijd te laten horen. Wat wij wel meer en meer beseffen is, dat alleen al de miljoenen Nederlanders die in geen kerk of kluis meer komen, moeilijk alleen maar door woorden herwonnen of gewonnen zullen worden. De waarachtigheid van de verkondiging zal door hen worden afgelezen van de verwerkelijking in het leven der gelovigen.

Indien wij het licht der wereld en het zout der aarde zijn, zullen we ons moeten afvragen of wij als zodanig funktioneren. Om dan tot die aarde en die wereld te komen: is de welvaart ons doel of is de gegeven welstand voor ons een middel om de Heer er mee te kunnen dienen? Is het geld, dat wij beuren of bezitten, ons geld of is het des Heren? Zijn wij, met de onzen, alleen de verbruikers of ook de rentmeesters? Als wij zeggen: Onze Vader, is God dan alleen onze Vader of ook de Vader van volken en mensen, dichtbij en veraf? Beheersen wij de voorspoed of worden wij gevangen genomen door de symbolen van aardse welvaart?
Indien wij het zout der aarde zijn en het licht der wereld, moeten wij dan niet tot een antwoord kunnen komen op talloze ethische vragen, die deze tijd, waarin muren, grenzen en normen geen betekenis meer schijnen te hebben, ons stelt?

Wij mijden het gesprek over de vernietigingsmiddelen, die in handen van mensen zijn gekomen en die opgesteld staan om volken te verdelgen. Waarom zwijgen wij? Wij omzeilen de problemen die de bevolkingsaanwas in de wereld ongetwijfeld stelt en maken ons eraf met een bijbelcitaat of een verwijs naar ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, maar het is duidelijk dat wij gevangen zijn in onzekerheid en ons, schoon verontrust, laten drijven door algemene opvattingen. Twintig jaar geleden eindigde een oorlog vol verwoesting; de ekonomische bloei daarna is verbazingwekkend. Niettemin leven in dit land, zo bekend met de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan, tienduizenden zonder een dak te kunnen vinden, waaronder ze hun eigen leven zouden kunnen leiden.

Misschien zegt gij, dat deze dingen toch wel veraf liggen van het evangelie. Die dat zeggen moeten het evangelie nog eens gaan lezen en zij zullen onophoudelijk gekonfronteerd worden met woorden van onze Heer, die aan het gebed om vergeving van schulden het verzoek om het dagelijks brood vooraf liet gaan. *'t Ene en het andere is nodig en wij zijn dankbaar, dat we broeders onder ons hebben, die over onze organisatie nadenken. Het benauwende van een agenda als deze is wellicht, dat alles zozeer gericht is op onszelf en onze samenleving, en op de vormen, waarin die het best kan geschieden. Ik weet ook, dat deze vergadering daarvoor dient. Het neemt niet weg, dat wij persoonlijk graag ook andersgerichte, dieperrakende en verderstrekkende geluiden hadden vernomen, waaruit zou blijken, dat de wereld, de kerkelijke en de niet-kerkelijke, ons waarlijk ter harte gaat. Ook daaraan willen wij niet twijfelen. Het wordt alleen zo zelden zichtbaar.*
Dat de Geest des Heren ons leide. Moge die Geest zijn met uw geest.
Met deze woorden opende ik de bijeenkomsten van deze dagen.

Huizinga

gemeenteberichten

HET WERK GAAT DOOR!

Amsterdam-WN - (A.v.d.G.) - In 'n volle Herdenkingskerk waren op 2 mei velen getuige van de doop die door ds M. G. Boeschoten aan twee zusters en een broeder werd voltrokken. Grote vreugde was er ook, omdat zr Brul, die vele jaren ernstig ziek was, nu voor het eerst in al die tijd de dienst kon bijwonen. Het is meer dan eens gebeurd, dat de gang van de dienst werd onderbroken om in het bijzonder voor haar te bidden. Zondag werd God in het midden van de gemeente dank gebracht voor haar aanwezigheid.
Er is overigens nog veel meer te melden uit de amsterdamse gemeenten, waartoe dan ook de wijk Zaandam gerekend wordt. U kent allen de ,dakloze' situatie waarin de gemeente centrum verkeert. Gezamenlijke zondagmorgendiensten zijn daarvan het eerste gevolg, zodat de kerk meestal tot de laatste plaats bezet is, soms zelfs de zijzalen erbij getrokken moeten worden.
Voordat de gemeente-centrum zonder gebouw kwam te zitten, waren er echter al besprekingen gevoerd om mee uit praktische overwegingen samen, d.w.z. centrum en west, met één voorganger te werken. De afronding van deze besprekingen is door de gebouwensituatie verhaast. Met ingang van 1 mei jl. is ds W. Veenstra voorganger van de gemeente-centrum en consulent van de gemeente-west, met dien verstande dat hij zijn tijd over beide gemeenten verdeelt.

Maar er is nog meer: de plannen die er jaren waren, naderen nu het tijdstip van hun realisering. Op 16 mei a.s., 's middags om half vier, hoopt ds Boeschoten de wijken noord en Zaandam tot zelfstandige gemeente Noord-Zaandam te instituteren. Wij verheugen ons met de broeders en zusters in Noord en Zaandam over deze ontwikkeling van de arbeid daar, al stemt afscheid nemen altijd ietwat weemoedig. Wij hopen dat velen die dienst zullen bijwonen, opdat de nieuwe gemeente Noord-Zaandam haar vreugde met velen uit ,Baptist-Nederland' kan delen.

PAASKONFERENTIE IN ALMELO

Almelo — (B.J. v. A.) „De Heer is waarlijk opgestaan!" Met dit lied, gezongen door het jeugdkoor van de gemeente Geraniumstraat, waren we nagenoeg aan het eind gekomen van de paaskonferentie. Deze dienst, uitgaande van de beide baptistengemeenten, werd op tweede paasdag gehouden in het wijkgebouw van de hervormde kerk alhier. Omdat geen der beide gemeenten over de nodige ruimte beschikt een dergelijke gemeenschappelijke dienst te houden, wordt voor dergelijke diensten een beroep gedaan op de N.H.-kerk.
Naast het reeds genoemde jeugdkoor werd verder medegewerkt door het mannensextet van Nieuwstraat, de zusjes Anki en Gerri Ketelaar en het kerkkoor De Lofstem van de gemeente Geraniumstraat. De predikatie werd gehouden door ds H. Th. Plevier, terwijl de algehele leiding berustte bij ds C. van Wier.
Er werd veel gezongen en de opgestane Heer was merkbaar in ons midden.
Ds Plevier had voor zijn overdenking de geschiedenis van de opwekking van de jongeling te Naïn gekozen, (Lucas 7). Ds Plevier bepaalde zich voornamelijk tot de vier dragers van de baar waarop de dode rustte. Hij zag in deze dragers de verpersoonlijking van de duivel, de zonde, het ongeloof en de onwil. Deze vier zijn het, die mens naar het graf dragen. Maar van de tegengestelde richting kwam een andere stoet, met de Heer aan het hoofd. Hij is het, die met zijn dragers, het Woord, de Heilige Geest en de gemeente, de mens naar het leven draagt. Het leven, dat bestaat in de volle gemeenschap met God. De Heer heeft de poort naar het leven voor ons geopend door uit de dood op te staan. Het nu aan ons om te doen wat het sextet zong, „Ik sta op en keer weer". Wanneer we dit van harte doen gaan we werkelijk ervaren dat Hij immer bij ons is en zijn hand troostend op ons rust. Laten wij ons door de duivel en zijn trawanten naar de dood dragen of gaan we met de Heer en zijn helpers mee het volle leven tegemoet?

BLIJDSCHAP EN VERWACHTING IN LEMMER

Lemmer — (S.V.) Het gaat nog steeds goed in onze kleine gemeenschap alhier. Op zondag 2 mei mocht een echtpaar, br en zr Wouda — zij hadden hun hart de Heer gegeven — door de doop de gemeente binnengeleid worden. We hadden een mooie doopdienst in Staveren. Graag hadden we gewild, dat de doopsbediening in Lemmer kon plaatsvinden maar in ons kerkje ontbreekt nog een doopvont. Gelukkig, er wordt wel aan gewerkt maar er komt zoveel voor kijken.. Intussen is voor dit doel uit onze eigen kleine kring reeds f 2.000,— bijeengebracht, maar daar zijn we er nog niet mee. Ook hierin geldt: nooit kan 't geloof teveel verwachten.
De zondagsschool gaat goed; zusterhulp komt regelmatig bijeen en er worden plannen beraamd om een zanggroepje te beginnen.
Wat zou het fijn zijn als Lemmer ook de poort voor de N.O.-Polder zou mogen worden. Wat is daar nog een arbeidsveld!
Wij vragen uw aller voorbede, opdat Gods Geest vrij baan moge hebben zodat nog velen vrede vinden bij het kruis. „Zorg toch, dat ieder het weet!"

„Ook de penningskes van de weduwe zijn welkom. Maar ik heb de kollekteschaal van de vroegmis al bekeken en ik kan u verzekeren dat alle weduwen van de hele parochie al naar de mis geweest zijn..."

(Pater Leopold Verhagen in de 10-uur-mis)
(De Strijdkreet)

NADER BEZIEN

Vivisektie

President Johnson van Amerika heeft eens, niet zo lang geleden nog, ten aanschouwe van persfotografen zijn hond bij beide oren opgetild. „Dat kan geen kwaad", was het presidentiële bescheid, maar desondanks kwamen vele dierenbeschermers in het geweer tegen deze ‚dierenmishandeling' en het regende protesten.
Daaraan moesten we denken toen we dezer dagen lazen, dat ambtenaren van het Pentagon, het amerikaanse oorlogsministerie, tegenover een redakteur van The New York Times — en dat is echt niet zomaar een krant! — hadden toegegeven, dat op het ministerie de oorlog in Vietnam beschouwd werd als een ‚oorlogslaboratorium', waar taktische theorieën en nieuwe (ook chemische) wapens konden worden getest.
Nu is het inderdaad waar, dat de oorlog die Amerika in Vietnam voert bepaald niet de algehele instemming van het amerikaanse publiek schijnt te hebben, maar dat die oorlog werkelijk aanleiding heeft gegeven tot een stroom van verzet en protest kan men moeilijk zeggen. Hetzelfde geldt trouwens ook van Amerika's westelijke bondgenoten — elke stem ertegen wordt dadelijk uitgelegd als kryptokommunistisch! En is ook eigenlijk ten onzent het afkeurend geluid van de Wereldraad van Kerken niet doodgezwegen?
Wat op 't ogenblik in Vietnam plaats vindt is vivisektie. Ons woordenboek geeft als de betekenis daarvan: „Het nemen van anatomische en physiologische proeven op levende dieren". Die proeven worden genomen in het belang van de menselijke gezondheidszorg en men mag aannemen, dat de imponerende vooruitgang van de medische wetenschap voor een groot deel te danken is aan de mogelijkheden die de vivisektie biedt.
Toch roept de vivisektie (op dieren dus) weerstanden op. Er is zelfs een niet onaanzienlijke anti-vivisektie beweging en we kunnen ons de motieven van die beweging — al delen we die niet helemaal — voorstellen.

In Vietnam wordt vivisektie gepleegd, niet op dieren maar op mensen. Op mensen zoals wij, en op kinderen zoals onze kinderen. Op hen wordt het effekt van nieuwe wapens beproefd. Alsof het ratten zijn.

En wat doen wij?
Komen we alleen maar in geweer als Johnson zijn hond bij beide oren optilt? Zijn we alleen maar anti-vivisektie zolang het om dieren gaat? Zwijgen betekent mede-schuldig staan.
*Mede-schuldig **aan de praktijken** van dit oorlogslaboratorium.*
We weten wel, dat onze stem zo goed als geen draagwijdte heeft, maar toch willen we er ook hier onze afschuw over uitspreken: Wat op 't ogenblik in Vietnam gebeurt en op zo cynisch-openhartige wijze wordt erkend is God- en mensonterend.
Wee het arme volk van Vietnam!

v. D.

Met het oog op de toekomst

WIJ STAAN OP DE DREMPEL van een nieuwe tijd. Flatgebouwen en fabrieken schieten als paddestoelen uit de grond. Gas en olie worden in grote hoeveelheden aangeboord. Industrialisatie, mechanisatie en automatisering deden hun intrede. In de steden komen sportterreinen, speeltuinen, wijkcentra en wat al niet meer. Op het platteland zijn ruilverkavelingen aan de orde van de dag. De uitvoering van de Delta-werken is in volle gang. Brede wegen zullen straks de IJsselmeerpolders doorkruisen. De motorisering van het verkeer plaatst de deskundigen — en hen niet alleen — voor de grootste problemen. De vijfdaagse werkweek bracht ons het lange weekend in tent of zomerhuisje. De tijden veranderen en wij met hen.

Hoe groot die veranderingen wel zijn, wordt duidelijk, als we enkele aspecten daarvan nog wat nader bezien. Ik denk aan de verstedelijking, met een vreemd woord urbanisatie genoemd. Voorts aan de bevolkingstoename, die tal van voorzieningen in de naaste toekomst nodig maakt. Tenslotte aan de voortschrijdende ontkerkelijking of secularisatie.

Daarover moet nu nog iets meer gezegd worden.

Verstedelijking.

We staan voor het feit, dat de Nederlandse bevolking voor het overgrote deel in de steden woont- en steeds meer komt te wonen. Jaarlijks verhuizen zo'n 500.000 mensen naar een andere woonplaats. Bij verhuizing van het platteland vestigen de meesten zich in de grote en kleine steden. Na de oorlog zijn ook velen van onze mensen naar de Randstad Holland verhuisd, vooral uit de veenkoloniën. Als gevolg daarvan is het aantal gemeenten in het Westen sedert 1945 geklommen van zes op vijftien. Dat door het urbanisatie-proces levenspatroon en -klimaat ingrijpende veranderingen ondergaan, laat zich verstaan.

Bevolkingsgroei:

Mogen we de sociologen geloven, dan zal de wereldbevolking over vijftien jaar verdubbeld zijn. Met zekerheid valt te zeggen, dat ook in Nederland, nu al het dichtstbevolkte land ter wereld, de bevolking groeien zal. Door de verbeterde gezondheidszorg zullen de levenskansen stijgen. Momenteel is 9% van onze bevolking 65 jaar of ouder; in 1981 zullen de bejaarden 13% daarvan uitmaken. De bejaardenzorg zal in toenemende mate de aandacht vragen van overheid en andere instanties. Ook voor onze gemeenten ligt er op dit terrein een belangrijke taak.

Ontkerkelijking:

Met de groei van de bevolking houdt het verschijnsel van de ontkerkelijking niet slechts gelijke tred, dat proces zal nog in omvang toenemen. Rondom de eeuwwisseling bedroeg de buitenkerkelijkheid nog slechts 2¼%, maar in 1947 al ruim 17%! Blijkens een opgave van het Centraal Bureau voor de Statistiek hebben de cijfers van de volkstelling van

1960 aangetoond, dat in dat jaar twee op elke tien Nederlanders geen band meer hadden met enige kerk, zelfs geen formele band! Recente enquêtes stellen vast, dat ongeveer de helft van ons volk nog min of meer geregeld zondags naar de kerk gaat. Daarbij is het goed te bedenken, dat de gebondenheid aan een bepaalde kerk in het verleden nogal eens traditioneel bepaald was of op allerlei andere overwegingen berustte. Maar aan het feit van de voortschrijdende secularisatie doet dat nauwelijks iets af.

De akker is de wereld

In deze veranderde wereld hebben ook wij een taak. Wij moeten beseffen, dat de gemeente er is voor de Heer. De gemeente behoort aan Jezus Christus toe. Zij leeft en werkt voor de Heer, niet voor zichzelf. Haar leven is leven-voor-Christus, een dienend leven, een leven in de dienst van Christus. De gemeente heeft een instrument in de hand van de Heer te zijn. En dat betekent niets minder dan dat wij er met het evangelie op uit moeten, de wereld in. Dat is onze roeping en daar ligt onze taak. Dr Martin Luther King heeft het op de 5e Europese Baptisten Conferentie verleden jaar in Amsterdam zo gezegd:

Er zijn twee aspecten aan de wereld, die we nooit mogen vergeten. Het ene is, dat deze wereld Gods wereld is en dat Hij in de krachten der geschiedenis en in de lotgevallen der mensen aan het werk is. Het tweede is, dat Jezus Christus zijn leven voor deze wereld gegeven heeft en dat wij als zijn discipelen geroepen worden onze levens te geven om het verzoeningswerk van Christus in déze wereld voort te zetten.

De wereld is de akker, waarop onze gemeenten het goede zaad van het evangelie moeten zaaien. Dat heeft de wereld nodig, morgen wellicht meer nog dan vandaag. We hebben in het verleden onze kracht wel eens teveel gezocht in een niet altijd even vruchtbaar isolement. Ook komt het mij voor, dat wij de sociaal-maatschappelijke aspecten van het evangelie in de prediking en in het leven van onze gemeenten niet steeds voldoende gehonoreerd hebben. Bij de bouw van bejaardentehuizen en verpleeginrichtingen zal dikwijls samenwerking met andere kerken mogelijk zijn. Datzelfde geldt bij de bestrijding van allerlei maatschappelijke noden. Ook op het gebied van de huwelijks- en gezinsproblematiek is samenwerking met andere geloofsgemeenschappen veelal gebiedende eis. Natuurlijk moeten wij doorgaan met de verkondiging van het evangelie in de toegespitste zin. Onze gemeenten waren vervuld van de drang om het goede nieuws aangaande de Heer Jezus Christus te proclameren- en dat moeten zij blijven. De voortschrijdende ontkerkelijking betekent immers voor ons een uitdaging, die wij niet uit de weg mogen gaan!

Wat wij nodig hebben

Er zullen zich ook in onze gemeenten veranderingen voordoen. Dat is niet erg, dat is zelfs niet te voorkomen zoals gezegd. De tijden veranderen en wij met hen. Die veranderingen mogen echter niet het wezen van onze gemeente als ‚gemeenten van gedoopte christenen' aantasten. Maar wel zullen wij de ecclesia Christi een eigentijdse gestalte moeten geven. Ik denk in dit verband aan een opmerking van ds J. Louw in het cultureel maandblad *Groningen* enkele jaren geleden:

De gemeenten, waarin het Baptisme gestalte heeft aangenomen, begeren geen kopieën te zijn van de oud-christelijke gemeenten, maar het beginsel, waaruit die gemeenten leefden, een hedendaagse gestalte te geven.

Een hedendaagse gestalte, volkomen terecht, want in de wereld-van-morgen kunnnen wij niet ‚van gisteren' zijn. De oude wereld sterft; maar er komt een nieuwe wereld voor haar in de plaats. Daarom mag onze verwachting niet zijn van een verleden, dat verleden tijd geworden is. Zij richt zich op Gods beloften van toen en nu: ‚Zie, Ik maak iets nieuws, nu zal het uitspruiten; zult gij er geen acht op slaan? Ja, Ik zal een weg in de woestijn maken, rivieren in de wildernis' (Jes. 43 : 19).

Wat wij nodig hebben, dat zijn gelovige, trouwe, moedige en bekwame leiders. We kunnen er zeker van zijn, dat onze gemeenten niet sterker dan haar leiders zullen zijn. Maar bovenal hebben wij een radicale en totale vernieuwing nodig. Die vernieuwing zal gepaard moeten gaan met een volkomen toewijding aan de Heer Jezus Christus. Zij zal zich moeten manifestéren in een daadwerkelijke bereidheid tot gemeenschap en getuigenis. Maar laten wij goed bedenken, dat deze vernieuwing slechts de vrucht kan zijn van een nieuw vertrouwen op de Heilige Geest.

God is de God van het heil. Hij is getrouw, zijn Koninkrijk komt. De toekomst van de christelijke gemeente is, dat Christus komt. Hij overwint, dit staat voor eeuwig vast. Hij overwint, Hij overwint! Vandaar de apostolische vermaning:

Daarom, mijn geliefde broeders, weest standvastig, onwankelbaar, te allen tijde overvloedig in het werk des Heren, wetende, dat uw arbeid niet vergeefs is in de Heer.

Groningen. *J. A. Brandsma*

Verantwoording Unie-bureau

In de maand april 1965 zijn in het Unie-Bureau de volgende bijdragen en giften binnengekomen:

Voor de E.C.U.:
Assen *f* 25,—; Makkum *f* 50,—; Sneek *f* 189,30; Workum *f* 175,—; Rotterdam-Z *f* 5,—; Staveren *f* 250,—; Hoogeveen *f* 84,36; Emmen *f* 200,—; Amsterdam-C *f* 93,12; Muntendam *f* 179,08; Almelo (Geraniumstr.) *f* 10,—; E.E.veen *f* 28,25; Drachten *f* 46,63; N.N. te V. *f* 25,—; Friese Bondsdag *f* 93,23; Zusterhulp, Afd. Utrecht *f* 25,—.

Voor de opleiding:
Assen *f* 25,—; Makkum *f* 50,—; Sneek *f* 209,02; Workum *f* 75,—; Nwe. Pekela *f* 265,53; Rotterdam-Z *f* 15,—; Emmen *f* 200,—; Amsterdam-C *f* 77,69; Harlingen *f* 51,96; Muntendam *f* 76,65; Almelo (Geraniumstr.) *f* 10,—; Harlingen *f* 10,—; E.E.veen *f* 54,57; N. v. d. W.-P. te F. *f* 20,—; Conf. IJsselgewest Arnhem *f* 60,—.

Voor de zending:
Assen *f* 25,—; Makkum *f* 30,—; Pernis *f* 31,25; Sneek *f* 25,—; Winschoten *f* 50,81; Harlingen *f* 55,40; Rotterdam-Z *f* 6,50; Hoogeveen *f* 44,85; Nw. Weerdinge *f* 500,—; Emmen *f* 100,—; Sneek *f* 50,—; Amsterdam-C *f* 96,74; Coevorden *f* 31,35; Staveren *f* 150,—; Muntendam *f* 285,37; Almelo (Geraniumstr.) *f* 99,45; Westerhaar *f* 150,—; Nwe. Pekela *f* 90,—; 2e Exloërmond *f* 183,17; E.E.veen *f* 157,03; J. d. L. te O. *f* 10,—; A. M. te A. *f* 150,—; H. J. L. K. te U. *f* 25,—; W. te E. *f* 7,50; BEZ-Gem. België te: Brugge *f* 165,—; Igtehem *f* 20,—; Zondagsschool Brugge *f* 15,—; Jeugdver. Afd. Den Haag *f* 45,—; Bapt. Zondagsschool te Eindhoven *f* 66,31.

Voor het noodfonds:
Sneek *f* 968,26; W. V. te A. *f* 5,—;Hoogeveen *f* 44,58; A. B. te G. *f* 10,—; M. J. t. B. te H. *f* 50,—; H. B. te E. *f* 40,—.

Voor het ‚10 cts-fonds':
Rotterdam-Z *f* 64,50; Zwolle *f* 17,50; Sneek *f* 7,01; Hoogeveen *f* 86,73; Amsterdam-C *f* 45,51; Muntendam *f* 103,29; Almelo (Geraniumstr.) *f* 69,02; A. M. te A. *f* 2,25.

Voor de kerkbouw:
A. M. te A. *f* 150,—;

Hartelijk dank aan alle vele gevers en geefsters!

T. Jansma.

Giro 9260 t.n.v. de Unie van Bapt. Gemeenten in Nederland, Amsterdam.
Giro 1504 t.n.v. de Bouwstichting der Unie van Bapt. Gem. in Nederland, Amsterdam.

Gefeliciteerd

Maandag 10 mei j.l. slaagde ds J. Reiling aan de Rijks Universiteit te Utrecht *cum laude* voor het doktoraal examen in de theologie.

Drs Reiling deed reeds enkele jaren geleden het doktoraal examen in de literaire fakulteit (klassieke talen) van de Rijks Universiteit te Groningen.

We bieden onze mede-redakteur graag, mede namens onze lezers, onze hartelijke gelukwensen aan met dit studie-resultaat, dat, gezien de vele andere werkzaamheden, slechts behaald kon worden dank zij noeste ijver en doorzetting!

v. D.

Een zondag in Zagreb

(Joegoslavië)

Met de "vuile trein" dwars door Europa's prachtige hart

Mijn oostenrijkse reisgenoot waarschuwde me al: „Als u naar de wagons gaat, die doorgaan naar de Balkan, dan zult u wat beleven! Vol met koffers en zakken van Grieken en Joegoslaven, die met verlof naar huis gaan. In Oostenrijk noemen we deze trein „der schmutzige Zug"!" Toen zat ik nog in de afdeling van de trein, die alleen naar Oostenrijk ging. Maar in Villach moest ik toch overstappen en het „beleven" begon al meteen: ik kon nauwelijks een plaatsje vinden.

De „Balkanezen" deden alsof alle plaatsen in hun coupé's bezet waren. Koffers opgehoopt in de gangen en voor deuren. Het reisbureau had gezegd, dat reserveren op dit trajekt „niet nodig" was. Tenslotte ging ik maar op een lege plaats zitten en toen eerst bleek, dat deze coupé maar door vier Grieken gebruikt werd. Maar die wilden ruimte open houden, om in de nacht languit te kunnen liggen. Zondagavond laat zouden ze pas in Athene zijn. Nog anderhalve dag verder treinen. Toen ik eenmaal als „coupégenoot" was aanvaard, wilden ze me het aan niets laten ontbreken. Ik mocht in toastjes, besmeerd met dikke worst, in snoepjes, in radiomuziek en sigaretten volop meedelen. Later liep de hele coupé vol met Joegoslaven, die al even gul en hartelijk ronddeelden.

In Zagreb ontstond het tweede probleem: hoe kom je weer uit de trein? Aan de buitenkant drong een aantal op, om naar binnen te komen en achter me maakte een oud vrouwtje me allervriendelijkst duidelijk, dat ik flink moest terugduwen en ze voegde zelf de daad bij het woord. Het lukte: de „binnenploeg" won met een stalen gezicht. Later zei mijn gastheer: „Wij gaan vaak door de vensters naar buiten." Ja, dat deden we in de oorlog ook, maar dat idee had blijkbaar niemand gehad — gelukkig — want ik zag me al kruipen....
Daar stond ik dan op het station van de op één na grootste stad van Joegoslavië: Zagreb (600.000 inwoners). Zaterdagavond 7 uur. Ik zocht naar de „uitgang" en zag aan het eind van het perron iets dat er op leek.
Op het grote plein kwam een mijnheer op me af lopen en ik dacht: die ken ik, want die heb ik vaker gezien: dr Horak, de voorzitter van de joegoslavische unie van baptistengemeenten, voorganger in Zagreb. Zijn beide dochters hadden de wacht betrokken bij een andere uitgang, zo kon ik niet ontsnappen. Er bleek nog 's avonds een bidstond te zijn. Als ik niet al te moe was, zou ik wel mee kunnen. Natuurlijk was ik daarvoor zeker niet te moe. Voorzichtig ging mijn gastheer verder: misschien zou ik ook wel iets kunnen zeggen. Ook alweer: natuurlijk, een korte groet kon er altijd af. Zo trokken we naar de plaats van samenkomst. Een kleine ruimte midden in de stad. Het was de kapel van zagrebse gemeente van 150 leden. Het was inmiddels acht uur geworden. „Ze wachten hier al van half acht af", zei mijn gastheer. Onderweg had ik al gehoord, dat hij eigenlijk een doctorsgraad in de ekonomie had en ook rechten had gestudeerd. De gemeente kon hem niet betalen en hij had dan ook een volledige betrekking, die hem vijf dagen lang van 's morgens half zeven tot 's middags half drie in beslag nam. De rest van zijn tijd was voor de gemeente en de unie, al noemde hij zichzelf als voorganger een soort „amateur".

We trokken samen naar de kleine kansel en dr Horak vroeg: „Over welk gedeelte wilt u spreken?" Ja, kijk, dat is wel iets anders dan een korte groet uitspreken. Ik gaf een bekende psalm op en begon toen wat waakzamer te worden. Had ik niet gehoord, dat de Joegoslaven het liefst twee uur lang blijven luisteren? „Hoe lang moet ik spreken?" vroeg ik zachtjes achter de lessenaar. „We willen u niet binden, juist wat de Heer u zegt." Het zag er maar gevaarlijk uit en toen drukte ik maar door: „Ik wil niet graag van de gewoonte afwijken, stel u voor, dat ik tien minuten spreek en ze verwachten een hele speech." In het Nederlands is dat al niet gemakkelijk, laat staan in het Engels. „O, maar het moest wel een half uur duren, inclusief de vertaling." Toen wist ik, waar ik aan toe was... en het was na negenen, voordat het „amen" klonk. De mensen hadden stil geluisterd, de vlot vertalende dr Horak had geen moeite met mijn Engels en het vloeide er allemaal gemakkelijk en spontaan uit in zo'n omgeving. Het was niet zo'n vreemde raad: „Juist, wat de Heer u zegt." Want een paar keer had ik vooraf om een nauwkeurig programma van mijn reis gevraagd, maar het was bij vage antwoorden gebleven: „spreken in een paar gemeenten en met de landelijke leiders..." Alleen in Zagreb al werd het drie keer voor een steeds groeiende schare.
De volgende morgen om tien uur was er „bijbelstudie". „Met discussie?", vroeg ik mijn gastheer. „Neen, u spreekt en als u het net zo doet als vanavond, dan is dat precies wat we bedoelen." Daarachter kwam een klein excuus, dat ze me meteen zo van de trein af nog hadden laten spreken. Maar deze mensen hadden er op gerekend! In ieder geval beschikt de joegoslavische unie over een diplomaat als voorzitter: hij weet zijn mensen wel aan het werk te krijgen...
Natuurlijk hoorde ik allerlei over het werk. Tot voor kort hadden de „Southern Baptists" financieel krachtig bijgedragen in de salarissen van de voorgangers, maar om allerlei redenen had men vrijwillig besloten deze steun te laten varen en liever voor de gebouwen hulp te aanvaarden. De band tussen de gemeenten en de voorgangers was daardoor sterker geworden, al waren ook meerdere voorgangers gedwongen een baan te zoeken om in hun levensonderhoud te voorzien, zodat ze in hun vrije tijd voor de gemeente bezig konden zijn. Er was daar — door de historie zo gevormd — een centrale salariskas, maar mijn gastheer vond dit niet het ideale systeem, omdat wederzijdse verantwoordelijkheid van gemeenten en voorgangers daardoor verzwakt werd.
De „bijbelstudie" was goed bezocht. Vooraf had men al een bidstond gehad. Daarna kwamen de kinderen samen voor de zondagsschool. De voorgangersdochters en andere meisjes hadden daar de leiding en ze begonnen met „Jezus zegt, dat Hij hier van ons verwacht". Op het terrein van de melodieën is de wereld toch maar klein. De kapel, die de zagrebse gemeente in huur heeft, is de benedenverdieping van een groot woongebouw in het hartje van de stad. Men wil er nog een kleine galerij in bouwen, om alle mensen te kunnen bergen. De ruimte is eigenlijk te klein. Vooral in de dienst om vijf uur bleek dit: ze stonden achterin en in de rijen rustig de hele dienst mee te luisteren en te zingen. Af en toe ruilde men van staan- en zitplaats. Het zingen ging best — ook het zangkoor onder leiding van de voorganger zong mooi — de zondagsschool reciteerde en zong — het was een feest, om er bij te mogen zijn. Als overal in de wereld gingen we bij de deur elkaar handen staan geven. Eén broeder was zo enthousiast — dr Horak, hij en ik bleken in hetzelfde jaar gedoopt te zijn — dat ik niet kon ontkomen aan de broederkus!
Er was een fijne sfeer in Zagreb en een

aktieve voorganger. Deze broeder verzet veel werk in zijn vrije tijd: de gemeente, het uniewerk, het zangkoor dus, maar óók het radiowerk. Tweemaal in de week kunt u hem via Monte-Carlo horen en veel reakties uit eigen land bereiken hem via dit zendstation.
Bij hem thuis was het ook goed toeven. Hij woonde met zijn gezin op een flat. Naast en onder hem aktieve kommunistische funktionarissen, maar goede buren. Vorig jaar was dr Horak op een receptie bij president Tito samen met andere kerkelijke leiders. Men had wel toestemming gevraagd voor mijn spreekbeurten — als gebruikelijk — en deze ook zonder moeite verkregen. Kontrole op de preken wordt niet uitgeoefend, zoals o.a. in Tsjecho-Slowakije, waar men zes dagen van tevoren de preek moet inleveren. Men had het vóór en vooral in de oorlog moeilijk gehad met de rooms-katholieke funktionarissen.
Van de 2.000 baptisten waren er na de oorlog nog maar 1.000 terug gevonden. De baptistenkerken waren door de roomse nazi's gesloten!
De nu vierduizend leden tellende unie — honderd spreekgelegenheden! — heeft natuurlijk zijn problemen. Toch heeft men een eigen seminarium en als u weet, dat de unievoorzitter en de uniesekretaris beiden aan de universiteit studeerden, dan begrijpt u wel, dat men er op uit is ook het seminarium een zo hoog mogelijk peil te laten bereiken. In de week is men in Zagreb al even aktief als op zondag. De jeugdbijeenkomst telt veertig bezoekers, die voornamelijk rondom de bijbel bijeen komen. Er zijn in Joego-Slavië misschien maar tien baptisten in het bezit van televisie, waarbij men ontdekte, dat dit toestel het kerkelijk meeleven niet ten goede kwam, hoe arm de programma's ook mochten zijn.

Vandaag reizen we verder naar Novi Sad. Daar zijn veel dorpen met baptistengemeenten, die bezocht zullen worden. Er is ook het seminarium, dat binnenkort herbouwd moet worden samen met de kerk van Novi Sad. We zullen ons weer in de trein dringen en u hoort wel meer van ons wedervaren. Maar dan ben ik alweer thuis op ‚De Vinkenhof', waar wel heuvels maar geen bergen-met-sneeuw-bedekt te zien zijn. Doch ook daar werkt de Heer, zoals Hij overal in de wereld bezig is Zijn heil te bereiden, met gebruikmaking van de mensen.

Maandag 26 april 1965
Zagreb J. Broertjes

Mededelingen

Europese Baptisten-Vrouwen conferentie te Rüschlikon.

Door het uitvallen van enkele deelneemsters is er voor een paar dames nog gelegenheid aan deze conferentie, die van 2—9 juni wordt gehouden, deel te nemen.
Zo spoedig mogelijk op te geven aan:
Mevr. J. Krause-Boiten, Abrikozenstr. 188, De Haag.

J. M. STENVERS
en
D. HEURNEMAN

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats vinden D.V. op vrijdag 21 mei a.s., des namiddags om 2 uur ten stadhuize te Enschede.

Huwelijksinzegening door de weleerwaarde heer ds K. Reiling om 14.45 uur in de baptistenkerk, B. W. ter Kuilestraat 175, Enschede.

Mei 1965
Hengelo (O), Oelerweg 59
Enschede, Pathmosplein 1.

Toekomstig adres: Pathmosplein 1, Enschede.

HERMANUS HENDRIK LEEWIS
en
BARBARA ARIKE NOORDIJK

hebben de eer, mede namens hun ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaatsvinden D.V. vrijdag 21 mei om 15.30 uur in het stadhuis te Haarlem.

Huwelijksinzegening om 16.00 uur in de baptistenkerk door de weleerwaarde heer ds G. W. Tijman.

Mei 1965
Teylerplein 53, Haarlem
De Genestetstraat 38, Haarlem.

Receptie van 20.00 tot 21.00 uur in het clubhuis Haarlem Oost, Jac. van Looystraat, hoek Prins Bernardlaan.

Toekomstig adres: Van Zeggelenstraat 5, Haarlem.

Welke Baptisten-jongeman (± 30 jaar), met goede algemene ontwikkeling, zou wel graag in kontakt willen komen met dito meisje? Brieven onder nr. 83 aan de Adm. van „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.

Aan de chr. school te Staveren wordt gevraagd **voor tijdelijk,**

een **ONDERWIJZERES**

tot februari 1966, daarna vast. Bij voorkeur **baptist.**

Ook zij, die dit jaar hopen te slagen, worden verzocht zo spoedig mogelijk te solliciteren bij het hoofd der school: R. Hottinga.

Een bapt. weduwnaar, oud 54 jaar, in de prov. Groningen, zoekt langs deze weg in kennis te komen met een nette, eenvoudige

GELOVIGE VROUW,

oud 50 tot 55 jaar, uit de werkende stand.

Graag brieven onder nr 84 aan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

---

21 mei 1965 81e jaargang Nr. 3783

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

NABESCHOUWING VAN DE 85ste ALGEMENE VERGADERING

POSITIEF EN NEGATIEF

★ Geen financiële tekorten
★ Evangelist benoemd voor spaanse gastarbeiders

★ Onzorgvuldige voorbereiding
★ Tekort aan zelfdiscipline

OM EEN SCHILDERSTUK TE BEOORDELEN moet men enkele passen achterwaarts doen. Pas op een afstand ziet men het werk zoals het door de meester is bedoeld. Bestudeert men de details ervan dan wordt duidelijk, dat geen kunstwerk volmaakt is. Maar als er afstand van genomen is valt het onvolmaakte minder in het oog: de details — soms minder scherp getroffen, soms slordige verfklodders — zijn dan alleen maar onderdelen van het gehéle werk.
We dachten, dat deze wijze van beoordeling ook toegepast moest worden wanneer we hier een nabeschouwing geven van de 85ste Algemene Vergadering der Unie, zoals die verleden week in Arnhem werd gehouden.

Positief

Wat dus eigenlijk konklusie moest zijn, slotsom, willen we hier voorop stellen: het moge dan geen grootse en indrukwekkende vergadering geweest zijn — de agenda gaf, op een enkele uitzondering na, daar ook weinig aanleiding toe — het is een Algemene Vergadering geweest die de afgevaardigden konden verlaten met het gevoel, dat de arbeid vóórt kan gaan.
Stellig, diep in ons hart verwachten we eigenlijk wat méér. We zouden zo graag de unie-vergaderingen willen zien als de ontmoetingsplaats waar de gemeenten elkaar inspireren en waar men vandaan komt met nieuwe geladenheid en een nieuw élan. Of dat ooit zal gebeuren? Zal dat niet altijd een ideaal blijven zoals elke kunstenaar droomt van het volmaakte kunstwerk dat eenmaal onder de noeste arbeid van zijn handen geschapen zal worden?
Het werk dat we gezamenlijk doen — en dat door enkele tientallen broeders (en een enkele zuster) uitgevoerd wordt — kan voortgaan. Plannen en begrotingen zijn goedgekeurd, de lijnen voor het nieuwe jaar zijn uitgezet. Enkele bijzonder verheugende feiten willen we hier noemen:

Voor het eerst sinds vele jaren, misschien wel voor het eerst in de geschiedenis van onze unie-arbeid, waren er dit jaar geen financiële problemen. Was in andere jaren de dreiging van tekorten het telkens terugkerende refrein dat door bijna alle kommissies gezongen werd, dit jaar werden alle begrotingen (zo goed als) gehaald, ja er was zelfs bij een der kommissies een (begrotings-) overschot (UZC)! Nu heeft dit resultaat als zodanig niet direkt te maken met de laatste AV, desondanks moet het hier opgemerkt worden en kan het als een bewijs worden aangevoerd, dat de lust om samen te werken en samen te offeren in de in de unie verbonden gemeenten groter is dan ooit. De konklusie is gewettigd, dachten we, om vol vertrouwen de toekomst onzer gemeenschap tegemoet te zien.

Het tweede — misschien nog belangrijker feit — dat we als een beslist positief moment moeten aanmerken is, dat er een spaanse broeder werd benoemd (voorlopig voor de tijd van één jaar en vier maanden) om als evangelist en geestelijk verzorger onder de spaanse gastarbeiders in Twente werkzaam te zijn. Er mag dan, naar onze smaak, te lang en te weinig terzake over allerlei rondom deze benoeming gepraat zijn, het besluit dat desondanks genomen werd geeft er blijk van, dat onze gemeenten de geestelijke verantwoordelijkheid voor deze (waarschijnlijk tijdelijke) gasten van ons volk wil dragen. We geloven dat we als kleine gemeenschap hiermee een taak op ons hebben genomen waar de grote kerkgenootschappen, voor zover ons bekend, nog niet aan toe zijn gekomen. En ook dat willen we graag als een bewijs daarvan zien, dat onze gemeenten levende gemeenten zijn.

Negatief

Het behoort ook tot de taak van de nabeschouwer de dingen kritisch te bekijken. Het gaat weliswaar vooral om het totaal-beeld (en een indruk daarvan gaven we reeds in de regels die hieraan vooraf gingen) maar dit totaal-beeld

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Gezegend is hij die wanneer hij niets te zeggen heeft, nalaat hiervan blijk te geven.**

wordt gevormd door de onderdelen. De fouten daarvan te signaleren op deze plaats gebeurt — en men houde zich daarvan overtuigd — geenszins uit betweterij of bedilzucht, maar om samen ervan te leren.

We geloven, dat het niet zo erg moeilijk is om deze keer enkele opvallende negatieve momenten aan te wijzen. We willen ze hier niet alle noemen — ook al omdat men erbij geweest moet zijn om de juistheid ervan te beoordelen — maar enkele die van belang zijn, juist omdat ze in de toekomst voorkomen kunnen worden.

We noemen in de eerste plaats de *onzorgvuldige voorbereiding*. Nee, niet de voorbereiding van de regelingskommissie — die was boven alle lof — maar van de UC èn van sommige afgevaardigden. Voorbeelden hiervan te noemen is niet nodig; die er waren weten dat die slordige, onzorgvuldige voorbereiding meerdere malen is gebleken. Wellicht zijn hiervoor wel allerlei verontschuldigingen aan te voeren: gebrek aan tijd etc., maar als het er op aan komt is hier geen verontschuldiging voor. We willen niet zo ver gaan te zeggen dat hier uit een veronachtzaming van de vergadering spreekt, vast staat dat een onzorgvuldige voorbereiding tijd kost en onnodig misverstanden en zelfs spanningen kan veroorzaken. We geloven dat we van de UC een grondige voorbereiding op alle agendastukken mogen verwachten en van de afgevaardigden, dat ze het agendaboek degelijk hebben bestudeerd zodat men weet waarover men spreekt: onnodige vragen behoeven dan niet te worden gesteld.

Wat het aandeel der laatsten betreft, we konstateerden ook een *tekort aan zelfdiscipline* bij de afgevaardigden. Als iets reeds gezegd is, waarom het dan nog eens gezegd? En waarom soms zo'n omhaal van woorden? Waarom een derde, soms zelfs een vierde ,ronde' gevraagd? En bij dit laatste gaan onwillekeurig de gedachten naar de voorzitter, die tot taak heeft alles in de juiste banen te houden — geen sinecure bij het typisch baptistische individualisme — en het moment heeft te kiezen waarop ,afgestemd' moet worden. Wanneer we nu enkele kritische opmerkingen maken over de leiding van de Algemene Vergadering is dat uiteraard niet persoonlijk bedoeld — het moest overbodig zijn dit te zeggen! — maar raakt het *de plaats van de voorzitter:* we geloven, dat — nu we toch een studiekommissie ad hoc zullen krijgen — overwogen dient te worden of de leiding van de vergadering niet beter berusten kan bij iemand die noch deel uitmaakt van de UC noch van de Algemene Vergadering. Wie hieruit de konklusie meent te moeten trekken, dat de voorzitter van de laatste AV teveel UC-partij (om dat lelijke woord even te gebruiken) zou zijn geweest, vergist zich schromelijk! We kregen de indruk, dat de voorzitter ook zèlf daarvoor beducht was en daarom wel eens teveel toeliet. Juist om de schijn van ,partijdigheid' te voorkomen... Naar het ons voorkomt moet een voorzitter de plaats bekleden van ,verkeersagent': hij moet het gespreksverkeer tussen UC en Algemene Vergadering leiden en regelen. Niet meer, maar ook niet minder. Misschien kan de straks te benoemen studiekommissie deze gedachten ook betrekken in zijn overwegingen?

Samenvattend

Samenvattend kunnen we zeggen, dat de laatste AV enerzijds een gezond, offervaardig gemeentelijk leven, anderzijds enkele manko's in onze vergadertechniek aan het licht bracht. Gelukkig, dat het eerste voor onze eigenlijke arbeid bepalend is. Hetgeen niet wil zeggen, dat de wijze waarop we tot besluitvorming komen onbelangrijk zou zijn. Ook daarin hebben we te zoeken naar de beste methoden.

v. D.

De Pniëlkapel van de hervormde gemeente, waar de 85ste Alg. Vergadering werd gehouden

HET NIEUWE DB DER UC

Die niet helemaal onbekend is met de geheimtaal onzer unie-gemeenschap weet wat de afkortingen DB en UC betekenen: het Dagelijks Bestuur en Unie Commissie. Volgens het op de jongste Algemene Vergadering genomen besluit bestaat dit dagelijks bestuur van onze unie-werkgemeenschap thans uit vijf personen. Deze vijf zijn: ds F. E. Huizinga (Hengelo), voorzitter; ds W. Veenstra (Amsterdam), vice-voorzitter; A. Bosma (Groningen); drs Jac. Bijleveld (Utrecht) en S. W. Vis (Hengelo), leden.

We wensen dit nieuwe DB veel wijsheid van Boven toe bij de uitoefening van zijn taak!

GEVONDEN VOORWERPEN

In Arnhem heeft men na afloop van de Algemene Vergadering een regenjas en een diplomatentas gevonden.
Wie zijn eigendom terug wenst stelle zich in verbinding met W. Lindeman, De Houtmanstraat 91, Arnhem.

NIEUW REDAKTIELID

Men kan als redaktielid van De Christen slechts vier jaar zitting hebben. Dat is een goede regel. Het betekent rust voor een aftredende redakteur en het kan de doorstroming van nieuwe krachten betekenen.

Dit jaar was ds Ph. Lindeman (Gr.) aan de beurt om af te treden; voor hem in de plaats komt ds H. Ploeger (Zandbulten/Dokkum)

Het is nog niet de tijd om afscheid te zwaaien of om welkomstwoorden te schrijven. Deze wisseling gaat officieel september a.s. in. Desondanks maken we hier nu reeds melding van deze aanstaande aflossing, omdat het een zaak is die met de verleden week gehouden Algemene Vergadering te maken heeft en ook omdat het onze lezers stellig zal interesseren.

v. D.

Laat uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien.
(Matth. 5 : 16, NBG)

Zorgt er voor uw goede werken niet te doen voor de mensen.
(Matth. 6 : 1, LV)

Aan rustige wateren

... voor de mensen ...

Wél voor de mensen — niet voor de mensen. Hoe is 't nu? Wat vraagt Jezus van zijn discipelen, als zij bezig zullen zijn in het nieuwe leven, dat Hij hun geeft?
Moet dit nieuwe leven gezien, opgemerkt worden of moet 't in het verborgen blijven?
Moeten discipelen van Jezus optreden voor het oog der mensen of juist niet?
Hier stoten we weer op een tegenstelling, zoals zo vaak in het evangelie. Zal ons dit verwarren — of brengt het ons dichter bij de bedoeling van de Heer?
In beide gevallen vinden we de uitdrukking: voor de mensen, voor het oog der mensen. Maar heel verschillend is de bedoeling; in de eerste tekst is het de bedoeling, dat alle aandacht valt op de Vader en wat Hij doet met ons; in het tweede geval zien we een andere bedoeling, dat nl. de aandacht getrokken wordt op ons en op onze prestatie.
Dit laatste wordt door de Heer aan de kaak gesteld en ten strengste afgewezen.
Voor de mensen — dat kan dus de bedoeling hebben, dat we vragen naar hun goedkeuring, dat we bang zijn voor hun afkeuring. Richt uw leven ánders in, zegt Jezus; wordt lós van de mensenmening. Hier is dus een radikale bekering nodig, een bevrijding. We moeten gaan rekenen met God en met Hem alleen. Leef in het verborgen, dat wil zeggen, alsof er helemaal geen toeschouwers zijn. Leef voor het oog van de Vader. Leer Hem kennen, Zijn wil voor uw leven, Zijn plan met de wereld. En doet dan ook alzo.
Weet u wat er dan gebeurt? Wanneer we werkelijk gaan doen wat de Vader wenst, vallen we buiten het patroon van de publieke opinie, komen er botsingen met gevestigde belangen. Zo komen we dan toch voor de mensen. Trouwens, de Vader zal ons, die Zijn wil willen doen, onmiddellijk wijzen op de medemens. Aan die mens hebben wij de goedheid van de Vader te bewerken. Wij naderen die mede-mens dan niet om zijn wil te doen, noch om onze eigen wil uit te voeren, maar Gods wil. We doen dan de goede werken niet om er eer van te hebben; we zullen zelf niet op de voorgrond komen; het licht dat er dan gaat schijnen zal de aandacht trekken naar Boven, waar de Lichtbron is. Zo wordt de Váder verheerlijkt.
Begin dus maar; ga in het verborgen, neem uw beslissingen alléén met de Vader. Geef uzelf over aan Zijn wil. Het is de Heiland, wiens woorden wij nu overdenken, die ook daarvoor de kracht geeft. Hij brak de ban van mensengunst en mensenhaat. In Zijn Naam mogen wij met dit on-mogelijke beginnen. Hij brengt ons dan ook wel bij de mensen.
Dan gaan evangelisatie en diakonie samenvallen. Dan komt er vervolging, misschien, maar óók overwinning. Het geeft dan immers niets meer, wat de mensen aan ons doen. Als ze maar mogen zien, wat Jezus doet, in ons, en voor hen.

Alkmaar N. J. van Beek

Ds N. J. van Beek (Alkmaar) — links op de foto — in gesprek met br José Parraga, onze spaanse evangelist

Feest der ontmoeting

De begroetingsavond der AV

Tegen acht uur stroomde de hervormde wijkkerk Pniël vol met afgevaardigden en gasten voor de begroetingsavond van de 85ste Algemene Vergadering der Unie.
Het kostte de leider van deze avond, *ds J. Bosma*, voorganger van onze gemeente te Arnhem, enige moeite om de gewenste stilte te krijgen. Er waren immers zoveel mensen die elkaar nog gedag moesten zeggen en naar elkanders welstand moesten vragen. Zonder die interesse voor elkaar is een begroetingsavond ondenkbaar!
Ds F. E. Huizinga mocht zich dan ietwat ongelukkig voelen, toen hij namens de Uniecommissie de ontvangende gemeente moest bedanken — tenslotte, zo meende hij, hebben we nog niets gehad dan déze ávond! — déze begroetingsavond was zo fijn, dat als vanzelfsprekend het woord ‚veelbelovend' viel.
De gemeente te Arnhem had alles op alles gezet om de afgevaardigden en gasten een onvergetelijk welkom te bereiden. En daarin is men volkomen geslaagd. Zowel de plaats van samenkomst als de entourage waren werkelijk van zodanig karakter, dat de grondslagen voor een geslaagde avond gelegd waren. Alles verliep zo prettig, dat als vanzelf in de harten de snaren gestemd werden om uit volle borst en vooral met een

dankbaar gemoed de Heer te zingen.
We ontkwamen op deze avond niet aan de onvermijdelijke toespraken. Maar, er kan gezegd worden: het waren toespraakjes: Geen der sprekers poogde zijn rede tot middernacht uit te strekken.

Het was een bijzonder voorrecht, dat *burgemeester Matser* zich een ogenblik kon vrijmaken om de Algemene Vergadering toe te spreken. Dat hij de loftrompet over de schoonheid en nijverheid van Arnhem stak is hem niet kwalijk te nemen, want daarin was hij volkomen oprecht. Dat hij ons aansprak als *broeders en zusters,* dat was vóór alles een belevenis. Welk een zegen te mogen leven in een land waar ook gelovigen deel uitmaken van de overheid. Burgemeester Matser benadrukte, dat onafhankelijk van het resultaat van deze Algemene Vergadering de arbeid der baptistengemeenten in het algemeen en die van Arnhem in het bijzonder, ook voor de overheid van niet te verwaarlozen belang is.
Br *H. H. Blok* heette namens de baptistengemeente te Arnhem ons welkom. Aanknopend bij de Pniëlgeschiedenis wenste hij ons toe, dat ook over ons de zon mag opgaan.
Namens de Oecumenische Raad van Arnhem, waarvan Arnhem als gastlid deel uitmaakt, sprak de heer *Roostee.* Twee punten bracht hij naar voren: Zakelijke dingen zijn voor de gemeente niet minderwaardig, èn: Moet de verdeeldheid der christenen ons niet verontrusten?
Namens de hervormde wijkgemeente Pniël sprak de heer *Gerritsen,* die van het grote enthousiasme van de voorbereidingscommissie gewaagde: Om jaloers op te worden!

Het was dus echt geen solowerk deze avond. Zo had de gemeente mejuffrouw Harriet Frütinger uitgenodigd enkele liederen te zingen; en zij deed dat voortreffelijk. Ook het zangkoor van Arnhem, onder leiding van dirigent *Spreeuwers* werkte op prachtige wijze mee. De organist *Raadsen* wisten de samenzang op uitnemende wijze te begeleiden.
Vol goede moed, vol verwachting gingen we na het dankgebed van br *E. de Haan* van Beerta naar onze gastvrouwen en -heren. De 85ste Algemene Vergadering der Unie was begonnen.

Ploeger

Mededelingen

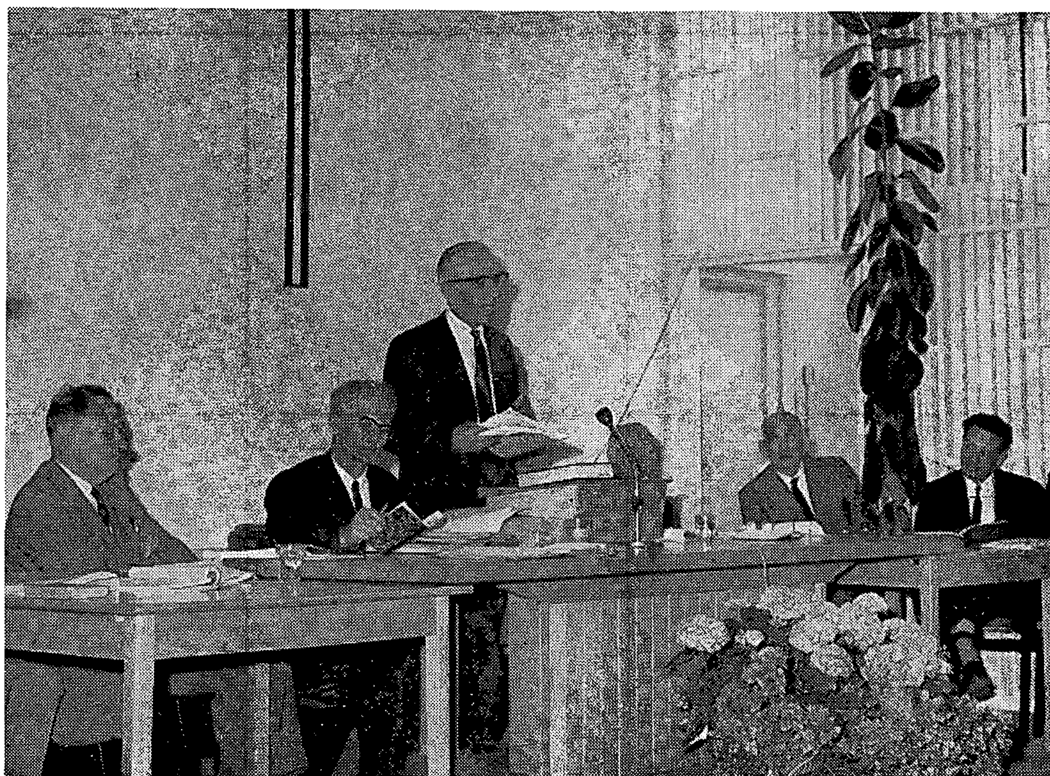
De sekretaris van de baptistengemeente te Harlingen, H. van Wier, is thans telefonisch aangesloten onder nr 05178-2813.

Tweeeneenhalve dag praten

ALS OP ZATERDAGMIDDAG 15 MEI om ongeveer 1 uur de 85ste Algemene Vergadering (op de gebruikelijke wijze) wordt gesloten hebben de ruim 150 afgevaardigden en enkele tientallen kommissieleden bijna drie warme en vermoeiende dagen achter de rug. Warm, vanwege de plotselinge temperatuursstijging (een met unievergaderingen vaker vertoond weerbeeld), en vermoeiend omdat vele zaken de aandacht vroegen. Of deze vergadering ons lang zal heugen? Men oordele zelf.

Donderdagochtend 13 mei

Eigenlijk begon deze 85ste Algemene Vergadering reeds op woensdagavond 12 mei met de traditionele begroetingsavond. Een verslagje van deze avond leze men elders in dit nummer. De échte vergádering begon donderdag.
Er is een bidstond waarin velen, zeer velen zelfs, voorgaan; er wordt kloek en dapper gezongen en de UC-voorzitter die, naar blijkt ook tot AV-voorzitter is verkozen, leest zijn openingsrede (zie De Christen van verleden week). Brieven en telegrammen worden gelezen van allerlei mensen die (tot hun spijt) niet aanwezig kunnen zijn — o.a. van de zendingsechtparen Edens en Ter Braak — en enkele bijzondere gasten, o.w. vertegenwoordigers van niet-geünieerde baptistengemeenten worden verwelkomd. Dan kan de vergadering beginnen. Men gaat er goed voor zitten en het rode agendaboek wordt zorgvuldig gehanteerd.
Eerst enkele verkiezingsuitslagen: Voor de UC blijken — na enkele ronden — te zijn verkozen de broeders *S. W. Vis* (Hengelo) — een oud-gediende en *P. Schipper* (Groningen), een nieuweling onder de unie-officials. *Ds G. H. W. Pflaum* (Harlingen) is gekozen als lid van de redaktiekommissie De Zaaier. De broeders *ds C. Mostert* (Winschoten) en *ds E. J. Huizing* (Hoogeveen) nemen zitting in de ECU.
Er zijn vele reorganisatievoorstellen ingediend. Te veel om hier te vertellen en ook te veel en te onderscheiden om er tijdens de vergadering verstandig over te praten. Men is het er over eens, dat een studiekommissie al die voorstellen en die mogelijk nog ingediend zullen worden maar eens moet bestuderen (voorstel Delfzijl), alleen is men het er dadelijk niet over eens hoe deze kommissie moet worden samengesteld. Uit overwegend ingewijden (zo wil Sneek)? Of uit mensen die nog geen direkte bemoeienis met de veelzijdige unie-arbeid hebben gehad, geassisteerd door twee UC-leden (zo meent Delfzijl)? Kan ook de UC mensen voor deze kommissie kandideren (is de wens van de UC)? Enige verwarring ontstaat over de te volgen procedure en als de wolken praatstof

Van links naar rechts: br S. H. van der Werf (Sneek), ds T. Jansma (Arnhem) ds F. E. Huizinga (Hengelo), br W. Modderman (Sneek), br S. Hof (Apeldoorn) en ds G. van 't Wout (IJmuiden).

wat zijn opgetrokken blijkt de mening van Sneek slechts bij een 54 afgevaardigden ingang te hebben gevonden (te weinig), blijkt verder dat de wens van de UC onder de tafel is gekomen en dat aan de ideeën van Delfzijl gevolg zal worden gegeven. En dat is dan dat.
Een enkel voorstel van de UC wordt nog aangenomen: het DB zal voortaan bestaan uit vijf personen, de unie-kontributie wordt nader omschreven en voorgangers die na hun ambt te hebben neergelegd of er van zijn ontheven en na drie jaar niet op een of andere wijze tot ambtelijke arbeid in een onzer gemeenten zijn teruggekeerd worden — met enkele wel omschreven uitzonderingen — van hun beroepbaarstelling vervallen verklaard.

Donderdagmiddag

Hoewel er gelegenheid geboden wordt om toch nog iets te zeggen van de ingediende reorganisatievoorstellen, die dus allemaal — op een enkel ingetrokken voorstel na — zullen worden ondergebracht bij de zo juist aanvaarde studiekommissie maakt niemand er gebruik van.

Wel maakt men gebruik van de aangeboden gelegenheid om iets (veel) te zeggen van het UC-voorstel br José Parraga (32 jaar) uit Tarazza (Spanje) — thans te Enschede — aan te stellen tot evangelist onder de spaanse gastarbeiders in Twente. Uitvoerig wordt gerapporteerd. Edoch, sommigen niet volledig genoeg. Velen menen een duit in het zakje te moeten doen. Als de meest steekhoudende opmerking noteerden we de bemerking, dat het juister ware geweest indien dit nieuwe werk onder verantwoordelijkheid van een gemeente zou plaats vinden. (Hetgeen onzes inziens nog zeer wel te realiseren is.). Het voorstel wordt tenslotte na een vermoeiende en nu niet bepaald in alle opzichten inspirerende diskussie aangenomen met vrijwel algemene stemmen... Br José Parraga die tijdens deze lange minuten de omgeving van de Pniëlkerk wel goed heeft leren kennen mag weer binnen komen en wordt aan de vergaderden voorgesteld. In het Nederlands — waarin de spaanse intonatie nog wel de boventoon voert — bedankt deze broeder de vergadering er voor, dat hij deze arbeid mag verrichten. Hij spreekt over de leiding des Heren en uit zijn mond noteerden we de opmerking — het schijnt een spaans spreekwoord te zijn —, dat God een raam opent als er geen weg open is...

Een belangrijke beslissing is genomen! Tot besluit van deze vergaderdag — 't is intussen al over vijf — worden twee nieuwe gemeenten — die te Harderwijk en die te Amsterdam-Noord/Zaandam — toegelaten als leden van de unie.

Dan spoedt men zich naar de eetzaal van Tivoli om, nog steeds pratende, een degelijke en goed smakende maaltijd tot zich te nemen.

Later op de dag kwamen de colbertjasjes van sommige afgevaardigden uit...

Vrijdagochtend 14 mei

De tweede vergaderdag wordt — na gebeden en liederen — ingeleid met een door de voorzitter gelezen spreuk welks zinvolle inhoud we graag als citaat van de week op de daarvoor bestemde plaats aan onze lezers doorgeven. Of de wijsheid dezer spreuk ook werkelijk ter harte werd genomen valt overigens nog nader te bezien...

Het agendaboek wordt weer gehanteerd en volgens dat boek is nu de UBS aan de beurt. Prachtig werk doet deze stichting. Daarover is men het unaniem eens. Men moest eigenlijk nog veel meer spaargeld toevertrouwen aan onze UBS, die dezelfde garanties geeft als elke andere spaarbank, maar bovendien ermee werkt voor de bouw van kerken. Desgevraagd blijkt (en) de UBS (en de UC) zich te distanciëren van de wijze waarop voor de kerkbouwaktie Antwoord '64 propaganda werd gemaakt.

Als novum wordt een open-gesprek, een panel-diskussie, gevoerd over het werk van de UBS. Een ánder onderwerp — bijvoorbeeld CvdO of ECU — zou, dachten we, meer gedachten aan het licht hebben gebracht. In elk geval: om te onthouden!

Kwam bij de bespreking rondom het UBS-werk al het vraagstuk van de kapitaalsbelegging aan de orde (ja, ja) deze kwestie komt opnieuw aan de orde wanneer de zaak van ons pensioenfonds ter diskussie wordt gesteld. Later in de vergadering wordt zelfs een motie ingediend die — ten faveure van de UBS — een uitspraak over deze ingewikkelde zaak — ook financieel-technische faktoren spelen immers daarbij een rol — bedoelt te zijn. (De motie kan om reglementaire redenen niet worden behandeld.)

Vrijdagmiddag

De ECU-leden plaatsen zich achter de tafel en beantwoorden de hen gestelde vragen. Veel nieuws is er van dit altijd drukke front niet te melden. De voorstellen die een wijziging van de ECU-verantwoordelijkheid bedoelen te zijn worden, nu een studiekommissie zal worden benoemd, niet behandeld maar zijdelings — via een korte bespreking van het jaaroverzicht — komen de aspekten van deze materie duidelijk naar voren. Helaas kan over het voorstel dat Heerenveen indiende: pas dan kan subsidie worden verleend indien het door de UC geadviseerde voorgangershonorarium wordt betaald — een zeer loffelijk voorstel! — niet worden gestemd, opnieuw om reglementaire redenen. Maar gelukkig wordt de ECU-motie van dezelfde strekking aanvaard.

Bij de bespreking van de UZC-stukken, voor het laatst voorgezeten door br W. Modderman, wordt o.a. aandacht geschonken aan de aanwezigheid van het zendingsechtpaar ds J. B. van der Veen (zij zullen binnenkort weer naar Afrika vertrekken). Vragen worden gesteld en zo mogelijk beantwoord over br J. Kool en diens arbeid in Suriname. Het voorstel als lid toe te treden op een nog nader te bepalen tijdstip tot de EBMS (het europese baptisten-zendingsgenootschap) — dat voor onze zending eventueel ook ‚uitwijkmogelijkheid' naar Kameroen biedt — wordt aangenomen.

Het werk van het Centrum-bestuur heeft, met name rondom de verkoop van Renderloo, vele vragen opgeroepen. Die

vragen kunnen beantwoord worden, hetgeen niet wil zeggen dat iedereen van de redelijkheid dier antwoorden overtuigd is. Intusssen is er al weer een vergaderdag voorbij en moet de bespreking over dit punt afgebroken worden. Opnieuw wacht de maaltijd.

Zaterdagochtend 15 mei

De laatste ronde. Reeds zijn er in de vergaderzaal lege plekken. Langer dan twee dagen kunnen sommigen moeilijk van huis, schijnbaar. Ook de vice-voorzitter, ds W. Veenstra, moet nu verstek laten gaan: griep, of iets dergelijks.
Nadat de zaken van De Vinkenhof en Renderloo (dat dus niet meer ons gezamenlijk bezit is) zijn afgedaan komen enkele minder belangrijk schijnende zaken aan de orde: Aktiveringskommissie (intussen opgeheven), Kommissie voor Vorming en Dienstbetoon, redaktiekommissies De Zaaier en De Christen, Zangbundelkommissie (het voorstel van Noordbergum is na verkregen informatie ingetrokken), het zijn praktisch hamerstukken en de arbeid van vele uren en van vele mensen wordt in enkele minuten tijds behandeld...
De laatste kluif is de arbeid van de Opleidingskommissie. De broeders Eyer en Van der Beek, pas afgestudeerd in Rüschlikon, worden naar voren geroepen: zij zijn straks beroepbaar! Voor hen is deze vergadering in elk geval een belangrijke geweest. Zo ook voor de broeders ds D. Boschma en ds C. de Jong (de laatste na een jaar van ziekte weer aanwezig) die als unie-predikant worden erkend. De CvdO laat de vergadering verder kennis maken met br J. Eeuwema die — na enige tijd in het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea als zendeling-onderwijzer te hebben gewerkt — thans studeert aan het seminarium te Rüschlikon. Het voorstel van Arnhem om een student aanvankelijk slechts voorwaardelijk tot de studie toe te laten wordt met een overweldigende meerderheid aangenomen, terwijl het voorstel van Dokkum om een rapport over de mogelijkheden van bijscholing onzer voorgangers, geamendeerd door Sneek, met een wat kleinere meerderheid genoegen moest nemen.
Het loopt al tegen één uur in de middag als de voorzitter zijn dankwoorden uitspreekt: aan het adres van de aftredende UC-leden D. Olijslager en S. H. van der Werf, de ontvangende gemeente en de regelingskommissie.

Tenslotte

Nee, dit verslag is niet volledig. Hoe zou het ook kunnen? Er is zoveel gezegd...

Het is in élk geval onvolledig wanneer we tenslotte niet de avondmaalsviering zouden noemen die des vrijdagsavonds in de zo goed als geheel gevulde Pniëlkerk werd gehouden. Het was een indrukwekkende dienst waarin ds J. Bosma, de voorganger van Arnhem de leiding had, daarbij geassisteerd door — en hem noemen we hier graag bij naam — ds J. B. de Neef (emeritus voorganger te Winschoten), die in een kort getuigend slotwoord bewogen herinnerde aan de arbeid die hij, veertig jaar geleden, met enkele broeders en zusters in Arnhem mocht beginnen... We konden ons deze ontroering voorstellen...

We bedoelen het niet als een cliché-uitdrukking — al lijkt het er op — wanneer we deze avondmaalsviering het meest verheffende moment van deze 85ste Algemene Vergadering noemen. Verheffend, omdat we vooral toen onze eenheid in Christus beleefden. Verheffend óók, omdat we in dat uur nu eens niet met onszelf maar met Christus Jezus bezig waren. En Hij met ons. v. D.

Europa - ons groter vaderland

Het is een uitnemende gedachte van de UC geweest op de 85ste Algemene Vergadering plaats in te ruimen voor de toekomst. Want als er één ding vaststaat, dan is het dit: Wij zullen ook als baptisten meer en meer te doen krijgen met de politieke en ekonomische ontwikkelingen in Europa die heenleiden tot een verdwijnen van tolmuren, prikkeldraadgrenzen en — hopelijk — het IJzeren Gordijn.

De pauzes waren sommigen niet lang genoeg . . .

Als levende tekenen van de gevolgen van deze ontwikkelingen binnen Europa waren twee gast-arbeiders uit Spanje in ons midden. Br *Parraga* (Enschede) die juist die middag was aanvaard als evangelist onder Spanjaarden, en br *Gonzales* (Ede), die in die plaats in een fabriek werkt en namens de baptistengemeente te Arnhem voor de Spanjaarden diensten houdt. Beide broeders spraken — in het Nederlands! — de vergadering toe en vertelden van hun volksgenoten en hun arbeid. Br Parraga haalde Rachel aan, die uit Haran haar afgoden meenam: zo doen ook de Spanjaarden; crucifixen, foto's van Mariabeelden en dergelijke...
Soms gingen deze mannen in Spanje nooit of slechts zelden naar de (rk) kerk, maar hièr zijn en blijven ze rooms-katholiek. Toch is er veel geestelijke nood en veel verlangen naar de vrede des harten. Br Gonzales sprak in dezelfde geest. Hij legde de vinger bij het feit, dat voor de spaanse protestanten in Nederland onze nederlandse houding tegenover katholieken en kommunisten onbegrijpelijk is. Zo soepel wij met dezulken omgaan, neen, dat is in Spanje onvoorstelbaar. Daar tèl je als protestant eenvoudig niet...
Onze eigen *ds Broertjes*, president van de Europese Baptisten-Federatie, had juist een reis naar Polen en Joegoslavië achter de rug. Hij nam ons mee naar deze landen en hij vertelde ons wat hij dáár zag en hoorde. Maar ik acht mij

ontslagen van de opdracht daarvan verslag te geven, daar ds Broertjes in De Christen van 14 mei reeds een begin maakte met zijn reisverslag.

Ds W. Veenstra, voorzitter van de Unie-Commissie, leidde deze avond met een enkel woord in. Hij leerde ons een ‚koor': Het is waarlijk wondervol wat de Heer kan doen". Onze bekende hoboïst br *Johan Fischer* (Hengelo) speelde enkele liederen en begeleidde de samenzang. Een leerlingen van ds Veenstra, *ds Th. van der Laan*, vroeger voorganger van de gemeente Coevorden en daarna van Noordbergum, en nu studenten-dekaan te Rüschlikon, sprak als vertegenwoordiger van het Internationale Baptisten-Seminarium te Rüschlikon, Zwitserland. Hij bracht de groeten over van allen die in dit seminarium leven en werken, en van vele gemeenten in Zweden, Denemarken en Duitsland, die hij juist bezocht had.

In een waarlijk sublieme rede stelde hij daarna de vraag aan de orde:

Hebben wij in Europa als baptisten nog toekomst? Het zou de grenzen van een verslag ver overschrijden wilde ik deze toespraak maar enigermate weergeven*). Laat mij mogen volstaan met wat als antwoord op de uitdaging van onze tijd van ons gevraagd wordt:

ons met de wereld, met de mensen en hun problemen bezighouden;
een konkrete, centrale leiding van het plaatselijke gemeentelijke werk;
nog immer is jeugdwerk het meest effektieve evangelisatiewerk;
de opleiding van de voorgangers zal met de beste docenten en leermiddelen moeten geschieden;
we zullen aan het front moeten staan: in de fabrieken, in de flats, op de campings, aan het strand, Dáár vinden we de mensen;
we zullen oecumenisch gezind moeten zijn, zonder de eerlijkheid te verliezen;
er is kadertraining nodig, opdat de bijbel steeds beter kan funktioneren.

Kortom, voorzover het van mensen afhangt wordt van ons gevraagd: *toewijding, toewijding, toewijding.*

Met dit appèl en na dankgebed van *ds G. Visser*, gingen we weer naar onze (gast)huizen en we zeiden tegen elkaar: Wat is het toch fijn om baptist te zijn. En oudere broeders — ook en vooral voorgangers — hebben zich verheugd over het feit, dat óók de jongere voorgangers slechts één begeren kennen: de Here Jezus Christus dienen om der mensen wil!

Ploeger

---

* De toespraak van ds Van der Laan hopen we in een van de volgende nummers te publiceren.

E.R.

De rector van ons seminarium, drs J. Reiling (staande) maakt een koffiepraatje met ds G. Vegter (Rotterdam-C.)

Een (verdiende) pluim op de hoed

Als de leden van de regelingskommissie in Arnhem een hoed dragen hebben ze het verdiend dat dit hoofddeksel met een royale pluim versierd wordt. Wat hebben deze mensen hun best gedaan! Ze hebben zich werkelijk uitgesloofd en het mooiste ervan was, dat de deelnemers aan de 85ste Algemene Vergadering niets van dat sloven hebben gemerkt maar des te meer van de resultaten ervan! En dat is het beste bewijs van een perfekt lopende organisatie: de machine liep geruisloos! Het applaus, dat de ‚captain' van deze ploeg, br W. Lindeman, zaterdagochtend aan het eind van de vergadering in ontvangst mocht nemen — en dat deze nadrukkelijk wenste te delen met zijn teamgenoten — was dan ook beslist geen plichtpleging! Het was verdiend.

Het was geen gering karwei waarvoor men zich in Arnhem geplaatst zag: De kommissie, die uit 8 personen bestond, moest o.a. nachtlogies verzorgen voor een 180 gasten en afgevaardigden, terwijl verder de voedselvoorziening van ongeveer 250 afgevaardigden en gasten gedurende 3 dagen moest worden geregeld!

Iemand van de kommissie vertelde ons, dat de medewerking die men vooral ten aanzien van de gast-adressen van verschillende zijden had ontvangen bijzonder groot was. Ongeveer 80 gasten had men kunnen onderbrengen in baptistengezinnen, ongeveer 100 gasten logeerden bij niet-baptisten. Zo stelde bijvoorbeeld een van de grootste industriëlen — direkteur van een hier niet nader te noemen wereldconcern — zijn huis voor een afgevaardigde open! Ook enkele predikanten van arnhemse kerkgenootschappen betoonden het apostolische vermaan tot herbergzaamheid goed te hebben begrepen. Zelfs het (bekende) arnhemse diakonessenhuis en een bejaardencentrum stelden bedden ter beschikking . . .
een woord van dank aan het adres van de regelingskommissie èn aan de arnhemse burgerij is ook hier zeker op zijn plaats!

v. D.

Helaas hebben we van de Financiële Voorlichtingsavond nog geen verslagje ontvangen. We hopen dat we dit alsnog volgende week kunnen plaatsen.

E.R.

MENSEN EN BOEKEN

Even had ik de neiging om boven deze regels de woorden „Baptisten en boeken” te zetten. Maar dat heb ik toch maar niet gedaan. Ik heb een beetje de indruk dat in een baptistenweekblad het onderwerp „boeken” nog altijd een betrekkelijk gering percentage der lezers trekt. Kunnen lezen betekent nog niet altijd, dat er meer gelezen wordt dan dagelijks een stukje uit de bijbel en uit de krant. In de meeste huizen is in de woonkamer wel een boekenkastje te vinden met de bekende christelijke serie-ruggetjes, en veel meer dan ornament is het niet. Onze echte lezersgroep is nog maar klein.

Toch willen wij de jaarlijkse boekenweek in ons weekblad niet zomaar voorbij laten gaan, want mensen en boeken horen bij elkaar. We zouden het zo kunnen zeggen, dat het boek in het verlengde van het mens-zijn ligt. Wat je al lang hebt brengt je niet altijd in extase. Dat kan ook niet, want we hebben al zo ontzaggelijk veel mooie dingen, zodat een mechanische extase nog onvoldoende zou zijn. Toch is het goed je eens af en toe je zegeningen te realiseren, en de „bundel” wekt ons op dat één voor één te doen.

Laten we dan een ogenblik verwijlen bij de zegen van het boek, waarin het geschreven woord is vastgelegd en wordt bewaard. We kennen wel de uitdrukking „boekenwijsheid” en het is ook zo, dat boeken alleen ons niet in het leven kunnen inwijden. Overigens, wie een zwempak koopt kan ook nog niet zwemmen en het trouwboekje garandeert nog geen goed huwelijk. Het leven moet door het leven zelf geleerd worden, en je kunt ook nog geen boek lezen als je letters hebt leren lezen. Maar het gaat er om dat levende mensen boeken leren lezen en daardoor levensrijker worden, en dat is mogelijk.

Vanaf mijn kindstijd heb ik al gevonden dat een boek „heilig” is. Zo was een bijbel wel het allerheiligste boek dat ik kon denken. Toen ik eens bij thuiskomst merkte dat een oude bandloze bijbel die ik mijn eigendom waande was weggegooid, waarschijnlijk in één of andere schoonmaakrage, heb ik gehuild van ellende. Want dat doe je niet met een boek. De Joden hebben hun versleten boekrollen ook nooit weggegooid, maar ze netjes „begraven” in stenen kokers. En ik kan me dat nog voorstellen. Het boek brengt je in de wereld die de schrijver voor je bedoeld en voorgeleefd heeft. De mensen uit de boeken worden levende mensen voor je, en als ze ziek zijn en sterven heb je echt verdriet mee. Het doet me goed, dat er elk jaar een „boekenweek” is, ditmaal de dertigste al, en dat juist in deze dagen overal en allerwegen de lof van het boek bezongen wordt.

Wat we aan kennis en inzicht hebben verworven wordt als een kostelijk kapitaal doorgegeven aan de volgende generaties. Misschien zal een gedeelte wetenschap voor enkele generaties niet opgenomen worden, maar waar het vastgelegd is zullen latere geslachten de draad weer kunnen opnemen.

Er zijn goede boeken en slechte boeken en een hele scala van mogelijkheden daar tussen in. In mijn kindertijd was het nog zo, dat ouders meebepaalden wat de kinderen mochten lezen. Ik heb de indruk dat in onze tijd op dit gebied geen problemen meer zijn. Niet dat er geen slechte boeken meer zouden zijn, maar omdat de indringende invloed van andere media, als televisie, bij de massa de funktie van het boek overspoeld heeft. Onder ons is het aantal gezinnen waar de ouders een positieve kritische begeleiding geven en kunnen geven bij hun lezende kinderen gering, terwijl we, gezien de leeftijd van onze gemeenschap nu we meer niveaus van onze samenleving gaan bestrijken, toch eigenlijk 'n boeklezende generatie hadden moeten zijn.

Misschien dat het nog komt. In elk geval heeft de betrekkelijk goedkope „pocket” daartoe wel de mogelijkheden geopend. Goede boeken, klassieke zowel als moderne komen steeds meer binnen ieders bereik. Daarmee natuurlijk ook de slechte en deformerende lektuur, zowel vanwege een obscene vulgariteit als vanwege een negatieve nihilistische levensbeschouwing, en de laatste zijn erger dan de eerste. Welke boeken we lezen en hoe we ze lezen en verwerken is van groot belang.

Moge ik deze simpele regeltjes besluiten met de wens dat we niet slechts ooit een boeklezend volk zullen worden, maar ook een boekproducerend volk. Ph. L. (Gn.)

28 mei 1965 81e jaargang Nr. 3784

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

SECULARISATIE EEN ZEGEN ?

De ouden gebruikten nogal eens het woord „verwereldlijking", en daarmee gebruikten zij dan een term die in het denken over de wederzijdse verhouding tussen kerk en wereld in onze tijd heel aktueel is. Zij hadden daarbij voetballen, fietsen en zwemmen op zondag voor ogen, kijken naar een film of toneelstuk, poeder en lippenkleurstof, kunstmatig veroorzaakte krullen in het haar en lichte kousen. Het kenmerk van het delen van geloof en opvattingen van de kerk was een bepaalde zondagsviering en vormgeving in het leven. Zij die de regels overtraden stelden zich buiten dat wat algemeen gold als „van de Heer". En zij werden verwereldlijkt genoemd, zij waren de wereld gelijkvormig geworden. Bedoeld werd: Je zag geen verschil meer in de goede zin des woords.

Wat het betekent

Het gewichtige woord dat de vakmensen gebruiken om „verwereldlijking" aan te duiden is secularisatie. Maar voor we er nog wat verder over praten willen we toch eerst dit begrip secularisatie wat dichterbij bekijken. Het latijnse woord saeculum betekent: tijd, „leef"tijd. Het duidt het aardse leven zonder meer aan. Met secularisatie wordt dan eigenlijk bedoeld het proces waarbij het leven steeds meer in het aardse, tijdelijke vlak wordt getrokken en daarbij steeds minder te maken heeft met goddelijke, eeuwige beoordeling. Heel kort gezegd: secularisatie is de scheiding van godsdienst en leven. In dit proces hebben zich steeds meer sektoren van het menselijk leven en van de maatschappijvormen verzelfstandigd.

Nog in de middeleeuwen stond het hele leven hier in het westen onder het gezag van kerk, kerkelijke overheid en geloof. De kerk bepaalde de tijd, de dagen en de wereldlijke overheid stond onder de kerk. Onze zondag en onze „erkende christelijke" feestdagen zijn nog een overblijfsel van die tijd. Het is gegarandeerd zeker dat na wat langere of kortere tijd de zondag als stuk van een gekerstende tijd zal gaan verdwijnen.

Twee aspekten

We moeten onderscheiden tussen twee aspekten in het proces der verwereldlijking: de drift, de drang van de wereld die zich verzelfstandigt, waar elk gebied zijn eigen norm en zijn eigen impuls zoekt. Ik denk aan de ekonomie, de politiek, de kunst en de wetenschap, rechtsordening, moraal en onderwijs. Aan de andere kant is het de kerk die de scheiding tussen het goddelijke en het menselijke bevordert door het dagelijkse leven van lager orde te zien dan het geestelijke leven. Het geestelijke leven werd geprojekteerd in de hemel en ná het aardse leven. De kerk had in feite geen woord voor de wereld als wereld. De kerk liet het gebeuren dat de wereld die „zichzelf" werd uiteen viel in een verwarde veelheid van niet-samenhangende delen, waarbij ze, óf die wereld ging dienen zoals die gediend wilde worden, óf die wereld verzaakte als liggende in het zondige. Wanneer onder ons gezegd wordt „geen politiek op de kansel" klinkt daarin door het besef dat de kansel zich vaak heeft laten misbruiken voor verwereldlijkte christelijk-vermomde maatschappijstrukturen; maar evenzeer klinkt er in door, dat de politiek wezenlijk van een zo lage orde is, dat de kanselhoogheid verstoord zou worden en daarmee het leven van de kerk. Zeker ook ligt er de angst in, dat de eenheid van Christus' gemeente betrekkelijk labiel wordt als mensen van beginselpartijen en programmapartijen hun politieke emoties in de kerk gaan uitblazen, maar dat de dominee „boven" de politiek staat weegt het zwaarst.

Op een Andere manier

Het is duidelijk dat het nadenken over het begrip „verwereldlijking" duizend en één vragen oproept, maar duidelijk mag gesteld worden dat de geseculariseerde wereld de gemeente, wil men: de kerk, terugvoert naar de haar toebehorende plaats: vóór de kerk tot staatskerk werd en het christelijk geloof tot verplichte godsdienst was de gemeente altijd de aangevochten gemeente, en het geloof een beslissing die offerbereidheid insloot: een allerpersoonlijkste beslis-

---

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Op den hemelvaartsdag worden we niet zozeer hemels, als veel meer kosmisch ingesteld.**
(A. A. van Ruler)

---

sing. Toen de wereld met kracht en geweld werd gekerstend, werd de kerk tot een lijfelijke vereniging met de wereld gebracht waarin ze nooit zichzelf zou kunnen zijn. De kerkgeschiedenis is daarvan dan ook wel een doorslaggevend bewijs.
Het is geen wonder dat de tegenbeweging welke we secularisatie noemen, evolutionair zowel als revolutionair, zo'n ontzaglijk moeilijk te rubriceren verschijnsel is: een afstotende wereld en 'n afstotende kerk, een wereld die een bepaalde kerk wel wil vasthouden en een kerk die wel wil leven in een bepaalde wereld. Wederzijds verschillend gerichte aanvaarding en verwerping.
Het is dan ook onontkoombaar dat in de geseculariseerde wereld de kerk weer de kerk van het Kruis zal zijn. In de wereld zult gij verdrukking lijden, heeft Christus gezegd.
De kerk zal geen groot woord meer kunnen hebben en als ze werkelijk een Groot Woord heeft zal ze de konsekwentie van het Kruis moeten billijken, en dan zal ze ook werkelijk gemeente van Christus kunnen zijn, Zijn lichaam op aarde.
De kerk zal de grote kathedralen gaan verliezen, en de gemeente zal zich vinden in huiskamers, in zalen en in kleine kapellen.
De kerk zal ontdekken dat de wereld voor haar geen machtsterrein is, maar wel het gebied waarop de koninklijke macht van Christus van man tot man bevestigd wordt. Zij zal op een Andere manier op elk maatschappijterrein gaan meespreken: zij zal getuigen en meewerken aan een heel nieuwe synthese der delen van een nu nog verloren gaande wereld. Zij zal in het konflikt van kapitalisme en kommunisme, straks als ze bevrijd is van het demonische misverstand der geschiedenis, het Woord van echte vrijheid en gerechtigheid gaan spreken. In een geseculariseerde wereld ligt de dienst van de kerk niet op het terrein van de macht maar op het terrein van het voorbeeld en van de voorbede. Een kerk van knechten en priesters die de wereld dienen, liefhebben en er voor bidden.
In de geseculariseerde wereld zal het lidmaat worden van de kerk weer een beslissing zijn van allerpersoonlijkst ingrijpende aard. In die kerk zullen dan ook geen kindertjes meer gedoopt worden: Deze premature handeling kan alleen maar de eigen geloofsbeslissing voor Christus' kerk vertroebelen. Lid van die kerk zijn is tegelijk werker en offeraar zijn. In die kerk zullen ook werkelijk stromen van geld moeten worden geofferd door de gelovigen om deskundigen op te leiden en te vormen voor alle gebieden van het leven en om in hun levensonderhoud te voorzien. Alleen in zo'n gemeente zal men waarlijk de gestalte van Christus kunnen onderkennen. Alle kerken die niet bereid zijn om zó kerk te worden, ook al dopen ze pas na de belijdenis, zoals de onze, zullen vanzelf verdwijnen. In onze geseculariseerde maatschappij zullen ze eenvoudigweg niet kunnen blijven bestaan. Ze gaan pijnloos dood. Gevoelsexplosies van momentele aard en dan ook nog slechts voorkomend in een dunne laag zullen dat sterven niet kunnen tegengaan. Het secularisatieproces doet onderkennen wat geen hoogte en geen diepte heeft en dat wordt dan als zodanig zonder meer in het proces opgenomen en vermalen.

Natuurlijk is het opschrift boven dit stukje fout. Een zegen is iets wat God geeft en wat het leven verrijkt. Zegen is gewicht van God. Secularisatie is een voortgang, een gevolg van ontrouw en misverstand. Maar tegenover deze secularisatie staat de bewustwording van het geloof bij velen in de onderscheidene kerken en een door de Geest Gods beseffen zout der aarde te zijn en licht der wereld.

Ph. L. (Gn.)

BAPTISTENLANDDAG IN HET NOORDEN

Onder auspiciën van de Veenkoloniale en van de Noordelijke Bond van Baptistengemeenten wordt er op tweede pinksterdag (7 juni a.s.) een landdag gehouden.

Plaats: *In de omgeving van Zuidlaren; om precies te zijn: het militair oefenterrein, gelegen aan de weg Schipborg—Anlo en begrensd door het fietspad naar Annen.*

Tijdsduur: *Van 's morgens 10.00 uur tot 's middags ca 4.00 uur.*

Medewerking: *De Wiba-band uit Winschoten en het chr. muziekgezelschap ,Elad' uit Muntendam, dat ook de massale samenzang begeleidt. Een groep uit de gemeente Hoogezand voert onder leiding van ds J. Bouritius een openluchtspel op. Er zijn spelen en sporten voor alle leeftijdsgroepen. Koren uit onze gemeenten zingen samen enkele liederen.*
Uiteraard wordt de landdag met een woord uit de bijbel geopend en gesloten.

Kortom: *Het wordt een feestdag voor allen en wij durven gerust het advies te geven:* Komt allen! *Op het terrein zijn konsumpties tegen zeer lage prijzen verkrijgbaar.*
Namens de voorbereidingskommissie,

H. P. de Boer, voorzitter,
P. Schipper, sekretaris.

Muziek-contact

,Muziek Contact' zal D.V. op 26 en 27 juni a.s. zijn 10-jarig bestaan vieren in de jaarlijkse konferentie op De Vinkenhof.

Wij kunnen de verheugende mededeling doen, dat wij de heer Paul Ruppel bereid hebben gevonden om bij deze gebeurtenis zangleider te willen zijn. Tevens zal door hem een onderwerp, betrekking hebbende op de koorzang, worden ingeleid. Zij, die Paul Ruppel eerder meemaakten, zullen dit weekend zeer zeker niet willen missen.
De heer Paul Ruppel is leider van de duitse zangersbond, is ten hoogste vakkundig, een bescheiden vriendelijk mens en baptist. Zijn onderwerp (zie onder) is belangrijk voor ieder koorleider, koorbestuur en leiders van gemeentewerk. We hopen dan ook van harte, dat van zowel ieder koor als elke gemeente enkelen zullen worden afgevaardigd. Onnodig te vermelden dat verder ieder die belang stelt in deze konferentie hartelijk welkom is.

Hier volgt dan het programma:

Zaterdag 26 juni:

11.00 uur aankomst en begroeting op De Vinkenhof;
11.30 uur opening der konferentie door de voorzitter, de heer C. Brandt;
12.30 uur warme maaltijd;
14.00 uur middagprogramma onder leiding van de heer Paul Ruppel;
15.30 uur theepauze;
16.00 uur vervolg middagprogramma;
18.30 uur broodmaaltijd;
19.30 uur avondvergadering;
Inleiding door de heer Paul Ruppel. Onderwerp: „Gottesdienstliche Aufgaben und Möglichkeiten des Singens" met praktische voorbeelden toegelicht en gelegenheid voor diskussie.
21.00 uur dagsluiting.

Zondag 27 juni:

08.00 uur ontbijt;
09.00 uur muziek voor de kerkdienst;
09.30 uur kerkdienst (medewerking door koor uit de deelnemers);
10.30 uur koffie;
12.30 uur warme maaltijd;
14.00 uur middagvergadering, waarin enkele zakelijke dingen zullen worden afgehandeld, o.a. verkiezing van een nieuw werkgroeplid.
15.00 uur theepauze;
15.30 uur slotbijeenkomst (afronding der konferentie).

De deelnemersprijs is ƒ 11,50 per persoon. Uw aanmelding wordt gaarne spoedig verwacht bij mevrouw C. Kiwiet-Blaauw, Uitslagsweg 66, Hengelo (O), telefoon 05400 - 13225.

Aan rustige wateren

Wereldgelijkvormigheid

En wordt niet gelijkvormig aan deze wereld.
(Romeinen 12 : 2a)

Toen de apostel Paulus deze woorden schreef, was hij er van overtuigd, dat de leden der gemeente in het gevaar verkeerden, dat zij zich zouden richten naar de normen van de wereld. Paulus weet, dat de wereld er maatstaven op na houdt die niet in overeenstemming zijn met de wil van God.
Bijzonder scherp laat Paulus nu tot uitdrukking komen, dat de volgelingen van Jezus zich ervan bewust moeten zijn dat zij aan de tegenwoordige wereld niet meer toebehoren!
Niet meer! Er is in ons leven ook een periode geweest, waarin we onze eigen weg gingen, zonder dat we ons aan Gods wetten en geboden stoorden. Dit is echter verleden tijd! We hebben de Here Jezus Christus aangenomen en nu behoren we tot een andere wereld waarin ándere normen gelden.
Paulus drukt de christenen te Rome, en óns, op het hart, dat onze handel en wandel op die wereld gericht moet zijn. Daarom zullen we moeten laten zien dat er tussen de gelovige en de ongelovige een groot onderscheid is, dat niet verdoezeld mag worden. Het zal voor ieder mens in deze wereld zichbaar moeten zijn. Daarom mogen we deze vermaning niet voor kennisgeving aannemen. Het valt immers niet te ontkennen, dat we ons gemakkelijk onder de bekoring van deze tegenwoordige wereld kunnen laten brengen. Natuurlijk, we proberen ons te verontschuldigen. We staan nu eenmaal in deze wereld en dan kun je je uiteindelijk niet overal aan onttrekken... Paulus verzet zich hevig tegen deze verontschuldiging. Voor hem is er dat grote verschil: Wij zijn in Gods wereld gebracht. Dat betekent, dat we in principe reeds deel uitmaken van Gods wereld.
Meent Paulus nu, dat we ons uit deze wereld terug moeten trekken? Beslist niet!! Maar Paulus wil wel, dat we aan de ongelovige laten zien, dat onze hoop en verwachting gericht zijn op het Rijk van God!
We mógen deze wereld niet aan zijn lot overlaten, want we hebben in deze wereld een opdracht. De mensen, waarmee wij in aanraking komen zullen geen vraagteken maar een uitroepteken achter ons christen-zijn moeten plaatsen. Gelovigen kunnen slechts in één wereld leven: in Góds wereld. De mens, die werkelijk tot Gods wereld wil behoren, zal radikaal moeten breken met de normen die de wereld er op na houdt.
In het Oude Testament hebben we het prachtige voorbeeld van Abraham, die door God wordt geroepen om zijn land te verlaten en daarheen te trekken waar God hem zal brengen. Dit betekent voor Abraham, dat alle verbanden verbroken moeten worden en hij breekt zich dan ook los uit de vormen van de wereld, waarin hij zich bevindt. Deze gehoorzaamheid aan Gods roepstem maakt dat Abraham een pelgrim wordt. Voordat God hem riep was hij een gezeten burger, maar als hij gehoor geeft aan Gods roepstem dan wordt hij een pelgrim, die onderweg is naar het land, waar God hem zal brengen.
Dit is de situatie van de gemeente van Jezus Christus: wij zijn onderweg naar dat komende Rijk. Wij gaan als gelovigen een hogere bestemming tegemoet.
Paulus roept ons toe: „en wordt niet gelijkvormig aan deze wereld". Deze wereld gaat voorbij, maar Gods Rijk blijft tot in eeuwigheid.
Anderzijds moeten we er ook van overtuigd zijn, dat de Heer ons juist in deze wereld — temidden van de ongelovige mensen — een taak heeft gegeven: Gij zijt het licht der wereld en het zout der aarde. We zullen deze wereld alleen kunnen helpen, indién wij blijven vasthouden aan Gods Rijk. We moeten daarom geen kompromissen sluiten. De taktiek van het geven en nemen past ons niet. Deze wereld is alleen geholpen, indien we laten zien dat onze verwachting alleen is van Jezus Christus, Die zal komen in heerlijkheid en glorie.
Hiermede zijn eigenlijk alle vragen, wat een christen wel of niet mag, beantwoord. De belangrijkste vraag waar het op aan komt is deze „Behoor ik het Rijk van God toe en ben ik hier op aard — in deze wereld — reeds een deelgenoot van dat Rijk?" Als dat zo is, dan moet dit op alle terreinen van het leven tot uitdrukking komen!!
Om werkelijk te leven als deelgenoten van Gods Rijk, dat gaat niet gemakkelijk. Dat kost veel strijd! Maar de belofte is:
Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden en de kroon des levens in Gods Rijk ontvangen.

Deventer B. Posthumus

---

gemeenteberichten

GOEDE TIJDING

Tweede Exloërmond - (W.v.d.V.) — Hoewel pasen al enige tijd achter ons ligt, willen we toch laten weten dat het voor ons gezegende dagen waren.
Reeds voor de dienst van de eerste paasdag klonken de opstandingsliederen door ons kerkgebouw, dat ondanks het zeer slechte weer, ook nu weer geheel gevuld was.
Naast de goede prediking van onze voorganger, bracht ons zangkoor mooie liederen ten gehore, waarvan enkele met orgelbegeleiding.
's Avonds hadden we, als gewoonlijk, ons liefdemaal, waar velen getuigden van hun opgestane Heer. Br E. Grooten vertelde ons, dat het voor hem een jubileum was, want zestig keer mocht hij het paasfeest vieren als kind van de Heer. Na deze dienst gaf een jong meisje haar hart aan Jezus.
Twee mei was weer een feestdag voor de gemeente. Een zuster, die al jaren met ons opging en lid van het zangkoor is, mochten we, na haar goede belijdenis, zien afdalen in het watergraf, om hernieuwd met haar Heer op te staan. Ook zij reist nu haar weg met blijdschap. Verheugd en dankbaar jegens God, die ons dit alles schenkt, gingen we huiswaarts met de bede, dat nog meerdere zegen ons deel moge zijn en dat wij allen trouw mogen zijn in Zijn dienst. De Here zij geprezen.

INSTITUERING AMSTERDAM-N./ZAANDAM

Amsterdam-N./Zaandam - (P.R.) Zoals reeds in De Christen van 14 mei j.l. werd bericht werd op zondag 16 mei de baptistengemeente A'dam-N/Zaandam tot zelfstandige gemeente geïnstitueerd. Dit vond plaats in een dienst welke gehouden werd in de geheel gevulde aula van de Adama van Scheltemaschool. Onder de vele belangstellenden bevonden zich o.a. afgevaardigden van de gemeenten — centrum en — west, verschillende andere unie-gemeenten, de Onafhankelijke Baptistengemeente te Amsterdam en plaatselijke kerkgenootschappen.
In deze dienst ging voor ds M. G. Boeschoten, oud-voorganger van de gemeente te Amsterdam-West.
Namens de gemeente-west sprak br G. Veenstra die een kanselbijbel overhandigde. Namens de gemeente Centrum voerde br G. Planting het woord.
Het zangkoor verleende medewerking aan deze dienst. Bizonder verblijdend voor de jonge gemeente is, dat zij reeds als lid van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland is toegetreden.

Van De Vinkenhof

In de volgende kampen is nog plaats:
Gezinskampen:
17—24 juli: 2 kamers (gezinnen);
31 juli-7 aug.: 3 kamers (gezinnen).
Nog plaats in alle *jeugd en tussenjeugdkampen:*
De Vinkenhof
tussen 17 juli en 7 augustus;
Vierhouten
tussen 17 juli en 31 juli.
„Zusterhulpkamp":
op De Vinkenhof
van 6—11 september
We roepen u een hartelijk welkom toe. Zie folders in uw kerkgebouw. We hopen op een mooie zomer in een mooi kamp in mooie streken!
Aanmeldingen/inlichtingen: De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bosch en Duin, *Den Dolder*, telefoon 03402 - 4823.
J. Broertjes

LITURGIE (7)

DE PLAATS VAN DE PREEK IN DE LITURGIE

Het is al weer enkele weken geleden dat we voor het laatst bezig waren met de liturgie. Toen ging het over het karakter van de prediking in onderscheid van de profetie. De plaats van de preek in de liturgie kwam nog niet aan de orde. Daarover moet het nu gaan.

De preek is schriftlezing en schrifttoepassing. Als zodanig behoort zij één geheel te vormen met de schriftlezing, dat wil zeggen: van de voorlezing van dat gedeelte van de bijbel waarop de preek betrekking heeft. Er mag wel eens een lied tussen, wanneer dat lied qua inhoud een goede schakel tussen bijbelgedeelte en preek vormt. Het is beter en stijlvoller om dat lied niet te gebruiken als kollektelied. Alles op z'n tijd in de liturgie, want in de samenkomst van de gemeente haasten wij ons niet. Daarom dan ook geen kollektelied tussen schriftlezing en preek maar een lied dat dankt voor het Woord en uitziet naar de uitleg. Als een daarvoor passend lied niet kan worden gevonden, dan is de beste oplossing meteen van de schriftlezing over te gaan naar de preek.

Alleen al omdat de preek langer duurt dan welk ander deel van de dienst ook, is zij het belangrijkste stuk van de liturgie. In de preek komt de Heer zelf aan het woord, zij het ook op indirekte wijze, nl. in de toespraak van zijn dienaar. Het spreken van God komt op ons af in de vorm van een toespraak van een van ons. Het is voor de hoorder een ijdel pogen om uit te maken wanneer de Heer zelf aan het woord is en wanneer de spreker. Dat is trouwens maar goed ook want niemand mag komen tussen een ambassadeur en z'n opdrachtgever. Bovendien is het in het algemeen toch zo dat, tenzij de prediker niet staat op het fundament dat gelegd is, nl. Jezus Christus, in iedere preek de Heer beluisterd en ontmoet kan worden.

Hoe lang mag een preek duren? Dat is geen vraag die alleen op liturgische gronden kan worden beantwoord. Volgens sommigen is een preek van drie kwartier liturgisch niet verantwoord, omdat er dan te weinig tijd en aandacht overblijft voor andere, toch ook belangrijke zaken. Daar zit iets in, maar het is toch niet goed om de prediker te binden aan een bepaalde lengte. Hij moet zeggen wat hij te zeggen heeft en dan amen zeggen. Hierin is hij onder de leiding van de Heilige Geest zijn eigen baas en ook alleen verantwoordelijk. Natuurlijk moet hij rekening houden met zijn gehoor en zijn toehoorders niet zo belasten dat ze na de preek niets meer kunnen verwerken.

Dit brengt ons bij een andere vraag die voor de plaats van de preek in de liturgie nog van meer betekenis is dan de lengte van de preek. Die vraag luidt: Wat moet er in de dienst na de preek nog gebeuren? In de praktijk is dat meestal niet veel, een lied, een gebed en een zegen en niet veel meer. Het gebed is meestal een dank- en slotgebed, dank voor de boodschap en bede voor de thuisreis. Het lied is meestal bedoeld als uitdrukking van het antwoord van de gemeente op de preek. Samengevat: wat na de preek nog komt is niet meer dan een naspel na de preek en een afsluiting van de dienst.

Dit is wel wat aan de magere kant, ook al wordt ter verdediging meestal aangevoerd dat op deze wijze de aandacht het beste blijft bij de boodschap van de preek. Dat is wel waar maar daarom nog niet juist. Het gaat van de veronderstelling uit dat de mensen in de kerk komen om iets te horen. Ze komen er echter om iets te doen en wel om met de Heer te verkeren. Dat omvat meer dan alleen luisteren, afgewisseld met zingen. Het vraagt bepaalde aktiviteiten en daarvoor moet enige ruimte zijn in de dienst, zowel voor als na de preek. Vooral na de preek.

Natuurlijk is dat aan beperkingen onderworpen, want de kerkdienst is — gelukkig — niet het gehele verkeer van de Heer en Zijn gemeente. Maar er moet toch ruimte zijn voor uitingen van geloof en gehoorzaamheid en voor de dienst aan de naaste. Dat kan in de vorm van lied en gebed en mag gerust wel enige tijd in beslag nemen. Het zal de preek en zijn nawerking niet schaden.

J. Reiling

FINANCIELE-VOORLICHTINGS-SAMENKOMST

Dat was donderdagavond om half acht. Ik ben er bij geweest, helemaal van het begin af, tot aan 't bittere einde. Geenszins voorbereid: zo maar in de zin van: vraag maar raak, als er iemand is die antwoord kan geven, krijg je ook een antwoord.

Jammer, dat de leiding van deze avond niet in handen lag van iemand die het financiële erf van onze gemeenschap volkomen beheerst en nog meer jammer dat enkele financiële deskundigen uit onze gemeenschap niet zijn gevraagd om daar een lezing te houden en daarin verschillende dingen uit de doeken te doen, eventueel vergelijkende cijfers opvoeren, mogelijk prognoses stellen. Nu had je achteraf het gevoel je tijd te hebben verdaan. Er zijn mensen die precies kunnen uitrekenen hoe duur een AV per minuut is; en dan wil ik zeggen: jammer van die mooie tijd.

Onze eindredakteur verzocht me enkele impressies te geven. Wel, dit is het dan. Verdrietig dat het zo negatief is, maar hopelijk zal een volgende keer een financiële voorlichtingsavond ook werkelijk als zodanig getrakteerd worden.

Onze gemeenschap behoeft kreatieve bouwkracht op alle gebied. Een werkelijk bewuste doordenking en planning. Ik heb de indruk dat we soms maar wat voortrommelen van situatie tot situatie, terwijl toch een schat aan kapitaal onder ons aanwezig is. Ik bedoel een schat aan christelijk idealisme, nuchtere zin, deskundigheid en offervaardigheid. Dit zal moeten worden gekanaliseerd in de vorm van gedelegeerde verantwoordelijkheid. Ik ben dan ook zeer benieuwd wat de bedoelde kommissie tot bestudering van beter funktionerende organisatievormen in onze gemeenschap straks te berde zal brengen. En dat wordt dan waarachtig ook wel eens tijd.

Ph. L. (Gn.)

KOM OVER EN HELP ONS

Van de grote zorg doordrongen greep ik mijn pen om u allen — baptisten van Nederland — te schrijven.

Op dat ogenblik sprong als het ware de tekst uit Handelingen 16 : 9 naar voren en ik kan niet nalaten u die door te geven: Kom over naar Macedonië en help ons!

In Macedonië bleek een taak te wachten, een werk dat gedaan moest worden. Paulus maakte uit het gezicht, dat hij had, op, dat het een vingerwijzing van God was. En hij *ging*.

Nu is er al veel geschreven in dit blad over de taak, die we als gelovigen hebben. En we zijn het er wel mee eens.

Maar... wilt u wel geloven, dat déze roep ons uit het hart komt: Kom over naar Scheveningen en help *ons*!

Ons huis is vol mensen, die dagelijks — en telkens weer — geholpen moeten worden. Mensen, die het zelf niet meer kunnen en daarom, van ons, die gezond zijn, zo zeer afhankelijk zijn. Het benauwt ons dag voor dag, dat we met een nijpend personeelstekort kampen. We zouden zo heel graag *met velen* deze taak verrichten en niet, zoals het nu is, met te weinigen.

Misschien wist u niet, dat de nood zó hoog was en bent u geschrokken.

Gaat *U* er dan vooral niet aan voorbij!

Tot het geven van inlichtingen ben ik gaarne bereid. Schrijf gerust naar het Diakonessenhuis TABITHA, Badhuisweg 99, Scheveningen, of bel mij op: 0 70 - 55 05 29.

Zuster A. Luijten

NADER BEZIEN

Het Leger des Heils

De befaamde mode-ontwerper Christian Dior moet eens gezegd hebben: Als al mijn modegrillen allang vergeten zijn, zal het Leger-des-Heilshoedje er nog zijn, een van de mooiste hoedjes dat ooit een charmant vrouwengezicht omlijst heeft . . .
In deze opmerking ligt al de bewondering èn waardering opgesloten die men allerwege heeft voor de internationale organisatie waarvan het halleluja-hoedje het symbool is geworden.
Dezer dagen, eind mei—begin juni, wordt het honderdjarig bestaan van deze wijdvertakte gemeenschap herdacht. William Booth, de geniale stichter — een man die zijn tijd vèr vooruit was — begon in 1865 in de achterbuurten van Londen zijn zegenrijke pioniersarbeid en uit dit werk, dat vooral in de aanvang een gewaagd experimenteel karakter droeg, is het Leger des Heils gegroeid.
Ook onder ons wordt het werk van het Leger gewaardeerd. Bij die waardering komt bovendien nog het gevoel van verwantschap en verbondenheid, want de voor het Leger zo typische opwekkingssfeer is ook onze gemeenten niet vreemd terwijl de karakteristieke geloofsblijheid van de heilssoldaten velen onder ons op dezelfde wijze aanspreekt.
William Booth stelde met zijn arbeid een voorbeeld van praktisch en blij ‚christendom'. Het was niet zijn doel een eigen ‚kerk' te stichten. Dat zijn Leger toch 'n denominatie geworden is lag in de ontwikkeling van de dingen besloten, die in niet geringe mate door de aanvankelijk afwijzende houding van de gevestigde kerken werd bepaald.
We geloven, dat het Leger des Heils in vele delen van de wereld zeker nog toekomst heeft. Of dat ook voor Nederland geldt?
Vergeleken bij 1865 is er zowel op kerkelijk als op maatschappelijk terrein veel veranderd: de kerken staan niet langer ongeïnteresseerd tegenover de materiële noden der maatschappij; de moderne verzorgingsstaat heeft op effektieve wijze de armoede bestreden; ook in de gevestigde kerken wordt het evangelie als een blij-makende persoonlijke geloofsbeslissing steeds meer aanvaard. In dat milieu — gelukkig! — vindt een beweging als het Leger des Heils steeds minder reden van bestaan. Hebben we de motieven die William Booth tot zijn arbeid dreven goed begrepen dan zou hijzelf zich daarover in hoge mate hebben verblijd.
Daarmee is niet gezegd, dat het Leger des Heils te onzent zijn opheffing nabij zou zijn. Immers, juist in de verzorgingsstaat dreigt het gevaar, dat de verantwoordelijkheid voor de leniging van maatschappelijke nood — die er nog steeds is! — een kollektieve zaak wordt die elke persoonlijke bewogenheid met de ontredderden en gederailleerden van onze samenleving op non-aktief stelt. Mede daarom blijft het appèl van het Leger des Heils, zolang nog niet de gehele kerk van Christus 'n strijdvaardige Militia Christi is — een heilsleger in ware zin — noodzakelijk.

v. D.

zand en zaad

Voor enige reisplannen moest ik naar Den Haag en een a.b.b. (auto-bezittendebroeder) nam mij mee, mij daardoor zeer dienende. We genoten van de groene sluier, die berk en beuk hier en daar hadden omgeslagen; van een landschap onder boeiende wolkenformaties, zoals je die dunkt me alleen in dit lage land aangeboden krijgt; van de lichte zoemtoon der talloze explosies in het binnenste van de motor; en van enkele verkeersopstoppingen.
In het hart van Den Haag met plechtige dames en heren en nozems stapte ik uit en zocht als een echte provinciaal naar het nummer van het pand achter welker muren een vriendelijke heer op mij wachtte. Na mijn gesprek met hem had ik een paar uren vrij en kocht voor veertig centen een tramkaartje, dat mij het recht gaf naar Scheveningen te rijden. Met lijn negen, zei een andere heer mij, dan komt u rechtstreeks naar het Kurhaus. Hij schatte mij in mijn financiën te hoog en in mijn ambities om het leven te leren kennen, te laag. Ik wandelde door een heerlijke maar natte lenteregen naar Tabitha.
Het liep tegen half een in de middag. Een uitstekende tijd dacht ik. Een mij onbekende zuster liet een haar onbekende man binnen. In het niet zo grote, maar vriendelijk ingerichte kantoor wachtte ik op de bestierende zuster. De tijd, die ik gekozen had, was kennelijk toch minder geschikt. Ik hoorde in de verte voetstappen, die zich weer verwijderden. Er werd ergens in een stel stangen of klokken gewoeld, kennelijk om iedereen op iets te attenderen. Toen kwam zuster Luyten binnen. Na de begroeting werd mij gevraagd of ik gegeten had. waarop ik naar waarheid verklaarde dat dat het geval was en dat ik bovendien nog weer hoopte te eten. Zij doorzag mijn spel en ijlde weg opdat ik tussen ontbijt en avondeten toch ook wat zou krijgen. Zr Sijbesma, afkomstig uit Harlingen was jarig en men zei, dat dat zich ook uitdrukte in de maaltijd. Ik heb dat echt niet kunnen ontdekken hoe heerlijk het verder ook was. Het bleek mij dat bijna alle provincies uit Nederland krachten hadden geleverd en dat zelfs uit Schotland een zusterke aanzat, aan wie verder niet schots viel te ontdekken en die na twee jaren voortreffelijk Nederlands sprak. Niet alleen uit vele provincies kwamen ze, ook uit vele kerken, maar daarvan viel niets te merken. Ik vertraagde de gang van zaken wel iets door mijn vele gepraat en langzaam eten, maar waarom zouden ze niet eens vijf minuten langer mogen zitten?
Ik sloeg later een blik in de kamers, waarin de zieken en rustbehoevenden lagen, daalde af in het souterrain, waar twee oude broeders uit Heeg hun herenbaai verbrandden: de gebroeders Van Netten, die een roemruchte naam hebben, zoals trouwens velen van die naam, in verband met het zondagsschoolwerk, dat zij jarenlang trouw verrichtten in hun stille dorpje. Zij leefden in de zekerheid dat het Woord niet ledig zou wederkeren. Heerlijk, om naar hen te luisteren. Goede sprekers voor een zondagsschoolwerkerskonferentie, al zijn ze beiden rondom de tachtig.
Daarna had ik een gesprek met zuster Luyten, de zuster, die vooral de verantwoordelijkheid draagt van dit werk. Merkwaardig, dacht ik, dat dit werk zo volkomen in stilte gebeurt. We lezen met spanning over kerkbouw in Drachten, over Amsterdamse plannen, over verlangens in IJmuiden. Van onze zendelingen vernemen we en van de tegenslagen in Kongo door de woelige situatie in die republiek, en we vragen ons af hoe dat met hen en met het werk nu in de toekomst zal moeten gaan. Over de opleiding van predikanten horen we en over het werk van de ECU, de kommissie die de landelijke evangelisatie behartigt. En, zeker, br Ploeger heeft ons wel gedurig aan het bestaan van Tabitha herinnerd, maar ben ik er naast, als ik zeg, dat u niet weet hoeveel zieken daar zijn, hoeveel zusters en hulpen daar werken? Weten wij welke werkzaamheden

deze jonge en wat oudere meisjes daar dag in dag uit verrichten? Wij kennen hun namen niet noch hun taak en ik dacht hoe goed het zou zijn om eenmaal in het jaar een bladzijde van De Christen vol te laten staan met hun foto's en een kort woord van en over hen om ook in die weg onze waardering uit te drukken voor wat daar aan de Badhuisweg, verborgen voor de buitenwereld, wordt gedaan. Zij hebben daar niet om gevraagd. Ze zullen er ook niet om vragen. Maar wij moesten dat eens zeggen: dat we respekt hebben voor deze zusters, die zoveel geven.

Ze zullen geen uren met u kunnen zitten praten, maar als u toch eens Madurodam of de zee gaat zien, waarom niet even dat huis der barmhartigheid aangedaan en de zusters gegroet. Vreemd, ik heb niet eens een busje gezien, weet u wel, zo'n busje, waar je wat in kunt doen; om zó méé te doen. als teken.

Huizinga

De kinder-vriend

Misschien kijkt u even vreemd op van dit opschrift. Maar laten wij u dan vertellen, dat ,De Kindervriend' de naam is van de autobus, die zaterdag 15 mei jl. op het woonwagenkamp in het verlengde van de Johan Willem Frisostraat te Sneek, in gebruik is genomen als zondagsschool.

In Sneeker Nieuwsblad troffen we nevenstaand artikel van de hand van ds Hoekzema te Gauw (Fr.) aan. De beide initiatiefnemers van deze kinder-evangelisatiearbeid — waarover het in dit artikel gaat — de brs J. Dijkstra en H. van der Land, zijn leden van de baptistengemeente te Sneek. Ook bij velen in de landelijke JMC- en LZC-arbeid genieten zij bekendheid.
Ook wij wensen deze beide jonge broeders Gods zegen op hun bizondere arbeid.
E.R.

In 1961 hebben de heren J. Dijkstra en H. v. d. Land voor het eerst een fijn kerstfeest gevierd met de kinderen van de woonwagens en woonschepen. In 1962 hadden ze op het kerstfeest ongeveer zestig kinderen! Daar hebben twee dames uit Sneek aan een groepje meisjes meisjesclubs gegeven in een van de zaaltjes van de baptistenkerk. Maar de ene dame is verhuisd naar Zwitserland en de andere kreeg het te druk met haar eigen huishouding.

Toen kwamen de heren Dijkstra en Van der Land in aanraking met de EWK. Dat is de vereniging voor evangelisatie op woonwagenkampen in Nederland waarvan ondergetekende sekretaris is.

Deze EWK heeft een zondagsschoolwerkgroep, waaraan beide genoemde heren gingen meewerken, en waardoor hun enthousiasme steeds groter werd. Ze wilden meer doen voor de kinderen van de woonwagens en woonschepen. En tenslotte zijn ze er in geslaagd om een oude autobus te kopen, die als kampeerwagen in gebruik geweest was. Het heeft hun heel wat moeite en vrije tijd gekost om deze oude kampeerwagen om te toveren in een prachtige salonwagen, die heel goed dienst kan doen als zondagsschool. Hij kreeg de naam ,De Kindervriend', en hij werd zaterdag 15 mei in gebruik genomen.

Om twee uur begon het. De heer D. Hornsveld, in de wandeling vaak ,ome Dirk' genoemd, 72 jaar oud, en meer dan 50 jaar werkzaam in de evangelisatie, was er speciaal voor overgekomen uit Soest.

Hij heeft een vertelling gehouden voor de eerste kinderen, die in de wagen kwamen. De ruim twintig kinderen zaten muisstil naar deze geboren verteller te luisteren. Daarna kwamen de verschillende ouders een kijkje nemen in de bus. Ze vonden het allemaal heel mooi.

Vanaf 4 uur kwamen er andere belangstellenden in de bus, o.a. van de baptistengemeente en van de EWK. Ook dezen waren vol lof over het prachtige resultaat dat Dijkstra en Van der Land hadden verkregen. Er is elektrische verlichting en verwarming. Een platenspeler liet met behulp van geluidsversterkers mooie liederen horen, die ver in 't rond weerklonken: Er ruist langs de wolken, een lieflijke naam, O dat maakt mij zalig en blij, en vele andere gezangen.

Er is een projektor met dia's en filmstrips. De baptistengemeente had voor bloemen gezorgd, om het geheel een feestelijk aanzien te geven. Iedere bezoeker werd getrakteerd op een glaasje limonade en een stukje banket. Zelfs tot het hondje van Jorna uit het woonschip ,Tineke' kreeg wat lekkers te eten.

In de wagen was een kleine tentoonstelling van foto's, tijdschriften en kranten, die allemaal handelden over het woonwagenwerk. We zagen een uitgave van het ministerie van maatschappelijk werk in Den Haag, met daarin onder andere een overdruk van een artikel uit de Leeuwarder Courant, waarboven met grote letters stond: „Dit moet anders", zei Laurens Vermaning en hij zette zijn woonwagen stil. Nu moet u weten, dat deze Vermaning op ditzelfde kamp in Sneek staat. Zijn zoon Jelle bracht ook een bezoek aan ,De Kindervriend' en zei tegen ons toen hij dit artikel zag: „Dat is mijn vader.". We zagen exemplaren van het woonwagen-evangelisatieblad ,De Rolleman', van ,EWK-nieuws', van het drietalige blad Zigeunerfreund — l' Ami des Friganes — Gipsy friends, en verder allerlei foto's van woonwagenkampen in Nederland en daarbuiten.

Is het in gebruik nemen van deze bus een belangrijke gebeurtenis? Dat hangt er van af, van welke kant u dit bekijkt. Maar als u bedenkt dat hiermee een betere en naar we hopen een blijvende verbinding is gelegd tussen de burgers van Sneek en de woonwagenmensen, dan is dit toch wel van groot belang, in het bijzonder voor de kinderen van de woonwagens en woonschepen zelf.

Maar ,De Kindervriend' wil meer dan verbinding tot stand brengen tussen de burgers van Sneek en de bewoners van de wagens en schepen.

De naam zegt het al: De Kindervriend, dat is Hij, waarover een bekend versje zegt:

Er gaat door alle landen,
een trouwe Kindervriend.

Dat is onze Heer Jezus Christus, Die ook de Vriend van woonwagenkinderen wil zijn.

Wij wensen de heren Dijkstra en Van der Land en hun medewerkers veel succes toe, of nee, dat is het goede woord niet: we wensen hun veel zegen toe op dit moeilijke, maar mooie werk.

Ds H. Hoekzema, Gauw

Beroepingswerk

Beroepen: te Amsterdam-N/Zaandam (bijzondere opdracht), J. Broertjes te Den Dolder.

Een reis naar Polen Joegoslavië Oost-Duitsland

Indrukwekkende doopdienst in Warschau

Vijfhonderd mensen vulden zaterdag 1 mei de prachtige kerk van de warschause baptistengemeente. Normaal zijn er op zondag 120 bezoekers, maar nu waren vanwege de vrije 1 mei de Polen uit het gehele land naar hun hoofdstad getrokken. Vertegenwoordigers uit elf landen woonden ook de plechtigheden bij ter gelegenheid van het feit, dat 400 jaar geleden voor het eerst in Polen de doop aan gelovigen door onderdompeling werd bediend.

Driemaal drie-en-een-half uur

We hoorden die zaterdagavond anderhalf uur lang een poolse uiteenzetting over de historie. Tot mijn spijt kan ik u er geen woord van navertellen. Eén van de gasten zei: „Gelukkig, dat Adam niet óók al gedoopt was, anders had het nog langer geduurd." Het moet een knappe rede geweest zijn met veel kerkhistorische gegevens.

De beide overige uren werden ingenomen door vele toespraken, afgewisseld door prachtige koorzang. Een uit diverse gemeenten gecombineerd koor zong dit weekeinde vijftienmaal en elke keer was het een lust om naar de 60 zangers en zangeressen te luisteren.

Ds Kircum bediende aan zeven zusters de doop. In witte kledij, getooid met witte hoofddoeken, stonden ze aan de rand van het doopvont en legden samen belijdenis van hun geloof af. Het koor zong zacht, terwijl, één voor één, de dopelingen neerdaalden in 't enorme doopvont en na de doopsbediening weer achter de muur uit het water gingen. Stil keken de honderden toe en lieten het getuigenis van dit bijbelse tafereel diep tot hun harten spreken.

Eerst in de zondagmorgendienst knielden vlak voor de aanvang van het avondmaal de nieuwe leden neer, waarbij ze aan de Heer onder oplegging der handen werden opgedragen. Staande namen ze vervolgens brood en beker in ontvangst. Predikanten en ouderlingen liepen met de schalen en bekers door de gehele kerk en de rij, die aan de beurt was stond op, voorzover men brood en wijn wilde gebruiken.

Driemaal drie-en-een-half uur zijn we dat weekeinde bijeen geweest. Zondagmorgen 10 uur was er dus de avondmaalsdienst, die om half twee was beeindigd. Om vier uur was de kerk opnieuw vol en tegen acht uur namen we afscheid van elkaar. In die middagdienst werden de diploma's uitgereikt aan de afgestudeerde studenten, die bovendien een met linten versierde bloem kregen aangeboden.

De gemeente leeft overal!

Zeventienduizend baptisten waren er voor de oorlog in Polen, van wie zesduizend Duitsers waren, terwijl de grootste groep gemeenten dicht bij de russische grens lag. Na de oorlog telde Polen nog duizend baptisten: de duitse leden waren naar het westen en de grote groep bij de russische grens was naar het oosten gegaan. Warschau zelf had nog veertien leden en zo zag ds Kircum zijn kleine kudde in een verwoeste stad. Maar met onvermoeibare ijver begon hij weer te werken en thans heeft Warschau 160 leden, die in de fraaie kapel samenkomen. Deze kapel is met internationale hulp (ook uit Nederland) opgebouwd. Achter de kapel is een groot flatgebouw, waar enerzijds ds Kircun en de leraren van het seminarium (en ook de koster) wonen en waar anderzijds de lokalen, kamers en bureaus van seminarium en unie zijn gevestigd. Polen heeft nu weer 2.200 baptisten. Onder hen zijn 60 academisch gevormden, in verschillende groepen werkzaam.

De dikwijls heel kleine gemeenten worden door voorgangers geleid, die dit in vele gevallen náást een maatschappelijke werkkring moeten doen. Onlangs werd nog een ingenieur als voorganger beroepen, die naar de betrokken gemeente verhuisde en daar de arbeid opnam in de verwachting, dat er een mogelijkheid komt, hem geheel voor het predikerswerk vrij te stellen. Ook de afgestudeerde studenten beginnen menigmaal op deze wijze.

Tijdens de diensten werd door vrijwel alle buitenlandse afgevaardigden gesproken. Zij waren voor het merendeel uit de omliggende landen afkomstig, maar ook Zweden, West-Duitsland, Amerika waren vertegenwoordigd: een groter aantal nationaliteiten dan ooit in de baptistenkerk bijeen was geweest. De Polen waren er bijzonder dankbaar voor en voelden hun sterke verbondenheid met de vele geloofsgenoten elders. In hun kleine werk wordt internationaal bezoek als een grote zegen ervaren.

In hun eigen kerken hebben ze alle vrijheid. Openluchtsamenkomsten zijn niet mogelijk, maar evangelisatieavonden wel. We mogen respekt hebben voor de aktiviteit en vroomheid van onze poolse broeders en zusters, die met inzet van alle krachten onder Gods zegen het gehavende werk weer zo prachtig opbouwden.

Joegoslavië heeft kansen

Polen was eigenlijk de oorspronkelijke bestemming van de reis geweest. Maar de omweg via Joegoslavië was de moeite waard. Na Zagreb kwamen we in Novi Sad (= Nieuwpark), de zetel van het seminarium en het uniebureau. Nu ja, uniebureau: de uniesekretaris woont er en dient zowel de plaatselijke gemeente (100 leden) als het seminarium. Zeven studenten bevolkten het kleine huis: drie meisjes, die op de bovenverdieping een slaapkamer hadden en vier jongens, die in de tot slaapkamer verbouwde garage onderdak vonden. Verder een rectorskamer, een bibliotheek, een keuken, een voor 20 personen tot eetzaal ingerichte kelder. Ziedaar: het seminarium, dat echter een belangrijke rol speelt in het leven van de gemeenten in dit mooie land.

Maar het seminarium staat de nieuwbouwplannen van de stad in de weg, evenals de kerk, die elders is gebouwd. Een groot stuk grond is aangewezen, waar zowel een nieuwe kerk als een nieuw seminarium mogen verrijzen. Men is vol hoop, dat men daar volgend jaar mee klaar kan zijn: een groots plan, waarvoor hulp moet komen.

Die Joegoslaven zijn die hulp wel waard. Ze werken in — voor ons besef — armoedige omstandigheden. De slowaakse gemeenten (op het platteland) hebben nog uitsluitend lekepredikers, maar indien hier voorgangers zouden kunnen worden beroepen, die hun hele tijd aan het werk konden geven, dan zou een vruchtbaar arbeidsveld ontsloten worden: de mensen zijn er gemakkelijk naar de kerk te krijgen.

De Slowaken vormen eigenlijk een aparte groep: de vrouwen zijn gekleed in het zwart, gedekt met zwarte hoofddoeken en op feestdagen dragen ze wel twaalf rokken...

Bij het binnen komen voor de aanvang van de samenkomsten knielen de jongeren en ouderen neer voor hun plaats. Het zingen gaat ijzig langzaam (dubbele noten), maar enthousiast. Ze luisteren in diepe stilte een paar uur lang. Er is geen háást in deze dorpen met haast onberijdbare modderwegen en boerderijen. Mijn laatste samenkomst had ik aan de hongaarse grens, waar twee vertalers nodig waren: Servisch en Hongaars. Een kleine gemeente, wier leden de voorganger per trein of te voet bezoekt!

Er was ook een ontmoeting met de uniefunktionarissen. De voorzitter had ik in Zagreb al bezocht en hier waren de vicevoorzitter (een gemoedelijke landbouwer met pientere, vriendelijke ogen) en enkele voorgangers. Met elkaar legden ze uit, hoe hun werk in elkaar zit en welke plannen ze koesteren. Via hun ECU — waaraan steeds meer gemeenten gaan bijdragen — hopen ze hun arbeid te versterken. Welke opofferingen men

zich moet getroosten, blijkt uit de afstanden, die o.a. één der leraren aan het seminarium moet afleggen: ds Klem uit Rijeka gaat om de twee maanden de 500 km naar het seminarium, om er tien dagen les te geven, terwijl zijn vrouw zijn gemeente verzorgt en bezoekt.
De oorlog heeft deze mensen grote zorgen gebracht: de wisselende omstandigheden deden velen met de gevangenis kennis maken. Maar de Heer bewaarde hen en Zijn werk zetten ze moedig en gelovig voort met vereende krachten.

Bij de oostduitse ds Jansma

Het had heel wat voeten in de aarde, alvorens ik Oost-Berlijn in kon. Ik kwam van het oosten binnenreizen en daar was geen gelegenheid om een visum te bemachtigen. Maar het kwam toch voor elkaar, via enkele bureaus en dan alleen voor dié dag.

In de DDR zijn 27.000 baptisten. Ds Dammann is de sekretaris-administrateur, die met behulp van een sekretaresse de zaken behandelt. Zelf is hij adviserend lid van de „uniekommissie", waarvan de gekozen voorzitter ook in volledige dienst van de bond staat. Men heeft een vrijgestelde eindredakteur van het maandblad, ds Lorentz, die 's middags ook aanwezig was bij de bespreking. In deze vergadering gaan we de specifieke problemen na, waarvoor het werk in dit land is gesteld. Ook hier heeft men behoefte aan een nieuw centrum, dat men wil laten verrijzen op de plek van de ruïnes van de kerk (1.100 plaatsen). Deze ruïnes zijn omgeven door hoge woningen, die alle bezit zijn van de baptisten. In één ervan woont ds Dammann. Een deel van zijn woning is bureau. Het seminarium is 60 km van Berlijn af en heeft 17 studenten. Zeven zijn nu klaar, van wie enkelen naar pioniersposten zullen gaan. Al het jeugdwerk gaat ook uit van de baptistenbond. Zowel de „vrijgestelden" van de bond, het maandblad, en de rector als de jeugdwerkers zijn adviserend lid van hun „uniekommissie" en in eendracht werkt men voort aan de verkondiging van het evangelie via de plaatselijke gemeenten.

Oost / west

's Avonds ben ik in West-Berlijn: een heel andere wereld ineens! In het hele oosten ontzaglijk veel voetgangers en betrekkelijk weinig auto's, overladen trams, geen fietsers. In het westen druk bereden straten en wegen en alles in het teken van de welvaartsstaat.

Het is echter de vraag, wáár het evangelie meer invloed heeft. Aan beide zijden liggen de gevaren en problemen, die de voortgang van Gods liefdeboodschap begeleiden, anders, maar ze zijn er toch aan béide kanten. De welvaart kan een even groot gevaar vormen vóor het geloof als de beperkte vrijheid-van-werken elders. De Heer heeft echter Zijn eigen weg met ieder land en volk, om Zijn boodschap te laten uitdragen en één ding is zeker: de gemeente leeft overál en Gods Geest gaat door met het roepen en versterken van Zijn werkers, die elkaars gebed nodig hebben.

Bosch en Duin — Broertjes

Uit ons Unie-Bureau

Zoals reeds bekend is heeft de Algemene Vergadering der Unie het voorstel van Delfzijl aanvaard, waarbij aan de Unie-Commissie wordt opgedragen een studiekommissie inzake (re)organisatie te benoemen. Ter uitvoering van dit besluit is aan onze gemeenten een schrijven gezonden, waarin de Unie-Commissie de plaatselijke gemeenten verzoekt uit haar midden kandidaten voor te dragen betreffende de vijf leden volgens punt b van dit aangenomen voorstel. Dit zijn dan vijf leden, die geen funktie bekleden in de huidige organisatie. De gemeenten moeten er dus op bedacht zijn geen namen te noemen van hen, die thans van een kommissie of bestuur deel uitmaken. De gemeenten zijn in genoemd schrijven verzocht de namen van hun kandidaten mét hun schriftelijke bereidverklaring bij de unie-sekretaris bekend te doen zijn vóór 1 juli a.s.
Tot 26 juni zal de unie-sekretaris wegens vakantie afwezig zijn. Hij hoopt in die tijd van de zon te genieten en wenst u allen eveneens het genot van die zon toe. Het unie-bureau blijft gewoon geopend op de normale werktijden en u kunt dus alle brieven, administratieve en financiële aangelegenheden aan het unie-bureau adresseren en overmakingen per giro of per bank doen. Deze zaken blijven op de gebruikelijke wijze behartigd en de sekretaresse zal stukken voor een bepaalde kommissie daarheen doorzenden. Desverkiezend kan men ook in deze periode brieven rechtstreeks aan de voorzitter doen toekomen. Voorts broeders, in álles — èn in de inspanning van de arbeid èn in de ontspanning van de vakantie — zijn wij den Here dankbaar!

T. Jansma

VAKANTIEGANGERS OPGELET!

Zomerdiensten baptistengemeente Alkmaar (Hofstraat 15): Iedere zondag om 10.00 en 19.00 uur. Van 11 juli tot en met 22 augustus komen de avonddiensten te vervallen.

Mededelingen

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Groningen-Zuid luidt thans: *H. Eppinga, Madame Curiestraat 74, Groningen.*

VOORGANGERSCONVENT

Groninger voorgangers: **maandag 31 mei a.s. 10 uur** in huize Loot, Vriescheloo.

Wander Hoen
en
Tineke Visser

geven, mede namens wederzijdse ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk. De voltrekking zal DV plaats vinden op vrijdag 11 juni a.s., des namiddags om 2.00 uur in ‚Crackstate' te Heerenveen.
Het huwelijk zal worden bevestigd in de baptistenkerk om 2.30 uur door de weleerwaarde heer ds G. Visser te Heerenveen.

Heerenveen, mei 1965 — Van Dekemalaan 29, Leliestraat 11

Receptie van 4.30—6.00 uur in ‚'t Baken', Minckelersstraat, Heerenveen.
Toekomstig adres: Klokkenborg 122, Wagenborgen (Gr.).

In volle vrede ontslapen

BERENDIEN MARTENS

weduwe van Marten Sissing, op de leeftijd van bijna 80 jaar.

Heerenveen, mei 1965

Burgemeester Falkenaweg 85

Namens de familie,
T. Sissing

Welke zorgzame vrouw, voelt zich geroepen alleenwonende heer, die herstellende is van operatie, te verzorgen?
Spoed gewenst. Hulp voor ruw werk aanwezig. Brieven aan J. D. Osinga. Grote Noord 89, Hoorn, telef. 02290-4707.

Een baptisten-vrijgezel, 57 jaar, in de provincie Limburg, zoekt langs deze weg in kennis te komen met een nette, eenvoudige
BAPTISTEN - WEDUWE
oud 45 tot 57 jaar, liefst met woning.
Brieven onder nummer 85 aan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

MARANATHA - TOOGDAG

op tweede pinksterdag, 7 juni a.s., in ‚De Lawei', Burg. Wuiteweg 24 te Drachten

Sprekers:
ds J. Ketelaar, ds P. J. Mietes
ds W. E. van Petegem, en
ds S. J. Zijlstra.

Muzikale medewerking:
G. Smit, solozang
en zangbegeleiding.

Aan het elektronisch orgel:
Andries van der Veen.

Aanvang der samenkomsten: 10 uur vm. — 13.30 uur zangdienst — 14.30 uur middagsamenkomst — 6 uur slotsamenkomst.
Iedereen hartelijk welkom!

4 juni 1965 81e jaargang Nr. 3785

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Een school voor vluchtelingen

„Wij zijn Sona Bata veel dank verschuldigd. Want het zijn jullie, die aan de toekomst van Angola bouwen!" Dit waren de woorden van de minister van oorlog van het angolese gouvernement in ballingschap, toen mijn vrouw en ik hem toevallig tijdens een bezoek aan Kimbentele, het opvangcentrum voor vluchtelingen uit Angola, ontmoetten. Hij was op reis voor een troepeninspektie en deed daarbij Kimbentele aan. Zijn zoon is een van mijn leerlingen aan de middelbare school hier in Sona Bata. Want deze school is een school voor vluchtelingen.

Onmiddellijk na het uitbreken van de opstand in Angola, in april 1961, werd de zending in Beneden-Kongo met een nieuw probleem gekonfronteerd, dat hen tot direkt handelen noodzaakte. Het was de stroom van tienduizenden vluchtelingen, die de angolese grens overkwamen, en wier aantal spoedig tot in de honderdduizenden liep.

Tientallen zendelingen, waaronder vele der BMS, zelf ook door de Portugezen uit Angola verdreven, verzetten tot op heden een enorm werk om deze ontheemden te helpen zich in dit voor hen gastvrije land van Beneden-Kongo te vestigen. Onder de vluchtelingen bevonden zich duizenden kinderen voor wie een dozijn nieuwe scholen werd gebouwd, terwijl anderen in reeds bestaande scholen werden ondergebracht. Een groot probleem was echter het voortgezet onderwijs, daar dit zo veel meer vereist.

De inlandse gemeente van Sona Bata stelde voor dit doel spontaan enkele van zijn schoolgebouwen beschikbaar, maar op voorwaarde, dat ook eigen jongeren er het middelbaar onderwijs zouden kunnen volgen. Met financiële steun van de Protestantse Hulpaktie voor Kongo werd toen de school overeenkomstig de kongolese onderwijswet opgericht. Ds J. Keith, een canadese baptistenzendeling, voordien werkzaam in Angola, werd als direkteur aangesteld en zo werd op 1 september de middelbare school in Sona Bata geopend als school voor angolese vluchtelingen.

De school telde toen drie eerste leerjaren met een totaal van 90 leerlingen, waarvan 30 Angolezen.

Nu, in het schooljaar 1964-1965, telt de school twee eerste, twee tweede en één derde leerjaar, met een totaal van 180 leerlingen, waarvan 73 uit Angola. Enkelen van hen kwamen reeds in 1961 in Kongo, maar er zijn er ook, die pas in juli en augustus van verleden jaar de grens over kwamen. De meesten van hen zijn ijverige leerlingen, die ondanks het feit dat ze van het Portugees op de franse taal moesten overschakelen, goede resultaten behalen. Allen zijn ze echter bezield met een sterk verlangen om eens terug te kunnen gaan naar hun geboorteland. Maar dan naar een vrij en onafhankelijk Angola.

De staf van de school heeft zich met de jaren uitgebreid tot 7 zendelingen en 1 kongolese onderwijzer, die allen geheel of gedeeltelijk aan het werk deelnemen. De zendelingen zijn drie canadese baptisten, twee amerikaanse baptisten, een amerikaanse mennoniet en ik als nederlandse baptist. Op de Amerikanen na, zijn wij allen zelf min of meer „ontheemden", d.w.z. niet op de plaats waarvoor wij werden uitgezonden. Maar hoe of waar dan ook, wij zijn ons allen bewust van onze gemeenschappelijke opdracht om het evangelie van Christus uit te dragen, hetgeen wij hier mogen doen door de opleiding van jonge mensen waarvan de meesten in de toekomst belangrijke posities in de maatschappij zullen bekleden.

Negen jongens zullen aan het eind van dit jaar de school verlaten om aan een school voor predikantenopleiding verder te studeren. Vier van de angolese jongens zullen overgaan naar een school van de BMS voor gymnasiaal onderwijs ter voorbereiding op de door hen gewenste theologische opleiding.

„Want het zijn jullie, die aan de toekomst van Angola bouwen!", zei de minister van oorlog, de man die de guerillastrijd tegen de Portugezen in Angola leidt. Hoe en waar deze jongemensen hun plaats straks ook in zullen gaan nemen, wij mogen hen naast en door de opleiding wijzen op Christus, die de Weg, de Waarheid en het Leven is, en Die noch door kracht, noch door geweld, maar door Zijn Geest Zijn koninkrijk zal vestigen.

ABFMS, Sona Bata,
par Léopoldville,
Republique du Congo.

J. ter Braak

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Ook het heilsfeit zonder de Geest kan even dood komen te liggen als de letter . . .**

(dr O. Noordmans)

zand en zaad

Er moet een versje zijn, waarin de woorden: The party is over, voorkomen. U moet mij over dat liedje niets vragen; mijn enige informatiebron lag zo droog als de Sahara. Maar telkens weer breken die woorden, aanduidend dat de prettige uren voorbij zijn, door. Deze inleiding slaat op Arnhem. Enigen onder ons hebben reeds getracht u een getrouw verslag te geven van de dingen die daar zijn geschied en u hoeft ook niet voor een herhaling te vrezen, maar ik wilde mij zelf gerust stellen door nog eens terug te zien naar die stad, de gemeente, haar dienende vrouwen en mannen en de predikant, br Bosma, die met zoveel zegen het Woord verkondigt.
Ik herinner mij de dagen dat ds K. Reiling, meerdere malen voorzitter van de algemene vergaderingen, vaak, met zekere hand de bijeenkomsten leidend, zei: Wij gaan voorwaarts en wij winnen voet voor voet. Toen droegen de jaarboeken dunkt me nog niet een bepaalde kleur en ze hadden ook nog niet de omvang van nu, maar de worsteling om tot een goed einde te komen was er niet minder om. Want ook toen kwamen de broeders uit de gemeenten om ter vergadering de inzichten van thuis weer te geven en te verdedigen. Of het altijd alleen de meningen van thuis waren zullen we nu maar in het midden laten. De gemeenten zonden de broeders, omdat ze vertrouwden dat hun afgevaardigden het juiste woord op de juiste tijd zouden spreken. Van spreken gesproken: het was toch een schoon woord, dat een broeder mij uit een boekje gaf om voor te lezen bij het begin van de tweede dag der besprekingen: Gezegend is hij, die, wanneer hij niets te zeggen heeft, nalaat hiervan met woorden blijk te geven. Een beetje ingewikkeld, maar ontzettend raak. Aan de andere kant: het is beter dat iemand in zo'n bijeenkomst tweemaal te vaak dan eenmaal te weinig aan het woord komt. We zijn immers bijeen om naar elkaar te luisteren. En het is onze enige gelegenheid dat wij elkaar landelijk ontmoeten en vrijuit kunnen praten over de dingen, die wij samen verrichten en behartigen. Niemand breke een staf over de ‚lastigen', die steeds maar weer het woord vragen. Ze houden ons levend. Ze zijn er bij. Ze hebben zich moeite gegeven het rode boek met verslagen en cijfers binnen te dringen. Ze hebben over het gezamenlijke werk nagedacht en zich onder meer afgevraagd of alles nog beter zou kunnen funktioneren, wanneer wijzigingen in de organisatie zouden worden aangebracht.
Binnenkort zal wel een kommissie kunnen worden samengesteld, die de organisatie aan de hand van wat is en van binnengekomen voorstellen in studie zal nemen. Het ware misschien wenselijk dat allen, die gedachten daaromtrent koesteren — en die kunnen zich zelfs uitbreiden tot bijvoorbeeld de vraag of een algemene vergadering anders zou kunnen worden samengesteld —, dat die allen hun inzichten kenbaar gaan maken. Zolang de nog niet geboren kommissie ook nog geen sekretaris heeft, kunnen uw gedachten bij br Jansma gedeponeerd worden. Moge die in aantocht zijnde kommissie er altijd van overtuigd zijn dat het leven meer is dan de kleding en dat een gegraven kanaal een loopgraaf wordt als er geen water stroomt. Loopgraven nu zijn niet zelden graven. Voor die niet meer lopen. En dit is niet alleen maar spelen met woorden.
Zonder het nu zelf te willen drijf ik af naar het pinksterfeest en verlies dus eigenlijk Arnhem uit het oog naar het lijkt. Dat zij verre, want ons geestelijk leven en samenleven kan zonder de Heilige Geest van God niet gedacht worden. Het is de genade van God, dat Hij ons wil vervullen met Zijn Geest, die alle dingen doorzoekt, zelfs de diepten Gods. Door die Geest kennen wij de Here Jezus zoals Petrus over Hem spreekt op die machtige bijeenkomst in Jeruzalem op de Pinksterdag. Die Geest overbrugt duizenden mijlen en honderden jaren en brengt ons in kontakt met de Zaligmaker, voor Wie tijd en ruimte geen beletselen zijn om gemeenschap te hebben met de Zijnen, waar en wanneer zij ook samenkomen. De Geest maakt levend en de werkzaamheid van Gods Geest demonstreert zich voor mij in rijen cijfers van guldens, die volkomen vrijwillig en bereidwillig neergelegd worden voor het aangezicht van God, opdat ieder brood hebbe; brood voor het lichaam en brood voor het hart. Het rode boek met bladzijden vol getallen is ook een sprake Gods. Het is de machtige taal der liefde en der kennis. Het zijn de wonderen, waarvoor niet allen een oog hebben.
Vervulle de Geest van de Heer ons voortdurend en geheel.

Huizinga

Jonggehuwden waren bijeen te St. Nicolaasga (Fr.)

Het bleek een bijzonder goed initiatief van de Bond van Baptistengemeenten in Friesland te zijn geweest om een weekend voor jonggehuwden te organiseren Elfeneenhalf echtparen (de echtgenote van ds Van Dam was nog in de Verenigde Staten) waren op 22 en 23 mei jl. bijeen in De Oorsprong te St-Nicolaasga om er ontspannen en ‚gevormd' te worden. Het vormingscentrum van de Ned. Herv. Kerk in Friesland bood daartoe een unieke gelegenheid. De echtparen, die de stoute (?) schoenen hadden aangetrokken teneinde deze gelegenheid niet voorbij te laten gaan kwamen goed aan hun trekken. Zij luisterden naar dr F. Bloemhof (leraar godsdienst te Leeuwarden) die sprak over het onderwerp *Niet eenzaam, maar tweezaam.* De spreker stond in het bijzonder stil bij de problemen rond de bewuste gezinsvorming en legde de nadruk op het feit, dat de huwelijkspartners ten aanzien hiervan verantwoordelijke mensen zijn. Op zijn lezing volgde een interessante en leerzame diskussie.
Ds K. van Drimmelen (ziekenhuispredikante te Leeuwarden) was de inleidster, of eigenlijk uit-leidster van het onderwerp *Het gezin in deze tijd.* Zij draaide de rollen om en liet de aanwezigen eerst zelf diskussiëren over een aantal vragen en maakte daarna enkele uitleidende opmerkingen. Brandende vragen kwamen in de diskussie reeds duidelijk aan het licht. Zo werd o.a. gesproken over het probleem van de vrijetijdsbesteding, positieve en negatieve invloeden van de moderne kommunikatiemiddelen — met name de televisie —, opvoedingsproblemen — vooral met betrekking tot schoolgaande kinderen — en nog veel meer.
's Zaterdagsavonds hadden de jonggehuwden de gelegenheid te kijken naar de deense film, waarvan de vertaalde titel luidt *Geen tijd voor tederheid.* De kijkers werden gekonfronteerd met de moeilijkheden die ontstonden toen een ouderpaar zijn enig kind verwaarloosde, doordat ze het zelf zo vreselijk druk hadden. Het geheel was beslist overtrokken, maar de waarschuwing was duidelijk.
Tussen de bedrijven door had ieder gelegenheid voor wat ontspanning. De verzorging was prima en was daarmee een belangrijke bijdrage voor de goede sfeer en het welslagen van dit weekend.
Al met al, het initiatief van de friese bond verdient navolging. Het is goed eens op rustige wijze met anderen samen bezig te zijn met problemen waarmee je dagelijks gekonfronteerd wordt. Het mens-zijn impliceert een hoge staat en tegelijkertijd een grote beperktheid, zoals ds Van Dam in de kerkdienst van zondagmorgen naar aanleiding van Ps. 8 in een fijne meditatie naar voren bracht: De mens is bijna goddelijk. Om als zodanig in deze moderne tijd te leven vraagt bezinning. Daarom: meer van dergelijke weekends van harte aanbevolen!

Chr. Eijer

En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest.
(Handelingen 2 : 4a)

Met de regelmaat der jaargetijden komen ook de algemeen erkende christelijke feestdagen. Nu gaan we weer het pinksterfeest vieren en zondag zal de voorganger der gemeente u herinneren aan dat schokkende gebeuren.
Meer dan negentienmaal honderd jaar geleden kwam de Geest van God onder de tekenen van een geweldige windvlaag en tongen als van vuur. Als een wervelwind viel de Hoge Kracht op de wachtende wateren en zij werden opgestuwd, zodat de dijken braken en de van God Zelf bewogen mensen onbedwingbaar hun binnenste gedachten uitstortten over een onthutste en verbaasde schare. Wat een machtige doorbraak werd dat op die dag. Geen zandzakken van spot konden de stroom keren. Geen geselslagen en geen gevangenis vermochten deze vurige tongen te doven. Deze mensen waren vervuld van een bovennatuurlijke kracht en trokken zingend en getuigend rondom de burchten van een verdorde godsdienst, totdat ze ineen stortten en er geen steen op de andere bleef staan.
En de overwinnaars spraken van niemand anders dan Jezeggen: Waarom ontroert de Heer mijn hart niet met zijn noorden- en zuidenwind? Waarom, als ik onwaardig ben, overstroomt Hij niet tien of twaalf andere broeders? En wanneer Hij Europa voorbij moet gaan omdat het Zijn woord niet heeft gehoorzaamd, waarom ontsteekt Hij

Aan rustige wateren

Pinksterfeest

(Deze overdenking namen we over uit De Christen van 22 mei 1953; E.R.

zus alleen. Van die verworpen Jezus, Die van God een naam ontving boven alle naam.
In duizend kerken, in honderd landen zal de gemeente verwezen worden naar die glorierijke overwinning en liederen zingen, die daarvan spreken. En een enkeling zal in zich een smartelijk verlangen voelen naar zulk een windvlaag en naar die vurige tongen. Hij zal tegen zichzelf Zijn vuurvlammen niet elders? Hij zal tegen zichzelf zeggen: Waar is die gemeente, die ik beschreven vind in de eerste bladzijden van het tweede boek van Lukas? Maar, zegt hij dan, ik mag zo niet spreken, want anderen zeggen, dat ik blind ben voor het werken Gods, voor Zijn machtig werken nu. Doch hij weifelt in zijn zwijgen, want hij zoekt naar de duizenden, die zich bekeren tot de Heer en die betonen, dat zij verlost zijn uit de tegenwoordige wereld en leven uit de komende. Reeds eerder citeerde ik eens Marsman, die zegt: „De tijden zijn zwart. Wij zijn eeuwen en eeuwen te laat geboren. In een mantel gehuld, door een engel op weerlichten doortocht verloren en door 't onuitroeibaar heimwee vervuld den Koning te zien voor Wien ik had willen strijden, schrijd ik naar den Dood". Even later verraadt hij, dat hij had had willen leven in de tijd van kruistochten en kathedralen. Maar hij bedoelt ongetwijfeld, dat hij had willen leven in de dagen, toen God de mensen vervulde met Zijn Geest en ze roekeloos maakte. Toen zij niet anders konden. Hier sta ik, ik kan niet anders. De wil des Heren is mijn vreugde.
Het is weer pinksterfeest. „En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest". O, wind en vuur van God! Wij zijn nog niet te laat geboren als Gij ons aantast en voortdrijft langs uw wegen.

Huizinga

Baptisten in de V.S.
en de oecumenische beweging

„De zuidelijke baptisten hebben in het algemeen de overtuiging, dat het huidige oecumenische streven gericht is op *organische eenheid*", zegt de president van de Zuidelijke Baptisten-Conventie (USA) Wayne Dehoney. „En we hebben duidelijk verklaard, dat we voor zulk een streven weinig belangstelling hebben."
Dr Dehoney doet (in een artikel in het blad *Christianity Today*) de aanbeveling, „dat de oecumenische beweging niet langer streeft naar georganiseerde eenheid, haar politiek van vervlakking der interkerkelijke verschillen beëindigt en meer terreinen van samenwerking op plaatselijk niveau ontwikkelt. Anders voorspel ik dat de zuidelijke baptisten aan de kant zullen blijven staan in een tragisch isolement."
De conventie-president, die president is van de eerste baptistengemeente in Jackson (Tennessee), noemt als een van de redenen waarom de zuidelijke baptisten niet met de oecumenische beweging te identificeren zijn, hun geloof in de onafhankelijkheid van de plaatselijke gemeente. Er is geen centrale organisatie van de gemeenten die het gezag heeft, om de 33.000 plaatselijke zuidelijke baptistengemeenten als een geheel op te geven voor een oecumenisch lidmaatschap als dat van de Wereldraad van Kerken, die immers alleen kerkverbanden (denominaties, kerkgenootschappen) als lid accepteert.
„Een tweede reden", zo schrijft hij, „is dat de zuidelijke baptisten over het algemeen voorstanders zijn van het maken van onderscheid op kerkelijk terrein (denominationalists). Wij verwerpen de oecumenische stelling, dat dit maken van onderscheid dè schande van het christendom zou zijn, verkwistend, zelfzuchtig, zondig. De verscheidenheid van kerken zoals de reformatie die voortbracht, heeft het christendom grote levendigheid en kracht geschonken. Het uiteengaan, heeft het christelijk getuigenis vermenigvuldigd."
De derde belemmering is van theologische aard, aldus dr Dehoney. De huidige oecumenische beweging neigt theologische tegenstellingen terzijde te stellen als onbetekenend, of als spoedig overwonnen door een „eerlijk gesprek". De voornaamste tegenstelling echter blijft bestaan tussen evangelischen en extreme „priesterkerken" (sacerdotalists).
Is de bijbel óf de kerk de gezagszetel voor geloof en praktijk? Is er behoudenis door persoonlijk geloof in Christus of door de kerk?
„Ons baptistisch dilemma is, dat we om tot eenheid te komen onze leerovertuigingen moeten prijsgeven", verklaart dr Dehoney. Hij is er zich echter van bewust, dat er wel degelijk kritiek te leveren is op de houding van de zuidelijke baptisten jegens de oecumenische beweging.
„De zuivere leerstelling is bij ons soms gedegradeerd tot geestelijke hoogmoed en provincialisme. We zijn te negatief geweest met onze reserves. Te vaak waren we meer op eigen baat uit dan op een bijdrage aan het algemene christelijke getuigenis", erkent dr Dehoney.
Ongetwijfeld hebben omvang en succes ons gebracht tot de uitspraak: wij hebben geen oecumenische verbindingen nodig (de snel groeiende Zuidelijke Baptisten-Conventie telt ruim tien miljoen leden van gemeenten — vert.). We hebben toegelaten dat „oecumeniciteit" onder ons als een lelijk woord beschouwd werd. En we hebben nagelaten te beseffen, dat er nog wel een mogelijkheid is náást *organische* eenheid.
De schrijver staaft zijn inzicht, dat de houding van de zuidelijke baptisten ten goede verandert jegens christenen van andere denominaties.

* * *

In hetzelfde tijdschrift levert de president van de (noordelijke) Amerikaanse

Conventie, J. Lester Harnish een kort artikel.
De amerikaanse conventie heeft een lidmaatschap bij de Nationale Raad van Christelijke Kerken (Oecumenische Raad in de VS — vert.) en bij de Wereldraad van Kerken.
„Ik ben meer geïnteresseerd in *baptisten*-oecumeniciteit dan in enige andere vorm", zegt dr Harnish; „maar ik geloof niet alleen in baptisten-oecumeniciteit — samenwerking, begrip en gemeenschap van baptisten —, maar ik geloof in een eenheid van baptisten."
Dr Harnish gelooft verder in het ineenslaan van de handen met anderen, om sámen te doen — tot eer van God en de redding van verloren mannen, vrouwen, jongens en meisjes —, wat we niet alleen kunnen en hij zegt: dát is nu interkerkelijke (interdenominatinal) oecumeniciteit.
Met betrekking tot de aan de gang zijnde reformatie in de rooms-katholieke kerk, vraagt dr Harnish: „Wat kan het ons als bijbelgelovige baptisten kosten, om dezelfde gezindheid op te brengen in het gevoel dat we als baptisten met andere protestanten samen moesten komen en geloven in de oprechtheid van ieder die aanspraak maakt op de naam van Christus?"

(Deze interessante bijdrage hebben we te danken aan ds M. G. Boeschoten te Bunnik. E.R.)

IN DE LEER

LITURGIE (8)

NA DE PREEK

De preek eindigt met het amen en de dienst met de zegen. Meestal gebeurt daartussen niet zo heel veel meer. Vaak volgt op het amen een dankgebed en vervolgens kondigt de voorganger ,ons slotlied' aan, al of niet gepaard gaande met een of meer kollekten. Waarna het einde.

Nu doet het er weinig toe of wij dit mooi of kaal vinden. Wie het slot enigszins wil uitbreiden kan dat gemakkelijk doen. De vraag is niet of het slot van de dienst sober of uitvoerig moet zijn maar of de gemeente na de preek nog iets te doen heeft in de kerk. Ik geloof dat dit het geval is.
We moeten voortdurend voor ogen houden dat de gemeente samen met de Heer bijeen is. Wat zij doet gebeurt voor Gods aangezicht.
Wat heeft de gemeente na de preek nog te doen? Zij heeft het evangelie gehoord en daarvoor mag zij danken. Maar dat is niet het enige. Het evangelie vraagt immers om meer dan dank. Het vraagt geloof en gehoorzaamheid. Daaraan mag de gemeente na de preek op de een of andere wijze uiting geven. Natuurlijk kan dat alleen op symbolische en voorlopige wijze, want het ware geloven en gehoorzamen speelt zich immers niet in de kerk maar in de wereld af. Wat in de kerk gebeurt aan geloven en belijden is niet meer dan een eersteling, waarop meer moet volgen, en een gelofte om dit meer ook inderdaad te laten volgen. Het is er mèe als met de huwelijksinzegening. Het huwelijk speelt zich af ná de huwelijksbevestiging maar het jawoord voor God en Zijn gemeente gegeven, bepaalt in velerlei opzicht het huwelijksleven. Daarom is het bepaald niet zonder zin wanneer in de kerkdienst het geloof en de gehoorzaamheid een eigen liturgische vorm hebben.
Nog een ander punt moet nu genoemd worden. Dit betreft de aard van dit liturgische geloven en gehoorzamen. Het behoort tot onze meest fundamentele overtuigingen dat geloof alleen persoonlijk kan zijn. Met name wanneer van de prediking een sterk persoonlijk appèl tot bekering is uitgegaan, schromen wij om van een gezamenlijk antwoord te spreken. Eigenlijk kunnen in dat antwoord alleen zij meedoen die het ook persoonlijk hebben gedaan of op dat moment doen. Aangezien dat in de praktijk niet door te voeren is, zou het aanbeveling kunnen verdienen het gezamenlijke antwoord maar achterwege te laten.

Deze redenering heeft alle voor- en nadelen van het konsekwente. Op deze weg geredeneerd zou er geen enkele liturgie, zelfs niet in de meest eenvoudige vorm mogelijk zijn. Een voorbeeld ter verduidelijking: gezang 550: ,Heer, ik geef m' aan U volkomen', is een geliefd en vaak zeer toepasselijk lied na de preek.
Maar, konsekwent geredeneerd, dit lied kan eigenlijk alleen maar gezongen worden door gelovigen. Nu gebeurt het wel eens een enkele keer dat de voorganger bij het aankondigen van het lied daarop wijst maar ik vermoed dat ook hij erg verbaasd zou zijn wanneer dit door alle nog-niet-gelovigen zou worden opgevat (en aanvaard) als een hint om zich liever stil te houden. En dat is maar goed ook. Want de liturgische situatie (waaronder wij dus verstaan dat wij in de kerk als gemeente met kinderen en vrienden bijeen zijn met de Heer en alles gezamenlijk doen voor zijn aangezicht) is nu eenmaal een ander dan die van de persoonlijke beslissing. In verreweg de meeste gevallen gaat de liturgische situatie aan de persoonlijke geloofskeuze vooraf. De overgrote meerderheid van onze gemeenteleden heeft een of meer keren gezongen ,U wil ik mijn leven wijden; 'k volg U, waarheen Gij mij leidt' voordat de goede keuze gedaan en in het openbaar bevestigd wordt. Daarin schuilt geen onoprechtheid, al is het denkbaar dat het er van komt. Er kan ook een opwekking tot persoonlijke keuze van uitgaan. In ieder geval wordt wat wij in de kerkdienst doen er niet door gediskwalificeerd. Het is integendeel een zeer zinvolle zaak om samen voor de Heer ons geloof in Zijn evangelie te belijden en onze gehoorzaamheid te beloven.
Welke liturgische vormen dient dit nu aan te nemen? Kan het door middel van een of meer liederen? Of moet er een voor te lezen geloofsbelijdenis aan te pas komen? Dit laatste ligt ons natuurlijk niet goed en bovendien rijst dan onmiddellijk de vraag welke belijdenis wij dan zouden moeten kiezen.
Ik geloof dat we hier wel in het oog moeten houden, welke funktie dit belijden heeft. Het is antwoord op de verkondiging van het evangelie en dient daarop dus ook aan te sluiten. Nu wisselt deze verkondiging van week tot week en daarom zal ook het belijden moeten wisselen. Uit die overweging alleen al verdient het aanbeveling dit belijden te laten gebeuren door middel van een lied. Daar heeft de voorganger verreweg de ruimste keuze, al weet ieder hoelang er soms juist naar dit lied gezocht moet worden. Wel moet het belijdenislied uitdrukkelijk als zodanig worden aangekondigd. J. Reiling

Evangelisatie-landdag te Velsen

(INGEZONDEN MEDEDELING)

Voor de tiende achtereenvolgende maal zal ook dit jaar op Tweede Pinksterdag een Grote Evangelisatie-Landdag gehouden worden in het prachtige wandelpark „Velserbeek" aan de Parkweg te Velsen-Z. Ieder jaar komen er deelnemers uit het gehele land uit verschillende kerken en gemeenschappen om sámen te getuigen van hun eenheid in Christus en de Blijde Boodschap te verkondigen. Vorig jaar waren er bijna 5000 bezoekers en ook dit jaar worden er weer zeer velen verwacht. Onder Gods zegen bleken deze Landdagen in een door velen gevoelde behoefte te voorzien en kan het ook dit jaar weer een onvergetelijke dag worden.
In de grote tent, die op het terrein wordt geplaatst, zullen om half 11, half 3 en 5 uur samenkomsten worden gehouden. De sprekers zijn ditmaal: ds G. Toornvliet van Radio-Bloemendaal; Rev. G. A. Brucks, de nieuwe direkteur van „Youth for Christ"; ds J. A. Visser, Amsterdam; de heer J. Kits, direkteur van 't Brandpunt te Doorn en de evangelisten Th. Dikkes uit Leiden en J. Klein Haneveld uit Bodegraven.
Muzikale medewerking wordt verleend door John Buurman, zangleider en solist; Arnold Sneep, Hammond-orgel en de Chr. Jeugd-muziekvereniging „Sursum Corda" uit Den Helder, dirigent de heer F. Spronk.
Bovendien zijn er tegelijkertijd in een andere tent kindersamenkomsten onder leiding van de dames Punt en Verboom met het Bijbel-Clubteam uit Amsterdam, terwijl oook de bekende verteller Jan Oosterwelder zal meewerken. Voor een uitgebreide consumptievoorziening zal worden zorggedragen tegen billijke prijzen. De Landdag is om half 7 geëindigd. De Landdag-Commissie roept alle christenen in Nederland op voor deze tiende Landdag te bidden, opdat velen de Here Jezus Christus mogen leren kennen en de gelovigen hun roeping in deze tijd mogen verstaan en van het heil in Christus zullen gaan getuigen.

BIJ ONS
IN DE GEMEENTE

In Gemeenteleven van EINHOVEN lazen we, dat de gemeente aldaar zijn voorganger, ds S. J. Zijlstra in de gelegenheid heeft gesteld om gedurende drie maanden gastdocent te zijn aan de bijbelschool te Brussel. Het is de bedoeling dat ds Zijlstra tweemaal per maand plm. vier uren les geeft in de belgische hoofdstad.

De kleine gemeente te ZUTPHEN heeft een aktief zangkoor, dat graag door middel van het lied wenst te getuigen in en buiten de gemeente. Kortgeleden had het koor zo'n kans om naar buiten te treden: het werkte mee aan een avond op het in Zutphen voor anker liggende Rode-Kruisschip Henri Dunant voor chronische zieken die op dit schip een week vakantie doorbrachten.

De vereniging van nederlandse kerkorganisten mag dan ontevreden zijn over de honoraria die deze kerkelijke medewerkers voor hun arbeid ontvangen, vast staat dat ook onder ons de waardering voor deze in getrouwheid verrichte arbeid wel eens te gering is ... De organist van ARNHEM, lazen we in de Gemeenteklok, br D. Spreeuwers, vierde onlangs zijn 20-jarig jubileum en men greep deze gelegenheid aan om hem een kleine attentie te bereiden. Misschien is zulk een jubileum hier of daar voor meerdere gemeenten aanleiding om van hun waardering jegens de arbeid der organisten blijk te geven? Zij doen het graag pro Deo, maar waardering heeft elk mens, vooral als het nog verdiend is ook, nodig!

De gemeente te NIEUW-WEERDINGE heeft blijkens een berichtje in Gemeenschap reeds eind april het nieuwe jeugdgebouw — in een van de nieuwe wijken van dit dorp — in gebruik genomen. Ds Van Wier, de oud-voorganger van Nieuw-Weerdinge was er voor vanuit Almelo overgekomen. Jammer, dat we van deze gebeurtenis geen verslagje ontvingen; we hadden dit graag — zelfs met een foto van het nieuwe gebouw — in ons blad gepubliceerd ... Overigens: alsnog gefeliciteerd!

We maakten reeds eerder in deze rubriek melding van de kursus Engels, die men in de gemeente HOOGEVEEN organiseert — dat is nu eenmaal de taal die door de meeste baptisten gesproken wordt. We lazen nu een aardig berichtje in De Schakel over de vorderingen van de kursisten. Welnu, volgens dat berichtje spreken de deelnemers aan deze kursus al beter Engels dan Frans ... In één woord: geweldig!

Enkele notities over de gemeente GRONINGEN-ZUID: Zondag 25 april had men er bezoek van een groep zweedse baptisten; de proef met ‚het eenmalige offer' (wij hebben dat woord niet uitgevonden!) schijnt ook hier te zullen slagen!; en tenslotte: Het koor Soli Deo Gloria bracht een bezoek aan de gemeente te Leeuwarden waar men samen een fijne en gezegende dag had.

En uit GRONINGEN-NOORD het volgende: Een honderdtal baptisten, w.o. het zangkoor en de Hama's, reisde onder leiding van ds Lindeman voor een weekeinde in april naar het duitse Wermelskirchen (als proeve van geslaagde konversatie: Gastheer: Haben Sie ein Fahrrad? Groningse gast: Nein, ich habe een fiets — aldus het interessante verslag in De Gemeentebode); tenslotte: uit de Cirkelkerk zijn de offerbussen gestolen ... Bij aangifte bij de politie bleek, dat men één reeds uit het Oosterhamrikkanaal had gevist: de bodem was er uitgebroken. Erg.

Volgens De Schakel van STADSKANAAL is eindelijk — het heeft een jaar geduurd — de oude kerk verkocht. De beheerder van het bouwfonds schrijft er over: Het was voor de verkoopkommissie en ook voor de koper een spel in vele bedrijven en lang niet altijd een blijspel ...

Eind mei bezocht het zangkoor van de gemeente te Eindhoven de gemeente te HOOGEZAND. Nu hoeft men het altijd niet zo ver weg te zoeken — wat van verre komt smaakt trouwens wel vaak het lekkerst ... — in ieder geval kunnen dergelijke uitwisselingsbezoeken voor zowel de gasten als de gastheren verfrissend en verkwikkend zijn. En wie weet waar sommiger kennismakingen toe kunnen leiden ...

Ook dit is de moeite van het vermelden waard: De zusterhulpgroep van VEENDAM liet met pasen bij alle uit Veendam afkomstige patiënten in het sanatorium Beatrixoord te Haren (Gr.) een fruitschaal bezorgen. Liefde maakt vindingrijk!

Ds G. Visser van HEERENVEEN — wie kent hem niet? — mocht onlangs op uitnodiging van de direktie van de rijkskweekschool ter plaatse voor vijf verschillende groepen van leerlingen een voordracht houden over het baptisme: „Er werd met aandacht geluisterd en er kwamen vaak interessante vragen los", aldus de Pniël-bode.

De kleine baptistengemeenschap te SCHIEDAM zond indertijd ter gelegenheid van de verloving van prinses Margriet met de Schiedammer de heer Pieter van Vollenhove een felicitatie. Dezer dagen ontving men van de beide verloofden een dankbetuiging voor deze attentie.

Of het dezelfde groep was die ook Groningen bezocht weten we niet, we vermoeden het, in elk geval kreeg de gemeente in ALKMAAR een tijdje geleden bezoek van een gezelschap zweedse baptisten. Men had er een fijne avond. Tussen haakjes: Deze reis werd georganiseerd door ons zweedse zusterblad Veckoposten; zou daar ook iets voor ons blad inzitten ... ?

De Schakel, een gezamenlijke uitgave van de beide gemeenten te ALMELO verscheen deze maand met een dubbel nummer, dat maar liefst 28 pagina's telde ... Er stond veel en goed nieuws in over de voortgang van de arbeid in deze nijvere industriestad en bevatte o.a. ook drie interessante bladzijden vol reakties — mondelinge zowel als schriftelijke — op de door ds Plevier onlangs geleide radiodienst. Van deze reakties noemen we slechts die van een rooms-katholieke luisteraar uit Noord-Brabant die getroffen werd door de spontaneïteit en levensechtheid en zo getroffen werd door de liederen, dat hij graag ‚onze zangbundel' wilde kopen ...

De gemeente te WESTERHAAR zoekt armslag ... Men houdt er nu reeds enkele weken vanuit Westerhaar samenkomsten in Vriezenveen en de opkomst van ‚vreemden' is verblijdend. De voorganger vraagt zich nu af of dit werkelijk een evangelisatiepost kan worden.

v. D.

KRACHT VAN OMHOOG

Over dit onderwerp hopen op de twentse baptistenlanddag te *Deldenerbroek* te spreken:

ds O. Oldenburger te Vroomshoop,
ds A. Postma te Hengelo (O.),
ds H. Th. Plevier en
ds C. van Wier te Almelo.

Deze bijeenkomsten, die op 2de pinksterdag zullen worden gehouden, vangen aan om 10.30 en 14.30 uur.
Tussen de samenkomsten spel en sport voor alle leeftijdsgroepen.
Op het terrein goede consumpties tegen redelijke prijzen verkrijgbaar.
Een pracht gelegenheid voor het gehele gezin. Komt zelf en moedigt ook anderen aan te komen.
Plaats van het terrein: Achter café Schaafje aan de Almelosestraat te Deldenerbroek.

Beroepingswerk

Beroepen: te Nieuw-Weerdinge, kand. Chr. Eijer te Leeuwarden.

Van De Vinkenhof

Grammofoonplaten

Het Nederlandsch Bijbel Genootschap zond ons een nieuwe langspeelplaat toe, „Palaver '64", waarop een gedeelte van het bekende jeugdprogramma, dat vorig jaar door duizenden jongeren is beluisterd in Utrecht, is vastgelegd.
Velen zullen deze herinnering aan een bijzondere dag graag in hun bezit willen hebben en dat kan voor slechts f 10,—. „Dat is te geef voor zoveel moois". De opbrengst komt ten goede aan het werk van ons NBG in Kameroen. De plaat is te bestellen bij het NBG, Herengracht 366 te Amsterdam. Schrijft u maar spoedig, voordat de plaat is uitverkocht.
Een firma bood ons platen met geestelijke liederen aan (zg. EP's), die oorspronkelijk f 6,95 kostten, maar nu verkrijgbaar zijn voor f 3,95, waarvan dan een deel ten goede kan komen aan ons Centrum. Het zijn platen met zang en muziek van allerlei koren. Ook uit onze kring, want ,Elad' uit Muntendam kunt u horen en familie Tent uit Emmen.
Er zijn ook een paar langspeelplaten bij voor f 7,95 per stuk, zoals ,Zegenende handen' en ,Niet zien en toch geloven', waarop o.a. haagse baptistenzangers zijn te beluisteren.
Indien u uw voorraad platen hiermee wilt uitbreiden èn goede arbeid wilt steunen, kunt u déze platen bij De Vinkenhof aanvragen.

Goede boeken om verder te komen

We hebben nog een voorraad ,*Fundamenten*'. Ieder, die dit leest, zegt: „Wat een goed boekje is dit!" Het kost u f 2,25 franko thuis gezonden en bestelt u het vooral spoedig. Ook zeer geschikt voor discussiegroepen in uw gemeente.
De ,Handleiding voor raadsleden, sekretarissen en penningmeesters' is nog verkrijgbaar. Ook niet-ambtsdragers kunnen thans exemplaren bestellen. Prijs per stuk f 2,60 plus verzendkosten. Meerdere exemplaren aan één adres tegen billijker prijzen, bv. 5 stuks voor f 12,50 franko huis.
Wie beide boekjes tegelijk bestelt, betaalt slechts f 4,60 franko huis!
Bestelling aan De Vinkenhof, Biltseweg 10, Den Dolder, of via postrekening 25 05 91 t.n.v. NBC, De Vinkenhof te Den Dolder.

Wat is het hier mooi!

Deze week hadden we bezoek van het zangkoor onzer gemeente te IJmuiden. Verscheidene leden kenden De Vinkenhof nog slechts bij naam, maar het bezoek beviel verschillenden zo goed, dat ze zeiden: „We willen volgend jaar hier in uw gezinskampen komen!" Nu, ieder is hartelijk welkom en we verheugen ons al op de zomertijd met zijn vele gasten uit eigen kring.
Aan gasten ontbreekt het ons gelukkig ook overigens niet. De groepen wisselen elkaar regelmatig af en geen dag is onbezet.
Vooral voor onze staf is dit een drukke tijd. Maar we hebben hier al onze oudgedienden weer! In de huishouding helpt zr Oost uit Enschede en tijdens de weekends kunt u ook br Oost ontmoeten. Samen waren ze vorig jaar op Renderloo. De vakantiehulp van Renderloo komt ook hier. Als ,technische kracht' — met vele andere gaven — komt br Albert Schaap uit Stadskanaal hier weer allen dienen. Met deze ervaren krachten zullen we er wel door komen. Er is een fijne team-spirit en we staan voor ieder klaar.

Nog plaats in de kampen

Het blijkt, dat kampen buiten het direkte vakantieseizoen geen belangstelling hebben. Al jaren proberen we telkens weer een ,rustig kamp' te beleggen, maar dit is dan onderbezet of leeg. Dat is nu het geval met kamp O-A in de week van 10—17 juli. We hebben dit laten uitvallen. Andere groepen vullen de lege kamers gelukkig, zodat het werk toch doorgaat!
In de volgende *gezinskampen* is momenteel nog ruimte:

17—24 juli: Oranjehoeve bij Emmen voor 1 gezin;
De Vinkenhof voor 3 gezinnen (alsnog vrijgekomen);
31 juli—7 augustus: De Vinkenhof voor 3 gezinnen.

In al onze *jeugd-, tussenjeugd-* en *junio-renkampen* kunnen onze kampers nog terecht. Op De Vinkenhof tussen 17 juli en 7 augustus (alle kategorieën) en in Vierhouten tussen 17 en 31 juli jeugd- en tussenjeugdkampers.
We moedigen allen aan zich spoedig te melden, zodat we onze voorbereidingen tijdig gereed kunnen hebben!

Op weg naar Amerika

Het elfde Baptisten-Wereld-Congres zal DV worden gehouden van 25 tot 30 juni a.s. te Miami, Florida, in het zuiden van de Verenigde Staten van Amerika. Daaraan vooraf gaat een internationale conferentie over bijbelstudie en vorming in onze gemeenten.
De nederlandse delegatie in Miami zal bestaan uit vier personen: zr G. K. Huizinga-Schneider uit Hengelo, ds M. G. Boeschoten, ds J. Reiling en ondergetekende.
Zr Huizinga gaat met het speciale vliegtuig, dat een groot aantal europese baptisten heen en terug brengt.
Ds Reiling komt 10 augustus weer terug. Na het congres gaat hij als gastdocent naar een zomercursus voor predikanten en studenten aan het grootste seminarium van de Southern Baptists — te Louisville, Kentucky — waar hij colleges zal geven in de nieuwtestamentische theologie met als onderwerp ,De Heilige Geest'.
Ds Boeschoten en ik zullen zowel de conferentie over bijbelstudie van 18—24 juni als het congres bijwonen. Ds Boeschoten hoopt daarna Californië te bezoeken en ,bust' met de greyhound-bussen dwars door Amerika. Zelf ga ik 4 juli voor een preekbeurt naar Charleston, West-Virginia en via Grand Rapids terug naar New York. Beiden hopen we vóór het begin van het kampseizoen weer in Nederland te zijn, om ons aandeel in dit werk voor onze rekening te nemen (ds Boeschoten zal programmaleider in Vierhouten zijn).
De NCRV zal u ongetwijfeld een en ander laten horen, want ds Boeschoten neemt de nodige apparatuur weer mee. Ook zal de pers wel berichten doorgeven en stellig zal De Christen u een verslag leveren.
Laten vooral uw gebeden dit congres omringen, opdat het tot een grote zegen wordt voor de bijzondere problemen, die juist in dit deel van Amerika sterk leven.
En zorgt u intussen, dat alle kampplaatsen bezet zijn?
Tot ziens in Vierhouten en op De Vinkenhof.
Bosch en Duin, 28 mei 1965

Broertjes

Geen doodstraf voor cubaanse baptistendominees

HAVANA — Fidel Castro heeft tegenover westerse journalisten verklaard, dat de amerikaanse en cubaanse baptistische predikanten, die enkele weken geleden zijn gearresteerd, niet de doodstraf zullen krijgen. De journalisten troffen Castro op het land, waar hij met een mes in zijn hand meewerkte aan het binnenhalen van de oogst. Hij zei dat de baptisten gevangengenomen zijn, omdat zij een samenzwering smeedden tegen het „socialisme". Aldus meldt De Rotterdammer.

HERSTEL

We hebben ontdekt dat in het stukje over homofilie een woordje is weggelaten dat we toch node kunnen missen: het woord **deskundig**. In De Christen nr 3.777 moet de laatste zin luiden:
De homosexueel is onze naaste die recht heeft op onze meest **deskundige** therapeutische hulp.

Ik heb een paar brieven gekregen die anoniem waren. Die heb ik in de prullemand gestopt na ze gelezen te hebben.

Ph. L. (Gn)

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Miami Beach, Florida, USA*

Twee vooraanstaande leidende figuren uit Amerika's rassenstrijd zullen tijdens het a.s. wereldkongres der BWA spreken over het onderwerp Vrijheid en verantwoordelijkheid. Het zijn dr Brooks Hays, de vroegere president van Southern Baptist Convention, en voormalig adviseur van de presidenten Kennedy en Johnson, en dr Gardner Taylor, bekend negerpredikant in New York, die reeds twee maal werd gearresteerd wegens zijn aktiviteiten in de strijd voor burgerrechten.

★ *Washington, DC, USA*

Dr Josef Nordenhaug, algemeen-sekretaris van de BWA deelde tijdens de halfjaarlijkse vergadering van het Uitvoerend Comité der Alliantie mee, dat zich reeds vertegenwoordigers uit 69 landen hadden laten inschrijven voor deelname aan het a.s. wereldkongres te Miami Beach, Florida, dat eind juni aldaar gehouden wordt.

★ *Nashville, Tennessee, USA*

Blijkens een onderzoek ingesteld door Baptist Press, de nieuwsdienst van Southern Baptist Convention, heeft 70 pct van de junior- en seniorkolleges van deze konventie de Wet op de Burgerrechten van 1964 reeds toegepast. Bij dit onderzoek waren 52 scholen betrokken.

★ *Richmond, Virginia, USA*

Dr John D. Hughey, sekretaris voor Europa en het Midden-oosten van de Southern Baptist Convention rapporteerde onlangs op een bijeenkomst in Richmond, Virginia, dat de baptistengemeenten in sommige kommunistische landen op het ogenblik meer vrijheid genieten dan voordien. In het bijzonder geldt dit voor Roemenië waar dr Hughey onlangs als eerste representant van het wereldbaptisme na de laatste wereldoorlog een bezoek bracht.

★ *Nashville, Tennessee, USA*

Het gezamenlijke werk van de zuidelijke amerikaanse baptistenkonventie ontving gedurende het eerste kwartaal van 1965 7,5 pct meer dan in hetzelfde kwartaal van 1964, nl. $ 5,570,482. Dit gezamenlijke werk, waarvoor de gemeenten gemiddeld het derde deel van hun inkomsten afstaan omvat o.a. de buitenlandse en binnenlandse zending.

★ *Christchurch, Nieuw-Zeeland*

De unie van baptistengemeenten in Nieuw-Zeeland is bezig met de voorbereiding van een landelijke evangelisatie-campagne welk in september a.s. zal worden gehouden. Ongeveer honderd amerikaanse evangelisten zullen aan deze campagne medewerking verlenen. De nieuwzeelandse unie telt op een bevolking van ongeveer 2,5 *miljoen* 16.000 baptisten.

★ *Madrid, Spanje*

Opnieuw hebben de spaanse autoriteiten aan 16 protestantse kerken een officiële vergunning verleend tot het houden van kerkdiensten. Negen van deze kerken behoren tot de zevende-dags-baptisten, vijf tot de baptistengemeenten en twee tot de vergadering van gelovigen. Ook werd toestemming verleend tot heropening van de baptistenkapel in Santa Cruz de Teneriffe op de Kanarische Eilanden.

★ *Birma*

In het kader van zijn ‚sociale revolutie' heeft de regering van Birma de partikuliere scholen, waaronder 85 christelijke scholen, genationaliseerd; 49 rooms-katholieke scholen, 16 baptisten-, 10 anglikaanse, 7 methodisten- en 3 interkerkelijke scholen vielen onder deze maatregel.

★ *Rüschlikon, Zwitserland*

Op 23 april vond in de kapel van het europese theologische seminarium te Rüschlikon de plechtige uitreiking der diploma's plaats. De BD-graad werd aan twee studenten verleend, een Zuidafrikaan en een Duitser (de laatste magna cum laude); vijf seminaristen, onder wie de nederlandse student Chr. Eijer, die reeds hun theologische opleiding in eigen land hadden voltooid, ontvingen het diploma van het seminarium.

★ *Basauri, Spanje*

De baptistengemeente te Basauri, die in oktober verleden jaar werd geïnstitueerd, kon onlangs zijn gemeentecentrum in gebruik nemen: een voormalig café. Pastor José Borrás, een voormalig rooms-katholiek priester die thans docent is aan het baptistenseminarium te Barcelona, ging in deze dienst voor.
Op de zaterdag voorafgaand aan de officiële opening bezichtigden ongeveer duizend nieuwsgierigen de nieuwe protestantse kapel. Traktaten en evangeliën werden bij deze gelegenheid op grote schaal verspreid.

★ *New Delhi, India*

Longri Ao, de bekende evangelist van de indiase baptistengemeenten, die gedurende vijftien jaar heeft gewerkt in het gebied van Konyak Nagas, rapporteerde op de jaarlijkse vergadering van de Raad van Baptistengemeenten in Noordwest-India, dat er in het afgelopen jaar in zijn distrikt meer dan 1.000 mensen werden gedoopt.
De konventie van Noordwest-India telt meer dan 192.000 leden.

★ *Kopenhagen, Denemarken*

De evangelisatie-campagne welke Billy Graham in het midden van de vorige maand in Kopenhagen hield in Forum Hall, werd dagelijks bijgewoond door gemiddeld 8.200 personen. Hoewel het gebouw slechts plaats biedt aan 8.000 werd de slotavond door 9.600 mensen bezocht.
Voorzover men heeft kunnen nagaan hebben 675 mensen in het openbaar een beslissing voor Christus genomen tijdens deze campagne.
De campagne had niet de steun van de officiële lutherse staatskerk waartoe 95 pct van de bevolking behoort. Wel namen verschillende lutherse predikanten als partikulieren deel aan de werkzaamheden. Pastor Baungaard Thomsen, voorganger van de Kristuskirken, de grootste baptistengemeente van de deense hoofdstad, leidde de avondbijeenkomsten.
Naar EBPS bericht verliep de campagne niet zonder incidenten. Tijdens de openingsdienst stond een man tot tweemaal toe onuitgenodigd op en bad lang en luid. Toen ordebewaarders hem trachtten te kalmeren begon hij de evangelist uit te schelden. Je bent een huichelaar... waarom deed je niet mee aan de mars naar Alabama?, riep hij uit toen men hem verwijderde. In enkele andere bijeenkomsten riepen twee mannen: Go home, Graham! (Ga naar huis!). Ook ontving de evangelist een brief waarin hij werd bedreigd met het opblazen van zijn hotel.
Ordebewaarders weigerden op een avond de toegang aan een groep langharige jongens en meisjes die zij beschreven als jeugdige misdadigers. Op verzoek van Grahams teamleden kregen zij toch toegang en velen van hen kwamen de volgende avonden opnieuw. Meerdere leden van deze groep kozen tijdens de campagne voor Christus...

★ *Leeds, Groot-Brittannië*

De jaarlijkse algemene vergadering van de Baptisten-Unie van Groot-Brittannië en Ierland werd van 3 tot 8 mei jl. te Leeds gehouden. Ongeveer 2.000 afgevaardigden woonden de vergadering bij. Dr Howard Williams, voorganger van de bekende Bloomsbury Central Baptist Church te Londen, de nieuwe president van de britse unie, opende de vergadering met een toespraak over ‚Oude herinneringen en nieuwe wegen'.
Onder de gasten van de vergadering bevonden zich o.a. Rev. F. D. Coggan, aartsbisschop van York, Rev. Kenneth Slack, algemeen-sekretaris van de Britse Raad van Kerken, Michael Zhidkov, Anatol Kirukhantzev en mevrouw K. Pillipuk, Rusland.
Hoewel het ledental van de britse unie ook in 1964 opnieuw een daling vertoonde was de teruggang niet zo groot als in voorgaande jaren. De britse unie telt thans 300.900 leden.

v. D.

Billy Graham contra rassenscheiding

De amerikaanse evangelist, dr Billy Graham (46 jaar) gaat de laatste tijd steeds meer aandacht besteden aan het rassenvraagstuk. Hij zal volgende maand een toernee maken door Alabama en daar voor gemeenschappelijke bijeenkomsten van blanken en negers spreken. In juni zal hij bijeenkomsten houden in Texas en South Carolina. Sinds 1950 wil Graham niet meer spreken voor bijeenkomsten, waar rassenscheiding wordt toegepast. Hij heeft in 1958 geweigerd een campagne in Zuid-Afrika te leiden omdat hij daar niet mocht spreken voor vergaderingen van blanken en negers. Rassenvooroordeel is een symptoom van de zondige natuur van de mens, aldus Graham. „Wanneer de mensen aan de voet van het kruis staan, dan zijn er geen rassenbarrières meer".

Lezers aan het woord

DE BLOEMENTUIN

Ds Huizinga heeft onlangs de gemeente vergeleken met een bloementuin. Ik ben hierover een beetje aan het denken gegaan, mede ook door de ontwikkeling der laatste jaren in onze baptistengemeenschap.
Ik zie in mijn fantasie een mooi stukje natuur liggen: heuveltje hier, dalletje daar; wat diverse soorten bomen en op de grond een tapijt van bloemen, rijk geschakeerd in de mooiste tinten en vormen.
Dat kleine viooltje staat mooi te bloeien ter verfraaiing van het geheel en daar staan o.a. werkelijk ook nog een paar orchideeën met hun prachtige bloemtrossen te bloeien in een klein, maar nogal vochtig valleitje. Maar er staat nog veel meer. Kortom, een waar paradijsje en ook daarom een prachtig harmonisch geheel. Een ware verkwikking om te zien.
Welke meesterlijke tuinarchitekt heeft dit alles geplant, geordend en gezaaid? En wie onderhoudt het? Alles juicht in het zonovergoten geheel en een fris windje waait er overheen en doorheen.
Zouden die zaadjes soms zo maar meegenomen zijn door de wind, die blaast waarheen hij wil? Geen mensenhand is hieraan te pas gekomen.
Enkele tientallen meters verder is dat anders. Daar heeft men de heuveltjes geslecht en de valleien opgevuld. De bodem is daar geëgaliseerd. Alles, wat er in zo'n zelfde paradijsje groeide is dood gegaan of uitgetrokken en men heeft daar bollen geplant, keurig op een rijtje, kleur bij kleur en soort bij soort. Toch wel een mooi gezicht, die dieprode, gele en paarse rechthoeken. Er moet veel gewied worden; iets anders dan de door menselijke organisatie geplante bollen mag er niet groeien, want stel je voor, dat zou het aanzien van het bed rode tulpen schaden en dat zou niet tot eer strekken van de kweker en zijn personeel. Natuurlijk zijn deze afhankelijk van de Grote Schepper, Die het moet laten groeien, maar zij hebben toch de taak angstvallig toe te zien dat alles zo goed mogelijk in het gelid staat en er voor te waken dat er geen „onkruid" tussen de tulpen of hyacinthen groeit. Wordt dat te erg, dan moet het grondig uitgeroeid worden. Er moet natuurlijk ook veel met kunstmest gewerkt worden. Het kwekersbedrijf vaart er wel bij, wanneer *iedere arbeider zijn taak stipt uitvoert*. En zo liggen daar om ons eerder genoemd paradijsje diverse uitgestrekte velden met bloemen van verschillende kwekers.
Toch stoort dat natte valleitje een beetje nu we de prachtige goed geordende tulpenvelden gezien hebben. We zullen dat maar eens dichtgooien; wel jammer van die orchideeën, wat zijn ze mooi. Toch eens even één er uittrekken en bekijken. Aan de wortels zitten van die vieze schimmeldraden. Goed dat we dat zien, want dat zou alles kunnen aantasten. Ja, als je zo langzamerhand gewend bent geworden aan wat voor de ogen te zien is op zo'n prachtig bollenveld, dan zijn die schimmeldraden toch ook niet je dat. Tussen haakjes — die onaanzienlijke schimmeldraden zijn een levensvoorwaarde voor die plant; ontbreken ze, dan kan de orchidee niet leven. Nu het valleitje wordt dichtgegooid, zal er toch geen orchidee meer kunnen groeien, want de schimmels kunnen alleen maar gedijen in vochtige bodem; ergo...
Er is nog een mogelijkheid om met gebruikmaking van wat kunstmest een aantal bollen te planten bij wijze van proef.
Begint u al te denken aan bepaalde genootschappen met een perfekte organisatie aan het hoofd?, en aan dat organisme, waar de zaadjes door de wind heen geblazen worden? In dit paradijsje komt maar Eèn de eer toe. Op het bollenveld is er ook nog plaats voor de eer van de kweker.
We kunnen dat wel zo veel mogelijk wegmoffelen, want God laat per slot alles groeien, maar het gevaar is zo groot.
Ik kom nogal eens door de bollenstreek. Altijd weer word ik getroffen door de prachtige tuinen in de buurt van Heemstede.
Er is op een terp een villa gebouwd en daar omheen strekt de tuin zich uit. Een prachtig harmonisch geheel: tulpen, narcissen en hyacinthen, alles losjes gerangschikt tot een prachtig geheel.
Zou die tuinarchitekt soms dat mooie natuurlandschapje als uitgangspunt genomen hebben? Wat denkt U?

Amsterdam-W — M. Langbroek

Wie kan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem, helpen aan het adres van H. Kluin, voorheen wonend te Veendam, Sinnigeslaan 5?
Bij voorbaat onze hartelijke dank.

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Zandbulten berust thans bij Gj. van der Meer, Foarwei 48, Kollumerzwaag (Fr.).

VAN DE ECU

De ECU is nu als volgt samengesteld: Ds H. P. de Boer, voorzitter; ds W. Veenstra, tweede voorzitter; ds E. J. Huizing, sekretaris; ds C. Mostert, alg. adjunkt; ds H. v. d. Werf, assessor.
Het adres van de sekretaris is: Seringenlaan 37, Hoogeveen.

VAN DE GEMEENTE ENSCHEDE

De centrale raad van de gemeente te Enschede zou gaarne het volgende onder de aandacht willen brengen:
Reeds geruime tijd is er tussen de voorganger en de raad der gemeente verschil van mening geweest aangaande prediking en wijze van werken in en buiten de gemeente door de voorganger.
Meerdere malen is dit op de raadsvergaderingen een belangrijk punt van discussie geweest.
Uit een op voorstel van voorganger en raad onlangs gehouden referendum in de gemeente is duidelijk gebleken, dat het grootste aantal leden zich niet achter deze wijze van prediken en werken kan stellen.
Dit is de reden waarom ds M. de Jong zich niet langer als voorganger aan de baptistengemeente te Enschede verbonden weet.
Een door de broeders ds F. E. Huizinga, ds R. J. Voorhaar en br S. van der Werf te Sneek, zowel met ds M. de Jong als met de raad gevoerde bespreking, heeft hierin geen verandering kunnen brengen.
Mede in verband met een zeer onjuiste voorstelling van zaken in het pinksterblad „Kracht van Omhoog", als zou hier een pinksterprediker „naar het asveld" zijn gebracht, gevoelt de raad der gemeente te Enschede zich gedrongen deze mededeling in ons weekblad te publiceren.
Namens de centrale raad,

J. Huizing, sekretaris

AUTOSCHADE?

Wil de bezitter van de crême-kleurige auto, die tijdens de AV der unie te Arnhem in de buurt van de Pniëlkerk schade kreeg aan het linkerachterspatbord, zich in verbinding stellen met de eindredakteur (Zeilstraat 34, Sneek)?

Advertenties

11 juni 1965 81e jaargang Nr 3786

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

De missionaire structuur van de gemeente

Ik haast me te vermelden dat de welluidende titel, hierboven aangegeven, reeds gegeven werd aan vele zendingsstudies van de laatste tijd en met name voorkomt in het maart/april-nummer van het algemeen zendingstijdschrift „De Heerbaan". Maar nu we opnieuw de zendingszondag vieren, moet het me toch maar weer van het hart dat zo'n goed bedoelde zondag weer eens pijnlijk aantoont dat we de bedoeling van de gemeente van het Nieuwe Testament verkeerd begrijpen. Stelt u zich eens voor dat we een gemeentezondag moesten hebben om aan ons gemeente-zijn te worden herinnerd! Dat zou ontzettend zijn. Nu, dat doen we dan op zendingszondag. Zo min als de gemeente een tak van onze evangelie-arbeid is, zo min is de zending één van onze unie-taken.

Zo kwam ik tot het mooie opschrift dat hierboven genoemd wordt. De vorm van de gemeente is die van een zendingsgemeente.

„Als een groepsverband van zendelingen, zo vervult een missionaire gemeente haar roeping door als een dienend volk present te zijn te midden van mensen voor wie Jezus Christus Zichzelf gaf. Een waarachtige zendingsgemeente is een gemeente voor anderen."

Daarom is er geen wezenlijk verschil tussen evangelisatie en zending. Het is dan ook nodig dat we steeds weer onze gedachten over de gemeente en de zending toetsen aan de Heilige Schrift. „Laat de gemeente geméénte zijn". Dan zal de wereld weten wie Jezus Christus is. Het wezen van de gemeente is gezondene te zijn, zoals Jezus Christus de gezondene was.

We zullen ons dus twee vragen moeten stellen: Wat is zending?, en wat is gemeente?

Wat is zending?

De bekende zendingsleider Graaf von Zinzendorf stuurde zijn mensen uit om „zielen voor het Lam" te winnen. „Het is jammer dat men daar soms wat schamper over spreekt. Iemand schrijft dit zendingsmotief af met: „... onze ervaringen met dit soort christendom zijn te bitter geweest om nog verder met hen mee te gaan"."

Maar leert ons de zendingsgeschiedenis dan niet dat hier de grondslagen gelegd werden voor de machtigste zendingsbeweging die wij gekend hebben? Juist nu is het 150 jaar geleden dat Andrew Fuller, de eerste secretaris van de BMS, overleed. Hij heeft met William Carey de gemeente van toen aangevuurd met de woorden: „Het evangelie is waard door allen te worden aangenomen". Het besef dat één ziel meer waard is dan alle schatten van de wereld moet ons aansporen te „zorgen dat ieder het weet". De liefde tot de arme heidenen en tot hen die verloren gaan is een zuiver zendingsmotief.

Hoewel we dit dus ten volle willen honoreren, moeten we toch wel zeggen dat dit niet het enige antwoord is op de vraag wat zending is.

Het éérste antwoord dat we mogen geven zegt ons iets vande Zender! Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. En Hij zendt ons de wereld in om Zijn getuigen te zijn. De gemeente is evenzeer de heraut als ook de eerste vrucht van het Koninkrijk Gods. We hebben de opdracht Gods heil voor de wereld te proclameren. In de gemeente wordt Christus als Heer erkend en wij verkondigen en manifesteren dat „God Hem èn tot Here èn tot Christus gemaakt heeft".

Alleen zo kunnen we, in de wisseling van de tijden, onze zendingstaak volbrengen. Dit is het zendingsmotief dat ons kracht geeft om te volharden, ook dan wanneer men de boodschap verwerpt.

Jesaja had God op de troon geschouwd. En nu durfde hij, als hij geroepen wordt om gezonden te worden, te antwoorden: Zie, hier ben ik, zend mij.

Zoals God Zijn Zoon heeft gezonden, zo zendt de Zoon de gemeente, in de kracht van de Heilige Geest, om het evangelie van de verzoening door Zijn bloed te prediken aan de gehele wereld. Dat is het bestaansrecht van de gemeente. Haar eerste opdracht is deze blijde boodschap door te geven. Alle andere taken van de gemeente zijn hieraan ondergeschikt.

Wat is gemeente?

Zending is niet los te denken van de gemeente. Het is niet de taak van enkelen,

Citaat van de week: **Geen enkel volk mag op de dag van Zijn wederkomst zeggen: Ons volk heeft in de loop van zijn geschiedenis de gelegenheid niet ontvangen om het Evangelie te horen.**
(dr J. Verkuyl)

maar het functioneren van de gemeente. Niet alleen de verkondiging, maar ook de gemeenschap. In de gemeente vinden Gods kinderen elkaar. De prediking van de verzoening wordt daar beleefd. Daarom wordt de prediking van het evangelie in de wereld enorm belemmerd door de verdeeldheid van de gemeente; wanneer wij met God verzoend zijn kunnen we als gelovigen niet aan elkaar voorbij gaan.
Jezus zegt van zichzelf dat Hij niet gekomen is om gediend te worden maar om te dienen. Zo staat ook de gemeente in de wereld: om te dienen.
De gemeente is dus een dienende gemeenschap van mensen, die de komst van het Koninkrijk Gods prediken en zo zelf reeds een teken zijn van dat Koninkrijk. „Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht" (2 Petrus 2 : 9).
Alles in de gemeente is gegeven om de „heiligen toe te rusten tot dienstbetoon". Dus niet alleen tot verzorging van het geestelijke leven, maar tot training. Elk lid van de gemeente is potentieel een zendeling, een medewerker, een discipel, die de Meester volgt.

Dat we nog weinig verstaan van wat het wil zeggen een missionaire gemeente te zijn, komt al tot uiting bij onze doop. Het is ons gelukkig wel duidelijk dat onze doop geen privé-zaak is. Het lid-van-de-gemeente-worden is niet alleen een administratieve zaak, het geeft aan dat we ons verbonden, mede-verantwoordelijk weten met hen in wier midden wij de Here Jezus belijden.
Maar waaruit bestaat die verantwoordelijkheid? Als u nu voor uzelf het antwoord gegeven hebt, luisteren we ook nog even naar een huishoudelijk reglement van een willekeurige baptistengemeente in Nederland. „De gemeente verwacht van haar leden", en dan komt het (kort samengevat): Leven als een christen (netjes leven?), onderwerping aan de tucht en vermaning, zorgen dat men aan de financiële verplichtingen voldoet en zo mogelijk alle samenkomsten bezoekt.
Met een vreemd woord noemt men dat introvert, een gemeente die naar binnen is gekeerd...
We zien nu dat het Nieuwe Testament bij de doop niet in de eerste plaats de nadruk legt op de persoonlijke vergeving van zonden en de zekerheid van de bekering. We zouden kunnen zeggen dat bij de doop niet zozeer gevraagd wordt naar het verleden dan wel naar de toekomst. Niet het afdalen in het water, maar het verrijzen uit het water is het grote moment. In het gehele Nieuwe Testament is de doop het teken van het verbonden-zijn met het lichaam van Christus, de gemeente, tot dienstbetoon.
De doop is een zich beschikbaar stellen aan Christus om door Hem gezonden te worden. De gedoopte is in het groepsverband van de zendelingen opgenomen in de „Missio Dei", in Gods zendingswerk.
Nog enkele verwijzingen naar het Nieuwe Testament voordat we nog iets willen zeggen over onze avondmaalsviering: Christus werd gedoopt toen Hij Zijn dienst in deze wereld openbaar aanving (Matth. 3).
De doop wordt in het zg. zendingsbevel genoemd in verband met het discipel zijn (Matth. 28 : 19).
Het bekende hoofdstuk Romeinen 6 brengt de doop in verband met onze dienst! „In de dienst van God gekomen". Ook de eerste Petrus-brief (3 : 21 en 22) tekent de doop als toewijding aan Hem, die gegeven is alle macht.

> „De doop is het ongeëvenaarde, noodzakelijke, openbare begin en de gelofte en aanvaarding van de dienst als getuige".

Natuurlijk wordt hier niet alles gezegd over doop en avondmaal. (Wie kan „alles" zeggen?) We menen alleen te moeten wijzen op een tekort in ons gemeente-zijn rondom de prediking, doop en avondmaal. Ook in onze avondmaalsviering zijn we naar binnen gericht. En nu denk ik niet in de eerste plaats aan een „gesloten" of „open" avondmaalsviering. (Hoewel naar mijn gevoelen de open avondmaalsviering beter past bij de missionaire structuur van de gemeente dan de gesloten avondmaalsviering. We kunnen echter ook met een open avondmaalsviering een meer naar binnen gerichte gemeente zijn dan de gemeente die gesloten avondmaal heeft.)
We zijn echter in onze avondmaalsviering een gesloten gemeenschap omdat meer de nadruk gelegd wordt op de gemeenschap met elkaar en met de Heer dan op de dienst van de Heer met elkaar in de wereld. Het eten en drinken is de verkondiging van de dood des Heren. Het spreekt van het trekken van het volk van God naar het Rijk dat komt. Denk aan de viering van de Pascha in Egypte. Het is het getuigenis, dát wij een Vaderland zoeken, ons niet kunnen vinden in dit wereldsysteem. Tegelijk is het de verkondiging waarin wij de boodschap van de Heer doorgeven dat Zijn bloed voor velen vergoten is: „Dit is het Brood dat aan de *wereld* het leven geeft" (Joh. 6 : 33).

De maaltijd is het teken van missionaire bewogenheid. Zowel de mensen van de welvaartstaat als de scharen uit de achtergebleven gebieden worden genodigd tot het heil (Matth. 22). Zolang de Koning nog niet is gekomen, is elke avondmaalsviering een herinnering en bevestiging dat we deel hebben aan de zending van Christus (1 Cor 11 : 26). Geen kind van God kan deelnemen aan het avondmaal zonder zorg te dragen voor de uitnodiging aan allen: Bekeert u en gelooft het evangelie dat Jezus Christus een verzoening is voor de zonden van de gehele wereld. Daarvan spreekt Zijn bloed, dát predikt ons de beker. Hij is het brood des levens voor een mensheid, dood in zonden en misdaden.

> De gemeente is een open gemeenschap. Zoals Psalm 23 de dis toont voor de ogen van de wereld, die benauwen kan, zo leeft de gemeente als een open gemeenschap in de wereld, trots alle gevaren. Haar veiligheid en beschutting is niet het afgezonderd zijn in de schaapskooi, i.c. de gemeente, maar de aanwezigheid van de Herder! Ik ben met u al de dagen. Totdat het openbaar voor de hele schepping zal zijn, dat Hem is gegeven alle macht.

„Door haar geloof zal een gemeente in alle opzichten, ten overstaan van iedere beproeving en moeilijkheid, haar bereidheid tonen om een actief aandeel op zich te nemen van de christelijke wereldzending. Een missionaire gemeente ziet de plaats waar zij leeft, als een deel van de gehele wereld, welke God toebehoort en waarvoor Zijn Woord is bestemd."
Daarom zal zo'n gemeente mensen uitzenden zodat allen dit Woord zullen horen. Daarom vestigen de zendelingen onze aandacht op hun werk, daarom moeten we naar hen luisteren. Geen enkele zendeling heeft behoefte om geshowd te worden. Wel kennen ze een diepe behoefte om deel uit te maken van een waarachtig missionaire gemeente.
Het is bemoedigend dat de gemeenten mee gaan denken over deze arbeid. Terwijl we in de UZC spraken over de samenwerking met de Europese Baptisten-Zending kregen we een brief van een van onze voorgangers waarin hij ditzelfde voorstelde. En ook de opmerkingen van de gemeente Arnhem tijdens de AV deden goed. Het raakt ons allen èn onze gemeenten.

G. van 't Wout

LUTHER VERTELT

Eens kwam de duivel op mij af en zei: „Maarten Luther, je bent een groot zondaar en je zult verdoemd worden."
„Halt! Wacht even", antwoordde ik, „geen twee dingen tegelijk! Orde in je rede!
Dat ik een zondaar ben is waar, hoewel gij nu juist niet het recht hebt, mij dat te verwijten. Maar het tweede is helemaal mis. Dat is geen juiste gevolgtrekking.
Wel is het waar, dat ik een groot zondaar ben, doch er staat geschreven: „Jezus Christus is gekomen om zondaren zalig te maken." Welnu, — ik belijd, een zondaar te zijn, en daarom is mij barmhartigheid geschied. — Maak dus maar, dat je wegkomt!"

(De Stem, Workum/Makkum)

Aan rustige wateren

Een boom kent men aan de vruchten

Doch gij hebt de zalving van de Heilige.
(1 Joh. 2 : 20)

Die door het evangelie behouden zijn, hebben de zalving van de Heilige Geest. Zonder die zalving hebben wij geen zekerheid dat wij Christus toebehoren. „Zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die behoort Hem niet toe". De Heilige Geest geeft getuigenis aan onze geest dat wij Gods kinderen zijn. Christenen zijn gezalfden, dat zegt reeds hun naam. Daarom verwonderde zich de apostel Paulus over de discipelen te Efeze, die op zijn vraag: „Hebt gij de Heilige Geest ontvangen op het ogenblik dat gij tot het geloof zijt gekomen" antwoordden: „Wij hebben zelfs niet gehoord dat er een Heilige Geest is". Hun gemis werd echter spoedig vergoed.
Door het geloof in de Here Jezus ontvangen zij, die Christus aannemen de vergeving der zonden èn de zalving met de Heilige Geest.
In het Oude Testament lezen we vele malen over de zalving. Zij, die geroepen werden om het priesterambt te vervullen werden eerst gereinigd door het bloed en daarna gezalfd met de heilige zalfolie. Alzo geschiedde het ook met de reiniging der melaatsen. Wanneer iemand van zijn melaatsheid genezen was vertoonde hij zich aan de priester. Deze reinigde hem door het bloed en zalfde hem daarna met olie. Het bloed en de zalfolie waren noodzakelijk voor de priesterwijding, doch ook voor de gereinigde melaaste alvorens hij zijn plaats onder het volk Israël weer kon innemen.
De God aller genade heeft ons gegeven het bloed der verzoening, doch ook de gave van de Heilige Geest, twee wondervolle giften. Aan de zondaar heeft God Christus, de Zone Gods, als Verlosser gegeven; aan de gelovige heeft Hij een tweede wondervolle gift geschonken: die van de Heilige Geest als Heiligmaker (Gal. 4 : 4—7).
God zond Zijn Zoon opdat de zondaar een kind Gods zou worden. God zond Zijn Geest opdat Zijn kind (de verloste zondaar) als een erfgenaam in het bezit van de volheid zijner erfenis zou komen.
God gaf Zijn Zoon om de verlossing voor ons mogelijk te maken. God gaf Zijn Geest om de verlossing in ons tot een werkelijkheid te maken. God gaf Zijn Zoon opdat wij het leven zouden hebben. Hij zond de Geest, opdat wij het leven blijvend en in overvloed zouden hebben.
„Gij hebt de zalving van de Heilige", zo schreef Johannes in zijn brief aan de gemeente. De christenen verstonden deze taal. Er werd terdege rekening gehouden met de Persoon en het werk van de Heilige Geest in het midden der gemeente. Zij waren zich terdege bewust „gezalfden des Heren te zijn". „Gij hebt de zalving van de Heilige en weet alle dingen". Zo kon de apostel de christenen van zijn tijd toeroepen: „Gij zijt voldoende toegerust om vast te staan tegen de verleidelijke stromingen van de anti-christelijke geest en om uw roeping als getuigen van Christus te vervullen". Zij waren gezalfd, aangedaan met kracht uit de hoogte.
En hoe is het in onze gemeente, en in ons persoonlijk leven gesteld? Zijn niet vele gelovigen zwak en missen zij niet de echte blijdschap des geloofs? Zij hebben geen geestelijke kracht om te getuigen. De Here wordt wel beleden en er wordt wel getuigenis van de waarheid afgelegd, maar hun getuigenis heeft zo weinig kracht. Iemand van 't zendingsveld schreef: „Het geloofsleven der meeste gedoopten heeft iets verlamds en onzekers; velen die vroeger goed schenen te lopen zijn traag geworden en men weet eigenlijk niet hoe men het met hen heeft".
Zo is het helaas ook met vele christenen in Nederland. De kracht des Heiligen Geestes, de zalving ontbreekt. Wij mogen wel eens ernstig onderzoeken of de Heilige Geest voldoende ruimte in ons leven heeft gekregen. Hebben wij waarlijk pinksterfeest gevierd, echt pinksterfeest beleefd? Hebben wij deel aan de zalving van de Geest? Die zalving bestaat niet in een voorbijgaand zalig gevoel, maar in een blijvende inwoning des Geestes. Niet als had de zalving van boven zonder gevoel plaats, maar de overstromingen en zalvingen van boven worden ons deel wanneer we bereid zijn het altaar op te gaan. Er zal volledige overgave moeten plaats vinden.
Gij hebt de zalving van de Heilige, zo schreef Johannes aan de christenen van zijn tijd. Kan dit woord ook tot ons worden gezegd? Indien wij gezalfden des Heren zijn zal dat in ons dagelijks leven openbaar worden. Een boom kent men aan de vruchten; zie Galaten 5 : 22.

„Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing".

Eindhoven S. J. Zijlstra

Verantwoording Unie-bureau

In de maand mei zijn in het Uniebureau de volgende bijdragen en giften binnengekomen.

Voor de ECU:
Steenwijk f 10,20; Vroomshoop f 80,—; Harlingen f 143,55; Hengelo f 287,69; Sneek f 152,05; Haarlem f 91,44; Den Haag f 310,63; Dokkum f 125,—; Musselkanaal f 161,60; Groningen-N. f 200,—; Groningen-Z f 400,—; G. J. v. d. M. te S. f 20,—; J. T. f 50,; H. H. B. te D. f 9,—; L. R. te S. f 1,50; verkoop kaart van Nederland ter Alg. Vergadering f 118,—.

Voor de opleiding:
Vroomshoop f 100,—; Stadskanaal f 1.200,—; Hengelo f 276,26; Dokkum f 25,—; Musselkanaal f 89,69; Heerenveen f 65,10; Groningen-N f 300,—; Emmen f 250,—; Drachten f 36,80; Groningen-Z f 400,—; G. J. v. d. M. te S. f 20,—.

Voor de zending:
Vroomshoop f 100,—; Haarlem f 185,79; Coevorden f 129,37; 2e Exloërmond f 66,36; Dokkum f 40,—; Musselkanaal f 253,25; Groningen-N f 400,—; Den Helder f 56,80; Groningen-Z f 600,—; Winschoten f 69,68; G. J. v. d. M. te S. f 20,—; J. T. f 100,—; H. K. te L. f 10,—; De Sav. Lohmanschool te Hengelo f 25,—; Talmaschool te Heerlen f 10,—; Da Costaschool te Hengelo f 25,—; Groen van Prinstererschool te Hengelo f 9,93; Chr. Kleuterschool te Winschoten f 20,70; Baptistenzondagsschool te Vroomshoop f 18,50.

Voor het ‚Noodfonds':
Hengelo f 463,81; Den Haag f 314,66; Dokkum f 160,—.

Brood voor het hart:
Emmen f 167,62; Vriescheloo f 105,—; Den Haag f 338,71; Heerenveen f 113,57; Almelo, Geraniumstraat f 76,07.

Voor het 10-cts-fonds:
Emmen f 90,—; Winschoten f 40,25; Dokkum f 34,50; G. J. v. d. M. te S. f 20,—; J. T. f 50,—.

Hartelijk dank aan alle vele gevers en geefsters!

Giro *15 04* t.n.v. de Bouwstichting der gemeenten in Nederland, Amsterdam, korrespondentieadres Arnhem.

Giro *15 04* t.n.v. de Bouwstichting der Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam, korrespondentieadres Arnhem. T. Jansma

DIENSTEN VOOR „MENSEN ONDERWEG" IN FRIESLAND

Sinds zondag 6 juni, eerste pinksterdag, worden er in het kerkje van Terband, bij het verkeersplein te Heerenveen, dat de laatste jaren alleen nog voor rouwdiensten werd gebruikt, tot en met zondag 15 augustus telkens om 10.30 uur en 11.30 uur korte samenkomsten gehouden voor „mensen onderweg".

De diensten, die slechts 20 minuten duren, worden georganiseerd door een interkerkelijke kommissie waarin hervormden, gereformeerden, roomskatholieken, doopsgezinden, baptisten en mensen van het Leger des Heils samen werken.

Terband is hiermee na Blauwkapel en Huis ter Heide de derde plaats in Nederland waar dergelijke „drive-in" diensten worden gehouden.

DIPLOMAAT TRAN THUYEN WORDT ZENDELING

In de landelijke rust van het Zuidbevelandse dorpje Wilhelminadorp bereidt de Zuidvietnamese ex-diplomaat Tran Thuyen (47) zich voor op zijn toekomstige arbeid onder de moslims van Noord-Afrika. Tran Thuyen, gehuwd met een Nederlandse uit Wilhelminadorp, heeft kortgeleden de moeilijke keus gemaakt: hij heeft gebroken met de diplomatie en gekozen voor het christendom. Dit was voor hem een welbewuste keus, want diplomatie en christendom kunnen naar zijn mening niet samengaan.

Hij heeft als Zuidvietnamees een verblijfsvergunning die een half jaar geldig is. In die zes maanden zal hij zich prepareren op zijn nieuwe taak en dan vertrekt hij naar Marseille, waar hij zal worden belast met de leiding over de Franse sektie van de North Africa Mission, een zendingsgenootschap, waarin baptisten, anglikanen, presbyterianen en medewerkers van andere kerkgenootschappen samenwerken met het doel de islamietische bevolking van Noord-Afrika in kontakt te brengen met het christendom en de inhoud van de bijbel.

Tran Thuyen had een uitstekende toekomst voor zich. Als zoon van een niet onbemiddelde vader, die een zekere invloed heeft in Zuid-Vietnam, was een diplomatieke carrière voor hem weggelegd. Na een verblijf van enkele jaren in een Zwitsers sanatorium was het Tran Thuyen echter duidelijk dat zijn roeping niet op het diplomatieke terrein lag, maar in de zending. Die ommekeer was het gevolg van een diepgaande studie van de bijbel, een gedwongen studie overigens, want op een dag was hij in het sanatorium in kontakt gekomen met een evangelist, de Fransman René Massan. Masson drukte hem een zakbijbeltje in de hand, het Nieuwe Testament. Omdat de weetgierige Tran Thuyen, die zich in die tijd was gaan verdiepen in de diverse westerse filosofieën, de inhoud van de bijbel graag wilde kennen — zuiver om verstandelijke redenen, zoals hij zegt — ging hij het boekje grondig lezen. Het gevolg was een volledige bekering.

Anti-christen

Daarvoor was hij, wat hij zelf noemt, een anti-christen. Geboren in Quang Tri, een plaatsje met minder dan 50.000 inwoners aan de kustspoorweg die doorloopt tot in Noord-Vietnam, was hij door zijn vader naar Franse scholen gestuurd die werden geleid door rooms-katholieke paters. Dat moest wel, want er waren geen andere scholen van behoorlijk niveau. Maar Tran Thuyen was een overtuigd nationalist en hij zag het christendom louter als een door de Fransen uitgevonden godsdienst om de Vietnamezen te bedwingen. Zijn vader was een volgeling van de leerstellingen van Confucius en zijn moeder een boeddhiste. Geen van beide richtingen trok hem echter aan.

Na de oorlog tegen de Fransen kwam Tran Thuyen voor het eerst naar Europa om economie en internationaal recht te studeren aan universiteiten in Engeland en Frankrijk. Daar maakte hij pas goed met de westerse cultuur kennis en langzaam verdween zijn haat tegen de blanken. „Ik werd bekeerd van het anti-christen-zijn, maar een christen werd ik niet", zegt hij nu. Na zijn studie werd hij benoemd tot ambtenaar aan de Zuidvietnamese ambassade in Parijs. Hij klom er op tot tweede sekretaris, belast met de zaken van cultuur en informatie. In die periode leerde hij ook het meisje kennen dat nu zijn vrouw is, de dochter van schoolhoofd Mazure uit Wilhelminadorp. Zij was sekretaresse van de Nederlandse landbouwattaché en baptiste. Tran Thuyen had zich inmiddels laten dopen en in een baptistenkerk ontmoette hij haar. Dat was kort na het sanatorium. In Parijs zijn ze getrouwd. Ze hebben nu drie jonge kinderen, die mee gaan naar Marseille, waar ook voor mevrouw Thuyen-Mazure met haar diploma Frans MO, zeker werk te vinden zal zijn bij de zendingspost.

Rabat

Een paar jaar na zijn huwelijk werd Tran Thuyen overgeplaatst naar de ambassade van Rabat. Dat was in 1962. Marokko was pas onafhankelijk geworden. Ook deze periode heeft invloed gehad op het besluit van Tran Thuyen om de diplomatie vaarwel te zeggen. Hij voelde dat hij iets moest doen voor de Marokkanen die in het geheim hun christendom belijden. In het geheim, want voor christenen is geen plaats in overheidsdienst en evenmin in vele particuliere banen.

Langzaam aan kwam Than Thuyen toen ook tot de ontdekking dat diplomaten geen christenen kunnen zijn, geen echte christenen althans. „Het nee van een christen is nee, het nee van een diplomaat kan van alles zijn. Zijn ja is in ieder geval nooit ja".

Politieke redenen om zijn diplomatieke carrière af te sluiten waren er niet voor Tran Thuyen. „Als ze er al waren, dan hebben ze toch niet de doorslag gegeven. We willen zendeling worden en speciaal het christendom preken onder de moslims."

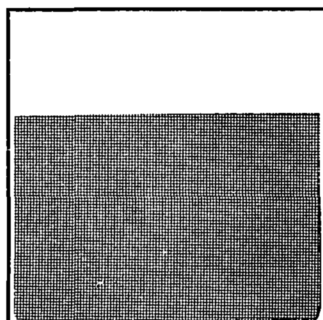
Voorlopig via de zenders van de North Africa Mission en later naar hij hoopt ook in het land zelf, onder de mensen.

(Dit artikel namen we over uit het Algemeen Handelsblad E.R.)

Gaat heen in de gehele wereld en verkondigt het evangelie !

DE WERELD
Bevolking: 2.837.179.000

Niet-christenen: 1.916.721.000
Christenen: 920.458.000

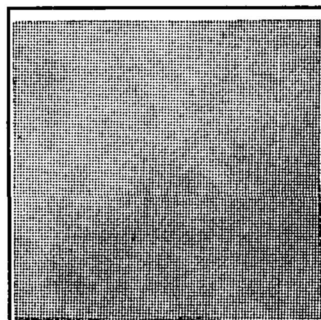

Tot een christelijke kerk behorend (wit): **32,4 %**

Niet tot een christelijke kerk behorend (gearceerd): **67,6 %**

AZIË
Bevolking: 1.575.592.000

Niet-christenen: 1.525.058.000
Christenen: 50.534.000

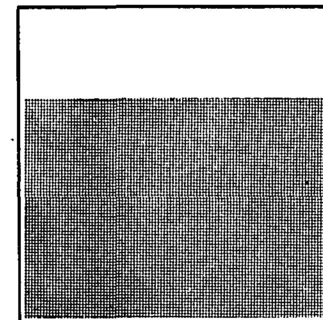

Tot een christelijke kerk behorend (wit): **3,2 %**

Niet tot een christelijke kerk behorend (gearceerd): **96,8 %**

AFRIKA
Bevolking: 235.255.000

Niet-christenen: 182.533.000
Christenen: 52.722.000

Tot een christelijke kerk behorend (wit): **22,4 %**

Niet tot een christelijke kerk behorend (gearceerd): **77,6 %**

NADER BEZIEN

Dopers

Het is een in theologische literatuur en gesprekken veel voorkomend gebruik om een bepaalde wereldmijdende gezindheid aan te duiden met het bijvoeglijk naamwoord „dopers". Haast als vanzelfsprekend wordt dit adjektief gekoppeld aan het begrip „wereldmijding".

Daaraan moesten we weer eens denken toen we een uitspraak lazen, die, volgens 'n krantenverslag, ds W. C. Hovius van Nieuw Lekkerland enige tijd geleden deed op een bondsdag van hervormde mannenverenigingen (op gereformeerde grondslag). Genoemde predikant zou daar o.a. gezegd hebben:

> Het is dopers in plaats van gereformeerd, wanneer met wel diepzinnig redeneert over de leer *), maar zich onttrekt aan vragen omtrent het huwelijk, het gezin, de samenleving, de maatschappelijke orde, het kerkelijke leven en niet te vergeten de volkerenwereld en de zending".

't Is ons niet helemaal onduidelijk hoe men er toe gekomen is om op de wijze als hierboven aangeduid het woord „dopers" te gebruiken. Er is inderdaad in de geschiedenis van het - althans nederlandse - doperdom een tijd aan te wijzen waarin de doopsgezinden - waarschijnlijk mede als reaktieverschijnsel - de wereld en al het wereldse meden en een sober, in zichzelf gekeerd bestaan leden. We menen overigens, dat die gezindheid van toen méér te maken heeft gehad met het in die tijd overheersende puritanisme (dat met het kalvinisme was verwant!) dan dat het typisch dopers is geweest. In elk geval is deze (negatieve) wereldmijding al evenmin wezenlijk dopers geweest als bijvoorbeeld de óók al als dopers gedoodverfde geest van rebellie - hetgeen trouwens dichter bij de waarheid is! - waartegen de Nederlandse Geloofsbelijdenis na drie eeuwen nog altijd pleegt te waarschuwen.....

Nu weten we wel, dat men niet nadrukkelijk de dopers als groep bedoelt wanneer, zoals in het citaat hierboven, dit woord in bijvoeglijke zin wordt gebruikt. Desondanks trekken we ons dit toch altijd nog iets suggererende gebruik van het woord „dopers" aan. Men moest er nu eindelijk eens mee ophouden „wereldmijding" - in de zin van wereldverzaking - als vanzelfsprekend te koppelen aan het adjektief „dopers".

Dat de doperse opvattingen van het evangelie en de struktuur van de gemeente in wezen een non-konformistische - een niet aan de wereld gelijkvormige - levenshouding betekent, en dat ook en niet in de laatste plaats op het terrein van staat en maatschappij, is een andere zaak, die weliswaar in het verlengde van het hier betoogde ligt maar nu niet aan de orde is. v.D.

---

x) Wat moet ds Hovius de dopers als groep slecht kennen om hen ervan te „verdenken", dat zij diepzinnig over de leer kunnen redeneren... Als iets hen vreemd is is het wel juist dat!

JOHANNES ELIAS FEISSER:

geleerde en evangeliedienaar

IN ROTTERDAM hebben ze een kerk naar hem genoemd. Om daarmee zijn gedachtenis te eren. Want ook hij heeft het woord Gods gesproken: Johannes Elias Feisser. Hij voegde de daad bij het woord en liet zich dopen. Zo werd hij baptistenvoorganger, de eerste in Nederland. Honderd jaar geleden stierf hij, arm voor de wereld, maar rijk in God.

> Dezer dagen was het honderd jaar geleden, dat dr J. E. Feisser, de grondlegger van het nederlandse baptisme — 61 jaar oud — stierf. Deze honderdste sterfdag was voor ds J. A. Brandsma te Groningen-Zuid aanleiding een korte levensschets aan deze ‚geloofsheld' te wijden.
>
> We zijn ds Brandsma dankbaar voor deze bijdrage!
>
> E.R.

Johannes Elias Feisser, geboren op 10 december 1805 te Winsum (Gr.), was de oudste zoon van Johannes Feisser en Anna Maria Bouer. Twee jaar na zijn geboorte verhuisde het gezin naar Veendam, waar vader Feisser tot rijksontvanger was benoemd. Daar heeft Johannes Elias zijn jeugd doorgebracht en het voorbereidend onderwijs genoten, in die tijd geen vanzelfsprekende zaak!

De ouders zouden het liefst gezien hebben, dat zoonlief beroepsmilitair geworden was. Maar op aandrang van zijn vrome grootmoeder van vaders kant besloot hij theologie te gaan studeren. Op 16 mei 1823 volgde zijn inschrijving aan de Groninger universiteit. Feisser werd ook lid van het roemruchte studentencorps „Vindicat atque Polit". Maar dat de studie daar niet onder leed, zou spoedig blijken. In juni 1824 legde hij zijn kandidaats in de letteren af. Twee jaar daarna werd hij kandidaat in de theologie. Tussen de bedrijven door beantwoordde hij nog een prijsvraag, waarvoor hij de gouden erepenning ontving! Na nog 'n jaar aan de Leidse hogeschool te hebben gestudeerd, promoveerde hij op 21 juni 1828 tot doctor in de theologie op het proefschrift *De Vita Basilii Magni Caesareae in Cappadocia Episcopi,* dat te Groningen in druk verscheen.

Zijn eerste gemeente was die van Lekkum en Miedum in Friesland, waar hij stond van 1828—1831. Daarna diende hij anderhalf jaar de hervormde gemeente te Winschoten. Zijn derde standplaats was Franeker, waar hij in 1833 zijn intrede deed. Feisser had een goed verstand, dat hem in staat stelde helder zijn gedachten te formuleren. Hij nam zelfs een tijdlang een professoraat in de theologie aan het Atheneum waar! Ook als prediker genoot hij alom bekwaamheid. Theologisch was Feisser aanvankelijk een aanhanger van de Groninger richting, die alle nadruk op het vrome gemoed legde, maar daarnaast toch ook een eigen gezag aan de bijbel wilde toekennen. Deze jaren hebben diepe sporen in het leven van de jonge predikant achtergelaten. Eerst stierven twee van zijn kinderen, korte tijd later ontviel hem ook zijn vrouw door de dood. Gebroken naar lichaam en ziel legde hij in

september 1838 tijdelijk zijn ambt neer.

Bekering

Na een periode van rust in de ouderlijke woning in Veendam werd Feisser op 3 maart 1839 aan de hervormde gemeente van Gasselternijveen verbonden. Maar hij kwam al spoedig tot de ontdekking, „dat er zich hier geen vijf ware christenen bevonden, en geen tien zelfs die met de rechte weg des heils bekend waren"! Zijn prediking won aan diepgang, velen kwamen onder zijn gehoor. De lezing van Newtons *Cardiphonia, of gemeenzame brieven* in de herfst van 1841 leidde tot een krachtdadige bekering. Nu pas zag hij, dat de Groninger theologie „een weer opwarmen van duizend en een dwalingen" was. Zijn preken werden christocentrischer en woord en werk van de Heer Jezus Christus kwamen daarin hoe langer hoe meer in het middelpunt te staan.

Conflicten

Dan pakken donkere wolken zich samen. In november 1842 ontstaat een heftig conflict met de kerkeraad, als Feisser zich verzet tegen de benoeming van een ouderling; deze zou naar zijn oordeel niet „de kenmerken der genade" bezitten. Een half jaar later wil hij enkele ontrouwe lidmaten van het avondmaal weren, maar de kerkeraad weigert daarin met hem mee te gaan. Als Feisser in september 1843 niet bereid is om de doop te bedienen aan het kind van een lidmaat, dat onder tucht staat, spitst het conflict zich toe. Diezelfde maand verschijnt van zijn hand een *Beknopte aanwijzing van het ongeoorloofde in den doop der kleine kinderen.* Daarin zet hij zijn bezwaren tegen de kinderdoop uiteen en toetst hij de argumenten ter verdediging daarvan aan het Nieuwe Testament. Op 19 december 1843 verklaart het Provinciaal Kerkbestuur van Drenthe hem van zijn ambt vervallen „wegens stellige weigering van een gedeelte van zijn dienst en het stichten van ergernis en wanorde".

Doorbraak

In de herfst van 1844 bereikt het bericht van Feissers afzetting Hamburg, waar een tiental jaren daarvoor de eerste baptistengemeente op Duitse bodem was ontstaan. Door de prediking van Johann Gerhard Oncken, Julius Købner en anderen ontstonden spoedig ook gemeenten in Oldenburg en Oostfriesland. Bezoeken van enkele Duitse broeders leiden ertoe, dat Feisser in mei 1845 naar Hamburg reist om met Oncken en zijn gemeente kennis te maken. Vergezeld van Købner keert hij diep onder de indruk naar Gasselternijveen terug. Op 15 mei, een stille zondagavond, laten Feisser en een zestal getrouwen zich dopen in de Nijveense mond, waarbij Købner de doophandeling verricht. „Het was ons", schrijft Feisser later, „alsof wij nu door de rechte poort waren ingegaan, waarvan Bunyan in zijn *Christenreis* spreekt en niet over de muur geklommen, ofschoon die gewoonte reeds meer dan duizend jaar oud is"! Zelf wordt hij voorganger van de kleine gemeente en als zodanig door Købner geordend.
Ook ontstaan contacten met gelijkgezinden in Zutphen en Amsterdam, bij wie dezelfde vragen leven. In september 1845 wordt de gemeente in Gasselternijveen met een bezoek van Oncken vereerd. Bij die gelegenheid wordt ook Feissers echtgenote — hij was enkele jaren na de dood van zijn eerste vrouw opnieuw getrouwd — gedoopt.

Naar Nieuwe Pekela

In 1849 verhuist Feisser naar Nieuwe Pekela, waar hij nieuwe mogelijkheden voor de evangelieverkondiging hoopt te vinden. Zondags komen de broeders en zusters onder zijn gehoor in de woning van de voormalige scheepskapitein Arend Speelman. Ook wordt een kamer gehuurd, waar Feisser evangeliseert, zodat enkelen tot geloof komen. Daarnaast beweegt hij zich op maatschappelijk gebied. Zo maakt Feisser deel uit van de plaatselijke schoolcommissie. Hij wordt lid van de gemeenteraad en is zelfs een tijdlang wethouder!
Maar de groei van de gemeentelijke arbeid was zo gering, dat het pas tien jaar ná Feissers dood in Nieuwe Pekela tot instituering van een gemeente gekomen is.

De laatste jaren

Zijn gezondheidstoestand was er intussen niet beter op geworden. Al in 1846 Kurort Lewin, achter Dresden, gereisd. Wel trad toen een verbetering in, maar die bleek van tijdelijke aard te zijn. Op 1 mei 1863 schrijft hij aan zijn vriend Hendrik Kruit: „Ik ben nog zwak en heb bestendig pijn; tot u gaan kan ik niet. Ik twijfel soms, of ik het ooit wel weer zal kunnen doen, want mijn gebrek wordt gestadig erger. Maar bij de Heer zijn uitkomsten, ook tegen de dood". Op 2 juni 1865 komt het einde en mag hij ingaan in de vreugde van zijn Heer.

Invloed en betekenis

Johannes Elias Feisser is een man van betekenis geweest. Begiftigd met een helder verstand, heeft hij in tal van geschriften aan zijn overtuiging bekendheid gegeven. Daaronder zijn stichtelijke werkjes, vlugschriften en theologische traktaten. De meeste publicaties verschenen in de jaren 1841—1845. Een volledige verzameling van zijn werken kan men vinden in de bibliotheek van de theologische hogeschool der Gereformeerde Kerken in Nederland te Kampen.
Maar daarmee is nog niet het belangrijkste gezegd. Want zijn betekenis ontleent Feisser niet in de eerste plaats aan zijn bijdrage tot de wetenschap, maar aan zijn gehoorzaamheid, de gehoorzaamheid des geloofs. Geleid door de Heilige Geest was hij tot het inzicht gekomen, dat de kerk van zijn dagen niet de ecclesia Christi zijn kon. Dat de gemeente des Heren uit gelovigen, uit bekeerden en wedergeborenen moest bestaan. Dat alleen zij de doop mochten ontvangen, het avondmaal gebruiken en de ambten bekleden. Feisser wist met de apostelen, dat men God gehoorzamen moet, méér gehoorzamen moet dan de mensen. God riep en hij ging. Dat was zijn geloof. Daarin is hij ons tot voorbeeld. Want de daad moet bij het woord!

Groningen J. A. Brandsma

Voor een uitvoeriger levensschets worde de belangstellende lezer verwezen naar G. A. Wumkes, **De opkomst en vestiging van het baptisme in Nederland** (Sneek, 1912), waaraan ik veel heb ontleend. — J.A.B.

Baptisten die geschiedenis maakten

W. Holman Benthley, 1855-1905

De grote zendingspionier van Kongo

Reizigers voor Kongo moeten een medische verklaring bezitten, dat zij geen tekenen vertonen van geestelijke gestoordheid. Naar alle waarschijnlijkheid bezat Benthley dat bewuste dokument niet, toen hij in 1879 naar Kongo kwam. Gelukkig waren de autoriteiten wat slordig in het kontroleren van de papieren. Want vele mensen beweerden, dat zo'n jongeman, die van plan was te gaan leven in zo'n barbaars land, wel gek moest zijn en ook geen klein beetje!
Bezield echter met iets van die Goddelijke dwaasheid, die wijzer is dan de wijsheid der mensen, ging Benthley naar Kongo.
Hij werd een van de grondleggers van een kultuur, die tegelijk christelijk èn afrikaans is; en hij was een van de stichters van de kongolese baptistenkerk.

De roepstem uit Kongo.
Holman Benthley werd geboren in een baptisten-voorgangersgezin. Zijn vader gaf hem onderwijs en ook bezocht hij het gymnasium, maar hij toonde geen enkele bijzondere bekwaamheid tijdens zijn jeugd. Toen hij 15 jaar was, kwam hij op een kantoor en daarna als klerk

op de Alliance Bank te Londen, waarheen hij dagelijks met de trein reisde. Medereizigers hebben toen hun verwondering uitgesproken, dat hij de Psalmen in het Hebreeuws las en ook het Nieuwe Testament in het Grieks.
Benthley groeide op in het geloof in de Heer, zonder dat hij de ervaring van een krachtdadige bekering meemaakte. Hij was negentien jaar, toen hij werd gedoopt. En al spoedig had hij een werkzaam aandeel in de aktiviteiten van de gemeente, vooral in het verspreiden van evangelisatie-lektuur.
Gedurende een aantal jaren groeide in Benthley de overtuiging zendeling te moeten worden.
Hij droomde er zelfs van naar Centraal Azië te gaan, waarop hij prompt Arabisch ging studeren.
In 1878 werd door Thomas Comber in de kerk een lezing gehouden over het werk van de B.M.S. (het britse baptisten-zendingsgenootschap), speciaal over de pas begonnen arbeid in Kongo. Benthley schreef hierover in zijn dagboek:

> „Mr. Comber hield een zendingstoespraak. Er was veel belangstelling. Hij vertelde van zijn reis naar San Salvador. Kollekte £ 7.10. Tijdens de pauze vroeg Mr. Rickett mij, wat ik van Afrika dacht. Ik antwoordde hem, dat het een geweldig zendingsveld was en wees hem op de vele mogelijkheden. Maar hij vroeg verder: „hoe denk jij er persoonlijk over? Hoe zou het je lijken er zelf heen te gaan?" Hierop werd ik aangegrepen door een overweldigende zekerheid mij beschikbaar te moeten stellen".

Hij meldde zich bij de B.M.S. en werd in 1879 aanvaard. En reeds twee maanden later ging hij met nog drie zendelingen onder zeil naar Kongo. Tijdens de uitzendingsdienst, die door ruim tweeduizend mensen werd bijgewoond, zei hij de volgende woorden:

> *„Mijn verlangen om naar Afrika te gaan is geen andere dan om Christus en Dien gekruisigd te prediken. Ik zeg dit niet als een mooie formule voor deze gelegenheid, maar omdat ik weet: dit is de enige hoop voor Afrika, zoals voor ieder mens.. Door Christus ongehoorzaam te zijn en het evangelie niet te prediken aan ieder mens, verzaken wij niet alleen de weg der gehoorzaamheid maar ook de weg des geloofs....*
> *Er zullen gevaren en moeilijkheden zijn, zowel van binnenuit als van buitenaf, tegenslagen en teleurstellingen; maar het is en blijft het werk van de Meester en Hij kan ons temidden van de gevaren bewaren".*

Samen met Benthley gingen als zendelingen: *Comber, Hartland en Crudgington.*

De zeereis duurde zes weken, welke tijd Benthley besteedde om Portugees te leren.

Ontdekkingsreiziger, zendingspionier en grammatikus.

Wie over het leven van Benthley leest, wordt diep getroffen door zijn geloof en zijn moed, maar die is tegelijk ook verbaasd over de totaal onvoldoende voorbereiding. Benthley wist slechts weinig van Kongo, maar.... nauwelijks 12 mensen in Engeland wisten iets meer. Immers, het was nog maar enkele jaren geleden, dat *David Livingstone* Centraal -Afrika doortrok. *H. Morton Stanley* door wiens invloed koning Leopold II van België geïnspireerd werd voor zijn Kongo-onderneming, bevond zich nog in het binnenland van Kongo. Wij kunnen ons er geen voorstelling van maken aan welke gevaren deze zendingspioniers bloot stonden. Denk alleen maar aan de vele tropische ziekten, waarvoor nog geen geneesmiddelen bestonden...... Toen men Benthley later vroeg, of hij ook gegaan zou zijn, als hij alles van te voren geweten had, antwoordde hij:

> *„De noodzaak is mij opgelegd. Ik acht het een hoge eer ingeschakeld te mogen zijn bij het verspreiden van het nieuws van Christus' Evangelie in landen, waar het nog nooit eerder genoemd werd".*

* * *

Het levenswerk van Benthley valt vanuit drie oogpunten te beschouwen:

a. hij leverde een belangrijke bijdrage in de ontsluiting van 't gebied van Beneden-Kongo. De hele lengte van de Kongo-rivier was nog maar twee jaar bekend, toen Benthley in Afrika voet aan wal zette. Twee jaar later trok hij aan het hoofd van een kleine expeditie als eerste vanuit de kust het binnenland in: zij bereikten het Tumba-meer, drie jaar na Stanley; zij trokken de rivier de Kwa op tot Kingushi, daarna de rivier Kawangu. In het gebied Stanleypool - een verbreding van de rivier waar op de ene oever Leopoldville en op de andere Brazaville ligt - kochten hij en Comber een stuk grond voor de eerste baptisten-zendingspost in dit enorme gebied. Hij schreef in zijn rapport hierover alleen maar deze woorden: *„het werk is hier begonnen"*. De dood van Comber en vier andere collega's maakte een einde aan deze reizen. Benthley vestigde zich in Wathen, een zendingsstation in 1884 gesticht aan de Gombe Lutete.

b. Reeds direkt bij zijn aankomst in Afrika zag Benthley het enorme belang van een grondige taalstudie. Hij bezat een natuurlijke aanleg voor taalkundig werk; hij had een goed oor, een sterk geheugen en een grote bewondering voor het Ki-Kongo, de taal van het gebied van Beneden-Kongo. Hij leerde deze taal reeds spoedig spreken en werd de taal zó machtig, dat hij met de vertaling van de bijbel kon beginnen.
De Kikongotaal was in geen 300 jaar bestudeerd. In de zestiende eeuw hadden roomskatholieke priesters de katechismus in de Kikongotaal vertaald.
Benthley droeg altijd een zakboekje bij zich, waarin hij alle nieuwe woorden en uitdrukkingen noteerde. Reeds een half jaar na de aankomst slaagde hij er in samen met zijn medewerkers, het alfabeth samen te stellen en de zuivere uitspraak vast te stellen. Dit werk groeide uit tot een lijst van duizend woorden. Drie jaar later, in 1884, tijdens zijn eerste verlof-periode, kon Benthley het eerste woordenboek en de eerste grammatika van de Kikongotaal uitgeven! Tijdens dit verlof trad Benthley in het huwelijk. In 1886 keerde hij weer terug naar Kongo. Gedurende deze twee verlofjaren bezocht hij zendingskonferenties op het vaste land van Europa en werd hij geraadpleegd door andere zendingsgenootschappen over de mogelijkheden van de zending in Centraal-Afrika. Na zijn terugkeer bleef hij doorwerken aan de uitbreiding en verbetering van het woordenboek en de grammatika, waarbij hij ten behoeve van het onderwijs ook de spelling en de schrijfwijze van de taal samenstelde. Voor Benthley echter had deze taalkennis maar één doel: de vertaling van de bijbel.
In 1905 werd Benthley door de universiteit van Glasgow onderscheiden met de titel: doctor in de theologie, waarbij de volgende motivering gebruikt werd: „voor de geweldige hoeveelheid informaties op aardrijkskundig en vokenkundig gebied, over de gewoonten en de klederdrachten, de talen en de godsdiensten welke hij aan de wereld heeft gegeven". Speciaal werd vermeld: „de onderscheiden taalkundige waarde van zijn opmerkelijke bijdrage tot de studie van de Kikongotaal".

c. De organisator van de britse baptisten-zending in Kongo. Benthley is de stichter en de organisator geworden van de Kongo-zending. Dat is vooral te danken aan zijn zendingsstrategie, die ook vandaag-aan-de-dag, slechts met enkele wijzigingen, zijn waarde bewijst. De hoofdgedachte van deze strategie was: de Afrikanen winnen voor Christus én ze Afrikanen laten! We moeten de bekeerlingen niet denatureren, dan worden zij ongeschikt om hun eigen volk het evangelie te prediken.
Benthley begon in Wathen een school te stichten voor jongens, die hij opleidde om verantwoordelijke posten in de samenleving te kunnen bekleden. Daar begon hij ook met de opleiding van Kongolezen tot evangelisten, die hij daarna terugzond naar hun eigen stam om daar het evangelie te prediken.
Benthley had zich ook een grote kennis verworven van de vele ziekten en de bestrijding daarvan. Hij werd veelvul-

dig geraadpleegd in zaken betreffende degezondheidszorg. Dat waren drie pijlers van het zendingswerk: *opvoeding* en *onderwijs,* de *opleiding van kongolese evangelisten,* de *medische bijstand* in het lijden.
Toch bleef Benthley bij alles in de eerste plaats: zendeling. Hij maakte regelmatig lange reizen om overal het evangelie te verkondigen. Zo kon hij na een aantal jaren schrijven: „Het zal niet gemakkelijk zijn een plaats van enige invloed te vinden, waar nog niemand van het evangelie gehoord heeft".
In de jaren dat Benthley in Wathen werkte mocht hij ruim 1200 personen dopen. Het gehele distrikt onderging een zegenrijke verandering onder de invloed van het evangelie en de gemeente.
In 1904 verliet Benthley Kongo met het verlof, dat zijn laatste werd. Hij stierf in 1905. Hij leefde en gaf zijn grote gaven in de dienst van Christus onder de Afrikanen.

G. Br.

gemeenteberichten

ZEGENRIJKE VOORTGANG IN VROOMSHOOP

Vroomshoop-Daarlerveen - (WW) — Al is het weer een lange tijd geleden, dat men hier iets van de gemeente te Vroomshoop heeft gehoord, dan betekent dat niet, dat er niets is gebeurd. Integendeel! We kunnen verblijdende en minder verblijdende berichten doorgeven, maar we kunnen in elk geval zeggen: De Heer werkt door!
In het kort willen wij iets over de laatste vijf maanden doorgeven.
Op de eerste zondag van het nieuwe jaar mochten we als gemeente met een doopdienst beginnen. Het echtpaar Mulder-Kwakkel en de jonge broeder Otter beleden in de doop, dat ze de Heer wilden volgen in hun leven. Het was een rijk gezegende dienst, waarin we mochten zien, dat er geen grenzen zijn aan Jezus' macht.
In februari hadden we de gemeentelijke jaarvergadering. We mogen de Heer zeer dankbaar zijn voor de vele zegeningen op geestelijk en financieel terrein ons als gemeente geschonken. Binnenkort hopen we DV te gaan evangeliseren in de plaats Hardenberg (om te trachten daar een post te stichten).
In februari en maart hebben we enkele evangelisatie-weekends gehad. Het waren zegenrijke avonden, alhoewel de opkomst beter had kunnen zijn.
Op de eerste paasdag 's morgens hadden we de medewerking van onze zondagsschoolkinderen met hun leiders en leidsters. Het was een bijzondere en zegenrijke dienst. Wat is het dan toch geweldig fijn, te mogen zien, dat jonge kinderen reeds in het gemeentelijk leven iets gaan betekenen.
Op zaterdag 1 mei heeft de Heer onze broeder De Vries tot Zich genomen, in de gezegende leeftijd van 76 jaren. Hij was al langere tijd in een bejaardentehuis in Nijverdal. Zijn leven was in Christus. En dan is er naast de droefheid toch ook weer de vreugde, te weten, dat deze oude broeder naar Jezus verlangde. De begrafenis vond plaats op 6 mei, vanuit ons kerkgebouw.
Nu weer een verblijdend bericht en wel over drie doopkandidaten. Het waren de bejaarde broeder en zuster Prins-Schonewille, resp. 76 en 69 jaar oud, die al lang met ons opgingen in de gemeente. Verder nog zuster Tuik, die nog niet zo lang onze samenkomsten bezocht. Het bejaarde echtpaar werd 's zaterdagavond in verband met hun lichamelijke gesteldheid in meer besloten kring gedoopt. Het was een gezegende ure, te zien dat deze broeder en zuster op zo'n hoge leeftijd te kennen gaven, Hem te willen gehoorzamen en met Jezus te willen begraven worden in het watergraf en op te staan in nieuwheid des levens. Ook de zondag daarop, des avonds, hebben we dit wederom mogen beleven, door de doop van zuster Tuik. De Heer werkt door met Zijn Heilige Geest. Er zijn geen grenzen aan Jezus' macht.
Bij de viering van 't avondmaal werden de drie nieuwe leden toegesproken en welkom geheten in de gemeente door ouderling Kroeze, waarbij tevens een klein aandenken aan deze zo gedenkwaardige dag werd overhandigd.
Hemelvaartsdag: Sámen met de gemeente te Westerhaar hebben wij een openluchtsamenkomst gehad in de bossen van Vroomshoop. Medewerking hadden we van de muziekensembles ,De Zaaier' van Westerhaar en ,Kleine Kracht' van Vroomshoop en verder de beide koren ,Pro Deo' (Westerhaar) en ,Immanuël' (Vroomshoop), tot één koor verenigd, onder leiding van dirigent Blaak. De muziekvereniging ,Eben Haëzer' (ook onder leiding van voornoemde dirigent) van de gemeente Vroomshoop, begeleidde de samenzang. De sprekers waren ds Jac. Schouten (Westerhaar) en ds O. Oldenburger (Vroomshoop).
De opkomst was zeer goed en er werd ook aandachtig naar het gesproken woord geluisterd. Het was een gezegende middag.
Te weten dat de Heer overal is en met Zijn woord ons overal tegenkomt, maakt ons blij en verheugd; de Heer is niet opgevaren om weg te blijven, maar om éénmaal weer te komen en wie weet hoe spoedig. Dat is ons aller toekomst, die Hem hebben aangenomen.
En deze toekomst verwachtende, gaan we voorwaarts, strijdende voor Koning Jezus.

Beroepingswerk

Beroepen: te Nieuwe Pekela, kandidaat A. van der Beek te Bosch en Duin.

Aangenomen: naar Nieuw Weerdinge, kandidaat Chr. Eijer te Leeuwarden.

Lezers aan het woord

Hengelo (O.), 5 juni '65
Mendelssohnstraat 3.

Zeer geachte eindredakteur,
als voorganger van de baptistengemeente te Hengelo (O.), en dus op korte afstand woonachtig van Enschede, ben ik enigszins betrokken geworden in de moeilijkheden, die gerezen waren tussen de gemeente in Enschede en haar voorganger, ds M. de Jong.
Het lijkt mij noodzakelijk in ons orgaan naar aanleiding van publikaties in het blad Kracht van Omhoog, gedaan in de nummers van 21 mei en 4 juni jl., verband houdend met de situatie rondom ds M. de Jong te Enschede, te verklaren dat de berichtgeving in genoemd blad onjuist is en dat de redaktie ervan zodanig gesteld is, dat elke lust tot rektifikatie is vergaan.
Het komt mij voor dat een blad, dat herhaaldelijk schrijft over de persoon en het werk van de Heilige Geest, zich moest laten leiden door die Heilige Geest en onder meer ook bij die mannen had moeten informeren, die bij de verwikkelingen in Enschede waren betrokken, al deelden zij niet alle overtuigingen van de voorganger, voor tot enige mededeling over te gaan.
Ik verzoek U een exemplaar van het nummer, waarin U dit opneemt, te willen zenden aan de redaktie van bovenvermeld blad.

Met broederlijke groet,
F. E. Huizinga

18 juni 1965 81e jaargang Nr 3787

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

De plaats van de vrouw in de gemeente

Wanneer wij de plaats van de vrouw in het werk van de gemeente willen bepalen, dan nemen wij als gemeenschappelijke basis en richtlijn het Nieuwe Testament.
Nieuw is het gegeven onderwerp allerminst. In welhaast alle kerkelijke bladen heeft men hierover geschreven, vóór en tegen. Veel nieuws zult U hieronder dan ook niet te lezen krijgen. Doch nu in deze week - op 17 juni - de Algemene Vergadering van de NBVB „Zusterhulp" werd gehouden, is het goed, bij deze gelegenheid eens stil te staan bij de veel omstreden plaats van de vrouw in de gemeente.

DE SCHRIJFSTER van het artikel *De plaats van de vrouw in de gemeente,* mevrouw J. Krause-Boiten te Den Haag is in onze nederlandse baptisten-vrouwenbeweging gèen onbekende. Reeds meerdere jaren verzorgt zij in het vrouwenblad De Kandelaar de rubriek Wist u dat..., terwijl zij sinds 1964 als presidente van de NBVB fungeert. Ook maakt mevrouw Krause deel uit van de UZC.

In verband met de deze week in Zwolle gehouden Algemene Vergadering der NBVB nodigden we mevrouw Krause uit een frontartikel te schrijven over De plaats van de vrouw in de gemeente. De opvattingen die zij in dit artikel neerlegde, in het bizonder haar interpretatie van enkele bijbelteksten, zullen waarschijnlijk niet door al onze lezers gedeeld worden. Desondanks is het de moeite waard over de plaats van de vrouw in de gemeente, speciaal over de plaats van de vrouw in het „regeer-ambt" (men verontschuldige deze kerkelijke term) na te denken. E. R.

Zo kunnen wij in het Nieuwe Testament veel „schijnbaar" tegenstrijdige uitspraken lezen. Zij, die iedere verantwoordelijke plaats voor een vrouw in het gemeentewerk menen te moeten bestrijden, halen graag uitspraken aan als, in 1 Cor. 14 : 34, het gebod voor de vrouwen om te zwijgen en 1 Tim. 2 : 11-15, het verbod te onderrichten. Zij vergeten hierbij, dat wij van Paulus nog andere uitspraken kennen, waarbij hij in de gemeente geen verschil maakt tussen man en vrouw (Gal. 3 : 28) en aanwijzigingen voor de mede-arbeid van zusters geeft. Hele principes en leerstellingen worden gebouwd rondom de teksten uit de bijbel - vaak zonder samenhang of bestudering van achtergronden. Het gevaar bestaat dan, dat men met de Heilige Schrift omgaat, als het bekende stoute kind, dat de krenten uit de krentenbol peutert, om ze stuk voor stuk te genieten!

In Jezus' tijd sprak de rabbi in zijn morgengebed reeds zijn dank aan God uit: „Heer, ik dank U dat ik niet als vrouw geboren ben!" Ook in de tempel was er een speciale vrouwen-voorhof, waar zij zich afzonderden. Bij een rechtspraak kon een vrouw niet als getuige optreden. En ook de discipelen verwonderden zich erover dat Jezus een geestelijk gesprek voerde met een vrouw!

En moest ook Paulus niet de pharizese denkwijze in zichzelf overwinnen? Is het dan niet te verwonderen dat de vroegste gemeenten er moeite mee hadden de vrouw de haar toekomende plaats toe te kenen?

In 1 Tim. 3 worden alle geestelijke en zedelijke normen opgesomd, die aan opzieners en diakenen worden gesteld. Wij lezen in vs. 11 *„evenzo moeten (hun) vrouwen zijn".* In de grondtekst is hier geen sprake van het woordje „hun". Evenmin als over de vrouwen van de ouderlingen wordt gesproken, worden hier de vrouwen der diakenen bedoeld. 1 Tim. 5 : 9, 10 *„als weduwe kome in aanmerking iemand niet beneden de zestig jaren",* enz. De zedelijke normen die aan deze gemeente-weduwen werden gesteld, bewijzen wel, welke hoge eisen men aan de diensten van deze vrouwen stelde in de vroegste gemeenten. Naarmate de dienst der diakonessen meer en meer veld wint, neemt de dienst der weduwen af, tot zij in plm. het jaar 300 geheel ophoudt.

Zo werden dus met leidinggevende verantwoordelijkheden zowel mannen als vrouwen belast. Er waren mannelijke ouderlingen, maar zowel mannelijke als vrouwelijke diakenen. Waar de vroegste gemeenten veelal uit huisgemeenten bestonden, was het ook zeer goed mogelijk dat echtparen tezamen deze dienst verrichtten.

Telkens weer lezen we van de betekenis van het werk van echtparen en alleenstaande vrouwen voor de gemeente en het zendingswerk: Hand. 18 : 26; Rom. 16 : 3; 1 Cor. 16 : 19; Philip. 4 : 2, 3. Hier is toch wel sprake van diaconessen. Paulus noemt ze naast de ouderlingen en diakenen, als raad-der-gemeente. En is dat niet hun plaats?

Wanneer vrouwen in de gemeente als diaconessen, als gemeentezusters

goede en gezegende diensten doen, dan behoren zij vanzelfsprekend ook deel uit te maken van de kerkeraad. Veel gemeenten hebben dit - tot hun voordeel - dan ook wel ingezien.

Veel kerken zijn vandaag nog echte mannen-kerken. De Reformatie heeft de nonnenkloosters opgeheven, ze is er echter niet in geslaagd de vrouw een uitgesproken gemeente-dienst toe te wijzen. Tot zich een beroepsmatige vrouwelijke diaconie ontwikkelde, die onder Fliedner in 1836 gestalte vond.
Vanzelfsprekend kunnen zij, die zich tot een diaconale taak in de gemeente geroepen weten, ook een plaats vinden in de plaatselijke vrouwenorganisatie. In ons land wordt veel diaconaal werk ook verricht door de vrouwenverenigingen. In „Zusterhulp" werken velen ten dienste van zending en gemeente. In welhaast elke gemeente is hier een afdeling. Hoewel deze vereniging voor in- en uitwendige zending werkt, is zij in wezen geen onderdeel der plaatselijke gemeente, maar van de Unie van Baptistengemeenten. Als zodanig kan het werk van Zusterhulp niet worden gezien als vervanging van de vrouwelijke diaconale krachten in een gemeente, hoewel deze wel een plaats in deze organisatie vinden.
In Romeinen 16 wordt een gemeentezuster Phébe genoemd, die in dienst van de gemeente te Kenchreae staat. Maakte zij deel uit van het bestuur? Wanneer zij de kostbare brief naar Rome mocht brengen, zou zij toch ook wel waardig gekeurd zijn, in de kerkeraad zitting te hebben?
Het nieuwtestamentische inzicht betreffende de gelijkwaardigheid van de vrouw aan de man heeft een overeenkomstige ontwikkeling in het gemeenteleven ten gevolge gehad; dientengevolge ook in het maatschappelijk leven. Wanneer wij nu in onze gemeenten zouden vasthouden aan die patriarchale verhoudingen, die vrouwen van verantwoordelijke en leidinggevende posities uitsluiten, kunnen wij hiervoor noch in de nieuwtestamentische noch in de apostolische gemeenteleer grond vinden. Dan zouden wij evengoed de slavernij als een van God gewilde zaak op grond van de bijbel kunnen verdedigen (1 Cor. 7 : 21). De afschaffing hiervan kon in de ontwikkeling der christelijke ethiek echter niet uitblijven.
Zien wij tot slot eens over de grenzen. In Engeland en Amerika maken gemeentezusters vanzelfsprekend deel uit van de kerkeraad. In Duitsland kent men deze zusters in de „Frauendienst" en in vele gemeenten maken zij deel uit van het bestuur.

Zouden wij dan ook in deze niet meer patriarchale tijd onze gemeenteverhoudingen niet aan de nieuwtestamentische kunnen aanpassen?

J. Krause-Boiten.

zand en zaad

Natuurlijk betekent pinksteren meer dan alleen maar het rode boek onzer gemeenten. Voor wie vreemdeling is in onze stad: het rode boek bevat verslagen en begrotingen over '64-'65 betreffende het werk, dat de gemeenten gezamenlijk in en buiten Nederland verrichten. Wij betoogden verleden keer dat het rode boek ook een sprake Gods is. Ik kan me voorstellen dat sommigen naar een schrijfstift wilden grijpen en mij beleren dat pinksteren toch wel meer is. Laat u het schrijven, ik weet dat ook wel. Al de feesten, die God ons geeft, zijn ontzagwekkend groots. In verband met deze laatste zin mag ik nog wel even opmerken dat ik daarom nooit inzie, waarom de Hemelvaartsdag het af moet leggen tegen het binnenkomen Gods in onze wereld, zoals dat in de kerstdagen ‚gevierd' wordt. Om van Goede Vrijdag maar te zwijgen. Al Gods daden zijn groot en het is heerlijk ze elke zondag met de gemeente te mogen overdenken. En ervaren.
Op pinksterfeest ontsteekt God de verlichting, opdat wij de Schriften kunnen lezen; opdat wij onszelf zien; opdat wij Jezus zien. Dan werpt God het heilige vuur in onze harten, opdat wij als branders de ‚vijandelijke' linies binnenvaren. Dan laat Hij de wind opsteken, die onze schepen voortstuwt door alle eeuwen en kontinenten. Dan leert Hij ons de taal, waarin wij moeten spreken, opdat de man van de computers en raketten ons kan verstaan, evengoed als de tollenaars en de soldaten. Men treft in onze dagen ook weer dezulken, die de dagen vanouds willen herhalen, wellicht vooral om zich langs die weg de zekerheid te verschaffen dat hun geloof toch wel het echte, onvervalste, heil-garanderend geloof is. De tekenen en wonderen, die zij begeren en wel willen oproepen, moeten dan de garantie geven dat zij weer in het begin van onze jaartelling terecht gekomen zijn en dus zich in het rechte spoor bevinden. Het ontbreken, het uitblijven van wonderen zou bewijs van ongeloof kunnen zijn of van ontoereikend geloof.
Nu zijn wonderen en tekenen nooit een bewijs van het werken Gods, ook de vorst der duisternis kan zijn knechten in staat stellen verbazingwekkende werken te verrichten. Men leze slechts de Schriften.
Wonderen en tekenen zijn het voor mij, als ik zie hoe mensen in ontroerende trouw hun Heiland dienen en volgen zonder ophef. Zij staan niet op de hoeken der straten, zij vertonen zich niet aan de mensen, maar betuigen daar waar ze dagelijks leven hun trouw aan Jezus. Vaders en moeders leren hun kinderen tot de Vader der lichten en tot het Licht des Vaders te bidden en zo begint het wonder der verlossing en der vernieuwing van het leven, van geslacht tot geslacht. Een wonder en teken is het als een teleurgesteld mens, voor wie de wereld een bar oord is en die geen rust kan vinden voor zijn ziel, volstroomt met de vrede Gods als hij neerzit onder een eenvoudige verkondiging van het ondoorgrondelijk wonder van Gods liefde voor hem. Het is een teken als een man zijn geld neemt en het weggeeft aan de Heer zonder dat hij vermeld wordt in krant of boek beneden. Duizenden gelovigen trekken stil langs de weg van het geloof naar de eeuwige zalen van God zonder ophef te maken van hun strijd of overwinning. Zij zijn niet volmaakt, maar niemand weet dat beter dan zijzelf. Zij houden hun oog alleen gericht op Jezus, de Leidsman en voleinder van het geloof.
Zulke mensen staan achter het rode boek, zaten ook in de vergadering te Arnhem. Mensen, die niet altijd precies weten waar ze zullen komen, maar die wel weten dat God hen riep op te staan om de tocht van het geloof te beginnen.
Ik moet, dit schrijvende, opeens denken aan de spaanse broeder, die wij samen, gehoorzaam aan het gebod van onze Heer het evangelie bekend te maken aan de ganse schepping, verzocht hebben het woord der verlossing te willen brengen aan zijn onder ons wonende volksgenoten. Ik vergeet niet licht de vergadering van de kommissie der unie, waarin voor het eerst deze zaak, deze mens, dit plan aan de orde werd gesteld en hoe de broeders reageerden. Wij hopen dat br Parraga binnenkort mededelingen zal doen van het werk, dat hij verricht. Laten we bidden voor het werk, opdat velen, komend uit het donkere Spanje, daarheen mogen terugkeren met het woord des Heren in hun hart.
Er geschieden nog gedurig wonderen en tekenen. Men moet ze alleen maar zien. Dan zal de mond vervuld worden met lachen, de tong met gejuich. Prijst de Heer!

Huizinga

Aan rustige wateren

De prijs des heils

In Lukas 14 volgt onmiddellijk op de eis, die de Here Jezus ieder stelt, die zijn discipel wil worden (25-27), de tweelinggelijkenis van de man die een toren wil bouwen, en van een koning, die een andere koning slag wil gaan leveren.

Dat er verband bestaat tussen deze gelijkenis en de direkt vooraf gaande eis wordt algemeen aangenomen. Men ziet het verband echter zo, dat de vraag opkomt of zodoende aan de strekking van de gelijkenis recht gedaan wordt. Men hoort er nl. veelal een waarschuwing in tegen overijld handelen. Zou deze gelijkenis niet met 'n ander doel kunnen zijn uitgesproken en wel als 'n woord van bemoediging, als 'n handreiking om ons heen te helpen over de aarzelingen, die Jezus' Woord omtrent het volgen van Hem, in hen konden oproepen?

We geloven dat de Heer in deze gelijkenis, gelijk in meer andere gelijkenissen, zichzelf en de aard van Zijn werk tekent. Heel Jezus' werk en Woord was Zelfopenbaring. Het gaat in alles om Hém, dat we Hem zouden leren kennen en Hem zouden verstaan in zijn zelfovergave en Zijn eisen. Ter zelfrechtvaardiging sprak Hij b.v. de gelijkenissen van Lukas 15 en om vertrouwen in Hem te wekken, ook waar Hij de gehele overgave, het „al" van de mens, de boven alles domineerende binding aan Hem eist, tekende Hij de bouwer, die een toren wil oprichten en de koning, die ten strijde uittrekt. Als Hij deze Bouwer, deze Strijder wilde zijn, dan zou Hij de Redder kunnen zijn van hen, die Hem volgden. Maar Hij, die de waarde van het gezinsleven zo hoog schatte (Matth. 19 : 3-9), kon zich gemakkelijk indenken dat de vraag moest opkomen of Zijn minimum niet te hoog lag?

In de gelijkenis zegt Jezus nu, hoe Hij tot het stellen van deze eis gekomen is. Daaraan was overleg vooraf gegaan. In Zijn doop had Hij de opdracht gehoord en aanvaard om het Koninkrijk Gods te brengen en den zondaren te ontsluiten. Nu zeggen de evangeliën, dat Jezus niet als een blinde aan de arbeid ging, maar door de Geest gedreven, Zich afzonderde om te overwegen wát nodig zou zijn om Zijn opdracht te kunnen volbrengen en de vijand te kunnen verslaan. (Matth. 4 : 1-11). Voor Hij de eerste stap zette, moest Hij de weg, die Hij te gaan had, tot het einde overzien. Na rijp beraad en nauwkeurige berekening zag Hij de weg naar het Kruis voor zich liggen als de enige, waarlangs Hij de Schepper onzer zaligheid zou kunnen worden. Daarbij wees Hij de verzoekingen om een andere weg te gaan af, wees Hij allen, die van Hem hun zaligheid verwachten, de weg van het Kruis. In de veertig dagen ná zijn doop en vóór de aanvaarding van Zijn verlossende arbeid, heeft Hij zich neergezet en overlegd, de kosten berekend. De uitkomst was: het Kruis is de prijs. Vertrouwt mijn berekening en aanvaardt mijn eis. Matth. 16 : 23; Luk. 24 : 26.

Aan te nemen, dat Jezus de mensen zou hebben aangeraden te overleggen en te berekenen, wat het verwerven van het heil hun zou moeten kosten, veronderstelt dat de mens een zodanige zelfkennis en kennis van God heeft, die het Evangelie hem niet toekent. Mark. 10, 21 en 22, 26 en 27. Jezus heeft uitgerekend wat onze zaligheid zou moeten kosten. Hij gaf de prijs. Alle menselijke berekening faalt in deze zaak. Vertrouw Jezus' slotsom onvoorwaardelijk en uw leven wordt een som, die uitkomt.

Den Haag, J. Louw.

11e wereldcongres der B.W.A. te Miami, Florida, U.S.A.

MEER ZICHT OP DE WERELD

Op vrijdag 25 juni om half tien 's morgens begint het 11de wereldcongres van de Baptisten-Wereldalliantie. Na Londen (1955) en Rio de Janeiro (1960) is de beurt weer aan het land met de meeste baptisten en na Cleveland (1950) in het Noorden aan het Eriemeer is de beurt weer aan het Zuiden. Miami Beach is het oord van samenkomst. Volgens de reisgids is het er zomers erg warm en — naar verhouding — erg goedkoop. Van mooi weer kunnen de dertigduizend bezoekers verzekerd zijn, al kunnen juist in de zomer zware regens voorkomen. Maar op een temperatuur van tenminste 75 graden Fahrenheit kunnen ze in ieder geval rekenen en het is bepaald niet uitgesloten dat er nog een tiental graden bijkomt. De hotels, die in het hoogseizoen van december tot mei peperduur zijn, verlagen in juni de prijzen drastisch en men zegt dat ook dat één van de redenen is geweest waarom het B.W.A.-congres juist hier wordt gehouden. Een andere reden zal wel zijn dat Miami weinig te maken heeft met de rassenscheiding, zodat het congres wat de rassen betreft volledig geïntegreerd zal zijn. Dat is bepaald niet in elke grote stad in The Deep South mogelijk.

Geen beslissingen

Het is altijd een beetje moeilijk om de betekenis van een baptistencongres van te voren te beschrijven. Dat is ons verleden jaar gebleken toen we het europese congres in Amsterdam mochten ontvangen. Zo'n congres is nu eenmaal primair een gemeenschapsoefening en -beleving en dat hangt toch wel weer heel duidelijk samen met onze baptisten-aard. De gemeenschap is een zeer hoge waarde onder ons. Wij vinden het een feest onze geloofsgenoten te ontmoeten. Deze ervaring is niet beperkt tot ons eigen land maar wordt door ieder opgedaan die internationale baptistenontmoetingen meemaakt.

Het is geheel in overeenstemming daarmee dat het B.W.A.-congres geen representatief karakter draagt. Iedereen iedereen heeft stemrecht. Gevolg is natuurlijk dat er in de plenaire zittingen geen beslissingen vallen. De B.W.A. heeft eigenlijk ook niets te beslissen. Het congres kiest elke vijf jaren een president en een groot aantal vice-presidenten en, als het zo uitkomt, ook een secretaris. Natuurlijk zijn deze benoemingen in klein-comité voorbereid en geschieden bij acclamatie. Het kan ook moeilijk anders. Maar daarmee is de „macht" van de B.W.A. ook beschreven. Voor het overige kan zij alleen maar invloed hebben en dat is weer afhankelijk van de mate van overeenstemming die er op zo'n congres gevonden wordt.

Toch moet men de invloed van het komende congres in Miami Beach ook weer niet onderschatten. Er mogen dan geen beslissingen van wereldbetekenis vallen en de beleving van internationale geloofsgemeenschap moge misschien heel wat verschil van inzicht met de mantel der liefde bedekken, toch is het waarschijnlijk dat het congres met name in de Verenigde Staten wel opinievormend zal werken. De organisatoren hebben ook gepoogd het congres meer substantie te geven door de verschillende B.W.A.-studiecommissies elk een gedeelte van de plenaire zittingen te laten verzorgen, waardoor datgene wat er in deze commissies leeft ook onder de

aandacht van de dertigduizend congressisten komt. Eigenlijk zijn deze bijeenkomsten van het meeste belang om de betekenis van dit congres enigszins te peilen.

Godsdienstvrijheid en rechten van de mens

De vrijheid van geweten en godsdienst is een van de oudste gemeenschappelijke overtuigingen van alle baptisten. Op dit punt heeft de B.W.A. een schitterende staat van dienst. Wat mannen als wijlen *Rushbrooke* en *Lewis**), en de nu afgetreden adjunct-sekretaris *Rudén* op dit gebied hebben verricht is zeer veel. Maar het is een teken des tijds dat deze commissie niet alleen meer heet „Commissie voor de Godsdienstvrijheid", maar dat ook de rechten van de mens er bij zijn gekomen. Wel valt nog steeds het voornaamste accent op de godsdienstvrijheid, maar het is toch tekenend voor het veranderd klimaat dat *Gardner Taylor* en *Brooks Hays* in het kader van deze commissie spreken. Gardner Taylor is, zoals we onlangs in ons blad konden lezen, een negerpredikant uit New York en een vooraanstaand strijder voor de burgerrechten van de negers. Brooks Hays is nu hoogleraar in de politieke wetenschappen maar was voordien adviseur van wijlen Kennedy en Johnson. Hij werd indertijd niet herkozen als lid van het Congres vanwege zijn vooruitstrevende houding inzake de rassenkwestie. Men moet temidden van de zuidelijke baptisten over deze zaken met voorzichtigheid tewerk gaan. Wij zouden misschien graag gezien hebben dat Martin Luther King een van de sprekers was, maar ik kan mij voorstellen dat de organisatoren dit niet hebben aangedurfd; overigens weet ik niet of dit zo is. Misschien ligt het nog wel weer anders en kon of wilde King zelf niet.

Evangelisatie en zending

Van oudsher is dit ook een vast punt op het programma geweest. Bij het lezen van het programma valt ten aanzien van deze commissie op dat het aandeel van sprekers en medewerkers uit de z.g. zendingslanden groeiend is. Natuurlijk komen ook de grote zendingsbazen van de diverse zendingsgenootschappen op het toneel, maar daarnaast noteren we ook medewerkers uit *Maleisië, India, Nigeria, Kameroen, Ghana, Ecuador en Japan.*

Onze plaats in de wereld

Beide bovengenoemde commissies hebben te maken met onze verantwoordelijkheid in de wereld. Maar wat zij naar voren te brengen hebben is toch nog lang niet alles wat er ten aanzien van onze plaats in en verantwoordelijkheid voor de wereld aan de orde zal komen. Onze beweging is een wereldbeweging, die voor en achter de bekende gordijnen bestaat. Daarom zal er ook gesproken worden over onderwerpen als wereldvrede en wereldbroederschap. Ook zal de bekende amerikaanse politicus *Harold E. Stassen* spreken over *„Vrede met vrijheid en gerechtigheid"*. Natuurlijk zegt de enkele aankondiging van deze onderwerpen niet, dat er nieuwe inzichten gelanceerd zullen worden maar het feit, dat deze dingen nu nadrukkelijk aan de orde komen is veelzeggend.
Van niet minder betekenis is, dat voor het eerst de secularisatie en de wereldgodsdiensten ernstig genomen zullen worden. Twee keer zal een forumgesprek hieraan worden gewijd. De eerste keer is het thema *„Getuigen van de waarheid in een geseculariseerde samenleving"* en in dit forum zitten mensen uit verschillende communistische landen, al ontbreken de westerse deelnemers - terecht - niet, want secularisatie is ook in het westen nu bepaald niet onbekend. De tweede keer is het thema *„Getuigen van de waarheid temidden van andere wereldgodsdiensten"* en in dat forum vinden we iemand uit Hong Kong en uit Libanon. De overige zijn zendingsmensen uit Engeland en de Verenigde Staten.

De theologie en de oecumene

Tenslotte de theologie. De B.W.A. is een *Commission on Baptist Doctrine* rijk. Deze commissie houdt zich bezig met de geloofsleer. In de practijk betekent dit dat zij spreekt en studeert over de doop en de gemeente en het blijkt dat dan de overige onderwerpen vanzelf aan de orde komen. Dat deze commissie nu ook voor het voetlicht treedt is wel iets nieuws en wijst op een groeiende belangstelling voor de theologie; hetgeen onder baptisten niet vaak voorkomt.
In de plenaire zitting die door deze commissie wordt verzorgd komen de onderwerpen *„Doop en evangelie"* en *„Doop en geloof"* aan de orde. Het gaat niet meer over de oude controverse kinderdoop of doop op belijdenis, maar het gaat om de relatie waarin de doop staat tot Christus, en daarmee komen we terecht bij veel centralere vragen. In de vergaderingen van de commissie wordt hierop verder ingegaan. Zo zal *dr Beasley Murray* uit Londen spreken over *„Baptistengemeenten en de doop van andere kerken"* en dit probleem zal worden toegelicht vanuit de concrete vragen op dit punt bij de eenheidsbesprekingen op Ceylon. Het is eigenlijk alleen in deze vergaderingen, dat de oecumene ter sprake komt en dat is nog maar indirect. Het is bekend dat de baptisten op dit punt zeer verdeeld zijn. Slechts een minderheid is aangesloten bij de Wereldraad. In 1947 is er in Kopenhagen over gesproken en toen bleek reeds dat er grote verschillen van inzicht lagen. Die liggen er eigenlijk nog. De toetreding van de Orthodoxe kerken en de toenadering tot de roomskatholieke kerk hebben het niet gemakkelijker gemaakt. Naarmate de Wereldraad meer kerkelijk denkt op het stuk van de eenheid worden de reserves van de afzijdige baptisten-unies groter. Tenslotte is de band tussen de eigen ge-

NADER BEZIEN

We vragen maar

Verleden week stond voor de amsterdamse rechtbank de hoofdredakteur terecht van het - nogal beruchte - studentenweekblad „Propria Cures" (hetgeen vrijelijk vertaald zoiets als „bizondere speldeprikken" kan betekenen). Volgens ons dagblad kwam de tenlastelegging neer op „smalende godslastering, kwetsend voor de godsdienstige gevoelens van hen, die een andere opvatting t.a.v. de godsdienst hebben als verdachte". Deze godslastering betrof een artikel in het studentenblad, waarin in de vorm van 'n reportage het bijbelverhaal van de kruisiging werd weergegeven en enkele „bijbelfiguren als J. van Nazareth, M. Magdalena en J. Iskarioth werden geïnterviewd of sprekende ten tonele gevoerd". De Officier van Justitie eiste een voorwaardelijke gevangenisstraf van een maand (met een proeftijd van drie jaar) en een boete van tweehonderd gulden; de uitspraak is op 23 juni a.s.

Op de zaak zelf willen we hier niet ingaan. We stellen slechts vast, dat het de laatste tijd meer en meer een soort mode schijnt te worden („Zo is het..." en „Lurelei"!) om in het openbaar aanvallen te richten op en zich smalend, soms zelfs lasterlijk uit te laten over de ‚christelijke godsdienst'. We kunnen deze mode beslist niet waarderen - integendeel, we achten die smakeloos en ondemokratisch - maar delen nochtans ook niet zonder meer in de verontwaardiging van het christelijke volksdeel jegens deze (doorgaans jonge) lieden, die zich waarschijnlijk de avant-garde van onze samenleving wanen.

Het is vooral één vraag - er zijn er meer - die ons ten aanzien van dit verschijnsel bezig houdt:

In deze dagen na pinksteren is in kerken en gezinnen nogal eens het bijbelboek Handelingen der Apostelen gelezen en in het bizonder dat gedeelte waarin genoteerd staat: „En zij (de gelovigen) loofden God en stonden in de gunst bij het gehele volk" (Hand 2 : 47).

Nu weten we wel, dat de volksgunst ook een bedenkelijke en zelfs kwalijke zaak voor de kerk en het kerkvolk kan zijn: Het evangelie dat door de kerk gepredikt dient te worden heeft beslist geen applaus en vanzelfsprekende instemming ten gevolge. Het is als Woord des kruises een dwaasheid en een ergernis. Onze vraag nu is, of het wel werkelijk déze ergenis aan het Woord des kruises is waaraan de „mens-van-vandaag" zich stoot.

We dachten, dat het een uitermate belangrijke zaak zou zijn wanneer we ons - vóór onze verontwaardiging over de tegenwoordige beschimping van het christendom nog hoger oplaait - gingen afvragen hoe het toch wel komt, dat we als christenen niet in de gunst bij het gehele volk staan... Moet de oorzaak misschien ook gezocht worden in de beslist geen respekt afdwingende wijze waarop we als kerkmensen soms om die volksgunst bedelen, door - bijvoorbeeld - gewild modern te doen?

Of is het uit teleurstelling in een kerk, die bij lange na niet zijn pretenties waar maakt en zich er zelfs niet eens voor schaamt, waardoor de kerkmensen met hun godsdienstige voorstellingen en gevoelens bij een bepaalde groep tot voorwerp van bespotting zijn geworden?

We vragen maar. *v. D.*

meenten niet eens zo vast als in de oecumene tussen de kerken voor noodzakelijk wordt gehouden. Ons „kerkverband" is in wezen helemaal geen kerkverband maar een federatief samengaan. Toch blijkt dat voortgaande theologische bezinning ons onvermijdelijk brengt bij de vragen waar alle christenen mee te maken hebben. Het is toch beslist een van de grote dingen van onze tijd dat aan de dag treedt dat wij geen christenen in isolement meer kunnen zijn. Dat kan politiek en sociaal gezien niet meer. Het kan ook theologisch en geestelijk gezien niet meer. Dit besef lijkt in veel van wat in Miami Beach op het programma staat te zullen doorklinken.

J. Reiling.

---

*) De ook in Nederland niet onbekende dr Lewis is juist dezer dagen op 88-jarige leeftijd in Amerika overleden. E. R.

Zuidelijke baptisten hielden Algemene Vergadering

Van 1 tot en met 4 juni jl. hield de grootste baptistengemeenschap ter wereld, de Southern Baptist Convention - ongeveer 10.600.000 leden - zijn jaarlijkse Algemene Vergadering. De zittingen van deze vergadering, bijgewoond door een rekord aantal afgevaardigden (meer dan 15.000) werden gehouden te Dallas, Texas. Enkele beslissingen van deze vergadering waren:

★ De konventie aanvaardde met een meerderheid van ruim twee derde o.a. een rapport van de Christian Life Commission, waarin op indringende wijze uitdrukking wordt gegeven aan de verwachting, dat de zuidelijke amerikaanse baptisten in de nabije toekomst een aktievere rol zullen gaan spelen in de strijd voor rassengelijkheid. De verklaring zegt o.a.: „Wetten kunnen deuren openen, maar slechts de liefde van Christus leert ons hen lief te hebben die door deze deuren tot ons komen. We zijn er van overtuigd, dat het Nieuwe Testament veel meer van ons eist dan de Wet op de Burgerrechten...."

★ Hoewel de vergadering verleden jaar nog niet bereid bleek deel te nemen aan een alle amerikaanse baptistenkonventies omvattende North American Baptist Organization (naar 't voorbeeld van o.a. de Europese Baptisten-Federatie) behaalde een desbetreffend voorstel op de konventie-vergadering van dit jaar een overweldigende meerderheid.

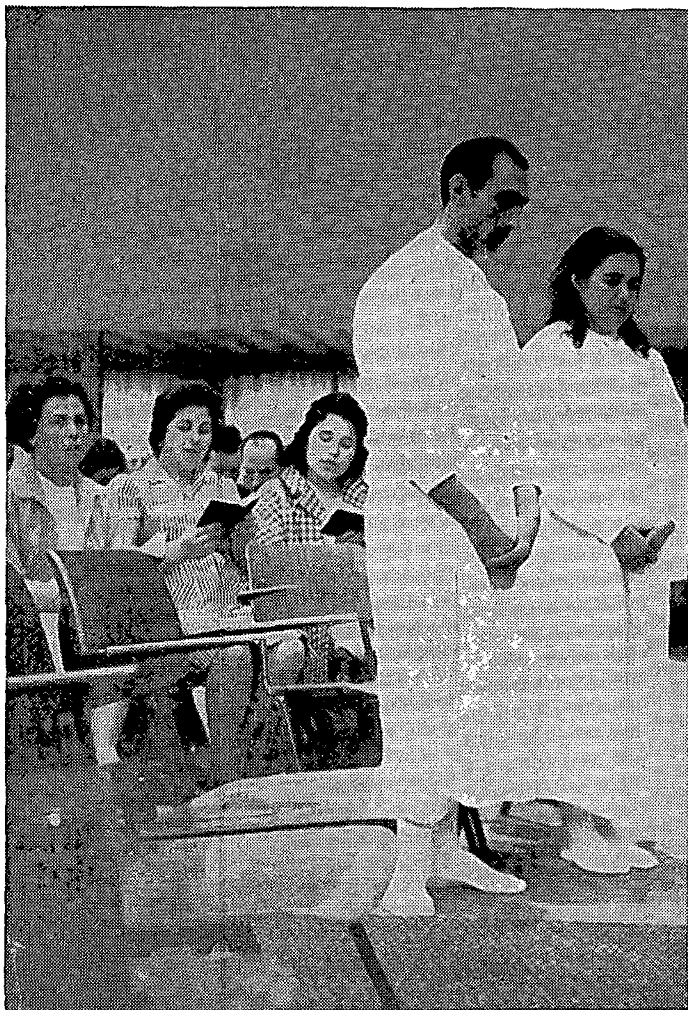
★ Een voorstel om namens de Southern Baptist Convention een waarnemer te zenden naar de slotzitting van het vatikaanse koncilie, dat in september a.s. weer bijeen zal komen, werd verworpen.

★ De begroting voor het komende jaar die 'n totaal-bedrag van $ 21.800.000 aanwijst, werd aanvaard.

★ De konventie zal in 1966 bijeenkomen in Detroit, Michigan. Reeds uit deze keus blijkt, dat de konventie - hoewel de naam dit doet veronderstellen - niet slechts de zuidelijke staten als werkgebied heeft maar ook de noordelijke staten van USA.

De radio en het BWA kongres

De NCRV zal in de komende dagen verschillende malen aandacht schenken aan het kongres van de Baptist World Alliance, dat 25-30 juni a.s. te Miami Beach, Florida, USA, wordt gehouden. In elk geval zal het kongres in de aether zijn op vrijdagavond 25 juni in de rubriek Wijd als de wereld (10.40-11.00 uur) en op woensdagavond 30 juni 9.30-9.45 uur, terwijl het bovendien niet uitgesloten is dat ook in de rubriek Radiokrant enkele keren aandacht aan het kongres zal worden geschonken.

Spaanse doopdienst in Enschede

Onze spaanse evangelist te Enschede, br José Párraga stuurde ons het hier volgende verslag. Aan de stijl van dit berichtje hebben we zo goed als niets veranderd zodat ook onze lezers zich kunnen overtuigen van de direktheid waarmee het evangelie door onze broeder en zijn mensen wordt beleefd. E. R.

De doopdienst vond plaats 27 mei om drie uur. Manuel Zayas en zijn vrouw kwamen tot bekering in Enschede. Als meisje ging zijn vrouw een paar maanden naar de kerk van Tarassa, maar toen de fabrikant hoorde, dat zij naar de protestantse kerk ging wilde hij haar geen werk meer geven. Toen werd zij bang en ging niet meer naar de kerk. De fabrikant betaalde vijftien dagen van „geestelijke oefeningen" („Ejercicios espirituales"). Daar zijn de vrouwen vijftien dagen in een soort klooster, waar ze geen woord kunnen spreken, met niemand; zij moesten of moeten daar alleen vier of vijf preken per dag beluisteren en veel geestelijke boeken lezen en gebeden lezen. (Deze gewoonte is in Spanje nu mode, niet alleen voor vrouwen, maar ook voor mannen; de R.K.-kerk betaalt graag aan iedereen die daar wil gaan, vooral als zij in aanraking zijn gekomen met de protestanten). Zij kwam zo moe van de „geestelijke oefeningen" terug, dat ze nooit meer naar de kerk wilde gaan. Zij zei: Goed, ik kan niet meer naar de protestantse kerk gaan, dan zal ik ook nooit naar de Rooms Katholieke Kerk gaan. Toen ik naar Nederland kwam, kwam ook haar man, in dezelfde bus. En toen ik in Enschede kwam wilden zij allebei graag 'n bijbel hebben en ook naar onze kerkdiensten komen. Zo zijn ze hier tot de Heer gekomen. Zij hebben twee kinderen, een meisje van zeven en een jongen van vijf.
Toen zij naar Nederland kwamen brachten ze een paar crucifixen en een beeld van Maria, de patrones van de stad van haar man, mee. Nu zijn deze drie beelden bij mij thuis, in een kast. Zij wilden ze verbranden, maar ik zei tegen hen: Nee, ik zal ze bewaren om een kollektie te maken; als we nog meer zullen hebben, dan zullen we ze verbranden.
Uw broeder in Christus,

José Párraga.

Ned. deelname aan BWA kongres

Onder de tienduizenden baptisten uit heel de wereld, die 25-30 juni a.s. zullen deelnemen aan het wereldkongres van de Baptist World Alliance - de meesten van hen zullen stellig uit de Verenigde Staten komen - bevinden zich enkele nederlandse deelnemers, te weten:
mevrouw G. K. Huizinga-Schneider (Hengelo-O.); ds J. Broertjes (Den Dolder); drs J. Reiling (Bilthoven) en ds M. G. Boeschoten (Bunnik).
We wensen de nederlandse delegatie een goede reis en een inspirerende ontmoeting in Miami Beach!

Landdag in het Noorden wordt een traditie

Het weer op de eerste en de weersverwachting voor de tweede pinksterdag lokten beslist niet tot een bezoek aan de landdag te Zuidlaren (eigenlijk: te Schipborg).
Een stromende regen in de vroege ochtend van de tweede pinksterdag stelde enkele broeders van de voorbereidingskommisie voor de vraag: de landdag tóch te Zuidlaren houden óf verplaatsen naar de Meeuwerderwegkerk te Groningen-zuid.
Het besluit om naar Zuidlaren te tijgen is er een van geloof en vertrouwen geweest; de Heer heeft het bizonder wel gemaakt.
Per bus, auto, scooter, brommer en fiets kwamen de broeders en zusters uit Groningen-Noord, Groningen-Zuid, Delfzijl, Muntendam, Veendam, Stadskanaal, Nieuwe Pekela, Hoogezand-Foxhol, Winschoten en zelfs Assen naar de landdag gestroomd, terwijl een aarzelend zonnetje door de grauwe wolken brak.
Het is de gehele dag droog gebleven; het weer was bij uitstek geschikt voor de landdag, allengs deed de zon zijn best en schonk aan het geheel een feestelijke tint.
Ds H. P. de Boer van Delfzijl, die alle voorbesprekingen had geleid en een groot aandeel heeft gehad in de voorbereiding was helaas wegens ziekte verhinderd de landdag te leiden. In *ds J. Bouritius* van Hoogezand hebben we een goede vervanger gehad, die met zijn begroetingswoord de aanwezigen meteen in de juiste stemming bracht.
Of het kwam door de verbondenheid, die de broeders en zusters uit de verschillende gemeenten tentoonspreidden of door het enthousiasme, waarmee de vele medewerkers hun programmapunten afwerkten, een ding is zeker: de landdag is een manifestatie van gemeenschapszin geworden. Zowel *ds J. A. Brandsma* van Groningen-Zuid in zijn openingswoord als *ds H. J. Stukker* van Stadskanaal in zijn sluitingswoord gewaagden van deze gemeenschapszin; beiden attendeerden erop, dat we als blijde kinderen-van-God door het leven mogen gaan en dat wij deze blijheid in de wereld mogen manifesteren.
Het Chr. Muziekgezelschap *Elad* van Muntendam heeft door zijn begeleiding van de samenzang en door zijn koncert blijk gegeven tot een hoge klasse te behoren.
De *Wiba-band* van Winschoten is samengesteld uit een aantal enthousiaste jongelui, die op serieuze en frisse wijze op eigen manier het evangelie willen brengen.
De zang van de verschillende koren uit de gemeenten tezamen o.l.v. br *J. P. Olijslager* van Alteveer (Gr) was verrassend goed. De vijf liederen, die de koren individueel ingestudeerd hadden en op deze landdag voor het eerst samen zongen werden zuiver gezongen.
Wat te vermelden van de spelen voor de verschillende leeftijdsgroepen? *Ds A. Kik* had voor zijn groep het spel „Een tegen Allen" ontworpen. De brs *J. Bok* van Stadskanaal en *W. Meijwes* van Hoogezand hielden de jeugd van 6-16 jaar plezierig bezig. Het was een vrolijk gedoe: een jongen kon je horen vragen aan een broeder of zijn voornaam misschien Jan was en of hij dan wel even mee wilde gaan. De arme broeder had hier echter weinig gelegenheid toe omdat hij druk bezig was een zuster op te zoeken, die hetzelfde nummer opgespeld had, dat hij in zijn hand had. Hij had tot taak deze zuster voor te geleiden aan *zr L. Speelman-Kruit* en *br K. Speelman* van Stadskanaal, die dit spel leidden.
De kleuters werden door de zusters *E. Bakker* en *T. Pleijzier* van Delfzijl tot hun volle tevredenheid beziggehouden.
Op een gegeven moment was het terrein vol met zoekenden, opdrachten uitvoerende jongelui en ouderen en op lollies zuigende kleuters. De vrolijkheid en de kwinkslagen waren niet van de lucht, we zagen zelfs buitenstaanders (het terrein is een open rekreatiegebied) aan

de spelen meedoen, doch dit werd vanzelfsprekend gevonden.
Zr L. Speelman-Kruit haalde uit een grote tas allerlei artikelen, waarvan aan de aanwezigen gevraagd werd of men deze ook bij zich had. De artikelen varieërden van een luier tot een pyama. Alles bleek door de broeders en zusters naar de landdag mee gesleept te zijn. Op het gebied van cosmetica bleken de stad-Groningers de kroon te spannen (zijn ze daar zo wuft?).
Aan dit spel voor allen was een wisselbeker voor de gemeente met het grootste aantal punten verbonden. Met enige trots mogen we vermelden, dat Groningen-Zuid deze wisselbeker een jaar mag behouden. De beker is een prachtige porceleinen vaas, waarin de koster elke zondag een bos bloemen mag rangschikken en in de kerk een plaatsje geven.
Jongelui uit de gemeente Hoogezand voerden het door ds J. Bouritius geschreven en geregisseerde openluchtspel „De Ontmoeting" op. Dit stuk hield het midden van een musical en een toneelspel; was vrolijk en luchtig en eindigde in een boodschap. We hebben wel begaafde broeders en ook voorgangers in onze baptistenkringen.
U zult misschien aan dit verslag wel een teveel aan enthousiasme toeschrijven; het is echter de juiste weergave van deze landdag. Enkele goed-tellende-kunnende broeders beweerden, dat er zo'n 1.000 à 1.200 personen de landdag bezochten.
Onder de bezoekers waren ook enkele buitenlanders: een zuster uit New York en een voorganger uit Wermelskirchen (Dld) en als u Friesland ook als buitenland rekent: enkele broeders en zusters uit Sneek waren ook aanwezig.
We mogen op een gezegende dag terugzien, waar ernst en luim elkaar afwisselden en waarvan ieder voldaan weer huiswaarts ging.
Deze eerste* landdag onder auspiciën van de Veenkoloniale- en van de Noordelijke Bond is een geslaagd experiment geweest en we hopen er een traditie van te maken.
Daarom, broeders en zusters, tot ziens op de volgende landdag op tweede pinksterdag van het volgende jaar.
Gr. P. S.

---

* *De verslaggever sta ons een kleine korrektie toe: reeds in de dertiger jaren - en ook nog enkele keren ná de oorlog - werden er in deze noordelijke gewesten landdagen gehouden. IPL heette het toen! Overigens: we hopen mét P. S. dat het (opnieuw) een traditie wordt.* E. R.

„Vinkenhof" in vier maanden geen seminarium

Zesentwintig mei jl. was een twintigtal mensen er getuige van, hoe De Vinkenhof voor de vier zomermaanden zijn theologische pretenties liet varen, en tijdelijk van seminarium in vakantiecentrum veranderde.
Docenten, leden van de commissie voor opleiding, predikant-direkteur, keukenstaf en studenten hebben deze jaarlijkse gedaantewisseling van De Vinkenhof ieder op hun eigen wijze beleefd.
Eerstgenoemden waarschijnlijk min of meer als toeschouwers: zij wonen niet op De Vinkenhof en waren die dag voornamelijk betrokken bij de overgangsexamens en de officiële sluiting van het studiejaar. Predikant-direkteur, keukenstaf en studenten echter, hebben als vinkenhofbewoners deze metamorphose gezien als een (kleine) ingreep in hun persoonlijke leven. Als studenten hebben we deze tijdelijke verandering wel het meest toegespitst beleefd in de ombouw van onze eigen kamers. Toen we onze boeken hadden opgeruimd, de schrijftafels van onze kamers hadden gesleept, en de vrijgekomen ruimte met bedden hadden opgevuld, was De Vinkenhof voor ons geen seminarium meer. De muren van wat acht maanden lang onze kamers waren geweest waren nog dezelfde, maar het was of ze verraad pleegden: Zodra ze waren gaan dienen om vakantiegangers huisvesting te verlenen, leek het of ze ons niet meer wilden kennen. We voelden ons vreemden in eigen huis. Om in termen van gedaantewisseling te blijven spreken. We hadden het gevoel, dat De Vinkenhof mèt zijn theologisch gezicht ook ons tot eind september had laten vallen.
De officiële sluiting van het studiejaar vond 's middags plaats, na een gezamenlijke maaltijd van alle vinkenhofbewoners met de meeste docenten en enkele leden van de commissie voor de opleiding. De diverse toespraken en toespraakjes, die bij deze gelegenheid werden gehouden, hadden alle dezelfde ondertoon van dankbaarheid. Dankbaarheid voor de regelmatige voortgang van het onderwijs, voor de uitstekende verzorging, voor de bereidheid van de gemeenten om zich geestelijk en financieel achter de opleiding te plaatsen. Bovenal dankbaarheid jegens de Heer, Die het werk op het seminarium het afgelopen jaar heeft willen begeleiden met blijken van Zijn liefde en trouw.
Voor twee studenten betekende 26 mei een definitief afscheid van het seminarium. Br A. v. d. Beek heeft zich na beeindiging van zijn studie beroepbaar laten stellen, en br A. Schlüter is naar Utrecht verhuisd in verband met zijn voortgezette studie aan de universiteit daar ter plaatse.
Het ligt voor de hand, om je na een juist volbracht studiejaar af te vragen wat dat jaar voor je betekend heeft, en wat de winst is die je er mee gedaan hebt.
Dit laatste is echter bizonder moeilijk aan te geven. Je kunt de diverse vakken noemen waarin je kollege gelopen hebt, of het aantal boeken dat je bestudeerd hebt, maar daarmee heb je jezelf nog geen antwoord gegeven op de gestelde vraag. Ook het aantal tentamens waar je 't afgelopen jaar voor geslaagd bent, is geen maat voor de winst die je met dat jaar gedaan hebt. Theologie studeren is immers meer dan het vergroten van verstandelijke kennis over zaken die te maken hebben met bijbel en christendom. De theologische studie moet vooral een vormende invloed hebben op je geloofsleven. De Heilige Geest wil gebruik maken van de studie om je te vormen tot een mens die bruikbaar is in de dienst, waartoe je je door de Heer geroepen weet. Het is deze geestelijke vorming, die de eigenlijke winst moet uitmaken van een jaar studie aan het seminarium.
Hoe groot deze winst is geweest, zullen we als studenten slechts in de praktijk van het werk bij benadering kunnen peilen. Misschien pas over enkele jaren, wanneer we geheel in het werk des Heren zullen staan. Maar wellicht ook reeds deze zomer, wanneer we gedurende enkele maanden praktijk ervaring hopen op te doen in diverse gemeenten.

O. de Vries,
sekretaris N.B.S.S.G. „John Smyth".

Tabithanieuws

Wij kunnen u enkele belangrijke zaken ter kennis brengen.
In de eerste plaats delen wij onze gemeenten mede, dat zr A. Luyten, besturend-zuster van ons verpleeghuis te Scheveningen, om redenen van persoonlijke aard met ingang van 1 september a.s. ontslag uit haar funktie van besturend-zuster gevraagd heeft. Het bestuur heeft node aan dit verzoek voldaan. Voor zuster Luyten betekent dit, dat zij per 1 september ook uittreedt uit de diaconessengemeenschap.

Verblijdend is, dat wij reeds nu - nog niet een maand na de ontslagaanvrage van zr Luyten - kunnen berichten, dat zr G. ter Braak, op het ogenblik hoofdverpleegster en waarnemend adjunct-directrice van het Dr Borst-huis te Hengelo (O), zich bereid verklaard heeft met ingang van 1 oktober a.s. de leiding van ons verpleeghuis op zich te nemen. Zr Ter Braak heeft in het Dr Borst-huis, dat verpleeghuis voor chronische zieken en tevens reactiveringscentrum is, na een ruime verpleegstersopleiding elders, de ervaring opgedaan, die zij ook en juist in ons tehuis nodig zal blijken te hebben. Zr Ter Braak stamt uit een welbekend baptisten-geslacht te Hengelo. Indien alle kinderen van vader en moeder Ter Braak, met hun mannen resp. vrouwen, aanwezig zouden zijn, zouden er twee predikanten zitten, nl. ds G. Vegter en ds H. van der Werf, alsmede een zendeling, nl. ds J. ter Braak, momenteel in Sona Bata, Congo!

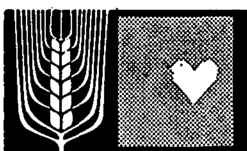
Wij wensen reeds nu gaarne zr Ter Braak Gods rijke zegen toe bij de voorbereidingen op haar nieuwe werk.

H. Ploeger, wnd. sekr.

Berichten uit Miami Beach

Evenals in 1960 toen het wereldkongres der BWA in Rio de Janeiro, Brazilië werd gehouden hopen we ook dit jaar onze lezers uitvoerig te kunnen berichten over het baptisten-wereldkongres, dat 25-30 juni a.s. te Miami Beach, Florida, USA, zal worden gehouden.

Brood voor het hart

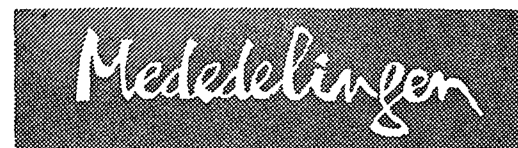
De opbrengst van de op zondag 2 mei in de meeste nederlandse protestantse kerken gehouden kollekte voor de interkerkelijke lektuur-aktie Brood voor het hart bedroeg op woensdag 9 juni jl. ruim *f* 1.126.000 (rechtstreeks ontvangen giften inbegrepen). Hiermee is de bijdrage van ongeveer 1900 plaatselijke kerken en gemeenten bekend; op het centraaladres te Amsterdam verwacht men nog de bijdragen van ongeveer 400 kerken en gemeenten.

Noors baptisten-zendingsechtpaar in Kongo gered

Het persbureau Associated Press bericht, dat het baptisten-zendingsechtpaar ds en mevrouw Johannes Holte, na 8 maanden door de rebellen in Kongo vastgehouden te zijn geweest, dezer dagen door regeringstroepen werd gered en veilig in Leopoldstad is aangekomen.
Het echtpaar Holte dat reeds 30 jaar in Noord-Kongo werkzaam was diende op een zendingspost van de noorse baptisten in de stad Bili. De Simba's (rebellen) maakten in dit distrikt vele slachtoffers.

Eervolle invitatie voor ds J. Reiling

Onze mede-redakteur, drs J. Reiling zal D.V. na het BWA-kongres, dat 25-30 juni te Miami Beach, Florida USA gehouden wordt, vier weken als gastdocent meewerken aan de ‚Summerschool' van het seminarium der zuidelijke amerikaanse baptisten te Louisville.
Aan dit grootste baptisten-seminarium is o.a. dr Dale Moody, hoogleraar in de systematische theologie verbonden, die nog zeer onlangs op uitnodiging van de Wereldraad van Kerken deelnam aan een konferentie welke op het Oecumenisch Instituut te Bossey bij Genève werd gehouden.
Het ligt in de bedoeling, dat drs Reiling colleges zal geven over het onderwerp De Heilige Geest.

Het adres van br W. Balsters is thans Friesestraatweg 382 te Groningen, tel. 28002.

Beroepingswerk

Beroepen: te Scheveningen (in samenwerking met de Stichting „Tabitha"), H. Ploeger te Zandbulten/Dokkum.

De geref. kerken in Nederland

Weer verscheen het jaarboek ten dienste van de Gereformeerde kerken in Nederland. Deze achtenveertigste jaargang bevat weer zeer veel gegevens, waarvan de statistische een beeld geven van de groei.
Volgens de laatste cijfers zijn er 844 kerken met 1078 dienstdoende predikanten. Er zijn verder nog 250 vakatures. Het zielental is sedert een jaar met ruim 12.000 gestegen tot nu 821.271, waarvan 436.559 belijdende leden der kerken zijn. Een 22-tal predikanten is niet aan een bepaalde gemeente verbonden maar werkt in algemene dienst, terwijl er 5 buiten vaste bediening zijn.
Uitvoerig zijn de in dit jaarboek vermelde cijfers over 1963. Daar zijn gespecificeerde overzichten van het aantal belijdende en doopleden, over doopsbedieningen, huwelijken en huwelijksbevestigingen en over de financiën. Een tabel vermeldt ook de aantallen personen (belijdende leden en doopleden afzonderlijk) die in de loop van 1963 werden toegelaten tot, resp. zich onttrokken aan de gemeenschap der kerk. Hieruit blijkt, dat de overgang naar de gereformeerde kerken in de meeste gevallen groter was dan de onttrekking. Zo zijn te noemen:

aantal toegelatenen uit		aantal onttrokkenen naar
411	Ger. kerken onderh. art. 31	147
1567	Ned. Herv. kerk	1360
91	Geref. Gemeenten	40
336	Chr. geref. kerk	171
126	Rooms-katholieke kerk	77
31	(Evang.) Lutherse kerken	12
712	geen kerk	527

Daarentegen heeft naar enige andere groepen een groter aantal de gereformeerde kerken verlaten dan dat daaruit overkwam. Weer enkele cijfers:

aantal toegelatenen uit		aantal onttrokkenen naar
18	*Baptisten*	*20*
29	Vrije Evangelische gem.	42
1	Pinkstergemeenten	20
1	Leger des Heils	16
—	Jehova Getuigen	15
—	Volle Evangelie Gemeente	13

Wat tenslotte de financiën betreft: voor de verschillende doeleinden tezamen kwam in 1963 bijna vijf miljoen gulden méér binnen dan in 1962. Het eindcijfer van dat overzicht is f 51.217.517. Hiervan bedroegen de inkomsten der kerken (vaste bijdragen enz.) f 37.879.593, van de diaconie f 8.518.516, van de zending f 3.339.900 en voor de plaatselijke evangelisatie f 1.419.508. Voor de Geref. kerken, die eind 1963 ruim 800.000 zielen telden geven deze cijfers wel een beeld van de grote offervaardigheid.

Vreugde - louter vreugde.

Ons tweetal is een drietal geworden met de komst van

JACOB ADREANUS MARIJN

Wij noemen hem André

CORRY VAN DER MEI-HEYNEN
COR VAN DER MEI

Vinkeveen, 8 juni 1965
Kievitslaan 51.

D.V. op 20 juni a.s. hopen onze geliefde ouders en grootouders

S. VEERSMA
en
P. VEERSMA-BAKKER

de dag te herdenken dat zij 35 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen

Lemmer, juni 1965
Willem Barendszstraat 14.

---

25 juni 1965 81e jaargang Nr 3788

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Met wie vieren wij het avondmaal?

U weet dat we enige jaren geleden een kerkje - 't Venster - bouwden in een nieuw stadsdeel. Er is voorzover mij bekend geen boek van gehouden hoeveel bezoekers de diensten bijwoonden, maar ik zal er niet ver af zijn, wanneer ik zeg dat we in het begin in de morgendiensten tussen 25 en 30 mensen zagen en dat dat aantal nu is opgeklommen tot ongeveer 100. Gedeeltelijk is deze toeneming te danken aan het feit dat meer leden aan deze kant kwamen wonen, gedeeltelijk kunnen we dat terugvoeren op een groot aantal niet-baptisten, dat uit meerdere delen van de stad naar dit kerkje tijgt. Ik schat het op 40% in de voormiddagbijeenkomsten.

Daaronder zijn, die leden zijn van de hervormde of gereformeerde kerk, van de vrije evangelische gemeente en zelfs een enkele rooms-katholiek. Sommigen zijn nog steeds lid van hun kerk, terwijl enigen hun lidmaatschap beëindigden. Het doet ons leed niet te kunnen schrijven dat een groot percentage tot geen kerkgenootschap behoort of ooit daartoe behoorde. Wij hebben de weg tot hen en zij hebben de weg naar ons tot op heden niet gevonden. Hier ligt een zaak, waarover de evangelisatie-studiekommissie zich zou kunnen beraden en om met ons daarover te spreken in een grote bijeenkomst, bv. een algemene vergadering.
Nu wil het geval dat van deze regelmatig bij ons kerkende niet-baptisten - wel gelovigen, voorzover wij daarover kunnen oordelen - ons gevraagd hebben met ons het avondmaal te mogen vieren. Nu kunt u zeggen dat dat een zaak is, die men ter plaatse maar moet oplossen, en misschien moet zoiets ook wel allereerst plaatselijk overwogen worden, aan de andere kant heb ik de indruk, dat men in de gemeenten her en der wat zit met dezelfde kwestie. In enige gemeenten heeft men de knoop radikaal doorgehakt en mag iedere bezoeker het avondmaal meevieren, mits hij zijn geloof in de Here Jezus belijdt, bv. door, daar naar gevraagd, op te staan. In andere gemeenten houdt men vast aan de regel, dat alleen leden het avondmaal mee vieren. Daartussen zijn er dan nog gemeenten, waar incidenteel gelovigen uit andere kerken mee mogen aanzitten. Een algemene regel, die overal gehandhaafd wordt, is er niet. Ik zeg ook niet dat die er moet komen, maar er kan een oorzaak van verwarring liggen in dit verschillend gedrag.
Het eerste avondmaal werd door Jezus met Zijn discipelen gehouden. Daar waren de duizenden niet bij. Ook de honderden niet, ofschoon er wel enige honderden volgelingen waren. Ik herinner u aan Paulus' bericht dat de Heer na Zijn opstanding aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk verscheen. En Petrus had in een bijeenkomst vóór de pinksterdag ongeveer honderdtwintig personen bijelkaar. Maar daaruit kan men niet konkluderen dat men het avondmaal alleen met de leden der gemeente mag vieren. Jezus stelde deze dienst in op de rand van Zijn leven, toen Hij voor het laatst en in 't geheim samen was met deze groep mannen, die van het begin met Hem geweest was. In de Handelingen komen we het ‚broodbreken' tegen en dat geschiedde in diverse huizen, waar gelovigen samen kwamen. Dat waren uiteraard allemaal gedoopten, want men kende niet het verschijnsel dat iemand zou zeggen wel te geloven maar niet gedoopt te zijn of te willen worden. Doop en geloof, geloof en doop vielen samen als twee helften van een appel. Het een was zonder het ander ondenkbaar, onvolkomen. Het bestond eenvoudig niet.
Dit gezicht op het geloof dat zich zo, in de doop, uitdrukt en op de doop die van het herscheppend geloof getuigt, is verloren gegaan in vele kerken en velen, die nu wel van hun geloof spreken, weten niets van „hun doop" en missen daardoor een diepe en zinrijke zegen in hun geloofsleven. Sommigen van dezen komen in onze bijeenkomsten en ervaren de vreugde van de gemeenschap met elkaar en met de Heer. Zij zouden nu ook met ons bij het avondmaal willen aanzitten. Ze zijn, „in de lijn der geslachten", als kind gedoopt. En zij hebben een voor vele baptisten moeilijk te begrijpen eerbied voor die handeling. Het moge dan niet helemaal schriftuurlijk zijn, het kan toch ook niet helemaal zonder zin en waarde geweest zijn. In onze ogen zijn ze niet gedoopt, maar ze zijn het vaak wel in eigen ogen; al hebben zij begrip voor ons inzicht. „Maar ik kan me toch niet laten óverdopen?" Nu zet bij ons de strijd in tussen ons inzicht en, laten we zeggen, barmhartigheid. Indien zij in alle ernst en oprecht

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **God telt de leden niet, Hij weegt ze.**

(dr J. H. Rushbrooke, van 1928—1947 in dienst van BWA)

vasthouden aan die „doop", maar verder tonen thuis te zijn in het geloofs- en levensklimaat onzer gemeente, moeten wij dan staan op de doop of moeten wij, ziende op het feit, dat ze door opvoeding en onderwijs geen andere weg gekend hebben, dezen toelaten? Over de wijze waarop die toelating zou kunnen geschieden willen we nu niet spreken, ofschoon een toelating voor sommigen eerder aanvaardbaar zou worden, indien daaraan een „onderzoek" vooraf zou gaan.
Er zijn aan elk antwoord konsekwenties verbonden. Een neen kan even moeilijk en barmhartig zijn als een ja. Ik denk dat velen aarzelen een definitief neen te zeggen. Misschien is een absoluut neen al door de praktijk ingehaald; heeft het neen-zonder-meer het al in het verleden moeten afleggen tegen het feit, dat wel een enkele keer een „ongedoopte" mee aanzat? Verschillende redenen maakten toen een neen in feite onmogelijk.

Er is echter duidelijk ruimte tussen een noodgedwongen toelaten en een openlijk toestaan. Het laatste voert tot vele vragen: Ik hoor ze u stellen: kan dan een gelovige rooms-katholiek of een soldaat uit het Leger des Heils mee aanzitten? Kunnen wij dan ook, als gelovigen, naar de gereformeerde kerk gaan om daar het avondmaal te vieren? Kunnen onze kinderen, die gelovig geworden zijn - nog niet gedoopt: hoe kan dat? - kunnen onze kinderen, wanneer ze het verzoeken ook het avondmaal gebruiken?
Het leek mij goed om deze zaak eens aan u voor te leggen, opdat dat wat we doen of niet zullen doen, overwogen worde. Men moet niet star aan iets vasthouden met geen ander motief dan dat de vaderen het ook zo deden. Men moet evenmin zonder meer alles loslaten wat ons werd overgeleverd. Wij moeten met het Woord in de hand en geleid door de Geest in onze tijd de weg vinden, die tot eer is van God en tot zegen voor de mens naast ons.

Huizinga.

KEN UW VOORGANGERS

Ds E. J. Huizing

De eerste voorganger die we wat nader willen leren kennen is ds E. J. Huizing, sinds 7 oktober 1962 voorganger van de baptistengemeente te Hoogeveen.

Ds Huizing werd te Ter Apel geboren op 11 november 1929; hij wordt dit jaar dus 36 jaar. Zijn echtgenote is een telg uit het bekende baptistengeslacht van de Olijslagers uit Alteveer (Nieuwe Pekela, Gr.). Het echtpaar Huizing heeft twee kinderen: een meisje van 8 en een jongen van 7 jaar.
Na zijn schoolopleiding te Ter Apel en Stadskanaal — hij werkte na die tijd nog enkele jaren als bakkersbediende! — vertrok ds Huizing naar Londen om er aan het bekende Spurgeon's College zijn theologische vorming te ontvangen. Nadat hij in 1955 beroepbaar werd gesteld werd de toen 26-jarige kandidaat beroepen door de gemeente te Deventer. In zijn deventer periode werd o.a. onder zijn leiding de post Zutphen tot zelfstandige gemeente; ook werkte ds Huizing mee aan de totstandkoming van een jeugdgebouw voor de arbeid van de baptistengemeente.

Ds Huizing is o.a. voorzitter van de Interkelijke Evangelisatie Commissie in Hoogeveen. Ook in ons landelijke werk heeft hij een aktief aandeel: sekretaris van de werkgroep voor catechese, medewerker aan het kinderblad De Kindervriend en sinds dit voorjaar sekretaris van de ECU, de evangelisatiekommissie der unie. Ds Huizing fungeerde ook een periode als sekretaris van de broederschap van baptistenvoorgangers in Nederland.
In 1959 maakte ds Huizing als boordpredikant (van de Rijndam) een reis naar Amerika; in 1956 en 1961 nam hij deel aan de konferenties van zijn Alma Mater, Spurgeon's College te Londen.

Fotograferen en filmen vormen de hobbies van br Huizing; hij maakte indertijd een dia-serie over De Vinkenhof en de opleiding. Op het ogenblik is hij bezig een film te maken over de arbeid van de gemeente te Hoogeveen.

v. D.

gemeenteberichten

VERSLAGENHEID IN ASSEN

Assen - (G.M.) — De landdag van de veenkoloniale en de noordelijke bond, gehouden op tweede pinksterdag te Schipborg, waarvan u in het nummer van vorige week een uitgebreid verslag hebt kunnen lezen, werd ook door velen uit onze gemeente bezocht.
Ook onze broeders en zusters hadden er een goede dag.
Maar ook was er zorg over een zuster, die op weg naar deze landdag een ongeluk was overkomen bij Schipborg. Wij hoopten, dat het wat mocht zijn meegevallen.
Groot was de verslagenheid, toen wij 's middags bij thuiskomst moesten vernemen, dat onze zuster J. Venema-Oostingh op 45-jarige leeftijd door haar Heer was thuisgehaald.
Diep is ons medeleven met br Venema en de beide zoons, die op zo'n tragische wijze vrouw en moeder verloren.
Op zaterdag 12 juni jl. woonde bijna de gehele gemeente de begrafenis bij. De familie, gemeente en vele belangstellenden werd gewezen op de Goede Herder, aan wie ook onze zuster haar leven had toevertrouwd.
Op zondag 13 juni jl. mocht onze gemeente er getuige van zijn, dat twee bejaarde zusters hun Heer en Heiland volgden in de doop. Naast de droefheid waren wij dankbaar, dat deze beide zusters de weg van gehoorzaamheid waren gegaan.

ATTENTIE

Noteert u nu reeds, dat het jaarlijkse *evangelisatie-weekend* dit maal gehouden wordt op *16 en 17 oktober a.s.* We zullen weer te gast zijn bij de baptistengemeente in de goede stad Arnhem. Een rijk gevarieerd programma is in voorbereiding; nadere gegevens daarover zullen we u binnenkort verstrekken.
Iedere gemeente die haar taak in deze wereld serieus neemt en die oog heeft voor de vele vragen waarmee ze vandaag gekonfronteerd wordt, zal zich in Arnhem laten vertegenwoordigen.

KEN UW VOORGANGERS

Er is een tijd geweest — de ouden herinneren zich die tijd nog, dat onder ons iedereen bijna iedereen kende. En dat gold tenminste voor de voorgangers: zij waren bij allemaal bekend. We zijn nog geen grote gemeenschap, amper tienduizend baptisten in heel het land, maar vergeleken bij die goede (?) oude tijd is onze gemeenschap heel wat groter geworden. We hebben, pak weg, zo'n vijftig voorgangers. Kent u ze allemaal? Ja, misschien bij naam. Maar verder? Hoe zien ze er uit en hoe oud zijn ze, waar hebben ze gestudeerd, enne, zijn ze getrouwd en met wie . . .
We beginnen deze week met een (ongeregeld verschijnend) rubriekje, dat we de naam geven: Ken uw voorgangers. We beginnen deze rubriek niet omdat wij voorgangers zulke hoogst belangrijke personages vinden — misschien zijn ze dat soms wel eens — maar, en we vertellen dat graag, omdat een tijd geleden een van onze lezers ons iets schreef over de moeilijkheden die men ter plaatse had ten aanzien van het beroepingswerk: de raad van de betreffende gemeente noemde enkele namen van voorgangers, maar, zo was de reaktie van vele gemeenteleden op die vergadering, men kende die genoemde voorgangers eigenlijk niet . . .
Deze lezer nu suggereerde ons in zijn schrijven daar iets aan te doen. We brachten zijn schrijven ter sprake in de vergadering van onze redaktiekommissie, en zie hier het resultaat van dit overleg. E.R.

Aan rustige wateren

NIET VRAGEN, MAAR VOLGEN

Simon, zoon van Johannes, hebt gij mij waarlijk lief?
Joh. 21 : 19, 21 ,22

Dit was een ernstige vraag van de Here Jezus aan Simon Petrus. Deze discipel heeft met zijn mond beleden, dat hij Jezus Christus liefhad. Jezus plaatst Petrus nu voor de konsekwentie van zijn mond-belijdenis. Jezus vraagt, dat Petrus met de daad waar maakt, wat hij met zijn mond belijdt. Dit is een uitermate belangrijke zaak voor allen, die zich christen noemen. Wij kunnen met onze mond Jezus als Heer belijden. Maar wat ook en vooral gevraagd wordt door de Heer is, dat onze levensopenbaring van Christus getuigt.
Nadat Petrus uitgesproken had Jezus lief te hebben, klinkt de opdracht uit de mond des Heren: „Volg Mij!" Petrus moet niet meer eigen weg gaan, maar die weg, die Jezus hem wijst.
En hoe reageert Petrus?
Zegt Petrus: „Here Jezus gaat U maar voor, ik volg!"? Neen. Petrus kijkt om, kijkt om zich heen. Dat is niet goed. Hij moet alleen naar Jezus zien. Petrus richt zijn blik op Johannes. Petrus kijkt naar de ander, in plaats van Jezus' woord te gehoorzamen. Zo wordt de aandacht van de Here Jezus afgeleid. Jezus roept ons op Hem te volgen, roept ons op ons in te zetten voor Zijn Koninkrijk. Dan moeten wij ons hiervan niet laten afleiden door op de ander te zien of naar de ander te zien. Wij moeten gehoorzamen, gaan en doen de wil van de Heer. Petrus reageert op de oproep van Jezus met de vraag: „Here, maar wat zal met deze (hij bedoelt Johannes) gebeuren?" Petrus volgt niet, maar vraagt. Petrus wil meer weten, dan hij op dat ogenblik nodig heeft te weten. Wil hij zijn gehoorzaamheid aan de Heer laten afhangen van het antwoord, dat Jezus hem op deze vraag zal geven?
Petrus wil weten, wat de Heer met Johannes voor heeft. Maar Jezus maakt Petrus duidelijk, dat hij dat niet nodig heeft te weten. Jezus heeft met Johannes Zijn plan. Maar ook met Petrus. En voor Petrus is nodig positief te reageren op het plan Gods met zijn leven.
Wat maken wij ons soms ook van de opdracht van onze Heer af door allerlei vragen te stellen, die eigenlijk afleidingsmanoeuvres zijn.
„Heer, waarom roept U mij juist mij voor dat werk; hij (en u wijst met de vinger naar een ander) heeft meer tijd, meer gaven".
Jezus antwoordt op Petrus' vraag. Dat antwoord luidt: „Indien ik wil, dat hij blijft, totdat Ik kom, wat gaat het u aan?"
Vrij vertaald zegt Jezus dus: „Petrus jij hebt er niets mee te maken, wat ik met Johannes van plan ben". Zo op het eerste gehoor is het niet erg vriendelijk wat de Heer Jezus tot Petrus zegt. Maar Jezus wil Petrus op de rechte plaats brengen. Petrus moet straks als een apostel van Jezus heengaan met de boodschap van het Koninkrijk Gods. En de Heer wil hem mede door dit antwoord hierop voorbereiden. Petrus moet heengaan als apostel, alleen ziende op Jezus en de uitkomst van zijn werk rustig aan de Heer overlaten.
Onvruchtbare vragen en een verkeerde levenshouding zijn een hindernis in het werk des Heren. Daarom snijdt de Heer Petrus' onvruchtbare loot („Here, maar wat zal met deze gebeuren") af, opdat zijn geestelijke leven groeien en tot zegen kan zijn.
Had Jezus niet eenmaal tot Zijn discipelen gezegd:
„Blijft in Mij, gelijk ik in u. Evenals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet aan de wijnstok blijft, zo ook gij niet, indien gij in Mij niet blijft. Wie in mij blijft gelijk ik in hem, die draagt veel vrucht".
En dáárom gaat het Petrus. Dit geldt óók voor ons, die geroepen zijn Jezus te volgen, Zijn wil te doen, Zijn opdracht uit te voeren. Jezus wil uit ons leven wegdoen alles, wat dit zou kunnen verhinderen.
Mag Jezus dit in uw leven doen, „opdat uw leven waarlijk vruchtbaar zij?" Wij moeten geen mond-christenen zijn. Die zijn er te veel. Wij moeten iedere dag opnieuw voor Jezus gaan staan in deze levenshouding:

„Heer, neem mijn leven,
laat het toegewijd zijn
aan Uw eer!"

Volg mij, zegt Jezus.

Heer ik geef m'aan U volkomen
'k Leg mijn al hier voor U neer,
opdat Gij in mij zoudt **wonen,**
Met Uw Geest, o, Heer.

Al de liefde van mijn harte,
Zij U voortaan toegewijd,
'k Vrees geen moeite meer of smarte,
daar Gij met mij zijt.

Arnhem. *J. Bosma.*

Wat betekenen die letters B.W.A. eigenlijk ?

Geen wonder, dat velen - zelfs onder onze lezers - zich dezer dagen waarin ze de afkorting BWA nogal eens lezen afvragen: Wat betekenen deze letters eigenlijk? Het leek ons dienstig, en dat temeer waar vandaag - de dag waarop dit nummer van ons weekblad verschijnt - in Miami Beach, Florida (USA) het elfde wereldkongres der BWA begint (het kongres duurt tot en met 30 juni a.s.) iets meer van deze wereldorganisatie te vertellen. We maken daarbij gebruik van een foldertje, dat de BWA zelf ter gelegenheid van het kongres heeft uitgegeven. *v. D.*

Wat betekenen de letters BWA?

Het zijn de letters van Baptist World Alliance (baptisten-wereldalliantie).

Wat is de Baptist World Alliance?

De Baptist World Alliance is een vrijwillige en broederlijke associatie, welke zich ten doel stelt de onderlinge gemeenschap en de samenwerking onder de baptisten te bevorderen.

Wáár zijn baptisten?

Baptisten leven en getuigen in tenminste 120 landen.

Hoeveel baptisten zijn er?

De laatste opgave toont aan, dat er 25.848.787 leden van baptistengemeenten zijn in de gehele wereld.

Wat is de oorsprong van het baptisme?

Baptisten trachten het geloof en de praktijken van de nieuwtestamentische gemeente te belichamen. De eerste baptistengemeente van de nieuwe tijd werd in 1609 in Amsterdam, Nederland, geïnstitueerd door een groep engelse separatisten (afgescheidenen) die hun land door geloofsvervolging moesten ontvluchten. Hun geloof werd van land tot land uitgedragen door evangelisten of door immigrerende gelovigen. In enkele landen (ook in Nederland) is het baptisme van eigen bodem. De eerste baptist in Rusland bijvoorbeeld was Nikolai Voronin, die eenvoudig door persoonlijke bijbelstudie tot de baptistische overtuiging kwam.

Hoe is het mogelijk, dat er baptisten zijn in het huidige Rusland?

Ofschoon de officiële politiek van de kommunistische partij in USSR het atheïsme is staat de regering binnen zekere grenzen de godsdienst toe. Voor het bestaan en de groei van het baptisme in Rusland zijn in elk geval twee redenen aan te wijzen: 1) Baptisten benadrukken de persoonlijke aard van het geloof en daarom is het moeilijk hun persoonlijke toewijding en overtuiging uit te roeien; 2) de baptistische opvatting van de gemeente is eerder kongregationalistisch dan hiërarchisch en dat betekent o.a., dat

baptistengemeenten niet funktioneren als een georganiseerde politieke eenheid.

Zijn er ook baptisten in landen waar nietchristelijke godsdiensten de overheersende zijn?

Ja, er zijn baptisten in vele landen waar de Islam, het Boeddhisme of andere niet-christelijke godsdiensten of het atheïsme de maatschappij beheersen.

Hoe doorstaan deze baptisten die minderheids-positie?

In het algemeen vormen de baptisten een vitale beweging die zich sterk weet in de overtuiging, dat de Heilige Geest onder hen werkt. Ofschoon er in verschillende landen minder dan 1.000 baptisten zijn ervaren ze bovendien de wereldwijde verbondenheid door de BWA.

Hoe is die wereldwijde baptisten-gemeenschap realiseerbaar?

De BWA, een internationale associatie, biedt allerlei mogelijkheden van gemeenschap en samenwerking waardoor de gelovigen, ongeacht hun huidskleur, nationaliteit en geografische achtergronden in harmonie kunnen samenwerken en behulpzaam zijn.

Als de BWA een strikt vrijwillige gemeenschap is, hoe kan de alliantie dan gezag uitoefenen over de aangesloten leden?

De alliantie heeft geen gezag. Baptisten erkennen het Heer-zijn van Christus. De vrijwillige internationale samenwerking wordt slechts een feit, wanneer de aangesloten leden onder de leiding van de Heilige Geest tesamen werken aan de vervulling van hun grote opdracht.

Wat zijn de doelstellingen van de BWA?

De doelstellingen van de BWA, zoals die zijn neergelegd in de konstitutie zijn: „de wezenlijke eenheid van de baptisten in de Heer Jezus Christus te manifesteren, de geest van broederschap te stimuleren en de geest van gemeenschap dienst en samenwerking onder de leden te bevorderen".

PRESIDENTEN VAN DE BWA

John Clifford,	
Londen, Engeland	*1905-1911*
Robert Stuart MacArthur,	
New York, USA	*1911-1923*
Edgar Young Mullins,	
Louisville, USA	*1923-1828*
John Macneill,	
Hamilton, Canada	*1928-1934*
George Washington Truett,	
Dallas, USA	*1934-1939*
James Henry Rushbrooke,	
Londen, Engeland	*1939-1947*
Charles Oscar Johnson,	
St. Louis, USA	*1947-1950*
Fred Townley Lord,	
Londen, Engeland	*1950-1955*
Theodore Floyd Adams,	
Richmond, USA	*1955-1960*
Joao Filson Soren,	
Rio de Janeiro, Brazilië	*1960-heden*

SEKRETARISSEN IN DIENST VAN DE BWA

Algemeen-sekretaris:	
James Henry Rushbrook	1928-1939
Walter Oliver Lewis	1939-1948
Arnold Theodore Ohrn	1949-1960
Josef Nordenhaug	1960-heden
Toegevoegde sekretarissen:	
Walter Oliver Lewis	1948-1955
Joel Sorenson	1950-1955
Robert Stanley Denny	1956-heden
Erik Rudén	1959-1965

Wat zijn de funkties van de BWA?

De BWA dient op wereldniveau als:

1. het centrum van kommunikatie door middel van publikaties, verspreiding van nieuws, film en radio, persoonlijke bezoeken en korrespondentie.
2. een forum voor studie en broederlijke diskussie over leerstellige vragen, praktijk en over de wijze waarop in de wereld moet worden getuigd;
3. een kanaal van samenwerking om elkaar en hen die in nood verkeren te helpen;
4. een wachtpost voor de godsdienstvrijheid en andere van God gegeven rechten.

Wat kan de BWA er aan doen dat baptisten in heel de wereld elkaar leren kennen?

De gemeenschap der baptisten wordt versterkt door de uitgave van The Baptist World, een maandblad dat aan baptisten in heel de wereld wordt verzonden; door een nieuwsdienst welke informaties ter publikatie verstrekt; door audio-visuele middelen; en door de persoonlijke bezoeken en de korrespondentie van leden van de BWA-staf.

Hoe bevordert de BWA het gesprek?

Vier studie-kommissies, waarin meer dan honderd leden uit 26 verschillende landen zitting hebben werken door korrespondentie en jaarlijkse bijeenkomsten waardoor men ideeën uitwisselt. Ook helpen zij hun mede-baptisten op verschillend terrein, als de zaak van de godsdienstvrijheid, menselijke rechten, bijbelstudie, vorming, zending, evangelisatie en een beter verstaan van de baptistische principes.

Hoe lenigt de BWA de nood in de wereld?

De BWA is een kanaal waarlangs baptisten uit heel de wereld goederen kunnen zenden naar hen die waar ook in de wereld in nood verkeren. De BWA helpt mensen, die door oorlogsomstandigheden of andere rampen zijn verplaatst, zich opnieuw te vestigen.

Wat doet de BWA ter bevordering van de godsdienstvrijheid?

Van oudsher zijn de baptisten altijd op krachtige wijze betrokken geweest bij de verdediging van de godsdienstvrijheid en de door God aan allen geschonken menselijke waardigheid. Waar de rechten van de mens worden geschonden verheft de Alliance zijn stem en spreekt met de kracht van het geloof in de gerechtigheid van 25 miljoen gelovigen.

Welke organisaties kunnen toetreden tot de BWA?

De konstitutie van de BWA stelt het lidmaatschap open voor elke algemene unie, konventie of associatie van baptistengemeenten of algemeen baptistenzendingsgenootschap, of konventie van baptistengemeenten op een zendingsterrein, die geen deel uitmaken van een andere konventie.

Hoe wordt de BWA gefinancierd?

De toegetreden leden (unies e.d.) betalen jaarlijkse bijdragen aan de alliantie. In vele gemeenten wordt op BWA-zondag (de eerste zondag van februari) jaarlijks voor de alliantie gekollekteerd en ook personen zenden giften voor de verschillende BWA-fondsen.

Hoe kan ik meer te weten komen over mijn mede-gelovigen in verschillende landen?

De beste manier is veel te reizen. Voor de meesten van ons is dat mogelijk. Een goede manier is daarom ook zich te abonneren op The Baptist World. De abonnementsprijs bedraagt $ 1.50 jaarlijks; indien men een kollektief abonnement neemt, minstens tien exemplaren, kost The Baptist World slechts $ 1.- (Adres: Baptist World Alliance, 1628 Sixteenth St., N.W., Washinton, D. C. 20009; USA).

VROEGERE BWA-WERELD-KONGRESSEN

Londen, Engeland	*1905*
Philadelphia, USA	*1911*
Stockholm, Zweden	*1923*
Toronto, Canada	*1928*
Berlijn, Duitsland	*1934*
Atlanta, USA	*1939*
Kopenhagen, Denemarken	*1947*
Cleveland, USA	*1950*
Londen, Engeland	*1955*
Rio de Janeiro, Brazilië	*1960*

HET ZAL WAAR EN ZEKER ZIJN!

Drie jongetjes zijn bij elkaar. Eén van hen vraagt aan de beide anderen:

„Zouden jullie dominee willen worden?"
Antwoord: „Wij niet!"
„Ik wel", zegt de eerste.
„Waarom dan?", vragen de twee.
„Dan kun je zélf amen zeggen!"

(Chr. Geref. „Haagsch Kerkblad")

NADER BEZIEN

Tien jaar Muziek-Contact

Toen enkele tientallen jaren geleden de toenmalige voorgangers van onze gemeenten zich verenigden in de Broederschap van Baptistenvoorgangers waren er gemeenten, zo wil althans de overlevering, die nogal verontrust waren over dit initiatief. Zij vreesden, dat die Broederschap een soort vakvereniging zou zijn die — wie weet — in de toekomst nog wel eens eisen zou kunnen stellen... De geschiedenis van deze broederschap heeft intussen die angst wel volledig uitgewist: Het is wel duidelijk, dat de broederschap van voorgangers geen (zoals dat tegenwoordig heet) pressiegroep is geworden.

Toen de musici van onze gemeenten, met name onze organisten en koorleiders, zich tien jaar geleden verenigden in de werkgroep Muziek-Contact is misschien ook wel eens gedacht, dat deze groep straks als organisatie druk op de gemeenten zou uitoefenen om bijvoorbeeld betere voorwaarden... De 10-jarige geschiedenis van Muziek-Contact heeft intussen wel bewezen, dat niets minder waar is.

Muziek-Contact stelt zich vooral ten doel de verbetering van de zang en muziek in de ‚Eredienst in de Baptistengemeenten'. Het geeft daartoe een tweemaandelijks orgaan uit en belegt op zijn minst eens per jaar een weekend-konferentie. Muziek-Contact geeft zijn leden voorlichting, wil o.a. de gemeenten van advies dienen bij orgelbouw of -restauratie en heeft zich zelfs — in samenwerking met de RJC — de laatste maanden bezig gehouden met een ‚vormingsweekend voor jeugdmuziek'.

Muziek-Contact heeft, dachten wij, in deze tien jaar het nut en de zegen van zijn bestaan dubbel en dwars bewezen, ook al is het geen groep die als groep aan de weg timmert.

We willen graag het 10-jarig bestaan van Muziek-Contact, dat a.s. zaterdag en zondag op het jaarlijkse weekend van de groep gevierd wordt, te baat nemen om eens hardop te zeggen, dat Muziek-Contact niet slechts onze warme sympathie heeft maar ook de waardering van al onze gemeenten verdient.

„Kan er dan niets meer belangeloos ten dienste van de kerk worden gedaan?", heeft onlangs prof. Van Beusekom verzucht op een landelijke vergadering van kerkvoogden in de hervormde kerk. Hij doelde daarbij op de steeds verdergaande centralisatie in zijn kerk waardoor — mede door het groeiende aantal vrijgestelden (dat, tussen haakjes, een verschijnsel is dat zich ook onder ons voordoet) — ‚Den Haag' steeds meer geld vraagt van de plaatselijke gemeenten.

Niemand onder ons zou ten aanzien van onze musici ooit een dergelijke verzuchting kunnen slaken. We weten, dat het getal beroepsmusici onder hen zeer gering is, desondanks is het goed eens uit te spreken dat hun ‚belangeloze' arbeid — soms zelfs zonder een simpel woord van dankbaarheid — en dat door hen als vanzelfsprekend wordt verricht, recht op de waardering der gemeenten heeft.

Leden van Muziek-Contact: dank voor de trouw waarmee u uw gaven besteed in dienst van het evangelie. We wensen u bij het jubileum van uw werkgroep veel zegen op alle arbeid, tot heil van de gemeenten en uzelf!

v. D.

BIJ ONS
IN DE GEMEENTE

De nood in de wereld wordt op steeds intensievere wijze onder onze aandacht gebracht. De gemeente te Leeuwarden wil ter bestrijding van deze nood in de maand september een „versoberingsweek" houden. Een lofwaardig initiatief, dat navolging verdient!

Het gemeenteblad van STAVEREN is in een nieuw kleed gestoken; ook de opmaak van het blaadje is heel wat verbeterd. Een en ander maakt het blad veel leesbaarder dan voordien toen het in losse vellen verscheen; onze komplimenten voor deze verbetering!

In DRACHTEN vindt men van alles uit om maar aan geld te komen voor de bouw van de nieuwe kerk. Zo hebben enkelen zich bij de bevrijdingsfeesten in mei verdienstelijk gemaakt door de verkoop van programma's en speldjes; de bouwkas werd er een dikke 500 gulden beter van.....

Ook de gemeente te HARLINGEN heeft zich gevoegd in de rij van die gemeenten waar men tijdens de diensten slechts eenmaal kollekteert. De plaatselijke voorganger schrijft daar o.a. over: „Eigenlijk zou het zo moeten zijn, dat er in het geheel niet meer gekollekteerd behoefde te worden...." Is dat zo? Wie heeft daar nog meer een mening over? Hij/zij schrijve ons gerust zijn/haar opvattingen.

Liturgische vragen staan kennelijk tegenwoordig wat meer in de belangstelling dan vroeger wel eens het geval is geweest. Niet alleen heeft onze mederedakteur ds Reiling er in zijn rubriek In de leer enkele maanden reeds aandacht aan geschonken, ook in Vaart, het gemeenteblaadje van DELFZIJL is reeds enkele maanden tussen de beide voorgangers een open-briefwisseling aan de gang over dit onderwerp. We dachten, dat dit wel een goede methode zou zijn om velen méé te laten denken. Misschien willen de beide broeders deze publieke gedachtenwisseling eens herhalen voor de lezers van ons weekblad?

Het zangkoor van VEENDAM bracht onlangs een bezoek aan de zustergemeente te Leer, Duitsland. Men had er een bizonder goede dag en de 60 deelnemers zien al uit naar de volgende gelegenheid elkaar te ontmoeten.

De voorganger van de gemeente te Gronignen-Noord heeft onlangs een kontakt-avond belegd met jongemensen van baptisten-huize die aan de universiteit van Groningen studeren; een vijftiental studenten was op deze wijze bijeen en dit kontakt werd begin juni herhaald. We hopen, dat deze vorm van studenten-pastoraat - dat onder ons tot voor kort eigenlijk volkomen niet terzake zou zijn geweest - kan worden gekontinueerd en dat temeer omdat een toeneming van het aantal studenten van „baptisten-huize" verwacht mag worden. Het in Gronigen gelegde kontakt staat geheel los van de NBSV.

De kerkbouwplannen van GRONINGEN-Zuid in het stadsplan De Wijert, verkeren in een ver gevorderd stadium: Gedeputeerde Staten van Groningen hebben intussen hun goedkeuring aan het bouwplan gehecht en nu is het

wachten nog op de behandeling ervan in Den Haag.

🏠 *We maakten reeds vaker melding van het werk in Zeeland, dat vanuit ROTTERDAM-Centrum ondernomen werd; we vertelden er de laatste keer van, dat getracht werd de andere voorgangers van - wat men noemt - Groot-Rotterdam bij dit werk te betrekken. Deze laatste opzet bleek op allerlei praktische moeilijkheden te stuiten en moet, helaas, dus als mislukt worden beschouwd. Men tracht nu door een gesprek met de ECU met dit werk verder te kunnen komen.*

🏠 We geven de oproep van br Tessers in Kontaktblad ook hier graag door: „Wie heeft er nog oude Zaaiers...... Gemeenten die dit lezen.... Wij houden ons gaarne aanbevolen. Wij kunnen ze in SCHIEDAM goed gebruiken". Het adres is: J. Tessers, Maldenburg 85, Rotterdam 23.

🏠 *De gemeente te ALBLASSERDAM houdt een „stoelen-aktie". Is soms zo'n aktie nodig om lege stoelen bezet te krijgen, in Alblasserdam waren er stoelen te weinig om aan alle belangstellenden een plaats te geven.*

🏠 In AMSTERDAM-Centrum is alle hens aan dek nu zo plotseling de kerkbouwplannen urgent zijn geworden. Allerlei akties worden ondernomen om maar geld bij elkaar te krijgen: koffieverkoop, lepeltjes-aktie, folderverspreiding, oud-papieraktie en zelfs hebben 2 jongens gedurende de paasdagen op twee honden gepast hetgeen f 15.- opleverde voor het bouwfonds.....

🏠 *Is de belangstelling voor openluchtsamenkomsten in de meeste gevallen zo goed als nihil - zowel van de zijde der buitenstaanders als van de gemeenteleden - in UTRECHT is men met deze arbeid in de wijk Zuilen opnieuw gestart èn de opkomsten waren een verrassing. Aldus een berichtje in De Klopper.*

🏠 Ook in de gemeentelijke arbeid moet soms nog met halve centen worden gerekend; in VROOMSHOOP betaalt elk gemeentelid 17½ cent per week voor de autokosten van de voorganger. Het wisselen zal wel moeilijkheden geven, vandaar dat men ook 75 cent per maand voor dit doel mag betalen....

🏠 *In DEVENTER wordt dezer dagen gezaagd en geschuurd. Men maakt er namelijk zelf de kerkbanken voor het nieuwe centrum dat men binnen niet al te lange tijd in gebruik hoopt te kunnen nemen. Een ander berichtje uit de koekstad: men heeft het gastlidmaatschap verstrekt aan een jonge baptist uit Tanganyika (Afrika) die er voor studie verblijft. Zijn naam is Methuselah Dotto Buzwilili.*

🏠 Misschien helpt het 't bezoek aan de bidstonden overal in onze gemeenten te stimuleren wanneer we volgende opmerking uit Gemeenteleven van 2e EXLOERMOND doorgeven: „Voor de baptisten van Tweede Exloërmond is de bidstond niet zo heel erg belangrijk. Van de 175 leden komen er gemiddeld 20 op de bidstond. Overigens weten we precies wat er van een voorganger en een ouderling verlangd kan worden..... Soms schijnen we te vergeten wat de Heer van ons verlangt. Moge Hij ons de ogen openen".

🏠 *Dat oude spullen, papier, lompen en metaal, nog heel wat kunnen opbrengen bleek in NIEUW WEERDINGE, waar men dezer dagen drie auto's vol kon afleveren bij de opkoper. Opbrengst: f 246.20. De moeite waard!*

v. D.

IN DE LEER

LITURGIE (9)

Er kan en moet na de preek nog meer gebeuren dan alleen een belijdenis in de vorm van een lied dat het antwoord op de preek vertolkt. Er moet nog gecollecteerd worden en er moet nog gebeden worden. Over deze beide nog een paar opmerkingen voordat we deze liturgische fragmenten afsluiten.

De collecte is behalve een financieel-economische ook een liturgische aangelegenheid. Over de vraag of er in een kerkdienst überhaupt gecollecteerd moet worden lopen de meningen uiteen.

Maar wanneer vaststaat dat de gemeente wil dat er gecollecteerd wordt, dan is het ook niet juist de collecte weg te stoppen in een of ander lied. Zij behoort een eigen vorm te hebben. Want de afzondering van ons geld (althans van een deel daarvan) voor de dienst van de Heer behoort bij het stuk der gehoorzaamheid en moet ook als zodanig worden ervaren. Dat moet daarom tot uitdrukking komen in de vorm en wijze van het collecteren. Er mag gerust enige eigen nadruk op vallen. Dat kan beginnen door een duidelijke aankondiging, waarbij de waardigheid niet uit het oog mag worden verloren. Het „geeft met milde hand" mag vroeger misschien zin gehad hebben, toen de diakonie armenzorg was, het is in wezen uit de boze. Iedere collecte staat onder het teken van het oude gebod „Het is alles van u en wij geven het u uit uwe hand". Wij geven God waar Hij recht op heeft.

In de aankondiging van de collecte kome dit tot uitdrukking. De bijbel is hierbij een onuitputtelijke bron van liturgische inspiratie. Ook worde precies gezegd waarvoor wordt gecollecteerd. Daarna gaan de collectanten rond en er is geen enkele reden waarom dat onder 't zingen van een lied zou moeten gebeuren. Laat het in stilte of tijdens orgelspel gedaan worden. Wanneer de rondgang is gemaakt verdwijnen de zakjes niet in de diakenbank, maar het geld behoort de Heer openlijk te worden gewijd in een gebed dat dit tot uitdrukking brengt. Zo'n gebed behoeft niet lang te zijn en kan varieren naar gelang van de bestemming van het bijeengebrachte geld. Is daar geen variatie dan behoeft er ook geen ander gebed te worden uitgesproken. Er zit in de herhaling van het bekende vaak meer zegen dan wij ons realiseren.

Vervolgens moet er nog worden gebeden. In een vroeger artikel hebben we het daar ook al over gehad. (De Christen 16 april). De voorbede, waarom het hier gaat, is gewoonlijk ondergebracht in het zg. grote gebed voor de preek. Het gevaar bestaat dat dit gebed daardoor te lang wordt. Niet voor God, want Hij is geduldig en lankmoedig, maar voor de luisteraar die toch geacht wordt mee te bidden. Ik heb de indruk dat de man op de kansel tijdens het gebed zijn medebidders beneden de kansel doorgaans pleegt te vergeten. Die hebben het met zijn gebed wel eens moeilijker dan hij denkt. Zij moeten de ogen sluiten en de handen vouwen en dan luisteren. Hoe lang kunnen ze dat volhouden? Ik dacht niet langer dan vijf minuten, misschien niet meer dan drie. Als ze weten dat het gebed tien tot vijftien minuten zal duren, luisteren ze misschien helemaal niet. Slechts af en toe dringt er iets van het gebed tot hen door.

Daarom is het beter de gebeden in de dienst kort te houden en dat is een goede aanleiding om de voorbede een aparte plaats te geven in de dienst. Na de collecte en het belijdenis-lied kondigt de voorganger de voorbede aan. Vooraf zegt hij duidelijk waarvoor gebeden zal worden. Hij kan de zieken bij name noemen, wat hem meteen van de plicht ontslaat om in het gebed een mededeling in te vlechten over hun toestand, een in wezen nogal vreemde zaak, wanneer men er eens even over nadenkt. Ook de andere gebedsonderwerpen noemt de voorganger met naam en toenaam. Hij kan ook de gemeente vragen of er nog meer personen of zaken zijn, waarvoor gebeden moet worden. Zou dat moeilijkheden opleveren, dan is ook mogelijk dat dit voor de dienst aan de voorganger of aan een ouderling of diaken wordt opgegeven. De broeders kunnen het dan voor de dienst met elkaar bespreken en behoeven niet over het weer of het voetballen te praten.

Natuurlijk bestaat de kans dat er toch weer een lang gebed van zou moeten komen. Dat kan voorkomen worden door in plaats van één lang enkele korte gebeden te houden en in dat geval is er niets tegen en alles voor dat deze gebedsdienst door enkele broeders of zusters wordt gedaan. Overleg vooraf is uiteraard gewenst en de deelname van de

gemeente in de dienst wordt er door bevorderd.

Wanneer voorganger en gemeente zo samen de dienst van de voorbede hebben verricht is de dienst ten einde. Een slotlied nog en de gemeente mag de belofte van de zegen van de drieënige God mee naar huis nemen.

Zo hebben we in deze artikelen geprobeerd wat dieper door te dringen in hetgeen in een kerkdienst gebeurt of zou kunnen gebeuren. Zang en muziek bleven buiten beschouwing; misschien gaan we daar later nog eens op in. Het is er belangrijk genoeg voor. Voor dit ogenblik willen we deze reeks over de liturgie afsluiten. Het waren maar overwegingen van een broeder, zijn medebroeders en -zusters te hunner overweging aangeboden.

J. Reiling.

Lezers aan het woord

Hengelo (O) 19-6 1965
Mendelssohnstraat 3

Zeer geachte eindredakteur,

Het lag voor de hand, dat ik het blad Kracht van Omhoog van 18 juni jl. doorkeek om te zien of de redaktie van dat blad zich de moeite had getroost juistere mededelingen te doen omtrent de u wel bekende gebeurtenissen in Enschede dan zij deed in de nummers van 21 mei en 4 juni van dit jaar.

Ik heb van redaktiezijde niets kunnen vinden en het spreekt vanzelf dat wij de komende edities van dat blad met aandacht zullen blijven doorzien om te ontdekken of men de zo gedane mededelingen al of niet zal handhaven.

U opnieuw verzoekend een exemplaar van De Christen, waarin u dit wilt opnemen, aan de redaktie van genoemd blad te willen zenden, teken ik,

met broederlijke groet,
Huizinga

De wereldwijde familie der baptisten

(Waar geen aantal staat aangegeven zijn geen gegevens beschikbaar. Men bedenke, dat achter al deze cijfers evenzoveel mensen staan die de Heer Jezus Christus als hun persoonlijke Heer en Heiland hebben beleden en op de belijdenis van dit geloof zijn gedoopt. Als een volgeling van Christus heeft hij zich willen wijden aan de gemeenschap en het dienstbetoon van Zijn gemeente, ook om het getuigenis aangaande zijn Heer uit te dragen tot aan de einden der wereld!)

AFRIKA

Algerië	—
Angola	3.000
Basutoland	—
Burundi	1.509
Centraal-Afrikaanse Republiek	18.349
Egypte	164
Ethiopië	35
Ghana	3.250
Guinea	—
Ivoorkust	1.343
Kameroen, West	22.702
Kameroen, Oost	12.000
Kape Verdi Islands	—
Kenya	866
Liberia	14.746
Libië	174
Malawi	2.532
Marokko	50
Mozambique	2.250
Nigeria	65.789
Republiek Kongo (voorm. Frans)	2.221
Republiek (voorm. Belg.) Kongo	186.539
Rwanda	1.491
St. Helena	80
Senegal	—
Sierra Leone	228
Tanzania	1.696
Togo	—
Uganda	—
Zambia	2.385
Zuid-Afrika	43.692
Zuidwest-Afrika	25
Zuid-Rhodesia	3.367
Totaal voor Afrika	*390.483*

AZIË

Birma	216.321
Ceylon	3.203
China	123.000
Hongkong	18.360
India	473.450
Japan	25.365
Korea	5.534
Macao	733
Maleisië	2.302
Nepal	—
Okinawa	1.196
Pakistan	18.413
Zuid-Vietnam	82
Taiwan	10.991
Thailand	3.674
Totaal in Azië	*902.624*

CENTRAAL-AMERIKA

Bahamas	30.000
Bermuda	315
Brits-Honduras	117
Costa Rica	897
Cuba	17.888
Dominicaanse Republiek	175
El Salvador	3.306
Frans West-Indië	—
Guatemala	2.105
Haiti	105.000
Honduras	336
Jamaica	29.778
Nicaragua	4.182
Panama	5.000
Puerto Rico	7.629
Santa Lucia	150
St. Vincent	150
Trinidad en Tobago	1.306
Totaal in Centraal-Amerika	*208.334*

EUROPA

België	300
Bulgarije	700
Denemarken	7.196
Duitsland	96.130
Engeland	187.702
Finland	3.287
Frankrijk	2.603
Griekenland	—
Hongarije	19.600
Italië	5.017
Luxemburg	—
Noord-Ierland	6.068
Nederland	9.003
Noorwegen	6.977
Oostenrijk	750
Polen	2.158
Portugal	1.006
Roemenië	85.510
Schotland	18.952
Spanje	4.181
Tsjechoslowakije	4.281
USSR	550.000
Wales	87.660
IJsland	51
Zuidslavië	3.595
Zweden	30.133
Zwitserland	1.525
Totaal in Europa	*1.134.385*

MIDDEN-OOSTEN

Cyprus	—
Gaza	24
Israël	137
Jordanië	207
Libanon	388
Turkije	—
Totaal in het Midden-Oosten	*756*

ZUID-AMERIKA

Argentinië	16.098
Bolivia	1.546
Brazilië	212.520
Brits Guiana	279
Chili	10.000
Columbia	3.850
Ecuador	322
Paraguay	899
Peru	771
Suriname	42
Uruguay	1.097
Venezuela	1.355
Totaal in Zuid-Amerika	*248.779*

ZUIDWEST-PACIFIC

Australië	41.324
Guam	263
Indonesië	3.764
Nieuw-Guinea	4.234
Nieuw-Zeeland	16.045
Philippijnen	35.634
Totaal in de Zuidwest-Pacific	101.264

NOORD-AMERIKA

Canada	178.258
Mexico	60.000
Verenigde Staten	22.623.904
Totaal in Noord-Amerika	*22.862.162*

TOTAAL	25.848.787

zand en zaad

Jan ter Braak en Jopie Hondelink trouwden op 19 mei om 3 uur n.m. ten stadhuize te Hengelo (O.) en om 3.30 uur in de baptistenkerk, Jac. Catsstraat. Het jaartal komt op de kaart niet voor en terwijl ik dit schrijf is de familie bezig voor mij te ontdekken, wanneer het wel geweest mag zijn. Ik heb het vergeten. U zult het straks onderaan in een PSje wel vinden, tenzij ook de familie de greep op de historie kwijt is.

De jongemensen hadden gevraagd in het centrum van het te spreken woord 1 Cor. 15 : 57 te willen stellen en daar staat geschreven: Maar God zij dank, die ons de overwinning geeft door onze Here Jezus Christus. We zullen hier niet herhalen wat er toen o.m. gezegd is, maar de keuze van het woord was bemoedigend evenals het Schriftwoord zelf. Aan het einde van de dienst overhandigde ik hun een bijbel. Met de schoonste letters waarover mijn hand beschikt, schreef ik hun namen op de daarvoor bestemde bladzijde en de tekst die zij zelf gekozen hadden onderstreepte ik, opdat ze de belofte niet zouden vergeten. Die bijbel kreeg ik gister terug.

Nu ga ik u uit een brief citeren, die onze zendeling op 28 april van dit jaar schreef:

„We hebben een pakje klaargemaakt, dat we u per zeepost zullen toesturen. Het zal u zeker interesseren. 't Is namelijk onze huwelijksbijbel, aangevreten door witte mieren. Zoals u weet bezocht ik enkele weken geleden Upoto om onze huisboedel, die daar stond opgeslagen, te verzenden. Drie van onze grootste kisten waren op zodanige wijze door de witte mieren aangetast, dat de duimsdikke planken met een vinger doorstoken konden worden. En wat de inhoud betreft, daarvan was alles, wat niet van metaal was, totaal opgevreten. In een van de kisten zat een apart kistje met boeken, de bijbel incluis. Deze was te zwaar om mee te nemen tijdens het verlof. De meeste boeken waren onherkenbaar; de bijbel was nog net goed genoeg om mee te nemen en op te sturen. Toen ik het voor het eerst in handen kreeg, herinnerde ik me meteen uw woorden bij het overhandigen van die bijbel. U zei: „En mocht dit boek ooit door witte mieren worden opgevreten, dan zullen wij voor een nieuwe zorgen". Dat waren dan woorden namens de gemeente Jac. Catsstraat, want we willen u niet aan de financiën zitten. We vonden het echter aardig om u het bewijsstuk te doen toekomen...."

Zie, zo moet je nu op je woorden letten. Gelukkig, 't was namens de gemeente al ben ik niet zeker dat ze op het ogenblik aan witte mieren dacht. Natuurlijk komt het in orde. Een duplicaat, met weer voorin de namen en wat er al meer op het blad moet staan. En ik ben er zeker van dat ik weer de belofte namens de gemeente mag afleggen.
Die bijbel ligt nu bij mij op een kast. Jammer dat ik u het boek niet kan laten zien. Net hout waar de worm in zit, alleen zijn de gaatjes wat groter. Soms hele gangen, zoals in een appel. Maar 't geheel bandeloos. Die mieren hebben kennelijk de buitenkant voortreffelijk gevonden. Verderop werd het wellicht te zwaar. 't Zou wel aardig zijn de 66 gemeenten allemaal een deel van de 66 boeken van deze bijbel te zenden. Men zou ze dan in een platte doos van doorzichtig materiaal een plaats kunnen geven in 'n zaal of in de kerk. Toen ik het gisteravond in een huissamenkomst vertelde, dit verhaal, zei iemand: „En dan een zendingsbusje er onder". „Ja", vulde een ander aan, „en dan de tekst erbij: Verzamelt u geen schatten op aarde, waar mot en roest verteren....". Of zullen we de bijbel toch maar, voorzover aanwezig, heel laten? De ouders zullen er misschien prijs op stellen. De gemeente heeft ook een beetje recht, omdat ze een nieuwe zal leveren.
Ik schreef zojuist aan br Jan ter Braak, de ontvangst bevestigend, en zei hem dat ik wat foto's zou laten maken van dit boek en dat, als hij er een artikel bij schreef, het wellicht een mooie bladzij in het kerstnummer van De Zaaier zou kunnen worden.
Natuurlijk zouden er vele beschouwingen aan deze bijbel en het werk der termieten kunnen worden vastgeknoopt. Moge ik volstaan met u naar de trouwtekst te verwijzen. Want als men eenmaal aan 't filosoferen slaat zou men zover komen dat men zegt dat zelfs de meest vernietigende termieten leven van wat ze vernietigen, maar dan wordt het te ingewikkeld.
Inmiddels heeft de familie me ingelicht en meegedeeld - de leeftijd der kinderen zal wellicht licht hebben gebracht - dat het huwelijk in '60 plaatsvond. Nee, niet zo belangrijk, maar 't zou dus 1 bijbel per 5 jaar kunnen betekenen. U doet er met de uwe langer over, maar u is ook geen termiet. Huizinga.

OPROEP

Het ligt in ons voornemen om in september a.s. weer een lijst te laten verschijnen van zangkoren, muziekgroepen, duetten, kwartetten, etc., die bereid zijn om in andere gemeenten hun medewerking te verlenen bij bijzondere samenkomsten en dergelijke.
Opgaven voor plaatsing op deze lijst s.v.p. zo spoedig mogelijk aan onderstaand adres met vermelding van *alle* gegevens die voor de uitnodigende gemeenten van belang zijn, zoals korrespondentie-adres, omvang van het gezelschap, verlangde vergoedingen (bv. alleen reiskosten), repertoire, etc.
Met hoop op aller medewerking,

uw
K. van Oosten,
Rijssensestraat 39,
Wierden (O.).

Advertenties

2 juli 1965 81e jaargang Nr 3789

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Eerste indrukken van het BWA-kongres

Meer dan 26 miljoen baptisten zijn er over de gehele wereld te vinden, van wie 23 miljoen in de Baptisten-Wereldalliantie samenwerken. In 1905 is deze organisatie gesticht. Om de vijf jaar komt men — bij normale omstandigheden — in een wereldkongres samen, vanwaar allerlei impulsen uitgaan op de geestelijke arbeid van de gemeenten en de nationale unies. Voor de elfde maal is thans zo'n kongres belegd op het terrein van de grootste unie: die van de Southern Baptists. In de vakantieplaats Miami Beach aan de atlantische kust van de Verenigde Staten van Amerika zullen vrijdag 25 juni 15.000 baptisten in de Convention Hall zitten te luisteren naar de toespraak, die dr Herschel H. Hobbs uit Oklahoma City, USA, over het thema van het kongres houdt: „De waarheid, die mensen vrijmaakt". Daarvóór hebben ze het kongreslied gezongen: „Zingt nu de macht van Jezus' Naam!". Want we mogen hier dan grote getallen noemen, tenslotte blijft de grote kracht van de gemeente: de Heiland, Die Zijn leven gaf voor die velen en voor nog vele anderen, aan wie de Boodschap van heil en liefde wordt gebracht.

We beschikken op het moment waarop we dit schrijven al over de tekst van de rede van dr Hobbs en kunnen er daarom iets van vertellen. Er is veel kans, dat u dit artikel leest, *) terwijl *dr Hobbs* nog aan het woord is, want we zitten 7 uur achter Nederland aan wat de klok betreft. Rekent u dus maar uit.

Dr Hobbs heeft een prachtige rede voorbereid en vindt, dat het moeilijk is, om de vraag te beantwoorden, „wat waarheid is" (Pilatus). In een zekere wanhoop stelt ook onze tijd deze vraag, waarop de wetenschap, de politiek, de ekonomie, geen bevredigend antwoord geven. „Want we hebben geen behoefte aan woorden, doch aan daden", zegt dr Hobbs. Er was maar Eén Die deze daden echt deed: Christus, bij Wie dus ook alleen maar de waarheid te vinden is: de waarheid over God als de grote Schepper van de wijde wereld, van een heelal, dat groter is dan we denken — maar Wiens bedoelingen zuiver zijn, omdat Hij de mens met Zichzelf en met zijn naasten wil verzoenen en wil brengen in Zijn koninkrijk. Die waarheid *werkt* dus en maakt de mens vrij voor Gods toekomst, die hij met verwachting tegemoet gaat.

Programma vol afwisseling

's Vrijdagsavonds zal *dr J. F. Soren* zijn openingsrede houden als president van de BWA. Vijf jaren geleden werd deze „kleine man" gekozen, toen het kongres in zijn stad (Rio de Janeiro) gehouden werd. De braziliaanse baptisten hebben door dat kongres grote bekendheid gekregen en hun aantal groeide met 22 procent, zodat er nu 213.000 baptisten in het wijde Brazilië zijn te vinden.

. . . en de waarheid zal u vrijmaken.

Deze kongressen zijn wel erg massaal, maar blijken voor het ontvangende land een bijzondere zegen te brengen, terwijl ook de vele kongresgangers met warme harten en geïnspireerd naar huis trekken.

De avondvergaderingen — opgeluisterd door een koor van 5.000 stemmen — zullen wel het meest spektakulair zijn en vinden dan ook plaats in het Orange Bowl Stadion, waar 72.000 mensen kunnen zitten. Zaterdagavond 26 juni is er een jeugdrally en zondagavond spreekt *dr Billy Graham* er. Dit is de derde

BWA KOOS NEGER ALS PRESIDENT

Even voor het ter perse gaan van dit nummer ontvingen we het bericht, dat het benoemings-comité der BWA j.l. dinsdag 29 juni te Miami Beach, Florida, USA de nigeriaanse staatsman dr E. Tolbert koos als president van de BWA.

Het is voor het eerst in de geschiedenis van de baptisten-wereldalliantie, dat een neger deze representatieve funktie bekleedt.

Dr Tolbert volgt dr Joâo F. Soren van Rio de Janeiro, Brazilië op.

Hoewel nadere gegevens ons nog ontbreken — we hopen hierover volgende week te kunnen beschikken — willen we er reeds nu onze vreugde over uitspreken, dat onze wereldalliantie door deze verkiezing er blijk van geeft rassenscheiding niet slechts in resoluties te veroordelen, zoals reeds meerdere keren op wereldkongressen is gebeurd, maar dit ook metterdaad toont. We wensen de nieuwe BWA-president Gods zegen toe! v. D.

achtereenvolgende keer dat deze bekende evangelist een voorname rol speelt op het baptisten-wereldkongres. Dr Graham heeft zitting in het uitvoerend comité van de BWA.

Maandagavond zal er een historisch spel worden opgevoerd, waarvoor de grasmat van het stadion helemaal gebruikt zal worden. De Amerikanen zullen er vast een prachtig schouwspel van maken. Dinsdagavond wordt er een oratorium uitgevoerd door het Symphonie Orkest van Miami met medewerking van een koor met 250 zangers.
Zondagmorgen kunnen de vele baptisten naar de plaatselijke kerken gaan. In en rondom Miami zijn ruim honderd baptistenkerken te vinden, met samen 60.000 leden. Maar ook in de kongreshal is een massale kerkdienst, waarin de bekende negerpredikant *dr Joseph H. Jackson* zal voorgaan. Het moet een feest zijn, om daar aanwezig te kunnen zijn.

Bijzondere vragen

Maandagmorgen komen twee bekende amerikaanse baptistenleiders aan het woord: bekend vanwege hun houding in de beweging rondom de rassenverhouding. De politicus *Brooks Hays* — indertijd vanwege deze houding niet herkozen als kongreslid en o.a. oud-adviseur van de presidenten Kennedy en Johnson — plus de negerpredikant *dr G. Taylor* uit Brooklyn (New York). „Vrijheid en verantwoordelijkheid" is hun thema.
Vast en zeker zal het kongres als gebruikelijk weer verklaringen uitgeven over de rassenverhoudingen en dat deze uitspraak temidden van de „zuidelijke Amerikanen" met een zekere spanning tegemoet gezien wordt, laat zich gemakkelijk denken. Zei *dr Martin Luther King* vorig jaar niet in Amsterdam, dat er aan de rassenverhouding al grote verbetering was te geven, als de „Southern Baptists" maar anders dachten en deden? Nu, er is verandering te bespeuren: op hun eigen konventie (zie De Christen van 18 juni jl.; E.R.), begin juni in Dallas, is met tweederde meerderheid besloten een aktieve rol te gaan spelen voor verbetering van de verhoudingen van de rassen, waarbij heel konkrete punten werden genoemd, zoals woningvoorziening, werk. Als een neger thans werkelijk uit geestelijke behoeften lid van een „blanke" gemeente zou willen worden (en dus niet om het maar eens te proberen), dan zou hij vrij zeker ook in het zuiden worden aanvaard, aldus een Southern Baptist.

Drukke dagen

Het zullen drukke dagen worden en de baptisten zullen niet vaak aan het strand te vinden zijn. De luchtgekoelde witte hotels zullen in de warme sfeer van het zuiden vaak het toneel zijn van allerlei diskussies, kommissievergaderingen en andere besprekingen. De middagen zijn nl. gewijd aan het bespreken van de vele onderdelen van het totale werk: mannen, vrouwen en jeugdwerk, kommissie voor radio- en televisiearbeid, voor evangelisatie en zending, voor bijbelstudie en vorming, voor dogmatische uitspraken en voor resoluties op het terrein van godsdienstvrijheid en menselijke rechten.
Dinsdag wordt de nieuwe president voorgesteld plus de negen vice-presidenten. De overige leden van het uitvoerend comité worden door de landelijke unies zelf gekozen. Woensdagmorgen wordt 't kongres gesloten met een toespraak van de nog steeds populaire oud-president van de BWA *dr C. Oscar Johnson* (stammend uit Nederland.)
Naar meer dan 70 landen zullen de baptisten dan weer terugkeren, verrijkt en versterkt en met talrijke nieuwe kennissen overal in de wereld. De verhouding tussen de baptisten en tussen de volkeren worden inniger door wat Miami 1965 zal betekenen.

Broertjes

Miami Beach, 19 juni 1965

---

* Helaas klopten onze verbindingen niet helemaal: we ontvingen deze kopij juist te laat voor opname in het nummer van 25 juni, de openingsdag van het kongres. — E.R.

ABC in San Francisco, USA

De American Baptist Convention (ABC), de vroeger noordelijke konventie, hield van 19 tot en met 23 mei in San Francisco zijn 58ste jaarlijkse Algemene Vergadering. De bijeenkomsten werden bijgewoond door 7.787 afgevaardigden en gasten.
De ABC aanvaardde o.a. het voorstel een fonds van 20 miljoen dollar te vormen voor binnen- en buitenlandse zending. Ook nam de konventie opnieuw stelling tegen de rassenscheiding. Dr Robert G. Torbet, hoogleraar in de kerkgeschiedenis aan Central Baptist Theological Seminary in Kansas City, werd tot president van de konventie gekozen.
Andere belangrijke besluiten waren:

1. Het aanvaarden van een resolutie waarin de konventie zich opnieuw uitspreekt voor voortzetting van deelname aan het werk van de Nationale Raad van Kerken;
2. Het afwijzen van elke vorm van extremisme, zowel van uiterst linkse als van uiterst rechtse zijde;
3. Een resolutie waarin er bij de regering van de Verenigde Staten op aangedrongen wordt de pogingen voor een wapenstilstand in Vietnam voort te zetten.

Harold E. Stassen, een vooraanstaande baptistenleider en staatsman (o.a. voormalig goeverneur van de staat Minnesota en een sleutelfiguur in de regering Eisenhower) oefende in een toespraak tijdens de vergadering van de konventie kritiek uit op de huidige regeringspolitiek en zei o.a.: „Er wordt te veel gebombardeerd, te veel geschoten, te veel gedood en... te weinig naar vrede gezocht".

OPGEWEKT KERKELIJK LEVEN IN RUSLAND

Professor Georges Casalis van de theologische fakulteit te Parijs, die onlangs Sovjet-Rusland bezocht deelde op een perskonferentie mede, dat hij er een ongewoon grote intensiteit van het godsdienstige leven der russische christenen had aangetroffen en in het algemeen zelfs een ware honger naar godsdienst. Professor Casalis vertelde tijdens deze perskonferentie, dat de russische baptisten in het afgelopen jaar 780 nieuwe gemeenten hadden kunnen stichten, waardoor het totaal aantal gemeenten steeg tot 5.280 in de gehele Sovjet-Unie. Ook deelde Casalis mee, dat de baptisten de hoop hebben spoedig toestemming te verkrijgen tot opening van een theologisch seminarium in Moskou.

EBPS

BIJBELVERTALING

Onlangs kwam van de pers een vertaling van het evangelie van Markus in de Auca-taal. De vertaling werd verzorgd door mejuffrouw Rachel Saint. De broer van de vertaalster, Nate Saint, werd in 1955 met vier andere zendelingen gedood door de wapens van hen die nu er zich verheugd over toonden het evangelie in hun eigen taal te ontvangen.
De vijf Auca's, die in 1955 de zendelingen doodden zijn nu gedoopte gelovigen.

EBPS

Beroepingswerk

Aangenomen: naar Scheveningen (tevens Tabitha), H. Ploeger te Zandbulten/Dokkum.

Citaat van de week: **God wil, dat Zijn dienaren zich dood-werken, maar langzaam en met verstand.** (N. Söderblom)

Aan rustige wateren

Bij de Bron

Wie in Mij gelooft, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien . . .

Johannes 7 : 38

In Joh. 4, in het beroemde en vaak aangehaalde gesprek van Jezus met de samaritaanse vrouw, zegt Jezus ongeveer hetzelfde: „Wie gedronken heeft van het water dat Ik hem geven zal, zal geen dorst krijgen in eeuwigheid, maar het water dat Ik hem geven zal, zal in hem worden tot een fontein van water . . . (Joh. 4 : 14).

Het is niet zo dat Jezus zegt: Wie in Mij gelooft die zal de zegen van de volheid Gods ervaren — dat kan evengoed wel — maar: Wie in Mij gelooft, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.

Alles wat hij ontvangt zal uit hem wegvloeien. Hij heeft het niet voor zichzelf ontvangen doch voor anderen en tot eer van Hem, de Bron des Levens die ook hem heeft gelaafd.

Wanneer dit niet gebeurt, lopen wij het gevaar stilstaande wateren te worden. Daarin hoopt zich het vuil op. Daardoor is de kans heel groot dat de toevoer van het levend water niet kan doorstromen.

De prediking van de Heer is geheel anders: Wij kennen zelfhandhaving en onafhankelijkheidsstreven. Christus predikt zelfverloochening en afhankelijkheid.

Alles wegvloeien . . . maar wat blijft er dan over in onszelf en voor onzelf? Hoe meer (van het levende water) uit ons stroomt, hoe meer en hoe sneller ook de doorstroming, en des te kleiner is het gevaar van vervuiling en dichtslibben.

Zelfverloochening?

Altijd weer dat oude liedje, zo verzucht menigeen. Het zij zo. Doch Gods doel is niet de ontwikkeling van de mens, gelijk wij ons dat dromen, doch ons te maken gelijk Hij zelf is („want wij zijn van zijn geslacht . . .", Hand. 17 : 28); en wat Gods Zoon bovenal kenmerkt is, dat Hij Zichzelf weggeeft.

Het gaat er niet om wat wij er bij winnen doch wat God door middel van ons kan uitstorten.

Wij werken graag met een woord dat bijzonder 'in' is, nl. succes. Ook op geestelijk gebied pogen we dit woord, dit begrip in te voeren. Dan stranden we echter. Is dit soms de reden waarom er zo weinig te zien is van die „stroom des levens" in ons leven?

Wij moesten eens wat meer leven en handelen gelijk Maria van Bethanië deed. U kent toch de geschiedenis van de albasten kruik? Niemand begreep er iets van. Ieder vond het zonde en verkwistend; ja zelfs scheen de houding van Jezus in dit opzicht onbegrijpelijk. Jezus echter was de enige die het begreep.

God stortte het leven van Zijn Zoon uit opdat de wereld gered zou kunnen worden. Zijn wij bereid om ons leven voor Hem uit te storten?

Wie in Mij gelooft.. en velen zullen er door worden verkwikt. Zijn we soms te zuinig met het water dat God ons geeft? Laat het maar stromen. Wij staan immers in verbinding met de Bron die nooit opdroogt en Die er voor zorgen kan dat wij gevuld blijven!

Klagen we, dat we zo weinig zien van de zegen die van ons uit kan gaan?

God laat ons niet vaak zien hoe groot die zegen is. Hij geeft ons zoveel zegen te zien (er is méér) dat we èn niet ontmoedigd èn niet hoogmoedig worden.

Het gaat niet om ons. Iemand die dorst heeft vraagt niet wáár de stroom ontspringt, hij drinkt en lest zijn dorst. Pas daarna gaat hij wellicht op zoek naar de oorsprong van de bron.

Als het goed is komt deze dorstige uit bij de Eeuwige Heilsfontein (waaruit hij, zonder het te weten, reeds gedronken had).

Een stroom heeft een overwinnende volharding. Hij komt alle hindernissen te boven. Soms wordt hij even opgehouden door een hindernis, doch spoedig vervolgt hij zijn weg. Hij baant zich een weg om de hindernis heen of overwint die hindernis.

Zijn in ons leven ook van die hindernissen? Laat onze aandacht toch gericht blijven op dè Bron, en God Zelf zal ons of om de hindernis heen leiden of die wegnemen. De stroom van Gods Geest overwint alle hindernissen.

Onze aandacht echter is vaak veel te veel gericht op de hindernissen of de moeilijkheden; dat is . . . opnieuw op onszelf gericht!

Indien wij bij de Bron blijven zal de hindernis nooit van blijvende hinderende betekenis zijn. Niets mag ons verwijderd houden van de Eeuwige Bron. Gods Woord heeft elk die gelooft het water des levens, de stromen van kracht beloofd.

Klazienaveen C. de Jong

Nog enkele indrukken van de 85ste algemene vergadering der unie

Uiteraard moesten we eerst de junieedities van de verschillende gemeenteblaadjes afwachten om gewaar te worden met welke indrukken de verschillende afgevaardigden van de 85ste AV der Unie weer naar huis waren gegaan. Niet in alle maar toch wel in veel gemeenteblaadjes hebben de afgevaardigden verslag van hun bevindingen in Arnhem uitgebracht. Het leek ons interessant om hiervan een bloemlezing te geven in ons weekblad.

In *De Schalm* van *Zwolle* schrijft *ds J. van der Veen*, nadat hij beknopt verschillende besluiten heeft weergegeven:

„Soms was het wel eens vermoeiend om alles aan te horen wat er werd gezegd, maar het was ook nogal warm in de vergaderzaal. Het belangrijkste is echter, dat we bespeurd hebben, dat de arbeid, die we samen in opdracht van de Heer mogen doen, leeft en ieders aandacht heeft. Er wordt graag, veel en vrijwillig geofferd. In alles gaat het ons toch om de redding van zondaren en het verkondigen van de vrede in onze gestorven en opgestane Heer Jezus Christus".

Een schrijver in *Gemeenschap* van *Nw. Weerdinge* geeft als zijn ervaring weer:

„Het geeft je echt het gevoel, dat je niet alleen staat in deze wereld, maar dat er overal in den lande broeders en zusters wonen die in de dienst van de Heer werkzaam zijn en Hem belijden als hun Heer en Heiland".

En deze rapporteur eindigt zijn verslag met:

„Het was echt goed om daar eens te zijn en ik zou u allen aanraden om dit feest ook eens mee te maken'.

Veel minder opgewekt begint br *Miedema* uit *Amsterdam-Centrum* zijn verslag:

„Dat het beslist niet in alle opzichten een benijdenswaardig uitstapje is om als afgevaardigde naar de Algemene Vergadering van onze Unie te gaan is ons dit jaar toch wel duidelijk geworden" . . .

En vervolgens:

„Behoudens enkele voorstellen betreffende een door te voeren reorganisatie van ons uniebestel vertoonde de vrij omvangrijke agenda weinig zaken die van ver-strekkende betekenis konden zijn voor onze gezamenlijke arbeid.

Het komt ons dan ook wel eens onbegrijpelijk voor, dat zovelen meenden, hoewel zij niets te zeggen hadden, hiervan toch blijk te moeten geven.

Bovendien zou men haast geloven, dat men niet naar andere sprekers luisterde, doordat meerdere malen hetzelfde zij het met enigszins andere woorden, werd betoogd". (. . .) „Het zou onzes inziens zeker aan te bevelen zijn dat diverse sprekers hun

verschillende vragen en opmerkingen van te voren schriftelijk hadden afgehandeld waardoor belangrijk minder tijd ter AV behoeft te worden verpraat.
De voorzitter der Unie, ds F. E. Huizinga, tevens verkozen tot voorzitter der AV, opende de vergadering met een zeer goede toespraak en heeft de vergadering op beminnelijke wijze en ook vaak met humor geleid".

In *De Klopper* van *Utrecht* vraagt *ds Ph. Lindeman Wzn* zich af:

„De 85ste vergadering van onze Unie van Baptistengemeenten ligt weer achter ons. Of het een vruchtbaar jaar is geweest? Zullen we er aan twijfelen? Door het werk onzer handen, dat het werk van de Heer is, kwamen mensen tot het geloof en tot de gemeente. Er werden in *1964 312* mensen gedoopt. Uit andere gemeenschappen kwamen *44* tot ons over. En hiermee hebben we natuurlijk slechts een bepaalde tip van de sluier gelicht, omdat deze getallen ons bekend zijn. Wie zal de zegen van heel onze gezamenlijke arbeid kunnen meten en bepalen? Je moet er jezelf bij betrokken weten en dan merk je er iets van..."

Ds R. J. Voorhaar van *Hengelo-centrum* schrijft in *Onze Gemeentebode:*

„Zelf heb ik een stille hoop, dat onze jaarlijkse AV ook nog eens een rijke bron van inspiratie zal worden. Maar dan zullen toch wel heel wat zaken in kleine sektievergaderingen afgehandeld moeten worden..."

In hetzelfde blad belicht *ds F. E. Huizinga* een geheel ander aspekt van onze landelijke samenwerking en het aandeel van de plaatselijke gemeente er in:

„De tijd ontbreekt mij als ik u nog wilde verhalen hoe het in Arnhem tijdens de algemene vergadering is gegaan. De Christen vertelde er trouwens van. Ik denk, dat het voor een gemeente een voorrecht is wanneer zoveel mannen uit haar midden op de een of andere wijze in de Unie een taak mogen vervullen:... (en dan volgen de namen van vier hengelose broeders).

Naar ons gevoelen terecht legt *br R. D. V(os?)* van *Assen* in *De Brug* in enkele woorden de vinger bij een gevoelige plek:

„Ook kon men na de pauzes de mensen moeilijk weer in de zaal krijgen. Mogelijk werd in de wandelgangen begrip gekweekt voor zijn of haar standpunt. Soms heb ik het gevoel, dat men op de AV elkaar eens heerlijk wat nieuws kan vertellen"...

Ds Jac. Schouten van *Westerhaar* heeft, volgens zijn beknopt verslagje in *Gemeentestem* vooral dit opgemerkt:

„Verder is er flink over geldelijke zaken gesproken, hoewel de blijdschap wel doorklonk, dat vorig jaar voor het eerst in de geschiedenis van onze Unie, de begrotingen werden gehaald".

Hetzelfde merkt ook *br J. Snippe* van *Vroomshoop-Daarlerveen* op, die zich overigens konformeert aan de verslagen die in De Christen verschenen:

„Het fijne was dat de financiële problemen zijn opgelost en dat bijna alle begrotingen werden gehaald".

Ds E. J. Huizing van *Hoogeveen* schrijft op zijn eigen wijze over de AV in *De Schakel* en hij geeft er een aardige karakteristiek van als hij opmerkt:

„Alhoewel de agenda niet zo belangrijk heette te zijn, nam de behandeling ervan toch wel al de beschikbare tijd! Voorstellen werden aangevallen en verdedigd, verduidelijkt en soms verdonkerd, verworpen en aangenomen; kasverslagen, jaarverslagen, begrotingen en plannen werden goedgekeurd en aanvaard; vrolijke ironische vragen werden gesteld en even vrolijk en ironisch beantwoord; mensen werden verkozen voor allerlei funkties, en nog zoveel meer. En bij dat alles voelde je dat je bij elkaar hoorde en met elkaar bezig was voor de Heer".

In *De Gemeentebode* van *Den Haag* (en Scheveningen) schrijft *ds H. van der Werf:*

„Het weer was een verrassing, de gemeenschap die we beleefden een wonder en de avondmaalsviering met zovelen uit heel het land een gebeuren om niet gemakkelijk weer te vergeten. De agenda was wat overladen; je zou wensen dat een kleiner lichaam volmacht kreeg allerlei kwesties van organisatorische en financiële aard *volledig af te wikkelen.* Dat zou de vergadering enorm ontlasten. Op de AV zouden we ons dan meer met het werk zelf kunnen bezighouden en deze vergadering zou dan ook iets meer het karakter van een konferentie kunnen krijgen, waardoor hij voor velen meer aantrekkelijk zou worden".

Ds G. Vegter van *Rotterdam-Centrum* geeft als zijn mening in *Kontaktblad:*

„Tweeëneenhalve dag naar afgevaardigden te moeten luisteren vond ik wel een hele opgave, hoewel ik naar sommigen met genoegen heb geluisterd. Men kan een vergadering ook niet alles aanwrijven, wanneer de zaken onvoldoende van achter de tafel zijn voorbereid. De Uniecommissie treft daar wel een beetje schuld. Ik dacht, dat de permanente kommissies wat beter voor de dag kwamen. Maar voor de UC valt het te voorzien dat het in de toekomst weer wat beter zal kunnen verlopen. Het leiden van zo'n vergadering valt echt niet mee, maar het ging wel elke dag beter. De laatste morgen vond de voorzitter, ds F. E. Huizinga, zelfs zijn bekende humor terug"...

In *De Gemeentebode* van *Groningen* schrijft *ds Ph. Lindeman:*

„Ik ben dankbaar voor onze Uniegemeenschap, en voor de vele dingen die er in dit verband kunnen gebeuren en ook tot stand komen: zending, opleiding, hulp aan kleine gemeenten, kerkbouw, bejaardenzorg, sociale zorg en noem maar op. Onze unie zal steeds meer onmisbaar blijken. Zorgelijk is wel de kwaliteit en funktionele geschiktheid van ons kader. Er is nog te veel gebrek aan hoffelijkheid, korrektheid en stijl. Ons betrekkelijk primitieve verkiezingssysteem blijkt steeds meer ontoereikend te zijn. Een gebrek aan voorbereiding maakte de vergadering tot een van de minst creatieve die we hebben meegemaakt. Er zal nu een kommissie komen om onze organisatie te bestuderen. Maar we mogen gerust stellen, dat de slechtste organisatie toch nog voortreffelijk kan werken met geschikte mensen, terwijl de meest geolied organisatie niets kan zonder geschikte mensen. Voorlopig zal het improvisatorische en rommelige element in dit soort vergaderingen nog wel blijven".

Ds K. Corporaal van *Muntendam* laat zich in *Gemeentevenster* àl evenzeer kritisch uit:

„Over de vergadering zelf kunnen we haast beter zwijgen. Dit kunnen we haast geen vergaderen meer noemen. Het lichaam (de alg. verg.) is te groot en te log. Dit blijkt wel uit de besprekingen van de verschillende agendapunten. Het lijkt wel of sommige afgevaardigden menen, dat de algemene vergadering er is om de leden van de verschillende kommissies op het matje te roepen en hun te zeggen wat ze niet goed gedaan hebben. Het lijkt wel of aan de leidende broeders steeds minder vertrouwen wordt geschonken, terwijl al deze broeders door de algemene vergadering gekozen zijn. Het is mogelijk, dat in de toekomst niet veel animo meer zal bestaan om een funktie te vervullen in het landelijke werk. Op basis van vertrouwen moet gewerkt worden".

Kritisch is ook *ds G. H. W. Pflaum* in *De Band* van *Harlingen:*

„Men kan niet zeggen, dat de 85ste AV onzer unie groot of groots was. Het was eerder een moeilijke vergadering. Moeilijk vooral omdat men moet werken met een vorm van organisatie, die zijn tijd duidelijk heeft gehad. Vandaar de vele voorstellen tot reorganisatie op de agenda." (...) „Duidelijk is evenwel, dat de Unie van morgen meer centraal bestuurd zal moeten worden dan tot heden het geval is geweest. Er zal veel verantwoordelijkheid van de AV moeten worden overgeheveld op de nieuwe uniecommissie. Immers, in onze snel levende tijd kan men géén orgaan meer besturen, dat maar eenmaal per jaar haar beslissingen kan nemen. Zo loopt men immers steeds achter de feiten aan! Maar... meer verantwoordelijkheid voor de ECU betekent voor de gemeenten meer vertrouwen! En of we dat kunnen opbrengen is nog de vraag."

Een geheel ander oordeel geeft *ds H. J. Blenkers* in *Gemeentebericht* van *Staveren.* Hij schrijft:

„Duidelijk merkbaar is, dat wij een gemeenschap zijn, die in beweging is. Wij staan niet stil en teren niet op (vermeende) reserves en tradities". (...) Helaas bleven we dit keer wel een beetje te lang soms ‚praten' over verschillende dingen, maar je merkte: er zat meer achter. De Heer liet ons ontdekken: Ik heb meer om u te geven".

Eenzelfde mild oordeel heeft ook *ds G. Visser* van *Heerenveen* in de *Pniëlbode:*

„Het liep met de besprekingen veelal wat stroef. De ‚machinerie' moet blijkbaar nodig worden nagezien en vooral worden gesmeerd. Geen wonder dan ook, dat het voorstel van Delfzijl om een studiekommissie in het leven te roepen om plannen voor een algehele reorganisatie te beramen, werd aangenomen. Tenslotte zijn we als baptisten een ‚levende' beweging. En een levende beweging doktert altijd weer aan haar organisatievorm. Wee ons, als dat niet meer gebeurt en wij menen, dat we ‚gearriveerd' zijn, als wij menen het volmaakte te hebben bereikt. Dan ‚verzuilen' we, dan ‚verstenen' we, dan worden we met onszelf ingenomen. God beware ons daarvoor. De unie mag en kan geen ‚standbeeld' zijn, maar is een ‚levend wezen'. Daarom altijd maar weer groei, verandering, wijziging en ontwikkeling."

Als laatste geven we het woord aan de mensen van de *voorbereidingskommissie* te *Arnhem* over wiens werk in alle verslagjes die we lazen de loftrompet werd gestoken:

„Het is met geen pen te beschrijven en men geen woorden te zeggen, hoe dankbaar en blij wij, van de voorbereidingskommissie, zijn dat alle werkzaamheden rondom de AV zo goed geslaagd en vlot verlopen zijn". (...) „Allen, die meegeholpen hebben om 196 gasten onder en weg te brengen, 2.900 broodjes te snijden en te meubileren, het fruit in te pakken, 2.100 koppen koffie of thee in te schenken en alles hebben afgewassen, zijn wij bijzonder dankbaar."

v. D.

NADER BEZIEN

Onze kroonprinses verloofd

Dezer dagen luisterden we, ongewild, een gesprek af tussen twee heren van, taxeerden we, middelbare leeftijd. De een vroeg aan de ander hoe hij het nu wel vond, dat onze kroonprinses zich verloofde met „ausgerechnet" 'n Duitser ... Dat kon toch niet. Dat volk had ons volk zoveel leed en schade berokkend en na 20 jaar was dat nog lang niet vergeten... Toen de gevraagde eindelijk aan het woord kon komen merkte hij alleen maar op: Ach, praat niet zoveel ... Jij verdient tegenwoordig toch ook weer lekker aan die Duitsers, niet? En het praatje was uit.

We vonden dat gesprek typisch voor de verontwaardiging van vele Nederlanders, die de laatste weken nogal luidruchtig protest aantekenden tegen de voorgenomen verloving van prinses Beatrix met de heer Claus von Amsberg. We hebben ons voortdurend afgevraagd of al die verontwaardiging wel eerlijk was.

Al die verontwaardiging, want men begrijpe ons goed: We hebben er begrip voor en kunnen het ons, heel goed zelfs, voorstellen, dat vooral zij, die de gruwelen van het duitse (en nederlandse) nazidom op direkte en bewust wijze hebben meegemaakt, door de geruchten over en de mededeling van de verloving van onze kroonprinses met een Duitser, die eenmaal lid was van de Hitlerjugend en diende in de Wehrmacht, zijn geschokt en er moeite mee hebben die te aanvaarden. Zelfs 20 jaar na de oorlog is alle leed door mensen mensen aangedaan, niet vergeten. En in veel gevallen kan het niet vergeten worden. Stilzwijgend begrip is hier op zijn plaats.

Maar onze vraag was, of al die verontwaardiging wel echt en eerlijk was. Kwam die in alle gevallen voort uit, laten we zeggen, nationaal eergevoel, wat dat dan ook maar is?

Niemand zal ons kunnen verdenken van overdreven nationalistische gevoelens — met nationalisme hebben we zelfs niet eens zo veel op — maar desondanks zijn we van mening, dat men moeilijk van een eerlijke algemene verontwaardiging kan spreken zolang ditzelfde volk zijn vensterruiten vol zet met bordjes waarop nadrukkelijk wordt aangekondigd, dat er een Zimmer zu vermieten is, of — om een voorbeeld te noemen, dat zich voordoet in de provincie waar wij wonen — zolang er ijsfabrikanten zijn die zo nodig op hun reklamevlaggen naast het onvervalste nederlandse woord IJs ook nog eens het duitse Eis moeten zetten!

Als we dit opmerken — en dan spreken we nog niet eens over kelners die in het vakantieseizoen hun gasten bij voorbaat in het Duits tegemoet treden ... — lijkt ons de twijfel aangaande de oprechtheid van de verontwaardiging der laatste weken beslist wel gerechtvaardigd.

* * *

Ook wij wensen prinses Beatrix en haar verloofde van harte geluk in hun liefde voor elkaar. Dat God deze verbintenis in de toekomst ook tot zegen van ons gehele volk stelle!

v.D.

gemeenteberichten

AKTIVITEITEN IN BORNE

Borne - (G.K.) — Het werk gaat hier gestadig door al hoort men in ons weekblad niet veel van ons. Wij zijn zeer dankbaar, dat we onze voorganger, ds N. Bandstra, hier nog mogen hebben en dat we samen het werk in Gods dienst nog mogen en kunnen doen.

De tweede pinksterdag is voor onze gemeente een drukte van belang: de dag begint dan voor velen van ons al om zes uur 's morgens met de voorbereidingen van de twentse baptisten-landdag, o.a. de koffie-, ijs- en limonadeverkoop, hetgeen ons bouwfonds ten goede komt.

Voor dit doel hebben we ook nog andere aktiviteiten, o.a. ‚Fonds f 2.000': oud papier, reklameverspreiding, koekjesverkoop, overwerk, enz. Was de bedoeling van ‚Fonds f 2.000' om in 1965 tweeduizend gulden bij elkaar te brengen, reeds nu hebben we f 1.600,— voor dit fonds ingezameld. Hiervoor komt vooral de jeugd een woord van dank toe: 2 tot 3 maal in de week zijn onze jonge mensen daarvoor druk in de weer.

Dank zij de inspanningen van onze jeugd gaat ook onze Zaaierverspreiding uitstekend. Was de omzet voorheen gemiddeld 150 per maand, thans is dat ongeveer 400 in de maand. Doordat de mensen vrij gelaten worden in hun giften voor De Zaaier brengt zelfs die arbeid nog f 30,— per maand op! Onze kleine groep is dus nog steeds aktief en we hopen mettertijd een nieuw gebouw te kunnen betrekken, want het huidige kerkje is niet veel meer.

Ook het bezoek aan de bidstond is goed te noemen: plm. 18—20 bezoekers, voornamelijk jeugd.

Dat het werk dat we gezamenlijk doen mag zijn tot eer van Gods Naam en tot zegen van velen!

LIEF EN LEED IN EMMEN

Emmen - (D.M.) — We hebben nu eenmaal ons weekblad ook om de gebeurtenissen van lief en leed elkander mede te delen. En dan denken wij naast de arbeid, die in eigen gemeente gedaan wordt ook aan datgene dat we gezamenlijk mogen doen, zoals onze bonds- en landdagen, die ook ditmaal — mede dank zij gunstig weer — geslaagd zijn.

Ook is het al weer twee maanden geleden, dat br J. Euwema, studerend te Rüschlikon, met zijn gezin bij ons werkzaam is en deze arbeid met veel ijver en toewijding mag verrichten.

Zowel de grote als de ‚tussenjeugd' hebben kans gezien in een groot weekend juist met mooi weer te kamperen in Schoonoord en Meppen, wat in deze tijd wel een groot voorrecht genoemd mag worden.

Zondag 13 juni jl. werd een jonge zuster, nadat zij des morgens op blijmoedige wijze getuigenis van haar geloof had afgelegd door ds C. de Jong van Klazienaveen gedoopt en welkom geheten bij de dis des Heren.

Maandag 21 juni ging vrij plotseling van ons heen, onze oude broeder Henderikus Poelman. Niet alleen is zijn plaats leeg gekomen, maar wij missen in hem een blijde getuige van de Heer. Dat deze plaats weer door anderen worde ingenomen is onze bede.

Beroepingswerk

Beroepen: te Enschede, J. Ketelaar te Drachten.

Mededelingen

Op zondag 18 juli a.s. om 3.30 uur hoopt kandidaat C. Eijer zijn intrede te doen als voorganger van onze gemeente. Allen worden hartelijk uitgenodigd deze dienst bij te wonen.

Zij, die in verband hiermede logies nodig hebben, kunnen zich wenden tot: W. Eelsing, Weerd.kan zz 133; Nieuw Weerdinge.

* * *

Gedurende de zomermaanden juli en augustus houdt de gemeente Groningen-Zuid 's zondags om 7 uur dienst in plaats van om 5 uur.

De raad van de baptistengemeente te Hoogeveen deelt mee, dat er in juli en augustus *geen* avonddiensten gehouden zullen worden.

In augustus zullen om 7 uur 's avonds echter wel openluchtsamenkomsten tegenover de kerk worden gehouden.

* * *

Penningmeester van de baptistengemeente IJmond is thans: P. Meerkerk, IJmuiderstraatweg 17, IJmuiden.

Heeft het baptisme in Europa toekomst? (1)

Toespraak, gehouden door ds Th. van der Laan (Rüschlikon, Zwitserland) op de Europa-avond - Algemene Vergadering der Unie 1965 te Arnhem.

Zullen de ruim één miljoen europese baptisten in vijftig jaar verdubbeld of praktisch verdwenen zijn? U vraagt: „Zijt gij een ziener dat gij in de toekomst durft te blikken?" Toegegeven dat zieners zeldzaam zijn en dat ik in dit opzicht in het geheel geen pretenties heb, het blijft waar dat baptisten steeds maar één generatie van de verdwijning verwijderd zijn. Wij mogen dan geen zieners zijn, God verhoede dat wij daarom struisvogels worden, vrome christenen die vertraging, stilstand of zelfs achteruitgang in de gemeentelijke arbeid alleen wijten aan de veranderde tijden.

De vraag of wij als gemeenten zullen voortbestaan is uiteraard in eerste instantie afhankelijk van Gods genade. De gemeente is Gods eigen werk. Christus heeft gezegd: *„Ik zal mijn gemeente bouwen"*. Wij weten bovendien, dat God ons de belofte heeft gegeven met ons te zullen zijn tot aan de voleinding der wereld. Wij mogen in theologisch opzicht als baptisten in vele opzichten van elkaar van mening verschillen, ten aanzien van Gods doel met deze wereld en ten aanzien van Gods taak voor de gemeente tasten wij niet in het duister: totdat Hij komt moet de gemeente leven bij de verkondiging en de beleving van het Evangelie van Gods verlossing in Christus. De wijze waarop wij ons laten gebruiken als verkondigers, ons naar hoofd en hart laten vullen door Zijn Geest zal de voortgang van de gemeentelijke arbeid in Europa bepalen. Hierop komen wij aanstonds terug.

Een gebedsleven gevoed door het Woord van God is voorwaarde voor een gezond geestelijk leven. Er is echter meer nodig. Wij zullen ons ook met de mensen en de problemen van onze tijd en in ons werelddeel moeten bezig houden. Men werpt ons tegen: Allemaal heel mooi, maar velen van ons weten nog zo weinig wat Gods Woord leert, laten wij ons toch daarop toeleggen: tenslotte gaat de wereld voorbij, maar Gods Woord blijft tot in eeuwigheid. Dit argument is door de duivel zelf geïnspireerd. In vele gevallen hebben wij nagelaten onze gemeenteleden voldoende onderricht te geven. Nu willen wij deze zonde ook nog gaan gebruiken als een excuus voor een andere even zondige nalatigheid.

Wij *moeten* weten hoe onze buurman denkt, hoe hij leeft, waarin hij plezier heeft en waar zijn voornaamste problemen liggen. Wij zullen ons moeten bezig houden met de problemen van overbevolking, atoombewapening, onderontwikkelde gebieden. Dat kost veel belangstelling, energie, studie, mankracht, liefde. Immers, indien wij er op uit zijn alleen ónze zielen te laven, ónze honger naar Gods Woord te stillen dan zijn wij niet eens meer vreemdelingen en bijwoners. Wij hebben dan besloten de wereld dood te zwijgen. Wij hebben ons teruggetrokken op het onbereikbare eiland van de „fijne" gemeente.

Uiteraard is te verwachten dat de taal der eilandbewoners voor iedere buitenstaander volkomen onbegrijpelijk is. Dan is er van menselijk standpunt gezien, dat wil zeggen: tenzij God 'n wonder werkt, geen hoop op aanvaarding van het Evangelie dat wij mogen verkondigen. Dan is er ook geen hoop op de voortgang van „onze" gemeentelijke arbeid.

De vleeswording van Christus is van wezenlijke betekenis. God heeft de wereld niet dood gezwegen hoewel Hij er alle reden voor had. In Christus is Hij bij ons komen wonen. Hij bleef de bijwoner, de Andere, maar Hij kende en begreep de overspelige vrouw even goed als de aan zijn rijkdom gebonden jongeman. Christus toont ons dat Hij grote kennis en inzicht bezat in de mensen van zijn tijd. Laten wij daarom de vraag stellen hoe het Europa, waarin onze gemeenten leven en werken er uitziet. Wij zullen natuurlijk alleen maar schetsmatig kunnen aanduiden wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn, die mede de toekomst van onze gemeenten kunnen bepalen.

Daar is allereerst het *Oost - West probleem*. De meerderheid der europese baptisten, nl. 58%, woont achter het zogenaamde IJzeren Gordijn. Onze geloofsgenoten moeten wonen in een staat, die hen het liefst zo gauw mogelijk ziet verdwijnen. Ze worden getolereerd, terwijl de hun gegeven actie-radius varieert van een betrekkelijke vrijheid (in Polen) tot een totale staatsgebondenheid (in Tschechoslowakije). De gevolgen van de te nemen geloofsbeslissingen zijn meestal niet te overzien. Ondanks de druk die wordt uitgeoefend vindt de arbeid voortgang in vele gebieden.

Iemand heeft eens gezegd: *Het Oosten léért het materialisme, het Westen lééft er bij.* Ditzelfde Westen ondergaat de gevolgen van de nog steeds toenemende industralisatie. Voldoende werkgelegenheid is een zegen. Evenredige beloning voor gedane arbeid is voor ons een vanzelfsprekendheid.

Goede woningen, televisie-apparaten, auto's en vrije tijd kunnen zegeningen zijn. De industrialisatie en enige andere faktoren hebben ten gevolge, dat steeds meer mensen in steeds grotere steden moeten wonen en werken. Daardoor verandert het leven. De enkeling gaat gemakkelijk ten onder in de enorme zee van mensen. Hij ontmoet de ander alleen nog als iemand die hem dient, als een „funktionaris": als postbode, melkboer, kondukteur, winkeljuffrouw... Zij zijn heel vaak in uniform gestoken om hun funktie duidelijk te maken, verder zijn ze meestal voor ons onbekenden en wij ontmoeten hen heel vluchtig. De gemeenschap - en daartoe behoort ook de kerk - kan het leven van de enkeling niet meer zo bepalen en korrigeren en daardoor in een bepaalde zin beschermen. De stadsmens moet in deze situatie een eigen levensstijl kreëren, zijn koers bepalen.

In Stockholm en Kopenhagen zag ik onlangs hoe de meeste jongens tussen 12 en 18 jaar nauwelijks te onderscheiden zijn van de meisjes. Ze lopen rond met haren die in vele gevallen zelfs langer zijn dan die der jonge dames en ze dragen met ballpoint „beschilderde" veel te wijde amerikaanse legerjassen. Dit alles zal oorspronkelijk wel een poging geweest zijn van enkele lawaaierige, met gitaren rond dansende jongelingen die anders wilden zijn dan anderen. Wanneer de meeste jongens dat ook gaan doen wordt het spoedig een weinig interessante rage, waarbij alleen zij opvallen die er niet aan mee doen. Een baptisten-leraar in Upsala zei mij, dat zijn jongens er gelukkig niet aan dachten aan de rage mee te doen maar dat verschillende gemeenteleden hun jongens niet naar de kapper konden krijgen. Het is maar een illustratie van de talrijke problemen, die het gezinsleven in onze maatschappij bedreigen.

Onze jonge mensen kunnen wat hun beroepskeuze betreft alle kanten op, alleen afhankelijk van hun begaafdheden en belangstelling. De sociale mobiliteit is groot, dat wil zeggen dat ieder de gelegenheid heeft zijn geluk op de maatschappelijke ladder te beproeven: de nederlandse minister-president is zoon van een onderwijzer, terwijl er nog frappantere voorbeelden te noemen zouden zijn. Bovendien verplaatsen de mensen zich gemakkelijk, ook van het ene land naar het andere. Ongeveer 15% van de bewoners van Zwitserland zijn zogenaamde buitenlandse gastarbeiders. Ook andere delen van Europa kennen die donkerogige mannen en vrouwen, Spanjaarden en Italianen vooral, die voor het eerst in hun leven een behoorlijk loon verdienen. Zij vergroten de welvaart van het Westen, zij vergroten ook onze en hun eigen maatschappelijke problemen....

De ontkerstening van Europa is in de laatste decennia toegenomen. Dit betekent uiteraard niet, dat overtuigde christenen afvalligen zijn geworden. Het wil alleen zeggen dat de christelijke kerken

zand en zaad

Bijna had ik geschreven: beste vrienden, laat mij met rust, ik heb geen zin om te schrijven. Ik voel me als groente die te lang heeft staan sudderen. Als een aardappel, die een half uur geleden al gaar was, maar nog aldoor in de pan op een laag pitje treurig ligt te wachten. Dat hangt voor een deel samen met de afwezigheid van de huisvrouw, die met vele baptisten van her en der in Miami Beach is, Amerika. Nu begrijpt u natuurlijk ook die keukenbeelden van de voorgaande regels. Laten we er over zwijgen. Helemaal hier, dit is tenslotte een ernstig blad. *Koken is ook een ernstige* bezigheid. Maar we zouden dat laten rusten.

Ik schreef dat ik geen lust had. Dat is juist. Dat is ook terug te voeren op het feit, dat ik, met hulp van schrijflustige en bekwame redakteuren, twee Zaaiers — voor juli en augustus — klaar moest maken, omdat ik ook een paar weken op reis zal. De andere kant op, naar het oosten tot Warschau en dan afzakken naar het zuiden tot misschien de kust van de Adriatische Zee. Door wijde vlakten dus en later door een op en neer gaand oppervlak. Per trein. In een trein heb je voortdurend wisselend gezelschap en het gaat zo langzaam dat je huizen en land kunt zien. Ik hoop u later van een en ander te kunnen vertellen, al moet u De Zaaier in de eerstvolgende maanden ook in het oog houden. Ik moet wel zeggen dat u dit slechts te lezen zult krijgen als alles doorgaat. Het schijnt nu en dan moeilijk voor een gewone burgerman sommige landen binnen te kunnen komen en in mijn geval trad er vertraging op, misschien omdat de reis wat schots en scheef gaat en omdat de meesten zo niet reizen. Leest u dit, dan ben ik op dat tijdstip tussen Warschau en Budapest. Waarschijnlijk.

Ja, ik heb er voor gespaard. Dat moet ik hier wel zeggen, want mij bereikte al het gerucht dat andere instanties voor mij deze reis zouden betalen. Ik vind het wel een mooi gerucht; het droevige ligt in het feit, dat het niet waar is. Ik wilde zo graag eens gemeenten zien in die kontreien. Zo mogelijk ook seminaria van onze geloofsgenoten. En ik houd van het oude Europa. Ik loop graag daar waar de eeuwen op mij neerzien. Er is iets van het ver verleden blijven hangen tussen de gevels der huizen. De lucht is er anders. Elke winkel heeft zijn eigen geur, elk land ook. Nog wel, tot alles een grote supermarket is geworden.

Ik ga trouwens rijker dan ik ben van m'n eigen bezittingen: men vertrouwde mij enig geld toe om daar weg te geven, waar het mensen kan bereiken, die er plezier van zouden kunnen hebben. Dat is van tevoren ook niet allemaal te omschrijven, maar het is mogelijk dat u nog eens leest waar ik wat verlichting of vreugde kon brengen. Geven is ook geen gemakkelijk werk. Dat wil ook geleerd zijn en inzake financiën heb ik nooit gelegenheid gehad om me er in te oefenen.

Nu ik het toch over geld heb: bij mij lopen giro- en andere geldzendingen binnen, afkomstig van Zusterhulpkringen en geadresseerd aan de penningmeesteres, mevr. Huizinga. De afzendsters zullen geduld moeten hebben om op een bevestiging van ontvangst te wachten, want zoals al vermeld is deze penningmeesteres het land uit. Ze zal voor zover bekend in de tweede helft van de maand juli terugkeren.

Laat ik me nu om mijn koffer bekommeren en een beetje van dit en dat er in stouwen. Hoe langer een mens leeft, *hoe minder hij meeneemt op reis.* We zijn veel gelukkiger met een lichte bagage. Ja, dit is echt een woord met een verdieping en voor een goed verstaander is er niet meer nodig. Daar gij dat allen zijt, zullen we de toepassing op het leven dus achterwege laten. Hoe lichter de koffer, hoe lichter het leven. Of is 't omgekeerd? Boeken zal ik niet meenemen, behalve dan dat ene. Nee, niet het spoorboekje, dat andere.

U kent wel de uitspraak dat het mooiste van weg te gaan het weer terugkomen is. Wij zijn vreemde wezens, wij mensen. Vol van hier en daar, van nu en dan, van tijd en eeuwigheid. En leest u nu nog maar Psalm 8.

Huizinga

Heeft het baptime toekomst?

geen of minder invloed hebben op het leven van de enkeling en op de gemeenschap in het algemeen. Men kan deze ontwikkeling bewenen, men kan zich als baptisten ook afvragen wat er nu precies verloren is gegaan. Ontegenzeggelijk is het een uitdaging aan een gemeenschap als die der baptisten waar nadruk wordt gelegd op persoonlijke keuze, vrije wil en op scheiding tussen kerk en staat.

Dit is geen volledig beeld van het huidige Europa. Het is wel een aanduiding van de voornaamste ontwikkelingen. Tegen de achtergrond van deze situatie stellen wij opnieuw de vraag of het baptisme werkelijk wel een toekomst heeft.

(Slot volgt).

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Londen, Engeland*

De voorbereidingen voor de evangelisatiecampagne welke Billy Graham volgend jaar van 1 tot 30 juni in Londen hoopt te houden zijn reeds in volle gang. Aan deze aktie zal o.a. een koor van 2.000 stemmen, gerekruteerd uit de kerken van Londen, meewerken.

Een financiële kommissie, onder voorzitterschap van het parlementslid, de baptist Sir Cyril Black, is bezig de benodigde 3 miljoen gulden bij elkaar te krijgen. Alleen al de huur van de zaalruimten en het stadion bedraagt 900.000 gulden, terwijl men ongeveer 600.000 gulden denkt uit te geven aan reklame.

★ *Bridport, Engeland*

Rev. Fred King te Bridport vierde 14 juni jl. in goede gezondheid zijn 100ste verjaardag. De hoogbejaarde voorganger voltooide zijn theologische studie in 1896 aan Spurgeon's College en diende tot hij in 1939 met emeritaat ging vijf gemeenten. Nog tot voor drie jaar ging Rev. King regelmatig in de gemeenten voor. Rev. King, zoon van de eerste kolporteur in dienst van de prins der predikers Charles H. Spurgeon, is heel zijn leven een enthousiaste medestander geweest van de Spurgeon-traditie. In 1952 werd hij gekozen als president van Spurgeon's College Conference.

Zijn zoon, Gordon King, diende gedurende vele jaren in China als medisch zendeling; zijn dochter is gehuwd met een zendeling.

★ *Rüschlikon, Zwitserland*

Midden juni waren in het seminarium te Rüschlikon, Zwitserland, een 39 baptisten-musici uit 6 europese landen bijeen voor hun vierde muziekkonferentie. Paul E. Ruppel, sekretaris van de christelijke korenbond in Duitsland en redakteur van het orgaan Der Chorleiter, leidde tijdens deze konferentie een werkgroep voor dirigenten en komponisten. De heer Ruppel, die onlangs ook zijn medewerking verleende aan de jubileumkonferentie van Muziek-Contact op De Vinkenhof, woont te Vluyn en is lid van de baptistengemeente in zijn woonplaats. Ds Th. van der Laan, assistent van de president van het seminarium, verzorgde tijdens de konferentie een serie bijbelstudies.

Op zaterdagavond verzorgden de deelnemers aan de konferentie een koncert waar o.a. twee komposities van Paul E. Ruppel werden uitgevoerd. De organist

van de Bloomsbury Central Church, de grootste baptistenkerk van Londen, en de Nederlander Johan Fischer (hobo) verleenden eveneens medewerking.

★ *Waco, Texas, USA*
De (baptisten-) Baylor Universiteit te Waco, Texas, verleende op 28 mei een eredoktoraat in de rechten aan president Lydon B. Johnson. President Johnson beval bij deze gelegenheid in een toespraak het plan van de Baylor Universiteit aan om 45 vrijwilligers te trainen voor het vredeskorps, die zich zullen inzetten in de Dominikaanse Republiek.

★ *Birmingham, Alabama, USA*
Onlangs werd in Sixteenth Street Baptist Church in Birmingham, Alabama, een nieuw gebrandschilderd raam als een geschenk van „Het volk van Wales" ingewijd.
Het nieuwe raam vervangt een raam, dat kapot ging toen bij een bomaanslag in 1963 — waarbij vier negerkinderen van de zondagsschool werden gedood — de kerk gedeeltelijk werd verwoest.
Het raam, dat door de kunstenaar John Petts werd ontworpen, kostte ongeveer 9.000 gulden. Dit bedrag werd binnen vier weken bijeengebracht door de lezers van Western Mail, een te Cardiff verschijnende krant.

★ *Barcelona, Spanje*
Onlangs werd te Barcelona de eerste erkende protestantse boekwinkel, Liberia Evangelica, geopend. De nieuwe winkel wordt geleid door Rev. Harold Kregal, een amerikaanse baptisten-predikant.

★ *Budapest, Hongarije*
In zijn verslag aan 't centraal comité van de unie van baptistengemeenten in Hongarije, dat onlangs in de hongaarse hoofdstad in vergadering bijeen was, dringt Pastor Josef Nagy, president van de baptisten-unie er op aan deel te nemen aan de vredesbeweging. Ook stelt hij de hongaarse unie voor deel te nemen aan de oekumenische raad van kerken.
Tijdens de vergadering werd o.a. meegedeeld, dat in het Buda-distrikt een nieuw kerkgebouw was verrezen en dat de restauratie van der baptisten-diakonessenhuizen bijna was voltooid.
Het seminarium in Budapest, dat binnenkort zestig jaar zal hebben bestaan, telde het laatste semester 14 studenten.

★ *Washington D.C., USA*
Gelijk reeds eerder in ons weekblad werd bericht overleed op 28 mei jl. op 88-jarige leeftijd in een ziekenhuis te Washington, D.C., dr Walter Oliver Lewis. Dr Lewis was van 1939 tot 1948 algemeen-sekretaris van de baptistenwereldalliantie. Van 1948 tot 1955 diende hij de BWA als toegevoegd sekretaris voor de oorlogsnood-leniging.
Nadien hield dr Lewis zich vooral bezig met het verzamelen van de geschriften van de 16de-eeuwse doper Balthasar Hubmaier, wiens werken hij nog in een engelse vertaling hoopte te publiceren.
Dr Lewis was in Europa meer bekend dan in zijn geboorteland Amerika. Reeds voor de eerste wereldoorlog studeerde hij in Duitsland; als legerpredikant diende hij van 1917—1918 bij de amerikaanse troepen in Europa. In 1922 werd dr Lewis europees vertegenwoordiger van American Baptist Foreign Mission Society. In deze hoedanigheid beheerde hij o.a. de amerikaanse regeringssteun aan Rusland in de winter van 1922/23. Ook later vond het werk van dr Lewis voornamelijk in de landen van Oost-Europa plaats.
Na zijn studie aan Missouri Baptists' William Jewell College en Southern Baptist Theological Seminary te Louisville studeerde dr Lewis nog aan de universiteiten van Berlijn, Erlangen, Halle en Leipzig. Hij ontving twee doktoraten.

v. D.

DEO VOLENTE!
Donderdag 8 juli a.s. hopen onze geliefde ouders
W. BAPTIST
en
L. BAPTIST - DE RAAF
de dag te gedenken dat zij 35 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.
Hun dankbare kinderen en kleinkinderen
2e Exloërmond,
Wessel Jan Knotlaan 15

Met vreugde stellen wij u, ook namens onze ouders, in kennis van ons voorgenomen huwelijk.
De voltrekking zal plaats vinden vrijdag 9 juli a.s. om half twee in het gemeentehuis te Exloo. Het huwelijk zal om half drie in de baptistenkerk, Prinsesselaan 6 te Emmen, ingezegend worden door de weleerwaarde heer ds H. v. d. Werf, baptistenpredikant te 's-Gravenhage.
ROELOF DE HAAN
EGBERDIENA VAN WIJK
Juni 1965
Pernis, Pastorieweg 155
Valthe, Exloërweg 45
Receptie van half vier tot half zes in hotel Grimme, tegenover het station te Emmen.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland, onze lieve vader, groot- en overgrootvader
ROELOF WESTERVELD
weduwnaar van Hendrikje Lindeman, in de ouderdom van 89 jaar.

Zijn leven was Christus,
zijn sterven gewin.

Groningen, 19 juni 1965
Correspondentieadres: Jan Steenstraat 186

M. Bakker - Westerveld
S. Bakker
Arnhem:
A. Dahmen - Westerveld
H. G. Dahmen
Amsterdam:
J. J. Germanus-Westerveld
H. Germanus
Leeuwarden:
F. de Boer-Westerveld
Amsterdam:
J. Westerveld
W. Westerveld-Atsma
Leeuwarden:
A. Wolthuis-Westerveld
J. Wolthuis
Klein- en achterkleinkinderen

De teraardebestelling heeft plaatsgevonden op de Noorderbegraafplaats te Groningen, woensdag 23 juni jl.

Het
MANNENSEXTET
van de baptistengemeente, Nieuwstraat, Almelo,
is gaarne bereid medewerking
te verlenen
aan uw bijzondere samenkomsten.

Aanvragen kunnen gericht worden aan H. van Oosten, Beeklustlaan 19, Almelo.

STADSKANAAL
Het bestuur van de chr. nat. kleuterschool „Oranje Nassau" te Stadskanaal ontvangt graag sollicitaties voor de funktie van

LEIDSTER

voor haar fonkelnieuwe, modern ingerichte 2-klassige kleuterschool.
Woensdagmiddag
en zaterdag vrij.

Stadskanaal heeft een prima busverbinding met Groningen, Assen en Emmen.

Sollicitaties zo spoedig mogelijk aan de hoofdleidster, mej. B. Mulder, Hoofdkade 6, Stadskanaal, telefoon 05990 - 2817.

ABONNEES!
Bij het verschijnen van dit nummer is het derde kwartaal reeds begonnen. Wie het abonnementsgeld over het derde kwartaal nog niet voldaan mocht hebben (dit had volgens regel eigenlijk bij vooruitbetaling vóór 1 juli betaald moeten zijn), wordt in de gelegenheid gesteld dit nog uiterlijk a.s. woensdag 7 juli te doen door overmaking van f 3,20 op gironummer *92 60* ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam, korrespondentieadres Dalweg 77, Arnhem.
Ook kan men voor het resterende tweede half jaar voldoen, door f 6,40 ineens over te maken op giro *92 60*.
Wie dit doet bespaart zichzelf de inkassokosten van een kwitantie (50 cent) en het uniebureau veel werk.
Voor deze medewerking bij voorbaat hartelijk dank.
De administratie,
Arnhem.

Heden overleed geheel onverwacht, in haar Heer en Heiland, onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder
KLAASKE VAN DIJK
wed. van R. Roffel, op de leeftijd van 82 jaar.
Uit aller naam,
S. Roffel
Utrecht, 22 juli 1965
De teraardebestelling heeft reeds op 26 juni op de begraafplaats Soestbergen plaats gehad.

9 juli 1965 81e jaargang Nr 3790

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: ƒ 12,80 per jaar; buitenland ƒ 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

REKREATIE

De vroege vakantiegangers zijn al weer terug - hoe bestaat het: toch een beetje gebruind, ondanks de natte en kille zomer... - en vele anderen, verreweg de meesten, maken zich klaar om in de komende dagen voor een week of vaak nog langer hun biezen te pakken. Ze hebben een bungalow op de Veluwe of op de eilanden gehuurd, trekken er met een caravan of tent op uit, naar het Gardameer, gaan met een zeilboot de meren op of in een autobus met tientallen anderen zien hoe scheef de toren van Pisa staat.
We doen massaal aan rekreatie. Zo heet dat tegenwoordig en iedereen kent dat van huis-uit vreemde woord. We spreken over en horen van het rekreatie-probleem, want hoewel we er allemaal aan doen schijnt het toch niet helemaal zo gemakkelijk te zitten met die rekreatie. Het kabinet Cals heeft er zelfs een departement voor in het leven geroepen en (terecht) een minister aangetrokken die, voor een deel van zijn ministeriële tijd althans, zich met deze zaak bemoeit.

Welke problemen?

We zouden er niet graag aanspraak op willen maken kennis te hebben van de gehele rekreatie-problematiek, laat staan die geheel te overzien en er een oplossing voor te hebben. Dat er evenwel allerlei problemen zijn is ons niet helemaal onbekend.
Natuurlijk omvat de rekreatie niet alleen maar het vraagstuk van de vakantiebesteding. Het heeft in veel bredere zin te maken met heel de vrijetijdsbesteding, zowel die van de vrije avonduren als — in meerdere mate — die van de lange weekends, waarin sinds enkele jaren een groot deel van de werkende Nederlanders zich verheugt.
We hebben méér vrije tijd. Dat is één kant van de zaak en daarmee is het massale karakter van de rekreatie in onze tijd gegeven.
Een andere kant is het vraagstuk van, zoals dat in officiële kringen heet, de ruimtelijke ordening. We industrialiseren op grote schaal en breiden onze steden op schrikbarende wijze uit. Dat is een ekonomische noodzakelijkheid. Het is de kurk waarop onze welvaart drijft. Daarvoor moeten we als volk duur betalen en de wrange vruchten ervan zijn o.a. de verstedelijking van het platteland en het in toenemende mate onttrekken van woon- en industrieterrein aan natuurlijke rekreatiegebieden.
Dat onze bevolking toeneemt, dat velen zich de luxe van een eigen auto kunnen permitteren en dat ons toch al zo dichtbevolkte landje gedurende de lange weekends en de zomermaanden bovendien nog eens overstroomd wordt door honderdduizenden buitenlanders zijn zaken die volledigheidshalve in dit verband ook nog genoemd moeten worden. Het zal in elk geval wel duidelijk zijn, dat deze massale rekreatie, vooral aan de overheidsinstanties, vele problemen biedt.

Hebben wij daar mee te maken?

De vraag kan zeer terecht gesteld worden of wij, als gemeenten of als unie, hiermee iets te maken hebben. In eerste aanleg zijn we geneigd hierop met een duidelijk ,nee' te antwoorden. We kunnen ons er beslist niet mee bezighouden: de oplossing van al deze vraagstukken gaat onze mogelijkheden verre te boven en daarom laten we het graag aan de overheid over.
Inderdaad, de overheid heeft hier — en dat wordt in Den Haag en in de provinciale hoofdsteden gelukkig ook zo gezien — een zeer belangrijke taak. Dat hier vooral ook interdepartementale samenwerking noodzakelijk is — en we denken dan bijvoorbeeld aan het onzes inziens onzalige plan van de minister van defensie om een groot deel van de nieuwe Lauwerszeepolder tot militair oefenterrein te maken — kan hier weliswaar door ons worden bepleit maar is overigens een zaak die op deze plaats niet tot ons ressort behoort.
Intussen zijn we van mening, dat we de oplossing van vele vragen niet helemaal aan de overheidsinstanties mogen overlaten. Ook het partikulier, en met name het kerkelijke initiatief mag hier niet ontbreken. Dat klemt temeer waar, naar het ons voorkomt het rekreatie-probleem niet alleen maar een, laten we zeggen, technische aangelegenheid is, zoals het aanleggen van wegen en het ontsluiten en scheppen van rekreatiegebieden. Er is ook een rekreatie-propleem, dat met het wezen en de inhoud van de zaak zelf te maken heeft.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Wij hebben steeds de neiging het werk van geschoolde betaalde krachten te overschatten en denken veel te gering over de mogelijkheden die er liggen in iedere gelovige, ook de eenvoudigste** (Bavinck)

Wat zouden we kunnen doen?

In ons land, maar ook in andere landen — met name Duisland — zijn het de ‚grote' kerken die op een of andere wijze direkt meewerken aan de rekreatie. Men bouwt kleine bermkerkjes of richt bestaande gebouwen voor dergelijke drive-in-diensten in; campings, bungalow-parken worden geëxploiteerd en indien nodig worden voor deze arbeid subsidies verleend.
Op veel kleinere schaal weliswaar kennen we dit ook in Nederland. De hervormde kerk heeft de stichting Het Grote Bos van waaruit enkele in het land verspreid gelegen campings en bungalow-parken worden beheerd terwijl er in ons kleine land op drie verschillende plaatsen drive-in-kerken in dienst zijn, op interkerkelijke basis.
Ook de kleinere kerkgemeenschappen, op nòg bescheidener wijze trouwens, doen iets. In zo goed als alle gevallen heeft men kampwerk voor de eigen jongeren. Onze eigen jeugdbeweging organiseert reeds sinds het einde van de laatste oorlog kampwerk. De ouderen herinneren zich Kootwijk, Roden, Loenen en voor de huidige jongeren-generatie heeft het woord Renderloo nog steeds een magische klank, vol kampromantiek en weemoedige herinneringen.

Kunnen we nog meer doen?

Zijn we goed geïnformeerd — en we hebben geen reden daaraan te twijfelen — dan is het rekreatiewerk dat onder ons reeds op een 20-jarige traditie kan bogen een min of meer aflopende zaak. De romantici onder ons, die de oude tijd waarin zij zelf met zoveel vreugde de NBJB-kampen beleefden, zouden willen vasthouden, kunnen zich dat misschien niet voorstellen, het is desondanks de niet te weerspreken taal der statistieken.
Sommigen onder ons zijn geneigd dit kampwerk zo lang als mogelijk is voort te zetten en dan niet meer. In geen geval nieuwe investeringen wagen. Zij worden, als we hen goed hebben begrepen tot deze ‚voorzichtige' politiek vooral geïnspireerd door de gedachte, dat we als gemeenten eigenlijk geen taak op dit terrein hebben.
We hebben hierboven reeds gezegd dat we naar onze mening wèl een taak hebben op het brede terrein van de rekreatie. We hebben nog niet gezegd, waarom we deze mening zijn toegedaan en we haasten ons dat nu nader uiteen te zetten.
We hebben geschreven, dat er ook een rekreatie-probleem is, dat met het wezen en de inhoud van de zaak te maken heeft. We hebben de indruk dat vrije tijd voor veel mensen alleen maar vrije tijd is en niet meer.Met andere woorden, zij menen, dat zij in die tijd kunnen doen waar ze zin in hebben. In zekere zin is dat natuurlijk ook wel zo, maar het is toch niet toevallig, dat deze vrije tijd en zijn besteding — zelfs door wereldlijke instanties — *rekreatie* wordt genoemd. Daarmee is de positieve waarde ervan, zijn ‚herscheppende' waarde (want dat betekent rekreatie immers letterlijk) duidelijk aangegeven. Rekreatie heeft te maken met de diepste betekenis van onze *menselijkheid*. Over die menselijkheid kunnen de normen verschillen, voor ons als christenen geldt toch stellig dat die norm Christus is. Daarmee is de zin en de inhoud van onze rekreatie gegeven: ook vrije tijd is Gods tijd; vakantie houden is ook godsdienst (zei Luther reeds). In het engelse woord holidays — al zal 't oorspronkelijk wel met ‚heiligendagen' te maken hebben gehad — klinkt nog iets van de heiligheid der vrije tijd door.
Hebben we er nu als gemeenschap van gelovigen, als gemeenten dus, niets mee te maken hoe onze mensen deze ‚heilige dagen' besteden? Gaat het ons niet aan? Maar als we dan zien, dat er zich hier problemen voordoen? Zijn we er dan niet om elkaar tot een hand en een voet te zijn? Elkaar te helpen?
Nee, als gemeenten, als men wil: als unie, behoeven we geen leiding te geven ten aanzien van de vakantie-besteding van onze leden. *Begeleiding* (alweer zo'n modewoord) kan evenwel voor velen gewenst, zo niet noodzakelijk zijn.

Enkele suggesties

Hoe kan die *begeleiding* gestalte krijgen?
We weten niet met zekerheid te zeggen hoe de rekreatieve mogelijkheden zich in de nabije toekomst zullen ontwikkelen. Vast staat, dachten we, dat het kampwerk zoals we dat de laatste 20 jaar hebben gekend zal verdwijnen, behalve wellicht voor de jongeren van 12-15 jaar. Voor onze rijpere jeugd, die van 15 jaar en ouder, zal een andere vorm — een mobiele vorm — van gemeenschappelijke rekreatie gevonden moeten worden, bijvoorbeeld door het organiseren van brom-trektochten.
Voor onze gezinnen — en dat zal een behoorlijke investering vragen — zullen, dachten we, in de toekomst een of meer goed geoutilleerde campings ingericht moeten worden en stellig ook enkele bungalowparken. Misschien dat dit laatste in het verband van onze europese baptistenfederatie kan worden gedaan.
Moeten we dan zonodig ook in de vakantie weer bij elkaar kruipen, horen we sommigen al mopperend vragen. Nee, 't hoeft niet. Maar velen onder ons hebben die behoefte nu eenmaal en voor dat sterke gemeenschapsbesef kunnen wij van onze kant alleen maar dankbaarheid opbrengen.

We weten, dat we veel dingen hier niet genoemd hebben. Ook en vooral de praktische mogelijkheden, die er met een bezit als De Vinkenhof (en het nog beschikbare kapitaal van de verkoop van Renderloo) misschien reeds voorhanden zijn. We wilden met dit artikel slechts stelling nemen tegen de gedachte, dat we als gemeenten niets te maken zouden hebben met de rekreatie van onze mensen en dat ieder maar voor zichzelf zou moeten zorgen. Kortom: We wilden slechts hier en daar enkele gedachten losmaken.

v. D.

BWA koos neger als president

Zoals we verleden week, juist voor het ter perse gaan van De Christen, nog konden berichten, koos de baptisten-wereldalliantie jl. dinsdag 29 juni op het wereldkongres te Miami Beach, Florida, *dr William R. Tolbert Jr*, vice-president van de afrikaanse republiek *Liberia*, tot president van de alliantie voor de komende periode van vijf jaar.
Nader vernemen we nog, dat deze verkiezing zonder tegenstemmen geschiedde.
De aftredende president, dr Joâo Soren, die zijn opvolger aan het kongres voorstelde, wees er in zijn toespraak o.a. op, dat de zuidelijke amerikaanse baptisten hun eigen kandidaat, de bekwame dr Herschel H. Hobbs, o.a. oud-president van de zuidelijke konventie, door hun grote meerderheid gemakkelijk een verkiezingsoverwinning hadden kunnen bezorgen. Dat dit niet gebeurde — ook de zuidelijke baptisten gaven hun stem aan dr Tolbert — kan met recht een historische beslissing worden genoemd.
We wezen er verleden week reeds op, dat de BWA met deze verkiezing op niet mis te verstane wijze heeft bewezen stelling te nemen tegen elke vorm van diskriminatie.
We verheugen ons over deze ontwikkeling en spreken opnieuw de hoop uit, dat de nieuwe BWA-president tot rijke zegen worde gesteld in het midden van onze wereldwijde baptistengemeenschap.

v. D.

Door de haast waarmee we verleden week het berichtje over de benoeming van dr Tolbert Jr moesten samenstellen slopen er enkele onjuistheden in onze berichtgeving (waarvoor onze verontschuldigingen). Met bovenstaand bericht zijn deze errata gekorrigeerd.

BWA-kongres 1970 in Hong Kong

Tijdens een van de bijeenkomsten van het BWA-kongres te Miami Beach, Florida, werd meegedeeld, dat het volgende wereldkongres van de baptisten-wereldalliantie in 1970 waarschijnlijk in Hong Kong zal worden gehouden.
Mocht men in Hong Kong niet over voldoende faciliteiten beschikken, dan zal Tokio, de hoofdstad van Japan, als kongresstad worden gekozen.

„Och, was mijn Heer maar bij de profeet in Samaria, dan zou deze hem wel van zijn melaatsheid verlossen".

2 Kon. 5 : 3

Aan rustige wateren

Getuigen . . .

De weg van het dienstmeisje van Naäman is een smartelijke weg. Ze is tijdens een van de vele oorlogjes door de Syriërs gevangen genomen en als slavin terecht gekomen bij de familie van de syrische generaal.

Dit meisje heeft echter troost en steun gevonden in haar geloof. Ze is zelfs trots op haar geloof en heeft ervan gesproken, dat haar God, Jahweh, de levende God, bij machte is melaatsheid te genezen. En God heeft het geloof van dit dienstmeisje gebruikt om bij de familie van de syrische generaal geloof te wekken, zodat Naäman besluit een pelgrimstocht naar Israël te maken.

Gij zult Mijn getuigen zijn . . .

Dit woord lezen we vaak alsof er stond: Jullie zouden eigenlijk Mijn getuigen moeten zijn. Of, zoals de meesten van ons het opvatten: Jullie moeten *Mijn getuigen zijn. Maar Jezus zegt niet, dat het moet, maar dat het zál. Gij* zult *Mijn getuigen zijn; het is Gods beschikking.*

Zoals de Heer dit dienstmeisje van Naäman leidt en inschakelt om Zijn doel te bereiken, zó zal God Jezus' gemeente in de wereld leiden en inschakelen om Zijn plannen met het mensdom in de wereld te realiseren: Het zál bekend worden tot aan de einden der aarde, dat God in Jezus de Heer van ieder mens is en ieders Redder wil zijn.

Een amerikaanse broeder is wegwerker aan een station waar vroeger huizen stonden. Langzamerhand hadden al deze families hun huizen moeten ontruimen omdat de uitbreiding van het bedrijf dat noodzakelijk maakte. En deze spoorman schrijft: Ik word altijd een beetje neerslachtig als ik sta te kijken naar de prachtige irissen, die hier op sommige plaatsen nog bloeien. Ze staan er als getuigen van de liefde voor bloemen en de vlijt van de mensen die hier lang geleden gewoond hebben. Hier en daar staan ze midden tussen het onkruid. Machines hebben het gras en de planten vele malen weggemaaid, men heeft er vergif gespoten, er zijn tijden van grote droogte over deze bloemen heengegaan. Maar het is wonderlijk: als het weer lente is beginnen de irissen toch weer te bloeien. Want daartoe zijn ze geschapen . . .

Zo is het met de gemeente van Jezus in de wereld. We zijn wedergeboren om onze omgeving op te fleuren en om ons heen licht te verspreiden. Evenals de irissen zullen we aan vele tegenheden het hoofd moeten bieden, maar evenals het slavinnetje van Naäman zullen we moeten ondervinden, dat ons leven onder Gods bijzondere leiding staat en dat Hij ons in al deze dingen meer dan overwinnaars doet zijn door Hem die ons heeft liefgehad.

Het is vooral belangrijk te bedenken, dat het slavinnetje van Naäman niet alleen geloofd heeft, dat God lepra kán genezen maar dat ze er ook vast van overtuigd is geweest, dat God zó groot en zó goed is dat Hij ook de heidense Naäman wil helpen. Laten we vandaag in onze ongodsdienstige wereld staan als mensen met zulk een vast geloof! Laten we aan de ongodsdienstige mens waarmee wij gekonfronteerd worden op de markt des levens, de boodschap van Jezus doorgeven, dat God in Jezus voor een ieder een Vader wil zijn. En laten we ons er ook niet voor schamen, dat we wel weten dat de genezing van onze ziekten uiteindelijk van God moet komen. En laten we er voor uitkomen, dat we — evenals het dienstmeisje van Naäman — diep in ons hart geloven, dat God alle ziekten genezen kan.

Emmererfscheidenveen

Jac. de Jong

Anti-kommunisten betogen tegen BWA-kongres in Miami

Gelijk vijf jaar geleden, tijdens het wereldkongres der BWA te Rio de Janeiro, Brazilië, hebben zich ook nu weer anti-kommunistische betogingen voorgedaan in de buurt van de kongresgebouwen te Miami Beach, Florida.

De betogingen werden geleid door Rev. Carl McIntire, president van de Internationale Raad van Christelijke Kerken (ICCC), de tegenhanger van de Wereldraad van Kerken.

De betogers droegen borden waarop de BWA ervan beschuldigd werd steun te verlenen aan kommunistische spionnen. Op de borden stond o.a.: Kommunisten, ga naar huis!, en: Russische baptistengemeenten zijn geen ware christelijke gemeenten . . . In totaal waren er 28 verschillende borden; op de meeste werd de BWA ervan beschuldigd een liberale (in de zin van: vrijzinnig) en een door het kommunisme geïnfiltreerde organisatie te zijn.

Tijdens de openingsavond van het BWA-kongres werd in een van de zalen te Miami door dezelfde groep een ‚protest-rally' tegen de Baptist World Alliance gehouden. Ook op deze bijeenkomst, die door ongeveer 3.500 mensen werd bijgewoond, was McIntire de hoofdfiguur. Tijdens de protestbijeenkomst werden spandoeken gedragen waarop o.a. in grote letters stond geschilderd: Kremlinpropagandisten, ga naar huis!

In een toespraak verklaarde Rev. McIntire tijdens deze protestrally, dat de kommunisten in de Baptist World Alliance reeds langer aktief zijn dan in elke andere godsdienstige organisatie en dat de vijf russische baptisten die het kongres der BWA bijwoonden er waren om ‚leugenpropaganda' te maken. McIntire beschuldigde een van de vijf russische afgevaardigden, Ivan Motorin, ervan een geheim agent te zijn.

Rev. McIntire oogstte tijdens zijn toespraak van een half uur applaus van het publiek bij uitlatingen als: „. . . De kommunisten gebruiken een duivelse vredeslijn van vreedzame koëxistentie binnen de kerken. Maar er bestaat geen vreedzame koëxistentie tussen God en de zonde..." „De russische baptisten zijn naar Miami gekomen om de leugen te verspreiden, dat er volledige godsdienstvrijheid in Rusland is en dat er geen kommunisten in hun gemeenten zijn . . ." „Motorin, de woordvoerder van de russische baptisten op het kongres is een geheim agent van Moskou . . . leden van de sovjet-geheime dienst zullen vanavond de russische vlag op het podium van het kongres dragen". „Geen kerkelijke leider die de russische regering steunt zou hier in de Verenigde Staten toestemming mogen krijgen op het podium van een kerk te staan . . ."

De toespraak van McIntire had een godsdienstige ondertoon; hij zei o.a.: Als wij de kommunisten bestrijden dan prediken wij daarmee wedergeboorte. „Wij zijn niet in deze strijd gewikkeld omdat we tegen het kommunisme, maar omdat we vóór Jezus zijn".

PS-BWA

Zusterhulp-kamp is vol !

Er kunnen helaas *geen* aanmeldingen voor het zusterhulp-kamp meer in behandeling worden genomen. Het kamp is volgeboekt!

J. Br.-G.

Beroepingswerk

Aangenomen: naar Nieuwe Pekela, kand. A. van der Beek te Bosch en Duin.

Halverwege het elfde BWA-Congres in Miami Beach

Een baptisten-wereldcongres pleegt een geheel eigen sfeer te hebben. Het is hier in Miami Beach niet anders. De omgeving is sprookjesachtig, de atmosfeer is warm en drukkend, heel anders dan wij het in Europa gewend zijn, maar toch herkent iedereen terstond de typische congressfeer die verleden jaar ook in Amsterdam heerste en op vorige congressen elders.

Vrijdagmorgen zette president *João Soren* de grote machinerie van het congres in werking en met een enthousiast *Geprezen zij des Heiland naam* begon het congres. Schriftlezing, woorden van welkom en de beantwoording daarvan volgden. De onvermijdelijke maar vervelende zakelijke en reglementaire beslommeringen werden afgewerkt. Een lange lijst van commissieleden werd voorgelezen en daarna was er een forum

. . . en de waarheid zal u vrijmaken.

van voorzitter, oud-voorzitters en secretarissen die hun visie gaven op de betekenis van dit congres en van vorige congressen. Een toespraak van *dr Josef Nordenhaug* en een van *dr Herschel H. Hobbs* besloten dit eerste stuk van het congresprogramma.

Een aparte vermelding waard was het optreden van het koor van de Eerste Baptistengemeente in Dallas, Texas. Het was geweldig. Zoiets is alleen mogelijk, wanneer de beweging groot en omvangrijk is.

De middagen zijn gevuld met commissie- en sectievergaderingen. Uiteraard ging ik naar de vergadering van de theologische commissie. Daar trof ik een onder baptisten zeer ongewoon schouwspel. Op het podium zaten enkele commissieleden en de zaal was gevuld met zeker enige honderden toehoorders. Nog nooit heb ik zoveel theologische belangstelling onder geloofsgenoten aangetroffen. Op de inhoud van de lezingen en de discussie hoop ik later in een apart artikel in te gaan. Het ging, zoals te verwachten was, over de doop, maar het bleek al spoedig dat dan de andere belangrijke theologische vragen vanzelf aan de orde komen.

Voorts vergaderden de commissies voor geloofsvrijheid en de rechten van de mens, voor evangelisatie en zending en voor bijbelstudie en vormingswerk. Ook daar was de belangstelling zeer groot.

Orange Bowl

Deze merkwaardige naam betekent Sinaasappel-Stadion, voor ons gevoel een vreemde naam voor een stadion. Het ziet er ook anders uit dan wij gewend zijn. Bij ons is een stadion aan alle kanten gesloten maar hier is het stadion aan één kant open. Er is ook geen voetbalveld maar alleen maar een grasmat. Midden op die grasmat stond een podium, waarop de medewerkers aan het avondprogramma plaats hadden genomen. Weer was er een bijzonder goed verzorgde muzikale en vocale medewerking. Er werden nu woorden van welkom gesproken namens de overheid en er werd daarop geantwoord door de vice-president van Liberia, *William R. Tolbert Jr,* die ook vice-president van de BWA is. In het kader van een panorama van het baptistenwerk van heel de wereld sprak *James L. Sullivan* over N.-Amerika. Het was dit keer eens niet in de zo vaak gehoorde stijl van wat hebben we toch al veel gepresteerd, maar de volle nadruk viel op wat er aan taken nog onvervuld was gebleven en wat de toekomst nog vragen zou. Daarna hield de voorzitter, dr Soren, zijn presidentiele rede, een indrukwekkend appèl tot evangelisatie en getuigenis in een wereld vol problemen en strijd.

Dr Billy Graham spreekt op een perskonferentie. Naast hem dr William R. Tolbert Jr van Liberia, Afrika, de nieuwe president van de BWA.

Zaterdag 26 juni

De morgenvergadering in de grote Convention Hall, waar 15.000 mensen kunnen zitten, stond in het teken van het vormingswerk, waarna er weer een

Van alle kanten stromen de deelnemers samen naar het kongresgebouw

NADER BEZIEN

Godsdienstvrijheid

Maandag 28 juni jl. werden er op ver uiteengelegen plaatsen twee verschillende toespraken gehouden over godsdienstvrijheid. In het ene geval was het paus Paulus die ter gelegenheid van de herdenking van de pauskroning in Vatikaanstad over dit onderwerp sprak, in het tweede geval de negerpredikant dr Gardner Taylor van New York op het elfde wereldkongres van de baptisten-wereldalliantie te Miami Beach.

Afgaande op verslagen van beide toespraken die we dezer dagen onder ogen kregen was er een merkwaardige overeenstemming tussen beide redevoeringen.

De paus ging in zijn toespraak uit van Christus' uitnodiging aan de mensheid en zei o.a.: „Deze uitnodiging is geen bevel of dreigement, geen vanzelfsprekendheid, die elk verstandig mens dwingt, maar veel meer een uitnodiging vol goedheid en gezag, welke de vrijheid van de individuele mens eerbiedigt". De stelling van de baptistenpredikant, dr Taylor, was, dat vrijheid slechts inhoud heeft als de mogelijkheid van een verantwoordelijke keuze ermee gegeven is.

Zo op het eerste gezicht dekken deze beide opvattingen elkaar, in elk geval schijnen ze niet zo ver van elkaar verwijderd te zijn als de praktijk wel doet vermoeden.

Misschien doen we de pauselijke uitspraak onrecht door hier dadelijk te herinneren aan die praktijk — die vooral de protestantse gelovigen in ‚rooms-katholieke landen' niet onbekend is — en moet deze opvatting beschouwd worden als een aankondiging van een veranderde zienswijze binnen de kerk van Rome die straks tijdens de slotzitting van het vatikaanse koncilie een nadere formulering ontvangt? Daarover zouden we ons in elk geval van harte verheugen.

Intussen geloven we, dat ook hier de oude zegswijze geldt: als twee hetzelfde zeggen is het nog niet hetzelfde. Konsekwente godsdienstvrijheid, dat wil dus zeggen: die ruimte waarbinnen de mogelijkheid voor de enkeling om door eigen keuze al of niet in te gaan op Christus' uitnodiging, is ten diepste een onmogelijkheid voor de rooms-katholieke kerk. En, naar we geloven, niet alleen voor de kerk van Rome maar voor al de kerken waarin de doop wordt gehanteerd als het middel om onmondigen in te lijven in het ‚Lichaam van Christus'.

v. D.

forumgesprek plaats vond. Dit keer ging het over de vraag hoe te getuigen van de waarheid van het evangelie in een overwegend christelijke samenleving. Voor vele unies en conventies is dat het grootste probleem. Dat bleek ook wel uit hetgeen de deelnemers naar voren brachten.

De middag was weer gewijd aan sectievergaderingen. Met name de vrouwenvergadering was zeer indrukwekkend. Daarnaast kwamen de jongeren en de mannen afzonderlijk bijeen, terwijl de mensen van radio en televisie onder leiding van de bekende *dr Paul Stevens* vergaderden. De theologische docenten tenslotte bezonnen zich op hun taak in de huidige wereld.

Billy Graham

's Avonds was er weer een massabijeenkomst in het stadion. Het eerste stuk van het programma misten we helaas doordat we 40 minuten op een bus stonden te wachten. Maar we waren nog juist op tijd om *Billy Graham* te horen. Deze begenadigde spreker sprak zoals we dat van hem gewend zijn. Een met vuur en overtuiging gebrachte, zeer eenvoudige boodschap. Er waren veel mensen, naar schatting wel een 40.000.

Graham, die twee keer op het programma voorkomt, zei dat dat niet zijn schuld was maar gevolg van de wens van de programmacommissie. Hieruit blijkt wel duidelijk hoe populair deze spreker in zijn vaderland is.

Zondag 27 juni

De morgendienst in de Convention Hall, die door ruim 15.000 mensen werd bijgewoond, was van een zeer bijzonder karakter. Dit bleek reeds uit het feit dat de aankondiging van de collecte, die bestemd was voor het hulpwerk van de BWA, ruim een half uur duurde! Twee sprekers, een uit Haïti en een uit Congo, spraken met vuur en gloed over de nood van hun land en over wat de BWA er al voor had gedaan. Dat leek ons nogal overbodig, want iedereen zat toch al met een dollarbriefje in de hand.

Ook de preek was merkwaardig. Spreker was de bekende negerdominee *Jackson* uit Chicago, in vele opzichten de tegenhanger van dr Martin Luther King. Zijn toespraak die bijna 40 minuten duurde, werd begeleid door uitroepen van enthousiastelingen uit de zaal. Doorspekt met grapjes en verhaaltjes was de opwekking om Jezus te volgen en in Hem te geloven als degene die voor ons gestorven was. Een negerkoor verleende weer prachtig zijn medewerking.

Zending en evangelisatie

De middagvergadering was dit keer bestemd voor allen. Zending en evangelisatie waren de onderwerpen, die aan de

Achter de schermen werkt de pers: v.r.n.l.: W. W. Bottoms, Londen; ds M. G. Boeschoten, dr Manfredi Ronchi, Rome en een lid van de staf van de BWA

orde waren. Een duidelijk beeld van de situatie in Europa werd gegeven door *dr Henri Vincent* uit Parijs.

Godsdienstvrijheid

Terwijl dit artikel geschreven werd, was er weer een massabijeenkomst in het stadion. Billy Graham zal voor de tweede keer spreken, terwijl ook het manifest inzake de vrijheid van godsdienst aan de orde zal komen. Hierin wordt een beroep gedaan op alle gelovigen om te bestuderen wat Christus' leer inhoudt ten aanzien van vrijheid en waardigheid en om daaraan uiting te geven in alle openbare optreden. Op alle regeringen wordt een beroep gedaan om niet alleen wet en orde te handhaven, maar ook vrijheid van geloof en burgerrechten te garanderen. Zoals alle manifesten is de tekst algemeen gesteld en wordt niet op bepaalde kwesties ingegaan, maar de goede verstaander heeft maar een half woord nodig. En goede verstaanders zijn er in de Verenigde Staten in toenemend aantal.

Oude bekenden

Een congres als dit brengt weerzien met vele vrienden van overver. Zo ontmoetten we *dr Fr. Bredahl Pedersen,* vroeger in Kopenhagen, en wel bekend door de kindertransporten uit Nederland naar Denemarken, vlak na de oorlog; *dr C. Oscar Johnson,* oud-president van de BWA, in wiens kerk in St. Louis vele jaren geleden ds Jansma eens preekte. Naar hem vroeg dr Johnson nadrukkelijk; *dr Th. F. Adams,* ons wel bekend van Amsterdam 1959 in de oude RAI, was er natuurlijk ook. *Dr J. Nordenhaug,* nu algemeen-secretaris van de BWA, vroeg naar vrienden en bekenden in Nederland. En voorts was er het gehele gezin van *dr J. J. Kiwiet,* dat per kampeerwagen uit Chicago was gekomen om het congres bij te wonen. *Student H. L. Nieman,* die dit jaar in Amerika heeft gewerkt en gestudeerd, was er natuurlijk ook.

De lust om enkele samenvattende indrukken te geven is groot, maar de tijd daarvoor is nog niet gekomen. Het congres is eerst halfweg en in een volgend artikel hopen we nog iets over de tweede helft te vertellen, waarna er nog wel stof overblijft voor een nabetrachting.

De perskamer in de Convention Hall is bijna verlaten. Alleen de drie Nederlanders (J. Broertjes, M. G. Boeschoten en ik) zitten achter een schrijfmachine. Ds Broertjes zorgt voor materiaal voor de nederlandse dagbladpers, terwijl ds Boeschoten de radio voor zijn rekening neemt. Hij heeft al verschillende bandjes naar ons land verstuurd die u via de NCRV hebt kunnen horen. Zo werken we er met elkaar aan om Nederland een beetje op de hoogte te brengen met wat hier gebeurt.

Miami Beach, 27 juni 1965

J. Reiling

Baptisten die geschiedenis maakten (1)

Timothy Richard 1845-1919

Een der grootste zendelingen van China

Van drie universiteiten ontving hij een eredoktoraat, en een zeer hoge onderscheiding werd hem verleend door de chinese regering. Maar zo men hem had gevraagd, met welke benoeming hij zich het meest vereerd voelde, hij zou geen van deze vier genoemd hebben. Dát moet voor hem zijn chinese naam geweest zijn: Li T'i-mot'ai.

Door deze naamgeving gaf het chinese volk uitdrukking aan zijn achting en liefde voor deze buitenlander, en ook dat men hem als een van hun eigen volk wilde zien. Timothy Richard had de reputatie een van de grootste zendelingen te zijn, die ooit naar China kwam; daarbij missionarissen der rooms-katholieke kerk en van de russische orthodoxe kerk meegerekend.

Zijn jeugdjaren

Timothy Richard werd geboren in Ffaldybrenin, een afgelegen dorpje in de hooglanden van N. Carmarthenshaire, Wales - Engeland. Dat was op 10 oktober 1845. Een merkwaardige datum: het is dezelfde dag waarop het ontstaan van de chinese republiek gevierd wordt.

Zijn ouders waren trouwe baptisten. Zijn vader was een buitengewoon veelzijdig iemand: smid, boer, veearts, kruidendokter, gids en ook verder 'n zeer geziene figuur. Zijn moeder wordt beschreven als een geslaagde kombinatie van Martha en Maria.

Timothy was de jongste van negen kinderen en groeide op in een echt gelovig gezin. Tijdens de grote opwekkingen in Wales, 1858-1860, kwam hij tot bekering en werd gedoopt op 18 april 1859. Hij moest toen nog 14 jaar worden.

Als jongen hoedde hij schapen en later werkte hij bij de boer. Hij deed ook wel dienst als vogelverschrikker om de gewassen op de akkers te bewaken... Maar tijdens zijn werk en daarna leerde hij uit eigen beweging Grieks en Latijn. Tenslotte bezocht hij het gymnasium en de kweekschool (Swansea Normal School). Hij gaf les op dag- en avondscholen, maar werkte met tussenpozen ook op de boerderij. Toen hij twintig jaar was geworden, werd hij als student ingeschreven aan het Haverfordwest Theological College.

Al heel vroeg was in hem de belangstelling voor de buitenlandse zending ontstaan en die was met de jaren groter geworden. Maar tijdens zijn studiejaren aan het College verdiepte zich deze belangstelling tot de overtuiging door God geroepen te zijn om in China het evangelie te prediken. In de voorjaarsvergadering van de BMS, het engelse baptisten-zendingsgenootschap, werd hij als zendeling voor China aanvaard. En het was op 27 februari 1870, dat Richard in China voet aan wal zette te Chefoo, een kustplaats van de provincie Sjantoeng, waar zich reeds een zendingspost van de BMS bevond. Ds H. Z. Kloekers, die later in het nederlandse baptisme een grote rol zou spelen, en die voor het China-comité als zendeling vanuit ons land in Shanghai werkte, kwam daar, onder invloed van de engelse baptisten-zendelingen, tot de overtuiging van de bijbelse doop der gelovigen.

Timothy Richard was ruim 24 jaar, toen hij in China kwam. Meer dan 45 jaar zou hij in dit ontzaglijk grote land blijven, het in alle richtingen doorkruisen, land en volk leren kennen, zoals geen andere buitenlander ooit gelukt is.

(Slot volgt)

G. Br.

Nog enkele aanvullende gegevens over
W. Holman Bentley
(Zie De Christen, d.d. 11 juni 1965)

Zendelinge G. Reiling was zo vriendelijk naar aanleiding van het artikel over deze grote zendingspionier te wijzen op de band, die er ligt tussen Bentley en de nederlandse baptisten. Zij schreef o.a.:

Zendeling Comber was al eerder in Kongo geweest, samen met zendeling Grenfell. Zij zijn beiden in San Salvador geweest, waar destijds de koning van Beneden-Kongo woonde. Aan hem hebben zij toestemming gevraagd om in zijn land te mogen wonen en werken. Daarop ging Grenfell weer terug naar Kameroen, en Comber ging naar Engeland. Na Combers terugkeer in Kongo, samen met Bentley en de anderen, werd al spoedig mevr. Comber ziek en stierf. Zij zal waarschijnlijk de eerste zendelinge zijn, die in Kongo werd begraven.

Tijdens Bentley's eerste verlof in Engeland ontmoette hij *Margot Kloekers,* dochter van ds H. Z. Kloekers, de man op wiens initiatief en door wiens energie onze unie tot stand is gekomen. Deze Margot Kloekers was een dochter uit Kloekers' eerste huwelijk. Hij hertrouwde later met de weduwe van dr J. E. Feisser. Mevrouw Bentley was dus de stiefdochter van mevrouw Feisser. Later ging ook Jacoba Feisser naar Kongo en werkte samen met de Bentley's. In Wathen trouwde Jacoba Feisser met zendeling Bell.

Zr Reiling heeft mevr. Bentley nog gekend. Wij zijn Zr Reiling dankbaar voor deze aanvullende gegevens, die wij graag doorgeven aan de belangstellende lezers.

G. Br.

10 JAAR MUZIEK-CONTACT

Konferentie op 26-27 juni op De Vinkenhof

Begunstigd door stralend zomerweer kwamen de deelnemers per auto, scooter, bromfiets en trein uit alle richtingen van ons land naar De Vinkenhof om er hun jaarlijkse konferentie te gaan vieren.

Voor deze tweede-lustrumkonferentie was de heer Paul Ernst Ruppel, vakman in de muziek, komponist en leider in de duitse koorwereld, aangezocht als muziekleider. De algemene leiding der konferentie was in handen van onze voorzitter, de heer C. Brandt.

Om elf uur in de morgen was er de begroeting, de koffie, het weerzien van oude en nieuwe kennissen. De officiële opening was te half twaalf door een gezamenlijk gezongen lied, gebed en een hartelijk welkomstwoord door de voorzitter.

Om twee uur werd aan de heer Ruppel de leiding gegeven. Er werd veel en met ambitie gezongen. Het was geweldig wat deze bekwame kunstenaar bij de gratie Gods, in zulk een korte tijd met de deelnemers wist te bereiken. De tijd was dan ook al te vlug voorbij! Het was tijd voor de avondmaaltijd, welke overigens ook bijster gezellig was en goed in de smaak viel.

In de avonduren van de zaterdag luisterden we naar de inleiding van de heer Ruppel over het onderwerp „Gottesdienstliche Aufgaben und Möglichkeiten des Singens" (met praktische voorbeelden).

Spreker begon met te zeggen, dat het koor nog te veel als opluistering wordt gebruikt in de eredienst, terwijl toch allerwege de mening veld wint, dat het koor toch eigenlijk meer moet fungeren als een onderdeel van de eredienst. Het kan af en toe namens de gemeente optreden met antwoordzang op schriftlezing, gebed en prediking. Vanzelfsprekend is hiervoor noodzakelijk een zeer goede samenwerking tussen koorleider en predikant, welke helaas in vele gemeenten tot op heden nog niet bestaat. Ook in Duitsland niet, volgens de heer Ruppel. Hiermee valt samen, dat ook de plaats van het koor een herziening behoeft. Niet een opkomen en afgaan, wat altijd meer of minder de dienst stoort, vooral zoals de heer Ruppel zei, wanneer dan ook nog ieder koorlid weer bij eigen familie wil zitten („Zo erg is het bij ons niet", werd er door een deelnemer opgemerkt).

Hoeveel ordelijker zou het zijn, wanneer een koor zat op de plaats, waar het straks wil gaan zingen, dus alleen maar behoeft op te staan om zulks te doen. Spreker gaf verschillende suggesties wat het koor zo al in de dienst zou kunnen doen. Onder andere adviseerde hij voor het geval de gemeente gehandicapt is door een slecht orgel, het koor vóór de dienst te laten zingen. In ieder geval zinge het koor niet als versiering of afwisseling, maar als een funktioneel onderdeel van de eredienst.

Wanneer het koor zo gezien wordt krijgt ook de koorleider een speciale plaats in het leven der gemeente. Spreker zag in de koorleider een diaken met bijzondere opdracht.

Een prettige diskussie volgde op deze inleiding. De vraag kwam bv. naar voren of, wanneer het koor zo als een onderdeel van de dienst meewerkte, ook al de koorleden beslist gelovigen zouden moeten zijn. Antwoord: „Zij die in het koor der gemeente meezingen, zijn zich meestal daarvan wel bewust. Het zal niet wenselijk zijn, ieder apart daarover te ondervragen. Wel moet men van de koorleider verzekerd zijn in dit opzicht."

Na deze diskussie volgde ter afwisseling weer gezellig de koffie en na een korte dagsluiting door onze voorzitter was de eerste dag voorbij. Velen maakten nog een avond- of nachtwandeling, waarin al het gehoorde nog eens onderling doorgesproken werd.

De zondagmorgen zag ons weer op tijd verschijnen. Half tien was er de morgenkerkdienst; voorganger de heer C. Brandt. In deze dienst werd vanzelfsprekend het geleerde van de vorige dag funktioneel ingevoegd. Gaarne zouden wij de orde van deze dienst voor u weergeven, maar dit verslag zou al te lang worden.

Na de koffie, die bij dit zonnige weer steeds op het terras kon worden genoten, volgde de welverzorgde middagmaaltijd. Om twee uur een korte zakenvergadering, waarin o.a. twee nieuwe werkgroepleden werden gekozen en wel de heren P. A. Ambachtsheer en H. H. Prins. De arbeid breidt zich gaandeweg uit en we zijn blij, dat er steeds weer nieuwe werkers worden gevonden, die mee willen aanpakken.

Tenslotte werden nog enkele bijbelwoorden gezongen onder leiding van de heer Ruppel. Daarna volgden afscheidswoorden en met een „tot ziens" ging weer ieder zijns weegs.

Mede door de prima verzorging op De Vinkenhof is ook deze konferentie zeer geslaagd te noemen. Dat van al het schoons dat we meemaakten, iets in de praktijk zal worden uitgewerkt, is onze wens.

Hengelo C. Kiwiet-Blaauw

Vreugde bij spaanse baptisten

MADRID — Met de toestemming zwart op wit van de plaatselijke burgemeester heeft de baptistengemeente van Basauri in Noord-Spanje dezer dagen haar kerkzaal kunnen openen. Meer dan 150 personen woonden de inwijdingsdienst bij, die geleid werd door ds José Borrás, een ex-priester, die nu leraar is aan het baptistenseminarie in Barcelona. De gemeente te Basauri is nog maar een half jaar geleden gesticht.

De kerkzaal is een verbouwde cafézaal beneden in een groot nieuw flatgebouw. De leden van de gemeente hebben de verbouwing grotendeels zelf verricht, daartoe financieel in staat gesteld door hulp van amerikaanse baptisten. Daags voor de opening maakten naar schatting duizend personen gebruik van de gelegenheid, om de „nieuwe protestantse kerk" te bezichtigen, waarbij vrijelijk traktaten en evangeliën konden worden verspreid. Basauri is een bloeiend industrieel centrum in de omgeving van Bilbao.

„Wij konden nauwelijks onze ogen geloven", zei een zendeling, die de gebeurtenissen meemaakte. „Morgen kan het weer anders zijn. Baptisten leven bij de dag: zaaien en oogsten nu de deuren geopend zijn". Aldus De Rotterdammer.

Lezers aan het woord

Met wie vieren wij het avondmaal? (1)

Deze woorden staan in De Christen van 25 juni jl. boven het artikel van ds Huizinga.

Met bijzondere belangstelling heb ik dat gelezen, omdat die vraag meermalen beluisterd kan worden in onze gemeenten. In niet alle gemeenten denkt en handelt men in dezen gelijk. Er zijn gemeenten waar het avondmaal alleen gevierd wordt met leden van de eigen gemeente en die van zustergemeenten. Andere waar het zg. gastrecht geldt en weer andere waar ieder die belijdt een kind van God te zijn, mag aanzitten. Het is die verscheidenheid die de vraag doet rijzen: Wat is in dezen goed of niet goed?

Het antwoord op die vraag zullen wij niet moeten zoeken in de traditie of in de veranderde omstandigheden op godsdienstig terrein, maar in de bijbel, het woord van God.

Nu staat er in het Nieuwe Testament daarvoor geen letterlijke aanwijzing, maar door Schrift met Schrift te vergelijken en daarbij ook het Oude Testament te gebruiken, kan men die er toch wel uit konkluderen. Ik denk hierbij aan de overeenstemming die er is tussen het nieuwtestamentische avondmaal en het oudtestamentische paasmaal. Hoewel beide niet hetzelfde beogen is er toch deze overeenstemming, dat het een en het ander een maaltijd is ter gedachtenis. Enerzijds de gedachtenis van de verlossing van de slavernij in Egypte en anderzijds die van de slavernij der zonde. Deze overeenkomst zal wel door niemand ontkend worden. Wie mochten en moesten nu naar goddelijke opdracht deel hebben aan dat oudtestamentische

paasmaal? Alleen zij, die besneden waren. Uitdrukkelijk wordt gezegd in Genesis 12:48: *Geen enkele onbesnedene mag er van eten.*
De besnijdenis was het door God bepaalde uiterlijke teken van het verbond dat God met Abraham en zijn nageslacht had; het teken van deel te hebben aan dat verbond. God hùn God, en zij Gods volk. Zonder nu in de fout te vervallen van de kinderdopers, die leren dat de doop in de plaats van de besnijdenis gekomen is, mag wel gezegd worden dat er overeenstemming is tussen doop en besnijdenis, zoals die er ook is tussen avondmaal en paasmaal. De doop is door de Here Jezus bepaald om te zijn het uiterlijke teken van de verbondenheid met Vader, Zoon en Heilige Geest. Niet dat de doop die gemeenschap tot stand brengt, want die moet geschied zijn vóór de doop, door het geloof in de Heer Jezus Christus. Zoals oudtestamentisch de besnijdenis het teken was van het verbond met God, zo is nieuwtestamentisch de doop het teken van de verbondenheid met Vader, Zoon en Heilige Geest.
Waar nu voor het deelhebben aan het paasmaal de voorwaarde was, dat alleen zij die het teken van het verbond met God, de besnijdenis, ondergaan hadden, zo is het mijns inziens ten aanzien van het avondmaal, dat slechts zij daaraan mogen deelnemen die het teken van de verbondenheid met Vader, Zoon en Heilige Geest ontvangen hebben door de doop.
Derhalve zal als regel gesteld moeten worden: *Geen ongedoopte zal daarvan eten.*
Wanneer dit aanvaard wordt zou men kunnen zeggen dat allen die geloven in Jezus Christus en dat geloof beleden hebben in de doop, deel mogen nemen aan de viering van het avondmaal. Toch is dat niet het geval, en wel om de volgende reden:
Het avondmaal is niet alleen een gedachtenismaal, maar het ook middel om de gemeenschap met Jezus te belijden. Het eten van het brood en het drinken van de wijn, die tekenen zijn van Zijn lichaam en Zijn bloed, is een zich verenigen met Hem.
Dit is echter slechts één zijde van de belijdenis. In het eten van het brood en het drinken van de drinkbeker belijden wij niet alleen de gemeenschap met Christus, maar ook de gemeenschap met hen die mede het avondmaal vieren. In 1 Cor. 10:16 zegt de apostel Paulus: Is niet het brood dat wij breken de gemeenschap met het lichaam van Christus? Het lichaam van Christus, dat is de nieuwtestamentische gemeente, waarvan Christus het Hoofd is en de in Hem gelovenden de leden. Wanneer iemand nu wel geloofd en gedoopt is, doch geen deel uitmakende van de gemeente, avondmaal met ons zou vieren, dan zou de belijdenis van de gemeenschap met het lichaam van Christus, de gemeente, onwaar zijn. Hij of zij mag dan door het geloof behoren tot het lichaam van Christus, als lid van dat lichaam is hij of zij niet op zijn plaats en funktioneert niet in het lichaam.

Daarom moeten wij tot de conclusie komen, dat slechts tot het avondmaal mogen worden toegelaten zij die als gelovigen in Jezus Christus gedoopt zijn en deel uitmaken van de gemeente.
Open avondmaal en gastrecht zijn niet gegrond op schriftuurlijke gronden doch uitvindingen van mensen.

Winschoten J. B. de Neef

Met wie vieren wij het avondmaal? (2)

In het nummer van 25 juni van De Christen heeft ds Huizinga een onderwerp aangesneden, dat, zoals hij schrijft, in vele gemeenten verschillend betracht wordt, namelijk in het artikel *Met wie vieren wij het avondmaal?*
Nu is het een opmerkelijk verschijnsel in vele kerken, dat men wel gezamenlijk avondmaal wil vieren. Maar zou men het niet zo moeten stellen: Men moet niet aan het einde samen willen gaan maar aan het begin. Laten we het zo mogen zeggen: Als men een huis bouwt, begint men toch niet bij het dak maar bij het fundament?
Zo zou het ook in alle gemeenten met de sakramenten moeten gaan. Als wij de bijbelse lijn niet durven volgen, die toch zo duidelijk voor allen (en niet alleen voor ons als baptisten) omschreven is, dan zou het geen probleem behoeven te zijn.
Als de Here Jezus in Markus 16:15—16 aan Zijn discipelen, en ook aan ons, zo duidelijk de weg wijst hoe zij het evangelie moeten prediken aan een wereld verloren in zonde en schuld, met het zo duidelijke aanbod van genade voor hen die het Woord aannemen — daarmee hun zonden belijdende — dan komen pas, na het beleden geloof, dat in het begin zo sterk kan zijn, dat men het volkomen met deze leer eens is, de sakramenten tot hun volle recht.
En nu weten we allen uit de geschiedenis hoe dit *bevel* van Jezus langzamerhand op oudtestamentische wijze is geïnterpreteerd: in Israël werden *alle* kinderen besneden, dus nu ook *alle* kinderen dopen. Maar wijst men dan op de konsekwenties daarvan dan schrikt men ervoor terug. In Israël moesten alle besnedenen ook het pascha vieren. En dat durft men toch in de kerken niet overnemen: alle gedoopte kinderen ook aan het avondmaal. Dan verlangt men eerst een persoonlijke belijdenis, die men, volgens de Schrift, al bij het doopwater zou moeten afleggen.
Zolang men deze twee sakramenten zo verschillend blijft beschouwen, zolang zou er van samen-avondmaal-vieren feitelijk geen sprake kunnen zijn. Want leest men wat in die kringen door leidende theologen, zoals prof. Lekkerkerker in zijn boek *Doe aan mij een teken ten goede*, en nu ook pas door dr De Ru in zijn dissertatie *Het Nieuwe Testament en de kinderdoop* geschreven is, dan is er voor mij niet veel hoop, dat men de bijbelse doop volledig zal toepassen door onderdompeling na de afgelegde belijdenis van degene die deze doop begeert.
Trouwens, als men er op let, dat in al hun periodieken steeds over ‚doop en geloof' en niet over ‚geloof en doop' geschreven wordt, dan geloof ik niet, dat er van een werkelijk volledige avondmaalsviering sprake kan zijn.
Ik wil op geen enkele manier hiermede zeggen, dat er geen ware gelovigen in deze kerken zouden zijn, gelukkig nog velen. Maar, als er leden van die verschillende kerken zijn, die bij de baptisten het avondmaal des Heren willen meevieren, dan zou men toch in alle ernst aan dezulken moeten vragen: Als ge wel met ons baptisten het avondmaal wilt vieren, waarom dan ook niet in geloofsgehoorzaamheid ook aan het andere bevel van Jezus voldoen, door voor God en Zijn gemeente te belijden, dat Jezus ook voor ons in het water is afgedaald en alzo aan alle gerechtigheid heeft voldaan?
Moet men dan zulke broeders en zusters maar zonder meer weigeren? Ik zou zulks niet gaarne beweren, maar men zou toch in alle ootmoed er op moeten wijzen, dat geen mens, wie dan ook, het recht heeft om de zo duidelijke bevelen van onze Koning te wijzigen.
Laten wij toch in deze tijd, nu er op zovele wijzen aan de bijbel getornd wordt, de leer aangaande de sakramenten durven handhaven. Er zou nog zeer veel over dit zo gewichtige onderwerp te zeggen zijn, maar laten we ons allen in alle dingen aan de Schrift onderwerpen.

Rotterdam M. van Essen

Advertenties

16 juli 1965 81e jaargang Nr. 3791

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Het gezicht verandert

„Ik leef niet langer meer mijzelf, maar Christus leeft in mij!", heeft Paulus eens gezegd. Toch had zijn leven wel een eigen gestalte. Zet Paulus eens naast Johannes en Petrus, dan heb je wel drie heel verschillende typen. Toch hebben al deze drie mensen begrepen dat het er om ging dat Christus in hen „door" kwam, dat Christus hun leven zou leven. Maar als Christus het leven der zijnen leeft zijn het nog geen gelijkvormige levens. Denk eens aan al die verschillende mensen die de bijbel hebben geschreven. Allen hebben dezelfde Geest ervaren die hen dreef, en het resultaat is wel een bijzonder grote verscheidenheid.

Die verscheidenheid is er ook als we de vele christelijke geloofsgemeenschappen waarnemen, waaronder ook onze baptistische, die toch allemaal „optrekken" naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, voortgestuwd door één Geest. Wie de geschiedenis van de kerk bestudeert ontdekt, dat de oorzaken van het verscheiden zijn niet in het puur theologische denken liggen. Het theologische denken is altijd ergens op geënt. Het heeft te maken met lucht en bodem en bloed, met geest en met cultuur. „Overgangen" van de ene kerk naar de andere komen in de meeste gevallen voort uit niet-theologische motieven: Iemand die bij een andere leefgroep gaat behoren zal in de meeste gevallen ook naar de kerk van die groep gaan. In het leven is het belangrijk of men zich ergens „thuis" voelt. Dat gaf bij velen de doorslag om baptist te worden. De kleinere gemeenten onder ons hebben ook de grootste groei. Wij winnen geen nieuwe baptisten door onze beginselen te verbreiden. Er zijn ontelbare leden van andere kerken die over de doop net zo denken als wij, en desondanks toch niet baptist worden, en aangezien de meeste mensen niet bereid zijn om voor een beginsel te vechten doen ze in hun eigen kerken niet hun best om het zover te krijgen dat de oud-christelijke doop op belijdenis weer wordt ingevoerd. Het is ook merkwaardig dat wij, nu wij werken met de vierde en vijfde generatie van baptisten, steeds minder ijveraars krijgen onze beginselen uit te dragen. In bloedwarme levende gemeenten met koren, clubs en verenigingen die attractief zijn, worden langs de weg van het „leven" de nieuwe leden gewonnen.

Ik had onlangs een gesprek met een doopsgezinde student die ook eens onze diensten bezocht. Hij vond het wel mooi en ervoer ook wel hetzelfde geloof, maar toch lag het hem niet: dat de dominee met „stemverheffing" sprak, onze uitbundige wijze van beleven. Hij gaf toch wel de voorkeur aan een gedragen intellectuele toespraak. Hij was dan ook de vertegenwoordiger van een heel andere groep. Schoon gelijkdenkend over het moment van de doop en de betekenis ervan, uitgaande van hetzelfde belijdingsbeginsel tot toetreding, voelde hij zich bij ons niet helemaal thuis. Begrijpelijk: zijn afkomst is een eeuwenoude welvarende cultuurkring. Alleen al aan de Groninger universiteit zijn er dit jaar ruim veertig eerstejaars uit die kerk. Men maakt zich daar ook niet bezorgd over de jonge intelligentsia: die heeft immers een hele brede en diepe voedingsbodem.

Voor ons zullen de komende tien jaren antwoord geven op de vraag of wij in staat zijn een versneld breder wordende stroom universitair gevormden ruimte te geven in onze gemeenschap. Overigens geloof ik dat onze gemeenschap zo levensecht en sterk is, dat dit mogelijk zal zijn. Voor de eersten van hen zal het nog veel bezwaren opleveren. Zij zijn nog weinig getalssterk en vormen nog maar amper een groep, zodat in hun studietijd andere levensverbanden dan de onze een diepe inwerking zullen hebben.

Onze grootvaders en overgrootvaders staken en stapelden turven en vervoerden ze met hun kleine binnenscheepjes. Onze kinderen en kleinkinderen zullen middenstanders, technici, advocaten en doktoren leveren aan de baptistengemeenten. Wij zitten midden in het proces. Het gezicht van onze gemeenten zal er door veranderen.

Het zal een verandering zijn die niet is tegen te gaan. Dezelfde vaders die deze verandering niet wensen, laten toch hun zonen studeren, en ze zijn trots op hen als hun studie voorspoedig verloopt. Er komt een nieuwe klasse in onze gemeenschap, en hopelijk zullen het niet de slechtsten zijn. Misschien zullen zij een nieuwe impuls zijn voor het nieuwtestamentische gemeenteleven dat onze vaderen hebben gekozen en waarvoor wij dankbaar zijn, maar dat naar ons ge-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Zij die weten nog te moeten leren weten voldoende**

(Henry Adams)

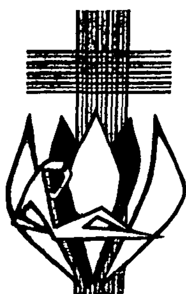
voelen vast dreigt te lopen in 't „goede" leven. Het ligt voor de hand dat de meeste verder studerenden onder ons technisch gericht zijn, maar dat zal van voorlopige aard zijn, er zal ook een stroom komen van hen die de richting der geesteswetenschappen kiezen.
Belangrijk zal de wijze zijn waarop onze gemeenschap deze zonen en dochteren in haar midden zal ontvangen. Nog belangrijker zal het gevoelen van deze nieuwe groep onder ons zelf zijn. Dat wil zeggen: Zullen zij zich thuis voelen?
Het klassieke antwoord voor mensen die in deze of gene gemeente klagen over de gemeente, is: je moet jezelf geven. Wie zich geeft komt er altijd tussen. Als hij tenminste bij de groep hoort. Moeilijker wordt het als je door verdere vorming en ontwikkeling bij een andere groep bent gaan horen. Alleen bij een recht verstaan van de geest van Christus zullen zij die zich geven er dan ook tussen komen en erbij horen. Dat zullen ze dan ook moeten weten en merken!
Onlangs hoorde ik een student van baptisten-huize zeggen: Ze moeten ons niet; het baptisten-volk ziet ons liever gaan dan komen. Ik kreeg van hem de indruk dat hij het antwoord te vroeg gegeven had. Bovendien is het altijd moeilijk te weten wie „ze" zijn. Dat is een onvangbare groep, en soms zijn het een paar die een grote stem hebben opgezet of meenden te mogen spreken namens het geheel. Deze jonge intellectueel heeft mij niet overtuigd. Voor zover ik het kan beoordelen heeft onze gemeenschap een open hart en open deuren voor onze jonge intelligentsia, al zal zij mèt deze komende en groeiende groep onder ons de onvermijdelijke spanningen ervaren die „gezichtsverandering" nu eenmaal met zich brengt. Wie werkelijk uit de geest van Christus leeft zal ook vormen en gebruiken verdragen die hij liever anders zag, en wie om der wille van de „cultuur" overgaat naar een andere kerkgemeenschap levert daarmee een bewijs van een stuk geestelijke armoede: kennis van het verstand is lang niet altijd kennis van de ziel.

Het is machtig schoon als men iets heeft in te brengen waardoor de gemeente haar „gezicht" krijgt in de wereld. Er zijn teveel die geen werkelijke inbreng leveren en slechts teren op de producties en prestaties der vaderen. Moge de gestalte van Christus wezenlijk zijn voor allen en herkenbaar in allen. Dan zal onze gemeenschap tussen de andere kerken een verdiende plaats kunnen innemen.

Ph. L. (Gn.)

Tabitha-Bouw-Actie

Diaconaal werk is niet ouderwets . . .

Telkens weer wil men ons doen geloven dat er eigenlijk geen werkterrein meer voor de kerken is overgebleven. De staat verzorgt de mensen van de wieg tot het graf... Wanneer particulieren iets doen, bv. de kerken, dan voorziet de staat de initiatiefnemers wel van geld...
Waarom zou men dan nog van zijn welvaartsinkomen geven voor diaconaal werk, bv. voor Tabitha?

Omdat diaconaal werk niet ouderwets is!

Diaconaal werk is niet uit de tijd. In geen geval. Natuurlijk ontkennen we geenszins de ruime veranderingen, die door een veranderd sociaal verantwoordelijkheidsbesef van de burgerij tot stand zijn gekomen. We ontkennen evenmin de zegen van dit collectieve verantwoordelijkheidsbesef. Maar... dit verantwoordelijkheidsbesef heeft nog bij lange na niet alle nood kunnen opheffen. Ten dele hangt dat samen met het feit, dat steeds meer zaken als abnormaal worden gezien, dat steeds meer afwijkende dingen als nood worden erkend. Ten dele hangt dat samen met het feit, dat onmogelijk alle nood door wetten is op te heffen:

Want werkelijke nood kan niet door maatregelen, maar alleen door mensen worden opgeheven!

Wanneer bedacht wordt, dat ongeveer drie procent van alle levend geboren kinderen min of meer zwakzinnig is, dan wordt duidelijk dat hier met *maatregelen* niets dan een beetje nood kan worden opgeheven. Men kan deze kinderen — die ouder worden! — een goed tehuis aanbieden, men kan hun zwakke begaafdheid tot het uiterste gaan onderzoeken en dienstbaar gaan maken aan een stuk levensontplooiing en levensvulling, dat alles heeft geen zin, als er geen onderwijzers en onderwijzeressen zijn, die hun gaven en krachten aan deze kinderen willen wijden. Dat alles baat niet, als er geen mensen zijn, die de zwakzinnigen willen begeleiden op hun levensweg.

Diaconaal werk is dienst om Christus' wil

De gemeente van Jezus Christus — en ik dacht, dat wij als baptistengemeenten overal toch gemeente van Jezus Christus willen zijn! — zal haar werk in deze wereld moeten zien als *dienst!* De wereld is er niet voor de gemeenten maar de gemeenten zijn er voor de wereld. We kunnen de wereld niet links laten liggen, want de Heiland heeft gezegd; Gaat heen in de wereld; predikt alle creaturen. Alle schepselen moeten weten, welk een Heiland Jezus is. Maar dat moet niet alleen met de mond gepredikt worden, maar ook met de handen. De wereld moet zien, dat het ons ernst is, als wij spreken van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, die onderweg zijn naar ons toe. Men moet het kunnen merken, in en aan onze werken, dat wij Hem behoren. Diaconie is getuigenis. Daarom niet ouderwets.

Tabitha-uitbouwaktie

Onze Tabitha Bouwaktie heeft ten doel de grondsteen te leggen voor nieuw diaconaal werk onzer verbonden gemeenten. Vandaar „uitbouw-aktie", oftewel afgekort TUBA. Dat is óók de naam van een muziekinstrument. Daarop kan muziek gemaakt worden. Treurmuziek? Feestmuziek? We wensen het laatste. We willen mensen opwekken deel te nemen in het feest der liefde, die het beste voor de naaste zoekt. Voor de bejaarde, voor de lichamelijk gehandicapte, voor de geestelijk gehandicapte, voor allen die hulp nodig hebben. Er is slechts één parool: Doe mee!

Verantwoording

We ontvingen van zusterhulp te Hengelo-C. f 25,69; te Groningen-Z f 10,—; te Stadskanaal f 30,—.

En verder van W. v. d. V. te G. f 10,—; H. H. te D. H. f 20,—; G. J. V. v. d. M. te S. f 40,—; J. v. d. V. te R. f 15,—; P. G. H. te H. f 5,—; mej. P. J. te U. f 10,—; G. B.-S. te A. f 20,—; J. V. te B. f 25,—; A. d. V. te B. f 2,50; mej. E. B. te F. f 10,—.

Allen heel hartelijk dank! Voor ouden en jongen, voor beginnelingen en gevorderden, voor armen en rijken, geldt: Tabitha Bouwaktie, postrek. 102 85 58, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.). Ook van ontvangen vakantietoeslagen incasseren we gaarne een deel. Niets is te weinig, niets is te veel. H. Ploeger

RADIONIEUWS

Het Konvent van Kerken zendt zondagmiddag 18 juli a.s. (5 uur) de dienst van de baptistengemeente te Muntendam uit.
Voorganger ds K. Corporaal; organist D. Swama; medewerking wordt verleend door het gemeentekoor onder leiding van D. Pots.

VAKANTIEGANGERS IN LIMBURG

De baptistengemeente te Treebeek houdt haar diensten in

Heerlen,
elke zondagochtend te 9.00 uur in de aula van de rooms-katholieke school, Heuvelweg;

Treebeek,
elke zondagochtend te 10.30 uur in de baptistenkerk, Weienweg;

Sittard,
elke zondagmiddag te 5.00 uur in de baptistenkapel, Hemelsley.

Aan rustige wateren

Zorg goed voor het heilig Vuur

Doof de Geest niet uit.
(1 Thess. 5 : 19a)

Het zal de lezer duidelijk zijn, dat het hier gaat om de werking, de invloed, de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in ons leven. De Heilige Geest zelf kunnen we niet uitdoven, zoals je een lamp en vuur kunt doven, uit laten gaan.

Vuren moeten onderhouden worden. *Dat weten we van onze kacheltjes. Als je er een tijd niet naar omziet, vind je ze gedoofd en zit je in de kou. En watis nu een huiskamer in de winter, waarin de warmte ontbreekt van het vuur? Het vertrek kan nog zo mooi behangen gemeubileerd en aangekleed zijn, maar het is een ongezellige beweging. Iedereen loopt er uit weg.*

Zo moet iedere christen bezorgd zijn het heilig vuur niet uit te doven in zijn leven.

Natuurlijk heeft ook de mèns geest. We hebben knappe geesten, geleerde geesten, verlichte geesten, geniale geesten, en wat al niet meer. Maar zij allen halen ons niet uit de chaos, de zonde, de verlorenheid. Menselijke geest redt ons niet uit het vuil en de dreiging van de ondergang. De menselijke geest is groot genoeg om wegen te vinden het atoom te splitsen, de maan te bereiken, robots van allerlei aard en type te produceren. Maar niet om onze driften te beheersen en de machten die in ons woelen onder kontrole te brengen. Wat wij nodig hebben is de Heilige Geest. Daarom het woord: beproef de geesten, of ze uit God zijn.

Onze geest is onreine, besmette, eigenwillige geest. Alleen de Geest van God is heilige Geest.

Kan dat, die Geest uitdoven? Ik denk aan Simson, man Gods, geroepen om een grote opdracht te volvoeren in de kracht van zijn Heer. Hij slaagt daarin, totdat Delila zijn leven binnenkomt en hij aan haar de plaats verleent die God toekomt. Daarna is het gedaan met de vervulling van zijn opdracht en is hij zo zwak als een rietstengel.

Je kunt de werking van de Geest Gods in je leven uitdoven door andere dingen en zaken te laten prevaleren boven God. Je kunt het vuur uitdoven door eigenzinnigheid, lege vormelijkheid, door het verwaarlozen van alles wat God geeft aan hulpmiddelen om het geloof te doen groeien.

Wat moeten we doen? Het gebedsleven niet verwaarlozen. Dat verwaarlozen gaat heel gemakkelijk. Want er is felle èn lijdelijke tegenstand. Daarom is er de waarschuwing: Volhard in het gebed. Houd er niet mee op als het moeilijk is. Ga er mee door.

Het is verder belangrijk dat het leven steeds weer gezuiverd wordt. We mogen dagelijks bidden om de vergeving der zonden en om de kracht, de macht der zonde overwinnend te weerstaan.

Er zijn steeds weer allerlei andere dingen, zaken, mensen, wensen, die zich tussen God en ons willen schuiven. Het is goed er op te letten dat dit gebeuren zich niet doorzet en dat er tijdig korrigerend ingegrepen wordt.

Steeds weer opnieuw dienen we ons naar God toe te wenden, naar Zijn Woord dat wil leiden, Zijn stem die wil spreken, troosten, inspireren, korrigeren, en naar Zijn gemeente, waarin Hij ons wil bewaren. Waar de Geest van God is, is vreugde, vrijheid, kracht en vrucht.

Den Haag — H. v. d. Werf

---

gemeenteberichten

EEN BEWOGEN ZONDAG

Apeldoorn - (L.) — Zondag was voor onze gemeente een bewogen dag. Een broeder die al 35 jaar trouw met de gemeente opging doch steeds niet tot de stap kwam om er geheel bij te horen, boog zich, voor velen onverwacht, voor het Woord van God en beleed in de doop zijn geloof. Voor familie, gemeente en niet in het minst voor onze broeder zelf was het een onvergetelijke dag. Nadat onze broeder welkom was geheten in het midden der gemeente werd het avondmaal gevierd.

Deze zelfde middag na de Heer een broeder uit ons midden weg. Van de 59 jaren die hem gegeven waren heeft hij er 31 met Jezus mogen wandelen.

De wetenschap dat onze broeder, verlost van lichamelijke kwellingen, geborgen is voor tijd en eeuwigheid is een grote troost voor hen die achterblijven.

DROEFHEID EN VREUGDE IN Z.-LIMBURG

Treebeek - (W.N.) — Alleen reeds het feit, dat we elke zondag de genadeboodschap mogen doorgeven zou reeds voor een gemeentebericht in ons weekblad vermeldenswaard zijn: Onze voorganger, ds Jac. Tromp, brengt iedere zondag opnieuw de boodschap van verlossing!

Maar ook willen we u niet de droefheid en de vreugde onthouden die er soms ook in de gemeente zijn. Enkele broeders en zusters meenden het pad van de gemeente te moeten verlaten om hun eigen weg te gaan. Dat doet pijn. Afval der heiligen? Wij weten het niet, de Heer der gemeente zal het ons later verklaren.

Verleden zondag (4 juli) beleefden we weer vreugde: Twee zusters mochten gedenken hoe ze vijftig jaar geleden op hun geloof in Jezus Christus door onze oude broeder ds Weenink gedoopt mochten worden. Wat een lange weg met de Heer en de gemeente!

In september a.s. mogen we een ander bijzonder feit herdenken. Het is dan 40 jaar geleden, dat de gemeente Treebeek door ds K. Reiling werd geïnstitueerd. Veertig jaar, en wat is er gegroeid uit de geringe arbeid die toen door vijftien mensen werd begonnen? Thans telt de gemeente 170 leden met een mooie kerk in Treebeek, een gemeentecentrum in Sittard en een bloeiende post in Heerlen. We zullen deze gedenkdag niet ongemerkt voorbij laten gaan, als God het ons toestaat. Op zondag 19 september hopen we dit jubileum te vieren.

Mochten er oud-leden van Treebeek zijn die op de herdenkingsdag met ons willen zijn, laten zij zich dan in verbinding stellen met de sekretaris der gemeente (W. Niemeijer, Wenckebachstraat 17, Treebeek). De hele maand september zal in het teken van deze herdenking staan: Het zangkoor van de gemeente te Enschede zal ons bezoeken en evangelisatiediensten zullen gehouden worden. Dit alles ter eer van onze Meester.

Veertig jaar. Het doet mij denken aan het volk Israël, dat 40 jaar door de woestijn zwierf voor het 't Beloofde Land mocht binnentrekken. Ook wij zitten hier eenzaam als in de woestijn. Beschouw ons werk als een zendingspost... Ik vraag me af, of God ons nu ook het Beloofde Land zal doen binnentrekken. Zolang dit niet gebeurt gaan wij voort, het evangelie verkondigend.

ATHEÏSTISCHE PROPAGANDA IN BULGARIJE

Berichten in bulgaarse kranten maken er melding van, dat de kommunistische regering thans beloningen heeft ingesteld voor o.a. ouders die hun kinderen niet laten dopen. Deze ouders krijgen een prijs van ongeveer f 50,—. Bruidsparen die hun huwelijk niet kerkelijk laten bevestigen ontvangen een beloning van plm. f 175,—. De beloning voor hen die voor een gestorven familielid afzien van een kerkelijke begrafenis bedraagt ongeveer f 25,—.

Het partijblad *Partiyen Zhivot* weet te berichten, dat de atheïstische propaganda goede resultaten boekt. Desondanks zijn er ook teleurstellingen voor de kommunistische machthebbers: het genoemde blad maakt er ook melding van, dat soms zelfs leden van de partij nog in de kerk huwen, hun kinderen laten dopen en kerkelijke begrafenissen laten houden voor familieleden...

EBPS

Mededelingen

Penningmeester van de baptistengemeente Rotterdam-Centrum is thans G. Dol, Bilderdijkstraat 48b, Rotterdam-7.

* * *

Adreswijziging: Het adres van ds B. Posthumus te Deventer luidt thans: Koningin Julianastraat 90.

* * *

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Haarlem luidt thans: J. Huizing, Atjehstraat 22, Haarlem.

Het elfde congres van de BWA in Miami Beach beëindigd

De tweede helft van het BWA-congres stond overwegend in het teken van de grote menselijke vraagstukken van deze tijd. Toen zich maandagmorgen ongeveer 8.000 mensen verzamelden in de Convention Hall, was het woord aan de Commissie voor Godsdienstvrijheid en Menselijke Rechten. Vroeger was het alleen godsdienstvrijheid maar — teken des tijds — nu treden de rechten van de mens langzamerhand steeds sterker op de voorgrond.

Een BWA-congres in het zuiden van de Verenigde Staten moest wel met de kwestie van rassenscheiding en burgerrechten worden geconfronteerd. Dat is dan ook op deze morgen duidelijk gebeurd. Stonden de toespraken die namens bovengenoemde commissie werden gehouden nog sterk in het teken van de godsdienstvrijheid, ging ook een forumbespreking over *,getuigen van de waarheid daar waar andere christelijke kerken domineren'*, het hoogtepunt van de morgen, ja misschien van het gehele congres waren de toespraken van de negerpredikant *Gardner Taylor*, New York en van de blanke politicus *Brooks Hays*, adviseur van president Johnson. In een voorbeschouwing hebben we al even bij het optreden van deze twee mannen stilgestaan. Het is inderdaad een hoogtepunt van het congres geworden. Dat bleek reeds uit het feit dat er, toen Taylor begon te spreken, zeker enige duizenden mensen meer in de zaal waren dan anderhalf uur eerder bij het begin van de zitting. Het voortdurende komen en gaan van mensen — voor bijeenkomsten van deze aard en omvang gebruikelijk — nam af en er werd met grote aandacht geluisterd. Beiden waren zeer goede sprekers. Vooral dominee Taylor wist zijn gehoor geweldig mee te slepen zonder overigens ook maar in het geringste demagogisch te worden. Zijn stelling was dat vrijheid slechts inhoud heeft als het de mogelijkheid van verantwoorde keuze inhield: *Freedom is the choice of responsibility*, in Taylors eigen woorden. Het lag voor de hand dat hij dit toespitste op de rassenkwestie en uit de interrupties en bijvalsbetuigingen van bepaald niet alleen zijn rasgenoten, bleek wel hoezeer hij sprak naar het hart van velen. Zo groot was de indruk die zijn toespraak maakte, dat de volgende spreker begon met te zeggen: „Ik weet wel dat jullie allemaal medelijden met me hebt". Als dat al zo was, dan bleek al spoedig dat dit medelijden niet nodig was, want Brooks Hays wist wat hun regeringen doen. Tegenover die regeringen hebben ze te getuigen. Duidelijk bleek dat hier iemand sprak die de buitenlandse politiek van zijn land in grote trekken aanvaardt en er achter staat. Hij is de vertegenwoordiger van dat Amerika, dat het met de hele wereld goed meent maar toch ook overal een het hart van zijn hoorders wel te treffen. Uiteraard legde hij het accent ergens anders. De wereldpolitiek kwam bij hem aan de orde en hij wees op de verantwoordelijkheid van de baptisten voor

. . . en de waarheid zal u vrijmaken.

vinger in de pap wil houden. Zo denken, dacht ik, de meeste Amerikanen. Daarom zien ze de operaties in Vietnam ook als een noodzakelijk kwaad: De communisten moeten worden tegengehouden, want anders gaat het verkeerd in de wereld. Hier gaat het om meer dan alleen amerikaanse belangen. Er steekt wel degelijk een besef van verantwoordelijkheid voor de wereld achter. Brooks Hays heeft het op indrukwekkende wijze weten te vertolken zonder overigens tot een politieke toon te vervallen. Hij bleef voor alles baptist die tot zijn medebroeders in Christus sprak.
Beide toespraken werd gevolgd door een enorm applaus. Deze wereldvragen zijn het die de baptisten bleken ter harte te gaan. Hier was niets van de wereldmijding die er vroeger zo vaak was en ook onder ons wel voorkomt. Hier was het besef van verantwoordelijkheid voor de wereld van ras en politiek om Christus' wil. Dat is op dit congres een nieuw accent geweest. Vroeger werd er ook wel over gepraat maar het bleef aan de rand. Nu staat het centraal.

Secties

De maandagmiddag was weer gewijd aan de vergaderingen van de verschillende secties. De drie grote bijeenkomsten waren die van vrouwen, mannen en jeugd. Ook de predikantenvergadering bleek zich in grote belangstelling te mogen verheugen. Opvallend was dat ook hier de aandacht werd gewijd aan de problemen van ras, vrede, zedelijkheid en gemeenschap. Misschien verklaart dat het succes van die bijeenkomst? In ieder geval, als symptoom van een veranderende belangstelling is dit zeer zeker opmerkelijk. Meer practisch waren de conferenties van theologische docenten en die gewijd aan radio en televisie. Over de laatste kan ik niets vertellen en de eerste was gericht op de behandeling van een aantal practische problemen, die ook weer sectiegewijs werden behandeld.

Orange Bowl

Het stadion moet 's avonds weer goed bezet zijn geweest, maar het had gemakkelijk beter gekund. Zelf ben ik er niet naar toe gegaan en het viel mij op dat in Miami Beach ontelbare aantallen congresdeelnemers op straat of in restaurants te vinden waren. Het is nu ook eenmaal ondoenlijk om alle bijeenkomsten af te lopen en vooral wanneer men het bezoek aan het congres meteen ziet als een vacantie, dan moeten er wel bijeenkomsten worden overgeslagen. Het lag haast wel voor de hand dat de maandagavond hiervan vooral zou hebben te lijden.
Twee keer had Billy Graham gesproken en beide keren grote aantallen mensen getrokken. Op de maandagavond werd de officiële congrespreek gehouden door Principal Ithel Jones uit Wales. De zin van een dergelijk programmapunt naast en zelfs na de vele preken die er al geweest waren ontgaat mij 'n beetje maar de Congress Sermon is nu een keer een traditioneel punt van het congresprogramma. Men zegt dat de Principal Jones zich goed van zijn taak heeft gekweten.

Dinsdag 29 juni

De morgenvergadering van de dinsdag is een historische vergadering geworden. Dat lag niet aan de presentatie van de theologische commissie, al is het wel opmerkelijk dat er zo'n grote belangstelling voor de theologie bleek te bestaan; doch daarover straks meer. Het grote punt was de verkiezing van de nieuwe bestuurders van de BWA.

Nadat we eerst negen nieuwe vicepresidenten hadden gekozen (de commissie van voordracht had unaniem besloten dat geen van de zittenden voor herverkiezing in aanmerking zou komen), kwam het grote moment. De voorzitter en woordvoerder van de commissie van voordracht was dr Porter Routh, uitvoerend secretaris van de Zuidelijke Conventie. Het was een algemeen bekend geheim dat de zuidelijken sinds jaar en dag vonden dat er nu weer eens een echte Southern Baptist voorzitter van de BWA moest worden en ze hadden daarvoor dan ook een bekwaam candidaat naar voren gebracht in de persoon van dr Herschel H. Hobbs, oud-voorzitter van de Southern Baptist Convention en een van de eerste sprekers op het congres. Maar het is anders uitgevallen. *Dr William R. Tolbert Jr*, vice-president van de afrikaanse republiek Liberia werd voorgedragen en met warm applaus bij acclamatie gekozen. Het was een groot moment toen president Soren de kleine zwarte man bij de aanwezigen introduceerde. Soren wees er op, dat de zuidelijken op dit congres zozeer in

de meerderheid waren dat ze bij machte waren geweest ieder candidaat van hun keuze benoemd te krijgen. Dat midden in de strijd om de rassenintegratie in het hartje van het zuiden dìt gebeurde is een historische gebeurtenis.

Tijdens de persconferentie die onmiddellijk volgde wees een van de vice-presidenten, de negerpredikant John Williams (hij zat verleden jaar in Amsterdam op het platform toen dr Martin Luther King sprak) er op dat Tolbert gekozen was zonder een stem tegen. Geen enkel „no" werd gehoord.

Met deze keuze heeft de BWA duidelijk getoond midden in deze tijd te staan en boven het oude anglo-amerikaanse onderonsje te zijn uitgegroeid. Een Afrikaan en neger is president geworden!

Indrukwekkend was aan het slot van deze morgenbijeenkomst de rede van *Harold E. Stassen,* een zeer vooraanstaand politicus in de Verenigde Staten, oud-goeverneur van de staat Minnesota en meermalen naar voren gebracht als republikeins candidaat voor het presidentschap van de Verenigde Staten. Zijn onderwerp was „Vrede met vrijheid en gerechtigheid". Hij sprak over de bewapeningswedloop en het oorlogsgevaar en deed enkele practische voorstellen voor ontspanning en ontwapening. Het is zeer te hopen dat deze niet in de doofpot zullen komen. Het was een grootse rede.

Commissies

De middag was dit keer voor de commissies. Weer genoot de theologische commissie een overweldigende belangstelling. Diverse aspecten van de doop werden belicht en telkens volgde er een levendige discussie vanuit de zaal. Een van de meest omstreden punten was de beste leeftijd voor de doop. Het is bekend dat met name de Zuidelijke Baptisten op zeer jonge leeftijd dopen en daar werd nogal wat critiek op geleverd. Maar het ging alles in een bijzonder goede en openhartige geest. In een persinterview na de morgenbijeenkomst had dr Ernest A. Payne, die sinds 1934 alle BWA-congressen heeft bijgewoond, er op gewezen dat deze grote belangstelling voor theologische vragen èn de wijze waarop men elkaar ook in de afwijkende meningen aanvaardt, beslist nieuw zijn. Dr Duke McCall, president van het grote seminarie in Louisville, waar ik deze maand enkele weken hoop te doceren, gewaagde van een belangrijke doorbraak ten goede.

„Bomb scare"

Wat die uitdrukking betekent weet ik sinds dinsdagavond 9 uur. Die avond in de Convention Hall was gewijd aan de uitvoering van een modern, eigentijds oratorium „Wat is de mens?", gebaseerd op de vraag van Psalm 8 en de prestaties van de moderne mens; het was een zeer indrukwekkende uitvoering, maar nog niet eens halverwege beklom de voorzitter van de plaatselijke regelingscommissie het podium en deelde mee dat het gebouw zo spoedig mogelijk door iedereen moest worden ontruimd. Later bleek dat dit gebeurde op bevel van de politie die een anoniem telefoontje had gekregen dat er in de Convention Hall een bom was geplaatst. Hoewel de politie niet al te veel geloof aan deze mededeling hechtte, moest zij toch het zekere voor het onzekere nemen en ontruiming gelasten. In volmaakte orde verliet de menigte van zeker 16.000 mensen de zaal en vergat zelfs niet om lang en uitvoerig voor de zangers en musici te applaudiseren. Iedereen zei het meteen: Het is een bomb scare, en daarmee hadden we weer een merkwaardig stukje Engels en een merkwaardig stukje Amerika leren kennen.

Sluiting

Woensdag 30 juni was de laatste congresmorgen. Zo'n morgen is altijd een moeilijke zaak. Er is voor het gebodene niet zoveel aandacht meer. Alle medewerkers aan het congres werden uitvoerig voor het voetlicht gebracht, waarbij — typisch amerikaans — opviel dat de voorzitter van de regelingscommissie zijn eigen vrouw het hartelijkst van allen bedankte. Hij had er klaarblijkelijk zijn reden wel voor... President Soren nam afscheid en hem werd dank gebracht voor een voortreffelijke leiding, niet alleen van het congres. Er was nog een forumdiscussie die beter achterwege had kunnen blijven en toen volgde de zg. Coronation Address van dr C. Oscar Johnson. Het was een aardig woord, vol kleine en grote grapjes en toch ook wel weer een ernstige boodschap over onze eenheid in Christus. Natuurlijk zongen we nog „Gezegend zij de band" en daarna vlogen de deelnemers uiteen naar de vier hoeken der aarde. Het elfde wereldcongres der baptisten was geschiedenis geworden.

Voor mij volgde een autotocht van 20 uren over 900 mijl in de auto van student H. L. Nieman die thans werkt op het grote conferentiecentrum van de Zuidelijke Baptisten te Ridgecrest. Na het zomerseizoen komen hij en zijn vrouw met hun hier geboren dochtertje weer naar ons land terug. Vanmorgen vroeg zagen we de zon opgaan boven Georgia en we telden in een paar uur bijna net zo veel baptistenkerken langs de weg die wij reden, als er in onze unie gemeenten zijn. We voelden ons haast leden van de volkskerk van deze staten en hadden het er over, dat dát toch ook nog niet alles was. Maar toch voelden we dankbaarheid te mogen horen bij deze grote wereldwijde gemeenschap van gelovige gedoopten, die baptisten heten en die wakker bleken te zijn voor de grote vragen van deze tijd.

Ridgecrest, North Carolina,
1 juli 1965 J. Reiling

KEN UW VOORGANGERS

Ds D. Boschma

Dominee Dooitze Boschma (met s c h !), thans voorganger van de baptistengemeente te Coevorden, heeft — als 't tenminste zo gezegd mag worden — zijn sporen vooral verdiend in de zendingsarbeid van 't Leger des Heils in 't voormalige Nederlands Oost-Indië.

Enkele dagen voor zijn vijfentwint[illegible] verjaardag (in 1935) aanvaardde de toenmalige zendingsofficier D. Boschma in Menado (Noord-Celebes) zijn eerste zendingspost. In 1938 werd die verwisseld met een post te Soerabaja, waar de jonge heilsofficier in het bijzonder werd belast met de evangelisatie-arbeid onder Chinezen. Later, met als standplaats Bandoeng, reisde br Boschma, in dienst van de door wijlen ds Hoekendijk opgerichte (interkerkelijke) Bond voor Evangelisatie door geheel Java. De oorlog en een drieëneenhalfjarige internering door de Japanners maakten een eind aan de indische tijd van br Boschma.

Het gezin Boschma (vier kinderen, waarvan de drie oudsten intussen reeds zijn gehuwd) keerde na de oorlog naar Nederland terug (door internering was br Boschma drieëneenhalf jaar van zijn vrouw en kinderen gescheiden) waar sindsdien nog enkele belangrijke Legerdes-Heilskorpsen werden gediend, o.a. Leeuwarden, Enschede en Haarlem. In 1959 werd het echtpaar Boschma in de baptistengemeente te Haarlem gedoopt en al spoedig daarna volgde een beroep van de gemeente te Treebeek (Limburg) waar in september van dat jaar met de arbeid werd begonnen. In 1963 aanvaardde ds Boschma het werk in de gemeente te Coevorden.

[illegible] Boschma is evenals zijn echtgenote, mevrouw F. Boschma-Balt, die van Harlingen afkomstig is, een rasechte Fries; zijn wieg stond in het rustieke Woudsend. Een groot deel van zijn jeugd bracht hij door in Sneek, waar hij ook, voor hij naar de officiersopleiding vertrok, de handelsschool bezocht, om zich in het zakenleven een carrière te bouwen...

Ds Boschma is een liefhebber van tuinieren — vooral de verzorging van zijn bloementuin gaat hem ter harte — en, voorzover de tijd het toelaat, speelt hij graag schaak. v. D.

DE BAPTISTEN IN RUSLAND

Tijdens een te Miami Beach, Florida, gehouden perskonferentie verklaarde Ivan Motorin, baptistenvoorganger te Moskou en lid van het bestuur van de unie van evangelische christen-baptisten in Rusland, dat er op het ogenblik 500.000 evangelische baptisten in Rusland zijn; „en onze groei zet zich nog steeds voort", voegde hij er aan toe. „De baptisten nemen in elke geleding van onze maatschappij in aantal toe, zowel in de steden als op het platteland".
Hoewel de russische baptisten, met wie deze perskonferentie was belegd, vrijelijk ingingen op vragen die te maken hadden met de voortgang en de groei van de gemeenten in Rusland, maakten ze de indruk de vragen over een mogelijke regeringsdruk op de gemeenten te ontwijken.

Motorin vertelde o.a. nog, dat de baptistengemeente te Moskou wekelijks zes diensten belegt, die gemiddeld elk 2.000 bezoekers trekken. „En de belangstelling is nog steeds groeiende", aldus pastor Motorin. Men zoekt dan ook naar mogelijkheden om aan deze toenemende belangstelling tegmoet te komen.

Vele verslaggevers stelden vragen over het jeugdwerk der russische baptisten en steeds weer werd geantwoord, dat de gemeente geen apart jeugdwerk ontwikkelde behalve dat van een jeugdkoor. „We trachten het voorbeeld van de bijbel te volgen", aldus de russische baptisten, „in de tijd van de apostel Paulus was er ook geen apart jeugdwerk".
Toen gevraagd werd of het waar was, dat er zo weinig kinderen en jonge mensen in de diensten kwamen, werd geantwoord, dat de geruchten daarover beslist onwaar waren.

Een van de aanwezige journalisten stelde de vraag of zij nu verplicht waren bij hun terugkeer verslag uit te brengen van hun reis naar Amerika. Motorin antwoordde dat het niet nodig was en dat ze het bij hun terugkeer in Rusland ook niet zouden doen. „Kerk en staat zijn in de Sovjet-Unie gescheiden", aldus pastor Motorin.
Een andere journalist vroeg de aanwezige russische baptisten naar de 33 mannen uit Siberië die onlangs om asyl verzochten in de amerikaanse ambassade maar naar Siberië waren teruggestuurd. Het antwoord hierop luidde, dat deze 33 mensen geen baptisten waren, maar waarschijnlijk zionisten die naar Israël wilden. Pastor Motorin vertelde, dat deze mensen, voor zover hij wist, in goede omstandigheden verkeerden en opnieuw in Siberië woonden en werkten; er zouden geen maatregelen tegen hen getroffen zijn.
Een andere russische afgevaardigde, mevrouw Klaudia Pillipuk, vertelde tijdens de perskonferentie, dat het ledental van de russische baptistengemeenten voor ongeveer 80 pct uit vrouwen bestaat. In de russische gemeenten dienen ook vrouwen zowel in de prediking als in de pastorale zorg. Er is evenwel geen aparte vrouwenorganisatie.

PS-BWA

Domineesbegroting

Ruim 300 jaar geleden schreef een nederlandse dominee een boekje, waarin hij aantoont dat 'een predikant met zijn huisvrouw alleen' onmogelijk van 500 gulden per jaar 'eerlijck' kan leven. Het maandblad van de bond van predikanten citeert er een en ander uit. Wij vermelden enkele punten uit de jaarbegroting van de dominee:
Aen broot f 36,—; een vierendeel van een os, een half varken, vier lamsbouten, acht hoenderen, tien paar duyven en 33 pont huspot, samen f 10,—; 200 eyeren f 4,—; brant (turf en hout) f 40,—; acht half vaten bier f 30,—; wijn f 20,—; de waster met de schoonmaekster met de kost f 19,—; boeken, papier, inkt, pennen, couranten f 25,—.
Voor de armen trekt de brave dominee dan nog ruim een halve stuiver per dag uit, d.w.z. f 10,— per jaar, omdat zijn vrouw ze niet voorbij mag laten als haar man de gemeente steeds tot milddadigheid vermaant.
Voor de vrouw wordt gerekend op één hoed per 10 jaar (à f 40,—) en elke 20 jaar een mantel van f 60,—.
De dominee redeneert en rekent uitgebreid verder en komt tenslotte op een jaartekort van f 10,—. Wat ons betreft had hij dan de f 10,— voor de armen maar moeten laten vallen. Of at hij toch te veel vlees, of was de alkoholrekening te hoog? We onthouden ons maar van een oordeel na 300 jaar.

—ELW

Uit ons Unie-Bureau

In de herfstvergadering van de uniecommissie worden de verkiezingen van leden van stichtingsbesturen gedaan in verband met periodieke aftredingen. In het Tabitha-bestuur is aftredend en herkiesbaar br G. Veenstra te Amsterdam. In het pensioenfondsbestuur is aftredend doch *niet* herkiesbaar, br J. Germeraad te Rotterdam. In het bestuur van de UBS is aftredend en herkiesbaar br S. W. Vis. Er moet verder nog een vakature in het UBS-bestuur vervuld worden, ontstaan omdat br W. M. H. Kamhoot op medisch advies dit lidmaatschap heeft neergelegd. Gaarne willen wij op deze plaats br Kamhoot dank zeggen voor wat hij in dit verband voor onze arbeid gedaan heeft en wensen hem van harte volledig herstel toe.
Er moeten dus in elk geval twee kandidaten gesteld worden, en wel:

1. één kandidaat voor pensioenfondsbestuur (in de plaats van br Germeraad);
2. één kandidaat voor UBS-bestuur (vakature Kamhoot).

Kandidaten kunnen worden gesteld door de gemeenten, de leden van de uniecommissie en door het betrokken stichtingsbestuur.
Deze kandidaatstelling moet mèt de bereidverklaring ingediend zijn bij de uniesekretaris *uiterlijk maandag 6 september a.s.* Gaarne bevelen wij deze zaak in de belangstelling aan, opdat de juiste man op de juiste plaats komt.

T. Jansma

Verantwoording Unie-bureau

In de maand juni zijn in het Uniebureau de volgende bijdragen en giften ontvangen:

Voor de ECU:
Zutphen f 100,—; Zwolle f 56,52; IJmuiden f 80,—; Arnhem f 223,92; Leeuwarden f 252,—; Alkmaar f 67,05; Delfzijl f 132,76; Alblasserdam f 85,—; Apeldoorn f 37,—; Pernis f 48,98; Utrecht f 350,—; Amsterdam-W f 102,27; Arnhem f 15,—; Hoogezand f 456,10; Hoogeveen f 139,—; Emmen f 200,—; Rotterdam-C f 61,60; N. N. te R. f 10,—; G. J. v. d. M. te S. f 25,—.

Voor arbeid onder Spanjaarden:
G. v. V. te E. f 25,—; Zwolle f 39,90; Arnhem f 129,96; Juliana van Stolbergschool te Enschede f 75,—; twentse baptisten-landdag f 213,37.

Voor de opleiding:
Zutphen f 100,—; Zwolle f 63,53; IJmuiden f 80,—; Arnhem f 261,54; Leeuwarden f 273,01; Almelo, Nieuwstraat f 106,—; Delfzijl f 141,62; Winschoten f 40,50; Den Haag f 433,—; Alblasserdam f 90,—; Den Helder f 35,—; Ter Apel f 100,—; Apeldoorn f 130,—; Siddeburen f 41,04; Utrecht f 350,—; Sneek f 170,85; Amsterdam-W f 110,13; Arnhem f 7,—; Hoogezand f 341,73; Harlingen f 89,38; Hoogeveen f 48,01; G. J. v. d. M. te S. f 25,—.

Voor de zending:
Zutphen f 100,—; Zwolle f 101,16; IJmuiden f 100,—; Arnhem f 388,32; Harlingen f 67,44; Leeuwarden f 267,88; Alkmaar f 62,44; Delfzijl f 194,72; Den Haag f 563,— Alblasserdam f 125,—; Coevorden f 39,50; Apeldoorn f 120,—; Pernis f 108,70; Utrecht f 350,—; Groningen-N f 58,09; 2e Exloërmond f 156,—; Amsterdam-W f 157,33; Nieuw Amsterdam f 115,—; Hoogezand f 300,—; Drachten f 41,—; Stadskanaal f 590,—; Heerenveen f 121,45; Hoogeveen f 40,50; Winschoten f 31,13; Emmen f 300,—; Harlingen f 67,78; Rotterdam-C f 340,50; W. d. L. te H. f 50,—; G. J. v. d. M. te S. f 25,—; C. J. S. te R. f 50,—; Zusterhulp Amsterdam f 33,75; Zusterhulp Haarlem f 24,55; Zusterhulp Deventer f 25,—; Zusterhulp Hengelo (O) f 34,50; Dr J. Th. de Visserschool te Hengelo (O) f 35,—; Dr A. Kuyperschool te Hengelo (O) f 100,—.

Voor het „Noodfonds":
Leeuwarden f 320,46; Winschoten f 15,—; Alkmaar f 5,—; Zwolle f 51,45; Apeldoorn f 57,33; Hoogezand f 313,85; Zutphen f 48,56.

Voor „Brood voor het hart":
Almelo, Nieuwstraat f 125,—; Rotterdam-Z f 46,78; Apeldoorn f 42,14; Amsterdam-W f 185,57; Arnhem f 338,40; Hoogezand f 62,94; Stadskanaal f 193,23; Rotterdam-C f 20,—.

Voor het „10-ct-fonds":
Alkmaar f 35,05; Westerhaar f 25,—; Groningen-N f 100,—; Groningen-Z f 100,—; Zwolle f 17,50; IJmuiden f 40,—; Arnhem f 62,86; Den Haag

f 75,—; Apeldoorn f 37,—; Pernis f 35,60; Amsterdam-W f 31,47; G. J. v. d. M. te S. f 25,—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!
En wat is nu in het eerste half jaar aan vrijwillige bijragen voor de vier zuilen bijeen gebracht?
Dat is als volgt:

voor de ECU	*f* 9.252,—
voor de opleiding . .	„ 10.495,—
voor de zending . . .	„ 14.370,—
voor het 10-ct-fonds .	„ 2.424,—

Natuurlijk wilt u wel graag weten, wat er dan nog in het tweede half jaar zal moeten komen, want u wilt er graag aan meewerken, dat de voor dit jaar verwachte doelbedragen worden bereikt. Nu, in dit jaar wordt aan vrijwillige bijdragen *verwacht:*

voor de ECU	*f* 30.000,—
voor de opleiding . .	„ 32.945,—
voor de zending . . .	„ 49.200,—
voor het 10-ct-fonds .	„ 9.000,—

U weet er alles van. Dus: doet allen uw best!

Zoals u ziet zijn er ook al bedragen binnengekomen voor „arbeid onder Spanjaarden". Onze gemeenten hebben in deze tijd hierin hun roeping verstaan en gaan zich inspannen om deze taak te vervullen. Ook hier wil ik het verwachte bedrag even noemen: Dat is *f* 10.400,—. Wij geloven, dat dit er door goed begrip en met aller inspanning zal komen!

Maar hoe staat het met de bijdragen voor de nieuw te bouwen kerk in Amsterdam-Centrum? Met instemming van de uniecommissie heeft de Unie-Bouw-Stichting haar gironummer (15 04) gedurende twee maanden opengesteld voor ontvangst van bijdragen voor dit doel. En onze gemeenten hebben een dringend appèl van Amsterdam-Centrum gekregen om een bijdrage, welk appèl dus ondersteund wordt door uniecommissie en UBS. Maar... nog zijn geen bijdragen ontvangen! Komt dat, doordat onze gemeenten bezig zijn daarvoor grote bedragen in te zamelen? Dan verwachten we met geduld doch met spanning de ontvangst daarvan. In het centrum van de hoofdstad van ons land moet de verdwenen kerk weer verschijnen en dan als nieuw praktisch baptistencentrum in deze miljoenenstad! Daarom wordt uitgezien naar bijdragen uit ál onze gemeenten. Nu dan, wij verwachten graag verrassingen voor dit belangrijke doel!

Giro **9260** ten name van de Unie van baptistengemeenten, Amsterdam, correspondentie-adres: Dalweg 77, Arnhem.
Giro **1504** ten name van de Bouwstichting der Unie van baptistengemeenten, correspondentie-adres: Dalweg 77, Arnhem.

De unie-administrateur,
T. Jansma.

Lezers aan het woord

Een getuigenis uit Lemmer

Verheugend is het dat wij kunnen schrijven, dat Gods werk in Lemmer zo goed gaat. En dat we dankbaar zijn, dat God ons zo rijkelijk zegent. Zondag 4 juli jl. hadden we weer een dag, gezegend door Zijn Geest. En ik ben dankbaar dat ik daar zelf bij mag zijn. Ik ben zelf meer dan twintig jaar niet in de kerk geweest. Verleden jaar ben ik op een heerlijke wijze door Zijn Geest teruggebracht tot de gemeente. En wanneer ik nu achter mij zie, dan ligt daar een grote leegte die me soms pijn doet: Wat had ik in die jaren niet kunnen doen!
Ik doolde in een wereld, waar geen vreugde en geen troost was. En nu mag ik dan aan een ieder vertellen, dat ik oprecht blij ben weer terug te zijn. Het was een zware strijd en door Zijn genade ben ik een kind van God! Ik wil het wel weten: ik heb tranen van blijdschap geschreid. Ik heb nu werkelijk vreugde in mijn hart.
En nu, zondag 4 juli jl., mocht ook mijn vrouw door de doop tot de gemeente komen: o wat een heerlijke blijdschap. Ook ons gezin is veranderd, er is nu blijdschap. Wij leven blij door de genade die de Here Jezus ons zo rijkelijk heeft geschonken.
Wij willen onze dankbaarheid aan ieder doorgeven en vooral jonge mensen die van Gods Woord niets weten of niet willen weten. Geef uw hart aan de Here Jezus, dan is er vreugde en blijdschap.
Samen met andere broeders en zusters aan een gemeente bouwen is een vreugde die we in jaren niet hebben gekend. We voelen een band met de gemeente en grote dankbaarheid vervult ons.
Zondaar, kom tot de Here Jezus en Hij zal u gelukkig en blij maken; kom toch tot Hem voor het te laat is.
Deze blijdschap willen we aan een ieder doorgeven. Wij zijn God dankbaar dat hij ons zo rijkelijk gezegend heeft.

Broeder en zuster Hummel, Lemmer

Met wie vieren wij het avondmaal? (3)

Aan elk antwoord zijn konsekwenties verbonden, schreef ds Huizinga toen hij bovenstaande vraag stelde. In De Christen van 9 juli jl. hebben twee broeders een antwoord gegeven op zijn vraag.
De konsekwentie van het antwoord van br De Neef is: „Alleen leden van de baptistengemeenten worden toegelaten tot het avondmaal.".
De tweede broeder ,,wil niet zonder meer andere broeders en zusters weigeren", maar als hij de konsekwentie van zijn eigen betoog aanvaardt, zal hij toch de eerste briefschrijver moeten volgen.
Ik geloof dat velen van ons de fout maken om te denken dat *de gemeente* identiek is aan de *baptistengemeente.* Vaak als wij denken, schrijven of spreken over de gemeente, bedoelen wij de baptistengemeente.
Zo is ook de onder ons ingeburgerde zegswijze van „de doop is de toegang tot de gemeente" in feite niet juist. Het zou juister zijn te zeggen: men wordt door de doop lid van de plaatselijke baptistengemeente, maar men is lid van *de gemeente* door het geloof in de Here Jezus als Verlosser en Zaligmaker.
Als wij deze scheiding tussen *gemeente* en *baptistengemeente* niet willen erkennen, kunnen wij buiten de baptistengemeente ook niemand meer als christen erkennen.
Br De Neef schreef zeer behartigenswaardige woorden over doop en besnijdenis, maar mag ik in dit verband ook eens wijzen op Romeinen 4 : 9 en 10? Hier staat: „Het geloof werd Abraham tot gerechtigheid gerekend. Hoe werd het hem dan toegerekend? Was hij toen besneden of onbesneden? Niet besneden maar onbesneden." Let wel: Ik doe niets af aan ons aller zienswijze dat geloof en doop *behoren* samen te gaan. Maar met een heenwijzing naar de eerste christengemeente komen we er niet, de situatie van vandaag is, dat er vele ongedoopte christenen zijn.
Eén van beide, we erkennen hen als broeders en zusters òf we erkennen hen niet, maar in beide gevallen zullen we de volle konsekwentie moeten aanvaarden.
Zijn deze ongedoopte gelovigen mijn broeders en zusters, dan géén halfbroeder of stiefzuster, dan ook géén gastrecht, maar het recht dat kinderen hebben aan Vaders tafel en dat voor allen gelijk is.
Wij geloven toch dat het „de tafel des Heren" is?
In het geval dat wij hen niét erkennen als broeders en zusters zullen we ook de konsekwentie daarvan door moeten voeren en ons het bijbelwoord moeten herinneren dat we geen gemeenschap mogen hebben met ongelovigen. Maar dat betreft dan waarlijk niet alleen het avondmaal.
Er is ook een derde mogelijkheid: Zij die geen lid zijn van een baptistengemeente wèl erkennen als christen, maar desondanks niet aan „onze" tafel toelaten. Maar dat zou mijns inziens getuigen van een grenzeloze hoogmoed: als de Heer met hen aan tafel wil gaan zijn ze ons dan niet goed genoeg?
Mijn persoonlijk antwoord op de vraag „Met wie vieren wij het avondmaal?" kan dan ook niet anders zijn dan: „Met de Heer Jezus en met allen die door Hem genodigd worden aan Zijn tafel".

Sneek, 11 juli 1965 H. Stellinga

Advertenties

23 juli 1965 81e jaargang Nr. 3792

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 12,80 per jaar; buitenland f 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

STILLE OMWENTELING

Nu het congres van de B.W.A. een dag of tien achter de rug is en de eerste indrukken wat zijn bezonken, is er reden om nog eens op een enkel aspect van deze grote ontmoeting terug te komen. Het meest spectaculaire resultaat van het congres is natuurlijk geweest de verkiezing van een neger tot president, midden in het land van het negerprobleem. Weinig minder opvallend was de grote openheid voor de vraagstukken van de wereld van nu. Maar op de lange duur zou toch nog wel eens iets anders van meer betekenis kunnen blijken te zijn en dat is de theologische omwenteling die zich, zij het in voorlopige vorm, in Miami Beach heeft aangekondigd.

Het zwakke punt

Het is een bekend geheim dat de theologie het stiefkind van het baptisme is. Ondanks een grote bewustheid van onze baptistische overtuigingen zijn wij over het algemeen geen liefhebbers van de godgeleerdheid geweest. Dat is niet een typisch nederlandse aangelegenheid, het is in vrijwel alle landen aan te treffen. Het is ook niet alleen een baptistisch verschijnsel, wij delen het met de meeste andere dopers. Dit heeft in de BWA ook zijn weerspiegeling gevonden. Pas laat, en dan nog schoorvoetend, heeft de theologische bezinning haar intrede in dit lichaam gedaan. Er bleek nl. zulk een grote verscheidenheid van opvattingen te bestaan dat het de BWA-leiders raadzaam voorkwam er maar niet aan te beginnen. Eerst na de laatste oorlog, eigenlijk pas in de laatste tien jaar is er in de BWA een ander inzicht doorgebroken, waarschijnlijk wel mee onder invloed van de oecumenische beweging. Er werden twee commissies ingesteld, die zich respectievelijk met de doop en met het gemeentebegrip moesten gaan bezig houden. Uiteraard werken zulke commissies maar gebrekkig, al was het alleen al door gebrek aan geld en toerusting, maar er gebeurde dan toch iets.
Het is de verdienste van dr Josef Nordenhaug geweest, dat deze commissies op een andere basis en in een andere stijl zijn gaan werken. In de eerste plaats voegde hij beide commissies samen tot één die nu heet *Commission on Baptist Doctrine*, ofwel commissie voor de baptistische leer. In de tweede plaats gaf hij als algemeen-secretaris een aantal duidelijke richtlijnen voor het werk en dit heeft geleid tot meer ter zake doende onderwerpen en tot een grondiger behandeling. Bovendien zorgde hij voor een goede manager aan het hoofd van de commissie in de persoon van dr Duke K. MacCall, president van het seminarie te Louisville. En tenslotte wist hij door te zetten dat ook deze commissie op het congres in het openbaar voor het voetlicht zou treden, waarbij van meet af vast stond dat het geluid dat dan gehoord zou worden, wel enigszins zou afwijken van het traditionele geluid der zuidelijke baptisten.

Eind van het individualisme

Over het algemeen zien en beleven wij de doop als uitdrukking van wat wij hebben ervaren toen wij tot geloof in Christus kwamen. In onze theologie speelt het woord ‚experience', ervaring, een grote rol. Dat geldt met name van Amerika en heel in het bijzonder van de zuidelijke baptisten. Weinig oog heeft men voor hetgeen God doet in en door de doop, ja voor ons besef is het de vraag of God wel iets doet. Zou dat niet betekenen dat de doop, een uiterlijke handeling, een uitwerking heeft en zou dan de deur naar het sakramentalisme niet opengaan?
Deze en ander vragen komen bij ons op, wanneer we staan voor de vraag wat er in de doop gebeurt. Nu heeft het nieuwere bijbelonderzoek aangetoond, dat het in de bijbel toch niet in de eerste plaats gaat om onze ervaring maar om de grote daden Gods in Jezus Christus. In de rij van die grote daden heeft ook de doop een plaats en daarom is het beslist niet zonder zin, wanneer gezegd wordt dat *in de doop de dood en de opstanding van onze Heer Jezus Christus als het ware op ons worden toegepast*. Wij worden in die grote omwenteling opgenomen en daardoor wordt ons leven vernieuwd. Waar dat wordt beleden, daar is het individualisme overwonnen; daar gaat het niet meer om wat ik beleef maar wat God aan mij doet.
Wanneer dit inzicht eenmaal doorbreekt, komt de doop in een ander licht te staan en komen ook allerlei oude twistvragen weer opnieuw aan de orde, maar nu in een geheel ander licht. Er bestaat wel

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Ware wijsheid bestaat erin, dat men zich verheugt in eigen rechten en niet in de vernietiging van de rechten van een ander** (Pinckard)

geen rechtstreeks verband tussen het feit dat in Miami Beach in de openbare zitting sterk de nadruk gelegd werd op hetgeen God doet en de bijna heftige belangstelling voor allerlei meer practische vragen betreffende doop en gemeente, maar ondergronds hebben beide dingen toch wel met elkaar te maken.

De geldigheid van de doop

Wanneer wij bij de doop niet meer in de eerste plaats vragen naar onze persoonlijke ervaring, maar liever willen verstaan welke plaats de doop heeft in het verlossingswerk van God in Jezus Christus, dan kan ook op een nieuwe manier gesproken worden over de geldigheid van de doop. Bij de zuidelijke baptisten is een oud twistpunt of iedere vorm van onderdompeling op belijdenis van geloof in Christus geldig is, dus ook onderdompeling bediend in een niet-baptistengemeente. In Miami Beach heeft het standpunt dat alleen een in een baptistengemeente bediende doop geldig is, een geduchte knauw gekregen. Het vond in de discussie geen verdedigers. Natuurlijk wil dit niet zeggen dat deze opvatting in dit land nu dood is, het wil wel zeggen, dat zij afnemend is.
Heel anders ligt het op het punt van de doop bediend door andere kerken. Hier komt het probleem van de oecumene natuurlijk levensgroot om de hoek. Er zijn hier verschillende opvattingen mogelijk. De meest extreme is die dat men alle mensen die als kind zijn gedoopt en later belijdenis des geloofs hebben afgelegd als geldig gedoopt beschouwt, wanneer zij aansluiting bij een baptistengemeente verlangen. Vanuit Engeland is dit met enige klem naar voren gebracht. Vergeleken hiermee lijkt de opvatting gematigd, die voorstaat dat mensen die op hun belijdenis zijn gedoopt op een andere wijze dan bij onderdompeling, zonder meer tot het lidmaatschap van onze gemeenten worden toegelaten. Onderdompeling zou aan hen alleen worden bediend, wanneer zij daar zelf op stonden. De meest gebruikelijke opvatting is wel deze dat slechts onderdompeling op belijdenis als volwaardige doop wordt erkend.
In Miami Beach zijn deze dingen voor het eerst in de geschiedenis van de BWA openhartig aan de orde gesteld en besproken. Het spreekt vanzelf dat zo'n eerste gedachtenwisseling niet meteen tot spectaculaire resultaten leidt, maar een begin is er.

Doopleeftijd

Achter bovenstaande vragen liggen weer andere. Met name op welke leeftijd bij voorkeur de doop bediend moet worden, en deze vraag is op het ogenblik hier in Amerika wel aan de orde. Er valt in de Verenigde Staten nl. een voortdurende teruggang in de leeftijd van de dopelingen te constateren, zodat het zelfs geen uitzondering meer is, wanneer kinderen van 5 of 6 jaar worden gedoopt. Zij kunnen toch, zo redeneert men, hun geloof in de Here Jezus belijden en wat verhindert dan dat ze gedoopt worden? Een Grieks-orthodox bisschop, die dit hoorde, klapte in de handen en zag al grote toekomst, want in die kerk doopt men de kinderen doorgaans op driejarige leeftijd en ook bij onderdompeling... Het spreekt vanzelf dat een dergelijke practijk bij de baptisten uit andere delen van de wereld vele vragen oproept. Kan de doop van een kind op die leeftijd of zelfs enkele jaren ouder werkelijk een doop van bekering zijn en van een bewust met Christus sterven en opstaan? Moet een kind van, zeg 8 of 9 jaar niet nog zoveel innerlijke veranderingen en stormen doormaken dat van een bewust persoonlijk leven nog nauwelijks gesproken kan worden? Wat is er voor nodig om werkelijk van een belijdenis te kunnen spreken?
Aan een geregelde teruggang van de doopleeftijd zit natuurlijk ook in de practijk meer vast. Gemakkelijk kan er een situatie door ontstaan zoals we die in de kinderdopende kerken ook kennen, nl. dat er doopleden zijn en actieve leden. Was er in Miami Beach niet reeds iemand die in het openbaar de vraag stelde of het misschien aan de doopleeftijd lag dat de zuidelijk baptisten 3 miljoen leden niet konden vinden?
Achter de teruggang van de doopleeftijd zie ik dezelfde krachten werkzaam die ook in de kinderdoop werkzaam zijn, nl. de gedachte dat de kinderen er toch bij horen. Dat is een niet onbijbelse gedachte maar er moet wel tussen verschillende vormen van ,erbij horen' onderscheiden worden. In zekere zin behoren de kinderen van de gemeenteleden erbij krachtens hun geboorte en krachtens hun opvoeding. Maar dit is nog geen reden om ze te dopen. De kinderdopende kerken doen dit wel en voor hen is de geboorte voldoende motief. Wanneer wij kinderen op zeer jonge leeftijd dopen, is bij ons de christelijke opvoeding, het behoren bij en het leven in een christelijke sfeer voldoende. Van persoonlijk geloof en van een bewuste aanvaarding van Jezus Christus als Heer is dan echter nog geen sprake.
Zo is ook op dit punt de discussie ingezet en het ziet er naar uit dat dit gesprek op de lange duur tot practische resultaten zal leiden die van zeer ingrijpende aard zijn. Wanneer er een verhoging van de doopleeftijd komt, zal ook de spectaculaire groei van de gemeenten afnemen. En dat zou wel eens van grote betekenis kunnen worden voor de gezondmaking van het gemeentelijke leven.
Louisville, Kentucky,
10 juli 1965

J. Reiling

Baptisten die geschiedenis maakten (2)

Timothy Richard 1845-1919

Een der grootste zendelingen van China

De eerste vijf jaren in Chefoo

Richard arriveerde op een zeer ongunstig ogenblik in China. De regering stond in toenemende mate vijandig tegenover alle vreemdelingen en wantrouwend ten **aanzien van de bedoelingen der buitenlandse** zendelingen, wier aanwezigheid en aktiviteit door middel van vredesverdragen min of meer waren opgedrongen.
Naast deze algemene politieke situatie werd het zendingswerk in Chefoo zwaar getroffen door het overlijden van zendeling F. Laughton, juist vier maanden na aankomst van Richard. Het zendingsechtpaar Laughton was het enige overgeblevene van een groep van acht zendelingen, zodat Richard praktisch alleen stond voor het zendingswerk in dit gebied.
In Chefoo was door het werk van zijn voorgangers een kleine baptistengemeente ontstaan, waarvan een chinese broeder, ds Ch'ing, voorganger was. Deze 5 jaren in Chefoo kunnen gezien worden als leerjaren, waarin Richard grote ervaringen opdeed. Hij had in deze periode ook gelegenheid te experimenteren met zijn eigen ideeën, om tenslotte een bepaalde visie en principes te krijgen voor zijn toekomstig werk.
Gedurende deze vijf jaren maakte Richard reeds grote reizen, o.a. naar Mantsjoerije en Korea, waar hij bijbelgedeelten ging verspreiden.

De volgende drie jaren in Ch'ingchowfu

Richard kon niet loskomen van de roep der nog niet bereikte miljoenen in het enorme binnenland. Hij vertrok uit de havenplaats Chefoo, waar hij van 1870 tot 1875 gewerkt had, naar Ch'ingchowfu, een eeuwenoude stad en kultureel centrum midden in de provincie Sjantoeng. Hier bleef hij drie jaar en had vooral veel kontakt met de aanhangers van de verschillende grote godsdiensten: Moslims, boeddhisten en taoïsten. In deze periode werd China geteisterd door een ontzettende hongersnood, waardoor miljoenen de hongerdood stierven. Richard stelde alles in het werk om gelden bijeen te krijgen en een grote voedseldistributie te organiseren. Dank zij de onvermoeide en persoonlijke inzet slaagde hij

Aan rustige wateren

De verborgen opvaart

Wij weten nu dat (God) alle dingen doet meewerken ten goede voor hen, die God liefhebben, die volgens Zijn voornemen geroepen zijn.
(Rom. 28 : 8)

Wie overtuigd kan zeggen, dat alle dingen medewerken ten goede, verwekt de indruk, dat hij het geheim van het leven ontdekt heeft. Een grote gemoedsrust moet de vrucht zijn van deze zekerheid.

Of echter allen, die in bepaalde, moeilijke omstandigheden deze vèrstrekkende verklaring graag afleggen, zich bewust zijn dat in haar een bijbelwoord naklinkt? Het is Paulus, die als eerste deze uitspraak gedaan heeft in de Brief aan de Romeinen (8:28). Ieder die deze uitspraak herhaalt, zal haar strekking moeten zoeken in het licht van haar oorsprong.

Als we ons aan de bekoring van dit woord moeilijk kunnen onttrekken, zal dan de vraag niet in ons opkomen, hoe wij de poort zullen kunnen vinden van die wereld, waarin over ons leven, vol vragen en aanvechtingen, zulk een licht valt, dat deze niet langer de rust van ons hart zullen kunnen verstoren? Het is niet nodig om het leven te verstaan, teneinde 't te kunnen aanvaarden; het is genoeg te weten, dat alles zin, hoogste zin heeft.

Hoe zal dit woord aangaande de medewerking van alle dingen moeten worden verstaan? Zal het zich zó in ons hart vasthechten, dat 't niet meer als een wensdroom kan worden weggeschoven? De vraag is deze: Wát is het goede, waaraan alle dingen dienstbaar gemaakt kunnen worden? Leert de ervaring ons niet, dat het bereiken of het ontvangen van hetgeen wij begeerden, niet steeds ons ten goede kwam? De aanvankelijke voldoening werd soms al gauw door teleurstelling verdrongen. Onze kennis is te beperkt, dan dat we in staat zouden zijn ons altijd bij háár licht een juist oordeel te kunnen vormen.

Plaatsen we de uitspraak, dat alle dingen medewerken ten goede in het licht van haar oorsprong, dan merken we, dat ze geboren is uit de overtuiging dat God ons leven een bestemming gegeven heeft, waaraan Hij onveranderlijk vasthoudt. Het is het doel van de evangelieverkondiging om ons leven op die bestemming te richten, zodat God bereikt, wat Hij beoogt. Is dat gebeurd, dan kunnen we er zeker van zijn dat elke levenservaring zinvol is. Hebben wij ons echter een éigen doel gesteld, een ideaal van lager orde gekozen, dan is er geen toereikende grond voor de verwachting, dat alle dingen medewerken ten goede. God werkt aan de uitvoering van Zijn eigen plan, niet aan het plan, dat wij Hem voorleggen. En het is daardoor dat elk verlangen, elk gebed, dat dáárop is afgestemd, dat óns doel bereikt worde, verschrompelt.

Het Goede, waarop heel ons leven is aangelegd en waarin het zijn vervulling vindt, wordt in het bijbelwoord, dat ons daarbij voor ogen staat, duidelijk aangegeven: het is dat wij gelijkvormig worden aan het Beeld van Gods Zoon.

Het gaat bij God, in Zijn heilswerk, om Zijn heerlijkheid, zich weerkaatsende in ons, in onze persoon en... ons geluk ligt in wat wij zijn.

Het gaat om onze verheffing tot het hoogste: bekleed te worden met de Gestalte Gods. Naar dit oogmerk schikt God alles, wat ons hier en nu overkomt.

Maar dit gebeurt alleen onder déze voorwaarde, dat we Hem liefhebben. En Hem liefhebben betekent in wezen, dat we in de rechte verhouding tot Hem staan. Als we tegenover God staan, zoals we het Hem, als onze God schuldig zijn: in volle overgave en bereidwilligheid tot gehoorzaamheid, wordt ons leven 'n (alsnog verborgen) triomftocht.

's-Gravenhage J. Louw

---

hierin. Samen met ds Ch'ing en een zekere A. G. Jones mocht hij tienduizenden mensen van de hongerdood redden. Vooral door dit enorme werk, maar ook door zijn vriendelijkheid en geduldig bemoeien met opiumlijders, won hij de achting der autoriteiten en de genegenheid der bevolking.

Onder Gods zegen mocht hij met ds Ch'ing de eerste Sjantoeng-baptistengemeente stichten: 700 leden en 1.000 belangstellenden. Deze gemeente werd gesticht volgens het principe van: volledig in eigen onderhoud voorzien, volledig zelfbestuur, zelf volledig verantwoordelijk voor verdere evangelisatie. Een kollega-zendeling van de presbyteriaanse kerk, dr Nevius, schreef hierover: Hij werd beroemd door heel het verre oosten om het invoeren van deze principes.

Daarna tien jaren in T'aiyuanfu, provincie Sjansi

In deze provincie waren de gevolgen van de hongersnood nog veel ontzettender dan in de provincie Sjantoeng. Hier stierven inderdaad miljoenen van honger. Het hulpcomité van Sjanghai deed daarom een beroep op Richard. Hij kwam in november 1877 in T'aiyuanfu, de hoofdstad van deze provincie. De eerstvolgende twaalf maanden werkte hij hier, samen met andere protestantse zendelingen temidden van onbeschrijflijke verschrikkingen. Zij slaagden er in om 250.000 mensen van de hongerdood te redden. Voor zijn buitengewoon aandeel in dit werk, o.a. de oprichting van het Mansion House Relief Fund, ontving Richard een hoge britse onderscheiding. Een direkt gevolg van dit werk der barmhartigheid was, dat vele Chinezen tot geloof kwamen en dat de eerste baptistengemeente in de provincie Sjansi werd gesticht. In die tijd trouwde Richard met Miss Mary Martin, die hem in zijn arbeid trouw terzijde stond tot aan haar dood in 1903.

Een ander gevolg van dit hulpverleningswerk was het veelvuldig kontakt met regeringsautoriteiten van deze provincie, met wie hij ook vele besprekingen voerde over te nemen maatregelen, om een herhaling van zo'n ramp in zo'n omvang te voorkomen. Dit alles schiep een gunstige situatie voor allerlei zendingsaktiviteiten. Richard organiseerde bv. opstelwedstrijden onder de chinese scholieren over godsdienstige onderwerpen, waaraan leuke prijzen verbonden waren. Hij hield serieus populaire lezingen over Gods wonderen in de schepping, natuur en geschiedenis, waardoor hij de meer ontwikkelde en voorname families bereikte. In 1888 verliet Richard Sjansi en keerde terug naar de provincie Sjantoeng.

Het christelijk literatuurgenootschap

Richard was doordrongen van de grote betekenis van het schoolonderwijs voor de evangelisatie. Hij wilde in Chinanfu, de hoofdstad van Sjantoeng, een christelijk ‚College' stichten en daar tien chinese evangelisten speciaal voor het werk der evangelisatie opleiden. Maar dit vooruitstrevende plan, dat door alle zendelingen werd gesteund, werd door de BMS niet voor verwezenlijking vatbaar geacht. Richard meende zich toen los te moeten maken van de BMS.

Hij en zijn vrouw zochten in allerlei nuttige ondernemingen hun zendingsroeping te vervullen, terwijl hij bovendien steeds in de hoogste regeringskringen te Peking bleef pleiten voor hervormingen op het gebied van onderwijs en de sociale toestanden.

Hij bezocht Japan voor een nadere bestudering van verdere zendingsmethoden en vocht in Sjantoeng tegen de hongersnood.

In 1890 begon Richard met protestverhandelingen, geadresseerd aan de chinese regering, tegen de sterke groei van lasterlijke anti-christelijke propaganda, die geleid werd vanuit officiële kringen. Hoewel hij eerst veel tegenstand onder-

vond, kreeg hij later toch gehoor bij de autoriteiten.
Door de invloed van de onderkoning, Chang Chih Tung, kreeg Richard de leiding van een chinees dagblad en van een weekblad. Dit laatste blad was een van de voornaamste propaganda-middelen van de hervormingspartijen; het blad had een groot aantal lezers in de officiële kringen. Het werd ook gelezen door de keizer. Hierdoor kreeg Richard een unieke gelegenheid om zijn eigen christelijke visie omtrent de hervormingen tot in de hoogste kringen bekend te maken.
In 1891 kwam hij weer terug in dienst van de BMS. Maar in deze drie jaar van scheiding was hij diep doordrongen van de betekenis van de christelijke literatuur, als het meest effektieve medium om de leiders van het chinese volk te beïnvloeden. Hij aanvaardde dan ook met veel vreugde het aanbod, om dr Williamson als algemeen-sekretaris(van wat later het Christelijk Literatuurgenootschap van China zou worden) op te volgen. Hij vervulde deze taak tot 1915 en iemand van zijn kollega's typeerde zijn aktiviteit in deze als volgt: „Timothy Richard en het Christelijk Literatuurgenootschap betekenen in feite hetzelfde."

In die jaren was China in beroering door politieke onrust. Allerwege waren hervormingen gewenst. Gedurende de eerste twintig jaar van het sekretariaat van Richard waren de uitgaven van het Chr. Literatuurgenootschap (CLS) er geheel op gericht om de intellektuelen en de leiders van het volk de grote betekenis van de christelijke principes voor elk aspekt van het volksleven te laten zien. Steeds weer en steeds meer werd vooral Richard om voorlichting gevraagd. In 1898 nodigde de keizer Richard uit in zijn paleis om hem over verschillende dingen te raadplegen. Maar helaas, juist op de dag van de ontmoeting kreeg de moeder van de keizer inlichtingen over een samenzwering tegen haar zoon. Zij liet zonder pardon de meeste leiders van de hervormingsbewegingen terechtstellen. Slechts enkelen ontkwamen, waaronder ook Liang Ch'i Ch'ao. Hij bezocht Richard in Engeland in 1918 en zei bij die gelegenheid: „U hebt onschatbare diensten bewezen aan de hervormingsbeweging van ons land."
Het lijdt geen twijfel, dat het werk van de CLS, zoals het in die jaren door Richard werd geleid, een grote rol heeft gespeeld bij het doen schudden van de troon der heersende dynastie en bij de totstandkoming van het republikeinse regiem van het nieuwe China in 1911. Daarna werden de uitgaven van het CLS er meer op gericht om voorlichting en leiding te geven aan de snel groeiende christelijke kerk in China.

Diensten aan de staat

Richard beperkte zijn aktiviteiten niet tot het literair gebied. Na krachtige maar vergeefse pogingen aangewend te hebben, vooral ook tijdens zijn bezoek aan de Wereld-Zendingskonferentie te New York, om de berucht geworden Boxer-opstand van 1900 af te wenden, werd hij door de chinese autoriteiten aangezocht om te helpen weer orde op zaken te stellen, vooral in Sjansi, de provincie waar hij eerder een hulporganisatie tegen de hongersnood had opgericht. In deze provincie waren meer dan honderd zendelingen, waaronder de gehele BMS-staf, en duizenden christenen vermoord.
Richard stelde voor deze provincie te beboeten voor een bedrag van £ 100.000; dit bedrag zou bestemd worden voor de stichting van een universiteit in T'aiyuanfu, op westerse grondslag. Dit verzoek voor „vergoeding aande christenen" werd tenslotte ingewilligd en Richard werd benoemd tot kanselier voor de tijd van 10 jaar, met volledige vrijheid van handelen. Hij benoemde ds Moir Duncan van de BMS tot rector en na diens dood in 1907 ds W. E. Soothill van het methodisten-zendingsgenootschap in dezelfde funktie. Dank zij de invloed van deze mannen gingen vele chinese studenten naar Engeland voor verdere studie en promotie. De universiteit droeg veel bij tot een nieuwe bloei van de zending in deze provincie.
In 1902 werden op keizerlijk bevel Richard en bisschop Favier door het departement van buitenlandse zaken aangezocht te willen helpen een betere verstandhouding te krijgen tussen de regering en de zendelingen, zowel van de protestantse als de rooms-katholieke zending. In deze jaren werden Richard vele hoge onderscheidingen verleend. Hij bezocht in de jaren 1903 tot 1909 verschillende keren Japan en Korea. Tijdens deze bezoeken voerde Richard gesprekken met prins Konoye en prins Ito en andere autoriteiten, waarin hij hen plannen voorlegde voor een federatie van de leidinggevende volken en voor een ontwapening in het belang van de wereldvrede.

In 1916 keerde Richard naar Engeland terug, vol vertrouwen eens nog weer naar China terug te kunnen gaan. Maar dat zou niet gebeuren. Ziekte en zwakheid ondermijnden zijn gestel. Doch ondanks dat bleef hij in woord en geschrift pleiten voor meer en beter begrip in de wereld voor de christelijke beginselen en voor de vrede onder de volkeren, totdat hij op 17 april 1919 overleed.
Het engelse baptisten-zendingsgenootschap, de BMS, eerde hem als een der grootste opvolgers van William Carey, als een, die evenals deze: grote dingen van God verwachtte en grote dingen voor God ondernam.

Hij was een pionier van de zendingswetenschap; hij maakte plannen en werkte ze uit, altijd weer op de grondslag van Gods Woord. Het beginsel van zijn zendingsroeping was: gehoorzaamheid aan God! Zijn voornaamste opvatting van het Koninkrijk van God ontleende hij aan Christus' eigen uitleg in Lukas 4:18-20. En de voornaamste beginselen voor zijn arbeid ontleende hij aan Christus' onderricht aan de twaalf in Matth. 10 en dan vooral vers 11. Zijn werkmethoden sproten voort uit zijn diepe overtuiging, dat geloof zonder werken een dood geloof is. Zijn sympathie en liefde voor het chinese volk gaven hem de reputatie onder het chinese volk van vriend en weldoener. Geen enkele andere buitenlander heeft deze reputatie onder het chinese volk nog kunnen overtreffen.

Een kollega schreef over hem: „Zijn grootmoedigheid van geest verraste zelfs de meest liberaal ingestelden, het gaf hem unieke gelegenheden om aan de invloedrijke groepen van de niet-christelijke godsdiensten in China, Japan en Korea, Christus te prediken als de Redder en Heer."
Zijn hartstochtelijk geloof in de komst van het Koninkrijk van God deed hem boven al het andere voor alles een waarlijk groot ambassadeur van Christus zijn.

G. Br.

Leestafel

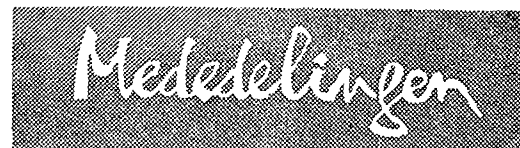
De leer der dopen; uitgave van de baptistengemeente te Alphen a.d. Rijn; door L. de Graaf; 16 pagina's.
We vestigen nogmaals graag de aandacht van onze lezers op dit sympathieke geschriftje dat op bevattelijke wijze de ,leer der dopen' (Hebr. 6 : 2) behandelt. Men kan dit geschriftje zonder enige verplichting aanvragen bij de schrijver (L. de Graaf, Hazeveld 25, Alphen a.d. Rijn); mocht men er iets voor willen vergoeden, dan kan dit geschieden door storting op giro 64 00 64 t.n.v. de baptistengemeente te Alphen a.d. Rijn. De kostprijs bedraagt slechts f 0,60. Hartelijk aanbevolen!

v. D.

Beroepingswerk

Beroepen: te Pernis (bijz. opdracht), R. de Haan te Pernis.

Bedankt: voor Enschede, J. Ketelaar te Drachten.

Wie kan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem, helpen aan het adres van H. A. Pels, voorheen wonend te Amsterdam, Booredammehof 25 II? Bij voorbaat onze hartelijke dank.

ADRESWIJZIGING

Het adres van ds J. W. Weenink is met ingang van 21 juli: *Biesboslaan 14, Stadskanaal.*

NADER BEZIEN

Een wereldregering?

Op een onlangs in het Oecumenisch Instituut van de Wereldraad van Kerken te Bossey (bij Genève) gehouden studiekonferentie over vragen van de christelijke vredesarbeid werd door sommigen van de ruim honderd deelnemers gepleit voor de oprichting van een wereldregering, die zij als de enige mogelijkheid zagen voor de totstandkoming en instandhouding van de wereldvrede.
Hoewel we toegeven, dat de stichting van een wereldregering voorlopig nog als een utopie kan worden beschouwd — in elk geval ligt de realisering van dit door sommigen gekoesterde ideaal nog in een ver verwijderde toekomst ... — is het toch alleszins de moeite waard deze opvatting nader in ogenschouw te nemen.
Het is niet zo vreemd als het misschien op het eerste gezicht wel lijkt wanneer gezegd wordt, dat de volkeren der wereld naar zulk een wereldregering onderweg zijn. Ondanks de nog bestaande tegenstellingen, die de wereld van vandaag in verschillende blokken verdelen — we noemen enkele: kommunistische/niet-kommunistische, onderontwikkelde/overontwikkelde, gekleurde rassen/blank — is het proces dat tenslotte in de totstandkoming van de ene wereldregering zal resulteren reeds in volle gang. Het zou ons te ver voeren om de geschiedenis van deze ontwikkeling hier te gaan schetsen — en meer dan een ruwe schets zou het ook niet kunnen zijn — en we wijzen daarom slechts op het bestaan van de reeds genoemde machtsblokken — ook de ekonomische — die, als we tenminste iets van de marxistische leringen begrepen hebben, reeds door Karl Marx als de laatste fase voor de proletarische machtsovername werden voorspeld.
Nogmaals toegegeven, dat er nog heel wat gebeuren moet voor het zover is — en een derde wereldoorlog behoort bij dat ‚heel wat' echt niet tot de onmogelijkheden (hoe verschrikkelijk de gedachte daaraan ook is) — we geloven, dat de ene wereldregering tenslotte een uit welbegrepen eigen belang noodzakelijke keuze van deze wereld zal zijn.
Of dat ook wereldvrede betekent? Nee, dát is een utopie. Evenmin als de Pax Romana (de vrede in het romeinse rijk) indertijd werkelijke vrede betekende zal de Pax Americana, of hoe die ‚vrede' ook genoemd zal moeten worden, werkelijke vrede kunnen betekenen.
We stemmen wat dat betreft van harte in met hen, die op de studie-konferentie te Bossey tégen de pleitbezorgers van de ene wereldregering stelden, dat de bijbel de mogelijkheid van een door mensen geschapen regeling voor de vrede helemaal niet kent. Naar het woord van Jezus zullen er oorlogen en geruchten van oorlogen blijven totdat Zijn Vrederijk begint.
In het toekomstbeeld van de ene wereldregering — die ook wij naar wereldse normen als een politieke en ekonomische noodzakelijkheid beschouwen — herkennen we tegelijk het beeld van de totalitaire staat die in het boek Openbaring als het beest getekend wordt. De tekenen onzer tijden wijzen duidelijk, dachten wij, naar de vervulling van deze profetie.

v. D.

Barth en baptisten

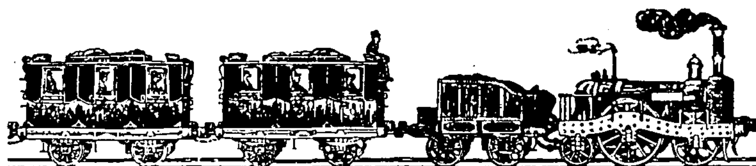
Radio en pers hebben ons enkele flitsen gebracht van het elfde Baptisten-Wereldkongres in Miami Beach, USA. We zijn daar dankbaar voor, omdat we op deze wijze vanuit de verte toch enigszins mee konden leven. Wat ons bijzonder interesseerde maar ook even deed opzien en de ogen uitwrijven, ging over de doop. Een van de sprekers op dit kongres, prof. dr G. R. Beasly-Murray van Spurgeon's College te Londen, heeft nl. stelling genomen in de vraag of tot ons overgekomen leden van andere kerken overgedoopt dienen te worden, wanneer zij de doop niet ontvangen hebben zoals dat bij ons pleegt te geschieden. Dr Beasly-Murray verklaarde in deze zaak — en nu volgen we het verslag — dat zijns inziens ook de doop van gelovigen niet door onderdompeling bediend aanvaard moet worden. De kinderdoop achtte hij niet aanvaardbaar als nieuwtestamentische doop, maar een belijdend lid van een niet-baptistenkerk behoeft zijns inziens niet overgedoopt te worden bij overgang naar een baptistengemeente. De vraag die hier aangesneden wordt en zo'n klaar antwoord krijgt, is voor de oekumenische beweging van groot belang. Dit blijkt o.a. uit wat professor Wickramasinghe, rektor van het William Carey College te Ceylon, op dezelfde vergadering vertelde. Hij wees er op, volgens het verslag, dat de betekenis en vorm van de doop een groot probleem hadden gevormd in de samensprekingen in zijn land tussen methodisten, anglikanen en baptisten rondom de christelijke eenheid.
Behalve ontelbaar andere kwesties ligt daar inderdaad tussen de kerken het doopvraagstuk, dat een oplossing moet vinden aleer van samengaan sprake kan zijn. Het standpunt, dat dr Beasly-Murray daarbij inneemt, vertoont een soepelheid die in de oekumene van pas kan komen.

Nu is het de vraag of dr Beasly-Murray zijn positie in deze kwestie definitief heeft bepaald. Zijn onderwerp was, zo lezen wij, voor een studiekommissie bedoeld. Alleen door de afkondiging van de betreffende vergadering kreeg dr Beasly-Murray zo'n grote toeloop en hebben zich natuurlijk ook in de diskussie velen gemengd, voor wie die niet direkt bestemd was. Volgens het verslag werd nu wel de stelling aanvaard, dat de kinderdoop niet als nieuwtestamentische doop kon gelden, maar werden bezwaren gemaakt „tegen de erkenning van de doop van hen, die pas achteraf hun geloof hadden beleden".
Wij weten al meer dan 25 jaar, dat de werkelijk grote theoloog Karl Barth de kinderdoop verwerpt. Hij heeft indertijd ook voorstellen tot verbetering van deze praktijk gedaan, maar gewaarschuwd tegen de „herdoop". Op de vraag of de doop herhaald moest worden, wanneer die als kinderdoop was bediend en dus eigenlijk ongeldig was, heeft Barth geantwoord: „Dat is onzin. Natuurlijk is de doop geldig. Bij iedere onjuistheid behoeft toch niet alles herhaald te worden? Wij hebben belijdenis gedaan en daarmee is de zaak allang in orde gebracht. Onder Gods goedheid en geduld kan de kinderdoop geldig zijn en wij willen ons daarover verheugen. Maar dat geeft ons niet de rust, nu maar tot in het oneindige door te gaan met de kinderdoop".
Barth wil dus in geen geval herdoop. Dat zou een doopbeweging ontketenen, die hij beslist niet wil. Wanneer men nu daarnaast stelt wat dr Beasly-Murray in Miami Beach gezegd heeft, is men geneigd te konstateren, dat Barth bij hem heeft doorgewerkt en na meer dan 25 jaar zijn vruchten oogst. Mij schijnt echter Barth inkonsekwent en Beasly-Murray te voortvarend in oekumenisch opzicht.

G. Vegter

Bovenstaand artikel troffen we aan in Kontaktblad van de baptistengemeente van Groot-Rotterdam. Waar ds Vegter in dit artikel dezelfde problematiek ter sprake brengt als die welke drs Reiling aan de orde stelt in het frontartikel van deze week, naar aanleiding van het elfde BWA-kongres, leek het ons interessant de zienswijze van ds Vegter te publiceren. E.R.

REISVERHAAL

VAN UW 'ZAND EN ZAAD'LEVERANCIER (1)

Toen het vaststond dat mijn vrouw naar het wereldkongres der baptisten in Miami Beach, Amerika, zou gaan en het eveneens zeker was, dat ik geen belangstelling had voor die reis en massale ontmoetingen aan de overzij, wist ik onmiddellijk dat ik oostwaarts zou trekken: naar Polen en dan zuidwaarts: naar Hongarije en Joegoslavië, teneinde daar adem te halen en brood te eten, en voorts zo mogelijk geloofsgenoten te zien. Dat is gebeurd en daarvan wilde ik u nu graag wat vertellen. Men verwachte geen historische, ekonomische of politieke beschouwingen, maar gewoon een verhaal, dat iemand doet, wanneer hij teruggekeerd is van een tocht.

Naast mij ligt een rose boekje van elf bladzijden, waarin een reisbureau de treinbiljetten, elf stuks, heeft samengevoegd en ik zal aan de hand daarvan opnieuw in de trein stappen en u in de komende weken meenemen. Wat zijn voor u in uw stoel enige duizenden kilometers?

In Oldenzaal stapte ik in een wagen, die naar Warschau zou gaan. Tot Posnan (Posen) zou ik kunnen blijven zitten. Dat deed ik dan ook nagenoeg de tijd van 's avonds elf tot de andere dag kwart voor twee. Het reisgezelschap bood weinig bezienswaardigs: drie oudere dames, waarvan twee juist uit Engeland terugkeerden en dat land prezen, elkaar onderwijl aanvullend en aanvallend.

Een derde was op weg naar Berlijn. Ik had de nacht gekozen om weg te gaan, wetend dat het landschap geen schoons zou bieden. Ik worstelde me, evenals de anderen, door de koude nacht heen, zoekend naar slaap, doch die niet vindend. Waar Oost-Duitsland begon moest ik er nog een papiertje bijkopen om er door te mogen reizen. Formulieren moesten worden ingevuld, maar we slaagden daarin en kwamen precies op tijd in Posnan aan.

Nauwelijks uitgestapt werd ik door een jongeman in het Nederlands aangesproken, die mij vroeg of ik Nederlander was. Wat moet ik toch een nederlands gezicht hebben. Ja, dat was ik. Of ik meneer zo en zo was. Nee, dat was ik niet. Of ik die meneer misschien in de trein ontmoet had. Ook niet. Even later zag ik dat hij geluk had bij iemand anders. Dadelijk daarop klampte mij weer een man aan en toen ik zijn vraag of ik de voor hem onuitsprekelijke naam Huizinga droeg positief kon beantwoorden, nam hij mij in zijn armen en drukte rechts en links zijn wang op mijn wang en ik was dus in goede handen gevallen: de voorganger van de gemeente. Heerlijk in een vreemd land met een vreemde taal zo'n man naast je te weten, die onmiddellijk m'n koffer overnam. Door de hal gaande zei ik dat ik wist dat er een tentoonstelling, een beurs in Posnan was, waar ook een firma uit mijn woonplaats: Hazemeijer, Hengelo, met een stand stond. Onmiddellijk veranderde hij van koers, bracht mij een gebouw binnen en kwam even later terug met de boodschap: de Nederlanders zijn gisteravond vertrokken; het zou anders mooi geweest zijn ze even te ontmoeten. Toen trokken we per bus naar zijn woning, ergens aan de rand van de stad, ook al een uit zijn voegen groeiende stad met aan de buitenkant de bouwprodukten dezer dagen, die u vindt in Hengelo, Posnan, Warschau, Ljubljana of waar in Europa ook. Wat een verademing om dan in een oude stad te dwalen waar elk huis zijn eigen schepper had. O, die zo knap en krap uitgekiende zielloze mensenpakhuizen, die we flats noemen. Maar goed, we bereikten z'n afdeling. Het huis was vol. Een oude vader en moeder, woonachtig in Rusland, waren op bezoek; voor het eerst sedert twintig jaar verlof om dat te mogen; er was nog een jonge familie van elders om dat feest mee te vieren. En diverse kinderen. Maar allemaal zo hartelijk en blij. Ik had in de trein al een beetje gegeten, maar het moest worden overgedaan. Mannen zullen voor het menu geen belangstelling hebben, maar 't was zo goed bedoeld, die soep, die sla, aardappelen en een plak worst. En opoe — heet ze niet baboesjka in 't Russisch? — maar met haar vorkje prikken in de schaal. Zij had al staatspensioen, twaalf roebel in de maand. Opa werkte nog in de kolchose, met paarden. Over een paar jaar was hij ook aan z'n pensioen toe, ook twaalf roebel. Een paar schoenen kosten in Rusland 30 roebel. Zo luiden de informaties. Maar goed, vroeger kregen ze niets.

Ik zat nogal in over mijn nachtverblijf, want mijn gastheer had nog niets geregeld. Het kwam wel goed zei hij. Om zes uur was er een bijeenkomst van de kleine gemeente en daar heb ik dertig aanwezigen — de gemeente telt ongeveer zoveel leden — van u verteld, van ons land en van het evangelie, die boodschap voor de hele wereld, voor alle mensen; een kracht Gods tot redding van het individu, het volk, de volken der aarde. Na de bijeenkomst eerst in een hotel een bed bezorgd en toen weer naar zijn huis, waar we zwarte, zoete koffie dronken, een stukje ‚koek' brood met een sardientje aten en waar we wat praatten. Nee, roken, drinken, bioskoop was er niet bij. En bij de vrouwen geen spoor van make up. Later gingen we nog naar een postkantoor om met Warschau te bellen. Ofschoon laat, leek het wel een venduhuis. De juffrouw, die de aansluitingen bewerkstelligde, riep bij het lukken daarvan de naam uit over de menigte en de opgeroepene kon dan een cel binnengaan. Overal zaten mensen brieven te schrijven. Ik weet niet wanneer ze sloten. Daarna ging ik naar m'n hotel.

Na het ontbijt, de volgende morgen, wilde ik wat kaarten kopen. Tot tien uur waren de winkels dicht. Ik wandelde wat rond en liep een kerk binnen. Een rooms-katholieke. Nagenoeg iedereen behoort bij die kerk. Er waren vrij veel mensen in die mooie kerk. Voortdurend kwamen meer binnen totdat het gebouw vol was. Ik begreep er niets van Het was toch een gewone werkdag. Totdat ik opeens wist dat er in mijn agenda achter de datum van deze dag stond H.H. Petrus en Paulus. De regering voelt niet veel voor deze mannen, die lang geleden leefden en heeft ook ettelijke feestdagen afgeschaft, maar althans een deel van het volk viert ze toch. Het orgel speelde en de menigte zong mee. Ze zongen mooie melodieën. Bepaald geen gregoriaans. Zo zouden bij ons sommige melodieën kunnen klinken. Van de preek, de geestelijke was ongeveer 45 jaar oud, verstond ik geen woord. Hij las niet voor wat hij zei. Maar het was stil in de kerk, vlak bij het grote plein in het centrum. Daar zat ik dan op dinsdagmorgen in deze kerk en hoorde nu en dan de naam van Jezus Christus. Dat was genoeg, vreemd genoeg.

Het deed mij wel wat, mannen en vrouwen te zien binnenkomen, jongemensen, die overal neerknielden, hun kruis sloegen en gingen bidden. Zo maar ergens op de vloer, of met het hoofd tegen een muur geleund en kennelijk volkomen verzonken in dat gebed.

Buiten gekomen keek ik over de marktplaats, waar geen enkel modern gebouw de sfeer verstoorde. Hier stonden de eeuwen tussen de muren en gevels en achter mij gingen onophoudelijk mensen de kerk binnen.

Ik kocht wat kaarten en zond ze weg, niet wetende dat het minstens een week zou duren eer ze hun bestemming bereikten.

Huizinga

ATTENTIE

Het gironummer van de penningmeesteres der NBVB, mevrouw G. K. Huizinga-Schneider te Hengelo (O.) is **niet** 1811940 maar 81 19 40.

BIJ ONS

IN DE GEMEENTE

We beginnen deze keer met een berichtje uit DRACHTEN, waar vrijdag 2 juli jl. de aanbesteding plaats vond van de bouw van kerk en pastorie. Na de bouwvakvakantie zal met de bouw worden begonnen, maar in de weken ervoor werd het terrein bouwrijp gemaakt door vrijwilligers uit de gemeente.

Ook uit andere berichten hebben onze lezers wel begrepen, dat het — ondanks openlijke tegenstand van een der plaatselijke predikanten — met de arbeid in Lemmer, die van de gemeente te STAVEREN uitgaat, goed gaat. Men heeft er zelfs een eigen zangkoor opgericht dat geleid wordt door een jonge broeder uit Sneek. Ook zijn er vanuit Lemmer nu meerdere kontakten gelegd met gezinnen in de Noordoostpolder. In Staveren zelf is men intussen druk bezig met de verbouwing van het zaaltje achter de kerk.

In NIEUW WEERDINGE, waar men dezer dagen de nieuwe voorganger kon begroeten, gaat men deze weken openluchtsamenkomsten houden in samenwerking met de broeders van de gereformeerde kerk. We maken daarvan graag melding!

In KLAZIENAVEEN beginnen de bouwplannen dichter bij hun verwerkelijking te komen. Voor de financiering ervan besloot de gemeentevergadering onlangs voorlopig, dat wil zeggen: voor de tijd van tien jaar!, jaarlijks een weekloon voor het bouwfonds af te staan.

Er komt een nieuw speldje bij! De bouwkommissie van GRONINGEN-Z. heeft een speldje laten maken, met de afbeelding van de te bouwen kerk in De Wijert. Het speldje zal zeer binnenkort voor de bouwkas verkocht kunnen worden. Een aardig idee. Overigens: men is er nu drie jaar bezig met de plannen voor de vierde baptistenkerk in Groningen en in die tijd bracht men er voor dat doel meer dan een halve ton op.

Mocht u zaterdag 21 augustus in de buurt van Parrega zijn — tussen Bolsward en Workum — zie dan eens uit naar een groepje hengelaars: waarschijnlijk zijn het baptisten uit GRONINGEN-N. die er die dag een viswedstrijd houden.

Ook de nieuw te bouwen kerk in WINSCHOTEN is intussen aanbesteed. Enkele jaren heeft men ten bate van het bouwfonds werkzaamheden kunnen verrichten voor een plaatselijke industrie waarmee bijna dertigduizend gulden werd verdiend. Deze aktie is nu afgelopen maar intussen heeft men weer werk gekregen in een andere fabriek; men gaat er nu in de plastics.

Maakten we er vorige keer melding van dat men in SCHIEDAM graag oude ‚Zaaiers' ontvangt om er mee te werken, we lazen nu dat iemand in Amsterdam op dit berichtje heeft gereageerd en een 300 exemplaren ter beschikking stelde. Het heeft dus wel geholpen, dat berichtje. We herhalen daarom nog maar eens het adres: J. Tessers, Maldenburg 85, Rotterdam-23 (tel. 174 930).

Uit AMSTERDAM-C. kunnen we berichten dat de bouwakties voorspoedig verlopen en dat men hoopt spoedig te kunnen beginnen met de bouw van de zaal waarin men tijdelijk kerkdiensten kan houden. Deze zaal, die later verenigingszaal kan zijn, wordt gebouwd op de plaats waar tot voor kort de oude kerk stond. Een maquette van de nieuwe gebouwen die eerlang in de Kerkstraat zullen verrijzen is opgesteld in de Herdenkingskerk waar men in afwachting van het nieuwe gemeentecentrum samen met de gemeente West des zondags kerkt.

In WESTERHAAR is een merkwaardige traditie aan het groeien: op de dag voorafgaand aan de top-vakantieweken, de bouwvakweken, gaan de ouderlingen en diakenen met een kollektelijst op stap. Die lijstkollekte brengt elk jaar meer op. Men hoopt nu in een keer een vijftienhonderd gulden te kollekteren voor het orgelfonds. Niet zo gek bekeken, vinden we: een dag voor de vakantie is het vakantiegeld nog niet aangesproken . . . v. D.

VU BIEDT DR LUTHER KING EREDOKTORAAT AAN

Ter gelegenheid van de 85ste Dies Natalis van de amsterdamse Vrije Universiteit zal de bekende negerleider dr Martin Luther King het eredoktoraat in de sociale wetenschappen worden aangeboden.
Deze uitreiking zal plaats vinden op 20 oktober aanstaande. Het is, volgens de ochtendbladen van woensdag 21 juli, nog niet bekend of dr King bij die gelegenheid naar Amsterdam zal komen.
Het eerbewijs wordt de baptisten - negerleider verleend „op grond van zijn uitstekende verdiensten in de strijd der ontrechte of rechteloze, in ieder geval niet gelijkberechtigde rassen".

In verband met de vakanties verschijnt De Christen volgende week niet. E. R.

Van De Vinkenhof

Terug uit Amerika

Vier weken genoten we van Amerika — van de broederschap tijdens de Conferentie voor Bijbelstudie en vorming — van de massaliteit van het grootste baptisten-wereldcongres — van de ontmoetingen in kleine kring met de vele bekenden — van de bezoeken aan gemeenten en vrienden. Een bijzonder land en een bijzonder volk! Een land met vele kerken en een volk, dat graag ter kerke gaat. Hoewel we moeten zeggen, dat in onze gemeenten in Nederland verhoudingsgewijs het bezoek aanzienlijk beter is! Wij zijn wat minder ondernemend, al doen we heus wel wat! We volgen een andere methodiek in het werk — als we tenminste „onze manieren" een „methodiek" kunnen noemen. Maar de ontmoeting met gemeenten buiten onze landsgrenzen verrijkt ten zeerste!
We waren ook in de auto bij dr Kiwiet, aten en praatten met hem en zijn gezin. Natuurlijk vooral over Nederland — over De Vinkenhof. Uit de hem toegezonden verslagen had dr Kiwiet met vreugde de resultaten van de laatste jaren gelezen en hij was zeer geïnteresseerd in de toekomstige plannen. „Wat nu na de verkoop van Renderloo? Gebeurde die verkoop op jouw voorstel?", was zijn vraag. „Neen", antwoordde ik hem, „mijn suggestie was uitbreiden en verbeteren van ons buitencentrum. Maar hieraan waren gróte financiële consequenties verbonden, zodat het bestuur na breed beraad meende, dat verkoop de beste weg zou zijn."

„Wat gaat er dan met De Vinkenhof gebeuren?" Een vraag, die ook tijdens de Algemene Vergadering was gesteld en waarop toen is geantwoord, dat het centrumbestuur en de Commissie voor de Opleiding voor de toekomst twee wegen aangewezen hadden aan de participerende organisaties:

1. Het vestigen van het seminarium in Utrecht en het vestigen van een recreatiecentrum e.d. elders in het land;

óf

2. het uitbreiden van De Vinkenhof ten

behoeve van het seminarium en het versterken van de staf van ons centrum, zodat het onze landelijke arbeid geestelijk kan dienen.

Deze voorstellen hebben de Uniecommissie, het Hoofdbestuur van „Zusterhulp" en de Jeugdraad in overweging. De uitslag van dat beraad zal aan de diverse landelijke vergaderingen worden doorgegeven, die hierover de eindbeslissing moeten nemen.

Terug op De Vinkenhof

Terug bij onze eigen staf, die zich zo uitstekend geweerd heeft, om alle groepen te ontvangen. Terug bij onze eigen gasten, die vandaag zijn gekomen. Over drie plaatsen verdeeld hebben we gezamenlijk deze week bijna 200 kampers, die door een dertigtal stafleden worden verzorgd! We zijn blij met de vele vrijwilligers! Volgende week is dit aantal op twee plaatsen ongeveer even groot. In Vierhouten is ds Boeschoten — ook terug uit Amerika — beide weken programmaleider. Een derde week, begin augustus, besluit ons zomerseizoen. Ook het Zusterhulp-kam is nog onverwacht vlug geheel bezet. Al deze arbeid heeft ons gezamenlijk gebed nodig.
Terug bij belangrijke beslissingen voor eigen leven en werk. De gemeente Amsterdam-Noord/Zaandam deed een beroep op een deel van mijn tijd voor de arbeid in deze plaatsen. Vlak voor mijn vertrek naar Amerika kwam er een tweede verzoek, om een ander deel van mijn tijd te geven als geestelijk verzorger van een naburige rijksinstelling voor jongens als opvolger van een plotseling overleden collega.
Nu, na mijn thuiskomst, ligt er een derde verzoek, om in volledige dienst van het Nederlandsch Bijbelgenootschap te treden als secretaris voor één van de afdelingen van het binnenlandse werk. Gelukkig weten we ons bij het overwegen van al onze beslissingen gedragen door de leiding van de Heer!
Bosch en Duin, 17 juli 1965

Broertjes

Lezers aan het woord

Met wie vieren wij het avondmaal? (4)

In zijn antwoord op de vraag met wie wij het avondmaal vieren, schrijft br H. Stellinga terecht, dat velen van ons de fout maken om te denken dat de gemeente identiek is aan de baptistengemeente. Deze gedachte wordt ook gesignaleerd in het artikel **Propaganda Fidei** van ds Ph. Lindeman (Gr.) in De Christen van 19 maart jl. In dit artikel wordt ons per definitie aangeduid, wat de gemeente is, nl. „de schare van gelovigen, die op hun geloof gedoopt zijn en met elkaar een ordelijke leefgemeenschap vormen".
Dat hiermee niet de enge begrenzing van de baptistengemeente bedoeld wordt, moge blijken uit zijn vergoelijkende opmerking: „We mogen zelfs graag spreken van ònze gemeente.
Wanneer wij deze definitie als juist zouden erkennen, dan is inderdaad de doop de toegang tot de gemeente, dan worden broeders en zusters door de doop de gemeente binnengeleid of door de doop aan de gemeente toegevoegd. Daar het echter bij de behandeling van een doopaanvraag noch aan de voorganger, noch aan de broeders ambtsdragers vergund is in het hart van de betrokkene te zien, is en blijft de doopsbediening een menselijke handeling, waarbij wel eens vraagtekens staan.
De eerder aangehaalde definitie kan derhalve alleen juist zijn met betrekking tot de baptistengemeente. Alleen iemand, die op zijn geloof gedoopt is, kan lid worden van een baptistengemeente, die beoogt te zijn een schare van op hun geloof gedoopten, die met elkaar een ordelijke leefgemeenschap vormen.
Onder ons bestaat de neiging de zaak om te draaien en te zeggen: „om lid te worden van een baptistengemeente moet men zich eerst laten dopen". En dan ontstaat de situatie, dat wij gaan dopen tot de baptistengemeente, daarbij het gevaar lopend de betekenis van de doop voorbij te zien. Immers, slechts hij, die in Christus gedoopt is, kan en mag zich met water laten dopen. Dit zal des te duidelijker worden, wanneer wij goed verstaan dat de apostel Paulus in Romeinen 6 niet spreekt over de waterdoop, maar over de doop in de dood van Christus.
Het grote wonder, dat zich aan ons, van nature kinderen des toorns zijnde, voltrekt is dat wij, wanneer wij de Here Jezus aannemen en in Zijn naam geloven, de macht krijgen kinderen Gods genaamd te worden. Deze bijzonder grote verandering wordt dan ook wedergeboorte genoemd. Dàn maken wij deel uit van het lichaam van Christus, de gemeente en mogen deelnemen aan de tafel des Heren. Door de waterdoop worden wij niet gereinigd, maar door ons te laten dopen, leggen wij er getuigenis van af gereinigd te zijn.
Men kan derhalve behouden worden zonder gedoopt te zijn, doch het bewust en tegen beter weten in weigeren zich te laten dopen, maakt iemand tot een ongehoorzame gelovige. Het niet gedoopt zijn van onze tot het geloof gekomen jonge kinderen stempelt hen niet tot ongehoorzame gelovigen, zolang zij zich niet willens en wetens van de doop distanciëren. Het is alleen maar winst, wanneer zij de doop bewust ondergaan op een wat latere leeftijd. Waarom zouden wij hen echter het avondmaal weigeren, wanneer zij blijk geven de betekenis hiervan te verstaan?
Bekering en wedergeboorte is een persoonlijke zaak. Zo ook de deelname aan het avondmaal. Een ieder onderzoeke zichzelf, niet de een onderzoeke de ander. Evenzo behoort het lidmaatschap van een plaatselijke baptistengemeente een persoonlijke zaak te zijn. Dat dit lidmaatschap direkt verbonden wordt aan de doop is om praktische en organisatorische redenen te rechtvaardigen. In die gevallen, waarin dit bezwaren oproept zijn de achtergronden wel zodanig, dat er toch geen vrijmoedigheid zou bestaan om de doop aan de betrokkene te bedienen.
Zij echter, die jarenlang samenkomen met de gemeente, keer op keer mee brood breken, telkens weer gekonfronteerd worden met de doop, moesten zichzelf eens gaan onderzoeken, wat hen toch verhindert zich te laten dopen en zo zij reeds elders op bijbelse wijze gedoopt mochten zijn, wat hen verhindert zich bij de plaatselijke gemeente aan te sluiten en zo medeverantwoordelijkheid te dragen voor de arbeid. Zolang zij echter de Here Jezus belijden als hun persoonlijke Verlosser en Zaligmaker, staat het ons niet vrij hen te weren van de tafel des Heren, maar een ieder beproeve zichzelf en ete dan van het brood en drinke uit de beker (1 Cor. 11 : 28).

Arnhem, 18 juli 1965 P. Dubbeldam

Opmerking: Op een en ander in de nu verschenen bijdragen over dit onderwerp, dat door onze mede-redakteur ds F. E. Huizinga, aan de orde werd gesteld, is ook nog wel een en ander te zeggen. We laten dat overigens graag aan hem over, die het allereerst de vraag **Met wie vieren wij het avondmaal?** stelde. Intussen geloven we, dat er ook uit onze lezerskring nog wel àndere geluiden gehoord kunnen worden. Daarop wachten we graag voordat ds Huizinga — naar we veronderstellen — ingaat op de reakties die zijn artikel heeft opgeroepen. E.R.

Deo Volente donderdag 29 juli a.s. hopen onze geliefde ouders en grootouders

S. ZWEEP
en
A. L. ZWEEP - HOLVAST

de dag te gedenken, dat zij 45 jaar geleden in het huwelijk zijn getreden.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen

Amsterdam-W
Tijdelijk adres: Joh. Schipperplantsoen 9 hs.

Na een moeitevol leven overleed zacht en kalm in haar Heer en Heiland, onze zuster

SIJKE WOUDSTRA - SIESLING

in de ouderdom van 80 jaar.

„Het leven was haar Christus en het sterven gewin"

12 juli 1965

Baptistengemeente Harlingen

---

6 augustus 1965 81e jaargang Nr. 3793

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

12e Duitse Kirchentag

Een venster op de wereld

De christenen van Keulen bereiden zich, bijgestaan door burgerlijke officials, voor op de ontvangst van honderdduizenden gelovigen uit binnen- en buitenland die van 28 juli tot 1 augustus a.s. de 12de Deutscher Evangelischer Kirchentag zullen bijwonen. Keulen, een stad die de sfeer ademt van voorbije eeuwen, die de littekens draagt van recente vernietigingen en tegelijkertijd, waar het om wederopbouw gaat, het duitse Rotterdam genoemd kan worden. In deze eeuwenoude moderne stad zullen de duizenden zich op velerlei wijze bezinnen op eigentijdse vragen en hun betrekking tot de verkondiging van het evangelie. Onder de verwachte 1.200 buitenlanders zullen zich tenminste drie baptisten — we hopen méér — bevinden: ds F. E. Huizinga vertegenwoordigt, op uitnodiging, onze uniegemeenschap, terwijl ds J. A. Brandsma en de schrijver van deze regels uit eigen beweging en belangstelling zuidwaarts trekken.

Oorsprong van de Kirchentag-idee

In weinig landen was de geestelijke chaos na de tweede wereldoorlog zo groot als in Duitsland. Enerzijds was er het deel van de kerk(en), dat het naziregime nooit openlijk tegensprak, ja zelfs steunde (denk aan de door Hitler zelf aangestelde Reichsbischoff Ludwig Müller en zijn aanhangers). Anderzijds was er de groep, die de weg van koncentratiekamp en martelaarschap niet schuwde als prijs voor een openlijk evangelisch protest (onder wie als voornaamste exponenten Martin Niemöller, Dietrich Bonhoeffer en Paul Schneider genoemd kunnen worden). Hoe zou een kerk, die innerlijk zo verdeeld was, ooit weer tot eenheid en onderling vertrouwen komen?
Moeilijker nog: Hoe zou een kerk, waarin velen zich geleend hadden voor de verbreiding van een a-theïstische, a-humane mythe, ooit weer een oprecht appèl tot bekering en dienst aan God kunnen laten horen, waarnaar bovendien geluisterd zou worden? Als extra moeilijkheid kwam daarbij dat men in de kerk(en) niet de middelen tot zuivering ter beschikking had noch wilde toepassen die op politiek en sociaal terrein gebruikt werden.

Thema: „Staan in de vrijheid"

Een eerste poging om orde op zaken te stellen was de oprichting van de *Evangelische Kirche in Deutschland* (EKD) in 1945, een nieuwe verschijningsvorm voor de door oorlogsgeweld gehavende Lutherse kerk. Nog in oktober van dat jaar kwam de *Rat* der EKD uit met de zg. *Stuttgarter Schuldbekenntnis* tegenover andere christenen in binnen- en buitenland. Het begin was er — de nieuwe vorm, de organisatie — maar of dit nieuwe lichaam ooit tot waar leven, een nieuw getuigenis, zou komen, was op dat moment nog een grote vraag.
Eén ding hadden de leiders van de nieuwe EKD wel begrepen: alleen een kerk die met beide benen in de wereld staat, volgend jaar in Essen was het aantal de problematiek van haar omvang en tijd ziet en bestudeert, kan voorkomen dat ze opnieuw met mooi-klinkende leuzen ingepalmd en misbruikt wordt. Bovendien, zo meende men terecht, is het niet voldoende, dat een klein kader van theologische leiders goed geïnformeerd is over de eigentijdse problemen, maar het is noodzakelijk dat de brede schare van leden der plaatselijke gemeenten toegerust wordt voor het getuigenis, dat in de vele sektoren van het dagelijks leven van hen verwacht wordt.

Deze en andere gedachten leidden ertoe, dat in 1949 de Deutscher Evangelischer Kirchentag gesticht werd; een poging om als evangelische christenen van Duitsland zich oprecht te bezinnen op de problemen van het leven als Christus' getuigen in een land, dat na de vernietigde mythe van het nationaalsocialisme straks de afgod van het Wirtschaftswunder zou aanbidden.
Toen dr Reinhold von Thadden-Trieglaff als president de 5.000 deelnemers op de eerste Kirchentag te Hannover verwelkomde, kon hij niet vermoeden dat de hiermee ingezette beweging zo'n sneeuwbal-effekt zou hebben. Reeds het

Citaat van de week: **Ontwapening is net als een receptie: Niemand voelt er voor te arriveren voordat alle anderen aanwezig zijn.**

officiële deelnemers verdubbeld en woonden 200.000 mensen de slotmeeting bij. Te Berlijn in 1951 waren voor het eerst west en oost vertegenwoordigd en begroetten een half miljoen christenen elkaar als „Broeders onder het kruis". De Kirchentag te Hamburg in 1953 maakte geschiedenis door de grootscheepse evangelisatiecampagne die de bezinnings-bijeenkomst vergezelde. Na Leipzig in 1954 (n.b. een Kirchentag in de DDR!) besloot men voortaan niet jaarlijks maar eens per twee jaar Kirchentag te houden, om met nog meer zorg het studiemateriaal en de organisatie te kunnen voorbereiden. Dezer dagen wordt reeds de twaalfde in de reeks van evangelische manifestaties gehouden.

Bezinning en getuigenis

Hoofddoel van elke Kirchentag is bezinning op eigentijdse vragen. Onder het motto „Staan in de vrijheid" (ontleend aan Gal. 5 : 1) zullen ook in Keulen weer de nodige brandende problemen aan de orde gesteld worden.
Om slechts enkele te noemen: „Kansen en grenzen voor de enkeling in de industriële maatschappij", „Kernvragen in de politiek", „Vrijheid en verantwoordelijkheid in het huwelijk", „De verhouding van Joden en christenen", „Protestanten en rooms-katholieken".
Het hart van alle besprekingen wordt gevormd door de dagelijkse bijbelstudie in groepen over het boek Jona. Uitgangspunt voor alle gesprekken is de vraag wat de aangesneden problemen te zeggen hebben met betrekking tot de struktuur van de gemeente en de vorm en „taal" van de verkondiging.
Zoals de eredienst moet uitlopen op getuigenis en dienst in de wereld, zo wil men ook tijdens een Kirchentag niet uitsluitend zichzelf bezinnen en elkaar stichten, maar in de omgeving waarin men samenkomt een duidelijk getuigenis laten zien en horen. Voor de keulse christenen duurt de 12e Kirchentag daarom veel langer dan vijf vergaderdagen. Voorafgaande aan, tijdens en volgend op de Kirchentag zal een grootscheepse evangelisatiecampagne ondernomen worden; de vormen, die men daarbij zal gebruiken variëren van appellerende toneelstukken en films tot een grootscheepse huisbezoek-aktie.

Massameetings en diskussiegroepen

De massameetings alleen zijn niet in staat de individuele gelovige naar behoren toe te rusten voor zijn taak als getuige van het Koninkrijk. Zij kunnen hem weliswaar bevrijden van zijn gevoel van eenzaamheid en onmacht, maar ze gaan onvoldoende in op het eigen karakter van zijn vragen en problemen, waarvoor zij niet meer geven dan uiterst algemene suggesties.

Daarom wordt met name in de laatste Kirchentag meer en meer aandacht besteed aan overleg in kleine diskussiegroepen. De inspiratie van de massameeting vraagt om de aanvulling van het meer gedetailleerde gesprek in de kleine groep van man tot man. De belangrijkste uitspraken zullen daar vernomen worden waar men in kleine forums en specialistische groepen dieper op de problemen ingaat.
In Keulen gaat men zelfs nog verder omde plaats van de individuele bezoeker te honoreren. Dagelijks staan honderd specialisten (artsen, predikanten, psychiaters en maatschappelijk werkers) ter beschikking voor een pastoraal gesprek, om te voorkomen dat de brandende vragen van de enkeling in deze massameeting niet aan de orde zouden komen.

Personalia en programma

Vanaf Hannover, maar eerst met recht sinds de laatste jaren, is de Kirchentag in de eerste plaats een ontmoeting van „leken". Zij moeten er aan het woord komen, vragen stellen, problemen beschrijven en klachten uiten. De theologen en andere „vakmensen" staan met hun theoretische kennis ter beschikking om behulpzaam te zijn bij het zoeken naar antwoorden op de vele vragen. Daarom vermeldt het programma voor Keulen talloze inleidingen van niettheologen: ekonomen, vakbondsleiders, regeringsfunktionarissen, sociologen, e.a. Naast hen, en niet in de eerste plaats zullen mensen als Martin Niemöller, Helmut Gollwitzer, Hanns Lilje, W. A. Visser 't Hooft en Richard Weizsäcker aan het woord komen en diverse aspekten van de *vrijheid van een chisten* belichten.
We zijn dankbaar, dat in het Duitsland dat eens een zo tragische hoofdrol speelde in het wereld-oorlogsspel, nu bezinningsbijeenkomsten als deze 12de Kirchentag gehouden worden. Waar de christenen van Duitsland samen met gasten uit het buitenland oprecht trachten antwoorden te vinden op eigentijdse vragen die samenhangen met verkondiging en getuigenis, hebben zij recht op onze voorbede en belangstelling. In een volgend artikel hopen we u enkele flitsen te geven van onze ervaringen te Keulen.

Veendam, 20 juli 1965

A. Kik

Betrekkingen tussen hervormden en gereformeerden gepeild

De werkgroep Hervormd/Gereformeerde Kringen in Amsterdam deed in het begin van dit jaar een enquête houden in een zevental wijken van de stad onder hervormden en gereformeerden, die willekeurig uit de registers gekozen waren om een indruk te krijgen van de oekumenische gezindheid van de betrokkenen. Van ongeveer honderd per wijk (50 hervormde en 50 gereformeerde adressen) uitgereikte formulieren kwamen er in totaal 743 ingevuld terug (386 van hervormden en 357 van gereformeerden), wat ongeveer 97 % betekent.
Behalve de vragen of men hervormd dan wel gereformeerd was, en dooplid of belijdend lid, werd ook gevraagd naar geslacht en leeftijd.
Vervolgens waren er de vragen waar het in de eerste plaats om ging. De invullers werd gevraagd hun mening kenbaar te maken inzake gezamenlijk evangelisatiewerk, uitgave van een gezamenlijk kerkblad, gezamenlijke kerkdiensten, kanselruil, gekombineerde katechisaties, gemeenschappelijke avondmaalsviering en de hereniging van beide kerken. Op deze vragen werd slechts als antwoord gevraagd „voor" of „tegen". Voor de hervormden bleek het aantal voorstemmers op alle punten 69 % te zijn, tegen 2 % en een tussengroep van 29 %. Bij de gereformeerden waren deze percentages resp. 55, 4 en 41. Naar leeftijdsgroep bezien waren er bij de hervormden van 41 t.e.m. 50 jaar en bij de gereformeerden van 31 t.e.m. 40 jaar de meeste voorstemmers voor alle onderdelen. In de leeftijdsgroep beneden 30 jaar waren er bij de hervormden aanzienlijk minder voorstemmers dan bij de boven 60-jarigen. Bij de gereformeerden was er een veel geringer verschil tussen de beide leeftijdsgroepen, hoewel ook daar de oudere voorstemmers groter in aantal waren dan de jongere.
Apart was ook het totaal aantal positieve antwoorden op de zeven punten in tabellen gebracht per geënquêteerde wijk, en daaruit een soort van „oekumeniciteitsgraad" berekend. Voor de hervormden gaf dat over de gehele linie hogere cijfers dan voor de gereformeerden. De hervormde wijk met het laagste cijfer (de Rivierenbuurt: 84) was altijd nog hoger dan het hoogste cijfer van de gereformeerde wijken (Oud-Zuid: 81). Voor de hele stad was de oekumeniciteitsgraad" bij de hervormden 87, bij de gereformeerden 75.

ATTENTIE

Het aangekondigde evangelisatie-studieweekend te Arnhem, dat aanvankelijk gehouden zou worden op 16 en 17 oktober a.s. is op nadrukkelijk verzoek van de ontvangende gemeente *drie weken vervroegd,* zodat het nu wordt:
Evangelisatie-studieweekend op 25 en 26 september a.s. te Arnhem.

De Evangelisatie Studie Commissie

„Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont? Zo iemand Gods tempel schendt, God zal hem schenden. Want de tempel Gods, en dat zijt gij, is heilig!"

(1 Cor. 3 : 16, 17)

Aan rustige wateren

De gemeente als Gods tempel

Het is niet te verwonderen, dat het in de gemeente te Corinthe niet allemaal op rolletjes ging. Corinthe was een havenplaats van betekenis en dientengevolge stonden de inwoners van die plaats ook bloot aan invloeden uit de meest verschillende werelden. Veel godsdiensten, allerlei soort heidendom en vermengingen ervan kon men er aantreffen. Logisch, dat de mensen met een dergelijke achtergrond bij hun bekering hiervan niet plotseling waren losgekomen en het is daarom best te begrijpen, dat de gemeente hier er heel veel moeite mee had om de eenheid in de Heer ook werkelijk tot uitdrukking te brengen. Allerlei krachten maakten de gemeente tot een zieke gemeente.

Dit alles is te begrijpen maar daarom nog niet goed en Paulus trekt dan ook fel van leer. „Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt?" De gemeente is een plaats waar God aanwezig is en gediend behoort te worden.

Daarmee behoren ook wij rekening te houden. Wij moeten er rekening mee houden, dat wij als leden in die tempel koningen en priesters zijn, mensen met hoge titels, maar daardoor ook met veel verantwoordelijkheid, omdat zij daarom zorgvuldiger moeten gaan leven en omdat de gevolgen van hun slordigheid ook groter zijn. Toch is dit de consequentie van ons toetreden tot de gemeente, het gevolg van onze doop. Als priesters behoren wij de ander lief te hebben, naar de ander te luisteren. Als koningen zijn wij persoonlijk verantwoordelijk voor de ander.

Kortom: wij behoren te leven, waardig de roeping Gods, heilig, d.w.z. afgezonderd voor God. Omdat Hij in de gemeente woont door Zijn Heilige Geest.

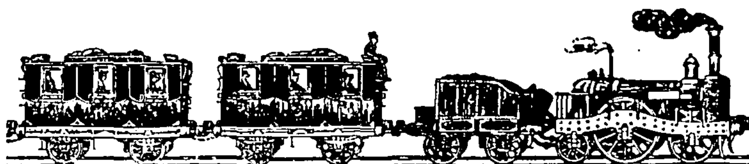
Sommige mensen menen wel eens te moeten opmerken, dat de Heilige Geest niet meer woont in de gemeente. In Corinthe zien wij, dat de gemeente niet volmaakt behoeft te zijn om woonplaats van de Heilige Geest te zijn. Juist door Hem kan de gemeente tenslotte gezond worden. Hij maakt het nieuwe leven openbaar, d.w.z. geen godsdienstig of deugdzaam leven, maar een leven waarin de opstanding van Christus doorwerkt. De gemeente is het opstandingslichaam van Christus, waarmee Hij in de wereld wil zijn. Daarom is de gemeente iets nieuws en zijn wij als leden van die gemeente iets nieuws.

Nooit kunnen en mogen wij daarom zeggen, dat de Heilige Geest er niet meer is in de gemeente. De leden van de gemeente in Corinthe werden ondanks hun „on-christelijke" activiteiten toch „geheiligden in de Heer" genoemd. De zieke gemeente was toch een tempel Gods.

Wanneer wij dit niet kunnen of willen zien, zullen wij voor de gemeente gaan bedanken alsof het een vereniging was; of zeggen: „Hij is mijn broeder niet meer, zij is mijn zuster niet meer", enz. Dan schenden wij de gemeente en dan zal God ook ons schenden. Wij belemmeren immers daarmee het werk van Gods Geest. Daarom is het belangrijk „in Christus" te blijven. Dit is het geheim van de gemeente. Want „in Hem wast elk bouwwerk, goed ineensluitend, op tot een tempel, heilig in de Here, in Wien ook gij medegebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Geest".

In Christus blijven is: uit de opstanding leven; is: het nieuwe leven openbaren.

Delfzijl — Th. Pothof

REISVERHAAL VAN UW 'ZAND EN ZAAD'LEVERANCIER (2)

Op de avond van de 29ste juni verliet ik, vergezeld van de beste wensen van de familie en de voorganger, om half zeven de stad en na vier uur arriveerde de trein in *Warschau,* hoofdstad van de poolse republiek, een land, dat tienmaal zo groot is als Nederland met ongeveer tweeëneenhalf maal het aantal inwoners van ons landje. Bij de uitgang van het perron stonden twee broeders op me te wachten, die me maar zo weer uitplukten uit de stoet. U denkt misschien dat ik door mijn kleding wat uit de toon viel.

Het kan zijn, maar ik zag het niet. Iedereen gaat tamelijk goed gekleed. Wat me vooral opviel, niet alleen in Polen, maar ook in de daarna volgende landen, was, dat de jongelui er net zo bij lopen als hier. De heertjes met keurige kleding en paraplu, de minder zorgvuldigen in spijkerbroek of nauwe pantalon, hemd of trui. De jongedames hebben in alle landen dezelfde kapsels, dezelfde nogal korte rokken en dezelfde ongelukkig hoge hakken. Hun gezicht prachtig bijgewerkt en veelal de ogen in een bed van zwart, ik ken de uitdrukkingen niet, maar dan weet u het wel. Waarmee ik wilde zeggen dat we allemaal overal gelijk gekleed gaan van Amsterdam tot Budapest. Behalve dan in Volendam, Spakenburg en Zagreb.

Het bleek nauwelijks mogelijk een vervoermiddel te annexeren. Tenslotte deelden we de taxi met iemand anders, die eerder uitstapte, de chauffeur een fooi gaf en het aan ons overliet voor de rit te betalen. We stroopten diverse hotels af. Of er gereserveerd was. Nee, dat niet. Dan was er geen plaats. Ik zei: geen plaats in de herberg, en we reden naar het verlaten seminarie, waar in de kale studentenkamer wel een bed stond. De gastheren vonden het wat vervelend, maar een moe mens kijkt niet zo nauw. En de hotels zouden duur geweest zijn; misschien wel tien dollars per nacht, zei een der mannen. Dat is heel merkwaardig. Waar ik reisde in deze dagen, in Polen, Hongarije of Joegoslavië, overal rekende men in dollars. Als het over prijzen ging en we elkaar wat duidelijk wilden maken liep dat via de dollar. Het woord roebel heb ik in dit verband nooit gehoord. Dat hangt misschien voor een deel samen met het feit, dat velen in de oosteuropese landen familieleden in Amerika hebben. Als je een dollarcheque inwisselde kreeg je in Polen eerst de normale koerswaarde uitbetaald en dan nog eens tweederde van dat bedrag als premie. Dat tweede bedrag in waardebonnen, die men in staatswinkels als geld kon gebruiken. De volgende morgen ontbeet ik met br Kurzawa. Zijn vrouw was al weg naar het werk. Niet om een auto te kunnen houden, maar om te kunnen leven. Een voorganger krijgt in de maand zo'n twintig dollar, in pools geld natuurlijk. En daar doe je in Polen ook niet alles mee. Vandaar dat ook predikanten niet zelden een baan in het maatschappelijk leven hebben, en wat zou daar op tegen kunnen zijn. Wie zal zeggen waar wij over twintig jaar zijn.

De mannen hadden hun werk en ik ben wat in het oude Warschau gaan dwalen en bij wie zouden dan niet de herinne-

ringen aan de geweldige strijd opkomen die hier onder meer door de Joden is gevoerd in de dagen der duitse bezetting. Het is alsof zo'n oude stad in iedere straat over het verleden fluistert. Het verhaal van dit land tussen Rusland en Duitsland is er een vol van oorlogsellenden. Voortdurend werd het verkaveld tussen machtige buurlanden.
Ik liet me met een taxi terug brengen, want ik zou de weg niet terug hebben kunnen vinden. Naar het Duits luisteren ze niet en de engelse taal is niet voor iedereen. In de avond was er een bijeenkomst der gemeente. Ze hebben een mooie kerk in Warschau met zeker een 400 zitplaatsen. Er komen in de zondagmorgendienst een 120 personen — de kerk is nog nieuw en een bezienswaardigheid voor Polen, die eigenlijk alleen maar rooms-katholieke kennen. De seminaristen — de school is naast de kerk gebouwd — zijn daarom in de middag na een uur of vier om beurt in de kerk om vreemdelingen te vertellen wat voor kerk het eigenlijk is. De deuren staan dan open en mensen komen zo van de straat binnenwandelen en laten zich voorlichten omtrent dit kerkgebouw. Zo ver zijn we hier nog niet. Toen ik in de stad wandelde dwaalde ik ook weer een paar rooms-katholieke kerken binnen. In het overgebleven oude stadsgedeelte staan er in iedere straat wel een paar. Het was er zo heerlijk stil en koel. En voortdurend liepen mensen van allerlei slag binnen om een gebed te doen. Ik schreef in een van die kerken een paar regels:

waar altijd maar weer kerken staan
en al die kerken open staan
en altijd mensen binnen gaan
daar moet de kerk wel blijven staan
opdat die mensen binnen gaan.

Of het waar is weet ik niet, maar men vertelde mij daar dat de paus het plan heeft het volgend jaar naar Polen te komen. Het is nauwelijks voor te stellen wat dat voor dat land en die gelovigen te betekenen zal hebben. Dan zullen er miljoenen op de been komen. Men vraagt zich af of de regering zo'n reis zal toejuichen, of moet ik schrijven: toelaten? Als het gerucht waar is zal het diplomatieke spel al wel begonnen zijn.
De volgende morgen bracht mij een broeder naar de trein en hij zorgde er voor dat ik in de juiste kwam. Je kunt van die taal geen letter lezen en vragen heeft geen zin, tenzij je een plaatsnaam noemt en verder met gebaren werkt; wat ook voorkwam. Ik liet Warschau achter me met nog net een blik op het kultuurpaleis, dat de Russen er hebben neergezet. Zo'n russische wolkenkrabber, die in stijl nergens bij past. Ik hoorde de uitdrukking: kultuur-paljas. Mijn gedachten gingen uit naar de broeders, met wie ik 's avonds in de bidstond was geweest en die in dat land voortgaan met te getuigen van de Heer. Van die Heer had ik ook gesproken in hun bijeenkomst en van de wil Gods dat de mens vrij zou worden en dat de volken in vrede zouden leven.

Huizinga

Heeft het baptisme in Europa toekomst? (2)

Toespraak, gehouden door ds Th. van der Laan (Rüschlikon, Zwitserland) op de Europa-avond - Algemene Vergadering der Unie 1965, te Arnhem.

Het komt ons voor, dat de toekomst van ons werk allereerst wordt bepaald door een *kader van bekwame leiders*. De uiterst ingewikkelde samenleving eist dat onze gemeenten bekwame leiders hebben. Dat geldt zowel voor de plaatselijke gemeente als voor het gemeentelijke leven in unieverband.

Onze maatschappij wordt steeds gedifferentieerder en daarom heeft men steeds meer specialisten nodig. Eén persoon kan nog maar een beperkt onderdeel van een bepaald gebied overzien en beheersen. Ook de gemeente zal in de toekomst meer gebruik moeten maken van specialisten. Wanneer gemeenten en unies dit niet zullen inzien zal dit ongetwijfeld zijn weerslag vinden in de arbeid!
De leiders van unie's of bonden zullen konkrete leiding *moeten* geven aan de plaatselijke gemeenten waar het werk wordt gedaan. Met „konkrete leiding" bedoelen wij niet de autoritaire executive, schrikbeeld van iedere baptist, iemand die op allerlei wijzen het werk topzwaar maakt met zijn staf van vrijgestelden die allemaal betaald moeten worden, zonder dat een evenredige winst in de gemeenten geboekt wordt. Met „konkrete leiding" bedoelen wij dat zij, die geroepen zijn in Europa verantwoordelijk te zijn voor het beleid van de denominaties, de plaatselijke gemeenten dienen in de vorm van bemoedigende aanwijzigingen die wellicht nieuwe perspektieven openen op het gebied van evangelisatie, verenigingswerk, eredienst, arbeid der voorgangers, het tijdelijk beschikbaar stellen van mankracht voor verschillende onderdelen van de arbeid, het leiding geven aan en het mogelijk maken van kursussen en konferenties en van de nodige fondsen.
De toekomst van de europese gemeenten wordt mede bepaald door de vraag of de leiders in staat zullen zijn de gemeenteleden te inspireren tot effektieve dienst en getuigenis. Starre, gefixeerde gemeenten zijn steriel. Onze tijd vraagt bewegelijke, als u wilt verplaatsbare gemeenten die kunnen dienen waar op een bepaald ogenblik het front is: in de industriehal, in de tent, aan het strand waar de vakantiegangers zijn, op het marktplein, in het flatgebouw.

Laten we enkele voorbeelden uit het werk in Europa noemen. Wanneer wij denken aan evangelisatie dan is daarvoor bezinning en gezamenlijk overleg nodig in gewestelijk- of unieverband. Wij moeten zo efficient mogelijk gebruik maken van de fondsen en van mankracht. Wij moeten bepalen waar de deuren schijnen open te zijn. De aanval moet zorgvuldig voorbereid worden met de nodige kennis van bepaalde methoden en van eventuele ervaringen in andere landen. Zo hebben de duitse baptisten bijvoorbeeld onder leiding van hun algemeen-sekretaris dr Rudolf Thaut zeer zorgvuldig een nationale evangelisatie-strategie uitgewerkt, een tienjarenplan. Men overlegt waar en hoe men in de komende jaren nieuwe gemeenten zal moeten stichten, hoe de tentzending dit bijvoorbeeld kan begeleiden en hoe de bouw der kerken hierbij aangepast kan worden.

De portugese baptisten hebben vorig jaar een grote evangelisatie-campagne voorbereid, die in alle plaatselijke gemeenten tegelijkertijd gehouden werd. Men heeft in deze groots opgzette campagne gebruik gemaakt van bijna alle bestaande evangelisatiemethoden. Het geweldige was niet alleen dat er meer dan 600 beslissingen voor de Heer werden genomen - de unie telt er maar 1100 leden! - maar ook dat de uniegemeenschap een biddende, werkende gemeenschap werd. Er is nu een grotere evangelisatiedrang te bespeuren en men werkt en kollekteert nu reeds voor een volgende campagne waarop men zich nog beter hoopt voor te bereiden.

Vele baptisten-leiders ontdekten lang geleden dat het jeugdwerk van het grootste belang is voor het voortbestaan van onze gemeenten: de meeste nieuwe leden komen voort uit dit jeugdwerk! Vandaar dat de leiders van verschillende unies grote aandacht hebben besteed aan de training en salariëring van full-time jeugdwerkers. Men wint immers de jeugd niet door vertwijfeld uit te roepen dat het 30 jaar geleden allemaal zo anders was! Het kerkelijke jeugdwerk heeft een geweldig funktieverlies ondergaan. Wij zullen het begrip en de offers *moeten* opbrengen om bekwame jeugdleiders te rekruteren en te trainen. God geve onze europese gemeenten mannen en vrouwen met ge-

NADER BEZIEN

Doop in diskussie

Volgens een kranteberieht zou er zich jl. zaterdag in Keulen tijdens de Kirchentag een wel zeer ongewone botsing hebben voorgedaan tussen voor- en tegenstanders van de kinderdoop: een oudere man liep door de kantine van het gebouw waar de Kirchentag werd gehouden met een spandoek waarop geschreven stond, dat de ouders hun kinderen pas zouden moeten laten dopen als ze opgegroeid waren. Een dominee rukte, nog altijd volgens het kranteberieht, het spandoek uit de handen van deze anti-kinderdoop-betoger, waarop voor- en tegenstanders van de kinderdoop elkaar in de haren vlogen...

Nu komt het ons voor, dat de man-met-spandoek nu niet bepaald de juiste methode volgde bij de bestrijding van de dwaling die de kinderdoop is en al evenmin schijnt ons de dominee die door zijn tegenaktie een soort godsdienstoorlogje uitlokte op de juiste weg te zijn. Desondanks illustreert deze ongewone geschiedenis hoe aktueel de diskussie rondom de doop in onze tijd opnieuw is geworden.

Vooral in Engeland en Duitsland is de laatste jaren een sterk verzet tegen de kinderdoop waar te nemen. Het argument van deze tegenstanders, als we hen goed hebben begrepen tenminste, is vooral ontleend aan de konfliktsituatie waarin kerk en wereld zich thans bevinden: Het is niet meer vanzelfsprekend om christen te zijn; onze samenleving wordt steeds duidelijker een niet-christelijke. Aan het christen-zijn in deze post-christelijke maatschappij kan slechts, wil het eerlijk en waarachtig zijn, een persoonlijke keus ten grondslag liggen. Daarom kunnen en mogen de ouders nu niet meer voor hun kinderen beslissen.

We geloven dat dit argument, ook al is het niet een direkt bijbels motief, dat deze mensen de kinderdoop doet afwijzen, meer verwantschap met de nieuwtestamentische positiebepaling van de gemeente in de wereld vertoont dan de gevoelens (!) en opvattingen die, zoals twee weken geleden in het frontartikel ‚Stille omwenteling' werd gesignaleerd, de Southern Baptists er toe hebben gebracht reeds aan kinderen van 6 jaar de doop te bedienen. Onze geloofsgenoten in Amerika, en met name die van de meer dan tien miljoen leden tellende zuidelijke konventie, zijn kennelijk onderweg naar die fase van de kerkgeschiedenis — die van de volkskerk — welke de kerken in Europa door schade en schande heen bezig zijn achter zich te laten.

Enkele jaren geleden sprak de bekende duitse kerkleider Niemöller de, onzes inziens profetische, woorden: de kerk van het jaar 2000 zal de gemeente van gelovigen zijn. Als Niemöller gelijk krijgt — en we zijn geneigd dat te denken — dan zal daarmee de kinderdoop praktisch van het kerkelijke toneel zijn verdwenen omdat de gemeente van Christus dan zijn oorspronkelijke positie in de wereld weer heeft ingenomen.

Gezien de historische achterstand die Amerika heeft mag men voor dat land denken aan het jaar 2050...

v. D.

---

loof en visie, met toewijding en vele gaven.

Europa heeft evenzeer behoefte aan een gedegen opleiding van mannen en vrouwen tot de dienst voor de Heer. Wij denken met name aan de seminaria waar onze jonge mensen worden opgeleid tot gemeentewerkers. Maar ook de opleiding der leken zal ter hand genomen moeten worden. Nieuwe vormen van onderwijs, konferentiewerk, kadervorming zullen niet de hobby mogen zijn van een kommissie. Het vraagt de inzet van heel de gemeenschap.

Wij zullen het ambt van voorganger hoog moeten houden in een tijd waarin het christendom en zijn dienaren hebben ingeboet aan maatschappelijke status. De bekende boerenzoon die geen boer kan worden en dus maar dominee wordt, is nu landbouwkundig ingenieur; hij heeft een betere maatschappelijke positie en een beter salaris. De beste wijze van rekruteren van jonge mannen voor deze dienst is, dat de voorgangers van vandaag een hoge opvatting hebben van hun ambt. God geve ons toegewijde en begaafde jonge mensen.

Vooral bepalend voor de toekomst van het baptisme in Europa is of wij, als leden van Christus' gemeente, toegewijde volgelingen van Christus zijn; of wij nog steeds de genade van de vergeving der zonden ervaren; of wij nog gegrepen zijn door Christus' boodschap van verlossing, liefde en dienst; of wij nog evenals onze voorvaderen bewogen zijn over verloren zielen. Wij lopen allang niet meer het gevaar van zieltjes-winners beschuldigd te worden. Wij zijn geen fanatieke sekte. En dat moet ook niet. Maar wij zullen ons anderzijds niet moeten konformeren aan een al te rationalistische benadering van het Evangelie.

Wij moeten zeker meedoen aan het oekumenisch gesprek. Wij zullen in menig opzicht moeten leren van andere gemeenschappen. Wij belijden immers ook heel vaak op zeer eenzijdige wijze ons christen-zijn. Toch is er momenteel weinig zicht op een evangelistische impuls van de oekumenische beweging. Wij moeten er voor waken dat wij vanuit onze eerbied en respekt voor andere gemeenschappen, minder dringend en minder overtuigd onbekeerd durven noemen wat onbekeerdheid is, onbijbels durven noemen wat onbijbels is, zonde durven noemen wat zonde is.

De kracht van onze gemeenschap is niet gelegen in een prachtige liturgie, in buitengewoon mooie kerken, in onze kerkmuziek of in onze grote kanselredenaars. Wij kunnen hierin niet konkurreren met andere gemeenschappen.

Onze kracht is gelegen in onze boodschap *mensen op te roepen tot een persoonlijke keuze om God en Zijn rijk te dienen, door Jezus Christus te aanvaarden als Verlosser en Heer en om door de doop de gemeente toe te behoren.*

Onze kracht is onze boodschap, die uitnodigt tot bekering, die gerust met emoties gepaard mag gaan. Wij roepen op tot persoonlijk getuigenis, ook al klinkt het soms wel eens naïef. Wij willen graag een gemeenschap vormen waar de buitenstaander zich thuis voelt en waar hij de warmte van Christus' liefde ervaart, op het gevaar af van sentimentaliteit beschuldigd te woren. Wij zingen naast de liederen van de Kerk ook de eenvoudige opwekkingsliederen. Dit alles moet ons niet in verlegenheid brengen. Het moet ons niet afschrikken als ware dit alles een uitvinding van het piëtisme, waarvoor wij bang zouden zijn. Wanneer wij zielen willen winnen voor Gods Koninkrijk dan zal dit vormen vinden die bepaald irrationeel, onlogisch en ontraditioneel zijn. De liefde van Christus zal ons drijven tot het hart van de ander. Gods Geest zal waaien waarheen Hij wil.

God geve dat wij waardig mogen zijn in dit werelddeel mensen te winnen voor Zijn Koninkrijk. Met Zijn beloften en in deze gezindheid hebben wij een grootse toekomst!

BEROEPINGSWERK.

Beroepen: te Enschede, H. J. Stukker te Stadskanaal.

zand — en zaad

Het is zondagmiddag en zeer rustig in dit huis. Buiten dondert het en er zijn hier en daar wel opklaringen, maar daar en hier ook forse regenbuien, zodat mijn sympathie uitgaat naar alle landgenoten, die nu in tenten wonen. Goed, ze hebben niet anders gewild, maar er zijn er bij, die er nooit eens uit komen en die gun ik graag zonnige dagen en die zijn maar schaars deze zomer.
Uit de kerk kwamen twee jonge mannen met me mee koffiedrinken en ik kan er maar niet meer opkomen, hoe wij tot een gesprek geraakten, waarvan u hier enige brokstukken terug kunt vinden. Ik weet alleen nog dat ik, natuurlijk door dat gesprek, de woorden werkelijkheid en verlangen liet vallen.
Ik betoogde dat sommigen sommige zaken door elkaar halen. Dat er gelovigen zijn, die de hemel op aarde willen halen. Ze menen aan hun geloof verplicht te zijn de werkelijkheid van zonde, ziekte, duivel en dood te ontkennen. Ik zei: Ik vraag me af, wat diezelfde mensen doen, wanneer ze een gat in hun kies ontdekken. Dat voel je op zekere dag en je schrikt ervan. Het trilde nu en dan al in die hoek en gisternacht was het wel duidelijk. Daar zal op den duur geen aspirine helpen. Je moet naar de dokter, op een stoel, onder de boor, enfin, u kent die weg. Of de dag komt, dat je in je ogen wrijft. 't Is net alsof er een vliesje over de lens zit. Om goed te kunnen lezen houd je de krant wat verder van je af. Aldoor verder, tot je armen te kort worden. Tenslotte geef je het toe en over veertien dagen zet je voor het eerst een bril op. De werkelijkheid is dat je in verval raakt. Of dat een ziekte je gebit aantast. Of dat je die ene arm wat moeilijker kunt bewegen en tot de ontdekking komt dat het reumatiek is. Ik weet dat er gelovigen zijn, die de gedachte koesteren, dat geloof ziekte buitensluit. De ervaring, de werkelijkheid leert mij dat dat niet klopt. Het geloof sluit ook de zonde niet buiten, de duivel en de dood niet. De oppermacht der donkere machten is wel gebroken en wij zijn niet reddeloos aan hen prijsgegeven. Maar ik vertrouw hen niet, die alleen maar juichen. Ik heb de indruk dat zij voorstellingen over God en de duivel hebben, die aan beiden tekort doen. Men moet zich trouwens altijd afvragen, waarover een mens, wie dan ook, spreekt of schrijft, wanneer hij zich uit over de laatste machten. We hadden het dus over wonderen, recente en nog te verwachten wonderen, aangekondigd in de krant.
We bewandelen dus een terrein, dat, zo lijkt het, minder overzichtelijk is dan de velden van Bethlehem, de wegen van Juda en Galilea en de heuveltop van Golgotha. Niemand van ons zal beweren, dat wij daar het gehele veld kennen.
Waarmee ik dan bedoel dat we wel uitspraken kunnen formuleren over geboorte, leven en sterven, en opstanding van de Heer, maar dat zulks niet betekent dat ons verstand onze uitspraken kan doorgronden. Zo gebeuren ook vandaag nog dingen, waarbij het begrijpen het moet laten afweten. Het geloof schrijdt over wegen, die voor de rede te steil zijn. We geloven met velen dat er geen grenzen zijn aan Jezus' macht, maar voor zover wij weten zijn de uit de doden opgewekten — Lazarus, de jongeman, het meisje — opnieuw gestorven. Dat bedoelen we met werkelijkheid. Het verlangen om de schadelijke gevolgen van de zonde te overwinnen loopt te pletter op de muur van de werkelijkheid. De Heer heeft getoond dat Hij machtiger is dan die rotswand, maar de totale overwinning over de hele linie staat nog te geschieden. Ons verlangen die overwinning nu te aanschouwen is begrijpelijk, maar zal in de meeste gevallen verkeerde motieven hebben. Doch ook waar het verlangen in onze ogen volkomen zuiver is, zal het slechts incidenteel, zoals de Heer dat wil, in vervulling gaan. Het is hoogmoedig, menselijk, te zeggen dat wanneer ons geloof maar sterk genoeg is, wateren zullen wijken en vuren geblust. Indien de ‚resultaten' van ons geloof de aanwezigheid en sterkte van dat geloof zouden moeten aantonen, zou dan geloof nog geloof kunnen heten? Het al of niet werkzaam zijn van ons geloof is in de regel niet door ons te registreren. Het geloof houdt op geloof te zijn, wanneer we bewijzen aanvoeren, voor onszelf zowel als voor de ander. Alleen een blinde gelooft, en het kind.
Ik geloof dat ik een eindje van dat gesprek ben afgedwaald maar erg is dat niet. Er zijn mensen, die eenvoudige, oprechte gelovigen in verwarring brengen door hun overspannen uitspraken, die op de eerste blik wel schriftuurlijk zijn, maar die naar ons gevoelen — ik bedoel die mensen — die naar ons gevoelen niet doordrongen tot hun eigen diepten. Van de diepten Gods en de diepten des satans moeten we maar zwijgen.

Huizinga

DS BROERTJES NAM BENOEMING BIJ NBG AAN

Zoals ook elders in dit nummer wordt meegedeeld (zie o.a. ‚Van De Vinkenhof') heeft ds J. Broertjes, predikant-direkteur van De Vinkenhof te Bosch en Duin, de benoeming tot sekretaris-binnenland van het Nederlandsch Bijbelgenootschap aanvaard. Het ligt in de bedoeling, dat ds Broertjes per 1 oktober a.s. zijn nieuwe arbeid zal beginnen. We wensen hem ook in zijn toekomstige werkkring Gods zegen.

gemeenteberichten

WENS IN LEMMER

Lemmer - (R.H.) — We hebben hier een prachtig kerkje en daarvoor zijn we zeer dankbaar. Jammer is het, dat we nog geen doopvont hebben maar ook in dit opzicht opent God nieuwe wegen: enkele zondagen geleden werd ons 50 gulden aangeboden voor dit doel door iemand uit Frankrijk! De gever (geefster) kennen we niet; hartelijk dank van ons allen in Lemmer! Reeds mochten we mede door de arbeid hier acht mensen door de doop tot de gemeente zien komen. Daarom juist zouden we in ons kerkje hier een doopvont gebouwd willen zien, opdat de mensen uit Lemmer en omgeving het eens konden meemaken.
Een oude zuster zei: veel kan ik niet geven, maar op de schoorsteenmantel staat een busje en daar gaat elke week wat in voor het doopvont in Lemmer . . . Er wordt gewerkt; wij kunnen vertrouwen op God, Hij zal ons niet beschamen.

INTREDE DS CHR. EIJER

Nieuw Weerdinge - (W.E.) — Zondag 18 juli was voor ons een feestdag, want nadat onze gemeente acht maanden zonder voorganger was geweest, mochten wij ds Chr. Eijer als onze nieuwe voorganger begroeten.
In de morgendienst werd hij in zijn ambt bevestigd door onze oud-voorganger ds C. van Wier, die na een persoonlijk woord, een predikatie hield naar aanleiding van 1 Cor. 1 : 1 en 2. Na de middag deed ds Eijer zijn intrede en hij sprak een goed woord naar aanleiding van Efeze 4 : 11 en 12. Na de prediking sprak br D. Hietkamp namens de gemeente onze nieuwe voorganger hartelijke welkomstwoorden toe. Verder spraken namens de uniecommissie br S. W. Vis uit Hengelo, namens de plaatselijke kerken ds Trommel, ned. herv. predikant en namens het gewest Zuidoost-Drenthe br R. Reiling uit Emmen.
Alle sprekers feliciteerden de gemeente met de nieuwe voorganger en wensten gemeente en voorganger een goede arbeidstijd toe. De overige sprekers waren br E. Schlüter van Leeuwarden en br A. Koster van Groningen. Ook was er een schriftelijke gelukwens van ds Th. van der Laan van het seminarium te Rüschlikon.
's Avonds werd er tenslotte nog een begrotingssamenkomst gehouden waaraan verschillenden uit de gemeente hun medewerking verleenden. Het was een goede dag en wij danken God dat Hij alles zo heeft geleid. Wij hopen dat onze voorganger spoedig in onze gemeente zal zijn gewend en dat wij samen goed werk mogen doen in het Koninkrijk van onze God.

Geneeskundige hulp in het distrikt

Dat Kongo een groot land is wist u al. En dat het distrikt rondom Sona-Bata erg groot is, hebben we ook al eens geschreven. Alleen hebben we u nog niet meegenomen voor een tochtje in deze wijde omgeving.
We steken de asfaltweg over en duiken gelijk op een stoffig zandpad. De begroeiing is niet zo intens als in de Oost-Provincie. Wel is het hier sterk heuvelachtig en het olifantsgras schiet ook hier metershoog op. De auto is zwaar afgeladen met kisten en dozen medicijnen. Ook de kampeeruitrusting gaat mee, want we keren niet dezelfde dag terug. Deze keer brengen we een bezoek aan twee van de acht wijkgebouwtjes van het ziekenhuis. De Landrover heeft gelukkig weinig moeite met het diepe mulle zand

en de glibberige kleihellingen. Het laatste gedeelte van het trajekt wordt door auto's weinig bereden, zodat ook het midden van de weg dicht begroeid is met metershoog gras. Op zo'n eerste rit lijken alle dorpjes op elkaar. Kleihutten bedekt met gras en verscholen in het hoge gras. Ook het dorpje waar we moeten zijn heeft hetzelfde beeld. Als *herkenningsteken draagt het wijkgebouwtje* een rood kruis op de muur, verder is de konstruktie dezelfde als die van de overige woningen.
Blijde gezichten verwelkomen ons en na het gebruikelijk handen schudden, ontladen we vlug de auto.
Dan valt de avond snel en om kwart over zes is het volledig donker. De inlandse verpleger die met ons meeging, begint dadelijk met zijn deel van het werk, nl. met de verpleger ter plaatse inventaris opmaken en zorgen, dat de geslonken medicijnvoorraad weer wordt aangevuld.
De volgende morgen om negen uur begint de kliniek. Deze begint normaal veel eerder, doch vele zieken moeten van ver komen en deze keer zou dr Tuttle de kliniek verzorgen. Een half uur daarvoor wordt er een korte ochtendwijding gehouden, welke verzorgd wordt door de inlandse voorganger. Mevrouw Tuttle heeft naast haar voorraad voedsel, ook een flinke hoeveelheid lektuur meegenomen. In de schaduw op de veranda zit zij, met haar blijmoedige lach achter haar opvouwbare stand, bijbels, evangeliën en traktaten te verkopen. Halverwege de kliniek is het drukke gebabbel grotendeels verstomd en treffen we een lezende menigte aan.
Het onderzoek der patiënten verloopt vlot, er zijn gelukkig niet veel ernstige gevallen bij. Alleen is er een opzienbarend aantal griep-patiënten.
Na het voortreffelijke middagmaal van mevr. Tuttle pakten we de zaken weer bij elkaar om verder te rijden naar het volgende wijkgebouwtje. Zo worden eens per zes weken al deze wijkgebouwtjes bezocht. De rit die wij maakten, was maar kort. Het verst afgelegen wijkgebouwtje ligt 120 km van Sona-Bata. En in dit plaatsje, Kilembika genaamd, worden ook veel vluchtelingen verzorgd. Een reis daar naar toe betekent meestal een extra lading meenemen, waaronder: melkpoeder, vitaminen en kleding.
Deze wijkgebouwtjes met hun inlandse verplegers zijn als het ware de toppen van de vingers waarmee de helpende hand van dit ziekenhuis óók de zieke in de ver afgelegen dorpjes kan bereiken. En zelfs daarbij is er nog een mogelijkheid om het Woord te verspreiden, zoals u in het bovenstaande hebt kunnen lezen.
Gedenk ook deze arbeid in uw gebed.

Met hartelijke broedergroeten,

S. Edens

Uit ons Unie-Bureau

Door een schrijven van 30 juli jl. aan de raden van onze gemeenten zijn deze er reeds over ingelicht, dat er méér kandidaten voor stichtingsbesturen te stellen zijn. Wij willen deze zaak echter ook onder de aandacht brengen door publikatie in het officieel orgaan van de Unie. Er zijn namelijk nog drie nieuwe vakatures ontstaan, en wel:

a. twee vakatures, doordat ds Broertjes aan de uniecommissie ontheffing gevraagd heeft — uiterlijk per 1 oktober a.s. — van zijn funkties van bestuurslid van ,Tabitha' en van het pensioenfonds, zulks in verband met zijn nieuwe werkkring als sekretaris van het Nederlandsch Bijbelgenootschap;

b. en één vakature, doordat ds H. Ploeger bedankt heeft als lid van het ,Tabitha'-bestuur, daar hij binnenkort in dienstverband tot dat bestuur komt te staan.

Deze drie nieuwe vakatures moeten dus nu ook vervuld worden door verkiezing in de herfstvergadering van de uniecommissie.
Rekening houdend met ons vorig bericht in De Christen (van 16 juli jl.) is het dus nu zo, dat er in elk geval *vijf* kandidaten gesteld moeten worden, en wel:

1. twee kandidaten voor het pensioenfondsbestuur (één in de plaats van br J. Germeraad en één in de plaats van ds J. Broertjes). In verband met het in het reglement bepaalde moet één kandidaat een niet-voorganger en de andere kandidaat een voorganger (deelnemer in het pensioenfonds) zijn;

2. één kandidaat voor het UBS-bestuur (in de plaats van br W. M. Kamhoot);

3. twee kandidaten voor het ,Tabitha'-bestuur (één in de plaats van ds J. Broertjes en één in de plaats van ds H. Ploeger).

Kandidaten kunnen worden gesteld door de gemeenten, door de UC-leden en door het betrokken stichtingsbestuur. Bij de kandidaatstelling moet duidelijk worden aangegeven in welke vakature de betreffende kandidaat gesteld wordt. Deze kandidaatstellingen moeten mét de schriftelijke bereidverklaring van de kandidaten reglementair uiterlijk *maandag 6 september* a.s. bij de unie-sekretaris zijn ingediend. Gaarne ziet het uniebureau van de sekretarissen dus tijdig deze kandidaatstelling mét de bereidverklaringen tegemoet. Van harte bevelen wij deze zaak in uw gebed en belangstelling aan, opdat de juiste man op de juiste plaats komt!
Dan nog een vraag: In welke gemeente zal volgend jaar de Algemene Vergadering der unie worden gehouden? Dat hangt er van af, van welke gemeenten een uitnodiging daartoe bij de uniecommissie binnenkomt. Zou uw gemeente ook gaan overwegen om de unievergadering eens in haar midden te hebben? Als men het grootste probleem in dit verband — de onderbrenging van zo'n 250 volwassenen voor twee of drie nachten — geschikt denkt te kunnen oplossen, *dan kan gerust een uitnodiging* voor de Algemene Vergadering aan de uniecommissie gericht worden. Deze kan dan in zijn herfstvergadering een keuze doen uit de ontvangen uitnodigingen. Vol verwachting zien wij in het unie-bureau vóór 15 september a.s. deze uitnodigingen voor de Algemene Vergadering in 1965 tegemoet.

T. Jansma

Van De Vinkenhof

En het werk gaat voort

Precies aan het einde van de preek kwam de regen. We konden nog danken en een lied zingen en braken toen snel op. Daarmee was de openluchtdienst in onze kampen op De Vinkenhof juist op tijd voorbij. Het is op zichzelf een belevenis met ouderen en jongeren op de grasmat achter ons hoofdgebouw in de Naam van de Heer bijeen te zijn. Wie onze kampen bezocht, weet, hoe bijzonder de zondagen zijn: 's morgens een gezamenlijke dienst — 's middags een grote zangdienst en 's avonds is elk kamp weer apart voor de „zondagavond"
Midden in de week komen we rondom het kampvuur weer samen. Deze weken moesten we beide keren de kantine gebruiken, maar die heeft zo'n gezellige sfeer, dat we het vuur niet eens misten. De kampers bleven nog na afloop enthousiast zingen.
De sportmiddagen zijn ook hoogtepunten in het kampleven. Ouderen spelen tegen de jongeren — voetballen, volleyballen — en ieder leeft mee met winnaars en verliezers. Als u dus volgend jaar weer over uw vakantiebesteding moet denken, overweeg dan eens een kampweek.
In Vierhouten hebben de kampers eveneens een prachtige tijd gehad en in Emmen wilden velen in 1966 terug komen. Het mag regenen of warm zijn: ons werk gaat voort en is goed, omdat er die speciale sfeer is, die onze kampen maakt tot onvergetelijke gebeurtenissen.

Het eind in 't zicht

Als u dit leest zijn de beide laatste kampen ook al bijna voorbij. Drie weken hadden we ons eigen volk hier en we hebben het met vreugde geherbergd. Onze keukenstaf stond voor niets en onze staven spanden zich reusachtig in. Wat mogen we dankbaar zijn voor de toewijding van zo weinigen ten behoeve van zovelen! Vijftien kampen, geleid en verzorgd door 40-50 stafleden. Dan krijgen we nog het Zusterhulpkamp in sep-

tember, dat geheel is volgeboekt.
De broeders voorgangers komen hier konfereren. Baptistengroepen uit Duitsland en Engeland zullen onze gasten in augustus zijn. Dan is het eind van het seizoen in het zicht. We kunnen verslagen schrijven en bestuderen, die een basis zijn voor de verdere voortgang van ons werk. We kunnen wat uitblazen van al de zomerse drukte. Het was een mooie tijd, waarin de Heer gasten en werkers zegende.

Een andere taak

Over wat daarna gebeuren moet voor de toekomst, valt nog weinig te melden. Stellig zal een ander u daarover te gelegener tijd inlichten. Per 1 oktober begint er een andere taak: In de benoeming van het Nederlandsch Bijbelgenootschap tot sekretaris binnenland, belast met bijzondere aktiviteiten, zagen we de hand van de Heer. Het werk in dienst van de bijbelverspreiding is een opdracht, een roeping, die niet is mis te verstaan. Vele duizenden in ons land ondersteunen deze arbeid en door middel van pers en publiciteit, jeugd-, school en ander werk moet een hecht kontakt worden onderhouden met al deze medewerkers. Dit behoort tot de bijzondere aktiviteiten die dan mede onder mijn verantwoordelijkheid vallen. De beraadslagingen over het beroep naar Amsterdam-Noord duren nog voort.
Na de „zakelijke opdracht" op ons centrum komt er nu weer ruimte voor het geestelijke werk, waartoe juist een voorganger zich zo direkt geroepen voelt.
Bosch en Duin, 30 juli 1965

Broertjes

Lezers aan het woord

Met wie vieren wij avondmaal? (5)

Ik wil bij de beantwoording van deze vraag graag van de bijbel uitgaan, hoewel niet zozeer van bijbelteksten.
Volgens mij houden de beide sakramenten, doop en avondmaal regelrecht verband met de gemeente. De bijbelse volgorde is: geloof, doop, gemeente, avondmaal. Zo hebben baptisten het, dacht ik, ook in praktijk gebracht. Zou niet de eerste gemeente het zo hebben gevierd?
Toen waren er echter nog geen verschillende kerken. Die zijn er in de loop van de geschiedenis gekomen, eensdeels door allerlei dogma's die werden vastgesteld en die men moest onderschrijven om lid van de kerk te worden, anderszijds werden uit utiliteitsoverwegingen duidelijke uitspraken vervormd en soms verkracht. De gemeente werd kerk, met in het gunstigste geval, een deel dat gemeente kon heten.
De kinderdoop gaf het rustige gevoel er reeds bij te horen. Voor mensen, die op hogere leeftijd werden aangenomen gold besprenging op belijdenis. Hierbij kunnen dus mensen zijn die hun belijdenis oprecht en persoonlijk hebben afgelegd en voor dezen is dus vaak een bezwaar dat ze nogmaals zullen moeten worden gedoopt bij aanvraag voor het lidmaatschap van een baptistengemeente. Als men nu tot deze mensen zegt (op hun verzoek natuurlijk): wij hebben geen bezwaar dat jullie deelneemt aan ons avondmaal, krijgen ze het idee, dat de moeilijkheid zo wordt omzeild en dat ze er toch bij behoren.
De enig juiste manier is, dacht ik, hen duidelijk te maken, dat de volle gemeenschap met de gemeente wordt verkregen op de bijbelse wijze. Als zij menen dat dit voor hen zou betekenen een over- of wederdoop, dan moeten we hen van het onjuiste hiervan overtuigen. Mij is slechts één gemeente bekend, die als regel stelt, ieder van de vrienden der gemeente, die zijn persoonlijk geloof in de Heer kan belijden, kan mee aanzitten aan ons avondmaal. Men vertelde mij, dat verschillende van deze mensen later lid van de gemeente zijn geworden, maar is dit niet de omgekeerde bijbelse volgorde en dan moet men maar hopen dat de anderen ook nog komen.

Heel in het kort even een paar reakties op het artikel van ds Huizinga. De vergelijking van ons avondmaal met het paasmaal der Israëlieten, al is het dan met een uitzondering, schijnt mij te ver gezocht en in een ander artikeltje, dat men mensen uit andere kerken die men als broeders wil aanspreken ook aan het avondmaal moet laten deelnemen is volgens bovengenoemde reden niet aanvaardbaar.
Er kunnen op bovengenoemde, volgens mij: bijbelse, regel uitzonderingen worden gemaakt. Ik wil u twee gevallen noemen, waarop door onze gemeente een uitzondering werd toegepast (misschien zijn er enkele meer). Het eerste geval betrof de ouders van een dopeling die na afloop van de doopdienst verzochten aan het avondmaal met hun dochter of zoon te mogen aanzitten. Op hun bevestiging van de vraag of zij het persoonlijk geloof in de Heer bezaten werden zij als gast toegelaten. Het andere geval was van een man wiens vrouw lid was van een baptistengemeente, en die in onze dienst aanwezig waren. De man van wie wij wisten dat hij het eigendom van de Heer was wilde graag samen met zijn vrouw het avondmaal vieren. Ook dit werd toegestaan.

Inderdaad, dominee, een algemene uitspraak ten gunste van de vrienden, die u en mij in verlegenheid brengen heeft konsekwenties. Men zal denken, dat iedere oprechte christen bij ons aan het avondmaal kan gaan en ik geloof niet dat dit de bijbelse weg is.
Een tip. Misschien onnodig. Een kontaktavond op gezette tijden of een soort ‚liefdemaal' (ouderwets?) zou het gemeenschapsgevoel met vrienden der gemeente kunnen versterken.
Groningen Chr. Mostert

Heden is na een ziekte van enkele dagen plotseling in haar Heer en Heiland ontslapen, onze geliefde vrouw en zorgdragende moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

JANTJE GOEREE

in de ouderdom van 66 jaar.

1 Thess. 4 : 13—18

H. Blaak
kinderen, behuwd-,
klein- en achterkleinkinderen

Klazienaveen, 31 juli 1965
Dordsedijk 104

De teraardebestelling heeft plaats gehad op donderdag 5 augustus.

WEES ERBIJ MET

„DE ZAAIER"

Agenten opgelet:
voor deze ene keer moeten wijzigingen in het aantal (voor het nummer 621, dat vóór of op 1 september zal verschijnen) in het uniebureau, Dalweg 77, Arnhem, niet later dan op a.s. **dinsdag 10 augustus bekend zijn.**

. . . een gemeente van nog geen 150 leden bestelde van dit nummer 4 0 0 0 exemplaren!

Vraag: Wat doet úw gemeente aan Zaaierverspreiding?

---

13 augustus 1965 81e jaargang Nr. 3794

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur: ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem. Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

12e Kirchentag in Keulen

Eerlijk gesprek over gemeente-zijn in deze tijd

Met nevenstaande woorden zouden we de vijf dagen lange ontmoeting van duitse en buitenlandse christenen — de 12de Deutscher Evangelischer Kirchentag — willen samenvatten. Kritische referaten over ‚hete hangijzers' als ‚De bijbel vraagt kritische lezers', ‚De gemeente staat zichzelf in de weg', ‚Wat vertellen wij (Duitsers!) onze kinderen over de Joden?', ‚Verstandig ouderschap' en experimenten met erediensten-nieuwe-stijl leidden uiteraard tot felle diskussies. Hoe scherp de meningen — van jong en oud, progressief en behoudend, buitenlands en duits publiek — soms ook tegenover elkaar stonden, nergens en nooit werd het debat geschuwd. Dat alleen reeds, het waagstuk van het gesprek, waarbij de meningen en gewoonten — hetzij oude, hetzij ‚moderne' — in de smeltkroes van de onderlinge kritiek komen, maakte de keulse Kirchentag tot een boeiende belevenis.

Opening in eredienst en massa-meeting

Klokken van meer dan 80 protestantse kerken en van een reusachtig carillon op het jaarbeursterrein luidden woensdagmiddag 28 juli officieel de 12de Kirchentag in. Daarmee riepen ze tevens de inmiddels gearriveerde 12.000 deelnemers op tot 6 openings-erediensten, waarin o.a. dr W. A. Visser 't Hooft en dr Martin Niemöller voorgingen. De laatste hield een indrukwekkende preek over ‚Vrijheid door vergeving', naar aanleiding van Matth. 18 : 21—35, waarin hij op indringende wijze uiteenzette hoezeer Gods gaven aan ons betrekking hebben op onze onderlinge verhoudingen. In een kort persoonlijk gesprek na de dienst vertelde hij mij, dat hij deze toespraak vanwege ziekte pas de nacht ervoor had kunnen uitwerken. Tot zijn spijt kon hij om dezelfde reden de Kirchentag niet verder meemaken en daarom onthield hij zich ook van verder kommentaar op de verwachte resultaten.

Om 8 uur 's avonds woonden 20.000 mensen in het Müngersdorfer Stadion van F.C. Köln de officiële openinsbijeenkomst bij. Onder de vele aanwezige prominenten bevonden zich ook Bundespräsident Lübke en de burgemeester van West-Berlijn, Willy Brandt. Een prachtig korps van 2.000 koperblazers leidde de samenzang, terwijl toespraken en welkomstwoorden afgewisseld werden door het optreden van een jongenskoor. In zijn openingstoespraak zei de nieuwe president van de Kirchentag, dr Richard von Weizsäcker, het zeer te betreuren, dat slechts een kleine groep uit de DDR — nl. 300 deelnemers — deze evangelische ontmoeting konden meemaken en hij stelde voor hartelijke groeten en een blijk van medeleven aan de broeders in het oosten over te brengen.

De sterkste bijdrage aan deze openingsbijeenkomst was wel de toespraak van dr Klaus von Bismarck, een niet-theoloog en voorzitter van het voorbereidend komité. In een appèl, vrij van alle — vaak goedkope — franje en frasen, riep hij op tot een eerlijke bezinning over de plaats van gemeente en gelovigen in deze tijd. „Onze houding in deze wereld en als christenen tegenover elkaar wordt veelal beheerst door vooroordelen, berusting en angst", zo betoogde hij; faktoren, die — naar zijn mening — „door de duivel aangewend worden om de ons door Christus geschonken vrijheid te beknotten."

Een keulse jeugdgroep bracht aan het slot van deze avond een openluchtspel op de fel verlichte grasmat onder de titel ‚Een trekkersvolk', waarin de jonge generatie zich afvraagt in hoeverre de boodschap van de (ver)oude(rde) kerk nog verstaanbaar is voor de mens van vandaag.

Is een tweede „hervorming" nodig?

Donderdags begon de eigenlijke Kirchentag. Inmiddels wisten we de weg in de doolhof van hallen en vergaderruimten, waar in vijf dagen 500 bijeenkomsten

BELANGRIJK

Kopij voor De Christen van 20 en 27 augustus dient gezonden te worden aan ds H. Ploeger, De Saedkampe 16 te Zwagerveen (Fr.).
E.R.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **De levende krachten trekken zich terug uit de kerk, omdat ze niet gebruikt worden.**
(Dr Dorothee Sölle op de Kirchentag)

zouden worden gehouden. In een perskonferentie hoorden we, dat inmiddels 25.000 deelnemers gearriveerd waren, waarvan 1.300 uit 36 landen buiten de Bondrepubliek; 12.000 van hen betrokken hun warme en broodmaaltijden van de „centrale keuken", terwijl 500 padvinders allerlei hand-en-span-diensten verleenden.

Eén van de boeiendste ‚Arbeitsgruppen' was die gewijd aan het thema ‚Kirchenreform', waarbij men zich d.m.v. referaten, podium-diskussies en groepsgesprekken afvroeg in hoeverre struktuur en werkwijze van de gemeente in onze tijd wijziging behoeven.
Hoogtepunt van de tweede dag was zonder meer het in dit kader gehouden referaat van Frau dr Dorothee Sölle, ‚Kirche ist auch ausserhalb der Kirche' (Er is ook een kerk buiten de kerk). In felle bewoordingen, die niettemin spraken van een diepe bewogenheid, riep ze op tot aandacht voor de zg. ‚latente' kerk, de groeiende kategorie van mensen, die wel (hier en daar zelfs onbewust) de Christus dienen, maar zich niet (meer) kunnen vinden in de verouderde struktuur van de kerk met haar tijdloze begrippen. Niet-traditionele evangelisatiemethoden maar alleen een grotere openheid voor het leven in deze tijd en zijn problemen kan de voor beide heilzame verbindingen tussen ‚latente' en ‚manifeste' kerk tot stand brengen — aldus dr Sölle. De verwachte kritiek bleef niet uit; een felle podium-diskussie, aangewakkerd door afwisselend applaus en gesis vanuit de zaal, toonde hoezeer ook hier de meningen uiteenlopen. Niettemin was er een wederzijdse bereidheid tot gesprek, ook over moeilijke, vaak angstvallig vermeden thema's als deze; een houding, die we ook in eigen kring graag sterker vertegenwoordigd zouden zien.
Vrijdags leidde dr Hans Jochen Margull, oud-zendeling in India en medewerker van het Departement voor Zending en Evangelisatie van de Wereldraad, het gesprek op dit terrein in met zijn referaat ‚De gemeente staat zichzelf in de weg'. Hoewel hij niet zuinig was met zijn kritiek aan het adres van de kerk, sprak hier toch meer dan de vorige dag de pastor, die de weliswaar eigenwijze kudde een warm hart toedraagt. Zijn voorstellen waren dan ook duidelijk minder radikaal en zijn hoop op nieuw leven sterker.
Van geheel andere aard was de derde uiteenzetting in dit verband. Onder de titel ‚Ingeschakelde christenen — verantwoordelijke gemeente' riep Johannes Rau, fraktievoorzitter van de SPD in Wuppertal en aktief jeugdwerker in de plaatselijke Evangelische Gemeinde, predikanten en gemeenteleden op tot een effektiever gebruik van het kapitaal, dat God in het leven van Zijn kinderen geinvesteerd heeft. In ondubbelzinnige bewoordingen hekelde deze ‚leek' het — ook onder ons niet geheel onbekende — beeld van de gemeente als ‚éénmanswagen'.
In ditzelfde verband noemen we de diskussie over ‚Eredienst-in-nieuwe-stijl'. Aan de hand van enkele praktische experimenten met moderne liederen en muziek, dia's en pantomime als onderdeel van een eredienst gaven jong en oud als leden van een forum — beurtelings toegejuichd en uitgefloten vanuit de zaal — hun mening weer. Zelfs waar de opvattingen sterk uiteenliepen, was een groeiend begrip voor elkaars standpunt waar te nemen; dat alleen al is de moeite van een dergelijk gesprek waard.

Bijbelstudie en verkondiging als kompas voor bezinning

Denkt u niet dat in Keulen slechts nieuwe revolutionaire theorieën werden verkondigd; voor alles werd er geluisterd naar de oude boodschap van Gods liefde en vond het gesprek met Hèm plaats in een dagelijks gemeenschappelijk gebed. Elke dag werd geopend met een bidstond, gevolgd door een korte eredienst, waarin veelal het avondmaal werd gevierd. Onder de best bezochte bijeenkomsten waren de dagelijkse bijbelstudie-uren met gemiddeld 2.000 deelnemers. Daar verdiepte men zich samen in het verhaal van Jona, dat zo tragisch aktueel is. Verder genoten de dagelijkse evangelisatiediensten met dr Hans Lilje als spreker een ongekende belangstelling (gemiddeld 3.000 toehoorders). Opvallend bij deze bijbelstudies en bijzondere diensten was de grote belangstelling van de jongeren, van wie velen uitvoerig aantekeningen maakten om thuis verslag uit te brengen en het gesprek daar voort te zetten.
Juist dit samengaan van intensieve bijbelstudie, gemeenschappelijk gebed en oprechte kritische bezinning maakte de Kirchentag tot een bron van inspiratie voor velen.

Tussen haakjes . . .

Van de vele andere bijeenkomsten, die wij niet of slechts gedeeltelijk meemaakten, vermelden we nog het openhartige gesprek tussen vertegenwoordigers van de Evangelische en van de Rooms-katholieke kerk over het tweede Vatikaans Concilie; een bijeenkomst, die de belangstelling trok van 3.200 mensen binnen en 800 buiten één van de grote hallen.
Van de vele bijeenkomsten (koncerten, films, toneelvoorstellingen en een ontspanningsavond voor de jeugd) vermelden we nog de dokumentaire over het leven van Dietrich Bonhoeffer. Vele van de thema's die nu op Kirchentag en soortgelijke bijeenkomsten besproken worden zijn terug te vinden in zijn werken, die 20 jaar en langer geleden tot stand kwamen. Daarom sprak de dokumentaire, half dia's, half rollenspel, zowel van Bonhoeffers grootheid als van onze armoede.

Het belangrijkste van de vele gesprekken die we in Keulen voerden was wel dat met een oostduitse gepensioneerde voorganger en zijn vrouw. Enerzijds vertelden ze ons, dat er met name onder de jongeren in hun land een groeiend verzet (meer in hart en gedachten dan in openlijke akties) is tegen de vrijheidsbeperking van kommunisme. Anderzijds lieten ze ons duidelijk merken, dat onze westerse kerkelijke situatie met zijn problematiek maar één kant van de medaille is; de andere kant wordt in landen als Oost-Duitsland zichtbaar. Dit als waarschuwing tegen de verleiding onszelf en ónze problemen al te belangrijk te vinden.

Indrukwekkende slotmeeting

Zondagmiddag 1 augustus maakten naar schatting 150.000 mensen de waarlijk grootse slotmeeting van de Kirchentag mee. Na een week van regen en onweer verheugde de menigte op het reusachtige Nordfeld zich in een stralende zon, die het optreden van de 2.500 koperblazers extra glans verleende. Achter 't spreekgestoelte was een 16 meter hoog kruis opgericht als symbool van eenheid en zekerheid in het labyrinth van deze tijd. Onder de duizenden bevond zich onder meer de westduitse premier Ludwig Erhard.
In een werkelijk magistrale toespraak vatte dr W. A. Visser 't Hooft, sekretaris-generaal van de Wereldraad, de referaten en diskussies van de afgelopen dagen samen. Zowel traditie-aanbidders als nieuwe-stijl-discipelen werden betrokken in zijn appèl, dat hij als volgt toespitste:
„De veranderende wereld daagt ons uit om nieuwe wegen voor de verkondiging te zoeken. Maar de wereld kan de gemeente niet vernieuwen. Vernieuwing van de gemeente betekent, dat ze in de nieuwe situatie haar eigen wezen herontdekt en door de haar beloofde Heilige Geest nieuw leven ontvangt, dat zich in eigentijdse vormen uitdrukt."

Dat we toespraken en diskussies als deze niet vrijblijvend kunnen aanhoren en overgaan tot de orde van de dag, benadrukte vooral dr Richard von Weizsäcker, die als president de rij van sprekers sloot. In zijn slotappèl riep hij op tot persoonlijke bezinning en aktie, zodat de wereld van onze dagen zal weten waarin de vrijheid bestaat, waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt (Gal. 5 : 1).

Mogen de berichten uit Miami en Keulen ook ons aansporen tot een gemeenschappelijke bezinning over de plaats en taak van onze gemeenten in deze wereld, die God, ook al werd zij Hem tot kruis, heeft liefgehad.

Veendam, 5 augustus 1965. A. Kik

Aan rustige wateren

Ware vrijheid

En waar de Geest des Heren is, is vrijheid.
II Cor. 3 : 17b

Er heerst bij vele broeders en zusters in onze gemeenten onrust over de stagnatie in de voortgang onzer gemeenten en de steeds toenemende gemakzucht van velen in de arbeid voor de Naam des Heren. Vele diensten worden maar matig bezocht, vooral de tweede diensten, om van de bidstonden maar te zwijgen. Ons jeugdwerk heeft de neiging om in ieder geval in aantal terug te lopen en op veel plaatsen zucht men: „Het gaat niet meer". Persoonlijk deel ik die verontrusting en ik geloof dat die goed en heilig is. Er bestaat evenwel het grote gevaar, dat een deel van ons probeert de klok terug te zetten en tracht terug te keren tot het oude beproefde systeem van wat mag en niet mag en van wat men krachtens lidmaatschap verplicht is. Het is veel te lang allemaal juridisch geregeld, met allerlei ongeschreven wetten, die spitsvondige wetsontduiking uitlokken. Het gaat in ons leven met Christus niet in de eerste plaats om gehoorzaamheid. Dr Bovet zegt in zijn boek „De overwinning op de angst" o.m.: „Het past inderdaad bij de duivelse listigheid van de slang, dat hij deze aanwijzing (in de hof) van God verdraait tot 'n verbod, dat de vrijheid zou aanranden." En verder: „Het is eigenlijk echt duivelswerk, de vrijheid van de mens tot God te bestempelen als „gehoorzaamheid", want dan krijgt „ongehoorzaamheid" de glans van de grótere vrijheid". Niemand zal in deze tijd een mentaliteitsverandering, waarbij gezag en wet en zede de toon aangeven, kunnen bewerkstelligen. En dat is ook helemaal niet nodig. Onze nood is een tekort aan leven uit de Heilige Geest. Er wordt geen krampachtige gehoorzaamheid van ons gevraagd, maar een leven uit de Geest, d.w.z. geen van buiten af uitgeoefende drang, maar een blij leven met God waartoe in het door Christus bevrijde leven behoefte bestaat. Er wordt in de Schrift gesproken over vruchten des Geestes. De appelboom brengt niet jammerend en kreunend appelen voort, maar als een doodgewone zaak omdat hij nu eenmaal appelboom is. Zo brengt een mens die pinksteren gevierd heeft ook vruchten des Geestes voort, omdat zijn leven in alle totaliteit veranderd en met de Geest vervuld is.

De wereldgelijkvormigheid van velen kan niet bedwongen worden door hen met de statuten knock out te slaan, doch alleen door een hernieuwde overgave aan de Geest, die niet over ons heerst maar ons van binnen bevrijdt en vervult. De snoek kan in de koekepan niet leven, niet omdat ma snoek hem dat verbood, maar omdat hij niet in zijn levenselement is. De mens die de vrijheid des Geestes kent hoeft niet krampachtig zijn baptisten-etiketteboek te raadplegen om in het spoor te blijven, maar zal het ervaren dat hij alleen dáár werkelijk kan leven waar de Geest van Christus is. Ons getuigen voor Christus, ons samenkomen rondom Zijn Woord, al onze arbeid en ons leven moet van die vrijheid doortrokken zijn, opdat het spontane, tintelende leven met de Heer zichtbaar wordt.

Wanneer onze jeugd de oudere gemeenteleden als kettinggangers ziet voortstrompelen, spitsvondigheden bedenkende en hun auto's en fiktieve nichten benuttende om even los te zijn, dan heeft ze gegeten en gedronken. Dan grijpen ze ook naar bovenstaande tekst om te bewijzen dat ze mogen doen waar ze zin in hebben. Maar als ze een gemeente ziet die spontaan de Heer volgt en beleeft dat het ook vandaag waar is: het leven, dat is Christus, dan willen ze graag gegrepen zijn door die hand die aan het kruis werd geklonken om ons te bevrijden en die leidt tot een vrolijk christendom. De jeugd is nog wel enthousiast te krijgen, maar ze wordt zo vaak teleurgesteld in hen die van het waaien des Geestes moesten weten, doch in feite alleen maar zwaaien met regels die ze zelf maar al te vaak ontduiken.

Ons past verslagenheid, omdat we de mens van vandaag niet meer kunnen grijpen en omdat we er zelf zo armzalig bij lopen. Die verslagenheid kan tot zegen worden als we onze knoeiboel brengen bij Hem, Die ons vervullen wil en ons zal leiden in de volkomen vrijheid. Dan pas zijn we Bruidsgemeente die iedere brief van de komende Bruidegom met liefde leest, die haar kleed in orde brengt voor die grote dag en die zich haast voltallig te worden. Niet omdat de Bruidegom haar met de knoet gedreigd heeft, maar omdat zij Hem liefheeft die haar kocht met Zijn bloed.

Hoogezand J. Bouritius

Gemeenteberichten

VREUGDE EN DROEFHEID IN EMMEN

Emmen - (D.M. — In deze zomertijd met schaarse gemeenteberichten, kunnen wij toch melding maken van een blijde gebeurtenis. Zondag 1 augustus jl. werd een echtpaar gedoopt, bij welke gebeurtenis wij het voorrecht hadden onze oud-voorganger, ds H. v. d. Werf in ons midden te hebben.

Dat ons kerkgebouw bij deze beide diensten, niettegenstaande de vele vakantiegangers, toch geheel gevuld was, behoeft eigenlijk niet eens gezegd te worden.

Verder maakte de gemeente een droeve tijd door, want in enkele maanden zijn ons zeven broeders en zusters door de dood ontvallen. Dezer dagen stonden wij aan de groeve van onze oude zuster P. Spreeuwers, die al enkele jaren in Veenwouden werd verpleegd, en donderdag jl. aan die van onze zuster Blaak, één van de pioniersters en kosteres in Klazienaveen.

Het laatste droeve feit betreft het overlijden van onze 81-jarige zuster Anna Benus, weduwe van br Rosenbaum en sedert enkele jaren wonende in het bejaardencentrum „Heidehiem" te Emmen. De begrafenis heeft jl. maandag plaats gehad te Emmererfscheidenveen.

Verantwoording Unie-bureau

De natte zomermaand juli bracht in het uniebureau de volgende giften en bijdragen binnen:

Voor de ECU:

Amsterdam-N/Zaandam f 27,73 en f 43,33; Haarlem f 170,52; Muntendam f 131,30; Den Helder f 35,—; Emmererfscheidenveen f 58,96; Westerhaar f 70,— en f 100,—; Musselkanaal f 182,20; Staveren f 127,20; Leeuwarden f 279,38; Almelo-Geraniumstraat f 71,65; Apeldoorn f 82,—; N. N. te R. f 10,—; G. J. V. v. d. M. te S. f 25,—; groep spaanse baptisten te Enschede tweemaal f 25,—(!!!).

Voor de opleiding:

Steenwijk f 5,14; Amsterdam-N/Zaandam f 29,87 en f 46,67; Haarlem f 24,81; Muntendam f 126,60; Emmererfscheidenveen f 51.37; Musselkanaal f 194,74; Staveren f 165,15; Leeuwarden f 291,39; Winschoten f 53,—; 2de Exloërmond f 150,—.

Voor de zending:

Steenwijk f 10,25; Amsterdam-N/Zaandam f 42,67, f 62,41 en f 8,51; Haarlem f 212,03; N. Pekela f 299,—; Muntendam f 133,55; Emmererfscheidenveen f 215,37; Westerhaar f 100,—; Musselkanaal f 240,05 en f 258,75; Coevorden f 38,—; Leeuwarden f 207,05; Den Helder f 80,65; 2de Exloërmond f 183,42; Vriescheloo f 487,—; Apeldoorn f 37,—; Borne f 60,—; N. Pekela f 244,59; D. G. de W. te E. f 15,—; gewest Groningen-Drenthe f 50,—; School met de bijbel te Heerenveen f 10,—.

Voor het 10-cents-fonds:

Alblasserdam f 34,82; Emmen f 95,—; Amsterdam-N/Zaandam f 8,53 en f 13,33; Den Helder f 23,—; Drachten f 61,50; J. G. te V. f 5,20.

Voor het ‚noodfonds':

N. Pekela f 162,67 (Brood voor het hart); W. V. te A. f 5,—; Leeuwarden f 186,52 (Brood voor het hart); N. Pekela f 154,38.

Hartelijk dank aan alle geefsters en gevers!

Giro *92 60* ten name van de Unie van Baptistengemeenten, Amsterdam, correspondentieadres: Dalweg 77, Arnhem.

Giro *15 04* ten name van de Bouwstichting der Unie, Amsterdam, correspondentieadres: Dalweg 77, Arnhem.

T. Jansma

zand en zaad

Ver terug en diep begraven voor mijn gevoel ligt onze Algemene Vergadering, die we in Arnhem hadden. Er is sedertdien zoveel gebeurd, beleefd. We hebben vreemde landen en volken bezocht of hadden onze tent tussen tientallen andere tenten opgeslagen en maakten kennis met mensen uit Hoedekenskerke. Slechts langzaam kunnen we tot de orde van de gewone werkdag terugkeren. Herinneringen spatten als vuurvonken door onze gesprekken en tegelijk begroeten we met vreugde de plicht, die ons weer tot waardevolle burgers maakt.

Hoe was uw vakantie? Goede ontmoetingen en ervaringen opgedaan? U was toch wel blij weer thuis te zijn? Sommigen van ons vonden daar stapels post en kranten. Bij de brieven, die op mij wachtten, vond ik ook enige mededelingen van br Parraga, die in Enschede woont en daar goed werk verricht onder zijn landgenoten. Ik kan mij voorstellen dat u een beetje nieuwsgierig is om eens te horen hoe onze broeder zijn dag doorbrengt. Het lijkt me daarom goed u uit een soort logboek zinnen te laten lezen, waarin hij zijn werk beschrijft. Namen zal ik alleen met initialen aanduiden.

2 juni: Om acht uur naar de dokter met C. C., is een Spanjaard, die al vier weken bij ons in de kerk komt; hij is hier in Nederland vijf maanden. Na de dokter ging ik op bezoek bij een spaans gezin; dat komt niet in de kerk, maar zij lezen in de bijbel, die ik hun gegeven heb. Na het eten kwam een spaanse familie bij ons op bezoek, die pas tot bekering gekomen is. Nadat deze familie is weggegaan, ging ik nog op bezoek bij familie T. T. Hij en zijn vrouw kwamen in maart tot bekering, maar zij hebben nog niet om de doop gevraagd; zij willen dat wel het volgende jaar doen.

3 juni: minder geschikt over te nemen.

4 juni: Om 9 uur op bezoek bij familie Z. Om 3 uur bij de fam. M. Fam. M. is in een hollands kosthuis; daar is ook een echtpaar, dat in de kerk komt. Als ik daar kom dan kan ik met vier in eenmaal spreken. Zij zijn nog niet tot bekering gekomen, maar iedere dag houden ze minder van de wereld en lezen meer en meer in de bijbel. We eten om zes uur precies, net als de Hollanders, niet zoals de Spanjaarden, die eten om negen uur of om tien uur of als ze honger hebben. Na het eten maak ik de preken voor de zondag en leer ik een beetje de nederlandse les, want zaterdag komen Spanjaarden, die een beetje Nederlands willen leren.

5 juni: Om acht uur nederlandse les voor Spanjaarden. Een kwam de eerste maal. Zo houden we kontakt met ze. Eerst komen ze om de nederlandse taal te leren en dan krijgen ze het Woord van God. Om tien uur gaan we naar de markt met lektuur voor de Spanjaarden, die daar komen om te kopen.

Uit volgende dagen nog een paar berichten:

Om vier uur vanmiddag ging ik naar broeders om een kosthuis te vragen voor een echtpaar. Dat heb ik ook gevonden, maar niet bij nederlandse broeders, maar bij de fam. F., die, toen ze hoorden wat de Hollanders wilden, dat te duur vonden en zeiden: kom maar bij ons in huis. Zo komen ze dichter bij ons en bij de kerk. Liefde is moeilijk te vinden, ook tussen christenen. De mensen willen alleen maar geld. Nu heb ik nog een paar kosthuizen nodig voor jonge echtparen.

Van 7 tot 12 uur preken maken. Om twee uur naar het ziekenhuis. Om vier uur kwam een Spanjaard bij ons op bezoek. Hij vroeg of ik voor hem een brief wilde schrijven naar het spaanse consulaat. Dat heb ik gedaan en hem dan ook een Nieuw Testament gegeven. Hij is nooit in een kerk geweest. Vandaag heb ik vier Nieuwe Testamenten weggegeven.

Vanmiddag bij een spaanse familie gevraagd of ze twee Spanjaarden, die in de kerk komen, wilden hebben om daar te eten en te slapen.

Vanavond bij familie X. Dat was niet zo mooi; ze maken altijd ruzie en dan wil zij naar Spanje gaan en haar man alleen laten. Tot elf uur ben ik daar geweest. Ze komen al lang in de kerk, maar tot bekering zijn ze nog niet gekomen. Ik doe mijn best om dit echtpaar voor de Heer te winnen. Ik geloof dat ze mijn raad goed hebben genomen (ter harte hebben genomen), maar dat weet ik nog niet; we moeten wachten wat ze zullen doen.

Zo zou ik meer kunnen citeren. Het is niet nodig. U ziet welk werk onze broeder doet en wij kunnen niet anders dan zeggen dat we dankbaar zijn, dat hij zo onder zijn landgenoten werkt. Moge God hem zegenen in dat werk en hem de wijsheid en liefde blijven geven. Ik geloof dat het voor ons allen een vreugde is, dat wij via broeder Parraga iets mogen doen voor de vreemdeling in onze poorten.

Huizinga

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Wuppertal, Duitsland*

Op pinksterzondag kwamen meer dan honderd spaanse gastarbeiders bijeen in een evangelisatietent van de baptistententzending te Wuppertal. Aan deze samenkomst werkte het koor van de baptistengemeente te Alicante, Spanje mee, dat in deze dagen een toernee maakte door Duitsland om overal in het land voor landgenoten te zingen. Aan het slot van deze bijeenkomst in Wuppertal gaven zes spaanse gastarbeiders te kennen, dat ze Jezus wilden volgen.

★ *Genève, Zwitserland*

De oekumenische persdienst bericht, dat ook het departement voor inter-raciale samenwerking van de Baptist State Convention of North Carolina heeft besloten samen te werken met het rooms-katholieke bisdom Raleigh, het Verbond van Rabbi's en de Raad van Kerken in North Carolina in een deze herfst te houden konferentie over de burgerrechten.

★ *Melbourne, Australië*

Rev. Albert Dube, sekretaris van de Nieuw-Guinea-zending van de australische baptistengemeenten, rapporteerde dat in het gebied van Baiyer en Lumusa in australisch Nieuw-Guinea de laatste maanden meer dan 1.000 inheemse gelovigen werden gedoopt. Daarmee werd het totale ledental van de baptistengemeenten van australisch Nieuw-Guinea gebracht op meer dan 6.000.

Dezelfde rapporten maken er melding van, dat zich op het ogenblik in West-Irian — het vroegere nederlands Nieuw-Guinea — meer dan 1.200 baptisten bevinden.

★ *Wichita, Kansas, USA*

Metropolitan Baptist Church te Wichita, Kansas, dat dezer dagen zijn 15 etages tellende gemeentecentrum in gebruik nam, besloot toe te treden tot de Southern Baptist Convention. Deze gemeente, die 2.000 leden telt en een jaarlijkse begroting heeft van ongeveer vierhonderdduizend dollar, is een afscheiding van de First Baptist Church van Wichita die tot American Baptist Convention behoort. De reden van de splitsing is ons onbekend. Waarschijnlijk moet die gezocht worden in de verschillen welke er bestaan tussen de beide grootste amerikaanse baptisten-konventies, o.a. ten aanzien van het lidmaatschap van de Wereldraad van Kerken waartoe de American Baptist Convention wèl en de Southern Baptist Convention niet behoort.

★ *Fort Worth, Texas, USA*

Op 2 juni jl. nam de Radio- en Televisiekommissie van de Southern Baptist Con-

vention een nieuw gebouw in gebruik. Het nieuwe gebouw heeft zeshonderdduizend dollar gekost.
Tijdens de officiële ingebruikneming sprak de direkteur van de radio- en televisiekommissie per radio met vertegenwoordigers van de konventie overal ter wereld. De kommissie produceert elke week ongeveer 15 radio- en televisieprogramma's in vele talen. Het nieuwe gebouw was nodig omdat het uitbreidende werk meer studioruimte eiste.

★ *Havana, Kuba*

Rev. Herbert Caudill (61), superintendent van de zending der zuidelijke amerikaanse baptisten op Kuba is wegens het in omloop brengen van vreemde valuta veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf. Zijn schoonzoon, Rev. J. David Fite (31), werd op dezelfde beschuldiging veroordeeld tot zes jaar.
Toen deze zendelingen met 47 kubaanse baptistenvoorgangers op 8 april jl. werden gearresteerd luidde de beschuldiging tevens het plegen van kontra-revolutionaire aktiviteiten.
Dr Arthur Rudledge, sekretaris van de zending, deelde mee dat men al het mogelijke zou doen voor het welzijn van de zendelingen, „en we hopen hen vrij te krijgen".
Over de andere gevangen genomen predikanten is nog niets naders bekend.

★ *Brno, Tsjechoslowakije*

Begin april werd te Brno de jaarlijkse algemene vergadering van de baptistenunie van Tsjechoslowakije gehouden. Volgens de deze vergadering aangeboden rapporten werden er in 1964 116 personen gedoopt, hetgeen 38 meer is dan in het jaar ervoor. Een nieuw liederenboek is in voorbereiding.
Er zijn in het land slechts 26 gemeenten met een totaal ledental van ongeveer 4.500.

★ *Rivoli, Italië*

Pastor Giuseppe Ciampa, sinds 1961 president van de theologische school der italiaanse baptisten te Rivoli (nabij Turijn) heeft een uitnodiging aanvaard van de Baptisten-Unie van Victoria, Australië, om te werken onder de italiaanse immigranten in Melbourne. Het gezin Ciampa zal eind juli reeds in Australië arriveren.
In Australië bevinden zich 265.000 italiaanse immigranten.

★ *Mexico City, Mexico*

Tijdens de in april in Noord-Mexico gehouden evangelisatiecampagne van de baptistengemeenten zouden meer dan 3.500 mensen tot geloof zijn gekomen, aldus een rapport van Rev. Ervin E. Hastey — zendeling van de Southern Baptist Convention — aan het departement voor evangelisatie van de Nationale Baptistenkonventie van Mexico.
De konventie heeft een vijf-jarenplan opgesteld waarin men er naar streeft tegen het eind van 1970 250 nieuwe gemeenten te stichten en 500 nieuwe evangelisatieposten.

★ *Stockholm, Zweden*

Tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van de zweedse baptisten-unie, welke van 10—13 juni te Stockholm werd gehouden, werd bekend gemaakt, dat besprekingen over een mogelijke hereniging gaande zijn met de 20.000 leden tellende Oreboro Missionsförening, een baptistische groepering die zich 30 jaar geleden losmaakte van de unie. Reeds is een zekere mate van samenwerking met deze groep bereikt: in de herfst zal een nieuw liederenboek verschijnen, dat door beide baptisten-organisaties werd samengesteld en in de gemeenten zal worden ingevoerd. Ook plaatselijk zal men bij de invoering van deze nieuwe bundel samenwerken.
De zweedse baptisten-unie aanvaardde tijdens deze vergadering o.a. een resolutie, gericht aan de Baptist World Alliance, waarin er bij deze organisatie op aangedrongen wordt, alle baptisten ertoe aan te sporen, zich in te spannen het vraagstuk van de rassen op positieve wijze op te lossen door op generlei wijze mee te werken aan rassendiskriminatie en in alle gemeenten leden toe te laten, ongeacht hun huidskleur.
De vergadering aanvaardde verder een achttal nieuwe voorgangers, o.w. twee vrouwelijke. Zes nieuwe zendelingen werden aan de vergadering voorgesteld; vier van hen zullen naar Kongo vertrekken, één naar Japan en één naar India. Afscheid werd genomen van drie jonge kongolezen met hun vrouwen, die in Zweden hebben gestudeerd en nu weer naar hun eigen land zullen terugkeren. Tot het Bethel-Seminarium te Stockholm werden 11 nieuwe studenten toegelaten.
Afgevaardigden van VS, Rusland, Spanje, Portugal en de andere skandinavische landen waren aanwezig.
(Tien jaar geleden werd de eerste vrouwelijke predikant in de baptisten-unie van Zweden, mejuffrouw Birgit Karlsson, tot haar werk ingeleid.)

★ *Hamburg, West-Duitsland*

Tijdens de driejaarlijkse vergadering van de bond van vrij-kerkelijke gemeenten in Duitsland (baptisten), eind mei jl. te Hamburg, werd dr Hans Arndt te Hannover gekozen tot president van deze bond.
Aan deze vergadering werd door ongeveer 400 afgevaardigden deelgenomen. Voor het eerst sinds 1960 konden vier afgevaardigden uit Oost-Duitsland de vergadering bijwonen. De bondsvergadering aanvaardde de begroting die voor het komende jaar een totaal-bedrag van DM 2.810.645 aanwijst.
De volgende vergadering hoopt men in 1968 in Berlijn te houden.

★ *Belfast, Ierland*

Op de algemene vergadering van de ierse baptisten-unie, welke van 17 tot 21 mei in Belfast werd gehouden werd o.a. besloten de banden met andere konservatieve groeperingen die buiten de oekumenische beweging staan te versterken. (De ierse baptisten staan bekend om hun konservatisme.)

v. D.

Wachten is op rijksgoedkeuring

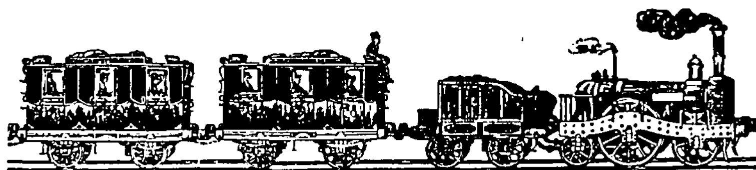
Nieuwe baptistenkerk in Groningen

Als Den Haag zijn fiat en dus de rijksgoedkeuring geeft aan de plannen van de baptistengemeente Groningen-Zuid, zal met spoed worden begonnen aan de bouw van een kerk op de hoek van de Van Iddekingeweg en de Van Lenneplaan te Groningen. Drie jaren geleden werd met de voorbereidingen begonnen, binnen twee jaren hoopt men het kerkgebouw in gebruik te hebben genomen. Over de aankoop van de grond — niet minder dan 1.400 vierkante meter — zijn de gemeente Groningen en de baptistengemeente al een tijd geleden tot overeenstemming gekomen. Van de grond kan en zal zeventig procent worden bebouwd.
Architekt G. W. van Essen uit Den Haag heeft een kerkzaal voor driehonderd tot driehonderdvijftig personen geprojekteerd op de eerste verdieping van het gebouw. Er is hier ook voldoende ruimte voor een koor en voor het doopvont.
De doophokjes komen op de begane grond. Via een trapje zullen de dopelingen de kerkzaal kunnen bereiken. Behalve de doophokjes zijn op de begane grond ook enkele zalen gedacht die zullen worden gebruikt door de diverse verenigingen in de baptistengemeente-Zuid. De kerkeraad krijgt op de begane grond een eigen kamer.

Klokketoren

De schoorsteen heeft de architekt naast het gebouw geprojekteerd. Als het enigszins mogelijk is, wil men de schoorsteen voorzien van een luidklok, zodat de schoorsteen meteen als klokketoren dienst kan doen.
Bij de ingebruikneming van de nieuwe kerk zal de oude kerk aan de Meeuwerderweg niet worden gesloten. Beide gebouwen zullen worden gebruikt. Er zijn geen plannen om de gemeente-Zuid te gaan splitsen. De predikant, ds J. A. Brandsma, bedient beide kerken. Bovendien zal een beroep worden gedaan op andere voorgangers. Aldus weet het Nieuwsblad van het Noorden te berichten.

REISVERHAAL

VAN UW 'ZAND EN ZAAD'LEVERANCIER (3)

Ik zat in de trein naar Krakow. Vier uur zou de reis zuidwaarts duren. Tegenover me zat een heer, die gehoord had dat ik Engels sprak met br Pawlik en die zo vriendelijk was met mij een gesprek te beginnen. Ik maakte uit zijn woorden op dat hij bouwtechnisch adviseur was voor de wederopbouw. U kunt niet verwachten dat ik me ieder gesprek herinner, maar we konden het goed samen vinden, zo goed, dat hij me uitnodigde met hem in de restauratiewagen koffie te gaan drinken, waar ik hem een nederlandse sigaar liet roken. Hij liet mij foto's zien van z'n gezin en toen hij ontdekte dat ik een gelovige was toonde hij mij de geestelijke die zijn auto wijdde. Hij vermeed over politiek te spreken en ik bedacht dat hij waarschijnlijk in staatsdienst stond. Bij het afscheid gaf hij mij zijn adres en ik beloofde hem een kaart van het mooie Amsterdam met grachten te sturen. Als me een Amsterdammer daar nou aan wilde helpen, want ik kom daar ook niet alle dagen.
Op het station was ik zo maar weer een prooi van de voorganger, die mij naar zijn huis, vrouw en kinderen bracht. In de namiddag zag ik opnieuw de schoonheid van een oude stad in die streken der aarde. Het bleek mij dat men daar als in vele andere steden waarde hechtte aan het aanbrengen van herinneringsplaquettes. Telkens weer las men de naam van de een of andere mens uit oude en nieuwe tijd. Jammer dat men zo weinig weet van de historie der volken en steden.
Thuisgekomen aten we samen en dat heb ik de daaropvolgende nacht geweten. Het was trouwens toch een nacht om niet te vergeten. Maar eerst hadden we in de avond weer een bijeenkomst van gemeenteleden, die ik opnieuw mocht toespreken. Toch wel ‚toevallig'. Overal waar ik tot dusver gekomen was, was het juist de bidstondavond. Ik heb mij daarover zeer verheugd, want waar kun je beter toeven dan in zo'n gemeenschap, die geen grenzen en gordijnen kent. In een hotel was weer geen ruimte, maar ik kwam terecht in een partikulier huis, dat wel gasten overnam van volle hotels. Het waren gemeenteleden en ze hadden twee kamers vrij. Er was dus ruimte. En ze hadden in dagen al geen gasten van het hotel gehad. Ik kon gerust gaan slapen. Of ik eerst nog eten wilde. Voor geen geld, zei ik. Er zat me iets dwars. We vroegen een telefoongesprek aan met Boedapest en met Hengelo, want een mens wil toch wel eens wat horen. We wachtten tot een uur of tien, maar toen zocht ik een bed op. Als later de telefoon zou gaan kon ik wel spreken in de woonkamer. Om half twaalf werd ik gewekt. Er waren toch gasten gekomen, vier, en ze vonden het erg, maar ik moest nu wel in de kamer op een heel lange stoel slapen. Dus verhuizen. Om twee uur 's nachts Boedapest en om half drie Hengelo aan de lijn. En voorts enige nachtelijke tochten naar nog grotere afzondering.
De gastvrouw begreep het kennelijk toen ik de volgende morgen geen ontbijt wilde en toen later mijn vriend, de dominee, kwam opdagen had hij drie soorten medikamenten bij zich.
We namen blijmoedig afscheid, de beste mensen treurig achterlatend omdat het zo'n verstoorde nacht geweest was. We gingen naar Auschwitz, de voorganger en ik. Och ja, dat wilde ik u nog vertellen. De familie had twee kinderen, een meisje van negen en een jongen van zes. Vader was leraar en al weg toen wij zouden ontbijten. De jongen las voor uit de bijbel en hij bad ook en daaraan zal mede de blijmoedigheid te danken zijn, waarmee we weggingen. Het is goed in zo'n huis te zijn. Laat u het uw kinderen ook maar eens doen. Onze Heer stelde kinderen zeer op prijs. Dat doet Hij nog.
Het weer was voor het eerst droefgeestig. Een bewolkte hemel met nu en dan een spatje. In een treintje van het slag, dat veertig jaar geleden door onze kontreien sukkelde, gingen we naar een der meest trieste plaatsen van Europa. Hoe dichter we bij het doel kwamen hoe stiller werden we. We dachten aan de honderdduizenden, die deze weg ook gegaan waren en nooit terugkeerden van de tocht. Mannen, vrouwen, kinderen, heel oude en heel jonge mensen. Met een bus reden we van het station naar de plaats, de huizen/barakken, die nu museum heet. Ik zag de dubbele doodslijnen van prikkeldraad, bevestigd aan hoge betonnen palen. Opeens zag ik de spreuk, die ik zo vaak op platen gezien had: Arbeit macht frei — boven de poort, die naar de hel van ellende en wanhoop voerde. We gingen erdoor en het was alsof de schimmen der tallozen met ons mee gingen. Aan de binnenkant der prikkeldraadversperring op een houten bord een doodskop met Stoj eronder. Alsof iemand het in zijn hoofd zou halen over die geladen draden te klimmen. We dwaalden door de vele huizen, barakken, zagen waar de mensen gelegen hadden, waar ze geleden hadden, gemarteld werden. Zaal in, zaal uit. Met dokumenten onder glas langs de wanden. Met afscheidsbrieven van stervenden en ter dood veroordeelden. Met foto's van enige honderden der vele duizenden, die hier leden zonder hoop, met de dood om zich en voor zich. Ik had geen zin meer, nog meer te zien. Het was allemaal te verschrikkelijk. Ik zei dat ik weg wilde. We passeerden een huis. Boven de deur stond: Dokumente. Papier, dacht ik. Ik heb genoeg gezien, zelfs gehoord. Laten we hier nog even naar binnen gaan en dan gaan we weg, zei mijn broeder. We gingen naar binnen. Ik zal het dunkt mij nooit meer vergeten wat ik zag. Daar hingen geen dokumenten aan de wand. Ze lagen er achter onvoorstelbaar grote vitrines. Een glaswand, door kozijnen onderbroken, van wel vijftien meter lang. Daarachter een soort etalage van ik schat vier tot vijf meter diep. Achter het glas, oplopend als een berg: schoenen, grote, kleine, maar allemaal afgetrapte. Schoeisel van mannen, van vrouwen, van kinderen. Schoenen, waarin eens mannen, vrouwen, kinderen liepen... Een schreeuwend, een schreiend getuigenis van wat hier gebeurde. Er zijn geen woorden voor te vinden van wat er in een mens omgaat, als hij dit ziet. En verder weer een zaal met net zo'n kolossale etalage met weer een berg: mensenhaar. Lange haren, korte, bruine, grijze, blonde. Vlechten, eens de trots van vrouwen. En verder weer zo'n onbeschrijflijke etalage: borstels — tandenborstels, nagelborstels, alle mogelijke soorten van gebruikte borstels. En verder weer zo'n verzameling: allemaal pannen en pannetjes, die zij, die sterven gingen, hadden meegebracht. En nog zo'n reusachtige vitrine vol koffers, alsof ze juist waren neergeworpen. Ik las enige namen, die erop stonden: daar lag de koffer van B. Eisner, geb. 17-6-'81, Holland. Van A. de Miranda, geb. 9-11-'92, Holland. Van Isaäk Querido geb. 16-9-'04 Holland. Daar lagen de koffers, enige koffers, uit heel Europa. Toen zei ik: Laten we gaan. Ik kan dit niet meer zien. Ik ben je dankbaar dat je me hier bracht. Dit is mijn eerste en laatste tocht naar Auschwitz.
Bij de uitgang liepen we nog door de verbrandingsinstallatie en gingen weg. Als een mens weten wil wat zonde is en wie de mens is, die ga naar Auschwitz. Het verbaast mij niet dat sommige mensen hun geloof in God verliezen, als ze de etalage van de hel gezien hebben.

Huizinga

HET JUBELJAAR IN WOORD EN BEELD

Onder bovenstaande titel verzorgde het Nederlandsch Bijbelgenootschap, dat in 1964 zijn 150-jarig bestaan vierde, een uitgave dat de herinnering aan dit jubileum wil vasthouden. Het is een keurig boekje, dat door storting van slechts f 1,50 op postgiro 44 000 van het NBG te Amsterdam is te bestellen.

v. D.

De gehouden Algemene Vergadering van de Unie

In De Christen (leest u dat blad niet? Voor 24,61 cent per week is u abonnee en ontvangt u elke week 8 pagina's interessante lektuur, die voor u en uw kinderen van veel belang is) hebben allerlei nabeschouwingen gestaan; ook in vele gemeentebode's hebben redakteuren zich daaraan gewaagd.

Als ik er hier nog enkele woorden aan wijd. dan is dat niet om niet achter te blijven, maar wel om uw aandacht gedurig weer te vestigen op onze gezamenlijke arbeid als baptistengemeenten, die wij in ons land en daarbuiten mogen verrichten.

Al deze arbeid — alsmede die van elke plaatselijke gemeente — staat in de spanning van de werkelijkheid van Jezus' overwinning èn de werkelijkheid van de macht van de boze. Ik bedoel dit: Als christenen moest het ons mogelijk zijn, zonder gepreciseerde regels met elkander samen te werken. De organisatie zou zo los moeten zijn, dat nergens een verplichting gespeurd werd. Indien we ons werkelijk door de Heilige Geest zouden laten leiden, zou dit moeten kunnen.

Maar we ervaren maar al te zeer de werkelijkheid van de zonde. Daarover verder uit te wijden, is niet nodig, daar we in het gemeentelijk leven maar al te zeer voor de noodzaak geplaatst worden, onze reglementen zodanig op te stellen, dat ze een grote garantie bieden voor een ongestoord gemeentelijk leven en arbeiden.

Met andere woorden: Ik heb het gevoel, dat we als gemeenten moeten leren ons zó in tucht te houden, dat we met een minimum aan organisatie toe kunnen. Dat vereist, dat we ons stellen onder de Heilige Geest, die een Geest van orde is. Dat betekent vooral ook, dat we elkaar vertrouwen schenken. En vertrouwen schenken betekent, dat we niet altijd het naadje van een onbekende kous willen weten; dat we bereid zijn de ander op zijn woord te geloven. Ik dacht, dat het op de laatste Unievergadering wel eens aan dat vertrouwen ontbrak. Maar als alles haarfijn uit de doeken gedaan moet worden, als ieder alles moet weten, waarvoor kiest men dan bestuurders?! Dat hoeft niet te betekenen, dat de gemeenten onmondig gehouden worden — zomin als de gemeente onmondig gemaakt wordt, als een raad buiten de gemeente om bepaalde besluiten neemt! —, maar het is eenvoudig een gevolg van het feit, dat niet ieder alles kán weten, kan doen. Er moet delegatie zijn, overdracht van opdracht en taak. Er moet geloof zijn in de oprechtheid der bedoelingen van de mannen, die we zélf gekozen hebben.

Ik dacht, dat we als gemeenten ook moeten leren te co-ordineren. Dat is een tweede zwakke punt in ons streven een unie, een gemeenschap als gemeenten, te vormen. Het is toch eigenlijk een wonderlijke zaak, dat de ene commissie méér voor haar arbeid binnen krijgt dan de andere commissie. Datde aktiviteiten van de betreffende commissies hierin een grote rol spelen, laat zich niet ontkennen; des te meer een commissie over háar arbeid schrijft, des te meer stijgt de offervaardigheid. Maar het is evenmin te ontkennen, dat de meeste mensen bv. voor de zending méér over hebben dan voor kerkbouw of Tabitha. Terwijl toch kerkbouw en diaconaal werk óók gedaan moeten worden. Zomin als in een gemeente de leden vrij kunnen beslissen waarvoor zij hun gaven willen geven — stelt u zich voor dat er een aparte pot was voor brandstof en advertenties en voorgangerssalaris, dat zou toch een wonderlijke zaak zijn! — zo min mag onze gezamenlijke arbeid afhangen van de gratie van u en mij. Persoonlijk ben ik van mening, dat derhalve ook de vrijwilligheid geen plaats kan hebben in een vereniging van gemeenten, maar alleen maar de verplichte om- en aanslag. Laat dat dan maar een aanslag zijn op de autonomie der gemeenten; de gemeente van Jezus is nooit autonoom, maar staat altijd onder het gezag van Christus. En onze Unie-gemeenschap is alleen maar zinvol, indien we geloven, dat de Heer, déze Heer, ons samen roept om voor Hem te arbeiden. Als dát geloof bezit van ons neemt, zullen we met vreugde het aan de verantwoordelijke broeders overlaten, onze verplichte bijdragen zodanig te verdelen, dat héél de arbeid gediend en gestuwd wordt.

(Ds H. Ploeger in De Loods)

25-jarig ambtsjubileum ds G. Vegter

Deze maand hoopt ds G. Vegter, voorganger van de baptistengemeente te Rotterdam-Centrum zijn 25-jarig ambtsjubileum te vieren.

Ds Vegter begon na zijn theologische studie voltooid te hebben aan het seminarium te Hamburg en de rijksuniversiteit te Groningen zijn voorgangersloopbaan in Staveren. In oktober 1945 verwisselde hij het rustige friese stadje met Groningen waar hij in het noordelijke stadsgedeelte — de latere gemeente Noord — een ruim arbeidsveld vond. In 1958 gaf de thans jubilerende voorganger gehoor aan de roep van de gemeente Rotterdam-Centrum.

Ds Vegter heeft tijdens zijn ambtsperiode zich ook verdienstelijk gemaakt op het bredere terrein van ons landelijke werk. Hij maakte o.a. deel uit van de Jeugdraad der NBJB en meerdere jaren was ds Vegter ook lid van de Unie Commissie en de Commissie voor de Opleiding. Sinds enkele jaren is ds Vegter als docent verbonden aan het seminarium De Vinkenhof.

Tijdens zijn staverse periode verbleef ds Vegter enkele maanden — de laatste oorlogswinter — in duitse gevangenschap.

De gemeente te Rotterdam-Centrum heeft ter viering van dit ambtsjubileum op zondagmiddag 22 augustus (aanvang half vier) een feestelijke dienst belegd.

Graag willen ook wij de jubilerende predikant onze hartelijke gelukwensen aanbieden — waarbij we ook zijn echtgenote en kinderen betrekken — en de wens uitspreken, dat de Heer Die riep en getrouw was br Vegter nog vele jaren beware, zegene en tot zegen stelle in het wondere ambt.

v. D.

NEDERIG EN ARM!

Die kleurlingpredikant het sopas sy intreepreek in sy nuwe gemeente gehou. Na die diens kom die kerkraad in die konsistorie bymekaar vir die dankgebed. Die ouderling wat moet voorgaan, bid toe onder andere soos volg: „Ons dank U vir hierdie dienskneg wat U vir ons gestuur het. Ons bid U, hou hom tog nederig. Ons sal sorg dat hy arm bly."

(„Trowel and Sword")

Ds G. H. W. Pflaum boordpredikant

Op uitnodiging van de Interkerkelijke Commissie voor geestel. verz. aan boord van passagiersschepen zal ds G. H. W. Pflaum te Harlingen van vrijdag 27 augustus tot en met 18 september a.s. als boordpredikant een reis heen en terug New York meemaken aan boord van ss Maasdam (Holland-Amerika-Lijn).

WAAR HET OP AAN KOMT.

In een amerikaanse preek het volgende verhaal: Een eenvoudige weduwe uit het middenwesten maakte een reis door Europa. In de beroemde Westminster Abbey stond ze met een groep sightseeërs te luisteren naar het professionele verhaal van de officiële gids, die een enorm aantal wetenswaardigheden uit de geschiedenis en het heden van het prachtige kerkgebouw de revue liet passeren. Plotseling zei ze: „Dat is allemaal interessant, jongeman, maar vertel eens: is hier de laatste tijd ook iemand bekeerd?"

(Kerknieuws)

DE GESCHIEDENIS VAN EEN KWARTJE

Gisteren gaf hij tweevijftig uit voor ijs en chocola, maar toen de kollektezak voorbij ging, deed hij er een kwartje in voor de Heer.
Hij had verschillende bankbiljetten in zijn portefeuille en voor meer dan tweevijftig aan wisselgeld, maar hij zocht totdat hij een klein arm kwartje vond, en deed dit in de kollekte om mee te helpen in de strijd tegen de wereld en de duivel. Zijn fiets met hulpmotor, die nog nieuw was, stond buiten, op de spaarbank had hij nog geld staan, en hij offerde aan God een kwartje — een heel kwartje!
Zaterdagavond had hij nog een vriend ontmoet en had met hem in een restaurant iets gedronken. Hij had royaal voor beiden betaald. De kelner rekende met hem af en ontving van hem vijfentwintig cent fooi. Een kwartje voor de Heer en een kwartje voor de kelner.
Op diezelfde dag had hij op straat zijn schoenen laten poetsen en dat kostte een kwartje. Plus een doos sigaren van tweeguldenvijftig. Hij bracht een ruiker bloemen van een gulden mee voor zijn vrouw. En dan gaf hij ook nog een kwartje aan de Heer.
Wie is die Heer?
Wie Hij is? Wel, de mens aanbidt Hem als Schepper van het heelal. Degene Die de sterren bestuurt en Die de hemelen in stand houdt. Deze man aanbad Hem ook, en hij liet het kwartje uit zijn handen glijden om het werk van Zijn Schepper te steunen.
De man wist dat God hem het wondere evangelie had toevertrouwd. Het evangelie der verlossing voor alle creaturen, en terwijl hij dit wist stak hij zijn hand in zijn zak en haalde er een kwartje uit, en gaf dat aan de Heer.
En de Heer, in Zijn genade, langzaam tot toorn, wetende wat maaksel wij zijn, vernietigde de man niet om deze wijze van offeren, maar gaf hem heden zijn dagelijks brood.

„Wie spaarzaam zaait, zal ook spaarzaam maaien; en wie in zegen zaait, zal ook in zegen maaien, een iegelijk geve, gelijk hij in zijn hart heeft voorgenomen; niet met droefheid of uit dwang; want God heeft een blijmoedige gever lief" (2 Kor. 9 : 6, 7).

(Overgenomen)

Mededelingen

JUBILEUM Ds G. VEGTER

Op zondag 22 augustus viert de gemeente Rotterdam-C. het 25-jarig ambtsjubileum van haar voorganger, ds G. Vegter.
Wij maken u attent op de jubileumdienst, die op genoemde zondag in de Dr Feisserkapel, Proveniersstraat 52 gehouden zal worden. Deze dienst begint om 15.30 uur en wordt om ongeveer 17.00 uur beëindigd.
Belangstellenden, die deze feestelijke dag met ons mee willen vieren, nodigen wij hartelijk uit tot het bijwonen van deze jubileumdienst. U bent allen hartelijk welkom! Zo nodig kunnen wij voor logies en/of een warme maaltijd zorgen. Indien u hiervan gebruik wilt maken, verzoeken wij u vriendelijk zo spoedig mogelijk kontakt met ondergetekende op te nemen.

Namens de raad der gemeente,
W. Visser,
Oosterhagen 50, Rotterdam-26.

Adreswijziging

Het adres van kandidaat R. de Haan is thans: Korianderstraat 232, Hoogvliet, giro 12 317.

BELANGRIJK

Kopij voor De Christen van 20 en 27 augustus dient gezonden te worden aan ds H. Ploeger, De Saedkampe 16 te Zwagerveen (Fr.).
E.R.

Lezers aan het woord

Met wie vieren wij het avondmaal? (6)

Dit schijnt een moeilijk probleem te zijn. Het antwoord dat wij als mensen geven, komt vaak overeen met ons karakter. Er zal hierover daarom ook wel enig verschil van mening blijven bestaan, dunkt mij.
Zou het misschien ook zo kunnen zijn:
Wie nodigt **wie** aan de tafel? Is het niet de Heer zelf die *nodigt? En nodigt Hij niet al* Zijn kinderen uit om te komen? En zou het niet erg zijn als één van Zijn kinderen aan die uitnodiging geen gehoor geeft of kan geven? Behoort het avondmaal niet gevierd te worden door de kinderen Gods, die deel hebben gehad aan de dood en de opstanding van onze Here Jezus en daaraan nog steeds deel hebben?
Dat deze kinderen Gods onder verschillende namen zich in groepen hebben verdeeld is een zaak van de mensen zelf. Dat men om tot een bepaalde groep toe te kunnen treden handelingen moet verrichten — die van groep tot groep verschillen — (al dan niet op basis van de bijbel, en wie bepaalt dat?) is ook een zaak van de mensen.
Immers, als men baptist wil worden moet men diverse dingen doen volgens een bepaald schema door mensen opgesteld, dat zo zuiver mogelijk de bijbelse visie weergeeft.
En als men bv. gereformeerd wil worden? (Vraag het ze maar eens.) Al die kerkelijke groeperingen, is het niet een zaak van de mensen?
Is het niet Gods zaak dat Hij Zijn kinderen roept en nodigt aan Zijn tafel? Als wij denken dat wij alleen met de onzen het avondmaal kunnen of mogen vieren is dat onze zaak.
Als wij denken dat wij — hoewel wij misschien nooit een bidstond bezoeken, de openlucht- of andere samenkomsten bijwonen en de vergaderingen van de gemeente vaak overslaan, zodat blijkbaar het Koninkrijk Gods ons niet bar veel interesseert — alléén waardig zijn de Heer te ontmoeten aan Zijn tafel is dat onze zaak.
Is het eigenlijk wel de Heer of zijn wij het die nodigen? Een gemeente van „gelovigen" viert het avondmaal. Buiten zien we nog juist zeven andere „gelovigen" vertrekken. Ze mogen niet het avondmaal meevieren. Dan plotseling, bazuingeschal. Zeven gaan de Heer tegemoet.
Ik bedoel dit: Zitten er van onze gemeenten misschien ook vaak mensen ten onrechte aan het avondmaal. Dekt de vlag soms de lading?
Tenslotte nog dit (hoewel hiermee lang niet alles gezegd is): Is men lid van een bepaalde gemeente, dan is die gemeente de aangewezen plaats waar men gemeenschap zoekt en vindt met Christus en met de andere leden. We moeten geen zwervers zijn. Het is immers ook die gemeente waaraan men z'n krachten ten volle geeft en alle werkzaamheden ondersteunt.
Een gemeentelid zal in z'n eigen gemeente de *gemeenschap met de Heer en met zijn broeders* en zusters het beste en ten volste beleven.
Daarom zal men ook met grote vreugde in die gemeente het avondmaal kunnen en willen vieren.

Stadskanaal, 6 augustus 1965.

B. Hofman

20 augustus 1965 81e jaargang Nr. 3795

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

één der grootste deugden in de moderne samenleving is, dat men zichzelf beheersen kan, maar wij vragen:

Schiet eens uit de slof !

Zonder de moed om ergens warm voor te lopen is nog nooit iets groots tot stand gekomen.
William Carey had de moed om warm te lopen voor de zending, en terecht wordt hij de vader van de moderne zending genoemd.
Karl Marx had de moed warm te lopen voor een nieuwe staatsorde, waarin de klassetegenstellingen overwonnen waren en hij is terecht de man, die een revolutie veroorzaakte in het denken der miljoenen.

Geen fanatisme a.u.b.

Gevoelsuitingen worden zo gemakkelijk belachelijk gemaakt. En wie voelt er voor om uitgelachen te worden? We exploderen niet zo graag in toorn over onrecht, maar we proberen met allerlei listigheidjes de zaak zogenaamd tot zijn juiste omvang terug te brengen. Wie het waagt een bepaald aspect van het leven aan te tasten, kan rekenen op tegenstand. Wie het waagt de schaduwzijden van bepaalde hoogvereerde persoonlijkheden, van duur betaalde sport- en filmidolen te laten zien, kan rekenen op ongeremde tegenstand. Denkt u maar eens aan de verachting, die Soekarno ten deel valt, nu hij tracht een einde te maken aan de Beattle-hysterie, door de verbranding van hun platen en muziekbanden! En komen pacifisten en geheelonthouders en anti-rokers er beter af?

Het schijnt voornaam te staan, indien men bij allerlei sociale en andere misstanden onbewogen blijft. Koel redenerend en intellectualistisch analyserend gaat men zijn weg. En men meent dan hoog aangeslagen te worden. Men denkt dat men dan pas voor vol wordt aangezien, indien men het verwijt: Je bent een fanaticus!, met een zeker-aandoende glimlach aan zich voorbij kan laten glijden.
Neen, vooral geen fanatisme.
Primitief denkende, sentimentele figuren mogen diep geroerd zijn door leed, wie „hoger" staat, kan slechts medelijden hebben voor zulke zwakkelingen. Mensen met weinig ontwikkeling mogen hun overtuigingen hartstochtelijk verdedigen, wie „beter" weet, laat zich het privilege om boven de strijd en de partijen te staan, niet ontnemen.

Veiligheid voor alles

Uit de slof te schieten, toornig te worden, enthousiast te worden, kan gevaarlijk zijn. Wie met zijn hart op de tong reageert met een natuurlijke geestdrift of misschien met een felle afkeuring, loopt groot gevaar voor schut gesteld te worden. Wie de moed heeft allerlei producten van moderne schrijvers te kritiseren, wie de moed opbrengt vraagtekens te zetten achter uitingen van moderne schilder- en beeldhouwkunst, krijgt allicht toegevoegd, dat hij de nieuwe tijd niet verstaat en vanuit een (misschien wel christelijk) vooroordeel de zaken beziet. Wie zich niet wil bezeren, moet daarom leven vanuit het devies: Loop nergens warm voor. Noch voor een goed doel, noch voor een slecht doel. Blijf middelmatig. Zorg, dat je niet opvalt. Trap geen open deuren in. Trap vooral niemand op de tenen. Denk aan gevoeligheden. Vermijd de heilige huisjes. Maak u nergens druk over, dan kunnen ze nooit zeggen: Heb ik je niet gezegd, dat je je met die zaak niet zou bemoeien! Nu moet je maar op de blaren zitten.

Geloven is:
Op temperatuur komen

Wie de evangeliën leest, krijgt de indruk dat Jezus mensen oproept tot een riskant leven. Wie de brieven van de apostelen leest, krijgt de indruk, dat zij geen andere boodschap verkondigen dan de Meester.

Als Jezus het heeft over het discipelschap, over het volgen, dan ontkomen we niet aan de klem van Zijn woorden, dat de Zoon des mensen geen steen heeft om het hoofd op neer te leggen. De Heiland heeft nooit of te nimmer zoete broodjes gebakken, om zo mogelijk velen

BELANGRIJK

Kopij voor De Christen van 27 augustus dient gezonden te worden aan Ds H. Ploeger, De Saedkamp 16 Zwagerveen (Fr.).

E. R.

te winnen voor Zijn boodschap, maar Hij heeft immer gewezen op de gevaren, die het discipelschap meebrengt. Wat men met de Meester gedaan heeft, dat zal men ook met zijn leerlingen doen.

Want Jezus liep wel ergens warm voor. Jezus kon uit zijn slof schieten. Jezus kon toornen. Jezus kon harde, wondende woorden gebruiken. Jezus nam geen blad voor de mond. Want Jezus wist, dat er geen korreltje waarheid schuilt in het gezegde, dat liefde blind maakt. Achter Zijn toorn en harde woorden klonk altijd weer Zijn mensenliefde door.

Jezus heeft in Zijn onderwijs willen overtuigen. Overtuigen daarvan, dat men niet vrijblijvend met Hem te doen kan hebben. Wie het met Jezus waagt, waagt het met Iemand, Die op weg is naar een nieuw Koninkrijk. Die onderweg enorm veel tegenstand moet overwinnen, en Die derhalve enorm veel mensen tegenkomt, die Hij allemaal met liefde wil behandelen, en die Hij daarom de harde waarheid móét zeggen.

Geloven in Jezus Christus betekent: Zich door Hem laten opheffen tot Zijn hoogte. Dat betekent zich door Hem te laten onderwijzen in de werkelijke situatie. Dat betekent schijn van zijn te onderscheiden. Dat betekent te leren om de zaken van het leven op de juiste waarde te taxeren.

En dát betekent dan zo heel vaak, dat wat groot is in de ogen van God, waardeloos is voor de mensen. En wat groot is in de ogen van de mensen, is zo heel vaak waardeloos, ja schadelijk in de ogen van God.

Aan de slag

Aan het einde van deze maand, aan het begin van de komende maand, begint allerwegen in onze gemeenten weer het verenigingsleven op gang te komen. Oude leden worden verwacht, nieuwe uitgenodigd. Nieuwe verenigingen worden opgericht, bijbelstudie- en andere clubs in het leven geroepen, en met weemoed denken sommigen aan die arbeid, die geen levensvatbaarheid bleek te hebben. Vanuit de gemeente mag en moet deze arbeid geschieden. En ieder mag zich daarbij betrokken weten, ieder, die weet een kind van God, een discipel van Jezus te zijn.

De gemeente mag centraal staan, en de mensen mogen centraal staan. Want het gaat om de mensen. Vindt u dit te menselijk? Gaat het niet om God? Juist omdat het om God gaat, gaat het om de mensen! Want God heeft de mensen lief, allemaal, en zonder uitzondering. Die ene grote mensenzee, die zondig is en verloren, wordt door Hem bemind. God heeft alle mensen zó lief, dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft...

Ook ten aanzien van de arbeid der gemeente zouden we willen zeggen: Schiet eens uit uw slof! Doe eens anders dan voorheen. Doe uw werk in de gemeente eens ijveriger, opgewekter, wat mij betreft, hartstochtelijker.

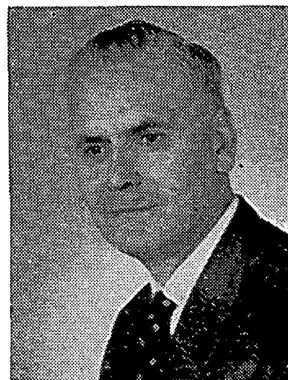
Weet u betrokken bij het werk van de liefdevolle God om het verlorene te behouden. Vergeet nimmer, dat God Zijn kinderen tot Zijn mede-arbeiders wil maken en hebben. Wanneer we de Handelingen der apostelen lezen, komen we onder de indruk van het enthousiasme der eerste Christusgelovigen. Zij waren geen mensen, die het evangelie hoorden en zeiden: Dat is een prima wereldbeschouwing; daarmee kun je alle andere wereldbeschouwingen verslaan! Neen, zij hoorden naar Jezus, de gekruisigde en opgestane Jood van Nazareth, de redder der wereld, en zij werden door Hem bewogen. Zó bewogen, dat zij zich aan Hem overgaven en Zijn bevelen gingen uitvoeren. Daarom, omdat ze excentriek, fanatiek durfden zijn — om Jezus' wil — waren zij overwinnaars in de strijd tegen de machten van de onderwereld.

Vergeet nooit, dat ge lid van de gemeente zijt, en dus verbonden met andere broeders en zusters. Heb de moed om warm te lopen voor de gemeente, voor de gemeenschap. Durf uit uw slof te schieten, als het er om gaat het welzijn van uw mede-christenen te bevorderen. Draag zorg voor elkander, ook als uw buren u niet kunnen begrijpen, en uw collegae denken, dat u ergens getikt bent. De eerste christenen oogstten overal — naast spot en smaad en vervolging — óók het woord: Ziet hoe lief zij elkander hebben! Dit verklaart, dat het eerste christendom ondanks die vervolging en smaad en spot een overwinnende macht was, die tenslotte triumferend wist te volharden.

Zonder de moed om ergens warm voor te lopen is nog nooit iets groots tot stand gekomen. Hartstochtelijke overgave tilt ons over drempels van verlegenheid heen. We komen in een andere wereld, als we onze gevoelens niet dood laten bloeden. Kortom, als we de Heilige Geest met ons bezig laten, Hem laten geworden, zal het komende winterseizoen bijzonder zegenrijk zijn voor alle gemeenten.
Moeten we dan niet bidden?
Moet het niet van God komen?
Staat er niet geschreven: Niet door kracht of door geweld, maar door Mijn Geest?
Gelukkig, dat stáát geschreven. En die Geest wil ons vervullen. Wil ons gebruiken.

Ploeger

KEN UW VOORGANGERS

Drs Douwe Slort

Drs Douwe Slort — zijn vrienden hebben hem vanwege z'n kennis van en liefde tot het Oude Testament wel eens schertsend D'ouwe Testament genoemd - heeft een, wat men noemt, studiehoofd.

Als een bewijs daarvan gelde o.a. het feit, dat hij in 1962, op 56-jarige leeftijd reeds, slaagde voor zijn doktoraal examen in de theologie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht! Niet vele van onze voorgangers zullen hem dat nadoen!

Ds Slort werd in 1906 te Den Helder geboren en ontving zijn theologische opleiding bij de Vrije Evangelische gemeenten die hij vanwege zijn baptistische overtuigingen verliet. Aanvankelijk was br Slort werkzaam bij de ,Open Air Mission' en werd daarna leider van de Stadszending te Rotterdam. Uit dit werk ontstond de baptistengemeente te Rotterdam-Zuid (1935) met als evangelisatiepost Pernis. Nadien diende ds Slort de baptistengemeente te Delfzijl, Almelo en sinds eind 1950 de baptistengemeente te Apeldoorn.

Ook buiten de plaatselijke gemeente gaf ds Slort zijn gaven en krachten. Zo maakte hij o.a. deel uit van het bestuur van het Nederlandsch Bijbelgenootschap, is voorzitter van de Stichting Licht in het Oosten, was lid van de Commissie voor de Opleiding en van het Pensioenfondsbestuur en is tot heden als docent verbonden aan 't baptisten-seminarium De Vinkenhof te Bosch en Duin/Den Dolder. Vele lezers van ons weekblad zullen zich bovendien de gedegen bijbelstudies herinneren die hij schreef in de jaren waarin hij als mede-redakteur van De Christen optrad.

Tijdens zijn ambtsperiode te Apeldoorn werd o.a. de kerk verbouwd en werd de post Harderwijk — sinds begin van dit jaar een zelfstandige gemeente — gesticht.

Het echtpaar Slort — mevrouw A. Slort-Eilers werd geboren in het voormalige Batavia — heeft twee dochters; de oudste is verpleegster te Hengelo (O.), de jongste die kennelijk de doceertalenten van haar vader heeft geërfd — sinds 1964 is ds Slort als leraar bijbelkennis ook werkzaam aan de r.h.b.s. te Epe — is lerares Frans aan het chr. lyceum te Apeldoorn.

Met vele van zijn kollega's heeft ds Slort zijn voorliefde tot het schaakspel gemeen, „voor andere hobbies heb ik geen tijd", zegt hijzelf.

v. D.

Aan rustige wateren

Het geloof . . . niet goedkoop

„Doch, koning David zeide tot Ornan: Neen, maar ik wil stellig den vollen prijs geven, want ik wil niet wat u behoort, aan den Here opdragen en geen brandoffer brengen dat mij niets kost."
(1 Kron. 21 : 24)

Koning David had van God het bevel gekregen een altaar te bouwen op een stuk grond dat aan een zekere Ornan toebehoorde. Het altaar moest juist op die plaats opgericht worden, omdat de verderfengel juist dáár stond toen hij de opdracht kreeg op te houden met het uitvoeren van Gods straf op de zondige daad van David: de volkstelling.

Voor Ornan was dit duidelijk een buitenkansje! Als je iets te koop hebt wat een ander beslist nodig heeft en wat ook niet ergens anders te verkrijgen is, dan kun je een behoorlijke prijs vragen! Welnu, de koning had dat stuk grond nodig; hij kon ervoor vragen wat hij wilde. Maar, toen David kwam om het te kopen, zei hij: „Neem haar, mijn heer, de koning doe wat hem goeddunkt. Zie, ik geef de runderen ten brandoffer, de dorssleden tot brandhout en de tarwe ten spijsoffer, alles geef ik." Ornan nam zijn kans niet waar! Hij vroeg zélfs helemaal niets voor het stuk grond, maar hij wilde het gewoon geven.

Het was niet bepaald zakelijk van Ornan. En toch is het best mogelijk dat deze man gewoonlijk goed zaken kon doen. Maar, hij had ook het besef dat je in 't leven niet altijd zakelijk moet zijn; wie overal zijn maten en gewichten mee naar toe moet nemen en altijd winstberekeningen moet maken, kent een groot gemis. Ongetwijfeld vond Ornan het een eer, dat hij de koning van dienst kon zijn. Maar méér nog, dat hij met zijn grond de Héér kon dienen. Daarom wilde hij er niets voor hebben. Hij zag de zaak van de godsdienstige zijde.

Maar, David ook. En hij ging op het aanbod van Ornan niet in! „Neen", zei David, „ik wil stellig den vollen prijs geven, want ik wil niet wat u behoort aan den Here opdragen en geen brandoffer brengen dat mij niets kost." Ongetwijfeld respekteerde hij het aanbod van Ornan wel, maar het zou hem zelf niet bevredigen als hij de Here iets zou geven, wat hem niets kostte. Het moest een offer zijn voor God, Die genadig was geweest, zijn zonde had vergeven en de straf had weggenomen. Ornans aanbod aanvaarden zou betekenen dat hij er tè goedkoop en tè gemakkelijk zich van afmaakte. David voelde het zo aan, dat zijn offer alleen waarde had, als het voor hem een zeker verlies betekende. God te dienen op een goedkope manier was iets dat David beledigend voor God toe leek en onbevredigend voor hem zelf. Hij wilde immers God zijn dankbaarheid en liefde tonen.

Werkelijke liefde kost een mens altijd wat. Liefde die een mens niets kost, is niet waard van de straat opgeraapt te worden. Liefde moet blijken. Liefde wil zich uiten op de een of andere wijze. Liefde wil geven. Als onze liefde tot God, die we beweren te hebben, als antwoord op Zijn liefde, ons getoond in Christus' lijden en sterven, als dié liefde ons geen tijd, geen kracht, geen geld kost, dan is ze op zichzelf geen cent waard!

Er wordt ons nogal eens gevraagd om geld te geven voor allerlei christelijk werk. Vaak wordt geklaagd dat er niet voldoende geld is voor die arbeid. Er wordt daarom een beroep gedaan op onze goedgeefsheid en offerzin. Heel vaak lijkt het op het slaan met een zweep op een dood paard! Het helpt niet. Zou de reden niet zijn dat er niet zoveel werkelijke liefde tot God bij ons is? We hebben God wel lief, maar niet zo dat we Hem alles willen wijden; onze tijd, onze krachten, onze portemonnaie, ja heel ons leven. David zei eigenlijk: „Ik wil de Here niet wat geven dat mij niets kost." Met andere woorden: „Ik wil er geen geloof op na houden dat mij niet dringt tot zelfverloochening en offer."

Kost uw geloof u wat? Wie echt Gods liefde in Christus aan het kruis heeft gezien zal zeggen:

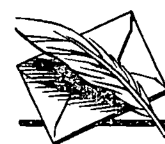
Zo 'k Jezus al mijn
schatten bood,
was nog mijn offer
veel te klein;
een liefde, zo onmeet'lijk
groot,
vraagt ziel en lichaam,
heel mijn zijn.

Hoogeveen E. J. Huizing

Hoe staat het met de zg. jodenverklaring

In verschillende buitenlandse bladen, in Engeland, Ver. Staten en Duitsland met name hebben berichten gestaan, dat de zg. Jodenverklaring, die in het koncilie aan de orde was, maar nog steeds niet definitief werd vastgesteld, thans weer opnieuw in bewerking zou zijn en drastisch gewijzigd werd. De oorspronkelijke tekst hield een herroeping in van de aanklacht van „godsmoord", die eeuwenlang tegen het joodse volk als geheel is ingebracht. Nu zou de behandeling van het schema, waarbij de verklaring hoort, getraineerd worden of wel de verklaring verder van de agenda afgevoerd zijn. Hoewel een en ander door officiële kringen ontkend wordt, o.m. ook door het persbureau van het Vatikaan, wordt van andere zijde verwacht, dat er een nieuwe oplossing bedacht is, nl. dat het stuk niet als officiële verklaring van het koncilie uitgegeven zal worden, maar als een open brief of een herderlijk schrijven van het koncilie, waarin het anti-semitisme veroordeeld wordt. Zo schijnt er toch niet veel verwacht te worden van de aanvankelijk zo flink gestelde verklaring, waarschijnlijk wegens druk van arabische zijde.

In een in de lijdenstijd gehouden preek heeft paus Paulus VI zich zodanig over de houding van het joodse volk tegenover Jezus geuit, dat verschillende joodse woordvoerders erdoor geschokt waren. „Een donkere bladzijde in de geschiedenis van het joodse volk", dat Jezus „niet alleen erkende, maar Hem heeft belasterd en verguisd en Hem uiteindelijk heeft gedood". Hoewel in dezelfde preek later werd gezegd, dat het drama in onze dagen wordt herhaald door allen, die Christus loochenen, wilden de joodse woordvoerders hierin slechts tegenspraak met de door het koncilie reeds aanvaarde verklaring zien.

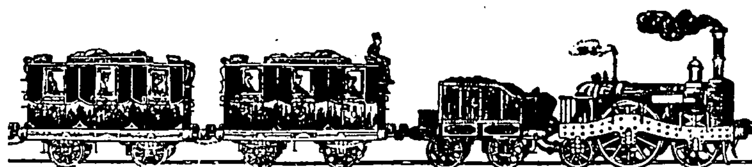

Correspondentie

Br Y. F., O., Can. — Uw medeleven met de vragen waarmee we hier in Nederland worstelen wordt op hoge prijs gesteld. Edoch, hoe graag we uw bijdragen ook zouden willen publiceren... ze zijn te lang. Zouden we er stukken afsnijden, mogelijk dat we uw mening verminkt zouden weergeven. God zegene u in dat verre land. v.D.

Mrs. R. B. M. te G., USA — We nemen aan, dat u met het toezenden van de door ons ontvangen lektuur *niet* bedoelde ons er van te overtuigen, dat de russische baptisten-leiders, de baptisten-wereldalliantie, dr Martin Luther King, de Wereldraad van Kerken en de kerk van Rome kommunistisch zijn, resp. bezig zijn te worden, in tegenstelling tot dr Carl McIntire en de door hem geleide organisatie. We houden het er op, dat u ons slechts kennis wilde laten nemen van enkele staaltjes demagogisch en onzindelijk denken, waarin — zoals bij alle demagogie — verdachtmaking een grote plaats inneemt. Dat anti-kommunisme gevaarlijker kan zijn dan kommunisme is ook ons in de loop der jaren niet ontgaan. We kennen hier in Nederland een gezegde, dat luidt: Het middel is erger dan de kwaal...! v.D.

REISVERHAAL

VAN UW 'ZAND EN ZAAD'LEVERANCIER (3)

We rijden van Auschwitz naar Katowice, opdat ik vandaar de trein naar Boedapest zou kunnen krijgen. Die ging pas tegen half twaalf 's avonds. In een hotel gingen we eten. Daarna wandelden we door de drukke stad, die in het industriegebied van Polen ligt: hun Ruhrgebied zou men kunnen zeggen. De muren waren er niet als in de andere steden lichtbruin, okerkleurig, maar zwart. Tegen achten keerden we terug om nog wat te drinken. We zaten aan hetzelfde tafeltje waar we ook gegeten hadden. Verderop speelde een dansorkest. Hij keek me aan en begon toen over zichzelf te vertellen. Over zijn werk, zijn geloof en dat leidde er vanzelf toe dat ik ook wat deuren opende. Het werd een merkwaardig gesprek over God en geloof en het was alsof midden in die zaal een kerk stond, waarin wij beiden neerzaten en luisterden naar Gods evangelie. Waarom, zei hij, kan men zo zelden zichzelf kwijt en zo praten als wij doen.

Tegen tienen gingen we samen naar het station. Hij hielp me in de trein en verdween snel; de zijne ging zes minuten later. Deze trein zou me naar Boedapest brengen. De nacht werd lang want ik kon m'n hoofd nergens tegen aan leggen. De coupé was vol. De enige welkome onderbreking was een gedurig binnenkomen van kontroleurs van passen, biljetten, geld en andere waarden. soms heb ik op deze reis opeens aan het woord moeten denken: maar de goede hand van God was over ons. Natuurlijk heb je je papieren in orde, maar als ze zo lang turen in je pas, slaat je even de schrik om het hart, dat er toch iets mis is gegaan. Een poolse kontroleur, die er op uit was om te ontdekken of geld werd uitgevoerd, was nogal scherp. Hij liet een jongeman al z'n geld neerleggen en vroeg toen of hij nog meer had. Nee. Toen tastte hij in de bovenzoom van de pantalon en haalde uit een zakje papiergeld. De jongeman was in dodelijke verlegenheid en bezwoer: Prawda — waarlijk — dat hij niet meer geweten had dat daar nog geld stak. Een andere man werd zwaar gefouilleerd. We moesten allemaal de coupé uit, opdat hij hem aan den lijve zou kunnen onderzoeken. Ongemerkt werkt dat op je zenuwen. Gelukkig ging alles goed met iedereen want werkelijk grote bedragen kwamen niet te voorschijn.

U weet dat de Donau buiten de oevers was getreden. Dat zagen we tijdens de laatste tientallen kilometers. Nu weten wij Nederlanders wat het is als land overstroomd wordt met water. Triest is het wel om te zien hoe oogsten verderven. Dat zag ik later in Joegoslavië weer en daar heerste zorg onder de mensen over zoveel verlies.

Na die fouillering kwamen de gesprekken goed los. Over geloof, over prijzen en politiek en ik herinner me nog de stilte, die viel, nadat ik gezegd had dat ik liever een slechte demokratie had dan een perfekte diktatuur Later kabbelde de stroom rustig weer verder en 't was wel leuk dat we elkaar allemaal de hand gaven toen we Boedapest bereikt hadden.

Ik nam m'n koffer, keek aan de gangzij door het open raam op het perron en hoorde iemand in een westelijke taal zeggen: Is u meneer Huizinga? Ik lachte en zei ja. Bij de treindeur stonden toen twee hongaarse broeders om mij te ontvangen en ik, hen ziende, greep moed. En dan stond Paulus er nog heel anders voor. Ze vroegen mij of ik een kamer in een hotel besproken had. Nee, dat had ik niet. Dan wilden ze me graag meenemen. Dat vonden ze ook mooier. Toen ik bij een der broeders thuis kwam wist ik dat het goed zat. Nee, geen weelde, maar 't koperbeslag op de drempel blonk. Een klein jongetje hield hele redevoeringen tegen mij, waarop ik dan nu en dan antwoordde met: Nee toch. Dan was hij even beduusd want hij verstond mij niet, maar hervatte de toespraak. Er waren nog 3 kinderen meer in het gezin maar die waren met vakantie van huis.

Diezelfde middag gingen we nog op stap en bekeken een nieuwe kerk, die bijna klaar was. Voor 250 mensen. Ik merkte dat er geen doopvont was. Nee, dat was waar. Maar dat kwam dat deze kerk een oud vervallen kerkje, een soort evangelisatiepost moest vervangen en in dat kerkje was geen doopvont. Daarom mocht er hier niet een in. Vreemd. Het was verder een leuk, licht, modern gebouw, maar ook in de andere kerken, die ik zag viel me op hoe ze maar niet loskwamen van zuilen, die zeker niet altijd nodig waren geweest. Of hun de machtige roomse kerken toch nog parten speelden? De kansels, die ze tegen de achterwand bouwden, leken ook iets op een altaar, een verhevenheid. Ik heb er trouwens niemand op zien staan preken; dat deden ze op een soort platform voor de kansel. En dat versterkte de indruk van: de kansel staat op de plaats van het altaar, maar niet helemaal in de plaats daarvan. Als u begrijpt wat ik bedoel. We reden ook nog naar het seminarie, een oud, groot herenhuis, op een prachtige plaats. Op het balkon staande keek je op de Donau, de bruggen en grote gebouwen. Heel goed onderhouden werd het gebouw niet. De bibliotheek was ook maar klein, als dat alles was wat ik zag.

In de avond zijn we met de oude VW van een broeder een hoogte opgereden. Op de top staat een beeld ter herinnering aan de bevrijding van de terreur der Duitsers. Daar boven had je een gezicht op de twee delen van Boeda-Pest dat echt met geen pen is te beschrijven. De Donau deelt de stad in twee delen, die door bruggen met elkaar verbonden zijn. Overal brandden de lichten. Het leek alsof de sterren hier op aarde gevallen waren. Het was indrukwekkend van schoonheid. Ik dacht aan andere steden aan de rivieren: Parijs, Londen, Rotterdam. En natuurlijk dacht ik aan het Jeruzalem, dat Johannes in het laatste boek beschrijft. Wat is een rivier mooi, wanneer de lichten van de stad er in branden. Wat is een stad mooi, wanneer dwars door haar heen een zilveren band zwerft.

Het was zaterdagavond en we gingen terug. Bij een prachtig gerestaureerd bastion zat in de openlucht een filharmonisch orkest te concerteren en veel mensen zaten en stonden te luisteren. Wij kwamen thuis en dachten aan de komende dag — zondag.

Huizinga

Mededelingen

JUBILEUM Ds G. VEGTER

Belangstellenden attenderen wij nogmaals op het 25-jarig ambtsjubileum van ds G. Vegter op zondag 22 augustus a.s. De jubileumdienst wordt gehouden in de Dr Feisserkapel, Proveniersstraat 52, Rotterdam-Centrum. De dienst begint om 15.30 uur. Een ieder is hartelijk welkom!!

Namens de raad der gemeente,

W. S. Visser, sekretaris.

Beroepingswerk

Aangenomen: naar Pernis (met bijzondere opdracht: direkteur Interkerkelijke Stichting Jeugdzorg te Hoogvliet): kand. R. de Haan, Pernis.

Bedankt: voor Enschede, ds H. J. Stukker te Stadskanaal.

Slechte informatie of mystifikatie ?

OUD-BAPTISTEN

minderheid die met haar tijd mee wil

Onder dit opschrift troffen we in Hervormd Nederland van 24 juli jl. een artikel aan, dat niet slechts onze aandacht trok maar ook onze verwondering wekte. Stellig, we wisten van het bestaan (in Den Haag) van deze kleine groep. Wat we niet wisten? Men oordele zelf:

„Dit is de leer van de oud-baptisten: „Wij geloven in een drie-enig God: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Het is Zijn wil en welbehagen, dat geen enkel mens uitgeschakeld wordt, en dat de roepstem van de Christus doorgaat tot alle mensen. Wie gelooft en zich bekeert, mag worden gedoopt en zal worden behouden".
Maar wie zijn deze oud-baptisten? Een sekte? Dissidente baptisten die zich nu oud-baptisten noemen? Ds H. van Osenbruggen: „*Wij hebben in 't geheel niets met de baptisten te maken. Wij zijn ouder dan de baptisten, heten daarom oud-baptisten*" *).
Ds Van Osenbruggen, naar schatting midden-vijftig, Zuidnederlands accent, zit tegenover ons. We hebben een gesprek met hem, nadat we in een zaaltje aan de Haagse Boylestraat een kerkdienst van de oud-baptisten hebben bijgewoond. „*Old Baptist Union*" stond er in de krant bij de predikbeurten. Zelfs enkele theologen die toch met de „kerkelijke kaart van Nederland" op de hoogte waren hadden er nooit van gehoord. Ook de Winkler Prins kon geen uitkomst bieden.
Toch hebben de oud-baptisten nog zeventien gemeenten in Nederland, voornamelijk in de noordelijke provincies. In totaal zijn er zo'n *vijftienhonderd doopleden*, en dat zijn, — evenals bij de baptisten — allen volwassenen.

Orthodox

Ds Van Osenbruggen: „De Oud Baptiste Gemeenten zijn *omstreeks 1600 in Amerika gesticht door Engelse immigranten*. Vandaar uit hebben de oud-baptisten zich over de wereld verspreid. *In 1880 werd in Londen (Enfield) de Oud Baptiste Unie opgericht*. Daar heeft zich ook de synode (president: Rev. Thomas H. Squire, D.D.) gevestigd en vindt in het seminarie de vier jaar durende opleiding van de predikanten plaats. *Ook alle zeventien Nederlandse predikanten genoten er hun opleiding*".
Die zeventien predikanten dan vormen in Nederland de meestal tweemaal per jaar bijeenkomende „vergadering". Ds Van Osenbruggen is hiervan de president. Een belangrijk, misschien wel het belangrijkste onderwerp van gesprek is hier „wat er aan de wereld gedaan kan worden tot het uur van verval aanbreekt". Want dat uur kómt, aldus ds Van Osenbruggen, die met nadruk stelt dat de oud-baptisten op calvinistische grondslag „staan", absoluut orthodox zijn en vrijzinnigheid niet kennen.
Verschillen met de (gewone) baptisten? Die zijn er eigenlijk nauwelijks. Zij het, dat deze hun eigen liederen hebben (de oud-baptisten zingen uit de hervormde gezangenbundel) *en de handoplegging bij zieken niet kennen. Samenwerking met de baptisten is er echter niet, alhoewel men „beslist niet vijandig" tegenover elkaar staat*. En dat is eigenlijk een wat vreemde zaak, zoals later uit het gesprek zal blijken.

Hemelvaart

We gaan even terug naar de kerkdienst die we zondag na hemelvaartsdag bijwoonden, en waarin ds Van Osenbruggen voorging. Het kerkzaaltje zag er wat ouderwets uit. Aan de wanden een aantal teksten: „De Here zal voorzien", „Gaat heen in de gehele wereld, predikt het evangelie aan alle kreaturen", „Zie ik sta aan de deur en klop". Een dertigtal stoelen, harmonium, een gloeiende potkachel, tien kerkgangers (de predikant spreekt daar bij de aanvang van de dienst zijn ontstemming over uit). Een liturgie is er niet. Tijdens de gebeden staan de mannen.
De predikatie (bijna een uur) gaat uit van Handelingen 1: over de hemelvaart. Samengevat in de woorden van ds Van Osenbruggen: „Welk een verbazing moet het teweeggebracht hebben dat de God-geworden mens opsteeg naar de hemel der hemelen. Dat Hij door de legioenen van engelenheren heentrad naar die plaats, waar nog nimmer een geschapen wezen is binnen gegaan, nl. het heilige der heiligen: de hemel, waar de almachtige God en Vader en Schepper troont, van alles wat is en worden zal. Christus is naar die plaats gegaan om de losprijs te leggen aan de voet van de eeuwig-levende, die alleen onsterfelijkheid heeft. Die losprijs was het bloed van Christus, dat reinigt van alle zonden. Christus heeft gedaan wat geen mens heeft kunnen volbrengen. Daardoor heeft Hij een naam ontvangen bóven alle naam. Eenmaal zal het uur aanbreken, dat zij voor Hem zal brengen alles wat in de hemel en op de aarde is, om te erkennen dat Hij de van God gezonden middelaar is. De hemelvaart van Christus is het teken, dat ook wij — die in Hem als de eeuwige, enige verlosser geloven — Hem bij Zijn terugkomst naar deze aarde zullen tegemoet gaan".
Een evangeliste besluit de dienst met gebed. Daarin vraagt zij de Heer om „aanraking" van de mensen. En „dat er zo weinig mensen in de kerk zijn", zegt ze, „komt misschien omdat velen zich na de hemelvaart erg eenzaam voelen".
Het is een, in alle opzichten, eenvoudige maar vooral „eerlijke" dienst. Althans, zo ondergaan wij deze. En wat is er hartelijker, dan wanneer men — als vreemde eend in de bijt toch — na afloop door de voorganger en door de gemeenteleden met een handdruk als broeder en zuster wordt gegroet? Is hier niet pas werkelijk sprake van een echte gemeente?

Eenheid

Eén ding trof ons tijdens de dienst bijzonder: dat in deze zo kleine gemeente oprecht werd gebeden om de eenheid der kerken. Wij vroegen er ds Van Osenbruggen dan ook naar. Is er onder de oud-baptisten een duidelijk zichtbaar streven naar eenheid?
Inderdaad. Echter nog niet in die zin, dat de oud-baptisten meedoen in de Wereldraad van Kerken. Zij willen die eenheid voorlopig nog beperkt zien tot de orthodoxe kerken. In Engeland heeft de Old Baptist Union zich al aangesloten bij de Intenationale Raad van Christelijke Kerken (ICCC). Ook de Nederlandse oud-baptisten zullen zich naar verwachting binnen niet al te lange tijd bij de ICCC aansluiten. De vergadering van zeventien predikanten moet hierover nog beslissen.
De oud-baptisten vormen in Engeland, de Verenigde Staten, Canada, Australië een geringere minderheid dan in ons land.
Toch is het goed te weten dat ze er zijn. De Oud Baptiste Gemeenten staan in ons land financieel bijzonder zwak. Het aantal leden is jarenlang achteruit gegaan doordat velen overgingen naar de Pinkstergemeente. Daarin is echter verandering gekomen. Maar de oud-baptisten blijven een minderheid. Een minderheid, die — hoe orthodox ze zichzelf ook noemt — toch streeft naar vernieuwing. Kunnen we binnen een afzienbaar aantal jaren bv. de aanvaarding van de nieuwe psalmberijming verwachten? Ds Van Osenbruggen, president van de *Nederlandse Oud Baptiste Unie*, staat er niet afwijzend tegenover. De oud-baptisten willen met hun tijd meegaan.

N. P. VAN SCHOUWENBURG."

---

*) Kursief is door ons aangebracht; v.D.

In Hervormd Nederland van 7 aug. jl. heeft ds J. A. Brandsma te Groningen intussen in de rubriek Lezers aan het woord gereageerd. We willen ook deze regels overnemen:

OUD-BAPTISTEN

Met belangstelling las ik de bijdrage van uw medewerker N. P. van Schouwenburg over de oud-baptisten in uw blad van 24 juli jl. Toch ook met enige verbazing, zoals uit onderstaande vragen en opmerkingen moge blijken.
Om te beginnen: De oud-baptisten zouden zeventien gemeenten in Nederland hebben, met name in de noordelijke provincies, verenigd zijn in de zg. Old Baptist Union en 1.500 gedoopte leden (is: lidmaten) tellen.
Zelf afkomstig uit en werkzaam in het noorden, is mij van het bestaan dezer gemeenten hier en elders in het land niets bekend, de gemeente van ds H. van Osenbruggen in Den Haag buiten beschouwing gelaten. In Van Alphens ,Nieuw Kerkelijk Handboek' vond ik deze gemeente onder ,zelfstandige gemeenten' genoemd (Jaargang 1964/5, blz. 391); andere gemeenten van de oud-baptisten zocht ik daar tevergeefs!
En dan: Volgens ds Van O. zouden de oud-baptisten ,omstreeks 1600 in Amerika gesticht' zijn door Engelse emigranten. Volgens de mij ter beschikking staande gegeven vond de stichting van de eerste baptistengemeente(n) in de nieuwe wereld plaats in de jaren 1638/39 op Rhode Island, nl. in Providence (Roger Williams) en Newport (John Clarke).
Het mag als vaststaand feit worden aangenomen, dat het ontstaan van de baptistengemeenten teruggaat op de doop van de Engelse separatisten John Smyth en Thomas Helwys (en hun volgelingen) te Amsterdam in 1609. Later keerden Helwys c.s. naar Londen terug. In de jaren 1638/39 is het baptisme, zoals gezegd, via Engeland, naar Amerika gekomen.
Tenslotte: De oud-baptisten zouden ,ouder zijn dan de baptisten'. Is de veronderstelling te gewaagd, dat de Old Baptist Union, in 1880 te Londen gesticht, slechts een afsplitsing van de bestaande (Particular) Baptist Union in Engeland was?!!

J. A. BRANDSMA,

predikant baptistengemeente Groningen-Zuid.

Bij de opmerkingen die ds Brandsma heeft geplaatst sluiten we ons graag aan. Zijn wij werkelijk zo slecht geïnformeerd geweest over deze schijnbaar zo verwante groep? Of gaat het hier om een, laten we voorzichtigheidshalve zeggen, mystifikatie?
We zijn zeer benieuwd hoe deze vork in de steel heeft gezeten ... !

v. D.

Van De Vinkenhof

Afscheid van ,Renderloo'

Donderdag 12 augustus 1965 werd officieel een belangrijke periode in het leven van ons Centrum afgesloten. De definitieve overdracht van ,Renderloo', ons buitencentrum in Epe, aan de nieuwe eigenaar vond plaats op een notariskantoor te Heerde. Enkele details moesten we nog regelen, maar het huis was leeg en kon worden opgeleverd. Er zal zich een echtpaar vestigen, dat het beheer over het gehele landgoed, genaamd ,De Groene Zee' op zich zal nemen.

Na afloop van de akte-tekening dwaalden de nieuwe ,Renderloo'-heer en ik samen door het gebouw. Nu het verlaten was, kon je goed zien, hoeveel er aan had moeten gebeuren, indien we het ooit verder hadden willen gebruiken. Maar in dit huis zijn ontelbaar vele gezegende uren doorgebracht door duizenden gasten in en buiten onze gemeenschap, in en buiten ons land. Geweldig veel werk is hier verzet door de echtparen Siesling, Krol en Oost en helpers en door familie Kiwiet, die er in de studietijd 's zomers was. Op de gronden van en rondom ,Renderloo' hebben velen het besluit-van-hun-leven genomen, om de Heer te volgen in de gemeente. Anderen vonden er hun levensgezel(lin). Veertien zomers hebben we er ons kampwerk gehad en ruim vijftien jaren was het het trotse bezit van onze jeugdbeweging.

We mogen dankbaar zijn, dat we dit centrum hadden.

Maar het werk, dat dáár gebeurde, gaat voort. De zegen, die we dáár ondervonden, is niet aan deze plaats gebonden, maar wel aan de mensen, die er kwamen en die ook elders in hun kampen onverminderd de zegen van de gemeenschap ondergaan. Dat hebben we wel gemerkt in de kampen op ,De Vinkenhof' en in Vierhouten en Emmen! Honderden hebben dit deze zomer weer ervaren en zijn met vreugde en tevredenheid onze gasten geweest.

Vrienden steunen deze arbeid

Sinds onze vorige verantwoording in maart mochten we de volgende giften van onze ,vriendenaktie' ontvangen.

J. N. te H. f 1,—; fam. Van Z. te U. f 15,—; Gem. Treebeek f 8,—; Gem. Amsterdam-W. f 10,—; zr G. B.-H. te S. f 5,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; fam. Van Z. te U. f 15,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; J. N. te H. f 1,—; fam. Van Z. te U f 15,—; J. N. te H. f 1,—; zr N. R. te 's-G. f 5,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; M. G. B. te B. f 15,—; zr A. G. P.-G. te A. f 10,—; J. N. te H. f 1,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; Gem. Amsterdam-W. f 7,88; zr L. J. v. B. te R. f 6,—; zr G. M. G. te R. f 6,—; zr G. P.-A. te R. f 2,—; W. V. te R. f 5,—; M. t. H. te R. f 2,—; M. v. E. te R. f 4,—; I. de G. te R. f 5,—; J. v. d. V. te R. f 10,—; zr G. V. te R. f 2,50; ds G. V. te R. f 10,—; R. F. te R. f 2,50; S. G. te R. f 10,—; M. A. te V. f 3,—; Gem. Hoogeveen f 35,96; Gem. Amsterdam-Noord/Zaandam f 2,12; J. N. te H. f 1,—; fam. Van Z. te U. f 35,—; F. H. R. G. te Den D. f 2,50; J. N. te H. f 5,—; ds E. J. H. te H. f 5,—; kollekte instruktie-weekend kampleiders f 25,75; zr A. T. te U. f 1,80; zr D. v. d. V. te D. f 1,—; H. G. B. te C. f 10,—; kollekten kampdiensten Vinkenhof eerste week f 59,40; tweede week f 47,84, derde week f 26,25; Vierhouten f 20,39; zr S. te S. f 100,—.

Totaal ontvingen we dit jaar tot en met juli f 790,11. Meestal halen we per jaar de f 2.000,— en we zouden het prachtig vinden, als we ook in 1965 op onze postrekening 25 05 91 ten name van De Vinkenhof te Den Dolder dit bedrag aan giften van partikulieren en gemeenten kregen.

Van dit geld kunnen we verschillende belangrijke inventarisstukken aanschaffen, waarmee ons werk zeer gediend is!

De zon schijnt rondom De Vinkenhof. Onze gasten vermaken zich bijzonder. Onze staf spant zich in, om het allen naar de zin te maken. Ze weten zich in dit werk gedragen door de steun van vrienden en gemeenten.

Bereidt u voor op de winteravonden!

Straks komen de lange avonden weer en natuurlijk wilt u die goed gebruiken. U hebt uw courant, uw radio of televisie, uw aktiviteiten in de gemeente, uw gezinsleven. Maar goede lektuur is dan ook belangrijk! Op De Vinkenhof kunt u twee aardige boekjes verkrijgen, die voor uw gemeentelijke arbeid en voor uw eigen geestelijk leven een *verrijking* betekenen! Een keurig gestencilde uitgave als ,Handleiding voor raadsleden, secretarissen en penningmeesters' kunt u voor f 2,60 plus portokosten ontvangen. Deze bevat een serie inleidingen, die gehouden zijn op weekends voor raadsleden. Ook niet-raadsleden kunnen deze interessante handleiding bestellen. We hebben nog een kleine honderd exemplaren beschikbaar, dus haast u wel.

Daarnaast zijn er nog ,Fundamenten' verkrijgbaar voor f 2,25 franco thuis. Deze fundamenten zijn geschreven door de predikanten J. Reiling, J. van Dam en J. Broertjes over de beginselen en het werk onzer gemeenten.

Voor f 5,— kunt u *beide boekjes* samen franco thuis krijgen. Stort dit bedrag op postrekening 25 05 91 van De Vinkenhof te Den Dolder en per kerende post ontvangt u deze uitgaven van onze Commissie voor Vorming en Dienstbetoon. Bestelt u maar meteen, als u dit leest, want anders geraakt zo'n plan gemakkelijk in het vergeetboek. We zien al naar uw bestellingen uit!

Werken in Amsterdam, wonen in Haarlem

Vrijdagavond 13 augustus jl. vergaderde de gemeente te Amsterdam-Noord/Zaandam om de besprekingen van de raad met de beroepen voorganger over het werk nader te bezien. Het eindresultaat was een telefoontje naar De Vinkenhof vanuit de vergadering (bij één van de raadsleden thuis gehouden) waarbij de leden in spreekkoor ,welkom' lieten horen. Zelden zal een gemeente een beroepen voorganger zo origineel een beslissing hebben laten weten. Dit betekende, dat ook het beroep naar de gemeente Amsterdam-Noord is aanvaard. Bevestiging en intrede zullen D.V. 3 oktober plaats hebben. Dit beroep is gekombineerd met het werk als sekretaris van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

Ons gezin zal zich metterwoon vestigen in Haarlem. Naar verluidt is het te betrekken huis aan de Schotersingel, eigendom van het NBG, het geboortehuis van de bekende schrijver Godfried Bomans. Of diens schrijftalent en humor daar nog leven en aanstekelijk zullen werken? 't Voornaamste is echter, dat Gods Geest ons mag leiden in het nieuwe werk in en rondom de hoofdstad van ons land op nationaal en plaatselijk niveau. De arbeid benoorden het IJ (mijn geboortestreek) zal zijn eigen bekoring èn lasten hebben, maar wie de Heer verwacht, ontvangt de nodige kracht.

Ons Centrumbestuur beraadt zich intussen reeds over het werk op ons Centrum en in de toekomst zult u daar ongetwijfeld meer over horen.

Bosch en Duin.

Broertjes

REFORMATIO

is de titel van een tentoonstelling, die naar aanleiding van de 12de kerkendag wordt gehouden. Tot 12 september kan men in het Overstolzenhaus, Rheingasse (in de buurt van de Heumarkt), Keulen, een indruk krijgen van de historische veelvuldigheid van het kerkelijk leven in het Rijnland in het bijzonder vanaf de reformatie tot heden. De tentoonstelling kent twee themata: Gestalte en leiding, en Staat en kerk. De tentoonstelling kan dagelijks bezocht worden van 10 tot 5 uur.

Uitstel van de doop in de duitse volkskerken

In ‚Algemeen Doopsgezind Weekblad' schreef dr S. S. Smeding (Rottevalle):

De predikant der Doopsgezinde mammoet-combinatie Emden, Norden, Leer en Gronau, Dr Heinold Fast, heeft een minuscuul eigen Mededelingenbladaje, dat desondanks vaak interessante dingen bevat.

Zo schrijft hij in het laatstverschenen nr. over het uitstel van de doop in de Duitse „Landeskirchen", die daar zo ongeveer zijn, wat de Ned. H.. Kerk, als zich noemende „volkskerk", te onzent is.

Dr Fast begint met er op te wijzen, hoe wij (met de Baptisten) ons van de Landeskirchen en (vele) zgn. vrije kerken wel het opvallendst hierdoor onderscheiden, dat wij slechts een persoonlijk-vrijwillige doop kennen. Terwijl elders de kleine kinderen zo spoedig mogelijk na de geboorte ten doop gehouden worden, menen wij, dat het de mens vrij moet staan zich al of niet te laten dopen. In de doop belijdt men, naar onze opvatting, dat men zich naar Jezus Christus als „Christen" wil laten bestempelen, èn dat men dienovereenkomstig wil leven. Dit nu kan men uiteraard geen mens opleggen. Tenzij men genoegen wil nemen met een bloot naam-Christendom; hetwelk men overigens tegenwoordig allerwege aantreft.

Maar het gist in de Landeskirche. Men wil er niet langer genoegen nemen met deze opvatting. De vraag naar de doop (leeftijd) is er weer ter tafel gebracht. Dr Fast citeert dan het onder ons welbekende standpunt van „de beroemde theoloog Karl Barth"; vele predikanten en theologen zijn het weliswaar met hem eens, maar zij plegen niettemin in de praktijk de kinderdoop nog wel. Pas de laatste jaren zijn er dominees gekomen, die de consequentie uit hun standpunt hebben getrokken. In zoverre, dat zij niet weigeren, de doop aan kinderkes te bedienen, wanneer hun dit verzocht wordt!

Neen, dat niet, maar: zij vestigen de aandacht hunner gemeenteleden er op, dat de doop ook kan worden uitgesteld tot op latere leeftijd, en dan natuurlijk vrijwillig. Deze dominees onderstreepten dit standpunt door hun eigen pasgeboren kinderen niet te dopen.

Zo zijn er thans alom in de onderscheidene Landeskirchen van Duitsland kleine groepjes van predikanten, die niet slechts theoretisch, maar ook in feite, de doop der mondigheid voorstaan en trachten te bevorderen.

Zonder moeilijkheden is dat echter bepaald niet gegaan! Veeleer ontmoetten zij allerhande ernstige bezwaren op hun weg, voornamelijk van de kant hunner hogere kerkelijke organen. (Die wij Doopsgezinden, wanneer de nadruk op „kerkelijk" wordt gelegd, eenvoudig niet kennen. - S.S.S.) Een uiterste geval is geweest het ontzetten uit het ambt van een dominee, die evenwel onmiddellijk door een andere Landeskirche weer werd aangenomen.

Begin 1964 heeft nu in het „Huis der Ontmoetingen" van de Evangelische Akademie te Mülheim/Ruhr een samensprekíng tussen zulke predikanten plaats gevonden. Onderwerp: De theologische grondslag en de kerkelijke praktijk van de Doop. Men had daarbij Dr Fast uitgenodigd, een voordracht te houden over „De doopopvatting der XVIe eeuwse Dopers". Zodoende kon hij aan deze conferentie deelnemen.

Voor alles kwam daar de leer van de grootmeester Karl Barth ter sprake. (De emeritus-professor was zelf wel aanwezig, maar niet als inleider).

Het resultaat der conferentie was een Open Brief aan álle hervormde Landeskirchen, met het verzoek de vragen omtrent de doop (-leeftijd) opnieuw in studie te nemen; geen maatregelen te treffen tegen leden der kerk, die de doop van hun kinderen uitstellen, en, tenslott: het bepalen van de doopleeftijd vrij te laten.

Dr Fast besluit zijn artikel met de ernstige waarschuwing, dat deze initiatieven der onderscheidene Landeskirchen ook de Duitse Doopsgezinden tot hernieuwde bezinning op wezen en vorm van de doop dienen te voeren „anders komen wij op een goede dag tot de ontdekking, dat de volkskerken mennister zij dan wij Mennoniten".

Ook wij, Nederlandse Doopsgezinden, mogen ons dat, dunkt mij zo, voor gezegd houden!

Christenen in Israël

Op een totale bevolking van 2.400.000 telt Israel 52.000 christenen. Deze 52.000 zijn als volgt verdeeld: 20.000 grieks-katholiek, 14.000 grieks-orthodox, 10.000 roomskatholiek, 2.700 maronieten, 2.000 protestanten (w.o. anglikanen, baptisten en anderen) en 4.300 in kleinere groepen.

Er bevinden zich 210 grotere en kleinere kerkgebouwen in Israel; 20 zijn gebouwd na de stichting van de staat. Tot de christelijke aktiviteiten in Israel behoort ook de zorg voor 54 scholen en zes ziekenhuizen. -EBPS.

Lezers aan het woord

BAPTISTEN, WAARHEEN?

In *Pionier* *) heeft enige tijd geleden een serie artikelen gestaan van br K. Feringa onder het hoofd „Het Nederlandse Baptisme onderweg". Als aansluiting op deze artikelenreeks staat hierboven „Baptisten, waarheen?

K. Feringa schetste de ontwikkeling der gemeente, die vanuit een sektarische gemeenschap groeit naar een kerkelijke samenhang. Als baptisten zijn we onderweg. Langzaam maar zeker verschijnt er bij ons een lijn der kerkelijkheid in het denken. Illustratief in dit verband dat een raad van een baptistengemeente voorstelde de voorganger in toga te laten spreken. Hoewel de voorganger hier bezwaren tegen had en het voorstel werd afgewezen, gaf deze ontwikkeling hem toch te denken. De tendens naar kerkelijkheid is in de gemeenten aanwezig. Het blijkt ook uit het steeds meer verdwijnen van openluchtsamenkomsten, bidstonden, het steeds meer werken met een vaste liturgie, het dalen van het aantal Zaaier-kolporteurs; het in unieverband steeds meer laten funktioneren van kommissies en de steeds grotere afstand tussen de kommissie der unie enerzijds en de afgevaardigden der gemeenten anderzijds.

Worden we enerzijds steeds kerkelijker, aan de andere kant vallen we terug in sektarische vormen. Dit blijkt uit de sterke nadruk die op de doop wordt gelegd en op het Heilig Avondmaal, de persoonlijke ervaringen, die in de vormen van getuigenissen worden doorgegeven en het zichzelf zien als de enig juiste vorm van gemeenschap waarin de Heer gediend kan worden.

Twee wegen zijn er dus in het baptistisch denken te onderscheiden. Baptisten, waar nu heen? Ergens weten we het niet. We voelen ons nog gekluisterd aan oude vormen en gebruiken. Het eigene van het baptistisch denken belet ons onze gedachten uit te wisselen over de werkelijke knelpunten van het geloof in deze wereld. We zien de ontmoetingen der kerken om ons heen; krachten en geloof in andere personen, waar we kontakten mee hebben, maar wij hebben geen antwoord.

Is er een derde weg, die ons onszelf laat blijven, maar daarnaast veel meer openheid geeft? Maar bovenal een weg, die door de baptistische leer heen breekt om ons als gemeenschap dichter bij Jezus Christus te brengen? Want, laten we eerlijk zijn, door ons vasthouden aan baptistische grondbeginselen wordt het werk van de Heer soms meer belemmerd dan gediend.

Deze derde weg begint met het luisteren naar God. Dat hebben we wel eens vergeten, als we ons bezighielden met de gemeente. Er staan in de gemeente enkele onaantastbare zekerheden. Deze zekerheden zijn ten eerste, dat Jezus Christus het fundament der gemeente is en daarnaast zal ieder lid van de gemeente zich bewust moeten zijn, dat Jezus Christus voor hem of haar heeft geleden en is gestorven op Golgotha.

De gemeente is een gemeenschap der heiligen, om een in baptistenkringen te weinig gelezen boek te citeren. Deze basis der gemeente mogen wij niet aantasten. Maar ook niet uitbreiden! En dat laatste gebeurt wel. In de eerste plaats via de doop. In onze eigen ogen is de doop een heilig principe. Maar is deze zo heilig? Ik betwijfel het. Nog niet zo lang geleden is in een gemeente een persoon niet tot het Heilig Avondmaal toegelaten, omdat deze persoon op doktersattest niet gedoopt kon worden. Geen doop, dan geen lid der gemeente, redeneerden de leden. Een andere doopvorm, bv. in dit speciale geval besprenging, was onbijbels en een verder gesprek was niet mogelijk. Waar is de liefde, waar het accepteren van de naaste, indien, zoals in het hier geschetste geval, niet gedoopt kan worden? Als er iets sektarisch is, dan wel dit gesignaleerde feit. In dien de doop niet bediend kan worden, zoek dan een andere vorm, maar kom niet tot de liefdeloosheid der afwijzing. Als wij onze roeping verstaan, dan eerst luisteren naar de Heer en daarna onze beginselen toepassen. Dit kan konsekwenties hebben, maar laten we die al luisterend aanvaarden. Is de doop de toegang tot de gemeente? Weer een andere vraag. In het Nieuwe Testament niet altijd. Een nadere bezinning op dit punt, ook in verband met onze relaties tot andere kerkgenootschappen, kan verhelderend werken. De doop moet, indien mogelijk, bediend worden, maar laten we het de plaats geven die het verdient.

Een ander punt is het Heilig Avondmaal. Is het Heilig Avondmaal een door de Heer ingesteld samenzijn of een door de gemeente ingestelde maaltijd? Voor u geen vraag. Maar de praktijk in vele gemeenten? Een strikt gesloten Heilig Avondmaal, alleen de leden der gemeente worden erbij toegelaten. Is dit bijbels? In het licht van het Nieuwe Testament is het Heilig Avondmaal aan de gelovigen gegeven. Maar er zijn meer gelovigen dan de leden van onze gemeenten! Kan de unie deze materie niet eens gaan onderzoeken en dan richtlijnen geven aan de gemeenten? Als wij bewust alle traditiebinding in de gemeente weren, laat dan ook op dit punt de traditionele normen achterwege. We hebben het over bijbelse gegevens aangaande de gemeente. Daar behoort ook de organisatie bij. In de organisatie zijn vooral de leden der raad opgenomen. Hoe is de taakverdeling? Het zou aanbevelenswaardig zijn dit punt eens te gaan onderzoeken op bijbelse gronden. In dit onderzoek kan ambtstermijn, beroepingswerk, vrouwelijke raadsleden, wijze van verkiezing, termijn van zitting, enz., betrokken worden. Misschien ook een taak der uniecommissie?
Is elke gemeente wel autonoom? Het wordt door de leden der gemeente voetstoots aanvaard, maar welke bijbelse gronden vinden we ervoor? Nu, het blijkt, dat de autonome gemeente niet als een bijbels gegeven aan ons wordt voorgelegd. Wél is het uit bijbelgedeelten en teksten af te leiden. Maar in deze bijbelgedeelten en teksten kunnen we ook andere normen vinden. Bij ons spreekt de traditie soms een sterkere rol mee, dan we wel beseffen. Zou het niet goed zijn, ons te realiseren wat wel en wat geen traditie in onze gemeente-opvatting is? U merkt, dat deze derde weg van de baptistische gemeentestruktuur niet veel overeind laat staan. En dan hebben we nog niet gesproken over ons uitgaan in de wereld. Wij kunnen de wereld niet meer aanspreken. Onze toename is procentsgewijs te klein om van een werkelijke toename te spreken. En als er een kleine toename is, blijkt vaak, dat het leden zijn van andere kerkgenootschappen of kinderen van leden die zich laten dopen.

We proberen wel de wereld aan te spreken, maar het blijft bij een proberen. We missen de woorden en overtuigingskracht van de discipelen, die zelfs tegenover vorsten getuigden van hun geloof. We missen de durf om door alles heen als een werkelijke op Jezus Christus gefundeerde gemeente te gaan werken.
De derde weg bewandelen is niet de sektarische weg, ook niet de weg der kerkstruktuur, gebonden aan traditie en belijdenisgeschriften, maar dat is de weg van Jezus Christus. Deze weg kan alleen gegaan worden, als we de moed hebben zekerheden te laten vallen, ons los te maken van traditionele vormen en wij ons oor opnieuw te luisteren leggen bij de Heer der gemeente.

Zutphen H. D. Dekker

*) *Pionier* is het orgaan van de nederlandse baptisten-studentenvereniging. E.R.

Naschrift: Bij dit artikel van ds H. D. Dekker zouden hier en daar zowel uitroep- als vraagtekens te plaatsen zijn. We willen dat wel graag aan onze lezers overlaten. E.R.

Met wie vieren wij het avondmaal? (7)

Met verwondering heb ik het artikel over bovengenoemd onderwerp in De Christen van 16 juli, van de heer H. Stellinga te Sneek gelezen. Schrijver gelooft, dat het fout is, dat we de baptistengemeente en dé gemeente identiek noemen. Hij gelooft ook, dat het fout is te zeggen, dat de doop toegang tot de gemeente geeft. Schrijver haalt daarbij Abraham aan en zegt, dat het *geloof* Abraham tot gerechtigheid werd gerekend.
Maar, *h o e* werd Abraham het geloof tot gerechtigheid gerekend? Alleen omdat hij onvoorwaardelijk Gods bevel gehoorzaamde!
Verder zegt schrijver, dat we niet terug moeten grijpen op de eerste christengemeenten omdat de situatie van heden veranderd is. Ik geloof, dat de omstandigheden nog precies zo zijn als toen, alleen de wereld is nu vol kerkgenootschappen die elk voor zich een tekst in de bijbel hebben gevonden en die als hun richtsnoer hebben gesteld.
Toen Jezus bij Johannes kwam om gedoopt te worden, maakte Johannes bezwaar maar Jezus zeide tot hem: Laat nu af, want alzo betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen. Ook Jezus sprak van de gerechtigheid als absolute gehoorzaamheid! Later gaf Hij die gehoorzaamheid als een bevel over aan Zijn discipelen (Marc. 16 : 14—15). Als we niet mogen heenwijzen naar de eerste gemeenten, waarheen moeten we dan?
De apostelen hebben die gemeenten overeenkomstig het bevel van onze Heer gesticht. We hebben geen ander richtsnoer voor de gemeente dan het Nieuwe Testament (de bijbel); als wij ons daaraan niet willen vasthouden ontvalt ons alles en hebben we geen enkel houvast meer. De schrijver zegt verder, dat we, als we de anderen erkennen als broeders en zusters de konsekwenties daarvan moeten aanvaarden. Als deze mensen het absolute bevel van onze Heer niet willen aanvaarden dragen wij daarvan dan de konsekwenties of moeten zij die zelf dragen? Het staat toch ook voor hen duidelijk genoeg omschreven in Gods Woord, dat wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, behouden zal worden? Of, zoals Petrus zegt: Bekeert u en laat u dopen.
De schrijver merkt nog op, dat het niet toelaten van ongedoopten tot het avondmaal grenzeloze hoogmoed zou zijn. Hoogmoed? Waarop? Nogmaals de raad: laten deze mensen hun onwil belijden en zich onvoorwaardelijk aan Hem overgeven dan heeft ook hun ziel en geweten rust in Hem die hen ook hierin is voorgegaan.
Toen Paulus de brief aan de Korinthiërs schreef was dat aan de gemeente te Korinthe waar alleen zij werden toegelaten die aan het bevel van onze Heer hadden gehoorzaamd.
Het vraagstuk waar het hier om gaat is niet van vandaag of gisteren, misschien wel zo oud als de christenheid zelf. Ruim 50 jaar geleden kwam dit vraagstuk ook al in De Christen aan de orde. Ook toen waren er al personen buiten onze gemeenten die met de gemeenten het avondmaal wensten te vieren. Toen luidde het antwoord: Neen. En ook ik kan nergens een tekst in het Nieuwe Testament vinden waar het oorspronkelijke bevel wordt herroepen. Ik ben het dan ook volkomen eens met ds De Neef. Laten we in onze gemeenten dat 'vosje' niet toelaten: het zou de wijngaard kunnen bederven. Van het een zou het ander kunnen komen. Het toelaten van ongedoopten tot het avondmaal zou wel eens tot gevolg kunnen hebben, dat er zich mensen zouden melden, die zich wel graag bij ons zouden willen aansluiten maar die wegens gezins-, familie- of zakelijke omstandigheden menen niet tot de nieuwtestamentische doop te kunnen overgaan. Wanneer de gemeenten hen in dat geval zouden afwijzen zouden zij zich erop kunnen beroepen, dat toch ook ongedoopten tot het avondmaal worden toegelaten.
Wanneer we ongedoopten tot het avondmaal toelaten erkennen we, dat ons beginsel niet op de bijbel is gegrond. Dan kunnen we beter de gemeentelijke deur sluiten en de poort openen voor de volkskerk.
Kampen. W. Hekman

Opmerking: *We veroorloven ons, om de gedachtenwisseling in het goede spoor te houden, de opmerking dat br Stellinga onzes inziens geenszins bedoeld heeft te zeggen, dat de bijbel niet langer het enige 'richtsnoer' zou moeten zijn. Als het 'vraagstuk' inderdaad zo oud zou zijn als de christenheid — zoals br Hekman durft te opperen — dan zou waarschijnlijk een eenvoudige verwijzing naar de Schriften voldoende zijn...* v.D.

Advertenties

BELANGRIJK

Kopij voor De Christen van 27 augustus dient gezonden te worden aan Ds H. Ploeger, De Saedkamp 16 Zwagerveen (Fr.).

E. R.

27 augustus 1965 81e jaargang Nr. 3796

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:
ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds Ph. Lindeman (Gr.) en drs J. Reiling.
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00.

Administratie:
ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telef 0 83 00 - 2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam.

Voor abonnementen en advertenties:
Administratie „De Christen", Dalweg 77, Arnhem.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—.

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

In ‚Kracht van Omhoog', uitgave van de gelijknamige stichting, dat gewijd is aan de vervulling met de Heilige Geest en de verwachting van de komst van Christus, troffen we in het nummer van 30 juli jl. een artikel aan van de voormalige voorganger van de pinkstergemeente te Gorinchem, Peter Bronsveld, onder de titel ‚Het volle evangelie op de tweesprong'. Op enkele uitingen in dit artikel gaan we gaarne nader in, omdat zij ons moed geven voor de toekomst.

HOOPVOLLE KLANKEN

De drie stadia van een opwekkingsbeweging

De schrijver is moeilijk tegen te spreken, indien hij stelt, dat een opwekkingsbeweging niet blijft wat zij is. Het Leger des Heils is niet meer wat William Booth er van maakte. De methodistenkerk is niet meer wat Wesley haar voorhield. Het vuur is er uit, zou men kunnen zeggen. De moed om iets te wagen is (bijna) verdwenen. Het besef een bijzondere opdracht te hebben en tot een bijzondere schare te behoren, is verdwenen, of nauwelijks meer aanwezig. Na de opwekkingstijd (eerste fase) is de tijd der consolidatie, der stolling gekomen (tweede fase).

In de derde fase begon het gesprek met de kerken, waaruit men voor een deel was voortgekomen; zulk een gesprek eindigde als regel met de erkenning, dat de nieuwe gemeenschap recht van bestaan heeft.

Nogmaals, men kan Bronsveld niet tegenspreken; wij erkennen als baptisten maar al te zeer de waarheid, ook voor onze gemeenten. Als baptisten zijn we een erkende kerk geworden, die mag meespreken en meezingen voor radio en televisie, die mag meedoen aan allerlei oecumenische akties. Onze ramen worden niet meer ingegooid, en iemand verliest zijn baan niet als hij baptist wordt (zoiets kan hoogstens een onderwijzer aan een christelijke school nog eens passeren!).

Wat de schrijver van het aangehaalde artikel vreest, is dat de pinksterbeweging, de volle-evangelie-beweging, tenslotte terecht komt in deze derde fase. Daarmee zou dan zo te zeggen, al het werk der voormannen — dus het werk van de Heilige Geest! — tevergeefs zijn geweest.

Organisatie noodzakelijk

Voor ons als baptisten, die immer een gemeentebeweging hebben willen zijn, is in het artikel van Bronsveld bijzonder verblijdend de erkenning, dat de opwekkingsbeweging tot organisatie moet komen. Letterlijk schrijft hij: „Organisatie van een opwekkingsbeweging is daarom beslist bijbels en ook noodzakelijk.". Waarop slaat dit „daarom"? Op de situatie in Jeruzalem, direct ná de uitstorting van de Heilige Geest. De op pinksteren ontstane opwekkingsbeweging onder het joodse volk werd weldra opgevangen in een grote, bloeiende gemeente, waarin de apostelen oudsten aanstelden om leiding in de gemeente te geven.

„Heel belangrijk is echter de vraag hoever wij met het organiseren van een opwekking gaan", zo gaat de schrijver voort. „Beperken wij ons slechts tot die punten waarin de bijbel ons duidelijk voorgaat, of gaan wij zover met het organiseren dat het leven wegebt en dat de beweging immuun wordt voor iedere levenwekkende impuls?"

We kunnen deze vraag verstaan. Immers, met Bronsveld staan wij voor dezelfde problemen.

Ondanks deze problematiek vervolgt de schrijver (onder het kopje: Pinksterbeweging, waarheen?), nadat hij gewezen heeft op het insluipen van wanordelijke elementen in opwekkingskringen, waardoor niemand goed weet waaraan hij zich te houden heeft en ieder doet wat goed is in zijn ogen: „Het spreekt daarom vanzelf dat de tijd gekomen is om van de beweging een organisatie, of liever gezegd een gemeente te maken, waarin ieder zijn taak heeft en waarin ieder verantwoordelijk wordt voor de ander. Het is geweldig jammer, dat sommigen dit niet bijtijds inzien of willen inzien."

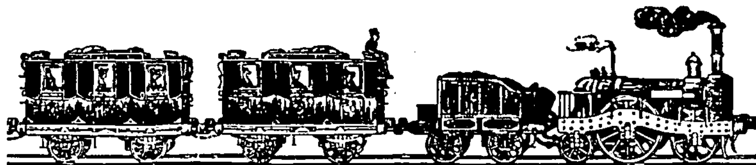
Dit beamen we, en voegen er aan toe, dat we ook in ‚Kracht van Omhoog' wel eens andere stemmen gelezen hebben.

Perspektief

Dat we vrij uitvoerige aandacht besteed hebben aan het onderhavige artikel — dat we zeer sympathiek gesteld vinden — vindt zijn oorzaak in het feit, dat reeds langere tijd onder ons als ‚belangrijkste verschilpunt met de huidige Nederlandse pinksterbeweging gezien wordt niet het verschil in visie op de werking en de werken van de Heilige Geest, maar het verschil in visie op de gemeente. Vanzelfsprekend is ook dit laatste een werk(ing) van de Heilige Geest; maar deze mening werd door ve-

BELANGRIJK

Met ingang van het nummer van 3 sept. a.s. wordt de eindredactie weer waargenomen door Ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek.

REISVERHAAL VAN UW 'ZAND EN ZAAD'LEVERANCIER (5)

Het was een goede zondag in Boedapest. De voormiddagdienst begon om half tien, maar niet de predikant ging tot mijn verwondering voor. Een diaken gaf ons een lied op om te zingen, hij las uit de bijbel, hij ging voor in gebed en hij sprak een poosje. Daarna nodigde hij ons uit tot gebed en het was frappant hoevelen toen dankten of baden. Soms twee tegelijk, maar dat scheen niemand te hinderen. Tegen tien uur kwamen nog meer mensen binnen en pas later ontdekte ik dat men eerst een bidstond hield en daarna een dienst, waarin de verkondiging op de voorgrond stond. Die voortgezette bijeenkomst stond wel onder leiding van mijn gastheer, de voorganger. Het koor zong enige malen en natuurlijk mocht ik ook een paar woorden zeggen. Het bezoek was niet erg talrijk, maar de vakanties speelden een rol.

In de namiddag zijn de VW-bezitter en ik door de stad gereden en naar buiten gegaan om vele baptisten kerken en kerkjes te zien. Er staan zo'n achttien in het gebied van Boedapest. Een leuke ontmoeting hadden we in een verre voorstad — eigenlijk een dorpje — met jeugd, die daar samenkwam voor zang en muziek. Er was een bandje: een harmonika, enige gitaristen, een bas en de muzikanten zongen dat het een lust was. Zo in de stijl van zingende zusjes, maar dan broertjes, want het waren jonge mannen. Ik kende nagenoeg alle melodieën.

's Avonds was ik in de gemeente van de predikant-autobezitter. Auto's kent men verder niet in de gemeente. Het was een erfstuk voor hem en de ouderdom was ook nu en dan te merken. Ook daar eerst een bidstond en daarna de verkondiging. Hij had als thema: Laat Christus in alles de eerste zijn. Volkomen nieuw was voor mij dat in aansluiting daarop een jongeman deklameerde, het koor zong, dat er weer deklamatie was en weer koorzang, dat ik mocht spreken, dat de dirigent van het koor een gedicht opzei en zo voort. Het koor zong zeker zes keer. En hoe. Kunnen ze beter zingen in die hoek? Boeit het vreemde misschien? Zijn de stemmen toch anders hier? Is de muziek even anders gezet? De dienst duurde een paar uren en het ‚verveelde' geen ogenblik.

De volgende dag in de morgen had ik een uitvoerig gesprek met een viertal mannen. Men vroeg mij naar mijn indrukken. Ik zei, dat ik die nauwelijks kon geven. De tijd was zo kort geweest. Wel merkte ik op dat ik meermalen het gevoel had dat er een ongrijpbare sluier over het leven lag, ofschoon ik mij zou kunnen voorstellen dat mijn gevoel mij bedroog. Het begrip vrijheid kwam ter sprake. Wat ik daaronder verstond. Dat een man mag gaan en staan waar hij wil; dat een man mag lezen en zeggen wat hij wil en dat hij niet hoeft te vrezen dat iemand hem om zijn inzichten lastig zal vallen. Natuurlijk, betoogde ik, is vrijheid een betrekkelijk begrip. Het is het zich mogen ontplooien. Het is de mogelijkheid hebben van voortdurend te kunnen kiezen. Het is trachten zelfstandig over situaties een oordeel te vormen. Het is de vrije ontwikkeling van eigen persoonlijkheid. En ik denk dat dat bij jullie moeilijker moet zijn dan bij ons, want al de uitingen van gedachten in kranten, boeken, voor radio en tv staan onder kontrole van de staat en dat betekent dat jullie denken voortdurend gepenetreerd wordt door wat de staat wil of toestaat. Op den duur moet dat leiden tot een eenrichtingverkeer. Menend dat men vrij is wordt men doortrokken van de ideeën, die van bovenaf worden geïnspireerd. In het Westen zullen we daaraan ook niet helemaal ontkomen, maar de mogelijkheid is er door de kritiek, die ieder op alles mag hebben. Men zag dat wel in maar voerde aan dat wij al eeuwen deze vrijheid hebben en dat men moet groeien naar die vrijheid, die, zeiden ze, wij ook wel begeerden. Ik geloof wel, dat men kan konstateren dat de volken in het Oosten op weg zijn naar die vrijheid. Wanneer een regering een volk opleidt tot denken aan de universiteiten, dan zal die regering morgen ontdekken, dat de ware kracht van een volksgemeenschap juist in de vrijheid ligt en niet in de kneveling. Dat slavernij van welke aard ook, tot revolutie zal leiden en dat alleen vrijheid, hoe ‚gevaarlijk' ook, een gemeenschap sterk kan maken.

De volgende morgen brachten de broeders mij broederlijk naar het station en ik nam afscheid van een prachtige stad, afscheid van hen, die ik ken als mannen, die daar en nu het werk van de Heer aller volken dienen. De trein zette zich in beweging naar het volgende land. Daarover, voor het laatst, de volgende keer om daarmee het verhaal te sluiten.

Huizinga

---

len uit de pinksterbeweging nauwelijks verkondigd. Dat er ruimte komt voor de gemeentegedachte — en dan vooral de gemeente als plaatselijk organisme, als zichtbare openbaring van het heilswerk Gods in Jezus Christus door de Heilige Geest — stemt ons dankbaar.

Maar meer dan alleen maar dankbaar. Het stemt ons ook hoopvol. Hoopvol in dit opzicht, dat er een broederlijk gesprek mogelijk zal zijn tussen ons en de pinksterbeweging. We hebben té veel gemeen met elkaar om blijvend langs elkaar heen te kunnen leven.

Als Bronsveld in het bewuste artikel zijn angst uitspreekt voor een verstarring, een verwatering, dan kunnen we hem heel goed begrijpen. Misschien dat hij en zijn mede-broeders de moeite willen nemen zich wat met onze geschiedenis bezig te houden, want 't zou immers tragisch zijn, indien de pinksterbeweging-op-weg-naar-de-gemeente dezelfde fouten zou maken, die wij maakten in het verleden. Wellicht, dat het ervaren van de feilbaarheid van ons menselijk kunnen, de broeders daar een beetje wanhopig maakt, maar ze kunnen getroost zijn, de Heer laat niet varen het werk Zijner handen. Dát hebben onze gemeenten beleefd. En ze maken het nog dagelijks mee.

Samenwerking?

Misschien kan met de pinkstergroepen, die een geordend gemeentelijk leven willen leiden, een vorm van samenwerking gevonden worden, die enerzijds verspilling van kracht en geld voorkomt, en die anderzijds bevruchtend kan werken op beide gemeenschappen, waardoor beider stoot- en werfkracht toeneemt.

Spinnend aan een borduurseltje op dit thema, noem ik een paar dingen: De opleiding van voorgangers en de scholing van de gemeentelijke werkers in allerlei arbeid. Misschien, dat er een gezamenlijk kaderblad voor deze werkers kan komen. En — we gaan een stapje verder; eigenlijk borduren we een steek verder! — waarom zouden we niet een blad als De Christen gezamenlijk kunnen uitgeven? En De Zaaier?

Men zegt, dat er in kerkgaand, zingend Nederland een chaos is op het gebied van de liederenbundels en psalmboeken, etc. Misschien, dat ook op dit gebied door samenwerking iets te bereiken zou zijn. Een ander terrein, waarop samenwerking heel goed mogelijk zou blijken te zijn, is dat der diaconale arbeid, bouw en exploitatie van bejaardentehuizen, enz.

We stipten slechts enkele dingen aan. We hebben helemaal niet het ijdele gevoel, dat we alles memoreerden, wat te memoreren zou zijn. Natuurlijk zou er over het artikel van Peter Bronsveld meer te zeggen zijn; er zouden gemakkelijk ook kritische geluiden hoorbaar gemaakt kunnen worden. Maar waarom het ging in zijn artikel, hebben we graag onder uw aandacht willen brengen.

Ploeger

„Men hoorde, na enige dagen, dat Jezus thuis was."

(Markus 2 : 1)

Aan rustige wateren

Weer thuis!

Velen zijn gelukkig na een prettige vakantie weer behouden in hun woning teruggekeerd. Het was goed, vooral voor onze huismoeders, enige tijd uit de dagelijkse sleur te zijn, maar ongetwijfeld waren ook velen weer blij thuis te zijn. U kent immers dat lied:

Ieder woelt hier om
verandering
en betreurt ze
dag aan dag.
Hunkert naar hetgeen hij
zien zal,
wenst terug
't geen hij eens zag.

Misschien zullen sommigen bij het lezen van dit artikel zich afvragen: Wat heeft dit alles te maken met de tekst die hierboven staat afgedrukt? Ja, ziet u, dat zit zo: Soms leef je als buren zo ver van elkaar af, dat je het nauwelijks merkt dat ze weg zijn of dat ze weer terug zijn. Helaas heersen zulke abnormale toestanden ook wel in gezinnen. Hebt u, teruggekeerde vakantieganger, iets van de blijheid van uw vakantie mee genomen naar huis in uw woning? Of bent u toch weer onveranderd naar huis en omringd van uw buren van vakantie teruggekeerd? Ik geloof als dit zo is, dat u het doel van uw vakantie gemist hebt.

Er was eens een jongen heel lang van huis geweest. Neen, niet met vakantie, maar hij was er vandoor gegaan. Hij vond er thuis niets aan. Maar op zekere dag kwam hij terug naar de ouderlijke woning, omhelsde zijn moeder, begroette zijn vader, broers en zusters, maar het was hem alles zo vreemd, zodat hij zichzelf afvroeg: Ben ik misschien in een verkeerd gezin terecht gekomen? Hij maakte zijn moeder deelgenote van zijn onwennigheid. Toen antwoordde deze: Neen, mijn jongen, er is hier wel degelijk een verandering gekomen, Jezus is hier in huis gekomen.

Zie, wanneer Jezus in uw huis is, dan heeft dit invloed op het hele gezin. Maar ook uw omgeving kan daarvan onmogelijk onkundig blijven. Luister maar, hoe het verder ging toen „Jezus in huis was": „Velen kwamen bijeen, zodat zelfs de ruimte bij de deur hen niet meer kon bevatten". Jezus is Licht. Wanneer nu Jezus in uw woning is, verspreidt Hij licht. Jezus is liefde. Wanneer Jezus in uw gezin is, dan is er geen plaats voor twist en tweedracht.

In sommige woningen hangen mooie schilderijen aan de wand of men plaatst van vakantie meegebrachte souvenirs zodanig in de huiskamer dat het onmiddellijk moet opvallen. Het zou niet van waardering getuigen wanneer ge zulke voorwerpen netjes in een kast zoudt opbergen.

Nu dan, wanneer ge een zegen van de Heer ontvangen hebt — op welke wijze dan ook — spreek er dan gerust met de andere huisgenoten over, maar verberg Hem vooral niet. Een meisje kwam bekeerd van vakantie in huis terug en haar eerste daad was dit aan haar huisgenoten mede te delen. Ik denk wel dat dit het voornaamste van heel haar vakantie was.

Help anderen, dien anderen, zoveel in uw vermogen is, spreek met anderen over uw voorname Gast en ge zult ervaren dat anderen weten dat Jezus ook in uw huis is.

Haulerwijk. B. Fabrie

DRIE TON IS ZWAAR

„Het is soms erg moeilijk uit de in advertenties (en niet alleen daar) gebezigde afkortingen wijs te worden", aldus ds A. Dondorp in de Heemsteedse kerkbode.

„Zo las ik een advertentie van een heer, fabrikant, die kennismaking zocht met een degelijke, gezonde en opgewekte dame van plm. 50 jaar. Ze moest Gereformeerd of Orth. Hervormd zijn en ook vermogend. Als nadere omschrijving van eigen voortreffelijkheid had deze heer fabrikant, nog toegevoegd de aanduiding: 3 ton.

Eerst dacht ik, dat de man zo zwaar woog.

Fabrikanten van middelbare leeftijd zijn meestal corpulent. Doch nadere berekening deed mij deze gedachte verwerpen.

Toen herinnerde ik mij, dat ook op kerkelijk gebied in sommige kringen wel gewerkt wordt met aanduidingen van gewicht. Er zijn immers zwaren en lichten. Wie weet, hoe zwaar deze broeder wel was, 3 ton!

Wij gereformeerden, meest neo-calvinisten gescholden, zijn licht, vergeleken bij sommigen van orthodox-hervormden huize.

Doch dit zoeken naar een rijke bruid, doet mij tenslotte vermoeden, dat de man een *vermogen* van 3 ton bezit, zegge: *f* 300.000,—.

Niet onwaarschijnlijk is het, dat we de bovenstaande drie mogelijkheden moeten samenvoegen, en dat we in deze combinatie een volledig portret voor ons hebben: proportioneel, principieel en financieel, 3 ton zwaar.

Daar hoort een dame naast, degelijk, gezond en opgewekt. Doch het lijkt mij niet absoluut noodzakelijk, dat de bruid nog geld meebrengt ook. Zouden ze het met die drie ton niet samen eens proberen kunnen?

Het leven is wel duur tegenwoordig, doch in alle degelijkheid en zonder hoge doktersrekeningen, zou het misschien wel gaan.

Tegen de ongerechtigheden van dit kapitalisme heeft Kuyper gefulmineerd op het eerste christelijk-sociale congres.

Maar dat is het nog niet alleen. Dat rijke kereltje is nog gereformeerd ook! In ieder geval orthodox. En dat zet zijn huwelijksadvertentie tussen honderden andere in een liberaal weekblad. Daarmede zegt deze zware vrome tot de wereld: „Wij heten wel christenen, maar wij zijn net eender als jullie!"

Zo wordt het christendom een aanfluiting. Wat moeten die mensen met 3 ton? Laten ze er twee aan de kerk geven.

Natuurlijk is deze man erg tegen communisme en bang voor Rusland. Ik ook. Maar, dit zoeken van geld bij geld en daar samen op gaan zitten, degelijk, gezond en opgewekt, is net zo werelds als het communisme. Eer nog erger. Want dit kapitalisme heeft zich vromelijk omhangen met de attributen van Gereformeerd of Orthodox-Hervormd." Aldus vertelt „Centraal Weekblad".

Mededelingen

NBVB „Zusterhulp"

Sekretaresse van de Nederlandse Baptisten Vrouwen Beweging „Zusterhulp" is thans mevr. H. Tijman-Schröder, v. d. Vinnestraat 4rd, Haarlem, telef. 02500-64362.

HET LAATSTE WOORD

God heeft het eerste en het laatste woord
Het eerste is het licht waardoor wij leven
Het laatste is nog donker en wij beven
Bij de gedachte dat het wordt gehoord.

Tot aan het einde duurt het raadsel voort.
De spiegel die wij houden opgeheven
Weerspiegelt slechts het licht waarin wij leven,
Maar God verbergt voor ons zijn laatste woord.

Zal niet het laatste als het eerste zijn?
God zal het donker wegdoen van het licht
Tot een gerecht gericht voor al wat leeft.

Hij maakt geen onderscheid van groot en klein,
Want al wat leeft staat recht in zijn gedicht
En neemt geen eind als Hij gesproken heeft.

Muus Jacobse.

Schouw der gemeenten

ALBLASSERDAM

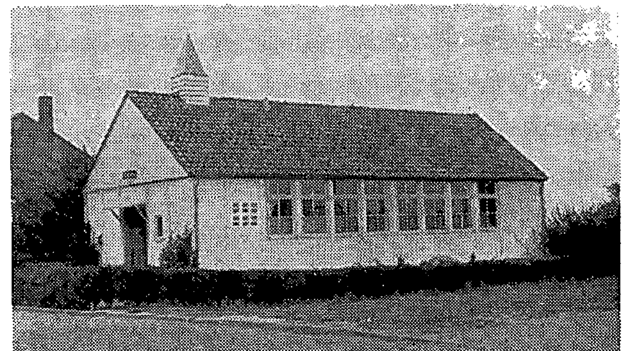
Oorspronkelijk een agrarisch gericht dorp van een paar duizend inwoners. Maar gaandeweg is dit beeld geheel veranderd. Vonden er reeds in de vorige eeuw enkele industriële vestigingen plaats, eerst door de snelle na-oorlogse industriële uitgroei kreeg het dorp een uitgesproken industrieel karakter. Er ontstond een sterke bevolkingstoename, mede door aantrekking van jonge arbeidersgezinnen uit de noordelijke provincies. In 1940 was het zielental nog slechts 6.715, terwijl op 19 februari 1965 de 15.000-ste inwoonster werd geboren.

Het begin

Dat was in maart 1949. Toen vestigde zich het eerste Baptisten gezin in Alblasserdam, n.l. de familie van Well, leden van de Gemeente Rotterdam-Zuid. Zij bleven de enigsten tot 1952, toen er enkele Baptisten gezinnen uit het Noorden kwamen wonen. Al heel spoedig werden er contacten gelegd en reeds op 18 september van datzelfde jaar werd een vergadering belegd ten huize van de familie van der Veen. Er waren 9 leden aanwezig en de leiding berustte bij ds R. Reiling, voorganger van Rotterdam-Zuid. Er werd besloten eenmaal in de veertien dagen een huissamenkomst te houden, deze arbeid te zien als een pionierspost van Rotterdam-Zuid, terwijl de algemene leiding bij ds Reiling berustte. Verder werd besloten met „De Zaaier" te colporteren. De eerste vier avonden werden. . . 37 exemplaren verkocht. De eerste openbare samenkomst, een maand later, werd bezocht door 18 personen: 8 leden uit Rotterdam en 19 leden uit Alblasserdam en geen enkele andere bezoeker!

Snelle ontwikkeling tot zelfstandige Gemeente

Allerlei gebeurtenissen volgden elkaar op in een snel tempo:
18 sept. 1952, eerste vergadering.
20 okt. 1952, eerste openbare samenkomst.
23 nov. 1952, men start met een zondagsschool ten huize van de fam. Struik. De leiding berustte bij zr Gien van Beek, die als Gemeente-zuster werd ingeschakeld voor dit nieuwe werk. 20 kinderen; ze moesten eerst de schoenen uittrekken, voordat ze binnen mochten!
11 jan. 1953, de eerste samenkomst op zondagmiddag in het IJsklubgebouw. Daarmee werd de periode van huissamenkomsten afgesloten. De Gemeente Rotterdam-Zuid stelde bij die gelegenheid een orgel en 32 klapstoelen ter beschikking van het werk in Alblasserdam. Verschillende sprekers dienden de arbeid o.a.: de brs Brand en Visser, zr van Beek, de brs Bakker, Looye, Tessers en ds R. Reiling.
Maart 1953, men verhuisde uit het IJsklubgebouw naar het NVV-gebouw. En vanaf toen werden de kerkdiensten op zondagmorgen gehouden.
Het jaar 1954. Er werd een zusterhulp afdeling opgericht. Later begon men ook met een zangkoortje.
1 jan. 1956. Br A. Visscher werd voorganger van de Gemeente. Hij stelde al zijn vrije tijd, terwijl hij overdag als handelsreiziger zijn werk verrichtte, ter beschikking voor de arbeid der Gemeente.
4 april 1957. Jaarvergadering der Gemeente. Er werd besloten over te gaan tot de stichting van een zelfstandige Gemeente. Tot leden van de Raad werden gekozen: voorganger-evangelist, br A. Visscher; ouderlingen: de brs C. Kempers en K. Struik; diakenen: de brs S. Tent en A. C. van Well.
19 mei 1957. Instituering der Gemeente en bevestiging van de ambtsdragers door de consulent ds R. Reiling. De Gemeente telde toen reeds 45 leden.
14 juni 1958. De inwijding van 'n eigen nieuw kerkgebouw aan de Prinses Marijkestraat, met ongeveer 120 zitplaatsen. „De Rotterdammer" van 10 mei 1958 bracht dit nieuws onder het opschrift: „Een krantenwijk bouwde een kerk". De leden hadden namelijk de volledige bezorging van een advertentieblad „Het Klaver Vier" voor hun rekening genomen en stortten het bezorgersloon in de bouwkas.

Door migratie en doop steeg het ledental tot 52. Er vestigden zich nieuwe leden in Dordrecht, Zwijndrecht, H.I. Ambacht, Ridderkerk, Bolnes, Papendrecht en Hardingsveld.
3 jan. 1959. De arbeid te Zwijndrecht, die reeds vastere vorm had gekregen door regelmatige bijeenkomsten werd verder geconsolideerd door de stichting van een zelfstandige Gemeente. Het ledental liep daardoor terug tot 44.
Mei 1960. Br A. Visscher werd beroepen als predikant te Almelo. In zijn tijd mocht de Gemeente ook enkele grote doopdiensten houden met o.a. 9 en 11 doopcandidaten.
11 sept. 1960. Ds J. v. d. Veen deed intrede als eerste predikant in volledige dienst. Het jeugdwerk kwam tot ontplooiïng. De pogingen om nu in Ridderkerk een vaste arbeid te krijgen, o.a. door zondagsschoolwerk en zaaiercolportage en samenkomsten, werden voortgezet. Naast de morgendienst werd ook begonnen met een avonddienst.
6 okt. 1963. Ds J. v. d. Veen vertrekt naar Zwolle.
22 nov. 1964. Ds A. Visscher werd opnieuw verbonden met de arbeid in Alblasserdam, maar nu in combinatie met de Gemeente te Zwijndrecht.

„Het Baptisme dringt door naar het zuiden van het land"

In het reeds eerder genoemde artikel van „De Rotterdammer" lezen wij verder: „Alblasserdam is niet in de eerste plaats gegroeid uit openluchtwerk of colportagearbeid, maar in de huiskamers van een aantal migrantengezinnen uit het noorden. Deze mensen misten niet alleen hun geestelijk thuis, maar ook de evangelisatieactiviteit. Immers in deze kringen heerst de slagzin: „ieder Baptist een evangelist". Het Alblasserdamse probleem was hoofdzakelijk een sociologisch probleem. Deze migranten, die lang niet vrij zijn van het noordelijk „knauw-knauw" hebben zelf een gemeenschap geschapen, waar zij die niet vonden." Tot zover „De Rotterdammer". Zeer zeker zal dat sociologisch probleem nog een rol spelen en de arbeid in de komende jaren blijven typeren. Dat is niet in die enkele jaren, zelfs niet in enkele tientallen jaren overwonnen. Maar de sterke evangelisatiedrang zal steeds weer een dreigend isolement doorbreken. Dat blijkt ook reeds uit het groeiend aantal leden, dat uit die streek afkomstig is. Het enthousiaste evangelisatiewerk ontstond vooral en werd gesterkt door het Zuid Hollandse Evangelisatiewerk van de Rotterdamse gemeenten en Pernis. De contacten met de verspreid wonende leden in de diverse plaatsen hebben zich als volgt gegroepeerd: bij de Gemeente te Zwijndrecht behoren nu de posten Dordrecht en H.I. Ambacht; terwijl Alblasserdam zich meer concentreert op Ridderkerk, Bolnes, Papendrecht en Hardingsveld. Al schijnt er nu reeds enige jaren voor deze Gemeente een tijd van consolidatie te zijn aangebroken, hetgeen gezien de zeer snelle ontwikkeling zeker noodzakelijk is, toch zullen wij in de komende jaren door de bestaande contacten van nieuwe uitbreiding van dit nog zo jonge arbeidsveld horen.

Een woord van dank aan ds A. Visscher, die al deze gegevens verzamelde. G. Br.

Oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen

Nieuwe vormen van dienst in Afrika

Het wordt met de dag duidelijker dat de verbijsterend snelle ontwikkeling, die het afrikaanse kontinent nu ondergaat, aan de kerken bijzondere eisen gaat stellen. Twee Afrika-kenners, te weten de Afrika-sekretaris van de Wereldraad van Kerken, dr Z. K. Matthews (zelf een Bantoe), en de thans tot minister benoemde engelse Sir Hugh Foot, brachten in september een bezoek aan 10 afrikaanse landen. Zij kwamen met een rapport terug, waarin zij spreken van een geweldige uitdaging. De kerken zullen in de nieuwe vormen van dienst moeten helpen en wij zullen daartoe niet alleen geld, maar ook bekwame mensen op een tot dusver ongekend grote schaal beschikbaar moeten stellen. Dat zullen zijn: jeugdwerkleiders, leraren voor onderwijzersopleidingen, leraren voor middelbaar onderwijs vooral ook aan meisjes, deskundigen voor landelijke en landbouwkundige ontwikkeling en mensen, die bij de omschakeling van een gesloten dorpssamenleving naar een open industriële samenleving de schokken kunnen helpen opvangen, o.a. door vormingswerk.

Vierhonderdduizend mensen op een strook zand

Op een strook zand van 40 kilometer lengte en 7 kilometer breedte tussen Israël en Egypte wonen 400.000 mensen. De Gaza-strook, genoemd naar de oude stad der Filistijnen, behoorde vóór het ontstaan van de staat Israël tot het britse mandaatgebied Palestina, maar vanaf 1948 wordt het door Egypte bestuurd. Tijdens de Sinaï-veldtocht van Israël in 1956 werd het door Israël veroverd, maar in 1957 weer ontruimd, waarna een internationale politiemacht van de Verenigde Naties de zorg voor het bewaren van orde en rust op zich nam. Sedertdien zijn de blauwe baretten van de braziliaanse, noorse, zweedse en deense UNO-mensen een vertrouwd beeld in de strook geworden. De 80.000 mensen, die hier vóór 1947 woonden, dreven handel met de rest van Palestina, deden werk op het land, verbouwden wat sinaasappelen en waren gedeeltelijk ook nog nomadisch. Na de verdeling geraakten zij afgesloten van de rest van het vroegere Palestina — nu Israël — en daarmede verloren zij vrijwel allemaal hun middelen van bestaan. Daarnaast kwamen nog 275.000 mensen als vluchtelingen de grens over. Voor deze laatste kategorie werden 8 immens grote vluchtelingenkampen gesticht, die langzamerhand permanent zijn geworden. De hoop op terugkeer is — al of niet terecht — bij deze mensen blijven bestaan, maar ook terwijl men hoopt zal men moeten leven en werken en het laatste is het grote probleem van de strook van Gaza.

Zand en nog eens zand, op veel plaatsen opgehoogd tot zandduinen, dat is de bodem van Gaza. Men verbouwt er toch nog wat citrus en elk jaar wordt de sinaasappeloogst ook iets gróter, vooral dank zij iets betere bevloeiing, maar industrie ontbreekt en een haven is er ook al niet. Alle schepen moeten op de rede blijven en alle goederen moeten in kleine bootjes overgeladen worden en door de branding aan wal gebracht of gedragen. Zeventig procent van de vluchtelingen waren kleine landbouwers, ongeschoolde of hoogstens enigszins geoefende arbeiders, kleine winkeliers en handwerkslieden, schaapherders, enz. De geschoolden hebben snel een nieuwe werkkring in een van de arabische landen gevonden. Voor de anderen richtten de Verenigde Naties een hulporganisatie op, de United Nations Relief and Work Agency (UNRWA), bedoeld voor een beperkte periode, maar intussen onmisbaar geworden. In de loop van de jaren heeft de UNRWA in Syrië, de Libanon, Jordanië en de Gaza-strook werk van de hoogste kwaliteit gedaan. De UNRWA heeft in de eerste plaats voedsel verstrekt, verder een medische dienst opgezet en tenslotte de mensen gestimuleerd de huizenbouw ter hand te nemen. De laatste jaren is in alle vluchtelingencentra verder gezorgd voor l..onderwijs, terwijl in elk van de arabische landen één heel goed uitgeruste ambachtsschool is gesticht. Op het totale aantal vluchtelingen — men spreekt van 1.200.000, waarvan 50 pct. beneden de 18 jaar — is dit alles niet genoeg, maar het is gelukkig iets. In goede samenwerking met en ter aanvulling van de hulp, die door de UNRWA gegeven wordt, zijn ook de kerken in de arabische landen aktief bij de bestrijding van de nood onder deze vluchtelingen. Zij werken daartoe samen in het comité met de lange naam — Near East Christian Council, Committee for Refugee Work — en in dienst van dit lichaam werkt vanaf 1962 de Nederlander Ad van Goor in de Gaza-strook, terwijl een andere Nederlander, drs Munters, 18 maanden voortreffelijk werk gedaan heeft in Hebron, Jordanië. De kerken kunnen niet het politieke probleem oplossen en ook niet het ekonomische. Zij kunnen wel proberen op enkele terreinen, waarop de UNRWA nog niets doet en de Egyptische regering ook niet, een aanvullende hulp geven. Zo geeft de UNRWA naaikursussen voor meisjes in de kampen. De kerken geven een vervolgkursus hierop en de meisjes, die de laatste kursus hebben afgelopen, zijn volleerde naaisters, die gemakkelijk werk kunnen vinden. Een aantal meisjes, dat de vervolgkursus heeft afgelopen, heeft thans onder leiding van de kerkelijke vluchtelingenorganisatie een soort koöperatie opgericht. Zij krijgen hun materiaal van de koöperatie en brengen hun werkkracht in, terwijl de opbrengst in de koöperatiepot komt, waaruit zij hun loon dan weer krijgen. Dit is voor Gaza uitzonderlijk hoog. Ongeveer dezelfde methode wordt gevolgd in een breischool, die door de kerken is opgezet. Verder is er een werkplaats voor jongens, waarin op het ogenblik 65 jongens in opleiding zijn. Zij kunnen timmeren, smeden, bekleden en polijsten leren. Er worden hier veel meubelen gemaakt. Na hun 2-jarige opleiding vinden zijn gewoonlijk heel snel een baan in een van de arabische landen. De kerken verstrekken verder ook kleine persoonlijke leningen, teneinde sommige mensen in staat te stellen een eigen zaakje te beginnen. Vooral vaklui, die opnieuw wilden beginnen, hebben van deze regeling in de afgelopen jaren gebruik gemaakt.

Eén projekt willen we tenslotte nog noemen. Dankzij een vlucht van de „Wilde Ganzen" was het mogelijk tien schrijfmachines aan te schaffen, waarmede een sekretaressen-kursus begonnen werd. Ad van Goor en zijn vrouw leiden deze kursus, waarvoor grote belangstelling bestaat bij de Verenigde Naties en de andere hulporganisaties, omdat opgeleide sekretaressen tot dusver niet beschikbaar zijn. Het bovenstaande is een goed voorbeeld van de wijze waarop de kerken kunnen helpen. De organisaties, die door regeringen of Verenigde Naties gesticht zijn, beschikken over veel meer geld. Zij kunnen het massale werk doen. De kerken zijn blij dat ook de publieke lichamen zo bijdragen tot meer publieke gerechtigheid. De kerken proberen deze hulp alleen daar aan te vullen, waar dit zinrijk is en waar een individuele benadering van de mensen noodzakelijk lijkt. Voor dit laatste is de kleinere kerkelijke organisatie vaak — wij zeggen het niet exklusief — beter geschikt dan de grote publieke organisaties.

De opbrengst van „Brot für die Welt" in Duitsland

Velen, die geïnteresseerd zijn in ons werk, hebben ongetwijfeld wel eens van onze duitse zuster-organisatie „Brot für die Welt" gehoord. Sedert 1959 houdt „Brot für die Welt" speciale jaarlijkse campagnes, die door alle protestantse kerken van Duitsland, ook in Oost-

MOEDER

Het is al minstens een driehonderd jaar geleden. Een schip zeilde uit Amsterdam naar de Levant, om koopwaren te halen, om koopwaren te brengen. Dagen en dagen lang was men op het water. Zware stormen gingen over het kleine vaartuig. Maar de bekwaamheid van kapitein en stuurlieden was groot. De taaiheid van alle bemanningsleden zorgde er voor, dat men Gibraltar bereikte. Dat gaf aanleiding tot een mooi feest. Zonder kleerscheuren kwam men door de nauwe engte tussen Afrika en Europa, waar men tevens op de grens van twee werelden was.

De mannen hadden het niet druk. Stormen kwamen nauwelijks voor. Elke dag 's morgens de dekken schrobben en daarmee was het bekeken. Ze werden gemakzuchtig, op luiheid af. Maar de kapitein sluimerde niet in. Hij wist dat de wacht in het kraaienest de ogen dag en nacht open moest hebben. Want de algerijnse zeerovers waren berucht om hun sluwheid en snelheid, om hun wreedheid en durf.

Maar alle waakzaamheid en dapperheid der bemanning ten spijt, het schip viel toch in de handen van de gevreesde rovers. Geboeid lagen de kapitein en zijn mannen in het ruim. Enkele dagen later stonden ze voor de gevreesde commandant. Deze liet niet veel heel aan de mannen. Slechts voor één maakte hij een uitzondering, voor de zeventienjarige bootsjongen Floor. In diens blik school nog zoveel kinderlijke onbevangenheid en onbedorvenheid, dat zelfs de commandant een ogenblik vertederd werd. Maar niet lang. Want hij schaamde zich voor zijn ogenblik van zwakheid. Zijn trots echter verbood hem de jongen alsnog te laten ranselen en naar de galeien te verwijzen. Hij wilde de knaap een kans geven zich zijn vrijheid te verwerven.

De volgende morgen liet hij Floor weer voor zich verschijnen om hem een voorstel te doen en enkele vragen te stellen. De eerste vraag: Ben je een christen? Floor antwoordde: Ja, mijnheer. De commandant: Wat is de hoofdsom der christelijke godsdienst? Floor: Gij zult God liefhebben boven alles en uw naaste als uzelf. De commandant: Is er één christen, die dit waar wil maken? Floor: Ja, heer, zeer velen zelfs. De commandant: Als er één christen is, die mij overtuigt van de oprechtheid van zijn liefde, zo zal ik je vrijlaten. Ga je gang.

Reeds de volgende dag verzocht Floor aan de commandant de stuurman van zijn gekaapt schip te ondervragen en te testen op diens oprechtheid in de liefde. Aan zijn verzoek werd vanzelfsprekend voldaan. Bevend stond de stuurman voor de kapercommandant. Met harde stem vroeg deze: Wat zul jij doen, als ik je de keuze laat tussen de volgende mogelijkheden: Ik geef jou een voorsprong van een dag op mijn ruiters opdat je kunt ontsnappen, of: Ik laat jullie scheepsjongen vrij. Wat kies jij? Niet lang behoefde hij op antwoord te wachten! Ik zal proberen te ontvluchten, want weet u, ik hoop nog eens kapitein te worden.

Spottend keek de rover naar Floor. Dit was dus mis, constateerde hij. Floor had de tranen in de ogen. Niet alleen maar om het feit, dat hij teleurgesteld was in de stuurman, maar vooral omdat de naam van Jezus gelasterd werd door deze stuurman.

De volgende dag mocht de kapitein voor de commandant een proeve van zijn christelijke gezindheid geven. Als ik, zo sprak de commandant, ter gelegenheid van mijn aanstaande verjaardag één van u zal vrijlaten, wie zal ik dan vrijlaten? U zelf, of de scheepsjongen? Heer, laat mij dan vrij, sprak de kapitein, want ik heb vrouw en kinderen.

Ook nu weer stond de commandant spottend naar Floor te kijken, die wit wegtrok. Nu, zo zei de wreedaard, wat heb je te zeggen? Och, mijnheer, als zelfs de stuurman en de kapitein niet willen tonen, dat zij om Christus' wil afstand kunnen doen van zichzelf, wie van de minderen zal het dan wel kunnen?

Misschien uw scheepspredikant, veronderstelde de commandant. Ook die werd gehaald, maar hij doorstond evenmin de proef. Hij werd voor de keuze gesteld om temidden van de anderen tot slavenarbeid te worden gedoemd, met alle vrijheid om hen te bemoedigen en te troosten, maar ook met alle kans op zweepslagen en honger, of opgesloten te worden in een cel, met de vrijheid om boeken te lezen en te schrijven, om te disputeren met de mohammedaanse theologen, en met de kans, zo hij één van deze zou overtroeven, in vrijheid gesteld te worden. Hij koos het laatste.

Maanden gingen voorbij. Floor verrichtte zijn arbeid gelijk de anderen. Maar nog altijd was het aanbod van de zeerover van kracht. Misschien zou hij in vrijheid gesteld worden, nu de gezant van een europees, christelijk land een bezoek bracht aan deze, om te onderhandelen over de vrijlating van een aantal onderdanen van zijn land. Floor werd in de gelegenheid gesteld om een gesprek te hebben met deze gezant, en hem te vragen of hij antwoord wilde geven op een vraag van de commandant naar de christelijke liefde. Dat wilde de man wel doen.

Met alle voorkomendheid werd de gezant verzocht te willen plaatsnemen op de met goud overtrokken stoel tegenover de zeerover, die als een koning troonde op enkele meters afstand van hem. Antwoord mij, zo sprak hij: Indien uw kind, samen met zijn speelkameraadje van de kade in de haven stort, wie zult gij dan het eerst grijpen, dat speelkameraadje of uw eigen kind? Zonder aarzeling sprak de gezant: Het hemd is nader dan de rok, zo zegt men bij ons, dus zal ik mijn kind eerst redden, en daarna dat andere.

Floor barstte in tranen uit. Eerst toen begreep de gezant, dat hij gefaald had. In zijn radeloosheid verloor hij al zijn waardigheid en wierp zich op de knieën en smeekte: Sta mij toe, de jongeman één raad te geven! Dat verzoek werd ingewilligd. Wel, sprak de gezant, laat de jongen nog één keer iemand aan u mogen voorstellen. Die zal u zeker duidelijk maken, dat er in ieder geval nog één christen in zijn vaderland is, die inderdaad God liefheeft boven alles en de naaste als zichzelf.

Toornig stond de commandant op. Gij wilt wel zelf proberen de jongen te ontvoeren!, riep hij. Er is immers geen enkele christenhond, die waar en echt christen is. Gij allen zijt op uw eigen voordeel bedacht, uw koningen en uw ministers en uw rijken, en zelfs uw armen denken allereerst aan zichzelf. Gij buit elkaar uit, gij onderdrukt vele zwakke volken en verwoest hun huizen en tuinen. Niet één is er bij u, die werkelijk goed is, die ook maar een beetje lijkt op Jezus, de profeet; gezegend zij Zijn naam!

Toch, zo smeekte de gezant, toch verzoek ik u, mij aan te horen. Ik weet zeker, dat u deze jongeman in vrijheid zult stellen, want hij zal u iemand noemen, die echt liefheeft.

Wie dan wel?

O heer, laat zijn moeder mogen komen! De commandant zonk neer op zijn stoel. Gij hebt gewonnen, sprak hij. Want overal hebben de moeders lief. Welke God zij ook belijden, in hen allen heeft God Zijn liefde het langst kunnen bewaren. Alleen in de moeder, in mijn moeder, is geen zelfzucht, geen bedrog, maar alleen waarheid.

Ga heen, en maak uw moeder blij. P.

Duitsland, gesteund worden. De opbrengsten voor de afgelopen jaren zijn als volgt (men hanteert boekjaren van 1 december tot en met 30 november):

	W-Duitsland DM	*O-Duitsland* DM	*Totaal* DM
'59/60	14.583.623,58	4.768.742,21	19.352.365,79
'60/61	16.556.364,30	4.025.755,33	20.582.119,63
'61/62	15.824.507,78	2.986.991,31	18.811.499,09
'62/63	17.715.311.54	—,—	17.715.311,54
'63/64	18.003.458,94	2.705.539,66	20.708.998,60
	82.683.266,14	14.487.028,51	97.170.294,65

Een kleine honderdmiljoen mark bracht de duitse christenheid dus in de afgelopen vijf jaar op als brood voor de wereld. Genoeg? Schandalig weinig voor zo'n welvaartsland? Toch misschien niet zo gek? U mag er zelf over nadenken: wij zullen geen kommentaar leveren.

Brits protest tegen radio-vloeken

De British Pentecostal Fellowship, waarin 1.200 pinkstergemeenten verenigd zijn, heeft een scherp protest laten horen aan het adres van de BBC en de ITV wegens het vloeken en het gebruik van „aanstotelijke taal”.
Pinkstermensen walgen van elke vorm van goddeloosheid, zo wordt gezegd in de verklaring. Zij staan niemand toe, wie het ook is, om in hun woningen te vloeken.
Tienduizenden pinksterchristenen maken het met hun belastinggelden mogelijk, dat de BBC en de ITV hun huizen kunnen binnendringen: „Wij hebben dan ook het recht, naar programma's te luisteren, zonder het gevaar, dat wij daarmee onsmakelijke taal in onze familiekring brengen. Zelfs de nieuwsuitzendingen zijn er niet meer vrij van.
Vloeken voor radio en televisie is een schandelijk misbruiken van de privileges die men heeft en een schending van de elementaire wetten van publiek fatsoen. Wanneer men beweert, dat het noodzakelijk is om bv. toneelstukken realistisch te maken dan pleit dat niet voor de kompetentie van de akteurs”, aldus de pinkstergemeenschap.
„Onze kinderen worden letterlijk besmet door mensen van wie men meer verantwoordelijkheidsgevoel zou kunnen verwachten.” Tenslotte wordt de verwachting uitgesproken, dat spoedig richtlijnen worden gegeven die aan een praktijk „die vele duizenden aanstoot geeft” een einde maken.

—CW

Methodisten voor nauwere betrekkingen met anglikanen

In Plymouth werd de jaarlijkse algemene vergadering van de engelse methodisten gehouden. Verschillende resoluties werden daar ingediend en besproken. Belangrijk was, dat met bijna algemene stemmen een resolutie werd aanvaard om te streven naar nauwere betrekkingen met de Church of England. Van de 615 afgevaardigden stemden 601 voor de resolutie, die was ingediend door dr Harold Roberts, rektor van Richmond-College. Volgens deze betekent de gebezigde formulering niet zonder meer instemming met het rapport, dat in behandeling is in beide kerken om te komen tot vereniging. Het blijkt wel, dat de meeste methodisten voorstanders zijn van nauwere betrekkingen, al zijn de meningen verdeeld over de te volgen weg.
De methodisten zijn ruim twee eeuwen geleden door het werk van de gebroeders Wesley uit de engelse kerk getreden en hebben sindsdien als afzonderlijke kerkgemeenschap in Engeland en daarbuiten bestaan.
Een andere resolutie werd met bijna even groot aantal stemmen verworpen. Dat was nl. een voorstel om te streven naar nauwere banden met alle christelijke kerken. De voorsteller, Rev. Bernard Barker uit het distrikt Nottingham en Derby wilde hiermee stellen, dat alle kontakten met andere kerken gericht moeten zijn op een ware christelijke eenheid en niet beperkt mogen blijven tot methodisten en anglikanen alleen. De motie werd verworpen omdat men vreesde, dat een dergelijke uitspraak ook zou kunnen leiden tot het aanknopen van betrekkingen met de rk kerk.

Konferentie met kerken buiten de Wereldraad

Op het Oekumenisch instituut van de Wereldraad van Kerken te Bossey bij Genève heeft onlangs een konferentie plaats gevonden, waaraan werd deelgenomen door leden van kerken in en buiten de wereldraad. De kerken buiten de Wereldraad worden veelal „evangelicals” genoemd, omdat zij op evangelische gronden menen geen lid er van te kunnen worden. Het overleg had ten doel het goede begrip van de kerken onderling te bevorderen. Daartoe werden inleidingen gehouden door dr Dale Moody, hoogleraar in de systematische theologie aan het Theologisch Seminarie der zuidelijke baptisten in Louisville in de Ver. Staten; door dr H. Greeven, hoogleraar in het Nieuwe Testament aan de universiteit van Bochum, Duitsland; pasteur Jean-Paul Benoit van de Evangelische Alliantie uit Parijs, Frankrijk; en Canon Waddams van de Church of England. De dagelijkse bijbelstudie werd geleid door Paul Verghese, de toegevoegde sekretaris-generaal van de Wereldraad.
De zeer openhartige diskussie draaide vooral om enkele punten: het wezen van de kerk en haar verantwoordelijkheid in de wereld, de verhouding van de wereldraad tot de r.k. kerk en zijn uitspraken op politiek gebied, de onderlinge betrekkingen tussen de verschillende belijdenissen en het streven naar vereniging.
Alle vijftig deelnemers waren verheugd over deze gelegenheid om elkaar te ontmoeten en van gedachten te wisselen. Sinds 1961 vinden dergelijk samenkomsten reeds in Bossey plaats en men wil graag de regelmatige voortzetting verzekerd zien.

GEZINSWEEK 1965

Ter voorbereiding van de gezinsweek, die dit jaar wordt gehouden van 17—24 oktober, is door de hervormde raad voor Kerk en Gezin in samenwerking met de gezinsweekkommissie een boekje over het thema van de week gereed gemaakt onder de titel: *„Opvoeden . . . ? Hoe . . . ? Waartoe . . . ?*, dat ƒ 2,— moet kosten, maar bij bestelling van 10 of meer exemplaren à ƒ 1,50 verkrijgbaar is. Aan dit boekje werkten mee dr J. Rinzema *(De opvoeding in de bijbel)*, prof. dr L. de Klerk *(Wat betekent het vader en moeder te zijn?)*, ds R. Kaptein *(Gezag en vrijheid in de opvoeding)*, mevrouw P. L. de Zwart-Honders *(De godsdienstige opvoeding)*, ds H. Aalbers *(De opdracht binnen het gezin ten aanzien van de cultuur)* en drs J. G. Schreurer *(De toekomstige taak)*. Dit boekje is dus bestemd voor gebruik in het kader van de gezinsweek en wil het thema toelichten.
Hoe een gezinsweek kan worden georganiseerd en welke hulpmiddelen daarvoor bruikbaar en beschikbaar zijn en alle verdere adviezen kunnen verkregen worden bij het sekretariaat van de raad voor Kerk en Gezin, Carnegielaan 9, Den Haag, waar ook het boekje besteld kan worden.

Lezers aan het woord

Met wie vieren wij het avondmaal? (8)

Mijns inziens wordt men door wedergeboorte ingelijfd in het lichaam van Christus, de gemeente. En, volgens onze Heiland, zullen zij, die de Heilige Geest ontvangen hebben, aan de vruchten gekend worden. De vruchten van de Geest worden ons genoemd in Galaten 5 : 22: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing.
Nu zijn er ouders, die **in het geloof** hun kinderen laten dopen. En kinderen die bij hun belijdenis later deze doop **in het geloof** aanvaarden.
God zegent de mens naardat hij inzicht heeft. En velen die als kind gedoopt zijn zien (nog) niet dat de volwassendoop (na geloof) in de Schrift bedoeld werd. Ook niet na de wedergeboorte.
Bij een levend kind van God is er een sterke behoefte aan gemeenschap der heiligen. Waar men deze in grotere gemeenschappen zo weinig ervaart, zal men deze misschien in een sympathieke en hartelijke baptistengemeente gaan zoeken. Men kan zich echter niet laten dopen omdat men de kinderdoop nog **in het geloof** aanvaardt. En al wat uit het geloof niet is is zonde . . .
Het oordeel van God is belangrijker dan dat van mensen.
Zo kan het ook gebeuren dat men de volwassendoop wel inziet, maar in de kerk met de kinderdoop blijft, omdat de Heer laat inzien, dat men alleen op de plaats waar Hij ons gesteld heeft tot zegen kan zijn.
Dat kinderen Gods uit verschillende kerken niet bij elkaar het avondmaal kunnen vieren, kan ik dan ook niet anders zien dan een instelling van mensen.
„Daarom aanvaardt elkander, zoals ook Christus ons aanvaard heeft tot heerlijkheid Gods” (Rom. 15 : 7.)

Delfzijl. O. A. Smedes-Doorenbos

OVERPEINZINGEN

VAN EEN WAARNEMEND EINDREDAKTEUR

We zaten op een bankje ergens in de Veluwse bossen, niet zo heel ver van het vroegere NBJB-paradijsje Renderloo. Om precies te zijn, op het bankje tegenover de ingang naar het kampement. We waren zojuist langs het verlaten Renderloo gewandeld. Niet op zoek naar herinneringen, maar naar bosbessen. Onwillekeurig kwamen echter herinneringen boven. Maar die laten we nu rusten.

We zaten dus, een paar vrouwen, een man. Een paar kinderen speelden op de Belvedèreweg. Over hen hadden we het. Niet over die van ons, maar over kinderen in het algemeen. Over de problemen, die aan de opvoeding verbonden zijn. Over kinderen op school. Over christelijk onderwijs.

Zij is onderwijzeres op een christelijke school. Dus moet zij de bijbel vertellen aan de kinderen. Vertellen is vertalen. Maar waar haal je de juiste woorden vandaan? Want, zo zei ze, het gaat toch niet alleen maar om de blote feiten? Het gaat toch vooral om de God, Die achter de dingen staat?

In zulke ogenblikken voel je, hoe ook de christelijke onderwijzer(es) zijn (haar) moeilijkheden kent. En dan denk je niet alleen aan de onderwijzer(es) op de dagschool, maar ook aan die mannen en vrouwen, die jongeren en ouderen, die zondag op zondag de kinderen proberen te vertellen van Jezus. Hoe onvoorstelbaar moeilijk is dat. Vooral als het er om gaat de bijbel te vertalen voor kinderen, die thuis niets daarover horen. Die geen enkele mogelijkheid hebben hun vragen beantwoord te krijgen bij vader en moeder, die er (vaak) ook al niets meer van weten. In ons „christelijke" Nederlandje zijn immers al onkerkelijken in de derde en vierde, ja zelfs vijfde generatie. Ze staan als volslagen onwetenden tegenover de bijbelse boodschap.

Welk een zegen als kinderen uit zulke gezinnen op een christelijke school komen; als ze een zondagsschool of een club bezoeken. En je vraagt je af, of wij — als ouders, als gelovigen — wel altijd beseffen, welk een opgave zulke onderwijzers en onderwijzeressen — als dagtaak of niet — daarin vervullen. Bidden we wel voor deze mensen? Bidden we veel voor hen?

* *

We colporteerden met De Zaaier, ons evangelisatieblad, dat door ds Huizinga en zijn medewerkers elke maand weer gereed wordt gemaakt. Beseffen we, wat zij doen? Hoe vreselijk moeilijk 't is om te schrijven? Om zo te schrijven, dat men leest. Dat men graag leest. Dat men herleest. Dat men zo leest, dat het gelezene van het hoofd naar het hart zakt. Dat men achter de woorden de liefde van God gaat ontdekken.

We colporteerden dus met wat onder zweet en moeite tot stand was gekomen. Ik belde aan en vroeg of ik aan mevrouw een Zaaier kwijt kon. Neen. Wat doe je in zo'n ogenblik? Je probeert het tóch nog eens. Dus: Hij kost maar een dubbeltje mevrouw. Neen, neen. Kent u het blad mevrouw. Neen, dank u, we voelen er niets voor; we zijn er zelfs op tegen. De deur ging langzaam, maar zeker dicht.

Jammer, dat we met een groepje waren, zodat ik de anderen moest bijhouden. 'k Had zo graag geweten, waarom een mens er op tegen is, dat het evangelie gepredikt wordt. Dat het geloofd wordt. Dat mensen tot God gebracht worden.

Wát weten we eigenlijk van de beweegredenen van de buitenkerkelijken? Wát weten we van de roerselen van het hart van een ongelovige? Bitter weinig, dunkt me.

We denken soms, dat we het wel weten. We zijn immers zelf ook ongelovig geweest. We waren toen ver van God en van de verbonden. Warempel, daar gebruik ik al de bijbelse taal! En is dát het niet, waardoor wij de ongelovige zo moeilijk begrijpen? Ons denken is al zo door de bijbel beïnvloed, is al zo door de Heilige Geest in beslag genomen, dat we het verleden achter ons hebben gelaten. En ik bedacht, dat het goed zou zijn, als onze voorgangers door hun gemeente verplicht werden om tenminste één morgen of middag per week — en dan bij voorkeur vroeg in de week — met de Zaaier op stap te gaan, huis aan huis, om te horen, wat men zoal tégen zijn doen en laten heeft. Vroeg in de week, opdat de resultaten van zijn arbeid in zijn meditatie vóór zijn preek dóór zijn preek tot de gemeente zouden kunnen komen.

Onze voorgangers zouden er toe verplicht moeten worden. Maar ook vrijgesteld. Bijvoorbeeld op deze wijze, dat de leden der gemeente afzien van een bezoek van de voorganger, opdat hij tijd hebbe voor de buitenstaanden.

* *

We ontvingen een geboortekaartje, zoals dat heet. Buitenop een teddybeer bij een bloemvaas met een tak en twee bloemen er aan. Veiligheidsspelden en een haarborstel completeerden de tekening. Binnen in, op pagina 3 zo te zeggen, de woorden:

> *God bewees ons Zijn goedheid en liefde door ons huwelijk te verrijken met de geboorte van een zoontje Anne Johannes.*

We verblijdden ons en verblijden ons met de jonge mensen, die ons dit berichtten. En we bedachten, dat temidden van felle en minder felle discussies over bewuste gezinsvorming, geboorteregeling, bevolkingsexplosies, enz., enz. het rad der geboorte doordraait. En dat mensen nog altijd erkennen, dat hún kindje een gave van God is. En een uiting van Zijn barmhartigheid.

Is niet elk kind een teken van Gods belofte, dat Hij niet laat varen de werken Zijner handen? Is niet elk kind een teken van de arbeid van de Schepper, Die nog altijd bezig is te scheppen, opdat Hij alles tot volkomenheid brenge?

* *

Uw waarnemend eindredakteur bepeinsde tenslotte, dat het pad eens (waarnemend) eindredakteurs niet over rozen gaat. Als anderen uitgaan, broedt hij op titels en onderwerpen; als anderen gaan slapen, sleept hij met schrijfmachine en papier om De Christen vol te krijgen. En als dan dit blad door uw brievenbus glijdt... ach, gedenk dan met mededogen de mensen, die u de opdracht gaaft: Schrijft!

Ploeger

BELANGRIJK

Met ingang van het nummer van 3 sept. a.s. wordt de eindredactie weer waargenomen door Ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek.

3 september 1965 81e jaargang Nr. 3796

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ‚De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

EEN MAN FAALDE

Hebt u wel eens een fabrieksschoorsteen zien vallen? Het doet je wat als je er bij staat. Tientallen jaren geleden hebben vakmensen steen voor steen gelegd, telkens hoger, tot ze de rand bereikten. Jarenlang heeft die schoorsteen dienst gedaan. Maar de fabriek moet de stad uit, wordt afgebroken. Daar gaat de lange schoorsteen. Net of er iets moois stuk valt. Datzelfde gevoel, maar dan verhevigd, overkomt me als ik mannen bezig zie aan de wortel van een boom. Ze hakken in het leven. Touwen zijn uitgezet om een verkeerde val te voorkomen. Eindelijk hebben de bijlen en zagen het gewonnen en krakend stort het gevaarte neer. Daar kun je niet bij lachen. Eigenlijk ga je wat beschaamd verder. En wij zwijgen, wanneer een leven valt. Ik bedoel niet door de dood, maar door het leven.

„Broeders, zelfs indien iemand op een overtreding betrapt wordt, helpt gij, die geestelijk zijt, hem terecht in een geest van zachtmoedigheid, ziende op uzelf; gij mocht ook eens in verzoeking komen."

Paulus heeft het over iemand, een man, een vrouw, die mis handelde, mis deed, die mis stapte. Spreken we niet van de levensweg, van een lóópbaan? Iemand is naast de weg gestapt en dat heeft men gezien. Men betrapte hem er op. Op heterdaad zo te zeggen. Hier baat geen ontkenning, anders zou het wellicht gebeurd zijn. Allicht, zijn we geneigd te zeggen. U dacht terwijl u dit las aan die vrouw, die door de schriftgeleerden en farizeeën voor Jezus' voeten wordt gesleurd. Wellicht flitst de geschiedenis van David door u heen. U kent nog wel meer van deze verhalen. Een beetje vreemd is het wel, dat we altijd in die richting het vallen zoeken. Dat Petrus staat te zweren, dat hij deze Man niet kent, vinden we minder erg. Dat Paulus de gemeente probeert uit te roeien raakt ons zo niet. Dat broeders in verbittering uiteengaan is natuurlijk treurig, maar niet zo opwindend. Dat iemand knoeit met z'n belastingformulieren is nauwelijks het vermelden waard. Dat een werkgever z'n arbeider met het minimum loon laat gaan valt buiten deze rubriek. Moord is wat anders. En dat is het ook. Maar we houden er wel eenzijdige beschouwingen op na. We hebben verschillende weegstenen, telramen, meters.

We weten niet waar Paulus op doelt. In elk geval heeft iemand de verkeersregels van het leven overtreden. God heeft de Israëlieten eens de Tien Woorden gegeven en deze persoon heeft een ervan ontdoken. Ik vrees dat er geen mens is, die niet een of twee ervan ondersteboven heeft geleefd. Maar dat heeft niemand gezien. Dus kan het voorkomen dat iemand in de tempel gaat staan en zegt: O God, ik dank U, dat ik niet zó ben als de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, echtbrekers, of ook als deze tollenaar... maar ik geloof niet dat deze dankbare broeder God kent, want dan was hij voor de poort blijven staan. Hij helemaal, vanwege zijn hoogmoedig hart.

Wat doet men met zo iemand over wie de gemeenschap schande spreekt? Ik herinner mij een vergadering, waarin het ging over een mens, een lid der gemeente. Hij gedroeg zich verkeerd. Iedereen kon het konstateren. Hij is een schande voor de gemeente, luidde het oordeel der vaderen. Het viel niet te ontkennen. Hij moet er uit. Door hem komen we de straat op. Wat zullen de mensen van ons zeggen? Bij de baptisten kan alles. Ik stond met de rug tegen de muur, want het was waar. Maar ik hield van de man en dacht ook aan zijn vrouw en kinderen. Het zal misschien in de annalen van die vergadering staan, misschien niet, maar ik herinner me, dat ik toen zei: „Broeders, het is duidelijk, dat onze broeder fout zit en dat hij zichzelf en zijn gezin te gronde richt. Iedereen praat er over. Iedereen ziet het en wij moeten daar zeker wat aan doen. Maar voor we verder gaan: van hem weten we het en wij niet alleen. Zegt u mij nu waar het bij u verkeerd zit en wat ik niet zien kan, niet weet. Dan kunnen we daarover ook praten en zien wat we moeten doen."

Niet onmogelijk dat ik toen dacht aan de geschiedenis in Joh. 8; in elk geval denk ik er nu aan. En wij poogden hem terecht te helpen.

Dat is het wat wij dan mogen doen, móéten doen. Jesaja voorzei: Het geknakte riet zal hij niet verbreken en de walmende vlaspit zal hij niet uitdoven. De tollenaar Mattheüs, die dat in z'n eigen leven ondervond, citeert later dit woord als hij ziet hoe Jezus door het

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **We leven in het heden, dromen van de toekomst en leren wijsheid uit het verleden.**

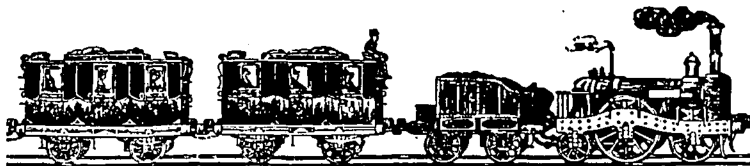
volk gaat. Maar wat kunnen wij mensen onbarmhartig zijn. Wat was die oudste zoon, die dienstbare, brave oppassende zoon een onmogelijke broeder. Want hij had de liefde niet.

Ik heb vroeger meerdere malen gepreekt over wat Jeremia beschrijft in het achttiende hoofdstuk: Maak u op, daal af naar het huis van de pottenbakker, en daar zal ik u mijn woorden doen horen. Toen daalde ik af naar het huis van de pottenbakker en zie, hij was juist bezig een werkstuk te maken op de schijf. Mislukte de pot die hij bezig was te maken, zoals dat gaat met leem in de hand van de pottenbakker, dan maakte hij daarvan weer een andere pot, zoals het de pottenbakker goed dacht te maken.

Nu ik het lees overvalt mij de heerlijkheid van dit woord. Geen boosheid, geen ongeduld, geen afgesneden zaak. In onze samenleving kennen wij de reklassering — het woord is verschrikkelijk en draagt regentenlucht aan zich — en wij vinden allen dat men mensen, die eens vielen, bestraft werden en weer vrijkomen, moet helpen hun plaats in de samenleving in te nemen. Hoeveel te meer moeten wij dan bewogen worden om verongelukten de hand toe te steken die gelijk als wij in de Redder geloven. Laat iemand, die struikelde, niet vallen. Het gezelschap van Jezus was in de ogen der ‚gezonden' niet zo acceptabel, maar Hij bouwde uit de dwepers, dwalers en gevallenen die gemeente, waar de liefde het eerste en laatste woord heeft.

Huizinga

REISVERHAAL

VAN UW 'ZAND EN ZAAD'LEVERANCIER (6)

Ik had in de trein van Boedapest naar Novi Sad een plaats gereserveerd in wagen 181. Op het perron ontdekten we dat 180 en 182 wel aanwezig waren. We vroegen de kondukteur hoe dat zat met 181. Die zit er niet tussen maar neemt u de plaats maar in 182. Op die plaats zat een meisje van twaalf jaar; naast haar haar moeder en tegenover haar — het was heel duidelijk te zien — haar grootmoeder. De mij wegbrengende broeders spraken tot de drie over mijn plaats. Ja, maar zij hadden deze plaats in de wagen gereserveerd. Ik maakte de broeders duidelijk, dat dat juist was en dat ik niet graag wilde dat ze er verder over spraken. Ik kon immers nog een hoekje bezetten.

Toen we wegreden begon de moeder in gebroken Duits zich te verontschuldigen, maar het was werkelijk een voor hen gereserveerde plaats. Niettemin, indien ik er op stond... O nee, natuurlijk niet. Maar de grootmoeder stond op en of ik zo sprak of anders, ik moest haar plaats bij het venster hebben. Ik kon niet anders dan het aanbod dankbaar aanvaarden. En zo was er meteen een goede sfeer geschapen voor gesprekken. Wie ik was, wat ik deed, waarom ik hier reisde — nu, u weet hoe vrouwen onuitputtelijk zijn in vragen en praten. Oma, die zei veel te lezen, wist wel van de baptisten, die met name in Amerika zeer sterk vertegenwoordigd waren. Het werd een heel gezellige reis en ik moest hen bezoeken, wanneer ik weer naar Hongarije kwam. Ze gaven me hun adres. En ik moest het mijne geven, want mijn man, zei de vrouw, zal u zeker schrijven. Even over de grens van Joegoslavië stapten ze uit.

Ruim zes uur kwam ik aan in Novi Sad. Br Lehotski had ik vanuit Boedapest getelegrafeerd dat ik zo en zo laat aankwam. Er was niemand aan het station. Ten einde raad nam ik een taxi en liet me naar de straat waar hij woonde brengen. Achter een klein kerkje vond ik een jongeman. Ik vertelde hem dat ik br Lehotski zocht. Die is vanmorgen op reis gegaan. Vanaf dat ogenblik liep eigenlijk alles een beetje fout. Nog diezelfde avond kon ik de trein naar Zagreb krijgen. Belandde na een heerlijk gebarenspel met de kondukteur, die van mij een reserveringskaart wilde zien en die ik niet had, op grond waarvan ik er dus uit moest, maar daar had ik geen haast mee — als de trein maar eerst rijdt — ik belandde in de slaapwagen en had de hele nacht een heerlijke coupé met zes bedden voor mij alleen. Ik kreeg wel de indruk dat enige dienaren van de trein ook dienaren van de dinaren waren.

Zagreb. Wat een stad, wat een heerlijke, oude stad. De predikant was op reis. Ik had het adres van een dokter. Aan de hand van een in een hotel ontvangen kaartje klom ik de straten op naar dat stadsdeel en vond het huis. Ik scharrelde smalle houten trapjes op en kon geen woord lezen van de naamborden op de deuren, zo donker was het er. Plotseling ging op de tweede etage een deur open en een dame verscheen. Ik vertelde wie ik zocht. Ze keek me aan en zegt opeens: Is u een broeder? Jawel, antwoordde ik. Ze was lid der gemeente en vanavond hebben we een samenkomst en de dokter kunt u vinden in het ziekenhuis, daar op uw kaart. Ik groette haar zeer vriendelijk, beloofde in de bijeenkomst te zullen zijn en wandelde door het drukke Zagreb, waar juist een onvoorstelbaar grote markt werd gehouden, naar het ziekenhuis, trof de dokter en sprak met hem af hem om vier uur in de middag in het hotel te ontmoeten. Eigenlijk moest ik u vertellen van de markt. Wel duizend kramen; wel tienduizend mensen. Van 't land komen boerinnen en boeren met achttien eieren, een zakje uien, eigengemaakt yoghurt, tenminste ik denk dat het dat was. Of het goed smaakt? U houdt de hand op en ze schept uit het emmertje met een sleefje een beetje om het u in de hand te laten lopen. Kunt u zelf proeven. Hier is wel de branding van oost en west. Onze gezondheidsdienst zou nu en dan in zwijm vallen.

In de middag ontmoette ik dr Lovrec en sprak met hem over de gemeenten en hun financiële positie. Vertelde hem dat de Unie van Baptisten-Gemeenten plus nog enige andere bronnen mij in staat stelden ook hier enige hulp aan te bieden. We regelden dat samen. Hij zou het met de voorzitter der unie daar opnemen en ons later een verslag uitbrengen van de besteding.

's Avonds was er de bijeenkomst, die ik natuurlijk bezocht en waar een 70 mannen en vrouwen bijeenwaren. De dokter leidde de bijeenkomst. Het was goed er te zijn en deze mensen van u te vertellen en van onze Heer.

Ik wandelde naar het hotel terug en opeens was het me duidelijk dat ik nergens meer zou aanleggen. Ik zou, als er een trein was, de volgende morgen dadelijk naar Nederland gaan. Andere, eerdere plannen gooide ik overboord en volgde de roep der lage landen. Om acht uur zat ik de volgende morgen in de trein en reed de dag door en de nacht en 27 uur later meerde ik af in deze stad Hengelo.

Alles kon ik niet vertellen, maar dan toch een beetje. Uitkijkend over de flats hier zie ik de bergen en rivieren, de steden vol eeuwen geschiedenis en overal mensen: in de straten, op de akkers, hoedend een enkele koe of ganzen. Prachtig geklede mensen en anderen in lompen wandelend. Polen, Hongaren, Kroaten, Serviërs. Ik luister naar de stemmen van mensen uit rokende fabrieken, naar het lied van de koren en het gebed van een kind. Wat een wereld. Het is misschien vreemd het zo te zeggen: Het is geen wonder dat God deze wereld, deze mensen liefheeft. Want het zijn allen, overal mensen. Moge Zijn boodschap, ook door onze gemeenten en haar dienaren, allen bereiken.

Huizinga

„. . . de Leviathan, die Gij geformeerd hebt om er mee te spelen."
(Psalm 104 : 26b)

Aan rustige wateren

De spelende God

Dat lammetjes spelen in de wei, meisjes met poppen en jongens met auto's spelen vinden we heel gewoon. Maar dat God ook behoefte heeft om te spelen wil er bij ons westerse mensen niet zo gemakkelijk in. En toch staat het heel duidelijk in deze psalm. Zoals Jan speelt met de hijskraan, die hij zelf met zijn bouwdoos heeft gemaakt, zo speelt God met de Leviathan, die Hij geformeerd heeft. De bijbel spreekt niet alleen over spelende dieren en spelende kinderen, maar ook over een spelende God. Het staat er heus. God vermaakt zich spelend met de Leviathan.
Ik kan me best voorstellen, dat u zich nu afvraagt wat dit voor een eigenaardig beest moet zijn. Ik moet dan ook heel even technisch zijn. Leviathan betekent: iets, dat kronkelt. Het is dus een dier, dat in een krans kan liggen. Bij sommige volkeren is het een enorm monster, een soort krokodil. Maar men heeft ook wel gedacht aan een grote zeeslang, een draak met zeven koppen en nog veel meer fraais. In de oud-oosterse mythologie is de Leviathan vooral het oerbeest, dat de schepping altijd tracht te verstoren en de mens ongelukkig wil maken. In Psalm 74 kunnen we lezen, dat — toen Israël door de Schelfzee trok — God de koppen van dit monster heeft vermorzeld. In Jesaja 27 wordt gesproken over de Leviathan, de snelle slang en de kronkelende slang. En er wordt dan kennelijk gedoeld op opkomende wereldmachten. Het monster in de wereldpolitiek, waar ook wij opeens bevreesd voor worden, als het ergens in de wereld begint te rommelen. Achter die Leviathan zie ik alles staan wat zich richt tegen het geluk van mens en dier. Vandaag in 1965 nog altijd de dreiging van een demonische atoomoorlog. Maar ook de vloek, die rus top onze west-europese welvaartstaten. Terwijl wij denken: het gaat prachtig!, gaan heel wat mensen, huwelijken en gezinnen naar de kelder.
Ook wij kunnen ons soms zo machteloos gevoelen, zo nerveus en opgejaagd. De duistere macht van de Leviathan is nog lang niet dood. De duivel gaat nog altijd rond, zoekende wie hij zal kunnen verslinden.
Als je als voorganger na de vakantie weer begroet wordt door een kerk vol blijde mensen, dan kan het niet anders of je gaat God loven voor het grote voorrecht in Zijn dienst te mogen staan. Maar als je je opeens bewust wordt, dat je weer opnieuw betrokken wordt bij de strijd tegen de grote tegenstander, dan kan de moed je in de schoenen zakken. Want je weet maar al te goed dat je zelf nooit opgewassen bent tegen de macht van de boze. En wie kent niet hetzelfde na een mooie vakantie? De zorgen, die je enkele weken geleden zo heerlijk van je schouders liet afglijden, ze komen zo maar ineens weer met hun zwarte vlerken op je aanstormen. En nu weer iedere dag hetzelfde gewone werk op hetzelfde stukje vloer in de fabriek, in huis of waar dan ook. Nu moet de strijd om het bestaan weer gestreden worden.
Maar nu zegt God: „Ik speel met de Leviathan." Met de Leviathan, die zijn gemeen werk tracht te doen in de grote wereldpolitiek. Maar ook met de Leviathan, die zich in ons eigen kleine wereldje telkens weer beweegt. God speelt met iedere duistere macht. Dat is geen oppervlakkig evangelie, het heeft Hem Zijn enige Zoon gekost om dit spel te kunnen spelen. Het Kind, dat speelde voor Zijn aangezicht, moest sterven aan een kruis om al de demonische koppen van dit oerbeest te kunnen vermorzelen. Omdat Jezus de strijd gestreden heeft en Gods grootste vijand overwon, kan God vandaag ook spelen met onze zorg en vrees. Met iedere macht, die ons geluk verstoren wil.
Weet u wat we allen na de vakantie moeten doen? Bij alle inspanning ontspannen leven. Ons voor de volle 100 procent inzetten voor De Grote Zaak. Maar in de blijde zekerheid, dat God het is, die wint. We mogen ook na de vakantie blijven lachen .. en spelen. Want God speelt met al onze moeiten en zorgen.
Hengelo (O.)
R. J. Voorhaar

Uit ons Unie-Bureau

De sekretarissen onzer gemeenten letten wel goed op de datum van maandag 6 september, is het niet? Dat is de dag, waarop uiterlijk in het uniebureau de kandidaatstellingen voor stichtingsbesturen mét de schriftelijke bereidverklaringen ontvangen moeten zijn. En iedereen weet het nog goed, dat er in elk geval vijf kandidaten gesteld moeten worden: twee voor het pensioenfondsbestuur (in de plaats van br J. Germeraad en van ds J. Broertjes); één voor 't UBS-bestuur (in de plaats van br W. M. Kamhoot) en twee voor het Tabitha-bestuur (in de plaats van ds J. Broertjes en van ds H. Ploeger). Onze gemeenten en in het bijzonder onze raden werken door het voordragen van kandidaten er aan mee dat straks door de verkiezing ter vergadering van de Unie-Commissie de rechte man op de rechte plaats komt. Deze zaak is dan ook onze volle belangstelling en ons gebed waard.

T. Jansma

Een afscheid en een welkom

Vier jaar lang heeft ds Ph. Lindeman van Groningen-Noord deel uitgemaakt van de redaktie van De Christen. Voor hem is thans het ogenblik gekomen om zich hieruit terug te trekken. Zo is het nu eenmaal vastgelegd in de reglementen van onze gemeenschap.
We willen de scheidende redakteur dank zeggen voor zijn bijdragen.
We weten — en hebben het soms gemerkt aan de reakties uit de lezerskring — dat de met Ph. L. (Gn) ondertekende artikelen niet altijd konden rekenen op de onverdeelde instemming van onze lezers. Dat komt ons ook niet als altijd noodzakelijk voor. Ook bijdragen die tegenspraak uitlokken hebben hun verdienste, al zou het alleen reeds zijn omdat de ‚botsing' der meningen een voortreffelijke bijdrage is tot de opinievorming.
Br Lindeman (Gn), dank voor uw medewerking; het ga u wel!

* *

Als opvolger van ds Lindeman koos de laatste Algemene Vergadering der Unie ds H. Ploeger, thans nog voorganger van de gemeenten Zandbulten en Dokkum, straks te Scheveningen.
Onze lezers weten reeds, dat de nieuwe redakteur schrijven kán en het, kennelijk, ook graag doet. Wat dat betreft: met veel vertrouwen verwelkomen we graag onze nieuwe medewerker! Welkom, br Ploeger.
E.R.

IN DE LEER IN AMERIKA (1)

ZONDAG IN NEW YORK

Voor een redacteur is een van de meest welkome vruchten van een verblijf in het buitenland dat hij weer iets heeft om over te schrijven. Misschien was het beter geweest om met dit artikel te wachten tot we als lezers van De Christen weer veilig en wel uit de Balkan thuis zijn, maar de eindredacteur denkt daar anders over en daarom gaan we voor enkele weken met elkaar in de leer in Amerika.

Er is in dat grote land, dat eigenlijk een werelddeel is, inderdaad veel te leren. Het is, althans voor mij, zeer verfrissend geweest om enige tijd te zijn en te werken in het land waar het baptisme sterk is en om de mogelijkheden en de problemen van het baptistenwerk wat nader te leren kennen. Reisavonturen die de moeite van het vertellen waard zijn, heb ik niet beleefd. Vliegtuigen en bussen gingen op tijd en kwamen veilig aan, geen politieagent heeft me met een blik verwaardigd en relletjes heb ik niet gezien. Zelfs met het grote negervraagstuk ben ik nauwelijks in aanraking gekomen. Het is zeer wel mogelijk om in de Verenigde Staten te zijn en van het negervraagstuk niets te merken. In Louisville zaten de negers in bussen en restaurants en zagen de negerwijken er over het algemeen netjes uit. Geen slums en krotwoningen. Natuurlijk was er wel sociale ongelijkheid maar het viel nauwelijks op. En aangezien mijn bezigheden niet in de richting van de negers gingen, heb ik weinig van dit grote probleem ervaren.
Des te meer heb ik temidden van baptisten gezeten en daarvan wil ik een en ander doorgeven. Het christendom verkeert in Amerika in een geheel andere situatie dan in Europa. Lid van een kerk zijn is een respektabele zaak, terwijl het hier vaak iets is waarvoor men zich haast moet verontschuldigen. Men kan de sociale status van de mensen doorgaans afmeten aan de kerk waarvan ze lid zijn. *„In onze kerk ontmoet u mensen die u nodig hebt om vooruit te komen”*, las ik in een advertentie. De upper ten vindt u in de Episcopal Church, een nagenoeg anglicaanse kerk. Of misschien ook bij de congregationalisten. Wat lager komt u bij de presbyterians en de gewone man is methodist of baptist. Daaronder komen de secten. Zo is het in het noorden. In het zuiden staat het baptisme wat hoger. Uitzonderingen daargelaten ontmoet een academisch gevormd baptist in zijn gemeenten niet zijn gelijken in ontwikkeling. Die zijn op z'n minst presbyterian. Natuurlijk is dit beeld te algemeen en daarom niet helemaal juist maar in grote trekken ligt het toch wel zo.

* *

Wie op zaterdagavond door de straten van Manhattan (New York) dwaalt kan het gevoel krijgen in een wereld te leven waar voor God en godsdienst helemaal geen plaats is. Ik had dat gevoel althans heel sterk. Vooral toen ik ergens een straatevangelist hoorde preken. Hij sprak met kennelijk enthousiasme over de brand in de hel waarin zijn hoorders als wormen zouden kruipen na de dag des oordeels. Het publiek vond het bijzonder aardig want het gelach was niet van de lucht. Na de toespraak kwam de uitnodiging en twee jongens staken de hand op. Onmiddellijk begon de evangelist met hen te bidden, zeker een minuut of acht. Vervolgens verdween hij samen met de jongens en loste zich in het publiek op. Ik had sterk het vermoeden dat hij ze speciaal voor dit doel had meegebracht. Het was inmiddels zondag geworden.

Van de straatprediking in de nacht naar de kerk in de morgen is maar een paar uurtjes, maar de kerk staat in een andere wereld. New York heeft verschillende zeer beroemde kerken. Fifth Avenue Presbyterian heet de deftigste Presbyterian Church van het gehele land te zijn. Norman Vincent Peale preekt zijn evangelie van het gestroomlijnde, probleemloze leven elke zondag voor een volle Marble Collegiate Church, als ik mij niet vergis een congregationalistische kerk. Maar bovenaan de ranglijst staat onbetwist de Riverside Church, die interkerkelijk is. Oorspronkelijk vrijzinnig-baptist is de gemeente nu interkerkelijk maar onderhoudt nog nauwe banden met het baptisme. Harry Emerson Fosdick was de meest beroemde prediker die deze gemeente heeft gehad. Hij was minder vrijzinnig, veel minder zelfs dan zijn tegenstanders beweerden, maar men heet in dat land nu eenmaal gauw vrijzinnig. In deze gemeente heb ik gekerkt. Een Amerikaan zou zeggen: I worshiped, of wel, ik aanbad, maar dat is maar een gebrekkige vertaling. Ik ben niet verder gekomen dan kerken, want de eredienst was mij juist iets te veel show om er in te kunnen delen en de preek deed mij te veel denken aan de stichtelijke stukjes van de NRC, om er iets aan te hebben. Toch bleek mij later dat de aanwezigen het een zowel als het ander erg mooi vonden en er van onder de indruk waren.
Misschien kwam het wel van de vorige avond maar ik kon mij haast niet aan het gevoel onttrekken dat het er allemaal eigenlijk niets toe deed. De wereld van Broadway en Times Square werd er niet anders van. In de prachtige kerk met het geweldige orgel, de gebrandschilderde ramen en het magnifieke koor in blauwe toga's kon je je zonder moeite op een andere planeet wanen. En dat vreemde gevoel van buiten de wereld te staan maakte dat ik niet verder kwam dan een kerkbezoeker te zijn.
Enkele jaren geleden heeft een Amerikaan een boek geschreven onder de vreemde titel ‚The New Creation as Metropolis', ofwel De nieuwe schepping als wereldstad. Daarmee wilde hij aangeven dat als de kerken in hun leven en getuigenis de nieuwe schepping in Christus zichtbaar willen doen worden ze dit zullen moeten doen in de wereld van de wolkenkrabbers waar het leven zo geheel een eigen a-godsdienstige vorm heeft. Wat voor werkelijke gemeenschap der gelovigen is er mogelijk in de grote metropolis? De mensen die er wonen, leiden een haast onnatuurlijk bestaan. Het zijn bijna kamerplanten geworden en ze leven in volstrekt isolement. Hier ligt (ná het negervraagstuk) het grootste en meest uitdagende probleem voor de amerikaanse kerken.
Als buitenlander en buitenstaander kan men daar niet veel verstandigs over zeggen. Een echte metropolis is zelfs Amsterdam niet en de meeste van onze gemeenten kennen deze vragen niet. Maar de steeds voortgaande verstedelijking zal ons ook voor dezelfde vragen plaatsen. Hoe kan de stadsgemeente werkelijk zinvol blijven functioneren in het leven van haar leden en in het leven van de stad? Ziedaar een levensvraag voor de toekomst.

J. Reiling

Intrede kand. A. van der Beek

Zondag 10 september a.s. om 3 uur nm, hoopt kandidaat A. van der Beek zijn intrede te doen als voorganger van de baptistengemeente te Nieuwe Pekela.
Belangstellenden die deze dienst wensen bij te wonen zijn hartelijk welkom. Zij, die logies nodig hebben worden verzocht zich op te geven bij de sekretaris van de regelingskommissie, br B. Bellinga, Doorsneeweg 46, Nieuwe Pekela.
Namens de kerkeraad,

J. P. Olijslager

Tiende predikantsvrouwen-dag

Hierbij nodigen wij alle voorgangersvrouwen uit om 7 oktober a.s. op de predikantsvrouwen-dag te komen.
Voor de tiende keer hopen wij dit jaar elkaar te ontmoeten en daarom zouden we graag zien, dat er zoveel mogelijk aanwezig zullen zijn. Probeert u zich voor die dag eens vrij te maken. Wilt u zich vóór 23 september a.s. opgeven aan onderstaand adres? Volgende week hoop ik het programma aan u door te geven.
Met hartelijke groeten,

M. Posthumus-Van Dokkum,
Kon. Julianastraat 90,
Deventer, telefoon 14696

NADER BEZIEN

Ruimtevlucht

Te zeggen, dat de wereld acht dagen lang met adembenemende spanning de spektakulaire rekord-vlucht van de twee amerikaanse kosmonauten in hun Gemini-5 heeft gevolgd, is lichtelijk overdreven. Merkwaardigerwijs zijn we al weer wat gewend aan dergelijke experimenten...
We zijn de laatsten om te zeggen, dat deze nieuwe ruimtevlucht geen grandioze wetenschappelijke en technische prestatie zou zijn. We hebben er bewondering voor. Dat geldt ook de beide moedige mannen, die deze vlucht ondernamen.
Desondanks, tegenover het gehele projekt van de ruimtevaart staan we sceptisch. Het kan best zijn, dat men binnen enkele jaren in staat is een (zoals dat heet) zachte landing op de maan te maken en óók, dat men dan over de mogelijkheid beschikt van de maan terug te keren naar moeder Aarde. We vragen ons alleen maar af wat we er eigenlijk zoeken... Waarom moeten we zo nodig naar de maan?
Zeer progressieve lieden zullen ons nu dom konservatisme verwijten en ons er aan herinneren, dat dergelijke geluiden ook al vernomen werden toen — nog maar ruim honderd jaar geleden! — dilligence en trekschuit plaats moesten maken voor de stoomtrein. Het zij zo.
Dat ons de zin van een vlucht naar de maan ontgaat moge dan te wijten zijn aan een tekort aan inzicht onzerzijds, wat ons ten aanzien van deze onderneming — die we voorlopig alleen nog maar kunnen beschouwen als een moderne torenbouw van Babel — vooral bezwaart is het feit, dat al deze experimenten onvoorstelbaar grote kapitalen verslinden. Die kapitalen hadden anders, béter besteed kunnen worden.
De beslist niet christelijke wijsgeer Friedrich Nietsche heeft de mensen van zijn tijd — en het was een aanklacht aan het adres van het christendom — opgeroepen trouw te zijn aan de aarde. Het moge dan tientallen jaren geduurd hebben voor het christendom die aanklacht heeft verstaan, we geloven dat het thans tijd is om als christenen de wetenschap toe te roepen: Blijf de aarde trouw! Er is nog zoveel te doen hier op deze aarde. Deze goede en gulle planeet moet woon- en leefbaar gemaakt worden voor álle mensen. Daaraan moeten de rijkdommen en het technische vernuft besteed worden.
We zeggen niets nieuws als we opmerken, dat de geschiedenis der mensheid een kritiek stadium is binnengetreden. Laten we als gelovigen in deze tijd vooral bidden voor de mensen van de wetenschap, voor de ontwerpers achter hun tekentafels, voor de onderzoekers in hun laboratoria. Want de techniek kan een ‚eigenmachtig' bestaan gaan leiden en demonisch worden.
Wetenschap is een gave Gods, maar „als iemand kennis vermeerdert, vermeerdert hij smart" (Prediker 1 : 18).

v. D.

Eerste en tweede keus

EERSTE EN TWEEDE KEUS
Eerste en tweede keus. Onder dit hoofd begint onze nieuwe mederedakteur, ds H. Ploeger zijn eerste officiële bijdrage aan de leesbaarheid van ons weekblad. We mogen er zelfs een klein beetje op rekenen dat deze titel de kop wordt van een door hem te verzorgen vaste rubriek. De inhoud van deze eerste aflevering geeft reeds enigszins aan wat hierin zo al te lezen zal zijn: een verzameling van wetenswaardigheden bijeengeraapt op een zeer breed terrein en hier en daar voorzien van vraag- of uitroeptekens.
E.R.

BINDING aan de belijdenis, niet aan de betoogtrant. Zo betoogt prof. dr J. v. d. Berg (VU) in Gereformeerd Weekblad. We vinden dit een prachtige formulering voor een zaak, die elders en overal aan de orde is: Moeten we de *formuleringen* van concilies, synodes, kerkvergaderingen, kerkvaders, enz., aanvaarden, óf wat zij in die formuleringen *uitdrukten*?
Wie met belijdenisgeschriften werkt, zal immer voor de noodzaak gesteld worden, vorm en inhoud te scheiden. Die zal ook niet kunnen voorkomen, dat — naar de mening van sommigen — mét de vorm een deel van de inhoud verdwijnt. Het is welhaast onmogelijk een appel te schillen zonder vruchtvlees af te snijden! Daarom zal elk dokteren aan de belijdenisgeschriften wonden veroorzaken. En misschien scheuringen.

JAPANSE kerken hebben op een strategisch punt aan de grote weg van Tokio naar Simonoseki een trefpunt voor vrachtwagenchauffeurs geopend met een restaurant voor 50 personen, bedden voor 25 personen, hete baden, kantoor en spreekkamers.
Op deze wijze willen de japanse kerken bijstand verlenen aan een beroepsgroep, die het ook in Japan niet bijster gemakkelijk heeft.
Bovendien hoopt men op deze wijze een bijdrage te leveren aan de verkeersonveiligheid, waaraan ook in Japan nog wel het een en ander ontbreekt.
Aan de totstandkoming van dit centrum werkten ook de Wereldraad en de nederlandse kerken mee.

VERKEERSVEILIGHEID en vrijerij gaan niet samen, evenmin als alcohol en verkeersveiligheid. Indien alcohol en vrijerij samengaan, kunnen voor medeweggebruikers moeilijke, gevaarlijke situaties ontstaan. Zoals dezulken merkten op de weg van Leeuwarden via Bergum naar Drachten.
Neen, dan hadden wij in onze tijd het toch beter. Wij konden beide handen gebruiken... om het stuur van onze straatjager te hanteren.

VIJF gemeenten voor elke predikant. Zo blijkt uit het jaarboek van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en Noord-Amerika. Dit kerkgenootschap telt 149 gemeenten en slechts 30 predikanten. Er zijn ruim 34.000 lidmaten en 33.500 doopleden. Voorlopig is er geen kijk op, dat het aantal vakatures drastisch zal verminderen, want aan de Theologische School te Rotterdam studeren slechts 10 studenten. De eisen tot toelating zijn bijzonder zwaar.

FINANCIËLE oorzaken zijn de reden voor het verdwijnen van één van de oudste duitse katholieke dagbladen ‚Deutsches Volksblatt' per 1 augustus jl. Sinds 1848 verscheen het, behalve tussen 1935 en 1953. We constateerden het wel vaker: Niets is hier blijvend.

BEZITSVORMING door vermogensaanwasdeling vermag de niet onverdeelde instemming van werkgevers en werknemers te verwerven. Het is jammer, dat ook niet de mening gevraagd wordt van de mensen, die noch vermogensaanwas kennen, noch door een dienstverband kunnen delen in de vruchten van de deling van de vermogensaanwas.
Het lijkt ons veel eenvoudiger, de winsten te verkleinen — als die tenminste te groot zijn — door de prijzen te verlagen. Dáár profiteren producenten (zowel werkgevers als werk-

nemers) ook van, want tenslotte zijn zij ook consument. En vooral al die mensen, die niet bij de produktie betrokken zijn. De kinderen, de gehandicapten, de gepensioneerden, de vrijberoepers.
Maar waarom zal het gemakkelijk gaan, als het moeilijk kan?

VRIJDAG 13 augustus jl. bestond de berlijnse muur vier jaren. Af en toe ging een deurtje in die muur op een kiertje open. Meteen kwam er 'n stroom van mensen door. Nieuwtjes en herinneringen gingen over en weer.
Erger dan deze stenen muur is de muur, die opgebouwd wordt op de volgende demagogie: Aan ónze kant van de muur is het voorportaal van de hemel, aan hún kant van de muur is de hel.

MACHTSUITBREIDING of zelfoplossing. Dát is het dilemma, waarvoor de kerk in de heidenwereld staat. Of anders gezegd: Als het evangelie als een reddende boodschap van God gepredikt wordt, kan er van machtsuitbreiding op kerkelijk, sociaal en politiek terrein geen sprake zijn. Als het evangelie als een wereld- en levensbeschouwing gepredikt wordt, zal het moeten concurreren met andere ideologieën. En concurrentie is een net woord voor machtsstrijd.

BISSCHOP Tiarks van de anglikaanse kerk, Chelmsford, schreef dat de priesters, die zich in geweten verplicht voelen om onder alle omstandigheden het dopen van kinderen te weigeren, hun ambt zouden moeten neerleggen. Reeds in de derde eeuw doopte men kinderen en deze praktijk werd door vrijwel alle kerken uit de reformatie onderhouden, daarbij inbegrepen de Kerk van Engeland, die de kinderdoop beschouwt als geheel in overeenstemming met de instelling van Christus.
We bewonderen de moed van deze bisschop om de dingen waarheidsgetrouw voor te stellen. We verbazen ons over hen, die zijn woord niet consequent nemen.

MOET het gebed vóór de dienst in de consistoriekamer lang of kort zijn? Een voor-woord voor het „grote" gebed van de predikant? Moet het altijd door dezelfde ouderling of diaken gebeden worden, of bij toerbeurt? Mag de biddende broeder persoonlijke zaken naar voren brengen? Of gaat het alleen om het bidden van een „zegen" over de dienst, die gehouden zal worden?

ZOU het zin hebben, dat de raad der gemeente ná de dienst in de consistoriekamer samen kwam om God te danken voor de gehouden dienst? Ik maakte het nog nergens mee, en het bevreemdt me nog altijd. (Wij maakten het wel eens mee; in de baptistengemeente te Vroomshoop; E.R.)

Ploeger

Lezers aan het woord

Met wie vieren wij het avondmaal? (9)

Met belangstelling heb ik de vele pro- en kontrabeschouwingen over dit onderwerp gelezen, en met vreugde opgemerkt dat velen geneigd zijn een ruim standpunt in te nemen, al blijven er anderen nog aan het, wat ik zou willen noemen „baptistische dogma", vasthouden.
Op die stukken wil ik niet ingaan, dit laat ik over aan de schrijver die dit vraagstuk aanhangig maakte. De praktijk heeft me wel geleerd dat onderlinge polemieken vaak weinig vruchtbaar zijn. Ongeveer 35 jaar terug was dit onderwerp ook reeds in De Christen een onderwerp van diskussie en ik heb me er toen ook ingemengd als zgn. „droge baptist".
En als ik er nu ook wat van zeg dan wil ik dit vraagstuk graag eens op andere wijze benaderen als tot dusverre gebeurde.
Van huis uit vrije evangelisch kwam ik omstreeks 1917-1918 in aanraking met de baptisten; ik kreeg er vrienden en ik leerde er mijn vrouw kennen. Ik werkte er wel mee ook. Ook een broer van me, toen nog a.s. vrije evangelisch predikant, kwam wel eens mee en bij een gelegenheid vroeg de voorganger van de baptistengemeente hem ook eens in een dienst te willen voorgaan en hij nam dat in overweging. Toen kort daarop in een bijeenkomst de doopkwestie nog al scherp door de voorganger werd gesteld ging mijn broer hem bezoeken en de vraag stellen of ze beiden wel samen het avondmaal zouden kunnen vieren. Hoewel vrienden van elkaar, en elkaar als broeders in de Heer erkennende, moest de baptistenvoorganger dit ontkennend beantwoorden. Mijn broer gaf daarop te kennen dat hij dan moeilijk Gods boodschap in de baptistengemeente zou kunnen verkondigen.
M.i. was deze konklusie juist. Baptistenvoorgangers en vrije evangelische voorgangers waren vaak samen op konferenties, met nog anderen, en vrij veel bekeringen waren het gevolg. Samen stonden ze in de strijd om de redding van zielen, samen spraken ze over Gods oneindige grootheid en liefde, ze spraken ook samen op baptistenbijeenkomsten, maar aan de baptistenavondmaalstafel konden ze elkaar niet vinden. Broeders in de Heer, behalve aan de avondmaalstafel in de baptistengemeente.
Was dit de bedoeling van de Heer toen Hij het avondmaal instelde? Was het avondmaal een instelling van Hem voor al Zijn kinderen of was het avondmaal een menselijke zaak met menselijke beperkingen op grond van menselijke inzichten?
Naar mijn vaste overtuiging was dit niet juist en ik kon hiervoor geen mede-verantwoordelijkheid aanvaarden door lid van de baptistengemeente te worden. Ik zou mijn ouders e.a. familieleden, kinderen Gods, maar leden van andere gemeenten en een andere doop-opvatting toegedaan, moeten laten heengaan als in de gemeente waarvan ik lid zou zijn het avondmaal werd bediend. Neen, dan niet bij de gemeente.
Mijn vrouw was lid en ik werkte in de gemeente in bepaalde dingen wel mee, maar slechts als bijloper. Elders wist men niet beter of ik hoorde er bij. Maar in werkelijkheid stond ik er buiten. Toen we later in Amsterdam woonden wenste een van mijn dochters gedoopt te worden en ze sprak er ons over. Ik zei haar dat mijn bezwaren niet de hare behoefden te zijn, dat het een zaak was tussen de Heer en haar. Toen ze de doop had aangevraagd kregen we de ouderlingen natuurlijk op bezoek en de vraag kwam ook weer tot mij waarom ik nog altijd buiten bleef. Ze vertelden me toen dat men in Amsterdam een zekere mate van gastrecht kende, en hoewel mij dit praktisch niet ver genoeg ging overwon dit toch mijn weerstand en werd ik begin 1945 lid der gemeente.
Sindsdien heb ik vele malen het avondmaal mede bediend en vele malen heb ik ook schaal en beker aan niet-baptistenbroeders en -zusters gereikt, altijd met diepe vreugde.
Op een radenkonferentie werd ook over de problematiek van het avondmaal, na een inleiding, gediskussieerd. Het was weer pro en kontra. Er waren ook zusters-diakonessen (het bijbels standpunt dat de vrouw niet mag spreken in de gemeente hebben we toch ook wel overwonnen) en één van haar gaf toen een ervaring die mij, en ook geloof ik vele anderen, diep ontroerde. Zij sprak over haar ervaring in het Jappenkamp. Ze waren daar in de gelegenheid geweest onder de primitiefste omstandigheden het avondmaal met elkaar te vieren en men had elkaar niet gevraagd tot welke kerk men behoorde of hoe men over kinderdoop of anderszins dacht. Ieder die behoefte had aan 's Heren dis aan te zitten, Hem nodig had, kon meedoen. Deze zuster kon dat nooit vergeten. Zij kon ook die diskussie niet begrijpen.
Kunnen wij dat meevoelen? Kunnen we ons indenken hoe dit geweest moet zijn onder die door slagen en angst gekwelde, vermagerde mensen, die bij Hem wilden zijn, aan Zijn dis wilden aanzitten, Zijn offerande wilden gedenken?
Hij was daar temidden van Zijn kinderen en Zijn aanwezigheid, ook in de tekenen van brood en wijn, zal ongetwijfeld in die zielen versterkt geloof en een vast vertrouwen geschonken hebben. En dacht U dat Hij daar onderscheid gemaakt zal hebben tussen gedoopten of niet-gedoopten? Tussen leden of niet-leden van enigerlei soort christelijke gemeente?
Met wie viert Hij het avondmaal?
Ik geloof dat we zó de vraag moeten stellen en niet met wie wij het avondmaal vieren.
Christus heeft het avondmaal ingesteld voor hen die Hem toebehoren en iedere beperking daarop komt mij voor een inmenging te zijn in iets wat alleen Hem aangaat.
Toen de moordenaar aan het kruis Jezus bad „Heer, gedenk mijner, wanneer Gij in Uw Koninkrijk komt", heeft Jezus hem niet gevraagd wat hij tot op dat ogenblik had geloofd en of hij gedoopt was. Hij zei tot hem: „Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met mij in het paradijs zijn."
Gelukkige man, hij kreeg niet te worstelen met de problemen van de mensen, hij had met de Heer zelf te doen.

Amsterdam J. de Jonge Pzn.

Met wie vieren wij het avondmaal? (10)

Het is opvallend en verheugend te zien, hoeveel reakties er op dit onderwerp los komen. En het is eveneens opvallend, hoe lijnrecht sommige meningen tegenover elkaar staan. Bovendien worden ook andere problemen in de reakties betrokken, zoals ons baptistisch gemeentebeginsel en de doop. Uit alles blijkt wel, dat velen behoefte hebben aan een hernieuwde bezinning op deze punten, die voor onze gemeenten zo fundamenteel zijn. En terecht! Eén van de schrijvers merkt ergens op, dat „de wereld vol is van kerkgenootschappen, die elk voor zich een tekst in de bijbel hebben gevonden en die als hun richtsnoer hebben gesteld". Zo is het. Alleen: zou iemand van ons werkelijk durven beweren, dat wij baptisten — in onze bijbelkennis en in onze bereidheid om gehoorzaam te zijn aan Jezus Christus — beter zijn dan iedere andere kerk? Natuurlijk niet: wij weten maar al te goed, dat wij net zo menselijk en feilbaar zijn als onze broeders in de Heer in andere kerken. Daarom gaat datzelfde oordeel ook onze kerkdeuren binnen en ook over onze hoofden. Van je eigen kerk of gemeenschap zie je het alleen

Beroepingswerk

Beroepen: te Enschede, J. Bosma te Arnhem.

doorgaans niet. Dat is de reden, waarom dit soort bezinning zo hard nodig is. Overal gist het in de kerken. Overal is men bezig met ernstig zelf-onderzoek; soms bereiken ons daarvan ook berichten in De Christen. En wij zijn daar blij om, want wij vinden, dat de andere kerken dat nodig hebben. En wij zelf dan? Als dit zelf-onderzoek, dit hernieuwd vragen naar de waarheid en naar Gods wil, het werk is van de Heilige Geest, zijn wij bereid om onder datzelfde juk door te gaan? Om dan ook een gelijke zegen te ontvangen? Heus, ook wij hebben onze dogma's, al staan ze dan niet in een belijdenis-formulier. Maar ze zijn net zo onaantastbaar en er schuilt net zoveel menselijke beperktheid in, al hebben wij dat niet zo in de gaten. Ik hoop dan ook, dat de eind-redakteur de diskussie over deze onderwerpen de eerste paar jaar nog niet afbreekt!

Ik meen echter, dat wij eerst iets recht moeten zetten aan ons uitgangspunt. Ik heb door de jaren heen bij het zien van alle rechtlijnigheid rondom doop en avondmaal dikwijls gedacht aan de tekst: „Want Ik zeg u: indien uw gerechtigheid niet overvloedig is, meer dan die der schriftgeleerden en Farizeeën, zult gij het Koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan." (Matth. 5 : 20). Nu moeten wij die Farizeeën wel in het juiste licht zien: het waren ijverige onderzoekers van de Schrift. Ze wilden niet anders dan *gehoorzaam* zijn. Ze plozen daarom al Gods geboden en de oude instellingen na en trachtten zich daaraan uiterst konsekwent te houden. Het joods-kerkelijk leven van die dagen dankte het dan ook voor een groot deel aan hèn, dat het niet was overspoeld door de „moderne tijd" van toen. Zij verdienen eigenlijk ten volle ons repekt. En toch velt Jezus bovenstaand oordeel: veel gerechtigheid, maar toch te weinig om het Koninkrijk Gods binnen te gaan. Waarom? Wel, dat blijkt iedere keer, waar Jezus met hen botst: boven deze vorm van gehoorzaamheid stelt Jezus de Liefde! Liefde tot God, die gestalte krijgt in ootmoed (!) en in een groot mededogen voor de naaste. Zingt ook Paulus niet in I Kor. 13, dat het alleen diè liefde is, die nimmermeer vergaat? En zingen wij dat in een bekend lied ook niet? Dan mogen wij wel bedenken, dat doop en avondmaal en gemeentevorming, net als „profetieën en tongen en kennis", eenmaal afgedaan zullen hebben. Wij moeten bedenken, dat deze zaken, hoe schoon en heilig op zichzelf ook, voor God slechts tijdelijke hulpmiddelen zijn tot het bereiken van Zijn doel.

Daarom moeten wij onze gemeentelijke praktijk altijd weer toetsen aan het doel, dat God met ons wil bereiken; en de liefde van Christus zij ons daarbij steeds toetssteen en leiddraad. Let wel: dit is geen verkapt pleidooi voor ordeloze vrijheid. Ik geloof niet in christelijke bandeloosheid, maar in orde en regel. Maar nooit mogen wij hier doel en middel verwisselen. Als Jezus ons iemand stuurt, die wij geestelijk moeten voeden, omdat dit schaap van de Heer gewond of zwervend is, dan hebben wij het maar in onze schaapskooi binnen te brengen en juist het zwakke en zieke een goede plaats te geven, ook al moeten wij daartoe van onze eigen bijbelse regels afwijken. Juist daarvan was het dagelijks leven van Jezus vol en juist dat bracht hem telkens in fel konflikt met het kerkelijk leven van die dagen.

Een gemeente, ook een baptistengemeente, is niets minder maar ook niets meer, dan een werkplaats van het Koninkrijk der Hemelen. Juist daarom vindt U in de bijbel ook zo uiteënlopende praktijken in de verschillende gemeenten, omdat Gods werkplaats in de ene streek anders moet werken dan in de andere streek. En in de ene tijd anders dan in de andere tijd. Hoe staan wij in onze eigen tijd tegenover de geestelijke krisis van ons moderne leven? Kan God met ons voldoende „alle kanten op"? Of hebben wij het verrassend waaien van Gods Geest (Joh. 3 : 8) dusdanig willen kanaliseren, dat God ons nog maar matig gebruiken kan?

Mogen wij met elkaar deze diskussie nog een poos voortzetten? Ik heb een voorstel: wij moeten voorkomen dat deze diskussie in algemene verklaringen blijft steken en binnenkort verloopt. Zou de redaktie niet twee predikanten willen uitnodigen, die elk een duidelijk tegengesteld uitgangspunt willen innemen (desnoods los van hun persoonlijk inzicht op dit moment), en die dan wekelijks in ons blad diskussieren? Die samen rustig en objektief aan het graven gaan en ieder argument aan alle kanten toetsen. En dan bij voorkeur onder een „schrijversnaam", zodat de gedachten vrij kunnen vloeien. Bij wisseling van thema kunnen dan achter z'n naam andere personen „plaats nemen", maar de diskussie gaat dan door. Door het aannemen van een schrijversnaam behoeven de betrokken predikanten hun huisbezoeken dan niet te verdubbelen ten einde de vrede in hun gemeente te bewaren. En iedereen grijpt wekelijks direkt naar De Christen. De twee schrijvers diskussieren natuurlijk alleen met elkaar. Alle andere mee-lezende en mee-levende lezers diskussieren er-om-heen in hun eigen rubriek „Lezers aan het woord". Zo bereiken wij misschien iets konkreets en in ieder geval zullen wij op een boeiende manier veel leren.

Het is inderdaad een vreemde en voor ons wat ongebruikelijke manier van doen. Maar is dat een reden om het niet te proberen?

Zutphen — E. Schalkwijk

Naschrift: In overleg met onze mede-redakteur ds F. E. Huizinga, die het eerst de vraag Met wie vieren wij het avondmaal? opriep, nodigden we ds J. Louw te Den Haag uit z'n gedachten over deze vraag en die welke ermee annex zijn nog eens te formuleren en in De Christen te publiceren. Volgende week verschijnt het eerste van de twee artikelen die ds Louw ons toezond. Het lijkt ons 't verstandigste om de gedachtenwisseling over de vraag open- of gesloten avondmaal op te schorten tot dat onze lezers kennis hebben genomen van de artikelen van ds Louw.

Wat de suggestie van br Schalkwijk betreft, graag bespreken we zijn idee in de eerstvolgende vergadering van de redaktie-kommissie.

E.R.

ONDERWEG.

In het laatste nummer van De Christen zochten de lezers tevergeefs naar een reaktie op het ingezonden stuk van ds H. D. Dekker, getiteld: „Baptisten, waarheen?" (De Christen, 20-8-'65). Hierin kwamen toch wel zaken aan de orde, die een baptist niet onberoerd zouden mogen laten. Neem alleen het zinnetje: „Nu, het blijkt, dat de autonome gemeente niet als een bijbels gegeven aan ons wordt voorgelegd."

Verder schrijft hij dan ook nog: „Zou het niet goed zijn, ons te realiseren wat wel en wat geen traditie in onze gemeente-opvatting is? U merkt dat deze derde weg van de baptistische gemeente-structuur niet veel overeind laat staan."

Dat zijn me toch wel een paar uitspraken die bij doorgewinterde baptisten stormen van protest zouden moeten oproepen. Nu dit (nog) niet is gebeurd moeten we maar aannemen dat we momenteel in de stilte voor de grote storm zitten. Als het echter stil mocht blijven kon dit wel een bewijs zijn voor het feit, dat het woord van Paulus: „ontwaakt gij die slaapt", toch niet voor niets in de bijbel staat!

Aan het slot van zijn artikel spreekt ds Dekker nog over ons uitgaan in de wereld. Letterlijk schrijft hij daarover: „Wij kunnen de wereld niet meer aanspreken." Even verder lezen we dan: „We proberen wel de wereld aan te spreken, maar het blijft bij een proberen. We missen de woorden en de overtuigingskracht van de discipelen, die zelfs tegenover vorsten getuigden van hun geloof." Ja, die woorden missen we inderdaad. (En ook vaak de overtuigingskracht). Dat waren immers woorden, die door en door „werelds" waren, in die zin, dat de mensen die toen leefden ze konden begrijpen.

We hoeven alleen maar de rede van Paulus, te Athene, er op na te lezen (Hand. 17 : 22-31), om te zien dat de pogingen die heden ten dage aangewend worden om het evangelie te vertalen in „wereldse" taal, meer bijbels zijn, dan wij vaak geneigd zijn toe te geven. Het valt niet te ontkennen dat Paulus in die rede bijna letterlijk uitspraken van destijds bekende filosofen en dichters heeft overgenomen. We mogen aannemen, dat dit niet de enige rede van Paulus is geweest, waarin hij zijn taal zocht aan te passen aan die, welke in de „wereld" werd gesproken. En zijn woorden hebben weerklank gevonden bij de toen levende mensen. Ook bij de Grieken, die toch beslist niet joods-christelijk dachten.

Wat is toch de oorzaak van het feit dat we nu de werkelijk ongelovige mens bijna of helemaal niet meer aan kunnen aanspreken. Zou dat nu werkelijk alleen maar toe te schrijven zijn aan de mensen van nu? Zou die mens minder *willen* luisteren naar het evangelie? Het mensdom is slecht, zeggen we dan; maar toch niet slechter dan in Paulus' dagen?

Moeten we misschien ook de oorzaak zoeken bij onszelf. M.i. is dit laatste het geval. We zijn er niet op bedacht geweest dat geloofs-vertalingen bijna even nodig zijn als bijbelvertalingen. Het spreken over ons geloof en het getuigen voor de zaak van de Heer staan zo ver af van de tegenwoordige ongelovigen, dat zij er eenvoudig niets meer van verstaan. Zelfs de vaak radikale pogingen om de „tale Kanaäns" te vertolken in de taal van nu, blijken ontoereikend om werkelijk voor ongelovigen begrijpelijk te zijn. Zij zouden eerst een kursus moeten volgen om de „tale Kanaäns" te leren voordat zij kunnen begrijpen waarom het gaat! En dat is toch niet bijbels, die kursus bedoel ik. In Het Parool van vrijdag 27-8-'65 stond een recensie van een boek (Dr M. R. J. Ozinga: ‚Geloven... hoe doe je dat?'), waarin een poging wordt gedaan om het geloven te vertalen voor hen die het evangelie niet kennen of niet begrijpen. Daarin wordt dan als volgt over het boek geschreven: „Al lezende vraagt men zich af, of dr Ozinga de straat kènt. De kerk kent hij uitstekend; hij kan er zich zelfs niet uit losmaken! Ondanks de goede bedoelingen blijft het boekje alleen maar verteerbaar voor kerkmensen." Deze dingen zouden ons toch te denken moeten geven, ja, dit zou ons moeten verontrusten.

En wij kunnen nu wel aan komen draven met het argument, dat we de „ergernis" (het „skandalon") van het evangelie niet mogen wegnemen, laat staan, dat we dat zouden kùnnen. En dan nog moeten we ons ernstig afvragen of de „ergernis" die sommige ongelovigen nu kennen, wel de „ergernis" is, die in het evangelie wordt bedoeld. Veel ongelovigen „ergeren" zich nu niet meer aan 'n gekruisigde Christus, maar aan hen die zich naar Hem noemen! („Dat er ergernissen (skandala!) komen is onvermijdelijk, maar wee de mens door wiens toedoen ze komen", (Luc. 17 : 1; St. Willibrord vert.)

Als we ons afvragen wie de oorzaak is van het feit dat de boodschap van God zo onverstaanbaar is geworden voor de mens van onze tijd, moeten we maar de hand in eigen boezem steken en niet bij voorbaat alle verantwoordelijkheid van ons afschuiven. Het praktisch niet meer kunnen bereiken van de ongelovigen zou hen die zich geroepen weten het evangelie te verkondigen, — en daartoe weten alle baptisten zich toch geroepen, getuige de vaak aangehaalde uitspraak van Oncken: Elke baptist een evangelist! — wakker moeten schudden. Velen, die de door de Heer gegeven opdracht verstaan, om het evangelie te verkondigen zouden door alle problemen en kortsluitingen tussen mens en mens moedeloos kunnen worden. Immers, hoeveel miljarden zijn er niet, die niet geloven, terwijl toch de opdracht blijft: Geef gij hun te eten!

„Velen houden het voor „orthodox", te menen dat al deze miljarden verloren zijn. Wanneer zij, die dat menen, dan niet alle Jehova's Getuigen in een rusteloze zendingsactiviteit overtreffen, moeten ze wel tot de zedelijk meest laagstaande kategorieën onzer maatschpeij gerekend worden, omdat ze onbewogen en werkeloos toezien, hoe velen in hun omgeving de eeuwige verloren-

heid tegemoet wandelen. Het zou echter ook kunnen zijn, dat deze houding bewijst, dat de christelijke gemeente onbewust leeft uit het geloof, dat Gods genade ook weg weet met de onwetende mens." (Dr H. Berkhof: De mens onderweg, p. 122).
„Ook de mens op de dwaalweg vangt stralen op, waardoor hij in een analogie van geloof en verharding komt te staan. En daarbij zal het voor Sodom en Gomorra, Tyrus en Sidon, Ninevé en Scheba draaglijker zijn in het oordeel dan voor hen die van dichtbij getuigen van Christus' genade zijn geweest (Luc. 10 : 10-15, 11 : 29-32). Want de mens wordt geoordeeld naar het licht dat hij heeft ontvangen." (Berkhof, a.w., p. 124).
Deze twee nogal uitvoerige citaten mogen enigszins een geruststelling zijn voor hen, die hun verantwoordelijkheid beseffen. „Want wij worden in het getuigenis jegens de wereld voor vertwijfeling bewaard door het weten dat de macht van de Heer die wij representeren, ver uitreikt boven de kleine macht van onze representatie." (Berkhof, a.w., p. 124).
Er moet ons alles aan gelegen blijven liggen om de ongelovige te bereiken met het evangelie. Geen offer mag ons daarvoor te groot zijn. (Offer = iets afstaan wat je eigenlijk niet kunt missen en zeker geen overschot van onze welvaart!)
Bij dat alles zullen we vooral terug moeten naar de bijbel, opdat we niet verloren gaan door gebrek aan inzicht! (Vgl. Deut. 32 : 28, Jes. 63 : 10 en 11, Jer. 8 : 4—22, 1 Kor. 10 : 1—6).
Dan zullen we ook tot de verrassende ontdekking komen, dat we de woorden om het evangelie te vertolken van de Auteur van dat evangelie Zelf zullen moeten leren. „Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar de Geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is. Hiervan spreken wij dan ook met *woorden, die niet door menselijke wijsheid, maar door de Geest geleerd zijn."* (1 Cor. 2 : 12 en 13).
Veni Creator Spiritus!
Scheveningen, 28 augustus 1965 W. G. Renken

Baptisten, waarheen? (2)

Geachte redaktie,
Daar u kommentaar vroeg op het ingezonden stuk van ds Dekker zou ik daarmee mijn volledige instemming willen betuigen, zonder een enkel vraagteken.
Zal men dan eindelijk eens wakker worden?
Ds Van der Laan zag, of liever: ziet het wel heel goed. Zou het helpen of gaan we op de oude voet verder, lege bidstonden, leger wordende kerken? Waar komt die lauwheid vandaan? Biddende blijven mijn vrouw en ik uitzien naar dat wolkje van een manshand, naar stromen van zegen.
God zegene u.

Den Haag F. A. E. Schutte

Vraag: is het wáár, dat onze kerken leger zijn dan, laten we zeggen, 10, 20 of 30 jaar geleden?
E.R.

Voorgangerskonferentie

Willen de lezers, die zich nog niet opgaven voor deelname aan de aanstaande voorgangerskonferentie op De Vinkenhof, dit vóór 5 september a.s. doen?
P. v. d. W.

Het huisnummer van ds J. Louw te 's-Gravenhage in de Laan Copes van Cattenburch is *niet* 50 maar *52*.

Christenen en nationalistme

Op de conferentie van de Pan-Afrikaanse Conferentie van Kerken is gesproken over christendom en nationalisme. Rev. N. Sithole (Zuid-Rhodesia) stelde, dat christendom en nationalisme „verschillende rollen te spelen hebben. Zij behoeven niet noodzakelijkerwijze met elkaar in strijd te zijn." „Christendom moet de dienaar en niet de meester zijn van het nationaal bewustzijn en van de Afrikaanse nationale verlangens. Het afrikaanse nationalisme is er en het christendom zal er zich naar moeten voegen." Later omschreef de vergadering de taak van de christenen ten aanzien van het nationalisme als die van een waakzaam profeet, van een getuige en van een voorbeeld van liefde en vrede. Zij deed een beroep op de christenen zorgvuldig de beweegredenen en praktijken van nationalistische bewegingen te bezien, alvorens zich er tegen te verzetten.

10 september 1965 81e jaargang Nr 3798

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Een man waarin een vuur brandde

Dr Albert Schweitzer overleed jl. zondag in Lambarene op negentigjarige leeftijd. Zijn naam werd reeds bij zijn leven een legende. We weten, dat er rondom Albert Schweitzer veel valse romantiek is ontstaan; óók, dat er — de laatste jaren vooral — kritiek op zijn werken is geuit. Het is mogelijk, dat deze kritiek terecht was. Ook ,theologisch' deelden velen niet de opvattingen van Schweitzer; ze zijn ook niet de onze.
Desondanks zijn wij ervan overtuigd, dat Albert Schweitzer een groot mens is geweest. Een mens met grote gaven van hart en geest. Een mens, die zijn leven wenste te besteden in de dienst van de mens en die daartoe geïnspireerd werd door Hem die wij belijden als Jezus, de Eengeboren Zoon van God.

„Wie onder de invloed van de leer der eerbied voor het leven geraakt, zal door datgene, wat zij van hem verlangt, weldra bemerken, welk een vuur er in deze dorre formule gloeit. De ethiek van de eerbied voor het leven is de allesomvattende ethiek der liefde. Ze is de gedachtenconsequentie van de leer van Jezus".
Aldus Schweitzer zelf. In dag- en weekbladen zullen dezer dagen vele artikelen aan Albert Schweitzer worden gewijd. We geloven onze lezers ermee te dienen door hieronder enkele fragmenten te laten volgen uit het boek Albert Schweitzer, de oerwouddokter van Lambarene, *door Marie Woyt-Secretan (Uitgeverij De Torenlaan, Assen; 1950).* v.D.

„Dokter", roept een man van beneden, „er zijn mensen, die een aapje voor u hebben. Ze hebben de moeder doodgeschoten en als u het niet neemt, gaat het ook dood".
De dokter bekijkt van boven het kleine diertje, dat zich angstig tegen de arm van een zwarte drukt.

„Breng het maar naar zuster Emma, opdat ze 't wat melk geeft en het in de kooi bij de anderen zet. Ze moet er jullie als geschenk twee tabaksbladeren voor geven".

In de verte hoort men nu weer het gezang der roeiers, die van de postboot terugkomen. Zuster Mathilde bergt de peddels weg en laat de postzakken naar boven dragen.
In het voorbijgaan zegt ze: „Er zijn weer zoveel brieven voor u. Een hele dikke is er bij van de universiteit van Praag'.
„Breng maar alles naar boven en leg de brieven klaar, zodat ik ze vanavond kan lezen. Ik kan nu niet komen, eerst moet het dak klaar zijn".

Zuster Mathilde gaat naar het woonhuis. Even later komt ze weer: „Dokter, de dikke brief uit Praag, wilt u hem niet zien, ik heb hem hier".

„Ik heb nu geen tijd, lees jij hem maar".
„Dokter, de universiteit van Praag heeft u een eredoctoraat aangeboden".
„Och, dat is aardig". Een ogenblik houdt de dokter op en denkt aan de goede vrienden in Praag, die hem dat bewijs van waardering deden toekomen. Maar aanstonds moet hij zich weer aan het werk geven. Hij mag geen ogenblik verliezen. Het dak moet vóór de tornado klaar zijn, opdat de zieken morgen in de barak hun intrek kunnen nemen. En juist is Momenzali bezig een stuk plaatijzer er scheef op te spijkeren.

„M'Bumbé, Mafumbi", klinkt de stem van de dokter boven de beide arbeiders uit, die het plaatijzer aandragen en aanreiken moeten, „geef me het volgende stuk".
Het werk gaat door, de lucht wordt steeds zwaarder en zwoeler, het begint avond te worden. „Dokter, u moet komen", klinkt het van beneden, „een blanke vraagt naar u".
Het geduld van de dokter is bijna uitgeput, omdat hij zo vaak bij het werk wordt gestoord en dan roept hij in zuiver Elzassisch uit: „Houdt het nu nooit op? Ik kan zo toch niet klaar komen met het dak."

* *

Dadelijk na het avondeten trekt de dokter zich terug in zijn kamer. Daar liggen de brieven op zijn tafel. Maar vóór hij begint te lezen, gaat hij nog aan de piano zitten en tot in het verre oerwoud klinken de volle tonen van een fuga van Bach. Geluidloos naderen enige zwarten het raam en blijven er voor staan. Wat zouden zij bij het horen van deze muziek voelen? Nadat de laatste tonen van

de fuga weggestorven zijn, staat de dokter op en bekijkt zijn post. Zijn hand zoekt het eerst het pak familiebrieven.
Lange brieven van zijn vrouw, zijn zuster en broer, briefjes met het kinderlijke handschrift van zijn dochtertje en foto's. Nu hoort hij niet veel meer van de stromende regen, van de rommelende donder van de tornado, nu zijn z'n gedachten ver weg in zijn land bij hen, die hij liefheeft. Geestelijk leeft hij met hen mee, met hun vreugde en leed. Grote bezorgdheid is op zijn gezicht te lezen bij het bericht van een zware ziekte van een van zijn familieleden. Hij kijkt naar de datum van de brief. Vier weken geleden. Wat zullen deze vier weken gebracht en beslist hebben? En nu zal het nog eens drie weken duren voor er weer een boot komt en hem het volgende bericht brengt. Dan valt het hem moeilijk zo ver van zijn land te zijn.
Zuster Emma brengt hem een glas vruchtensap. Dit lest nauwelijks de dorst want het is lauw. Alles in dit land is immers lauw. De dokter neemt een stuk papier, laat er enige druppels van het zoete vocht op vallen en legt het naast zich op tafel. Reeds na enige ogenblikken komt een reeks mieren over de kant van de tafel en valt direct op het sap aan, waarvan ze dan drinken. Wie genoeg heeft, verlaat de tafel langs een andere weg. Steeds komen er andere, zodat zich weldra twee strepen vormen, op de ene komen de mieren, op de andere gaan ze weer weg en rondom iedere druppel vormt zich een dichte kring.
De dokter geniet elke avond daarvan, en noemt ze zijn koeien, die komen drinken.

* *

In een van de brieven komt een mededeling voor, dat hem een literatuurprijs is toegekend van 5.000 francs. Hoe dankbaar is hij daarvoor, want daarmee kan hij nu dadelijk met de bouw van een nieuwe barak voor leprapatiënten beginnen.
Een juffrouw van de zondagsschool uit Honolulu schrijft, dat ze haar kinderen van hem en zijn werk heeft verteld en dat de kinderen voor zijn zieken tien dollar ingezameld hebben, welke zij nu zendt. Juist werd een ernstige zieke jongen van de zendingsschool in zijn ziekenhuis gebracht. Hij zal dadelijk order geven, dat de patiënt dagelijks een extra stuk gedroogde vis krijgt, als een geschenk van de kinderen uit Honolulu. Uit Zwitserland schrijft een organiste, dat ze concerten voor zijn werk heeft gegeven en daarmee een mooi sommetje bijeengebracht heeft, dat ze hem zal doen toekomen. Dadelijk weet hij al, waarvoor hij het geld gebruiken zal. Het zal een barak voor ernstige patiënten worden, die het ziekenhuis mist en die dan de naam van de organiste Emmy Hopf uit Bern zal dragen.
Twee nieuwe barakken! Dan is er nog overvloed van werk, voor hij in Europa kan uitrusten.
In de eerste plaats moet daarvoor een stuk oerwoud gerooid worden, de grond gezuiverd en vlak gemaakt worden. De grond naast het gebouw voor de krankzinnigen zal hij erbij trekken. Maar de helling is te steil. Er moet aarde naar toe gebracht worden om een voldoende vlak terrein te krijgen. De ontbrekende aarde moet hij van de heuvel bij de oever van de rivier afnemen. Daar moet hij toch laten afgraven, zodat er meer lucht van de rivier naar het ziekenhuis komt. Wat is er nog veel werk te doen!

* *

Het is reeds diep in de nacht, als hij eindelijk opstaat, zijn lantaarn aansteekt en de heuvel afgaat naar het ziekenhuis. Hij moet nog eens naar de gisteren geopereerde patiënt kijken. De zieke slaapt rustig, de pols is goed.
Een zuster, die de dokter naar beneden hoort gaan, vreest dat er iets niet in orde is. Alles is stil, slechts uit de nieuwe pas gedekte barak valt een schijnsel. Daar vindt ze de dokter, die met opgeheven hand tussen de reeds neergezette bedden loopt. „Morgen zullen hier de operatie-patiënten liggen. Daarom moet ik precies weten welke ramen 's nachts open kunnen.
Overdag moet alles open zijn, want dan is het windstil en zoel, maar 's nachts na een tornado komt er dikwijls wat wind van de rivier en de zwarten, die vaak geen deken hebben, vatten dan licht kou. Zo, nu weet ik het. Aan de benedenkant moet alles dicht zijn, terwijl deze kant open kan blijven, ze hebben dan altijd genoeg frisse lucht. Ik ben zo blij, dat ze morgen in deze mooie, frisse barakken komen. Maar kom, het is al twee uur. Goede nacht, erg aardig, dat je nog even kwam kijken".
Nu eindelijk kan de dokter gaan rusten en nog enige uren slapen voor het nieuwe dagwerk begint.
Morgen zal het gemakkelijker gaan. Hij heeft uit de vele brieven nieuwe kracht geput. Hij voelt zich gesteund en gedragen door de liefde en verering van vele mensen, die over alle landen en zeeën heen in de geest met hem verbonden zijn.

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ **Gemeenteberichten van Bolsward, Tweede Exloërmond en Rotterdam-Centrum**
- ★ **Een man waarin een vuur brandde (Albert Schweitzer)**
- ★ **Over plaats en taak der gemeente in Gods heilswerk (1), ds J. Louw**
- ★ **Verantwoording Uniebureau**

Citaat van de week: **Waar het bewustzijn verdwijnt, dat ieder mens ons als mens iets aangaat, gaan kultuur en ethiek wankelen.** (dr Albert Schweitzer)

Evangelisatie-studie-weekend in Arnhem

Ondanks de noodzakelijke wijziging van de datum van het geplande evangelisatie-studie-weekend komen van vele kanten de aanmeldingen binnen. Uw gemeente is natuurlijk ook op het appèl, wanneer we op *25 en 26 september* allerlei vragen bespreken, die samenhangen met evangelisatie in de breedste zin van het woord. Trouwens, wanneer uw gemeente zich al laat vertegenwoordigen, het is zeker de moeite waard om privé deze bezinning mee te maken. De deelnemerskosten bedragen slechts f 3,75. De sekretaris van uw gemeente beschikt over aanmeldingsformulieren, die we dan graag *vóór 18 september* van u ontvangen; te adresseren aan ds Th. Pothof, Fransestraat 78, Delfzijl.

Een greep uit het boeiende programma

Ontvangst zaterdag 13.30 uur; sluiting zondag ca. 16.00 uur.
Inleiding over aktuele aspekten van de evangelisatie-arbeid; gevraagd, ds J. Overduin; gevolgd door groepsdiskussies.
Uitwisseling van vragen en suggesties uit de plaatselijke evangelisatie-arbeid.
Grootse rally, georganiseerd door de baptistengemeente te Arnhem, in Musis Sacrum. Onder de medewerkers zijn de bekende zanger Kees Deenik en een Schevenings vissersvrouwenkoor.
Gesprek over gebruik en mogelijkheden van traktaten o.l.v. mej. B. v. d. Bogaart.
De baptistengemeente te Arnhem fungeert als gastvrouw, dus dat belooft, gezien de vroegere ervaringen in deze stad, een voortreffelijke verzorging.
Kortom: verstuur vandaag nog uw aanmeldingsformulier!

Zondag 26 september a.s.

SEMINARIUM ZONDAG

Op die zondag worden VOORBEDE en GELDELIJKE STEUN gevraagd voor de VOORGANGERSOPLEIDING

NADER BEZIEN

Dr Albert Schweitzer

Het is niet nodig om kritiekloos tegenover een mens van formaat te staan om diens grootheid te erkennen. Zulk een mens was dr Albert Schweitzer. Een groot mens.

Schweitzer was een geleerde. Zowel als theoloog als filosoof had hij reeds jong grote vermaardheid. Maar niet daarin school zijn grootheid.
Schweitzer was een kunstenaar van uitzonderlijke betekenis. Heeft men hem niet eens de bekwaamste organist van Europa genoemd? Maar ook daarin lag niet zijn grootheid.

Een mens is niet groot omdat hij beschikken kan over een opvallende intelligentie of indrukwekkende geleerdheid. De geschiedenis der mensheid kent meerdere gevallen van zulke grote geesten, doch velen van hen — hoezeer ook uitblinkend op de door hen beheerste gebieden — hebben de kwalifikatie een groot mens te zijn zich niet kunnen verwerven.
Pas dan is een mens waarlijk groot wanneer hij zijn gaven van hart en verstand in uiterste zelfverloochening aanwendt ten dienste van anderen. En daarin heeft Albert Schweitzer zich een mens van formaat getoond.
Schweitzer was geen, wat men noemt ‚rechtzinnig' christen. Men zou van zijn theologie — die van niet geringe invloed is geweest — kunnen zeggen, dat hij de Robinson van zijn tijd is geweest, waarbij we ons haasten te verklaren, dat we deze vergelijking slechts treffen om aan te tonen dat Schweitzer met zijn opvattingen die hij o.a. neerlegde in zijn beroemd geworden werk De mystiek van de apostel Paulus, minstens zoveel beroering wekte als de in onze dagen zo bekende bisschop in zijn boekje Eerlijk voor God.
Schweitzer erkende in Jezus van Nazareth zijn voorbeeld. Onzes inziens terecht heeft men van zijn theologie gezegd, dat die slechts opging in een aan Jezus ontleende ethiek die hijzelf samenvatte in de formule van de eerbied voor het leven.
We geloven te mogen zeggen, dat Albert Schweitzer Jezus van Nazareth niet heeft leren kennen als de Messias, als de Verlosser en Zaligmaker van zondaren. In zijn bijkans onnavolgbare trouwe dienst aan de Afrikaan heeft hij déze Jezus niet kunnen verkondigen.
Betekent deze beoordeling dat we daarmee tenslotte toch ons Anathema over deze uitzonderlijk grote mens uitspreken? Nee.
We wilden slechts hen zeggen, die in Jezus van Nazareth méér hebben gevonden dan één voorbeeld, namelijk een Heiland Die niet slechts aanbeden maar ook gevolgd moet worden, hoeveel te meer in hun werken en leven de Vader Die in de hemelen is verheerlijkt dient te worden.

v. D.

gemeenteberichten

ZWAK GELUID VAN EEN NIEUWE POST

Bolsward - (S. v. d. V.) — Waarschijnlijk de nieuwste post laat hier iets horen. In het verleden werden verschillende pogingen om in Bolsward voet aan de grond te krijgen ondernomen. Even zovele keren moesten deze worden gestaakt.
Vorig jaar werd vanuit Sneek opnieuw gestart. Het begin was zeer hoopvol. Zeer goede aanvangsdienst met veel volk. Welwillende medewerking van de doopsgezinden waar we gastvrijheid mochten genieten. Het bedroefde ons dat deze deur later voor ons werd gesloten en dat wij dus weer op straat stonden (misschien moesten wij wel meer op straat staan). Pogingen om bij de gereformeerde en hervormde broeders zaalruimte te krijgen mislukten. Wij zijn blij dat wij thans zondags om de veertien dagen kerkdiensten kunnen houden in een café-zaal. Deze zaal is helaas niet altijd „storingvrij". De opkomst is echter verheugend en geeft ons moed voor de toekomst. Een zusterhulpkring werd inmiddels gevormd en een bouwfonds werd opgericht. Wij hebben behoefte aan goede vergaderruimte, die hier moeilijk te krijgen is. Wij moesten eigenlijk bouwen. Misschien opent God ons deuren en harten. Hij heeft ook in de stad Bolsward nog veel volk.

AMBTSJUBILEUM DS G. VEGTER

Rotterdam-Centrum - (v. E.) — Een van de hervormde dominee-dichters, namelijk J. J. L. ten Kate heeft in zijn enthousiasme voor Rotterdam het bekende lied gedicht: „'k Heb u lief, Rotterdam, met uw drukte en gewoel, waar het leven zoo krachtig in bruist". Dat was in de vorige eeuw. Als deze dominee-dichter nu leefde en hij zou op zondag 22 augustus jl. in Rotterdam de herdenking van het 25-jarig ambtsjubileum van ds G. Vegter hebben meegemaakt, hij zou waarschijnlijk woorden te weinig hebben gehad om zijn indrukken in dichtvorm weer te geven. Allen, die deze dag waarop drie diensten werden gehouden hebben mogen meemaken zullen deze dag in dankbare herinnering houden.

Op overtuigende wijze werd in de ochtenddienst door de jubilaris het evangelie van Jezus Christus en Dien gekruisigd centraal gesteld. De middagdienst, die een officieel karakter droeg, getuigde van de grote en warme belangstelling die de jubilaris alom in den lande genoot en nog geniet. De avonddienst die, zoals ook de middagdienst onder leiding stond van ds W. Veenstra, kon maar niet tot een einde komen... Wat zijn daar een goede woorden gesproken, vergezeld van diverse cadeaus in verschillende vorm. Vooral de toespraak van ds Veenstra, die zijn jeugdjaren ten huize van de ouders van ds Vegter heeft doorgebracht, sprankelde van geestigheid.

Het was een bewogen ds Vegter, die met warme woorden alle sprekers dank bracht. Maar bovenal ging zijn ootmoedige dank uit tot de Vader van onze Here Jezus Christus, Die hem tot dit werk geroepen had en hem in alle levensomstandigheden ondersteund en geschraagd had. Ds Vegter, wij bidden u van ganser harte toe, dat gij met uw gezin nog vele goede jaren in onze gemeente Rotterdam-Centrum moogt doorbrengen. God Die u riep is getrouw!

ONTROERENDE DOOPDIENST

Tweede Exloërmond - (W. v. d. V.) — 'Ere zij aan God, den Vader', hiermee begonnen wij de doopdienst op zondagavond 29 augustus jl. En dat zongen we met blijde en dankbare harten. Mogen we altijd de zegen des Heren ervaren, de laatste tijd toch wel in het bijzonder.

Deze avond mochten we zien dat *veertien* jonge broeders en zusters door de doop de gemeente werden binnengeleid.
Het merendeel van deze jongeren had in de kampweek te Norg een ontmoeting gehad met de Heer Die zielen verlost indien zij berouwvol tot Hem komen. Allen vroegen om gedoopt te mogen worden om ook hierin gehoorzaam te zijn.
Nadat allen in de morgendienst belijdenis hadden afgelegd voor God en Zijn gemeente werden zij met grote blijdschap aanvaard. In de doopdienst sprak onze voorganger, ds H. Bijleveld, over Johannes 10 : 11; hij merkte daarbij o.m. op, dat als de mens zich heeft laten vinden hij dagelijks een Herder nodig heeft; Jezus zegt: „Ik ben de goede Herder". „Ik ben", dat spreekt van het heden. Er zijn er velen die zich als herders, raadgevers, meetrekkers en volg-mij-roepers aandienen, slechts één is de goede Herder, Jezus!

Wij allemaal, maar de dopelingen in het bijzonder, werden er op gewezen, Hem ook inderdaad Herder te laten zijn in het leven van elke dag. Soms zal Zijn wil tegen de onze indruisen, maar laten we nooit vergeten: Hij is de goede Herder. Waar Hij gaat zal het voor ons goed zijn Hem te volgen.
Bij het avondmaal sprak br ouderling Levinga woorden van welkom en hij deed dat met een toepasselijk woord, waarbij tevens de doopkaarten werden overhandigd.
Een zeer grote schare was met ons getuige van deze doopdienst en ook zeer velen schaarden zich om de Dis des Heren. Velen spraken daarna nog een getuigenis of een dankwoord voor zoveel zegen en blijdschap. Gesterkt gingen we huiswaarts, in de zekerheid dat de Heer meer heeft om te geven indien wij trouw worden bevonden.

Op 27 augustus werd onze oude broeder Albert Grooten door de Heer thuis gehaald. Hij wist, dat drie van zijn kleinzoons zouden worden gedoopt. Enige dagen voor zijn sterven werd door Hem nog een brief geschreven, met het verzoek deze voor te lezen tijdens de avondmaalsviering. Hieraan werd voldaan. Hij reisde naar de stad, waar Christus het Licht is tot in eeuwigheid. Dat dit ons aller deel moge zijn!

DR JOHANNES ELIAS FEISSER

Er zijn in Feissers dagen mensen geweest, die hem in zijn werk en streven hebben beschuldigd van hoogmoed en eigenwaan. Zij beweerden, dat hij de grote hervormers als Luther en Calvijn trachtte na te bootsen en te evenaren.
In een boekje, dat hij in 1843 uitgaf, tijdens het conflict met zijn gemeente en kerkeraad, schrijft hij:

> Voor God en alle mensen betuig ik, dat voor mijn natuur geen genoegzamer beeld zich vertoont dan van een stil en vreedzaam leven. Tevens zoude mij niets aangenamer zijn, dan dat de Heer een ander tot die taak riep, met voorbijgaan van mij, omdat ik veel liever volg, dan dat ik in de strijd vooraan sta, blootgesteld aan de eerste pijlen van de vijand.

Doch hij voegt er aan toe:

> De liefde van Christus dringt mij echter en wee mij, indien ik langer zwijge.

* *

Eerst een kort woord over de toestand van de kerk in Feissers dagen. Toen na de overheersing van Napoleon ons land weer vrij werd, en een telg uit het Oranjehuis als Koning Willem I op de troon kwam, wenste deze, naar duits en engels model, ook in Nederland een protestantse staatskerk in te voeren. Bij wet van 1816 werd aan de hervormde kerk een reglement voorgeschreven dat de gehele kerkordening regelde en verder de verhouding en verplichting van plaatselijke gemeenten, kerkeraden en voorgangers. Practisch kwam het hierop neer, dat de staat reglementair ingreep in die zaken, die van Godswege aan de gemeente, als het lichaam van Christus zijn toevertrouwd.
Synode, provinciale en classicale besturen waren derhalve staatsorganen geworden. Overtredingen van haar besluiten werden aangemerkt als overtredingen tegen de staat en dus strafbaar gesteld.
Nu kwam het er voor de gemeenten en haar predikanten niet meer op aan, of het zuivere evangelie van Gods genade werd verkondigd, en of de gemeente beantwoordde aan het door haar Heer en Hoofd gestelde doel, doch nu werd in de eerste plaats geëist, dat de reglementen werden opgevolgd.
De situatie in zijn gemeente te Gasselternijveen beschrijft dr Feisser in zijn *„Getrouw verhaal van mijn werkzaamheden en lotgevallen"* als volgt:

> Bij het eerste algemene huisbezoek en bij mijn dagelijkse verkering onder mijn medeburgers, ondervond ik veel vriendelijkheid, zachtaardigheid en achting. Onder het gehoor van de openbare prediking zag ik telkens een grote schare van ouden en jongen die stipt ter kerke kwamen. De catechesaties werden geregeld en talrijk bezocht. Uitwendige of grove zonden en ongeregeldheden bestonden er niet, wanneer men daartoe althans het misbruik van Gods heilige naam niet rekenen mag. Ieder bracht zijn kinderen ten bekwamen tijde ten doop en bij het H. Avondmaal zaten soms honderd, ja 150 mensen aan. Er was veel gedaante van godzaligheid. Maar... het was meest alles dode sleur en gewoontewerk.
> Ik stond verbaasd en verslagen, toen ik, na een jaar werken en beproeven, met vrij volle overtuiging gewaar werd, dat er zich hier geen vijf ware christenen bevonden en geen tien zelfs, die met de rechte weg des heils bekend waren. En dat onder een kleine tweehonderd lidmaten...

Deze toestand, die niet enkel een verschijnsel was, dat in Gasselternijveen voorkwam, dreef hem om alle „nadenkende en welgezinde landgenoten" op te wekken tot een leven op hoger plan.
Hij schreef een boekje dat hij noemde *„Het ene en altoos nodige"* en waarin hij wees op de Here Jezus Christus als de beste, ja de enige Leidsman ter Godzaligheid, omdat het voorname wezen en de grondoorzaak der Godzaligheid: geloof, hoop en liefde zich op de volkomenste wijze in Hem verenigd hebben. In zijn voorbericht schrijft hij: „Wat is de aanleiding tot dit geschrift? Zij is deze: Wij geloven en daarom spreken wij."
Hoewel hij verschillende stellingen uit dit boekje twee jaar later herriep mogen wij toch vaststellen, dat hij naar het licht, dat God hem schonk, wenste te leven en te spreken.
„Spreek alzo en doe alzo", was zijn lijfspreuk. En waar hij onder dit motto Gods woord bestudeerde, kon het niet uitblijven of de Geest Gods leidde hem gedurig verder tot meerder licht.
Allengs vormde zich in zijn geest een juiste en bijbelse voorstelling van de nieuwtestamentische gemeente.
Het was dit inzicht, dat wij ongetwijfeld moeten aanmerken als het hoofdmotief van Feissers latere activiteit.
Volgens dr Wumkes in het boek *„Opkomst en vestiging"*, was hij een vijand van de halfslachtigheid. Nu God hem, als in een visioen de gemeente had getoond, waarvan enkel belijdende gelovigen deel zouden uitmaken, was hij niet meer te remmen. Nu kwam zijn hervormde gemeente te Gasselternijveen hem als een bespotting en aanfluiting voor en het werd hem onmogelijk zich langer bij de bestaande toestand neer te leggen.
Was dr Feisser aanvankelijk van mening, dat het avondmaal een genademiddel was voor iedereen, en nodigde hij daarom zo ruim mogelijk daartoe uit — nu begreep hij, dat deze instelling van de Heer uitsluitend voor gelovigen bedoeld was.
En wat de doop betreft..., ook hiervoor gingen hem de ogen open. Hij begon de kinderdoop te zien, wat zij inderdaad was, als een onbijbelse uitvinding van mensen.
„Spreek alzo en doe alzo". Dr Feisser handelde consequent en radicaal. Hij weigerde het avondmaal te bedienen aan hen, die in hun zonde bleven volharden, ook al waren zij lidmaten van de kerk, en hij weigerde voortaan kinderen te dopen, tenzij men hem van zijn ongelijk overtuigde met Gods woord.
Tegelijkertijd kwam er klaarheid in zijn hart aangaande de doop der gelovigen, zoals Christus die had bevolen en zoals die door de apostelen in practijk werd gebracht. Toen hij later met de duitse baptisten in aanraking kwam, aanvaardde hij ook van dit inzicht in de doop de volle consequentie, liet zich op 15 mei 1845 met een aantal gelijkgezinden dopen en vestigde aldus de eerste baptistengemeente in ons vaderland.
De kerk van zijn dagen wierp hem uit en van vele zijden werd hij verketterd, maar wij mogen God danken voor deze pionier uit onze rijen, die zonder vrees

Lekespel 'Dr J. E. Feisser'

Ter gelegenheid van de honderdste sterfdag van de eerste nederlandse baptist dr Johannes Elias Feisser (in juni jl.) heeft br Joh. van der Baaren te Franeker opnieuw een uitgave verzorgd van het door hem aan het leven van dr Feisser gewijde lekespel. Binnenkort zal deze uitgave te verkrijgen zijn.
De eerste opvoering van dit spel vond in 1946 te Stadskanaal plaats ter gelegenheid van de jubileumviering van het honderdjarige baptisme in Nederland. Het spel vormde tijdens deze vieringen een hoogtepunt en trok grote aandacht.
We geloven, dat het een zinvolle en goede gedachte geweest is van de schrijver van dit spel om in het honderdste sterfjaar van de ‚geloofsheld' Feisser opnieuw aandacht voor het leven en de strijd van de eerste nederlandse baptist te vragen. We geloven, dat we die dankbare aandacht verschuldigd zijn aan hen die ons voorgingen.
Hoewel we reeds in juni jl. een korte levensschets van dr Feisser in ons weekblad plaatsten publiceren we graag nevenstaand artikeltje — dat een geheel ander karakter draagt dan de eerder verschenen schets — van de hand van de auteur van het lekespel 'Dr Johannes Elias Feisser'.
Bij verschijning van het spel hopen we opnieuw er op terug te komen. E.R.

Aan rustige wateren

Geef ook mij waterbronnen

Geef ook mij waterbronnen...! Deze woorden zijn uit Jozua 15 : 19. Ze geven ons een beeld van een land in het oosten, dat verschroeid is door de zon en bovendien zonder water zit.
Is dit niet het beeld van veler geloofsleven? Men werkt en zwoegt en toch komt er geen enkele vrucht. Hoe komt dat toch?
De bronnen ontbreken! Uw leven blijft dor en arm, droef en somber omdat er iets ontbreekt dat even onmisbaar is als water voor het land. O, zeker, u gelooft, u gaat trouw naar de kerk, u werkt overal aan mee waar uw hulp nodig is, u neemt misschien wel een vooraanstaande plaats in onder de gelovigen, u bent een voorbeeld voor allen, u bidt en werkt, u verwaarloost het avondmaal niet, u bent een gelovige van de beste soort en toch... de echte blijdschap, de ware vrede, het werkelijke geluk, de intense gemeenschap met Jezus Christus, de vervulling met de Heilige Geest ontbreken. Het gevolg is dat uw ziel verdort.
Als in deze enkele woorden uw beeld is getekend, is het dan niet indroevig dat bij alle godsdienstigheid, bij al het geloof en alle inspanning er zoveel gebrek is aan waarachtige blijdschap, werkelijke vrede?
Moet dit nu zo? Kan dit niet anders? O zeker, het is een land, maar een land zonder water. En dat kan niemand bevredigen, en God zeker niet.
„O, dierbare Heiland, Gij hebt tegen mij gezegd dat ik moet heengaan en vruchtdragen en nu weet ik dat dit dorre land U niet behagen kan. Geef mij toch een zegen!" Deze roep zou vandaag de dag, elke dag, elk uur, elk ogenblik door de christenen opgezonden moeten worden, totdat er verhoring komt. Waar is de wereld-overwinnende kracht van het evangelie? Waar de blijdschap van de kinderen Gods, de blijdschap die alles overstemt? Wij mogen toch geen vrede hebben met al dat zuchten, al dat onvruchtbaar gepraat, dat voor de vorm naar de kerk gaan, dat vrome gedoe zonder de kracht van de Heilige Geest? Al dat dorre land, al dat vruchteloos werken en bidden is een belediging voor Christus en Zijn gemeente. Daarom moet deze schrijnende nood, deze bittere armoede gezien en gevoeld worden. We moeten het met schaamte erkennen, opdat het „Geef mij een zegen" uit onze ziel geperst wordt. Dan zullen we ervaren dat er op hetzelfde moment een wonder gebeurt. Dan ontdekken we dat onze Vader het gebed al verhoord heeft. Het enige wat we moeten doen is drinken zoals Elia dronk uit de beek. De zegen is er reeds. De bronnen zijn er in overvloed. Alleen: er moet uit gedronken worden. De rijkdom moet aanvaard worden. In Jezus Christus is ons immers alles geschonken. Waarom nemen we dit niet aan als een kind? Ja werkelijk, we moeten weer worden als een kind.
Een predikant riep van de kansel: „Die dorst heeft kome en hij drinke". In die dienst zat een kleine jongen die werkelijk dorst had. Hij zag het glas water staan, liep naar voren, pakte het glas en dronk.
Ik geloof dat hierin de nood van onze tijd bestaat, dat we niet nemen én niet drinken. Wij praten over geestelijke nood, wij vergaderen, houden konferenties waar klinkende onderwerpen worden behandeld, maar wij drinken niet uit de Beek, uit de Steenrots welke is Christus de Heer. Al ons spreken en preken over Christus, al onze beschouwingen en inzichten zullen ons er niet brengen. Wij moeten eenvoudig, als mensen die dorst hebben, drinken uit de Beek.
Kom tot Jezus, want Hij verzekert, dat wie gedronken zal hebben van het water dat Hij ons geeft, nimmer meer zal dorsten. Bent u, ben ik een fontein van levend water? Waarom niet? Is Jezus er niet meer of is Zijn overvloed uitgeput? Nee, maar wij willen ons eigen waterreservoir hebben en zelf bronnen graven. Wij durven niet leven uit de Hand van Vader en bij het woord van onze Heiland. We versmaden wat er is, wat er in overvloed is, vandaag, morgen en steeds weer. We behoeven echt niet arm en dorstig te zijn.
Zeker, u mag roepen om een zegen, maar drink dan ook uit de Beek. De Beek stroomt overvloedig. Waarom verstaan wij voorgangers dat niet beter? Waarom verstaat de duurgekochte gemeente dat niet beter? Hoe lang moet daar nog omheen gedraaid worden? We hebben in Jezus alles. In Hem is alles volkomen, in Hem, in Hem alleen. Leef daarom uit Hem, door Hem en bij Hem.
Als de gemeente deze oproep verstaat zal er weer een opwekking komen. Gods Geest zal weer werken en wij zullen grote en heerlijke dingen zien gebeuren.

Hoogkerk J. Zoer

IN DE LEER IN AMERIKA (2)

LEREN OP ZONDAG

In de meeste baptistengemeenten in de Ver. Staten is de kerkdienst niet de enige en misschien niet eens de belangrijkste activiteit. Zeker in de zuidelijke staten neemt de zondagsschool een grote plaats in, de zondagsschool voor alle leeftijden wel te verstaan. Want ook de volwassenen blijven leerlingen, een door ons tot ons nadeel verwaarloosde bijbelse waarheid. Wij vinden doorgaans nog wel dat „de jeugd" iets moet leren maar dan moet het ook ophouden. Hetgeen dan doorgaans ook gebeurt. Met het gevolg dat de gemiddelde baptist een bedroefd klein beetje kennis van de bijbel heeft, hoewel hij zegt er zijn geloof op te baseren zonder stut of steun van belijdenisgeschriften of catechismus.

Deze tegenspraak met eigen overtuiging kennen de baptisten aan de overkant niet. Zij beijveren zich om lerend te blijven en nu mag dat leren in onze ogen wel wat oppervlakkig lijken, het is in elk geval vele malen diepzinniger dan helemaal niets.

De morgendienst begint doorgaans niet voor kwart voor elf en in de meeste gevallen om elf uur. Het uur dat daaraan voorafgaat wordt niet gebruikt voor uitslapen maar voor de zondagsschool. In leeftijdsgroepen verdeeld komt de gemeente (in ruime zin genomen, ook de vrienden zijn er welkom) bijeen om een bijbelles te horen behandelen door een onderwijzer. De lessen zijn in hoofdzaak gericht op kennis van de bijbel. Het materiaal komt pas- en gebruiksklaar uit het reuzebedrijf in Nashville in de staat Tennessee, dat Baptist Sunday School Board heet. De baptisten in het noorden, de American Baptists, zoals ze zichzelf noemen, hebben hun bedrijf in Valley Forge, vlak bij Philadelphia in de staat Pennsylvanie. Daarover later nog iets meer.

Statistiek

In een kleine gemeente, die in Kentucky, waar ik een zondag preekte, trof ik tijdens de zondagsschool een aantal mensen in een hokje bijeen, bezig allerlei kaarten in te vullen en getallen op te schrijven en te tellen. Zij hielden de statistiek bij. In iedere klas wordt namelijk een presentielijst bijgehouden en die wordt dan onmiddellijk opgehaald door de optellers. Amerika is een statistiekgevoelig land. Getallen spelen er een grote rol en men heeft de neiging om ook in het gemeentewerk vooruitgang en achteruitgang vrijwel geheel te willen aflezen uit cijfers. Het maakt soms een wat gespannen indruk, wanneer er zo

op het getal wordt gelet. In diezelfde gemeente hadden ze de zondag die ik er doorbracht, een slechte dag. Het was hartje vakantie en smoorheet. Het bezoek in de zondagsschool was dan ook niet best. In de kerkdienst kwam, zoals elke week, het hoofd van de zondagsschool (hij voert de titel van superintendent) de kansel op om mededeling te doen van het aantal mensen dat er verleden jaar op dezelfde zondag was, het aantal dat er vorige week was en het getal van vandaag. Vandaag was heel slecht, ook vergeleken met een jaar geleden. Dat zat de mensen niet erg lekker en van diverse kanten werd na de dienst gepoogd mij ervan te overtuigen dat dit een heel hoge uitzondering was. De dienst zelf was redelijk goed bezocht.

In een grote gemeente in Louisville prijkten deze getallen op een bord naast de preekstoel, zodat iedereen er gedurende de gehele dienst van kon genieten. Op de zondag dat ik daar kerkte waren de getallen inderdaad om er mee voor de dag te komen: boven het jaargemiddelde, boven verleden jaar en boven de vorige week. Daar waren echter niet alle gemeenteleden even gelukkig met het bord.

Toch heeft dit ook zijn goede kant. Het houdt de activiteit warm en levend. Loopt de belangstelling terug, dan blijkt dat onmiddellijk en moet er iets aan gedaan worden. Dank zij de statistiek weet men ook meteen waar het probleem zit en kan men het aanpakken. Dat aanpakken gaat natuurlijk niet altijd even gemakkelijk, vooral niet wanneer het probleem blijkt te bestaan uit allerlei persoonlijke factoren. Vaak zijn dat even zovele redenen om het probleem maar probleem te laten, maar in zo'n geval heeft de macht van de statistiek voldoende greep op de mensen om toch maar door de zure appel heen te bijten. Want de zondagsschool moet op peil blijven. Dat is een erezaak voor de hele gemeente.

Het materiaal

Alle materiaal voor de zuidelijke gemeenten komt uit het grote uitgeversbedrijf in Nashville. Daar beschikt men over een enorme staf van bekwame en deskundige medewerkers die de bijbellessen enkele jaren vooruit plannen, uitwerken en publiceren. Er werken *850* mensen. Behalve de programma's voor de zondagsschool heeft men daar nog veel meer activiteiten, zoals kerkmuziek en kerkarchitectuur, om er maar een paar te noemen. Er wordt ook behoorlijk verdiend. De lijst van instanties en arbeidsvelden die steun hebben ontvangen van de Sunday School Board is indrukwekkend.

Het zondagsschoolmateriaal verschijnt in aantrekkelijke opmaak en is gericht op maximale bruikbaarheid. De Amerikanen zijn praktisch. De lessen zijn ook bijzonder duidelijk en eenvoudig. Er is mee gerekend dat iedereen er mee moet kunnen werken. Daardoor is het naar onze smaak wel een beetje eenvoudig. Het is eerder melk dan vaste spijze en daardoor is de vormende werking die er van uitgaat ook beperkt. Aan de andere kant moet worden gezegd dat bij een instituut dat wekelijks bijeen komt en, althans wat de ouderen betreft, jaar in jaar uit dezelfde mensen heeft, het te verwerken materiaal beslist eenvoudig moet zijn. Zware kost verdragen wij nu eenmaal niet week in week uit.

Een ernstiger bezwaar vind ik dat de samenstellers zich zo sterk moeten richten naar de gemiddelde overtuiging van de zuidelijke baptisten en er daarom doorgaans van afzien onderwerpen aan de orde te stellen waarover verschil van mening bestaat. De inhoud van de lessen is daardoor wel heel erg ‚gemiddeld'. De gulden middenweg is lang niet altijd de weg van de bijbel. De profeten en trouwens onze Heer zelf, in de eerste plaats, zijn levende bewijzen van het tegendeel. Wanneer jarenlang de gemeente opgevoed wordt met wat ‚gemiddeld' is, bestaat de kans dat zij zelfgenoegzaam wordt.

In de leer?

Tenslotte de vraag of wij van dit zondagsschoolsysteem iets kunnen leren. Vroeger heb ik altijd gedacht dat het niets voor ons was. Wij waren zo geheel anders dan de Amerikanen. Onze manier van zondagsbesteding was zo afwijkend, enzovoort. Na de ervaringen van deze zomer begin ik daar toch anders over te denken. Met name in gemeenten waar de morgendienst laat is (om kwart voor elf bijvoorbeeld), is het mogelijk om voor de dienst iets te doen. In sommige gemeenten houdt men dan bidstond, wat mij minder juist lijkt, omdat de dienst die volgt ook een dienst der gebeden is. Waarom zou men niet een zondagsschool voor alle leeftijden kunnen hebben? In Amsterdam-West gebeurt het. Het is te hopen dat andere gemeenten dit voorbeeld willen volgen. Het kan het nieuwtestamentisch gehalte van onze gemeenten alleen maar ten goede komen.

J. Reiling

Uit ons Unie-Bureau

Zoals u bekend is heeft de Algemene Vergadering der Unie de opheffing van de „activeringscommissie" goedgekeurd en zal de desbetreffende arbeid door de Unie-Commissie behartigd worden.

We kunnen nu aan allen doorgeven, dat br A. Bosma te Groningen, lid van het dagelijks bestuur van de Unie-Commissie, bereid is gevonden om deze materie van activering en coördinering te verzorgen. Alle instanties, die op het terrein van onze unie-gemeenschap werken en plannen voor bepaalde activiteiten en geldinzamelingen in het programma hebben staan, zijn uitgenodigd om deze aan br A. Bosma met nadere omschrijving en uiteenzetting te berichten, die de desbetreffende plannen zal coördineren ten behoeve van de gezamenlijke arbeid, in overleg met het dagelijks bestuur van de unie-commissie. De unie-commissie rekent gaarne op aller hartelijke medewerking, wetende dat allen begrip hebben voor het belang van een goed samenspel tot heil van onze gemeenschap en tot eer van onze Heer!

T. Jansma

25 SEPTEMBER - SEMINARIUMDAG IN SNEEK

Als de voorgangersopleiding u werkelijk ter harte gaat ga er dan heen en laat u op de hoogte brengen !

(Aanvang half vier; in de baptistenkerk W. Lodewijkstr. 4)

Intrede kandidaat A. van der Beek

Abusievelijk werd in het vorige nummer bericht, dat kand. A. van der Beek zijn intrede in de baptistengemeente te Nieuwe Pekela zou doen op zondag 10 september. Men zal hebben begrepen, dat dit moest zijn *zondag 19 september.*

Friese NBJB-ers bijeen op 19 sept. a.s.

De friese NBJB komt D.V. bijeen a.s. zondagmiddag en -avond 19 september a.s. te Heerenveen. De bijeenkomsten beginnen om half vier in de Pniëlkerk.

De jongemensen wordt verzocht eigen brood mee te nemen!

de strijd aanbond en geen duimbreed week, ook al wist hij dat ontzetting uit zijn ambt zou moeten volgen.
Dr Feisser heeft ervaren wat Jezus zijn jongeren heeft voorgehouden:

Een dienstknecht is niet meerder dan zijn Heer; hebben ze mij vervolgd, zij zullen ook u vervolgen.

Joh. van der Baaren

zand en zaad

Deze keer klopt het opschrift helemaal met de inhoud. En dan is het ook nog droog zand en u weet dat dat niet aan elkaar hangt.
Allereerst moge ik langs deze weg allen, die mij beloofden een bijdrage voor het kerstnummer van De Zaaier te willen zenden, opwekken dat nu te doen, want ik ben bezig dat muziekstuk samen te stellen. In Amsterdam zwoegt de tekenaar voor een prachtige voorpagina, ik speur naar illustraties, maar alles kan eerst goed gebeuren als ik weet wat de medewerkers produceren.
Sommige gemeenten begrijpen dat we in het maandblad een mogelijkheid hebben de deuren binnen te gaan. Zo bestelde Veendam onlangs 4.000 nummers extra van een gewone Zaaier om eens een extra klop op alle Veendammer deuren te geven. Zou dat ook voor uw gemeente niet goed zijn? Schiet eens uit de slof, roepen wij met br Ploeger. Het is natuurlijk verheffend op een zondagmorgen te zingen: Wij hebben een woord voor de wereld, maar... hoe bestaat het, de post brengt me juist het septembernummer van ons evangelisatieblad. Och nee, volmaakt is het niet, maar 't mag er zijn en waarom zul je zelf niet een paar gulden per maand besteden aan je buurt. Dat woord moet dan toch ook de wereld in. Met zingen alleen kom je er niet. Ik zie inmiddels vol verwachting uit naar wat mij de kopijleveranciers zullen zenden.

* *

Nog eenmaal wil ik terugkomen op de berichtgevingen in het blad Kracht van omhoog, gedaan in de nummers van 21 mei en 4 juni van dit jaar. Wij reageerden daarop in ons weekblad en drongen er bij de redaktie van dat blad op aan de mededelingen te willen korrigeren, omdat ze pertinent onjuist waren. We hebben met belangstelling de daarna verschijnende nummers gevolgd, maar er is tot op heden geen korrektie gevolgd. Ik neem aan, dat u begrijpt waarover het gaat: zowel de gemeente in Enschede als de Unie werden gelaakt in hun houding tegenover de vroegere voorganger, ds M. de Jong. Wij hebben geen behoefte om het verleden op te rakelen en voor wat ons betreft behoeft Kracht van omhoog nu niet meer op deze kwestie uitvoeriger in te gaan. Wat ons irriteert is, dat mensen, die zich herhaaldelijk beroepen op de doop met de Heilige Geest en bij ons de indruk willen wekken, dat zij zich door die Geest laten leiden, zo onvoorzichtig, om niet te zeggen: krenkend, in hun woordkeuze kunnen zijn. Als de toon de muziek maakt, hebben wij geen behoefte meer nog langer naar deze muziek te luisteren.

* *

In dit flat, waar wij met 44 andere gezinnen wonen, hebben allerlei mensen hun tent opgeslagen. Wat ons vooral belang inboezemt is of ze naar een kerk gaan. Opvallend velen gaan niet. We ledigden een papiermand in de asemmer en moesten daartoe op de gaanderij staan. Het buurmeisje dat net lopen en net praten kan, keek met belangstelling toe. Mijn moeder heeft ook zo een, zei ze, en ze doelde op de papiermand. Die staat in de eetkamer. Op de vraag wat er zoal in gedaan werd, antwoordde ze: papier, een krant en papier van snoepjes. Toen was de associatie er: Mag ik een snoepje van je? Heb jij dan al gegeten? Heb jij al een boterham gehad en melk? Nee, zij niet. Wel haar broertjes en zusjes. Die wel, maar die waren nu naar school, maar eerst naar de kerk. Het deed me toch wat op die prille morgen het kind te horen zeggen: maar eerst naar de kerk. Ze wist niet wat ze zei. Maar de ouders wisten wel wat ze deden. Hoe gaan onze kinderen naar school? We geven nog wel eens een beetje af op andere kerken, ook op de rooms-katholieke, en wij jubelen over onze vrijheid. Misschien wilt u al jubelend bedenken, dat u ook verantwoordelijkheid draagt, onder meer voor uw kind. Het is uw kind. Allereerst uw kind en ze moeten met melk meer mans worden, maar dat kind zal niet alleen van melk en brood leven. Zeker kan een school met de bijbel, een christelijke school, u helpen bij uw taak, maar u mag die taak niet overlaten aan de school. Eerst naar de kerk. En als dat niet gaat omdat de kerk niet bij de school staat of omdat de kerk dicht zit, dan toch wel in huis, voor de werkdag begint, even samen naar de kerk. In huis.

Huizinga

Verantwoording Unie-bureau

In de maand augustus kwamen de volgende giften en bijdragen in het Uniebureau binnen:

Voor de ECU:
Leeuwarden f 46,65; Ter Apel f 100,—; Alkmaar f 119,23; Steenwijk f 11,75; Veendam f 181,12; Den Helder f 45,—; Vroomshoop f 70,—; Arnhem f 373,92; Hengelo f 400,—; Enschede f 508,60; Winschoten f 22,30; Pernis f 50,68; Haulerwijk f 50,—; Drachten f 73,—; Deventer f 46,36; H. K. te T. A. f 10,—.

Voor evangelisatie onder Spanjaarden:
Arnhem f 129,96; Staveren f 131,10; mej. L. R., O. P. f 100,—; Enschede f 50,—.

Voor de opleiding:
Noordbergum f 63,71; Leeuwarden f 117,43; Harlingen f 47,20; Veendam f 190,08; Vroomshoop f 75,—; Arnhem f 411,54; Westerhaar f 80,—; Hengelo f 400,—; Enschede f 395,65; Haulerwijk f 50,—; Almelo (Geraniumstr.) f 55,77; Den Helder f 25,—; Dokkum f 17,—; Deventer f 30,87; H. K. te T. A. f 10,—.

Voor de zending:
Leeuwarden f 39,95; Nieuw Weerdinge f 275,—; Exloërmond f 97,86; Harlingen f 79,79; Ter Apel f 98,23; Alkmaar f 15,—; Veendam f 241,92; Coevorden f 26,30; Vroomshoop f 100,—; Arnhem f 613,32; Enschede f 851,95; Hengelo f 1.300,—; Winschoten f 25,—; Haulerwijk f 150,—; Dokkum f 21,—; Deventer f 164,21; Eindhoven f 226,—; Noordbergum f 77,61; mej. G. d. V. te O. B. f 10,—; J. de L. te O. f 10,—; School CVO te Heerenveen f 20,—; H. K. te T. A. f 15,—; H. G. de W. te E. f 7,50; Sav. Lohmanschool, Hengelo f 25,—; Paulusschool, Amsterdam f 83,04; J. H. Kemperschool, Groningen f 20,—; Gr. van Prinstererschool, Hengelo f 48,15; Chr. Nat. Sch., Eindhoven f 225,—.

Voor het 'Noodfonds':
(werelddiakonaat, Brood voor het hart):
Veendam, f 153,82; zr J. E. te D. H. f 6,—; Enschede f 175,01; B. K. te R. f 25,—; H. K. te T. A. f 15,—; Deventer f 57,92.

Voor het ,10-cts-fonds (hulp inz. kerkb):
Mej. G. d. V. te O. B. f 5,—; N. N. te E. f 25,—; H. K. te T. A. f 5,—; Veendam f 54,40; Arnhem f 112,86; Deventer f 28,95.

Voor kerkbouw *Amsterdam-Centrum:*
Noordbergum f 272,52; Almelo (Nieuwstraat) f 100,—.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!
Bijzonder verblijdend zijn ook de bijdragen voor de evangelisatie onder Spanjaarden en voor de kerkbouw in Amsterdam-Centrum. Die bijzondere taken vragen onze bijzondere aandacht, ook in het offeren!
Wat er in de eerste tien maanden van dit jaar voor onze bekende „zuilen" is bijeengebracht? Dat is: voor de ECU f 12.790,—; voor de opleiding f 13.603,—; voor de zending f 21.693,—; voor het ,10-cts-fonds' f 2.901,—. En wat wordt er in de laatste vier maanden dan nog verwacht? Nu, laten we daartoe nog eens de bedragen noemen, zoals die voor het gehele jaar 1965 verwacht worden, zoals dat door de afgevaardigden der gemeenten ter Algemene Vergadering is nodig gevonden. Dat is: voor de ECU: f 30.000,—; voor de opleiding f 32.945,—; voor de zending f 49.200,—; voor het ,10-cts-fonds' f 9.000,—. En nu kunt u dus zelf gemakkelijk uitrekenen, dat er voor de laatste vier maanden voor alle taken belangrijk méér verwacht wordt dan er in de eerste acht maanden is bijeengebracht. Dat betekent dus een fikse inspanning voor ons allemaal. Maar, wij zetten ons schrap, want wij willen de eindstreep halen!

T. Jansma

Let u a.u.b. op de juiste gironummers! Giro 9260 ten name van de Unie, Amsterdam, corr.adres Dalweg 77, Arnhem; giro 1504 ten name van de Bouwstichting Amsterdam, corr.adres Dalweg 77, Arnhem.

OVER PLAATS EN TAAK DER GEMEENTE IN GODS HEILSWERK (1)

door ds J. Louw

De relativeringsziekte

Brede kringen in het christendom onzer dagen worden gekenmerkt door de zucht om, wat er geleerd en gepredikt, geloofd en beleden wordt, voor te stellen als van slechts betrekkelijke betekenis en waarde. Men kan hierin een reaktie zien op dát verleden waarin men maar niet een eigen, goed doordachte overtuiging had, maar de grote fout beging deze niet slechts onder klein en groot, in omgeving en heidenwereld uit te dragen, maar poogde om anderen te *dwingen* die overtuiging ook te aanvaarden, op straffe van verlies van eigendom en (of) leven, en in latere tijd van sociale positie en reputatie. Tegen deze methode van geloofspropaganda, die aan eigen overtuiging zodanige konsekwenties voor anderen verbond, moest wel protest komen. Jammer genoeg richtte dit verzet zich vaak minder of althans niet alleen tegen de *methode* der geloofspropaganda, maar meer en soms in hoofdzaak tegen het belijden van een overtuiging die op dood en leven gehandhaafd werd.

Deze vorm van reaktie op wat oudtijds in de verhouding der godsdiensten en kerken verkeerd was, dreigt soms door te slaan in het zinloze. Men beluistert een prediking, wel getypeerd als een ‚weerpraatje': het kan vriezen, het kan dooien, geloof je het dan is het goed en geloof je het niet, dan zal je er nog niets ernstigs van overkomen.

Aan de Schrift is zowel elke vorm van gewelddadige, de persoonlijkheid van de mens niet erende, als die zieke vorm van heilsproklamatie vreemd. Wie de Schrift ook maar oppervlakkig kent, weet dat in haar zowel de vrijheid van de menselijke persoonlijkheid volledig geëerbiedigd wordt als haar verkondiging gèdragen wordt door een beslissend of-of. Zij, die daar spreken waren ervan overtuigd geen zelfverworven inzichten de wereld in te dragen, maar te spreken als mensen in wie iets geboren en tot overwinning gekomen was. Ze waren in alles ‚tweede' geworden. Profetisch was hun zelfbewustzijn afgestemd. Schoon staande in de tijdelijke werkelijkheid, leefden ze vanuit de eeuwige werkelijkheid en trokken zo de toekomende wereld nàar zich toe.

De gemeente in schemerlicht

Steeds duidelijker wordt het uit de onderlinge gesprekken der christenen, dat de vragen die ons allen bezig houden, de g e m e e n t e raken, die, schoon verschijnsel in de historie, *geen historisch verschijnsel* is, maar een schepping van eigen orde. In haar snijdt de vertikale lijn die der historische ontwikkeling en stuwt deze naar een, haar eigen aard, vreemd eindresultaat.

Gelijk we verleden week reeds aankondigden bieden wij deze keer ruimte aan ds J. Louw, emeritus voorganger te Den Haag — en oud-redakteur van De Christen — die op ons verzoek nog eens zijn opvattingen over de vraag open of gesloten avondmaal — een vraag die slechts een gefundeerd oordeel kan krijgen vanuit een nieuwtestamentische ekklesiologie — in een tweetal artikelen heeft willen neerleggen.

Dat hiermee het ‚laatste woord' over de onderhavige kwestie zou zijn gezegd willen we geenszins beweren, voor ons staat echter vast dat een eventuele voorzetting van de gedachtenwisseling Met wie vieren wij het avondmaal? niet voorbij mag gaan aan de door br Louw geponeerde stellingen. We zeggen ds Louw hartelijk dank voor zijn bijdrage! E.R.

Deze gemeente is in haar ontstaan en voortbestaan een geheim, dat alleen zij kunnen verstaan, die daar deel aan hebben. Ze ontstond toen God de tijdsbarrière doorbrak, toen Zijn nadering als een onweer over Jeruzalem rolde en Zijn stem ‚het vuur in tongen kliefde'. Deze geboorte kenmerkte de gemeente, verklaart haar gang over de aarde en, wordt eenmaal haar wezen onthuld, dan wordt ze opgenomen in heerlijkheid, haar Heer tegemoet.

Een geheim blijft de gemeente voor wie haar wezensvreemd is; geen deel heeft aan dat gebeuren, waaruit de gemeente voortkwam en hetwelk in haar zich vereeuwigt. Deze ‚vreemdelingen', aan-het-heil-vreemden, oefenen een kritiek op haar uit, die niet te weerleggen is, doch slechts beantwoord kan worden met een: en tóch ... Zo deed Paulus. Onverbloemd hield hij de gemeente haar gebreken, fouten en zonden voor en begroette ze nochtans als heiligen en beminden, uitverkorenen Gods, bezitters van de Geest en erfgenamen der toekomende wereld. Hij zag deze zelfde gemeente in haar eeuwige werkelijkheid i n C h r i s t u s gerechtvaardigd, geheiligd en verheerlijkt. Zo eerde hij ... de christenen zijner dagen? Neen! God, de Alfa en Omega hunner zaligheid!

Wie de gemeente, zoals ze zich hem plaatselijk openbaart, niet zó ziet, kan haar niet liefhebben met een liefde, 'die alle wateren niet zouden kunnen uitblussen' en kan niet in haar arbeiden met dié volharding, die wel wonden en builen kan aanvaarden maar niet kan ophouden aan haar volmaking te arbeiden, 1 Kor. 15 : 58. Staande als aan de voet van het kruis sprak de Overste Leidsman van ‚Mijn blijdschap'.

Ontsnappingsclausule

Augustinus is, voorzover wij weten, de eerste geweest die gesproken heeft van een ‚onzichtbare' kerk. Die term is wel ingeslagen. Ook Luther moet zich ervan bediend hebben. Anderen spreken — en bedoelen, dunkt ons, wel zo ongeveer hetzelfde — van een universele kerk.

Bedoelt men met die uitdrukking een historisch verschijnsel van eigen orde en bouwtrant, de ‚kerk', zo willen wij daarop niet ingaan wijl het buiten het terrein van onze ogenblikkelijke belangstelling ligt. Is echter de gemeente, zoals we die hiervoor geschetst hebben, daarmee bedoeld, dan lijkt ons dit een abstraktie. Een *gemeente,* die geen adres en geen gestalte heeft?

Gemeente is belichaming, en belichaming behoort bij de levensopenbaring dezer schepping. Spreekt de bijbel van de gemeente als een lichaam, dan bedenke men, dat dit niet een *beeld* der gemeente is, doch veel meer beeldspraak, om de gelovigen te zeggen dat zij op elkander zijn aangewezen en zich bij elkander behoren aan te sluiten, samen te werken. Zo werd bijvoorbeeld in Paulus' dagen het romeinse rijk het ‚lichaam' van Nero genoemd [1]).

Anders is het wanneer men spreekt van de gemeente naar haar zichtbare en onzichtbare zijde. Ze heeft, gezien naar haar aardse verschijning, geen gedaante of heerlijkheid en buigt zich onder veel gerechtvaardigde kritiek. Maar ze heeft óók een staat in Christus, die God ziet en die wordt onderkend door ieder, die op haar golflengte leeft.

Ook zou het spraakgebruik van zichtbare en onzichtbare gemeente aanvaardbaar zijn, wanneer men er slechts mee wilde aanduiden, dat dag aan dag velen uit haar gelederen de grens passeren en daarmede overgaan in de staat van het tot eenheid herstelde leven.

Heden bereikte ons de droeve tijding dat te Zwolle overleed, onze zuster

EELKJE VAN YREN-FRANSBERGEN

op de leeftijd van 60 jaar.

4 september 1965

Baptistengemeente Harlingen

---

17 september 1965 81e jaargang Nr 3799

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ‚De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

MASSAGRAF DER TALENTEN ?

Is het waar, dat een christen eigenlijk niet tot volle ontplooiing kan komen? Is er voor een christen geen mogelijkheid zijn wetenschappelijke mogelijkheden uit te buiten? Is een christen met kunstzinnige aanleg gedoemd zijn kunstzinnigheid te verloochenen? Is het mogelijk om christen te zijn en tegelijk sportsman?

* * *

Er zijn nog altijd een massa mensen, die menen dat het christenzijn voornamelijk bestaat in het naleven van een min of meer groot aantal verboden. Een min of meer groot aantal. Des te méér verboden, des te vromer, des te orthodoxer, des te beter, des te degelijker. Wie weinig verboden heeft, neemt het niet zo nauw met zijn christenzijn, meent men dan. Dat menen veel buitenstaanders, dat menen ook velen, die zich christen noemen. Waar de verboden zegevieren, daar zal God zegevieren. Zo is de gedachte van de goe-gemeente binnen en buiten de kerk.
Zelfs mensen met een behoorlijke ontwikkeling koesteren zulke gedachten. Toen ik als student na een operatie enkele weken in het ziekenhuis in Hamburg moest verblijven, deelde ik mijn kamer met een ambtenaar van het Ministerie van Waterstaat en Verkeer. Toen hij gewaar werd dat ik theologisch student was, was zijn eerste reactie: Dus u mag niet roken! En ook niet drinken zeker? Wel dansen?

* * *

Geen wonder, dat waar zulke gedachten leven, men van de kerk geen hoge dunk kan hebben. Geen wonder, dat men de kerk dan ziet als een hinderpaal voor de mens om tot ontwikkeling en ontplooiing te komen. Geen wonder, dat men de kerk ziet als de slagboom, die de mensheid scheidt van een welvarender, gelukkiger samenleving. Op zo'n manier beschouwd, moet de kerk wel als opium voor het volk worden gezien. Waar deze — verkeerde! — idee leeft over wat gemeente van Jezus Christus eigenlijk ten allerdiepste is, moet wel de levenshouding een afwijzende worden.

* * *

Gelukkig is dat beeld van de kerk onjuist. Het is echt niet waar, dat de kerk een hinderpaal voor de menswording is. Dat de kerk een slagboom vormt, die de mensheid verhindert tot een betere wereld te geraken. Gelukkig is de kerk geen massagraf der talenten, der mogelijkheden, der kundigheden. Gelukkig is het niet waar, dat de kerk haar leden belemmert in hun mens-zijn, in het uitleven van het mens-zijn. Dat de kerk haar leden berooft van hun individualiteit, van hun persoonlijkheid. Het is niet waar, dat er in de kerk geen ruimte zou zijn voor verscheidenheid van gaven en bekwaamheden en persoonlijke durf en initiatief en beleving der eigen persoonlijkheid.

* * *

Juist van het evangelie — en de kerk, de gemeente is alleen de kerk, gemeente voorzover en in de mate zij dit Evangelie gelooft en belijdt — moet gezegd worden, dat het in sterke mate bevorderend gewerkt heeft voor de individualisering van de mensen. Juist de bijbelse boodschap heeft de waarde van de enkele mens sterker naar voren geschoven. Centraal in deze boodschap staat het verhaal van Jezus over de herder, die bij zijn thuiskomst tot de ontdekking komt, dat hij één schaap mist. Hij laat de negenennegentig in de steek en zoekt dat éne. Duidelijker kon Jezus de betekenis en de waarde van de enkele mens niet beklemtonen dan door deze gelijkenis.

In het voetspoor van de Meester zijn de leerlingen de wereld ingegaan en ze hebben dezelfde boodschap als Hij gepredikt. En aangedrongen op persoonlijke bekering en belijdenis. In de gestaltegeving aan de gemeente hebben zij de principes van de Heiland gerealiseerd en géén gemeente gevormd van een grote schare onmondigen en enkele wetenden (leken en clerus), maar een gemeente van gelovigen, waarin ieder een volledige plaats en taak heeft.
Niet dat ieder lid geaard is als de anderen. Niet dat aan alle leden dezelfde gaven verleend zijn. Neen, er is verscheidenheid; een grote variatie van talenten, zowel van natuurlijke begaafdheden als van geestesgaven. En des te rijker deze verscheidenheid is, des te vruchtbaarder kan de dienst der gemeente in de wereld zijn. Des te eerbiediger en des te ootmoediger en des te dankbaarder is haar **gods**dienst.

* * *

Want om deze twee polen spant zich het zijn der gemeente, der gemeenteleden: Om de lofprijzing van God en om het welzijn van de medemens.
Wie christen wil worden, wil zijn, zal deze twee zaken volkomen ruimte moe-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Hij die begint met vertrouwen maakt fouten, maar minder dan hij die met wantrouwen begint.**

ten geven in zijn leven. Deze twee dingen zullen vooráán moeten staan; zij zullen bepalend moeten zijn voor zijn doen en laten, voor zijn activiteiten en passiviteiten.

Zijn bekwaamheden en gaven, ook de buitengewone bekwaamheden als grote geleerdheid, als kunstzinnigheid, als wat dan ook, zullen altijd dienstbaar gesteld moeten worden aan God en mensen. De mens bestaat niet om zichzelf; zijn leven is geen doel, maar middel. Juist in de dienstbaarheid van het christen-leven, komt de mens tot volle ontplooiing, tot volle verwerkelijking.

Daarom kan men nooit zeggen, dat de kerk een massagraf der talenten is; dat de kerk de mensen tegenwerkt en tegenstaat. Nooit of te nimmer kan het waar zijn, dat het christelijke geloof opium is voor het volk.

De geschiedenis van Europa bewijst het tegendeel. Geen continent heeft grótere ontplooiing gekend; geen continent heeft méér ontdekkingen gedaan; geen continent heeft méér techniek ontwikkeld; geen continent was vérder gevorderd.

Waar dit beeld nu verandert, waar ook andere continenten ontwaken, waar nu ook volkeren, die niet door het Evangelie beademd zijn ontdekkingen doen en progressief worden, daar moet altijd gesteld worden, dat zij leven van de erfenis van het „christelijke" westen. Daar mag nooit vergeten worden, dat ook in de na-christelijke wereld het Evangelie niet uitgeroeid kan worden, en evenmin de gevolgen van 19 eeuwen prediking van een christelijk individualisme, van de persoonlijke waarde van een mensenleven, ja van de eeuwigheidswaarde van de mens.

Waar de Bijbel van zijn plaats beroofd werd, waar de bijbelse prediking ontledigd werd van haar diepste wezen, dáár werkte de kerk als een dodende straal. Waar Christus echter ruim baan kreeg, gaf Hij ook zegen voor het tegenwoordige leven.

Ploeger

Een woord van aanbeveling

Toen we nog in Leeuwarden woonden, passeerden we vaak een gebouw, dat als een kasteel uit vroegere dagen omringd was door een gracht. Zo eens in de maand gingen we over de ‚slotbrug' de burcht binnen. Een poorter ontsloot ons de vergrendelde deur en opende daarna nog eens een ijzeren poort, die achter ons weer zorgvuldig werd gesloten. Daarna liepen we over een in de regel verlaten binnenplaats, kwamen opnieuw voor een dichte deur, die op ons verzoek eveneens open ging en na doortocht weer dicht. Dan kwamen we in een gebouw met meerdere verdiepingen. Dan ging een man met ons mee en deed nog eens een deur open. Dan kwamen we binnen bij een mens, die daar alleen woonde in een kamertje van een paar meter lang en breed. Het had een klein, getralied venstertje.

Dat telkens herhaalde ‚dan' herinnert u misschien aan uw opsteltrant van vroeger: en toen, en toen. Zo verliep vaak een gesprek, dat maar aarzelend op gang kon komen. De man, die we bezochten, had een zwaar misdrijf begaan, werd gearresteerd, veroordeeld en opgesloten. Wat een woord: opgesloten. Als een wild dier...

Na meerdere bezoeken ontstond er een vleug vertrouwen, op den duur — want zij hadden de tijd — van vriendschap en dan kwam het verhaal met: en toen, en toen, en toen...

Dit alles is jaren geleden, maar nog kan ik de namen noemen en mij de gezichten herinneren van de mannen, die ik indertijd, het is een jaar of dertig terug, ontmoette. Ik ken nog hun droeve verhalen, zelf-verdedigingen, pogingen om een revisie te krijgen, hun hopen op enige maanden gratie bij de een of andere gebeurtenis. Ze zijn nu in vrijheid of gestorven. Of zitten weer...

Ik deed dat werk voor de reklasseringsvereniging. In de verte deed ik het misschien voor God en voor die mannen. Medelijden had ik wel en met alles wat in mij was wilde ik wel een brug slaan naar het bijna onbereikbare kasteel van hun innerlijk leven. Soms lukte het.

Over hun toekomst spraken ze ook. Ze wisten van de moeilijkheden, die achter de open poort van morgen lagen. Met hen poogden we dan de weg terug te vinden naar huis, zo dat er was.

En naar werk, naar een positie. Ze beschouwden ons als de brug over de gracht en als een vriend, die wilde helpen.

Ik schreef dit stukje om u te attenderen op de kollekte ter gelegenheid van de nationale reklasseringsdag. Mocht in september of oktober iemand bij u aan de deur komen in verband met dit werk, herinnert u zich dan dat de gevangenen vaak in die reklasseringsman hun enige vriend hebben. Helpt u mee dat die man zijn taak voor wat de financiën betreft gemakkelijker kan verrichten?

Morgen komt weer iemand vrij. Maakt u het mee mogelijk dat hij zo goed mogelijk wordt voorbereid op die ontzettende stap in de vrijheid en dat er mensen zullen zijn, die hem tijdens zijn gevangenschap en daarna willen begeleiden.

Huizinga

Uit het dagboek van José Párraga

Enkele broeders hebben zo nu en dan op een ongedwongen wijze kontakt met br Párraga, zodat we elkaar wederzijds van dienst kunnen zijn in de opbouw van het werk onder de Spanjaarden in Twente. Daarnaast zijn er natuurlijk de officiële kontakten vanuit de Permanente Commissies.

In Zand en Zaad heeft men een paar weken geleden al een gedeelte van een rapportje gelezen over het verrichte werk in de maand juni, wij willen nu iets doorgeven uit de juli-maand. Zo hier en daar een greep:

2 juli: Nu, als ik de pen opneem om iets te schrijven over het werk van de afgelopen dag, is het kwart voor twaalf in de nacht. Ik heb een bezoek afgelegd bij een spaanse vrouw die deze week uit Spanje hier is gekomen. Haar man komt al twee maanden in de kerk, zij wil zondag kennis maken met mijn vrouw. Aan haar man heb ik een bijbel gegeven en nu zal ik God bidden voor deze familie. Hij zal zeker verder in hun harten werken. Ja, ik geloof dat het altijd is het werk van Hem en wij zijn alleen maar kleine instrumenten in Zijn hand...

3 juli: Van tien tot twaalf uur op de markt geweest en spaanse evangelisatiekranten uitgedeeld aan de Spanjaarden, die daar lopen. Om vier uur ging ik naar Almelo, naar een spaans gezin, die christenen zijn — om acht uur is een groepje van acht Spanjaarden bij mij gekomen om wat nederlandse taal te leren...

8 juli: Bezoek aan de politie om een Spanjaard te helpen, die met mij over het evangelie wilde spreken, misschien komt hij zondag in de kerk...

10 juli: Om half acht 's morgens naar het station om afscheid te nemen van vier Spanjaarden die met vakantie naar Spanje gaan. Eén van hen kwam tot bekering, maar hij is nog niet gedoopt... Acht uur 's avonds hebben we nederlandse les. De Spanjaard die voor de tweede maal kwam, heeft een bijbel gekocht. We geven de bijbels nu niet meer cadeau, we verkopen ze voor een paar gulden. Dat doen we om aan de weet te komen wie er belangstelling heeft om te kopen en omdat er mensen zijn die denken, dat als we de bijbel gratis geven, het een boek is voor propaganda, en niet Gods Woord. Met de twee gulden, die we voor de bijbel krijgen kopen we weer een boek in Spanje voor de bibliotheek van onze kerk. Er zijn nu bijna veertig Spanjaarden die graag een boek over het evangelie lezen. Zij ko-

„Ik heb u uitgekozen en u aangewezen, opdat gij zoudt heengaan en vrucht dragen".

(Joh. 15 : 16)

Aan rustige wateren

Het doel van God met ons leven

Een kind van God te zijn, is meer dan alleen maar te kunnen spreken van vergeving der zonden, hoe groot dit op zichzelf ook moge zijn.
Het is meer dan genieten van ,Gods' verborgen omgang', hoe groot dit moge zijn. Al deze dingen raken nog maar het eigen leven. Maar het grote dat God wil, dat wij zullen bereiken is, iets voor anderen te zijn.
De liefde van God wordt ons geopenbaard in Christus Jezus, en wel in het bijzonder daarin, dat Zijn leven één groot offer voor anderen was. „Niemand heeft meer liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden". Wanneer in onze harten de liefde Gods is uitgestort door de Heilige Geest, zal daar de drang om zich zelf te geven voor anderen gevonden worden.
Dit is het vruchtdragen van de rank, waarover in dit bijbelgedeelte door de Heiland wordt gesproken.
„Hierin is Mijn Vader verheerlijkt: dat gij veel vrucht draagt".
Naar dit goddelijk doel wijst ons de Heiland heen met de woorden: „Gij hebt Mij niet uitgekozen, maar Ik heb u uitgekozen".
Het gaat hier niet om een uitverkiezing ter zaligheid, doch over het doel dat God heeft met de Zijnen; een doel, door Hem bedacht, door Hem geëist, maar ook door Hem mogelijk gemaakt door het blijven in Hem.
Daarom: „Blijft in Mij en Ik in u, gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf zo zij niet in de wijnstok blijft, alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft".
„Ik heb u gesteld, dat gij zoudt heengaan en vrucht dragen". Om vrucht te dragen is het nodig, dat wij blijven in de wijnstok Christus; dat Zijn woord en Geest ongehinderd in ons wonen.
Om vrucht te dragen werken beiden, wijnstok en ranken, samen. De Heiland, als de ware wijnstok, verlangt er naar Zijn leven door de ranken te openbaren.
„Wie in Mij blijft, gelijk Ik in hem, die draagt veel vrucht. Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt en gij zult Mijn discipelen zijn".
Laat ons altijd, in alle dingen, bij Hem onze kracht zoeken. Dan gaan wij, in gemeenschap met Hem onze weg en dragen veel vrucht.
Heengaan en vrucht dragen. Wanneer het kind van God zich hiervan meer bewust was, er zouden meer zielen gered worden, er zou meer blijdschap zijn, meer vruchtbare levens en bovenal: Gods naam zou meer verheerlijkt worden. De wereld zou dan ook minder reden hebben om te zeggen: het christendom is dood. Hoevelen schamen zich ervoor, zich als christen te openbaren; zij strijden meer voor eigen eer, dan voor de eer van God.

Blijven, blijven,
altijd blijven in Jezus.
Volgen, volgen,
altijd volgen Zijn stem.
't Geheim van een leven
vol vrucht en vol vree.
't Is eenvoudig:
Blijven in Hem!

Workum F. G. J. Hofhuis

---

men niet altijd in de kerk, maar ze zoeken, en dat is een goed teken.

Zondag 11 juli: Vandaag dachten we dat er maar weinig mensen in de kerk zouden zijn, maar het viel mee. Want van de gezinnen, die ik deze week leerde kennen kwamen er vier mannen in de kerkdienst en zij vroegen na de dienst een boek om te lezen...

12 juli: Om 9 uur vanmorgen naar het postkantoor geweest met onze sekretaris om hem te leren hoe hij het geld moet verzenden voor de zending...

16 juli: Vandaag vertrekken veel Spanjaarden met vakantie naar Spanje, ook tien die altijd in de kerk komen bij ons. Twee van hen zullen met hun vrouwen terugkomen. Ik zal alles in orde maken met een gezin van de kerk zodat ze bij terugkomst plaats krijgen daar, de andere krijgt een woning. Om twee uur 's nachts zijn ze met bussen vertrokken. Omdat ze ongeveer met vierhonderd personen waren, moesten ze twee uur lang wachten; zodoende hebben we de gelegenheid gehad om kennis te maken met andere Spanjaarden...
Na de vakantie zullen we een nieuwe bibliotheek openen in een zaal van de kerk. Daarvoor hebben we een boekenkast gemaakt. We hebben de boeken genummerd en een lijst gemaakt van namen van de Spanjaarden die boeken willen lenen van ons. Twee dagen hebben Spanjaarden die niet met vakantie waren bij ons gegeten. Dat hebben wij gedaan omdat zij zich zo eenzaam gevoelden, zonder familie. We zaten een dag met vijfentwintig mensen aan tafel. Zo hebben we de moeilijkheden van die mensen ook leren kennen...

* * *

Tot zover een paar stukjes uit het verslag van br Párraga. Moet u zondag 11 juli nog eens overlezen. Zomaar 4 mannen die in de kerk komen omdat je er op bezoek bent geweest. Ik zou een gat in de lucht springen als ik zo'n resultaat had onder nederlandse mannen.
Jawel, 'k weet wel, het ligt anders... maar toch spreekt het wel aan.
Misschien dat de Heer het nog eens zo leidt, dat *nederlandse mannen in den vreemde* weer gaan reageren op een huisbezoek. De Here onze God heeft toch blijkbaar altijd nog wel bepaalde wegen waarlangs de voet van de mens nog eens kan of moet gaan.

U ziet het, het lezen van de rapportjes van onze broeder heeft mij wel iets verteld. Schrijver dezes wenst u dezelfde ervaring.

H. Th. Plevier

OVER PLAATS EN TAAK DER GEMEENTE IN GODS HEILSWERK (2)

door ds J. Louw

Konfrontatie

Er zijn, menen wij, van het moment dat een ‚kerk' zich begon te ontwikkelen, wel steeds christenen geweest, die zich daartegen verzet hebben. Dit te konstateren betekent nog niet alle tegen die nieuwe formatie ingebrachte bezwaren te delen, noch elke poging tot herstel van hetgeen zij zagen als de vroeg-christelijke gemeente te waarderen. Op vaak niet fraaie wijze is hun de mond gesnoerd. Maar desondanks zijn de bezwåren gebleven, plús de pogingen om het nieuwtestamentische getuigenis te doen herleven.

De zwitserse theoloog *E. Brunner* wees de kerk daarop, dat ze zich in zichzelven vergiste als ze zich hield voor de legitieme voortzetting van hetgeen ontstond op de Heilsroep van Jezus' boden [2]). Nu weten we wel, dat deze stem ongaarne gehoord wordt en als men zich haar herinnert gebeurt dit soms met een bitter gevoel. Maar lang voor deze theoloog zijn boek schreef, waardoor de kerk als zodanig een probleem werd schreef de nederlandse hoogleraar *dr J. de Zwaan* in een werk *Jezus, Paulus en Rome:*

> „Welke elementen van het evangelie door de Kerk ook bewaard mogen zijn gebleven, zijzelve verloor de gestalte der christelijke gemeente: een soort staatskerk (heidense religie) werd nagebootst".

Van het scherpe oog van deze laatste werd weinig notitie genomen; het feit van de gescheiden kerken was toen geen probleem waaraan men zwaar tilde, en . . . De Zwaan schreef Nederlands.

We begrijpen, dat het moeilijk is voor de verantwoordelijke mannen, het vraagstuk onzer dagen: Wat is de kerk? ook in dit licht te zien. Door er aan voorbij te gaan bereiken we echter ten opzichte van elkander niets. Door te doen ‚alsof' komt geen vraagstuk dichter bij zijn oplossing. Men zij echter bereid aan te nemen, dat een andere overtuiging aan te hangen dan de algemeen gehuldigde nog geen uiting van hoogmoed behoeft te zijn. Wie het zó stelt brengt slechts verwijdering te weeg.

De kenbaarheid der gemeente

We kennen de gemeente uit haar plaatselijke openbaringen. Deze *plaatselijke* openbaringen van de éne gemeente hebben de meervoudsvorm: gemeenten ontvangen. Dat gebeurde reeds in het Nieuwe Testament. Deze vele gemeenten vormen niet *samen* de ene gemeente (roomse visie), maar zijn ieder voor zich een geheel, dat niet gekompleteerd kan worden [3]). Haar grootte is van geen belang; zijn er slechts twee of drie, die samen zijn in de naam van Christus dan is het vereiste quorum, nodig om in de naam van Christus te kunnen spreken, voorhanden [4]).

Bij een van die gemeenten behoort ieder, die in bijbelse zin van het woord „van Christus is".

Maar wat in de dagen van Jezus' boden niet voorkwam, zien we nu: men kan er bij *horen* en toch *er buiten staan.* Het is mogelijk, dat men er bij behóórt, maar dit niet dáár en zó tot openbaring brengt, dat men op zijn plaats komt.

Het is vanzelfsprekend, dat hij, die, als er bij *behórende,* en als zodanig erkend en opgenomen wil worden de gemeente de gelegenheid moet geven om over zijn er-bij-behoren te oordelen. Zij toch, de gemeente, moet er zorg voor dragen, dat ze haar wezen niet verliest, niet een ‚gemengde hoop' wordt. Zij heeft daarover te waken, dat zij zichzelve blijft en is dus geroepen aan ieder die bij haar geteld wil worden te vragen — niet maar of hij gelooft, maar *welke inhoud* zijn geloof heeft. Eerst dan zal de gemeente, die in haar geheel voor eigen zuiverheid verantwoordelijk is, kunnen vaststellen of hij *in waarheid* de doop kan ontvangen en aan het avondmaal deelnemen. Zijn doop, die spreekt van zijn door het geloof in de gestorven Christus begrepen zijn, en eveneens van het deel hebben aan Diens opstanding, mag geen leugen zijn, en zijn aanzitten aan de dis van het nieuwe verbond, veronderstelt zijn opgenomen zijn in de Waarheid die zich ontsluit in Brood en Beker.

De gemeente mag geen fiktie worden, geen *schijngemeente.* Daarom verlangt zij van ieder die door haar erkend wil worden als tot haar behorende getuigenis af te leggen van zijn geloof.

En de doop en het avondmaal mogen geen schijnhandelingen worden, reden waarom ze verlangt dat in ieder die gedoopt wil worden en deelnemen aan het avondmaal, dát geloof voorhanden is, waardoor God in doop en avondmaal verklaren wil, dat deze mens is opgenomen in de zonden verzoenende en leven gevende gemeenschap met de gekruisigde en opgestane Heer.

De ondermijning der gemeente

Wie van gevoelen is dat iemand, die daarom vraagt, in de gemeente moet worden opgenomen, onverschillig óf hij gedoopt, ‚hoe' hij gedoopt of helemaal niet gedoopt is en ook niet gedoopt wil worden — en van gevoelen is, dat iemand die dat wenst tót het avondmaal moet worden toegelaten op geen andere grond dan dat hij zichzelf het avondmaal waardig keurt — *miskent plaats en taak der gemeente in Gods heilswerk op aarde en ondermijnt haar.*

De kamerling vroeg om de doop. Hij verklaarde niet zichzelf de doop waardig, maar liet de beslissing daarover aan het oordeel van de man, die voor hem het nieuwe heilsvolk vertegenwoordigde. Lydia vroeg aan Paulus en Silas of dezen oordeelden, dat zij in den Here gelovig geworden was en dus gedoopt kon worden.

De gemeente is des Héren gemeente. Dat stelt ieder lid er voor verantwoordelijk, dat de gemeente inderdaad gemeente blijve.

De doop is des Héren doop. Dat stelt ieder lid onder de róeping toe te zien, dat het leven van ieder die de doop ontvangt, wortelt in de werkelijkheid van Christus' gestorven, begraven en opgestaan zijn.

Het avondmaal is des Héren avondmaal. Het moet, evenals gemeente en doop, heilig gehouden worden. Dat betekent, dat de leden er van op aan moeten kunnen, dat ieder die aanzit 'echt' is wat hij zegt te zijn en dat de aanzittenden een zodanige gemeenschap met de Verlosser hebben als zich in het avondmaal aftekent.

Baptistengemeente is een kreupele benaming en zegt niet meer dan hij die haar gebruikt er mede beoogt te zeggen: en dat kan nimmer zijn, dat de gemeente het bezit der baptisten is, want ze is van Christus. Een 'baptisten'-doop is een onding. De doop is van Christus en wordt door de baptisten slechts bediend. Van een 'baptisten'-avondmaal te spreken werkt verwarrend. Het avondmaal wijst in zin, oorsprong en betekenis op Christus.

Men zal de bedoeling hebben met genoemde woordverbindingen te wijzen op gemeente, doop en avondmaal, zoals de 'baptisten' die verstaan en handhaven. Worden ze anders gebruikt dan moeten wij ze afwijzen.

* *

Achter de gemeente, de prediking en haar handelingen staat Christus. Dat feit geeft haar haar eigen staat, plaats en roeping. Wie haar deze relatie tot Christus ontzegt, verlangt, implicite, van haar, dat ze zichzelf zal opheffen, want het ware een verloochening van haar wezen. Ze moet zich handhaven om Christus' wil — zeg ik liever, zich in geloofsgehoorzaamheid door Christus laten handhaven. Haar is de zichtbare wereld als terrein van leven en handelen aangewezen. Ze mag haar verantwoordelijkheid niet verder uitstrekken dan het haar kenbare en kontroleerbare. Dat het *mogelijk* is, dat ze zich vergist kan slechts aansporen om nauwkeurig te te luisteren naar hetgeen de Geest tot de gemeente zegt en om diepere Geestesleiding te zoeken. Had God in Zijn opdracht haar geschonken vergissingen buitengesloten willen houden, zo zou Hij haar onfeilbaarheid hebben geschonken. Dat deed Hij niet. Wat de gevolgen zijn

NADER BEZIEN

Vrijheid in opmars?

Verleden week nam het nederlandse (rooms-katholieke) episkopaat dat deel van het in 1954 uitgevaardigde mandement terug waarin was bepaald, dat rooms-katholieken geen lid mochten zijn van organisaties als het (socialistische) NVV.
Alom is dit nieuwe besluit van de nederlandse bisschoppen toegejuicht en men beschouwde deze herroeping als een duidelijk teken van de vrijheid, die ook in de rooms-katholieke kerk in opmars is.
Is dat zo?
We bedoelen met die vraag niet de onzes inziens toch wel waarneembare mentaliteitsverandering binnen de kerk van Rome — althans ten onzent — diskutabel te stellen. Maar wel of de intrekking van een verbod of gebod als een werkelijk bewijs van toenemende vrijheid moet worden uitgelegd.

Men begrijpe ons goed. Waar het leven omringd wordt door bepalingen, door verboden en geboden kan moeilijk van vrijheid gesproken worden. Maar anderzijds: Kan men wel van echte vrijheid spreken waar aan die vrijheid geen enkele restriktie, geen enkele beperking is opgelegd?

Om het karikaturaal te stellen: Betekent het geruchtmakende optreden van de provo's in Amsterdam — met hun 'happenings' rondom het amsterdamse 'Lieverdje' etc. — 'n dienst aan de zaak van de individuele vrijheid? Toch geven zij voor, dat hun optreden een aktie voor die vrijheid is!
Vrijheid zonder aanvaarde regels is anarchie. Ook: vrijheid zonder gezag betekent anarchie. En wat anarchie is wordt ons reeds in de bijbel gezegd: Het is die situatie waarin ieder doet wat recht is in eigen ogen. Hetgeen uitloopt op het grootst mogelijke onrecht.

* *

Dit vrijheidsbegrip, vrijheid binnen grenzen, vrijheid met beperkingen, hebben onze gemeenten en de leden onzer gemeenten te hanteren.
Om met de laatsten te beginnen: Wij huldigen van harte het priesterschap der gelovigen. Maar waar dit leidt tot dat soort 'vrij christendom' dat zich onttrekt aan elke verplichting jegens de gemeente en de gemeenschap der gemeente is men met het hanteren van dit bijbelse 'dogma' op onbijbels spoor terecht gekomen.
De gemeenten zijn autonoom. Al achten we het woord onjuist, wat er mee bedoeld wordt; de vrije gemeente, achten we juist. Maar, waar deze autonomie wordt tot het 'elke gemeente voor zich' — en dat kan dan blijken in bijvoorbeeld het beroepingswerk, het zich onttrekken aan de verplichtingen van het lid zijn van de Unie van gemeenten — daar is deze vrijheid der gemeente geworden tot een 'oorzaak van het (vrome) vlees'.
Is de vrijheid in opmars?

v. D.

van haar gaan in het spoor, dat ze zich in de Schrift ziet aangewezen, mag haar niet onverschillig zijn, doch evenmin van het pad afvoeren. Zij oriëntere zich niet op het *resultaat,* maar op de *Heer.* — En zij oriënteert zich nooit goed *als ze zich niet in de liefde oriënteert.*
In plaats van zich te verdiepen in menselijke konstrukties, die moeilijkheden slechts kamoeflerenn, er om heen gaan, doet ze genoeg zich te houden aan haar grenzen. De hand die verder grijpt drukt God terug.
De woorden: Hier sta ik, ik kan niet anders, mogen door Luther op de Rijksdag te Worms gezegd zijn of hem door zijn tijdgenoten in de mond gelegd zijn, ze zeggen in elk geval terecht, dat er grenzen zijn die we moeten eerbiedigen.
Wat naar zijn eigen karakter gesloten is, eigen grenzen heeft, kan in tijden van vervolging en in ongewone momenten tijdelijk of momenteel open gesteld worden. En dit, opdat de regel bevestigd worde.

Voor wie verder vragen:

[1]) Meuzelaar, Der Leib des Messias; dissertatie gem.univ. Amsterdam. In een bijdrage in het werk Begegnung der Christen, waarschuwt de schrijver (een rooms-katholiek theoloog) tegen een te sterke benadrukking van de uitdrukking *Lichaam* als beeld der gemeente.

[2]) Emil Brunner, Das Missverständnis der Kirche.

[3]) J. H. Toberts, Die opbou van die Kerk volgens die Efese-brief; dissertatie Kampen: „De kerk is niet de som van de plaatselijke gemeenten, welke vergaderingen zijn van individuele gelovigen, maar een enige, door God geschapen en geleide gemeenschap, die zich openbaart in plaatselijke gemeenschappen". (Geciteerd door H. H. Rowley in een recensie in The Baptist Times.)

[4]) Matth. 18 : 20. De Heer zegt Zijn tegenwoordigheid, nodig om geldige besluiten te nemen, niet toe aan een enkele apostel of discipel. Voor de leiding der gemeente door één persoon is geen belofte.

Belangrijk is het boek Die Baptisten, uitgegeven als deel der serie Die Kirchen der Welt. Ds J. A. Brandsma leverde er een bijdrage voor over Gemeenten, Unie en Bonden. Ter oriëntatie is dit werk heel belangrijk, geschreven als het is door leidende broeders van het werk in Europa. Ons boeide in het bijzonder hetgeen dr Joh. Schneider, prof. em. van de Humbolt Universiteit in Berlijn schreef over de Immersion (onderdompeling). Alle bijdragen in dit boek zijn geschreven of overgezet in de duitse taal. (Ik zou graag willen, dat vooral de broedersvoorgangers dit werk eens bestudeerden.) Het werk is duur, plm. DM 28,—, maar kan allicht geleend worden in de universiteitsbibliotheken.

L.

Uit ons Unie-Bureau

Graag wil ik belangstellenden — en wie van de lezers is dat niet? — erover inlichten, dat de uniecommissie a.s. dinsdag 21 september haar herfstvergadering houdt. U weet, dat daar allerlei zaken van betekenis voor onze gezamenlijke arbeid doorgesproken worden en verkiezingen plaats hebben. Dat zal natuurlijk voor u aanleiding zijn om de broeders van de commissie in uw gebeden te gedenken, opdat wijsheid in overwegingen en beslissingen als vervulling daarvan zichtbaar mag worden. Gastvrouwe van de vergadering is onze gemeente in Hengelo. Nu, op het punt van de verzorging zit het dus wel goed!
En hebt u zich allen verblijd over de mooie bijdragen voor de kerkbouw in Amsterdam-Centrum, zoals die vermeld werden in de verantwoording over augustus in De Christen van verleden week? Natuurlijk zult u dat gedaan hebben, want wij willen de zwaar belaste gemeente daar, zo getroffen door de noodzakelijke afbraak van het kerkgebouw, helpen in het scheppen van een nieuw gebouw. Dat is een dringende noodzaak daar in het hart van onze hoofdstad van het land. Nu, verblijd u zich dan nu weer, want er is inmiddels al weer een mooie bijdrage binnengekomen in het uniebureau: f 225,36 van Nieuwe Pekela! En laten we in de verwachting leven verblijd te worden door meerdere bijdragen als antwoord op het appèl van Amsterdam-Centrum aan onze gemeenten, ondersteund door de broeders van de UBS en de Unie-Commissie. U weet: het gironummer 1504 van de Bouwstichting der Unie staat open voor deze bijdragen.

T. Jansma

Beroepingswerk

Bedankt: voor Enschede, J. Bosma te Arnhem.

Geen woorden maar daden...

Na de wedstrijd in Rotterdam — nadere toelichting overbodig — zongen de kinderen op weg naar school het indrukwekkende lied, waarvan ik alleen de bovenstaande kreet ken. Maar ik vind het een geweldige oproep. Het laat me even denken aan een lied uit de hervormde bundel: Bij 't bloedlicht der flambouwen, al weet ik niet waarom. Misschien vanwege de eerste regel van weer een ander lied in die bundel: God roept ons, broeders, tot de daad!

Als ik zulke krachtig klinkende liederen hoor zit ik met spanning naar de deur van de kerk te kijken. Niet alleen de hervormde deur, ook naar die van ons. Wij zingen wel weer een ander lied, maar niet minder machtig. Om een paar te noemen: Heft de strijdkreet aan.... met het prachtig refrein: Op dan, allen, schaart u onder 't vaandel.... Zegt u dat wel: je hoort trompetten klinken en iedereen staat op en strijdt voor Jezus....

Wat kun je zo'n morgen, of zingen ze bij u alleen dat soort liederen in de avonddienst, of hebt u geen tweede bijeenkomst, nou goed, wat kun je in een samenkomst ontzettend enthousiast tekeer gaan. In het zingen. Het davert door het kerkgewelf en op dat moment staan we nergens meer voor. Het gebeurt dat men de volgende dag nergens meer achter staat.

We hebben papier voor 70.000 kerstnummers besteld. Verleden jaar brachten we samen 64000 onder onze volksgenoten. We zitten hoger. Is dat wel verantwoord? Is dat nou geloof of avontuur, vertrouwen of wagen? We zullen er een kommissie voor benoemen om dat uit te zoeken, maar inmiddels zetten wij de strijd voort. Wij schrijven, tekenen, rekenen, wij tellen onze scharen, verdelen onze steden en dorpen, werpen een oog op belendende percelen. We eten een keer extra, we ademen diep, we slaan het oog naar de bergen en gaan over tot de daad.

De voorganger, die 't zo mooi zeggen kan; de ouderling, die zo goed huisbezoek doet; de diaken, die eindelijk een diaken van de wereld mag worden; het stille lid der gemeente: zij allen, oud en jong, man en vrouw schudden het stof van hun allang in ruste zijnde voeten en maken zich op.

Broeders, u denkt dat ik hier maar een stukje vuurwerk zit af te steken, en misschien heb ik mijn stijl tegen me, maar wanneer de gemeente van Jezus Christus niet opstaat tot die veelbezongen daad en strijd, dan kunnen we wel inpakken. Wij moeten de straat op, de huizen in. Het Trefpunt, 't Venster, Bethel of hoe uw kerk, uw stenen kerk mag heten, zit wel vol, maar honderd maal meer mensen komen er niet. Zorgt toch dat ieder het weet. Verzamelt u. Onderneemt grote dingen voor God en verwacht grote dingen van Hem.

Huizinga

gemeenteberichten

BLIJDSCHAP IN ALKMAAR

Alkmaar - (W.IJ.) — "Heiland, 'k heb Uw stem vernomen, die mij riep in 's levens nacht". Dit wonderschone lied klonk zondagmiddag 5 september vol overtuiging door onze kerk. Het was voor onze gemeente weer een feestdag. Twee jonge zusters daalden af in het watergraf om hun Heer en Heiland te volgen. Zij hadden Zijn stem gehoord. Velen waren met ons gekomen, o.a. ook enkele broeders en zusters uit de post Krommenie. Deze post, voordien behorend tot de gemeente Amsterdam-Centrum werd aan de arbeid van onze gemeente toegevoegd. Br. Miedema uit Amsterdam nam afscheid van de broeders en zusters uit deze post en overhandigde hun attestaties aan de gemeente te Alkmaar.
Ook werd een nieuw kostersechtpaar welkom geheten. Van br en zr Bulteel werd met weemoed afscheid genomen als kostersechtpaar; zij hebben zeer veel werk voor ons verzet, maar vanwege hun leeftijd moesten zij dit werk neerleggen. Wij zijn hen veel dank verschuldigd.
Van verschillende gemeenten kwamen deze week zes attestaties binnen. Allen wonen wel niet in Alkmaar, maar horen er toch bij. Samen met hen en de broeders en zusters van Krommenie is onze gemeente weer gegroeid.
Wij hopen en bidden, dat het feest zal blijven, tot eer en verheerlijking van Jezus' naam. Geve God, dat dit ons aller hartezaak moge zijn.

GEZEGENDE TENTCAMPAGNE IN DRACHTEN

Drachten - (R.F.) — Het is ons een grote vreugde in deze rubriek iets te vertellen over de arbeid in onze gemeente. De vakanties zijn weer achter de rug en omdat we allemaal nieuwe krachten hadden opgedaan, hebben we met elkaar onze „tentcampagne" mogen houden. Deze campagne duurde elf dagen.
Met volle overgave en grote vrijmoedigheid werd door verschillende sprekers de rijke en blijde boodschap van het evangelie doorgegeven aan de honderden mensen die avond aan avond de tent vulden. Onder deze mensen bevonden zich velen die anders nooit in een kerk kwamen. Allen luisterden met grote aandacht naar het gesproken woord en met overgave werden de liederen meegezongen. Met ontroering hebben we mogen konstateren, dat er in deze moderne en jachtige tijd nog wel degelijk een „honger" bestaat naar de boodschap van Verlossing en vrede. Het is voor ons een blijde tijd geweest want velen hebben door deze tentcampagne de weg tot de Here Jezus gevonden. Vooral jonge mensen gaven gehoor aan de uitnodiging om hun hart aan de Heer te geven. Vier hebben reeds de doop aangevraagd. En we twijfelen niet of 't woord van onze Heiland zal doorwerken. In vele harten is het zaad gezaaid, God zal de wasdom geven. Op ons rust de taak God te bidden dat ook na deze tentcampagne vele knieën gebogen zullen worden voor Jezus die Zijn kostbaar bloed voor alle mensen heeft gestort op Golgotha.
Ongeveer 4.000 mensen zijn onder het linnen dak geweest. We zijn vooral zeer dankbaar voor de spontane medewerking die we mochten ondervinden van de verschillende sprekers, zangkoren en muziekkorpsen.
We zijn rijk en verrijkt door de zegen van onze Heer en in de eeuwigheid zal ons bekend worden, tot welke zegen deze tentcampagne is geweest.

DOOPDIENST IN 't VENSTER

Hengelo (O.), wijk 't Venster - (D.W.) — Zondag 5 september was het een blijde dag voor onze wijkgemeente. Een broeder die al geruime tijd met ons opging in de gemeente, had de wens te kennen gegeven gedoopt te willen worden en zijn vrouw, die eerst lid was van de baptistengemeente in Almelo maar door huwelijk overging naar een andere gemeenschap, wenste weer opgenomen te worden in de gemeente. Het was een goede zondag. De boodschap: Eén Heer, één geloof, één doop op deze zondagmorgen, was duidelijk en voor alle aanwezigen het overdenken waard. Het koor zong enkele goede liederen.
We zijn God dankbaar dat Hij nog steeds mensen brengt. Dat Hij de wasdom geeft aan het zaad dat wordt gestrooid op welke wijze dan ook.

EVANGELISATIETENT IN VEENDAM DOOR STORM VERNIELD

De hevige storm, die verleden week van woensdag op donderdag over een deel van ons land raasde heeft te Veendam de evangelisatietent van de baptistengemeente aldaar volkomen vernield.

De tent, die het eigendom was van de Stichting Baptisten-tentevangelisatie en tegen stormschade was verzekerd, is maar 1 avond in gebruik geweest voor de tentcampagne welke de plaatselijke baptistengemeente had georganiseerd van 7 tot en met 12 september.

Het is de gemeente te Veendam alsnog gelukt de georganiseerde evangelisatiecampagne doorgang te laten vinden; weliswaar niet in een tent maar in een zaal van het voor dit doel ter beschikking gestelde gebouw De Kandelaar.

Verstuur vandaag nog het aanmeldingsformulier voor deelname aan het evangelisatie-studie-weekend op 25 en 26 september a.s. te Arnhem, aan: ds Th. Pothof, Fransestraat 78, Delfzijl.

Eerste en tweede keus

VAKANTIEHOUDENDE ouders laten hun kinderen aan hun lot over. Dat is de bittere conclusie, waartoe de haagse kinderpolitie deze zomer heeft moeten komen. Ouders gaan met vakantie, zonder adres achter te laten, maar wel hun grote kinderen. Die moeten het maar zien te versieren.
Dit kranteberieht herinnerde ons aan 'n gebeurtenis in Amerika, waar op zekere avond een jeugdorganisatie een aantal ouders belde om te vragen naar de verblijfplaats van hun kinderen. Ze kregen kinderen aan de lijn, die niet wisten waar hun ouders waren...
Over het jeugdprobleem gesproken...

SURINAME heeft sinds enkele jaren een diaconessenhuis, vrucht van de financiële aktie *Viermaal ZN*. Een nieuwe aktie leverde driehonderdduizend gulden op; dit bedrag is bestemd voor de verpleging van on- en minvermogende Surinamers.

ARTIESTENAALMOEZENIER is waarschijnlijk — althans in Nederland — één der nieuwste mogelijkheden voor roomskatholieke priesters om zich verdienstelijk te maken. Aalmoezenier Kloeg heeft in Hilversum een artiestensociëteit gesticht. Op zichzelf is het een loffelijk streven, op deze wijze in kontakt te komen met een groep van mensen, waarop de kerk (welke kerk dan ook maar) geen greep heeft. Ook voor hen is Christus gestorven.
Als geheelonthouder kunnen we echter moeilijk zijn helper worden, want zijn werk zal meer jenever dan wijwater kosten, vertelde hij kardinaal Alfrink. Ook dat laatste hebben we niet, en in het eerste hebben we geen vertrouwen.

BARTH heeft gesproken, maar daarmee is de kous niet af. In een vraaggesprek met de redaktie van de Reformatorische Studentenvereniging meende hij nog eens duidelijk te moeten stellen, dat het kerkbegrip het belangrijkste knelpunt vormt tussen reformatie en Rome. We zouden bescheiden opgemerkt hebben, dat ditzelfde knelpunt ook aan te wijzen is tussen reformatorische kerken en doperse gemeenten. Tegenover Rome en reformatie menen we te moeten opmerken, dat in beider kerkbeschouwing zóveel gemeenschappelijks zit, dat de kloof tussen hun beschouwing en de onze groter is dan tussen die van hen.

BUITENLANDSE arbeiders blijven Nederland binnenkomen. In 1964 kwamen er zo'n 8.000 bij, in 1965 zullen een 10.000 nieuwelingen het totaal aantal op ongeveer 95.000 brengen. Blijkens mededelingen van minister Den Uyl zal slechts een gering deel van deze buitenlandse arbeiders voor duurzame vestiging in aanmerking komen. Dat betekent, dat ze terug zullen gaan naar hun land van herkomst. Met welke herinneringen, ervaringen, geloofsovertuiging? Zullen zij zendelingen worden?

ZONDAGMORGEN-CHRISTENDOM is nóg meer omvangrijk dan zondagschristendom. Voor veel mensen beperkt hun christelijke geloofspraktijk zich tot de zondagmorgen. Veel kerken beperken zich in hun getuigenis in deze wereld wezenlijk ook tot de zondagmorgen. Zo'n kerk, aldus dr Margull op de Kirchentag in Keulen, is rijp voor hervorming. Of voor verdwijning, dachten we.

DIOR, de parijse modekoning, die miljoenen aanbidsters en enkele honderden concurrenten heeft, verklaarde, dat het halleluja-hoedje van het Leger des Heils boven alle modewisselingen staat en zal staan. Een troost voor de dappere strijdsters, die dit hoedje dragen.
Maar hun generaal, Frederick Coutts, verklaarde in een boodschap ter gelegenheid van het eeuwfeest van het Leger des Heils, dat de tweede eeuw een eeuw van onophoudelijk experimenteren zal moeten zijn, met alle risico's van dien. Een moedig en wijs woord. Naar de aard en het resultaat van die experimenten zien we belangstellend uit. Wellicht zullen we er wat van kunnen leren.

NATUURWETENSCHAP en geloof is een oud probleem, waaraan hele bibliotheken zijn gewijd. De strijd is nog lang niet gestreden. Nieuwe formuleringen worden gebruikt om de strijd — al naar men wil — te ontdan wel te verhullen.
Zo verklaarde prof. Lever (VU-Amsterdam) dat onze interpretatie van de bijbel fout is geweest; aldus heeft de natuurwetenschap aangetoond. Niet de goddelijke openbaring (met name dus in Gen. 1—3) was fout, maar wij hebben ons vergist in de vraag welke God ons voorlegt in de eerste bijbelboeken. De bijbel kan niet mis zijn, wij wel. We moeten door de beeldspraak heen zien...
En we vragen ons maar weer af: Wat komt er dan te voorschijn? Wat is er dan te zien? Dáárover zullen de geesten dan wel weer in strijd ontbranden. Derhalve houden we het (voorlopig) er maar op, dat ons niet is opgedragen Gods openbaring te verdedigen of aanvaardbaar te maken. Voorlopig. Want wie hier een definitief antwoord geeft, moet helaas ook veel vragen beantwoorden...

LOURDES is een jammerlijke janboel, schrijft Herman Hofhuizen in de (roomskatholieke) De Tijd-Maasbode. Een onontwarbare vermenging van duidelijk waarneembaar geloof en even duidelijk te onderkennen bijgeloof, van oprechte verering en van onoprechte hysterie.
En we bedenken, dat van deze onontwarbare vermenging duizenden mensen het (onschuldige) slachtoffer worden.

NIET-ERKENDE dienstweigeraar zijn betekent momenteel in Nederland, wegens gebrek aan voldoende gevangenisruimte — waardoor meer mogelijkheden zich zouden voordoen met betrekking tot de opsluitingsplaatsen — dat men geplaatst wordt in een gevangenis met misdadigers.
Een inwoner van Nieuwe Niedorp, wiens bezwaren tegen de militaire dienstplichtvervulling niet werden erkend, heeft dit ervaren.
De jongeman vond in de hervormde kerkeraad van zijn woonplaats een warm pleitbezorger, die de ministers van Defensie en Justitie vroeg, of dit nu zó moet... Een pracht daad van die kerkeraad.

VROUWEN in het ambt? Een dankbaar onderwerp voor discussies en dissertaties, voor klachten en kerkscheuringen, voor hete hoofden en koude harten. Voor- en tegenstanders beschikken allen over zwaar geschut. Een engelse dame heeft nu beweerd, dat het weren van de vrouw uit het kerkelijk werk de kerk duur komt te staan. We dachten: dat is broodroof; ten aanzien van de predikanten dan. Bovendien dachten we, dat vrouwen evenveel moesten verdienen als mannen.
Maar de juffrouw bedoelde het wat anders, dat begrijpt u wel.

Ploeger

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Zwolle wordt thans waargenomen door br J. de Lange, De Bruinstraat 17, Kampen.

BEVESTIGING KAND. R. DE HAAN
Op zondag 26 september zal D.V. de ambtsbevestiging plaats hebben van kandidaat R. de Haan, die beroepen werd door de gemeente te Pernis om te werken in de Stichting Jeugdzorg.
De bevestiging heeft plaats in het Gereformeerde Jeugdgebouw, Burgemeester Van Esstraat 34 te Pernis.
De intrededienst zal plaats hebben in de „Zevensprong", hoek Sarah Burgerhartstraat 2 te Hoogvliet, om 15.30 uur. Belangstellenden die deze dienst wensen bij te wonen zijn hartelijk welkom. Zij, die logies nodig hebben worden verzocht zich op te geven bij de waarn. sekr., A. de Haan, Pastoriedijk 362, tel. 010 - 16 23 88.

TABITHA-NIEUWS

Maandag 30 augustus werd in intieme kring afscheid genomen van de besturende zuster, zr Alie Luyten, die na een dienst van bijna zes jaren haar besturende taak in ons verpleeghuis te Scheveningen heeft neergelegd.
In de conversatiezaal ontmoetten de medewerksters de leden van het bijna voltallig aanwezige bestuur, alsmede afgevaardigden van de Unie Commissie en het hoofdbestuur van Zusterhulp. Terwijl de broodjes rondgingen, werd gezellig gepraat. Toen de ergste honger gestild was hield *ds J. Broertjes,* voorzitter van het Tabitha-bestuur, een korte toespraak, waarin hij memoreerde, dat zr Luyten de derde besturende zuster is, die haar taak heeft beëindigd. Zowel bij zr Christine Kück als bij zr Alie Daniels als ook bij zr Alie Luyten waren er oorzaken van buiten af, die tot deze taak-beëindiging aanleiding gaven. Niet doordat de diaconale dienst als zodanig haar invloed en bekoring had verloren. Ten aanzien van zr Luyten merkte hij op, dat zij veel werk heeft verzet in Tabitha, mede ten gevolge van de voortdurend moeilijke personeelssituatie.
Ds W. Veenstra, sprekend namens de Unie Commissie, benadrukte, dat elk mens zijn eigen waarde heeft: wij zijn niet allen (aan elkaar) gelijk. Allen hebben echter dezelfde taak, de wereld bewoonbaar, het leven leefbaar te maken. Dat gebeurt ook in Tabitha.
Mevrouw J. Krause-Boiten, presidente van landelijk Zusterhulp, attendeerde op de goede verstandhouding tussen Tabitha en Zusterhulp.
Vanzelfsprekend wensten allen zr Luyten Gods zegen voor haar verdere leven, nu zij Tabitha gaat verlaten.

* *

Per 1 oktober zal zr G. ter Braak, nu nog te Hengelo (O.), de directie van Tabitha op zich nemen. Gedurende de maand september heeft het bestuur in zr Trijnie Dijk een kundige kracht gevonden, die de leiding van ons verpleeghuis waarneemt. Er mag wel vermeld worden, dat zr Dijk ons bereidwillig „geleend" is door het herv. diakonessenhuis Bronovo te Den Haag.
Natuurlijk mocht ook zr Dijk woorden van welkom en goede wensen in ontvangst nemen.
Tenslotte willen we nog mededelen, dat wij ook door het diakonessenhuis te Breda op een fijne wijze zijn geholpen, doordat ons tijdelijk een gediplomeerde ziekenverzorgster ter beschikking is gesteld.

Namens het bestuur,
H. Ploeger, wnd. secretaris

Zondag
26 september a.s.

SEMINARIUM ZONDAG

Op die zondag worden VOORBEDE en GELDELIJKE STEUN gevraagd voor de VOORGANGERSOPLEIDING

HET BESTUUR VAN HET NED. BAPTISTENCENTRUM 'DE VINKENHOF'

wil graag het volgende onder uw aandacht brengen.
Ongetwijfeld hebben degenen onder u die met — uiteraard liefdevolle — belangstelling de ontwikkeling rondom ons centrum en het daarmee verbonden werk volgen, zich na de publikatie van het komende heengaan van ds J. Broertjes als predikant-direkteur afgevraagd hoe dit werk zich in de nabije toekomst verder zal ontwikkelen. Het bestuur stelt er daarom prijs op u allen op de hoogte te brengen van de door hem met het oog op deze vakature genomen maatregelen. Deze maatregelen vormen één complex en zijn genomen voor de duur van één jaar; zij omvatten het volgende:
Drs J. Reiling, de rektor van het seminarium, is benoemd tot waarnemend predikant-direkteur. Omdat hij natuurlijk niet de volle last daarvan naast zijn overigens al drukke werkzaamheden kan dragen, is theologisch student L. Nieman benoemd tot direktie-assistent. Zoals velen weten is deze broeder na volbrachte theologische studie momenteel in Amerika werkzaam waar hij in diverse buitencentra van de Amerikaanse broeders veel ervaring met dit werk heeft opgedaan. Binnenkort hoopt hij naar Nederland terug te komen om zijn arbeid op ons centrum aan te vangen. Voorts heeft het bestuur, teneinde een goede kommunikatie en geregeld overleg te verzekeren, een uit twee broeders bestaande begeleidingskommissie benoemd, die de gang van zaken op de voet zal volgen.
Het zal u allen, gezien deze maatregelen, duidelijk zijn dat het bestuur er naar streeft ons centrumwerk krachtig voortgang te doen vinden. Aan het feit dat deze maaregelen een voorlopig karakter dragen ligt het overleg dat thans tussen de verschillende in ons centrum participerende organisaties in volle gang is, ten grondslag. Het bestuur blijft er naar streven dat dit overleg zal leiden tot een eensgezind aanvaarden van een conceptie ten aanzien van dit complex van taken, die het best de totale arbeid, die wij in opdracht van de Heer der gemeenten verrichten, kan dienen.

Met broedergroet,
namens het bestuur:
J. Bouritius

PROGRAMMA
10de PREDIKANTSVROUWENDAG

D.V. 7 oktober ten huize van mevr. A. Reiling-v. d. Molen, Merellaan 5, Bilthoven.
Half elf opening door de presidente, mevr. H. Tijman-Schröder. 's Morgens zullen mevr. Slort-Eilerts en mevr. I. Boeschoten-Houtkruyer een inleiding houden over „Het gebed". 's Middags zal mevr. A. Reiling-v. d. Molen de moderne literatuur behandelen.
Graag zouden we zien, dat ieder weer een vraag meebrengt die we met elkaar zullen bespreken.
Zoals u weet, worden de kosten altijd hoofdelijk omgeslagen. Daar het een jubileumjaar is, willen we deze dag een enigszins feestelijk karakter geven. U hoeft daarom geen brood mee te nemen voor de middagpauze. Wat u wel krijgt, is een verrassing. Ik geloof dat het alleszins de moeite waard zal zijn deze dag mee te maken. Probeert u zich eens vrij te maken! Wilt u zich dan zo spoedig mogelijk opgeven — uiterlijk vóór 25 september — aan onderstaand adres.
Degenen, die van het noorden komen, kunnen de stoptrein nemen, resp. 9.20 of 9.58 uur uit Amersfoort. Van het westen de stoptrein uit Utrecht van 9.52 uur.
Met vriendelijke groeten,

M. Posthumus-Van Dokkum

Kon. Julianastraat 90, Deventer,
telefoon 05700-14696.

DE STAND VAN ,BROOD VOOR HET HART

Aan het eind van augustus had de lektuuraktie in de protestantse kerken, uitgaande van de Ned. Zendingsraad een totaal bedrag bereikt van f 1.441.677,32. Dit bedrag is samengesteld uit een som van f 1.062.734,26 aan toegezegde en ontvangen kollekten, f 377.897,56 aan giro's particulieren en f 1.045,50 aan kontante giften. De opbrengsten zijn nu bekend uit 2.019 van de 2.200 deelnemende kerken en gemeenten.

24 september 1965 81e jaargang Nr 3800

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

RECTORALE MIJMERINGEN

Na zeven jaar eigen opleiding

Tegen m'n eerste studenten zei ik in 1958: Jullie hebt de eer de proefkonijnen van De Vinkenhof te zijn. Uiteraard een bijzonder onaardige vergelijking voor een student, maar ook een rector moeten leren wat hij zeggen en zwijgen moet. Gelukkig hebben de studenten van het eerste uur het mij niet of althans niet lang kwalijk genomen. Aan het feit konden zij noch ik iets veranderen. Ook een opleiding moet nu eenmaal ergens beginnen.

Na zeven jaren moeten we zo langzamerhand wel ergens gekomen zijn. Het is natuurlijk nog maar een klein stukje, maar geen levende zaak kan zich veroorloven na zeven jaar nergens te zijn. Het merkwaardige is echter dat elke vordering meteen weer nieuwe vragen stelt die voor de toekomst van belang zijn. In 't verleden ligt het heden, in het nu wat worden zal. Daarom volgen hier enkele mijmeringen over de vragen die na zeven jaar eigen opleiding naar voren komen.

De kosten

Om maar met het geld te beginnen, de financiën hebben er verschillende jaren wel om gespannen. Noodgedwongen moesten de begrotingen forse stijgingen vertonen en konden wij niet wachten op ingetreden stijgingen van de vrijwillige bijdragen. Daardoor ontstonden spanningen tussen begrotingen en resultaten die soms moeilijk waren. Maar in 1964 bleek ondubbelzinnig dat de gemeenten van zins waren de eigen opleiding werkelijk tot een *eigen* opleiding te maken. Het geld dat nodig was voor onderwijs en studiebeurzen kwam in zo ruime mate binnen dat er zelfs een kleine reserve kon worden gevormd. Met een zorgvuldige bewaking van het kostenpeil (voor zover in deze tijd van geldontwaarding mogelijk!) zal het wel lukken om ook in de komende jaren de rekening van seminarie en beurzenfonds in evenwicht te houden.

Moeilijker ligt het ten aanzien van De Vinkenhof. De vooruitzichten van een goedkope eigen opleiding dank zij een winstgevende exploitatie van De Vinkenhof zijn niet in vervulling gegaan. Daarom heeft in 1964 de Unie-Commissie de gemeenten voorgesteld om uit de uniecontributie een behoorlijk subsidie aan het seminarie te verlenen opdat aan De Vinkenhof kon worden betaald wat de aanwezigheid van het seminarie kost. Dat zal ook in de toekomst wel zo moeten blijven wil de jaarrekening van De Vinkenhof niet een tekort vertonen.
Hoe goedkoop kan een eigen opleiding zijn? Een van onze hervormde medewerkers houdt ons op gezette tijden voor dat de nederlandse baptisten zich met deze eigen opleiding een luxe veroorloven. Hij heeft gelijk, ergens, maar niet overal. Want de eigen opleiding is geen luxe maar een noodzaak voor onze gemeenten in ons land. We kunnen de taak onze toekomstige voorgangers te vormen niet overdragen aan andere instituten in ons land en ook niet aan baptistische scholen in het buitenland. Wij zijn hiervoor zelf verantwoordelijk omdat de Here God ons met onze boodschap geplaatst heeft in dit land. Maar dat deze noodzaak veel geld kost staat vast. Afgezien van kostenstijgingen door geldontwaarding moeten we er op rekenen dat het huidige peil in ieder geval moet worden gehandhaafd. Dan blijven allerlei wensen zoals meer geld voor de bibliotheek, verschillende documentatieprojecten in verband met onze eigen geschiedenis en nog heel wat meer onvervuld. Maar een kleine school van

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **De enige vorm van apostolische successie die vanuit het Nieuwe Testament mogelijk is, is de trouw van de gemeente aan het getuigenis van de apostelen, zoals dat is neergelegd in het Nieuwe Testament.**
(J. Reiling in Gemeenschap der heiligen)

een kleine gemeenschap als de onze is nu eenmaal aan beperkingen onderhevig. Dat is ook niet erg, zolang zij haar wezenlijke taak, voorgangers op verantwoorde wijze op te leiden, maar kan vervullen. En ik meen dat de afgelopen jaren hebben geleerd dat de financiële middelen van onze school daarvoor toereikend zijn.

Het peil

Dikwijls wordt mij gevraagd of een kleine school als de onze wel een voldoende hoog onderwijspeil kan handhaven. Dat is inderdaad ook de vraag die alle medewerkers aan ons seminarie voortdurend zichzelf stellen. Maar de vraag is gemakkelijker te stellen dan te beantwoorden. Want het peil van een school is altijd betrekkelijk. Het hangt er maar van af, wat als norm voor de beoordeling wordt aangenomen. Gaat men uit van de academische studie in de theologie als norm, dan blijven wij daar uiteraard beneden. Het onderwijs daar wordt verzorgd door een faculteit van vrijgestelde specialisten, terwijl de studenten een gymnasiale of daarmee gelijkstaande vooropleiding hebben. Noch het een noch het ander is binnen ons bereik.
Waar we onze mogelijkheden vergelijken met die van andere seminaria in Europa, dan ligt de situatie anders. Het studieprogramma van onze school is meeromvattend dan dat van de anderen. Het docentenkorps is uitgebreider en vooral niet minder geschoold. Bovendien hebben wij meer mogelijkheden om van universitair onderwijs gebruik te maken.
Een andere factor vormen de studenten. Een school met eensluidende toelatingseisen voor alle studenten heeft het gemakkelijk. In onze situatie gaat dit niet. Dit is geen practisch maar een principieel uitgangspunt. De algemene ontwikkeling van de aanstaande student is natuurlijk wel belangrijk maar niet in laatste instantie beslissend voor toelating of afwijzing. Roepingsbesef, karakter en persoonlijke bekwaamheid wegen zwaarder.
Bij dit uitgangspunt heeft het seminarie zich aan te passen. Dat dit consequenties heeft voor het studieprogramma en ook voor het peil, spreekt vanzelf. Van de docenten wordt de nodige flexibiliteit vereist om de van jaar tot jaar wisselende situatie op te vangen en om aan de verschillende behoeften en mogelijkheden van de studenten tegemoet te kunnen komen. Dat is soms een niet geringe opgave. Aan de andere kant hebben we in deze jaren ook ondervonden dat het samen studeren van studenten van verschillende vooropleiding bepaald niet alleen problemen met zich brengt. Er zitten ook zeer positieve elementen in. Gebleken is dat de studenten zich dikwijls aan elkaar weten op te trekken en dat de aanwezigheid van wat oudere en rijpere broeders met minder schoolopleiding zowel docenten als studenten dwingt tot een voortdurende bezinning op de practische betekenis en waarde van wat geboden en bestudeerd wordt. Ook mag gezegd worden dat deze oudere broeders voor de jongeren een voortdurend en vaak zeer welsprekend voorbeeld van volharding en doorzettingsvermogen zijn geweest.
Al met al hoop ik dat deze situatie zo zal blijven en dat wij voortdurend ons zullen moeten instellen op uiteenlopende categorieën studenten. Het is principieel juist, het is goed voor de school en het is een zegen voor de gemeenten.

De behoefte aan voorgangers

Zal er op de lange duur wel voldoende behoefte aan voorgangers zijn om het bestaan van een eigen school te rechtvaardigen? We hebben in de laatste tien, twintig jaren een sterke uitbreiding van het voorgangerskorps gezien en het is begrijpelijk dat men zich afvraagt of dit zo door zal kunnen gaan.
In zekere zin weet niemand dit natuurlijk maar zelfs het recente verleden kan ons leren niet pessimistisch te zijn. In de laatste drie jaren hebben vijf voorgangers het gemeentewerk verlaten en moesten daar vervangen worden. Op dit ogenblik hebben verschillende gemeenten plannen voor het beroepen van een tweede of derde voorganger, terwijl er nog steeds enkele vacatures zijn. Eigenlijk is het zo, dat we sinds 1941 nog nooit helemaal „bij" zijn geweest. Hierbij moet worden bedacht dat ook de vervanging wegens emeritaat tot dusverre nooit een factor van invloed is geweest. Over een jaar of zes à zeven wordt dit anders en zullen we ook daarmee geregeld moeten rekenen. Alles samen genomen is er dus reden om de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. Onze school voorziet in een duidelijke behoefte en zal dat, onder de zegen van de Heer der gemeente, ook in de toekomst kunnen blijven doen.

J. Reiling

Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt tot Mij gekomen.

Matth. 25 : 36

Aan rustige wateren

Here, wanneer hebben wij U in de gevangenis gezien?

Er zijn vele gevangenissen. Er zijn vele rijen cellen en achter de celdeuren de gevangenen. Zij zitten bij een stuk levensmislukking. Maar vele gevangenen lopen rond. Zij zitten niet achter de celdeuren van de gevangenis, maar achter andere celdeuren. Deuren, die vaak moeilijker open gaan dan de celdeuren van de gevangenis. Het is wel de bedoeling van deze mensen, die achter zulke deuren leven, dat anderen hun gevangenis niet ontdekken Zij verbergen zich achter een masker, zodat ze niet herkend worden als gevangenen. Daar is het masker van onverschilligheid, van oppervlakkige opgewektheid en een ieder die dieper tracht af te dalen wordt geweerd.

Zien we wat dieper onder de oppervlakte zit, dan komen we tot de ontdikking dat we met 'gevangenen' te doen hebben. De één is een gevangene van zichzelf, omdat hij teleurgesteld is in het leven en zich als het ware nu opsluit in zichzelf. De andere is een gevangene geworden van hoogmoed of van eigenzinnigheid. Zo is er een leger van gevangenen op allerlei terrein. Zien we rondom ons, dan ontdekken we vele van zulke mensen. Velen zijn een gevangene geworden van bepaalde omstandigheden en gebeurtenissen en het lijkt wel of de celdeuren waar achter zij leven dikker zijn dan de celdeuren van de gevangenis.

Toch kunnen ook deze deuren open gaan. Achter deze deuren moet de zon van' het leven ook weer schijnen al denken deze 'gevangenen', dat de zon voorgoed verdwenen is in hun leven.

De christenheid kan zo gemakkelijk aan al deze deuren voorbij gaan. De andere wordt zo gemakkelijk aan zijn lot overgelaten. Met al onze zuivere godsdienstige leer verliezen we vaak de gevangene uit het oog. We maken ons druk wie wel het avondmaal mag vieren. Vele woorden worden er aan gewijd. Wat zullen we met de mond vol tanden staan als Christus tot ons zegt: „Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij niet te eten gegeven."

Wij ontmoeten al die hongerige, dorstige mensen, de vreemdelingen en de gevangenen. We kunnen ons er niet van af maken door te vragen: „Ben ik mijns broeders hoeder?" en daarover te gaan debatteren. We zijn het wel. Misschien hebben we een woord voor hen. Misschien kunnen we een daad doen. We staan midden in de samenleving en midden in de wereld, waarin Christus gebracht moet worden. Dat is onze taak. De gemeente van Christus leeft niet tussen vier muren.

Christus zegt:

„Ik ben in de gevangenis geweest en gij hebt Mij bezocht".

Met andere woorden: Wat gij aan die gevangene doet, doet ge aan mij. Zien we zó onze naaste? Staan we zó in de samenleving? Er is veel nood in de wereld. Waar zijn de helpers? Laten wij de hongerige brood geven, de dorstige te drinken, de vreemdeling huisvesten, de naakte kleden, de zieke en gevangene opzoeken. Laten we hen niet heenzenden, want daarmede zouden we Christus heenzenden. Indien wij de vraag stellen: „Here ,wanneer hebben wij U in de gevangenis gezien?", dan hebben wij van Christus niets begrepen. Hij wil juist onze ogen openen voor de ander. Het Rijk Gods moet doorbreken!

Komt, chistenen! Het Rijk Gods is bij u, midden onder u. We moeten aan de slag. De andere wacht er op. Dan zal Christus kunnen zeggen: „Ik ben in de gevangenis geweest en gij zijt tot Mij gekomen".

Muntendam K. Corporaal

De gemeenten verantwoordelijk voor de opleiding

De R is weer in de maand en de verschillende onderwijsinstellingen zijn met hun onderrichtende taak begonnen, of zij staan op het punt deze taak weer op te nemen. Ook ons seminarium start weer, voor de achtste maal, op 28 september aanstaande. En het is goed, om op de zaterdag die aan deze opening voorafgaat, een bezinningsdag te houden.

Hoe graag zouden we niet op de seminariedag al onze gemeenten vertegenwoordigd zien om ze te konfronteren met het opleidingswerk, zoals dat het geval was bij de viering van het eerste lustrum van ons seminarie in Utrecht in 1963! Voorlopig zullen wij het moeten houden op streek-seminariedagen. Maar op deze wijze kunnen we toch ook al onze gemeenten bereiken, al duurt het dan wat langer.

Wanneer er in uw gewest een seminariedag wordt gehouden, laat u dan niet de gelegenheid ontnemen om er bij te zijn. Als de voorgangersopleiding u werkelijk ter harte gaat, ga er dan heen en laat u op de hoogte brengen!

Op seminariezondag zullen ál onze gemeenten bepaald worden bij het feit, dat wij als nederlandse baptisten een eigen opleiding hebben en waarvoor wij dus ook zelf verantwoordelijk zijn!

Juist, denkt u. Nu is hij al waar hij wezen wil en begint over de financiën. Maar dat is mijn bedoeling helemaal niet. Al wil ik u wel zeggen, dat de Commissie voor de Opleiding en de rektor dankbaar en blij gestemd zijn, wanneer bij het opmaken van de jaarstukken gekonstateerd kan worden, dat onze gemeenten de opleiding een warm hart toedragen. En onbezwaard zetten wij ons met goede moed aan het ontwerpen van een nieuwe begroting, in hoopvolle verwachting dat uw offervaardigheid blijvend zal zijn.

Ook wil ik hier niet nog eens vragen om uw voorbede voor ons werk. Dat u dit doet, spreekt, dunkt mij, toch wel vanzelf. Het doet ons goed en het maakt de arbeid lichter, te weten dat u biddend achter ons staat.

Ik wilde wèl de gemeenten daadwerkelijk bij de opleiding betrekken.

Bij een gedegen opleiding, voor welk beroep dan ook, behoort naast het bijeen brengen van de vereiste kennis ook de praktische vorming. Een zogenaamd praktijkjaar is reeds aan zeer veel onderwijsinstellingen ingevoerd en door opvoeders en leerlingen als noodzakelijk aanvaard.

Voor onze seminaristen is evenzeer een praktische vorming noodzakelijk, te meer waar zij opgeleid worden voor een ambt dat zich bemoeit met mensen, mensen met een verschillende geaardheid, met een verschillende gesteldheid, met verschillende noden en behoeften. Een *praktijkjáár* is toch wel het minste, dat we onze aanstaande voorgangers moesten meegeven. Kunnen hiervoor niet de nodige financiën en mogelijkheden gevonden worden? Voorlopig zullen we het wel moeten houden bij de voor onze studenten uitgestippelde en in drieën gesplitste praktijkopleiding. Na het beëindigen van hun tweede, derde en vierde studiejaar werken zij twee à drie maanden in één van onze uniegemeenten. Zij leren daar de geaardheid van het nederlandse baptisme kennen, de strukturele verhoudingen in de gemeente, de verschillende takken van arbeid, de herderlijke taak van de voorganger. Zij leren dit kennen, zij leren daaraan mede te werken en zij leren daaraan leiding te geven.

Gelukkig is onze rektor er tot dusver

nog steeds in geslaagd gemeenten te vinden, waar de studenten hun praktijkperiode kunnen doorbrengen. Maar wij hopen toch, dat ons werk in eigen land blijft groeien en dat het aantal jonge mensen, dat bereid is zich volledig en geheel aan dit werk te geven, naar evenredigheid zal toenemen? En hoe meer studenten er komen, hoe groter de zorgen voor de rektor worden, om zijn pupillen onder te brengen in die gemeente, waar hij denkt dat de daar opgedane ervaring het hoogste rendement zal opleveren voor de betreffende student.
Vooral de jongere studenten zullen bij dit werk geleid en begeleid moeten worden, waarvoor wij een beroep moeten doen op voorganger en raad van de werkgemeente. Zij kunnen feitelijk nog geen zelfstandige taak aan en het zou onjuist zijn hen daarmee te belasten. Zij mogen dan ook niet beschouwd worden als welkome hulpkrachten om een vergeten arbeidsveld te ontginnen, of sluimerende aktiviteiten nieuw leven in te blazen. Daarvoor komen wel in aanmerking de studenten, die hun derde praktijkperiode moeten vervullen. Zij zouden ook de voorganger, die van zijn vakantie geniet, kunnen vervangen, of een herderloze gemeente dienen. Zij behoren het aan te kunnen; immers: één jaar studie nog, en zij zullen hun intrede in een gemeente kunnen doen.
Een nauw kontakt tussen voorganger, raad en student is daarbij noodzakelijk. En evenzeer is noodzakelijk een goed kontakt tussen raad en rektor. De student is bij u geweest om te leren. En profijt van zijn werk kan hij slechts dan hebben, wanneer met hem besproken wordt wat hij goed deed en wat hij wellicht beter anders had kunnen doen.
Van een voorganger wordt veel verlangd, in feite meer dan waaraan een gewoon mens kan voldoen. Daarom zal ook een student niet aan alle verwachtingen kunnen voldoen. Maar hij en wij moeten weten, wat zijn sterke zijden zijn, opdat hij in het bijzonder deze dienstbaar kan maken aan zijn hem door God gegeven opdracht in zijn roeping. En hij en wij zullen ook zijn zwakke zijden moeten leren kennen, opdat hij gewaarschuwd kan worden en weet waar de schoen mogelijk eens zou kunnen wringen. Niet altijd zal het lukken de tekortkomingen aan te vullen. Maar het zij hem, de gemeenten en ons tot troost, dat hij desalniettemin een goede voorganger zal kunnen zijn. Aan zijn roeping is hij echter verschuldigd zo mogelijk op alle gebieden uit te blinken.

Gemeenten, wanneer de rektor een beroep op u doet en vraagt of een student zijn praktische ervaring in uw gemeente kan opdoen, stelt hem dan niet teleur en meldt hem, dat uw gemeente bereid is om enkele maanden een student op te nemen!

Hier ligt een taak voor de gemeenten, ook voor de uwe. Zij kan op deze wijze daadwerkelijk medewerken aan de opleiding van onze theologische studenten. Hun roeping komt van God. Hun gaven hebben zij ontvangen van de Heer. Maar voor hun opleiding zijn wij, u en ik, verantwoordelijk!

S. Hof

Een jaar studeren op „De Vinkenhof"

Ik verwacht niet dat u het van dag tot dag zult bijhouden maar mocht u dat willen dan vindt u hier allereerst het collegerooster van het seminarie voor het eerste semester van de komende cursus.

COLLEGEROOSTER 1965-1966, eerste semester

Dinsdag

9.00—10.30	Geschiedenis van de filosofie (I-II) Schroten
9.00—10.30	Exegese van het Oude Testament (III-IV), J. Reiling
11.00—12.30	Inleiding Oude Testament (I-II), J. Reiling
11.00—12.30	Practische Ecclesiologie (III-IV), K. Reiling eens per 14 dagen, afwisselend met
11.00—12.30	Pastorale theologie (III-IV), Van der Werf.

Woensdag

9.00—10.30	Achtergronden Nieuwe Testament (I-III), Reiling
11.00—12.30	Hebreeuws (II), Veldhuysen
11.00—12.30	Theologie Oude Testament (III-IV), Slort
13.30—14.15	Ethiek (I-II), Slort.

Donderdag

9.00— 9.45	Homiletiek (II-IV), Reiling
9.45—10.30	Geschiedenis van de theologie (III-IV), Vegter
11.00—12.30	Exegese Oude Testament (I-II), Reiling
11.00—12.30	Systematische theologie (III-IV), Vegter.

Vrijdag

9.00— 9.45	Latijn (I), Radstake
9.45—10.30	Grieks (I), Radstake
9.00—10.30	Kerkgeschiedenis (II-III), Ruitenberg
11.00—12.30	Latijn (II), Radstake
13.30—15.00	Grieks (II), Radstake
11.00—12.30	Exegese Nieuwe Testament (III-IV), Reiling.

Voor de namen van de u niet zo erg bekende medewerkers zou ik u kunnen verwijzen naar De Christen van 2 oktober 1964 in de gedachte dat u dit blad natuurlijk bewaart en daardoor (evenals vroeger met De Kindervriend) elk jaar een mooi boek rijker wordt. Maar misschien hebt u voor zulke grote boeken geen ruimte en kon u dus dat nummer van verleden jaar ook niet laten inbinden met 51 andere nummers. Daarom vertel ik u van boven naar beneden wie de medewerkers aan onze eigen school zijn, die op dit rooster voorkomen.
Op de dinsdagmorgen verschijnt de heer *E. Schroten,* kandidaat in de theologie en assistent aan de rijksuniversiteit te Utrecht. Behalve aan deze universiteit studeerde hij ook nog een jaar in Straatsburg. Hij stamt uit een hervormd predikantengeslacht maar blijkt zich bij de baptisten op De Vinkenhof uitstekend thuis te voelen.
Des woensdags haalt de heer *H. J. N. Veldhuysen* een fiets uit de garage naast Merellaan 5 en fietst voor het derde jaar reeds naar De Vinkenhof, waar student P. Jager met Hebreeuws in het hoofd en op papier al op hem zit te wachten. De heer Veldhuijsen is ook kandidaat in de theologie en studeert voor een doctoraal examen in dat vak, waarbij hij zich speciaal toelegt op wat tussen Oude en Nieuwe Testament ligt. Daarvoor is een uitgebreide studie van Hebreeuws, Aramees en verwante talen nodig en daarin is de heer Veldhuijsen zich dan ook voortdurend aan het bekwamen.
Donderdags zijn we met eigen volk, zoals dat heet, maar op vrijdagmorgen rijdt de auto voor van *ds E. L. Ruitenberg* uit Rotterdam. Deze hervormde predikant is doctorandus in de theologie maar de vervolmaking van het proefschrift gaat nog niet vlug genoeg in een grote wijkgemeente van Rotterdam. Gelukkig neemt hij met instemming van zijn kerkeraad de tijd er ook nog af om elke week twee uren bij ons college te geven. Voorts komt op de vrijdag, maar dan per fiets, de heer *J. G. Radstake.* Hij heeft het goede vak der oude talen gekozen, is daarin kandidaat en op weg naar het doctoraal examen. Hij onderwijst onze studenten van het eerste en tweede jaar in Latijn en Grieks.

Vooropleiding

Ondertussen staat niet alles op dit rooster. De nieuwe cursus is voor sommigen reeds begonnen. Zoals in het grote boek van de Algemene Vergadering te lezen was, wordt dit jaar een experiment gewaagd met de vooropleiding. Enkele broeders, die nog niet in de gelegenheid waren een ulo-diploma te behalen, gaan dat nu proberen aan de chr. avond-ulo te Utrecht. Eigenlijk zijn ze al begonnen, want deze school volgt de gewone schoolperioden. Daar deze studenten overdag de tijd hebben om te studeren, mag worden verwacht dat ze in een kortere tijd dan de normale drie jaren het diploma kunnen behalen. Geleidelijk zullen ook enkele andere vakken op hun rooster verschijnen en zo zullen ze na het behalen van het ulo-diploma volledig overgaan tot de theologische studie.

NADER BEZIEN

Gemeente en voorgangersopleiding

Toen de ‚Zaak-Smits' — de affaire rondom de theologische hoogleraar die op formele kerkrechtelijke gronden door de hervormde synode van zijn preekbevoegdheid vervallen verklaard werd (daarmee een leertucht-procedure vermijdende) — vele gemoederen in ons domineeslandje bezig hield vroeg een niet-baptist ons of zoiets nu ook bij ons kon voorkomen.

We weten niet precies meer wat we gezegd hebben, maar ons antwoord kwam er in elk geval op neer, dat zo er ooit onder ons van leertucht sprake mocht zijn deze nooit door een hogere kerkelijke instantie maar altijd door de plaatselijke gemeente zou worden uitgeoefend.

Simpel gezegd: Als de gemeenten ‚zuiver in de leer' zijn zullen de voorgangers ‚het Woord recht snijden'.

We kennen geen (uitvoerige) belijdenisgeschriften. Dat hieraan een zeker ‚risiko' is verbonden — reden waarom sommigen wel eens naar een bindende omschrijving van onze geloofsinhouden verlangen — stemmen we volmondig toe. Maar we geloven, dat de gemeenten door dit ‚risiko' te nemen op de enig juiste weg zijn. De gemeente van Christus heeft geen wezenlijke behoefte aan een gefixeerde belijdenis, een belijdenis die het geloof heeft vastgelegd en die dan als norm der orthodoxie zou kunnen gelden.

Deze vrijheid van belijden — en men legge dit woord niet verkeerd uit — die te maken heeft met de Vrijheid van de Geest mag natuurlijk niet gemakzuchtig worden opgevat. De gemeenten hebben het ‚risiko' ervan te onderkennen en het is dáárom, dat er — en dat is nu aan de orde — een nauwe relatie tussen de gemeenten en de voorgangersopleiding dient te zijn.

We zeggen dit niet uit een primair wantrouwen jegens de theologie en hen die theologie bedrijven. Integendeel. De gemeenten hebben de theologie nodig. Maar óók, en dat in nog sterkere mate: de theologie, dus ook de voorgangersopleiding (de theologische school) heeft de gemeenten nodig. Beide hebben tezamen te gaan.

De theologie is voortdurend in de verzoeking een zelfstandig bestaan te gaan leiden, zich los te maken van de gemeente. Daar helpen geen belijdenisgeschriften aan. De enige remedie tegen deze verzelfstandiging van de theologie — die daardoor wordt tot alleen maar godsdienstwetenschap — is een innige relatie met de gemeente.

Natuurlijk ligt deze relatie allereerst in het persoonlijke vlak: de docenten zowel als de studenten mogen niet geïsoleerd van de gemeenten hun werk verrichten maar moeten er midden in staan en er — als het ware — telkens weer uit voort komen.

Maar ook, en daar willen we deze week nadrukkelijk op wijzen, kan deze relatie opnieuw, zowel van de zijde der opleiding als instituut als van de kant der gemeenten, worden gelegd en bevestigd op een dag als de aanstaande seminariumdag waarbij het werk der opleiding in het midden der gemeente(n) wordt gepresenteerd.

Ook daarom raden we de gemeenten aan om zaterdag a.s. in Sneek aanwezig te zijn! v. D.

Dit is een experiment, dat wil dus zeggen dat het nieuw is voor de school en voor de studenten. Het is een ingrijpende zaak maar dat wij er aan beginnen vloeit voor uit het principe dat de roeping en niet de vooropleiding beslissend is.

Maar ook wie wel een ulo-diploma bezit ontvangt nog een nadere vooropleiding. Deze is bedoeld om hem voor de moedertaal, en de meest gebruikte moderne talen, Duits en Engels op hbs-peil te brengen. Daarnaast ontvangen alle eerste- en tweejaars lessen in de cultuurgeschiedenis.

Al deze lessen staan niet in het rooster omdat ze of elders vastliggen (avondulo) of regelrecht met de betrokken docenten worden afgesproken.

Practische vorming

Ook de practische vorming mist u op dit rooster. Een stuk ervan valt op zondag. Dat is het zg. homiletisch practicum. Op de derde zondag van de maand staat de gemeente te Utrecht ons een dienst af in de nieuwe kapel in Noord. Volgens rooster gaan de studenten stuk voor stuk in deze dienst voor. De bandrecorder legt het gesprokene vast en doorgaans wordt in de week daarop de preek beluisterd door een nogal critisch studentengehoor. Voor de meesten is dat de tweede keer, want zij waren er 's zondag ook al. Dat geldt ook van de utrechtse voorganger die zowel de dienst bijwoont als aan de bespreking deelneemt. Preken is iets dat men alleen al doende kan leren. Voorlopig is het nog zo dat de prediking van de zondag voor de voorganger het voornaamste middel is om gemeente en vrienden te bereiken en op te bouwen. Misschien zal de toekomst nieuwe vormen van verkondiging te zien geven en dan zullen wij ook in de opleiding daar rekening mee houden, maar vooralsnog dient het instrument van de prediking veel aandacht te ontvangen. En aangezien preken in theorie haast nog onmogelijker is dan droogzwemmen, staat dit stuk onderwijs in het teken van de practijk.

Maar de practijk omvat meer. Daarom wordt er ook geoefend in de vergadertechniek. Dit gebeurt onder leiding van de heer *Tj. Pel*, vormingsleider van het Chr. Nationaal Vakverbond. De studenten „spelen" dan een echte vergadering met notulen en ingekomen stukken en wat dies meer zij en ze gaan zodanig in hun spel op dat ze de regels proefondervindelijk leren. Na het spel volgt een nabespreking, waarin de fijne puntjes, zowel zakelijk als methodisch op de i's worden gezet. Ook dit vak staat niet op het rooster, want deze bijeenkomsten worden op ongeregelde tijden gehouden.

Buiten de lesuren

Er is echter nog veel meer dat niet op het rooster staat. Dat is de eigen studie van de studenten. Het is met het volgen van colleges en lessen niet gedaan. Er moet gestudeerd worden. Lessen moeten worden voorbereid, hebreeuwse, griekse en latijnse teksten moeten worden vertaald. Ook moeten er scripties worden gemaakt over onderwerpen door de docenten opgegeven. Daarmee moet de student zich zoveel mogelijk zelf zien te redden. Hij moet literatuur en bronnenmateriaal zelf bij elkaar zoeken en verwerken. Hij moet zijn stof indelen en dan moet hij gaan schrijven. Heeft hij al deze dingen naarstiglijk gedaan, dan komt de schrijfmachine er aan te pas om het studieproduct leesbaar te maken en te verveelvoudigen ten behoeve van de docent en soms ook ten behoeve van de mede-studenten, die het werkstuk mede moeten beoordelen. Om voor de eigen studies voldoende ruimte te laten, zijn de lessen en colleges zoveel mogelijk beperkt tot vier dagen per week. Sommigen denken dat de student dus een vierdaagse werkweek heeft, maar u begrijpt nu wel dat dat niet zo is. Dat voorrecht is alleen de rector beschoren.

Vacanties?

U kent natuurlijk het verhaal van het

jongetje dat, voor de eerste dag op school, juf vroeg wanneer de vacantie begon. Hij had gelijk, want een cursusjaar is niet compleet zonder vacanties. Het studieprogramma en de opzet van het practische zomerwerk staan helaas of gelukkig geen lange kerst- en paasvacanties toe. De kerstvacantie zal dit jaar vallen van 22 december tot 4 januari. De paasvacantie is juist een dag minder dan een week en op 6 mei eindigt de cursus reeds om de studenten in de gelegenheid te stellen half mei met het practische zomerwerk te beginnen. Als het zo ver is, is er al weer een studiejaar om.

J. Reiling

Studentenploeg 1965-1966

Op de seminariedag in Sneek zullen de studenten, voor zover aanwezig, in levende lijve aan de aanwezigen worden voorgesteld. Het volgende jaar komen we misschien bij u maar we zullen met het voorstellen van de studenten daar niet op wachten. Daarom vindt u hier de plaatjesgalerij voor de cursus 1965-1966.

Senior-student is A. H. Schlüter uit Leeuwarden, die na drie jaren Vinkenhof zijn opleiding aan de RU te Utrecht voortzet.

Het vierde jaar wordt gevormd door de broeders G. Liebe, afkomstig uit Leeuwarden en W. G. Renken uit Vriescheloo.

Het derde jaar bestaat uit J. Schuil uit Alphen a.d. Rijn, B. Stuut uit Scheemda en O. H. de Vries uit Arnhem.

Het tweede jaar heeft slechts één student en wel br P. Jager uit Muntendam.

Het eerste jaar is ook slechts één student rijk, .nl. br J. H. Hofman uit 2de Exloërmond.

De vooropleiding wordt gevolgd door de broeders A. Hofman uit 2de Exloërmond en J. J. Steenstra uit Emmen.

De beide Hofmannen zijn broers, en zonen van de in de veenkoloniën zo bekende broeder wijlen Jans Hofman.

Geen woorden maar daden...

Misschien ware het verstandiger geweest nu een ander krijgslied te citeren, want er zijn er bij, die zeggen: O, dat weten we al.... en ze haasten zich naar pagina's, die diepe, bevindelijke beschouwingen geven, waardoor ze meer gesticht hopen te worden.

Haalt u die stichting zondagmorgen maar in de kerk, waar u een vaste plaats heeft. Waar heel de bijeenkomst naar een gemaakt bestek verloopt. Ik las daarnet in een ander blad van een andere kerk: „In de dienst van a.s. zondagmorgen zullen wij een begin maken met het gebruik van de nieuwe liturgie. Deze liturgie zal in de kerk aan u worden uitgereikt, waarbij het wel de bedoeling is, dat de formulieren in de kerk blijven. Er zijn verschillende responsies in opgenomen, welke door de gemeente worden gezongen." En zo voort. Men zal de geloofsbelijdenis zingen. Men zal bij de schuldbelijdenis en de genadeverkondiging zelfs gaan staan.

Ik zal er geen kwaad woord van zeggen. Maar ik zou op die morgen wel bij die kerkdeur willen staan na de bijeenkomst. Om te zien of de bezoekers en bezoeksters eruit komen als het volk van God, dat een woord heeft voor de wereld. Meen niet dat ik iets op kerkdiensten tegen heb. Dat wil zeggen, indien ze de glorie van God verbreiden en indien de bezoekers door de profeet, de evangelist, herder of leraar zijn toegerust tot dienstbetoon.

We hebben voor 70.000 kerstnummers papier laten bestellen. Omdat we de overtuiging hebben, dat het volk Gods niet klaar is met een goede zondagmorgen. Gij weet zelf wel beter. Wij geloven ook wel dat u een aktief lid is der gemeente. Dat u in uw straat en werkkring getuigt van uw geloof.

Maar wat is de kerkdrempel hoog. Wat krijgen we moeilijk ons geloof, onze zekerheid, onze vreugde over die drempel heen naar buiten. En wat komen weinigen, gezien de miljoenen, over de drempel heen naar binnen.

Elke Zaaier wil een zaadje zijn. Dat wil ook het kerstnummer.

Stap over de drempel. Over de drempel van de kerk, van de buurman en laat uw hand tegen de avond niet rusten....

Huizinga

A. H. Schlüter

G. Liebe

W. G. Renken

J. Schuil

Ken uw studenten

B. Stuut

O. H. de Vries

P. Jager

J. H. Hofman

A. Hofman

J. J. Steenstra

Eerste
en tweede keus

HOE ver kan men gaan met de aanpassing van de Boodschap Gods aan de mensen? Of: Wanneer hoort de mens tóch niet meer, hóe de Boodschap dan ook gebracht wordt?
Moet men die londense jeugdclub van het Leger des Heils bijvallen, die in het beruchte stadsdeel Soho een lokaal opende onder de naam: Gods nachtclub, waarin non-stop-beat-muziek en cabaret geboden wordt, met daartussen door prediking van het evangelie? Moet men zeggen: Met spek kun je muizen vangen? Of: Geeft het heilige niet aan de honden?

HANS-URS von Balthasar vierde op 12 augustus jl. zijn zestigste verjaardag. Deze katholieke theoloog is vooral bekend geworden door zijn geschriften over de theologie van Karl Barth. In katholieke kringen geldt hij als een theoloog, die niet bang is de eigen kerk aan te vallen. Men verdraagt dit echter van hem, omdat zijn liefde tot de Heer der Kerk en tot de Kerk van de Heer geen twijfel lijdt.

SPEK DE BUS heeft nog altijd de belangstelling van onze jongeren, die zondagsavonds (en soms op een andere avond) bijeen komen. De thermometerstand van deze zendingsaktie van onze NBJB was half juli f 2.549,-. We zijn benieuwd, of per 1 september de f 3.000,- gehaald is.

DE JODEN in Moskou hebben 'n beetje hoop op een beetje meer vrijheid in de toekomst gekregen. Er mogen onbeperkte hoeveelheden ongezuurde broden gebakken worden voor het paasfeest; er mogen een 20 studenten tot het seminarie in Moskou worden toegelaten; er zullen tienduizend gebedenboeken gedrukt worden. Zo is bepaald tussen de opperrabbijn van Moskou en russische autoriteiten. De grote vraag is nu echter, of er meel beschikbaar gesteld zal worden voor de matzen, en of de studenten een verblijfsvergunning voor Moskou ontvangen, en of er papier en drukmachines beschikbaar gesteld worden voor de gebedenboeken . . .

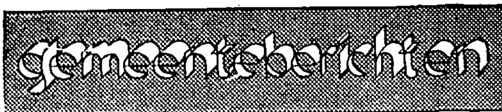
GEZEGEND zijn is niet alleen een weldaad, maar ook een verplichting. Het ellendige in veel christenlevens is, dat wel*vaart* in maatschappelijk opzicht gelijk gesteld wordt met de wel*daden* Gods. Met andere woorden: Men ziet zijn welvaart al te veel als een goedgunstige goddelijke bevestiging van de arbeid zijner handen, zonder te bedenken, dat God wat Hij geeft, geeft als een kapitaal, dat rente moet dragen. Niet het *gezegend worden* is het christelijke levensfeest bij uitstek, maar het *ten-zegen-zijn*. Gezegend om te zegenen? Ja, waarachtig wel!

„WAT is er toch met de westerse mens gebeurd, dat hij de religieuze ervaringen van niet-technische volkeren en culturen zo gemakkelijk voor lichtgelovigheid, schijn en zelfbedrog uitmaakt om zelf, voor het eerst in de geschiedenis der mensheid, een principieel atheïsme aan te hangen? Om de een of andere reden is er een conflict ontstaan tussen de aloude gevoeligheid voor het religieuze en de hedendaagse mentaliteit. Waar ligt de kern van dit conflict?" (De Bazuin, nr 46, 4 sept. 1965, pag. 4 tweede kolom.)

SPURGEON las vijf tot zes boeken per week. Aldus weet dr Grün, redakteur van het duitse baptistenweekblad Die Gemeinde te melden. Hij verzamelde in de loop van zijn leven een bibliotheek met 12.000 boeken.
Dr Grün verzucht: Eén van ons, gewone stervelingen, zal het niet mogelijk zijn, zoveel boeken als Spurgeon in één week te lezen.
In ieder geval zou het al een zegen zijn, indien iedere gelovige tenminste één goed boek per week zou lezen.

GEREFORMEERDEN hebben een hogere dunk van zichzelf dan hervormden. Althans, zo is gebleken uit een enquête in Amersfoort, waar 254 hervormden en 254 gereformeerden in dit opzicht een 100 vragen en uitspraken te beoordelen kregen. Uit verschillende zaken blijkt, dat deze hogere dunk niet geheel ten onrechte is (ontstaan). Het saamhorigheidsbesef en het verantwoordelijkheidsgevoel zijn bij de gereformeerden beter ontwikkeld dan bij de hervormden. Daar staat tegenover, dat bij de gereformeerden een taai stuk conservatisme heerst, dat met het wezen van het evangelie niets (niet veel) te maken heeft.

GEMENGDE huwelijken zijn niet alleen een bron van wrijving en verwijdering tussen de kerken, ook voor de gehuwden zélf liggen de mogelijkheden om spoedig tot een echtscheiding te (moeten) besluiten voor het grijpen. In Duitsland althans is het aantal echtscheidingen bij gemengd gehuwden groter dan bij huwelijken, waarvan beide partners tot dezelfde kerk behoren.
Ploeger

TENTCAMPAGNE IN HOOGEZAND

Hoogezand-Foxhol - (F. F. Z.) — Na de drukte van de laatste weken, is het weer tijd dat men weer iets van ons hoort. Het werk in de gemeente Hoogezand-Foxhol heeft beslist niet stilgestaan. Op zondag 22 augustus hadden we een doopdienst, waarin twee jonge broeders via de doop aan de gemeente werden toegedaan. Het was een gezegende dienst, waarna de gemeente het avondmaal vierde en de nieuwe leden natuurlijk werden begroet. Op vrijdag 27 augustus werd in Hoogezand een enorme tent opgezet, om daar negen avonden achtereen het blijde evangelie te brengen aan ieder die het maar wilde horen. Het was fijn om te zien hoe de gemeente dit werk met gezamenlijke inspanning deed. De tent werd door de zusters met bloemen versierd, zodat het geheel er erg mooi uitzag. Vele sprekers, zang- en muziekgroepen zorgden elke avond weer voor een goed programma. De avonden stonden onder leiding van onze eigen voorganger, ds J. Bouritius.
We zijn er dankbaar voor dat de mensen, ondanks het minder gunstige weer, kwamen. Er waren eigenlijk maar drie avonden waarop men hier en daar een rijtje lege stoelen aantrof; tijdens de andere zes avonden was de tent vol, zelfs óvervol.
Wat is het heerlijk om te weten, dat de vele buitenkerkelijke mensen die óók gekomen waren, de boodschap van de Heer hoorden. Ook de kindersamenkomsten werden goed bezocht. Er is veel werk verricht door de gemeente, maar wat we terug ontvangen hebben, is veel meer. Waar Gods kinderen zich inspannen voor de uitbreiding van Zijn Koninkrijk ontvangt men zegen. Het zaad is gezaaid, de Heer zal wasdom geven.

DROEFHEID EN VREUGDE IN MUNTENDAM

Muntendam - (D. d. V.) — Het is al weer een half jaar geleden, dat wij ds Corporaal als onze nieuwe voorganger mochten begroeten. Het is een drukke tijd geweest met vele aktiviteiten. Radiodienst en tentsamenkomsten, alles moest worden voorbereeid.
Vele zegeningen heben wij van de Heer ontvangen, maar ook droefheid en leed zijn ons niet gespaard gebleven. We werden in juli opgeschrikt door de plotselinge dood van onze jonge broeder Drewes. Het is een troost te weten dat hij nu thuis bij de Heer mag zijn, maar toch, het verlies voor onze zuster en voor de gemeente is groot.
Ook in juli mochten we getuige zijn van de doop van een jonge broeder en nu zondag, 5 september, waren er weer twee broeders die de wens te kennen hadden gegeven, ook deze stap te doen en met de Heer in het watergraf neer te dalen en met Hem weer op te staan. Het was een heerlijke middag. De kerk was overvol, zelfs de zaal moest worden bijgetrokken.
Voor de gemeente is dit altijd weer een hernieuwde belevenis, dat steeds weer kracht geeft om voort te gaan in het geloof.
Zo gaat het werk des Heren door. In vreugdevolle en droeve tijden. Al is de weg soms moeilijk, toch willen we die gaan, want wij weten: onze Heiland gaat vooraan.

GRONINGER KONVENT

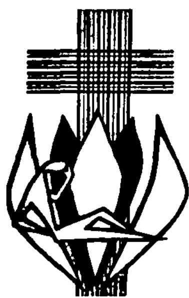
De bijeenkomst van het groninger voorgangerskonvent (aanvankelijk vastgesteld op 27 september) is **een week uitgesteld.** De broeders worden nu verwacht op **maandag 4 oktober a.s.** te 10.00 uur ten huize van br Corporaal in Muntendam.
J. A. B.

PREDIKANTENKONVENT IJSSELGEWEST

Het predikantenkonvent IJsselgewest komt op maandag 27 september a.s. te Deventer bijeen ten huize van B. Posthumus, Koningin Julianastraat 90. Agenda: 'Doop en doopvorm', J. v. d. Veen.
H. D. D.

Tabitha-Bouw-Actie

BLIJMOEDIGE BARMHARTIGHEID

Dát is eigenlijk werkelijk pas christelijke barmhartigheid. Men kan ook zeggen: Dát is pas barmhartigheid, die gaat lijken op de barmhartigheid van onze Heer, Jezus Christus.

Dienst met een plus

Diaconie is méér dan een gewone dienst. Het is een dienst met een plus. Met een méér. Het is niet een noodrantsoen, een minimum, maar een maximum, een volledigheid.

Dat méér is, dat het niet uit doodgewone menselijkheid gedaan wordt, maar uit de liefde van God, zoals die in Christus zichtbaar en tastbaar is geworden.

Diaconie is een dienst, die niet uit humanisme geboren is, maar juist de humanisering, de vermenselijking van het leven ten doel heeft. Het gaat om het herstel van het werkelijke menselijke leven. En léven is sámenleven.

Diaconie is daarom de onzelfzuchtige dienst aan de ander, alleen om die ander. Omdat die ander er is. Er is dóór God. Er moet zijn vóór God. Er moet zijn tót God.

Een maximum met een tekort

Nimmer is de diaconale dienst der gemeente van Jezus volmaakt. Altijd is er het zondig-menselijke, het onvolkomen-menselijke. Nooit ontkomt de arbeid der gemeente voor de medemensen aan de schaduwen. Maar juist het feit, dat er schaduwen zijn, bewijst dat er ook zon is. Juist het feit, dat er fouten gemaakt worden, is het bewijs dat er gewerkt wordt.

Het is nog altijd beter, dat er fouten gemaakt worden in dit werk, dan dat er niets gebeurt.

Niet gedwongen, maar om Christus' wil

Misschien lijkt dit een beetje dwaas. Worden we niet door Christus gedwongen? NEEN! We worden door Christus gedrongen! Er is slechts één letter verschil, maar in dit kleine verschil ligt een wereld besloten. Waar wij gedrongen worden, daar is blijdschap, blijmoedigheid.

In Tabitha werken wij met vrijwillige krachten. Niemand is ons toebedeeld van een uitdelende instantie. Wie in Tabitha komt werken, komt vrijwillig. Niet gedwongen. Niemand werkt gedwongen vóór Tabitha. Wie een bestuurstaak vervult, doet dat vrijwillig. En zó is het goed, in Scheveningen én in Stadskanaal. En straks in Amsterdam.

Vrijwillige gaven

We heffen geen contributie; we verplichten niemand. Tenzij door de plicht der liefde! Daar we zelf door Christus gered zijn, daar we dus door zijn liefde gedrongen worden, dáárom moedigen we elkaar aan, blijmoedig te geven voor de uitbouw van ons gezamenlijk diaconaal werk. Velen geven. Vele gaven zijn nodig, en welkom.

Verantwoording

In de maanden juli en augustus ontvingen we de volgende vrijwillige, blijmoedige en vruchtbare gaven:

Van de *baptistengemeente* te Pernis f 45,84; te Winschoten f 25,—; van *Zusterhulp* te Drachten f 17,—; en van de volgende *particulieren:* H. H. te D. H. 2 x f 10,—; E. J. H. te H. f 3,—; wed. P. J. te B. f 10,—; mevr. H. K. te G. f 50,—; H. G. O. te E. f 10,—; W. B. te A. f 5,—; mej. P. J. te U. f 10,—.

Allen, die deze verantwoording mogelijk maakten, weer onze hartelijke dank!

Blijmoedige barmhartigheid

Paulus zegt in Rom. 12 : 8, dat wie barmhartigheid bewijst, dat in blijmoedigheid moet doen. Jezus zegt in Matth. 5 : 7: „Zalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden". Jakobus zegt in zijn brief, 2 : 13: „Want onbarmhartig zal het oordeel zijn over hem, die geen barmhartigheid bewezen heeft".

Niet de overheid, niet de staat, maar de geméénte moet barmhartigheid bewijzen. De overheid is verantwoordelijk voor de gerechtigheid, voor bescherming van de zwakken tegen de sterken. De gemeente is verantwoordelijk voor de diaconie, voor de dienst der barmhartigheid.

Wie de uitbouw van de arbeid van Tabitha wil steunen, storte zijn gift op postrekening 1028558 t.n.v. Tabitha-Bouw-Aktie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

H. Ploeger

INTREDE DS J. BROERTJES

De raad van de baptistengemeente te Amsterdam-noord/Zaandam deelt mede, dat de bevestiging van ds J. Broertjes, die onze gemeente zal dienen naast zijn bijzondere opdracht als sekretaris-binnenland van het Ned. Bijbelgenootschap, D.V. zondag 3 oktober a.s. zal plaats hebben.

Deze dienst, waarin ds M. G. Boeschoten te Bunnik zal voorgaan, wordt gehouden in de aula van de Adama van Scheltemaschool, Floraweg 16, Amsterdam-noord (eindpunt buslijn A).

De intrededienst zal 's avonds aanvangen te 7.30 ur in de Saronkapel, Heggerankweg 53, Amsterdam-noord (bereikbaar met bussen A en B).

We nodigen hartelijk uit hierbij aanwezig te zijn.

P. Radema,
Kanariestraat 35 [1], Amsterdam-n.

Het adres van ds Broertjes blijft voorlopig (tot november a.s.) Biltseweg 10, Bosch en Duin/Den Dolder; telefoon 03402-4823.

Advertenties

Na een langdurig, geduldig gedragen lijden heeft de Here thuisgehaald, onze zuster

ANTJE DOKKUM

weduwe van Siebe Bandstra, op de leeftijd van 67 jaar.

9 september 1965

Baptistengemeente Haarlem

Heden is na een langdurige, geduldig gedragen ziekte, ontslapen mijn lieve vrouw, onze lieve zorgzame moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

LUKJE DE JONGE - TENT

eerder weduwe van Klaas Baptist, in de ouderdom van 85 jaar.

„Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven" (Joh. 11:25).

Uit aller naam,
J. DE JONGE

Eindhoven, 18 september 1965
Alard du Hamelstraat 48

De teraardebestelling heeft plaats gevonden op woensdag 22 september op de algemene begraafplaats.

Op 18 september nam de Here tot Zich, onze zuster

L. DE JONGE - TENT

in de leeftijd van 85 jaar.

Veilig in Jezus' armen.

Namens de baptistengemeente
te Eindhoven,
P. J. Vis, secretaris.

Het abonnementsgeld (f 3,20) voor het vierde kwartaal, dat op 1 oktober begint, zien we graag tegemoet op giro **9260** t.n.v. de Unie van Baptistengemeenten, correspondentie-ades Dalweg 77, Arnhem.

De inningskosten voor gewone kwitanties zijn door de posterijen verhoogd. Daarom zullen de kwitanties deze keer „zonder zicht" worden aangeboden en kan het kwitantiebedrag nog f 3,70 blijven.

U bespaart de inningskosten, indien u tijdig (dat is vóór 1 oktober) het abonnementsgeld f(3,20) gireert.

De administratie, Arnhem

1 oktober 1965 81e jaargang Nr 3801

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Buitenkerkelijk christendom

Er is niet alleen een buitenkerkelijkheid zonder meer, maar ook een buitenkerkelijkheid met de bijbel in de hand. Zo verontrustend de stijging van het aantal buitenkerkelijken is, zo bedroevend is het feit van het enkelingen-christendom.

Men ontmoet telkens weer mensen, die zich christen noemen, die gelovig zijn, die echter niet bij de een of andere kerk of gemeente zijn aangesloten. Ze willen dit laatste zelfs niet. Zij schuwen de bestaande vormen van christengemeenschappen alsof al de leden daarvan een gevaarlijke besmettelijke ziekte hebben. Heel vaak rekenen zij zich tot het doperse christendom. Zij staan persoonlijke bekering en wedergeboorte voor; zij streven naar de heiligmaking, en wat de doop betreft, zo verwerpen zij de kinderdoop als strijdig met de bijbel. O, de bijbel is hun dierbaarste boek, dat ze voor geen geld willen missen. Zij leggen de bijbel uit aan de hand van eigen inzichten en van enkele gelijkgezinde leraren. Zij laten zich voeden door alles wat naar hun smaak is, via radio en televisie, via traktaten, boeken en tijdschriften. Zij steunen — naar zij zeggen — alle arbeid in Gods Koninkrijk, die gericht is op het redden van zielen voor de Here Jezus en voor de gemeente met de grote G. Zij steunen met hun offers, met hun gebed. Zij bezoeken evangelisatiesamenkomsten en conferenties van allerlei kringen, kerken en gemeenten. Daarvoor willen ze offeren en meewerken desnoods.

Wat hebben ze toch tegen de bestaande gemeenschappen van gelovigen? Waarom sluiten zij zich niet bij andere gelovigen aan? Waarom blijven ze in hun eigen kleine leventje rondcirkelen, of in dat van een kleine selecte groep van gelijkgezinde buitenkerkelijke christenen?
Sommigen „hebben eens wat gehad". Als je er nader naar vraagt, zijn de antwoorden ontwijkend. Vroom zeggen ze, dat ze geen mensen in een kwaad daglicht willen stellen. Ze voelen zich echter verongelijkt. Met de meeste christenen is het toch maar niets gedaan. Je moet je voor meerderen van hen diep schamen. Neen, ze willen niet graag gelijkgesteld worden met die en die.
Uit zulk een houding spreekt een flinke hoogmoed.
Anderen beroepen zich op de bijbel; in het Nieuwe Testament hadden de gemeenten geen ledenregisters en geen kerkgebouwen, geen statuten en geen huishoudelijke reglementen.
Hoe wéét men dat? Men wéét het niet, maar men dénkt het. En omdat men het dénkt, is het zo. Maar ís het daarom zo? Wat wéten we eigenlijk van het leven der eerste christengemeenten? Zóveel is duidelijk, dat ze een geordend geheel vormden. Paulus kon brieven aan de gemeenten schrijven. Toen hij op reis ging naar Jeruzalem (voor de laatste keer) kon hij onderweg kontakt opnemen met de gemeenten, die hij passeerde, ook met de gemeente in Tyrus, die hij niet gesticht heeft, Hand. 21 : 4. De gemeenten hadden een band met elkaar, en de leden der gemeenten waren elkaar bekend. Zij schaamden zich niet voor elkaar. Zo, staande naast en met elkaar, maakten zij de gemeente van de Here Jezus Christus zichtbaar in de oude wereld van Joden- en heidendom.
Onder de buitenkerkelijke christenen zijn de meest eerlijken zij, die zeggen: Ik wil vrij zijn, onafhankelijk, niet gebonden. Zij komen voor hun diepste gevoelens uit.
Wat te antwoorden? Eigenlijk moet geantwoord worden, dat ze dus en daarom nog onbekeerden zijn. Ondanks al hun vroomheid, al hun bijbelkennis, al hun overredings- en overtuigingskracht. Want de oerzonde is het egoïsme, het op-zich-zelf willen zijn. Toen de zonde heerschappij kreeg, kon Kaïn de moordenaar van zijn broer Abel worden. De zelfzucht ging hoogtij vieren. „Ben ik mijns broeders hoeder?"
Alsof gelovigen niets met elkaar te maken hebben! Alsof de Here Jezus voor enkelingen de Heer is en niet voor Zijn gemeente! Ja, ook voor die gemeente, die zich plaatselijk openbaart!
Wie buiten de gebonden gemeenschap met Gods kinderen blijft staan, geeft blijken van een geestelijk egoïsme, dat gedoemd is de dood te bezorgen aan hem die het koestert. Wie zo eenkennig is, houdt op den duur geen waarachtig geestelijk leven over. God is geen God, dat Hij met Zich laat spotten.

Ook als baptistengemeenten hebben we een strijd te voeren met zulke mensen, en tegen hun neigingen en propaganda's.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **De onoverwinnelijke mens is hij die God aanhangt, niet om van Hem enig goed buiten Hem te verdienen maar omdat hem niets anders een goed is dan het God-aanhangen zelf.**

(Augustinus)

Zelfs *in* onze gemeenten komen zulke figuren voor, die uiterlijk wel verbonden zijn met de gemeenten — hun naam staat in het ledenboek! —, maar die innerlijk vevreemd zijn van de gemeenschap.

Misschien hebben we zelf ook wel (enige) schuld aan zulke kronkels. Is onze evangelisatie niet vaak beperkt gebleven tot de prediking der bekering? „Geloof in de Here Jezus en gij zult behouden worden." Gode zij dank is dat waar! Maar evenzo is het waar, dat de Heer bevolen heeft: „Doopt hen in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes". Evangeliseren is gemeentevormen. Daarom zal óók gesproken worden over de doop, over de gemeente. En wij zullen moeten leren, dat een voorganger, die „gemeenteman" is (zoals men dat pleegt te noemen) een even kostbare dienst in de wijngaard des Heren doet, als de man, die „evangelist" is (zoals men dat pleegt te noemen). Want als de evangelist niet gemeentebouwend werkt, werkt hij helemaal niet, en als de gemeente-man niet evangeliseert, is zijn dienst waardeloos. De accenten kunnen verschillend liggen en gelegd worden, maar „al de raad Gods" moet verkondigd worden. En is deze „raad Gods" niet samen te vatten in déze woorden „dat God van meet aan er op bedacht is geweest een vólk voor zijn naam uit de heidenen te vergaderen"?

Ploeger.

Te weinig belangstelling voor seminariumdag in Sneek

„De Friezen hebben het laten afweten....", en „Leeft de seminariumgedachte niet in dit gewest?" Deze en dergelijke opmerkingen kon men jl. zaterdag in Sneek beluisteren waar in een nog niet half gevulde kerk de voorgangersopleiding en de gemeenten aan elkaar werden voorgesteld.

Ds G. Visser van Heerenveen, die de leiding had van de middagbijeenkomst kon om half drie 's middags iets meer dan honderd mensen verwelkomen. Onder hen het bijna voltallige studentencorps, natuurlijk de rector van het seminarium en de predikant-direkteur van De Vinkenhof - beiden vergezeld van hun echtgenote's - en 2 leden van de Commissie voor de Opleiding. De rest van de aanwezigen bestond uit enkele tientallen belangstellende voorgangers en gemeenteleden uit Sneek en andere - meest - friese gemeenten.

Nadat *drs J. Reiling* enkele inleidende woorden had gesproken en de aanwezige studenten had voorgesteld - twee ervan, de brs *J. Schuil* en *G. Liebe,* vertelden later op de dag nog van hun bevindingen tijdens het praktikum van de afgelopen zomermaanden - verhaalde *ds G. Brongers* van Leeuwarden van De Opleiding vroeger, en hield *ds J. Ketelaar* van Drachten een toespraak over Welke eisen mogen onze gemeenten stellen aan de opleiding? De middagvergadering werd muzikaal omlijst door de brs *D. de Vries* en *J. de Boer* (hobo en orgel), beiden uit Sneek.

Na de koffiepauze kreeg de oud-seminarist *ds G. H. W. Pflaum* van Harlingen de leiding. *Ds J. Bouritius* van Hoogezand, vice-voorzitter van de CvdO, sprak over Welke eisen mag onze opleiding aan de gemeenten stellen?, terwijl daarna *rector Reiling* enkele gedachten wijdde aan De toekomst van onze school. De voorzitter van de CvdO, *br S. Hof* van Apeldoorn sprak een kort slotwoord.

Er werden tijdens deze seminarium-dag verschillende belangrijke dingen gezegd. Wat ons echter vooral bezig hield was de vraag waarom er voor deze dag niet meer belangstelling vanuit de gemeenten èn van de voorgangers was. Het thema van deze dag was *School der gemeenten* - een goed gekozen thema! - maar de waarheid ervan werd niet door de belangstelling der gemeenten bewezen.

Onze school is de school der gemeenten. Een en andermaal werd dit in het verleden betoogd en ook in de toespraken die op de seminarium-dag werden gehouden werd dit met klem naar voren gebracht. Deze relatie mag echter niet alleen blijken uit de financiële bijdragen waardoor de school in stand gehouden kan worden. Natuurlijk zijn de broeders die voor de voorgangersopleiding verantwoordelijk zijn en zich ermee belast weten dankbaar voor die steun. Morele; als men wil: geestelijke steun is evenwel éven belangrijk, zo niet belangrijker!

Hebben de Friezen het laten afweten? Leeft de seminarium-gedachte niet in de friese gemeenten? We geloven dat het onjuist is het zo te stellen. Dezelfde vragen kunnen met evenveel recht over de hele linie gesteld worden.

Heeft het feit, dat de Evangelisatie-Studie-Commissie juist op dezelfde data zijn studie-weekend in Arnhem hield met die vragen ook iets te maken? Of is het slechts een omstandigheid die aan gebrek aan koördinatie geweten moet worden? Heeft de JMC-vergadering - 's middags sámen met de kontaktpersonen - op dezelfde dag in Zwolle met deze te geringe belangstelling voor de zaak van de opleiding te maken of is ook dit alleen maar een samenloop van omstandigheden?

In hetzelfde kader kwam ook bij ons de vraag op waarom de UC - die toch beschouwd moet worden als de centraal besturende instantie van onze unie-gemeenschap, op geen enkele wijze acte de présence gaf op de seminarium-dag, waarom er slechts twee van de vijf CvdO-leden aanwezig waren, waarom het centrumbestuur, dat huisvesting verleent aan het seminarium en er deswege zeer nauwe banden mee onderhoudt, officieel althans, schitterde door afwezigheid..... En waar waren de docenten?

School der gemeenten. Naar onze vaste overtuiging is deze idee de enige bestaansgrond van ons eigen seminarium. Deze idee mag evenwel geen idee, geen abstraktie blijven. Op de lange duur is het geestelijk wélvaren van onze opleiding daarmee gemoeid.

v. D.

IN DE LEER IN AMERIKA (2)

VAN HOOFDKWARTIEREN EN ORGANISATIES

Wie als mannetje van een kleine unie in aanraking komt met de grote organisaties van de Southern Baptist Convention en de American (vroeger Northern) Baptist Convention, voelt zich als klein duimpje onder de reuzen. Het grootse bouwwerk in Valley Forge bij Philadelphia in de staat Pennsylvania, waar de ABC al haar organen heeft samengebracht is ook als symbool van wat daar in en om dat gebouw plaats grijpt, zeer indrukwekkend. Bij nader inzien blijkt echter dat organisaties, groot of klein, toch ook een aantal problemen gemeenschappelijk hebben en dus was er alle reden om ook op dit stuk van zaken in de leer te gaan.

Nu is dat misschien voor ons ook weer niet zo nodig. Hebben wij niet in mei besloten om onze unie-organisatie weer eens aan een grondige revisie te onderwerpen en wel door het onfeilbare middel van een commissie van onbevooroordeelden, die in deze organisatie geen functie vervullen? Als ik goed ben ingelicht, dan staat de benoeming van deze commissie te gebeuren en kan de door-

„Mijn God zal in al uw behoeften naar zijn rijkdom heerlijk voorzien, in Christus Jezus"

Phil. 4 : 19.

We zullen a.s. zondag weer het voorrecht hebben in onze gemeenten het avondmaal te mogen vieren. Een steeds weer terugkerend hoogtepunt in ons geloofsleven. Een uur van dank en aanbidding, maar ook van vertroosting. Moge het woord uit Phil. 4 : 19 ons allen begeleiden. Bijna elk woord van de tekst is gouden munt. Er is sprake van ál uw behoeften. We hebben ongetwijfeld allen in zekeren zin dezelfde behoefte: de behoefte aan de hernieuwde verzekering dat al onze schuld door het bloed van de Here Jezus gedelgd is.

Toch zijn er ook persoonlijk gekleurde behoeften.

Er is vaak behoefte aan meer licht der genade, aan meer vrede Gods, aan oprichtende genade en ook aan versterkende genade. Is het niet vertroostend dat de Heer aan Zijn tafel ál onze behoeften wil en zal vervullen?

Vervúllen! We hebben niet een God die ons de genade toedruppelt, maar een milde Vader, die het ledige geheel vervult. Het is Zijn eer alles wat ledig is vol te maken. Daarom zal Hij ook onze behoeften niet een weinig verzachten, maar ze vervúllen! Naar welke maatstaf zal Hij dit doen? Niet naar de kleinheid van ons geloof, waarover wij ons zo dikwijls schamen. Ook niet naar de geringheid van onze hoop en verwachting. Zelfs niet naar ons gebrekkig bidden en smeken, maar Hij zal het doen naar Zijn onmetelijke rijkdom, die voor een mens niet te ramen is. Een schelp kan de zee niet bevatten, evenmin is onze ziel in staat de rijkdom van 's Heren genade in zich te besluiten, en toch is het naar die rijkdom dat Hij ál onze behoeften zal vervullen.

We begrijpen nu ook waarom de apostel er aan toevoegt dat God „heerlijk" zal voorzien. Zijn majesteit en heerlijkheid openbaren zich het schoonst wanneer wij ledig tot Hem komen. Wanneer de Heer met Zijn rijkdom van genade verschijnt, gebeurt er hetzelfde als in Salomo's tempel, die daar als een ledig huis voltooid op de berg Zion stond: de heerlijkheid des Heren vervulde het huis geheél.

De tekst is zeer vertroostend. Paulus spreekt van ál onze behoeften.

Zijn God zal daarin heerlijk voorzien.

Hij zal het doen naar Zijn rijkdom.

Hij zal het doen in heerlijkheid.

Tenslotte voegt hij er nog bij: in Christus Jezus!

God wil en zal al onze behoeften vervullen, van ziel en lichaam, van hoofd en hart, maar dan toch alleén in Christus Jezus. In Hem ligt al dit heil besloten. Hij deelt Zichzelf aan ons in de tekenen van brood en wijn. Hij deelt ons mede de voorziening van ál onze behoeften. Als we zo met een diep ootmoedig maar ook gelovig hart van het avondmaal weer heengaan, gaan we gebogen heen, maar dan gebogen onder de rijkdom van Gods genade in Christus Jezus onze Heer!

Aan rustige wateren

Avondmaalsvertroosting

Heiland, groot en hoog
verheven, kom tot ons in
brood en wijn
doe zelf uw gedacht'nis
leven, t'heilig offer make
ons rein
wil onze schuld vergeven, reddend in ons midden zijn.

(L. & G. 287 : 5)

Musselkanaal W. Harkema

---

lichting van ons apparaat beginnen. Daar bij zullen dan feilen en gebreken aan de dag treden waar de bedrijfsblinde commissieleden zelf geen oog voor hebben en dan nog even een reorganisatie en we kunnen weer een jaar of vijf vooruit.

Maar ondertussen zal ik het aangesneden onderwerp toch maar verder ontvouwen. Niet alleen om de technische opzet van de grote organisaties, maar ook om de spirit die er uit spreekt. De Amerikanen zijn namenlijk zakelijk en nemen ook niet in onofficiële vergaderingen een besluit op z'n boerefluitjes. Op een predikantenvergadering, die een bijzonder informeel karakter droeg (wat vóór een predikantenvergadering niet ongewoon is; uw voorganger is, als u dit leest, net terug van De Vinkenhof; informeert u maar eens), moest aan het eind een besluit genomen worden over het al of niet doorgaan van een volgende bijeenkomst. Meteen werd de man die er voorstond en tot dat ogenblik nog niet veel pogingen gedaan had om leiding te geven, een model-voorzitter, die de beslissingsprocedure zeer formeel en correct aan de orde stelde en afhandelde. Daarna ging het informele gedeelte weer rustig verder. Wie wel eens een zakelijke vergadering van onze broederschap van voorgangers heeft meegemaakt, weet dat zoiets bij ons wel even anders toegaat.

Maar terug naar ons onderwerp. De beide grote conventies hebben ieder een verschillende opzet. In de ABC heeft men alle landelijke organen gecentraliseerd en de SBC heeft ze over de zuidelijke staten gespreid. Zo huist de buitenlandse zending in Richmond, Virginia, aan de oostkust. De binnenlandse zending zit in Atlanta, Georgia, veel verder naar het zuiden in het land. De Sunday School Board zit weer een stuk noordelijker in Nashville, Tennessee. Voor de opleiding is helemaal geen centraal orgaan. De zes seminaries bestaan onafhankelijk van elkaar en van coördinatie is eigenlijk nauwelijks sprake. Het Executive Committee, ofwel de uniecomissie om het eens in onze termen te zeggen, is ook weer gevestigd in Nashville, maar toen een paar jaar terug de Sunday School Board het Executive Committee uitnodigde om samen in één gebouw te trekken, werd voor de aanbieding bedankt. Het aardige van de opzet is dat het Executive Committee de jongste loot aan de stam is. De zuidelijke conventie is opgezet als een hulporganisatie voor binnen- en buitenlandse zending. Later zijn daaraan allerlei takken van arbeid toegevoegd, zoals dat gaat, maar heel lang vond men dat een centraal bestuursorgaan eigenlijk helemaal niet nodig was. Voor alles wilde men voorkomen dat de verschillende instanties die het werk behartigen onder de contrôle van een centraal orgaan zouden komen. Toen een centrale commissie tenslotte noodzakelijk bleek, al was het alleen al voor het organiseren van de jaarlijkse conventie ofwel algemene vergadering en het ontvangen en verdelen van de gelden, heeft men dan ook de bestaande takken van arbeid onafhankelijk van deze centrale commissie laten voortbestaan. Geen alles omsluitende bovenbouw dus. De instanties brengen hun verslagen rechtstreeks uit aan de conventie of algemene vergadering. Nu is zo'n vergadering een sterk wisselend lichaam. Zij bestaat nl. niet uit evenredige vertegenwoordiging van alle gemeenten maar uit de aanwezige gemeenteleden die hun gemeenten vertegenwoordigen. Een conventie in Dallas, Texas, bijvoorbeeld, zoals dit jaar, bestaat voor een groot gedeelte uit mensen uit Texas en enkele omliggende staten. Californië, Virginia en Kentucky, om een paar staten te noemen waar ook zeer veel zuidelijk baptisten wonen, zijn dan veel minder sterk vertegenwoordigd en oefenen dus ook op de beslissingen veel minder invloed uit. In feite is er dan ook geen effectieve contrôle van de zijde van de gemeenten op het doen en laten van de landelijke organen.

Toch houdt men vast aan het beginsel van de coördinatie. Geen subordinatie onder een centraal bestuursorgaan. In zekere zin is dit hetzelfde systeem dat

wij thans ook in onze unie volgen en waarvan we nu het gevoel hebben dat het toch wel een beetje losjes in elkaar zit. Het zit ondertussen bij ons nog aanzienlijk minder los in elkaar dan daarginds. Een en ander vergelijkende kon ik de gedachte toch niet van me afzetten dat onze organisatie toch nog zo gek niet is. Natuurlijk moeten in een klein wereldje de verschillende grootheden wel wat meer overleggen. Mensen in een klein kamertje moeten wat meer rekening met elkaar houden dan mensen in een zaal, en daarom is het wel goed dat er in ieder geval een centraal overlegsorgaan is in de vorm van de unie-commissie. Maar aan de betrekkelijke onafhankelijkheid van de verdere instanties danken wij een grote vlucht van ons gezamenlijke werk en het is te hopen dat deze ruimte er ook in de toekomst blijft. Er zullen wel altijd fouten aan de organisatie blijven kleven en sommige gewoonten groeien zo vast in de loop der jaren dat ze tot gevestigde machten worden, maar dat wordt door geen enkele reorganisatie eens voor al opgevangen. Persoonlijk betreur ik het nog altijd zeer dat de algemene vergadering in Arnhem onze commissies geen opdracht gegeven heeft om zichzelf eens critisch te bekijken en daarover rapport uit te brengen. Nu zie ik er weinig van terecht komen.

Nog even terug naar Amerika. Ik schreef iets over de geest van orde in het vergaderen die dit overigens zo informele volk kenmerkt. Zo trof ik het niet alleen onder de voorgangers aan maar men gaat zo te werk in alle vergaderingen waar beslissingen moet vallen. En men schikt zich dan ook onder de leiding van de voorzitter, ook al was hij vijf minuten geleden nog bezig een mop te vertellen. Nu is hij voorzitter en leidt de procedure en iedereen onderwerpt zich er zonder morren aan. Ik moet eerlijk zeggen dat ik daarop toch wel een beetje jaloers ben. Als er iets is waar wij moeite mee hebben dan is het met ordelijk vergaderen. Wij zijn een gemoedelijk volkje en praten graag breed over de zaken en zaakjes van onze vergaderingen. Dat is ook niet erg, als we ook maar de leiding aanvaarden van hen die we er precies daartoe hebben neergezet. Maar als een voorzitter een zich voortslepende discussie wil afsluiten, rijst er protest: iedereen moet zijn zegje kunnen zeggen. Wanneer de voorzitter niet helemaal volgens het boekje leidt dan bieden zich meteen talloze adviseurs aan. Wanneer wij in onze unie niet leren om ons zonder morren te onderwerpen aan de leiding die we eerst zelf hebben gekozen, zie ik in de toekomst een voortdurend stijgend onbehagen, zoals dat tegenwoordig heet. Maar we zijn er zelf schuld aan. In dit opzicht raad ik voorzitters en sprekers: in de leer in Amerika.

De volgende keer weer eens over een ‚geestelijk' onderwerp. Of was dit ook geestelijk?

J. Reiling

Baptisten die geschiedenis maakten (1)

Paul Henri Besson 1848-1932

Een pionier van het baptisme in Zuid-Amerika

Na *Adoniram Judson:* de apostel van Burma, *William Carey:* de vader van de moderne wereldzending, *W. Holman Bentley:* de zendingspionier van Kongo, *Timothy Richard:* een der grootste zendelingen van China, nu iemand die naar het verre westen geroepen werd, naar Argentinië in Zuid-Amerika, om daar het evangelie van Jezus Christus te prediken: *PAUL HENRI BESSON.*

Geboren in Nods, een plaats in het zwitserse Jura-gebergte, groeide hij op midden in de wijdte en grootheid der natuur. Als jongen zwierf hij over de uitgestrekte heidevelden en door het gebergte. In die jaren groeide zijn liefde tot de vrijheid en zijn afkeer van alles, dat zweemde naar diktatuur, despotisme en compromis.

Zijn vader was predikant van de zwitserse hervormde kerk in de franstalige kantons. Zijn moeder stamde van de Waldensen, terwijl zij ook nauw verbonden was met de Hernhutters. En het is door haar verhalen over het martelaarschap van zijn voorouders, dat in Paul een haat ontstond tegen alle dogma's, die op welke wijze ook tot geloofsvervolging zouden kunnen leiden.

Hij studeerde eerst aan het bekende theologisch College te Neuchâtel onder de professoren Bovet, Secretan en Godet. Daarna ging hij naar de universiteit van

Door ds G. Brongers

Leipzig, waar hij sterk onder invloed kwam van prof. Tischendorf, een groot kenner van vele talen en geschriften uit de oudheid. Hier deed hij liefde op voor tekstkritiek, die hem zijn hele leven bijgebleven is. Nadat hij afgestudeerd was, keerde hij weer naar Zwitserland terug.

Het is in deze periode na zijn terugkeer, dat Besson tot geloof kwam in de vergeving van zijn zonden en de behoudenis door het geloof in Jezus Christus. Hij schreef zelf hierover, dat de dienstbode in hun gezin, die een echte christin was, het middel in Gods hand was om hem tot de Heer te brengen.

Hij vervolgde zijn studie aan de universiteit te Bazel, waar hij in 1870 zijn theologische graad behaalde. Het jaar daarop werd hij als predikant bevestigd in het kanton Neuchâtel.

Maar al heel spoedig werd hij in 'n groot kerkelijk konflikt gewikkeld. Godet en Bovet, zijn vroegere professoren, waren de leiders van 'n beweging, die streefde naar een volledige scheiding tussen kerk en staat. Onder hun invloed werd ook Besson ervan overtuigd, dat vrijheid van geweten onverenigbaar is met het wezen van de staatskerk. Met nog 24 andere kollega's vroeg hij zijn ontslag aan bij de minister voor openbare eredienst. Dat was het eerste van de vele offers, die Paul H. Besson moest brengen in gehoorzaamheid aan zijn geweten.

Kort daarop werd hij beroepen tot evangelist van de Vrije Kerk te Lyon in Frankrijk. Hier werd hij de leider van een grote evangelisatie-arbeid, voor welke aktiviteiten hij tweemaal in de gevangenis kwam. Zelfs jaren later, in Buenos Aires, weigerde hij steeds om vergunning te vragen voor het houden van openbare bijeenkomsten. Hij volstond met een mededeling aan de autoriteiten, dat er een samenkomst gehouden werd.

Naar Argentinië

Het was tijdens zijn ambtsperiode te Lyon, dat hij voor 't eerst met de baptistengemeente in aanraking kwam. Hier was namelijk een baptistengemeente en hij raakte bevriend met de voorganger. Er volgde een grondige studie van de verschillende doopopvattingen, met als gevolg dat Besson in gehoorzaamheid aan de autoriteit van de Heilige Schrift zoals hij het zelf formuleerde, zich losmaakte van zijn kerk en gedoopt werd in de baptistengemeente.

Deze beslissing bracht hem veel kritiek, terwijl zijn ouders hem onterfden. Maar voor Besson was er geen terug. Hij bleef tot aan zijn dood een trouwe getuige van de nieuwtestamentische gemeentebeginselen: het persoonlijk geloof in Jezus Christus en wedergeboorte als eerste vereiste voor doop en lidmaatschap van de gemeente en een gemeente met een demokratische bestuursvorm.

Wij zijn niet bevreesd de waarheid te volgen, waar die ook naar toe mag leiden; evenmin om dwaling te verdragen, zo lang er gelegenheid gelaten wordt deze vrij te bestrijden.

Thomas Jefferson

NADER BEZIEN

Veranderingen bij Rome

Het is voor buitenstaanders moeilijk om precies te zeggen wat de betekenis van het vatikaanse koncilie voor de kerk van Rome is. Onderwerpen waar wij als protestanten - in het algemeen - niet zo geweldig van onder de indruk komen zijn er reeds behandeld en zij zullen, volgens de insiders, intern zeer belangrijke veranderingen ten gevolge hebben.
Deze voor de roomskatholieke kerk zelf gewichtige veranderingen betekenen echter niet, dat er leerstellige wijzigingen zijn gekomen of nog zullen komen. We hebben reeds eerder op deze plaats betoogd, dat de optimisten die een herziening - in de zin van verandering - van de kerkelijke leer tot de mogelijkheden rekenden een ijdele hoop koesteren. Men neme dat de kerk van Rome niet kwalijk want het is nu eenmaal het wezen van deze kerk op dogmatisch terrein geen stap terug te kunnen doen. De enkele weken geleden verschenen encykliek van paus Paulus over de eucharistie - door velen verstaan als een duidelijke vermaning aan het adres van zeer progressieve katholieke theologen in Nederland - is daarvan het zoveelste bewijs.
Dit alles neemt niet weg, dat - mede door het koncilie - het gezicht van Rome, zoals het zich naar buiten vertoont, veel vriendelijker is geworden. Het komt ons voor, dat de nieuwe „image" - om dit modewoord ook eens te gebruiken - van de kerk van Rome onmiskenbaar een mentaliteitsverandering te zien geeft.
Als voornaamste teken daarvan zien we, dat het koncilie verleden week met overweldigende meerderheid (1997 vóór en 224 tegen) het schema over de godsdienstvrijheid heeft aanvaard. En dat het ook de paus ernst is met dit schema blijkt, dachten wij, uit het pauselijke optreden tegen hen die op het laatste moment nog een poging deden om de stemming over dit onderwerp uit te stellen.
Wat dit nu aanvaarde schema over de godsdienstvrijheid praktisch zal betekenen moet nog worden afgewacht. Letten we op de verbeterde omstandigheden waarin de protestanten reeds nu kunnen leven in met name een rooms land als Spanje - nee, we idealiseren die omstandigheden beslist niet - dan mag toch wel verwacht worden, dat binnen niet al te lange tijd de nieuwe roomskatholieke opvatting omtrent het goed der godsdienstvrijheid in alle geledingen van de kerkelijke hierachie in dat land zal doorbreken.

In elk geval, in dit opzicht kunnen we als protestantse gelovigen dankbaar zijn voor het vatikaanse koncilie. *v. D.*

Verder was hij ook een strijder voor vrijheid van geweten en individuele rechten.
Kort daarop werd Besson door de American Baptist Board of Foreign Mission als evangelist aanvaard en werden hem in het Noorden van Frankrijk niet minder dan 10 pioniersposten toevertrouwd. Daar werkte hij 6 jaar onder de moeilijkste omstandigheden, maar zeer zegenrijk.
Twee van zijn gemeenteleden emigreerden naar Argentinië en vestigden zich in een zwitserse kolonie in de provincie Santa Fé. Door hun evangelistische arbeid kwamen verschillende mensen tot bekering. Zij schreven aan Besson in Frankrijk een goede evangelist te zoeken, die wel naar Argentinië wilde komen. Maar Besson zag dit als een roepstem van de Heer om zelf te gaan. Ofschoon er geen enkele garantie was voor financiële ondersteuning ging hij toch onmiddellijk scheep naar Argentinië, waar hij in Santa Fé zichzelf terugvond als wetenschappelijk gevormd predikant in het eenvoudige en soms zelfs primitieve leven op het platteland onder geharde kolonisten. Hij kreeg een paard, dat al even bekend werd als zijn eigenaar, en zo trok hij van de ene nederzetting naar de andere met bijbels en traktaten en hield samenkomsten.
Dit bracht hem al spoedig in konflikt met de rooms-katholieke geestelijkheid. Latijns-Amerika werd ontdekt en voor het eerst bestuurd door Spanjaarden en Portugezen. De rooms-katholieke kerk had vanaf het begin dit kontinent opgeëist als zendingsgebied. Aan protestanten werd geen vrijheid van godsdienst en eredienst verleend. Alle verzoeken werden afgewezen. De negentiende eeuw bracht een golf van onafhankelijkheidsbewegingen over alle delen van Zuid-Amerika. Daardoor ontstond in verschillende landen een meer verdraagzame situatie. Argentinië werd in 1818 onafhankelijk. Kort daarop kwam een vertegenwoordiger van het Britse en Buitenlandse Bijbelgenootschap in Buenos Aires. Ofschoon de argentijnse grondwet vrijheid van godsdienst en gelijke rechten voor allen, die in Argentinië woonden, garandeerde, kwam daarvan in de praktijk heel weinig terecht, vooral in die streken waar nog elke vorm van wettelijk gezag ontbrak. De nieuwe republiek kende bv. geen burgerlijke registratie van geboorten, huwelijken en sterfgevallen. Deze registratie berustte bij de (rooms-katholieke) parochie-geestelijken.
Aan protestanten werd het recht om begraven te worden geweigerd. Velen werden daarom op het strand begraven als het eb was, want dat stuk strand gold als neutrale grond. Tenslotte bewerkten de vele protesten bij de regering, dat in 1825 een verdrag werd getekend, waarin aan engelse predikanten het recht werd verleend om in protestantse diensten voor te gaan, een register aan te leggen van geboorten, huwelijken en sterfgevallen. Bovendien werd een stuk land beschikbaar gesteld voor een engels kerkhof. Dit verdrag was een speciale koncessie aan de Engelsen, waar de invloed van de britse konsul achter stond. Maar de deur was geopend voor meer koncessies. Al spoedig kregen de methodisten uit Noord-Amerika en de lutheranen uit Duitsland en Nederland dezelfde rechten. Al deze rechten werden echter uitsluitend verleend door tussenkomst van de konsuls van deze landen.
Dit was de situatie toen Besson in Argentinië kwam en hij zag meteen het onrechtvaardige in dit alles. Baptisten, die geloofden in de volledige scheiding tussen kerk en staat en ook de mensen, die met geen enkele godsdienst wat te maken wilden hebben, die in elk geval geen enkel kerkelijk gezag wilden erkennen, stonden geheel buiten te wet. Het enige wettelijke dokument was het bewijs, dat men als kind gedoopt was. Zonder dat bewijs werd geen huwelijk gesloten, of — zo men toch trouwde — het huwelijk was ongeldig en de kinderen werden beschouwd als buitenechtelijk geboren.

(slot volgt)

ERFELIJKE TOEWIJDING

Enkele weken geleden kwam George W. Norton III (62) tengevolge van een autoongeluk in Jamaica om het leven. De heer Norton was direkteur van een radio- en televisiestation in Louisville, USA en was lid van het kuratorium van Southern Baptist Theological Seminary te Louisville waarin hij zijn vader opvolgde in 1924. Deze op zijn beurt nam de plaats in van zijn vader. Het kantoorgebouw van het seminarium is naar de familie Norton Hall genoemd.

gemeenteberichten

INTREDE Ds R. DE HAAN

PERNIS - HOOGVLIET - (P. N.). zondag 26 september was voor onze kleine gemeente een blijde dag. Kand. R. de Haan werd nl. onze tweede predikant en wel met de bijzondere opdracht als predikant-direkteur van de „Stichting Jeugdzorg" te Hoogvliet. Omringd door familieleden, vrienden, afgevaardigden van de hervormde en gereformeerde kerk en van de bovengenoemde Stichting, alsmede vele belangstellenden, werd het in het Gereformeerde Jeugdgebouw te Pernis, een goede dienst. Ons koor zong bij deze gelegenheid twee mooie liederen. Ds H. Sikkema bepaalde zijn gehoor bij Matth. 5 : 14a „Gij zijt het licht der wereld", en schilderde ons de noodzaak van het jeugdwerk, de jonge man die door de Heer geroepen werd voor Hoogvliet, de te brengen blijde boodschap en de zegen dat de kerken dit sámen willen doen. Met aandacht werd geluisterd. Met een duidelijk „Ja" werden de gestede vragen beantwoord door onze jonge broeder, waarna hij onder handoplegging door voorganger en ouderlingen aan de Heer werd opgedragen.
Des middags deed ds R. de Haan zijn intrede in de gemeente en wel in de grote nieuwe zaal van zijn jeugdgebouw te Hoogvliet, met als tekst Lucas 5 : 5b. „Op uw woord zal ik de netten uitzetten". Het werd een prediking rondom de visvangst, Jezus en de discipelen, nu: Jezus en wij. De jeugd in Hoogvliet heeft reeds leren zingen: „Ik wil je vissers van mensen maken". Het koor van Rotterdam-Z luisterde deze dienst op, ook een solozanger uit Hoogvliet werkte mee.
Na de prediking, kregen enkele afgevaardigden het woord. Als eerste ir. Spoor namens de Stichting Jeugdzorg, als tweede br E. de Haan namens onze unie (een woord vol humor en diepe ernst), vervolgens de vertegenwoordiger van B. en W. van Rotterdam en ds P. v. d. Werf voor Groot-Rotterdam en voor de Broederschap van Predikanten. Heel veel schriftelijke felicitaties waren binnengekomen. Na deze schone dienst was er gelegenheid onder het genot van koffie kennis te maken met ds en mevrouw De Haan.
In de hoop dat er door ds de Haan nog vele „visjes" verschalkt mogen worden groeten we u vanuit Pernis en Hoogvliet.

Ds DEKKER NU IN VOLLE DIENST

ZUTPHEN - (J. H. O.) Het doet mij genoegen enige positieve punten van onze gemeente te kunnen doorgeven. Al enige malen hebt u kunnen lezen van doopdiensten en andere hoogtijdagen. Deze verstevigen de band en doen ons Gods tegenwoordigheid extra ervaren.
Ruim 1½ jaar werkt ds H. D. Dekker nu in ons midden. Aangezien we een kleine gemeente zijn en we er niet zeker van waren of onze gemeente de zware financiële last zou kunnen dragen, is ds Dekker destijds als hulpprediker beroepen, d.w.z. niet in volle dienst.
Het is ons nu een grote vreugde te kunnen mededelen, dat we 1½ jaar geleden te pessimistisch zijn geweest en dat we nu reeds ds Dekker als predikant konden en hebben beroepen. Hiermee is dus 't hulppredikerschap vervallen.
Het ledental stijgt nog steeds ondanks het feit dat meerdere malen attestaties moesten worden verzonden.
Vol vertrouwen zien we dan ook de toekomst tegemoet.

Beroepingswerk

Beroepen: te Emmen, J. Bouritius te Hoogezand (2e maal).

Geen woorden maar daden...

Nu wordt het moeilijk, maar u moet het toch lezen:
„binnen en buiten de kerk, dat zijn twee werelden, die elk een monoloog met zich zelf schijnen te voeren. Elk praat, maar ze praten niet met elkaar. Voor het besef van de vierde mens (de huidige mens H.) heeft de kerk zich zo volkomen met de cultuur van de derde mens (de mens van gister H.) geïdentificeerd, dat hij daarom alleen al het kerkelijk gedoe als iets dat voorbij is zal beschouwen, het kerkelijk woord als niet tot hem gericht. Je zegt er geen Ja of Neen meer tegen; je bent niet langer antiklerikaal; je hebt eenvoudig niets mee te maken. Goed, de kerk is er dan nog wel, maar net zoals er bv. ook een museum bestaat. Wie wil kan erheen gaan. Maar in een museum vallen geen levensbeslissingen. Daar doe je op zijn best zo nu en dan eens een paar indrukken op".
Deze woorden kunt u ook in een boek lezen. Titel: De kerk binnenste buiten. Woorden van J. C. Hoekendijk. Die over de dominee schrijft, dat de buitenstaander hem ziet als een handelsreiziger in plechtigheden of als het knechtje van de doodgraver. Zo heeft hij desnoods nog een plaats, maar een gewoon kameraad kan hij nauwelijks meer zijn. Wil hij dat worden, dan moet hij ontmanteld worden en „gewoon gaan doen".
Wij verkeren in een noodsituatie. We zeggen de woorden van eeuwig leven te kennen, en soms zelfs te spreken, maar van de Amsterdammers gaan slechts 4% naar de kerk. En hoeveel in de Lemmer? En dan vraag je je nog af wat er in die kerken gezegd wordt.
De Zaaier is niet volmaakt, maar iedere ontvanger zal het opvallen, dat we serieus proberen het blad zo te laten verschijnen, dat de man buiten de kerk niet al bij voorbaat beleefd of knallend de deur sluit.
Wat is het evangelie u waard? Wat is uw medemens u waard?
Of zit u zo volop in het „kerkelijk bedrijf", het „gemeentelijk leven" dat u niet eens meer weet waarvoor u nog eigenlijk bezig is?
U moet de straat op.
Dat zei dr M. L. King ook al, al bedoelde hij het nog weer anders.
Kom over de drempel, broeder!
Huizinga
P.S. 70.000 Zaaiers worden door ongeveer 300.000 mensen gelezen.

KEN UW VOORGANGERS

Ds H. Th. Plevier

Ds H. Th. Plevier (44) is de enige van de voorgangers der nederlandse baptistengemeenten die zich er op kan beroemen de zweedse taal te spreken en te schrijven.
Verder is er niets dat in deze man aan skandinavische landen herinnert: niet al te lang en vooral donker van uiterlijk. Bij een ontmoeting met ds Plevier denkt men eerder aan Frankrijk of Italië. Dat hij Zweeds spreekt heeft deze vroegere PTT-employé (waar hij een elektro-technische opleiding ontving) te danken aan de jaren die hij doorbracht aan het Bethel-seminarie van de zweedse baptisten in Stockholm.

Ds Plevier is van geboorte een Haarlemmer. Daar kwam hij in aanraking met de baptistengemeente en werd hij gedoopt. In deze schone stad begon hij ook zich voor te bereiden op zijn theologische vorming (avondgymnasium en privé-lessen). Voor hij naar Stockholm vertrok werkte ds Plevier nog een jaar als kolporteur-huisbezoeker in de kleine gemeente te Valthermond; deze gemeenten diende hij later na zijn beroepbaarstelling in 1950 nog eens in kombinatie met de toen nog kleine gemeente Emmen, tot 1954. In de jaren daarna was ds Plevier verbonden aan de gemeenten Vriescheloo, Zandbulten, Nieuwe Pekela en sinds november 1964 aan de gemeente Almelo-Geraniumstraat.

Ds Plevier, die in 1950 huwde met mejuffrouw H. van Holstijn uit Hengelo (O.) — het gezin-Plevier heeft twee jongens (13 en 12 jaar) — is sinds 1963 lid van de Commissie voor de Opleiding en vertegenwoordigt deze Permanente Commissie in de UC en het centrumbestuur.
De arbeid in ons landelijke werk beschouwt ds Plevier als 'vrijetijdsbesteding'. Sinds hij bij deze arbeid is betrokken schiet er geen tijd meer over voor zijn eigenlijke hobby, de radiotechniek, „maar", zo zegt hijzelf, „het werk voor genoemde kommissies geeft afleiding genoeg om eens even uit je plaatselijke werk te duiken, hetgeen ik noodzakelijk acht. Na inspanning moet er ook ontspanning zijn door iets anders te doen dan het dagelijkse werk, ook al vraagt dat eveneens inspanning".

v. D.

uit ons uniebureau

Wilt u wel graag iets weten van onze herfstvergadering?

Nu, de unie-commissie heeft het weer goed gehad in Hengelo. Maar dat wist u ook wel al, want Hengelo's naam en faam als gastvrouwe zijn in het ganse land bekend. Juist ook als vergadering van broeders, die de zorg dragen voor het gezamenlijke werk in breedverband, was het goed. Dat toonden de besprekingen, ook die met andere kommissies gehouden zijn. Er was een gezamenlijk beraad rondom de voortgang van het centrum De Vinkenhof en het eigenlijke doel daarvan. Nu, duidelijk tekende zich af, dat gezien werd, dat de primaire doelstelling van De Vinkenhof was om te dienen als seminarium voor opleiding van onze a.s. voorgangers, terwijl er ook invloed tot vorming vanuit kan gaan en er dienstverlening voor rekreatie is. Het dienstbetoon tot vorming zal nog tot een feitelijke aanpak en ontplooiing moeten komen. En hoe zal de dienstverlening voor rekreatie zich ontwikkelen, zowel organisatorisch als geografisch? Is dit niet een veelbelovende en veelvragende taak voor onze Jeugdbeweging?

Laten we nu meteen aan u verklappen, waar volgend jaar onze Algemene Vergadering der Unie gehouden wordt. Dat is in Stadskanaal, en wel op donderdag 12, vrijdag 13 en zaterdag 14 mei, terwijl er natuurlijk op woensdag 11 mei 's avonds een begroetingssamenkomst aan vooraf gaat. Nu, dan, noteert deze data en houdt ze vrij voor ons grote landelijke ontmoeting als baptisten!

Volgens besluit van de laatste algemene vergadering zal de organisatie van ons samenwerken weer eens onder de loupe genomen worden. Er moest een studie-commissie inzake de (re)organisatie der Unie door de Unie-commissie gekozen worden. Het zijn de volgende broeders, die zich van deze studietaak zullen kwijten: H. G. Boeschoten te Culemborg, drs J. Bijleveld te Houten, ds J. van Dam te Sneek, T. de Jong te Paterswolde, W. de Lange te Heerenveen, R. Miedema te Amsterdam en S. W. Vis te Hengelo. Door de vele voorstellen hebben deze broeders wel stof tot bestudering meegekregen. Straks hopen wij verblijd te worden door het licht en het zicht, dat zij geven.

Nu ga ik meteen ook de andere benoemingen opsommen, die gedaan zijn: hierbij vermeld ik zoals u begrijpt alleen de wijzigingen, die er gekomen zijn. Dat is dan als volgt. Br J. Snippe te Vroomshoop is tot lid van het bestuur van de U.B.S. gekozen (als opvolger van br W. M. Kamhoot). In het pensioenfondsbestuur zijn gekozen A. Niessink te Ede en ds C. Mostert te Winschoten (resp. als opvolgers van J. Germeraad en ds J. Broertjes). Tot leden van het Tabitha-bestuur zijn gekozen ds N. J. van Beek te Alkmaar en ds H. Bijleveld te 2de Exloërmond (resp. als opvolgers van ds H. Ploeger en ds J. Broertjes). Tot lid van de Commissie voor Vorming en Dienstbetoon koos de UC ds J. v. d. Geer te Noordbergum, die alszodanig ds H. Sikkema te Pernis opvolgt. De plaats van ds J. Broertjes in de Vertrouwenscommissie wordt nu ingenomen door ds Jac. de Jong te Emmererfscheidenveen. Onze vertegenwoordiger in de Eur. Bapt. Federatie is voortaan ds F. E. Huizinga, die daarmee ds J. Broertjes opvolgt. Ds J. van Dam volgt ds J. Broertjes als perssekretaris op. De vertegenwoordiger van de UC in de Jeugdraad is nu br P. Schipper te Groningen, zulks voor br S. v. d. Werf in de plaats. De UC besloot tot opheffing van de studiecommissie inzake uitgeverij, daar deze onuitvoerbaar wordt geacht.

Waar de unie-commissie voorts haar goedkeuring aan hechtte? Aan de verhoging van de prijs van het kerstnummer van De Zaaier. Nu, dat moest er wel van komen, wist u. De prijs is dus nu 35 cent, of zoveel de liefhebber er meer voor wil betalen. Toch moeten er als het kan weer méér kerstnummers verspreid worden. Nu, het gewone decembernummer van De Zaaier verschijnt niet (daar maakten toch maar een paar gemeenten gebruik van); en dus kan ieder in de drukke decembermaand nu alle tijd en energie besteden aan de verspreiding van het kerstnummer. Wat zal dat machtig mooi worden! Wij streven naar 70.000 kerstnummers. De betekent, dat elke gemeente minstens 10% méér dan verleden jaar moest bestellen en verpreiden. En onze Zaaier-agenten weten ervan, dat dat ook erg aanlokkelijk is. Nu dan, wij wachten met spanning op wat onze gemeenten doen! Leest het gedurig appèl van de eind-redakteur van De Zaaier. En dus: zend het bestelstrookje met een veel hoger aantal dan verleden jaar naar de administratie!

T. Jansma.

P.S. De eerste bestelling op het kerstnummer kwam binnen tijdens het tikken van het bovenstaande: Emmen met 3400 exemplaren. Geweldig! En nu, wat doet uw gemeente?

T.J.

Van De Vinkenhof

Mooie kampen

Deze zomer hadden we in onze gezamenlijke gezins- en zusterhulpkampen op ons centrum en op de „Oranjehoeve" 220 personen. Zij allen hebben reusachtig genoten en de rapporten vertellen, hoe goed het was.

In onze jeugdkampen (17 jaar en ouder) hadden we 133 jongeren. De tussenkampen werden bezocht door 127 kampers en de juniorenkampen hadden 45 deelnemers. De leiders en leidsters hebben zich allen gegeven om de kampen tot een onvergetelijke belevenis te maken.

Van harte hopen we, dat de zegen tot in onze gemeenten doordringt en de waarde van deze arbeid openbaart.

Nieuwe secretaris

Het centrumbestuur vond *br W. van der Werf, Schoolstraat 35 te Sneek, telef. 05150-4270* bereid als secretaris van dit bestuur op te treden. Officiële correspondentie voor het centrumbestuur kunt u van heden af naar br Van der Werf zenden.

De leiding van het centrum zelf is in handen van ds J. Reiling, aan wie u uw brieven kunt richten (adres De Vinkenhof, Biltseweg 10, Bosch en Duin, post: Den Dolder) over zaken, die het centrum zelf raken.

Vrienden hielpen

Tot heden ontvingen we - sinds onze vorige verantwoording - van verschillende zijden weer fijne giften tot opbouw van ons centrum: J. H. - K. te Z. *f* 12.50; G. de V te O.B. *f* 5.-; Amsterdam-noord/Zaandam *f* 3.33; Amsterdam-West *f* 41.46; Fam. Van Z te U *f* 15.- (2x); F. H. R. G. te Den D. *f* 2.50; G. B-S te T.A. *f* 10.-; Fam. V. te 's-G. *f* 25.-; N.N. te R. *f* 10.-. Het totaal in 1965 ontvangen bedrag is geworden *f* 929.90. Drie maanden hebben we nog om dit bedrag te verdubbelen en de

gebruikelijke som van bijna *f* 2000.- te halen voor ons werk.
Als u dit leest, wilt u vast meehelpen en uw bijdrage storten op postrekening 250591 ten name van N.B.C. De Vinkenhof te Den Dolder.

Hartelijk dank voor het ontvangene - hartelijk dan voor de verdere steun en liefde.

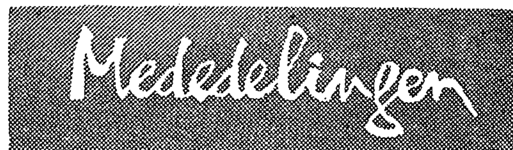
Breed beraad rondom ons centrum

Op 21 september vergaderden de in ons centrum deelnemende instanties: Unie-Commissie - Commissie voor de Opleiding - Hoofdbestuur NBVB „Zusterhulp" - Jeugdraad en Centrumbestuur. De aanleiding was een nota van het centrumbestuur, die in april jl. was opgesteld, betreffende het toekomstige beleid van ons centrumwerk.
Het bleek, hoe sterk de leidende instanties gehecht zijn aan De Vinkenhof en het werk, dat er gebeurt. Maar er is behoefte aan een duidelijker omschrijving van de taak, die zich nu vooral zal concentreren op ons seminarium.
Meer dan ooit werd openbaar, dat de hóófdbedoeling van deze arbeid is: de opleiding van onze studenten.
Daarnaast kan men er in de zomer wel kamperen en confereren op allerlei manieren (en komt u vooral!), maar deze activiteiten doen niets af aan het hoofddoel: opleiding en vorming.
Dit betekent, dat van ons centrum uit niet allerlei arbeid naar buiten ondernomen zal worden, maar dat door eenheid van doelstelling, eenheid van organisatie en eenheid van leiding een hecht geheel rondom de vorming van onze toekomstige voorgangers groeit.
De vormen, waarin ons kampwerk-voor-jong-en-oud zich zal ontwikkelen, moeten in de loop van de tijd verder gestalte aannemen aan de hand van onderzoek naar mogelijkheden en ervaringen, waarbij de accommodatie zich zal moeten aanpassen.
Na deze principiële beleidsbeslissing valt er dus nóg heel wat te beraadslagen, maar de lijn is duidelijk geworden.
Dachten we oorspronkelijk bij de stichting van ons centrum, dat dit het „hart van ons wèrk" zou worden, nu is dan door de ervaringen de lijn omgebogen naar „hart van onze opleiding".
Ander werk zal op andere wijze moeten geschieden.
Het stemt ons allen tot voldoening, dat deze jaren van werken, denken en overleggen tot deze stèrke liefde voor ons seminarium hebben geleid, waardoor de positie van onze opleiding onaantastbaar is geworden, terwijl onze gemeenschap een stevig fundament is geworden voor de financiële behoeften.

Afschied van De Vinkenhof

Onder deze omstandigheden is het niet zo moeilijk om het werk hier los te laten. Het is dan nog weer eerder zover dan je denkt.
Maandag jl. is vóór de opening van de nieuwe cursus in de kring van bestuursleden, curatoren, docenten, stafleden, studenten en enkele vertegenwoordigers afscheid genomen. Met vertrouwen konden we de leiding overdragen aan de rector en we weten, dat de Héér, Die deze arbeid deed ontstaan, ook verder zal blijven zegenen en helpen.
Dankbaar voor de fijne samenwerking met ons bestuur, met curatorium (= Commissie voor de opleiding), met ds Reiling, met stafleden en studenten - dankbaar ook voor al hetgeen aan steun (en af en toe aan kritiek) uit onze gemeenschap werd ondervonden, beëindigen we thans onze Vinkenhof-taak. Het waren moeilijke, maar ook leerzame en vormende jaren.
Met grote liefde en aandacht zullen we voortaan ons centrum weer blijven volgen vanuit een plaatselijke gemeente. U allen hartelijk groetend - voor deze laatste maal uit De Vinkenhof, uw

Broertjes.

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Winschoten berust thans bij: J. W. Lohof, Blijhamsterstraat 1 te Winschoten.

Lezers aan het woord

KERK OF GEMEENTE?

Dezer dagen las ik in De Rotterdammer een stuk waarin het boek ,De kogel door de kerk' werd besproken. Eén passage trof me in 't bijzonder:

> „Pas als de kerk weer gemeente, als de leden weer gelovigen worden, zal het mogelijk zijn om het evangelie uit te dragen".

Ziedaar! Zij (de kerken) zoeken wat de baptisten hadden en hebben weggegooid.
Een baptist die van elders komt (Schrijver bedoelt waarschijnlijk: uit het buitenland? - E.R.) krijgt de indruk, dat de nederlandse baptisten zich blijkbaar er gelukkig mee voelen, dat ze een "kerk" mogen zijn.
Zeker, het is begrijpelijk, dat de tijd waarin men als sekte beschouwd werd tot het verleden behoort. Het is wellicht ook niet vreemd te denken, dat men als "kerk" meer invloed op de mensen denkt te krijgen. Maar, is dat ook werkelijk waar?
Na de laatste openluchtsamenkomst van onze gemeente stelde onze voorganger vast: Wat zijn de mensen van vandaag ontzettend afwijzend en onbereikbaar.
Is het geen feit, dat onze vaderen, toen ze nog als sekte gezien werden, meer bereikten dan wij nu, nu we een "geziene" kerk zijn?
De hierboven geciteerde passage wijst ons in de goede richting. Wellicht zijn er velen onder ons die geen verschil kennen tussen kerk en gemeente? En als ik zou vragen: Wat hebben wij als baptisten als het bijzondere boven de andere evangelische groepen? Wat is het bijzondere pand, ons toevertrouwd? Dan zou het mij niet verwonderen wanneer sommigen antwoordden: De doop der gelovigen.
Maar ik denk, dat dit niet alles is: Het bijzondere pand is: het verwezenlijken van de bijbelse gemeente. Welke beloften heeft onze Heer toch geschonken, niet aan een "kerk" maar aan de gemeente. Spr. 23 : 23: „Koop waarheid en verkoop ze niet".
Het boven aangehaalde woord zouden wij baptisten in Nederland ter harte moeten nemen:

> Pas als de kerk weer gemeente, als de leden weer gelovigen worden, zal het mogelijk zijn om het evangelie uit te dragen.

Schiedam, 5 september 1965 H. N. Rose

Leestafel

Episoden uit het leven van dr J. E. Feisser; *aan de hand van authentieke geschriften als lekespel bewerkt door Joh. van der Baaren; prijs f 1,—; uitgave van de auteur (Prof. Vitringastraat 13, Franeker) bij wie ook nadere informaties over voorwaarden enz. te verkrijgen zijn.*
Het spel — waarom noemt de schrijver het een "lekespel"? — "Dr J. E. Feisser" werd voor het eerst opgevoerd tijdens de viering van het 100-jarig baptisme in Nederland in 1946 te Stadskanaal. We noemden het reeds een goede en zinvolle gedachte van de schrijver een nieuwe uitgave van dit spel te verzorgen nu dit jaar de honderdste sterfdag van Feisser herdacht wordt; we willen bij de verschijning van deze nieuwe (gestencilde) druk deze waardering graag herhalen.
Het komt ons voor, dat ook de opvoering van dit spel bij kan dragen tot een beter verstaan van de strijd die onze "vaderen" hebben gevoerd. Begrip en waardering daarvoor zijn we hen verschuldigd. Alleen reeds daarom hopen we hartelijk, dat dit spel in vele gemeenten een opvoering zal krijgen. Nu het "seizoen" weer begonnen is, lijkt ons de opvoering van dit historische spel een bijzonder goed programma voor bijvoorbeeld een "gemeente-avond".

v. D.

Heden heeft God tot Zich genomen, onze geliefde broeder

GERRIT WESSELS

op de leeftijd van 39 jaar.

Jarenlang diende hij de gemeente als diaken.

Psalm 116

„Hij is verlost, God heeft hem welgedaan"

28 september 1965

Baptistengemeente Westerhaar

HET VIERDE KWARTAAL

begint met de verschijning van dit nummer van De Christen.
Aan wie verzuimde het abonnementsgeld over het 4de kwartaal tijdig te voldoen, geven wij graag gelegenheid dit nog in orde te maken door

UITERLIJK DINSDAG 5 OKTOBER
het abonnementsgeld (f 3.20) te storten op giro 9260

t.n.v. de Unie van Bapt. Gem. in Nederland te Amsterdam, corr.-adres Dalweg 77 Arnhem.
Daarna volgt aanbieding van een kwitantie zonder zicht, verhoogd met 50 cent inningskosten.
DE ADMINISTRATIE
ARNHEM.

8 oktober 1965 81e jaargang Nr. 3802

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Pijlen op de boog en noten op zang

Er is een tijd geweest, waarin de kinderen — en vooral de zonen — een economische rijkdom betekenden. Zij immers betekenden de werk- en strijdmacht van de stam. Geen huurling komt zo op voor de kudden en het gewas als het gezinslid, de toekomstige erfgenaam.

Het joch zelf vindt het heerlijk. Vanaf het moment dat hij op eigen benen kan staan, doet hij mee. Hij heut achter de schapen en leidt de trekdieren. Zodra hij kan, wil hij met zijn grote broers mee naar het zwaardere werk en het grotere avontuur. Hij hoeft nergens anders op te wachten, dan dat hij groot en sterk genoeg is. Wat zijn handen kunnen dragen, dat mogen ze dragen en wat zijn lichaam kan verduren, daar kan hij het aan blootstellen. Mocht er dan nog iets aan energie — onverbruikt — zijn overgebleven, dan is er nog het spel.

Reeds de oudste culturen kenden de krachtmeting op het terrein van de sport, van het ambacht of van het gevecht. De enige jongen die zijn ouders zorg kon bereiden was de dromer, de lafaard, de luiaard, de lichamelijk gehandicapte of de ongehoorzame. Hij immers paste niet in het patriarchale en economische systeem. Voor het overige gold wat psalm 127 zegt: *„Als pijlen in de hand van een held zo zijn de zonen der jeugd, welzalig de man die zijn pijlkoker met dezen heeft gevuld. Zij worden niet beschaamd als zij spreken met de vijanden in de poort".*

Natuurlijk, er zit meer spanning in een lichaam dan arbeidsvermogen. Welnu, een huwelijk tussen gezonde jonge mensen belooft meer nageslacht, en waarom dus gewacht. Wie arm is zoeke een arm meisje voor zijn zoon, de bruidsschat hoeft dan niet zo hoog te zijn. Woonruimte wordt met eigen kracht bijgebouwd en voedsel zal er wel zijn, temeer daar zij ook mee zal werken.

De pijlen die de man uit de oudheid op zijn boog had — zijn zonen — hadden volop emplooi voor hun energie. Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingssituaties. We hebben bv. niet de indruk dat prins Amnon uit Samuël 13, erg hard heeft moeten werken om aan de kost te komen. Het gevolg — ledigheid is des duivels oorkussen — is sexuele dagdromerij, die ontaardt in een onsmakelijk avontuur. Vader David werd wel kwaad, maar meer ook niet. Het was ook nog maar zo kort geleden, dat hij niet minder ernstig feil was gegaan. We kennen allemaal de affaire Bathseba (2 Samuël 11). De oorzaak is niet moeilijk te vinden. Het was de tijd dat de koningen ten strijde plachten te trekken (vers 1) maar David bleef in Jeruzalem en nam er zijn gemak van.

De omstandigheden waarin onze jongeren leven zijn wel heel anders. Het is vanzelfsprekend niet zo, dat de ouders minder van hun kinderen zouden houden omdat ze vaak meer kosten dan inbrengen. Maar voor de meeste ouders is het eenvoudig niet weggelegd, om hun kinderen te geven wat in vroeger tijden een vanzelfsprekendheid was, nl. volop met lichaam en geest deelnemen aan het „grote leven". Het gebruik van lichaamskracht wordt steeds meer een uitzondering. De werkelijk belangrijke beslissingen voor bedrijf en samenleving, worden genomen buiten bereik en invloed van de betrokkenen. Politieke en sociale instanties bevechten de belangen. En eer de jongeren van vandaag misschien toch nog in een positie komen dat ze werkelijk mee kunnen denken en beslissen is de jeugdleeftijd voorbij.

„De gevolgen kunnen worden gezien in een jeugd die beschadigd is en klein gehouden, er buiten gehouden. Maar: de jeugd heeft meer dan enige andere leeftijdsgroep een onbegrensde energie, een buitengewone verbeeldingskracht, een zich snel ontvouwende intelligentie en een sterke geest van moed en zelfbeschikking", aldus William C. Kyaraceus in *Way Forum.*

Als de omstandigheden geen gelegenheid bieden om zich naar aard en aanleg op normale wijze te ontplooien dan zal die opgehoopte energie andere uitwegen zoeken. Uitwegen, die omdat ze niet normaal zijn tegelijk een zekere misvorming tot gevolg hebben. Dan eist de jeugd te worden gezien, gehoord, ook al houdt dit

Ds M. G. Boeschoten

De schrijver van ons frontartikel van deze week is ds M. G. Boeschoten, sinds 1 januari van dit jaar Algemeen Vormingsleider der NBJB. Vrijgestelde voor ons landelijke jeugdwerk, zou men kunnen zeggen.

Hoewel ds Boeschoten in dienst is van de Jeugdraad der NBJB — die hem benoemde — is ook de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, uiteraard, ten zeerste bij deze arbeid geïnteresseerd. Dat blijke overigens niet alleen uit het subsidie dat de Unie voor deze arbeid verstrekt maar ook uit de daadwerkelijke belangstelling en steun waarmee de gemeenten ds Boeschoten vergezellen. **E. R.**

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ **Gemeenteberichten van Rotterdam-Centrum en Vriescheloo**
- ★ **Pijlen op de boog en noten op zang, ds M. G. Boeschoten**
- ★ **Allerlei over en in betrekking tot ons landelijk jeugdwerk**
- ★ **De jeugd van tegenwoordig nader bezien**

Citaat van de week: **Kinderen zijn ons niet gegeven opdat zij ònze idealen verwerkelijken** (ds R. Kaptein)

in een verbreking van de normen en het risico van gerecht en gevangenis.

Er is geen jeugd, die ooit zulk goed voedsel, zulke doelmatige kleding en medische verzorging heeft gehad als de onze. Geen jeugd kon zich al zo vroeg zo ver en snel voortbewegen. Geen jeugd kreeg het avontuur zo leesbaar, zichtbaar, hoorbaar m a a r   n i e t   *e c h t* — thuisbezorgd. Geen jeugd kon zoveel aan zo weinig kwijt.

Daarom heeft deze jeugd ook zoveel noten op zang. De noten betekenen lawaai, dreun, beat. De zang is vaak schel en uitdagend. Zo schel als het geluid van stoom die ontsnapt via de uitlaatklep van een op barsten staande ketel. Noten en zang zijn er niet alleen tot eigen vermaak. Ze zijn er ook om gehoord te worden, om de aandacht te krijgen.
Nu jongere zijn is echt geen eenvoudige zaak. Er is heel wat drift en verlangen waar je zomaar geen weg mee weet — tenzij je geen enkele morele of zedelijke grens meer respecteert.
Er wordt van de jongere van nu heel wat moed en beheersing gevraagd om nog op een redelijke manier staande te blijven, en dat zeker als voor zoveel van je vrienden en vriendinnen de moraal een totaal ander gezicht heeft gekregen.

Toch moeten de jongeren van onze tijd er doorheen, ook onze jongeren. En er is geen vergissing mogelijk: voor hen is dit de tijd. God heeft het zo beschikt en niemand minder. Dat is in deze situatie dan meteen het enige vaste punt dat we hebben. Christus kon deze jongeren niet een eeuw eerder gebruiken, of een twintig jaar later, maar nu!
Hij weet waarom en hoe, al zal Hij ons en hen dat niet zomaar kunnen uitleggen. En dat hoeft ook niet. Als Hij die het weet de leiding maar heeft.

Ook voor ouders en opvoeders geldt: Christus heeft ons nú gewild, mede verantwoordelijk voor déze jongeren.
Het gaat niet aan om de antwoorden maar direkt klaar te hebben. Dat is meestal een bewijs van oppervlakkigheid en in dit geval: van liefdeloosheid. Er is overal op het terrein van jeugdbeweging en jeugdzorg een grote verlegenheid merkbaar. Het zal nooit een zaak worden van simpele remedies en wondermiddelen, maar van oprechte liefdevolle toewijding. Wat wel duidelijk begint te worden is, dat de jongeren serieus genomen willen worden. Ze willen, dat er ook eens naar hen en naar hùn ideeën geluisterd wordt. Dat men ook eens iets aan hen toevertrouwt of overlaat. Ze willen niet altijd als kinderen behandeld worden. Of ze nog studeren of werken, ze willen niet dat alle belangrijke dingen altijd maar buiten hen om gedaan en beslist worden.

Daarom, geef ze aandacht, laat ze waar mogelijk hun gang gaan, vertrouw ze iets toe. Laten we dat ook in onze gezinnen en gemeenten proberen. Jong zijn met alles wat daarbij hoort, is een scheppingsgegeven dat we niet mogen verminken. Maar — in de schepping is niets meer heel, niets meer zuiver.

Daarom hebben we er haast mee onze jongeren tot de Heiland te leiden. Hij alleen kan verzoenen, herstellen en heelmaken.
Tot Jezus leiden is ook al niet zo eenvoudig en simpel. Soms hebben we er zo'n haast mee, dat we het tegenovergestelde bereiken. Wie zal ooit zeggen hoe dat precies moet; een mens, een jong mens tot Jezus leiden. Het is zo'n tere en persoonlijke zaak. En we moeten onze jongeren ook niet tot Jezus willen leiden omdat wij er dan vanaf zijn.
Petrus kreeg een aparte opdracht voor de lammeren (Johannes 21 : 15).

M. G. Boeschoten

De leegte des levens in de volheid des tijds

Als we spreken van Jeugdzondag dan willen we hiermee tot uitdrukking brengen, dat het werk onder de jonge mensen ons als gemeente van Jezus Christus op het hart ligt en dat we onze liefde tot dit werk de nodige plaats willen geven.
We zijn er immers van overtuigd, dat de Heer der wereld in de volheid des tijds de leegte van het menselijk bestaan is binnengetreden en dat die Heer aan onze jongeren iets, ja alles heeft te bieden.
We leven als gemeente in een tijd, waarin men allerwege spreekt van „jeugdproblematiek". Zo spreken we van de „jeugd zonder Christus". Laten we niet vergeten, dat de wortel van deze problematiek niet ligt in onze tijd, maar één of twee generaties terug. Veel jongeren bezien een christen vàndaag als iemand, die uit de „grijze oudheid" is weggelopen. Ze beschouwen een christen als een „interessant fenomeen". De jeugd komt dan ook in veel gevallen niet verder dan het „fenomeen christen". Dit alles door het feit, dat een christen, de volwassen gelovige van nu niet transparant is. We zijn niet doorzichtig. Christus, de Heer van ons leven, die aan ons bestaan de juiste wending heeft gegeven, komt niet voldoende in en door ons leven tot uiting. *Hier ligt de wortel van alle kwaad.* Hier bevindt zich de oorzaak van het predikaat: „Jeugd zonder Christus".
„Jeugd zonder Christus", dat wil zeggen: jeugd zònder houvast zònder geloof, zònder vertrouwen, zònder kommunikatie. De gemeente van Christus zal moeten beginnen met een vernieuwd beleven van, een direkter leven uit haar geloof in de opgestane Heer, die zijn Heilige Geest als het vaste onderpand heeft gegeven aan zijn gemeente. Zij zal het moeten aandurven te tonen wat vertrouwen in en leven uit de Heer is. Zij zal meer en meer een voorbeeld van de Heiland moeten worden. Ze zal door haar levenshouding moeten aantonen waar het anker van haar toekomst ligt en wat de inhoud van die toekomst is.
„Jeugd zonder Christus" wil zeggen: Jeugd zònder vaste grond, zònder Zaligmaker, zònder vaste koers. Door het geloof van de gemeente, uit onze ervaringen met de *verrezen Heer* zal moeten blijken, dat Christus: *inhoud... doel* van het leven, zin der geschiedenis is! Want „jeugd zonder Christus" is: JEUGD ZONDER DOEL.
In de gemeente, mensen die bij Christus zijn geweest, is het fundament gelegd. Laat dit fundament op de juiste wijze existeren. Toon het fundament in daad en woord.
De goden van deze eeuw presenteren zich op allerlei wijze en terreinen van het leven. In deze goden aanbidt men niemand anders dan zichzelf. Deze goden zullen uit het leven der gemeente verwijderd moeten worden om volledig plaats te kunnen geven aan Christus met Zijn verlossend werk. De leegte des levens in de volheid des tijds.
Het antwoord in deze leegte is aan de gemeente, die het leven kent, die haar Heer als Koning heeft te presenteren, opdat de jongeren van nu mogen zien, dat we vervuld zijn van de liefde tot Christus en tot de naaste.
Namens de Jeugdraad der NBJB,
O. Oldenburger, voorzitter

Aan rustige wateren

Let niet op de wind!

Doe uw werk en zie op God!
Prediker 11 : 1—8.

Dit hoofdstuk moet u beslist eens lezen. Het zal u goed doen. De Prediker roept ons op naar boven te zien. Hij wijst ons op de regen en de wind. Het stormt en stroomt. Een boom valt om. Wolken jagen.

Ja, als de mens steeds op de wolken en het weer ziet komt er van zaaien en oogsten niet veel terecht. Wij moesten ons werk maar doen ondanks alles en de uitkomst aan God overlaten, vertrouwende dat het goed zal komen omdat de hemelse Vader zorgt. Wat rest ons ook anders? Wat weten wij van het leven? Kennen wij de weg van de wind? Verstaan wij iets van de vorming van het gebeente in de moederschoot? Ja, als wij alles begrijpen willen, blijven wij steeds staan bij het onbegrijpelijke. Dan zien wij de wolken en horen de storm. Dan merken we op dat een boom ontworteld wordt door de orkaan en zo blijft liggen.

Dan . . ., ja, dan zien we God niet meer.

O, dit zien op de wind! 't Is de vloek van ons leven. Toen Petrus op de wind zag, zonk hij. God wil ons bevrijden van dit onzalige zien. Hij wil ons bevrijden van de zorg. Wij moeten onze bekommernis op Hem werpen en geloven dat Hij zorgt. Als we op de wolken zien, moeten we het doen in het geloof. Het is toch onze God, die wolken en winden loop en baan wijst. Die machtige God is onzer Vader in Christus Jezus.

Wij mogen zingen: Ik weet, dat God de weg mij banen zal! God heeft liever, dat we ons in Hem verblijden, dan dat we steeds vertwijfeld op de donkere luchten letten. God wil niet, dat we van louter lucht en wolken de zon niet meer zien.

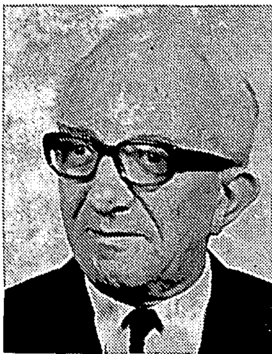
Zie op de zon, zegt de Prediker, want dat is goed en aangenaam voor de ogen. Hij weet best dat de zon onder gaat en dat alles vergankelijk is, maar ondanks dat roept hij ons op ons werk te doen, blij te zijn en God te vertrouwen. Geniet van het licht, en vergeet niet dat Jezus gezegd heeft: Ik ben het Licht der wereld.

Is al het vergankelijke niet een gelijkenis? Wijst het aardse licht ons niet naar het grootste Licht? Wij hebben een grote God en een machtige Heiland. Wij willen niet op de stormen en winden zien, maar op Hem die ze beide stilt: Jezus!

Haarlem G. W. Tijman

Interview met een jubilerende voorganger

Bij het 40-jarig ambtsjubileum van ds G. Visser op 11 oktober a.s.

Ds G. Visser

Heerenveen, Leliestraat 11. De voordeur zwaaide al open voordat er gebeld werd. Het was zr Visser, mij verwelkomende met: „Komt u maar gauw binnen. U hoort het: het theewater kookt al". Daarmee geheel recht doende aan een opmerking, eens door een der spruiten gemaakt: „Het is hier toch geen cafetaria?!" De jubilaris zelf bleek bezig te zijn een hoop geld te tellen . . . het was de opbrengst van reclasseringslijsten.

Het gesprek vond plaats op de studeerkamer, onder de folianten van „Het bloedig tooneel der Doopsgesinde en weerelose Christenen" en een borstbeeld van Spurgeon . . .

> Ds G. VISSER (HEERENVEEN)
> 40 JAAR EVANGELIEDIENAAR
>
> *Aanstaande maandag 11 oktober D.V. mag ds G. Visser te Heerenveen (zoon van wijlen ds Hartman Visser te Sneek) zijn veertigjarig ambtsjubileum vieren. Aan dat heuglijke feit konden we natuurlijk ook in De Christen niet voorbij gaan. Vandaar, dat we onze mederedakteur ds G. Brongers verzochten de jubilaris enkele vragen te stellen over zijn veelbewogen leven.*
>
> *We zijn er van overtuigd, dat we namens al onze lezers spreken wanneer we ook hier zeggen: Dank voor al die jaren trouwe dienst, dominee en mevrouw Visser!*
>
> E. R.

„Wat deed u, voordat u ging studeren?"

„Ik ben o.a. werkzaam geweest bij een goudsmid; daarna op een deurwaarderskantoor en ook nog op de Geldersche Credietbank te Sneek."

Uit verschillende paperassen, mij ter inzage gegeven, viste ik een artikel *„De oplossing van het finantieel probleem van het werk des Heren"*. Dat moet voor hem na de opgedane ervaring op beide kantoren geen probleem meer zijn geweest. Het stuk is echter niet gepubliceerd. Te lang, zo schreef de eindredacteur van die dagen; maar was dat wel de eigenlijke reden?

„U studeerde aan de Bijbelschool van de Belgische Evangelische Zending te Brussel?"

„Ja. Ik was net veertien jaar geworden, toen ik mijn hart en leven gaf aan Christus. Al vanaf dat ogenblik groeide langzaam maar zeker het besef, dat de Heer mij riep voor de dienst van het evangelie. In de jaren 1920/21 meldde ik mij bij de Unie Commissiee om als Uniekwekeling te worden aangenomen. Maar deze commissie achtte mijn aanvrage niet ontvankelijk." (Nog kon je de teleurstelling en de verontwaardiging van toen in deze woorden horen doorklinken. En geen wonder . . .)

„Een oproep in de „Christelijke Amsterdammer" om nieuwe cursisten voor de Bijbelschool te Brussel was voor mij een vingerwijzing van God. Ik werd ook terstond als leerling aangenomen."

„Bent u dan nog voor de Belgische Evangelische Zending werkzaam geweest?"

„Ruim een half jaar als evangelist te Hoboken. Het was een kleine post. Soms waren er maar zes of acht personen in de dienst, waarvan enkelen je ook nog lieten voelen, dat ze meer uit medelijden dan uit behoefte waren gekomen."

„Hebt u nog preken bewaard uit de eerste jaren?"

„Nee, die heb ik al na tien jaren opgeruimd. Toen ik ze weer doorlas, ben ik geschrokken: hoe bestaat het, dat je zoiets kon beweren. Ik ben wel een geluksvogel geweest, dat ze me toen niet weggeschopt hebben! Je moet weten, ik heb altijd een diep gevoel van grenzeloze machteloosheid gehad om Gods boodschap te vertolken. Ik heb gebeden om van mijn roeping ontslagen te worden. Maar dat gebed is nooit verhoord. Dus was en is de nood mij opgelegd."

„Hoeveel gemeenten hebt u gediend?"

„Na Hoboken in België: Emmererfscheidenveen van 1925—1928; Hoorn in combinatie met Workum en Staveren 1928—1933; Noordbergum 1933—1942; Muntendam 1942—1945; Harlingen 1945—1954;

Workum in combinatie met Makkum 1954—1961 en sinds die tijd Heerenveen."

„Wat was uw mooiste tijd?"

„De opwekkingsjaren in Noordbergum in de jaren 1933—1939. Voor die opwekking heb ik geen verklaring. Zij brak zo maar door. Ik heb het altijd gezien als de oogst van 23 jaar zaaien door br Koopmans. In die tijd had ik ook mijn oudste doopcandidaat, nl. 77 jaar; hij ging zingend het doopvont in en ook zingend er weer uit. Je moet weten, dat ik in deze gemeente beroepen werd, terwijl de hele raad blanco stemde! Dat was uit angst, dat het salaris niet bijeen zou komen. In die jaren ontstond de arbeid te Zandbulten en werden de beide kerken gebouwd: te Zandbulten en te Noordbergum."

„Over kerkbouw gesproken: heeft men u niet eens de baptisten-bouwpastoor van Friesland genoemd?"

„Ja, en men heeft mij ook wel eens een broer van de heer Johan Bodegraven genoemd. Dat kwam door de kerkbouwplannen te Harlingen en de ingrijpende restauraties van de kerkjes in Workum en Makkum."

Die jaren op de handelsavondschool te Sneek wierpen toen nog hun vrucht af. Op allerlei manieren en op vele plaatsen wist hij een groot bedrag van het benodigde kapitaal bijeen te garen.

„Hebt u ook een hobby?"

„Nu ja, als je 't zo wilt noemen: de gemeentebode zo mooi mogelijk maken."

Inderdaad: de „Pniël-Bode" is het mooiste en meest verzorgde gemeenteblad van heel baptistisch Nederland. Maar... u moet weten, dat ds Visser destijds in Sneek ook een paar jaar de avond-vaktekenschool bezocht! Neen, hij heeft geen enkel talent ongebruikt gelaten.

„Hoe heeft u uw vrouw leren kennen?"

„Al op de zondagsschool. Wij gingen vroeger veel stiekemer te werk dan de jeugd van vandaag. Wij hadden elkaar al het ja-woord gegeven, voordat onze ouders er iets van af wisten.

Zij traden in het huwelijk op 29 mrt. 1926.

„Hebt u in onze unie nog bepaalde taken vervuld?"

„Ik ben van 1938—1948 secretaris geweest van de Broederschap van baptistenpredikanten; verder gedurende twee perioden voorzitter van de Friese Bond van Baptisten Gemeenten, met elkaar 15 jaar."

Aan mevrouw Visser:
„Heeft uw man ook een verkeerde eigenschap?"

„Ja, mijn man is veel te precies; en hij kan niets aan een ander overlaten!"

„Noemt u ook eens een goede eigenschap?"

„Dat zou dan deze moeten zijn: Ik neem de mensen, zoals zij zijn en schenk ze mijn vertrouwen."

„Wat is voor u beiden het allermooiste van deze jaren?"

„Dat al onze acht kinderen de Heer liefhebben en lid van de gemeente zijn."

„Wat zou u boven dit veertigjarig ambtsjubileum als motto plaatsen?"

„Geen prestatie maar genade".

G. Br.

AMBTSJUBILEUM DS G. VISSER

De raad van de baptistengemeente te Heerenveen heeft voor belangstellenden voor het 40-jarig ambtsjubileum van ds G. Visser de gelegenheid geopend hem aanstaande maandag 11 oktober te komen feliciteren.
In de foyer van de schouwburg zal de jubilaris met zijn vrouw die middag van 4—6 uur een receptie worden aangeboden, waar iedereen van harte welkom is.

Zondagsschoolvereniging op weg naar jubileum

Op 23 oktober is het precies honderd jaar geleden, dat de Nederlandsche Zondagsschool Vereeniging werd opgericht. Dit feit zal op bijzondere wijze worden herdacht. Duizenden leiders en leidsters uit alle delen van ons land worden op 3, 4 en 5 juni 1966 in het RAI-gebouw te Amsterdam verwacht, waarvoor een speciaal programma in voorbereiding is. Een herdenkingsdienst in de Westerkerk zal dit jubileum besluiten. De vereniging heeft dit eeuwfeest aangegrepen als een gelegenheid om door akties het zondagsschoolwerk te versterken.

Onder de naam „Feest van 't gulden jaar" wordt reeds deze maand met de bijzondere aktiviteiten begonnen. De leiding van de NZV wil graag twee fondsen vormen. Het eerste fonds moet het vormingswerk van de vereniging ondersteunen, waardoor tegenwoordige en toekomstige medewerkers instruktie en onderricht zullen kunnen ontvangen, zodat het zondagsschoolwerk volledig aan de eisen van deze tijd kan beantwoorden. Het tweede fonds moet kinderen in andere landen dienen. In overleg met het kinderfonds van de Unicef zullen projekten worden uitgekozen, waar de inkomsten van dit fonds hulp kunnen bieden.
Verder komen er mogelijkheden voor de kinderen om aan wedstrijden mee te doen en werkstukken te maken, die later ten toon gesteld kunnen worden. In het najaar belegt de vereniging overal in het land regionale konferenties.
Het werk van de NZV groeit steeds. Er zijn ruim dertienduizend leden, die allen het maandblad „Kind en zondag" ontvangen.

De nieuwe BWA-president

Gelijk reeds bekend, is op het elfde baptisten-wereldcongres, dat eind juni in Miami Beach, Florida, USA, werd gehouden een nieuwe president der BWA gekozen, namelijk dr William R. Tolbert Jr.
Dr Tolbert is de eerste neger-president die ooit de BWA heeft gediend. Zijn benoeming geschiedde met algemene stemmen en met groot enthousiasme. Het is zijn taak de wereldwijde organisatie der BWA — 26 miljoen baptisten in 121 landen — te leiden.

Dr William R. Tolbert Jr president der BWA

Dr Tolbert is tevens vice-president van zijn land, de oudste negerrepubliek ter wereld, Liberia in Afrika. Ook in Liberia neemt dr Tolbert in het werk der baptistengemeenten een grote plaats in. In 1953 werd hij voorganger van Zion Praise Baptist Church te Bensonville. In 1956 stichtte hij de Mount Sinai Baptist Church in het Todee-distrikt. Als president diende hij de Liberia Baptist Missionary and Educational Convention Inc. Vanaf 1960 was dr Tolbert reeds als vice-president verbonden aan het werk van onze baptisten-wereldalliantie.

NADER BEZIEN

De jeugd van tegenwoordig . . .

Hoewel het nu bepaald geen stadhuistaal was waarmee burgemeester Van Hall verleden week tijdens een gemeenteraadsvergadering te Amsterdam enkele provo's op de publieke tribune het zwijgen oplegde, het voorval op zichzelf toont wel aan hoe gespannen, vooral in het westen des lands, de verhouding is tussen het ‚gezag' en een deel der nederlandse jeugd.

Een recent onderzoek heeft uitgewezen — en het zal voor velen beslist geen verrassing zijn geweest — dat het nozem- en provoprobleem een typisch welvaartsverschijnsel is. We geloven het graag. Verveling, die voortkomt uit oververzadiging, en een teveel-aan-geld kunnen nu eenmaal gemakkelijk gezonde dadendrang doen ontaarden in ongezond vandalisme en straatterreur.

Men spreekt van een gezagskrisis. Onderwijsmensen klagen er over en dat ook de politie — niet alleen de hoofdstedelijke . . . — met deze krisis gekonfronteerd wordt is elke krantelezer duidelijk. Vooral na het weekend . . .

Of deze gezagskrisis alleen maar negatief verstaan moet worden wagen we echter te betwijfelen. Men versta ons goed: geen haar op ons hoofd denkt er over om ook maar enigszins vergoeilijkend te oordelen over de straatrelletjes die door nozems of provo's worden uitgelokt. Wat ons bezig houdt is de vraag of deze inderdaad te signaleren gezagskrisis alleen maar voortkomt uit, laten we zeggen, nihilisme.

Op geheel eigen wijze hebben alle opvoeders, dominees inclusis, met dit verschijnsel te maken. Om een voorbeeld te noemen: Vroeger beklaagden we ons er alleen maar onderling over wanneer de dominee om een hem gevraagd antwoord heendraaide (zoals we dat noemden), tegenwoordig eisen de jongeren een antwoord, kort en goed, ja of nee. Vroeger bogen we ons, al was het mokkend, voor het gezag en aanzien van de dominee, de jeugd van nu doet dat niet.

Waarmee we bedoelen te zeggen, dat er aan die veelbesproken gezagskrisis ook àndere kanten zitten. Met een duur woord zou men kunnen zeggen, dat de jeugd bezig is zich te emanciperen.

Uiteraard is het nu en hier niet de plaats om dieper in te gaan op de oorzaken van deze emancipatie, gesteld dat we over de nodige kennis daartoe zouden beschikken. We wilden slechts er op wijzen, dat dit verschijnsel dat in zijn ontaarde vorm op straat gezien kan worden geen halt houdt bij de grenzen van onze gezinnen, onze gemeenten en ons gemeentelijk jeugdwerk, en dat het dáárom van het allergrootste belang is dat het jeugdwerk dat van onze gemeenten uitgaat, op de meest verantwoorde wijze geschiedt.

Onze vrijgestelde voor het jeugdwerk heeft een geweldig moeilijke taak!

v. D.

JMC-WERK

Een blokfluitclub mag ook

Hebt u al eens kennis gemaakt met onze jongens- en meisjesclubs? Waarom wij dit aan u vragen? Dat is vlug verteld. Wij zijn ervan overtuigd dat de meeste gemeenteleden niet weten wat het werk der JMC inhoudt.

Op grond van een kortgeleden onderzoek is gebleken, dat in meer dan *dertig* van onze vijfenzestig gemeenten in het geheel geen JMC-werk bestaat. Duidelijker gezegd: daar wordt de jonge jeugd op geen enkele wijze door aantrekkelijke en creatieve handenarbeid, door sport en spel bezig gehouden. Daar groeit geen vertrouwenssfeer tussen een jongen en een leider, een meisje en een leidster. En daarmee gaat een unieke kans om bij dit alles en in deze sfeer, veel van Jezus Christus te vertellen, mee te geven het leven in door je eigen verhouding tot Hem, verloren.

Op onze reeds bestaande clubs komen ook zeer veel kinderen uit gezinnen waar men in het geheel niet naar de kerk gaat. Dat juist hier waardevolle contacten gelegd worden voor de Boodschap van het Evangelie van Jezus Christus en Zijn gemeente behoeft geen betoog. Meerdere malen zijn door huisbezoek en ouderavonden mét de kinderen ook hun ouders voor de Heer en Zijn gemeente gewonnen.

Ontzettend is het, als je hoort: „Nee, geen jongsclubs in de zaal! Ze beschadigen alles door figuurzagen en verfknoeierij." En àls dit zo zou zijn? Is één kinderziel niet meer waard dan de prachtigste kathedraal? En wat denkt u hiervan: „Wij hebben niets te maken met al die vreemde kinderen!" Als antwoord daarop willen wij alleen maar wijzen op de grote Kindervriend, Jezus Christus. Hij zegt: „Al wat gij aan één dezer kleinen doet, doet gij aan Mij! Al was het slechts een beker koud water!"

Nu is het overal geen onwil, maar wel vaak onbekendheid met dit stukje gemeentewerk, dat velen weerhoudt. Maar weet u, dat juist in de leeftijd van 7—14/15 jaar, de kinderen zo ontzaglijk gevoelig zijn voor indrukken in hun innerlijke leven? Daarom willen wij u vragen om in dienst van Christus met alle ten dienste staande middelen en gelegenheden, hen Jezus Christus mee te geven in het leven.

Wilt u zichzelf niet eens afvragen of de Heer u *nu* roept voor deze jongeren? Met het antwoord: Dat kan ik niet, bent u niet klaar. Dat hebben Mozes en Elia en vele anderen gezegd. Hoofdzaak is of u wilt! Geloven is beslissen. Het is geen hobby, maar roeping!

Toch kunnen er nog moeilijkheden zijn. Door de industrie zijn vele gezinnen ver van de kerk komen te wonen. En, een reis naar de zaal bij de kerk is voor de meeste kinderen te gevaarlijk en wellicht ook duur, bijvoorbeeld door trams of bussen.

Heel erg blij zijn we daarom met het initiatief van enkelen, die spontaan hun huiskamer of kelder of schuurtje beschikbaar stelden. We willen dit graag met nog een mogelijkheid aanvullen: Probeer een (uw) garage één avond per week zó in te richten, dat daar clubavond kan zijn. Met wat schragen, planken en kistjes kan men heel veel doen. We leven in een welvarend land . . . ?!

Maar u bent niet gebonden aan de meest gebruikte bezigheden op de clubs. U kunt ook gaan boetseren, schilderen. Een blokfluitclub of een kinderkoor zijn ook heel erg fijn. Zomers kunt u bovendien gaan kamperen, 's winters dia-avonden houden. Maar boven alles: vertel ze van Jezus!

Graag zullen onze contactpersonen u bezoeken, particulier, op uw jeugdavonden, op uw raadsvergaderingen, enz., om u voor te lichten, om u met raad en zo nodig met de daad bij te staan.

En wat de handvaardigheid betreft? Op onze gezellige instruktiedagen en weekends kunt u heel veel leren. Ja, u mag nu gerust wel eens komen meedoen. Bo-

vendien hebben we ons prachtige blad „Ons Kontakt" vol met spelletjes, liedjes, voorbeelden, puzzels, enz.
De Jongens- en Meisjes- Centrale wil door u Juist Meer Contacten leggen om de Jeugd Met Christus en Zijn gemeente het leven in te laten gaan. Een dringend beroep doen we op onze voorgangers, raadsleden en jonge mensen om deze arbeid in de gemeente, in al onze gemeenten tot grote bloei te brengen.

U bouwt aan de gemeente van morgen! Onze instruktiedagen zijn: 29—30 oktober in Eindhoven; zo mogelijk in november in Hengelo (O.); 26 februari in Leeuwarden of Heerenveen; 4—5 mei in Emmen en voor Noordoost-Groningen wellicht in Hoogezand, eveneens het volgend voorjaar.

J. H. Blenkers

De aanrander

(speciaal voor vaders en moeders)

Onlangs kwam in het weekblad Panorama een verhaal voor van een vrouw die de verschrikkelijke spanning had meegemaakt een aanrander in de familie te hebben. De vrees voor weer een vergrijp. Het erge van de politie aan de deur. De leugentjes als men naar hem vroeg terwijl hij in de gevangenis zat. Maar het ergste was toch wel de vrees voor wat hij kinderen aan zou kunnen doen in geval van paniek.
Ze moesten de hele dag weten waar hij was, proberen hem zo ongemerkt mogelijk te volgen en direkt in te grijpen als hij weer met kindertjes aanpapte. Er was immers voortdurend gevaar, waarvan die kinderen, maar ook hun ouders, zich geen voorstelling konden vormen. En als de ouders zich wel een voorstelling vormen — we lezen immers allemaal de kranten —, dan weten ze echt nog niet hoe hun kinderen enig verweer kunnen meegeven. Ze moeten toch ook niet met de meest afgrijselijke verhalen naar bed.
Nu is er onlangs een klein boekje verschenen bij De Bezige Bij te Amsterdam dat ik erg graag onder uw aandacht zou willen brengen.
Het is geschreven door „een moeder", Hanny S. R. Meyler. Ze zegt zelf: ik heb het geschreven zoals ik het verteld heb aan mijn eigen kinderen.
Daarom hebben wij dit voortreffelijk geïllustreerde boekje — of moet ik brochure zeggen — thuis op tafel laten zwerven en God in de hemel gedankt als we merkten dat onze kleinsten er in gingen lezen. U kunt het natuurlijk ook vertellen, voorlezen. Misschien doet u het een beetje anders dan de schrijfster, maar ze is in staat om u op weg te helpen.
Voor wie het bestellen wil: Hanny S. R. Meyler, „Waarom niet", De Bezige Bij, Amsterdam. B.

Geen woorden maar daden...

Nog eenmaal en daarna zal ik zwijgen. Weest u zo vriendelijk en leest u nog ditmaal wat ik u wil zeggen. U mag me tegenspreken; mij zeggen dat ik al te veel goeds over het hoofd zie. U zult nooit kunnen ontkennen dat we met onze vele kerken maar weinigen bereiken. Het zal in de dorpen nog wat gunstiger liggen dan in de steden, maar dat is een kwestie van tijd.
Natuurlijk zal de kerk zich moeten herzien, wil ze de mens van morgen kunnen weervinden. Ze zal een nieuwe taal moeten leren, andere kleren moeten aantrekken, nieuwe wegen moeten opzoeken of ze zal vergeten worden. Misschien moet ze alle vormen van nu radikaal afbreken en op een andere wijze gaan leven en werken. Nu is ze al te vaak en te veel een dorpje, zo heerlijk rustig, dat niet aan de spoorlijn ligt en waarvan de bewoners vanuit de verte de verkeersstroom over de rondweg zien voortijlen. U houdt niet van dat woord: de kerk. Goed, u leest maar: de gemeente. 't Verandert er niet zoveel door. Wat ik wil? O nee, geen politieke partij, geen coöperatie ter verkrijging van materiële voordelen. Ik heb trouwens niets te willen.
Maar wel zult u met mij verlangen naar het vrije veld, naar open deuren, naar een waarachtige ontmoeting met de buurman: de arbeider, de ingenieur, het winkelmeisje, de melkboer. Want we zitten opgesloten. We wonen op een eiland. Tussen ons en die anderen is een ontzettende afstand gegroeid.
Natuurlijk weet ik dat 70.000 Zaaiers maar een druppel water op een gloeiende plaat zijn. Maar ik zal wel mijn best doen die druppel er op te laten vallen. Wij zullen wel uitgaan. Goed, misschien niet wenende, maar dan wel met een brok in de keel. Iedere keer, dat ik een stukje als dit er uit worstelde, moest ik denken aan een liedje van vroeger: Werp nu de lijn uit....
Er zijn andere daden denkbaar, betere ook, maar laten we beginnen met deze te doen: te zaaien. Onverdroten te zaaien.

Huizinga.

DOOPDIENST ROTTERDAM-CENTRUM

Rotterdam-Centrum - (v. E.) — Is het u ook wel eens overkomen, dat gij te voorbarig waart en dat het toch gelukkig tot het gewenste resultaat mocht komen? Dat is mij overkomen. Hoe? Ik mag in Rotterdam-Centrum de ledenlijst der gemeente waarop naast de namen en adressen, ook de geboorte- en doopdatum vermeld staan, verzorgen. Eens per drie jaren wordt er dan weer een nieuwe uitgave verzorgd. Nu was in ons kontaktblad aangekondigd, dat op 18 april D.V. een broeder en zuster (een echtpaar) door de doop in onze gemeente zou worden opgenomen. Verblijd door dit bericht vulde ik al die datum op de nog voorradige ledenlijsten in, om deze zo spoedig mogelijk te kunnen uitreiken. Maar een paar dagen vóór de doopdienst werd de zuster ziek. Doordat de vakantie al gepland was kon de doop niet op de eerste zondag in augustus plaats vinden. Deze werd toen bepaald op zondag 5 september. Dus ik haal de datum van 18 juli door en verander deze in 5 september. Maar enkele dagen vóór deze datum werd ds Vegter ziek. Dus weer uitstel. Nu heeft op zondag 3 oktober in de ochtenddienst — Gode zij daarvoor eerbiedig dank gebracht — de doopdienst doorgang kunnen vinden. Maar nu moest ik weer de ledenlijst korrigeren. Nu heb ik me voorgenomen voortaan niet zo voorbarig meer te zijn en te wachten tot zulke doopdiensten hebben plaats gevonden.
Nu nog de dienst zelve kort gereleveerd. Ds Vegter bepaalde de gemeente bij Handelingen 2:47b: „En de Here deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden". Het is altijd een ontroerend ogenblik als de dopelingen in het water afdalen en er weder uit mogen opklimmen. Men zegt wel eens in het natuurlijke: Leringen wekken, maar voorbeelden trekken. Mochten er ook door het aanschouwen van deze doopsbediening nog velen, ouderen zowel als jongeren, heilig verontrust worden, dat ook zij mochten komen tot deze geloofsgehoorzaamheid. Wij kunnen slechts planten en nat maken, maar wij mogen wel ernstig bidden of onze God door middel van de prediking nog velen wilde trekken uit de macht der duisternis en over te zetten in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde. Zo moge het worden.
Bij het avondmaal in de middagdienst werden, bij monde van br Germeraad, beide dopelingen hartelijk welkom geheten in de gemeente, en de gebruikelijke doopkaarten met een toepasselijk woord aan hen overhandigd.

JUBILEUMVIERING IN VRIESCHELOO

Vriescheloo - (A. N.) — In de afgelopen zomer hebben we verscheidene openluchtdiensten gehouden en ook op deze wijze is het evangelie verkondigd.
Op zondag 26 september hadden we een bijzondere middagdienst. Als gemeente en vrienden der gemeente mochten we gedenken, dat onze kerk veertig jaar geleden in gebruik werd genomen. Ook de bejaarden waren per auto gehaald en zo konden ook zij delen in deze vreugde. Na het officiële gedeelte werden we onthaald op een broodmaaltijd, waarbij aardige herinneringen uit het verleden ten gehore werden gebracht. Klubs en verenigingen werkten mee om de feest- en dankvreugde, gewijd aan de Heer, te vergroten.

Onze oud-voorganger, ds J. B. de Neef, sprak een warm slotwoord, en aan het eind konden we onze Heer en Koning danken. Hij is het die Zijn gemeente onderhoudt, bewaart en leidt in heden en toekomst.
De gemeente alhier bestaat thans 88 jaar. Vermeld zij nog, dat de gemeente een jubileumgave bijeen bracht voor een doelmatige verwarming. Spontaan is een groot bedrag door leden en vrienden gegeven, zodat kerk en lokalen kunnen worden voorzien van moderne aardgaskachels.
Verenigingen boden cadeaus aan en ook werd een nieuwe omheining rond de gebouwen aangebracht. Met grote dankbaarheid kunnen we terugzien op deze dag. Boven alles danken we onze Heer, Wiens liefde onze harten vervult. En door die liefde willen we samen Zijn boodschap uitdragen tot eer en glorie van Zijn naam.

Iets over de LZC

Hopelijk beledig ik u niet, wanneer ik veronderstel, dat u één is van de acht op de tien die niet weten wat er met die drie letters bedoeld wordt! Voor het geval dat het toch zo is, zeg ik nederig: „Pardon!".

LZC is *Landelijke Zondagsschoolcentrale* en deze LZC is een der drie takken aan de boom van ons NBJB-werk, naast RJC en JMC. Mag ik heel kort iets van de werkzaamheden der LZC vertellen? De LZC verzorgt de uitgave van De Kindervriend, het blad dat u zelf misschien al mee naar huis kreeg toen u nog naar de zondagsschool ging. Verder geeft zij *De Herdersfluit* uit, een kontakt- en instruktieblad voor zondagsschoolleiders. Via een aantal *instrukteurs(trices)* wordt kontakt onderhouden met de plaatselijke zondagsscholen. Het kontakt met deze instrukteurs wordt weer verstevigd via een jaarlijkse instrukteursbijeenkomst. Het aantal kinderen dat via de zondagsscholen bereikt wordt, was begin 1965 plm. 3.600 en het aantal leerkrachten 425, verdeeld over 52 zondagsscholen.

Dat klinkt dus allemaal zeer schoon en in werkelijkheid ís het ook een mooi stuk werk. Toch betekent het niet, dat de LZC niet met allerlei problemen te worstelen heeft. Het allereerste is wel weer: het geld. De inkomsten der LZC bestaan voor het grootste deel uit een (uiteraard) bescheiden subsidie van de NBJB waarmee geen wonderen kunnen worden verricht. Verder zouden we ook graag zien, dat meer scholen De Kindervriend gingen gebruiken, vooral omdat gebleken is, dat de nieuwe opzet bij de kinderen goed inslaat, wanneer de leiding zich wat inspanning wil getroosten.

Dankbaar zijn we intussen voor al degenen die het LZC-werk een warm hart toedragen, ondanks het feit dat het werk dikwijls door gebrek aan geld, tijd en mensen niet is wat wij zelf zo graag zouden willen.

C. van Wier

ENKELE KERSTSPELEN

Uit aanvragen die we krijgen, blijkt wel dat men alom in den lande bezig is zich op de komende kerstdagen voor te bereiden. Voor velen betekent dat uitzien naar geschikte kerstspelen. Als we er enkele noemen, bedenk dan, dat er natuurlijk veel meer aan de markt is. Ten eerste vragen we aandacht voor een kort spel van Godfried Bomans. Deze schrijver staat bij velen bekend als een grapjas, maar dan een die wéét waarom hij lacht, en die door zijn originele manier van zeggen, inderdaad iets zégt.
Hij schreef het spel *De drie koningen*. Minstens één baptistengemeente heeft het — met groot succes — opgevoerd. Het vraagt een inleiding, die de voorganger graag zal geven.
Ook, bij een volgend spel hebt u de voorganger nodig. Het spel begint namelijk midden in een kerkdienst — een verstoorde kerkdienst wel te verstaan. Zoiets trekt wel de aandacht en die aandacht zal bij goede voorbereiding zeker blijven. Het spel heet *De vierde kwam nu*.
Vanzelfsprekend is er een grote aanvoer van meer conventionele spelen. Te veel om te vermelden. Een uitzondering willen we maken voor een uitstekend spel uit eigen kring: *Vrede op aarde*, door ds P. v. d. Werf. Het is conventioneel in deze zin, dat het bijbelverhaal en de omstandigheden van toen zoveel mogelijk benaderd worden.
Voortreffelijk is vooral de tere beschrijving van het gesprek tussen Jozef en Maria, nadat Jozef weet dat Maria een kindje verwacht; de geboorte van Jezus is een wonder!
De drie koningen is uitgegeven door „Ons Lekenspel - De Nieuwe Spoel", Bussum; kosten viermaal f 1,75. *De vierde kwam nu* is een uitgave van de Hervormde Jeugdraad, Amsterdam; giro 48 28 00; kosten f 7,—. Ds P. v. d. Werf woont in Rotterdam, Middelharnisstraat 47 d (23).
Zoals gezegd: Er is veel meer. Aarzel niet er naar te vragen. Een vertrouwd adres voor noordoosterlingen is mej. G. van Veen, Hoofdstraat 63 F, Emmen. U kunt zich ook tot mij wenden: IJssel de Schepperstraat 27, Bunnik. Maar we spreken één ding af: Zichtzendingen zo spoedig mogelijk retour, want we willen graag iedereen bedienen.

M. G. B.

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Rüschlikon, Zwitserland*

Gedurende een week, 18—24 juli, waren 25 vertegenwoordigers van verschillende europese landen en uit Amerika op het seminarium te Rüschlikon bijeen om samen te spreken over de mogelijkheden en moeilijkheden van radio- en televisiewerk ten behoeve van de evangelieverkondiging. De konferentie werd geleid door dr Gordon Lahrson, voorzitter van de Radio- en Televisiekommissie der EBF. Onder de aanwezigen was ook dr Edwin Robertson, werksekretaris van de World Association for Christian Broadcasting.

★ *Glorieta, New Mexico, USA*

Tijdens de laatste vergadering van het bestuur van de zendingskommissie der Southern Baptist Convention deelde de sekretaris mee, dat het aantal zendelingen in dienst van de zuidelijke baptisten thans 2.048 bedraagt. Zij werken in 60 verschillende landen. Men denkt, dat dit jaar nog 200 nieuwe zendelingen zullen worden benoemd.

★ *Guayaquil, Ecuador*

Onlangs werden er in Calvary Baptist Church te Guayaquil in Ecuador twee mensen gedoopt die meer dan een eeuw

HART TEGEN HARD

Juist dit nummer van ons weekblad, speciaal gewijd aan het jeugdwerk en de jeugd onzer gemeenten leent zich ervoor om de aandacht te vestigen op de nieuwe Oranjekalender van Pro Juventute. Er is meer jeugd dan onze jeugd, er zijn meer kinderen dan onze kinderen. Eigenlijk zijn alle kinderen van ons volk ónze kinderen. Ook de kinderen die in moeilijkheden zijn. Kinderen die verwaarloosd zijn en daarom dreigen te ontsporen. Kinderen die geen liefde ontvangen en daarom deze maatschappij haten. Deze kinderen te helpen, daadwerkelijk, is het sinds jaren gestelde doel van Pro Juventute. Voor dat doel wordt de Oranjekalender uitgegeven. ‚Hart tegen hard' is het motto waaronder deze aktie wordt gevoerd.
De Oranjekalender is verkrijgbaar bij alle Verenigingen ‚Pro Juventute' en via het landelijk besteladres à f 3,50 (verzendkosten f 0,30 extra), postgiro 51 74 00 Kalenderaktie ‚Pro Juventute', postbus 7101, Amsterdam; telefoon 020-79 09 49.

v. D.

in leeftijd van elkaar verschilden. De een, oma Victoria, was 115 jaar oud, de andere Teresa Poveeda, 12 jaar.
Oma Victoria komt ondanks het feit, dat ze moeilijk loopt en slecht ziet, nog geregeld ter kerke sinds ze verleden jaar tijdens een evangelisatiebijeenkomst tot bekering kwam.

★ *Washington, D.C., USA*

Bill D. Moyers (31) is onlangs benoemd tot perschef van president Johnson. Mr. Moyers, voorheen baptistenpredikant, ontving zijn opleiding aan Texas University en Southwestern Baptist Theological Seminary, Fort Worth, Texas.
De nieuwe perschef had een groot aandeel in de verkiezingsoverwinning van president Lydon B. Johnson.

★ *Memphis, Tennessee, USA*

De American Baptist Association — een voor Amerika betrekkelijk kleine baptistenorganisatie (niet te verwarren met de bijna gelijknamige American Baptist Convention) — heeft op zijn jaarlijkse algemene vergadering opnieuw uitgesproken, dat de apartheid der rassen in de maatschappij door God is gewild.
De American Baptist Association is een organisatie van onafhankelijke baptisten-zendingsgemeenten, voornamelijk in het zuiden van USA, met een totaal ledental van plm. 655.000.

★ *Little Rock, Arkansas, USA*

De Baptist Student Union opende kortgeleden te Little Rock de ,Inn of the Fisherman' (Herberg De Grote Visser), een koffiehuis waar studenten van alle rassen en godsdiensten elkaar kunnen ontmoeten. Direkte evangelisatie wordt er niet bedreven; de evangeliserende kracht moet uitgaan van de gesprekken die er gevoerd en de vriendschappen die er gesloten worden.

★ *Traanas, Zweden*

Ongeveer 1.400 jongens en meisjes uit acht verschillende landen namen van 28 juli tot 5 augustus deel aan het baptisten-padvinderskamp dat te Lake Illern, in de omgeving van Tranaas, Zweden werd gehouden. Ook een groep gehandicapte padvinders nam aan het kamp deel. Jonge mensen uit Zweden, Noorwegen, Denemarken, Duitsland, Groot-Brittannië, Kongo, Rwanda en USA waren aanwezig.

★ *Wenen, Oostenrijk*

De Mission Board van de Southern Baptist Convention heeft de benoeming bekend gemaakt van het echtpaar William L. Wagner als zendelingen in Oostenrijk. De bedoeling van deze benoeming is steun te verlenen aan het werk van de oostenrijkse baptisten.
De Wagners maakten reeds kennis met het werk in Oostenrijk tijdens hun studiejaar (1958/59) aan het seminarium te Rüschlikon, Zwitserland.

v. D.

Op 21 september is overleden, onze moeder, behuwd- en grootmoeder

BERENDJE JONGSMA

echtgenote van Jan Jongsma, in de ouderdom van 78 jaar.

Familie Jongsma

De begrafenis heeft plaats gevonden te Hoogkerk.

Heden is in volle zekerheid des geloofs van ons heengegaan, onze innig geliefde man, vader, zoon, broer, zwager en oom,

GERRIT WESSELS

echtgenoot van E. Gort, in de ouderdom van 39 jaar.

Ps. 116, vers 4 (berijmd).
Hij is verlost, God heeft hem welgedaan.

E. Wessels - Gort
Freek
Henk
Evert
Eja

Vriezenveen, 28 september 1965
Westerveenweg 1

De rouwdienst heeft plaats gevonden op zaterdag 2 oktober te Westerhaar.

KERSTNUMMER DE ZAAIER

Zie eens aan:

Den Helder bestelt 300 (vorig jaar 200)
Antwerpen bestelt 100 (vorig jaar 50)

Dat is prachtig!

Zó moet het in elke gemeente gaan:

Véél méér kerstnummers verspreiden dan verleden jaar.

Mikt UW gemeente ook hoger?

Nu, laat het meteen bekend worden bij het uniebureau, Dalweg 77, Arnhem, want 8 oktober is eigenlijk de datum waarop de bestellingen binnen hadden moeten zijn.

Weduwnaar, 44 jaar, baptist, geen kinderen, zoekt een

GELOVIGE VROUW

die voor hem de huishouding kan waarnemen. Eén of twee kinderen geen bezwaar. Huwelijk niet uitgesloten.

Br. onder nr 89 aan de administratie van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

HET STADSAMBACHTSKINDERHUIS

Agnietenstraat 3, Utrecht,

vraagt

EEN GROEPSLEIDSTER

(intern) niet beneden 23 jaar,

voor een groep meisjes van 13—17 jaar

Bezit van diploma kindersch. A en/of B strekt tot aanbeveling.

*

Wij bieden een vrij zelfstandige werkkring met 45-urige werkweek.

Gunstige vrijetijds- en vakantieregeling

Salaris volgens gemeentelijke regeling
Geen inhouding premie AOW/AWW

Sollicitaties te richten aan de direkteur

De Christen

Abonnees ... wint een abonnee!

Elke abonnee

die een nieuwe abonnee wint, krijgt als blijk van waardering f 1,50 provisie.

GA EVEN OP STAP

werf een nieuwe abonnee en meld deze vlug bij het uniebureau, Dalweg 77, Arnhem.

Ook ik wil graag regelmatig op de hoogte blijven en abonneer mij hierbij op ons weekblad **„DE CHRISTEN"**

(f 3,20 per kwartaal)

Mijn naam is ....

en mijn adres is ....

te ....

f 2,50 voor de rest van dit vierde kwartaal

Ik stort op giro 92 60 ten name van de Unie, Amsterdam, correspondentie-adres Dalweg 77, Arnhem.

15 oktober 1965 81e jaargang Nr. 3803

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Evangelisatie-studie-weekend

"ZO DOEN WIJ HET"

Zesendertig afgevaardigden uit 17 gemeenten (en meerdere belangstellenden van de plaatselijke baptistengemeente) waren op 25 en 26 september jl. in Arnhem bijeen om samen te denken en te spreken over de evangelisatiearbeid in onze gemeenten. Dit weekend droeg meer het karakter van een uitwisseling van her en der toegepaste methoden en gebruikte materialen dan van een diepgaande bezinning op de problematiek van evangelisatie in deze tijd. Hoewel de bezinning op onze taak vandaag noodzakelijker is dan ooit tevoren, ontdekken we dat een groot deel ervan vaak blijft steken in passieve beschouwingen over „hoe het zou moeten". Als uitwisseling van gedachten over „hoe het gedaan wordt" was dit weekend daarom een welkome aanvulling. Tenslotte is de (tot nu toe) beste methode, die welke toegepast wordt en de (tot nu toe) beste evangelist de man die het werk dóét.

Interkerkelijke aktie in Hoogeveen

Als eerste die verslag uitbracht van een werkelijk toegepaste methode kwam ds E. J. Huizing uit Hoogeveen aan het woord. Hij bood de konferentiegangers een gedetailleerde schets van een interkerkelijke evangelisatiecampagne in Hoogeveen, zoals die onlangs plaats vond. Hoewel in het verslag doorschemerde, dat de direkt-erbij-betrokkenen in hoofdzaak leden van de raden en evangelisatiekommissies van de deelnemende kerken waren, werden bepaald positieve gevolgen gesignaleerd. Nee, geen massale bekering van de Hoogeveense bevolking — maar daarvoor was deze aktie dan ook een zaai- en géén óógstweek. Wèl moet de bevolking bemerkt hebben, dat de kerken wezenlijk in haar geïnteresseerd zijn; alleen al daarover bestaat vaak veel gerechtvaardigde twijfel. Bovendien was hier een poging gedaan tot „gerichte evangelisatie", een pluspunt in vergelijking met veel van de gebruikelijke te-hooi-en-te-gras-arbeid. Daarnaast werd een vorm van kontakt gelegd tussen de deelnemende kerken, die lange „oekumenische gesprekken" alléén niet kunnen verwezenlijken. Tenslotte, ieder die aktief deelnam werd geïnspireerd en gezegend.

> - **De tot nu toe beste methode is die welke toegepast wordt**
> - **De tot nu toe beste evangelist is de man die het werk doet**
> - **Bewogenheid is pas dan reëel als ze ons in beweging brengt**

De methode? Met behulp van gegevens, ontleend aan kerkelijke en burgerlijke bureaus, werd Hoogeveen „geestelijk in kaart gebracht" en in wijken verdeeld. Na uitgebreide propaganda en vele publikaties in velerlei vorm en een grondige instruktie van de medewerkers, ondernam men in teams van twee personen (van dezelfde kerk!) een massale huisbezoekaktie. Twee massameetings, een openluchtsamenkomst en de opvoering van een lekespel in een markthal ondersteunden de persoonlijke kontakten; daarnaast genoten de zieken en bejaarden gedurende deze week bijzondere belangstelling van de plaatselijke vrouwengroepen.

Van de vele vragen, die na de groepsdiskussies op de inleider werden afgevuurd, was die naar het *principieel wel of niet mogelijk* zijn van een dergelijke samenwerking ongetwijfeld de scherpste. Hoewel ds Huizing kon verwijzen naar een ver gaande overeenstemming in de opvatting van de deelnemende kerken inzake bekering, wedergeboorte, evangelisatie, e.d., meenden velen, dat deze vraag dieper wil gaan dan plaatselijke (gunstige of ongunstige) verhoudingen.

„Bij ons in de gemeente"

Na het verslag van deze poging in Hoogeveen kregen de afgevaardigden van 5 gemeenten gelegenheid iets te vertellen over de plaatselijke evangelisatiearbeid, daarbij toegepaste methoden en gebruikte materialen. Opvallend was, dat men daarin niet alleen sprak over direkte evangelisatie (kolportagearbeid, evangelisatieavonden, e.d.), maar tevens voortdurend verwees naar de geregelde arbeid in de verenigingen van de gemeente. Hoewel we enerzijds geloven (en meermalen waarnemen), dat deze groepen vaak dienst doen als „voorportaal tot de gemeente", vragen we ons, anderzijds, af of men zich bij dit werk (nog) wel bewust is van deze evangelistische funktie en mogelijkheden. We denken dan bv. aan de „afstotende" kwaliteit van menig jeugdavondprogramma of aan het strikt gesloten karakter van menige vrouwengroep.

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **U bent verenigd door een eed, die de toekomst van de wereld moet veranderen: geen oorlog meer, nooit meer oorlog!**
(Paus Paulus tot de AV der Ver. Naties)

Een broeder uit Den Haag, die weinig wist te vertellen over gemeentelijke evangelisatie (waarin enkele van zijn mede-broeders hem later dan ook aanvulden), vertelde iets van de wijze waarop hij (en zijn vrouw, naar we begrepen) persoonlijk evangeliseren — bv. als beheerder van een bijbelkiosk en in interkerkelijk jeugdwerk. Hoewel men er enerzijds bewondering voor had, dat hij „het dan toch maar deed", meenden met name enkele voorgangers het buitengemeentelijke karakter van zijn werk te moeten afwijzen. Intussen moeten we ons afvragen of we de aanklacht van deze broeder (en hij telt meerdere verwanten in onze gelederen!) kunnen afwijzen met een argument in de stijl van „klubtrouw ondanks alles!". Dat mensen met een oprechte bewogenheid en een sterke drang tot aktief „evangeliseren" (welke inhoud men aan deze verzamelterm ook geve), teleurgesteld door het slakkentempo en 't gebrek aan visie in onze gelederen, op-hun-eigen-houtje aan het werk gaan, is een teken aan onze gemeente-wand.

Rally in Musis Sacrum

Een bijzonder gelukkige omstandigheid voor de konferentiegangers was het samenvallen van dit weekend met de door de gemeente Arnhem geplande evangelisatie-rally. Ds J. Bosma vertelde in de zaterdagmiddagbespreking een en ander over de aard van en de voorbereidingen voor deze aktie. Een traditionele evangelisatiesamenkomst in de eigen kerk, met het eigen koor en eigen medewerkers beschouwden de baptisten in deze grote stad als een machteloze slag in de lucht. Wie hier gehoord en gezien wil worden, moet iets groots op touw zetten. Welk gebouw is dan sprekender voor de Arnhemmers dan het befaamde „Musis Sacrum"? Als „trekpleister" fungeerde 't Schevenings Vissersvrouwenkoor, terwijl ook voor verdere muzikale medewerking mensen van naam waren aangetrokken. Persberichten, raambiljetten, advertenties en door de leden uitgereikte uitnodigingskaarten zorgden voor de nodige propaganda. Toen op zaterdagavond ruim 500 mensen (geraamde verdeling: 200 gemeenteleden, 40 konferentiegangers, 260 „buitenstaanders") de benedenzaal van Musis vulden, kon men met evangelische bescheidenheid van een „succes" spreken. Dat na afloop twee jonge mensen openlijk hun keuze voor Christus bekend maakten verhoogde de vreugde over deze avond.
Een uitvoerige nabeschouwing over deze bijzondere aktie laten we graag over aan arnhems raad en evangelisatie-kommissie. Wat ons opviel en wat we in dit verband toch willen noemen is, dat de vormen weliswaar wat meer „eigentijds" waren dan we doorgaans gewend zijn, maar dat de inhoud en de „taal" weinig afweken van de gemiddelde „ouderwetse evangelisatie-avond" (alle liederen uit Joh. de Heer, waarvan het koor meerdere malen herhaald moest worden, „preekjes" van de zangleider naar aanleiding van elk lied, de „taal" van toespraak en uitnodiging, etc.). Een vraag, die zich in dit kader niet alleen aan de arnhemse broeders maar aan ons állen opdringt, is deze: Bestaat het kommunikatieprobleem bij de hedendaagse evangelisatie daarin, dat onze vormen „uit-de-tijd" zijn, of is het primair een zaak van onze „taal", die voor velen volslagen onverstaanbaar is geworden en op geen enkele wijze aansluit bij hun levenspatroon?

Méér dan een traktàatje

De inleiding van mej. H. van den Bogaard voor de zondagmiddagbespreking („Traktaatverspreiding") toonde ons zowel de mogelijkheden van het traktaat als van persoonlijke evangelisatie. Wéér was iemand aan het woord, die betrekkelijk los van de gemeente en volgens een geheel eigen aanpak evangeliseerde. Velen van de vragenstellers zagen haar werk graag geïntegreerd in de gemeentelijke arbeid, waarvoor vele argumenten aangevoerd kunnen worden. Anderzijds begrijpen we iets van de ontevredenheid van haar en anderen over de ambtenaar-achtige beschouwingen over evangelisatie, die ook in onze gelederen gehoord kunnen worden, zonder dat ze tot aktie leiden. Ook hier zeggen we: *bewogenheid* is pas dan reëel, als ze ons in *beweging* brengt, hetzij met een persoonlijk woord, een traktaat of een ander middel om de ander te bereiken.
In het gesprek over dit onderwerp kwam behalve een groot aantal vragen aan de inleidster de behoefte aan goede eigen traktaten en een lijst van aanbevolen verspreidingsmateriaal naar voren.

Samenvatting

Vooral nu ruimschoots tijd beschikbaar was voor groepsdiskussies en uitwisseling van ideeën, stelden velen vast dat deze studieweekends aan waarde winnen. Om nog méér aan de wensen van de gemeenten te kunnen voldoen, is het raadzaam dat de Evangelisatie-Studie-Commissie uw kritiek, waardering, tips en suggesties verneemt. Zowel degenen, die in Arnhem waren als andere werkers in onze gemeenten moesten de moeite nemen een en ander samen te vatten in een briefje aan de sekretaris, ds Th. Pothof, Fransestraat 78, Delfzijl.

Hoewel de betekenis van akties, campagnes, lektuur en bijzondere samenkomsten bepaald positief gewaardeerd werd, was het overheersende geluid in Arnhem de oproep tot *persoonlijke evangelisatie* als het hoofdbestanddeel van onze pogingen om de buitenstaander te bereiken. Méér van ons geld, van onze energie en mankracht zal aangewend moeten worden vóor het aanwakkeren van de bewogenheid in onze gelederen, het toerusten van onze leden tot getuigenis en dienst in velerlei vorm, en het ontwerpen van programma's voor meer gerichte evangelisatie.

Veendam. A. Kik

Veertig jaar „FEINT" VAN DE HERE JEZUS

Het is geen doen een uitvoerig verslag te leveren van de receptie die de baptistengemeente te Heerenveen jl. maandagmiddag 11 oktober de jubilerende ds G. Visser en zijn echtgenote aanbood. De jubilerende voorganger zelf zat er, geflankeerd door vrouw, kinderen en kleinkinderen, wat onthutst bij... En hij schudde nu en dan, bij het aanhoren van een komplimenteuse toespraak, zijn grijze hoofd of, als zijn vrouw (terecht) in de gelukwensen betrokken werd, legde zijn hand op de schouders van haar die hem in al die jaren van trouwe dienst op onnavolgbare wijze tot een hulp en een steun was.
Namens vele gemeenten en verscheidene instanties werden vele goede woorden gesproken. Woorden van lof en waardering en ook van dankbaarheid. En ze waren verdiend. Eén opmerking, uit de mond van de vertegenwoordiger van de gemeente te Workum, noteerden we in ons geheugen als de meest markante: Broeder Visser is in al die jaren ‚feint' van de Heer Jezus geweest... Voor hen, die de friese taal niet meester zijn, deze uitdrukking betekent zoiets als knecht... ‚Feint' van de Heer te zijn geweest, voorwaar de enige en hoogste lof voor een voorganger der gemeente!
Geve de Heer dat ds en mevrouw Visser nog vele goede jaren deze dienst voor de Heiland mogen verrichten!

v. D.

VOOR LEZERESSEN VAN DE KANDELAAR

In de rubriek Krabbels van De Kandelaar, oktober jl. is een fout geslopen: de zieke in Amsterdam-west waarvoor aandacht wordt gevraagd is *mevrouw Van der Brul, Wigbold Ripperdastraat 5.*

Daarom kan Hij ook volkomen behouden, wie door Hem tot God gaan, daar Hij altijd leeft om voor hen te bidden.
Hebr. 7:25

Aan rustige wateren

Een Heiland die leeft om te bidden

Verreweg de belangrijkste figuur in Israël was de hogepriester. Hij was daarom zo belangrijk, omdat hij de man was, die over de verbindingslijn tussen God en het volk had te waken. Op zijn schouders rustte de taak, om elk jaar opnieuw op de Grote Verzoendag, die lijn als het ware te vernieuwen. Op die dag mocht hij, moest hij, in opdracht van de Heilige God voor Zijn aangezicht verschijnen in het heilige der heiligen. Het heilige der heiligen, dat op straffe des doods door geen mens ooit betreden mocht worden. Doch op de Grote Verzoendag weken de zware gordijnen met de cherubim ter zijde, om de hogepriester met het bloed van de zondebok te laten komen voor het Aangezicht van Hem, Die tussen de cherubim woont. Daar moest hij dan 't bloed sprengen op het verzoendeksel, zevenmaal, om zo weer een volkomen verbinding tussen God en het volk tot stand te brengen. Met de terugkeer van de hogepriester uit het heilige der heiligen en de zegen, die hij daarna op het volk mocht leggen, verzekerde God het volk, dat het van Hem niets te vrezen had, integendeel: Hij wilde hen genadig zijn en zorg voor hen dragen.

Hoe vreugdevol het gebeuren op de Grote Verzoendag ook was, er zat de smartelijke ondertoon in van het onvolkomene. De verzoening moest elk jaar opnieuw herhaald worden. En ook de hogepriester had slechts voor enkele ogenblikken deel aan de heerlijkheid Gods. En daar gaat het nu juist om bij de Grote Verzoendag: dat de mens, de zondaar weer deel zal krijgen aan de glorie van God. Dat hij weer met Hem zal verkeren zoals de mens in Eden met zijn God verkeerde. Dat wij zullen weten van een volkomen behoud, dat in onze Grote Hogepriester Jezus Christus ons deel is geworden. Hij is met Zijn eigen bloed binnen gegaan in het ware heiligdom, om ons ten goede voor God te verschijnen. Hij heeft het volmaakte offer gebracht, zodat een volkomen behoud ons deel mag zijn.

En in de strijd om dat te verwerven weten we ons van zijn gebed verzekerd.

Probeer u even in te denken, dat u op Grote Verzoendag staat tussen de tienduizenden, die het enorme tempelplein vullen. Er trilt iets van ingehouden emoties in de schare. De hogepriester is zo pas het heilige der heiligen binnen gegaan. Zal God het offer dat de hogepriester komt brengen aanvaarden?

Daar barst de jubel los, hij is er weer, het is weer goed tussen God en ons.

Onze Hogepriester is er weer: op de paasmorgen is Jezus weer gekomen. Toen heeft Hij zich opnieuw met de mensen verbonden en hen de verzekering gegeven, dat Hij het voor altijd voor hen had opgenomen. En nu voor ons bidt.

Ik heb een Heiland die leeft om te bidden, om te pleiten voor u bij God.

Weet, dat uw zaak er bij God uitstekend voor staat! Jezus houdt zich er mee bezig. Als het soms eens donker om u heen wordt, of als u eens door de mist gaat, wil er dan toch aan denken, dat Hij uw zaak bij God behartigt.

Hij is voortdurend met en voor de zijnen bezig.

Ja, Jezus bidt voor u en voor mij.

Pernis H. Sikkema

---

gemeenteberichten

Ds J. BROERTJES DEED INTREDE IN AMSTERDAM-N./ZAANDAM

AMSTERDAM-N./ZAANDAM - (V.) — Zondag 3 oktober was een blijde dag voor onze gemeente. In de morgendienst waarin voorging ds M. G. Boeschoten werd ds J. Broertjes bevestigd als voorganger van onze gemeente, die nog maar enkele maanden geleden werd geïnstitueerd. Voor deze bevestiging en intrede was grote belangstelling. Ds Boeschoten sprak in de bevestigingsdienst over het woord van Paulus in Romeinen 10: „Hoe lieflijk zijn de voeten van hen die een goede boodschap brengen . . ." In deze mooie dienst verleende het zangkoor van de gemeente, onder leiding van Dick Vermeulen, medewerking.

's Avonds om half acht vond de intrededienst plaats. Omdat de eigen kerkruimte de velen die gekomen waren niet kon bevatten vond deze plechtigheid plaats in de hervormde Saronkapel. Ds Broertjes had als tekst gekozen 2 Kronieken 34 : 18: „De priester Hilkia heeft mij een boek gegeven".

Vele genodigden waren deze avond aanwezig, waarvan we noemen ds Wolvensberger namens het Nederlandsch Bijbelgenootschap, ds W. Veenstra namens de Unie en het Tabitha-bestuur, drs J. Reiling voor het seminarium, br A. van der Goot namens Amsterdam-W, br Miedema van Amsterdam-C, en ds Lindeman namens de gemeente te Utrecht. Verder waren er vertegenwoordigers van de doopsgezinde gemeente en van de hervormde en gereformeerde kerk.

Als eerste sprak ouderling br Radema namens de gemeente Amsterdam-N/Zaandam. Onder de sprekers bevond zich ook br J. T. Edmunde, die namens de *Sunday School Board* van de Southern Baptist Convention sprak.

Aan deze bevestigingsdienst werkte mee het zangkoor van Amsterdam-W onder leiding van br Veenstra.

Het waren mooie diensten die de verwachting wekken, dat we samen met de Heer een ‚behouden vaart' zullen hebben, of, zoals br Van der Goot opmerkte: Behouden vaart, waar vaart is.

DOOPDIENST IN MEEUWERDERWEGKERK

GRONINGEN-ZUID - (B. V.) — Zondag 3 oktober jl. was de gemeente Groningen-Zuid met vele belangstellenden vergaderd in het kerkgebouw aan de Meeuwerderweg. Meer dan 500 mensen vulden deze morgen de kerk en mochten getuige zijn van de belijdenis van twee jonge mensen, die zonder aarzeling beleden, dat Jezus Christus hun zonden had vergeven en dat zij Hem voortaan wilden volgen. Aan hun verzoek om op deze belijdenis gedoopt te mogen worden, wilde de gemeente gaarne voldoen.

Ds J. A. Brandsma bepaalde de aanwezigen bij het woord van Christus „Ik ben het brood des levens — wie tot Mij komt zal nimmer meer hongeren". Het wonder van ons dagelijks brood; het wonder elke dag te kunnen eten, maar ook het afhankelijk zijn in ons bestaan van brood, diende hier als thema voor de verkondiging van de boodschap, dat het hier ging om het „meer dan brood alleen", te weten om het *brood des levens,* zonder welk geen mens ter wereld voor God kan bestaan.

Deze goede boodschap zal zeer zeker indruk hebben gemaakt en was waard om overdacht te worden. Ongetwijfeld ook de daarop volgende doopsbediening. Het meisjeskoor Klimop en het zangkoor Soli Deo Gloria verhoogden de feestvreugde door hun medewerking.

In de namiddag kwam de gemeente met haar jonge leden samen aan de avondmaalsdis. Ouderling br Hansma heette de pas gedoopten met een toepasselijk woord hartelijk welkom. Dat wij ons in Groningen over deze gebeurtenis verblijden, behoeft geen betoog. Wij merken dat Jezus Christus onder ons werkzaam is. In dit jaar mochten we reeds vijf keer een doopdienst houden en dit stemt ons allen tot dankbaarheid. In een tijd als de onze is het moeilijk de mensen met het evangelie te bereiken, ook dit zullen andere gemeente ondervinden. Vervlakking en onverschilligheid zijn ook hier niet vreemd.

Niettegenstaande dat, zien we ook jonge mensen komen, die luisteren naar de boodschap van de Heer, — deze boodschap aanvaarden — en in Hem een nieuw leven beginnen. Dat schenkt vreugde, dat geeft moed.

INTREDE Ds A. VAN DER BEEK

NIEUWE PEKELA - (F. W. K.) — Zondag 19 september was het feest in Nieuwe Pekela, toen we na een vakante periode van elf maanden onze nieuwe voorganger mochten begroeten.

's Morgens begon het feest toen ds A. v. d. Beek werd bevestigd door zijn vader, ds D. v. d. Beek uit Brugge in België, die als tekst had gekozen 1 Thessalonicensen 5 : 24 en 25: „Die u roept is getrouw. Hij zal het ook doen. Broeders bidt ook voor ons . . ." Het was een ontroerend moment toen door het uitspreken van een wederzijds „ja" gemeente en voorganger aan elkaar verbonden werden.

's Middags was ons kerkgebouw haast te klein om alle belangstellenden een plaats te geven. De nieuwe voorganger hield zijn predikatie naar aanleiding van Romeinen 1 : 1—7. Br. J. Wiersema, de oudste ouderling, sprak namens de gemeente een hartelijk welkomstwoord tot de nieuwe voorganger en zijn verloofde. Verschillende sprekers voerden hierna nog het woord, o.a. br E. de Haan namens de unie, drs J. Reiling namens het seminarie, burgemeester Evenhuis namens het college van b. en w., dat

bijna voltallig aanwezig was. Verder werd het woord gevoerd door vertegenwoordigers van de Veenkoloniale Bond, de plaatselijke kerken en de gemeenten te Eindhoven en te Musselkanaal. Allen spraken de hoop uit dat er een goede tijd mocht aanbreken voor gemeente en voorganger.
's Avonds kwamen we opnieuw bij elkaar op de begroetingsavond, waar in meer besloten kring de gemeente en haar vrienden nader kennis maakten met de voorganger en zijn verloofde.
Deze vreugdevolle dag is ten einde en het leven van iedere dag gaat zijn gang, maar we weten dat er een gezegende tijd zal aanbreken als we die in het gebed van onze Heer verwachten.

GOEDE TIJDING UIT DE WATERPOORTSTAD

SNEEK - (W.H.) — Alhoewel het doorgaans gewoonte is dat in gemeenteberichten over doopdiensten wordt gesproken, willen wij daarop een uitzondering maken. Het is ook wel eens goed iets te vertellen over allerlei andere aktiviteiten die in de gemeente plaats vinden. Zo organiseert onze evangelisatiekommissie al sedert enige jaren gedurende het winterseizoen zg. bijzondere diensten, die eenmaal per maand 's zondagsmiddags om 5 uur gehouden worden. Aan deze diensten wordt muzikale medewerking verleend van zo gevarieerd mogelijke aard: van gitaar-duo tot een kompleet fanfareorkest! De belangstelling voor deze diensten is bijzonder goed te noemen en wij verheugen ons, hierin een middel gevonden te hebben waardoor wij het evangelie aan velen kunnen doorgeven. Ook dit jaar is de start van deze diensten weer veelbelovend geweest: Voor een zo goed als geheel gevulde kerk mocht onze voorganger ds J. van Dam een bezielend woord doorgeven naar aanleiding van het gezegde: Geloven doe je in de kerk.
Afgelopen zondagmorgen had de morgendienst alweer een bijna feestelijk karakter. Ter gelegenheid van Jeugdzondag had een van de leiders van ons zondagavondjeugdwerk een speciale dienst ontworpen, waaraan ook de jeugd zelf meewerkte op 't gebied van zang en muziek, schriftlezing en deklamatie. Het is een prachtige druk bezochte dienst geworden die op velen diepe indruk heeft gemaakt. Wat is 'n gemeente rijk, als ze jonge mensen bezit. Jonge mensen, die de gemeente van morgen zullen mogen vormen. Het is een goede zaak, dat er zo nu en dan eens een Jeugdzondag is, waarop de gemeente er in het bijzonder bij bepaald wordt dat zij jonge mensen in haar midden heeft die zij de weg naar Jezus mag wijzen, maar waarvoor zij ook verantwoordelijkheden draagt. Voor de gemeente Sneek kreeg deze jeugddienst een diepere achtergrond, nu er in enkele weken tijds twee oude zusters door de Heer werden thuisgehaald. Dat er jonge mensen zijn, die straks de opengevallen plaatsen mogen innemen, is voor de gemeente een groot voorrecht.
We hebben in het begin van dit gemeentebericht gezegd dat we ditmaal niet over een doopdienst zouden schrijven, maar baptisten kunnen het nu eenmaal toch niet laten. Daarom tot slot: Zo de Heer wil zal er zondag 7 november a.s. in onze gemeente een doopdienst zijn waarin een zuster gedoopt zal worden. Alweer een feestdag in het verschiet!

WEL EN WEE IN IJMOND

IJMOND - (W.J.B.) — Diverse gemeenteleden maakten schrijver dezes er op attent, dat het hoog tijd wordt om onder Gemeenteberichten weer eens ons geluid te laten horen. Een teken dus, dat de gemeente de broeders en zusters in het land op de hoogte wil houden van ons wel en wee.
We mogen ds G. van 't Wout en zijn gezin nu reeds ruim een jaar in ons midden hebben en we zijn daar telkens weer dankbaar voor. We hebben een gezegend jaar achter ons. Misschien mogen we enkele hoogtepunten noemen.
Allereerst hadden we een radiodienst in januari. Een enerverende maar mooie ervaring.
Onze gemeente had sinds de samenvoeging met de evangelisatievereniging ,Elon' een voorlopige raad. Afgelopen voorjaar meenden we hierin verandering te moeten brengen. We kenden elkaar nu voldoende en de gemeente werd in de gelegenheid gesteld zich uit te spreken. Wat waren we dankbaar met de uitspraak die overduidelijk was. Op 4 april werden de ouderlingen en diakenen bevestigd.
In mei belegden we enkele bijzondere samenkomsten waarin het thema ,*Christus de komende Heer*' werd behandeld.
De eerste pinksterdag was voor ons zeer droevig. Broeder ouderling A. Meerkerk werd plotseling uit ons midden weggenomen. 's Morgens diende hij nog mee aan het avondmaal en enkele uren later was hij niet meer bij ons. Dit is voor zijn vrouw en kinderen en ook voor de gemeente moeilijk te verwerken.
De tweede pinksterdag mochten velen van ons meewerken aan de evangelisatielanddag te Velsen. Vele duizenden hebben daar het evangelie weer mogen beluisteren.
In juni hadden we ,Blijde Geluiden' uit Muntendam op bezoek. Wat hebben we het fijn gehad met elkaar.
En nu zijn we weer begonnen aan het nieuwe ,seizoen'. De verenigingen zijn weer vol goede moed gestart. We zijn verwonderd en dankbaar voor de vele zegeningen die de Heer ons wil schenken. De diensten worden zeer goed bezocht en er wordt gehoor gegeven aan de roepstem van de Heer. Dit jaar hadden we reeds driemaal een doopdienst en werden er in totaal 12 broeders en zusters gedoopt. En terwijl we dit schrijven is de doop aangevraagd door zes broeders en zusters.
We gaan vol goede moed verder in de verwachting dat de Heer nog meer heeft te geven.

OPTIMISME IN ZWOLLE

ZWOLLE - (J.d.L.) — Wij zijn verheugd weer iets over de arbeid door te mogen geven. Zondag 3 oktober was voor onze gegmeente een feestelijke dag. Naar aanleiding van de geschiedenis van Filippus en de Kamerling bepaalde onze voorganger ons bij het woord „wat is er tegen", waarbij wij er wel zeer van doordrongen werden, dat van al onze bezwaren maar bitter weinig overblijft, als we ons tot de kern van de boodschap bepalen. Hierna werden drie jonge mensen op hun belijdenis gedoopt en zo aan de gemeente toegevoegd. In aansluiting op de dienst vierde de gemeente het avondmaal, waar de nieuwe leden hartelijk welkom werden geheten.
Zo is er vreugde onder ons over de zegen, die de Heer der gemeente geeft op de arbeid.
Het bezoek in onze diensten beweegt zich in stijgende lijn. Ons gebouw werd met vereende krachten onder leiding van onze voorganger, die hierbij vele talenten bleek te bezitten, gemoderniseerd. Inmiddels werd ook ons orgel door een nieuw elektronisch exemplaar vervangen. De zondagsschoolarbeid groeit gestadig, de rijpere jeugd heeft onder leiding van de voorganger fijne gespreksavonden met elkaar.
Behalve onze gemeente dient onze voorganger nog steeds de gemeente te Steenwijk en ook daar is het bezoek stijgende. Zo gaan wij met elkaar voort in de arbeid voor de Heer.

RECHTZETTING

Een redaktionele wijziging in een gemeentebericht van Zutphen (De Christen, 1 oktober jl.) was, naar ons is gebleken, oorzaak van het misverstand, dat ds H. D. Dekker met zijn officiële beroeping door de gemeente te Zutphen thans ontslagen zou zijn van zijn maatschappelijke werkkring. Men deelt ons mede, dat dit *niet* het geval is en we haasten ons dit recht te zetten. Ds Dekker is, hoewel nu beroepen als voorganger, (nog) niet in volledige dienst van de gemeente te Zutphen, waar hij met zoveel zegen en vrucht arbeidt.

E. R.

IN DE LEER IN AMERIKA (4)

SEMINARIES EN STUDENTEN

Uit de aard der zaak vormden de theologische opleidingsinstituten voor mij een bijzondere aantrekkelijkheid. Vier weken had ik het genoegen college te geven aan de tweede zomercursus van het oudste seminarie van de zuidelijke baptisten in Louisville, Kentucky en daarnaast was ik in de gelegenheid om een groot aantal seminaries en universiteiten te bezoeken en met rectoren en docenten kennis te maken en van gedachten te wisselen. In dit opzicht was ik dagelijks in de leer. Daarvan laat zich echter niet zo erg veel vertellen omdat natuurlijk het meeste echte vakkwesties betrof die voor de lezers van De Christen niet interessant zijn. Toch blijft er nog wel het een en ander over.

Seminaries zijn er in groten getale in Amerika. Alle kerkgemeenschappen van enige betekenis hebben er tenminste een en de meeste hebben zelfs meer dan een. De Southern Baptist Convention heeft er zes, de American Baptist Convention zelfs acht. Andere kerkgenootschappen doen daarvoor niet onder.

Daarnaast hebben ook verschillende universiteiten een theologische faculteit. Deze faculteiten hebben dan van huis uit wel een binding met een bepaalde kerk maar dat is in de loop der jaren van steeds minder betekenis geworden. Zo was de theologische faculteit van de universiteit van Chicago oorspronkelijk een baptisten-faculteit. Daarvan is nu alleen nog over dat de voorzitter van het college van curatoren baptist moet zijn. Ook onder de docenten zijn nog enkele baptisten. Aan de andere kant trof ik in een methodistische universiteit, waarvan de theologische faculteit nog zeer nauwe relaties met de Methodists onderhoudt, niet minder dan vier baptisten-hoogleraren in de theologie aan, terwijl in totaal zes kerkgenootschappen in de faculteit vertegenwoordigd waren. De interkerkelijkheid is over het algemeen aan de universiteiten het grootst. Aan de particuliere universiteiten dan. De meeste staatsuniversiteiten hebben geen theologische faculteit en ook geen School of Religion (een soort opleiding voor godsdienstleraren).

Niet alleen in dit opzicht is de situatie

NADER BEZIEN

Nogmaals Von Amsberg

De laatste weken is een aktiecomité in het geweer getreden, dat zich ten doel stelt handtekeningen te verzamelen van hen die bezwaren hebben tegen het aanstaande huwelijk van onze kroonprinses met de heer Claus von Amsberg. Zelfs hoogleraren en predikanten hebben in dat comité zitting genomen!
We geloven, dat het typisch dopers is om niet overdreven koningsgezind te zijn. Niemand verdenke ons er dus van dweepziek tegenover het vorstenhuis te staan wanneer we hier verklaren de aktiviteiten van dit aktiecomité ronduit af te wijzen.
De bezwaren tegen het aanstaande huwelijk van prinses Beatrix met de heer Von Amsberg spitsen zich vooral toe op het feit, dat de toekomstige prins-gemaal als 18-jarige deel uitmaakte van de voormalige Deutsche Wehrmacht. Het comité vindt, dat dit onaanvaardbaar is voor een toekomstig lid van het koninklijk huis en dat 't het aanzien van onze monarchie ondermijnt.
Natuurlijk kunnen we ons voorstellen, dat vele Nederlanders — zelfs nu nog na twintig jaar — iets moeten wegslikken bij deze gedachte. Er is veel gebeurd. Voor sommigen tè veel. Maar rechtvaardigt dit het optreden van het comité?
De heer Von Amsberg heeft deel uitgemaakt van de Wehrmacht. Dat staat inderdaad vast en hij ontkent het zelf ook geenszins. Maar hij was verplicht er aan deel te nemen, zoals alle duitse mannen. En hier raken we onzes inziens des Pudels Kern. De (wel begrijpelijke) verontwaardiging moest zich niet richten op de antecedenten van de heer Von Amsberg maar op het systeem waarvan hij met vele, vele andere jonge mannen het slachtoffer werd: het systeem van de militaire dienstplicht.
Een van de wonderlijkste gegevenheden van onze wereld vinden we het feit, dat het zo goed als in alle geestelijke en levensbeschouwelijke opvattingen zonder meer geaksepteerd wordt, dat jonge mannen — die in verreweg de meeste gevallen nog niet tot een rijp zedelijk oordeel in staat zijn en stellig niet de draagwijdte en konsekwenties van hun beslissingen kunnen overzien — door de moderne staat gevorderd worden voor het krijgsbedrijf. De dienstplicht achten wij onzedelijk! Niet alleen die van nazi-Duitsland — waar zelfs geen enkel beroep op gewetensbezwaren mogelijk was — maar ook die van Nederland.
Een comité van bezwaarden — waar ook ter wereld — mist het morele recht kritiek te hebben, al is het dan misschien in het geval-Von Amsberg niet persoonlijk bedoeld, op de slachtoffers van een immoreel systeem zolang het dit systeem ongemoeid laat.

v. D.

geheel anders dan in Europa. Ook de opzet van de opleiding wijkt af van het hier gangbare patroon. Met deze beperking dan dat verschillende baptistenseminaries in Europa ook het amerikaanse systeem volgen. Rüschlikon is er mee begonnen maar dat baart natuurlijk geen verwondering omdat het een door Amerikanen opgezette school is. Hamburg heeft het overgenomen en ook ons eigen seminarie werkt er mee.
Het vindt sinds kort ook ingang in de nederlandse universitaire wereld omdat het goede mogelijkheden tot studiebegeleiding geeft. Kort gezegd komt het semestersysteem hierop neer, dat aan het eind van elk semester tentamens of examens worden afgenomen in de verschillende vakken die zijn onderwezen. Op deze wijze bestaat er een geregelde kontrole op de voortgang van de studie. In de amerikaanse seminaries geldt dan bovendien nog een puntensysteem voor de beoordeling, terwijl doorgaans ook het aantal wekelijkse college- of lesuren een rol speelt. Gewoonlijk is het systeem zo dat men voor elk wekelijks uur per semester een zg. ‚credit hour' krijgt. Wie in een semester zestien uur per week college heeft gelopen in verschillende vakken en in alle vakken met vrucht examen heeft afgelegd heeft zestien punten vergaderd. In de meeste seminaries hebben de studenten gelegenheid om in de zomercursussen nog een paar punten bijeen te rapen. Deze zomercursussen duren vier weken en men kan voor elk college-uur dat men per dag volgt een punt behalen.
Deze wat rekenkundige manier van studeren ligt ons natuurlijk niet zo erg maar heeft toch ook nog beslist voordelen. Zij gaat nl. gepaard met een opzet van het programma die de student de vrijheid laat om zelf een aantal vakken en onderwerpen te kiezen uit de lijst van wat geboden wordt. Een aantal vakken is verplicht maar daarnaast kan de student kiezen, mits hij maar het totaal behaalt dat voor de door hem begeerde graad is voorgeschreven. Elk seminarie geeft jaarlijks een catalogus uit waarin staat aangekondigd over welke onderwerpen de professoren college zullen geven en de studenten kunnen daar op inschrijven, al naar voorkeur en interesse.

Bijzonder groot zijn de verschillen op het gebied van het studentenleven. De meeste studenten zijn ouder dan in Europa. Dat komt omdat men na de lagere school eerst een jaar of zes naar een High School gaat (te vergelijken met onze hbs) en dáárna nog vier jaar naar een College. Dit is een school zoals wij die niet kennen. Het is meer dan een middelbare school en minder dan een hogeschool. Men kan er verschillende richtingen uit en ook hier is de keuze van uiteenlopende vakken mogelijk. De seminaries bevelen bepaalde vakken aan voor die studenten die later in de theologie verder willen. Lang niet altijd hebben de studenten deze vakken ook inderdaad gevolgd omdat velen pas vrij laat in hun collegetijd besluiten om voor predikant te gaan studeren. Het gevolg is dat men zelfs bij studenten die tien jaar voortgezet onderwijs hebben gehad nog lang niet altijd een adequate vooropleiding kan veronderstellen.
Dit valt een Europeaan het meest op bij de talen. De meeste studenten kennen behalve Engels alleen een beetje Duits en een beetje Latijn. Grieks en Hebreeuws moeten de meesten nog op het seminarie leren en dan is er zoveel dat de aandacht vraagt dat er voor de oude talen weinig ruimte overblijft. Alleen zij, die na hun BD-examen nog verder willen studeren moeten zich meer bekwamen in tenminste een moderne taal en de oude talen. De studie voor het BD-examen duurt als regel drie jaar maar in de practijk komt het neer op vier.
Door de betrekkelijk geringe kennis van de bijbelse grondtalen heeft ook het onderwijs in de bijbelse vakken een ander karakter dan bij ons. Er wordt minder gedaan aan methodische bijbeluitleg en meer aan samenvattende studie van bijbelse onderwerpen. Is Europa meer analytisch, Amerika werkt meer in de weg van de synthese. Beide methoden kunnen van elkaar leren, al is voor een toekomstig prediker het aanleren van goede methoden van bijbeluitleg toch wel een vereiste. Hoe zal hij het anders volhouden om jaar in jaar uit bijbelse preken te leveren? En inderdaad moet men zeggen dat de opzet van de bijbelse vakken in de seminaries een stempel heeft gedrukt op de prediking van de amerikaanse predikanten. Maar daarover later eens wat uitvoeriger.

J. Reiling

HAND IN HAND

Ik verzoek u vriendelijk mij toch nog deze keer aan te willen horen. Ik zal afzien van een preek, al brandt het mij op het hart u te herinneren aan die mannen en vrouwen, die alles moesten achterlaten in Jeruzalem en die verstrooid werden over het platteland van Judea en Samaria. En waarom? Waren het anarchisten, staatsgevaarlijke rebellen of vervelende provos? Het enige wat men hun kon aanrekenen was, dat ze in Jezus geloofden en van Hem bleven spreken. Wat ze bleven doen toen ze het land ingewaaid waren. Ze zeiden: Wat grote winst bij klein verlies. Ze waren tot het essentiële van het leven gekomen. Ze hadden de welvaart verloren en het leven gevonden. Ze waren hun stoel kwijt, hun t.v. en wagen en ze hadden nog nooit zo heerlijk geleefd als nu in de armoede.

O dat bord soep van Jakob, die handen van Delila, het paleisdak van David, de gezellige borrel bij de buren.... Wat zijn er nog een mannen, die met weemoed terug denken aan de barste tijden van deze eeuw, toen ze gevangen zaten, in Duitsland moesten werken, ondergronds hun bestaan redden. Toen leefden ze. Met God en met elkaar. Met de bijbel op hun knieën. Wat is dat lang geleden. Wat groot verlies bij kleine winst.

U kunt deze inleiding op wat nu volgt overdreven vinden. U vindt maar. Wat ik, en nu voor de laatste keer, wilde zeggen is, dat het kerstnummer zoals trouwens elke Zaaier, u een kans biedt om weer een beetje te gaan leven. Het uiterlijke van het blad, zoals nagenoeg van elke Zaaier, zal zo zijn, dat u een klein beetje stil kijkt naar zoveel eenvoudigs zo mooi. De inhoud is zo samengesteld dat we gerechtvaardigd vertrouwen hebben dat iedereen er iets voor zich in kan vinden. We zullen niet zeggen dat er maandenlang op gezwoegd is, maar toch wel aan gewerkt. Omdat we weten dat de boodschap veel inspanning waard is.

Ik zal u niet meer lastig vallen; niet meer als een lastige mug om u heen zoemen, zodat er van het middagdutje niks kan komen. Er worden 70.000 Zaaiers gedrukt en we bestelden dat aantal, omdat we geloven, dat u niet dut en dat u niet een slachtoffer geworden is van zachte veren en kussens. Dat u, zonder van huis en haard verdreven te moeten worden, opstaat en uw huis met centrale verwarming kunt verlaten om te zaaien. Zaai uw zaad in de morgen en laat uw hand tegen de avond niet rusten. Red u zelf en als God het wil: uw naaste.

Huizinga.

Baptisten die geschiedenis maakten *(2)*

Paul Henri Besson 1848-1932

Een pionier van het baptisme in Zuid-Amerika

Toen een van de leden van Bessons gemeente overleed, weigerde Besson een vergunning aan te vragen voor een begrafenis op het plaatselijke kerkhof. Hij werd begraven in een tuin, waarop Besson meteen op zijn paard naar de gouverneur in de hoofdstad galoppeerde, met de politie op zijn hielen. De gouverneur stond welwillend tegenover de zaak en zond de politie weg en beloofde te zorgen voor een protestants kerkhof. Maar daarmee was Besson niet tevreden: „Ik wil geen protestants kerkhof. Het begraven worden is een zaak, die de burgerlijke autoriteiten aangaat, het is geen kerkelijk recht. Ontneem de priesters deze sleutel en geef deze aan de plaatselijke autoriteiten, met minder neem ik geen genoegen." De gouverneur vertelde hem, dat hij naar de duivel kon lopen. Waarop Besson antwoordde: „Ik ga naar Buenos Aires". Daar aangekomen verzocht hij om een onderhoud mèt de minister van justitie, schreef artikelen voor de dagbladen en startte met een aktie, die tenslotte leidde tot het invoeren van de burgerlijke registratie en het overnemen van kerkelijke rechten door de staat, o.a. dat, om begraven te kunnen worden.

Zijn werk in Buenos Aires

In diezelfde tijd kreeg Besson een aanzoek om voorganger te worden van de franstalige protestantse kerk in Buenos Aires. Zo verhuisde hij naar de hoofdstad. De zwitserse konsul probeerde Besson aan vervolging te doen ontkomen, door speciale machtigingen te vragen voor buitenlandse protestantse predikanten. Maar Besson wees deze bemoeiingen van de hand. Hij wenste rechten voor allen en geen uitzonderingen voor enkelen. Zijn aktie werd frontpaginanieuws, brochures werden er aan gewijd en het was het onderwerp van vele debatten. Besson werd niet alleen door protestanten gevraagd zijn inzichten toe te lichten, maar ook de liberale groeperingen en de vrijmetselaars raadpleegden hem over het standpunt van de volledige scheiding van kerk en staat. Op deze wijze werden vele vooroordelen weggenomen en de weg gebaand voor toekomstig zendingswerk. Besson schreef artikelen voor kranten en periodieken in alle talen.

Het was in het jaar 1888 dat het kongres de wet op de burgerlijke registratie goedkeurde. De minister van justitie, dr Eduardo Costa, hoewel zelf roomskatholiek, schreef o.a. het volgende: „De regering garandeert de volledige gewetensvrijheid van alle mensen uit de gehele wereld, die wonen op argentijns grondgebied. Niemand is gedwongen een bepaalde of welke godsdienst ook te moeten belijden. In dit verband zal de wet voorzien in de situatie, waarin de emigranten zich bevinden, nl. dat zij niet in staat waren een eigen gezin te vormen, welke een van de eerste rechten is, die door de regering aan allen wordt verleend."

In al die tijd bleef Besson in de eerste plaats dienstknecht van de Heer. Hij preekte, evangeliseerde, schreef in de dagbladen, hield debatten. Ook hield hij samenkomsten in de spaanse taal. In 1883 had hij zijn eerste doopdienst in Buenos Aires. Hij doopte een zekere William Junor, het hoofd van een engelse school en een man met veel invloed onder de mensen. In datzelfde jaar werd de eerste baptistengemeente te Buenos Aires geïnstitueerd, waarvan Besson meer dan 40 jaar voorganger was. Hij mocht in deze stad met grote zegen werken en verschillende jongemensen, die hij tot de Heer mocht leiden, werden later voorganger. Het was zijn vaste gewoonte één dag in de week in de drukste straat van de stad traktaten uit te reiken, brochures en christelijke periodieken te schenken aan meer geïnteresseerde voorbijgangers. Hij was ook een vaste bezoeker van de ziekenhuizen, ook van het hospitaal voor melaatsen en van de gevangenissen. De dagbladen gaven steeds veel aandacht aan zijn persoon en werk.

Maar een van zijn grootste bijdragen tot het verkondigen van het evangelie in dit werelddeel was een komplete vertaling van het Nieuwe Testament van het Grieks in het Spaans.

In 1905 trouwde hij de weduwe van een engelse baptistenzendeling. In 1932 overleed hij op 84-jarige leeftijd en werd begraven in Buenos Aires, op een van de openbare begraafplaatsen . . . G. Br.

Tabitha-nieuws

Vrijdag 1 oktober waaide de blauwe vlag van de Bond van Diaconessenhuizen in Nederland aan de vlaggestok voor Tabitha. Ingewijden weten ten naaste bij, wat het betekent, als deze vlag bij of vanaf een diaconessenhuis wappert. Dan is er feest. Misschien de inwijding van nieuwe diaconessen. Misschien een jubileum. Of zoals bij ons: De installatie van een nieuwe directrice.
Vrijdag 1 oktober was het inderdaad een feestdag. Zr G. ter Braak, tot voor kort werkzaam als hoofdverpleegster en plaatsvervangend adjunct-directrice in het Dr-Borsthuis te Hengelo, begon haar werk als directrice in ons verpleeghuis.
In een bloemen-versierde zusterzaal zaten een 40 mensen, toen ds J. Broertjes de bijeenkomst opende door allen welkom te heten: Zr Ter Braak allereerst, maar ook al de anderen, verpleegsters, medewerksters, afgevaardigden van verschillende instanties en enkele familieleden.
In zijn openingswoord uit Handelingen 9 : 36—43 legde hij de nadruk op het feit, dat Tabitha geen soliste in weldadigheid was, maar in een gemeente van gelovigen stond. Deze gemeente van gelovigen was door de Heer geroepen om tot zegen te zijn. Zo is het nu nog, zo móét het nu zijn. Diaconaal werk is gemeentewerk. Na deze openingstoespraak werd zr Ter Braak in gebed aan de Heer opgedragen.
Afgevaardigden van de Unie-Commissie, van het hoofdbestuur van Zusterhulp, van het personeel van de beide gemeenten te Scheveningen en Den Haag, van de Bond van Diaconessenhuizen in Nederland en van „Bronovo" in Den Haag, alsmede de huisarts, dr Oorthuis, spraken goede wensen uit.
In haar dankwoord sprak zr Ter Braak uit, te geloven, dat de Heer haar leven geleid heeft, en haar ook nu zal leiden: Met God zal het wel gaan.
Gememoreerd mag hier worden, dat in de vacante tijd het diaconessenhuis Bronovo te Den Haag en het diaconessenhuis te Breda ons op fijne wijze hielpen, door ons vakbekwame mensen te ,lenen'. We zijn als bestuur natuurlijk bijzonder hartelijk dankbaar daarvoor.

Een afscheid

In een korte bestuursvergadering, die na de officiële bijeenkomst en na het gezellig samenzijn-ter-kennismaking gehouden werd, werd afscheid genomen van ds Broertjes, die zijn werk als voorzitter beëindigde. In de enkele jaren, dat hij de voorzittershamer (onzichtbaar) omklemd hield, heeft ds J. Broertjes met grote voortvarendheid en vooral veel liefde zich voor Tabitha ingezet. Zijn plaats zal nu worden ingenomen door ds N. J. van Beek, voorganger van de gemeente te Alkmaar. Ds Van Beek is geen onbekende op het terrein van de diaconale en sociale zorg. Evenmin is hij een onbekende op het terrein van de vergadertechniek. We hebben dan ook de beste verwachtingen.
Ook werd nog een woord van hartelijk welkom gericht tot ds H. Bijleveld, voorganger van de gemeente te Tweede Exloërmond. Dit woord van welkom betekende meteen weer een woord van afscheid tot ondergetekende, die als bestuurslid het Tabitha-bestuur verlaten heeft, maar als secretaris van de stichting Tabitha terugkeert.
Rest ons nog u allen de groeten over te brengen van allen, die in Tabitha werken. Zowel in Scheveningen als in Stadskanaal wordt getracht iets te zijn voor medemensen.
Wij mogen als gemeenten, als leden en vrienden van onze gemeenten, ons steentje bijdragen. Door onze voorbede, door onze offervaardigheid, misschien door de regelrechte inzet van onze gaven en krachten als verzorgster, als verpleegster, mogen wij dienen. Dienen om Jezus' wil.

H. Ploeger

Verantwoording Unie-bureau

In de maand september 1965 zijn in het Uniebureau de volgende bijdragen en giften binnengekomen:

Voor de ECU:
Apeldoorn f 40,—; Emmererfsch.veen f 62,31; Delfzijl f 173,77; Harlingen f 59,26; Rotterdam-Z f 71,—; Emmen f 500,—; 2de Exloërmond f 150,—; Winschoten f 63,16; Den Haag f 275,—; Amsterdam-W f 176,—; Almelo I f 7,50; Almelo I f 74,65; Nieuwe Pekela f 398,10; Alblasserdam f 92,12; Hoogezand f 200,—; Zwolle f 57,40; Harlingen f 84,98; Muntendam f 93,50; G. J. v. d. M. te S. f 25,—; G. V. te A. f 1,50.

Voor de arbeid onder Spanjaarden:
Almelo I f 74,65; Alblasserdam f 61,56; Zwolle f 19,95.

Voor de opleiding:
Apeldoorn f 80,—; Emmererfsch.veen f 91,—; Delfzijl f 185,35; Rotterdam-Z f 172,50; Emmen f 650,—; Steenwijk f 11,30; Den Haag f 250,—; Amsterdam-W f 188,—; Almelo I f 10,—; Harderwijk f 39,65; Pernis f 86,—; Alblasserdam f 104,40; Drachten f 87,35; Hoogezand f 200,—; Haulerwijk f 216,31; Zwolle f 63,18; Harlingen f 98,94; Muntendam f 350,95; G. J. v. d. M. te S. f 25,—; G. B.-S. te A. f 25,—; L. R. te O. P. f 200,—; Zusterhulp Muntendam f 10,—.

Voor de zending:
Apeldoorn f 75,—; Emmererfsch.veen f 159,92; Delfzijl f 254,86; Harlingen f 90,—; Staveren f 150,—; Emmen f 500,—; Coevorden f 37,—; Almelo I f 104,59; Stadskanaal f 440,—; Den Haag f 250,—; Amsterdam-W f 272,—; Almelo I f 10,—; 2de Exloërmond f 139,50; Alblasserdam f 156,06; Den Helder f 82,51; Hoogezand f 400,—; Zwolle f 94,33; Muntendam f 233,35; G. J. v. d. M. te S. f 25,—; G. B.-S. te A. f 25,—; Spaanse bapt. te Enschede f 20,—; Div. Zusterhulp-afd. f 145,—; Zusterhulpkamp f 30,55; geref. school Vroomshoop f 47,50; chr. school te 2de Exloërmond f 10,—; baptisten-zondagsschool Zutphen f 90,—; Da Costaschool Hengelo f 21,—; wereld-vrouwen-gebedsdag f 750,—.

Voor het ,Noodfonds':
Zwolle f 40,01.

Voor ,Brood voor het hart:
Zwolle f 37,79.

Voor het ,10-cts-fonds':
Den Haag f 50,—; Amsterdam-W f 56,—; Hengelo f 755,95; Staveren f 113,85; Almelo I f 7,50; Zwolle f 17,50.

Voor kerkbouw Amsterdam-C:
Nieuwe Pekela f 225,36; Zwolle f 38,10; Hengelo f 460,—; J. F. v. W. te H. f 250,—; Pernis f 57,09; Winschoten f 53,12.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Let u eens op de bijdragen voor de arbeid onder Spanjaarden en voor de kerkbouw in Amsterdam-Centrum: heeft uw gemeente al een bijdrage voor deze belangrijke ,projekten' bijeen gebracht? Graag zien we deze spoedig tegemoet! Nu er drie kwartalen verstreken zijn wil ik alle belangstellenden even vertellen, dat er aan vrijwillige bijdragen voor onze vier zuilen is ontvangen:

ECU f 15.396,—, opleiding f 16.738,—, zending f 25.142,— en ,10-cts-fonds' (hulp inzake kerkbouw) f 3.933,—. En graag wil ik u zelf even laten uitrekenen, wat er nog in het laatste kwartaal zou moeten binnen komen door u de met elkaar overeengekomen jaardoelen in herinnering te brengen; deze zijn: voor evangelisatie f 30.000,—; voor de opleiding f 32.954,—; voor de zending f 49.200,— en voor kerkbouw (,10-cts-fonds') een bedrag van f 9.000,—. Het wordt nog een hele spurt om er te komen. Maar wij hebben groot vertrouwen in onze gemeenten, dat we het doel halen!
Zal het over oktober een prachtige verantwoording worden? Aan u 't woord en . . . de daad!

Giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten, Amsterdam, correspondentieadres Dalweg 77, Arnhem. Giro 15 04 ten name van de Bouwstichting der Unie van Baptistengemeenten, Amsterdam, correspondentieadres Dalweg 77, Arnhem.

T. Jansma

RADIONIEUWS

Het Convent van Kerken zendt zondag 17 oktober de middagdienst uit van de baptistengemeente te Apeldoorn (5 uur).

Voorganger: drs D. Slort; organist: de heer R. ter Braak.

Orde van dienst:

Votum
Gezang 202 : 1—4
Schriflezing: Psalm 23
Gebed
Psalm 103 : 1 en 2
Prediking:
,U wordt ook verwacht' (Matth. 11 : 28—30)
Gezang 334 : 1—4
Dankgebed
Zegen

De liederen zijn uit Lofzangen en Gebeden.

Zijn baptisten een bijbellezend volk ?

Dat zullen we spoedig genoeg ontdekken! Want wie met intense aandacht de bijbel leest, spaart zich geen moeite, om de boodschap van God beter te begrijpen en er steeds dieper in te graven. Waar we ons steeds beroepen op onze bijbelse visie op Christus' gemeente en de bijbel steeds weer noemen, als men ons vraagt, wát we nu gelóven, mogen we aannemen, dat er een diep verlangen bij ons is, om de bijbel in zijn volle rijkdom te verstaan.
Daarbij gaat het ons niet alleen om de bijbel-kènnis, maar om de betekenis voor het leven van nú. Maar die betekenis wordt ons eerst duidelijk langs de weg van het kènnen van de Schrift. Het zou prachtig zijn, als op huisbezoeken hierover de gesprekken eens gingen! We zoeken zo vaak naar goede gespreksonderwerpen, maar als u bij het ontvangen van uw voorganger of ouderlingen eens samen ging praten over het bijbellezen in uw gezin — in uw persoonlijk leven? Een fijn uur is bij voorbaat gegarandeerd. Soms beschamend misschien, maar ook bemoedigend.

* *

Deze winter kunnen we ook sámen in onze gemeenten de bijbel lezen met behulp van een reeks avonden, waarop we het pocketboek van ds J. Reiling lezen en bespreken: *Gemeenschap der heiligen.* De Commissie voor Vorming en Dienstbetoon zal hier een boekje met vragen bij verstrekken en de discussie kan starten. Schaft u zich dit boekje alvast eens aan. Het is verschenen in de Carillonreeks als no. 33 en kost slechts f 1,95. Leest u het door en informeert u bij uw voorganger of raad, wanneer de avonden beginnen, waarop u met de anderen samen gaat praten? Intussen werkt de commissie al aan het opstellen van zinvolle vragen.
Ook is het boekje *Fundamenten* nog verkrijgbaar bij De Vinkenhof voor f 2,25 franko thuis. Hiermee kunt u eveneens samen of alleen tot een dieper verstaan komen van de boodschap van de bijbel over de gemeente.
Voor raadsleden, maar ook voor andere belangstellenden zijn er nog wat exemplaren van de *Handleiding voor raadsleden, secretarissen en penningmeesters.* Voor f 2,60 plus verzendkosten verkrijgbaar bij De Vinkenhof Biltseweg 10, Den Dolder, postrekening 25 05 91.
Deze laatste beide berichten wist u nog wel, maar de eerste mededeling is nieuw. Een mooie kans, om elkander aan te moedigen om op de titel-vraag een volmondig „ja" te antwoorden. Natuurlijk gaat het er niet om, dat we ons als baptisten op de borst kunnen slaan. Maar wel willen we de schatten van de bijbel ontvangen en uitdelen. Resultaat: Dankbaarheid jegens de Heer en toewijding aan Zijn Koninkrijk!

Bosch en Duin Broertjes

RJC-INSTRUKTIEWEEKENDS

De gegevens van de te houden RJC-instruktieweekends zijn in 't oktobernummer van Jong Leven, dat vorige week als bijlage van De Christen verscheen, niet helemaal juist afgedrukt. De lijst van deze weekends ziet er volledig als volgt uit:

22 en 23 oktober *Emmen* (Zuidoost-Drenthe);

5 en 6 november *Groningen* - De Cirkel (Noordoost-Groningen;

12 en 13 november *Sneek* (Friesland);

19 en 20 november *Nieuwe Pekela* (Jedaco);

26 en 27 november *Almelo* Geraniumstraat (Twente);

3 en 4 december *Utrecht* (Holland);

10 en 11 december *Deventer* (IJsselgewest).

GEW. RADENKONFERENTIE TWENTE

De raden der twentse baptistengemeenten worden uitgenodigd tot het bijwonen van onze gewestelijke konferentie, welke op *zaterdag 23 oktober a.s.* in het kerkgebouw van de baptistengemeente *Almelo, Geraniumstraat,* zal worden gehouden.

Ook belangstellende niet-raadsleden zijn van harte welkom.

Ds F. E. Huizinga zal het onderwerp *„De reformatie van de eredienst"* inleiden (aan de hand van negen stellingen).

A. L. van Harte

RADENKONFERENTIE GEWEST-HOLLAND

Op zaterdag 23 oktober D.V. zal te Utrecht (‚Silo', Herenstraat) de radenkonferentie van Gewest Holland worden gehouden. *Aanvang half drie.*
Uit de agenda:

Gemeente en verdrukking,
ds S. J. Zijlstra, Eindhoven;

Gemeente en opwekking,
ds A. Visscher, Alblasserdam.

Namens de raad van de organiserende gemeente IJmond,

N. Mik

KERSTNUMMER DE ZAAIER

Nog een paar verrassingen, die verblijden en stimuleren:

Dokkum bestelt	350	ex.	(v.j. 300)
A'dam-N./Zaandam	1500		(nieuwe gem.!)
Noordbergum	1050	ex.	(v.j. 800)
Stadskanaal	2500	ex.	(v.j. 2250)
Hengelo	4400	ex.	(v.j. 4000)
IJmuiden	2000	ex.	(v.j. 1500)

Motto is: *Verspreiding omhoog!*

Laat ook uw gemeente hierin meedoen.

Wat is háár aantal kerstnummers, dat ze dit jaar gaat verspreiden? Een laatste oproep: Meldt het aantal (hóger dan verleden jaar) nu meteen aan het Unie-Bureau, Dalweg 77,. Arnhem.

22 oktober 1965 81e jaargang Nr 3804

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ‚De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Heeft de pinksterbeweging invloed in onze gemeenten? (1)

Bijna iedere Nederlander, die een beetje thuis is op het brede kerkelijke erf heeft gehoord van Hermann Zaiss, van Osborn, van Maasbach en wellicht kent hij nog enkele andere namen van mannen, die in de laatste jaren als opwekkingspredikers en gebedsgenezers van zich hebben doen horen. Het zijn de namen van hen die op een of andere wijze beschouwd kunnen worden als de representanten van een beweging, die onder de verzamelnaam ‚pinksterbeweging" bekend is geworden. De aantrekkingskracht van deze beweging — al is die in vele gevallen slechts van tijdelijke aard — is niet gering. De vraag kan gesteld worden of deze beweging ook invloed heeft in onze gemeenten.

Wat is de pinksterbeweging?

Het is niet zo gemakkelijk de pinksterbeweging te definiëren. Binnen de beweging zelf bestaan allerlei tegenstellingen, verschillende ‚leer'-opvattingen, waardoor het bijna onmogelijk wordt te zeggen: Dát is nu de pinksterbeweging. Er zijn sinds jaar en dag gevestigde pinkstergemeénten, die met nadruk afwijzen wat elders in deze nogal rijk geschakeerde stroming als typisch tot ‚pinksteren' behorend wordt geleerd. Om toch tot een nadere omschrijving te komen volstaan we ermee te zeggen, dat de kenmerken van de pinksterbeweging daaruit bestaan, dàt de ‚doop in de Heilige Geest' en de ‚gebedsgenezing' bijzondere nadruk ontvangen. Het merkwaardige is, dat er binnen de pinksterbeweging — ook internationaal gezien — geen communis opinio bestaat over de waterdoop, al staat een zeer grote meerderheid dan wel de doop door onderdompeling voor.
Aanvankelijk — en dan bedoelen wij het optreden van de pinksterbeweging van ná de tweede wereldoorlog — werd vooral de gebedsgenezing gepredikt. Voor dat doel werden grote genezingssamenkomsten georganiseerd, waaraan ten onzent de namen van Zaiss en Osborn zijn verbonden.
De laatste tijd krijgt de ‚doop in de Heilige Geest', zich uitend in ‚tongetaal' (glossolalie) veel aksent. In dit verband mag ook niet voorbij gegaan worden aan de aktiviteiten van het ‚Beukensteinteam', dat zich hoofdzakelijk bezighoudt met de bevrijding van ‚gebondenen', waarbij vooral gedacht wordt aan mensen die zich, soms lang geleden, soms nog recent, hebben ingelaten met allerlei vormen van okkultisme: magnetisme, spiritisme, waarzeggerij, etc. De ‚bevrijding' van deze ‚demonische gebondenheid' zou ook lichamelijke genezing betekenen en dikwijls ook het vervuld worden van de Heilige Geest, dat zich in glossolalie uit.

Sekte? En wat dan nog?

Wat is eigenlijk een sekte? Vroeger gold algemeen als definitie, dat elke groep die zich van de hoofdgroep ging afscheiden als sekte moest worden beschouwd. Eigenlijk geldt deze opvatting, al zal die naar buiten toe niet zo grof meer worden gehanteerd, nog voor de rooms-katholieke theologie: sekte is alles wat zich van de moederkerk heeft losgemaakt.
Wijlen professor Lindeboom, in onze groningse studietijd de man van wie we kerkgeschiedenis leerden, weigerde in zijn bekende studie *Stiefkinderen van het Christendom* (een historische verhandeling over allerlei ketterse en sektarische stromingen binnen de christenheid) een definitie van de sekte te geven. Op bladzijde 17 van genoemd boek schrijft hij: Woord en definitie van ketter en sectariër zijn nu eenmaal gewilde wapenen in geestelijke en andere strijd; wij vrezen, dat de heilloze bruikbaarheid van de woorden door een definitie slechts zou kunnen worden vergroot.
Misschien komt het wel omdat 't woord sekte — nog in het jongste verleden — als een denigrerende kwalifikatie ook tegenover ons baptisten is gebruikt, bij de opvatting van onze vroegere leermeester kunnen we ons wel vinden.
We geloven dat het woord sekte als zodanig zich er wel bij uitstek voor leent er een gevoelsmatige inhoud aan te geven — haast altijd in diskwalificerende

HEEFT DE PINKSTERBEWEGING INVLOED IN ONZE GEMEENTEN?

Over deze vraag moesten we in februari jl. refereren op de friese radenkonferentie. Nadat we ons van deze taak hadden gekweten verzochten de daar vergaderde broeders ons de bij die gelegenheid ontwikkelde gedachten ook aan de kolommen van ons weekblad toe te vertrouwen, opdat ook de lezers van De Christen er kennis van zouden nemen.
Pas nu vonden we gelegenheid een en ander voor een artikel gereed te maken. Volgende week hopen we de uiteenzetting van onze gedachten over dit onderwerp voort te zetten. v. D.

IN DIT NUMMER O.A.:

- ★ **Gemeenteberichten van Arnhem, Emmererfscheidenveen, Lemmer, Makkum, Treebeek en Workum**
- ★ **Heeft de pinksterbeweging invloed in onze gemeenten? (1), ds J. van Dam**
- ★ **Onze voorgangersopleiding vroeger, ds G. Brongers**
- ★ **Met de broeders in Zweden, ds J. Broertjes**

Citaat van de week: **Vele mensen spreken over Gods genade als over een soort afschuifsysteem, om zelf van moeilijkheden vrij te blijven.**

(A. Hijmans in Geloofsgenezing)

zin — waardoor het gebruik ervan een zeer riskante aangelegenheid is geworden.
Is het deswege bijna onmogelijk geworden zich ervan te bedienen, de ervan afgeleide woorden als sektarisme en sektarische verschijnselen — die zonder meer een negatieve waardering inhouden — zijn gemakkelijker en met minder risiko's te gebruiken. Immers, sektarische symptomen kunnen binnen een bepaalde kerk of groep worden opgemerkt zonder daarmee tegelijk die kerk of groep als ‚sekte' te doodverven.
Van sektarisme is onzes inziens sprake waar — en we noemen dan een reeks voorbeelden — een alle-bijbelse-verhoudingen-verloren nadruk wordt gelegd op ambt, verbond, verkiezing, doop, avondmaal, en óók: tongetaal en genezing.
Dit sektarisme loopt uit op partijschap, scheurmakerij, en wordt — dachten wij — door de apostel Paulus (Gal. 5 : 20 en 21; de vertalingen zijn nogal verschillend) als een van de werken van het vlees aangemerkt.
Het woord ‚sekte' kan intussen óók een neutrale, ja zelfs bijna positieve betekenis hebben. Tegen die achtergrond is opgemerkt, dat de sekte de (nog) onbetaalde rekening van de kerk is. Met andere woorden: *Het bestaan van een afgescheiden groep verplicht tot de vraag wáárom de groep bestaat, wat de reden (en daarom misschien de rechtvaardiging) van zijn bestaan is. Welke tekorten in de hoofdgroep waren oorzaak van de afscheiding?* In het kader van ons onderwerp (Welke invloed heeft de pinksterbeweging in onze gemeenten?) moeten deze vragen beslist ook gesteld worden.
We weten, dat bij een ‚afscheiding' allerlei faktoren een rol kunnen spelen. Soms zijn de niet-theologische faktoren — en die kunnen van velerlei aard zijn — beslissender geweest dan de, wat we dan maar noemen, theologische faktoren. In elk geval spelen zij voor het voortbestaan van de groep een hardnekkige rol. Voor ons onderwerp willen we de niet-theologische motieven, en die zijn stellig aanwezig, verwaarlozen en ons beperken tot de vraag welke onbetaalde rekening de pinksterbeweging ons, baptistengemeenten in Nederland, presenteert.

Verwantschap

De pinksterbeweging van vandaag toont sterke gelijkenis met de vroeg-doperse beweging van de 16de eeuw, die als de Ana-baptistische beweging de geschiedenis is ingegaan. Ook daar werd grote waarde gehecht aan glossolalie en profetie. En aangezien ook wij tot de nazaten van deze 16de-eeuwse opwekkingsbeweging gerekend moeten worden — of we willen of niet — is een historische verwantschap reeds onmiskenbaar. Intussen behoeven we niet zo ver in de geschiedenis terug te gaan om te ontdekken, dat beide groeperingen van dezelfde doperse stam afkomstig zijn: Bij het ontstaan van de pinksterbeweging van de nieuwe tijd, in 1906 te Los Angeles, USA, speelden enkele baptistenpredikanten een grote rol.
Duidt het feit, dat de meeste pinkstergelovigen met ons van mening zijn, dat de doop der gelovigen de enig juiste (water)doop is reeds voldoende op onze verwantschap, er zijn nog meer verwante trekken — die alle hiermee te maken hebben — aan te wijzen.
Mocht het ooit tot een breed oekumenisch gesprek komen, waaraan vertegenwoordigers van a l l e stromingen binnen het christendom deelnemen, het zou blijken, dat, theologisch althans, zowel de pinksterbeweging als de baptistengemeente, in het heilshandelen Gods aan de wereld en de mens dezelfde centrale plaats toekennen aan de Heilige Geest. Hun opvattingen aangaande het geloof in de Here Jezus Christus, dat een persoonlijk karakter draagt en de ervaring van de bekering en wedergeboorte kent, zijn dezelfde.
Het geloof is een — achteraf weliswaar onbegrijpelijke — persoonlijke beslissing van de tot bekering opgeroepen mens. Deze opvatting, en dat geldt ook in die gevallen binnen de pinksterbeweging waar men tot gemeentevorming overgaat, leidt tot die kerkbeschouwing welke als ‚vrije gemeente' (vrij van de staat, vrij van synodale overheersing, vrij van een als juk ervaren belijdenisgeschrift) bekend staat. De pinkstergemeente, onder welke naam verder ook zich presenterend, bewijst eveneens daarmee van doperse struktuur te zijn.

(Wordt voortgezet)

v. D.

Uit ons Unie-Bureau

U herinnert zich nog de reisbeschrijvingen van ds F. E. Huizinga in treinen en langs stoffige wegen door Oosteuropese landen? Daardoor kwam er een direkte persoonlijke oriëntering over de situatie aldaar, ook wat de arbeid der baptistengemeenten betreft. Daarbij kon ds Huizinga namens u allen hier en daar de helpende hand bieden mede door het beschikbaar stellen van wat gelden in noodgevallen. U zult dan ook met vreugde kennis nemen van het schrijven van de sekretaris van de baptistengemeenten in Joegoslavië, dr S. Crcic. Dit luidt als volgt:

„Met de grootste blijdschap ontvingen wij via dr Lovrec de prachtige gift van 293.000 dinaren van uw gemeenten. Wij hebben geen woorden genoeg voor zo'n grote hulp en wij bidden dat de Heer u en alle broeders in uw gemeenten Zijn rijkste zegeningen moge geven. Phil. 4 : 10 tot 19. Met Gods hulp zullen wij dit bedrag als volgt gebruiken: Voor ons blad De Heraut (het enige protestantse tijdschrift in ons land), 120.000 dinaren en de rest (173.000 dinaren) voor de zo noodzakelijke restauratie van onze kerk in Zagreb (op één na de grootste kerk in ons land). Met hartelijke christelijke groeten aan u en allen, die aan ons in liefde denken,

de uwe in Hem,

S. Crcic"

U wist reeds, en u leest het hier nog eens duidelijk, hoe welkom onze bijdragen daar zijn, waar nood is. Het zal u stellig opwekken om een offer (wat is een ‚offer' in onze welvaart?) te doen toekomen aan het ‚Noodfonds' door storting op giro 92 60 t.n.v. van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam, correspondentieadres: Dalweg 77, Arnhem. U vermeldt er wel even duidelijk bij: „voor Noodfonds", eventueel ook nog een nader aangegeven bestemming.

T. Jansma

Ds B. FABRIE IN JANUARI MET EMERITAAT

Naar we vernemen ligt het in het voornemen van ds B. Fabrie te Haulerwijk in januari a.s. met emeritaat te gaan. Ds B. Fabrie, die de gemeenten te Zandbulten, Workum-Makkum, Enschede, Noordbergum en Haulerwijk heeft gediend, zal zich metterwoon vestigen in Hoorn.

14 november 1965 : Tabitha - zondag

„En de Here God zeide: Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Ik zal hem een hulp maken, die bij hem past.”

(Genesis 2 : 18)

Voor ieder zal het duidelijk zijn, dat er in het huwelijksleven een tegenstelling bestaat tussen ideaal en werkelijkheid, tussen hoe het daar behoort toe te gaan èn wat wij er gewoonlijk van maken. Ja, vooral hier schijnt de zonde vat op ons mensen te krijgen.

In krant, tijdschrift en literatuur zowel als in film, radio en televisie staan we oog in oog met de verwording van wat in den beginne toch zo mooi is geweest. Schrikbarend zijn de afmetingen van de tragiek en angstig-diep is de schuld, waarmee mensen hier in aanraking komen. Tegen deze achtergrond ademt men op bij het lezen van het scheppingsverhaal van man en vrouw, dat een wereld vertegenwoordigt, waarnaar we allen ten diepste verlangen.

De schepping van de vrouw als een hulp, die bij de man aansluit, is een boeiende geschiedenis. Adam is naar het beeld van God geschapen, maar zelf geen god. Hij staat in diepe afhankelijkheid tot zijn Schepper, Die de gans Andere is. Dat lijkt mij duidelijk. Naar de andere kant is de mens hoofd der schepping, zoals hij in het verhaal getekend wordt. Hij moet elk levend wezen zijn karakteristieke naam geven. Ook hier stoten we weer op een kenmerkend verschil. Adam mag dan in fysiologische zin verwant zijn met het dier, wat hem daar echter weer oneindig van onderscheidt, dát is de innerlijke verwantschap, want Adam vond voor zichzelf onder de dieren ‚geen hulp, die bij hem paste'. Zijns gelijke was er niet.

Aan rustige wateren

De twee-eenheid van de mens

En dit heeft God hem nu eigenlijk zelf laten uitzoeken. Een opmerkelijk voorbeeld van de opvoedkunde Gods. Adam ontdekt daarbij zijn eenzaamheid. Plotseling mist hij zijn 50 procent, de andere helft en hij zal het ditmaal roerend eens zijn geweest met zijn Schepper, die zeide: „Het is niet goed, dat de mens alleen zij”. Tussen God en de natuur in geplaatst, leert Adam verlangen naar een levenspartner, naar een hulp die aan hem beantwoordt. Daarom is de mens een twee-eenheid, of zoals men dat vandaag wel graag uitdrukt: Tweezaam is de mens. Hieruit moeten we een paar nuchtere conclusies trekken. In de eerste plaats: We leven niet van de natuur, maar van het woord. De natuur heft onze eenzaamheid niet op. Wij zoeken medemenselijkheid, 't gesprek, het geestelijke verkeer. In de tweede plaats: In het huwelijk staan de dingen op hun kop, wanneer het daar allereerst gaat om de sexualiteit. Temidden van de dierenparen heeft God Adam zijn eenzaamheid laten ontdekken en de schepping van de vrouw dient er toe om deze weg te nemen.

In Genesis 2 : 18 gaat het om de eenheid van man en vrouw. Men heeft wel eens van de huwelijkswiskunde gesproken: twee is één. Die moeten we onder de knie leren krijgen.

Man en vrouw zijn niet gelijk, ze verschillen in lichaamsbouw, in aanleg en karakter. En juist daarom kunnen zij een twee-eenheid vormen, waarin zij in liefde elkaar opvangen, aanvullen èn zich laten corrigeren. Beiden moeten elkáár dienen. Het woord uit 1 Cor. 13 : 5 is daarom zo enorm belangrijk, waar van de liefde gezegd wordt: „Zij zoekt zichzelf niet”. Zo kunnen man en vrouw één begrip zijn, net als in Genesis 2.

Hier heet het, dat God de vrouw die Hij geschapen had tot Adam bracht. Deze riep uit: „Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees!” Deze verrukking over elkaar behoort bij het huwelijk. Adam kan nog wel niet in de tweede persoon spreken, maar dat leert hij wel. Dat leren ze samen. En in het huwelijk, dat zo op deze ik-jij-verhouding opgebouwd is, geeft God Zijn zegen. Daar verloopt het leven niet in een zelfgesprek zoals bij die vrouw, die met een kip op haar schoot in het park zat, of als bij de man die met zijn kanarie praat en zich verbeeldt, dat deze hem verstaat. Dat zijn beelden van moderne eenzaamheid. In het huwelijk is deze juist overwonnen. Of toch niet? Maar dan mankeert er wat aan!

Rotterdam G. Vegter

Onze voorgangersopleiding vroeger

De unie-vergadering in het jaar 1883: Géén heertjes op kamers . . . .

ONZE VOORGANGERSOPLEIDING VROEGER

Over dit onderwerp vertelde ds G. Brongers enkele wetenswaardigheden op de Seminarium-dag, welke eind september te Sneek werd gehouden. Op verzoek van de daar aanwezigen drukken we dit verhaal — door de schrijver zelf verkort — ook af in de kolommen van ons weekblad. E. R.

De oude kronieken der unie vermelden, dat de opleiding „tot den predikdienst” onder de broeders meermalen 'n zaak van ernstige bespreking was. De gemeente te Haulerwijk komt de eer toe voor het eerst deze zaak op een Unievergadering ter sprake te hebben gebracht, en wel op die van 1883. Het voorstel luidde: — „Dat de Unie naar vermogen de opleiding van jongelieden tot evangeliepredikers mocht bevorderen.” —

Het bleek een heet hangijzer te zijn! De meningen waren zo verdeeld, dat geen besluit kon worden genomen. En daar er toch geen studiefonds aanwezig was, ging de zaak voorlopig de ijskast in.

Enkele opmerkingen uit de gevoerde diskussie ter vergadering willen wij u niet onthouden. Zij werden gemaakt door br H. Kruit, destijds voorganger en landbouwer te Stadskanaal. Hij wees op het nadelige om *„jongelingen, die pas het maatschappelijk leven zijn ingetreden, uit hun betrekking te rukken, ze op kamers te plaatsen en er heertjes van te maken”*. Hij stond pal voor het beginsel, dat de mens moest blijven in de taak, waarin God hem stelde. Zo was hij dan ook zelf, behalve voorganger in de gemeente te Stadskanaal, landbouwer gebleven.

Het voorstel van Haulerwijk mag nog meer onze bewondering hebben, daar het werd ingediend òndanks de zeer voordelige situatie, dat alle voorgangers van toen hun opleiding elders hadden ontvangen, o.a. aan de universiteit en op evangelistenscholen; èn vanwege het feit, dat onze gemeenten zich mochten verheugen in een aantal begaafde broeders, die — naast het uitoefenen van een maatschappelijk beroep — als voorgangers en leiders de gemeenten dienden.

Hier zou ik de vraag willen stellen of misschien zowel het beginsel van br H. Kruit als de zegen van steeds weer nieuwe begaafde broeders de zaak van een eigen opleiding gedurende tientallen jaren niet ter sprake heeft doen brengen.

In vergelijking met andere baptistenunies in Europa vormde onze unie in deze een uitzondering.

Het partikuliere initiatief van ds N. van Beek

Ds Van Beek ontving zelf zijn opleiding tot evangelist bij de Zuidveense vereni-

ging „Jezus alleen", onder leiding van de vrije-evangelische voorganger, D. de Gilde.

Wist u wel, dat na een maand op proef te zijn geweest, hij van ds De Gilde te horen kreeg: „Van Beek, het zal niet gaan, dat jij hier blijft. Niet omdat je niet leren kunt of omdat we twijfelen aan de oprechtheid van je geloof, maar omdat je niet met de mensen kunt spreken. En op goed en vrijmoedig spreken komt het toch voor een evangelist bijzonder aan."

U weet wel, dat is doorgaans nog wel eens het principe, waarnaar beroepen wordt. Zo kun je wel eens de in-de-beroepingsbrief-genoemde leiding des Heren een zacht duwtje geven met één enthousiaste proefpreek . . . !

Van Beek bleef echter! Het was tijdens zijn ambtsperiode te Groningen, dat ds Van Beek begon met de opleiding van „jongelieden tot het predikambt".

Overtuigd van het éigen wezen van het baptisme voelde hij de noodzaak van een éigen opleiding voor onze voorgangers. Hij startte daarmee achter in de tachtiger jaren. De volgende broeders ontvingen bij hem hun opleiding: br H. Kremer, ds B. Planting, ds A. Hof, ds J. Louw en ds K. Reiling en tevens zr G. van der Molen voor de zending.

De broeders Louw en Reiling studeerden bij hem tijdens zijn ambtsperiode in Den Haag. Trouwens, de opleiding van de genoemde voorgangers bleef tenslotte bij een vooropleiding. Want toen in 1891 de mogelijkheid zich voordeed, dat onze studenten aan het seminarie van de duitse baptisten te Hamburg konden studeren, besloot de unie deze niet af te wijzen. Ds B. Planting was onze eerste student te Hamburg.

Student? Men sprak toen van uniekwekeling! *De opleiding werd van begin af aan gezien als een zaak, die de gehele uniegemeenschap aanging, en dus niet alleen de persoon in kwestie of de plaatselijke gemeente. En zo is de situatie vandaag immers nog. Vandaar ook het thema voor deze seminarie-dag:* Ons seminarie: School der gemeenten.

Toch was deze zienswijze voor toen zeer opmerkelijk. Want alle voorgangers van die tijd hadden geheel op eigen initiatief en geheel zelfstandig hun opleiding ontvangen.

De periode van de opleiding aan de buitenlandse seminaria tot na de tweede wereldoorlog

Seminaria: Want behalve in Hamburg studeerden ook enkele broeders aan het Spurgeon College te Londen, zowel voor als na de oorlog. Ook ontvingen enkelen hun opleiding aan de bijbelschool te Brussel. Na de oorlog studeerde één broeder aan het deense baptistenseminarie te Tolløse en één aan dat van de zweedse baptisten te Stockholm. Een enkele zocht het wel heel ver, nl. aan het seminarium van de American Baptist Convention te Chicago. Ook werden de oude banden van voor de oorlog weer aangeknoopt met het seminarie te Hamburg. Maar nadat de Southern Baptist Convention der VS te Rüschlikon in Zwitserland een seminarie had gesticht, genoot deze instelling wel de voorkeur: èn van de Commissie voor de Opleiding, omdat bij de vele ernstige overwegingen ook deze kwam: men kon er volstaan met een klein bedrag als gift, meer bedoeld als een symbolische bijdrage in de studiekosten . . . , èn van de studenten had het voorkeur, omdat behalve de vele internationale kontakten ook de mogelijkheid om het kontakt met eigen levensgezellin te verstevigen aanwezig was: men kon er heerlijk getrouwd studeren.

Toch behaalden verschillende broeders daar hun BD-graad.

Het studeren aan deze baptisten-seminaria lag dus geheel in de lijn van de pionier ds Van Beek, en het beantwoordde óók aan zijn overtuiging: het éigen wezen van het baptisme, nl. een hedendaagse belichaming te willen zijn van de nieuwtestamentische gemeente-gedachte, maakt een éigen opleiding noodzakelijk.

Daarom is er ondanks de grote verscheidenheid in vooropleiding en in opleidingsinstituten toch dit éne — alle verschillen overheersende en beheersende, zowel bij vroegere als latere, oudere en jongere voorgangers —: *Zij waren en zij zijn gemeentebouwers, naar binnen en naar buiten!* De ene in het „naar binnen" wat sterker, de ander weer wat meer in het „naar buiten"; elkaar opvolgend en aanvullend, naarmate de Heer der gemeente hen met Zijn gaven toerustte en leidde. Kortweg: Heel die opleiding werd bepaald door dat éne: Dienst aan de gemeente.

Een overzicht van en een toelichting op het studieplan en het collegerooster wil ik u besparen. Maar dat de wetenschappelijke vorming van de seminaria op een hoog peil stond, moge blijken uit het feit, dat verscheidene broeders met een minimum aan vooropleiding (3 jaar hbs, mulo-diploma, met voorstudie Latijn en Grieks) na een paar jaar studie aan het seminarie te Hamburg alle colleges van de theologische faculteiten aan de universiteiten in ons land konden volgen en er verschillende examens deden.

Toch heeft de vollèdige opleiding aan een baptistenseminarie in het buitenland zijn bezwaren. Onder meer het bezwaar, dat men te weinig georiënteerd wordt ten aanzien van het theologisch denken van de verschillende kerken in eigen land. Maar ik denk nu vooral aan dit grote bezwaar: Bij studie buitenslands blijft het wederzijds kontakt tussen studenten en gemeenten beperkt tot een enkele spreekbeurt per jaar. Dat is beslist onvoldoende, zowel voor de geestelijke vorming van de toekomstige voorganger, als ook voor de gemeenten, voor wie de opleiding zo geen taak en geen levende zaak wordt. Dat ligt nu met een eigen seminarie in eigen land heel anders. Nu worden er seminariedagen gehouden onder het motto: Ons seminarie: School der gemeenten. De studenten vervullen regelmatig spreekbeurten in de gemeenten, zij zijn in verschillende gemeenten twee, drie of vier maanden praktisch werkzaam. En een eigen opleiding kost geld, zodat ook daarom reeds de aandacht van de gemeenten voortdurend op de ernst van deze zaak wordt gericht.

Vroeger betaalde de unie uitsluitend de kosten van het eten, slapen en studeren. Dat was met onze „harde gulden" geen dure aangelegenheid. Dat was dan ook wel te zien aan de begrotingscijfers van de opleidingskommissie uit die jaren. Daardoor konden de gemeenten ook nooit van de ernst van deze zaak doordrongen worden.

Zoals geschreven: Water en brood waren ons gewis. Maar hoe wij naar en van het seminarie moesten komen en wat er zoal meer nodig was, dat was een zaak geheel voor rekening van de student. Was je wat gelukkig geweest met de spreekbeurten tijdens de vakanties, dan ging het zo'n beetje. Maar er zaten doorgaans wel tegenvallers tussen van 1 rijkdaaldertje per zondag. Je probeerde dan wel al fietsend de reiskosten te verdienen, maar die werden je dan ook nog wel eens betwist: je had toch geen reiskosten gemaakt!! Dan dreigde je met een eerste klas terugreis en je kreeg toch nog het reisgeld uitbetaald (historisch!).

Ook nog in ander opzicht miste je als student het kontakt met de gemeenten of partikulieren. De duitse broeders in Hamburg ontvingen ze wel. — Daar kon je trouwens ook leuke dingen mee beleven. Een klassegenoot ontving uit een gemeente, waar hij pas gepreekt had, een pakje met een gebraden duif er in en met een briefje er bij, waar op stond: „Du bist meine Hoffnung". Wat voelden wij toen het gemis aan kontakt met onze gemeenten. En hij wilde niet eens zeggen, waarover hij gepreekt had!

Mijn vraag luidt: „Leefde dan toch al die jaren, hoewel men de overtuiging van ds Van Beek voor een opleiding aan een baptistenseminarie was toegedaan, ook de angst van br H. Kruit voort in onze unie: dat het toch vooral geen heertjes op kamers mochten worden?

G. Br.

NADER BEZIEN

Anti-hongeraktie

De paus heeft tijdens zijn beroemd geworden toespraak voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te New York o.a. ook gezegd, dat het niet tot de taak dezer organisatie behoorde het getal der kindermonden te verminderen, maar wel ervoor te zorgen dat al deze kindermonden voldoende voedsel konden krijgen.

Hoewel er na de toespraak van de paus een ovationeel applaus klonk, heeft vooral deze passage uit de pauselijke rede nogal wat kritiek ondervonden. Men achtte de zienswijze van de paus — die hier tussen de regels door vooruit greep op een toen nog te verwachten uitspraak van het koncilie over de geboorteëxplosie en geboortebeperkende middelen — konservatief, onverantwoordelijk en wat dies meer zij.

Men hoeft het intussen niet met de rooms-katholieke opvatting die achter de woorden van de paus schuil ging eens te zijn om toch de juistheid van diens konklusie te erkennen.

Nog niet zo lang geleden poneerde iemand, tijdens een bijeenkomst welke wij bijwoonden, de stelling dat het westen ten aanzien van 't nog steeds toenemende hongervraagstuk in Azië, Afrika en Zuid-Amerika vooral één ding te doen stond, namelijk het op zo groot mogelijke schaal verspreiden van geboorte-beperkende middelen in deze landen. Deze mening schijnt door velen te worden gedeeld. Wij zijn het er persé niét mee eens.

Indien de regeringen van deze landen tot deze maatregel besluiten, het is hùn zaak. Dat westerse deskundigen daarbij, desgevraagd, voorlichtend optreden, het zij zo. Ook deze ,ontwikkelingshulp' zal niet behoeven achter te blijven. In de welvaartslanden van het rijke westen mag evenwel nimmer de mening postvatten, dat hiermee de zaak kan worden afgedaan. Het zou een goedkope vlucht zijn voor onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de arme landen.

We weten, dat de problemen met de dag — letterlijk! — groter worden. De stijging van onze welvaart is omgekeerd evenredig aan de toename van de armoede en de honger in grote delen van de wereld. We weten, dat onze bijdrage aan de anti-hongeraktie slechts een druppel op een gloeiende plaat is. Desondanks bevelen we die aktie aan! Een tegelijk dringen we er op aan, dat er nog meer gebeurt.

Men zegt, dat ,leken' — als wij zijn — zich geen voorstelling kunnen vormen van de vraagstukken die met afdoende hulp aan ontwikkelingslanden gegeven zijn. We nemen het graag aan. Het grootste probleem lijkt ons echter te liggen in de vraag of wij, weldoorvoede westerlingen, voor wie het eigen toenemende gewicht soms de grootste zorg is, werkelijk bereid zijn op v o e l b a r e wijze onze rijkdom te délen met de arme Lazarus, die steeds dichter voor onze deur komt te liggen. v. D.

gemeenteberichten

ZEGENRIJKE VOORTGANG IN GELRE'S HOOFDSTAD

Arnhem - (P. D.) — Sinds de A.V. is Arnhem niet meer in het ,Christen'-nieuws geweest, behalve dan in de aankondigingen en verslagen van het Evangelisatie-Studieweekend.

Dit ES-weekend nu was voor ons een gerede aanleiding om de publiciteit, die de gemeente had gekregen door de AV te kontinueren. Enkele broeders staken de koppen, oftewel de eerwaarde hoofden, bij elkaar en stelden een plan op, om tijdens dit weekend een zo groots mogelijk opgezette evangelisatiesamenkomst te beleggen.

In De Christen van de vorige week stond een verslag van deze samenkomst, waarvan een uitvoerige nabeschouwing aan arnhems raad werd overgelaten. Wij willen hier echter niet omzien van achter de ploeg, doch vooruit zien in het jaar 1966, waarin wij nog vier van dergelijke samenkomsten hebben gepland, alles uiteraard D.V. Ons daarbij afvragend of er werkelijk een kommunikatieprobleem is ontstaan doordat onze taal onverstaanbaar is geworden of omdat onze vormen uit de tijd zijn.

De inhoud van het evangelie is reeds 2.000 jaar dezelfde gebleven en behoeft Goddank niet aangepast te worden. De taal van de bijbel is ook nog steeds dezelfde, zij het door vertalingen aangepast aan een levende taal, en behoeft ook geen aanpassing.

Daarom streven wij naar het brengen van de aloude boodschap op klare en duidelijke wijze. Desnoods met aloude liederen van Joh. de Heer, die de mensen nog steeds aanspreken, zoals ook deze avond in Musis Sacrum weer is gebleken, toen 600 mensen spontaan meezongen.

In Doetinchem en Ede, waar wij twee evangelisatieposten heben, wordt ook nog steeds om de veertien dagen een dienst gehouden. En deze arbeid laat niet na vruchten te dragen.

Kortgeleden mochten wij in Doetinchem een andere vergadergelegenheid in gebruik nemen, dank zij de medewerking van de Hervormde Zendingsgemeente, die op ons verzoek om haar kapel ter beschikking te stellen, zeer positief reageerde. De tot dan toe gebruikte zaal werd bij een restaurant getrokken. De laatste avond, dat wij daar samenkwamen, was de bar reeds helemaal gereed, kompleet met krukken. De zijwanden waren versierd met flessen, waarin lampjes waren aangebracht, onder luifeltjes van stro. Over het geheel domineerde een meer dan driemaal levensgroot konterfeitsel van een kunstenaar, genaamd Toon. Het is dan ook met grote dankbaarheid dat wij in deze kapel samenkomen.

Aan het begin van deze maand mochten wij de vreugde ervaren dat een zevental broeders en zusters op de belijdenis van hun geloof werd gedoopt, waaronder een spaanse zuster met haar zoon. En weer vroeg een viertal broeders en zusters de doop aan.

Al met al zijn wij bijzonder dankbaar voor de vele zegeningen, die de Heer ons doet ervaren.

DOOPDIENST IN EMMERERFSCHEIDENVEEN

Emmererfscheidenveen - (H. S.) — Zondag 3 oktober was een feestdag in de gemeente. Om met broeders en zusters samen te luisteren naar de blijde boodschap en te zingen tot Gods eer betekent, dat alle zondagen feestdagen zijn. Doch 3 oktober was er grote vreugde, daar een jonge zuster haar Heer en Heiland wenste te belijden.

Onze voorganger, ds Jac. de Jong, bepaalde ons bij Matth. 3 : 15, Jezus' doop en onze doop. In de avonddienst werd deze zuster op haar belijdenis gedoopt, en schaarden we ons met vele broeders en zusters en gasten van elders om de dis des nieuwen verbonds.

Door ouderling C. Bos werd de jonge zuster toegesproken en namens de gemeente welkom geheten.

In de zomer is op vele plaatsen in ons dorp in openluchtsamenkomsten door Woord en lied de liefde Gods en de verlossing welke is in Jezus aan velen bekend gemaakt.

Nu het winterwerk weer is begonnen, is onze bede dat de Here hieraan Zijn zegen mag schenken.

BEZINNINGSKONFERENTIE IN LEMMER

Lemmer - (R. H.) — Wij zijn dankbaar, dat we weer iets moois uit Lemmer mogen laten horen. Het werk in Lemmer gaat fijn. Van vrijdag 8 tot en met zondag 10 oktober hielden we een bezinningskonferentie, elke middag om vier uur vooraf gegaan door een wijdingsdienst en bidstond. Voor de eerste avond hadden we ds Jac. Schouten uit Westerhaar in ons midden. Op deze avond waren 120 mensen aanwezig. Het onderwerp was: Wachter, wat is er van de nacht? Medewerking verleende de mandolineklub Jubal uit Steenwijk.

De tweede avond hadden we in ons midden ds J. Ketelaar uit Drachten, nu waren er 100 mensen aanwezig, en werkten mee The Playing Friends uit Lemmer en het zangkoor uit Staveren. De derde avond hadden we ds S. J. Zijlstra uit Eindhoven in ons midden en de medewerking van The Playing Friends uit Lemmer alsmede een kwartet uit Sneek.

We hadden voor onze bijeenkomsten een grote zaal gehuurd, daar ons kerkje te klein is. We zijn allen dankbaar, dat de Heiland in ons midden was. Ja, dat was te merken! We hadden br W. Zwaan uit Staveren in de laatste wijdingsdienst in ons midden die als solozanger twee liederen ten gehore bracht. Toen we tot de bidstond overgingen werden we allen bewogen, want de eerste die opstond was een jongen van twaalf jaar die duidelijk en helder bad en de Heer en Heiland om een zegen vroeg voor de avonddienst!

O, wat zijn we dan nog klein als we naar die jongen zien.

We hebben in Lemmer gezegende dagen gehad. Wij in Lemmer mochten mèt ds H. J. Blenkers, die veel tot stand heeft gebracht, en die de

leiding had, èn mevr. Blenkers met deklamatie op Gods akker zaaien. De Heer zal wasdom geven. Wij gaan met vreugde en blijdschap door met het zaaien. Wilt gij biddend achter ons staan?

DOOPDIENST IN MAKKUM

Makkum - (J.H.) — „De nacht vlood heen, 't is helder dag. Er is blijdschap in mijn ziel". Dit was het aanvangslied op zondag 10 oktober in onze middagdienst. Er was dan ook waarlijk blijdschap in de gemeente, maar ook bij een jonge zuster, die de wens te kennen had gegeven door de doop in de gemeente te worden opgenomen.

Op haar belijdenis mochten wij dan op genoemde zondag met een geheel gevuld kerkgebouw daarvan getuige zijn.

Onze voorganger, ds F. G. J. Hofhuis, bepaalde ons bij een gedeelte uit Handelingen 16, handelende over Lydia, de purperverkoopster. Hierin werd op duidelijke wijze naar voren gebracht, dat altijd het geloof vooraf gaat, en de doop daarop volgt. Na de dienst vierden wij met een grote schare het avondmaal, waarbij bij monde van één der ouderlingen onze jonge zuster werd toegesproken en welkom geheten. We hopen en bidden dat ook deze dienst door gesproken woord en handeling, er toe zal medewerken dat de vele jongeren die elke zondag mee opgaan er door getrokken mogen worden en de beslissende stap mogen doen.

TREEBEEK VIERT JUBILEUM

Treebeek - (W.N.) — Zoals u al eerder hebt kunnen lezen, mocht onze gemeente op zondag 19 september haar 40-jarig bestaan herdenken. We deden dit in de morgendienst waarbij ook de posten Heerlen en Sittard aanwezig waren. Het was een goede dienst waarin onze voorganger, ds Jac. Tromp ons bepaalde bij Israël dat veertig jaar in de woestijn moest verblijven alvorens Gods taak en opdracht te kunnen uitvoeren. „Geve God", aldus onze voorganger, „dat de gemeente haar taak om te evangeliseren blijft verstaan!"

Met deze herdenkingsdienst is de viering van het jubileum niet ten einde. D.V. houden we op 13 november a.s. een gemeenteavond, waar alle vrienden der gemeente en belangstellenden hartelijk welkom zijn. Mocht u onderdak nodig hebben, meldt dit dan bij de sekretaris. Het ligt in de bedoeling een gedenkboekje uit te geven waaraan al onze vroegere voorgangers, op ons verzoek, zullen meewerken.

Op 30 en 31 oktober hopen we bijzondere samenkomsten te houden in Heerlen en Sittard. Daartoe zal D.V. tot ons overkomen ds G. Visser uit Heerenveen. In aansluiting daarop, maandag 1 november (hier een vrije dag) hopen we een gemeentedag te houden samen met de gemeenten te Eindhoven, Genk, Aken en Düren. Is er veel vreugde in de arbeid, we moeten ook melding maken van verdriet: Op 12 oktober overleed, na een zeer lang ziekbed, onze broeder Jan Dost. Hij werd door de Heer thuis gehaald. Onze broeder zal ongetwijfeld bij velen een lege plaats achter laten.

NIEUW ORGEL IN WORKUM

Workum - (J. V.) — Ja, ook in onze gemeente zit nog muziek! Zondagmorgen 17 oktober konden we luisteren naar de muziek van ons nieuwe orgel.

Onze organisten en enige vrienden stichtten een tijd geleden een orgelfonds — zonder de gemeente voor financiële lasten te plaatsen — en als resultaat van hun arbeid zorgden zij deze zondagmorgen voor een verrassing! Het nieuwe orgel kon in gebruik worden genomen! Onze dank als gemeente aan onze zuster De Haan-Fabrie en anderen voor het verrichte werk en het prachtige resultaat!

Ook onze zusterhulpafdeling en anderen doen hun best de financiële lasten van de gemeente te verminderen door voor een plaatselijk textielbedrijf thuiswerk te verrichten ten bate van de gemeente. Onze penningmeester, br C. Gorter, nam hiertoe het initiatief. Ook met deze aktie zijn al mooie resultaten geboekt.

Onze zondagsschool bloeit: 120 kinderen. Elke zondag werken er getrouwe broeders en zusters in deze dienst om het blijde evangelie aan de kinderen te brengen.

We hopen deze winter nog enige evangelisatiesamenkomsten te houden; ook werken we nog regelmatig met De Zaaier.

Onze kerkdiensten worden goed bezocht. Dat geldt ook van de bidstond. Grote gebeurtenissen kunnen we niet melden, maar we gaan moedig voorwaarts.

Mededelingen van de UZC

Sona Bata en Irema

In de eerste plaats: er komen goede berichten van onze zendelingen in Sona Bata. Zowel in het gezin als in de arbeid is alles naar wens. Helaas hebben ook zij nog steeds geen kontakt met onze mensen in Irema. Er zijn nu ongeveer dertig brieven, aan verschillende mensen verzonden, nog steeds niet beantwoord. We vragen uw blijvende voorbede voor de broeders en zusters in Irema. Vlak voor de ongeregeldheden van dit jaar kwam nog een bericht binnen van enkele katechisten waarin zij vragen of de zendelingen nu spoedig willen komen. Ze betuigen nadrukkelijk dat ze aan de zendelingen denken in hun gebeden en groeten dan met 1 Thess. 1 : 2—7. U moet dit bijbelgedeelte beslist lezen en er dan aan denken hoe deze mensen zich verbonden voelen met hen die hen het evangelie verkondigden en in welke omstandigheden zij dit nu moeten doen.

Ds en mevr. Van der Veen gaan naar Kameroen

Nadat ds Van der Veen examen voor verdere studie heeft gedaan hoopt hij met zijn gezin naar Kameroen te gaan. Het gebied waar hij in Kongo heeft gewerkt is nog steeds in handen van de rebellen. In overleg met de Baptist Missionary Society, het baptisten-zendingsgenootschap in Engeland, en in samenwerking met de Europese Baptisten-Zending gaat de familie Van der Veen voor tenminste één periode van ongeveer drie jaar naar Douala. Daarna wordt nog altijd de mogelijkheid open gehouden terug te keren naar Kongo.

Ds Van der Veen behoeft voor de arbeid die hij in Kameroen zal gaan doen niet nog eens een afrikaanse taal te bestuderen. Zijn kennis van de franse taal is voldoende. Hij zal direkteur worden van een nieuw te openen bijbelschool in Douala, en adviseur zijn van de president van de unie van baptistengemeenten in Zuid-Kameroen, br Mbende. Hij zal ook regelmatig ‚herhalingskursussen' voor inlandse voorgangers verzorgen. Een belangrijke en interessante opdracht. Als gemeenten hebben we hier weer een nieuwe taak en het vraagt ook weer eens grotere geestelijke verantwoording.

De gehele uitrusting van de familie Van der Veen is in Kongo verloren gegaan. Wij vragen nu van u een extra inspanning voor een nieuwe uitrusting. De kinderen van de zondagsschool zullen hun steentje bijdragen en als ze u om hulp vragen, dan wilt u die zeker mild geven.

Zendingsweekend in Rotterdam

De UZC bereidt een zendingskonferentie voor op 12 en 13 februari 1966 in Rotterdam. U zult hierover nog meer van ons horen, maar noteert u vast de datum. Tijdens deze konferentie zal ook de uitzending van de familie Van der Veen plaats vinden.

Tenslotte zal het u zeker interesseren dat broeder Visser door de Europese Baptisten-Zending is aangezocht voor een nieuw te beginnen arbeid in Sierra Leone. Er moeten nog verschillende besprekingen gehouden worden en wij vragen uw voorbede om Gods leiding in al deze beslissingen.

G. van 't Wout, sekretaris

P.S. Weet u dat de ouders van ds Ter Braak bij hun kinderen in Kongo zijn? Een hartewens van onze oude broeder is in vervulling gegaan. Hij mag nu op hoge leeftijd met zijn zoon het zendingsveld met eigen ogen zien.

Ds J. W. Weenink woont thans te Stadskanaal, Biesboslaan 14. Zijn telefoonnummer aldaar is 3426 en zijn gironummer 981558.

Het adres van de sekretaris van de baptistengemeente te Heerenveen is thans: Pr. Marijkelaan 1, Oranjewoud.

Diaconaal werk is even nodig in de welvaartsstaat als het in de eerste eeuw was.

Tóén was het diaconale werk het teken van waarachtige naastenliefde, die voortkwam uit de liefde Gods, zoals die in Jezus Christus gestalte heeft gekregen.

Ook nú is het diaconale werk der gemeente van Christus een „handreiking" Gods aan de mensen, opdat zij niet vertwijfelen aan de zin van het leven.

14-11 1965: TABITHA - ZONDAG

Kerkbouw notities

Welvaart in de kerk

Soms zit je in een kerk waarvan de muren op allerlei plaatsen doorslaan. Als je er binnenkomt word je onaangenaam getroffen door de diverse in het oog springende mankementen.
Maar als je de dienst hebt meegemaakt, met de geestdriftige zang van de gemeente hebt meegezongen, met aandacht geluisterd hebt naar de bezielende woorden van de voorganger, dan vallen de zwarte muurvlekken weg, dan voel je de tocht en de harde stoelen of banken niet, dan vergeet je de koude voeten en word je warm van binnen.
Gezegend ga je naar huis.
Maar als je een kerkgebouw binnenkomt waar alles mooi en nieuw is, waar kristallen lampen hangen, waar de centrale verwarming alles heerlijk verwarmt, en waar je wegdoezelt in de gemakkelijk zittende banken, doch de gemeente voor een groot deel afwezig is, de voorganger er niet helemaal in is en de aandacht bij het luisteren verslapt, dan ga je naar huis even koud als je gekomen bent.
Toch klopt er in het eerste geval iets niet.
Onze God is gelukkig aan geen mooie gebouwen gebonden. Zijn zegen is overal, in het eenvoudigste huis en in het mooiste paleis.
Maar het is toch wel beschamend dat onze eigen huizen bijna vorstelijk zijn, dat er mooie kleren, gemakkelijke zitjes, warmte en overvloed zijn en dat de Heer, Die ons al dat moois gegeven heeft, het met zo'n armoedig hutje moet doen.
Daarom wil de UBS zo graag met uw hulp iedere gemeente die nog in dit ontoelaatbare stadium verkeert, helpen bouwen ter eer van Hem die ons in de huidige welvaart laat leven.
U behoeft daarvoor geen offer te brengen. Eet gerust en gelukkig uw belegde boterham. Drink en geniet van uw heerlijk kopje koffie met koek. Maar vergeet niet dat door uw dubbeltje per week de krotopruiming bevorderd wordt en goede Godshuizen verrijzen. S. W. V.

Met de broeders (en één zuster) in Zweden

Rapport van het EBF-Uitvoerend-Comité

Begin september vergaderde het Uitvoerend Comité van onze Europese Baptisten-Federatie in het gastvrije Stockholm. Twee volle dagen beraadslaagden we over alle zaken, die via onze nieuwe secretaris, dr. R. Goulding (Londen), tot ons kwamen. We verheugden er ons over dat ook dr E. Rudén — de in juni afgetreden secretaris — bij ons was als gastheer namens de zweedse unie. Rondom deze dagen waren bezoeken aan gemeenten mogelijk. We hebben de broederschap met vreugde ervaren.
Dat Uitvoerend Comité bestaat uit een zeer internationaal gezelschap: twee engelse, twee duitse, één russische, één deense, één franse en één hollandse broeder(s), maar eigenlijk had ik eerst onze duitse zuster (van nederlandse afkomst) moeten noemen. Als gasten hadden we twee amerikaanse, één oostduitse en één zweedse broeder(s). Ons hongaarse lid was helaas verhinderd.
Op bijzondere wijze werden we door de zweedse unie onthaald. Ze boden ons verschillende keren een ‚bescheiden lunch' aan, maar als we de eerste uitgebreide ‚gang' hadden geconsumeerd, klonk het: „Dit is nog maar een begin, het gróte komt nog!" en dan kregen we een portie, om van te watertanden. Daarbij hadden we ook een keer de zweedse baptistenleiders bij ons, o.a. de ook bij ons bekende dr Joel Sörensen — de vroegere jeugdsecretaris van de Baptisten-Wereldalliantie.

Ondernemende gemeenten

In zijn eigen nieuwe woning — ver van het hartje van Stockholm — namen we afscheid van de oud-secretaris, dr Rudén. Elke morgen om zeven uur stapt hij op de bus, om naar het zweedse uniebureau te reizen.
Zijn terugkeer naar Zweden betekende geen vergemakkelijking van zijn werk. De zweedse unie kampt met veel proplemen, want de verstedelijking en industrialisatie doen er hele dorpsgemeenten leeglopen.
Maar de Zweden weten van aanpakken. Ze bouwen hun kerken op heel aparte wijze. De gemeenten van dr Sörensen bijvoorbeeld — een samensmelting van drie gemeenten in het centrum van Stockholm — kocht een heel ‚blok' en bebouwde dat met de kerk en bijzalen plus een aantal winkels. In een andere gemeente bouwde men een hotel naast de kerk en verhuurde het aan een goede exploitant. In een voorstad van Zwedens hoofdstad bezocht ik een gemeente van slechts 80 leden met een fraaie kapel plus een deel van de winkels van een groot modern winkelcentrum. Bovendien gaf deze gemeente een huis-aan-huiskrant uit met advertenties van het winkelcentrum en nieuws over de gemeente. Langs deze zakelijke weg wist men de gemeente bekendheid te geven, gecombineerd met een goede accommodatie voor alle arbeid, die met vaart en visie werd uitgevoerd.
In Uppsala — de beroemde universiteitsstad — bezocht ik op zaterdagavond een enorme tent, waar 3.000 mensen bijeen waren. Men hield er zeven weken lang, avond aan avond, samenkomsten met negen kerken samen. Warme lucht stroomde de tent binnen, maar ook de geestelijke sfeer was warm!
En dan het seminarium-in-aanbouw! Een half miljoen kronen hadden de zusters in een drie jaar durende actie verzameld; nog andere acties lopen er voor de verdere financiering. Wat een liefde voor het totale werk! Een liefde, die zich uit in kleine, regelmatige giften, die samen een krachtig estroom worden.
Ook het zendingswerk van de Zweden in diverse delen van de wereld wordt zorgzaam geleid.*
Daarnaast doen de baptisten er ook mee in het openbare leven. Dr Sörensen is parlementslid en meer baptisten hebben in vroeger jaren hun aandeel geleverd in het maatschappelijke en politieke leven van hun mooie land. Br.

(Slot volgt)

OPTIMIST

John Gray, een methodistisch prediker, verzuimde nooit God ergens voor te danken; het deed er niet toe, hoe moeilijk de tijden ook waren.
Op zekere zondag had hij erg met tegenwind en slecht weer te kampen op zijn reis naar een kleine gemeente, waar hem slechts weinig mensen zouden wachten.
De mensen vroegen zich af, welke reden tot danken hij nu toch wel zou vinden met zulk slecht weer.
„O, Heer", bad John ernstig, „dit is een nare dag, maar wij danken U, Heer, dat het niet elke dag zo slecht is als vandaag!" (De Strijdkreet)

Mededelingen

RADENKONFERENTIE IJSSELGEWEST

Zaterdagmorgen 23 oktober, aanvang 9.45 uur, zal in Arnhem, in de baptistenkapel aan de W. van Kleeflaan 6, de radenkonferentie van het IJsselgewest worden gehouden.
Uit het programma:

Voorbespreking paaskonferentie '66

Forum en gedachtenwisseling over gemeentelijke en bijbelse vragen, bv. over gesloten en open avondmaal, het gemengde huwelijk, attestatieverkeer en doop en doopvorm.

Inleiding ds J. v. d. Veen uit Zwolle, over „Kunnen we geestelijke en materiële leiding in de gemeente scheiden?"

Alle raadsleden uit het IJsselgewest zijn van harte welkom!
De sekretaris, H. D. Dekker

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Maandag 25 oktober a.s. komt het friese voorgangerskonvent bijeen te Heerenveen. Bij eventuele verhindering geven men daarvan tijdig bericht aan de gastheer.

RADENKONFERENTIE HOLLAND

De radenkonferentie van gewest Holland, welke a.s. zaterdag 23 oktober te Utrecht wordt gehouden, begint *niet* om half drie, *maar om half vier*.

Lezers aan het woord

WEINIG BELANGSTELLING OF . . .

Geachte eindredakteur,
Het is inderdaad een wat trieste ervaring als men na veel tam-tam voor een zg. seminariedag moet konstateren dat de belangstelling ter plaatse niet voldoet aan de (ongegronde?) verwachting.

Financieel staan de zaken dus niet zo slecht voor de opleiding. Gelukkig. Maar de eigen opleiding is meer dan salarissen en studiebeurzen. Laten we aannemen dat ook de ‚geestelijke draagkracht' er is om *een opleiding* voor baptistenpredikanten in Nederland vruchtbaar te doen zijn, dan zijn er nog veel andere zaken nodig om eerbied (me dunkt dit woord is hier wel op zijn plaats) te hebben voor een bestaande opleidingsvorm. Men vraagt zich werkelijk af of voor 7 seminaristen (de seniorstudent en de twee van de vooropleiding behoren niet tot het eigenlijke seminarie) een kostbaar centrum als De Vinkenhof geëxploiteerd moet worden, vooral omdat nu duidelijk is gemaakt dat dit centrum in de allereerste plaats ‚ons' seminarie is. (De jeugdbeweging weet nu tenminste zeker dat ze niets meer hier, ook in zo'n kleine gemeenschap, voor te bereiden op een van de zwaarste taken in onze gekompliceerde moderne maatschappij. Me dunkt, enkele getuigenissen van oud-Vinkenhofstudenten bewijzen wel het tegendeel, trouwens in Pionier schreef een van de tegenwoordige studenten nog over het afgesloten karakter van heeft als eigen home.) Daarbij kan men zich tegelijk afvragen of ‚dit huis in het bos' wel de juiste plaats is voor jonge mensen om zich De Vinkenhof, terwijl van een student juist belangstelling voor de ‚Umwelt' vanzelfsprekend moet zijn.

Als het bij andere kerkgenootschappen wel noodzakelijk is een middelbare schoolopleiding te hebben gevolgd om toegelaten te worden tot de theologische studie, waarom bij ons dan niet? Men zou voor oudere kandidaten inderdaad de gebruikelijke weg kunnen volgen, maar jongeren die straks wel (op een zo hoog mogelijk wetenschappelijk niveau nog wel) de exegese van het Nieuwe Testament of de studie van de filosofie willen bedrijven, vinden voldoende avondlycea en andere opleidingen beschikbaar om zich voor te bereiden op de theologische studie. Daar is geen duur seminarie voor nodig, of liever gezegd, een baptistenmulo. Waarom stapt men dan niet over op een (traditionele) evangelistenopleiding?

Een baptistenpredikant is niet alleen leider in de plaatselijke gemeente, maar hij zal heel vaak heel wat andere werkzaamheden, bv. in interkerkelijk verband, vervullen of op landelijk niveau verantwoordelijkheden moeten dragen. Het kan dan, nee het is, een handicap zijn geen voldoende opleiding te hebben genoten, waar er in alle sektoren van onze maatschappij juist veel aandacht aan opleiding en het niveau daarvan wordt besteed.

De *idee* van een *eigen opleiding* blijft ook wel enigszins een vrome wens, als geschikte studenten vertrekken naar het seminarium te Rüschlikon of, als het even kan, de studie beginnen aan de RU te Utrecht, en als aan het eigen seminarie op niet-onbelangrijke plaatsen niet-baptisten les geven. De hervormde broeder die tegen de rektor van het seminarium opmerkte dat *deze* opleiding ‚een luxe is voor de nederlandse baptisten' heeft niet ‚ergens' gelijk maar misschien bijna ‚overal' en dat drukt ongetwijfeld de belangstelling voor *deze* opleiding.

Hengelo (O.) J. Aaldring

Dr Albert Schweitzer

He leven van dr Albert Schweitzer is een leven van liefde, van dienen en zelfverloochening geweest.

Een leven in dienst van de naaste. Indien hij zichzelf had gezocht, dan had hij in onze zg. beschaafde wereld roem en rijkdom kunnen oogsten op velerlei terrein. Maar hij heeft armoede en ontbering gekozen. Behoefte aan aardse schatten en eer van mensen had hij niet. Want hij werd gedreven door de Geest van Christus, de geest der liefde. Deze geest deed hem kiezen een leven in de rimboe van Afrika. Op een dag werd hem een gewoon christelijk geschriftje in de hand gedrukt, waarop beschreven werd het lijden van de rimboe-bewoners door gebrek aan doktoren. Zijn besluit werd genomen: opnieuw ging hij aan de studie, nu in de medicijnen. Hij werd gedreven door een innerlijke kracht, die hem van dag tot dag voortstuwde naar het doel, dat hij zich had gesteld. Vaak onder spot van mede-studenten. Zoals hij als theoloog, musicus, orgelbouwer en schrijver van formaat was zó werd hij dokter en chirurg van formaat.

Duizenden mensen is hij tot grote zegen geweest. Veel leed en lijden heeft hij weggenomen of verzachting gebracht aan de medemens in het donker Afrika. Eens was dr Albert Schweitzer in Europa en gaf in verschillende grote steden orgelconcerten. De opbrengst was voor zijn werk in Lambarene.

Hij werd bij een van die gelegenheden geïnterviewd en er werd gevraagd, waarom hij het oerwoud van Afrika gekozen had, wat hiervan de drijfveer was. Zijn antwoord was: **Jezus heeft mij geroepen.**

Nu weet ik heel goed, dat vele theologen afkeurend staan tegenover Schweitzers denken op theologisch gebied. Het stellen van Jezus tot voorbeeld en zijn verregaande eerbied voor het leven, hebben zijn leven beheerst. Een levensdrang, die onze theologen veroordelen *). Wanneer het beschaafde christelijke westen zich Jezus tot voorbeeld had gesteld, eerbied voor het leven had gehad, dan hadden wij nu geen twee grote wereldoorlogen achter de rug, met een nog grotere derde in het vooruitzicht. Het onschuldig vergoten bloed van duizenden vrouwen en kinderen schreeuwt om wraak en is mede vergoten door hen, die zich orthodox-christelijk noemen. De Geest van Jezus is gesmoord in bloed en tranen.

Het christelijke westen moest het schaamrood op de kaken krijgen bij de gedachte aan dr Albert Schweitzer en zijn werk van naastenliefde in Lambarene.

Dat tweederde van de wereldbevolking honger lijdt en éénderde overvloed heeft en veel van die overvloed verknoeit, daarmede is het westen getekend.

Dr Schweitzer heeft zijn zegenrijke werk volbracht, omdat hij gestuwd werd door de Geest van Christus. Hij is niet meer. Hij is ingegaan in Gods Heerlijkheid.

Ter Apel J. Spreeuwers

*) Zó ligt het niet helemaal, broeder . . . v. D.

Het heeft God behaagd om na een lang maar geduldig gedragen lijden thuis te halen onze broeder

JAN DOST

De begrafenis heeft plaats gehad zaterdagmiddag 16 oktober vanuit ons kerkgebouw te Treebeek.

Namens de baptistengemeente
te Treebeek,
W. Niemeijer.

Na een kortstondig ziekbed is in volle vrede, op de leeftijd van 82 jaar, naar het Vaderhuis gegaan, onze zeer geliefde vrouw, moeder, behuwdmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder en zuster

**JOHANNA SUZANNA GIJSBERTA
ELISABETH MOL-BENARDT**

Uit ons aller naam,
Familie Mol

Haarlem, 19 oktober 1965

Condoleantieadres C. J. Mol, Theemsplein 12, Haarlem.

Na een langdurig, geduldig gedragen lijden heeft de Here thuis gehaald, onze broeder

HINDRIK TILMAN

echtgenoot van F. Tilman-Groen, op de leeftijd van 55 jaar.

‚Hij is verlost, God heeft hem welgedaan' (Psalm 116).

1 oktober 1965

Baptistengemeente Hoogezand-Foxhol

---

5 november 1965 81e jaargang Nr 3806

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Als het getij verloopt

Als het getij verloopt verzet men de bakens is een woord dat onze vaderen ontleend hebben aan de zee en dat ze met name gebruikten als de omzet daalde en ze daardoor aangepord werden de gang van zaken te herzien.
Termen als zaken en omzet klinken veel te aards voor het leven van kerk en gemeente, vandaar ook dat we de zee en haar getijden aanhaalden. Waarmee dan al zou zijn aangeduid dat het kerkelijk, gemeentelijk leven te kampen heeft met droogvallende gebieden en dat er wat aan gedaan zou moeten worden. Ik weet hoe snel hier haren overeind gaan staan door zo te schrijven en weet ook dat sommigen het beeld zullen gebruiken om aan te duiden dat eb en vloed bewegingen van de zee zijn, waarop een mens, voor zover ik weet, nog geen invloed kan uitoefenen.

Om verder geen woorden te verspillen: ter radenkonferentie, onlangs in Almelo voor het distrikt Twente gehouden, hebben we een middag besteed aan de volgende opmerkingen:

1. *onze erediensten laten te weinig ruimte voor spontane medewerking van leden der gemeente;*
2. *dat de erediensten in de kerken geen aantrekkingskracht op arbeiders en intellektuelen uitoefenen, heeft vermoedelijk diepere oorzaken;*
3. *de afwerende houding van buitenstaanders kan moeilijk alleen historische verklaard worden;*
4. *methoden uit vroegere jaren: samenkomsten van bijzondere aard op bijzondere plaatsen spreken niet meer aan;*
5. *wij hebben niet de indruk dat andere groepen of kerken met betrekking tot deze kwestie grotere invloed uitoefenen, doch dat bij een incidentele groei mensen uit andere kerken of groepen worden aangetrokken;*
6. *buitenstaanders staan kennelijk niet onverschillig ten opzichte van godsdienstige vragen, doch hebben geen fiducie in wat kerken of personen ten deze zeggen;*
7. *de kerken, gemeenten, vertonen in het algemeen een burgerlijk patroon en een nieuw lied, voor zover nieuw, en een nieuwe liturgie veranderen daaraan weinig;*
8. *de kerken, gemeenten, de leden zullen hun geloofsbezit moeten konverteren in praktische handelingen en daarom metterdaad iets ondernemen tegen de goden van deze bedeling: de mammon, het militarisme, en tegen de ellenden van deze tijd: gebrek aan woonruimte, brood en levenskansen waar ook ter wereld;*
9. *na de evangeliën komen de handelingen.*

* *

Met deze opmerkingen hebben wij open deuren ingetrapt. Iedereen is van de situatie van de kerken op de hoogte. We konstateren dat in de zomer alle wegen vol zijn van zich voortspoedende mensen op tijden dat enige anderen naar de kerk gaan. Op zondagmorgen. Bij regen en kou getuigen dichtgetrokken overgordijnen van de rust, die tot diep in de morgen voortduurt, terwijl enigen psalmen zingen in matig bezette kerken.
Allereerst willen we vaststellen, dat we wel doorgaan met het bijeen komen op de zondagen, opdat de gemeente God love voor Zijn werk in de schepping en de herschepping; opdat de gelovigen bevestigd worden en verrijkt en komen tot dieper inzicht, grotere liefde en goede werken; opdat zij de gemeenschap der heiligen beleven en de ongelovigen, mochten zij er zijn, bekend gemaakt worden met het heil Gods.
In de tweede plaats zullen we moeten aksepteren, dat het evangelie voor sommigen een dwaasheid is en voor anderen een ergernis en dat er vogels genoeg rondzwerven om het zaad op te pikken, doornen genoeg om het eventueel ontkiemende te verstikken.
Maar in de derde plaats dat we met een schema van allerlei diepe geloofsuitspraken, voortdurend scherper en juister geformuleerd in een concilie of synode, volkomen niets bereiken in een wereld van voortdurend nieuwe ontdekkingen in de richting van de aanvang aller dingen en onophoudelijke prestaties, met name op technisch terrein, die de geesten boeien in de richting

Citaat van de week: **Ik heb het vandaag erg druk. Ik moet dus wat meer tijd besteden aan Schriftlezing en gebed . . .**
(Toegeschreven aan Luther)

van de toekomst van de merkwaardige verschijning: de mens. Het leven op aarde is voor een groot deel der mensheid dermate interessant geworden, zo belangrijk, dat er nauwelijks ruimte is voor andere gedachten. Dit laatste bestrijdt niet het onder 6 genoemde, maar de zoekers naar het leven, naar de verborgen God, verwachten van de kerk geen antwoord en het helpt u niet te beweren, dat ze dat toch eigenlijk wel moesten doen.

Het evangelie is natuurlijk meer dan een teer weefsel van gedachten, neergelegd in ontoereikende uitdrukkingen, die wij woorden noemen. Het breidt zich uit over de gehele mens en verandert zijn instelling ten opzichte van het leven, de dingen, de mensen, de gemeenschap. Paulus zegt: Wordt niet gelijkvormig aan deze wereld, maar wordt hervormd door de vernieuwing van uw denken, opdat gij moogt onderkennen wat de wil van God is, het goede, welgevallige en volkomene. Dat betekent een doorbraak door het schema, waarin de mens nu leeft. Wie weten wil hoe ons schema er uit ziet leze verder in Rom. 12, van vers 9 tot vers 21.

U en ik, ik althans, ontlopen de konsekwenties van dat nieuwe denken. Wij dansen mee om het gouden kalf, al weten wij dat deze god ons niet verlost. Wij marcheren mee in vernietigende legers, al weten wij dat deze legers ons en anderen de ondergang bereiden. Wij vullen onze huizen, kasten, wegen, al weten wij dat er hongerenden en dorstenden, naakten en gevangenen bij miljoenen zijn.

Willen we het evangelie waar maken voor de zoekers naar God, dan zullen we naast de prediking tot handelingen moeten komen. Maar wie verkiest de armoede, het alleen wandelen — zij het dan met God —, om kort en duidelijk te zijn: het kruis?

Is dit overdreven en de taal van een dweper?

Hoe waar is het woord van de Heer als Hij spreekt over een man, die een toren wil gaan bouwen. Maar wie bouwt nu ook een toren, laten we zeggen: een vuurtoren, of een verkeerstoren.

Die man begon te bouwen, maar hij kon het niet voltooien. Hij bereikte nooit de hoogte, die hij zo begeerde.

U kunt dit alles, veel korter en indringender, lezen in Matth. 5 : 13—16.

Huizinga

Uit ons Unie-Bureau

Op de vraag, die mij zo nu en dan bereikt „hoe gaat het nu met de studiekommissie inzake de (re)organisatie der Unie?", kan ik nu antwoorden, dat deze kommissie op 27 oktober jl. is geïnstalleerd. De samenstelling van deze kommissie is u reeds bekend door de publikatie daarvan in De Christen van 1 oktober jl. De zeven broeders hebben uit hun midden ds J. van Dam tot voorzitter gekozen en br W. de Lange van Heerenveen tot sekretaris. Hun aller studie zal eerst wel meer in stilte gebeuren door gezamenlijk overleg en korrespondentie. Als deze kommissie dan straks voor het forum van de algemene vergadering treden zal, vertrouwen wij, dat wat zij voorlegt getuigen zal van wijsheid en geest!

Dat er wel interesse bestaat voor de bestudering van de organisatie blijkt wel uit het feit, dat liefst 16 kandidaten door de gemeenten waren gesteld. Trouwens ook voor de arbeid in de stichtingsbesturen is grote belangstelling in onze gemeenten, getuige het feit, dat liefst 18 kandidaten waren gesteld voor de vervulling van de vakatures. Onze gemeenten en in het bijzonder de raden hebben dus wel met serieuze belangstelling zich bezig gehouden met het ontdekken van bekwame mensen en er zijn dus wel tezamen 34 personen in ons midden gevonden, die bereid waren tot dienst aan onze gezamenlijke arbeid. We willen dan ook deze gelegenheid eens benutten om onze oprechte dank uit te spreken aan onze raden voor hun serieuze belangstelling en aan al die broeders, die hun bereidheid getoond hebben om zich kandidaat te laten stellen. Het is toch allen wel duidelijk, dat de kommissie- en bestuurstaak véél tijd en energie vraagt. En de bereidheid die ter beschikking te willen stellen is verblijdend!

Mogen wij hier even uw aandacht vragen voor een bericht elders in dit nummer in de vorm van een „advertentie", of oproep?

Om gezondheidsredenen heeft de sekretaresse in het uniebureau de dienst per 1 december opgezegd. Er is op het uniebureau dus straks plaats voor iemand die op deze wijze onze gemeenschap gaat dienen. En als er geschiktheid is blijkens kapaciteit en karakter is er voor de toekomst een mooie taak weggelegd. Nu, wij verwachten graag de aanmelding van hen, die hiervoor serieuze belangstelling hebben.

T. Jansma

14 november 1965: Tabitha-zondag

Honderd jaar baptisten-unie in Birma

De baptisten van Birma hebben het honderdjarig bestaan herdacht van de baptistenkonventie daar. Meer dan vijfduizend afgevaardigden uit alle delen van het land waren daartoe naar Rangoon gekomen, waar de jaarlijkse bijeenkomst van de konventie plaatsvond. De plechtige herdenking werd gehouden in de grote hall, die twee jaar geleden werd gebouwd bij het hoofdkwartier van de baptisten toen herdacht werd hoe Adoniram Judson 150 jaar tevoren als eerste baptistenpionier het zendingswerk aanving in Birma. Nadat er dus een halve eeuw was gewerkt is in 1865 de eerste Konventie, algemene vergadering die het beleid bepaalt, bijeengeweest.

In verband met dit eeuwfeest van deze kerk is ook een oekumenische retraite georganiseerd "om te luisteren naar Gods stem en te vernemen welke boodschap de Heilige Geest heeft voor de kerk in Birma in deze tijd waarin de deuren open zijn en blijven voor haar getuigenis ondanks de veranderende omstandigheden".

In dit overwegend boeddhistische land wonen bijna een miljoen christenen. Hiervan zijn 787.100 protestanten — in meerderheid baptisten — en 183.700 roomskatholieken. De protestantse kerken hebben ongeveer 750 birmese predikanten en 49 predikanten uit andere landen. Daarnaast zijn er 1.407 lekenmedewerkers, 10 theologische scholen en colleges, 24 bijbel- en trainingsscholen en 3.245 bedehuizen.

Doopdienst in Drachten

Vanuit Drachten verzoekt men ons mede te delen, dat de doopdienst welke a.s. zondag 7 november in de Philips-kantine aldaar wordt gehouden *niet* om 19.30 uur *maar om 19.00 uur begint.*

Keerpunt in Den Helder

Den Helder - (G. d. B.) — Ik hoor het u al zeggen: Dat is lang geleden dat wij iets van Den Helder vernamen. Inderdaad! Er zijn tijden geweest dat de gemeente Den Helder in het middelpunt der belangstelling stond, omdat er ogenschijnlijk zulke wonderbare dingen gebeurden. Maar ... zoals het zo dikwijls gaat met iets dat zo heel snel opschiet, men kan zich afvragen: heeft het wel diepte genoeg ... heeft het een goed fundament, kan het de stormen doorstaan die kunnen losbarsten over het jonge tere groen?

Zo'n dieptepunt heeft Den Helder gehad en 't is er door Gods hulp ook overheen gekomen. Helaas, niet zonder schade. Of ... was het geen schade? Menselijkerwijs gesproken zeggen wij: „ja", maar God meet nu eenmaal met een andere maat dan wij mensen. Ook al begrijpen wij Gods wegen niet, de mens moet zich weten onder de leiding van Gods geest en vertrouwen

„En er was een bedelaar, Lazarus genaamd, vol zweren, nedergelegd bij zijn voorportaal."

Lukas 13 : 20

Aan rustige wateren

Ze hadden niets tegen elkaar

De rijke en Lazarus woonden zo te zeggen bijna onder één dak. De rijke had zijn benen over Lazarus kunnen breken. Nu ja, Lazarus zal dat gevaar wel onderkend hebben, en een beetje aan de kant zijn gaan liggen.
De rijke heeft schijnbaar Lazarus niet opgemerkt. Hij kende hem; heeft hem bekeken. Hij herinnert zich zelfs Lazarus nog als hij in het dodenrijk is. De voormalige bedelaar is dan in de schoot van Abraham.
Lazarus heeft de rijke ook gekend. Hij zal hem gezien hebben, als hij, de rijke, uitging, gekleed in purper en fijn linnen. Hij zal ook de feestgangers gekend hebben, die min of meer geregelde tafelgenoten van de rijke waren geworden.
En de rijke bleef rijk, en Lazarus bleef arm.
De rijke had zijn vrienden, en Lazarus had niets. Nauwelijks kleren. Wel zweren. De honden waren er ook. Zij likten Lazarus' zweren, in afwachting van zijn dood; ze konden dan de botten ontdoen van de laatste resten menselijkheid.
Als feestgenoten de rijke vroegen: Waarom jaag je Lazarus niet bij je poort vandaan?, zal hij verwonderd gezegd hebben: Waarom toch? De man ligt me niet in de weg. Waarom zou hij een hekel aan Lazarus hebben? De arme drommel was er beroerd genoeg aan toe!
Hòè beroerd, ja, dát wist de rijke óók niet. Maar echt, hij had niets tegen Lazarus. Hij zou hem geen kwáád doen. Maar ook niet wèldoen. De kruimels, die de dienstmeisjes in de holte van hun handen schoven als ze de tafels reinigden, gingen naar Lazarus. Afval. Meer niet. Dat afval werd Lazarus nog betwist door de honden. Geen bevel van de rijke: Breng Lazarus te eten. Maar hij had niets tégen Lazarus. Waarom ook?
Zulke situaties zijn er duizenden. Niet zo schril wellicht als in de gelijkenis, maar daarom niet minder schrijnend. En goddeloos. „Neen, neen, we hebben niets tegen elkaar. We hebben niets met elkaar gehad. Maar we komen niet bij elkaar. We hebben geen vriendschap en geen vijandschap."
Alleen maar onverschilligheid. Geen interesse voor elkaar. Geen meeleven, niet van elkaar weten, hoe erg de een en de ander er aan toe zijn. Gewoon langs elkaar heen leven. Doodgewoon. Anders niets, helemaal niets ...
De naaste liefhebben als zichzelf, dat is toch op zijn minst: er voor elkaar zijn. Niet alleen maar elkaar dulden. Meer. Elkaars welzijn nastreven. Met elkaar meeleven. Weten, dat „Lazarus" honger heeft, dorst heeft, koude lijdt, stervende is.

Zwagerveen H. Ploeger

---

hebben dat God nooit 'n vergissing maakt. God heeft aan ons Zijn zegen niet onthouden en ons laten zien dat Hij het werk Zijner handen geenszins laat varen.
Wij hebben juist een zeer gezegende konferentie gehad, waarin ds S. J. Zijlstra van Eindhoven onze gastspreker was. De kerk was goed bezet. Er werd intens geluisterd naar de boodschap, die ds Zijlstra aan ons doorgaf: Als wij niets zijn kan God pas wat doen in ons leven!
Het is ons een vreugde te kunnen melden dat de bidstonden veel beter worden bezocht. Er is verlangen om God te danken en te bidden. Ook de diensten op zondag worden steeds beter bezocht. We zien nieuwe mensen maar ook oude bekende: Den Helder leeft. God doet Zijn werk en Hij is getrouw. Ook meldden zich een broeder en een zuster om door de doop aan de gemeente te mogen worden toegevoegd. Hartelijk dank voor uw medeleven en gebed.

Voorwaarts in de strijd

Vroomshoop-Daarlerveen - (W.W.) — Het is zo ongeveer een half jaar geleden dat wij iets van ons als gemeente hebben laten horen. Het is weer een drukke tijd geweest. Begin juni zijn we gestart met het openluchtwerk in Vroomshoop en Hardenberg. Hier in Vroomshoop 's zondagsmiddags om vier uur. De opkomst was door de weersomstandigheden deze zomer niet al te groot, maar toch hebben we met elkander fijne en gezegende middagen gehad. Dan zijn we deze zomer voor het eerst ook gestart met het openluchtwerk in Hardenberg en wel op 14 juni en vervolgens elke maandagavond. De opkomst was daar zeer goed en men luisterde met grote aandacht naar de boodschap van redding en heil, die te vinden is in Jezus Christus. De muziekklub „Kleine Kracht" verleende steeds medewerking. Op het werk in Hardenberg hebben we reeds Gods zegen mogen ervaren, doordat er reeds enkele huissamenkomsten zijn gehouden. Ook wordt er regelmatig met De Zaaier gewerkt in dit dorp.
Op zondag 1 augustus hadden we een doopdienst, waarin het oude echtpaar Roelofsen en de jonge broeder De Vries zich lieten dopen, omdat zij ook daarin de Heer wilden gehoorzamen en met Hem wilden begraven worden in de doop, om daarna weer op te staan in een nieuw leven. Tijdens de viering van het avondmaal werden deze zuster en broeders toegesproken en verwelkomd in de gemeente door een der ouderlingen. Zo was het ook met de nog jonge broeder Cor Peters, die op zondag 30 oktober in de morgendienst werd gedoopt.
De avondmaalsviering werd 's namiddags gehouden (Speciale diensten voor de viering van het avondmaal worden nu elke maand gehouden) waarvoor grote belangstelling bestond en waar wij een zegen van de Heer mochten ontvangen. Deze zondagen waren hoogtijdagen voor de gemeente, en we mochten wederom beleven en ervaren, dat de Heer nog steeds meer heeft om te geven.
Wat het verenigingsleven aangaat: Dit is weer gestart. Jongens- en meisjesklubs komen weer bij elkaar. Bijbelstudie voor de jeugd en voor de ouderen, eens in de veertien dagen. De zondagavondjeugd NBJB komt eens in de veertien dagen bij elkaar onder leiding van de voorganger. Maar het meest verblijdende is misschien wel, dat het met onze zondagsscholen zo goed gaat. Korte tijd geleden zijn we met een nieuwe zondagsschool begonnen in de Eikstraat te Vroomshoop, welke wordt gehouden in een speeltuingebouw. Aan ongeveer 35 jongens en meisjes van kerkelijke en onkerkelijke ouders wordt 's zondags verteld van de Here Jezus.
En zo mogen wij het werk onder de kinderen en ouderen voortzetten. Het is lang niet altijd even gemakkelijk en teleurstellingen zijn er ook wel, maar met Gods hulp en vol vertrouwen voor de toekomst, gaan we moedig voorwaarts.

Het zendingswerk der zweedse baptisten

(Overgenomen uit The European Baptist, september 1965)

De zendingsbegroting van de zweedse baptisten bereikte dit jaar voor het eerst een bedrag van één miljoen kronen ... Een welsprekend bewijs van de zegenrijke voortgang van de evangelieverkondiging in drie kontinenten door de zweedse baptistengemeenten.

Het waren zweedse zendelingen die aan het eind van de vorige eeuw het evangelie, zoals dat door de baptistengemeenten wordt beleefd, predikten in Finland, Estland en Rusland. Ook in Spanje waren het zweedse baptistenzendelingen die er het eerst een eigen evangelisatiepost stichtten.De bekendste van hen was de taalkundige dr Eric Lund, die zich in 1877 in Spanje vestigde. In 1920 nam de Southern Baptist Convention de verantwoordelijkheid voor deze aktiviteiten in Zuid-Europa van de zweedse baptisten over.

In 1891 begon men met het zendingswerk in China. Sindsdien hebben daar verschillende bekwame en toegewijde zendelingen gearbeid. Het werk in China was bijzonder zegenrijk: toen de laatste zendelingen in 1951 het land moesten verlaten waren er in de provincie Shangtung 15 gemeenten met ongeveer 5.000 leden, die zij aan de zorg van 42 chinese voorgangers konden overlaten. Ook waren er een ulo-school, twee bijbelscholen en enkele lagere scholen gesticht. De grootste gemeente in dit gebied telde 800 leden.

In 1891 zonden de zweedse baptisten ook hun eerste zendeling uit naar Afrika. Het was E. W. Sjöblom, die grote bekendheid verkreeg wegens zijn strijd tegen de wreedheid van het kolonialisme in het Kongo van zijn dagen. Hij werkte in het verband van de britse en amerikaanse zending met het doel een eigen veld voor de zweedse baptisten in Centraal-Afrika te vinden. Helaas slaagde hij door zijn plotselinge dood in 1903 niet in zijn pogingen. Tot 1914 was het niet mogelijk nieuwe zendelingen naar Centraal-Afrika te zenden maar vanaf dat jaar is het gelukt een bijzonder vruchtbaar zendingswerk op te bouwen.

Het is een bloeiende geschiedenis te horen hoe bijvoorbeeld het onderwijs zich er sindsdien heeft ontwikkeld: van een eerste klas lager onderwijs met enkele leerlingen die ergens in de schaduw van een palmboom het abc leerden tot de middelbare school, met zijn onderwijzersopleiding, de theologische school en de ulo-scholen die er vandaag de dag in Basakata zijn. Op al de scholen tezamen zijn nu ongeveer 4.700 leerlingen met ongeveer 200 leraren en onderwijzers. De meeste onderwijskrachten zijn Kongolezen, die zelf door de zweedse baptistenzending zijn opgeleid en gevormd voor hun onderwijstaak.

Verleden jaar werden duizenden patiënten verpleegd en behandeld in de zes ziekenhuizen, en honderden leprozen werden verzorgd door het personeel van de mobiele leproserie die de zweedse baptisten er gebruiken.

Het zendingspersoneel bestaat uit ongeveer 40 personen, maar de arbeid der gemeenten, van de scholen en de ziekenhuizen wordt nu hoofdzakelijk verricht door de inheemse leiders, die door de zendelingen worden geadviseerd. De leraren in de middelbare school, de ulo en in de handelsschool, de verpleegsters en de vroedvrouwen, de bouwkundigen en de jeugdsekretarissen zijn nog blanke zendelingen, maar de opleiding van inheemse leiders tot deze arbeid is een belangrijk onderdeel van de huidige arbeid. Steeds meer verantwoordelijkheid wordt overgedragen aan de kongolese leiders, met wie de zendelingen — zelfs in de tijd van oververhit nationalisme — steeds een goede samenwerking hebben gehad.

Interieur van de nieuwe baptistenkerk in Konkia, Kongo; ingewijd in 1964.
(Cliché The Eur. Baptist)

* *

Toen het zendingswerk in China niet kon worden voortgezet moest men uitzien naar nieuw terrein. Reeds in 1945 leidden verschillende omstandigheden ertoe, dat de zweedse baptisten met zendingswerk begonnen in India. Sinds 1951 wordt dit werk gedaan in samenwerking met American Baptist Foreign Mission Society in volledig overleg met de zelfstandige baptistengemeenten van het distrikt. Aanvankelijk was een bepaald gebied de zweedse zendelingen toegewezen, maar tegenwoordig werken zowel de amerikaanse als de zweedse zendelingen daar waar de indiase gemeenten het als noodzakelijk oordelen. De zweedse zendelingen werken daarbij in hoofdzaak in de verpleegstersopleiding van het ziekenhuis in Ongole, het kinderhuis in Kavali, het jeugdwerk en het vormingswerk der gemeenten.

De 515 indiase gemeenten in dit gebied — met een bevolking van ongeveer 70 miljoen zielen! — tellen totaal ongeveer 170.000 leden. De grootste verantwoordelijkheid voor de arbeid in dit gebied wordt natuurlijk door onze amerikaanse vrienden gedragen die reeds in 1840 met deze arbeid begonnen. Maar ook de zweedse baptisten-zending deelt in deze verantwoordelijkheid en verheugt zich in een prettige en veelbelovende samenwerking met de amerikaanse zending en de indiase gemeenten.

* *

Nadat de deuren in China voor de zending werden gesloten vestigde de zweedse baptisten-zending het oog op Japan en in navolging van de arbeid in India werd in Japan een soortgelijke aktiviteit in samenwerking met de unie van baptisten in Japan ontwikkeld.

Aangezien de gemeenten in Japan reeds verschillende scholen en andere instituten hadden gesticht beperkten de zweedse zendelingen zich tot het direkte evangelisatiewerk: prediking, bijbelstudie, jeugdwerk, lektuurarbeid, terwijl zij ook de japanse voorgangers bijstaan op allerlei wijze. Het zweedse werk in Japan speelt zich voornamelijk af in de driehoek welke gevormd wordt door de steden Tokio, Kuoto en Kinosaki met het Christelijk Centrum in Himeji als centrale post. De gemeente in deze plaats

Doopsbediening in Mukaishima, Japan waar zendeling Martin Janssons arbeidt in samenwerking met de japanse voorganger.
(Cliché The Eur. Baptist)

NADER BEZIEN

Welke basis?

Drie verschillende kerkgemeenschappen in het engelse Cotham — een plaats in de buurt van Bristol, menen we — zijn onlangs overeengekomen dit jaar nog samen te smelten tot „Christus' Kerk van Cotham". Het zijn de baptisten, de kongregationalisten en de methodisten, die tot deze éénwording besloten. Het ligt in de bedoeling, dat deze verenigde gemeente een baptisten- of een kongregationalistische predikant beroept. Het avondmaal zal telkens worden gevierd volgens een van de vormen welke gebruikelijk waren in de vroegere kerken; de doop wordt volgens hetzelfde principe bediend. Aldus een krantebericht, dat dezer dagen in de wereldlijke en kerkelijke pers cirkuleerde.

Het komt ons voor, dat deze samensmelting een schoolvoorbeeld kan worden van dat wat door vele oekumenische ‚hardlopers' als ideaal gesteld wordt: de integratie der kerken. Natuurlijk is het moeilijk om de situatie in Cotham van hier uit te beoordelen. Aangenomen mag worden, dat er tussen de drie kerkgemeenschappen ter plaatse lang en breed over deze samensmelting is gesproken voor men er toe overging. Er moet, dachten we, zelfs sprake zijn van een zekere verwantschap die als sterker werd beleefd dan de nog bestaande verschillen. Eén van die verwante trekken menen we, hoewel onbekend in Cotham, wel te kennen: alle drie kerken behoorden tot het type van de ‚vrije kerken'. We veronderstéllen verder, dat ook het geloofsklimaat ongeveer gelijk is geweest.

Tegen deze achtergrond komt nu de vraag bij ons op of een dergelijke basis: vrije gemeente en hetzelfde geloofsklimaat, een samensmelting — de integratie — aanvaardbaar maakt. Plaatsen we de situatie in Cotham over naar nederlandse verhoudingen dan wordt de vraag of, bijvoorbeeld, de Vrije Evangelische Gemeente te Leeuwarden zou kunnen samensmelten met de baptistengemeente van de friese hoofdstad. Beide gemeenten hebben dezelfde overeenkomsten als de drie genoemde kerkgemeenschappen in het engelse Cotham; beide behoren tot het type van de vrije gemeente en, dachten we, het geloofsklimaat komt ook met elkaar overeen.

Persoonlijk geloven we, dat integratie van kerken slechts daar mogelijk èn vereist is waar op gelijke wijze gedacht en geleerd wordt over het wezen der gemeente. Onzes inziens sluit dat een samensmelting van die gemeenschappen uit, waar op verschillende wijze — primair qua betekenis en inhoud — de doop, die toch gemeentevormend werkt, wordt bediend. De basis welke, naar we uit de schaarse berichten hebben gekonkludeerd, in Cotham werd gehanteerd lijkt ons veel te smal en maakt een samensmelting geenszins aanvaardbaar. Ze is intussen wel een basis om samen tot een gesprek te komen, ook en vooral over de dingen die thans nog gescheiden houden.

Hoe zouden onze vrije evangelische broeders daar eigenlijk over denken?

v. D.

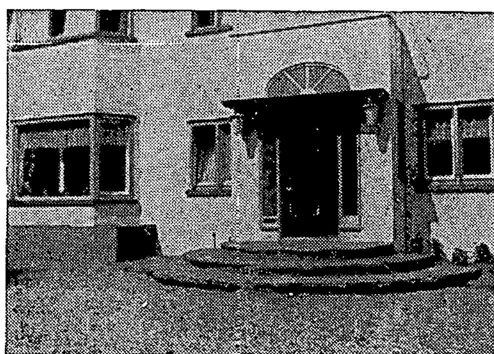
werd in 1962 gesticht. Zweedse baptistenzendelingen hebben echter ook in andere gebieden waar een bepaalde nood heerste of een zendeling gewenst was zich ingezet, maar altijd als een onderdeel van de gezamenlijke arbeid van de unie van baptisten in Japan met zijn 2.500 leden in ongeveer 55 gemeenten.

* *

Ook het evangelistisch werk in Europa heeft altijd de interesse van de zweedse baptisten gehad. Gedurende vele jaren is steun verleend aan de baptisten in Finland en hun seminarium in Vasa. Enkele jaren geleden hebben de zweedse baptistengemeenten zich achter het werk in België gesteld o.a. door het beschikbaar stellen van een zweeds echtpaar dat in dit land te werk is gesteld. Met andere europese unies steunen de zweedse baptisten sinds dit jaar het werk in Oostenrijk.

De zweedse baptisten hebben de grote uitdaging van de huidige zendingssituatie der wereld verstaan. De ontwikkeling van vandaag de dag staat ons niet toe onze arbeid te staken. Wel is het de tijd om ons zendingsbeleid te herzien: We zullen onze verantwoordelijkheid moeten delen met de jonge gemeenten in Afrika en Azië. Het evangelie moet nog gebracht worden in grote gebieden waar nog nimmer de Blijde Boodschap heeft geklonken.

Sven Ohm

Van De Vinkenhof

Het najaar is op De Vinkenhof de rustige tijd. Het zomerseizoen is afgewerkt en het komende jaar vraagt nog niet veel werk. Maar het is wel een tijd van veel vergaderingen. De plannen voor het komende jaar moeten weer worden gemaakt. Dit jaar staan deze vergaderingen bovendien nog in het teken van het toekomstbeleid op langere termijn. Het gaat niet alleen om 1966 maar ook om 1970 en de volgende jaren.

De toekomst van de opleiding

Deze week komt de Commissie voor de Opleiding in najaarsvergadering op De Vinkenhof bijeen. Op de agenda staat naast de gebruikelijke punten een reeks van ontmoetingen met jonge mannen die door hun gemeente zijn aangemeld omdat zij zich voor het voorgangerswerk geroepen weten. Dat zijn, althans voor de broeders van de commissie, zeer hartverwarmende gesprekken. De candidaten plegen het nog wel eens minder aangenaam te vinden want de commissie wil heel veel van hen weten en vraagt ook wel eens naar dingen waarover ze nog niet hebben nagedacht. De commissie staat op het standpunt dat echte roeping zichzelf bewijst en tegen een stevig navragen bestand zal zijn.

Maar hartverwarmend is het, zeker wanneer het aantal zo groot is als nu het geval is. Bovendien zijn er naar verhouding veel jonge mannen bij met een goede vooropleiding. Onder ‚goed' verstaan we dan gemakshalve een opleiding die toegang geeft tot de universiteit. In een tijd waarin een daling van het aantal studenten in de theologie eigenlijk een algemeen feit is, stemt dit tot bijzonder grote dankbaarheid; het is een bemoediging voor de toekomst.

Die toekomst zal, wat tijd en plaats betreft, dus op De Vinkenhof zijn. Dat is de eerste en duidelijkste conclusie van het beraad over de toekomst van ons centrum dat in september tussen de participerende organisaties is gevoerd. Bovendien was er ook eenstemmigheid daarover dat, wanneer de theologische opleiding op De Vinkenhof blijft, dit dan ook de primaire taak en bestaansreden van dit centrum is. Daaraan moet het beleid voor de toekomst worden aangepast.

De toekomst van het kampwerk

Maar wat gaat er met het andere centrumwerk gebeuren? Dat andere werk

is allereerst het kampwerk. Daar zit natuurlijk meer aan vast. In de eerste plaats moet het ook in 1966 onverminderd doorgaan. En in de tweede plaats moet er voor de toekomst een passende vorm en opzet worden gevonden. Het eerste is eenvoudiger dan het laatste.

Voor 1966 geldt dat het kampwerk op de oude voet wordt voortgezet. Die oude voet is de voet van 1965, want Renderloo is er natuurlijk niet meer. Maar op Vierhouten en de Oranjehoeve hebben onze kampeerders zich ook thuisgevoeld, evenals trouwens op De Vinkenhof. Deze week komt ook de kampcommissie in vergadering bijeen om de rapporten over 1965 te bestuderen en de plannen voor 1966 te maken. Daar wordt ook het kampschema voor het komende jaar opgesteld en wanneer alle nodige afspraken zijn gemaakt, komen de folders weer uit en kunt u inschrijven. En om er voor te zorgen dat èn de voorbereidingen èn de uitvoering van de kampplannen vlot zullen verlopen is voor 1966 een tijdelijke directieassistent aangesteld die de waarnemend predikant-directeur zal assisteren in zijn zomertaak.

Over de toekomst van het kampwerk is niet zo gemakkelijk te schrijven. Want daar komt meteen bij aan de orde op welke wijze Renderloo vervangen moet worden. Dat is niet in de eerste plaats een zaak voor het Centrumbestuur maar voor de Jeugdraad. Renderloo was van de NBJB en daarom moet het leidinggevend lichaam van die beweging beslissen wat er gebeuren moeten. Daarbij komen heel wat gedachten en tongen los. Moeten we het recreatiewerk op grotere schaal opzetten? De ervaring van anderen leert dat het dan een heel grote schaal moet zijn. Of moeten we ons beperken tot het groepswerk zoals we dat nu bijna twintig jaar hebben gedaan? Het voorziet kennelijk in een behoefte, want elk jaar is er weer voldoende belangstelling voor de eigen kampen. Moet er dan weer een huis als Renderloo, maar dan natuurlijk met eigen kampeerterrein komen? Weer op de Veluwe of nu misschien in Drenthe? En hoe moet zo'n huis worden geleid en door wie? Moet er een full-time-beheerder komen en kan bruintje dat trekken?

Zoals gezegd zijn deze vragen allereerst vragen van en voor de Jeugdraad en daarom zullen we er hier niet verder op ingaan. In de eerstkomende maanden zal hierover wel klaarheid komen en dan kan het parlement der NBJB, de Algemene Vergadering zich in het vroege voorjaar er wel definitief over uitspreken.

Wat blijft De Vinkenhof?

Uit verschillende brieven blijkt dat velen zich afvragen wat er van De Vinkenhof zal worden, wanneer het hoofddoel van dit huis wordt het seminarie te huisvesten. Met name heerst onzekerheid of men nog wel voor andere activiteiten uit eigen kring en werk op De Vinkenhof terecht zal kunnen.

O ja, ik zou nog een paar Kerstnummers bestellen

Aan die onzekerheid kan gemakkelijk een einde worden gemaakt. De Vinkenhof blijft open voor alle conferenties en ontmoetingen uit eigen kring die men er wil organiseren, aangenomen natuurlijk dat het past binnen de mogelijkheden die we hebben. Wanneer u met honderd andere baptisten tegelijk bij ons wilt komen, moeten we u teleurstellen. Zoveel bedden hebben we niet en onze eetzaal is er ook te klein voor. Wanneer u midden in de cursus van het seminarie een hele week wilt komen, kunnen we u ook niet ontvangen. Maar wanneer Zusterhulp haar jaarlijkse kampweek op De Vinkenhof wil blijven houden, dan zijn de zusters welkom, om het even of De Vinkenhof nu bestuurd wordt door een Centrumbestuur of door een curatorium van het seminarie. En voor de gezins- of jeugdkampen zal De Vinkenhof in de toekomst op precies dezelfde wijze beschikbaar zijn als in de afgelopen jaren, om het even of deze kampen door De Vinkenhof zelf worden georganiseerd of door een kampcommissie van de NBJB. Wil de algemene vormingsleider van de NBJB bij ons zijn cursussen en ontmoetingen voor jeugd en jeugdleiders houden, dan zullen hij en de zijnen zeer welkom zijn. Wanneer de Commissie voor Vorming en Dienstbetoon op De Vinkenhof conferenties wil beleggen in het kader van het gemeentelijke vormingswerk, dan staat De Vinkenhof daarvoor klaar. Muziek-Contact en voorgangersconferentie zullen wij ook in de toekomst graag ontvangen. Het ligt alleen niet in de bedoeling dat De Vinkenhof zelf deze en soortgelijke activiteiten gaat organiseren. Het is organisatorisch eenvoudiger en zuiverder, wanneer de bestaande commissies en organisaties hun eigen activiteiten organiseren en verzorgen.

En de Vriendenactie?

Natuurlijk blijft deze actie wel bestaan. Want ook in de nieuwe opzet kan De Vinkenhof niet zonder vrienden. Vrienden die het werk van de opleiding een goed hart toedragen en voor een goede accommodatie van onze school wel iets over hebben. Vrienden die graag willen dat De Vinkenhof ingericht kan blijven op het ontvangen van groepen uit eigen kring. Daarom eindigen we dit relaas met een vriendelijke verwijzing naar de Vriendenactie en naar ons gironummer 25 05 91. Zet u er even bij: Vriendenactie 1965?

J. Reiling

Verantwoording Unie-bureau

In de maand *oktober 1965* zijn in het Uniebureau de volgende bijdragen en giften binnengekomen:

Voor de ECU:
Rotterdam-Z f 58,25; Utrecht f 300,—; Heerenveen f 38,75; Apeldoorn f 45,—; Hengelo f 240,—; Amsterdam-N/Zaandam f 41,—; Emmen f 300,—; Amsterdam-C f 214,85; Westerhaar f 130,—; Almelo I f 7,50; Musselkanaal f 239,76; Zwolle f 57,40; Leeuwarden f 114,65; Sneek f 247,74; Treebeek f 57,—; Harlingen f 56,—; Emmererfscheidenveen f 74,72; Hoogeveen f 66,41; Haarlem f 1,—; H. S. te L. f 15,—; Spaanse baptisten te Enschede f 20,—; Zusterhulp Groningen-Drenthe f 75,—.

Voor de opleiding:
Ter Apel f 50,—; Dokkum f 60,—; Rotterdam-Z f 119,62; Utrecht f 350,—; Winschoten f 89,15; Heerenveen f 79,35; Alblasserdam f 34,81; Tweede Exloërmond f 274,—; Zutphen f 25,75; Apeldoorn f 46,—; Westerhaar f 62,30; Stadskanaal f 198,58; Hengelo f 300,—; Amsterdam-N/Zaandam f 54,50; Vroomshoop f 40,—; Emmen f 100,—; Groningen-Z f 470,—; Haulerwijk f 13,50; Den Helder f 30,—; Amsterdam-C f 79,32; Vriescheloo f 300,—; Almelo I f 10,—; Drachten f 5,—; Rotterdam-C f 127,33; Musselkanaal f 330,60; IJmuiden f 75,—; Almelo II f 103,—; Zwolle f 63,18; Leeuwarden f 242,06; Sneek f 359,55; Treebeek f 57,—; Emmererfscheidenveen f 66,60; Hoogeveen f 100,03; H. S. te L. f 10,—; A. E. te M. f 100,—.

Voor de zending:
Rotterdam-Z f 5,—; Utrecht f 250,—; Westerhaar f 100,—; Winschoten f 10,67; Heerenveen f 56,88; Apeldoorn f 34,—; Coevorden f 32,—; Staveren f 100,—; Amsterdam-N/Zaandam f 65,50; Vroomshoop f 150,—; Emmen f 500,—; Staveren f 185,—; Amsterdam-C f 153,79; Almelo I f 10,—; Drachten f 25,—; Musselkanaal f 364,83; Utrecht f 55,70; Hengelo f 830,—; Almelo II f 76,—; Zwolle f 94,33; Leeuwarden f 138,60; Sneek f 996,57; Harderwijk f 66,40; Treebeek f 92,—; Nieuw Weerdinge f 182,—; Siddeburen f 28,90; Harlingen f 73,20; Emmererfscheidenveen f 194,27 H. G. L. te E. f 50,—; W. te E. f 7,50; H. S. te L. f 20,—; K. de L. te H. f 25,—; Zusterhulp Harlingen f 50,—; Savornin Lohmanschool, Hengelo f 25,—.

Voor het ,Noodfonds':
W. V. te A. f 5,—; H. S. te L. f 5,—.

Voor arbeid onder Spanjaarden:
Apeldoorn f 54,56; Musselkanaal f 100,—; Amsterdam-N/Zaandam f 12,33; Makkum f 40,—; Zwolle f 19,95.

Voor het ,10-cts-fonds':
Westerhaar f 95,—; Utrecht f 100,—; Apeldoorn f 35,—; Vroomshoop f 22,50; Amsterdam-C f 68,55; Almelo I f 7,50; Zwolle f 17,50; Treebeek f 24,—; Hoogeveen f 35,14.

Voor kerkbouw te Amsterdam-C:
Rotterdam-C f 281,36; Groningen-Z f 81,20; Makkum f 35,—; IJmuiden f 25,—; Hoogeveen f 39,62.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

En nu natuurlijk weer de vraag: hoeveel is er aan vrijwillige bijdragen opgebracht? Dat is in de eerste 10 maanden: voor de ECU f 17.721,—; voor de CvdO: f 21.164,—; voor de UZC f 30.013,—; en voor hulp inzake kerkbouw (10-cts-fonds) f 4.135,—, terwijl voor het werk onder Spanjaarden f 1.377,— is bijeen gebracht. We hebben samen afgesproken, dat in 1965 zou worden opgebracht: voor de ECU f 30.000,—; voor de CvdO: f 32.954,—; voor de zending f 49.200,—; voor het 10-cts-fonds: f 9.000,—; en voor de Spanjaarden f 10.400,—. Dus wacht ons nog een fikse inspanning! T. Jansma

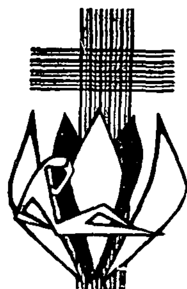
zand en zaad

Maandag vandaag en geen goeie dag. Dat ligt aan mij, want het weer is weer best. Als ik zo goed was, zou ik nu niet hier zitten, maar een paar leden van de gemeente opzoeken, die gedurig maar niet komen. In de 'onderlinge' bijeenkomsten. Ik ben er wel eens geweest en dan heb ik mij soms verbaasd over de geestelijke inslag bij deze mensen, die plotseling uitsloeg. Dan verdween ik maar weer. Ik ben er nu een tijdje niet geweest, maar ik heb er ook geen zin in. Tenslotte zijn ze 21 jaar geweest en ze weten van de bijbel net zo veel als ik. Later zullen ze me wel verwijten, dat ik geen aandacht aan hen heb geschonken; dat overigens iedereen ze links liet liggen. Van mij mag het ook rechts zijn. Hun kinderen zullen straks rechts en links rondzwerven en, tenzij de goede hand van God het verhindert, zullen ze verdwalen in de stegen van deze wereld. Ik weet wel waarom ik het niet vinden kan. Het was gister wat druk en in de laatste bijeenkomst kon ik niet meer duidelijk maken wat mij een dag ervoor zo duidelijk voor de geest stond. Ik had over Hizkia gelezen: een prima zoon van een volmaakt verpolitiekte, verdorven vader. De appel valt soms geslachten ver van de boom. Hizkia hield een rigoreuze opruiming onder heidense offerhoogten, gewijde stenen en palen, die overal in het heilige land verrezen waren. Hij was een heerlijke beeldenstormer en een goede voorloper van sommigen, die vier eeuwen geleden in deze lage landen de kerken schoon maakten. Wat mij vooral intrigeerde was dat hij de koperen slang van Mozes stuk sloeg. Nu weet u meteen waar die gebleven is: Hizkia heeft hem verwoest. Ik kan me voorstellen dat dat sommigen toch te ver gegaan is. Nota bene: de slang van Mozes, op Gods aanwijzing gemaakt en waaraan zovelen hun leven dankten, toentertijd. Dat gaat toch niet mensen. Maar Hizkia was niet te houden. Omdat tot op die tijd de Israëlieten daaraan plachten te offeren. Dat zal uit zijn, zei hij, en hij zette de bijl er in. Je zou zeggen: volkomen zonder eerbied voor 't verleden. Goed, dat offeren was dan misschien verkeerd, maar zo'n slang krijg je nooit weer...
Wat boeide me toch zo in die man? Waarschijnlijk de moed om het verleden te vernietigen, ook het godsdienstig verleden. De kracht om een indrukwekkende traditie aan de kant te zetten. Hij had het begrepen dat het heilige van gister een zonde van vandaag kon worden. Hij doorzag dat God de ere niet meer ontving, maar een stuk koper. Hier moest een barrière doorbroken worden, hechter dan de berlijnse muur. Hij moest optornen tegen religieuze gevoelens die met de levende God niets meer te maken hadden. Ik vrees dat ik weer de mist inga, net als gisteravond laat in de preek, maar het is toch alsof ik soms kerkmuren aan de horizon zie staan, die God verhinderen zich werkelijk te openbaren. Kasten vol dogmatische beschouwingen over God, Zijn weg en Zijn werken en legers theologen, die van achter deze papieren barricades elkaar bestoken. Duizend liturgieën, die samenkomsten aan banden leggen, die een Simson niet zou kunnen verscheuren. Eeuwenoude tradities, voorschriften, gedragspatronen en eindeloze debatten over leer en leven. En ondertussen rookt de wereld van branden in haast alle kontinenten. Is er armoede in sommige delen op deze aarde, die ons beschuldigend aanstaart. Is er wederzijdse verachting en miskenning van mensen, alsof niet een van hen naar Gods beeld en gelijkenis geschapen is. Deze wereld moest ons dooddrukken, de adem afsnijden, het hart verontrusten. Er wordt geofferd op alle hoogten, op alle zeeën en gewijde stenen stutten deze angstwekkende torens van macht, mammon en moloch.
Het is geen wonder, ik denk daarjuist aan woorden uit een gedicht van Willem de Mérode: Blinden gaan tastend naar U uit en luistren scherp op elk geluid, de dove speurt alom of hij U ziet genaken! Geen wonder is het, wanneer u denkt aan een lied uit uw bundel: Wanneer redt Gij de volken, barmhartig God, wanneer? Want wij zijn geen Hizkia's. Wij staan in de ban van gister en vrezen de weg, die wij nooit gingen; tot en met in 't zingen van psalmen of gezangen. Het nieuwe lied wordt niet geboren, de ouden doen't nog best. Wij hebben veel eerbied voor de ouden en leven in 't verleden. En wij zijn zeer voorzichtig. Of zijn we alleen maar gevangenen, die niet onvoorzichtig kunnen zijn? Die hooguit bij het luchten fluisteren over wat ze wel zouden willen doen; als ze 't durfden.
't Is avond nu en ben weer thuis. Ik bracht 30 Zaaiers aan de man. Die Zaaier met: Donderde het in Keulen? Ach, ik moest duidelijker kunnen zijn, scherpere lijnen kunnen trekken en vooral sprekende daden moesten doorstoten. Misschien besta ik al te lang.

Huizinga.

Tabitha-Bouw-Actie

Traditie

Gelukkig de mens, die op een goede traditie kan bogen! Men zegt, dat een mens bijzonder gemakkelijk slechte gewoonten aanwent, goede daarentegen bijzonder moeilijk.

Wat geldt voor mensen, geldt ook voor groepen van mensen. Daarom zijn we zo blij, dat in onze gemeenten zich een goede gewoonte burgerrecht verwerft, n.l. de gewoonte om eens per jaar het diaconale werk onzer verbonden gemeenten, zoals dat gedaan wordt in onze STICHTING DIACONESSENHUIS TABITHA, in de bijzondere aandacht te trekken.

Dit jaar zal op 14 nov. a.s. de Tabithazondag zijn. We rekenen op U!

Verantwoording

In september en oktober ontvingen wij van *donateurs* te Rotterdam-C f 109,—; te Delfzijl f 185,—; *van Zusterhulp* te Dokkum f 38,—; te Amsterdam-C f 12,—; te Nieuw Buinen f 25,—; te Groningen-West f 11,—; te Alblasserdam f 24,—; voorts van mej. E. B. te F. f 20,—; H. K. te T. f 10,—; G. J. V. v. d. M. te S. f 45,—; G. B.-S. te A. f 10,—; mej. P. J. te U. f 15,—; H. S. te L. f 10,—; H. M. te U. f 3,—; E. J. H. te H. f 3,—; L. F. te Z. f 10,—; W. D. te B. f 6,—.

Alle gevers hartelijk dank!

En nu?

We schuwen geen arbeid!
Indien u een gift wilt overmaken op postrek. 1028558 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.), dan zullen we die graag noteren, en eveneens u een ontvangstbevestiging sturen.
Wilt u in uw kennissenkring iets voor ons doen, door b.v. onze kwitanties "ZILVER voor een GOUDEN zaak" aan de man en de vrouw te brengen, dan sturen we u graag een blokje met 50 kwitanties. Allen bij voorbaat reeds hartelijk dank.
De zaak waarom het gaat — daadwerkelijke en liefdevolle hulp aan bejaarden en chronische zieken — is uw, is aller inspanning waard.

H. Ploeger

OOK RASSENSCHEIDING IN KERKEN VAN ZUID-AFRIKA?

De anglikaanse aartsbisschop van Kaapstad, Robert Selby Taylor, wees in een rondschrijven aan de geestelijken in zijn diocees er op, dat volgens zijn juridische adviseur het in strijd met de wetten is, als bij kerkkoncerten en bij gezellige bijeenkomsten van de kerk blanken en zwarten samen toegelaten worden. Daarom beval hij aan thans dergelijke samenkomsten niet te organiseren, tenzij er een bijzondere vergunning voor verkregen wordt. Inmiddels zou de aartsbisschop aandringen op verduidelijking van de desbetreffende in februari uitgegeven verordening van de regering-Verwoerd.

Lezers aan het woord

Modern en niet traditioneel

Het is te begrijpen dat een predikant en een predikantszoon wat in de maag zitten met de (traditionele) evangelistenopleiding. Enfin, er volgt in elk geval nog een „nader bezien" om hopelijk alle misverstanden in deze aangelegenheid tenslotte recht te trekken, want ook de persoonlijke reakties die we kregen wijzen er wel op, dat lang niet iedereen in „Baptist-Nederland" gelukkig is met *onze huidige* opleiding. Over het gebouwenkomplex De Vinkenhof hoeven we hier verder niet te schrijven, alleen: er zijn, dunkt me, bétere mogelijkheden. Het geheel hoeft niet „uit te kunnen", maar we hoeven ons geld niet onnodig verspillen en dat geldt niet alleen voor de opleiding.

Om terug te keren tot het begin: die (traditionele) evangelistenopleiding is geen remplaçant voor een seminarie- of universitaire studie. In de nieuwtestamentische gemeente zijn er profeten, leraars, evangelisten, enz. Het domineesinstituut zoals wij dat kennen hebben we zelf gekweekt en het is dus geen vaststaand gegeven in een nieuwtestamentische gemeente. Antwoorden op de vragen: Wat is de gemeente en wat is de leiding in de gemeente en welke taak hebben gemeente en leiding in de gemeente in deze tijd, zouden ons misschien iets meer duidelijkheid kunnen geven over de taak van een eventuele „voorganger". We voelen ons niet bevoegd daarop nu in te gaan. Wel zal er ook in de toekomst behoefte bestaan aan mannen (en hopelijk ook vrouwen) die als evangelieverkondigers een taak willen vervullen. Men zou ze ook lekebroeders of andere mooie benamingen kunnen geven; ze zijn in onze gemeenten geen onbekend verschijnsel. Maar de echte opleiding is er nog niet voor, voor zover ons bekend. Deze laatsten hadden we dus op 't oog toen de zg. evangelistenopleiding ter sprake kwam, die in zoverre goed traditioneel moet zijn dat ze een gedegen bijbelkennis moet bijbrengen. De eigen werkkring moet dan wel de weg naar de praktijk van het leven open houden.

De opmerking (G. H. Pfl.), dat de CvdO een roeping nooit nietig verklaart houdt echt niet in dat ieder die die „roeping heeft", altijd geaccepteerd wordt. Dat zal bekend zijn. Roeping maakt niet alles goed, dat lijkt me menselijke hoogmoed en soms wordt die indruk inderdaad gewekt. Vele van onze „iets oudere" predikanten hebben zich, evenals trouwens vele van hun leeftijdsgenoten in het bedrijfsleven, als selfmade mannen ontwikkeld en niet zonder sukses (of moeten we in dit verband spreken van „zegen"?) en ook niet zonder moeiten. Daarvoor geldt alle waardering. Deze tijd echter laat steeds minder plaats over voor de selfmade man, tenminste als hij zich „wil redden" met wat lagere school en een paar jaar mulo. Dat wijst de praktijk wel uit.

Daarom, indien we full-time werkers willen hebben kunnen ze niet volstaan met een minimale opleiding. In een leidinggevende funktie zou juist het tegengestelde waar moeten zijn. Een christen-arts bv., en waarom zouden we daar niet van roeping spreken, krijgt ook niet een eenvoudiger studieplan omdat hij roeping heeft. In dat geval zal hij een verplegerscursus moeten volgen. Waarmee we niet willen beweren dat een arts méér zou zijn dan een verpleger: hun taken en verantwoordelijkheden zijn evenwel verschillend.

Tot slot, het woord evangelist is bij ons wat besmet. Een evangelist zou een graadje minder zijn dan een dominee en nog eens de kans hebben „dominee" te worden. Het resultaat van de zojuist genoemde evangelistenopleiding zal zijn dat de „promotie" niet doorgaat, want de desbetreffende man heeft z'n eigen werk en daarmee bedoelen we alleen maar steun te geven aan de „lekebroeders" die we al in onze gemeenten hebben.

Hengelo (O.) J. Aaldring

Naschrift: Begrijpen we br A. goed, dan is het zijn bedoeling

a Zij die over voldoende vooropleiding beschikken een seminaristische of universitaire theologische vorming te geven die hen in staat stelt „ful-time" werkers in dienst van de gemeente te zijn: voorgangers, die met de leiding van het werk belast kunnen worden;

b zij die niet over voldoende vooropleiding beschikken een evangelistenopleiding te geven die 't hen mogelijk maakt — naast hun maatschappelijke werkkring? — bepaalde taken in en vanuit de gemeente te verrichten.

Roeping tot de arbeid des Heren geldt in beide gevallen als voorwaarde. E.R.

Geachte redaktie,

Het artikel van br J. Aaldring verdient mijns inziens de nodige aandacht, tenzij men op sentimentele gronden aan de huidige methode niets wil veranderen.

Roeping tot het ambt zonder in het bezit te zijn van een gymnasiumdiploma, moest de betrokkene verplichten zich alsnog tot verkrijging daarvan in te spannen.

Na de dagtaak op kantoor of in de fabriek kan men voor het staatsexamen worden opgeleid. Vervolgens kan de studie theologie aan een universiteit worden begonnen.

Duidelijk is, dat hierbij meer dan gemiddelde intelligentie vereist is en bovendien veel doorzettingsvermogen wordt verlangd. Bezit de kandidaat-student deze intelligentie niet of mist hij de nodige energie, dan kan hij in het gunstigste geval een opleiding als evangelist volgen; daar is hij niet minder om.

De tijd dat een niet-akademische opleiding tot baptisten-voorganger de enig realiseerbare was, is lang voorbij. Bovendien wilde men vroeger liever geen „dominee", zoals de kerken die hebben; vroèger, want nu ontbreekt slechts (hoe lang nog?) de toga: de *ds* is onder ons, levensgroot. Daarom: dàn ook de normale eisen gesteld. Mèt de tijd moet ook de opleiding veranderen.

Er zijn in onze kringen meerdere predikanten met een universitaire opleiding en onder hen is er minstens één die voor een professoraat in aanmerking zou kunnen komen. Universiteit èn seminarie (waarin opgenomen een evangelistenopleiding) zal dè kombinatie in de toekomst zijn.

Amsterdam W. M. Kamhoot

Met dank aan God en grote blijdschap delen wij u mede, dat op woensdag 27 oktober ons zoontje is geboren.

Zijn naam is:

ERIK JAN

J. van der Geer
E. van der Geer-Schlüter.

Noordbergum, Zevenhuisterweg 37.
Tijd.: Diac. Ziekenhuis
Leeuwarden, Kamer 223.

Dinsdag, 2 november hebben onze ouders en grootouders

W. STUUT
en
G. STUUT—VIEL

herdacht, dat zij **25 jaar** geleden in het huwelijk zijn verbonden.

Scheemda, Plantsoenlaan 12

W. Stuut
G. Stuut-Kiewiet
Wim
Bertje
Berend en Imtje
Heiko
Stineke
Heika
Harm.

Geheel onverwacht nam de Here tot Zich, tengevolge van een noodlottig ongeval, onze broeder:

HENDRIK BLAAUW

op de krachtvolle leeftijd van 28 jaar, geliefde echtgenoot van Feikje de Wind.

11 oktober 1965

Baptistengemeente Hoogezand-Foxhol.

STAVEREN (Fr.)

Gevraagd aan de Chr. School te Staveren een

Onderwijzer(es)

in het bezit van akte j (event. k) bij voorkeur **baptist.**

De benoeming gaat in op 1 februari 1966. Nieuwe school. Goede verbinding met Sneek. Zaterdags geen school!
Brieven a. h. H.d.S. R. HOTTINGA.

Voor het Unie-bureau wordt gevraagd

een jonge manlijke kracht

bekend met boekhouden, vaardig in typen en steno, en akkuraat in korrespondentie en administratie.

Kennis van Engels en Duits is aanbevelenswaardig.

Sollicitaties, ook van hen, die zich de vereiste kundigheden willen verwerven, worden gaarne ingewacht bij de Unie-sekretaris, Dalweg 77, Arnhem.

DRIEDAAGSE MARANATHA-CONFERENTIE

uitgaande van Het Zoeklicht

op dinsdag 9, woensdag 10 en **donderdag 11 november a.s.** in Zalen SCHAAF te Leeuwarden.

Sprekers:

ds J. Ketelaar, Evang. Joh. v. Oostveen, ds W. E. van Petegem, ds G. Visser en ds S. J. Zijlstra.

Muzikale medewerking van **zangkoren, muziekkorps** en **duet.**

Aan het **electronisch orgel:** Henk Prins.

Aanvangsuren: elke middag 3 uur en des avonds 8 uur.

12 november 1965 81e jaargang Nr 3807

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Geen pensioen voor de barmhartige Samaritaan!

Pogingen om het diaconaat der gemeente van Jezus Christus in de wereld van nu een concrete en zinvolle gestalte te geven, worden op velerlei wijze en door velerlei soorten van christenen op velerlei tijden gedaan.
Dat is eens te meer een bewijs daarvoor, dat het diaconale werk voor de gelovigen geen vanzelfsprekendheid meer is. Het spreekt niet meer voor zichzelf, om iemand die hulpbehoevend is, naar de diakenen te verwijzen.

Regel-matige hulp

De moderne staat wordt getypeerd als de verzorgingsstaat. Kort en bondig gezegd: Gepoogd wordt de mens te beveiligen tegen allerlei bedreigingen, van de wieg tot het graf. Allerlei soorten verzekeringen, die voor enkele tientallen jaren bestemd waren voor enkele groepen (zeeliedenongevallenverzekering, land- en tuinbouwongevallenverzekering, enz.) worden nu uitgebouwd tot volksverzekeringen (algemene kinderbijslag, algemene ouderdomswet, algemene bijstandswet, wet op de arbeidsongeschiktheid, wet op de zware geneeskundige risico's, enz.). Is de loop der geschiedenis van de sociale voorzieningen te karakteriseren als een gang van het speciale geval naar de algemeenheid, nú is de zaak omgekeerd: Het gaat van de algemeenheid (vandaar de naam „raamwet") naar de specialisatie. Voor speciale groepen worden Maatregelen van Bestuur, Koninklijke Besluiten en dergelijke, afgekondigd.
De hulpbehoevende krijgt zijn hulp volgens de regels. Daarvan kan, daarvan mag niet afgemeten worden. Deze regelmatige hulp leidt echter gemakkelijk tot onbillijkheden. Daarom vult de ene (raam)wet de andere aan.

Wat is hulp?

Daarvan zijn natuurlijk heel veel definities te geven. Tegenwoordig wordt zóveel over helpen en hulp geschreven, dat welhaast een babylonische spraakverwarring mogelijk is. Daarom moet er wel haast een eenheidsdefinitie komen. Toch is die er niet. Alleen omschrijvingen zijn er. We zouden hulp willen omschrijven als de daad van de ene mens aan de andere mens, die ten doel heeft de andere mens tot onafhankelijkheid te brengen. Onafhankelijkheid is gelijk aan vrijheid. En vrijheid is veel meer dan een toverwoord voor afhankelijke mensen en volken. Vrijheid is wezenlijk voor het mens-zijn. Het waarachtige menszijn begint dáár door te breken, waar de vrijheid zijn plaats kan innemen.
Dat geldt in het godsdienstige vlak, allereerst én grondleggend. Jezus is in de wereld gekomen om de mensen vrij te maken. „Indien de Zoon u vrij gemaakt heeft, zult gij waarlijk vrij zijn". Zonder vrijheid is christen-zijn onmogelijk. Het behoort tot het wezenlijke van het christen-zijn om vrij te zijn. Vrij van de zonde, door de bevrijding van Christus' offerdood.
Vrijheid is ook wezenlijk voor de verwerkelijking van het mens-zijn in het sociale vlak. Waar een mens geen maatschappelijke vrijheid heeft (en dat is natuurlijk volkomen tegengesteld aan ongebondenheid) daar is geen verwerkelijking van het mens-zijn mogelijk. Daar is een mens een gehandicapte.

Hart en hulp

Is de hulpverlening mogelijk zonder daarin het hart te betrekken? Alleszins! Waar de hulp regel-matig geschiedt, bestaat het grote gevaar van de hart-eloosheid. Let wel: Ik durf niet beweren, dat elke „ambtelijke" hulp harteloos is! Geenszins.
Het is toch wel merkwaardig, hoe wij — wie dan ook maar — de stekels opzetten zodra ergens maar zou blijken, dat hulpverlening harteloos is. Ons gevoel zegt ons, dat hulp en hart bij elkaar behoren.
Maar ons verstand redeneert wel anders. Ons verstand zegt ons... ja, wat zegt ons verstand?
Mogen we het zó samenvatten? „Daar moet de staat voor zorgen". We vrezen de harteloosheid in de hulpverlening, maar tegelijkertijd is de tendens heel sterk — en die is de baptisten helaas ook niet vreemd — om alle hulpverlening te kanaliseren vanuit de éne bron: De overheid, de staat.

Het hart is het belangrijkste

Diaconaal werk is het pleidooi der liefde voor de inschakeling van het hart in

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Er zijn teveel dominees die zich vastbijten in hun verkondiging. Ze kruipen naast het zaad de grond in en dan is 't geen wonder, dat ze er slecht uitzien.** (O. Jager)

de hulpverlening. Omdat alle diaconie (en dat betekent: dienst) haar oorsprong heeft in het hart van de Schepper, Die in Jezus Christus de Verlosser is.
Diaconaal bezig zijn, is het hart laten openbreken voor de ander door de Ander, opdat het hart van de ander open gebroken worde voor het hart van de Ander.
U zegt, u wilt zeggen: Maar dat is toch evangelisatie? Evangeliseren is toch, verkondigen, dat er een andere Heer is, Die wil redden en heersen, tot in eeuwigheid?
Ik spreek u niet tegen. Maar ik handhaaf, wat over diaconaal werk geschreven staat. Maar ik wil niet zeggen, dat diaconie evangelisatie is. Dat wij diaconaal werk alleen maar zullen doen, als er kans is mensen tot bekering, doop en opneming in de gemeente te brengen.
Diaconie en evangelisatie zijn twee kanten van één en dezelfde zaak. Die zaak is, de opdracht van God uit te voeren. Evangelisatie richt zich meer tot de mens als denkend wezen, diaconie meer tot de mens als lichamelijk wezen. Maar het is altijd de totale mens, die wij daarbij in het oog moeten houden. Evangeliseren zonder hulpverlening waar die noodzakelijk is, is een aanfluiting van de menselijke waardigheid. Diaconaal werk doen, zonder de duisternis van de onwetendheid betreffende Gods liefde voor het verlorene te doorbreken, is een aanfluiting van de goddelijke opdracht. En van de menselijke waardigheid. Want de mens heeft er recht op, uit de mond van de christenen het heil te horen prediken.

De vorming van het hart

We schuwen de beroepskrachten niet. We zouden wensen, dat nog méér (jonge) gelovigen de dienst der verpleging, der curatieve-medische zorg, van het maatschappelijk werk, van de kinderbescherming, enz., als beroepskrachten zouden willen doen. En zich daarvoor zouden willen opleiden. Zomin als wij in de dienst der prediking alles op z'n boerenfluitjes kunnen doen — de opleiding noch het werk — zomin kunnen wij dat doen wanneer we het terrein van de diaconie betreden. De mens, die geholpen moet worden, heeft recht op het beste. Maar belangrijker dan de scholing van de handen en de training van het intellect, is de voorafgaande en voortdurende vorming van het hart.
Het hart moet allereerst *af*leren. Sentimentele bemoedering, wekelijk medelijden, vals „o wat een stumper". Diaconaal werk is er niet om in een harde wereld tegemoet te komen aan een natuurlijke zucht naar wat romantiek.
Het hart moet ook en vooral *aan*leren. Het moet vooral en altijd opnieuw, tot het einde toe, aanleren om lief te hebben, om lief te blijven hebben, en om zodoende en daardoor dienst- én offerbereid te zijn. Alleen zó kan hulp geboden worden, die aangepast is aan het lijden. En niet andersom. Wie als verpleegster, als arts, als maatschappelijk werker, nooit op zaterdag en zondag wil werken, moet er niet aan beginnen. Een zieke heeft er recht op, ook zondags ziek te zijn, zo te zeggen.
Het hart moet ook aanleren, om in groepsverband te werken. Diaconaal werk is geen eenmanswerk, als regel tenminste niet. Wie niet met anderen kan samenwerken, moet er niet aan beginnen, anderen te helpen. Zo iemand moet zichzelf nog helpen; laten helpen wellicht.

Consequent christen-zijn

Jeder Konsequenz führt zum Teufel, zegt men. Maar consequent christen-zijn brengt tot de medemens.
De gemeente van Jezus Christus mag aan niemand voorbij gaan. Als we alleen maar „gemakkelijke oudjes" of „nette chronische zieken", als we alleen maar „sympathieke mensen" en „jammerlijk gevallen typen", als we alleen maar mensen, die ons ergens aanspreken, voor wie we iets (kunnen) voelen, willen helpen, moeten we nergens aan beginnen. Dat is beter.
Diaconaal bezig zijn, is immers met de meest-moderne middelen bezig zijn alle discriminatie, alle prikkeldraadversperringen, alle stenen (berlijnse en chinese) muren en alle (ijzeren en bamboe) gordijnen op te blazen met een dynamiet, dat in de hemel is uitgevonden en dat daarom „eine Himmelsmacht" mag heten, zoals in een lied gezegd wordt. Inderdaad, diaconie is vleesgeworden liefde.

Onze gemeenten, onze baptistengemeenten, worden in déze tijd uitgedaagd, gestalte te geven aan de boodschap van Hem, Die gekomen is voor het verlorene. Die gekomen is om blinden ziende en doven horende te maken, die lammen liet wandelen en melaatsen reinigde, die doden opwekte en armen het Evangelie verkondigde en de gevangenen vrijlating.
U en ik worden vandaag de dag getest op onze daadwerkelijke naastenliefde. Niet op onze prediking, of die rechtzinnig is. Of die homiletisch verantwoord is. Of die exegetisch juist is. Het gaat er om, of wij de dronkaard uit de goot willen halen en de hand van de stervende willen vatten opdat hij niet eenzaam zij. Of wij de ouden gezelschap willen houden en de zieken herbergen.
Zolang déze wereld zal bestaan, zal de Barmhartige Samaritaan altijd weer zijn ezeltje moeten afstaan.

Ploeger

TABITHA-ZONDAG 1965 —★— TABITHA-BOUW-ACTIE.

We willen graag hun, die onwetend zijn, vertellen, waartoe de collecte dient, die zondag 14 november a.s. in onze gemeenten gehouden zal worden (zoals we tenminste vurig hopen!).

Welnu, deze collecte is bestemd voor de uitbouw van ons diaconaal werk.

Ons VERPLEEGHUIS TE SCHEVENINGEN - momenteel met 36 patiënten - moet hoognodig worden uitgebreid. Voor een effectieve verpleging van chronische zieken zouden wij een tehuis moeten hebben met zo'n 100 bedden.

Ons BEJAARDENTEHUIS TE STADSKANAAL is door ons vanaf het begin gezien als een start. Er is een grote behoefte aan ruimte voor bejaarden. Daarom zijn wij bezig aan de voorbereiding van een uitbreiding tot het vijfvoudige van nu (momenteel zijn er 22 bewoners). Uiteraard hangt dat ook weer af van de beschikbare bouwgrond.

Dan zijn we bezig met de stichting van een verpleegtehuis voor gestoorde bejaarden te AMSTERDAM. Ook dat vraagt aanloopkosten.

Dáárvoor geeft u aanstaande zondag dus. Om déze mensen, én de mensen, die nà hen zullen komen, te helpen.

★

Mag ik de penningmeesters vragen de collecte zo spoedig mogelijk te gireren? Ons gironummer is 1028558 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

Namens het Tabitha-bestuur,
H. PLOEGER.

TROOST . . .

In de Oud-Katholiek staat een stukje over Feijenoord en over sportverdwazing. „Ons oog viel op een stukje, waarin de glorie van de Rotterdamse club breeduit werd beschreven. Dat was nog tot daar aan toe. Maar we kregen toch wel een misselijk gevoel, toen ons daar in alle ernst verteld werd, wat grote voetbalhelden wel eens betekenden voor heel zieke, stervende mensen. Zo was er eens een zeer oud man, wiens einde naderde. Hij had nog maar één wens: de hand te mogen drukken van „Coentje". Dat gebeurde en de man ging nu rustig naar zijn einde".

(Evang. Luthers Weekblad)

Aan rustige wateren

GROOT of klein geschreven?

„Het is alles het uwe!"
(1 Cor. 3 : 22)

„Het is alles het uwe", schreef de apostel Paulus in zijn eerste brief aan de Corinthiërs. Het is een in onze tijd moralistisch geworden woord. Heerlijk kort, zonder ellenlange uitleggingen en verklaringen. Dicht bij de werkelijkheid, bij het leven staand. Voor iedereen gemakkelijk te begrijpen, markant, pakkend, niet moeilijk in te prenten... Een paar duidelijke woorden uit de taal van het gewone leven. Een woord, nagenoeg geschikt voor alle doeleinden en in vele situaties. Je kunt er heel veel mee vastnagelen, maar je kunt er ook een heleboel mee losgooien. Een telkens weer terugkerend woord in de religieuze twistvraag over het onuitputtelijke thema: „Mag 'n christen eigenlijk wel...?"
Dit woord: „Het is alles het uwe" is bij Paulus echter onlosmakelijk samengekoppeld aan het onmiddellijk daarop volgende woord: „Doch gij zijt van Christus". *Van dit tweede woord stappen we vaak heel gemakkelijk af met een: Ja, dat is vanzelfsprekend. Daar hoeven we niet zo lang over te praten...!*
Wanneer we echter vragen: „Mag een christen eigenlijk wel...?", dan staat in deze zin immers al het woord christen. *Hiermee wordt gezegd, dat het in deze vraag gaat om iemand, die Jezus Christus heeft aanvaard als zijn Heer en Koning en die nu de weg probeert te vinden in de doolhof van de moderne kultuur, het leven van deze tijd.*
Vlak voordat Paulus dit belangrijke woord schrijft lezen wij de ernstige vermaning (vs. 18): „Laat niemand zichzelf misleiden!".
Het gevaar van 't zelfbedrog, van 't jezelf wat wijsmaken, komt hier gevaarlijk om de hoek kijken. En ik dacht, dat we elkaar in deze tijd op de mogelijkheid van het zelfbedrog regelmatig opmerkzaam moesten maken.
Wij mensen zijn overgevoelig voor alles, wat wij *kunnen en wat* wij *hebben. We strelen en vleien onszelf heel gemakkelijk, wanneer we veel tot stand kunnen brengen en wanneer ons — misschien op een kleine mislukking na — alles gelukt. En komplimentjes horen we graag! En hiermee maken we onszelf vaak veel wijs! We vergeten immers zo gemakkelijk Hem, van wie we helemaal afhankelijk zijn.*
En daarom mogen we niet met dit „Alles is het uwe" beginnen en daarbij onszelf op de schouder kloppen. Nee, we moeten het maar heel klein schrijven en dat andere GROOT:
„Doch gij zijt van Christus!".
En laten we dan dit woord: „Doch gij zijt van Christus" *maar eens een keer veranderen in de heel persoonlijke vraag: „Ben ik het eigendom van Christus? Heb ik door Hem vrede met God?* ***Leef ik mijn leven vanuit zijn rijkdom?"*** *En dan zullen veel vragen, die beginnen met: „Mag een christen eigenlijk wel...?" als vanzelf beantwoord worden en dan is het heel vanzelfsprekend:*
„Het is alles het uwe" — maar:
klein geschreven!
Utrecht Ph. Lindeman Wzn

---

gemeenteberichten

DEN HAAG BEZOCHT EMMEN

Sinds 1952 kon u elk jaar een verslag in uw ‚lijfblad' lezen van een weekend-bezoek van het haagse zangkoor ‚Gode zij ons lied'. Deze keer waren we te gast in de gemeente Emmen. Dit was het gevolg van een ontmoeting van de beide dirigenten, ruim een jaar geleden, waarin br Van Oosten via br Gebel het haagse koor uitnodigde een bezoek aan Emmen te brengen.
Per autobus vertrokken we dan zaterdag 18 september om 11 uur uit Den Haag. In Teuge werd een gezamenlijke koffietafel gebruikt. Vervolgens voerde de weg ons via Holten naar Hellendoorn waar we door een bezoek aan een modern ingerichte broederij een interessant kwartiertje beleefden.
Een meer noordwaartse koers volgend bereikten we om plm. 6 uur ons eerste einddoel. Dat was nl. Emmererfscheidenveen. Daar werd een kort bezoek gebracht aan onze oud-voorganger ds Jac. de Jong. De bel aan de deur hoefde geen dienst te doen, want bij de eerste tonen van het te zingen lied ging de deur reeds open.
Trots onze protesten werden we gedrongen om in te gaan om op dit blijde weerzien een kop koffie te drinken. Na nog een lied in de kerkzaal gezongen te hebben namen we afscheid en vertrokken we naar het laatste einddoel: Emmen. De gastheren(-vrouwen) stonden hier gereed om ons naar hun huizen te brengen waar we twee nachten zouden verblijven.
Onder leiding van dir. A. Gebel werkten beide zangkoren mee aan de eredienst op zondagmorgen, waarin ds J. C. Loot voorging.
Zondagsavonds om 7 uur boden wij als dank, de ontvangende gemeente een zang-getuigenisdienst aan. Ook hier werden weer twee liederen door de gemeenschappelijke koren gezongen.
Onze voorzitter I. Pardoen sprak een dankwoord voor de hartelijke ontvangst en de dirigent A. Gebel, bracht de groeten van de haagse gemeente over alsook van ds H. van der Werf, de oud-voorganger van de Emmer gemeente.
Tussen een afwisselend programma van merendeels evangelisatieliederen gaven de zusters De Jong - Boiten en Zuidam - Brakel een kort getuigenis en werd aansluitend de gemeente een koor geleerd. De dienst werd besloten met een gloedvolle en zegenrijke prediking van ds Loot.
Namens de gemeente van Emmen, richtte ds Loot zich in een kort dankwoord tot het gastkoor en tot br Gebel die een grootse toespraak in ontvangst moest nemen als gold het de huldiging van een jubilaris.
Verheugend was het te konstateren dat de kerkzaal geheel gevuld was met bezoekers.
Wij zijn dankbaar en blij dat ook hier de broeders en zusters ons in hun huizen alsook in de gemeente zo liefdevol hebben ontvangen.
De terugreis, 's maandags, begon niet zoals verwacht was. Reeds tien minuten na de start kreeg de autobus een motorstoring die niet zo spoedig te verhelpen bleek. Niettemin bleef de stemming goed hetwelk mede bepaald werd door het prachtige weer. Hiervan mochten wij bijzonder profiteren tijdens een wandeling op de Lemelerberg, nadat wij ons aldaar eerst aan een koffietafel tegoed hadden gedaan. De dag werd besloten met een gezamenlijk diner in Woudenberg.

Op deze wijze hebben wij mogen ervaren:

De liefde die ons samenbindt,
in Christus zijn wij één.

1 november 1965 C. P.

BEROEPINGSWERK.

Beroepen: te Zandbulten/Dokkum, D. Boschma te Coevorden.

Beroepen: te Emmen, G. Brongers te Leeuwarden.

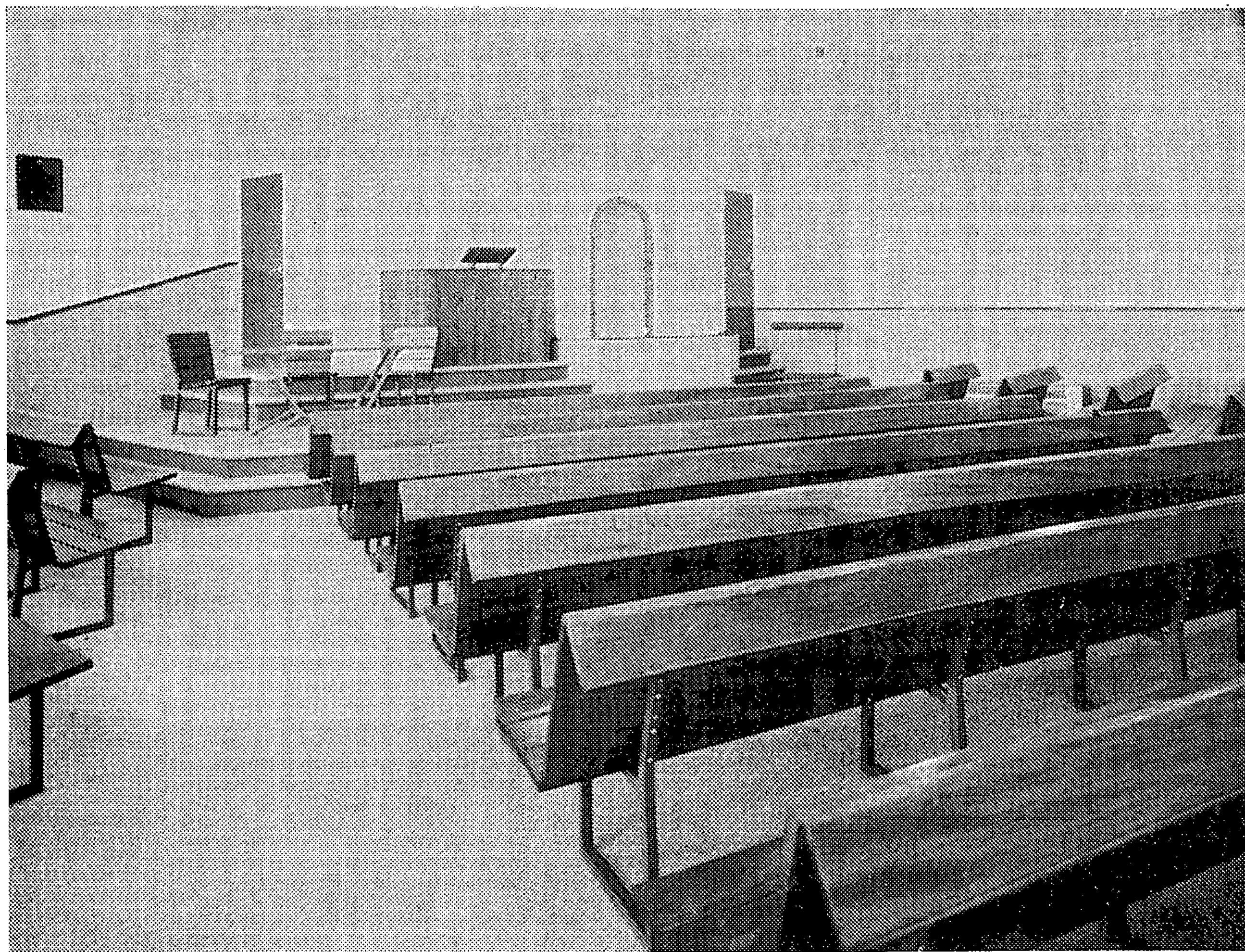
Uit ons Unie-Bureau

Een paar verblijdende berichten!

Ten eerste: De oplage van het kerstnummer van De Zaaier is 72.500 exemplaren! Dat is 6.500 of praktisch 10 % méér dan verleden jaar. Wat wordt het straks een plezierig en gezegend werken om dat heerlijk hoge aantal aan de man te brengen. O ja, u wou nog een paar kerstnummers bestellen. Nu, doet u het meteen even. U weet wel bij wie u in uw gemeente moet zijn.
Ten tweede: De gemiddelde oplage van de maandelijkse Zaaier ligt 3.165 exemplaren per maand hoger dan in het vorige jaar. Wat een verblijdende vooruitgang. Onze mensen willen dus toch nog evangeliseren, en méér evangeliseren, gelukkig!
Ten derde: Het boekje met adressen van de vele komissies op het terrein van de unie, van de Jeugdbeweging en de Vrouwenbeweging is verschenen. Het zal bekend worden als het „rode boekje". Aan **de sekretarissen zijn** twee exemplaren toegezonden, waarvan één voor de voorganger en het andere voor de sekretaris. Natuurlijk hebben ook de kommissieleden een exemplaar ontvangen. Zij zullen het veelvuldig moeten gebruiken. Dan is er in het uniebureau nog een aantal exemplaren voor de liefhebbers, die het tegen de kostende prijs kunnen krijgen (liefst bestelling per giro om onnodige administratie te voorkomen).

T. Jansma

Nieuwe kerk in Deventer geopend

In deze kerkzaal — 200 zitplaatsen — worden de diensten van de baptistengemeente te Deventer sinds zondag 7 november gehouden. (Cliché Deventer Dagblad)

Deventer. - De baptistengemeente beleeft zaterdag (jl. 6 november; E.R.) een belangrijke dag. Zij neemt namelijk het nieuwe kerkgebouw in gebruik: het volledig verbouwde en uitgebreide voormalige diakoniegebouw van de Nederlandse Hervormde Gemeente aan de Binnensingel.

Zij blijft in oude, vertrouwde omgeving. De eerste baptistenkerk, het oude gebouw ‚Bethel', nu in gebruik bij Weerstra-Papier, stond eveneens aan de Binnensingel. Voorts werden de eerste baptisten in onze stad gedoopt in het water van de stadsgracht tegenover het huidige kerkgebouw, zoals dr M. E. Houck weet te vertellen in zijn beschrijving van de stedelijke geschiedenis. Vijftien jaar heeft de kleine gemeenschap van baptisten geijverd voor een nieuw kerkgebouw. Op 13 oktober 1950 werd onder leiding van ds H. P. de Boer besloten tot instelling van een bouwfonds. Nu wordt de offervaardigheid van de gemeenteleden en van belangstellenden bekroond met de ingebruikneming van het gebouw.

Bijna een eeuw aktiviteit

De baptisten werken reeds bijna een eeuw in Deventer. Dr G. A. Wumkes, de bekende kerkhistoricus die zich in het begin van deze eeuw intensief heeft bezig gehouden met de geschiedenis van de nederlandse baptisten, vertelt in zijn boek ‚Opkomst en vestiging van het Baptisme', dat omstreeks 1870 de eerste baptisten in Deventer werden gedoopt. De naam van de dopeling heeft ook nu nog een bekende klank in de deventer baptistengemeente: Cornelis Peters. Hij werd met zijn vrouw gedoopt door de evangelist H. Z. Kloekers.

Het echtpaar Peters heeft sindsdien veel voor de verbreiding van de baptistische beginselen — de gemeente van gelovig-gedoopte christenen — gedaan. Zij stelden onder andere hun woning voor de samenkomsten van de kleine gemeenschap open. Er werd zelfs een doopvont in hun huis gebouwd.

In danszaal

Een flinke stoot aan de ontwikkeling en groei van de nog kleine baptistengroep werd gegeven door de zogenaamde opwekkingssamenkomsten, die men in de winter van 1881-1883 organiseerde. Daar men niet de beschikking had over eigen kerk of lokaal werd het in die tijd volgens dr Wumkes beruchte danshuis ‚Het Hof van Holland' gehuurd. In samenwerking met enkele evangelisten van de Nederlandsche Evangelisch-Protestantse Vereeniging (de heren W. Wesseldijk en D. Meeuwenberg) werden verscheidene evangelisatiebijeenkomsten gehouden.

In september 1884 besloten de in Deventer woonachtige baptisten zelf een gemeente te stichten. Het gebeurde met instemming van de baptistengemeente te Nieuwe Pekela in Groningen, waar de baptisten tot dan te boek hadden gestaan.

Het gemis aan eigen lokaal of kapel werd sterk gevoeld. En al spoedig na het zelfstandig worden van de gemeente werd met voortvarendheid uitvoering gegeven aan de bouwplannen. Reeds op 7 oktober 1884 werd de eerste steen gelegd. Op 15 december daarop volgend kon het kerkje Bethel in gebruik worden genomen.

Het eerste gemeentelid dat gedoopt werd was mevrouw Hulleman. Die familienaam komt ook thans nog in de ledenregisters van de baptistengemeente voor.

Een lid, de woensdag 87 jaar geworden mevrouw E. B. de Vries-Steenbergen uit de Badhuisstraat, herinnert zich de opening van de kerk nog. Zondag maakt zij de eerste doopdienst in een nieuwe kerk weer mee.

Bouwfonds

De in 1950 begonnen akties ten bate van het bouwfonds tonen de kracht van de kleine baptistengemeenschap. Nagenoeg alle gemeenteleden offerden jaarlijks een weekloon boven de bijdragen die zij reeds op andere wijze voor de instandhouding van de gemeente beschikbaar stelden.

In 1960 werd uit dit fonds de aankoop en verbouwing van een pand aan de Smedenstraat gefinancierd. Het kreeg tot het vorige jaar een bestemming als jeugdcentrum. Die tussenoplossing werd gekozen, omdat door het noodzakelijke uitstel van de bouw van een nieuw komplex het jeugdwerk in de verdrukking dreigde te raken.
Bij het beraad over de bouw van een nieuwe kerk ervoer de baptistengemeente het als een bijzondere moeilijkheid een geschikte plaats in de binnenstad te vinden. Vele zorgen waren opgelost toen de Hervormde Gemeente het gebouw van de diakonie te koop aanbood. Over de prijs werd overeenstemming bereikt en toen kon de voorbereiding voor de verbouw beginnen. Dank zij de inspannig van vele gemeenteleden konden de kosten belangrijk gedrukt worden. Zij zorgden voor de sloop, voor graafwerk en zij timmerden de banken voor de kerkzaal. In de kerk zijn ruim tweehonderd zitplaatsen. Voorts kan nog een vijftigtal stoelen worden bijgeplaatst.
In de kelder zijn een grote vergaderzaal, een spelzaal en een ruime keuken ingericht. Zij staan ten dienste van het uitgebreide klub- en verenigingswerk.

(Deventer Dagblad)

Grote belangstelling bij openingsdiensten

Zaterdagmiddag, 6 november, mocht de baptistengemeente alhier het nieuwe gemeentecentrum in gebruik nemen. In dat centrum zijn ondergebracht, behalve een ruime kerkzaal, een konsistorie, een jeugd- en speelzaal en een kosterswoning.
Als men daarbij in aanmerking neemt dat de gemeente sinds december van het vorige jaar in een gehuurd pand de kerkdiensten moest houden en dat het jeugdwerk over diverse lokalen in de stad verspreid was, is het begrijpelijk, dat met verlangen naar deze dag was uitgezien.
De speciaal daarvoor belegde dienst stond onder leiding van de plaatselijke voorganger, ds B. Posthumus. Deze bracht na een woord van welkom aan de genodigden en talrijk aanwezige gemeenteleden en belangstellenden dank aan degenen, die aan de totstandkoming van een en ander hebben meegewerkt.
Onder de genodigden merkten wij op de burgemeester van Deventer, vertegenwoordigers der Unie-Commissie, der Unie Bouw-Stichting, van de in het IJsselgewest wonende baptisten-voorgangers, van het konvent van plaatselijke predikanten en van de plaatselijke kerken. Bovendien waren in ons midden onze oud-voorgangers ds H. P. de Boer en ds E. J. Huizing.
Na de overdracht van het komplex door een lid van de bouwkommissie en aanvaarding daarvan werd door onze voorganger een gebed van wijding aan de dienst van God en een wijdingswoord uitgesproken met als onderwerp „Aan 's Heren zegen is 't al gelegen", naar aanleiding van Psalm 127.
Daarna werd gelegenheid gegeven het gemeentecentrum te bezichtigen en werd in de jeugdzaal een konsumptie aangeboden.

Zondag 7 november kwamen wij opnieuw bijeen en wel om een doopdienst mee te maken. Bij deze gelegenheid moesten vele stoelen worden bijgezet, zodat ons nieuwe kerkgebouw geheel met gemeenteleden en vele belangstellenden was gevuld.
Twee jonge zusters, die reeds lang de wens hadden kenbaar gemaakt door de doop in de gemeente te worden opgenomen, aan welke wens door het ontbreken van een doopvont eerst nu kon worden voldaan, mochten in het watergraf afdalen en als nieuwe mens daaruit opstaan. De daaraan voorafgaande prediking had tot thema „Met Christus bekleed", naar aanleiding van Galaten 3 : 27. Bij het volgend op die dienst gehouden avondmaal werden beide zusters door br F. van Schoonhoven welkom geheten in het midden der gemeente.
Die zondagavond kwamen wij nogmaals samen om opnieuw uiting te geven aan onze dank aan de Heer der gemeente, die dit alles heeft mogelijk gemaakt, dank voor de genoten hulp en leiding van diverse leden der gemeente. Een woord van dankbaarheid werd gesproken door br. A. Kruizinga, ouderling der gemeente.
Door de verschillende verenigingen werden nog waardevolle geschenken

Br R. v. d. Goot biedt namens de bouwkommissie de gemeente het voltooide werk aan. Links op de foto ds B. Posthumus.
(Cliché Deventer Dagblad)

NADER BEZIEN

Traditioneel en niet-bijbels

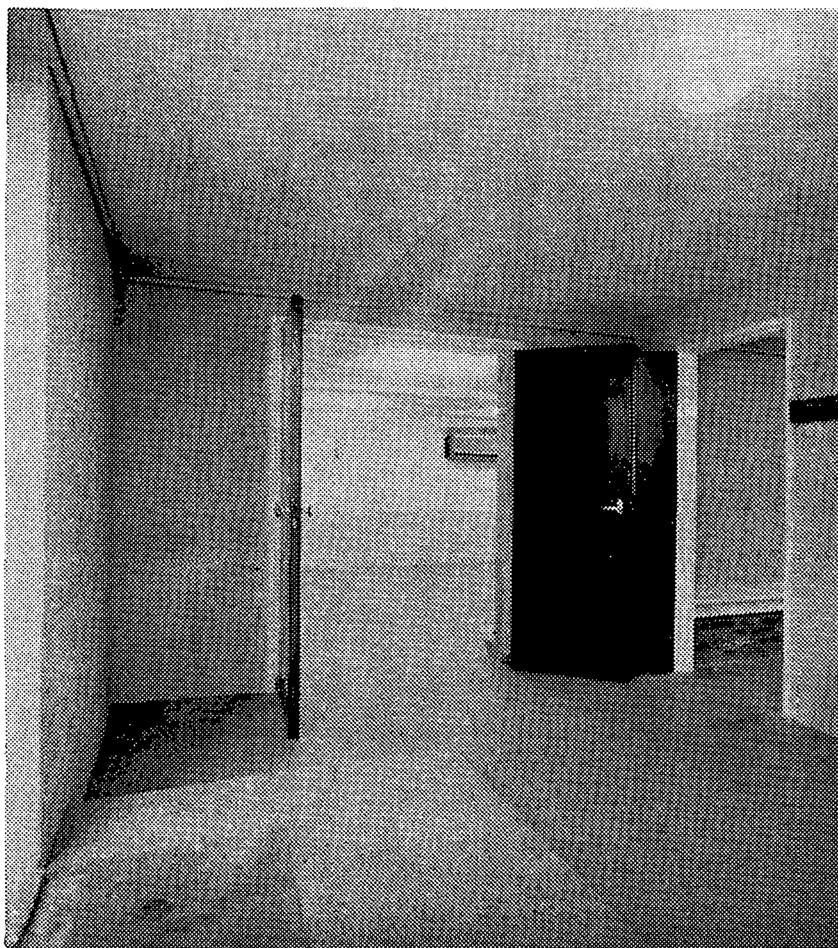
Een van onze lezers heeft in een tweetal ingezonden stukken (De Christen, 22 oktober en 5 november) ervoor gepleit, dat zij, die niet over voldoende voor-opleiding beschikken om een seminaristische of universitaire theologische vorming te ontvangen een evangelisten-opleiding zouden moeten volgen.
Vooropgesteld, dat ook wij van mening zijn, dat de hoogste — ook intellektuele — eisen gesteld moeten worden aan hen die in onze gemeenten opgeleid wensen te worden tot het wondere voorgangersambt, wijzen we de gedachte, dat iemand met een mindere ontwikkeling dan maar ‚evangelist' moet worden met nadruk van de hand.
De in onze gemeenten jarenlang aangehangen theorie, dat ‚evangelisten' na verloop van enkele jaren — we menen, dat er officieel nog altijd vijf jaren voor staan ... — kunnen ‚bevorderd' worden tot volslagen dominees, heeft ook ons nooit erg kunnen overtuigen — zo min als bedoelde ingezonden-stukkenschrijver. Hieraan ligt inderdaad de traditionele waardering van de ‚evangelist' ten grondslag, dezelfde die we trouwens ook weer konstateren in de huidige (moeizame) diskussie over onze opleiding.

Naar onze overtuiging schuilt het verschil tussen een voorganger (herder en leraar) en een evangelist niet in hun opleiding, die in het eerste geval wèl en in het tweede geval niet op universitair niveau zou moeten zijn. Het verschil schuilt in de arbeid die zij doen en wáártoe zij zich geroepen weten. Dááraan moet hun opleiding worden aangepast.
De laatste jaren zijn we steeds sterker gaan gevoelen, dat we er in onze gemeenten verkeerd aan hebben gedaan iedereen die zich geroepen wist tot de arbeid des Heren een voorgangersopleiding te geven. Nog eens: daarbij doelen we niet op de al of niet in voldoende mate aanwezige vooropleiding. Door ons van-de-kerken-overgenomen systeem hebben we ook mensen die typische evangelisten zijn — in de bijbelse zin — min of meer gedwongen te gaan in het keurslijf van de voorganger wiens werk immers primair in de gemeente ligt. Bijbels gezien zijn er evangelisten èn herders en leraars. Billy Graham is beslist geen herder en leraar ... Gesteld, dat hij zich in zijn jonge jaren met zijn roeping in een van onze gemeenten gemeld zou hebben, zou er dan plaats voor hem zijn geweest?

v. D.

overhandigd. „Zusterhulp" schonk de gemeente vier witte doopkleden, de jeugd bood een prachtige kanselbijbel aan, terwijl door het klubwerk een vijftal zangbundels werd aangeboden.
Ook werd dank gebracht aan partikulieren, die eveneens vele waardevolle dingen ten behoeve van de aankleding van het gebouw hadden geschonken.
In het bijzonder werd dank gebracht aan de heer H. de Jong, die geheel belangeloos en met opoffering van veel tijd het werk, dat normaal door een architekt wordt verricht, heeft tot stand gebracht. Door een passend geschenk aan te bieden, werd de dank der gemeente aan hem vertolkt. Het mag hem tot voldoening strekken een bijzonder mooi geheel te hebben gecreëerd.
Tot slot sprak ds G. W. Tijman van Haarlem — oud-Deventernaar — een woord van blijdschap over het bezit van dit prachtige gemeentecentrum en hij wenste de gemeente Gods rijke zegen voor de toekomst. Maar nog is het feest der dankbaarheid niet ten einde, want reeds hebben vier broeders gevraagd door de doop tot de gemeente toegelaten te mogen worden.

R. van der Goot

In de kelder vinden de klubs en verenigingen twee ruime vergaderzalen
(Cliché Deventer Dagblad)

Lofzangen en Gebeden

Ook het laatste schaap is over de dam! Van de gemeente te Haulerwijk kregen we dezer dagen bericht, dat men er tot invoering van ‚Lofzangen en Gebeden' besloten had.
Het stemt ons tot vreugde, dat ongeveer 12½ jaar na de start in 1952 nu àl onze gemeenten eigener beweging uit onze eigen bundel zingen. In die tijd hebben ongeveer 16.000 bundels hun weg naar onze gemeenten gevonden.
Van harte hopen we, dat deze eensgezindheid zich in alle takken van arbeid, die we gezamenlijk doen, moge manifesteren.

De Zangbundel-Commissie

zand en zaad

Verleden week prees ik Hizkia en misschien hebt u een ondertoon van afgunst in de twee kolommen gevonden. Met evenveel ambitie zou ik over Johannes, de Doper, hebben kunnen schrijven, want hij is ook een man, die een volkomen nieuwe weg ging. Van Hizkia kan men nog zeggen dat hij het volk wilde terugleiden naar het begin, naar de bron — Johannes stuwde de gedachten naar de toekomst en brak naar 't ons voorkomt met heel de officiële eredienst. We hebben nooit van hem gelezen dat hij in een synagoge ging of de tempel bezocht.
Maar beide mannen verdroegen de bestaande situatie niet: er moest koste wat het kost verandering komen. De een grijpt terug naar het begin, de andere grijpt vooruit naar het einde, maar beiden zochten de toekomst van Gods heerschappij. Boze tongen zouden kunnen beweren dat het beroepscritici waren, die altijd overal iets op aan te merken hadden. Dat ze ongetwijfeld in zichzelf met zichzelf overhoop lagen en dat ze hun onvrede afreageerden op hun omgeving. Dat slag mensen kennen we ook, maar de hierboven genoemden kunnen we daaronder moeilijk thuisbrengen. De oorzaak van hun onvrede lag in de spanning, die opgeroepen werd door de afstand die er lag tussen de wil van God en de werkelijkheid, die ze om zich heen konstateerden. Ze leefden in een heilige verontrusting.
Juist passeerde de post en bracht mij een brief. Met een gedicht. Met een poging van een gedicht. Mijn broeder is geen dichter, wiens naam in de nederlandse literatuur zal voorkomen. Hij is ook niet onder invloed van de beschouwing over Hizkia geweest, want die ligt nog naast me. Hij schrijft o.m.:

Tweederde van de mensheid hongert
en weet niet waar zij heen moet gaan;
tweederde van de mensheid hongert
en vecht steeds voor 'n naakt bestaan.
Er wordt vertrapt, er wordt vertreden,
het heiligst wat een mens bezit;
de aarde is doorweekt van tranen —
V.N.: het 100 en zoveelste lid . . .

Er deugt iets niet in deze wereld en wij weten het. Dat weten we al lang. Zo is 't altijd al geweest — zo zal het blijven. Als ons nu iets moest opwinden is het dat: zo is 't altijd geweest — zo zal het blijven. Als Hizkia en Johannes de Doper, zo geredeneerd hadden, zouden hun namen nooit tot ons doorgedrongen zijn. Zij namen geen genoegen met wat was. Hun protest lag op het godsdienstig vlak en daar ligt ook in dit blad het accent, al hebben wij de overtuiging dat men heinde en ver — van werkplaats tot parlement — de weerklank zal vernemen, wanneer de gelovigen zich zullen opmaken om uit dat geloof te leven. Ik weet met u dat velen onder ons zich niet schamen om van hun geloof te spreken; dat er ook zijn die in liefde aan hun naaste denken en het bij dat denken niet laten. Maar er is meer. We zitten met een min of meer verkalkte kerk in deze landen, die geen weg weet te vinden naar de haar omgevende miljoenen mensen. Het donderde dan misschien 'n beetje in Keulen, maar het wolkje is nauwelijks als eens mans hand. Een combo in de kerk redt ons en anderen ook niet, al mag van mij het godsdienstig instrument: het orgel!, graag eens plaats maken voor frisse slagwerkers. En met alle oprechte respekt voor bevestigde ambtsdragers, het zou wellicht een grote zegen brengen, als zuster Jansen zondag in de gemeente een gebed uitsprak. Het ‚geloof' in het algemeen priesterschap der gelovigen zit wel helemaal onder in de la. Heer en meester in onze vergaderingen is onze dominee, maar wij vragen ons af waarom. Hij heeft er voor gestudeerd. Alsof . . . nee, 't is zo wel duidelijk. Gisteren zat ik nog in een gezin, de vader was voor 't dagelijks brood afwezig, en de moeder meende dat de Heilige Geest van God moest komen. Ik zei: Zuster, u hebt die Geest van God en u hebt Zijn woord en u weet evengoed als iedereen wat wij eigenlijk moesten doen in deze wereld, in de gemeente, maar we laten 't afweten. Wij verzetten ons. We zingen heel ontroerd over 't ruwhouten kruis, maar dat dan niet op onze schouder. We deinzen voor de konsekwenties van het geloof terug . . .
Wat ben ik weer ver afgedwaald van Hizkia en Johannes. Och, misschien toch ook niet. We zeggen met hen: Uw Koninkrijk kome! Alhoewel, is dat zeggen genoeg?

Huizinga

Uit onze wereldwijde gemeenschap

★ *Moulmein, Birma*

De regering van Birma besloot in juli vijf van de belangrijkste ziekenhuizen in het land te nationaliseren. Eén ervan is het Ellen Mitchell Memorial Christian Hospital, dat de amerikaanse baptisten 50 jaar geleden te Moulmein stichtten. Ook het Holy Family ziekenhuis te Rangoon, dat bestuurd werd door nederlandse nonnen, wordt genationaliseerd.

★ *Stanleyville, Kongo*

William Lulendo, een van de sekretarissen van de Baptisten-Unie in West-Kongo is benoemd tot president van het Congo Polytechnisch Instituut. Het instituut, dat 29 centra door het gehele land heeft, stelt zich ten doel jonge Kongolezen technisch te trainen. Het instituut wordt door de regering ondersteund.

★ *Aalborg, Denemarken*

Pastor Carl Thomsen werd op de 101ste algemene vergadering van de Unie van Baptistengemeenten in Denemarken herkozen tot voorzitter van de unie. Pastor Erik Christensen werd benoemd tot president van het baptistenseminarium te TØllØse.
Pastor Christensen, die nu nog voorganger is van de Købnergemeente te Kopenhagen zal in de zomer van 1966 zijn werkzaamheden aan het seminarium beginnen als opvolger van de ook internationaal bekende baptistenleider dr Johannes NØrgaard. Dr NØrgaard diende de opleiding vanaf 1943.

★ *Washington, D.C., USA*

De nieuwe president der BWA, de Liberiaan dr William R. Tolbert Jr bracht kort na zijn verkiezing op het wereldkongres der wereldalliantie te Miami Beach, Florida, een beleefdheidsbezoek aan president Johnson op het Witte Huis te Washington.
Dr Tolbert bracht bij die gelegenheid ook een bezoek aan de amerikaanse minister van buitenlandse zaken Dean Rusk en de vice-president Hubert Humphrey.
De algemeen-sekretaris der BWA, dr Josef Nordenhaug, begeleidde de nieuwe BWA-president bij deze bezoeken.

★ *Rüschlikon, Zwitserland*

Het baptisten-theologische seminarie te Rüschlikon, Zwitserland begon in september zijn zeventiende kursusjaar. Aan het seminarium studeren thans 40 mensen, die tesamen 16 landen en vier kontinenten vertegenwoordigen. De sterkste vertegenwoordiging is die van Noorwegen, uit welk land 6 studenten zijn ingeschreven.
Als nieuwe docenten zijn dit jaar aan het seminarie verbonden dr Samuel Mikolaski (systematische theologie) en dr Reider Bjørnard (Oude Testament). Dr Ekkehard Krajewski, voorganger van de baptistengemeente te Rüschlikon en voormalig eindredakteur van het duit-

se baptistenweekblad Die Gemeinde zal in het nieuwe kursusjaar ethiek doceren.

★ *Halden, Noorwegen*

Tijdens de 65ste jaarlijkse algemene vergadering van de Unie van Baptistengemeenten in Noorwegen, welke van 11—15 augustus te Halden werd gehouden werd besloten het jaar 1966 uit te roepen als het jaar van de Kongo-zending. Men besloot hiertoe ten spijt van de grote moeilijkheden die de noorse baptistenzending in Kongo heeft ondervonden. Tijdens de onlusten in Kongo werden alle zendingsposten verwoest en moesten de zendelingen vluchten. Velen van hen werden door de opstandelingen maandenlang gevangen gehouden, maar allen zijn gespaard gebleven.

v. D.

INTREDE Ds H. C. VAN DER FLIER

De raad der baptistengemeente te Ter Apel, deelt mede, dat de bevestiging van ds H. C. v. d. Flier zal plaats hebben DV op 21 november, 's morgens om 10 uur door ds G. van 't Wout.

De intrededienst zal 's middags plaats vinden te 4 uur in de gereformeerde kerk, Hoofdkade 122.

Wij nodigen hartelijk uit hierbij aanwezig te zijn.
Namens de raad der gemeente,

A. Pomp, C. van Diephuisstr. 13

DOOP DOOR ONDERDOMPELING IN GEREFORMEERDE KERKEN

In de Gereformeerde Kerken van Brazilië, die uit nederlandse emigranten zijn ontstaan, is thans ook de doop door onderdompeling toegestaan. Tot deze afwijking van de gereformeerde traditie besloot de synode van deze kerken, omdat veel Brazilianen, die door de zending lid worden van de kerk, nadrukkelijk vragen om door onderdompeling in plaats van door besprenging te worden gedoopt. Wel besloot de synode, dat onderdompeling bij wijze van uitzondering moet geschieden. Ook mag de betrokken doopkandidaat de besprenging als zodanig niet minderwaardig achten. In het verleden is het wel voorgekomen, dat een groep Brazilianen, die door de gereformeerde zending tot het christendom overgingen toch een afzonderlijke baptistische gemeente stichtten om de doop door onderdompeling te kunnen invoeren. Aldus bericht de Leeuwarder Courant.

Adreswijziging

Het adres van ds J. Broertjes is met ingang van donderdag 18 november a.s.: Schotersingel 67, Haarlem; telef. 02500-65491.

Kerk in Dachau

Het jaar 1965 is het bouwjaar van de protestantse kerk in Dachau. Reeds in 1962 namen enkele leden van het Nederlandse Dachau-comité, met goedvinden van dit comité, het initiatief voor de bouw van een protestantse kerk op het grondgebied van het voormalige koncentratiekamp. Zij vonden hierbij steun van de Protestantse Federatie van Frankrijk en van de protestantse kerken van België. Later voegde zich hier ook de Raad van de Evangelische Kerk in Duitsland, die het grootste deel van de bouwkosten, die geraamd worden op 750.000 D.M. voor haar rekening zal nemen.

De kerk wil een monument zijn van dank aan God en aan hen die de dag der bevrijding niet mochten zien, maar daarnaast een waarschuwend teken voor alle volkeren om nooit meer de heilloze weg der onmenselijkheid te gaan.
De rooms-katholieke kerk heeft reeds een kapel gebouwd in Dachau en de bouw van een joods gedachtenis-monument is voltooid.
Het *Comité Kerk Dachau,* bestaande uit mr. D. A. E. de Loos, ds G. L. Bouman, G. W. Baron van Dedem, ds. J. Overduin, wil in de komende weken het bedrag bijeen brengen, dat vanuit Nederland aan de bouw van de kerk zal worden bijgedragen. Het doet een beroep op allen, die gespaard zijn gebleven voor de gruwelen, die zovelen voor hen geleden hebben, om aandacht te schenken aan deze zaak. Giften kunnen gestort worden op giro nr. 1844 van Pierson, Heldring en Pierson, bankiers, Den Haag, met vermelding ‚Kerk in Dachau'.
In het aanbevelingscomité voor deze aktie hebben o.m. zitting: het Contact in Overheidszaken van de Protestantse kerken en de Oud-Katholieke kerk, de Johanniterorde in Nederland, het CNV, het Ned. Dachau-Comité, de Expogé, de Stichting 1940-1945 en de sekretaris-generaal van de Wereldraad van Kerken, dr W. A. Visser 't Hooft.

LEESTAFEL

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

HERVORMDE DAGKALENDER VOOR 1966; bijbels dagboek; uitgave Boekencentrum n.v., Den Haag; prijs f 2,50.

Twintig jaar lang verscheen de Hervormde Dagkalender als scheurkalender; thans zag deze kalender als pocket het licht. Het boekje ziet er goed verzorgd uit. Uiteraard hebben we de kalender nog niet gebruikt, maar wat we er reeds van lazen geeft ons vrijmoedigheid het gebruik ervan onze lezers aan te bevelen.

BESTEMMING MAAN; Sj. van der Werf; met 70 foto's en tekeningen; uitgave La Rivière en Voorhoeve, Zwolle; 168 pagina's; f 8,90.

Wat de bekende ruimtevaartjournalist in dit goed verzorgde boek biedt is bijzonder interessant. Helaas kunnen we de materie niet op zijn technische waarde beoordelen; we hebben wel de indruk, dat de schrijver weet waar hij over spreekt. Zij, die zich in de ‚ruimtevaart' willen verdiepen hebben aan dit boek een populaire informatiebron.

v. D.

19 november 1965 81e jaargang Nr 3808

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ‚De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

HET TWEEDE VATICAANSE CONCILIE

Hoe men ook over de rooms-katholieke kerk moge denken, één ding duldt geen eerlijke tegenspraak: Deze kerk wordt in de eerstkomende jaren, misschien: eeuw, getekend door het gebeuren èn de besluiten van het Tweede Vaticaanse Concilie.
Misschien dat men over een honderd jaar óók zal moeten vaststellen, dat dit concilie niet alleen wezenlijke invloed gehad heeft op de roomse kerk, maar óók op de andere kerken.

Wat niet geschreven wordt

Ongetwijfeld zullen de beraadslagingen en de besluiten vele boeken gaan vullen. Er is nu reeds zo'n overstelpende hoeveelheid lectuur over het concilie, dat het nauwelijks doende is, alles bij te houden. In de ongeveer 30 katholieke tijdschriften, die ik ontvang, wordt in bijna elk nummer óf een kroniek, óf een beschouwing over het concilie gegeven. Daarnaast wordt in de kranten nog enorm veel geschreven.
Deze hele papierlawine wordt uitgeschud boven de hoofden en gezinnen der katholieken. Dit alles zal niet nalaten, invloed uit te oefenen. Wanneer men daarbij nog bedenkt, dat vooral in Nederland zowel kardinaal Alfrink als de bisschoppen zich niet onbetuigd laten in het geven van voorlichting en toelichting, zowel in pers als radio en t.v., dan zal duidelijk worden, dat geen katholiek ontkomt aan een „hersenspoeling" in de goede zin van het woord.
En juist dìt is niet geschreven, hooguit zijn er pogingen gedaan het te beschrijven. En ongetwijfeld beïnvloeden stroming en bedding elkaar.
Wélke stroming de bedding der roomse kerk zal beïnvloeden, is nu wel duidelijk geworden. Wat men — ook in katholieke kringen — de progressieve krachten noemt, is veruit in de meerderheid. En al zijn er dan wel meer dan eens concessies gedaan door de progressieven aan de conservatieven, dit weerspreekt niet het feit, dat er een vernieuwingsbeweging aan de gang gekomen is, die onweerstaanbaar is.

De pausen en het concilie

De rol der pausen in het leven der rooms-katholieke kerk is immer groot, maar ook omstreden, geweest. Immer zijn er binnen deze kerk leidende figuren geweest, die uitgesproken of onuitgesproken, moeite hadden met de aanvaarding van een autoritaire figuur, als sommige pausen geweest zijn. Als regel drukten deze pausen een stempel op de kerk in de dagen van hun pausschap. Als regel was dit een stempel, dat zij reeds klaar hadden vóór zij tot het pausschap gekozen werden. Candidaten voor het pausschap staken dit natuurlijk niet onder stoelen en banken. Zodoende wisten de kardinalen, die in conclaaf bijeen waren voor de pauskeuze, wat hen te wachten stond, als die en die gekozen zou worden.
De verkiezing van kardinaal Roncalli tot paus (Johannes XXIII) was een grote verrassing. Evenzo een zijner eerste onsterfelijke dáden als paus: De bijeenroeping van een concilie! Wat deze paus daartoe bewogen heeft, zal immer een geheim blijven, als men hem tenminste niet op zijn woord gelooft. En hij geloofde, dat deze gedachte een ingeving van de Heilige Geest was.
In het vlak waarop wij waarnemingen kunnen doen, valt te zeggen, dat Johannes XXIII het wereldepiscopaat wilde laten spreken, en de daaruit voortvloeiende consequenties wilde realiseren. Daartoe liet hij de bisschoppen van de hele wereld bijeenkomen. Daarom kwam hijzelf niet in de concilie-zaal, om de bisschoppen een vrije meningsuiting te waarborgen.

Of paus Paulus VI deze lijn heeft doortrokken? Ik dacht, dat we pas over een aantal jaren dit kunnen beoordelen. Voorzover ik kan zien, speelt de innerlijke structuur een belangrijke rol. Paus Johannes was een goedmoedig man, die het als zielzorger uitstekend deed, en die als diplomaat kansen had, omdat hij vertrouwen wist te winnen door zijn openheid. Paus Paulus is meer de scherpe en scherpzinnige intellectueel, die zich minder door zijn gevoelens en meer door zijn inzicht laat leiden. Daarom remde hij af, wat onder zijn voorganger spontaan naar buiten brak. Daarom wil hij een soort permanent gesprek met de bisschoppen. Niet alleen tijdens, maar ook ná het concilie. Hij wil de eerste blijven, maar tegelijk ernst maken met dat andere, dat de bisschoppen zijns ge-

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Als de schoonmoeder van Petrus op Jezus' machtswoord beter wordt, staat zij niet op om naar buiten te gaan en sensatie te verwekken, maar wel om Jezus en diens discipelen te ‚dienen'.**
(dr P. L. Schram)

lijken zijn, niet in juridische, maar in geestelijke zin.
In dit licht moet men ook de reis naar New York zien, ter gelegenheid van de opening van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Hij stelde uitdrukkelijk, dat hij niet alleen maar als het hoofd der katholieke kerk kwam, maar ook en vooral als vertegenwoordiger van de bisschoppen, die in concilie in Rome bijeen waren. Daarom was zijn eerste gang na zijn terugkomst uit Amerika — ondanks zichtbare vermoeidheid — naar de concilie-aula om de bisschoppen verslag te doen van zijn reis en bevindingen. In dit zelfde licht moet men ook het besluit van de conciliedeelnemers zien, om de rede van de paus, die hij in New York hield, in de concilieacten op te nemen.

Vermoeide mensen

Het is nu wel zeker, dat het concilie op 8 december a.s. gesloten zal worden. Vier zittingen zijn dan gehouden. Wist paus Johannes XXIII wat hij deed, en waaraan hij begon, toen hij op 25 januari 1959 zijn voornemen bekend maakte om een concilie bijeen te roepen?
Mensen, die de kans krijgen binnenskamers te kijken, zijn het er over eens, dat de concilievaders vermoeid zijn. Er is een soort uitputtingsslag met de tijd aan de gang. Iedereen wil bijblijven, maar niemand is daartoe in staat. Want geen enkele bisschop is terzake kundig op alle terreinen, waarop dit concilie zich bewogen heeft. Wat in een eeuwenlange arbeid door theologen is uitgeplozen, gepubliceerd, bediscussiëerd, bestreden, verdedigd, vereerd, verketterd, geanalyseerd, geconcentreerd, laat zich door 2500 bisschoppen niet in vier zittingen vernieuwen, verwoorden, verantwoorden, bevestigen. Er moeten daarom dagindaguit conferenties gehouden worden tussen de bisschoppen en hun raadgevers. Standpunten moeten worden geformuleerd en vermenigvuldigd. Tenslotte mag de verliezer in het debat niet hatelijk en de winnaar niet hoogmoedig worden. Naast de inspanning van het intellect komt er dus ook nog de inspanning van het hart. Want als één ding òp en dóór dit concilie duidelijk is geworden, dan is het dit: De bisschoppen zijn mensen als u en ik. Niets menselijks is hun vreemd.

Misschien zal de Heer daarom nog wat kunnen doen met deze mannen. Daarom te bidden is christenroeping.

Ploeger.

zand en zaad

Misschien heeft dr Martin Luther King het volgende als eerste gezegd, het kan ook zijn, dat hij een dergelijk woord eens elders vond, maar treffend is het wel: Ik begrijp niet waarom de kerk zo vaak achterlicht is, terwijl ze koplicht zou moeten zijn.
Ik heb deze broeder meermalen als koploper gezien in optochten en delegaties en ik heb tot dusver niet gehoord dat iemand hem betichtte van ongezonde politieke aktiviteiten. Min of meer, vinden wij, is zijn werk voor zijn kleurgenoten een gevolg van het lezen van de bijbel, waarin wij leren dat alle mensen voor God gelijk zijn. Het is een gevolg van het lied dat de Koninklijke Begeer uit Voorschoten op de medaille liet slaan, rondom het borstbeeld van dr King en dat in uw bijbel te vinden is in 1 Kor. 13 : 13, — Zo blijven dan: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde.
Het geloof heeft konsekwenties en er is geen terrein van het leven te bedenken, waarheen dit geloof niet komt. Ongetwijfeld en onbetwijfeld is het waar dat het geloof rechtvaardigt en ons tot heiligen maakt, tot afgezonderden. Dat wij door het geloof Gods kinderen zijn. Het zou raar klinken als ik, u in de trein ontmoetend, u zou aanspreken met heilige — anderen zouden naar mijn voorhoofd kijken — maar met de Schrift in de hand zou het gaan. Het is niet onmogelijk dat wij zo'n aanspreektitel laten vallen, omdat we allen beseffen dat adeldom verplicht. Ik weet niet of de overleden dr Albert Schweitzer een heilige was, maar wij leken hebben wel de indruk dat hij het lied van Paulus kende.
Vertelt mij iemand: Ja, ik had eigenlijk dat mensje van bij de zestig moeten antwoorden dat ze voor een paar weken welkom bij me was, maar m'n oude vader was juist — die hebben we anders altijd hier — voor een paar maanden naar een ander familielid en ik kon het echt niet opbrengen. Ik heb haar wel wat troostrijke woorden geschrevenn, maar 't was gemeen van me...
Dat ligt dan op het persoonlijke vlak. Maar in feite is het gelijk te stellen met het leven in groter verband; met onze samenleving in dit land, in dit werelddeel, in deze wereld. Wij hebben verplichtingen van allerlei aard. Al te vaak is de kerk van Jezus Christus bezig geweest met het formuleren van wat een christen allemaal geloofde. Het is nuttig dat vast te stellen al heeft iedereen zijn eigen weg tot en met God. Men kwam ook niet steeds tot eenstemmigheid. Wij achten dat ook niet nodig, maar we hebben begrip voor mensen die een door hen gevonden en ervaren waarheid als de waarheid verkondigen. Zij kunnen niet anders. Hun ontgaat dikwijls dat anderen ook niet anders kunnen. Wie zou oneerlijk willen zijn in zulke diepingrijpende zaken. Waarom zou men kwade trouw moeten veronderstellen. Echter, door interne bezigheden twisten, meestal liggend op leerstellig terrein, vergat men de zich voortspoedende mensheid. Die mens staat niet op onze deur te kloppen om brood te vragen. maar wij kennen wel dat brood en wij weten dat het voor allen is gebroken. In die mensheid leeft een diepe onzekerheid over de zin van het leven en wij kennen een zekerheid, die van God komt. Over de mensheid vallen vale schaduwen van mateloos lijden en sterven en wij weten de weg om het licht, dat van het Licht der wereld komt, in deze verduisterde wereld te laten schijnen. Wij zullen moeten toegeven dat wij met alle christenen samen niet zelden achter de optocht aankomen, als een soort ambulancewagen, terwijl we metterdaad voorop hadden moeten gaan, eventueel de beschuldiging op ons ladend dat we ons inlaten met zaken, die niet tot ons terrein behoren. Het terrein van Jezus houdt niet op bij de kerkmuren. Het geloof gaat door de kerkdeuren heen naar het leven der anderen.
Het verhaal, de gelijkenis van Jezus over de barmhartige Samaritaan is wel zeer schrijnend geweest voor het volk, dat naar Hem luisterde. Maar tegelijk zeer duidelijk voor ons als wij het horen na negentien eeuwen. Letterlijk en figuurlijk ligt de arme Lazarus bij ons op de stoep en we komen maar niet overeind. Totdat de oorlogen naderbij komen, dan worden er bidstonden uitgeschreven. Dan gaat het rode achterlicht branden. Terwijl de gelovigen nu voorop moesten gaan met niets anders dan een kruik en een fakkel, met olie en wijn, met een kruis rood van liefde, armoede, oorlog en ongerechtigheid overwinnend met het zwaard des Geestes. Wat zou het een heerlijk gezicht zijn; zoiets als een nieuw Jeruzalem.

Huizinga.

Mededelingen

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Emmen wordt thans waargenomen door R. Trip, Duindoorn 25, Emmen; tel. 3845.

De radenkonferentie van Z.O.-Drenthe wordt D.V. gehouden op woensdag 24 november a.s. in de baptistenkerk te Emmen; aanvang half acht n.m.
De agenda vermeldt: ‚Bijbels genoeg maar...', door de heer A. Boelens, adj. sekr. N.B.G.

D.M.

Daarna zag ik, en zie, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle volk en stammen en natiën en talen stonden voor de troon en voor het Lam, bekleed met witte gewaden en met palmtakken in hun handen. (Op. 7 : 9).

Aan rustige wateren

EEN GROTE SCHARE. . .

Bij het opschrift van deze rubriek moet ik altijd denken aan een schip, dat de storm op zee ontvlucht en in rustig water een tijdje voor anker gaat. Eventuele averij wordt verholpen en dan maar weer de woelige baren op.
In de bijbel wordt de onstuimige zee wel gebruikt als het beeld van de nood, waarin wereld en volken verkeren. Dit beeld is nog niet verouderd: Wat een onrust en verwarring op alle terreinen van het leven.
De kranten geven weinig opwekkend nieuws en ook op de t.v. krijgt men veel narigheid voorgeschoteld. En ook wanneer we het kerkelijk erf beschouwen, dan zien we daar veel verwarring. Wat een ellendige situaties soms: dominees die elkaar in de haren vliegen (op papier dan) over de manier, waarop het evangelie aan dit geslacht moet worden gepredikt; anderen worden geschorst of afgezet omdat ze geen vrede hebben met de grote verscheurdheid der kerken en willen zoeken naar een weg tot hereniging. Richten we de schijnwerper op onze eigen gemeenten, dan is het beeld ook niet altijd inspirerend. Kerkdiensten en vooral bidstonden worden steeds slechter bezocht en omdat er toch altijd een zondebok moet zijn, krijgen vaak de voorganger en de raad hiervan de schuld, terwijl de gemeente zelf vaak niet in beweging te krijgen is om mee te helpen in de arbeid, die de Heer ons heeft opgedragen. Dit tribune-christendom werkt verlammend op hen, die nog wèl proberen — zeker met fouten en gebreken — om jong en oud met het evangelie te bereiken.
Dit is nog maar een kleine beschrijving van de storm, waarin zich ook onze gemeenten bevinden en dan komen er allerlei vragen: Waar gaan we heen? Heeft onze inspanning nog wel zin? Is er nog toekomst voor de gemeente?
Ik heb moeten denken aan de tekst die hierboven staat. De verbannen Johannes ziet een grote menigte uit alle volken voor de troon van God. Hun witte gewaden spreken van overwinning. In dit laatste bijbelboek wordt ook nog van meer groepen mensen gesproken, die delen in Gods heerlijkheid. Dit moet het resultaat zijn van de prediking van het evangelie. In dit verband doet het er niet toe, welke mensen tot die grote schare behoren, — daar zijn allerlei uitleggingen van, — maar het is een g r o t e schare, een schare die niemand tellen kan.
We kunnen begrijpen, dat vooral voor de eerste christenen dit laatste bijbelboek, ondanks alle verschrikkingen, die erin beschreven zijn, een echt troostboek is geweest. Zij stonden ook in de storm van vervolging en verdrukking, maar het werd hun gezegd: Toch is het God, die wint.
Zo kan het visioen van de grote schare ook voor ons een troost zijn en een aansporing om niet bij de pakken neer te gaan zitten. Onze arbeid is niet zinloos, al zien we vaak weinig direkt resultaat.
Er komt een gróte oogst, een schare, die niemand tellen kan. Daarom moeten en kunnen we verder met het evangelie, het blijde bericht van Gods liefde, ons in Jezus geopenbaard.
Zo zijn we in de rustige wateren gekomen. Het is Gods werk en niet het onze, maar wij mogen zijn medearbeiders zijn. We zullen het zo goed mogelijk moeten doen en altijd blijven zoeken naar middelen en vormen om de aloude boodschap van redding en bevrijding in een voor de mens van deze tijd verstaanbare taal over te zetten. Maar, mensen bekeren kunnen we niet, dat is het werk van onze grote Opdrachtgever, die de Heilige Geest uitzendt om de wereld te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. En velen zullen zich laten overtuigen!
Nu gaan we de zee weer op, waar het blijft stormen. Maar het beeld van de grote schare gaat mèt ons. . .

Eens roept de Heer
zijn welbeminden
in 't licht van d'eeuw'ge
zonneschijn;
dan zullen wij elkaar
hervinden
en zonder einde samen
zijn.
Dan wacht ons kalmte
na de orkanen,
de palm na 't zwaard,
de kroon na 't kruis,
en na het pelgrimspad
der tranen
de blijde rust in 't
Vaderhuis.
L.G. 390 : 4.

Daarna zag ik, en zie, een grote schare. . .!

Treebeek. *Jac. Tromp.*

---

gemeenteberichten

DOOPDIENST DRACHTEN

Drachten — (R.F.) Enige tijd geleden hebben wij in dit blad een verslag gegeven over de laatst gehouden tentcampagne hier ter plaatse. Hierin werd toen gezegd dat de boodschap van Jezus Christus 12 dagen lang vol vuur en overgave is verkondigd en dat we vertrouwen hadden dat God de wasdom zou geven op het zaad dat toen gezaaid is. Dat is ook wonderwel het geval geweest. Velen zijn tot geloof gekomen en in hun hart was nog één groot verlangen: om ook door de doop hun Heer en Heiland na te volgen. Verschillenden hebben daarop de doop aangevraagd. De hieraan verbonden doopdienst had plaats op zondag 7 november des avonds om 7 uur, in de Philipskantine te Drachten. Deze kantine wordt reeds geruime tijd gebruikt door de baptistengemeente van Drachten omdat het oude lokaaltje „Bethel" niet meer in een zodanige staat verkeert dat daarin diensten kunnen worden gehouden. In de kantine was voor deze gelegenheid een doopvont gemaakt en dit was op een werkelijk keurige wijze gedaan; het geheel was zeer stijlvol ingericht.

Ver voor het aanvangsuur stroomden de bezoekers naar binnen. Normaliter biedt de Philipskantine plaats aan ongeveer 500 bezoekers doch dit was voor de deze keer niet voldoende. Er zijn daarom nog 150 stoelen bijgezet maar ook dit was niet toereikend. Om kort te gaan, 750 à 800 mensen hebben deze doopdienst bijgewoond, waarvan velen zittend op tafels of in de vensterbanken terwijl anderen met een staanplaats genoegen moesten nemen. De leiding van deze dienst berustte bij de voorganger, ds J. Ketelaar. Als tekst diende het bijbelwoord dat ons het verhaal vertelt van Philippus en de Kamerling (Hand. 8 : 26 t.e.m. 39). Uitvoerig werd stilgestaan bij de vraag van de kamerling: „Zie, daar is water; wat is er tegen, dat ik gedoopt word?" Geloof en doop zijn onverbrekelijk aan elkaar verbonden; het één zit vast aan het ander en bij een oprecht beleden geloof is de doop niet weg te denken. Dit begreep de kamerling en ook de 12 dopelingen die deze avond gedoopt zullen worden hebben in deze de roepstem van hun Meester verstaan. Ook zij begeren met Hem af te dalen in het watergraf om daarna met een vernieuwd lichaam met Hem verenigd op te staan.

Na het zingen van enige liederen hebben de dopelingen belijdenis afgelegd van hun geloof waarna de doopplechtigheid plaats vond. Na elke doop werd even onderbroken om enige regels te zingen van het bekende lied: „'k Heb geloofd en daarom zing ik", begeleid door het sublieme orgelspel van br K. L. Ongersma. Verder werkten aan deze dienst mede het Chr. Muziekkorps „Loof den Heer" uit Oudega, „The Lighting Stars" uit Hoogezand en het eigen kerkkoor.
Na de doopplechtigheid werd door de gemeente het avondmaal gevierd .Tevens werden toen de pas gedoopte broeders en zusters bij monde van ouderling br Meijer, welkom geheten als lid van de gemeente. Buiten de eigen gemeenteleden hebben ook vele anderen de uitnodiging aanvaard om dit avondmaal mee te vieren.
Met het zingen van: „Wij reizen met elkander, wij reizen hand in hand", kwam er een einde aan deze wel zeer bijzondere dienst. Met vreugde en met een hart vol dankbaarheid voor alle zegeningen die God ons deze avond heeft geschonken, zijn allen huiswaarts gekeerd. We hebben weer op een wonderlijke manier mogen ervaren dat het werk dat wij met onze nietige krachten mochten doen, op een waarlijk grote en machtige wijze door de Heer is gezegend.
Hem alleen zij 'd eer.

ZEGENRIJKE VOORTGANG IN LEMMER

Lemmer — (R.H.) Op de 31ste oktober hadden we het koor De Lofstem uit Almelo in ons midden. Ds H. J. Blenkers had de leiding van deze

avond die geheel verzorgd werd door het koor. Wanneer bedacht wordt, dat we maar met elf leden in Lemmer zijn en dat er plm. 185 mensen in de zaal aanwezig waren kan men zich voorstellen, dat dit voor ons een feestavond was. We mochten met aandacht luisteren naar het koor, dat bizonder fijne liederen bracht. Verder was er uit het koor een kwartet gevormd en luisterden we naar een duet, deklamaties en getuigenissen. We zijn het koor erg dankbaar, dat het ons op deze manier wilde helpen.
Twee zusters uit onze kleine groep hebben het zondagsschoolwerk op zich genomen; het gaat best! Eerst waren er slechts de kinderen van onze leden, totdat zuster Klaasje Hessels in ons midden kwam. Deze zuster die in Brussel studeert kwam hier in Lemmer enige tijd werken, en dat deed ze op het strand, op een plein in Lemmer en nu zijn er 40 à 50 kinderen.
Ds Blenkers is ook begonnen met een jongens- en meisjesklub, en ook dat gaat best: de klub moest reeds in tweeën worden gesplitst. Mevrouw Blenkers is met een zusterhulp-afdeling begonnen: de zusters hebben intussen al heel wat afgebreid voor Kongo. Het is fijn om zo met elkaar te werken.
Ook hebben we een zangkoortje, dat uit 12 leden bestaat. Het koortje staat onder leiding van de jonge broeder IJ. de Boer uit Sneek. We zijn deze jonge broeder erg dankbaar, dat hij ons wil helpen.
Verder hebben we bidstonden en mooie kontaktavonden. Wat is het toch fijn om te mogen werken *in Gods dienst*, te werken aan zijn gemeente en om te vertellen aan hen die Jezus, de Redder van zondaren nog niet kennen van Zijn grote Liefde. We zijn dankbaar, dat we zijn medearbeiders mogen zijn.

NIEUWE ZAAL IN STAVEREN GEOPEND

Staveren — (H.Z.) Wij mogen enkele goede en verblijdende dingen vertellen. *Graag* zouden we melding maken van doopkandidaten, maar dat laat nog op zich wachten.
We hebben naast onze gewone diensten enkele bizondere samenkomsten gehad. Op 10 oktober hadden we een mooie jeugddienst. De jeugd werkte mee door bijbellezing, de kinderen zongen hun eigen lied, ondersteund door orgel en trompet en met elkaar zongen we de frisse jeugdliederen. Deze dienst was zeker herhaling waard!
Ook de zendingsdienst welke op dezelfde zondag werd gehouden was erg fijn. Het zendingsechtpaar Van der Veen heeft ons prachtig verteld over hun arbeid en dienst voor de Heer. We gingen diep onder de indruk naar huis: beschaamd over eigen leven. Immers, wij leven in weldaden en luxe terwijl onze broeders en zusters die uitgegaan zijn zich vaak met primitieve middelen moeten behelpen. We mochten een mooie kollekte houden voor de zending, die als extra bijdrage kon worden verzonden.
Donderdag 28 oktober gaven we als gemeente gehoor aan een uitnodiging van Zusterhulp. De zusters organiseerden een avond in de gemeente en hadden alle verenigingen om een bijdrage verzocht. We hebben op deze wijze met onze zusters een fijne avond gehad. Op deze nieuwe avond mochten we ook onze nieuwe zaal achter de kerk in gebruik nemen. Aan deze ruimte was grote behoefte. We hopen en bidden, dat deze nieuwe vergaderplaats nog voor velen tot zegen mag zijn en dat zondaren zich er mogen bekeren tot de Heiland.
Er komt weer een drukke tijd voor het werk in en rondom de gemeente. De kerstnummers moeten straks de deur uit en vele voorbereidingen voor de komende feestdagen moeten getroffen worden.
Moge God u in het land en ons hier rijkelijk nabij zijn met Zijn liefde en kracht, opdat we een steentje mogen bijdragen aan de bouw van Zijn Koninkrijk!

GRONINGER KONVENT

Het groninger konvent komt D.V. bijeen op maandag 22 november a.s. te Delfzijl, Kon. Julianalaan 1.

J.A.B.

Een "Experiment in Internationalism"

Een ‚Experiment in Internationalism', zo karakteriseerde dr Joseph Nordenhaug, algemeen-sekretaris van de Baptisten-Wereldalliantie de samenleving in het prachtig gelegen Baptistenseminarium in Rüschlikon, waar hij destijds president was. Veertig studenten uit negentien verschillende landen en vier werelddelen nemen deel aan dit experiment. Mensen die tevoren volkomen vreemden voor elkaar waren ervaren na een paar weken een sterke onderlinge band. Dit wonder vindt zijn ontstaan in dezelfde genade die ook het leven in de gemeente vormt en samenbindt: de genade die wij ontvangen in en door Jezus Christus *onze* Heer!

Ouderlingen, diakenen en andere gemeenteleden weten hoe gekompliceerd onze moderne maatschappij is. De voorganger van vandaag moet veel weten en veel kunnen. De opleiding van voorgangers *moet zich daarnaar richten. Dit* vereist seminaria met een hoog geestelijk en academisch peil. Het lerarencorps in Rüschlikon is versterkt met twee nieuwe leden: als docent in de theologie werd benoemd dr Samuel J. Mikolaski, geboren in Joegoslavië, gepromoveerd aan de Universiteit in Oxford en voormalig professor aan het Baptisten-Theologisch Seminarium in New Orleans, U.S.A.; als docent voor het Oude Testament dr Reidar B. Björnard, die gedurende de laatste tien jaar docent was aan Berkeley Baptist Divinity School. Dr Björnard is geboren in Noorwegen en is predikant geweest in dit land.
Het seminarium in Rüschlikon is nog een jonge instelling. Er hebben hier ongeveer 325 mannen en vrouwen uit 35 verschillende landen voor kortere of langere tijd gestudeerd in de afgelopen 16 jaar. Zij dienen nu als voorgangers, zendelingen, leraren en op andere wijze. De docenten zijn zich wel bewust van de geweldige verantwoordelijkheid die de gemeenten hun hebben toevertrouwd in de opleiding van deze mannen en vrouwen. Zij hebben deze taak gemeen met hun kollega's van de seminaria en de verschillende landen. Zij zouden deze taak niet kunnen vervullen zonder de voorbede der gemeenteleden.

Plannen worden alweer gemaakt voor de tijd waarin de studenten zich over heel Europa verspreiden om praktisch gemeentelijk werk te doen in de vier zomermaanden. In die tijd hopen wij hier de volgende konferenties te houden:

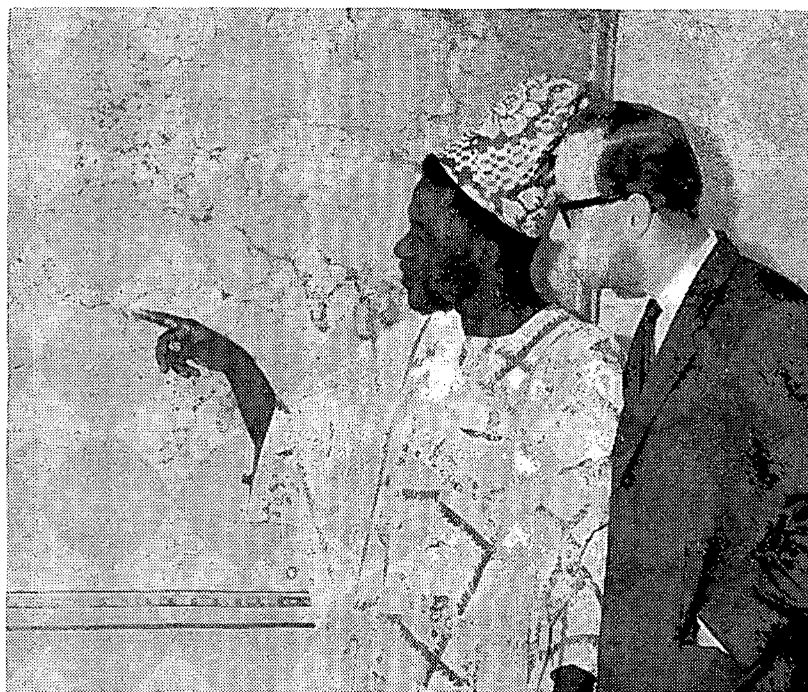
Theologische leraren konferentie 28 maart—2 april;

Redakteuren- en uitgevers-konferentie 16 mei—20 mei (datum staat nog niet definitief vast);

Jeugdleiders-konferentie 30 juni—8 juli;

Mannen-konferentie 13 juli—20 juli.

Dertig mannen en vrouwen volgden deze zomer een kursus, de zogenaamde „Summer School". Bijna allen gaven naderhand blijk van dankbaarheid voor deze periode van studie in bijbelse en theologische onderwerpen. Ook het volgend jaar zal weer een dergelijke kursus worden gegeven voor voorgangers, studenten en andere gemeentewerkers van

Ds Th. van der Laan (Rüschlikon) met B.D.-student Solomon Gwei (Kameroen).

NADER BEZIEN

Konflikt over doopprakijk

In elke kerkelijke gemeenschap komen van tijd tot tijd ernstige konflikten voor. Meestal gaan ze ons niet aan en hebben we ons er niet mee te bemoeien. Een uitzondering achten we het konflikt, dat zich enkele dagen geleden in het drentse Zuidwolde afspeelde.
De reeds langere tijd bestaande tegenstellingen tussen de kerkeraad van de hervormde gemeente te Zuidwolde en de plaatselijke predikant, ds W. Leegsma (55) leidden er onlangs toe, dat de (praktisch) gehele kerkeraad zijn ontslag heeft aangeboden. Een van de meningsverschillen tussen kerkeraad en predikant is ontstaan over de doopprakijk. De kerkeraad wil, dat de predikant de kinderen van de leden — de hervormde gemeente van Zuidwolde telt bijna vierduizend doopleden; dat is ongeveer de helft van het inwonertal van het dorp — zonder meer zal dopen als de ouders er om vragen, maar ds Leegsma wil alleen kinderen dopen van ouders die geregeld in de kerk komen.

Toen we van dit konflikt lazen moesten we denken aan een andere botsing tussen een hervormde kerkeraad en zijn dominee, eveneens in het door tradities zo sterk bepaalde Drente, nu bijna 125 jaar geleden. Dr G. A. Wumkes vertelt ervan in zijn „Opkomst en Vestiging van het Baptisme in Nederland':
„Doch daar kwam Jan Theeuwes, dezelfde die tegen de vermaning aan den Avondmaalsdisch had plaatsgenomen, en verlangde zijn kind gedoopt te hebben.
Feisser vroeg hem: „Waarom is dit uw verlangen?"
Hij antwoordde: „Omdat het overal geschiedt en de zaak ook hier gebruikelijk is."
„Kunt gij de vragen van het doopformulier wel naar waarheid beantwoorden?"
„Neen, volstrekt niet."
„Acht gij dan de doop van eenig belang vóor de ziel van uw kind?"
„Neen, maar het zal toch gedoopt worden." Met deze woorden vertrok hij". (pag. 19).
Dr Feisser had toen reeds (september 1843) zijn bezwaren tegen de kinderdoop in een geschrift uiteengezet en ruimere bekendheid gegeven. Een met hervormd Zuidwolde vergelijkbare situatie had Feisser het onschriftuurlijke van de kinderdoop doen ontdekken. De vraag die bij hem domineerde was: Waar is hier in Gasselternijveen de gemeente. . .?
We geloven, dat ds Leegsma zeer terecht de oude volkskerkelijke regel ,Doop alles wat in het doophuis komt' (tegenwoordig opnieuw geformuleerd in het typisch hervormde doopmotief: Gods genade gaat altijd vooraf. . .) aan de kaak heeft gesteld. Daarmee heeft deze herv. predikant zich tot spreekbuis gemaakt van de gevoelens, die — vergissen we ons niet — door vele van zijn kollega's worden gedeeld.
Natuurlijk, de weigering van ds Leegsma gaat ons als baptisten niet ver genoeg. Het is overbodig daaraan te herinneren. We kunnen in dit verband slechts hopen, dat de opvatting van deze hervormde dominee, evenals bij dr Feisser, naar de hiermee onlosmakelijk verbonden vraag naar de nieuwtestamentische gemeente voert.
v. D.

8 tot 26 augustus. De colleges worden in het Engels gegeven en dientengevolge is een behoorlijke kennis van deze taal noodzakelijk. Vier verschillende kursussen worden gegeven door amerikaanse leraren, een noorse paedagoog en door „onze" drs J. Reiling, terwijl schrijver dezes als direkteur zal dienen. Schrijft u mij gerust een briefje als u geinteresseerd bent en ik geef u graag verdere inlichtingen. Er zijn ook op beperkte schaal beurzen aanwezig voor de verblijfskosten.

Misschien zou u ook uw bijdrage willen leveren aan het „experiment in internationalism" door de school te bezoeken of door een conferentie bij te wonen.

Th. van der Laan.

Uit ons Unie-Bureau

Deze keer twee belangrijke berichten.

Ten eerste: door de bijdragen van velen aan het „Noodfonds" — wat zijn we hartelijk dankbaar voor deze offerzin! — kan de volgende hulpverlening via de kanalen van het hulpcomité van de Baptisten-Wereldalliantie geboden worden, zulks na overleg met ds H. Sikkema, die ons vertegenwoordigt in de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen. Er gaat *f* 1000,— naar de vluchtelingen uit Angola, *f* 500,— is bestemd voor de uitrusting van het vocaal trainingscentrum in Ruanda, *f* 300,— voor het vluchtelingen zelf-help project in Assam, *f* 500,— voor het vestigingsproject der baptisten in Assam, *f* 200,— voor het schoolproject in Haïti, *f* 300,— voor het voltooien van het baptisten-bejaardentehuis in Hongarije, *f* 300,— voor kleren en schoenen in Joegoslavië, *f* 400,— voor materiaal voor het baptistenwerk in Polen, *f* 100 voor het baptisten-sociaalcentrum in Hong Kong, *f* 500,— voor medische hulp en *f* 100,— voor bijbels in landen waar deze schaars en duur zijn. U ziet, dat uw hulp ten goede komt aan allerlei gebieden in de wereld, vanwaar de roep om hulp tot ons komt. Daarom houdt de Commissie der Unie het gedenken van het „Noodfonds" ook voor een opdracht, opdat wij allen zo om Christus' wille de helpende hand kunnen bieden!

Ten tweede: het abonnementsgeld van ons weekblad De Christen moet met ingang van 1 januari 1966 ten gevolge van drukkosten-verhoging gesteld worden op *f* 14,— (buitenlandsabonnement op *f* 18,50). U zult daar net als wij vrede mee hebben, want we weten dat deze verhoging onontkoombaar is. En het blijkt, dat sommige abonnees al met deze verhoogde abonnementsprijs voor 1966 rekenden, want ze maakten hun abonnementsgeld voor 1966 al over, en wel méér dan voor 1965, een enkele zelfs juist precies *f* 14,—.

Feitelijk had de abonnementsprijs voor 1966 nog wat hoger moeten liggen om de hogere kosten te dekken. Maar de broeders van het Dagelijks Bestuur van de unie-commissie wilden het maar laten bij *f* 14,— in de hoop, dat er door abonnee-werving méér abonnees komen, die ons helpen deze meerdere kosten te dekken. Nu, abonnees, beschaamt het vertrouwen van deze broeders niet, en wint een abonnee. Dat kan ook best. Want in de laatste maand b.v. kwamen er maar liefst 25 nieuwe abonnees! Laat het zo dóór-gaan!

Laten we tevens mogen opwekken om het abonnementsgeld nu reeds over te maken en in elk geval tijdig vóór het begin van 1966. De abonnees die namelijk per kwitantie het abonnementsgeld voldoen, hebben in 1964 niet minder dan tezamen *f* 1374,— daarvoor aan inningskosten moeten betalen!! En dat is toch eigenlijk onnodig. U voorkomt die kosten door het abonnementsgeld vóór het begin van het jaar of telkens vóór het begin van het kwartaal over te maken.

T. Jansma.

Beroepingswerk

Bedankt: voor Arnhem (2e predikantsplaats), J. Bouritius te Hoogezand/Foxhol.

Het werk onder de spaanse gastarbeiders

Het is alweer geruime tijd geleden, dat een delegatie uit E.C.U. en U.Z.C. een bezoek aan Enschede en Hengelo bracht, om daar een ontmoeting te hebben met br Parraga en de begeleidingscommissie.
Van één ding werden we ten stelligste overtuigd: br Parraga doet een uitstekend werk onder zijn langenoten.
Uit hetgeen hij ons vertelde, alsook uit de maandelijkse rapporten die hij schrijft wordt duidelijk hoe prachtig en vaak ook hoe aangrijpend het zo door en door evangelisch dienstbetoon is, dat hij met enkele medewerkers uit de gemeente verricht.
Het meeste werk echter komt neer op de schouders van br Parraga, die daar in Enschede de herder, leraar en evangelist is voor de Spanjaarden, die op Nederlandse bodem hun werk zochten en vonden.

Hij is de pastor van de kleine spaanse gemeente, die een dankbaar gebruik maakt van één der ruimten van de nederlandse gemeente aldaar. Dat betekent dat hij zondagsmiddags in de diensten voorgaat, de bidstonden leidt, op huisbezoek gaat bij leden en vrienden, op zondagsschool de spaanse kinderen van Christus vertelt, hen leert bidden en zingen, enz.

Als herder wordt van hem veel gevraagd: het geloof van de leden is nog jong en de gelovigen dienen met veel zorg omringd te worden. Dat jonge geestelijke leven moet gevoed en bewaard worden en de lammeren van deze spaanse kudde worden door veel bedreigd. . .
Maar hij is ook de leraar: velen komen voor het eerst met de bijbel in aanraking, dus moet hij ze leren lezen.
Maar hij moet hen ook het bidden en zingen leren. Hij houdt speciale avonden daarvoor en als hij op huisbezoek komt zingt hij met de ouders en kinderen. Echter ook op andere punten moet hij de leraar zijn: de ouderling moet léren ouderling te zijn en de diaken moet zijn dienst leren verstaan en uitvoeren. Het was een goede gedachte daarom van deze leraar een bibliotheek in te richten waar lectuur te verkrijgen is, die de leden op weg helpt.

Doch ook in andere zin is br Parraga de leraar: hij leert zijn langenoten Nederlands; niet alleen aan de leden der gemeente, ook aan anderen. Want zo'n nederlandse les kan meer dan de taal bijbrengen. Zelf ontvangt hij les van een onderwijzer uit Hengelo en de opgestoken kennis geeft hij dus direct weer door aan anderen. En daarbij is hij hen echt nog wel wat méér dan één dag voor. . .
Hij is echter óók de evangelist. Elke zaterdagmiddag trekt hij naar de markt in Enschede om daar bij die gelegenheid lectuur te verspreiden onder de Spanjaarden. Hij heeft daarvoor speciale lectuur, die hij van verschillende kanten ontvangt. Hij verstrekt gratis 't Nieuwe Testament in de spaanse taal; hij verkoopt bijbels; hij verstrekt de „krant", die hij zelf vol schrijft en stencilt. In de diensten komen regelmatig „vreemden". Ook zoeken ze hem thuis op, als ze vragen hebben. Zo verscheen er laatst iemand bij hem aan huis, die graag wilde weten „hoe de mens is geschapen en hoe de bijbel is geschreven".
In het laatste rapport schrijft deze evangelist over een landgenoot die tot bekering kwam en van een doopdienst hoorden we reeds.

En dan de bezoeken die hij aflegt bij relaties, om hen van het evangelie te vertellen. . .
En altijd laat hij in zulke gevallen lectuur achter, zodat men zich verder op het evangelie kan bezinnen.
Doch br Parraga is méér dan een herder, leraar en evangelist. We zouden hem bijna maatschappelijk werker willen noemen óók. Zelf spreekt hij over sociaal werk.

In ieder geval is hij zeer dikwijls de vriend van langenoten in nood. En wat zijn er een situaties waarin zijn hulp nodig is.
Hoe dikwijls niet moet hij de tolk zijn van mensen die naar de dokter moeten of die naar het ziekenhuis gaan.
Hij vertaalt als mensen moeilijkheden hebben op het werk, bv. in loonsituaties. Hij biedt hulp in de vele huisvestingsmoeilijkheden. Hij bemiddelt als landgenoten elders uit het land of uit Spanje werk in Enschede zoeken. Velen horen van zijn werk en van het bestaan der gemeente en willen daarom graag naar Enschede. Anderen vertrekken weer. En dan legt hij voor dezulken weer contacten die een voortgaand geestelijk leven verzekeren kunnen. Hij wordt betrokken in huwelijks- en gezinsmoeilijkheden. En zo betekent hij véél voor velen, ook buiten de gemeente. En is ook dit niet de bedoeling van Christus: vriend te zijn, zoals Hij er als Vriend is?

Iets waarvan wij met veel vreugde kennis hebben genomen is, dat de nederlandse gemeente te Enschede haar diensten aan dit werk verleent. Zo schreef br Parraga over een ouderling die een kachel en vier stoelen kwam brengen in een gezin. De Spanjaarden die nl. in een caravan beginnen, krijgen langzamerhand woningen toegewezen en dan ontbreekt er wel eens voldoende meubilair, dat niet direct aangeschaft kan worden, omdat het geld daarvoor nog ontbreekt. En dan het prachtige initiatief van de enschedese jeugd, die geld disponibel stelt voor de aanschaf van bijbels, w.o. ook de kinderbijbel van Anne de Vries, nu ook in het Spaans vertaald. . .
Zie, dat is een prachtig samenspel.
Hebt U in dit samenspel al meegedaan? Hebt U de helpende hand al toegestoken?
Van sommige gemeenten zagen wij de verantwoording van giften voor dit prachtige werk. Maar nog niet van álle gemeenten. . .
Toch houden we er ons van overtuigd, dat ál onze gemeenten nog vóór 31 december van dit jaar hun bijdrage zenden. We zijn het niet alleen verplicht tegenover de aangenomen begroting op de A.V. De opdracht van Christus heen te gaan om het evangelie te prediken verplicht ons in de eerste plaats. En ik dacht dat er dan ook nog die bizondere situatie is, dat wij als Nederlanders gastarbeiders in ons midden hebben, die vreemdelingen zijn in de dubbele betekenis van het woord, omdat ze hun vaderland verlieten, maar ook vreemd aan het evangelie. . .
En de bijbel leert ons vooràl ook oog en hart te hebben voor de vreemdelingen die binnen onze poorten zijn. . .
En dat er binnen onze poorten onder deze vreemdelingen zulk prachtig werk wordt verricht, stemt tot grote vreugde en dankbaarheid, omdat het in de Geest van Christus is, die Zelf een vreemdeling is geweest en weet wat dezulken nodig hebben en die Zelf kwam om te dienen en ons tot dienen oproept.

H. P. de Boer.

Nieuw adres perssecretariaat !

Administrateurs van gemeentebladen: opgelet!
Het perssecretariaat onzer Unie, waarheen U tot heden een exemplaar van Uw gemeenteblad zond (meestal op naam van ondergetekende — soms ook in twee exemplaren voor gehele Vinkenhof), is niet meer op De Vinkenhof gevestigd, maar berust bij ds J. van Dam. Naar hem zult U in zijn hoedanigheid als eindredacteur van „De Christen" vermoedelijk toch al een blad zenden.
Wilt U echter naar De Vinkenhof voortaan één exemplaar zenden, bestemd voor ons seminarium? U kunt er zeker van zijn, dat het met interesse gelezen wordt!
Veel dank!
Van dit laatste bericht als perssecretaris wil ik graag gebruikmaken, om allen hartelijk te danken voor de samenwerking rondom het perswerk. Ongetwijfeld zal ds Van Dam ook op U kunnen rekenen en Uw berichten (o.a. beroepingsberichten) op de hem eigen wijze verwerken. Ds Van Dam zal tevens weer secretaris van de Unie-Radio-Commissie zijn.

We wensen hem veel vreugde in deze arbeid — dezelfde vreugde, die we allen mogen ervaren in het dienen van onze gemeenten voor het aangezicht van de Heer.
Bosch en Duin, 9 november 1965.

J. Broertjes.

Bevordering Bijbelgebruik en Bijbelverspreiding

Verleden week werd op het konferentieoord Woudschoten te Zeist van 10—12 november een door het Nederlandsch Bijbelgenootschap belegde bijeenkomst gehouden waaraan werd deelgenomen door vertegenwoordigers van de kerken en enkele geloofsgemeenschappen. Onzerzijds waren ds J. A. Brandsma (Groningen-Zuid) en ds R. J. Voorhaar (Hengelo O.) aanwezig.
De konferentie stelde de volgende aanbevelingen op:

De Heer Jezus Christus heeft aan zijn discipelen de opdracht gegeven: „Gaat heen in de gehele wereld en verkondigt het Evangelie aan de ganse schepping" (Markus 16 : 15). Daarom weten allen, die door hun arbeid in Hem geloven zich gezamenlijk en persoonlijk betrokken bij de arbeid van de bijbelverspreiding.

I. De kerken en geloofsgemeenschappen en het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

1. Het Nederlandsch Bijbelgenootschap verricht in de vervulling van bovengenoemde opdracht een dienende functie. Daarom is tussen kerken en geloofsgemeenschappen èn het Nederlandsch Bijbelgenootschap regelmatig contact en wederzijdse voorlichting op landelijk en plaatselijk niveau noodzakelijk. Een landelijk orgaan: Raad voor Contact en Overleg, waarin alle medewerkende kerken en geloofsgemeenschappen zijn vertegenwoordigd, zal hieraan vorm kunnen geven.
2. Voorts is een jaarlijks beraad gewenst van een brede groep medewerkers en representatieve figuren uit de medewerkende kerken en geloofsgemeenschappen, waartoe ook waarnemers van niet aangesloten kerken en groepen kunnen worden uitgenodigd.
3. Ter informatie van de plaatselijke gemeenten inzake het gebruik van de bijbel in gezin en persoonlijk leven, is het van belang de ambtsdragers en voorgangers geregeld in groepsverban (b.v. classes, ringen, werkverbanden) te benaderen.
4. Voor de kerken en geloofsgemeenschappen betekent het betrokken zijn bij de bijbelverspreiding niet alleen een geestelijke verantwoordelijkheid, maar ook een aansporing tot praktische steunverlening door persoonlijke deelname en vaste financiële bijdrage aan deze arbeid.

II. Communicatie.

1. De verspreiding van de bijbel onderstelt de communicatie van mens tot mens vanuit de gemeente als leesbare brief van Christus.
2. De hedendaagse communicatiemiddelen vergroten de mogelijkheden van het internationale contact. De mogelijkheden moeten in kritische en inventieve begeleiding mede door kerken en geloofsgemeenschappen en door het Nederlandsch Bijbelgenootschap worden aangegrepen.
3. Om deze mogelijkheden te realiseren zal contact nodig zijn met hen, die werkzaam zijn in de sector van de publiciteit.
4. Voorts dient aandacht geschonken te worden aan de mogelijkheden die gegeven zijn door bestaande en nieuwe vormen van auditieve en visuele communicatie en in de kunst.
5. Daarnaast mogen niet uit het oog worden verloren de mogelijkheden van overdracht in gezin, school en andere vormingsverbanden.

III. Het bevorderen van het bijbelgebruik.

1. Het Nederlandsch Bijbelgenootschap heeft voor zijn aandeel al het mogelijke te doen om moeilijkheden bij het verstaan van de bijbel en belemmeringen voor een vruchtbaar bijbelgebruik weg te nemen Een en ander moet gebeuren in opdracht van of in overleg met de Raad voor Contact en Overleg.
2. Daartoe is het van nut dat naast de „officiële" bijbelvertalingen wordt gezorgd voor vertaling van de bijbel en bijbelgedeelten in „hedendaags" Nederlands, zo mogelijk met verhelderende voetnoten en kanttekeningen.
3. Korte inleidingen in de bijbeluitgaven vermeldende o.a. archaeologische en historische gegevens alsmede beknopte overzichten van de inhoud, kunnen voor het verstaan van de bijbel nuttig zijn.
4. Bijbelroosters ten behoeve van het dagelijks bijbelgebruik zullen in overleg met zorg moeten worden samengesteld. Uitgaven voor het dagelijks lezen van bijbelgedeelten zonder meditatieve verklaringen zullen door velen in dankbaarheid worden aanvaard.
5. De typografische verzorging inbegrepen illustraties en landkaarten, zal zowel bijbels als artistiek verantwoord moeten zijn met het oog op de mens van heden.
6. Het Nederlandsch Bijbelgenootschap overwege het zoeken van contact met uitgevende instanties van boeken rondom de bijbel en hulpmiddelen voor het bijbelgebruik om hen van dienst te zijn met voorlichting en informatie.

IV. Samenwerking.

1. De vaststelling van een algemeen aanvaarde grondtekst van de bijbel wordt als een dringende noodzaak gevoeld. Het hoofdbestuur van het Nederlandsch Bijbelgenootschap wordt verzocht er bij de United Bible Societies op aan te dringen de vereiste stappen te doen om daartoe te komen.
2. Internationaal overleg inzake de uniformiteit in de schrijfwijze van bijbelse namen is gewenst.
3. Het hoofdbestuur van het Nederlandsch Bijbelgenootschap wordt verzocht contact op te nemen met de Katholieke Bijbelstichting om te komen tot een gemeenschappelijke vertaling van de bijbel in de Nederlandse taal.
4. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor de bijdrage die op het gebied van de vaststelling van de grondtekst en van de bijbelvertaling van Joodse zijde kan worden geleverd.
5. Voorts worde gestreefd bij vertaling en verspreiding van de bijbel en bij het onderzoek inzake verantwoord bijbelgebruik naar een zo breed mogelijke samenwerking in de overtuiging dat door de Heilige Geest de rijkdom van de bijbel eerste ten volle te verstaan gegeven wordt in de gemeenschap van alle heiligen (Ef. 3 : 18).

Woudschoten-Zeist, 12 november 1965.

Eerste en *tweede* keus

POOLSE bisschoppen zijn van plan de Paus te vragen, de in de voormalige duitse gebieden aan de oostkant van de Oder-Neisse-lijn zetelende poolse titulaire bisschoppen de waardigheid van gewone bisschoppen te geven. Op die wijze zou duidelijk gedemonstreerd worden, dat het hoogste kerkelijke katholieke gezag zijn goedkeuring verleent aan een politiek gegeven. Anders gezegd: Op die wijze zou ook kerkelijk de inlijving van deze voormalige duitse gebieden in de poolse staat een feit worden.
Het wil ons voorkomen, dat indien inderdaad de berichten hieromtrent in de westerse pers op waarheid berusten, de Paus (ook déze Paus) voor de zoveelste maal te doen heeft met de eigenzinnigheid van de poolse bisschoppen, die hem moeilijk kan doen zeggen: Beminde zo-

nen. Want het beantwoorden van zúlk een verzoek vergt op zijn minst een Salomo-wijsheid. Misschien beschikt hij (de Paus) daar wel over, maar of ieder hem kan volgen? Overigens dachten we, dat de (communistische) overheid van Polen een geslaagde poging heeft ondernomen (indien de geruchten waar zijn) de poolse bisschoppen tot deze politieke uitspraak te brengen.

ENGELAND heeft als modern land nog immer een zeer ouderwetse kerkelijke situatie. De anglicaanse kerk is staatskerk en de koningin is nog immer hoofd van deze kerk. Trouwe kerkgangers vindt men er echter niet veel. Slechts 13% bezoekt min of meer regelmatig de kerkdiensten. Niettemin is de invloed van deze kerk groot. Maar de kritiek van de werkende klassen is niet mals, want de belangstelling van de kerk voor sociale vraagstukken is minimaal.

KERKELIJKE gebouwen zijn duur. Als ze tenminste tegenwoordig gebouwd moeten worden. Men kan niet meer rekenen in duizenden, maar alleen in tonnen. Om toch enigermate een sluitende exploitatie te krijgen, stellen vele kerken hun gebouwen ter beschikking van de bevolking, leden of geen leden. Personen en groepen kunnen vergaderingen en feesten houden in kerkelijke lokaliteiten. Om het feestvieren mogelijk te maken, heeft men veelal een verlof voor de verkoop van zwak-alcoholhoudende dranken.
Ook onder bestuurderen van baptistengemeenten wordt de mening verkondigd, dat een baptisten-centrum op deze wijze beter exploitabel zal zijn, indien slechts toestemming gegeven wordt om alcoholhoudende dranken te consumeren. We zijn benieuwd naar de mening van onze lezers over deze zaak.

ARM van geest is een voorwaarde om het koninkrijk Gods binnen te gaan. Iets heel anders is natuurlijk het verwerven van aards bezit! Tot welk een fantastisch bedrag het kerkelijk vermogen kan groeien, blijkt uit de mededeling, dat de 9 miljoen Luthersen in de Verenigde Staten, die 18.538 gemeenten tellen, een gezamenlijk vermogen hebben van 2.76 miljoen dollar. Omgerekend in nederlands geld is dat 10 miljard 350 miljoen gulden. Oftewel per lid *f* 1150,—. Zouden 9000 baptisten in Nederland aan kerkelijke gebouwen etc. ook zo'n 10 miljoen bezitten?

TAIZE, de protestantse kloostergemeenschap in Frankrijk, bestond eind augustus 25 jaar. Momenteel bestaat de gemeenschap uit een zeventig broeders, die ten dele in het klooster werken, meest echter er buiten. Ook in Amersfoort is een dépendance opgericht, waar een viertal leden werkt.

Ploeger.

Heden nam de Here tot Zich onze lieve man en zorgzame vader

CORNELIS GORTER

op de leeftijd van 46 jaar.

Zijn leven was dienen.

De bedroefden,
S. Gorter-Hamer
en kinderen.

Workum, 13 november 1965,
Noard 12.

De begrafenis heeft plaats gehad op 17 november aldaar.

De Here nam tot Zich in Zijn heerlijkheid, onze zeer beminde broer en zwager

CORNELIS GORTER

geliefde echtgenoot van S. Hamer, op de leeftijd van 46 jaar.

Want niemand onzer leeft voor zichzelf
Rom. 14 : 7 en 8.

Workum, 13 november 1965.

Apeldoorn:
fam. Gorter-v. d. Werf

Grand Rapids, U.S.A.:
fam. Gorter-Broersma

Emmeloord, N.O.P.:
fam. Gorter-Blenkers

Sneek:
mej. A. Gorter

Groningen:
fam. Brandsma-Gorter

Hengelo:
fam. Vis-Gorter

De Heiland riep tot Zich, in Zijn Vaderhuis, onze lieve schoonzoon en zwager

CORNELIS GORTER

geliefde echtgenoot van S. Hamer, op de leeftijd van 46 jaar.

Zalig zijn de doden, die in den Here sterven.

Workum, 13 november 1965.

Sneek:
T. Hamer-Terpstra

Vroomshoop:
fam. Hamer-v. d. Werf

Sneek:
fam. Coens-Hamer

Onze kleine gemeente werd diep getroffen door het plotselinge overlijden van

Br CORNELIS GORTER

op de leeftijd van 46 jaar.

Hij had als lid van de Raad een belangrijk aandeel in de arbeid der gemeente.

Baptistengemeente te Workum.

13 november 1965.

Het behaagde de Heer tot Zich te nemen onze zuster

WIETSKE VOGELSANG-KROEGER

op de leeftijd van 84 jaar.

Bijna 64 jaar lang was zij een trouw lid van onze gemeente.

Baptistengemeente Harlingen.

Een nette heer zoekt *kennismaking* met een nette dame van 33—38 jaar.

Brieven met foto. Foto wordt op erewoord retour gezonden.

Brieven onder nr. 91 aan de adm. van De Christen, Dalweg 77, Arnhem.

Het abonnementsgeld van „De Christen" wordt met ingang van 1 januari 1966 verhoogd op *f* 14,— over het gehele jaar, dat is *f* 3,50 per kwartaal.

Daar de posterijen de inkassokosten verhoogd hebben, moeten wij de inningskosten per kwitantie verhogen op 70 cent per kwitantie. U kunt deze inningskosten voorkomen door tijdig vóór 1 januari 1966 op giro 9 2 6 0 ten name van de Unie van Baptistengemeenteen, Amsterdam (corr. adres Dalweg 77, Arnhem) over te maken:

f 14,— over het gehele jaar ineens,
f 7,— over het eerste halfjaar 1966, of
f 3,50 over het eerste kwartaal 1966.

Drie Maranatha-avonden

uitgaande van „Het Zoeklicht"

op dinsdag 23, woensdag 24 en donderdag 25 november a.s. in het kerkgebouw Schoolstraat 13 te Groningen.

Sprekers: ds J. Beeuwkes - Evang. Th. Dikkes - ds J. Ketelaar - Maj. Krommenhoek - ds D. W. Veldkamp - en ds Sj. Zijlstra.

Muz. medew.: Bapt. Zangkoor Jubilate Deo - het Vrije Ev. Zangkoor Maranatha en de zangbrigade van het Leger des Heils met enige muzikanten.

Aanvang elke avond om 8 uur.

Die fraaie Zaaier

net een blad voor de buurman,
voor m'n collega op 't werk.

Toch 't minste / 't beste wat ik ze geven kan!

26 november 1965 81e jaargang Nr 3809

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Schieten wij onder de duiven van een ander?

Baptisten beschuldigd van proselitisme

Schieten onder de duiven van een ander. Het is geen mooie uitdrukking, maar de zaak die ermee bedoeld wordt is ook niet zo fraai. Proselitisme — volgens Van Dale: overdreven bekeringsijver — klinkt beter, maar beide uitdrukking komen op hetzelfde neer. Maken wij ons er aan schuldig?
Onze voorgangers — en wellicht ook hun gemeenteleden — zullen weleens voor deze vraag gesteld zijn. Van tijd tot tijd worden we ervan beschuldigd — meestal in persoonlijke diskussies, soms zelfs openlijk. Nog niet zo lang geleden zelfs was er een (hervormde) promovendus die zo zeer van zijn zaak overtuigd scheen, dat hij tijdens zijn (openbare) promotie tot doctor in de godgeleerdheid de nederlandse baptisten aanwees als proselieten-makers...
Natuurlijk kunnen we zulk een (ernstige) aanklacht in heilige verontwaardiging van de hand wijzen. We kunnen er ook zonder meer aan voorbij gaan. Béter lijkt het ons echter al deze beschuldigingen ernstig te nemen en onszelf de aanklacht voor te leggen.

Proselitisme afgekeurd

De Wereldraad van Kerken heeft enkele jaren geleden een verklaring gepubliceerd, waarin de kerken die in de Wereldraad elkaar gevonden hebben zich unaniem in afkeurende zin over het verschijnsel van proselitisme hebben uitgesproken. De kerken hebben zich met deze verklaring verplicht zich met hun evangelisatie- of zendingsaktiviteiten niet te richten tot de leden van andere kerken.
Op zichzelf achten we de afwijzing van proselitisme juist en zo op het eerste gezicht kunnen we ons achter deze verklaring stellen. Bekeringsijver die zich vooral en voornamelijk werpt op de leden van een andere kerk kan bezwaarlijk nog als evangelisatie-ijver worden uitgelegd. Met die ijver is men in de sfeer van de konkurrentie gekomen, die er immers toe moet leiden dat slechts de eigen kerk zich uitbreidt. En dat n i e t ten koste van de wereld en het ongeloof, maar ten koste van een andere kerk, die — in typisch oekumenische zin — toch ook tot de éne Kerk van Christus behoort. Evangelisatie, echte bekeringsijver dient zich te richten op de onkerkelijke, de wereld!
Tegen een dergelijke verklaring die proselitisme afwijst kan moeilijk bezwaar worden aangetekend. De moeilijkheden komen pas wanneer deze afkeuring praktisch moet worden toegepast.
Een goed voorbeeld van die moeilijkheden wordt in Griekenland gevonden. Gelijk bekend behoort de nationale kerk van dat land, de grieks-katholieke kerk, tot de Wereldraad. Natuurlijk heeft deze kerk de verklaring tegen het proselitisme mede ondertekend. Op grond van deze verklaring nu beschuldigt de grieks-katholieke kerk elke protestantse gemeenschap in Griekenland van proselitisme: Elke Griek behoort immers reeds tot de kerk...?

Is dit proselitisme?

Het is een feit, dat onze kerkdiensten en andere bijeenkomsten ook veelvuldig worden bezocht door mensen die als leden — doop- of belijdende leden — van de een of andere kerk staan ingeschreven. Soms bezoeken zij onze diensten omdat ze met een baptist(e) verloofd of gehuwd zijn, soms — in sommige van onze gemeenten: vaak — omdat ze, volgens hun eigen verklaring, bij ons vinden wat ze in eigen kerk missen. Dat gemis kan betrekking hebben op allerlei: Het kan te maken hebben met de prediking, met het beleven der gemeenschap — in een kleinere kring altijd intensiever dan in de meestal kathedrale ruimten van de grote kerkgemeenschappen —, met de gemeentezang, etc. In een niet gering aantal gevallen leidt dit deelnemen aan onze diensten tenslotte tot de toetreding (door de doop) tot onze gemeenten. Is dit proselitisme?

Soms komen onze voorgangers door ziekenhuisbezoek of door familierelaties, in kontakt met mensen die op een of andere wijze door hun kerk ,vergeten' zijn. Er is nog nooit een dominee ,over de vloer' geweest — eigenlijk kwam er niemand van de kerk, behalve als er geld moest zijn... — en ook in moeilijke tijden keek de kerk niet naar hen om. Ze voelen zich volkomen van hun kerk

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **De overschatting van de produktie kan in onze vertechniseerde wereld de mens degraderen tot een verlengstuk van de machine.**

(Dr J. C. Schreuder)

vervreemd en stellen het kontakt met déze evangelie-dienaar op hoge prijs. Van het ene komt het andere en tenslotte worden ze baptist. Is dit proselitisme?

Een baptistengemeente heeft in een naburige stad of nabijgelegen dorp enkele gezinnen wonen en begint er een ‚post'. Vooral in het begin trekken deze ‚posten' nieuwsgierige en soms ook malkontente leden van andere kerken — aldus leert de praktijk — maar óók ernstig zoekende mensen die ‚het' in eigen kerk sinds jaren niet kunnen vinden. Vooral dan — en dat temeer waar zulke zoekende mensen overtuigde baptisten worden — klinkt van kerkelijke zijde de beschuldiging van proselitisme. Is dit werkelijk een schieten onder de duiven van een ander?

Hoe onze houding dient te zijn

Vooropgesteld moet worden, dat we als baptisten niet elk kerkelijk lidmaatschap als een werkelijk lidmaatschap beschouwen.

Gelijk bekend kent de hervormde kerk drie soorten leden: Belijdende leden, doopleden en ‚geboorte'leden (mensen wier ouders nog als (doop)lid ingeschreven stonden). Tenzij de betrokkenen zelf de beide laatste vormen van lidmaatschap als een legitiem lidmaatschap beschouwen — en dat is meestal nooit het geval — zal het duidelijk zijn, dat wij onmogelijk een lidmaatschap, dat alleen maar gebaseerd is op een handeling welke onwetend als zuigeling is ondergaan of slechts gegrond is op de geboorte uit alleen maar zogenaamde ‚hervormde' ouders als een werkelijk lidmaatschap kunnen beschouwen. Hetzelfde geldt van het doop-lidmaatschap van verschillende gereformeerde kerken. Wordt hier de beschuldiging van proselitisme geuit dan stuit men daarmee op dezelfde spraakverwarring die er ook heerst ten aanzien van het woord wederdoop. We kunnen het ons vanuit het kerkbegrip dezer gemeenschappen wel voorstellen dat aan proselitisme gedacht wordt, zo goed als we vanuit hetzelfde kerkelijke denken kunnen begrijpen, dat men ons wederdopers pleegt te noemen. Desondanks wijzen we in deze gevallen de beschuldiging van zowel proselitisme als van wederdoperij van de hand. Immers, noch de genoemde vormen van lidmaatschap noch de kinderdoop kunnen we als legitiem bijbels beschouwen.

Geheel anders dient onze waardering te zijn van het lidmaatschap, dat met de belijdenis van de betrokkene werd aanvaard. Achter dit kerkelijke lidmaatschap moet men een persoonlijke en bewuste keus veronderstellen.

Om het nu praktisch te stellen: We zijn van mening, dat onze ambtsdragers — zowel voorgangers als ouderlingen — zich (we trekken hier slechts grote lijnen) aan proselitisme schuldig maken, wanneer ze eigener beweging de belijdende leden van een andere kerk — uiteraard ambtelijk — bezoeken, ook al zijn deze leden sinds jaar en dag trouwe bezoekers van onze diensten of zelfs opvallend meelevend met het wel en wee der gemeente. In het geval dat ze uitgenodigd worden — en daarop moet, dachten we, steeds worden gewacht! — zullen de ambtsdragers de bezochten er op moeten wijzen, dat het ook bij uitstek christelijk is zich te houden aan de eenmaal afgelegde belofte van trouw aan de kerk waarvan men lid is geworden... Men beschouwe deze opmerking niet alleen als een vorm van hoffelijkheid en fatsoen — ook hoffelijkheid en fatsoen zijn vereist in het verkeer der kerken — maar als een vermaning tot eerlijkheid en oprechtheid, zoals die van opzieners van een christelijke gemeente verwacht mag worden. Wordt in dat gesprek evenwel duidelijk, dat de bezochte zich niet houden kan aan zijn vroegere belofte — slechts aanvaardbaar wanneer het daarbij gaat om verandering van inzicht (nooit omdat er in zijn kerk een ‚slechte' dominee staat) — dan pas is het geboden er op te wijzen hiervan de konsekwenties te aanvaarden.

Naar onze overtuiging mag een baptistengemeente pas dan de doopaanvrage van iemand die nog (belijdend) lid van een andere kerk is in behandeling nemen, wanneer de doopkandidaat zich neeft losgemaakt van ‚zijn' kerk èn wanneer deze kerk daarna de tijd heeft gehad zich met de betrokkene in verbinding te stellen. Laat men dit na dan kan men zich niet onttrekken aan de beschuldiging van proselitisme.

Veel gevoeliger liggen de verhoudingen wanneer een baptistengemeente een ‚post' begint in een naburige plaats. We hebben er begrip voor, wanneer de kerken ter plaatse er moeilijk toe kunnen overgaan daarvoor eigen zaalruimten beschikbaar te stellen — zouden we dit zelf in alle gevallen zo gemakkelijk doen? —, zelfs kunnen we ons voorstellen, dat de gevestigde kerken ter plaatse de nieuwe aktiviteiten van de baptistengemeente nu niet bepaald met gejuich begroeten... „Zijn er al geen kerken genoeg?", wordt dan gezegd. Desondanks rijst bij ons de vraag of het altijd werkelijke oekumenische bewogenheid is waarop men zich in die gevallen nogal gemakkelijk beroept. Al is het misschien niet met dezelfde frekwentie, maar pogen de andere kerkelijke gemeenschappen — van gereformeerd tot remonstrants, en alles wat, bij wijze van spreken, daar tussen ligt — niet nieuwe gemeenten te stichten? Klinkt dan ook de beschuldiging van proselitisme?

We kunnen, daarbij nog eens verwijzende naar hetgeen we hiervoor reeds schreven, van harte verklaren, dat geen baptistengemeente er ooit op uit is onder de duiven van een ander te schieten. Proselitisme is juist wezensvreemd aan onze doperse opvattingen, waarin immers zoveel nadruk gelegd wordt op de persoonlijke verantwoordelijkheid en beslissing.

We geloven een boodschap van de Heer te hebben ontvangen. Die boodschap is voor iedereen. Daarom staan de deuren van onze kerkgebouwen voor iedereen open. Daarom stichten we ‚posten' om te meer mogelijkheden te hebben deze boodschap uit te dragen.

Tenslotte

Het is een ernstige zaak van proselitisme beschuldigd te worden. Proselitisme schaadt de zaak van de Heer, en maakt die Hemelse zaak tot een wereldse aangelegenheid. Daarom zullen we elkaar telkens dienen aan te sporen tot zelfonderzoek.

Principieel wijzen we de beschuldiging van proselitisme af, al zijn we ons er wel van bewust dat er incidenteel misschien wel eens onder de duiven van een ander is geschoten — we troffen trouwens ook wel eens een dominee van een andere kerk bij ònze mensen aan — en al weten we, dat we uitgaande van hetgeen wij als legitiem lidmaatschap beschouwen niet altijd aan de (kerkelijke) schijn van proselitisme kunnen ontkomen.

We begeren ernstig in goede harmonie te leven met de kerkelijke gemeenschappen naast ons, die met ons dezelfde Heer belijden. We geloven immers, en dan spreken we niet meer over duiven..., schapen van dezelfde Herder te zijn? Het zal ook eenmaal één kudde zijn!

v. D.

O ja, nou moet ik de kerstnummers toch niet vergeten

Mededelingen

Het telefoonnummer van ds S. J. Zijlstra te Eindhoven is gewijzigd in 3 00 24; ook het gironummer onderging een wijziging en luidt thans: 1 06 48 48.

Het sekretariaat van de baptistengemeente te Den Haag berust thans bij br K. Fennema, Sir Winston Churchilllaan 90, Rijswijk (N.-H.).

Het sekretariaat van de arbeid te Lemmer berust thans bij R. Hummel, Urkerstraat 46, Lemmer (Fr.).

Wie kan de administratie van De Christen helpen aan de nieuwe adressen van onderstaande abonnees?

Dhr G. Punt, v.h. Stephensonstraat 38, Den Haag; en
dhr G. Bes, v.h. Semarangstraat 11 te Utrecht.

Want wie van u, die een toren wil bouwen, zet zich niet eerst neder om de kosten te berekenen, of hij het werk zal kunnen volbrengen? Anders zouden, als hij de fundering gemaakt had, en het werk niet kon voltooien, allen die het zagen, beginnen hem te bespotten, zeggende: ‚Die man begon te bouwen, maar hij kon het niet voltooien".

Aan rustige wateren

Faillisement of winst!

Zo nu en dan verschijnen er mededelingen in de krant, die vertellen dat die en die failliet zijn gegaan. Dit moet voor de betrokkenen geen plezier zijn. Verre van dat. Maar het kan het gevolg zijn van een té hoge investering in een bepaalde zaak. Hij heeft te hoog gegrepen, zegt men dan wel eens. De torenbouw bleek niet mogelijk. Helaas, zeer verdrietig voor de betrokkene!
Zo zijn er in het geloofsleven ook mensen die wel eens te hoog grijpen. Wel eens . . . ? Wie doet dat nu eens niet?! Allerlei goede voornemens zijn er vaak in onze gedachten. En sommigen gaan die gedachten wel eens proberen om te zetten in daden. Daar is ook niets op tegen. Wel nee, waren het er maar meer! Er zijn tè weinig aktieve gelovigen, ook in onze gemeenten.
Maar nu hebben wij wellicht wel eens het ‚faillissement' van zo'n aktieve broeder of zuster meegemaakt. Bijvoorbeeld in het verenigingswerk of in een of andere funktie in het gemeentewerk. Eerst gaat alles goed, maar dan, plotseling, is alle energie en ijver verdwenen. Ja, het kan soms wel eens tot het tegengestelde komen. Allerlei kritiek op anderen komt nu uit hun hart en mond.
Waarom zouden we dit nu bij een ‚ander' ontdekken? Is onze eigen passiviteit ook geen faillissement?
In de brief van Christus aan de gemeente van Laodicéa, zegt Hij: „Ik weet uw werken, dat gij noch koud zijt, noch heet! Waart gij maar koud of heet. Zo dan, omdat gij lauw zijt en noch heet, noch koud, zal Ik u uit mijnen mond spuwen. Omdat gij zegt :Ik ben rijk en ik heb mij verrijkt en heb aan niets gebrek, en gij weet niet, dat gij zijt de ellendige en jammerlijke en naakt . . ."
Er zijn heel wat gelovigen, die voortdurend hun geloofsfaillissement kunnen bedekken, omdat er zovelen zo leven. En toch zingen wij wel eens: „Ik gaf mijn alles op voor Jezus, al 't andere acht ik scha . . ."
En bij onze bekering hebben wij gezegd: „Heer, ik geef m' aan U volkomen. 'k Leg mijn al hier voor U neer!" Of zegt u het nog wel eens? Is het faillissement der christenheid niet te wijten aan één ding? Namelijk dit: dat wij deze dingen wel zeggen en zingen; en wellicht ook nog wel menen, ernstig menen, maar één ding over het hoofd zien. Het allerbelangrijkste: „Zo zal dus niemand van u, die niet afstand doet van al wat hij heeft, mijn discipel kunnen zijn".

Hèbben wij wel alles op het altaar gelegd? En is het Zijn wil dat wij dit of dat ondernemen en gaan doen in ons leven? Is het naar Zijn wil, om op deze wijze te ijveren voor een bepaalde zaak in de gemeente? Laat het „geloofsfaillissement" van u en mij, van ons allen, ons uitdrijven tot Hem, die ook dit risiko dragen kan!

En laat ons tot Hem zeggen: Leer mij Uw weg!" Dan zal Zijn antwoord zijn: „Die niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn". Dat betekent dus: de weg van het kruis is de weg zonder het eigen ik. Dan is ons faillissement opgeheven en zullen wij in Hem Zijn werk mogen voltooien!

Staveren J. H. Blenkers

Onze opleiding en de toelatingseisen

‚Moeizaam' noemde laatst in zijn Nader Bezien onze E. R. de huidige discussie over de opleiding. Een van de oorzaken lijkt mij te zijn dat sommige deelnemers aan deze discussie niet precies op de hoogte zijn van de problematiek van onze theologische opleiding en de eisen tot toelating. Daarom kan het zijn nut hebben om enkele gegevens dienaangaande te verstrekken.

Daarbij ga ik voorbij aan de door br J. Aaldring gesuggereerde onnodige verspilling van geld door de opleiding op De Vinkenhof. Hij kan het wel beweren maar niet bewijzen en ik weet dat het niet zo is. Een andere opzet van de opleiding zal de door onze gemeente te dragen kosten nauwelijks verminderen. De theologische opleiding is en blijft een kostbare zaak; evenals trouwens de zending en de kerkbouw, om er maar een paar te noemen.
Van meer belang is de kwestie van de vooropleiding en de toelatingseisen. Voor toelating tot de theologische opleiding wordt een diploma vijfjarige H.B.S. A of B geëist, of een daarmee gelijk te stellen ontwikkeling, zonder kennis van grieks of latijn. Wie dit niet heeft — en dat wil in onze nederlandse verhoudingen dus zeggen: wie een U.L.O. Diploma heeft, kan alleen worden toegelaten wanneer hij een nadere vooropleiding heeft ontvangen in nederlandse taal — en letterkunde, duits, engels, antieke en moderne cultuurgeschiedenis. Voor wat de talen betreft vindt deze nadere vooropleiding plaats in het eerste jaar, naast de studie van latijn en grieks en het volgen van een aantal theologische colleges. De cultuurgeschiedenis wordt gedurende twee jaren gevolgd, trouwens ook door bezitters van het H.B.S. Diploma. Deze nadere vooropleiding is bedoeld degenen die haar ontvangen in de betreffende vakken, te brengen op het niveau van het eindexamen V.H.M.O.
Het zal dan ook wel niemand verwonderen dat de overgrote meerderheid van de studenten die tot de theologische opleiding op De Vinkenhof zijn toegelaten, behoort tot eén van bovenstaande categorien. Het volgende staatje maakt dat duidelijk:

Gymnasium	2
H.B.S.	7
U.L.O.	8
Geen U.L.O. Diploma	5

Bij de laatste groep was één wiens algemene ontwikkeling en vooropleiding hem kwalificeerden voor de H.B.S.-groep en twee wier algemene ontwikkeling met U.L.O. gelijkgesteld kon worden. Althans naar het oordeel van terzake deskundige en bevoegde leraren.
Nu kan men stellen dat de toelatingseisen opgevijzeld moeten worden tot het bezit van het gymnasiumdiploma. Als het kon zou ik de eerste zijn om het in te voeren. Maar het kan niet. Onder de thans dienstdoende predikanten zijn er vier die een diploma gymnasium of staatsexamen hebben, terwijl bovengenoemd cijfer voor de toegelaten studenten in dezelfde richting wijst. Wanneer wij ons daarop zouden baseren, zouden wij ten enemale onvoldoende voorgangers opleiden voor onze gemeenten. De gemeenten die dan vacant zouden blijven, zouden heus niet gaan zitten wachten op de eerstvolgende gymnasiast maar zich voorzien van voorgangers die hun opleiding buiten onze kring hebben verworven.
Evenmin denke men dat het redelijk gemakkelijk gaat om het staatsexamen te halen. Via schriftelijk onderwijs gaat dat eigenlijk al helemaal niet en avondlycea zijn er slechts in enkele plaatsen. In de drie noordelijke provincies bijvoor-

beeld alleen in Groningen.
De huidige basis van toelating is een jaar of tien geleden bij de voorbereidingen voor het seminarie vastgesteld en is tot dusverre door de feiten bevestigd. Uit contacten met verschillende jongemannen die misschien in de toekomst naar De Vinkenhof zullen komen blijkt dat in de eerstkomende jaren waarschijnlijk studenten met een wat hogere opleiding zullen aankomen, al ontbreken ook de andere categorien niet. Dat er dit jaar twee broeders zijn toegelaten die nog bezig zijn zich voor te bereiden op het U.L.O. examen, bewijst, dacht ik, dat er niet aan wordt gedacht om de minimumeis van het U.L.O. diploma te laten vallen. Dat zij dit doen op en vanuit De Vinkenhof is een experiment, waartoe is besloten in verband met het geringe rendement van het avondonderwijs voor U.L.O., wanneer de leerlingen in hun gewone werk en doen blijven. Daarom wordt nu gepoogd deze twee mensen in een voor studie gunstig klimaat, waar ook de mogelijkheden voor 'n goede studiebegeleiding aanwezig zijn, te laten werken. Het spreekt eigenlijk vanzelf dat de betreffende broeders dit doen voor eigen rekening en dat over hun toelating tot de theologische opleiding eerst wordt beslist nadat het U.L.O. Diploma is verworven.
Tenslotte een opmerking over de universitaire opleiding. Ook hier moet men ideaal en werkelijkheid niet verwisselen. Wij zouden de universitaire opleiding tot en met het candidaatsexamen pas verplicht kunnen stellen, wanneer wij èn wat de studenten èn wat de hoogleraren betreft behoorlijk mee zouden kunnen doen. Wat het eerste betreft zie boven. En voor het tweede ligt het nog veel minder. Wij zouden dan nl. meer moeten hebben dan alleen een bizonder of kerkelijk hoogleraar en ook een of twee van de gewone of rijksleerstoelen moeten kunnen bezetten. De werkelijkheid is dat wij onder onze voorgangers één candidaat en twee doctorandi in de theologie hebben, zodat er dus in feite niemand is die voor een professoraat in aanmerking zou kunnen komen. Iets anders is of wij ook in de huidige situatie niet van de universiteit gebruik kunnen maken. Dat gebeurt reeds nu en zal in de toekomst nog wel enige uitbreiding ondergaan. Wij zullen ook graag studenten die daarvoor de aanleg en de ambitie hebben, aan de universiteit laten studeren als zij het er voor over hebben om tenminste tot en met het doctoraal examen door te gaan. Het candidaatsexamen op zichzelf heeft weinig betekenis. De naam zegt het trouwens ook al want een candidaat is nog niet wat hij worden moet.

J. Reiling.

Pinksteren in kosmische belichting

Pinksteren is het belangrijkste en heerlijkste van alle heilsfeiten. In de neerdaling van de Heilige Geest begint de zegen van Christus' levenswerk zich uit te breiden over „alle vlees" en daarmede over heel de schepping, die in het menselijk geslacht gekoncentreerd is. Gelijk de heilsfeiten: zoendood, opstanding en verhoging die in de uitstorting van de Heilige Geest kulmineren en vast gelegd zijn, alle mensen en de hen omkledende schepping aangaan, zo geldt dit ook van pinksteren. Pinksteren zegt dat de verlossing dezer schepping heeft ingezet. Toen de Geest van God tot ons terugkeerde trad een grote omkeer in. De uit haar baan geraakte schepping werd teruggeleid naar het punt, waarop ze eens in een vreemd krachtenveld kwam. Deze terugkeer betekende een opnieuw treden in de eens verlaten baan, die nu door de kracht van Christus' dood en opstanding, in spiraalvorm naar Boven gaat. De verlossing brengt heel deze schepping op hoger plan.

De komst van de Geest van God betekende het herstel van de relatie met God, waarin deze schepping in haar hoogste vertegenwoordiger tot God stond. Door overtreding van de door Hem getrokken grenzen was deze band met de Schepper verbroken, en het gevolg daarvan was de „val", een zinken op een lager vlak. Als een ontvallen aan God, met wien **de mens** door de Geest verbonden was, betekende dit een vallen in en onder de materie: een komen onder de heerschappij van de stof — bijbels gezien: van de machten, die deze wereld regeren. Bepaalde, vóór de mens aan God ontviel, het bezit van de Geest hem naar orde en plaats, naar bestaanswijze en toekomst — nu was het de materie, het dode, de Dood. Aan de Geest ontvallen en in de sfeer van de Dood gekomen is zondigen zijn **lot**, zondaar-zijn, zijn **staat.**

Daarom was er geen redding voor hem mogelijk, dan door het terugkeren van de Geest, het opnieuw leggen van de band van de Geest tussen God en de mens. De komst van de Geest **tot** de mens, wanneer dit tevens is een komen van de Geest **in** de mens, betekent zijn oprichting, zijn opheffing uit de sfeer des doods (Efeze 2 : 1); de beëindiging van de macht van de Dood over hem. De verlossing is niet anders dan een opstanding uit de dood als teken dat wij door de Geest van God, onttogen zijn aan de macht des doods. Zonder pinksteren is er geen verlossing. De komst van de Geest is de vrucht der verzoening enerzijds en anderzijds maakt de Geest de verzoening in de verlossing der ganse schepping, tot welke wij behoren, vruchtdragend. De schepping zal in haar geheel deel hebben aan de verlossing, die Gods kinderen wacht zoals ze ook in haar geheel ligt onder de ban, waarin de verloren mens zijn vervreemding van God, zijn ellende, beleeft. De schaduw van de zondige mens breidt zich uit over heel de kreatuur.
Zal b.v. Rom. 8 zinvol blijven en iets zeggen aangaand de hoop, die ontstond door Christus' dood en opstanding, dan zullen we de schepping, zoals wij die nu waarnemen in haar verval, haar mogelijkheden en onmogelijkheden, slechts kunnen zien als een misvorming van de gedaante, die ze had voordat de mens zich van God losmaakte en daardoor „viel". Wanneer men zegt, dat de schepping nooit anders gekend en ervaren kon worden dan zoals ze nu is, roept de vraag op: hoe zal deze schepping dan wel in een zekere toekomst gelijkenis kunnen vertonen met de verwachtingen, die in Rom. 8 worden uitgesproken? Krachtens Christus' dood en opstanding zal ze, zegt de Schrift, anders zijn dan we haar nú waarnemen. Zien we het goed, dan geeft hij, die niet aanvaardt dat Christus' heerlijkheid zich in heel die schepping, waarin Hij is afgedaald en waaruit Hij verrezen is, zal uitstralen, een belangrijk stuk van het evangelie prijs. Het is moeilijk te aanvaarden, dat de verlossing van een deel der schepping en wel het centrale deel: de mens, mogelijk zal zijn, zonder dat heel de schepping daarin betrokken wordt.

Wat dat betekent: opgeheven te zijn uit de sfeer des doods en te zijn gekomen onder de heerschappij van de Geest des levens (Rom. 8 : 1-30), zien we aan het leven van Jezus. Hij leefde wel in een vlees „aan dat der zonde gelijk" (Rom. 8 : 3: stoffelijk-ruimtelijk), maar nochtans was zijn betrekking tot deze schepping niet gelijk aan die, waarin wij tot haar gekomen zijn door onze breuk met God. Hij wandelde over het water, voedde met weinige broden velen; Hij herstelde het onherstelbare. Het Hem eigene, inwonende leven openbaarde mogelijkheden, die den mens, vreemd geworden zijn. Wie deze bijbelse gegevens aangaande de bestaanswijze van Jezus beoordeelt van uit de hem bekende, bij hem behorende levensmogelijkheden, tast het evangelie op een wezenlijk punt aan. Want hij ontkent dan juist datgene wat verkondigd is als het beslissende in Jezus' verschijning n.l. **dat in Hem de nieuwe schepping haar aanvang genomen heeft.** Waarop zou zich de hoop van ons geloof anders richten, dan dat aan ons zich ook eenmaal zal verwerkelijken wat bij Christus tot openbaring gekomen is? In deze openbaring weerspiegelt zich het ons toegedachte leven, dat

NADER BEZIEN

Fondsvormingen en beleggingen

Aan de Theologische Akademie van de Johannes Calvijn Stichting te Kampen promoveerde twee weken geleden tot doctor in de godgeleerdheid de gereformeeerde predikant ds H. B. Weijland te Arnhem. Zijn proefschrift had als onderwerp „Augustinus en de kerkelijke tucht" en een van de stellingen welke de nieuwe doctor aan zijn dissertatie had toegevoegd luidde:

> „Vorming van grote reserveringskapitalen in de kerk dient, als strijdig met de eigen aard van de kerk, krachtig te worden tegengegaan. Waar fondsvorming onvermijdelijk is, dient dit geld uitsluitend voor kerkelijke doeleinden te worden belegd".
>
> (Stelling 23)

Verondersteld mag worden, dat er bij de Gereformeerde Kerken in Nederland sprake is van (grote?) reserveringskapitalen en dat bij bepaalde noodzakelijke fondsvormingen het probleem van de beleggingen een rol speelt. Mocht deze stelling van dr Weijland al niet van toepassing zijn op eigen kerken, het is in ieder geval wel een zaak die tijdens onze laatste unie-vergadering nogal wat tongen in beweging bracht.

De argeloze lezer moet hieruit niet de (onjuiste) konklusie trekken, dat er in onze unie grote reserveringskapitalen zijn gevormd — het zou inderdaad strijdig zijn met de eigen aard van het werk, dat ons als uniegemeenschap is opgelegd — maar wel is van meer dan een kant de vraag gesteld op welke wijze de — inderdaad onvermijdelijke — fondsen (met name die van het pensioen- en invaliditeitsfonds) belegd dienen te worden.

Zijn we goed ingelicht, en we hebben geen reden om aan de juistheid van onze informatie te twijfelen, dan geldt onder ons de regel, dat de helft van de te beleggen fondsen in eigen arbeid wordt geïnvesteerd. De andere helft wordt elders — zo winstgevend mogelijk, en in elk geval waardevast — belegd. De laatste tijd neigt men ertoe hiervoor zogenaamde beleggingsmaatschappijen in te schakelen, die, zoals bekend, louter ekonomische normen hanteren.

Met dat laatste hebben wij ons nooit zo gelukkig gevoeld.

Of ‚ons geld' uitsluitend voor kerkelijke (lees: gemeentelijke) doeleinden dient te worden belegd is voor ons intussen ook nog een vraag. Gesteld, dat de regering een staatslening uitschreef ter bestrijding van de woningnood, we zouden er geen bezwaar tegen hebben ‚ons geld' op deze wijze ter beschikking van ons volk te stellen.

Onze stelling zou daarom luiden:

> „Vorming van grote reserveringskapitalen in de gemeente of unie dient, als strijdig met de eigen aard van de gemeente en unie, krachtig te worden tegengegaan. Waar fondsvorming onvermijdelijk is, daarbij moet gedacht worden aan de fondsen van het pensioen- en invaliditeitsfonds der unie, dient dit geld uitsluitend voor de arbeid van de unie of de gemeenten, of voor doeleinden die een aanvaardbaar zedelijk, niet-kommercieel, karakter dragen te worden belegd.

We geven de broeders die met deze zaken belast zijn beide stellingen graag in overweging. *v. D.*

door onze breuk met God niet meer verwerkelijkt kon worden. In de tweede Adam is aan het licht getreden, wat in de eerste Adam voorhanden was en verloren ging.

Paulus noemt Christus de tweede Adam. We zijn van gevoelen dat deze apostel meer geleefd heeft uit de evangelische overlevering dan in het algemeen wordt aangenomen. Ons inziens is het Jezus zelf, die de overtuiging gewekt heeft, dat Hij de tweede mens was in de zin van een tweede aanvang van ons geslacht. Achter Jezus' uitspraken lag het bewustzijn de paradijsmens te zijn. Hij lost vragen, die Hem gesteld werden, b.v. betreffende het huwelijk, op aan de hand van de in het paradijs gestelde verhouding man-vrouw. Veel ware ook te zeggen over het heimwee, dat zijn levenshouding gekenmerkt heeft. De herinnering aan zijn „heem" vergezelde hem heel de weg langs, en hangende aan het kruis zag Hij vooruit dat Hij „heden", dus nog op dié dag, zou aankomen op zijn heem, zijn levensbodem. Zoals het lot van ons geslacht eens gekoppeld was aan dién mens, van wien Gen. 3 verhaalt, zo stelt Jezus zichzelf als een nieuw uitgangspunt van gemeenschap. De beslissing over toekomst en lot van het menselijk geslacht ziet Hij liggen in de betrekking, waarin het zich tot Hem laat stellen. Hij is de ware wijnstok, de deur, de norm waarnaar elks handelen beoordeeld wordt, Matth. 25.

Hoe Adam deze schepping, voordat ze door en met hem aan God was ontvallen, beleefd heeft is voor ons even onvoorstelbaar als de struktuur van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. We zijn in ons denken afhankelijk van de werkelijkheid, waarin we staan, waar het gaat om een werkelijkheid, die ons ontzonken is en die nog slechts als met een enkele bergtop gezien wordt in de Persoon van Jezus Christus, zijn we aangewezen op het geloof in deze Enige, in Wien de aanvang herrees. Jezus sprak van zichzelf als van de Zoon des mensen, d.i. de mens, die in de hemelen **is.** Hij was hier: **onder** de hemel en tegelijk **in** de hemel. En dat geldt van allen, die in Hem geloven: ze zijn gezet in de hemelen (Efeze 3 : 6). Zij hebben als met God verzoenden het onderpand der verlossing ontvangen: de Geest van God. Het verdrijven van de Geest van God, waardoor we aan God ontvielen en aan de dood vervielen is, dunkt ons, het eigenlijke van de zondeval. Daarom is pinksteren het machtigste en heerlijkste van de heilsfeiten. De zondeval riep om pinksteren en daarom roept elk gevallen, onder de zonde geknecht leven. Pinksteren doet meer dan de gevolgen van de val herstellen. Men leze slechts de beschrijving van de toekomende wereld aan het slot der Openbaring, welke beschrijving slechts een flauwe herinnering oproept aan het eerste paradijs. Daar is geen boom der kennis van goed en kwaad. Zijn bewoners verliezen nimmer hun adeldom: ze behoren tot de orde der koningen.

Hoe rijk beleven de baptistengemeenten in Nederland de heilsfeiten, opstijgend tot en zich voltooiend in het pinkstergebeuren?

J. Louw.

Korrespondentie

Br X. Y. te Z. en anderen: Dank voor uw instemmende reaktie(s) op onze artikelen over de pinksterbeweging. Misschien vinden we later nog eens gelegenheid nader op enkele details in te gaan; het ging ons er voorlopig om mee te werken aan een — voorzover ooit mogelijk — objektieve konfrontatie.

Br W. B. te T. E.: Het citaat (van de week) was uit De Humor van de Bijbel, van O. Jager, pag. 79. Het wordt duidelijker als we nog meer uit die passage citeren; ('t gaat over dominees): „Hij moet de pijl kunnen schieten zonder hem na te lopen. Hij moet afstand bewaren tussen zichzelf en het Woord dat hij gebracht heeft, zodat het Woord rustig zijn eigen gang kan gaan. Er zijn teveel dominees die zich vastbijten in hun verkondiging. Ze kruipen naast het zaad de grond in en dan is 't geen wonder, dat ze er slecht uitzien". v. D.

De sabbat, de zondag en het nieuwe weekend

(I)

Hoe gaan wij met de zondag om? Maken wij er toch weer een sabbat van? Is deze dag voor ons een gewone werkdag? Of beschouwen wij de zondag als een vrije dag, die wij naar eigen oordeel en genoegen kunnen besteden? Zijn wij bezig de zondag meer en meer tot een onderdeel van een lang weekeinde te maken?
Zoals voor het oude Israël de viering van de sabbat het teken was van 't geloof in en de trouw aan God — dus geen dood formalisme, maar uit de levende gemeenschap met de God van het Verbond — zo zal het antwoord op deze vragen beslissend kunnen zijn voor onze houding tot de Heer in ons leven, zowel in ons gezin als in ons werk en onze vrije tijdsbesteding.

De sabbat

In Genesis 2 : 1-3 wordt ons de instelling van de sabbat vermeld. Het woord sabbat betekent: rust. In de sabbat heeft God de mens als beelddrager Gods willen zegenen in een afwisseling van werken en rusten. Als scheppingsinstelling is het vieren van de sabbat een gebod **voor héél de mensheid** en niet alleen voor Israël.
In Exodus 20 : 8-11 heeft God de sabbat, die geheel ontaard was, in de wetgeving voor Israël weer zuiver gesteld. Ook hier valt, evenals in Genesis, de nadruk op het rusten, het uitrusten. Het voorrecht om te rusten op de zevende dag gold voor mens en dier. Heel het schepsel moest ervan genieten. Het doel van deze rust komt tot uitdrukking in het woord "heiligen". De mens heiligt deze dag voor God: door Hem te eren en te aanbidden en Zijn zegen te gedenken. En volgens Exodus 31 : 13 heiligt God op deze dag de mens.
In Deuteronomium 5 : 12-13 krijgt de viering van de sabbat er een nieuwe betekenis bij, n.l.: het gedenken van de verlossing uit Egypte. Daardoor kreeg de viering van de zevende dag een nog veel sterker godsdienstig karakter: het vreugdevolle gedenken en belijden van de bevrijding uit de slavendienst van Egypte. In deze door God geschonken vrijheid mogen allen delen: knecht, lijfeigene, buitenlanders en ook het vee. Later werden aan de sabbatsviering vaste gebruiken verbonden, zoals het houden van samenkomsten, het brengen van het dubbele brandoffer.

Er zijn in onze dagen nog altijd een paar millioen christenen, die de sabbat vieren in plaats van de zondag. Zij belijden de sabbat als scheppingsinstelling van God en daarom bindend voor alle mensen in alle tijden. Wij noemen hier: **de Zevende-dags Adventisten.** Ontstaan uit de geestelijke opwekking, die het begin van de vorige eeuw typeerde, werd deze groep sterk beïnvloed door de leer van een spoedige wederkomst des Heren. Zij onderhouden de Tien Geboden als vrucht der bekering, en daarom onderhouden zij ook de zevende dag als rustdag. Zij vieren deze als een Joodse sabbat.
Dan zijn er ook nog **de Zevende-dags Baptisten**. Deze groep werd reeds in 1673 gesticht, in Amerika. In 1877 werd in ons land, en wel in Haarlem, een kleine Zevende-dags Baptistengemeente gesticht. Dat gebeurde onder leiding van een zekere G. Velthuysen, die in Amerika met de Z.-Baptisten in aanraking was gekomen.
Artikel VII van de belijdenis van de Z.-Baptisten (er zijn 13 artikelen) luidt: -"Wij geloven dat de wet van God, zoals die vervat is in de Tien Geboden, Exodus 20, verbindend is voor alle mensen in alle tijden. Daarom is voor alle mensen en de Gemeente Gods in het bijzonder verplicht de zevende dag per week, zijnde de van God verordende en geheiligde rustdag te vieren. Deze dag begint en eindigt als de andere dagen, volgens Gods ordening, met zonsondergang."-
Er zijn op het ogenblik nog enkele kleine Z.-Baptistengemeenten in ons land: Haarlem, Den Haag, Rotterdam, Amsterdam, Groningen, Leeuwarden.
Velen onzer zullen zich nog **ds Taekema** herinneren, die meermalen een vakante beurt in onze gemeenten vervulde.

De farizeese opvatting van de sabbat, het formalisme

Er zijn vele teksten in het Oude Testament, waaruit valt af te leiden, dat het volk Israël altijd moeite had met de sabbatsviering. De ballingschap werd zelfs beschouwd als een straf wegens de ontheiliging van de sabbat. Ook Nehemia, dus na de Babylonische ballingschap, moest waarschuwen tegen het verrichten van arbeid op de sabbat en het dragen van lasten op de sabbat terwille van de handel. Nehemia 10 : 3, 4 en 13 : 15-22. Daarop beleefde Israël echter al spoedig de opkomst van de wetgeleerdheid, waarbij vooral de sekte van de Farizeeërs zich onderscheidde door een zeer strenge opvatting van de mozaïsche Wet. Zij waren ook ware ijveraars voor een strenge sabbatsviering. Maar mede door zo de nadruk te leggen op het nauwgezet nakomen van de vele sabbatsvoorschriften kreeg de sabbat op den duur een heel ander karakter: **een kenmerk van het echt Jood-zijn!** Zo heeft de sabbat een stempel gedrukt op het Joodse volk, waardoor dit volk zich al de eeuwen door onderscheidde van alle andere volken, hetgeen ook vandaag nog het geval is. Zo werd de sabbat een middel om het Joodse volk, na de val van Jeruzalem verstrooid over de hele wereld onder alle volken, toch bijeen te doen blijven.

Van de honderden geboden en verboden rondom de sabbat willen wij U enkele voorbeelden noemen:
Er waren b.v. 39 hoofdwerken, alle weer in onderwerkzaamheden verdeeld, verboden, die meest betrekking hadden op landbouw, weverij en bouwwerk. Bepaalde dingen, die de verdiensten onmogelijk zouden maken, mochten wel weer gebeuren. Zo wist men de sabbatsvoorschriften aan te passen aan de eisen van het economische leven. Men mocht geen twee steken naaien, geen twee letters schrijven of uitwissen, geen vuur aansteken en ook niet doven of blussen. Maar wel kende men weer een z.g. sabbatsvrouw: een niet-Joodse vrouw, die in een Joods gezin op de sabbat het werk verrichtte! Er was zelfs een bepaalde rabbijnse school, die verbood een ei te eten, dat op de sabbat was gelegd.

Jezus en de sabbat

Tegen deze strenge wettische opvatting stelde Jezus die van de innerlijke gezindheid. De Heer hield de sabbat in ere. Wij lezen in Lukas 4 : 16 -"Hij ging naar zijn gewoonte op de sabbat naar de synagoge."- Jezus maakte de sabbat weer tot een dag van bevrijding, vooral van de zonde en haar gevolgen. -"Moest deze vrouw, die een dochter van Abraham is, welke de satan achttien jaar gebonden had, niet losgemaakt worden van dezen band op de sabbatdag?" aldus Lukas 13 : 16.
Het is wel te begrijpen, dat de Heer met de Farizeeërs in konflikt moést komen. Temeer waar Hij in Zijn onderwijs over de sabbat leerde, dat de Zoon des mensen ook Heer (eigenlijk eigenaar) over de sabbat is! Zie Markus 2 : 27 en 28.
Rabbi Eleazar deed deze uitspraak:

-"Wie de Schrift uitlegt in tegenspraak met de traditie heeft geen aandeel aan de toekomende wereld."- Jezus' houding en leer omtrent de sabbat moeten voor de rechtzinnige Joodse schriftgeleerden een ketterij van de eerste orde zijn geweest. Men kan hier een vergelijking maken tussen de tempelreiniging, waardoor de Heer deze weer wilde maken tot een huis des gebeds, en de strijd om de sabbat weer te maken tot de door God geschonken feestdag van bevrijding.

De eerste gemeenten, Paulus en de sabbat.

Het is wel duidelijk, dat de eerste gemeenten van Joden-christenen de sabbat in ere hielden. Het is vanzelfsprekend, dat dit zo was. Het werd pas anders, toen het evangelie over de grenzen van het Jodendom in de heiden-wereld kwam. In de ogen van de Grieken en Romeinen was een wekelijkse rustdag een dwaasheid. "Rusten op de zevende dag is gelijk aan verlies van het zevende deel van het leven", aldus Seneca. Doordat ook velen van de eerste heiden-christenen voortkwamen uit de synagoge-gemeente en haar vriendenkring zal men gewoontegetrouw in het begin de zevende dag hebben gehouden. Nog eens: in het begin! Want al spoedig moet de vraag gesteld zijn: moeten de christenen uit de heidenen ook de sabbat houden, die toch een kenmerk is van het Jodendom? De Joden-christenen verlangden dit inderdaad, waardoor in de gemeenten spanningen ontstonden. Wij lezen hierover in Romeinen 14 : 5 en 6 - "Deze immers stelt den enen dag boven den anderen, gene stelt ze alle gelijk. Ieder zij voor zijn eigen besef ten volle overtuigd. Wie aan een bepaalden dag hecht, doet het om den Here." -

Meer sporen van deze strijd vinden wij in Galaten 4 : 9-11 en in Colossenzen 2 : 16 en 17. In deze laatste brief wijst Paulus op het betrekkelijke van de instelling van de sabbat: - "slechts een schaduw van wat komen moest, terwijl de werkelijkheid van Christus is." - Het heiligen van de sabbat verwees naar de heiliging, die wij in Christus hebben, in Wien ons leven volkomen God toebehoort. De apostel is in deze twee brieven minder verdraagzaam dan in Romeinen 14. Het ging in deze twee gemeenten óf om de doorvoering van de oude Farizeese opvatting, dat de sabbat (tegelijk met andere kenmerken van het Jodendom, zoals de besnijdenis) heils-noodzakelijk was, óf om de doorvoering van de vrijheid in Jezus Christus, in Wien wij zonen van God zijn door het geloof, Gal. 3 : 26.

Deze hele problematiek kwam uitvoerig in bespreking op de grote apostelvergadering te Jeruzalem, waarover U leest in Handelingen 15. Paulus, die het grote gevaar van een zuiver wettische sabbat kende, heeft deze strijd tegen het zogenaamde judaïsme gewonnen: In de voorschriften aan de jonge heiden-gemeenten wordt met geen woord over de sabbat gesproken. - "Want het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht, u verder geen last op te leggen dan dit noodzakelijke. . . . ", Hand. 15 : 28 en 29.

De eerste dag der week, de zondag

Tegen deze achtergrond zullen wij de ontwikkeling moeten zien, dat langzamerhand in de gemeenten de eerste dag der week als de dag des Heren werd gezien. Omdat Christus op de eerste dag der week uit de dood verrees.

In het Nieuwe Testament zijn slechts enkele aanduidingen aanwezig, die er op wijzen dat de funktie van de zevende dag door de eerste dag werd overgenomen. Wij noemen hier Handelingen 20 : 7 en 1 Corinthiërs 16 : 2.

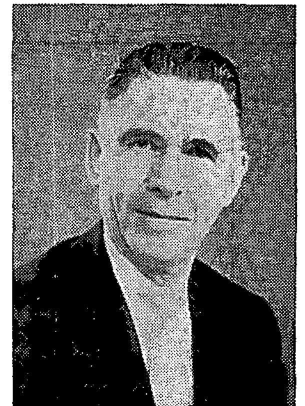
Hoe deze verschuiving zich reeds in de tijd van de apostelen en de jaren daarop heeft voltrokken, weten wij niet precies maar bij de opvolgers van de apostelen, o.a. Ignatius, ± 115 na Chr. als martelaar gestorven, en Justinus, ± 165 na Chr. als martelaar gestorven komen wij de volgende toespelingen op de zondag als de dag des Heren tegen: ...."waarop ook ons leven door Hem is opgegaan" en ...."de dag der zon, als de dag van samenkomst van de gemeente van Christus."

In het Nieuwe Testament wordt nergens de naam zondag voor de eerste dag der week genoemd. Deze naam is van heidense oorsprong en betekent: dag, gewijd aan de zon.

Maar over de eerste dag der week lag sinds de opstanding van Jezus voor allen, die in Jezus Christus geloven als de Levende Heer, de glans van Zijn overwinning en van de komst van Zijn eeuwig Koninkrijk. De gemeente mag met Christus, van Wie zij het lichaam is en waarvan Hij het Hoofd is, leven en werken vanuit en door de Kracht van Zijn opstanding in deze wereld, met het machtige uitzicht op die grote Dag des Heren, als God eenmaal zijn zal in alles en in allen.

G. Brongers

KEN UW VOORGANGERS

Ds F. G. J. Hofhuis

Ds F. G. J. Hofhuis behoort tot de oudsten van ons voorgangerscorps: geboren 12 februari 1906 te Ambt-Delden (Overijssel). Sinds 1957 dient ds Hofhuis als voorganger onze gemeenten: in Alkmaar — als eerste voorganger van deze in die tijd geïnstitueerde gemeente — in kombinatie met pionierswerk in Den Helder; van 1953 tot 1961 in het dynamische Drachten en sindsdien in de gemeenten Workum/Makkum, als opvolger van ds G. Visser. Ds Hofhuis ontving zijn theologische vorming aan de Bijbelscholen te Brussel en te Wiedenest (Duitsland; Vergadering van Gelovigen).

Na voltooiing van zijn studie in 1930 (hij was toen 24 jaar) begon br Hofhuis evangelisatie-arbeid met een eigen evangelisatie-auto — in die tijd een novum! — waarin hij, toen nog vrijgezel, ook woonde. De oorlogsjaren maakten voortzetting van deze arbeid onmogelijk en daarom zocht en vond br Hofhuis werk en brood op een distributiekantoor. Uit die tijd stamt ook de kennismaking met de baptistengemeenten. Tijdens deze jaren diende br Hofhuis reeds verscheidene vakante gemeenten, in het bijzonder de gemeenten te Eindhoven en te Utrecht.

Wie nader met ds Hofhuis kennis maakt ontdekt in deze bescheiden man niet de drang om op de voorgrond te staan of om op te vallen. Trouw en vasthoudendheid hebben hem tot een gewaardeerd kollega gemaakt.

Het gezin Hofhuis telt vier kinderen: (twee zonen en twee dochters); de jongste (11) is nog bij haar ouders thuis. Aan zijn echtgenote (afkomstig van Geldermalsen) heeft ds Hofhuis altijd een trouwe medewerkster gehad, zowel in het meisjesklubwerk als in zusterhulp.

v. D.

Mededeling

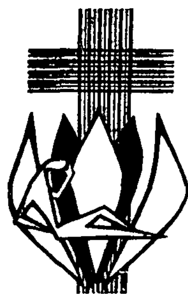
Het abonnementsgeld van „De Christen" wordt met ingang van 1 januari 1966 verhoogd op ƒ 14,— over het gehele jaar, dat is ƒ 3,50 per kwartaal.

Daar de posterijen de inkassokosten verhoogd hebben, moeten wij de inningskosten verhogen op 70 cent per kwitantie.

U kunt deze inningskosten voorkomen door tijdig vóór 1 januari 1966 op giro 9260 ten name van de Unie van Baptistengemeenten, Amsterdam (corr. adres Dalweg 77, Arnhem) over te maken:

ƒ 14,— over het gehele jaar ineens,
ƒ 7,— over het eerste halfjaar 1966, of
ƒ 3,50 over het eerste kwartaal 1966.

Tabitha-Bouw-Actie

Verantwoording
Veel meer dan om zuiver administratieve reden, leggen we gaarne verantwoording af van de ontvangen giften. We weten immers, dat de ontvangen giften tekenen zijn van liefde en medeleven met de arbeid van Tabitha, zowel in Scheveningen als in Stadskanaal.

We ontvingen:
van *baptistengemeente* te Hoogeveen *f* 40,48.

van *donateurs* te Zandbulten *f* 5,—.
van *Zusterhulp* te Eindhoven *f* 25,—; te Harlingen *f* 25,—; te Hengelo/'t Venster *f* 15,—.

van *particulieren:* HP te Z *f* 15,—; NN te S *f* 1,—; zrs dB te F *f* 25,—; AD te D *f* 50,—; MCH-B te S *f* 2,50; DH te R *f* 5,—; mej. PJ te U *f* 5,—; mej. GdV te O *f* 10,—.

Hartelijk dank.

aan allen, die ons gironummer niet vergeten waren! We wachten ook op úw gift op postrek. 1028558 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.).

H. Ploeger.

Leiding Gods

Meer dan dertig jaar geleden legde de braziliaanse priester Jose Tavarez — nu zestig jaar — zijn ambt in de rooms-katholieke kerk neer. Hij was in aanraking gekomen met een zendeling van de Southern Baptists, Leslie L. Johnson (nu gepensioneerd) die hem voor het evangelische geloof won en doopte. Jose Tavarez werd al gauw daarna (nu reeds sinds 28 jaar) voorganger van de Eerste Baptistengemeente te Maceio in Brazilië.
Zijn gemeente besloot dit jaar het Pastor Tavarez mogelijk te maken deel te nemen aan het baptisten-wereldkongres, dat eind juni te Miami Beach, Florida, USA, werd gehouden. Gedurende de eerste zondag van zijn verblijf in Miami nadat hij een van de gemeenten had bezocht, werd hij, zoals zoveel buitenlandse bezoekers, uitgenodigd door een familie om mee naar huis te komen. Na de maaltijd, toen de familie en enkele andere bezoekers nog één ogenblik bij elkaar zaten, vroeg de gastvrouw aan Pastor Tavarez zijn bekerings- en roepingsgeschiedenis te vertellen. De gast begon te vertellen. Maar halverwege zijn verhaal gekomen bemerkte hij, dat de hele familie schreide. Zijn enige gedachte was, vertelde hij later, dat die Amerikanen zulke sentimentele mensen waren...
Toen hij zijn verhaal had beëindigd stond de gastvrouw op, liep op hem toe en drukte hem een kus op het voorhoofd. Toen begon zij *haar* verhaal te vertellen: „Dertig jaar geleden", vertelde ze, „was zendeling Johnson tijdens een verlof in onze gemeente en hij vertelde daar het verhaal van de jonge priester die kort daarvoor werd gedoopt en die nu zoveel moeilijkheden ondervond, in het bijzonder omdat hij eens priester was geweest. Sinds die dag heb ik niet nagelaten elke dag voor u te bidden, ofschoon ik nooit weer iets over u hoorde noch kon denken u ooit te ontmoeten".

Foreign Mission News

DERDE DEEL VAN DE WERELD IS CHRISTELIJK

Volgens de jongste statistieken is een derde deel van de wereldbevolking christelijk, namelijk 930 miljoen mensen. Hiervan zijn 572 miljoen rooms-katholiek, 220 miljoen protestant, terwijl 138 miljoen tot de oosterse kerken behoren. Het aantal niet-christenen is tweemaal zo groot, namelijk 2.067 miljoen. Voor de grote wereldgodsdiensten luiden dan de cijfers: Islam 437 miljoen, hindoeïsme 341 miljoen, confucianisme 335 miljoen en boeddhisme 155 miljoen. Tot de ruim twee miljard niet-christenen behoren verder naast aanhangers van de kleinere godsdiensten, zoals het jodendom, 676 miljoen heidenen en atheïsten. Realiseren wij ons wel genoeg hoe belangrijk deze laatste aantallen zijn?

God maakte ons blij en dankbaar met de voorspoedige geboorte van een dochter en zusje

ANNA CAROLINA ALIDA

(Wij noemen haar Carolien)

C. de Jong
Z. J. de Jong-Koumans
Peterke

Klazienaveen, 15 november 1965
Neptunuslaan 27.

A. HOF
G. M. HOF-VAN NULAND

geven met blijdschap en grote dank aan God, kennis van de geboorte van hun dochter

INGRID

Apeldoorn, 16 november 1965
Boerhaavestraat 72

Geheel onverwacht heeft de Here tot Zich genomen, onze broeder

HUBERT EKKELENKAMP

in de ouderdom van 81 jaar.

„De Heer is mijn Herder"

Lochem:
B. Ekkelenkamp-Willemsen

Deventer:
K. Evers-Ekkelenkamp
P. Evers

Nieuw-Zeeland:
A. v. Ameringen-Ekkelenkamp
J. van Ameringen

Harderwijk:
H. A. Ekkelenkamp
M. B. Ekkelenkamp-Hulleman

Australië:
B. Tepper-Ekkelenkamp
M. Tepper
en kleinkinderen

Lochem, 14 november 1965
'Huize Debora', Zwiepseweg 26
De teraardebestelling heeft plaatsgevonden op donderdag 18 november 1965.

Geheel onverwacht heeft de Here tot Zich genomen, onze broeder

HUBERT EKKELENKAMP

in de leeftijd van 81 jaar.

„De Heer is mijn Herder'

Baptistengemeente Deventer

Lochem, 14 november 1965

Op 16 november jl. nam de Heer tot Zich, onze broeder

JAN EERENSTEIN

in de leeftijd van 51 jaar.

Baptistengemeente Zwolle

Op 16 november nam de Here tot Zich, onze zuster

MARIA CATHARINA SPARENBERG

in de leeftijd van 80 jaar.

2 Cor. 5 : 1

Baptistengemeente Den Haag

---

3 december 1965 81e jaargang Nr. 3810

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Oecumenisch neutralisme

Een blik in het lijstje van de frontartikelen, de nadering van de oecumenische zondag en de vraag van een broeder hebben — in deze volgorde — mij er toe gebracht om iets over de oecumene te schrijven. Niet zonder aarzeling, overigens. Nog niet zo lang geleden verzekerde iemand me dat de oecumene een delicaat onderwerp was, waarover beter gezwegen zou kunnen worden. Even delicaat als bijvoorbeeld bewuste gezinsvorming. Hij heeft waarschijnlijk wel gelijk. Maar er zal toch wel eens iets over geschreven moeten worden. Want oecumene is geen liefhebberij maar een feitelijk gegeven. Wij kunnen het wel negeren maar we kunnen het niet ongedaan maken.

De nadering van de oecumenische zondag vormt een goede aanleiding om het dan maar eens te wagen. Eigenlijk is zo'n oecumenische zondag een merkwaardige zaak. In de meeste plaatsen blijft zij beperkt tot een collecte voor de oecumenische raad of voor het hulpwerk van de Wereldraad. Op sommige plaatsen pleegt men kanselruil. In de utrechtse dom staat op 5 december een heilsofficier op de kansel. Hervormden, remonstranten, doopsgezinden, lutheranen en hier en daar ook baptisten bestijgen elkaars preekstoelen. Waar gewoonlijk een toga prijkt, staat nu een jacquet en omgekeerd. De gemeente vindt dat over het algemeen wel aardig. Het is in ieder geval interessant. En het gaat ook weer voorbij. Maar ook na 5 december 1965 is oecumenisch een moeilijk woord. Het feit dat we dit woord altijd nog zo ouderwets, zo onaangepast aan hedendaagse regels van uitspraak, hanteren is haast symbolisch. Oecumene is nog steeds een vreemd woord en niet gemakkelijk uit te spreken. Het is ook nog steeds een vreemde zaak.

Vastgelopen oecumene?

Wie de oecumenische ontwikkelingen in ons land een beetje kent, weet dat het er op dit terrein bizonder weinig te beleven is. Een poging van de huidige voorzitter van de Oecumenische Raad om de zaak in beweging te brengen, heeft tot dusverre weinig resultaat opgeleverd. Niet omdat het onuitvoerbaar was maar omdat het in de huidige situatie niet uitvoerbaar was. De huidige situatie is een soort status quo, waar alles blijft zoals het is. Deze status heerst alom in kerkelijk nederland. De kerken lijken de schrik van ontkerstening en secularisatie weer te boven. Zij delen in de welvaart en in de gevestigdheid van het huidige maatschappelijk bestel. Zij zijn zelfbewuster dan een jaar of vijftien geleden. Het oecumenisch ideaal leeft in kerkelijk nederland niet

Toch bedriegt de schijn. Misschien gaat een goed stuk van de oecumenische belangstelling buiten de officiële kanalen om, maar die belangstelling is er ondertussen wel degelijk. Er zijn meer protestanten aangesproken door wat in de rooms-katholieke kerk gebeurt dan de kerkelijke pers zou doen geloven. Er zijn meer rooms-katholieke christenen op zoek naar geloofsgemeenschap over de kerkmuren heen dan officieel wordt toegegeven. Er broeit een verlangen naar de gemeenschap der heiligen bij vele ouderen en bij nog veel meer jongeren. Heel vaak weten ze alleen maar niet hoe ze er uiting aan moeten geven. Ze vinden geen vorm van oecumenische geloofsgemeenschap waarin ze zichzelf weer kunnen herkennen. Het symbool ontbreekt. Ze hebben geen referentiekader, zoals de vaklieden het zeggen. Bij gebrek daaraan blijven ze in hun eigen kerk of worden buitenkerkelijk. Er is heden ten dage veel buitenkerkelijk geloof. Ik kom daar straks nog op terug.

Kerkje spelen?

Ondertussen was er ook nog de vraag van een broeder. Mijn gedachten over ons lidmaatschap van de Wereldraad kennende sprak hij de vrees uit dat de voorstanders van deze organisatie misschien te veel kerkje wilden spelen. Deze vraag heeft me sindsdien nog een paar dagen dwars gezeten, want 'kerkje spelen' is, vooral onder baptisten, een ernstig verwijt. En het is ook niet helemaal zonder grond. Het gevaar is be-

IN DIT NUMMER o.a.:

Citaat van de week: **Wij moeten op de knieën of we zullen op zekere dag door de knieën gaan voor het geweld van enigen en de diktatuur van velen.** (F. E. Huizinga in het kerstnummer van De Zaaier van dit jaar).

paald niet denkbeeldig dat ons lidmaatschap van de Wereldraad voor de voorstanders een soort statussymbool van het nederlandse baptisme is geweest, op grond waarvan zij hoopten toch ook wel acceptabel te zijn in kerkelijk nederland.

Dat gevaar bestaat ook na onze uittreding nog steeds. Ieder mens, ook iedere gemeenschap heeft een zeker behoefte aan erkenning. Onze gemeenschap heeft dat ook. Voor velen betekent de oecumene zo'n mogelijkheid tot erkenning. Daar zit het gevaar in dat de wezenlijke dingen in onze verhouding tot de andere kerken uit het oog worden verloren. Wij zijn een gemeenschap van gemeenten en geen kerk. Naar zijn beginsel is het baptisme een poging tot radicaal gemeentechristendom zonder steun van staat en maatschappij en zonder hiërarchische bovenbouw. Uit een oogpunt van gemeentestructuur passen wij bij de reformatorische en episcopale kerken niet erg goed. Wij bewijzen de eenheid van de kinderen Gods geen dienst, wanneer we dat uit het oog verliezen.

Neutralisme

Ondertussen is de situatie nu zo dat wij sinds mei 1963 geen lid van de Wereldraad en van de Oecumenische Raad meer zijn. Enkele gemeenten zijn nog plaatselijk aangesloten. In de Oecumenische Raad heeft de Unie een waarnemer.

Men zou kunnen zeggen: officieel nemen wij als Unie de houding aan van een welwillende neutraliteit. Verder niets. De noodzaak van voortgaande bezinning op het probleem der oecumene wordt niet of nauwelijks gevoeld. Er wordt in ieder geval niets gedaan om deze bezinning op gang te brengen. Sinds Sneek zijn wij weer overgegaan tot de orde van de dag. Na de spannende algemene vergadering van 1963 hadden we in Groningen een jaar later drie dagen van grote welwillendheid. En dit jaar in Arnhem hielden we ons uitvoerig bezig met waardevaste beleggingen en met reorganisatie. We waren weer thuis.

Over dit neutralisme maak ik mij zorgen. Het zit dieper dan de kwestie van het lidmaatschap van de Wereldraad. In feite is het ouder dan onze uittreding. Ik vrees dat wij voorbijgaan aan de roep tot eenheid die een roep van de Geest is. Let wel: dat is niet een roep om één kerk. Kerk is een woord dat herinnert aan het verleden. Kerken zijn gestalten uit de geschiedenis van het christendom sinds de opkomst van de katholieke kerk in de derde eeuw na Christus. Ik kan mij onmogelijk voorstellen dat de eenheid van het Lichaam van Christus zichtbaar zou kunnen worden in de gestalte van één alles- en allenomvattende kerk. Eerlijk gezegd weet ik nog helemaal niet hoe ik me die eenheid dan wel zichtbaar gemaakt zie. Het is nog helemaal geen kwestie van zien maar vooralsnog van geloven. Geïnspireerd door de visioenen van die schare die niemand tellen kan maar die allemaal op weg zijn naar de bruiloft van het Lam.

Het is ook niet de onzichtbare geestelijke eenheid van alle ware gelovigen. Zo goed als die eenheid er is en dwars door alle bestaande afgrenzingen heen gaat, zo weinig adequaat is zij als uitdrukking en verschijning van de ene gemeente van de Heer. Hoe zouden wij één kunnen zijn zonder samen het avondmaal te kunnen vieren? En dat niet terloops en bijna illegitiem maar in alle openheid en bij herhaling?

Hoe lang nog ?

Als ik zie naar de practijk van onze gemeenten dan vraag ik mij ernstig af, hoe lang wij ons deze welwillende neutraliteit die in feite op een negeren neerkomt, kunnen veroorloven. Ik denk aan onze jeugd die wij de verschillen tussen ons en de andere kerken doorgaans niet meer zo overtuigend kunnen duidelijk aantonen. De idealen en de realiteiten van eenheid leven voor hen meer dan voor de meeste ouderen. Zullen ze in onze gemeenten iets van hun verlangen naar bredere gemeenschap kunnen terugvinden? Of zullen ze zich teleurgesteld van onze gemeenten afwenden of er, alleen-maar-lid zijnde, in blijven? Dit zijn geen ijdele vragen voor wie geregeld met de jongere generatie in aanraking is.

Daarom wil ik een uitdrukkelijk pleidooi voeren voor meer bewogenheid en openheid in onze gemeenten tegenover andere kerken en andere gelovigen. Wij moeten af van de 'zo-zijn-onze-manieren' mentaliteit. Wij moeten open gemeenten vormen, niet in de eerste plaats gericht op de eigen groep maar open voor alle huisgenoten des geloofs, onverschillig van welke tafel of ze zijn. Hoe dat in de practijk moet? Dat is nog lang niet aan de orde. Voorlopig is aan de orde of wij bereid zijn ons neutralisme op te geven. Dat is geen kwestie van beleid maar van geloof.

J. Reiling

---

zand en zaad

Zend mij niet naar een grote stad noch naar een klein dorp en deze kreet bevat wie weet wel voer voor psychologen. De kreet is uit mijn voor u verborgen diepten. Misschien vreesde ik voor de benepenheid van sommige geesten, woonachtig in sommige dorpen en misschien beangstigden mij de eindeloze straten, stenen en stromen van mensen van de steden.

Ik ben juist teruggekomen van een reisje naar Scheveningen, waarbij ik op de heenweg, over Rotterdam gaande, ook Maassluis bezocht. De broeders in en rond groot Rotterdam wonend, zullen mij zeggen dat ik nog geen fraktie gezien heb van wat daar wel gaande is en de broeders bij Amsterdam en daarin wonend zullen het zelfde zeggen. Maar wat ik in dat deeltje Westen zag, en ik zag het alleen nog maar bij avond vanuit de trein, was zo benauwend voor mij dat ik alleen nog zuchten kon. U mag ook fascinerend zeggen, want wie komt niet onder de indruk van wat daar aan de gang is. U aanschouwt een voortdurende explosie van werken. Fabrieken en woonblokken rechts en links van de spoorbaan, woonblokken en fabrieken, hallen en kantoren. Maar toch meer benauwend dan fascinerend, want in deze rokende en ronkende kontreien, wonen miljoenen mensen, die driftig als de mieren langs de wegen snellen, de werkplaatsen in- en uitvallen en zich voor enige uren rust terugtrekken in hun kazernen. En als dan een deel van het machtig raderwerk voor een ogenblik stilstaat, storten ze zich in hun autootje om ergens in de ruimte even te kunnen ademhalen. Benauwend voor een mens, die de overtuiging heeft, dat hij iets heeft te zeggen aan alle mensen. Iets wat allen moeten weten. Wat voor hen als individu en als gemeenschap van het hoogste belang is. Hoe zullen deze honderdduizenden dat horen? Hoe zal men ze ooit bereiken, deze vermoeiden, die door het tempo binnen en buiten gesloopt worden en wier zenuwen als vioolsnaren gespannen staan? Dan waren de dagen van Jezus toch anders en zelfs mijn grootvader leefde nog zonder deze verbrandende hoogspanning.

Een paar broeders vingen me op aan 't station in Maassluis en met hen wandelde ik door de herfstige straten naar het gebouw, waarin de gemeente samenkomt. Een gehuurd gebouwtje, zaal eigenlijk. Dat er keurig uitzag en waarin met name het jeugdwerk bloeit en boeit. Maar dat ze misschien zullen moeten verlaten, omdat het verkocht zal worden. Tenzij ze het zelf zouden willen kopen. Ik sprak met hen over dat pand en over andere mogelijkheden in de nieuwe woonwijken. Nee, ik ben geen Unie-Bouw-Stichtingslid, maar het lag toch voor de hand.

Weet u waaraan we behoefte hebben? In een rapportje dat ik schreef staat: Op deze gebieden ziende, zou men wensen een kapitaal te bezitten, opdat men nietveel-voor-zich-vragende en wel veellust-tot arbeid-bezittende-jonge mannen

Aan rustige wateren

Leven van Gods geschenken

Wat hebt ge, dat ge niet ontvangen hebt?

(1 Cor. 4 : 7)

„Ik leef van Gods geschenken". Deze regel uit een bekend gezangvers, stelt het leven van de christen in helder daglicht. Een kind van God leeft van hetgeen hij ontvangt, niet van hetgeen hij verdient. Kernachtig schrijft Paulus dit: In elk opzicht zijt gij rijk geworden in Christus. (1 Cor. 1:5). Ook nu nog wijst het leven uit, dat wie van de Heet weet te ontvangen rijk is en daarom ook veel geven kan.

„Wat hebt ge, dat ge niet ontvangen hebt?" Paulus wil de gemeente in Corinthe in gedachten brengen, dat alles wat men bezit van de Heere God afkomstig is. Géén hoogmoed, bedoelt Paulus te zeggen. Want alles wat ge bezit, aardse goederen, geloof, kennis, vertrouwen in de toekomst, álles hebt ge van God in Christus ontvangen.

Een brief, die we ontvangen is dikwijls een onbetaalbare schat. Voor geen geld zouden we een brief van ouders, verloofde, kinderen of vrienden over ver willen missen. Het ontvangen van gasten betekent dat mensen vrijwillig en meestal met vreugde in uw huis komen. Gezelligheid, warmte en verrijking van het leven worden door uw gasten ook uw deel.

Zo mogen we Gods Woord ontvangen als een kostbare brief. De vriendschap met de Heer als redding en verrijking van het leven. Zij die de Heer ontvangen gaan de elementaire dingen van het leven anders zien. De Heer opent ons de ogen voor de schatten die we van de Vader ontvangen hebben. Hij laat ons ook onze nood zien, en de spanning omdat we met Gods gaven niet op de juiste wijze omgaan. Hij zorgt ervoor, dat we vergeving ontvangen. Hij spoort ons aan steeds bewuster te gaan leven vanuit Zijn rijkdom.

Niets, niets is mijn; ik leef van Gods geschenken. De zondeval van Adam en Eva kwam voort uit de begeerte om meer te hebben, dan zij van God ontvangen hadden. En zij verschaffen zichzelf het meerdere met alle gevolgen van dien. Christus leert ons weer dankbaar te zijn voor hetgeen we ontvingen. Kunnen we nog danken voor Gods grote gaven? Zijn we inderdaad dankbare gelovigen? Beleven we dankbaar de eredienst? Komt onze evangelisatie-zin voort uit de ontvangen rijkdom van Gods genade?

Leef vanuit Gods gaven en U zult ontdekken dat Christus meer heeft om U te geven. Christus geeft ons aanwijzingen hoe wij zullen ontvangen. Hij zegt: Bidt en u zal gegeven worden. Eerst wanneer we gaan bidden vallen ons de schellen van de ogen. Eerst wanneer ons leven door het gebed in afhankelijkheid komt te staan jegens God door Christus Jezus zullen we ontvangen. Bidt en u zal gegeven worden,... want wie bidt ontvangt! Wanneer we van Gods gaven overtuigd zijn, worden we uitdelers van wat God ons geeft.

Winschoten C. Mostert

---

daar kon neerzetten om het werk van een evangelist te doen.

Een wensdroom zegt u. Hooguit uitgroeiend tot een gebed, maar dan een geremd gebed. Jakobus beschrijft een gebed zo: Hij moet bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelende, want wie twijfelt, gelijkt op een golf der zee, die door de wind aangedreven en opgejaagd wordt...

Ik herinner mij dat ik in dit blad eens een droom vertelde. Ik zag jonge mensen de campings bereizen en bewonen, voorzien van muziekinstrumenten om als troubadours van God te zingen en te spelen. Een andere broeder droomde het mij tijden later na. In rook vervlogen. Geen spelers en zangers voor God en voor de mensen. Hebben wij ze niet meer die niet allereerst vragen: wat kan ik verdienen en zijn er ook nog andere vergoedingen? Mormoonse jongelui komen van overzee om ons tot hun inzichten te bekeren. Zij verlaten huis en haard en lopen langs onze deuren, bellen aan en willen met ons spreken. Zouden er onder ons nog zijn, die zich willen voorbereiden om zo een of twee jaar van hun leven te besteden voor het beste? Als de minister van defensie roept komen de meesten. Als de Heer van het leven roept is boekhouden belangrijker. Wij kunnen kennelijk geen Vredeskorps voor de randstad Holland samenstellen. We zijn gevangenen. Op voordeel en gemak bedachten. Wij houden geen kruistochten meer.

Natuurlijk bezocht ik, in Scheveningen vertoevende, ook Tabitha en daar waren ze dan toch: meisjes, die dienden. Die oude, verkromde mensen helpen het laatste eind van de levensweg te gaan. Toch een klein legertje des heils. Maar ik zie nog de hoge, vele woonblokken met de vertikale woonlagen, mensen bergend, honderdduizenden, en uit de Schriften herinner ik mij de woorden: Wie zal Ik zenden? Wie zal voor Ons gaan?

Huizinga

gemeenteberichten

INTERNATIONALE DIENST IN ENSCHEDE

Enschede — (J. H.) Het is lang geleden dat U door middel van een gemeentebericht iets van de gemeente Enschede hebt gehoord. Toch kunnen wij nu zeggen dat het na de moeilijkheden die er voor enkele maanden waren in de gemeente goed gaat. Onze diensten in de beide kerken worden goed bezocht en ook de verenigingen gaan goed. We zijn dankbaar dat er elke zondag voorgangers en studenten tot ons overkomen om ons te dienen met het Woord. Vanaf deze plaats onze hartelijke dank.

In het beroepingswerk zijn wij een paar keer teleurgesteld maar we hopen en vertrouwen dat ook deze ledige plaats eens weer gevuld zal worden: de Heer zal voorzien.

Zondag 21 november hadden wij een bijzondere avond. Het was een internationale avond: een zangdienst verzorgd door het zangkoor met medewerking van zang van de spaanse broeders en zusters, die elke week in onze kerk hun diensten houden. Het was een prachtige avond. Ds R. J. Voorhaar was tot ons overgekomen en leidde deze dienst; de predikatie werd vertaald door br Párraga. Kleine spaanse kinderen zongen ook in het Nederlands, „Lees je Bijbel en bid elke dag." Het is fijn zo met elkaar kontakt te mogen hebben; wij verstaan elkaar niet, toch weten wij dat we bij elkaar horen als broeders en zusters.

We mogen ons nu weer voorbereiden op de komende kerstdagen, het feest van het Licht, dat nog elke dag schijnt, ook hier in Enschede waar veel arbeid is voor ons als gemeente.

INTREDE DS H. C. VAN DER FLIER

Ter Apel — (A.P.) Zondag 21 november was voor de gemeente Ter Apel een blijde en vreugdevolle dag, die slechts overschaduwd werd door de weersgesteldheid en de zeer slecht begaanbare wegen. Desondanks waren er ruim 80 bezoekers in de bevestigingsdienst welke door ds G. van 't Wout van IJmuiden werd geleid.

Ds Van 't Wout liet zingen 'Looft, looft verheugd den Heer der Heren', en men kon horen dat er in de gemeente grote blijdschap was. Hij bepaalde ons bij de woorden van Paulus 'Maar wij hebben deze schat in aarden vaten', 2 Kor. 4 : 7. Na de gebruikelijke vragen aan ds Van der Flier en de gemeente werd de nieuwe voorganger biddende aan de Heer opgedragen. We zongen daarna het mooie lied 'Heer, wij staan nu hand in hand, sterk in U en houden stand'.

's Middags om vier uur werd de intrededienst in de gereformeerde kerk gehouden. Boven verwachting waren er 140 bezoekers. Van de omliggende gemeenten was er niemand en ook van de andere genodigden waren er die — begrijpelijk — verstek hadden moeten laten gaan.

Ds Van der Flier liet zingen 'Lof zij den Heer, den almachtigen Koning der ere' en bepaalde zijn gehoor bij het woord uit Exodus 4 'En Mozes nam de staf Gods in zijn hand'. Na de prediking beluisterden we nog enkele toespraken. Ds Van 't Wout deelde

mee, dat de vertegenwoordiger der Unie, br E. de Haan vanwege de slechte wegen niet kwam. De burgemeester van Vlagtwedde sprak een goed woord, namens de gereformeerde kerk werd gesproken door de heer Witteveen en ook een duitse broeder sprak nog een hartelijk woord. Namens de gemeente werd de nieuwe voorganger door een der ouderlingen verwelkomd.
Al met al: het was een goede zondag. Wij gaan vol vertrouwen verder, biddende dat de Heer het werk zal zegenen tot eer van Zijn naam en tot uitbreiding van Zijn koninkrijk.
Een woord van hartelijke dank aan allen die ons in het verleden met woord en daad hebben bijgestaan is ook hier op zijn plaats.

OPNIEUW DOOPDIENST IN 2e EXLOËRMOND

Tweede Exloërmond (W.v.d.V.) — Wanneer we in ons weekblad De Christen telkens weer mogen lezen van de rijke zegeningen die onze gemeenten ten deel vallen, worden onze harten vervuld met grote dankbaarheid jegens Hem, die ons dit alles schenkt. Daarom ook willen wij gaarne deelgenoot maken van de vreugde die er is in onze gemeente. Mochten we in ons vorig bericht er melding van maken, dat veertien jongeren hadden gekozen voor Jezus en toen werden gedoopt, nu kwamen weer drie jongemannen na een jeugdsamenkomst tot overgave.
7 November mochten we opnieuw het doopvont openen, want ook zij wilden niet alleen geloven, maar ook belijden en gehoorzaam zijn aan hun en onze Heer. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw overvol. Na de prediking schaarden wij ons als gemeente om de dis des Heren, waar br F. Niemeijer, woorden van welkom sprak tot onze jonge broeders en hun de doopkaart overhandigde. Velen moesten hun dankbaarheid uiten, door het uitspreken van een dankgebed.
Ja, wat is de Heer toch goed. Al de broeders en zusters gingen langs het podium, waarop de jonge broeders hadden plaatsgenomen, om hen de hand te drukken en te feliciteren met deze voor hen zo zeer belangrijke stap. Gesterkt en gezegend gingen we huiswaarts in de wetenschap dat de Heer doorgaat met Zijn werk en om Zijn werk te zegenen.
In de komende maanden worden enige bijzondere evangelisatiediensten belegd, maar dit alles is afhankelijk van 's Heren Zegen. Maar Hij zal het zegenen, indien wij allen dit ondersteunen met onze gebeden.

Nederlanders in Canada

In The Canadian Baptist (15-10-'65) troffen we een Editorial aan waarin verteld wordt van de arbeid van twee nederlandse immigranten in Dixville, Quebec. Onder het hoofd: Een zaak om voor te bidden en een mogelijkheid om te dienen... werd de volgende inspirerende geschiedenis verteld:

Enkele zondagen geleden hadden we het voorrecht om bij een feestelijke gelegenheid te preken in het vriendelijke plaatsje Dixville, Quebec. Het is een schilderachtig dorp, lieflijk gelegen tussen hoge heuvels die vele schitterende herfsttinten vertoonden. Toen wij er waren was de hemel er blauw en de statig drijvende wolken waren van het zuiverste wit.
De baptistenkerk in Dixville strekt de kleine gemeente tot eer. Het is wit geschilderd en heeft een toren van waaruit klokgelui en orgelspel klinken door heel het dal. Van binnen wordt het oog gevangen door een modern en indrukwekkend liturgisch centrum; het geheel is keurig en fris geverfd. Het is een vreugde om een kerkgebouw te zien, dat er welverzorgd uitziet en zo duidelijk met liefde en trots wordt onderhouden.

In hetzelfde dorp en ten nauwste verbonden aan de plaatselijke baptistengemeente is Dixville Home — een tehuis voor debiele kinderen — gevestigd. Het werk van dit tehuis is begonnen in de vroegere pastorie van de baptistengemeente te Dixville. De tegenwoordige direkteur en adjunkt-direkteur van Dixville Home heten **John Visser en Gerrit van de Mark.** Beide jongemannen ontvingen hun opleiding als psychiatrische verplegers in Nederland en sinds hun komst in Canada hebben ze zich op aktieve wijze gegeven aan de arbeid van de baptistengemeente van Dixville.
De indruk die we tijdens ons eerste bezoek daar van Dixville Home kregen was, dat er een opmerkelijke sfeer van vrede, blijdschap en schoonheid heerste. De kinderen zelf maakten een ontspannen, geborgen en gelukkige indruk. Het doel van Dixville Home werd door de heren Visser en Van der Mark als volgt omschreven:

1. Te zorgen voor een plaats waar debiele kinderen hun eigen leven kunnen leiden, los van onze gekompliceerde maatschappij en toch bij die maatschappij betrokken.
2. Te zorgen voor een gezinssfeer waarin de kinderen zo normaal mogelijk kunnen leven.
3. Het geven van een opleiding en vorming aan deze kinderen waardoor het hen mogelijk wordt gemaakt zo goed als mogelijk is terug te keren naar de maatschappij.
4. Kinderen op te nemen, ongeacht hun ras, geloof, huidskleur, geslacht en leeftijd.
5. Het — indien mogelijk — scheppen van een dorp waar debiele kinderen kunnen leven, worden opgevoed en verzorgd; te zorgen voor het vestigen van werkobjekten in dit dorp — industriële werkplaatsen, landbouw etc. — waar de kinderen kunnen werken.
6. Het oprichten van scholen en werkplaatsen voor de omscholing van de debiele kinderen.

In april 1958 werd de oude pastorie gehuurd en werden de eerste twee kinderen opgenomen. Reeds spoedig daarna konden 13 kinderen worden verzorgd. Het tehuis werd al heel gauw daarna door de gezondheidsdienst van verschillende provincies erkend.

Sinds het bescheiden begin in de baptisten-pastorie is het tehuis gegroeid tot een komplex van acht paviljoens, een school en een groot stuk land. De baptistenkerk wordt als kapel van de inrichting gebruikt.

Er zijn op 't ogenblik 43 mensen aan het werk verbonden, onder hen 5 onderwijzers. Het ideaal van het tehuis is de handhaving van de kleine gezins-paviljoens (units) waarin niet meer dan 10 tot 12 mensen wonen. Dat betekent, dat er extra veel personeel moet worden aangetrokken.

In Dixville Home worden thans 106 kinderen verpleegd. Twee artsen staan ter beschikking terwijl een psychiater eens per week een dag in de inrichting werkt. Dixville Home wordt als stichting bestuurd door een Raad van Beheer waarvan Rev. Emrys Jenkins (Montreal) voorzitter is; Rev. James Gibson (Coaticook) is als predikant aan het tehuis verbonden.
Het doel dat men zich voorlopig stelt is het werk uit te breiden zodat 250 kinderen kunnen worden opgenomen. De autoriteiten hebben voor deze uitbreiding steun toegezegd.
„Ons grootste probleem", aldus de heer Visser, „heeft niet te maken met materiële zaken, zelfs niet met de financiële vraagstukken, maar met de vraag hoe we bekwaam en geschikt personeel kunnen krijgen. Reeds nu zitten we dringend verlegen om tenminste zes toegewijde jonge baptisten, die onze staf willen versterken met het verlangen om zowel een goed christelijk als humanitair werk te doen".
„We hopen, dat de baptisten in heel Canada ons werk in hun gedachten zullen houden; we hopen, dat ze, zoals zij ook voor de andere taken der gemeente bidden, ook voor onze arbeid hier willen bidden, en we hopen dat meerdere jonge christenen zullen komen om ons te helpen. We zijn er op uit in ons tehuis de christelijke sfeer te bestendigen en om onze dienst te verrichten in christelijke geest en op christelijke wijze. Daarom hebben we christenen nodig als helpers!"
Hier is een projekt, dat ons gebed en onze belangstelling waard is. Hier klinkt een roep tot jonge christenen om zich te geven in een waardevolle dienst voor Christus.

Bid voor het werk van Dixville Home. Bid voor de staf en de kinderen; bid opdat meer toegewijde christenen gevonden mogen worden om deze dienst te vervullen.

NADER BEZIEN

Doop en doopvorm

Onlangs vonden besprekingen plaats tussen kommissies van de hervormde kerk en van de roomskatholieke kerk over de vraag van de wederzijdse erkenning van de doop. Dit gesprek, waaraan ook door vertegenwoordigers van de gereformeerde kerken, de christelijke gereformeerde kerken en de remonstrantse broederschap werd deelgenomen, vond plaats op verzoek van kardinaal Alfrink naar aanleiding *van de herdoop van prinses Irene.*
Tijdens de synodevergadering welke medio november in Driebergen werd gehouden bracht de (hervormde) kommissie verslag uit van zijn werkzaamheden. Hierbij bleek, dat de afgevaardigden in de bespreking van mening waren — en zij werden daarin gesteund door de synode — „dat een zekere gemeenschappelijkheid noodzakelijk is wat betreft de vorm (dus dat het water moet vloeien om het beeld van de afwassing der zonden duidelijk te maken) en de woorden die worden gebruikt (waarbij gedoopt wordt in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest). Bovendien werd uitgesproken, dat de doop binnen een kerkelijke context moet plaats vinden" *(geciteerd uit De Rotterdammer, 18 november j.l.)*
Onzes inziens wordt hier zeer terecht relatie gelegd tussen de betekenis van de doop — die hier onder het beeld van de afwassing der zonden wordt gezien — en de vorm waarin de doop bediend moet worden. Betekenis, inhoud en vorm hebben met elkaar te maken. Voor ons staat zelfs vast, dat de betekenis van de doop de vorm ervan bepaalt!
Hoezeer we het echter ook eens zijn met de gedachten, die in de bespreking ter synode — volgens het citaat — werden ontwikkeld, de vraag komt toch bij ons op of met "het beeld van de afwassing der zonden" wel voldoende recht gedaan is aan de betekenis van de doop. Het gaat in de doop óók om de afwassing der zonden, tenminste zo kan het wel gezegd worden, al moet dadelijk daarbij worden opgemerkt, dat er niet zoveel bijbelplaatsen zijn te vinden waar de afwassing der zonden zo direkt met de doop in verband wordt gebracht. Veel duidelijker is het Nieuwe Testament — en we dachten dat daarover tegenwoordig niet zoveel verschil van mening meer heerste — ten aanzien van het beeld van het begraven worden en het verrijzen met Christus. Dát vooral is de betekenis van de doop in het Nieuwe Testament!
Dat deze betekenis van de doop, naar onze overtuiging, de kinderdoop — beter: de doop van ongelovigen — uitsluit is nu niet aan de orde. Het gaat ons er nu slechts om aan te tonen, dat de doop door onderdompeling zoals die door ons wordt bediend — en die het beeld van het begraven worden en het verrijzen met Christus duidelijk maakt — noodzakelijkerwijs voortvloeit uit hetgeen het Nieuwe Testament in de doop bedoelt.
We vragen ons af hoe de kerkelijke theologen in de bedoelde samensprekingen zo zeer de betekenis van de doop hebben kunnen versmallen door slechts te spreken over de afwassing der zonden en niet over die andere betekenis waarover het Nieuwe Testament ontegenzeglijk véél duidelijker is. Hebben zij daar werkelijk geen oog voor gehad of vrezen zij de konsekwenties ervan?

v. D.

Jezus als zielzorger

We bedoelen: Jezus in zijn omgang met mensen. Hoe trad Hij hen tegemoet? Hoe behandelde Hij hen? Wat deed Hij aan hen? Voor hen? Wie de Evangelie-verhalen leest, kan grote ontdekkingen doen in betrekking tot deze vragen.

Jezus predikte een God van liefde

Jezus leerde Zijn dicipelen bidden: „Onze Vader, Die in de hemelen zijt". Dat was een geweldig woord. Een heel ander begin van een gebed dan de Joden gewend waren. Geen lange reeks van hoogwaardigheidstitels, maar heel simpel, heel familiair: Onze Vader.
Hóe die Vader is, leerde Jezus de mensen in de gelijkenis van de verloren zoon. Die jongen kwam weer thuis, na een afwezigheid, waarin hijzelf grondig veranderd, geruïneerd was. Hij had een prevelementje klaargemaakt. Dat meende hij oprecht. Hij begon ook, toen hij de vader ontmoette. Maar die vader snoerde hem de mond. Hij bond de stroom van woorden af. Geen uiteenzettingen over hoe het gekomen en gegaan was. Geen zelfbeschuldigingen. Geen verwijten aan het adres van anderen. Niets kon de jongeman meer uitbrengen. Vader nam het initiatief. Vader vergaf alles. En verweet niets.
U hebt gelijk: Zó doet een aardse vader niet.
Maar zó doet God!
Daarom moest deze gelijkenis eigenlijk heten: De gelijkenis van de vergevende liefde van de Vader.
Natuurlijk sprak Jezus ook over de heiligheid van God. Volgt dit niet direct op „Onze Vader, die in de hemelen zijt"? Gods heiligheid is weergaloos. Zonder precedent. Zonder voorbeeld. Gods heiligheid is méér dan zedelijke reinheid. Gods heiligheid is niet product van worsteling tégen het kwade, de onreinheid, de onheiligheid; geen verworven iets, maar wezenlijk. God *is* de Heilige.
Destemeer valt de *liefde* van God op. Want het is een liefde, die werkt ondanks de aantasting van Zijn heiligheid. Gods liefde straalt destemeer naarmate zij geplaatst wordt tegen de achtergrond van Zijn heiligheid. Gods liefde komt voort uit Zijn heiligheid. Het is de liefde jegens de *verloren* zoon.
God heeft de zondaren lief. Zo leerde Jezus ons. Hij laat zijn zon opgaan over rechtvaardigen en onrechtvaardigen en regent over bozen en goeden. Daarom moest Jezus over verlorenheid en hel spreken; over een nimmer eindigende pijniging, kwelling van de booswilligen. Maar God heeft geen lust in de dood van de zondaar, maar daarin dat hij zich bekere en leve! Daarom heeft God een reddingsplan opgesteld. Daarom is Jezus in de wereld gekomen, om het verlorene te zoeken en te behouden. Daarop was al Jezus' werken gericht. Daarom ging Hij naar het kruis van Golgotha.
De prediking van deze liefde heeft niet nagelaten indruk te maken op de mensen. Vijandschap bleef echter niet uit. Maar de meest vuile titel die Jezus van zijn vijanden ontving, was tegelijk het grootste erepredicaat: Hij was een vriend van tollenaren en zondaren.

Jezus gaf de mensen het gevoel, dat Hij zich persoonlijk en volledig voor hun welzijn inzette.

Jezus nam het altijd voor de mensen op. Hij beschermde hen tegen de aanvallen van de machtigeren.
Zo deed Hij in het huis van Mattheus (Mt 9 : 9—13), waar Hij het opnam vóór Zijn volgelingen en tégen de Farizeeën.
Zo deed Hij met de overspelige vrouw, die tot een pion der schriftgeleerden en Farizeeën gemaakt was in het schaak-

spel der vijanden van Jezus (Joh. 8 : 1—11) Die vrouw voelde zich bij Jezus veilig.

Jezus stelde nooit iemand teleur. Als algemene grondregel sprak Hij uit: Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. Daarom ging Jezus tewerk met een onbegrensde geduldigheid en zachtmoedigheid om de mensen te leiden. Theologen hebben gezegd, dat de zogenaamde doublures in de Evangeliën (dat zijn verhalen of woorden die meer dan eens voorkomen) fouten van de Evangelisten zijn, wier geheugen hen in de steek liet. Maar mij komt het juister voor te zeggen, dat Jezus meer dan eens dezelfde woorden gesproken heeft om Zijn woord in te prenten in geheugen en hart van Zijn toehoorders.

Jezus kon het niet over Zich verkrijgen om mensen te grieven of sarcastisch te kleineren. Wel kende Hij de ironie. Tegenover Nicodemus moest Jezus op een gegeven ogenblik zeggen: Gij zijt de leraar van Israël (met andere woorden: Ik niet), en deze dingen verstaat gij niet? (met andere woorden: Ik wel, hoewel Ik niet de titel van leraar van Israël heb). Jezus cijferde Zichzelf helemaal weg. Hij was, wat onze oosterburen „selbstlos" plegen te noemen. Zijn Ik hing aan het kruis, reeds vóór Golgotha (menselijk gesproken dan!). Hij dacht niet aan Zichzelf. Als mensen Hem nodig hadden, was Hij ter beschikking.

In al Zijn bemoeiïngen liet Hij doorschemeren, dat de mensen tot een blanco vertrouwen in God, de liefdevolle Vader moesten komen. Zij moesten afzien van het stellen van eisen, van het op de voorgrond schuiven van eigen belangen en verlangen.

Jezus liet merken, dat Hij compromisloos was

Jezus liet Zich nimmer door vleierijen om de tuin leiden, noch Zich door verwijten en dreigementen bang maken. Hij ging Zijn eigen weg. Hij kon kortaf zijn, zelfs toornig worden, ook tegenover Zijn discipelen, Mc. 8 : 14—21. Daarom deed Hij daden, die verzet moesten oproepen; Hij veegde de tempelpleinen leeg (Joh. 2 : 13—25).

Jezus schroomde niet Zijn boodschap zo scherp te stellen, dat zijn hoorders tot de uitspraak kwamen: Deze rede is hard, wie kan haar aanhoren? (Joh. 6 : 60). Maar ofschoon allen Hem verlieten, nam Hij niets van de hardheid terug. Jezus moest soms opereren. Maar eerst liet Hij het gezwel rijpen. Pas als een kwaad tot rijpheid was gekomen, tastte Hij toe. Maar dan ook onverschrokken. Echter nooit als een wildeman, integendeel, heel voorzichtig. Want het ging Hem niet om het snijden, het wonden, maar om het helen (vergelijk Mc. 10 : 35—45). Tenslotte hebben Jezus' vijanden hun pogingen, met Hem tot een vergelijk te komen, opgegeven. Hun vijandschap werd steeds openlijker, geraffineerder. Zij „verzochten" Hem. Probeerden Hem ten val te brengen. Hem onmogelijk te maken bij het volk. Als ze Hem tot schipperen hadden kunnen brengen, hun pogingen zouden succesrijk geweest zijn. Maar zich van Hem ontdoen was alleen mogelijk in de weg van het geweld.

Bij de voetwassing sprak Jezus: Ik heb u een voorbeeld gegeven. Niet alleen in de voetwassing, maar in heel Zijn omgang met mensen, met vrienden en tegenstanders, is Hij ons tot voorbeeld geworden.

In de navolging van Jezus wordt ons leven rijk.

H. Ploeger

Wat een mooi kerstnummer, daar neem ik een paar van mee. Om weg te geven.

Kerkbouwnotities

KROTOPRUIMING

Er is de laatste jaren een streven om de kerkgebouwen tot monumenten te maken die een sieraad vormen voor de stad of het dorp.
Zij worden door de stedebouwkundigen en door zogenaamde moderne kunstenaars met hun bewonderaars uitbundig geprezen.
Ik ben misschien wat minder modern, maar ik geloof niet dat deze extreme bouwwerken zolang de bewondering blijven houden als de kunstwerken van de bouwkundigen uit de oudheid.
In de historie is gebouwd met een kunstzinnige begaafdheid die nog altijd onze grote bewondering heeft.
In de derde eeuw voerde de gotische stijl de boventoon, in de vijfde eeuw kwam de byzantijnse en in de veertiende eeuw de romaanse stijl. En wij moeten toegeven dat de oude steden, die nog altijd deze indrukwekkende kathedralen bezitten, veel voor hebben op moderne steden die deze kunstwerken missen.
De meeste gebouwen uit die tijd staan nog altijd in het middelpunt van de belangstelling. Het bezoeken van deze kerken maakt een diepe indruk op ons.
Onze baptisten-voorvaderen hebben ook gebouwd.
Zij hadden geen visie wat de bouwstijl betreft, maar zij hebben eenvoudige Godshuizen gebouwd waar de gemeente met haar Heer samenkwam. Zij hebben wel de visie gehad op de bouw en vorming van onze gemeenten en onder Gods zegen hebben onze voorouders in hun eenvoudige huizen de gemeente gebouwd die vandaag nog de bewondering afdwingt omdat ze er nog altijd is ondanks tegenwerking en minachting.
Onze vaderen waren arm. Zij behoorden tot de "niet bezitters". Daarom moest men eenvoudig en goedkoop bouwen. Daarom zijn momenteel heel wat gemeenten toe aan nieuwbouw. Op ons rust nu de taak om de gemeenten, die onze ouders in Gods kracht gesticht hebben, dié Godshuizen te helpen bouwen, die de gemeente en haar Heer waardig zijn. Daarom staat hierboven "Krotopruiming".
Helpt U ook mee? Wij zijn het onze ouders en onze God verplicht die ons de gemeente van heden hebben nagelaten. S. W. V.

"Spek de bus"

In het N.B.J.B.-orgaan „Jong Leven" van 10 oktober j.l. stond een telegram van ds J. ter Braak uit Kongo met het verzoek zo spoedig mogelijk een aantal kinderbijbels te sturen.

Deze oproep vanaf het zendingsterrein heeft tot gevolg gehad, dat we nu ruim zestig kinderbijbels kunnen kopen! Een fantastisch resultaat, waarvoor namens ds Ter Braak hartelijk dank.

Via het gedrukte woord mogen we ook in Kongo samen het evangelie verkondigen. We wensen ds Ter Braak in het verre Kongo Gods rijke zegen toe en hopen, dat velen door het lezen van deze bijbels zullen worden gesterkt in het geloof en daarnaast, dat anderen, die de Heer nog niet hebben aangenomen, door lezing van dit gedrukte woord in aanraking mogen komen met de liefde van God.

Voor de goede orde treft u hieronder een verantwoording aan van de ingekomen gelden.

H. J. D., Hoorn ƒ 25.—, A. H. K., Gron. ƒ 5.—, J. G. P., Alkmaar ƒ 22.—, N.N., W. ƒ 15.—, J. A., Hengelo ƒ 5.—, H. V., H. ƒ 100.—, G. P., Haren ƒ 10.—, Jeugdafd. Muntendam ƒ 30.—, Jeugdafd. Hengelo ƒ 141.50, Jeugdafd. Stadskanaal ƒ 7.—, Jeugddag Enschede ƒ 66.63, Baptistengemeente Sneek ƒ 209.05, Baptistengemeente Hengelo ƒ 37.20, Jeugdafd. E.E.-veen ƒ 7.50, Jeugdafd. Nw. Weerd. ƒ 12.05, Gr. v. Prinstererersch. (Hengelo) ƒ 37.15, Jeugdafd. Nrd. Bergum ƒ 22.34.

Het totaalbedrag, dat we nu voor de aankoop van kinderbijbels kunnen besteden is ƒ 752,42.

Naast bovenstaande giften zijn de volgende bedragen nog binnengekomen voor onze aktie „Spek de Bus".

Jeugdafd. Hengelo ƒ 150.—, Zusterhulp Delft ƒ 25.—, Jeugdafd. Eindhoven ƒ 73.50, Jeugdafd. Deventer ƒ 50.—, Jeugdafd. Borne ƒ 25.—, Jeugdafd. Nd. Bergum ƒ 95.90, Jeugdafd. Zwolle ƒ 46.30.

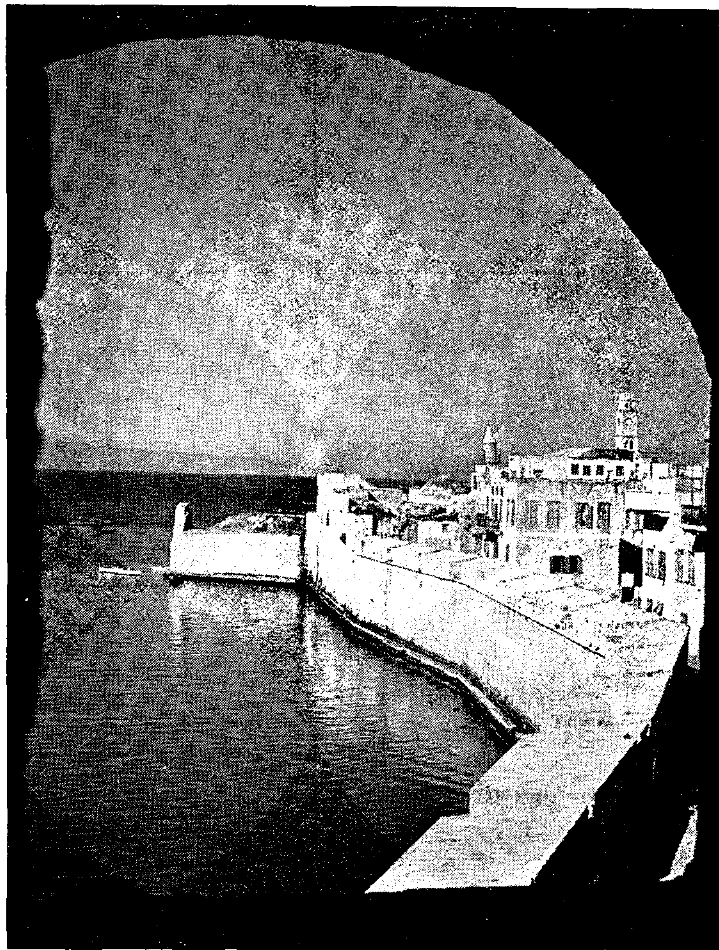
Hiermede is de thermometer gestegen tot ƒ 3725,37.
Giro 892874 te Zutphen.

Met „Spek de Bus"-groeten,
H. D. DEKKER

BEROEPINGSWERK.

Aangenomen: naar Zandbulten/Dokkum, D. Boschma te Coevorden.
Bedankt: voor Emmen, G. Brongers te Leeuwarden.

De baai van Acre. Deze oude havenstad werd in 1104 door de Kruisvaarders veroverd. In Acre bevindt zich een baptistenkerk.

Opnieuw speciale reis naar Israël

Het bekende reisbureau Lissone Lindeman N.V. organiseert in samenwerking met de israelitische luchtvaartmaatschappij El Al van 15 tot 29 maart a.s. opnieuw een reis naar Israel. Gelijk bekend werd ook dit voorjaar zulk een reis voor leden en vrienden der baptistengemeenten georganiseerd waarvan de deelnemers enthousiast terugkeerden.

Het reisprogramma — dat op aanvrage bij het reisbureau (adres: afd. Speciale Lislind Reizen, Pletterijkade 50, Den Haag, of: tel. 183290, toestel 57) is te verkrijgen — vermeldt zeer interessante tochten o.a. naar de Dode Zee, Beersheba, Eilat (aan de Rode Zee!) dat bereikt wordt na een indrukwekkende tocht door de Negev woestijn, Tel Aviv, Haifa, Tiberias en natuurlijk een meerdaags verblijf zowel in Jeruzalem als in Galilea waar o.a. Kana en Nazareth worden bezocht. Ook zal een bezoek gebracht worden aan enkele baptistencentra in Israel.

In Israel staat een deskundige gids ter beschikking. De reis zelf staat onder leiding van een onzer voorgangers, die hiertoe door het organiserende reisbureau is uitgenodigd.

De reis naar Israel (en terug) zal worden gemaakt per Boeing straalvliegtuig van de El Al; in Israel zelf vindt het vervoer plaats met komfortabele touringcars. In Israel logeert men in goede middenklasse hotels. Alle maaltijden, zowel in het vliegtuig en als in de hotels (ontbijt, lunch en diner) zijn bij de deelnemersprijs inbegrepen. Deze prijs bedraagt bij deelname van minimaal 15 personen *f* 1745,—; bij 20 personen *f* 1565,—; 25 personen *f* 1510,—; 30 personen *f* 1470,—. Deze prijzen zijn gebaseerd op tweepersoonskamers.
Is het nog nodig om bij dit alles een woord van aanbeveling te schrijven? Het zal wel overbodig zijn. Een reis naar het nieuwe Israel is immers de wensdroom van vele christenen. Zelfs van vele niet-christenen omdat ook zij onder de indruk zijn van hetgeen dit oude volk in enkele jaren tijds daar tot stand heeft weten te brengen. Nog meer geldt dit voor ons, die de bijbel kennen en het land van de bijbel zo graag ook uit eigen aanschouwen zouden willen kennen: Het land van de profeten en in het bizonder, het land waar onze Heer gewandeld heeft.

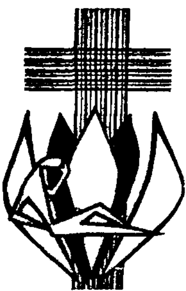
Welnu, deelname aan de hierboven genoemde reis kan deze droom in vervulling doen gaan! v. D.

Blijdschap

Wat werkt de bekering?
Blijdschap! zegt de Heilige Schrift.
Wat werkt de bekering?
Blijdschap! mogen wij prediken.
Wat werkt de bekering?
Blijdschap! mogen wij beleven.

Blijdschap is stralende dankbaarheid

Je merkt dat. Als mensen blij zijn, zijn ze royaal. Geven ze ook royaal, koninklijk dus. Want men is zich bewust van zijn koninklijke staat. Gelovigen zijn kinderen des Konings. Deze Koning behoort hemel en aarde, al wat er in, wat er op is. Ook de mensen. De groten en de kleinen. De gezonden en de zieken. De jongen en de ouden. Hij heeft Zich voor al deze mensen gegeven. Uit liefde.

Tabitha-Bouw-Actie

Geloven is, deze liefde aanvaarden.
Geloven is ook, zich in de beweging van deze liefde stellen. Dus medearbeiders van deze liefde worden.
Uit liefde.
Uit dankbaarheid.
En dáárom met een stralende blijdschap.
Dus vanzelfsprekend royaal, koninklijk.

Waardevaste blijdschap

Geld is vandaag de dag niet meer waardevast. Pensioenen worden waardevast gemaakt, d.w.z. gekoppeld aan de beweging van lonen en prijzen. Blijdschap is niet afhankelijk van lonen en prijzen. Blijdschap is waardevast. Waardevast door de liefde van God, die nimmer vergaat. Waardevast door de ontferming van Jezus Christus, de Barmhartige Samaritaan, die van Jericho naar Jeruzalem ging, om te sterven voor een verloren wereld.

Daarom blijvende opdracht

Omdat God de Onveranderlijke is, blijft de opdracht der gemeente tot liefdedienst bestaan. Tot de dag van Zijn wederkomst. Aangezien niemand die dag of die ure weet, kan geen enkel christen zich er van af maken door te zeggen: De Heer komt spoedig weer, laat ons niet investeren in de aardse zaken! Als God Zijn liefde geïnvesteerd heeft in déze wereld dan zullen wij moeten werken. Gelukkig kunnen we dat. Ziet maar eens deze

verantwoording

Van **baptistengemeente** Zutphen f 29.77, Delfzijl f 130.95, Staveren f 100.15.
Van **donateurs** Groningen-N f 21.—.
Van **Zusterhulp** Groningen-N f 16.—, Hengelo-C f 13.05, Hoogezand f 25.—.
Van **particulieren:** FE te R f 25.—, Mw H te D f 25.—, JM-dW te L f 2.—,AR-vdW te G f 1.—, mej CvD te R f 10.—, Mej JGMF te P f 5.—, WJG te U f 5.—, HNR te S f 100.—, HB te L f 10.—, CP te A f 5.—, CB te M f 5.—, KF te G f 5.—, JvdV te S. f 5.—, WM te H f 12.—.

HARTELIJK DANK! Voorts: 1028558 t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.). H. Ploeger

Uit ons Unie-Bureau

Wat is hét éne grote nieuws?

Dat verschenen is het *KERSTNUMMER* van *DE ZAAIER!*

U zult elders wel in dit nummer lezen hoe heerlijk van kleur, treffend van inhoud en kundig van opmaak dit fraaie blad is.

Nú kunnen onze mensen weer op stap met kloppend hart van verwachting en van blijdschap. Dit nummer lokt tot verspreiden en animeert tot kopen. In al onze gemeenten met hun steden, dorpen, wijken en streken en al wat daar omheen ligt zien wij ze nu trekken in de komende weken. Wij wensen allen van harte een opgewekte en gezegende kerstnummer-campagne toe. Vergeet vooral ook niet een partijtje te nemen om aan uw bekenden, buren en vrienden nabij en in de verte een kerstnummer te doen toekomen. Het kan voor hen zijn een glimp van licht vanuit de hemel.

U weet het allen natuurlijk heel goed: de prijs van het kerstnummer is 35 cent. Zo weinig voor zoveel moois!

T. Jansma

ZONDAGSSCHOOLKONFERENTIE Z.O. GRONINGEN—DRENTE

Zaterdagmiddag 11 december wordt er in de baptistenkerk te Tweede Exloërmond een zondagsschoolkonferentie gehouden voor het gewest Z.O. Groningen en Drente. Aanvang half drie.

Korrespondentie

Zr W. Z. te R. Uw kritiek op 'Het lied van de week' (Gez. 102 uit de nieuwe bundel) kunnen we niet delen, hetgeen nog niet wil zeggen dat we de door u genoemde regel erg mooi vinden. We ontvingen deze nieuwe bundel ter recensie en hopen er een bespreking aan te wijden. Op uw tweede vraag hopen we t.z.t. terug te komen. E.R.

RADIONIEUWS

Ds H. van der Werf te Den Haag zal D.V. donderdag 9 december a.s. des middags van 3.00 u. tot 3.30 u. de NCRV-radiorubriek 'Uit de Bijbel' verzorgen.

LEESTAFEL

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

Kerstnummer van De Zaaier; uitgave Unie van Baptisten Gemeenten, Dalweg 77, Arnhem; prijs *f* 0,35.

Hij ziet er weer prachtig uit, het kerstnummer van De Zaaier! Een subtiele tekening van M. Langbroek siert de smetteloos witte voorpagina. De andere illustraties in dit nummer zijn van H. W. A. Bruil (Doetinchem) en mej. W. J. Brongers (Leeuwarden). Wat de inhoud betreft: Zelfs de bekende evangelist Billy Graham heeft er aan meegewerkt!

Van dit nummer zijn volgens een mededeling van de administratie 72.500 exemplaren verschenen. Zij zullen hun weg wel vinden, want het moet een vreugde zijn om met dit nummer te werken. Dat vele 'buitenstaanders' door dit nummer tot het feest mogen komen is ook onze wens en bede! v. D.

God heeft ons een zoon en broertje geschonken

KEES FRANCISCUS

IJmuiden, 21 november 1965
Grahamstraat 196.

Kees Maas
Betty Maas-Mateboer

Simone
Paul
Gert-Jan
Berry

D.V. zaterdag 11 december 1965 hopen onze geliefde ouders, groot- en overgrootouders

J. B. BUNTJER
W. C. BUNTJER—KOSMEIJER

de dag te herdenken dat ze voor 50 jaar in de echt werden verbonden.

Musselkanaal, Nijverheidslaan 3.

Hun dankbare kinderen.

Tijd. is hun adres, Sluiskade 17, Musselkanaal.

Receptie van 3 tot ± 5 uur in de bovenzaal van de baptistenkerk, Schoolstraat 55, Musselkanaal.

Het abonnementsgeld van „De Christen" wordt met ingang van 1 januari 1966 verhoogd op *f* 14,— over het gehele jaar, dat is *f* 3,50 per kwartaal.

Daar de posterijen de inkassokosten verhoogd hebben, moeten wij de inningskosten verhogen op 70 cent per kwitantie.

U kunt deze inningskosten voorkomen door tijdig vóór 1 januari 1966 op giro 9260 ten name van de Unie van Baptistengemeenten, Amsterdam (corr.adres Dalweg 77, Arnhem) over te maken:

f 14,— over het gehele jaar ineens,
f 7,— over het eerste halfjaar 1966, of
f 3,50 over het eerste kwartaal 1966.

Heden nam God tot Zich onze lieve Vader, Grootvader en Broer,

CHRISTIAAN SIMON ROSENBAUM

weduwnaar van Anna Boer, in de ouderdom van 80 jaar.

Oosterbeek:
F. M. SCHOLTE—Rosenbaum
J. F. SCHOLTE
en kinderen

Veendam:
W. A. CRUICKSHANK—Rosenbaum

Veendam, 27 november 1965
AE-Horst.

Condoleantie-adres: Utrechtseweg 160, Oosterbeek.

De teraardebestelling heeft plaatsgevonden op woensdag 1 december 1965.

Op zaterdag 27 november 1965 nam de Heer tot Zich, onze broeder

CHRISTIAAN SIMON ROSENBAUM

in de ouderdom van 80 jaar.

Zijn trouw en liefde voor de Heer en de gemeente waren ons tot zegen en voorbeeld.

Baptistengemeente Veendam.

Wie zich **nú** als **nieuwe abonnee** op ons weekblad

DE CHRISTEN
opgeeft,

krijgt de nog in DECEMBER verschijnende nummers **gratis !**

De Administratie,
Dalweg 77, Arnhem.

De Christen

Abonnees . . . wint een abonnee!

Elke abonnee

die een nieuwe abonnee wint, krijgt als blijk van waardering f 1,50 provisie.

GA EVEN OP STAP

werf een nieuwe abonnee en meld deze vlug bij het uniebureau, Dalweg 77, Arnhem.

Lofzangen en gebeden

Eenst. eenv. uitgave .... *f* 6,25
rood, blauw, zwart
Eenst. eenv. uitgave .... *f* 6,35
rood met opdruk „eigendom der gemeente"
Eenst. luxe uitgave .... *f* 8,—
roodbruin, blauw, zwart
Eenst. luxe uitgave, beige .... *f* 8,50
Eenst. zeer luxe uitgave ... *f* 19,50
zwart leren band verguld op snee.
Harmonisatie dl I .... *f* 6,50
Harmonisatie dl II .... *f* 13,—
Orgelbegel. Psalmen, geb. ... *f* 1,90

**Besteladres: J. Germeraad, Breitnerstraat 77b, Rotterdam wijk 2.
Betalingen op giro no. 281127 t.n.v. Zangbundel Commissie Rotterdam.
Zendingen boven f 25,— franko.**

10 december 1965 81e jaargang Nr. 3811

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Bij de dood van dr Hendrik Kraemer

Zendeling, profeet, geleerde

Dr H. Kraemer is niet meer: 11 november j.l. overleed hij. Omdat hij zulk een belangrijk man geweest is voor de zending, en dat ook na zijn heengaan nog is, kunnen we niet zonder meer aan deze droeve gebeurtenis voorbijgaan.
Hendrik Kraemer werd op 17 mei 1888 geboren te Amsterdam. Al vroeg wees, werd hij opgenomen in een N. H. weeshuis, waar hij Christus leerde kennen en liefhebben. Als gevolg van dit beslissende moment in zijn leven wilde hij als zendeling uitgezonden worden naar het toenmalige Nederlands Indië. Op de Zendingsschool te Rotterdam bleek hij als leerling uit te blinken, zodat hij de gelegenheid kreeg aan de universiteit te Leiden te studeren. In 1921 ging hij als taalgeleerde, in dienst van het Ned. Bijbelgenootschap, naar Java. Door zich nauw te verbinden met de zendingsarbeid daar deed hij er een schat van ervaring op.
Net als William Carey was hij een groot voorstander van de zelfstandigwording van de zogenaamde jonge kerken en heeft er zelf aan meegewerkt of er in geschrift toe aangespoord. Door zijn toedoen begonnen twee Javanen het zendingswerk op Bali, ondanks het verbod van de regering. Op zijn aandringen werden de vormen van kerkelijk leven en eredienst door de Balinezen zelf bepaald, zodat men er geen getrouwe kopie van de europese kerk opgedrongen kreeg. Thans is er een levende gemeente van zo'n 2000 leden.
Kraemer keerde in 1935 naar ons land terug en werd hoogleraar in de godsdienstgeschiedenis te Leiden, maar het professoraat beviel hem niet erg. Hij was trouwens niet lang hoogleraar want

de bezetter zette hem af en liet hem gevangen nemen.
Enkele jaren voor de oorlog schreef hij zijn beroemde boek **"The Christian Message in a Non-Christian World"**, dat als uitgangspunt werd gebruikt in de diskussies op de Internationale Zendings-Conferentie te Tambaran in 1938. In dit boek stelt hij dat de openbaring van God in Christus, zoals verteld en beleden in de bijbel, "sui generis" is, d.w.z. dat Gods genadedaad in Christus radikaal anders is dan de boodschap van andere godsdiensten en van elk filosofisch denken, hoe verheven ook.
Kraemer is niet altijd even gelukkig geweest met de kerkelijke situatie in Nederland met zijn onderlinge strijd en met zijn blindheid voor de belangrijke, zo niet belangrijkere, problemen van de wereld buiten Nederland. In een ander machtig werk van hem, het boek **"Godsdienst, Godsdiensten en het Christelijke Geloof"** zegt hij in het voorwoord o.a.:

> "Het is beangstigend om te merken hoe, ondanks alle oecumenische gezindheid, de hogere intelligentsia der christenheid, afgezien van enige gunstige uitzonderingen, alleen maar weet heeft van de discussie der grote vragen, zoals ze geschiedt in eigen taalgebied. Trots de veelgeroemde Oecumene gaat men voort "provinciaal" en "regionaal" te denken en te produceren."

Kraemer zelf is altijd een "man van de wereld" geweest, hoewel hij oog had voor de problemen hier, en zijn bijdragen leverde tot verlevendiging van het kerkelijke leven, o.a. door grote nadruk te leggen op de belangrijke functie van de zogenaamde leken.
Wegens zijn grote kennis van zaken wat de wereldkerk betreft, werd hij in 1948 benoemd tot leider van het oecumenisch centrum van Bossey bij Genève. Na een verblijf van anderhalf jaar in de Ver-

Citaat van de week: **De opleiding tot predikant schiet te kort wanneer niet een ruime plaats wordt ingeruimd aan een verantwoorde training in individuele en gemeenschappelijke omgang met God.** (Dr D. Bakker)

enigde Staten trok hij zich met zijn vrouw in 1957 in Nederland terug. Maar hij bleef zich verdiepen in de vele zendingsproblemen waarvan zijn vele boeken en artikelen getuigenis afleggen. Echte zendingsman als hij was kon hij het niet laten ook in de laatste jaren van zijn leven naar de verst gelegen uithoeken van de wereld te reizen om adviezen te geven op het gebied van kerk en zending. Hij bleef de jonge kerken wijzen op hun eigen zendingstaak.
Op het gebied van de taalkunde, van de godsdienstwetenschappen en ook, als niet-theoloog, van de theologie was hij 'n uitnemend geleerde. Als een ziener van ontwikkelingen die nog in de toekomst lagen en door zijn krachtige manier van waarschuwen tegen misvattingen en voor gevaren die de Kerk bedreigden, was hij een profeet. Dat hij een groot zendingsman was bleek uit zijn werk in Indonesië en door zijn talloze geschriften.
Met zijn dood is een leermeester van velen en een nederige, onvermoeide dienaar van Christus heengegaan.

Dordrecht J. B. van der Veen

Enkele hier nog niet genoemde werken van Kraemer, die de moeite waard zijn gelezen te worden, zijn de volgende: "Waarom nu juist het Christendom?" (Callenbach); "Godsdiensten en Culturen, de Komende Dialoog" (Boekencentrum, Den Haag); "Het Vergeten Ambt in de Kerk, Een Theologische Fundering" (Boekencentrum); v. d. V.

zand en zaad

Even aarzelde ik tussen 'veel zaad en weinig zaad', maar ik wilde voorkomen dat iemand zou zeggen: dat is nog nooit anders geweest. Hoe schoon als men zijn grenzen kent.
Vanmorgen viel me een brief in de handen, die jaren geleden geschreven werd en die mij verleidde naar meer van deze soort korrespondentie om te zien. Ik vond ze onder in een la en inhoud en handschriften bestuderend bedacht ik dat studenten in de ekonomie er misschien iets aan zouden kunnen hebben. En penningmeesters van gemeenten. Het waren brieven uit de goeie, oude tijd, te beginnen bij 17 maart 1930 en eindigend in deze dagen: 11 november 1962.
De meeste van deze brieven waren geschreven door sekretarissen van gemeenten.
De inhoud handelde over het beroep dat de gemeente te X op mij uitbracht.
Over die inhoud zal ik u iets meedelen. Ik zal daarbij de naam van de gemeente niet vermelden, opdat niemand zich verheffe of schame. Het is namelijk interessant even aandacht te schenken aan zo'n alledaagse zaak als het salaris.

Op 17 maart 1930 werd in een schoon en vloeiend handschrift meegedeeld dat de gemeente te A. een beroep op mij deed om in haar midden als predikant te werken. In die brief stond o.m.: Als salaris kan de gemeente momenteel hoogstens ƒ 1400.— tot ƒ 1500.— per jaar aanbieden.
Op 21 september 1932 schreef de uitnemende broeder uit B. mij, vermeldend een beroep: De Gemeente meent U als belooning te kunnen aanbieden: ƒ 1700,— salaris, benevens vrij wonen in de pastorie, vrij brandstof en 15 gulden vergoeding voor gebruik van auto bij slecht weer.
Op 1 november 1936 ondertekende een gans bestuur de brief van de gemeente C, waarin stond: Als salaris bieden wij U aan ƒ 1300,— per jaar, plus vrije woning....
Op 3 februari 1937 kwam er een brief van buiten onze grenzen met de zinsnede: We hebben gesproken over het salaris, wat we zouden kunnen aanbieden, doch we konden dienaangaande niet tot een besluit komen. Doch we zijn gewoon ruim te geven.
5 februari 1939 schreef een broeder der gemeente D: Wij kunnen U een salaris aanbieden van ƒ 1800,— per jaar.
11 april 1939 vermeldde de sekretaris der gemeente E: ... doet de gemeente U bij dezen een beroep toekomen en wel op een salaris van ƒ 1000,— per jaar plus vrij wonen, maximum ƒ 6,50 per week.
4 juni 1939 meldde een andere broeder dat de gemeente F ƒ 1200,— plus vrij wonen kon offreren.
14 april 1943 schreef een bestuur, dat de gemeente te G ƒ 1250,— per jaar aanbood plus ƒ 300,— voor een woning.
Op 27 juni 1943 komt de gemeente te H met een 'Jaarwedde' van ƒ 1950,—, waarin ƒ 350,— voor huishuur inbegrepen.
17 juni 1945 bericht gemeente I in haar brief ƒ 2600,— te kunnen geven als jaarsalaris, ƒ 400,— voor woninghuur inbegrepen.
19 april 1946 schrijft een broeder dat de gemeente J ƒ 2400,— plus vrij wonen kan aanbieden.
Op 6 mei 1946 meldt een sekretaris uit de gemeente K: Salaris ƒ 2300,— plus vrij wonen plus vrije pensioenpremie Unie-pensioenfonds.

Op dezelfde dag schrijft elders in het land dat de gemeente L beroept, vergeet echter te vertellen waar de voorganger van zal leven. Dat wordt op 9 mei bericht: Als bruto levensonderhoud wil de gemeente ƒ 3500,— per jaar verstrekken; daarvan zou U zelf de huur moeten betalen. Eigenlijk zou ik u de hele brief moeten laten lezen. Ongewoon boeiend; maar 't mag niet. De schrijver leeft nog. Inmiddels is het salaris in 16 jaar met twee en een half vermenigvuldigd.
9 mei 1946 wordt geschreven door de gemeente M dat voor levensonderhoud ƒ 2600,— kan worden gegeven, plus ƒ 400,— per jaar voor een woning.
Op 31 augustus 1947 bericht een broeder van de gemeente N: Uw tractement bedraagt ƒ 3000,— per jaar, plus vrije woning.
14 maart 1948 van de gemeente O: ƒ 2800,— per jaar plus vrije woning.
30 november 1948 vertelt een sekretaris: ƒ 4000,— per jaar zonder verdere emolumenten.
27 augustus 1949 meldt een volgende: ƒ 3100,— per jaar plus ƒ 300,— voor woninghuur.
12 september 1949 meldt wel een beroep, maar 't salaris is vergeten.
24 augustus 1949 schrijft een gemeente door haar sekretaris en hij mag ƒ 3500,— toezeggen; geen vrije woning.
Op 10 juni 1953 gaat een andere gemeente tot ƒ 4100,— per jaar plus vrij wonen en tegemoetkoming in pensioenpremie.
10 december 1957 klimmen we op naar een salaris van ƒ 6086,04, waarbij inbegrepen toeslag AOW en vakantie; geen vrije woning.
Op 24 november 1958 vertelt een sekretaris, dat het jaarsalaris ƒ 6750,— zal bedragen en dat daar vakantietoeslag en kerstgratificatie buiten staan. Geen vrije woning of andere emolumenten.
Op 6 september 1959 schrijft een broeder ƒ 5400,— per jaar plus vrije woning, vakantietoeslag en pensioenpremie.
8 januari 1960: het salaris is vastgesteld op ƒ 6000,— plus vakantietoeslag en vrij wonen.
15 maart 1960: ƒ 5400,—, plus vrij wonen tot ƒ 1000,— en vakantietoeslag.
11 november 1962: ƒ 7300,—, vrije woning, vakantietoeslag en kilometervergoeding voor eigen vervoer.

Zo, dat was een taai stuk. Het gaat ook over 32 jaren en steeds steiler.
Als ik het wel heb, begon mijn vader, toen hij zijn zaak verkocht had en voorganger werd van een gemeente voor 400 gulden in een jaar 'in de wijngaard' te werken. Laatst zat ik in een vergadering waar het over beroepen van een voorganger ging en tussen neus en lippen door kwam het salaris ter sprake: ƒ 10.000,— per jaar. Daar liggen 50 jaren tussen. Wat is geld in feite waardeloos goed. Heeft iemand niet eens gezegd dat hij een soevereine minachting voor geld had? Ik kan er in komen.

Huizinga

Deze week besteed ik een riks om zeven kerstnummers uit te zaaien

NIET NODIG

Een oud-katholiek geestelijke belde aan bij een niet-meelevend gezin. Uit het donkere trapgat klonk de roep: „Wie is daar?" „Ik kom van de gemeente van Sint Martha". Antwoord van boven: „Niet nodig mijnheer, we lezen de Margriet al".

(Evang. Luthers Weekblad)

Wat wordt de naam van de Heer groot gemaakt als de Heiland wordt geboren! Iedereen die het grote nieuws verneemt en begrijpt wat er gebeurd is, begint te zingen. Niet omdat er "een lied wordt opgegeven", nee, zo maar, spontaan, een nieuw lied. Men werd er door aangestoken. Het is dé vorm van de verkondiging. Wat niet gezegd kan worden moet bezongen worden.
Laat het wonder van de kerstnacht ook voor ons zo'n realiteit zijn dat we zingen omdat we niet anders kunnen. In de samenkomst van de gemeente, maar ook thuis in onze gezinnen. Het samen zingen van de liefde en genade van God is samen verkondigen de grote dingen die God doet en geeft een bizondere zegen.

Aan rustige wateren

Kun je nog zingen, zing dan mee!

In de "lofzangen", die we bijvoorbeeld in Lukas 1 vinden, leren we zingen. Zó mogen en kunnen wij de Heer loven en prijzen. We mogen de Heer verhogen en groot maken. En U begrijpt dan meteen wel dat God niet groter wordt door ons zingen, maar dat we Hem leren kennen in Zijn grootheid en majesteit.
God troont op de lofzangen van Israël (Ps. 22 : 4). En zo prijst ook de gemeente van het nieuwe verbond Hem met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen (Efeze 5 : 19 en 20).
De vreugde van de Heer is onze sterkte. God woont temidden van hen die lofzingen. Zingt, zingt een nieuw gezang den Here!
De lofzang van Maria leert ons zingen (Lukas 1 : 47-55). Maria zingt eerbiedig en met persoonlijke toewijding.
Haar zingen is geestelijk.
Ze zingt ook met aandacht. Dat bemerken we in haar woordkeus: ze maakt de Here groot en verblijdt zich over haar Heiland.
Het lied is enthousiast.
De hele wereld wordt erbij betrokken. Als het geen geloofslied was zou je een beetje glimlachen bij het zingen van deze jonge vrouw, die in haar lied tronen laat wankelen. Maar het geloofslied is enthousiast! En even denk ik nu aan het lied van onze negerbroeders en -zusters: We shall overcome!
Zij zingt evangelisch.
De inhoud van haar lied is bijbels.
Zij zingt met overtuiging. Met geloofsovertuiging. Niet in een onzeker "het zal zo wel zijn", maar "Hij heeft het gedaan".

★

Hosanna, Hij, die komt in de Naam des Heren.... Hij is gekomen en Hij zal komen. HALLELUJAH!

IJmuiden G. van 't Wout

Uit ons Unie-Bureau

In dit nummer vinden de abonnees een girostortingsformulier ingesloten. Dat is om het u gemakkelijk te maken bij het overmaken van het abonnementsgeld. U weet, dat dit voor 1966 nu *f* 14,— bedraagt en wie het maar even kan doen, betaalt maar over het gehele jaar ineens om de inningskosten van een kwitantie (verhoogd op 70 cents) te voorkomen. Natuurlijk kan men ook naar verkiezing *f* 3,50 over het eerste kwartaal of *f* 7,— over het eerste halfjaar overmaken. En verder zijn vanzelfsprekend ook bijdragen en giften welkom voor welk doel ook; leest u maar eens de verantwoording Unie-bureau in dit nummer en vooral het laatste gedeelte.
Nu het weer tegen het jaareinde loopt, willen we natuurlijk allen die nog iets zouden te vorderen hebben door vergoeding van kosten (b.v. de leden der diverse kommissies) het hunne tijdig laten toekomen. Daarom worden dezen uitgenodigd om hun deklaratie of nota ook tijdig, laten we zeggen vóór 20 december, in te dienen bij het Unie-bureau. Anderzijds wordt ook ieder, die nog een nota heeft te voldoen uitgenodigd het bedrag tijdig naar het Unie-bureau over te maken (giro 1504 speciaal voor UBS-zaken; giro 9260 voor alle andere zaken). Het is maar wat een prettig gevoel, wanneer "schoon schip" gemaakt is, en per balansdatum (31 december) alles in orde is.
Zwermen onze "zaaiers van het zaad" nu met het kerstnummer van De Zaaier uit naar alle richtingen in ons vaderland? De "ster van Bethlehem" verlicht zegenend hun spoor! Komt men hier en daar nog kerstnummers tekort, geen nood, bel even naar het Unie-bureau. Daar is nog een restant — maar wel een klein restant! — aanwezig en het gewenste aantal wordt meteen toegezonden (tenminste als niet het restant inmiddels weer verdwenen is). Onze gedachten en gebeden vergezellen onze "zaaiers"!

T. Jansma

Dr R. Thaut opvolger van dr Luckey

Dr Rudolf Thaut, algemeen-sekretaris van de Bond van Evangelische Vrijkerkelijke Gemeenten in Duitsland (hoofdzakelijk baptisten) is benoemd tot direkteur van het baptistenseminarium te Hamburg. De nieuw benoemde zal in het voorjaar van 1967 zich in Hamburg vestigen en in het najaar van dat jaar dr Hans Lucky opvolgen. Dr Thaut (50), die aan de universiteit van Hamburg promoveerde, heeft de baptistengemeenten te Mannheim en München als voorganger gediend voor hij in 1959 als algemeen-sekretaris in dienst van de duitse Bond trad.

Kerkbouw in Amsterdam-C vordert

Aan 'Gemeentebericht', het maandblad van de baptistengemeente te Amsterdam-Centrum ontlenen we het bericht, dat zondag 19 december a.s. een van de zalen van het toekomstige gemeentecentrum in de Kerkstraat in gebruik zal worden genomen.
Gelijk bekend moest dit voorjaar het reeds vele jaren bestaande gemeentelijke centrum in de Kerkstraat op last van de hoofdstedelijke bouwpolitie worden afgebroken. Sindsdien heeft de gemeente zijn diensten en andere bijeenkomsten gehouden in de nieuwe Herdenkingskerk van de baptistengemeente Amsterdam-West.

Dadelijk na de afbraak van het pand in de Kerkstraat heeft de gemeente zich beijverd voor de bouw van een nieuwe kerk. Als eerste resultaat daarvan wordt nu een zaal in gebruik genomen waarin de gemeente reeds bijeen kan komen in afwachting van de voltooiïng van een geheel nieuw centrum. De thans gereed gekomen zaal wordt een onderdeel van het nieuw te bouwen komplex.

Anderen over het Kerstnummer van De Zaaier:

„Dit kerstnummer, verschenen in een omvang van twintig pagina's, van het bekende evangelisatieblad van de Unie van Baptisten „De Zaaier" is een lust voor het oog. Het omslag vinden wij bijzonder geslaagd. De kleuren zijn fris, de opzet is modern in de goede zin en de inhoud op de man af. In proza en poëzie wordt ons verteld van Het Kind. Dit nummer verscheen in een oplage van 72.500 exemplaren en het kost 35 cent. Wij wensen het een goed debiet."

(Kerknieuws)

En met die Zaaier mag u in deze weken werken!

De sabbat, de zondag en het nieuwe weekend

(Slot)

Hoe gaan wij met de zondag om? Maken wij er toch weer een sabbat van? Is deze dag voor ons een gewone werkdag? Of beschouwen wij de zondag als een vrije dag, die wij naar eigen oordeel en genoegen kunnen besteden? Zijn wij bezig de zondag meer en meer tot een onderdeel van een lang weekeinde te maken?
In het vorige artikel (26 november j.l.) las U iets over de instelling van de sabbat, hoe het formalisme de sabbat maakte tot een kenmerk van het echt Joodzijn, over Jezus en de sabbat, dat de heiden-christenen geen gebod tot het houden van de sabbat werd opgelegd, over de eerste dag der week.

Maken wij van de zondag toch weer een sabbat?

Voor zover wij uit de oudste christelijke geschriften kunnen opmaken, werd de "achtste dag" (aldus de zogenaamde "Brief van Barnabas") anders gevierd dan de sabbat. Dit blijkt o.a. ook uit het feit, dat men in tegenstelling tot de Joodse sabbatsviering geen totaal arbeidsverbod kende. Dat er geen sprake was van een verplaatsing van de strenge Joodse sabbatsviering naar de zondag, vond ook zijn oorzaak in de steeds dieper wordende kloof tussen Joden- en heidenchristendom, waarbij de gelovigen uit de heidenen zich steeds meer gingen afzetten tegen het blijven handhaven van de oud-testamentische instellingen door de gelovigen uit de Joden (aldus Ignatius). Toch kende men in de na-apostolische tijd een vorm van zondagsrust. Niet op wettische wijze: de zondag was een dag van samenkomen der gemeente, waarop men met elkaar de vreugde over de verlossing deelde.
Hierin kwam echter verandering, toen ten tijde van de eerste christelijke keizer Constantijn de Grote in het jaar 321 een wet werd uitgevaardigd, die aan regeringspersonen, aan ambtenaren en ook aan de inwoners van steden verbood op zondag te werken. En toen ook opende zich de mogelijkheid aan deze dag verschillende bepalingen van de oudtestamentische rustdag te verbinden. Dit gebeurde dan ook, zodat men na verloop van tijd kon spreken van een "verschoven sabbat".
De houding van de hervormers ten aanzien van de zondag en de zondagsviering werd mee beïnvloed door hun verzet tegen het wetticisme van de roomskatholieke kerk en de overheid in de Middeleeuwen. Luther noemde het oudtestamentische sabbatsgebod een "uiterlijk ding". Luther en Calvijn zagen de zondag vooral, naast zijn sociale betekenis, als de dag van de samenkomsten der gemeente en ook als een gelegenheid om in het gezin tijd te hebben voor de geestelijke dingen.
In de jaren na de Reformatie werd, vooral in ons land mede onder engelse en schotse puriteinse invloed, gestreefd naar een strengere opvatting over de zondag en de zondagsviering. Dat was die geestelijke stroming, die een radicale hervorming voorstond. Het verlangen naar een leven van overtuigd en bewust christen-zijn, vandaar: bekering, levensvernieuwing en -zuivering, tucht en strakke zondagsheiliging, begon te leven. Het was vooral door de invloed van de Voetianen, dat de verschillende bepalingen van de sabbat op de zondag werden toegepast. En de invloed van deze "sabbat-zondag vermenging" laat zich tot vandaag de dag nog gelden, waarbij het "mag niet!" wel heel sterk overheersend is.

Over het algemeen kennen de Lutherse landen een veel minder strenge vorm van zondagsviering. B.v.: in onze gemeenten hier te lande valt het kopen en verkopen op zondag onder het "mag niet!" Maar in Duitsland vindt men in bijna elke baptistenkerk een lektuurtafel, waar men voor en na de dienst terecht kan voor het in ontvangst nemen van bestelde lektuur en om nieuwe te bestellen, maar óók voor het kopen van teksten, brochures, kalenders, enz.

Deze strenge zondagsviering heeft voor velen de van God geschonken feestdag gemaakt tot een toppunt van saaiheid en verveling.

Men mocht alleen maar wandelen voor z'n genoegen, maar fietsen voor z'n plezier was uit de boze. Dit laatste gold eveneens voor zwemmen en alle buiten- en binnenspelen. Alleen gezelschapsspelletjes waren toegestaan. Ook schaatsen was taboe, hoewel een verwoede schaatsliefhebber in de uitdrukking: — "op Uw eis (lees: ijs) naar Uw paleis" — (Ps. 138) tòch een mogelijkheid ontdekte om tenminste op de schaats naar de kerk te kunnen . . . !

Over het kopen en verkopen schreven wij reeds, maar de veel gebruikte uitdrukking ter aanbeveling van een collecte: "ter dekking van de onkosten" geeft de bezoeker het recht om te denken: nu betaal ik mee aan de advertentie- en de drukkosten en eventueel het kop koffie.
— "Dominee, wij mochten niets op zondag. Ze waren zo streng bij ons op het dorp. Maar weet u wat ze wel deden en waarmee het niets-doen gevuld werd? Met roddelpraatjes en vieze moppen!" Aldus een jonge militair.
De saaiheid en de verveling zijn echter beslist niet geheel voor rekening van een strenge zondagsviering. Daarom zult u in dit artikel tevergeefs zoeken naar een oproep om op willekeurige of radicale wijze de zondagsviering te veranderen. In tegendeel: in onze tijd, waarin door allerlei factoren, ekonomische, maatschappelijke en sociologische oorzaken, de viering van de zondag een bedreigde zaak is geworden, zal de gemeente van Jezus Christus steeds weer moeten oproepen tot heiliging van de zondag. Maar deze heiliging moet niet wettisch zijn, doch staan in het teken van de christelijke vrijheid. De zondag is toch een geschenk van God, en toch uitsluitend bedoeld ten zegen, zowel voor het lichaam en de geest als voor de ziel. Daarbij vieren de gelovigen deze dag als de Opstandingsdag van Jezus Christus. Het is voor hen de bevrijdingsdag! Dat is een feest! En die hele dag moet iets feestelijks houden.

De sfeer in het gezin is mede-bepalend

Nog even terugkomend op die saaiheid en verveling. Ik geloof, dat een groot deel daarvan zijn oorzaak vindt in de sfeer in onze gezinnen. Waar men in de week door werkzaamheden en studie, enz., haast geen tijd heeft voor elkaar, dikwijls niet samen de maaltijden kan gebruiken, is de zondag ons geschonken om voor elkaar tijd te hebben, ons met elkaar bezig te houden, samen wat te hebben en samen wat te doen. Ook daartoe heeft God de rustdag geschonken: tijd voor Hem en tijd voor elkaar. Aan die belangstelling voor elkaar hapert veel. We leven naast en langs elkaar. En er wordt in de gezinnen zo weinig ondernomen om de verveling en de saaiheid te lijf te gaan! Híer willen wij een dringende oproep tot heiliging van de zondag doen. Dat men weer leert wat te doen voor elkaar en wat te laten voor elkaar, juist op de zondag! Dat vraagt overleg, voorbereiding, ook volhouden. Als voorbereiding zou ik ook willen zien, dat men op zaterdagavond niet tot na middernacht opblijft, om dan de zondagmiddag weer te gebruiken om de slaap in te halen. Want vele zijn de invloeden, die de zondagsviering in het persoonlijk leven en het gezinsleven afbreuk willen doen. Wij willen twee bijbelwoorden noemen: "Strijdt om in te gaan door de enge poort . . ." Lucas

NADER BEZIEN

Vooropleiding

Toen in het voorjaar van 1963 door de Tweede Kamer werd beslist, dat het einddiploma gymnasium (of Staatsexxamen Alpha) niet meer noodzakelijk was voor de toelating tot de A-fakulteiten (waartoe ook de theologische fakulteit behoort), maar dat ook het HBS-diploma voldoende was, hebben de theologische fakulteiten van onze Rijksuniversiteiten nogal negatief op dit besluit gereageerd. Zij waren van mening, dat voor de theologische studie een all-round klassieke vooropleiding niet slechts gewenst maar zelfs noodzakelijk was. Een uitzondering op deze negatieve reaktie — zij het in het begin ook aarzelend — werd gevormd door de (Gereformeerde) Theologische Hogeschool te Kampen. De rector van deze Hogeschool, prof. dr N. H. Ridderbos, geeft nu als zijn mening o.a.:

”De voordelen van deze nieuwe toelatingseisen zijn al spoedig aan de dag getreden. De aanvoer van theologische studenten is op één maal veel groter geworden, nu men ook kan putten uit de dichtbevolkte HBS en niet enkel uit de schaars bezette Gymnasia. Het voordeel ligt echter niet alleen in het versterkte getal, maar ook in de grotere differentiatie van de aankomende studenten. De gymnasiast heeft een meer-historisch gerichte culturele belangstelling, is dikwijls ook meer beschouwelijk ingesteld. De ”geest” van de HBS is zakelijker, exacter en praktischer. Wij ervaren het laatste als een welkome aanvulling van het eerste, ook en juist in de theologische leergang”.

(Jaarboek voor Overijssel)

Waarom we deze zaak hier op deze wijze aan de orde stellen? Om twee redenen.
In de eerste plaats omdat de laatste tijd ook onder ons wel eens de vraag wordt gesteld of de basis van de vooropleiding voor de studie aan ons seminarium op De Vinkenhof (soms) niet te smal is. Waar reeds de oude en gevestigde theologische fakulteiten de toelatingseis van het gymnasiumdiploma moeten laten vallen, en waar men na amper twee jaar reeds spreekt over de vóórdelen van deze verandering, daar is het — afgezien van andere overwegingen — toch volkomen irreëel voor ons seminarium uitsluitend een all-round klassieke vooropleiding als noodzakelijk te stellen.
In de tweede plaats omdat we in de konklusie van prof. Ridderbos een bevestiging zien van dat wat onder ons ten aanzien van onze eigen opleiding vanaf de aanvang (1955/56) gemeengoed is geweest, namelijk dat onze voorgangersopleiding vooral ook praktisch gericht dient te zijn. v. D.

13 : 24, en uit Galaten 5 : 1 ”Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt...” Dan worden wij enerzijds bewaard voor krampachtigheid en verveling en anderzijds daarvoor dat de tweede helft van de zondag in strijd is met de eerste helft.

G. Br.

Dr C. Oscar Johnson overleden

Oakland, Cal., USA - (EBPS) Dr C. Oscar Johnson, president van de Baptist World Alliance van 1947 tot 1950 is j.l. 24 november na een kortstondige ziekte overleden. Dr Johnson werd 79 jaar.

Als BWA-president heeft dr Johnson veel gedaan voor het veel omvattende hulpprogramma dat de wereldalliantie na de tweede wereldoorlog ten uitvoer heeft gebracht.

Tijdens de slotmeeting van het kongres dat verleden zomer te Miami Beach, Florida bijeenkwam verzorgde dr Johnson nog de hoofdtoespraak. De thans overledene heeft vele reizen gemaakt en was in vele delen van de wereld bekend als ”Mister Baptist”.

Dr Johnson werd geboren in Tennessee en was gedurende meer dan 27 jaar voorganger van de Third Baptist Church te St. Louis, Miss.

Van 1932 tot 1933 was dr Johnson president van de American Baptist Convention. Na zijn emeritaat in 1957 was hij verbonden aan Berkeley Baptist Divinity School in Californië.

Klein Reisdagboek

Van de zomerse dagen in deze herfst maakten mijn vrouw en ik gebruik, enkele dagen vacantie te houden in de stad, waar ik mijn opleiding ontving. Hamburg, zich trots ”Tor zur Welt” (poort naar de wereld) noemende, is een magnifieke stad met vele mogelijkheden voor de vacantieganger.
'k Wil echt niet de loftrompet steken over deze stad, maar veeleer u enkele indrukken doorgeven, die u wellicht interesseren.

* *

We logeerden bij kennissen en bezochten andere kennissen. We ontmoetten verschillende oude vrienden. Natuurlijk kwamen we te spreken op de kabinetsformatie door Erhard. Vandaar was het een klein stapje naar de grote politieke wereld. Toen rolde de vraag naar de houding van de duitse jeugd tegenover de kwestie van oorlog en vrede als vanzelf over de tafel.

Een man die uit hoofde van zijn beroep, veel met jonge mensen te doen heeft, verklaarde zeer pertinent: Een enkele uitzondering daargelaten, zijn alle jongemannen danig uit hun humeur, als de oproep voor de militaire keuring komt. Niemand heeft belang bij het soldaatje spelen. Het kost hun alleen maar geld. Want ook de duitse jongemannen krijgen als soldaat maar een bescheiden soldij. Ze verdienen als bouwvakker of machinebankwerker veel en veel meer. Een andere broeder meende: Waarom zouden we belang hebben bij een oorlog? In een nieuwe oorlog zal er geen overwinnaar zijn, alleen maar verliezers. Zelfs Oostduitsland zal op die manier niet gebaat zijn. Neen, niet uit ideële, maar uit materiële overwegingen zijn wij tegen een nieuwe oorlog, tegen het uitdagen van machten, die de ondergang van de wereld betekenen. We kunnen het nooit beter krijgen dan we het nu hebben.

* *

We dronken in een zelfbedieningsrestaurant een kop thee. Er waren weinig gasten op dat uur. Dat ligt niet zozeer aan de naam van het restaurant als veel meer aan de drinkgewoonten van de Duitsers. Die zijn nu eenmaal anders dan de onze.

De gebruikte borden, kopjes, schalen etc. werden afgeruimd door een zwartharige jongeman. Ik waagde het hem te vragen naar zijn nationaliteit. Hij keek me aan, of het in Keulen donderde, en misschien deed het dat ook wel. Met wat woorden en gebaren word ik gewaar, dat hij uit Portugal komt, getrouwd is maar geen kinderen heeft, en per week netto zo'n vijftig DMark verdient. Een redelijk gesprek konden we niet voeren, omdat hij zó weinig van de duitse taal kende, dat het mij verbaasde hoe zo iemand kan leven, maand in maand uit, in een vreemde stad.

Je staat er versteld van hoeveel buitenlanders er in Duitsland werken. Het herinnerde mij aan de dagen in 1943, toen ik gedwongen werkte op een hamburger werf. We zagen toen niet vreemd op, als we een buitenlander tegenkwamen, of als we in een trein plotseling Nederlands hoorden spreken.

Of men zo gelukkig is met de buitenlandse arbeiders? Men kan er niet buiten, dat is de kwestie. Dus, wat wil men? Maar op de Italianen heeft men het niet begrepen. Die trekken te vlug een mes.
De baptisten doen hun best, de buitenlandse arbeiders te bereiken en op verschillende plaatsen worden in verschillende kerkelijke lokaliteiten speciale samenkomsten voor hen gehouden.
Wat uit deze moderne volksverhuizing zal worden? In ieder geval verdwijnt de raszuiverheid. En jongeren gaan grenzen steeds meer voelen als ondingen, als overblijfsels van een voorbije tijd, die nodig opgeruimd moeten worden.

* *

We brachten ook nog een bezoek aan het seminarie, dat sinds wij het in 1953 vaarwel zeiden, flink uitgebouwd is. Op een terrein, dat in "onze" dagen bewoond werd door vluchtelingen in eigengebouwde hutten (meer waren het niet) staat nu een pracht gebouw voor het jeugdwerk. Daarin is het jeugdseminarie ondergebracht, alsmede de kantoren voor de verschillende leiders van de verschillende takken van jeugdwerk, zoals rijpere-jeugdwerk, jongens- en meisjesclubwerk, zondagsschoolwerk, studentenwerk.

Een leuke ervaring was de ontmoeting met de leider van het studentenwerk. Toen we aan elkaar voorgesteld waren, keek hij bijzonder en opvallend nadenkelijk. Toen zei hij: Dan ben ik in 1952 met u in Holland geweest. We maakten een tocht per fiets, herinnert u zich nog? En of ik mij dat nog herinner! Het was destijds een experiment, én voor die jonge Duitsers, én voor mij, die hen in Nederland zou begeleiden.
Zo zie je maar, dat het baptisten-wereldje niet bijster groot is. En dat men mensen, die men eenmaal ontmoet heeft, op de meeste onverwachte momenten en situaties wèèr ontmoet.

* *

Het zou terecht verbazing wekken, indien niet op de een of andere wijze de figuur van de baptisten-voorganger ter sprake was gekomen.
Twee dingen spelen ook bij onze duitse geloofsgenoten.

In de eerste plaats de arbeid van de voorganger in de gemeente. Zodra een voorganger in de een of andere buitengemeentelijke arbeid terecht komt, zodra hij naam gemaakt heeft als begaafd spreker op evangelisatiesamenkomsten, zodra hij plaatselijk interkerkelijk of maatschappelijk geïnteresseerd is in de verschillende facetten van het leven, is hij "verloren". D.w.z. dan wordt van zó veel kanten een beroep op hem gedaan, dat hij zoveel tijd kwijt is, dat hij nauwelijks tijd overhoudt voor het eigen gemeentelijke werk. Men merkt dat in de gemeente. De zieken en de bejaarden merken dat. De verschillende takken van arbeid op het gemeentelijke erf bemerken dat.
Zulk een situatie — die dus vrij algemeen is — zal op den duur er toe leiden, dat voor verschillende bovengemeentelijke taken geheel of gedeeltelijk vrijgestelden (moeten) worden aangesteld. Dát zal er weer toe leiden, dat de "bovenbouw" oftewel de organisatorische kant van de samenwerking der gemeenten een steeds groter deel van het gemeentelijk budget zal opeisen. Dat kan alleen maar voorkomen worden, indien de beschikbare "vakkrachten" — en daaronder moeten dus de voorgangers gerangschikt worden! — billijk verdeeld worden. Dan moet er meteen een tweede bij bedacht worden: dat n.l. gemeenten het als normaal en vanzelfsprekend beschouwen, dat hun voorganger een deel van zijn tijd besteedt aan buitengemeentelijk werk. En daarvoor wordt hij dan afgestaan. De tijd die hij nodig heeft, wordt door de gemeente beschikbaar gesteld. Dus niet, dat hij deze arbeid als een hobby moet beschouwen, waarvoor hij zijn vrije tijd moet geven.
In de tweede plaats is de bijscholing, of nascholing, of hoe u dat maar wilt noemen, ook een punt van belang in de gesprekken, die over de oostergrens gevoerd worden.
We leven in een zo snelle tijd, dat de studietijd snel ver achter een gestudeerde ligt. Wat een student verwerft, de boeken die hij leest, de discussies, die hij voert, wel, dat alles doet oudere collegae versteld staan. Die "jongens" zijn bij. Maar na enkele jaren practijk erkent elke voorganger, dat hij hopeloos achter is geraakt. Het zijn maar weinigen, die tijd kunnen vinden zich verder te bekwamen voor hun dagelijkse werk. De meeste voorgangers zijn al blij, als ze het een of andere maandelijkse tijdschrift aandachtig kunnen bestuderen. Dat er op die manier hiaten ontstaan, behoeft geen betoog. Om dan nog maar te zwijgen van de vele zaken buiten de theologie, waarvan een voorganger op de hoogte moet zijn.

Willen onze gemeenten zich vrijwaren voor voorgangers, die gelijk zijn aan specialisten, dus heel eenzijdig, dan zullen zij hun voorgangers een gelegenheid moeten bieden tot bijtanken. Als men klaagt, dat de preken oppervlakkig zijn, oppervlakkiger worden, dan zou men eens in deze richting moeten zoeken: Kan onze voorganger voldoende tijd besteden aan de voorbereiding van zijn preken? Van zijn bijbellezingen? Enz. Als een voorganger in één dag — ik bedoel een morgen en een middag, maar niet de avond er bij — twee preken moet "maken", behoeft het geen verwondering te wekken, dat hier en daar de zaken wat rammelen. Dit probleem lost men (ook in Duitsland) niet op door de voorgangers de kans te geven om de drie jaar van standplaats te veranderen, waarbij de oude serie preken weer afgedraaid kan worden.
Bijscholing, nascholing is een noodzakelijke last, die voorgangers en gemeenten met blijdschap op zich moeten nemen.

Ploeger

ONS NIEUWE ZENDINGSVELD

EEN KORT OVERZICHT VAN HET KERKELIJK LEVEN IN KAMEROEN

De negentiende eeuw is bij uitstek een periode geweest van gesjacher in koloniale bezittingen in Afrika. De chaos die daarvan het gevolg was is duidelijk terug te vinden in de kerkelijke geschiedenis van Kameroen. Die geschiedenis begint met de komst in 1845 van "de Apostel van Kameroen". Deze erenaam werd gegeven aan Alfred Saker, een engelse baptistenzendeling van de B.M.S. Zijn naam wordt nu nog in Kameroen met ere genoemd. Hij heeft er dertig jaar gewerkt en kreeg vooral veel bekendheid door zijn vertaling van de bijbel in de Douala-taal.
In 1884 werd Kameroen een duitse kolonie. De engelse zendelingen werden onrechtmatig het land uitgezet. Gelukkig nam al gauw de Basler Mission het werk over. Dit zendingsgenootschap heeft veel bijgedragen tot de groei van de gemeenten daar. Enkele baptistengemeenten weigerden echter "Zwitsers Hervormd" te worden en zetten hun eigen werk voort, daarbij vriendelijk gesteund door de zendelingen van de Basler Mission. Ongeveer in diezelfde tijd begonnen zendelingen van de amerikaanse presbyteriaanse zending in Zuid-Kameroen hun werk. Ook hun arbeid breidde zich sterk uit. Hoewel de roomskatholieke missie pas in 1890 haar werk er begon is zij uitgegroeid tot het grootste kerkgenootschap.

Tijdens de eerste wereldoorlog deden de "christen"-volken van Europa de Kameroenezen eens te meer ontstellen doordat Engelsen en Fransen de Duitsers verjoegen en daarbij niet erg zachtzinnig omsprongen met de duitse zendelingen. Men verbood de Basler Mission er haar werk voort te zetten, en de Société des Missions Evangéliques te Parijs nam haar taak over. Het land zelf werd verdeeld in een frans en engels mandaatgebied. In 1956 kreeg het franse gedeelte binnenlandse autonomie. Tijdens een volksstemming koos het engelse gedeelte voor aansluiting bij de republiek van Kameroen, zodat een federale republiek ontstond met het Engels en het Frans als officiële talen.

Ondanks de politieke verwikkelingen groeide het zendingswerk. Ook de franse baptisten hadden na de eerste wereldoorlog zendelingen naar Kameroen gestuurd, die een taak vonden in de nog overgebleven inlandse baptistengemeenten.
Nadat politieke onafhankelijkheid gegeven was aan het land begrepen de zendelingen dat ze niet achter konden blijven. En zo verkregen de vier belangrijkste protestantse kerken in Zuid-Kameroen omstreeks 1957 volledige zelfstandigheid. Men blijft echter op basis van "partnership in obedience" samenwerken met de zendingsgenootschappen.
Men kan zich afvragen hoe deze kerken wel zijn ontstaan ondanks een babylonische spraakverwarring van Duits, Frans en Engels en ondanks de chaotische politieke invloeden op het zendingswerk. Misschien zal het volgende overzicht van de vier bestaande kerken één en ander verduidelijken:

1. Uit het werk van achtereenvolgens de B.M.S., de Basler Mission en de Parijse Zending is de "Eglise Evangélique du Cameroun" voortgekomen.
2. De "Eglise Presbytérienne du Cameroun" ontstond uit de arbeid van de amerikaanse presbyteriaanse zending.
3. De Basler Mission kreeg in 1925 toestemming om haar werk te hervatten in het engelse gedeelte. Het resultaat van deze arbeid is de "Presbyterian Church of West-Cameroun".
4. En tenslotte ontstond de "Union des Eglises Baptistes du Cameroun" uit het werk van de B.M.S., de franse baptisten en de europese baptistenzending.

Laatstgenoemde zendingsgenootschap werd in 1954 opgericht, en begon spoedig daarna, in nauwe samenwerking met de franse baptisten, haar werk in Kameroen. Er zijn nu ongeveer 130 baptistengemeenten met 13.000 leden.
Men begon ook een nieuwe arbeid in N.-Kameroen, waar de Islam het sterkst vertegenwoordigd is. Men heeft er vier posten kunnen opbouwen. Sámen met de Sudan Mission begon men een bijbelschool en een kweekschool voor onderwijzers. Men doet in het Noorden dus nog echt pionierswerk, terwijl men in het Zuiden aanmoedigt tot evangelisatie, de predikanten meer kennis bijbrengt, het jeugdwerk op gang helpt en op vele andere manieren de afrikaanse christenen behulpzaam is.
Wij als baptisten in Nederland zijn niet de enigen in ons land die geïnteresseerd zijn in Kameroen. De hervormde kerk ging ons reeds in 1961 voor. Zij steunt de Eglise Evangélique du Cameroun (E.E.C.). Samen met de E.E.C. heeft de Unie van Baptisten in Kameroen een stichting gevormd die het beheer heeft over scholen en ziekenhuizen.
Het Nederlandse Bijbelgenootschap heeft tot nu toe ook op ruime schaal en met veel vrucht de bijbelverspreiding in Kameroen gestimuleerd. Verder wordt dank zij de aktie "Brood voor het Hart" een prachtig literatuurcentrum gebouwd in de hoofdstad Yaoundé, dat protestants-christelijke literatuur uitzendt naar alle Frans-sprekende landen in Afrika.
Het zou niet juist zijn hier uit de konklusie te trekken dat de kameroense christenen zelf weinig initiatief vertonen. Een zeer verblijdende ontwikkeling in dit verband is het grootse plan van de kerken om zelf zending te gaan bedrijven in nauwe samenwerking met elkaar.

J. B. van der Veen

Verantwoording Unie-bureau

In de maand november kwamen in het unie-bureau de volgende giften en bijdragen binnen:

voor de E.C.U.:
Stadskanaal *f* 1200,—; Apeldoorn *f* 41,—; Groningen-N. *f* 200,—; Rotterdam-Z. *f* 12,50 en *f* 5,50; Amsterdam-C. *f* 65,50; Almelo-Nieuwstraat *f* 61,50; Harlingen *f* 125,—; Noordbergum *f* 5,—; Siddeburen *f* 50,—; Winschoten *f* 39,75; Alkmaar *f* 84,85; Coevorden *f* 125,—; Eindhoven *f* 430,—; Stadskanaal *f* 40,46; Winschoten *f* 10,—; T.B-V. te E; HH te D; HB te D *f* 1,50; CvW te A *f* 1,50.

voor de opleiding:
Emmen *f* 111,81; Apeldoorn *f* 43,—; Groningen-N *f* 103,03; Noordbergum *f* 338,28; Amsterdam-C. *f* 62,25; 2de Exloërmond *f* 200,—; Zandbulten *f* 191,47; Harlingen *f* 125,—; Almelo-Geraniumstr. *f* 65,31; Steenwijk *f* 9,15; Alkmaar *f* 92,50; Coevorden *f* 48,66; Eindhoven *f* 230,—; Winschoten *f* 10,—; HH te D *f* 25,—; WdL te H *f* 50,—

voor de zending:
2de Exloërmond *f* 213,02; Apeldoorn *f* 95,—; Groningen-N. *f* 323,21; Drachten *f* 95,26; Rotterdam-Z *f* 109,— en *f* 50,50; Coevorden *f* 36,—; Haulerwijk *f* 150,—; Staveren *f* 150,-; Amsterdam-C *f* 41,50; Hengelo *f* 1000,—; Steenwijk *f* 16,01; Alkmaar *f* 72,75; Eindhoven *f* 700,—; Winschoten *f* 25,—; mej. AdV te A *f* 20,—; SS te D *f* 20,— en *f* 10,—; HH te D *f* 25,—; GdV te O *f* 10,—; JvdV te R *f* 20,—; W te E *f* 7,50; Zusterhulp Zwolle *f* 55,—; Zusterhulp Eindhoven en Hengelo *f* 35,—; Zusterhulp Hoogezand *f* 100,—; Zusterhulp Hengelo-C *f* 13,86; Zusterhulp Scheveningen *f* 250,—; Zondagsschool Harlingen *f* 50,—; Maarten Luther School Arnhem *f* 20,—; Chr. School N. Pekela *f* 10,—

voor het '10-cents-fonds':
N. Pekela *f* 166,32; Groningen-N. *f* 100,—; Alblasserdam *f* 106,92; Stadskanaal *f* 350,—; Eindhoven *f* 130,—; Amsterdam-C. *f* 36,12; Coevorden *f* 22,19; HH te D *f* 12,50; HdJ te N *f* 10,—; GdV te O *f* 5,—

voor kerkbouw in Amsterdam-Centrum:
HH te D *f* 12,50; Almelo-Geraniumstraat *f* 122,71

voor het Noodfonds:
HH te D *f* 25,—; HdJ te N *f* 10,—; Noordbergum *f* 207,11 en *f* 25,—; AIS-S te A *f* 46,75; EM te A 25,—; Amsterdam-C *f* 2,50

voor de arbeid onder Spanjaarden:
HH te D *f* 10,—; GdV te O *f* 5,—.
Hartelijke dank aan alle gevers en geefsters! We hopen echter van harte en we rekenen er ook helemaal mee, dat straks de rij in de verantwoording over de laatste maand van dit jaar véél en véél langer is! Want eerst wil ik u vertellen dat er tot eind november voor de 4 "zuilen" vrijwillig bijeen kwam: voor de ECU *f* 20269,—; voor de Opleiding *f* 22870,—; voor de zending *f* 33090,— en voor het 10-cents-fonds *f* 5246,—. En dan weet ieder, die met ons werk meeleeft en dus op de hoogte is van de voor dit jaar gemaakte afspraak over de benodigde gelden voor de gezamenlijke taken — en die moeten voortgang hebben! —, dat er in deze éne en laatste maand van 1965 nog moet bijeenkomen:

voor de ECU f 9731,—; voor de Opleiding f 10075,—; voor de Zending f 16110,—; voor het '10-cents-fonds' van de U.B.S. f 3754,—.

En nu wéét u genoeg. Het komt er voor ons allen alleen nog op aan, dat we genoeg dóén en genoeg géven in deze laatste maand. Ons vertrouwen in u allen is groot en we geloven dat toch alles goed komt! O, ja, u moet ook weten, dat er voor de arbeid onder Spanjaarden nog een heel bedrag bijeen moet komen, zo tussen de *f* 8000,— en *f* 9000,—. En ook dat zegt u weer genoeg! T. Jansma

Giro 9260 ten name van de Unie van Bapt. Gemeenten, Amsterdam, corr.-adres, Dalweg 77, Arnhem.
Giro 1504 ten name van de Bouwstichting der Unie, Amsterdam, corr.adres Dalweg 77, Arnhem.

POPPENDOMINEE

Erik Lindgren, predikant in de Zweedse stad Härnösand, houdt geregeld doopdiensten voor poppen. De poppenmoedertjes komen naar de kerk, de dominee ontsteekt de kaarsen, voltrekt de doop, geeft de meisjes een doopbewijs mee, waarop de naam van de pop, van de bezitster, de „peten" en een psalmwoord staan.
Zijn bisschop Ruben Josefsson (een ver buiten Zweden bekend theoloog) riep, toen het hem gerapporteerd werd uit: „Dat is onmogelijk!" Wij zouden ook geneigd zijn het te zeggen, hadden we niet in het blad dat dit meldt met eigen ogen een foto van zulk een doop gezien.
(Evang. Luthers Weekblad)

LEESTAFEL

boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
tijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr
boekentijdschriftenboekentijdschr

Nieuw kinderkerstpocket; Nieuwste kerstpocket; Heilige Nacht. Uitgaven van J. N. Voorhoeve, Den Haag; prijs f 1,75.
Wie oude en nieuwe kerstverhalen nodig heeft —voor zichzelf, gezin, klub of vereniging— schaffe zich deze keurige boekjes aan. Een keur van verhalen wordt hier geboden. Van de schrijver(sters) van wie hier verhalen zijn opgenomen noemen we: W. G. v. d. Hulst, Jo Kalmijn-Spierenburg, mr J. M. van Walsum-Quispel, A. K. Straatsma, Selma Lagerlöf en vele anderen. v. D.

Lezers aan het woord

Oekumenisch neutralisme

Geachte eindredakteur,

Ik kan me zo heel goed voorstellen, dat drs J. Reiling de nadering van 5 december (zondag der oekumene) heeft aangegrepen om zijn verontrusting te kennen te geven over ons neutralisme in de verhouding tot andere kerken en christenen. Ik wil niet verhelen, dat ik deze verontrusting ten volle deel en daarom heel dankbaar ben, dat hij het gewaagd heeft om over deze delikate kwestie te schrijven.
Juist omdat wij als baptisten het verlangen hebben de gemeenschap der heiligen zo goed mogelijk te beleven, geloof ik met drs Reiling dat we open moeten staan voor wat God geschonken heeft en schenkt aan andere christenen.
Mijn vraag is echter: "Wordt het niet hoog tijd om deze openheid met daden te bewijzen?"
Ik denk b.v. aan onze verhouding tot de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, een gemeenschap, die behalve het verschil in doopsopvatting vrijwel identiek is aan de onze. Ja, de doop is en blijft een grote barrière, maar ik vraag me af, of het werkelijk verantwoord is om alleen vanwege dit moeilijke punt volkomen los van elkaar te blijven voortbestaan. Zat die doop er niet tussen dan zou bijvoorbeeld een unievoorganger heel goed kunnen passen in één van de vrije evangelische bondsgemeenten. En omgekeerd evenzo.
Reden, waarom ik graag van onze rektor zou willen vernemen, of hij het ook als een bewijs van onze openheid voor andere christenen zou kunnen beschouwen, wanneer wij als baptisten eens moeite zouden doen om op landelijk niveau wat meer met de vrije evangelischen samen te doen? Ik denk o.a. aan het werk der opleiding van voorgangers. En wat dacht u: zou het geen grote winst voor de zaak van Jezus Christus kunnen opleveren, als de broederschap van baptistenvoorgangers eens een konferentie belegde met de broederschap van vrije evangelische voorgangers? Ik kan me niet voorstellen, dat er één gemeente bezwaar zou maken, als voor zo'n belangrijke vergadering een paar honderd gulden uit de uniekas genomen zouden worden.
Wij hebben onze gewestelijke besturenkonferenties. De vrije evangelischen ook, met bijna dezelfde onderwerpen.
Ik weet wel, dat we ook open moeten staan jegens anderen dan vrije evangelische medechristenen. Maar dit is in ieder geval één stap in de goede richting, dacht ik.
Met een hartelijke groet!
In Zijn dienst verbonden,

Hengelo (O.) R. J. VOORHAAR.

Zou het mogelijk zijn?

Geachte eindredakteur,

Zo na de eerste advent breekt de stroom van kerst-evangelisatiebladen weer los en de kolporteurs(-trices) ervaren weer, dat er veel tijd en energie verloren gaat doordat de straat of de wijk reeds met andere bladen, bijvoorbeeld De Strijdkreet, De Open Deur, De Zaaier enz. is bewerkt.
Niet alleen de kolportage maar ook de exploitatie der bladen **gezamenlijk** zou mijns inziens aanmerkelijke besparingen bieden en daardoor grotere mogelijkheden.
Of de geesten daar rijp voor zijn?
Financiële en technische mogelijkheden moeten benut worden om het woord der verlossing aan de wereld te brengen, zoals voorheen nog niet is geschied. Naar ik meen te weten vindt op dit gebied reeds samenwerking plaats in o.a. Deventer. Dit moet toch landelijk ook mogelijk zijn?
Mij staat een samenwerking voor ogen van alle geloofsgemeenschappen die staan op reformatorische, of, zo u dat wilt, op evangelische grondslag.
Een 'Stichting tot exploitatie van evangelisatiebladen' zou mogelijk de gewenste vorm van samenwerking zijn. Een gemengde redaktie-staf, onder leiding van een verantwoordelijke hoofdredakteur, staat voorop. Financiële experts en technici zouden de exploitatie en uitvoering moeten bezien en adviezen moeten geven. Wat de technische uitvoering betreft zou o.a. moeten worden bekeken of deze in hoog-, diep- of vlakdruk zou moeten worden uitgevoerd. Vlakdruk zou mijns inziens aan te bevelen zijn, maar al deze onderdelen zullen moeten wachten tot het raam waar binnen de organisatie eventueel zal plaats vinden, tot stand is gekomen.
Zouden wij als baptisten met dit initiatief tot de anderen kunnen en mogen gaan? Of is de gestelde visie te groot, het perspectief te wijd?
De Geest waait waarheen Hij wil. De akker is de wereld. Het zaad te strooien in geloof en volharding, in afhankelijkheid van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, is opgave en getuigenis!

Leiden, 1e Advent 1965 L. PUNSELIE.

Opmerking: Voorzover ons bekend is reeds enkele jaren geleden het hierboven gestelde doel onderwerp van intensieve bespreking geweest in het landelijk beraad van evangelisatie-bladen. Tot nu toe is men niet tot een eensluidende konklusie gekomen. E.R.

7e 'SUMMER SCHOOL' IN RÜSCHLIKON

Van 8 tot 26 augustus 1966 wordt voor de 7e maal een 'Summer School' gehouden in het europese baptistenseminarium te Rüschlikon, Zwitserland. Aan deze kursus kan worden deelgenomen door voorgangers, niet-theologische gemeente-werkers en theologische studenten.
Dr Albert B. Craighead, rector van het baptistenseminarium in Italië zal college geven over het onderwerp 'Christelijke eschatologie'; Jens L. Oen, M. A. (Stabekk, Noorwegen) heeft als onderwerp 'Godsdienstige opvoeding'; drs J. Reiling (Nederland) doceert 'De leer van het Nieuwe Testament over de Heilige Geest' terwijl dr Foy Valentine, uitvoerend sekretaris van de Christian Life Commission van de Southern Baptist Convention, USA, les zal geven in christelijk-sociale ethiek.
Voor deelname aan de kursus is voldoende kennis van de engelse taal noodzakelijk.
Meerdere inlichtingen zijn te verkrijgen bij ds Th. van der Laan (Gheistrasse 31, 8803 Rüschlikon - ZH, Zwitserland) die als direkteur van deze kursus zal optreden.

VOORGANGERSKONVENT IN FRIESLAND

Het friese voorgangerskonvent komt bijeen D.V. maandag 13 december a.s. te Zwagerveen, De Saedkampe 16.
Bij verhindering tijdig bericht aan de gastheer.

God schonk ons op 2 december 1965 een dochter.

Wij zijn blij en dankbaar en noemen haar

ANNA ELIZABETH

GEORGE HUGHES
ETTY HUGHES—MODDERMAN

"The Manse"
Paulton near Bristol
England.

Zacht en kalm overleed in Zijn Heer en Heiland mijn lieve man, onze zorgzame vader, groot- en overgrootvader

WIJNHOLD NIJMEIJER

in de ouderdom van 79 jaar.

Huize Tabitha, Stationsstraat 6

B. NIJMEIJER—BOTS
en kinderen.

Stadskanaal, 25 november 1965.

Nu een ZAAIER

straks een maaier

---

17 december 1965 81e jaargang Nr. 3812

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 12,80 per jaar; buitenland *f* 17,—

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Waarom zijn er zo weinig bekeringen?

Op de friese radenconferentie van 17 maart jl. viel ons de opdracht te beurt, voor de broeders het onderwerp in te leiden, dat bovenstaand thema kreeg. Allicht was het de bedoeling, dat titel en referaat met elkaar overeenstemden. Of we daarin slaagden, blijve ter beoordeling van de lezer H.P.

Wie het antwoord weet op deze vraag, is ongetwijfeld de belangrijkste man in onze unie-gemeenschap! Welke baptist, welke baptistengemeente zou niet graag willen weten, waarom er zo weinig bekeringen en dus bekeerlingen zijn?
Haken we niet naar een antwoord op deze vraag? Bezinnen we ons niet telkens weer op de vragen, die samenhangen met de voortgang van ons werk, met de toekomst van onze gemeenschap? Is het niet de opdracht van onze predikers zó te prediken, dat mensen tot het geloof komen? Moeten zij niet handelen en streven alsof de zaligheid van elke zondaar van hen afhangt? Terwijl ze toch best weten, dat er alleen maar zegen van boven te verwachten is. Als de Heilige Geest niet mensen leert zeggen: Jezus is Heer, hoe zullen zij er toe komen?

Waarom zijn er zo weinig bekeringen? We mogen ook vragen — en deze vraag is even gewettigd als die andere! — Z ij n er zo weinig bekeringen?

Wat is eigenlijk bekering?

Veel hangt af van de kijk, die men op „bekering" heeft. Van de idee, die men van „bekering" heeft. Het zou wel eens kunnen blijken, dat een bepaalde zicht op „bekering" tot de uitspraak leidt: Er zijn weinig bekeringen in onze dagen. In vroeger dagen waren er meer.
In vroeger dagen.

In herinner mij een nieuwjaarsvisite in de gemeente Muntendam. Deze traditionele gemeenschapsavonden aan het begin van het nieuwe jaar in deze oude gemeente waren als regel bijzonder gezegende avonden. Er kwamen mensen tot geloof. Jonge mensen aanvaardden Jezus als hun Heer. Sommigen deden dit onder tranen. Allen traden naar voren. Afijn, u weet hoe dat ging. Maar nu de vraag: Hoeveel van deze bekeerlingen bevestigden hun bekering in hun toetreding tot de gemeente?

Een andere gebeurtenis: Een jeugdkamp. Op de traditionele vrijdagavond kwamen jonge mensen tot geloof. Grote vreugde bij velen. Maar hoevelen deden de volgende stap?
Bekering is meer dan een bevlieging. Méér dan een gemoedsaandoening, of een opwelling van beangstigde gevoelens. Méér dan een religieuze roes. Bekering is méér dan een stroom van tranen. Die tranen kunnen een echt teken zijn van verslagenheid, van verbreking des harten. Maar die tranen zijn het niet. Ze kúnnen niet meer dan een téken zijn. En zelfs als teken kunnen ze onecht zijn. Het is geen onbekend verschijnsel, ook onder ons niet, dat mensen, en niet alleen jónge mensen, makkelijk meegesleurd worden door een suggestieve sfeer, door een imponerend sprekende prediker, door een denken met het gevoel.
Natuurlijk mag het gevoel niet uitgeschakeld worden, als het om bekering gaat. En we kunnen rustig zijn: Als een mens werkelijk door de Heilige Geest overtuigd wordt van zijn verlorenheid, gaat dat niet buiten het gevoel om.

Bijbelse bekering

In ieder geval is bekering volgens de Schrift een werk van de Heilige Geest. Niemand kan zeggen: Jezus is Here, dan door de Heilige Geest; 1 Kor. 12 : 3. Daarmee is het wezenlijke van de bekering aangeduid. Bekering is niet een zedelijke verbetering. En niet alleen maar een verandering van gewoonten, beter gezegd: van het afleren van slechte gewoonten.
Want helaas blijft de bekering van een aantal mensen steken in dit afleren. En om een leegte op te vullen, leert men dan enkele goede gewoonten aan, bv. het naar de kerk gaan (bidstond bezoeken, ja wat zal men dáárvan zeggen?).
Bekering heeft wezenlijk met Jezus te maken. Is betrokken op de Heer, Die de Heiland van zondaren is. Bekering is

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **Binnen enkele jaren zal ieder gezin in Nederland wellicht over een auto beschikken. De grote vraag is wel of er dan nog mee gereden kan worden.** (Elsevier)

daarom een zich stellen onder het gezag en de zeggenschap van deze Heer.
Dat de Heilige Geest werkt door het Woord van God, en daarmee door het woord van Zijn mensen, behoeft nauwelijks aanduiding. Het horen is door het Woord van Christus, Rom. 10 : 17, en het geloof is uit het horen, id. En hoe zullen zij horen zonder prediker, Rom. 10 : 14?
In ieder geval is bekering ook een vrijwillige daad van de mensen. Bekering is een daad van gehoorzaamheid aan het gehoorde woord uit het Woord. Die gehoorzaamheid uit zich in toewijding aan de Heer Jezus Christus én aan Zijn gemeente. Wie hiervoor bijbelse bevestiging zoekt, leze de Handelingen der apostelen; dit boek zou juister kunnen heten: Handelingen van Jezus Christus door Zijn apostelen. En deze Heer Jezus handelt, om Zijn gemeente te bouwen. Al Zijn doen en laten is gericht op de gemeentebouw. En bekeerden worden als levende stenen ingevoegd in de gemeente. Tegelijk zijn zij ook medearbeiders, medebouwers.

Zijn er weinig bekeringen?

Wie constateert eigenlijk of iemand tot bekering gekomen is? Welke maatstaf leggen we aan? Hoe weten we, dat die en die wel, maar die en die niet tot bekering zijn gekomen?
We hebben een beetje houvast in het aantal dopelingen in onze gemeenten. We mogen aannemen, dat de mensen, die gedoopt wensten te worden, werkelijk bekeerde mensen waren. (Dat het ook wel eens anders uitpakt, is de treurige ervaring, die we telkens weer moeten maken. Het zou een studie waard zijn, te onderzoeken, om welke reden mensen onze gemeenschap verlaten, hetzij door royering, hetzij door bedanken.)
Hoe was het met het aantal dopelingen ná de laatste oorlog?
In 1946 werden er 239 mensen gedoopt. Dat was 4 % van het aantal leden per 1-1 1946, nl. 5.910.
In 1951 werden 280 mensen gedoopt, bij een ledental van 6.588 per 1-1 1951. Dus 4,2 % van het aantal leden.
In 1956 waren er 374 dopelingen, hetgeen 5,2 % was van het ledental ad 7.244 per 1-1 1956.
In 1961 werden 348 mensen gedoopt. Dat was 4,1 % van het ledental ad 8.431 per 1-1 1961.
In 1964 werden 312 mensen gedoopt. Op 1-1 1964 bedroeg het ledental van de 65 gemeenten tezamen 9.001. Dus een percentage van 3,5.
Werken we met de zg. index-cijfers, en stellen we het aantal dopelingen in 1946 (dus 239) op *100*, dan is het index-cijfer voor 1951 *117*, voor 1956 *156*, voor 1961 *145*, voor 1964 *130*.
Dat deze enkele cijfers vrij willekeurig gegrepen zijn en geen zuiver beeld geven, blijkt wel daaruit, dat het aantal dopelingen in 1950 slechts *206* bedroeg (index 86), maar in 1962 *382* (index 160). Over het algemeen kunnen we zeggen, dat het aantal dopelingen zich dus vrij constant beweegt in een op- en neergaande lijn. En niet bepaald verontrustend achteruitgaande is.

Waren er niet meer bekeerden?

Zeker wel!
Hier ontkomen we niet aan de vraag: Hoe komt het, dat mensen, die zeggen de Heer lief te hebben, zich niet laten dopen? Waarom treden niet alle bekeerlingen toe tot de gemeente?
Ligt dat aan de prediking? Wordt er niet genoeg over de doop en over bijbelse gemeentevorming gesproken?
Ligt het alléén aan de prediking? Of ook aan andere factoren? Waarom kunnen we schijnbaar en blijkbaar gelovigen niet overtuigen van de bijbelse eis tot aanvaarding van elkander in de gemeente?
Mist onze prediking doorslaande kracht ten opzichte van hen, die gevoed zijn met andere onderwijzingen aangaande doop en gemeenteopbouw?

Is er genoeg gezaaid?

Het is bijzonder verleidelijk weer een aantal cijfers te geven. Laat mij mogen volstaan met het volgende:

a. het aantal gemeenten steeg van 38 op 1-1 1947 tot 64 op 1-1 1965.
   Het aantal leden steeg in die periode van 6.051 tot 9.135. Het gemiddelde ledental per gemeente daalde dienovereenkomstig van 159 tot 143 leden per gemeente.

b. er is tussen 1947 en 1964 geen noemenswaardige vermeerdering van 't totaal aantal Zaaiers, dat door de gemeenten werd afgenomen, te constateren. Ja, de eerlijkheid gebiedt te vermelden, dat in 1947 totaal 20.073 en in 1964 totaal 19.530 Zaaiers werden geplaatst (hier zijn de kerstnummers dus niet bij inbegrepen!).

c. het aantal leden van de Zusterhulpafdelingen steeg van 1.004 per 1-1 1947 tot 1.791 per 1-1 1964. Procentsgewijze een veel sterkere stijging dus dan van het aantal leden der gemeenten. Op dit terrein is dus grote activiteit ontplooid!

d. Een mijns inziens duidelijk aanwijsbare oorzaak voor een niet nog sterkere groei onzer gemeenten is te vinden in het feit, dat ons jeugdwerk niet meer die omvang kent als voorheen. Het aantal kinderen op onze *zondagsscholen* is nauwelijks gestegen. Dat ligt niet aan de beschikbaarheid van personeel, want het aantal leiders en leidsters is verblijdend gestegen. Maar kunnen we in de nieuwe woonwijken, waarheen onze jonge gezinnen trekken, nieuwe zondagsscholen openen?
   Het *jongens- en meisjesclubwerk* is flink uit de kluiten gewassen, maar, lang niet in alle gemeenten wordt deze tak van jeugdwerk krachtig aangepakt.

   Het *rijpere-jeugdwerk* vertoont over de gehele linie een achteruitgang, en helaas op practisch alle terreinen. Daarvoor is een hele serie redenen, en zijn ten dele oorzaken aan te wijzen. Bijvoorbeeld dat er vele andere mogelijkheden tot vertier gekomen zijn. Over het algemeen is de vrees om „over" te blijven, schijnbaar groot, want men heeft al vroeg „vaste" verkering, en dan kan er blijkbaar geen tijd meer af voor de jeugdsamenkomsten. Dan is er de televisie, én er is de noodzaak voor vele jongeren — vooral voor vele jonge mannen — om te studeren. Dat onze jeugdbeweging deelt in de lotgevallen van de jeugdbewegingen in het algemeen, is slechts een schrale troost.

Is er goed gezaaid?

We kunnen ook zeggen: Is er goed gepreekt? Goed geschreven? Griezelige vragen. Gevaarlijke vragen.
Naar mijn stellige overtuiging hebben allen, die op de één of andere wijze bezig geweest zijn — zondagsschoolmensen, jeugdleiders, studenten, „lekeprekers", voorgangers, redacteuren, kampleiders, zusterhulppresidentes, enz., enz., zich — mét alle menselijke tekortkomingen uiteraard — gehouden aan het gebod van de Heer: Predikt het evangelie. Christus is als Redder gepredikt. Er is gewezen op de noodzaak van bekering. Het gebod: Doopt hen, is in practijk gebracht.
Dat hieromtrent echter nog wel wat vragen gesteld kunnen worden, dat er zelfs vragen gesteld moeten worden, is geen mening, die als ketterij gebrandmerkt moet worden.

Al lezende zijn bij u wellicht vele vragen gerezen. Wellicht hebt u hier en daar een vraagteken geplaatst. Wellicht hebt u uw voorhoofd gefronst.

Hopelijk bent u toch niet helemaal gerust op de gang van zaken zoals we die probeerden te schilderen. Hopelijk bent u vooral niet gerust op uw aandeel in de vervulling van de opdracht, die de Heer ons gegeven heeft.

Het wil nogal wat zeggen, als men gaat zingen: 'k Gaf mijn alles op voor Jezus, al het andere acht ik scha.

Ploeger

Aan rustige wateren

Advent

Voor velen geldt, dat men met de adventstijd eigenlijk niet goed raad weet. Het is een tijd van wachten en uitzien; maar waarop men wacht en waarnaar men uitziet is reeds lang gebeurd. Christus is gekomen en heeft onder ons gewoond! Zo ontstaat er een soort breuk in het bewustzijn. We proberen ons in te denken hoe de mens vóór de komst van de Heer voelde en dacht en reageerde op de situatie waarin hij leefde en trachten ons dan met deze mens te vereenzelvigen. Soms heeft het zijn nut, zich in te leven in de wereld van de naaste. Heel wat beoordelingen zouden anders geformuleerd worden. Maar deze methode is vruchteloos en zelfs schadelijk, wanneer we haar beproeven in betrekking tot mensen die zoveel generaties vóór ons hebben geleefd. We moeten dan een te groot beroep doen op onze fantasie, die alleen maar in staat is stemmingen op te roepen. En slechts toegerust met stemmingen het kerstfeest tegemoet treden is miskenning van het wonder Gods! Dan komen wij niet verder dan het wegpinken van een traantje bij het beschouwen van dat weerloze kindje, dat zoveel kwade kansen zal lopen in zijn toekomstig leven. Het besef, het te doen te hebben met de Heiland der wereld kan niet tot heerschappij komen.

Hoe kunnen we gered worden uit de impasse, nu de „terug-datering" van ons zelf ons kennelijk meer schaadt dan baat?

Allereerst moeten we bedenken dat onze gedachten niet uitsluitend op het verleden gericht moeten blijven. Kerstfeest is een groot feest, maar tenslotte is het toch slechts de opmaat, een nederig begin van de luisterrijke gebeurtenis van de toekomst: de wederkomst van onze Heer! Dan niet maar een handjevol herders of een paar wijzen: àller oog zal Hem zien. Dan wordt een einde bereid aan honger en ziekte, zonde en dood. Geen misverstand kan nog tweedracht zaaien, noch tussen volkeren noch tussen enkelingen. Wij zullen Hem zien zoals Hij is en elkander zoals Hij ons herschapen heeft. Wat een toekomst!

Advent is meer dan een romantiserend terugzien. Het wendt onze blik vooruit. Ook voor ons, die in deze tijd leven wil het een tijd zijn van wachten en uitzien! Alleen: met wachten en uitzien heeft de adventstijd onze roeping niet volkomen geschilderd. Ook voor ons komt advent met een opdracht, een taak: „Bereidt de weg des Heren"... Dat is meer dan wachten en uitzien. Dat is: er naar toe leven! Wachten en uitzien kan slechts onderdeel van onze geloofsovertuiging zijn. Men kan zich aan deze schone gedachten overgeven met de handen in de schoot. Maar advent wil ons tot daden brengen.

Nu vooral geen jachtige en nerveuze aktiviteit als dreef ons de gedachte, dat het welslagen van Christus' zaak onze aangelegenheid is. Hij komt als Overwinnaar, al weerstreeft Hem heel de wereld en al zouden al Zijn dienaren in slaap gevallen zijn.

Wat moet dan het kenmerkende zijn van ons werken? Laat mij het kort zeggen: de blijdschap omdat we leven uit de overwinning van de Heer; en de liefde, omdat wij door Zijn liefde zijn omsloten en gered. Viert zó uw advent, vrienden!

Rotterdam — C. Brandt

(Uit: Kontaktblad)

Kinderen van openbaar onderwijs in Den Helder krijgen bijbel

Interessant initiatief van baptistenvoorganger

Ds J. Segaar, voorganger van de baptistengemeente te Den Helder, geeft godsdienstonderwijs aan enkele klassen van een VGLO-school en aan de hoogste klas van een gewone openbare school voor lager onderwijs. Bij dit werk kwam ds Segaar tot de ontdekking, dat veel van de kinderen aan wie hij bijbellessen geeft weinig of niets van de bijbel afweten. Deze onwetendheid is vooral te wijten aan het feit, dat de kinderen thuis geen bijbel hebben.

Volgens de Helderse Courant, waaraan wij een en ander ontleenden, is bij ds Segaar na deze ontdekking het plan gerijpt om al de leerlingen van de zesde klassen van de openbare lagere scholen in zijn woonplaats een bijbel cadeau te geven.

Genoemd dagblad, dat het initiatief van ds Segaar in grote opmaak weergeeft, heeft een onderhoud met de helderse predikant gehad en vertelt, dat ds Segaar grote plannen heeft. „Als de kinderen drie maanden les hebben en ik hou een repetitie, dan zijn de resultaten goed! Het „verháál" zelf is niet alleen begrepen, 't vindt ook toepassing. Er zijn ook kinderen, die een bijbel mee naar school nemen, die zij bij oma of een tante hebben gevonden. En dat is geweldig leuk, dat voelt u wel", aldus ds Segaar.

Een lid van de baptistengemeente te Den Helder schonk ds Segaar een gift van f 400,—. Van dit geld kan ds Segaar reeds 133 bijbels kopen. Dat is voldoende voor de vier klassen van de VGLO-school en de klas van de Vismarktschool. Deze „Bijbel voor de jeugd", die ds Segaar aan zijn leerlingen ten geschenke wil geven, werd geschreven door Ben Anderman en door Hans Deininga geïllustreerd. „Het is een boek van deze tijd, vlot en goed geschreven, een samenvatting van het oude en nieuwe testament", zoals ds Segaar zich uitdrukte tegenover de verslaggever van de Helders Courant. Het boek is een uitgave van de „Vereeniging tot Verspreiding van de Heilige Schrift".

De uitdeling van de 133 exemplaren die dit jaar dank zij de gift plaats vindt beschouwt ds Segaar als een eerste stap. Ds Segaar heeft het plan opgevat om volgend jaar de schouwburg te huren om er alle kinderen van de zesde klassen der lagere scholen een prachtig kerstfeest aan te bieden en tot besluit daarvan ieder meisje en iedere jongen een bijbel te schenken. „De kinderen het allerbeste meegeven, dat wil ik. Er bestaat een geweldige leegte, echt waar, en de leegte die ik bedoel is niet aan te vullen met recreatiemogelijkheden en sportterreinen", aldus ds Segaar.

Naar we nader nog vernamen hebben ook andere dagbladen belangstelling getoond voor het initiatief van ds Segaar. Ook het IKOR schonk aandacht aan deze zaak en zond jl. zondagochtend een interview met de helderse baptistenvoorganger uit.

v. D.

Van De Vinkenhof

We mochten sedert 4 oktober 1965 tot en met 24 november 1965 de volgende giften ontvangen voor de „Vriendenactie van ons Centrum":

B. te E. f 2,50, zr R. te E. f 5,—, F. H. R.-G. te D. D. f 2,50, baptistengemeente A. f 14,—, M. N. L. te H. f 33,76, mevr. A. G. Pl.-Gr. f 10,, baptistengemeente S. f 155,22, mevr. E. v. Z.-K. te U. f 15,—, F. H. R.-G. te D. D. f 2,50, W. B. C. te V. f 0,25, J. Br. te H. f 10,—, G. Pl. te A. f 10,—.

We zijn alle gevers en geefsters hartelijk dankbaar voor hun teken van medeleven en mededragen. Dezer dagen is aan alle vrienden van De Vinkenhof een circulaire gezonden waarin een en ander over de huidige ontwikkeling wordt verteld, en we verwachten dat deze informatie ook weer tot nieuwe giften zal inspireren.

J. Reiling

zand en zaad

Het jaar loopt af en kilometerpaal 65 ligt zo meteen achter ons. Wat zijn we al verkilometerd en verpaardekracht. En wat beidt ons nog vrienden, als we allemaal de wieg en step overslaan en zo een wagen binnenrollen. De regering mag echt wel iets aan de wegen gaan doen. Het beste is maar van heel Nederland een weg te maken. Die weg moet dan op 20 meter hoogte liggen, want waar zullen we anders wonen en zullen onze koeien hun melk, boter en kaas kunnen opleveren? Regeren is vooruitzien, zeggen de Fransen in het frans en u zult, als u dit leest, al wel weten wie dat dan in dat land zal doen. De lengte om vooruit te zien heeft de huidige persoon wel, al betwijfelen sommigen dat hij verder dan zijn neus ziet, dat wil zeggen: niet verder dan de grenzen van Frankrijk. Maar laten wij ons niet bemoeien met zulke aardse zaken, al raken ze ons terdege. Wij hebben onder ons anderen om dat nader te bezien.
Lang geleden hebben we in dit blad een diskussie ontketend over de vraag met wie we het avondmaal mogen, kunnen, moeten vieren en het is met dankbaarheid, dat we kunnen vaststellen dat deze dingen kennelijk velen onder ons kunnen bezig houden. Al staan weinige van onze overtuigingen en inzichten op papier, hetwelk we niet betreuren, ze zijn er wel en daarvan hebben velen blijk gegeven.
Het leek mij billijk u mee te delen tot welke konklusie de gemeente in deze stad, na vooral vele gesprekken in de raad der gemeente, gekomen is naar aanleiding van genoemde vraag. Het volgende stuk werd aan de gemeente voorgelegd en door haar met grote meerderheid van stemmen tot besluit verheven:

‚In verband met aanvragen van niet-leden der baptistengemeente om met de gemeente het avondmaal te mogen vieren, heeft de gemeente het volgende besloten:
Het avondmaal, te vieren door de leden van de gemeente, staat ook open voor niet-leden der baptistengemeente;
dezen kunnen worden toegelaten indien zij een week voor de viering daarom verzoeken en instemmen met bezoeken van predikant/ouderling, eventueel voor of na de viering;
is degene, die daarom verzoekt, lid van een ander ter plaatse gevestigde kerkgenootschap, dan zal, zulks in overleg met en goedvinden van de aanvrager, vermeld verzoek ter kennis worden gebracht van die kerk, van welke aanvrager lid is'.

Van dit besluit is in de kerkdiensten melding gemaakt op het mededelingenblad, dat elke zondag verschijnt.
Buiten dit besluit vallen de incidentele gasten, die bv. in verband met een doopdienst (familieleden) die zondag in de gemeente vertoeven. In de regel worden zij, na overleg, tot het avondmaal toegelaten.

Het leek ons, teneinde in een goede, (christelijke) verstandhouding met andere kerkgenootschappen te kunnen leven, juist de laatste zinsnede aan het besluit toe te voegen. Het remt ook ondoorzichtige mensen, die vaak moeilijk tot inzichten kunnen komen, af om maar her en der te dolen. Ze worden op deze wijze genoopt hun standpunten te bepalen. Het noopt hen tot beslissingen, die zij meestal graag ontlopen. Om ze niet helemaal van bijstand en voorlichting verstoken te laten zijn, is hun de mogelijkheid geopend, ze is zelfs als verplicht voorgesteld, kontakt op te nemen met de voorganger der gemeente, wiens bezoek zij mogen verwachten, indien zij het avondmaal in onze gemeenschap willen vieren. Voor ernstige, denkende christenen is een deur geopend.

* *

Het kerstnummer van De Zaaier is inmiddels in uw handen gekomen en velen van ons zijn al aan het werk getogen om de boodschap achter de deuren en in de huizen te krijgen. Natuurlijk zal ik graag, de hele redaktie trouwens, uwe reakties vernemen op deze uitgave. En, wanneer het u mogelijk is, ook de reakties van mensen, die u in dit verband bezoekt. Wij zijn alle medewerkers dankbaar, met name mej. Brongers in Leeuwarden, die niet alleen het verhaal voor de kinderen schreef, maar ook illustreerde. En onze drukker, en daar met name de layoutman, die met zoveel begrip en toewijding heeft meegewerkt aan dit nummer; aan alle nummers trouwens. We leven in een uitstekende verstandhouding met de heren in Doetinchem. Onze broeder Maarten Langbroek van Amsterdam heeft weer voor een mooie voorpagina gezorgd. Hij kán tekenen. Wij waarderen zijn arbeid zeer. God zegene het werk onzer handen en harten.

Huizinga

Antwoord aan een lezer

De naam van ons weekblad

Een van onze lezers kreeg een exemplaar van het britse weekblad The Christian in handen en vraagt ons nu, ten eerste of wij met het bestaan van dit (interessante) weekblad op de hoogte waren, ten tweede of de broeders vroeger misschien aan dit (in 1859 voor het eerst verschenen) engelse orgaan de naam van ons weekblad hebben ontleend, en ten derde waarom er af en toe onder ons pogingen zijn ondernomen om de naam van ons weekblad te veranderen: „Werd dit gedaan omdat men van mening was dat het als „aanmatigend" uitgelegd kan worden, dat het orgaan van Baptisten zich tooit met de naam van „De Christen" of vond men deze naam uit andere overwegingen minder geschikt?"
We gaan hier op deze vragen in omdat meerdere lezers zich er voor zullen interesseren.
Als we ons goed herinneren heeft een van onze vroegere redakteuren, we menen ds J. Louw, in ons blad eens als zijn mening te kennen gegeven, dat de naam van ons blad in 1881, toen tot de uitgave ervan werd besloten, zou zijn overgenomen van het engelse orgaan The Christian. We weten niet waarop deze mening berustte, maar gelet op de zeer nauwe relaties die er hebben bestaan tussen de toenmalige unie-voorzitter (tevens eerste redakteur van ons weekblad) br H. Z. Kloekers en Engeland geloven we, dat deze mening juist is geweest. In elk geval moet Kloekers met het bestaan van The Christian — ook toen reeds bij vele britse baptisten geliefd — bekend zijn geweest.
Waarom men nu en dan probeerde de naam van ons weekblad te veranderen? Misschien óók omdat die naam als „aanmatigend" uitgelegd kan worden. Stel u voor: Nog dezer dagen werd bij ons een poststuk bezorgd dat gericht was aan de Christen te Sneek . . .
Nu is het een goede zaak wanneer men in de stad zijner inwoning als christen bekend staat, maar als d è christen? Dat zou inderdaad een lelijke aanmatiging zijn. Een ander bezwaar dat bij ons meer weegt, is, dat met de naam van ons blad te veel nadruk gelegd wordt op de méns - al is dat dan ook de christenmens - alsof het in de ‚verbreiding van nieuwtestamentisch christendom' (de ondertitel van ons blad) om de mens (hoe hij is of moet zijn) zou gaan.
Baptistenweekblad, dat zou onzes inziens de beste, eerlijkste en mooiste naam voor ons blad zijn. Op een van de laatste unie-vergaderingen lag een voorstel ter tafel, dat bedoelde de naam De Christen te veranderen in De Gemeente. Het werd afgewezen.

v. D.

NADER BEZIEN

„Das Militär" en de rekreatie

Verleden week werd er bij het debat in de Tweede Kamer over de defensiebegroting van verschillende zijden aan de minister gevraagd of er ook militaire oefenterreinen zouden komen in de ingepolderde Lauwerszee en op het Balgzand, Sommige kamerleden gaven daarbij — voor christenpolitici althans — hoogst merkwaardige adviezen aan de minister.
Zo raadde de anti-revolutionaire heer Walburg de minister aan zich niet te veel van de natuurbeschermers en de rekreatiebevorderaars aan te trekken als het om militaire oefenterreinen gaat. Ir Van Dis, ook al een christenpoliticus (van de Staatkundig Gereformeerde Partij), maakte het nog bonter toen hij opmerkte, dat militaire oefenterreinen noodzakelijker zijn dan gebieden voor rekreatie, want daar wordt toch maar vaak de zondag ontheiligd...
We willen het hier nu niet hebben over de noodzaak van militaire oefenterreinen. Men zegt, dat die zonneklaar is. En inderdaad, wie voor de instandhouding van een leger kiest moet dat leger ook oefenterreinen ter beschikking stellen. De vraag is echter of die oefenterreinen werkelijk noodzakelijker zijn dan gebieden voor rekreatie en natuurbescherming. Ons leger heeft — ook in NATO-verband — een defensief karakter. Zo wordt ons gezegd en het moge waar zijn. Maar valt er nog wel wat te verdedigen wanneer steeds vaker en meer militaire doeleinden prevaleren?
Of het nu is in de randstad Holland of in de (nieuwe) bandstad Twente (en zo zal heel ons land straks één grote stad zijn), de mens van morgen zal moeten leven in monstersteden. De deskundigen verwachten — en het is een angstwekkend vooruitzicht — dat we in dit nu al overbevolkte landje in het jaar 2000 met zo'n 25 miljoen mensen moeten wonen. Het tekort aan frisse lucht om te ademen, aan heide om in te zitten, aan bos om in te wandelen zal dan nog fataler zijn. Waar moet de mens van morgen, die over nog meer vrije tijd zal beschikken dan de mens van vandaag, zich rekreëren?
We moeten ons voorbereiden op de verdediging van onze vrijheid en onze geestelijke verworvenheden, zegt men. Maar zal er nog vrijheid mogelijk zijn in de maatschappij van morgen wanneer de mens moet leven in een wereld waarvan de leefbaarheid is opgeofferd aan zijn militaire verdediging? Zullen er nog werkelijk geestelijke verworvenheden zijn in de betongrijze samenleving van de nabije toekomst die in geen enkel opzicht nog op een samen-léving lijkt?

* *

Wat is het merkwaardig en beschamend, dat het nu juist politici van christelijke partijen moesten zijn die door hun uitspraken er blijk van gaven het Molochskarakter van het militaire denken niet te doorzien!

v. D.

Uit ons Unie-Bureau

Ds J. van der Veen, voorganger van de gemeente te Zwolle, heeft ons bericht, dat hij op medisch advies voorlopig zijn werk als voorganger moet beëindigen, en dat hij zal omzien naar een passende werkkring. Totdat hij die gevonden heeft, zal hij de gemeente blijven voorgaan. Wij wensen gaarne br Van der Veen en zijn gezin 's Heren geleide in deze weg en in het bijzonder ook aan de gemeente de ervaring van 's Heren zorg en trouw.

Nu moet ik toch al even uw aandacht vragen voor de 86ste Algemene Vergadering der Unie, die zoals reeds bekend is zal worden gehouden op *donderdag 12, vrijdag 13 en zaterdag 14 mei 1966* te *Stadskanaal,* met natuurlijk op de daaraan voorafgaande woensdagavond de blijstemmende begroetingssamenkomst.

Voor de agenda van deze Algemene Vergadering kunnen onze gemeenten *voorstellen* indienen, maar dat moet dan volgens een uitvoeringsbesluit van de algemene vergadering gebeuren *vóór 1 februari* a.s. Waar een idee leeft dat het samenleven en samenwerken van onze gemeenten en het volvoeren van onze gezamenlijke taken bevordert, moest men dit nu gaan formuleren, zodat het straks als voorstel van de gemeente zou kunnen worden ingediend.

Met verwachting zien we uit naar wat per 1 februari a.s. aan voorstellen als geformuleerde visie bij de unie-sekretaris is binnengekomen!

Voor wat het *stellen van kandidaten* betreft, dit moet reglementair *vóór 10 maart a.s.* gebeurd zijn. De gemeenten kunnen een kandidaat stellen voor het voorzitterschap van de algemene vergadering. Wat de Unie-Commissie, de E.C.U., de C.v.d.O. en de U.Z.C. betreft, is in 1966 van elk dezer kommissies *één lid aftredend maar tevens herkiesbaar,* en wel resp. *ds F. E. Huizinga, ds W. Veenstra, ds H. Th. Plevier* en *ds G. van 't Wout.* Dezen zijn, daar ze *herkiesbaar* zijn, reeds kandidaat. Zou een gemeente een andere kandidaat voor een bepaalde kommissie wensen te stellen, dan kan ze dit natuurlijk doen. Wel moeten er kandidaten komen voor de redaktie-kommissie van De Christen en De Zaaier. De redakteuren zijn reglementair alle aftredend en *herkiesbaar,* met uitzondering echter van *ds F. E. Huizinga* als redakteur van De Christen en *ds C. van Wier* als redakteur van De Zaaier. In deze beide gevallen moeten er kandidaten komen, te stellen door de Unie-Commissie, de gemeenten en de betrokken kommissie. U kunt nu al vast gaan nadenken opdat straks tijdig door uw gemeente een kandidaat wordt gesteld.

T. Jansma

gemeenteberichten

ROUW EN VREUGDE IN DEVENTER

Deventer - (R.v.d.G.) — Nog maar nauwelijks was de vreugde om het bezit van ons nieuwe gebouw enigszins getemperd of wij werden opgeschrikt door de mededeling, dat een oude getrouwe broeder, die heel het feestgebeuren nog meegemaakt had, plotseling naar Huis was geroepen. De daardoor ontstane droefheid werd op haar beurt verdrongen door een doopdienst, en wel op 5 december. Die dag namelijk werden vier broeders en één zuster tot de gemeente toegedaan. De vier broeders door de doop en de zuster vanuit een andere gemeenschap. Het bijzondere was dat drie van de vier broeders en de zuster tot één gezin behoren en wel de man, zijn vrouw en twee zoons. De vierde is een zoon van leden der gemeente.
Onze voorganger, ds B. Posthumus, mocht een goed gevulde kerk, naar aanleiding van Hand. 22 : 16: „En nu, wat aarzelt gij nog, sta op en laat u dopen en uw zonden afwassen", verkondigen dat volgens de Schrift geloof en doop bij elkaar behoren.
Bij het avondmaal werden onze nieuwe leden door een van de ouderlingen in de gemeente welkom geheten.
Gaarne willen wij, gelijk wij het in ons slotlied van deze doopdienst zongen, „maar stillekens achter Jezus aan wandelen, tot het einde", want alleen bij Jezus zijn wij veilig en geborgen.

JUBILEUMVIERING IN TREEBEEK

Treebeek - (H.N.) — Het was in september jl. 40 jaar geleden, dat onze gemeente werd gesticht. Onder leiding van onze voorganger, ds Jac. Tromp, mochten we als gemeente een dankbare terugblik werpen en andermaal nog eens de zegen hiervan ervaren. We zijn dank-

baar, dat de Heer der gemeente Zijn zegen aan de arbeid heeft gegeven en zondaren redde voor Zijn gemeente.
Onze arbeid voor de Heer was hier in het zuiden niet gemakkelijk, maar toch mochten we ervaren, dat God Zijn belofte gestand doet.
Vele jaren moesten we in huiskamers en later in schoollokalen samenkomen. Onder de zegen van de Heer heeft de gemeente de handen ineen geslagen en, met steun van velen, mochten we een kerk bouwen. De Heer gaf ons bovendien de genade — onder grote offervaardigheid en overgave — twee evangelisatieposten, te Sittard en Heerlen, te stichten. Vooral deze arbeid gaf onze gemeente veel zorgen. Dikwijls ook hebben we ons afgevraagd of de Heer het ons zou doen gelukken. Op wonderbare wijze werd de arbeid te Sittard zo gezegend, dat we niet langer in een huiskamer konden samenkomen, en weer moest er geofferd worden om ook in Sittard een eigen gebouw te krijgen. Ook dit is er gekomen, al zijn de zorgen dienaangaande nog vele.
Als een der oudsten van de broeders en zusters van het „eerste uur" heeft br ouderling K. ten Cate zich neergezet om het verleden nog eens in herinnering te roepen, naar aanleiding waarvan br H. Veenstra een gedenkboekje zal samenstellen.
Op 13 november kwamen we als gemeente samen om dit gebeuren feestelijk te herdenken. Ook voor deze avond berustte de voorbereiding van het programma bij br Veenstra. Alle verenigingen werden ingeschakeld en samen met zijn medewerkers is het onze broeder prachtig gelukt een goed programma te verzorgen. Posten, gemeente en verenigingen hebben zich ingezet en mede daardoor is deze avond tot een onvergetelijke geworden. Jammer dat geen vertegenwoordiger van de unie-commissie aanwezig was, jammer dat ook geen enkele oud-voorganger tijd heeft kunnen vinden om iets voor het gedenkboekje te schrijven. Bijzonder dankbaar waren we voor het schrijven van mevrouw Prins, wier overleden echtgenoot onze eerste voorganger was.
Ds Jac. Tromp had de leiding van deze avond en hij deed het op voortreffelijke wijze. Br ouderling H. Niemeyer Sr hield een korte toespraak over verleden en heden en richtte zich in het bijzonder tot de gemeente van nu: de pioniers moesten hard strijden, zal de gemeente van nu deze strijd kunnen voortzetten? Br Niemeyer riep de jonge broeders en zusters op trouw te zijn.
Ons muziekkorps begeleidde de samenzang; ons zangkoor, versterkt door zangers en zangeressen van de posten, zong met grote toewijding liederen tot lof van Hem Die ons gekocht heeft. En zo is ons gemeenteschip opnieuw uitgevaren. Al kennen we de koers niet, we weten Jezus als stuurman aan boord te hebben!

Ds J. VAN DER VEEN MOET OP MEDISCH ADVIES ZIJN AMBT NEERLEGGEN

Zwolle - (d. L.) — Enige tijd geleden berichtten wij over feest in de gemeente, mede naar aanleiding van een doopdienst in oktober jl., waarbij drie jonge mensen aan de gemeente werden toegevoegd. Het is bij die ene doopdienst niet gebleven, want op zondag 14 november was het weer feest in de gemeente.
Een jong echtpaar werd op de belijdenis van zijn geloof gedoopt en zo in de gemeente opgenomen. De kerkzaal was vol, een 120 stoelen waren bezet, wat voor Zwolle met ruim 70 leden een grote opkomst betekent. De prediking werd gehouden naar aanleiding van een tekst uit Efeze 5: „Weest dan navolgers Gods". En allen hebben de boodschap van het heil duidelijk kunnen verstaan. We gaan vol goede moed verder tot eer van Zijn naam.
Naast deze vreugdevolle berichten, die tot diepe dankbaarheid stemmen, hebben wij ook een minder prettig bericht door te geven. Het is namelijk zo, dat onze voorganger, ds J. van der Veen zich genoodzaakt ziet op medisch advies zijn ambt binnenkort neer te leggen. Waar wij in de afgelopen twee jaar in alle opzichten alleen maar goede en dankbare herinneringen hebben, kunt u zich indenken, wat deze ingrijpende en moeilijke beslissing voor de gemeente en uiteraard ook voor de voorganger en zijn gezin betekent. Wij zijn blij, dat hij nog de gemeente kan blijven dienen, totdat hij een hem passende werkkring heeft gevonden.
En nu staan de kerstdagen weer voor de deur. We trachten met vereende krachten een 1.300 kerstnummers te verspreiden in de hoop hiermee het evangelie op vele plaatsen te brengen. Vanaf deze plaats wil de gemeente Zwolle u allen door God gezegende feestdagen en een voorspoedig 1966 toewensen.

Tabitha-Bouw-Actie

Bittere klachten

In zijn uitgave van 13 november jongstleden bracht De Telegraaf een artikel van Yvonne Laudy over „Bejaarden - business in het Gooi". Wit dit artikel gelezen heeft, vraagt zich allicht af, of dit artikel niet te eenzijdig een bepaalde situatie belicht.

Harde werkelijkheid

Helaas komen zulke dingen voor! Welke dingen? Deze:

a. dat door gebrek aan personeel gestoorde en gehandicapte bejaarden onvoldoende verzorging krijgen.
b. dat bejaarden, gezond of niet, onoordeelkundig en te weinig voedsel ontvangen.
c. dat de bewassing te enen male onvoldoende is.

Geen weg terug

Bejaarden, die om de een of andere reden zich gedwongen zien in een bejaardentehuis of verpleegtehuis opneming te vragen, doen een geweldige stap. Die stap is slechts te vergelijken met de stap in het befaamde huwelijksbootje of met emigratie.
Wie in een bejaardentehuis zijn intrek neemt, breekt de bruggen achter zich af. Die verbrandt zijn schepen. De woning, waarin hij tot nu toe zijn dagen doorbracht, gaat in andere handen over. Zijn meubilair kan niet totaal worden meegenomen naar de nieuwe kamer. Vele dierbare herinneringen moeten achtergelaten worden.
Bevalt het in zo'n bejaardentehuis niet, dan is er geen weg terug.

Ereplicht

Het is de plicht der gemeenschap haar bedreigde leden te hulp te snellen en te beschermen tegen parasieten.
Wie met vorenstaande instemt, neemt op zich, voor wat betreft zijn aandeel, alles te doen om deze zaken te verwerkelijken. Hoeveel te meer geldt zulks voor een gemeenschap van gelovigen! Voor ons als baptistengemeenten.

Geen winstbejag, maar liefdedienst

Men versta ons goed: We pleiten niet voor bejaardentehuizen, waar bejaarden voor niets en niemendal kunnen worden opgenomen. Zoiets is een utopie en om meer dan één reden onmogelijk, en zelfs onwenselijk. Maar we pleiten voor bejaardentehuizen, waar niet het commerciële motief voorop staat, maar het besef, een taak te hebben tegenover die medemensen, die hulp en bescherming nodig hebben.

Daarvoor werken we. En wat ons betreft: Daarvoor willen we vechten. We willen bij u de overtuiging vestigen en bevestigen, dat we als baptistengemeenten op dit terrein óók een taak hebben.

Welsprekende stomheid

Geld dat stom is...
Maar geld kan spreken. Kan spreken van meeleven, van genegenheid, van toewijding, van liefde, van verantwoordelijkheidsbesef, van offervaardigheid.
Zó willen we de volgende verantwoording zien:

Van de **baptistengemeente** te Harlingen f 175,11, Muntendam f 67,96, Vriescheloo f 100,—, Dokkum f 150,—, Hengelo (O.) f 225,59, Noordbergum f 160,47, Alblasserdam f 35,—, Nieuwe Pekela f 147,28, Veendam f 32,12, Alkmaar f 132,63, Harderwijk f 21,05, Winschoten f 25,—, Amsterdam-N./Zaandam f 22,50, Enschede f 62,98, Rotterdam-Z. f 96,11, Drachten f 84,04, Eindhoven f 103,50, Rotterdam-C f 67,90, Leeuwarden f 101,37, Stadskanaal f 136,68, Zwolle f 33,12, Amsterdam-C f 34,99, Assen f 24,57, Emmererfscheidenveen f 35,—, Onafhankelijke baptistengemeente te Amsterdam f 25,—.

Van **Zusterhulp** te Emmererfscheidenveen f 15,-, Nieuw Weerdinge f 25,—, Foxhol f 25,—, Hoogvliet f 17,—, Amsterdam-W f 27,50.

Van **particulieren:** mej. J. L. B. te U. f 5,—; G. J. K. v. W. te L. f 10,—; zr M. C. te B. f 10,—; H. J. P. te O. f 5,—; J. V. te B. f 10,—; A. d. V. te B. f 10,—; A. A. te A. f 10,—; wed. S. te L. f 15,—, L. S.-H. te Z. f 5,—, N. N. te A. f 10,—, S. M. te W. f 5,—, G. v. d. W. te D. f 10,—, J. W. v. d. B. te E. f 6,—, C. D. te d. B. f 25,—, H. v. O. te D. H. f 15,—, S. S. te D. f 25,—, J. T. te IJ. f 10,—, J. Z.-E. te U. f 10,—, J. B. te V. f 5,—, mej. C. C. F. te A. f 5,—, J. B. te H. f 30,—, J. F. te H. f 2,50, F. A. E. S. te D. H. f 25,—, J. B. te J. f 10,—, J. de B. te S. f 10,—, J. N. te C. f 10,—, E. F. te P. f 5,—, P. K. te E. f 5,—, D. O. te H. f 25,—.

Allen heel, heel hartelijk dank. Het waren weer vele stenen voor de verwerkelijking van onze doeleinden. Maar er moeten ook nog heel wat stenen geruimd worden!

Een ieder, die — om Christus' wil — wil helpen, zende zijn gift — groot of klein — op postrekening *1 028 558* t.n.v. Penningmeester Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.)

H. Ploeger

Opening nieuwe baptistenkerk te Alphen aan de Rijn

A.s. zaterdag 18 december zal D.V. de nieuwe kerk van de baptistengemeente te Alphen aan de Rijn in gebruik worden genomen.
De gemeente, die volgens de jongste statistiek 64 leden telt, werd in 1961 geïnstitueerd. De gemeente is niet bij de Unie aangesloten.
Het nieuwe centrum dat met rijkssubsidie kon worden gebouwd (kosten plm. f 150.000,—) heeft een kerkzaal met 200 zitplaatsen. In de „basement" zijn zalen voor verenigingswerk.

Mededelingen

REKTIFIKATIE ‚SPEK DE BUS'

Zusterhulp Delft stond in de verantwoording met f 25,— vermeld onder de inkomsten voor „Spek de Bus". Dit moet echter zijn, dat het bedrag ten goede komt aan de kinderbijbels, aangekocht voor ds Ter Braak in Kongo.

H. D. Dekker

KERSTKISTEN „ZUSTERHULP"

Willen de afdelingen van „Zusterhulp", die nog goederen wensen in te leveren voor de kerstkist, dit per omgaande doen? Dit in verband met het feit, dat de kisten met goederen bestemd voor de zending, 20 januari a.s. reeds op de boot moeten zijn.
Hartelijk dank.

W. W. Holterman-Vis
Jozef Israëlsstraat 17,
Hengelo (O.).

VAN DE ECU

Gemeenten, die in 1966 in aanmerking wensen te komen voor subsidie van de ECU worden vriendelijk verzocht dit vóór 1 januari a.s. schriftelijk ter kennis te brengen van de secretaris. Het adres is: Seringenlaan 37, Hoogeveen.
Gemeenten, die in 1966 een bijzondere evangelisatieaktie hopen te houden en daarbij ook graag financiële hulp van de ECU zouden willen ontvangen, worden eveneens verzocht dit vóór de genoemde datum schriftelijk door te geven. Indien dit laatste niet mogelijk is, dan in ieder geval vóór 15 januari

Namens de ECU,
E. J. Huizing, secretaris

Korrespondentie

Br N. N. te X. — We nemen inderdaad uw stuk niet op; niet omdat het onderwerp te teer en te moeilijk zou zijn (de rechtspraak in Nederland en het verschijnsel van de terbeschikkingstelling) maar omdat de toon van uw bijdrage te veel aan de bittertafel doet denken en deswege niet op zijn plaats is in een blad dat ‚De Christen' heet.

Zr I. K. te D. (Duitsland) — Hartelijk dank voor uw schrijven. Ook in ons land is een adres waar *evangelisatielektuur voor buitenlandse* gastarbeiders in zo goed als elke taal is te verkrijgen. Desondanks willen we óók het adres dat u opgeeft vermelden: Evangelischer Ausländerdienst, 565 Solingen, Nettelbeckstrasse 3A, Duitsland.

E.R.

Lezers aan het woord

Proselitisme

Geachte eindredakteur,
Graag wil ik even reageren op uw schrijven in De Christen van 26 november jl. over het onderwerp: „Schieten wij onder de duiven van een ander?".
Met veel belangstelling heb ik het gelezen.
Mijn ervaring is de volgende: Niet afkomstig uit baptistenkring, altijd meelevend hervormd geweest, zelfs dertig jaar belijdend lid. Jeugdwerk, jonge kerk en vrouwenkringwerk gedaan. Vóór mijn huwelijk 20 jaar partikulier verpleegster, waardoor steeds in vreemde plaatsen vertoevende, dus ook veel verschillende predikanten meemakende. De hervormde kerk nam en neemt nog een hele grote plaats in mijn hart in. Toch ben ik in mei jl. gedoopt in een baptistenkerk in A. door ds B.
En nu kom ik met mijn reaktie op uw schrijven, „Schieten de baptisten onder de duiven van andere kerken?" Nee! Tenminste, dat is niet mijn ervaring. Door veel droefheid in ons gezin leerden wij een baptistenfamilie kennen. Aan onze hervormde predikant hadden wij geen steun, integendeel. Op **mijn** verzoek is ds C. (toen baptistenvoorganger te A,; E.R.) bij ons gekomen en ik kan u niet vertellen met woorden wat hij door Gods genade voor ons heeft betekend. Let wel: op **eigen** verzoek kwam hij. Echter door mijn opvoeding stond ik heel anders tegenover de doop dan de baptisten zelf. Dat heb ik de eerste keer ook direkt kenbaar gemaakt. Hij heeft ook nooit bij ons aangedrongen om die stap te doen. Wel heb ik direkt bedankt als lidmaat van de hervormde kerk. Mijn man is lid van de Vrije Zendingsgemeente. Twee jaar heb ik er over gedaan voor ik mij heb laten dopen. Die stap heb ik vol vreugde mogen ondernemen en ik kan niet vertellen welk een heilig ogenblik dat was, om nooit te vergeten.
De baptisten zijn beslist niet van inhalen met gejuich. Ook de verschillende predikanten die ik mocht meemaken zijn heel nuchter. Dit moest mij even van het hart; had echter niet eerder de tijd.
Met vriendelijke groeten, uw zuster in Christus...

Naschrift: Namen hebben we in dit schrijven om begrijpelijke redenen weggelaten. Daarom: A., B en C. Hartelijk dank voor uw getuigenis, zuster! E.R.

Onze opleiding

Geachte eindredakteur,
Door één of andere „onverklaarbare" oorzaak heeft drs J. Reiling in zijn artikel „Onze opleiding en de toelatingseisen" in De Christen d.d. 26 november 1965 nagelaten te vermelden dat er onder onze voorgangers „minstens" twee (2) kandidaten in de theologie voorkomen, nl. één in Groningen-Noord en één in Pernis-Hoogvliet, zoals mij na telefonisch kontakt is gebleken.
Overigens, een doctorandus is ook nog niet wat hij worden moet, nl. doctor!
Hartelijk dank voor de plaatsing van deze rektifikatie.
Drachten Drs G. Groenhuyzen

Naschrift: Onder de wettig beroepen voorgangers in onze Unie is slechts één kandidaat in de theologie J.R.

Alcohol in de kerk?

Geachte eindredakteur,
In verband met een opmerking van ds H. Ploeger in zijn rubriek Eerste en Tweede keus het volgende:
Ik kan me haast niet indenken, dat het moge-

lijk is dat bestuurderen van baptistengemeenten er over denken, om hun gebouwen beter te kunnen verhuren voor feesten, bruiloften etc. zóver te gaan dat ze het hoofd bij koning alcohol in de schoot leggen. Ik ben helemaal niet tegen feesten en bruiloften in onze gebouwen, maar laten we ons toch niet tot deze dingen verleiden. Als we onze ogen en oren gebruiken dan bemerken we toch dagelijks, dat er meer mensen omkomen in het **glas** dan in de zee.

Als we tot zulk een verhuur, waarbij alcoholische dranken in onze gebouwen gebruikt worden, overgaan doen we precies het tegengestelde van dat wat we in het verleden deden. Toen hielpen wij, baptisten, mensen van de drank af. Zouden wij ze nu het drinken leren? Zijn we misschien ook al zo dom, dat we geloven dat ,,het bier weer best" is? Of dat het noodzakelijk is een borrel te schenken en te drinken bij de televisie?

Als na verloop van enkele jaren een van de onzen met de rechter in aanraking komt, door de drank, en de rechter zou hem vragen: Maar jongen, waar heb je dat drinken als baptist toch geleerd?, en het antwoord zou zijn: Op een feestje in de baptistenkerk te Ergenshuizen . . . kon het wel eens zijn, dat de rechter verschrikt zou antwoorden: Dat kan toch niet waar zijn! Vroeger waren er baptistendominees, waaronder een Hekhuis, De Haan, Hof, Huizinga, en ga zomaar door, die — bij wijze van spreken — hemel en aarde bewogen om de mensen van de drank af te helpen. Zouden ze het er nu kunnen leren? Hoe bestaat het!

Me dunkt, broeders bestuurderen, daar moesten we niet aan beginnen. De mensen zeggen wel eens: geld stinkt niet. Maar aan het geld, dat op die manier binnen zou komen zit toch wel een duivels luchtje. God beware ons ervoor dat het ooit zover bij ons komt, dat Jezus tot ons moet zeggen: Gij hebt Mijn huis tot een drankhol gemaakt . . . !

Met broedergroeten,

Stadskanaal, 11 december 1965 G. Metz

Naschrift: We denken, dat ds Ploeger het van harte eens is met de strekking van uw ,,hartekreet", br. M. Wijzelf trouwens ook! E.R.

EGBERT TERWEL
en
MARTHA HAMSTER

hebben de eer u, mede namens wederzijdse ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk.

De voltrekking zal plaatsvinden woensdag 29 december 1965 om 11.15 uur ten gemeentehuize te Zeist.

De kerkelijke inzegening zal plaatsvinden in de baptistenkerk te Zutphen om 15.00 uur door de weleerwaarde heer ds H. D. Dekker.

Maarn, Tromplaan 21
Den Dolder, Biltseweg 10
December 1965

Receptie: woensdag 29 december 1965 van 16.30—18.00 uur te Zutphen, in hotel Spaan, Nieuwstad.

Toekomstig adres: Biltseweg 10, Den Dolder.

Enkele dagen na het ongeval van 28 november nam de Heer tot Zich op 1 december, onze zuster in de Heer

EESJE LUCAS
geb. Oldegbers

op de leeftijd van 58 jaar.

In haar verliest onze gemeente een trouw lid.

1 december 1965
Baptistengemeente Vroomshoop

Heden werd plotseling uit ons midden weggenomen, onze broeder

HENDERIKUS BROUWER

op de leeftijd van 51 jaar.

Psalm 23 : 1

Enschede, 5 december 1965

Baptistengemeente te Enschede

De teraardebestelling heeft woensdag 8 december plaats gehad.

Gaarne plaatsen wij
NIEUWJAARSWENSEN
in het nummer van 31 december

als ze voor de kerstdagen in het unie-bureau, Dalweg 77, Arnhem, ontvangen zijn.

U kent het goedkope tarief:

minimum f 2,—; het meerdere tegen de helft van het gewone tarief.

De Christen

Abonnees . . . wint een abonnee!

Elke abonnee

die een nieuwe abonnee wint, krijgt als blijk van waardering f 1,50 provisie.

GA EVEN OP STAP

werf een nieuwe abonnee en meld deze vlug bij het uniebureau, Dalweg 77, Arnhem.

,,DE CHRISTEN"
in elk gezin!

24 december 1965 81e jaargang Nr. 3813

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie ,De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: *f* 14,— per jaar; buitenland *f* 18,50 (m.i.v. 1 januari a.s.).

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

De praktische zin van het kerstevangelie

Zojuist belt de eindredacteur en vraagt waar dat beloofde kerstartikel voor De Christen blijft, dat hij nota bene een plaats op de voorpagina had toegedacht. Het moet onmiddellijk geschreven worden want de persen wachten niet en de post heeft het druk. Willen de lezers het nog voor het grote feest onder ogen krijgen dan moet er onmiddellijk geschreven worden. Zo heeft de eindredacteur het natuurlijk niet woordelijk gezegd maar het komt er wel op neer, zeer onvermijdelijk.
De moeilijkheid ligt in het onderwerp. In het kerstnummer moet op pagina één geschreven worden over de vrede. Dat heb ik verleden jaar ook al gedaan. Bij nalezing is me gebleken dat er eigenlijk nog niets is veranderd. Lees Rhodesië in plaats van Congo en het artikel is nog up to date, want Vietnam is nog aanzienlijk actueler dan een jaar geleden. En de sjaloom van God ook. Waarom zullen we in herhaling vallen? Wat heben we aan een pas-op-de-plaats gedurende het hele jaar?
Toch zit er niets anders op dan er nog maar weer eens over te schrijven. Niet alleen vanwege de eindredacteur en de lezers wier belangen hij zo trouw behartigt en vertegenwoordigt. Maar ook omdat het noodzakelijk is. Het is gemakkelijk genoeg om een kerstnummer te vullen met de obligate dooddoeners over de vrede des harten, het licht, de engeltjes en het kindeke Jezus in de kribbe of hun tegendeel.Want ook de regels over onze kippen en kalkoenen en onze kerstwijdingen en kerstbomen, die er eigenlijk niet bijhoren, zijn tot op de draad versleten. Ze zullen waarschijnlijk nog vele jaren herhaald worden omdat ze er — pro en contra — bijhoren maar zij dwingen niet tot werkelijk schrijven. Dat kan alleen iets anders.

Knecht van Jahwe

Laat ik proberen vanuit een andere hoek onder woorden te brengen wat mij beweegt. In deze weken van advent en van preken uit het Oude Testament lezen en behandelen wij op De Vinkenhof Jesaja 53. Het is geen eenvoudige zaak en soms is de overgeleverde tekst niet helemaal in orde en moeten we gissen wat er wel gestaan kan hebben. Die gissingen vallen soms goed en soms verkeerd. We weten het niet. Maar het is haast geen toeval meer, dat er juist in dit hoofdstuk zoveel plaatsen zijn waar we van de overgeleverde hebreeuwse tekst niet veel kunnen maken. Haast zou je denken dat de overschrijvers het er ook al moeilijk mee hebben gehad. Het is ook een raadselachtig hoofdstuk. Het gaat over een die de knecht van Jahwe genoemd wordt. Deze eretitel die voor een ambassadeur zeer passend zou zijn, blijkt ondertussen niet te vrijwaren voor buitengewoon harde en pijnlijke ervaringen. Dit gaat zover dat de mensen hem niet eens meer kunnen aankijken, zo afzichtelijk is hij. En toch ligt er onder de oppervlakte een toon van triomf verborgen. Je hoort hem haast niet want de klanken van het leed zijn veel indringender. Maar ze zijn er en staan in een merkwaardig contrast tot de schrille klanken.
Ik denk, dat Jezus van Nazareth als jongen dit hoofdstuk vaak heeft gelezen. Van de rabbijnen in de plaats zijner inwoning heeft hij ongetwijfeld vaak gehoord dat de uitleg omstreden was. Sloeg het op het alsmaar lijdende volk Israël? Sloeg het op de profeet zelf? Of was het een woord dat op iemand anders wees en zoja, op wie? Maar wat de rabbijnen hem niet konden vertellen omdat zij maar gewone leraren waren die 't ook niet wisten drong zich langzaam maar zeker aan hem op: die geheimzinnige knecht van Jahwe ben jij! Het slaat op jou, Jezus, en jij kunt er je eigen weg in uitgetekend vinden. En de dag van zijn doop bracht hem de bevestiging.

Hij hoorde het duidelijk in de stem die hem ,mijn geliefde' noemde. Waren dat niet de woorden waarmee deze geheimzinnige profetie in Jesaja 42 werd ingeleid?

Citaat van de week: **De baptist is de wanhoop van de communistische propaganda geworden. Hij heeft een geloof, dat even sterk is als de communistische overtuiging, en dat zich laat uitdrukken in drie simpele woorden — God is liefde.**

(Maurice Hindus)

De kern van de nieuwtestamentische evangelieboodschap is, dat Jezus van Nazaret zichzelf herkent in de profetie van de lijdende knecht van Jahwe en zich beschikbaar stelt voor deze dienst van vereenzelviging met het leed en de schuld van zijn medemensen. Maar voordat we nu meteen instemmend gaan knikken en aanheffen dat de troon weldra een kruis werd, moeten we beseffen dat het ook tot de kern van deze zelfde evangelieboodschap behoort dat de zijnen het precies zo doen en zich ook vereenzelvigen met het lijden en de schuld van hun medemensen.

Kan het?

Kunnen wij dat? Natuurlijk zijn wij van goede wille en direct bereid ons best te doen om veel voor anderen te doen, om veel voor anderen te wezen, zoals het aandoenlijke liedje zegt. Maar kunnen wij het ook?

Enkele voorbeelden. Er doet zich in de gemeente te X een zg. zedenschandaaltje voor. Voorganger en raad worden onmiddellijk actief en de gemeente ook. Hier moet iets aan gedaan worden. De schuldige moet worden aangewezen en aan de kaak gesteld. Maar al spoedig blijkt dat — zoals steeds wanneer het om intieme dingen gaat — de schuldvraag bijzonder moeilijk en verwikkeld is. Achter het schandaal gaat een tragedie schuil. Zijn wij als gelovige gemeenteleden in staat en bereid om ons met die tragedie en met de daarin schuldigen werkelijk te vereenzelvigen, zodat wij hun schuld als onze schuld aanvaarden en hun leed als ons leed? Ligt dat binnen onze menselijke mogelijkheden?

In Amerika staan blanke en zwarte baptisten tegenover elkaar. Wij begrijpen dat niet en weten dat het niet naar het evangelie is. Ze moesten elkaar toch aanvaarden maar het schijnt niet te gaan. Waarom niet? Ik vrees omdat ze zich niet in navolging van Jezus met elkaars lijden en schuld kunnen vereenzelvigen. James Baldwin, de bekende neger-schrijver, heeft gezegd dat de blanke Amerikaan de neger daarom niet kan aanvaarden omdat hij in de diepere lagen van zijn ziel niet met hem klaar kan komen. Ik kan niet beoordelen of het waar is, maar het zou kunnen liggen in dezelfde lijn. De werkelijke vereenzelviging met de ander zoals Jezus die heeft voltrokken is onze geloofsgenoten daar blijkbaar in grote mate onmogelijk.

In Duitsland hebben bisschoppen van de evangelische kerk zich met politiek bemoeid. Dat moeten bisschoppen van tijd tot tijd doen omdat hun verantwoordelijkheid dat met zich meebrengt. Zij hebben iets gezegd dat er op zou kunnen lijken dat het duitse volk de Oder-Neissegrens moet aanvaarden. Zij zijn meteen van alle kanten aangevallen, voornamelijk ook van kerkelijke en christelijke zijde. Waarom? Omdat men zich blijkbaar niet kon vereenzelvigen met de schuld van een vorige generatie. Uiterlijk wel maar innerlijk niet. Het is tot de oppervlakte beperkt gebleven.

Bekering in de diepte

Om werkelijk tot navolging van Jezus te kunnen komen is meer nodig dan een oppervlakkig geloof en een oppervlakkige bekering. En dat bedoel ik nu eens letterlijk en niet figuurlijk. Onze bekering moet diep gaan en doordringen tot in de minder aan de dag tredende lagen van onze persoonlijkheid. Daar moet de werkelijke openheid voor de ander haar wortel hebben, wil er van een werkelijke bekering sprake zijn. Dat geldt persoonlijk en collectief. Alleen wanneer wij ook dáár onze eigen schuld aanvaarden en tegelijk Jezus' vereenzelviging met onze diepste schuld, zijn wij in staat ons met het lijden en de schuld van anderen werkelijk te vereenzelvigen.

J. R.

Het licht van de smaakvolle kerstetalages weet jong en oud te boeien.

(Foto: A. Kuperus)

ADVENTS- EN KERSTGROET UIT AMERIKA

Nu de adventstijd is aangebroken gaan onze gedachten in het bijzonder terug naar onze vrienden in Baptist-Nederland. Meermalen zijn we van plan geweest iets meer van ons te laten horen, maar het leven in een nieuwe situatie vraagt meer tijd en aandacht dan men zou vermoeden. Met belangstelling lezen we telkens De Christen en kunnen daardoor enigszins de voortgang van het werk volgen.

Wij kunnen u met dankbaarheid melden, dat we allen gezond zijn en dat we voor tegenslagen gespaard zijn gebleven. Onze kinderen voelen zich geheel thuis, maar zien toch vol verwachting uit naar een eventueel bezoek naar Nederland en onze vrienden en bekenden daar. Mijn ‚sabatical-studiejaar' valt officieel over tweeëneenhalf jaar, maar kan wel eens een jaar vervroegd worden.

Ons seminarium mag zich in een gestadige voortgang verheugen. Bij de veranderingen die zich ook op godsdienstig terrein voordoen hebben wij als baptistengemeenten een stijgende verantwoording. Gedurende deze herfst heb ik als interim-predikant dienst gedaan in een gemeente in het noorden van Chicago. Elke zondag gaan we met het gehele gezin op pad en we hebben telkens zeer gezegende dagen mogen beleven.

Onze gedachten en gebeden gaan naar u allen uit en we willen u graag een gezegende kersttijd wensen en Gods nabijheid in het nieuwe jaar 1966.

Ontvangt u allen onze hartelijke groet,

uw broeder en zuster,

Jan J. Kiewiet,
4816 Elm Street,
Downers Grove, Illinois.

„Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens. En het geschiedde, toen de engelen van hen heengevaren waren naar de hemel, dat de herders tot elkaar spraken: Laten wij dan naar Bethlehem gaan om te zien hetgeen geschied is en ons door de Heer is bekend gemaakt... En de herders keerden terug, God lovende en prijzende om alles wat zij hadden gehoord en gezien, gelijk het hun gezegd was."

Lukas 2 : 14, 15, 20

Aan rustige wateren

‚Vrede op aarde'

De mensen verdringen elkaar bij ons in de feestelijk verlichte stad. Ze willen nog wat groene takken, een rode ster of wat wit engelenhaar. Tot ver in de avond hoor je de stem van de kerstboomverkoper schorrer worden, hoor je de vele auto's en de vele voeten, en zo nu en dan flarden van ‚Stille nacht'. De ‚nuchtere' Nederlanders slaan weer kilo's romantiek in. Daar is op zich helemaal niets op tegen, maar je krijgt zo de indruk, dat we allemaal bezig zijn meer en meer aarde op de vrede te gooien.

Vandaag stond in de krant dat de regeringstroepen van Zuid-Vietnam het afgelopen jaar 39.607 man hebben verloren aan doden en gewonden, en de Vietcong 41.137 man. *Meer bloed en tranen in de aarde dan vrede er op.* De stemming van de dichter J. C. van Schagen in zijn gedicht ‚Advent 1944' is ons dan ook helemaal niet vreemd. Hij schrijft o.a.:

> **‚Honger op komst. Nu gaat het laatste masker af... De vriendelijke praatjes van pastoor en dominee, als losse vodden valt het je van 't lijf, het masker Gods, een ijdele bespiegeling — Honger op komst. Wees gegroet, broeder wolf! Ziet ge MIJN TANDEN?"**

Tóén was het al niet veel beter: broeder wolf Herodus liet zijn tanden zien en talloze babies werden vermoord. En ‚Vrede op aarde' had toen reeds geklonken.

‚Het masker van God, een ijdele bespiegeling'.

Inderdaad, Bethlehem legt de kaarten op tafel: God wordt mens en de mens wordt ontmaskerd als wolf.

Drie groepen mensen waren betrokken bij het grote gebeuren in Bethlehem, Herodus en de zijnen, de godgeleerden van die dagen, en tenslotte de wijzen en de herders. De boze machten in de mens kunnen in hun eigen belang niet zonder meer aan het kindje Jezus voorbij gaan. Hij moet of dood gezwegen of dood gemaakt worden. Herodus koos het laatste. Trouwens, dat hebben wij allemaal gedaan op Golgotha. Want vrede is voor Herodus een sinistere stilte waarvoor je angst behoort te hebben.

Je kunt echter ook, net als die godgeleerden van toen, zo verdiept zijn *in godsdienstige vraagstukken*, en zo tevreden zijn met je eigen relatieve vrede dat Vrede alleen maar onrust kan brengen. Bovendien is de boodschap reeds zo vaak gelezen dat je er op het kritieke ogenblik overheen leest. Dat een geleerde echt wel aan Jezus eer wil bewijzen blijkt uit de lange reis van de wijzen uit het oosten. Ze hadden kosten noch moeite gespaard om de pasgeboren Koning te vinden, en hun geschenken waren een fortuin waard. Bij hen vergeleken hadden de herders maar een korte wandeling te maken, en ze zullen maar wat kleinigheden gegeven hebben. Maar wat ze gaven was dan ook zoveel meer waard: hun belangstelling, hun eenvoudige verwondering en verering, ja, ze gaven zichzelf. Vandaar dat ze niet met lege handen weggingen, want ze hadden de VREDE gevonden, liggende in een kribbe. Zij hadden het masker van God, dat mens heet, opzij geschoven en de heerlijke, overstelpende werkelijkheid gezien. Daarom konden ze eenvoudig niet zwijgen en daarom konden ze eenvoudig niet anders dan God loven en prijzen. In dat licht bezien is ‚Vrede op aarde' te begrijpen.

Herodus leeft nog, maar wie haastig met de herders meegaat om Jezus te ontmoeten en Hem te aanbidden, zal juichen van blijdschap en getuigend van wat hij gezien en meegemaakt heeft ‚Vrede op aarde' beleven.

Dordrecht — J. B. v. d. Veen

De geschiedenis van de kerstdatum

Is de geschiedenis van de kerstdatum wel belangrijk? Wat doet het er toe: een maand eerder of een paar jaar later? Zijn voor de Heer niet duizend jaren als één dag? En zijn sedert Zijn komst niet alle dagen: dagen van zaligheid, en alle jaren: jaren des heils? De bijbel zegt niets over een geboortedatum; er waren belangrijkere bijzonderheden te vermelden. En de autoriteiten hebben, in plaats van de volheid der tijden te verstaan en vanaf dat uur en dat jaar te rekenen, slechts geprobeerd Christus uit de weg te ruimen. Nog eens: doet het er wat toe of de klok wat achter- of wat vóórloopt? Immers alle jaren mogen heten: Anni Domini!

De kerstdatum

Oorspronkelijk, in de derde en de vierde eeuw, waren er twee data, waarop het geboortefeest van Christus werd gevierd; een deel van de christenheid herdacht dit feit op 6 januari en het andere deel stelde dit vast op 25 december. Maar hoogst merkwaardig is, dat beide data vastgesteld werden naar aanleiding van heidense gebruiken!

6 januari: voor deze datum kozen de kerken in Egypte, Griekenland en het oosten. Zij waren ook de eersten, die het geboortefeest van Christus vierden. De christenheid van Egypte had weliswaar een ander motief voor 6 januari dan de christenheid van Griekenland, maar bij beide werd de aanleiding in het heersende heidendom gevonden.

In Egypte was 6 januari de geboortedag van de egyptische zonnegod Aton, en men vierde op die dag de verschijning van het licht. In Griekenland werd op diezelfde datum de geboorte gevierd van de god van de vruchtbaarheid en de wijn, Dionysos. Het heette, dat op verschillende plaatsen bronnen van wijn ontstonden, waardoor Dionysos verscheen.

Het woord ‚verschijning' was een begrip geworden en het werd het feest van Epiphaniën. Dit feest werd door de christenheid overgenomen, maar het ontving een andere inhoud: de geboorte en de doop van Jezus, alsook de verandering van water in wijn op de bruiloft te Kana werden herdacht.

Het feest drong van het oosten door naar het westen, maar daar werd sterk geijverd voor een andere datum.

25 december: Deze dag gold bij de romeinse keizers als de dag van de onoverwinnelijke zon, waarop zich dus de verering van de zon concentreerde. Voor de Germanen begon omstreeks 25 december het midwinterfeest. Naar aanleiding van deze heidense feesten werd toen door de kerk van Rome 25 december gekozen als de dag van de geboorte van Christus, de zon der gerechtigheid. Op den duur heeft 25 december het in het westen gewonnen van 6 januari. Deze laatste datum kreeg toen wel een

nieuwe betekenis, namelijk als het feest van de wijzen uit het oosten (Driekoningen). Dit feest wordt heden ten dage nog gevierd in de r.-k. kerk, de oud-kath. kerk, de lutherse kerk en de anglikaanse kerk.

Het geboortejaar

Vóór zowel als náást onze christelijke tijdrekening, de gregoriaanse genoemd, zijn er allerlei andere kalenders geweest en ten dele bestaan ze nog. Zoals bv. die van de Joden, welke rekent vanaf de schepping der wereld, die zij in het jaar 3760 voor Christus' geboorte stellen; de Chinezen hadden er zelfs twee; de Hedzjra der Mohammedanen telt nu 1343-1344; de Romeinen hadden de Juliaanse kalender, ingevoerd door Julius Caesar, tellende vanaf de stichting van Rome; de tijdrekening van Konstantinopel bleef lang van kracht in Oost-Europa.

Men is niet dadelijk begonnen met **de christelijke tijdrekening**, eerst omstreeks het jaar 525 na Christus. En ook nog heel terloops: een abt, Dionysius Exiguus, moest voor de paus de paasdatum voor een aantal jaren berekenen. Hij was de man, die voor het eerst rekende ‚van de vleeswording des Heren af' en sindsdien wordt gesproken over Anno Domini, in het jaar des Heren. Het heeft nog heel wat eeuwen geduurd, voordat zijn becijfering door alle landen algemeen erkend werd.

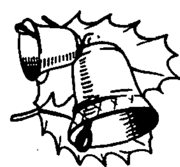
Maar onze tijdrekening is enkele jaren in de war! Daar is in de eerste plaats de moeilijkheid van het jaar 0. Wij spreken uitsluitend over 1 jaar na Christus en 1 jaar voor Christus, maar het jaar 0 is vergeten. Rondom de eeuwwisseling werd er nog al veel over geschreven: was het toen 1 januari 1900 of 1901? De grootste afwijking zit echter in de vergissing, die Dionysius maakte. Misschien beschikte hij ook niet over alle gegevens.
Ons zijn thans bekend de data van de dood van Herodus en van de inschrijving, welke in Lukas 2 genoemd wordt. Volgens onze jaartelling zou Herodus 4 jaar voor Christus' geboorte gestorven zijn. Hetgeen niet mogelijk is, daar hij de kindermoord te Bethlehem gelastte. En de inschrijving, die onder stadhouder Quirinius plaats vond (Luk. 2 : 2), wordt door de meeste geleerden gesteld in het jaar 7 voor Christus!

Hebben u deze ‚ontdekkingen' verward? Nog eens: wat doet het ertoe, als het volgnummer van onze jaren niet helemaal klopt? Het staat als een paal boven water: Alle jaren zijn jaren des Heren! En daarom: Jaren des Heils!

G. Br.

Gelijk een mens, die buitenslands ging . . .

Gisteravond lag ik languit op de Enschedese straatstenen, die met ijs water bedekt waren. M'n paraplu lag drie meter bij mij vandaan. Ik kwam juist uit een kerk, waar ik vrouwen onder mijn gehoor had. Het onderwerp, dat ik had moeten opgeven, luidde: Is de kerk ‚in' of ‚uit'? Daar u tot mijn regelmatige lezers kunt behoren vanwege mijn wekelijkse produktie op deze bladzijden, zult u zich wel een voorstelling kunnen maken van wat ik daar verkondigde. De toespraak wordt hier niet herhaald, al sta ik zwaar in de verleiding. Immers, het raakt ons allen. In de gemeente, haar welzijn en welvaren, ligt het zwaartepunt van ons leven. Al het andere is min of meer bijkomstig.
Ik voel het, ik bezwijk: in tien minuten reisde ik met de dames door de eeuwen en de landen en we stonden stil in het nu en hier. Ik voerde ze niet naar het sterfbed van de kerk, maar wees wel op de scheuren in de muren van deze grote gebouwen, die voor sommigen gelijk zijn aan de gemeente van Jezus Christus. We zagen de miljoenen, die zich voorthaasten op de weg naar de weelde en daaronder enigen, die reeds het zinloze van de weelde en van het haasten ontdekten en nu zoeken naar de levende God. Her en der breekt uit de diepten van het verwarde hart de kreet naar God, de Laatste, door. Er verschijnt reeds aan menige wand, terwijl de glazen geheven en de moppen getapt worden, een hand en hier en daar verschiet er een van kleur en ontstaat er onzekerheid in de feestzaal van het Westen.
Midden in dit feestgedruis, met als ondertoon dreunend stampende schoenen en als boventoon de serpentines van de dood langs de nog blauwe hemel, leeft de gemeente. De kerk van Jezus Christus. De Heer zelf is buitenslands. Dat zei Hij eer Hij ging. Nu eens is Hij een wijngaardenier, die buitenslands gaat, dan een man van hoge geboorte, die naar een ver land trekt. Onze Heer is naar het verre land. Al enige eeuwen. Maar wat zijn eeuwen bij God. Doch Zijn huis op aarde heeft Hij aan ons overgelaten en aan ieder zijn werk gegeven.
Ik preek, praat, schrijf, onderwijs, bezoek, draag, denk — in elk geval: ik

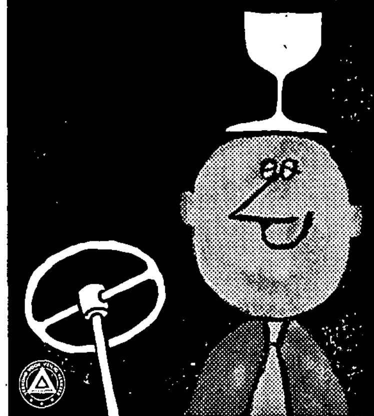

Een lid van Zusterhulp op weg naar een zieke om er een kerstgroet te brengen!

(Foto: A. Kuperus)

NADER BEZIEN

Overbodige waarschuwing?

Onder het motto ,Glaasje op? Láát u rijden' houdt het Verbond voor Veilig Verkeer in de (feest)maand december een aktie die gericht is op alkohol en snelverkeer. In het kader van deze aktie heeft het Verbond alle persorganen in ons land verzocht redaktionele aandacht te schenken aan deze campagne. Bij het dokumentatiemateeriaal, dat ook ons werd toegezonden bevond zich o.a. de ,cartoon', die we hier afdrukken.

We hebben, we geven het eerlijk toe, wel even in twijfel gestaan of we in onze kolommen aandacht aan deze campagne zouden moeten schenken, en ook of we deze opvallende illustratie zouden plaatsen. Die twijfel heeft natuurlijk niets te maken met het doel van deze veiliger-verkeeraktie. Integendeel, we ondersteunen van ganser harte dit doel. Alkohol en snelverkeer zijn vijanden. Daarover bestaat ook bij ons niet de minste twijfel. Wie met de kerstdagen (of wanneer dan ook) een glaasje wil drinken — en dat is tenslotte ieders eigen zaak — moet zijn auto laten staan. Dat lijkt ons voor mensen met gezond verstand en verantwoordelijkheidsbesef een uitgemaakte zaak. Wie anders denkt, in elk geval anders handelt, is een potentiële moordenaar.

Nee, onze twijfel kwam voort uit de vraag of het nu echt wel nodig was in óns blad, het weekblad van de nederlandse baptisten die nog niet zo lang geleden als geheelonthouders bekend stonden, te wijzen op het gevaar van de kombinatie alkohol en snelverkeer. Bovendien, dit motto zal vele baptisten — nog steeds geheelonthouders — lang niet ver genoeg gaan. Immers, niet het ,Glaasje op", maar ,slechts' het autorijden daarna wordt er in veroordeeld. Ja, er zullen er zijn, die in deze slagzin zelfs een toestemming tot het ,Glaasje op' lezen . . . !

Een tweede vraag die bij ons rees was of het daarenboven wel ter zake was om zo omstreeks de feestdagen van deze maand te waarschuwen voor het gevaar van alkohol en snelverkeer. Zó vieren wij onze feestdagen toch niet?

We bepleiten hier geen geheelonthouding, al achten we de veranderde levensstijl van die baptisten voor wie het gebruik van alkoholische dranken tot een ,status-symbool' is geworden nu niet bepaald een vooruitgang. Wel bepleiten we, in de verwachting dat dit in ons weekblad eigenlijk overbodig is, dat ieder ten aanzien van het gebruik van alkohol zich zijn verantwoordelijkheid bewust is, als mens en als christen.

Een overbodige waarschuwing voor baptisten? We hopen het!

v. D.

onderneem pogingen in die richting. U doet wat anders. Maar de ondergrond is: het Woord moet zijn loop hebben. De boodschap van God moet verder. Een van onze wegen is het krantje, dat de betekenisvolle naam De Zaaier draagt. We konstateren met dankbaarheid dat vele gemeenten in dit blad een mogelijkheid zien om de ontheemden te benaderen. Er zijn niet zoveel wegen om er hen op te ontmoeten. Natuurlijk, onze mannen hebben die kansen wel. Die kunnen zo nu en dan een pijl afschieten en God bidden, dat hij het doel bereikt. Onze vrouwen zien de buurvrouwen op de koffie en niet alle gesprekken moeten over kinderen, keuken en nieuwe gaskachel gaan. Maar naast die kansen liggen er verder niet vele. Onder de weinige is er het blad, waarin sommigen van ons pogen zo te schrijven, dat het de buitenwacht aanspreekt. Ik bedenk met vreugde dat in de kerstdagen een 300.000 mensen een blik zullen werpen in het kerstnummer. De eindredakteur van ons weekblad vroeg mij om u enige reakties op zo'n nummer door te geven. Ik kan dat niet, want dan zou ik op die van een jaar geleden moeten teruggrijpen en die zijn uit m'n gezicht en geheugen verdwenen. Het is duidelijk dat het ons uitermate zeer interesseert wat men buiten zegt van het blad. Ook duidelijk, dat we zo graag zouden willen weten of het woord overkomt. Wij zullen het, vrees ik, niet te weten komen. Wij, u en wij, zullen zonder aarzeling voortgaan met het zaaien in het vaste geloof dat enigen de muziek zullen opvangen, die God ons te spelen gaf. In onze woorden klopt de eeuwigheid op de deur van het hart, omdat de Eeuwige ze ons spreken liet. Onze boodschap is het gewaad, waarin God binnen komt om met de mens alleen te zijn en wanneer wij daarvan doordrongen zijn, achten wij het werk niet en zijn we niet afhankelijk van resultaten, die in een statistiek zo precies te vermelden zijn.

Wat zijn 9.000 baptisten op 12.000.000 Nederlanders. Maar wie zal zeggen welk een zegen ze zullen zijn voor die velen, indien zij zich bewust worden dat zij het verlossende woord bij zich dragen. Als ik het wel heb leest u dit in de kerstdagen. Dan denken we aan Hem, Die onder ons wilde wonen, ver van Zijn Vaderland en de onvoorstelbare heerlijkheid van Zijn woning. Hij schuwde geen weg om ons tegen te komen, want Hij wilde ons tot zonen van God maken. Laten we 't besluit nemen Zijn waarnemers te zijn totdat Hij terugkomt van Zijn verre tocht. Laat Hij ons vinden terwijl we bezig zijn de verdoolde zonen de weg te wijzen. Zaai uw zaad in de morgen en laat uw hand tegen de avond niet rusten, want gij weet niet of het ene zal gelukken of het andere, dan wel of beide tezamen goed zullen zijn. En dat alles vanwege 't kerstfeest. En vanwege Zijn terugkeer.

Huizinga

GRAMMOFOONPLAAT TEN BATE VAN REKKENSE INRICHTINGEN

(Ingezonden)

Van de zangklassen van de Julianaschool te Hillegersberg — in totaal ruim 100 meisjes — is een grammofoonplaat verschenen waarop staan vier geestelijke liederen.

Dirigent is de heer Arie Pronk, die ook de compositie verzorgde. Orgelbespeling Jan Brandwijk.

Deze grammofoonplaat wordt uitgegeven door de Vereniging Rekkense Inrichtingen te Rekken, de baten zijn bestemd voor de kapel voor de zeer moeilijk opvoedbare pupillen en verpleegden, die in de tehuizen van deze vereniging worden verpleegd.

Bestelling van deze plaat kan voorlopig uitsluiten worden opgegeven aan de Stichting tot Steun aan de Rekkense Inrichtingen te Rekken, levering geschiedt direct na ontvangst van f 6,50 op giro 96 93 00 ten name van deze stichting.

BEROEPINGSWERK

Beroepen: te Enschede, H. P. de Boer te Delfzijl.

Het Kerstnummer van De Zaaier

Dat was maar weer een indringende verschijning door kleur en klank van woord en beeld! De keurende beschouwer en lezer zal opgemerkt hebben, dat er veel werk en zorg aan besteed is door redaktie en drukkerij. En alom in onze gemeenten weet men, dat er werk en zorg is besteed aan de verspreiding. Want het zegt wat, dat er dit jaar 72.500 kerstnummers aan de man zijn gebracht. Zoveel zijn het er nog nooit geweest! Dit jaar was het trouwens niet een extra kerstnummer van ons evangelisatie-maandblad. Voorheen verscheen namelijk ook het gewone december-nummer van De Zaaier en daarnaast dus het kerstnummer als extra. Dit jaar is het gewone december-nummer niet verschenen en daarom kan men wel zeggen dat het kerstnummer niet ,extra' is. En toch moeten we wel zeggen, dat het een extra nummer is: in kleurenrijkdom en in opmaak, in omvang en in oplage.

Laat me deze keer eens een opsomming geven van de oplage in de jaren na de laatste wereldoorlog. Leest dit met verblijding:

1946	29.125	1956	43.000
1947	34.270	1957	48.000
1948	31.455	1958	52.695
1949	30.140	1959	55.500
1950	30.940	1960	55.000
1951	32.000	1961	58.000
1952	34.300	1962	61.000
1953	34.500	1963	64.000
1954	40.000	1964	67.120
1955	42.500	1965	72.500

Spreekt de gang van de groei u beter aan in een kurve? Nu, dan zijn bovenstaande getallen uitgedrukt in de lijn van deze eenvoudige grafiek:

U ziet nu meteen hoe, afgezien van een enkele neergang, de lijn een konstante en sterke stijging vertoont!

In dit jaar spande Hengelo de kroon met het grootste aantal kerstnummers: liefst 4.400 exemplaren. Daarop volgde Sneek met 3.600 en Emmen met 3.400. Het aantal van 2.500 werd gehaald door Stadskanaal, waarop Almelo, Leeuwarden en Delfzijl volgen, ieder met 2.2.50 kerstnummers, terwijl vlak daarop Groningen-Noord volgt met 2.200 kerstnummers, terwijl Staveren en IJmuiden ieder 2.000 kerstnummers voor hun rekening namen. Maar ik wil niet verder gaan met deze opsomming. Want belangrijker is, dat het gemiddelde aantal kerstnummers, verspreid per gemeentelid, andere namen geeft van hen die de kroon spannen met een hoog gemiddelde. U kut het voor uw gemeente zelf uitrekenen, wanneer u uitgaat van het ledental volgens de laatste statistiek. En als u dan weet, dat het landelijk gemiddelde per gemeentelid een verspreiding van 8 kerstnummers is — hoger dan ooit — dan weet u ook of uw gemeente boven of beneden dit gemiddelde komt. Het gemiddelde van 8 kerstnummers per gemeentelid vinden we in de gemeenten te Arnhem, te Leeuwarden en te Zandbulten. Gefeliciteerd! Zo'n 30 gemeenten blijven daar — helaas — beneden, maar eveneens zo'n 30 gemeenten vallen daarboven. Van deze laatste 30 gemeenten wil ik er vier noemen, omdat zij ,koplopers' zijn: Hoogeveen met 20 kerstnummers per gemeentelid, Alkmaar met iets meer dan 21, Amsterdam-Noord/Zaandam met bijna 29 en IJmuiden met 31 kerstnummers. Hulde aan IJmuiden, dat de hoogste verspreiding per gemeentelid heeft!

Hoe het na de laatste wereldoorlog met het landelijk gemiddelde gegaan is, ziet u uit het volgende grafiekje.

Behoudens een paar schommelingen, is het hartverwarmend, dat het een opgaande lijn is, juist ook in de laatst jaren! Wanneer we de kracht van het grootste ,gebeuren' aller tijden — de komst van de Heiland der wereld — beseffen en beleven, dan zullen we niet anders kunnen en willen, dat met stijgende toewijding die boodschap de huizen, harten en hoofden in gedragen wordt!

T. Jansma

REKTIFIKATIE

In het gemeentebericht van Treebeek van verleden week week kon men lezen, dat geen der oud-voorgangers tijd vond om mee te werken aan het gedenkschriftje van de jubilerende gemeente. Br. N. korrigeert deze zinsnede en meldt dat de zin moet luiden: ,Jammer, dat enkele oud-voorgangers geen tijd konden vinden om iets te schrijven . . . "

Waarvan akte! E. R.

HET CITAAT VAN DE WEEK

werd ons gezonden door ds J. Louw, emeritus-voorganger te Den Haag die het vond in het boek **Huis zonder dak, Rusland na 45 jaar revolutie** van de amerikaans-russische journalist Maurice Hindus.

Mededeling

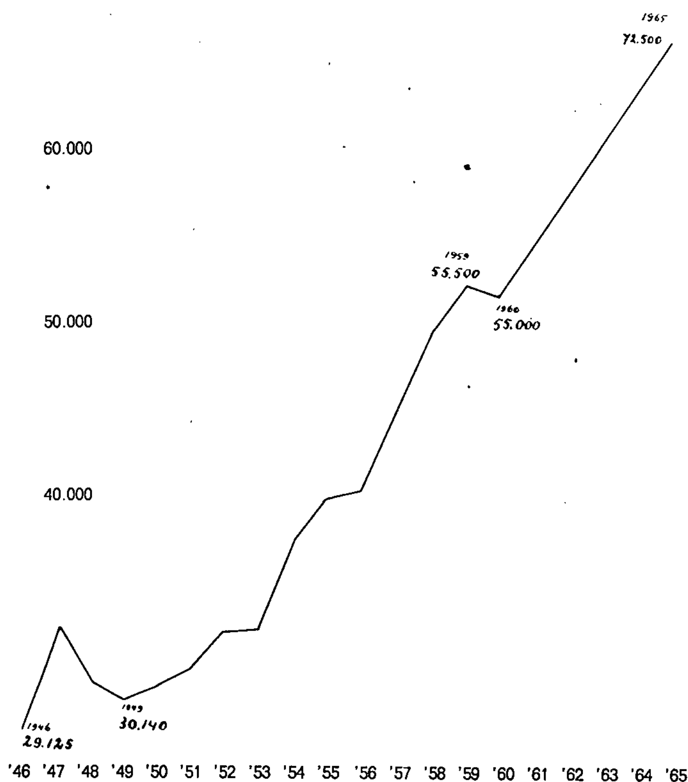
AFSCHEID DS B. FABRIE

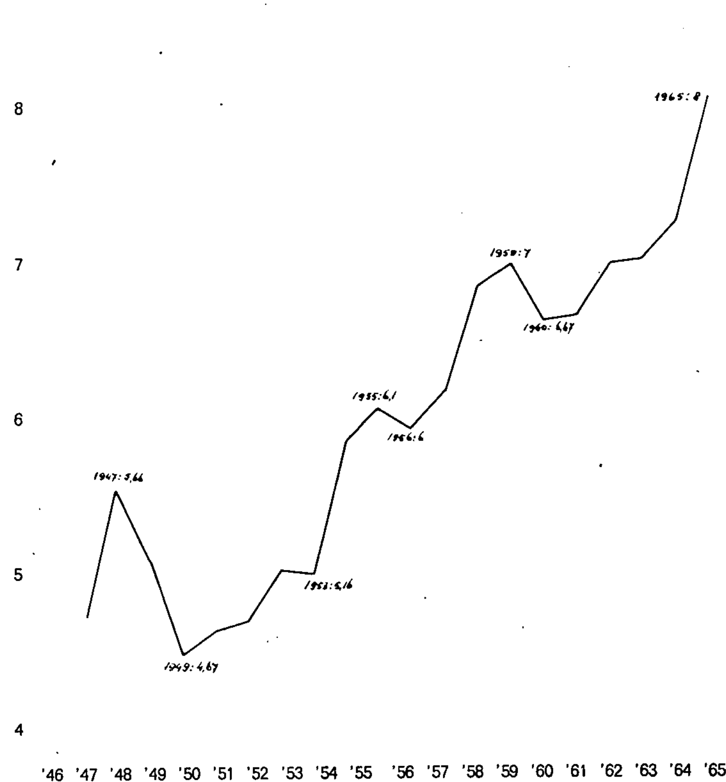
Op zondag 2 januari a.s. des namiddags om 5 uur hoopt onze voorganger, ds B. Fabrie, in ons kerkgebouw Norgerweg 49 te Haulerwijk, afscheid te nemen van onze gemeente om zich als emeritus in Hoorn te vestigen.

Allen, die bij deze afscheidsdienst aanwezig wensen te zijn, zijn hartelijk welkom. Parkeergelegenheid achter het kerkgebouw.

Namens de raad der gemeente,

J. v. d. Leij, sekretaris

Vier uw feesten

In de donkere dagen voor kerstmis gaan we bezig voor deze feestdagen. Het zondagsschoolpersoneel vooraan, maar ook de leiders en leidsters van de clubs hebben het druk. En niet te vergeten de besturen van de zusterhulpafdelingen. Maar ook onze huismoeders spannen zich in. Eerst met denken, dan met doen. Mogen we feest vieren? Wat wil een feest eigenlijk zijn? Waarom gaan we feest vieren?
Het feest wil een onderbreking zijn van de dagelijkse sleur van de arbeid, van de plichten en verplichtingen. Het feest **wil** dat niet alleen zijn, het **is** dat metterdaad. En het is dat het meest, als het zelden voorkomt. Naarmate er meer feest gevierd wordt, gaat de fleur meer van het feest af. Naarmate het feest meer gaat behoren tot de regelmaat van de alledag, in diezelfde mate gaat het feest behoren tot de sleur van alledag. Gaat het aantal feesten de alledag overtreffen, dan worden de rollen omgekeerd en wordt de alledag dé feestdag.

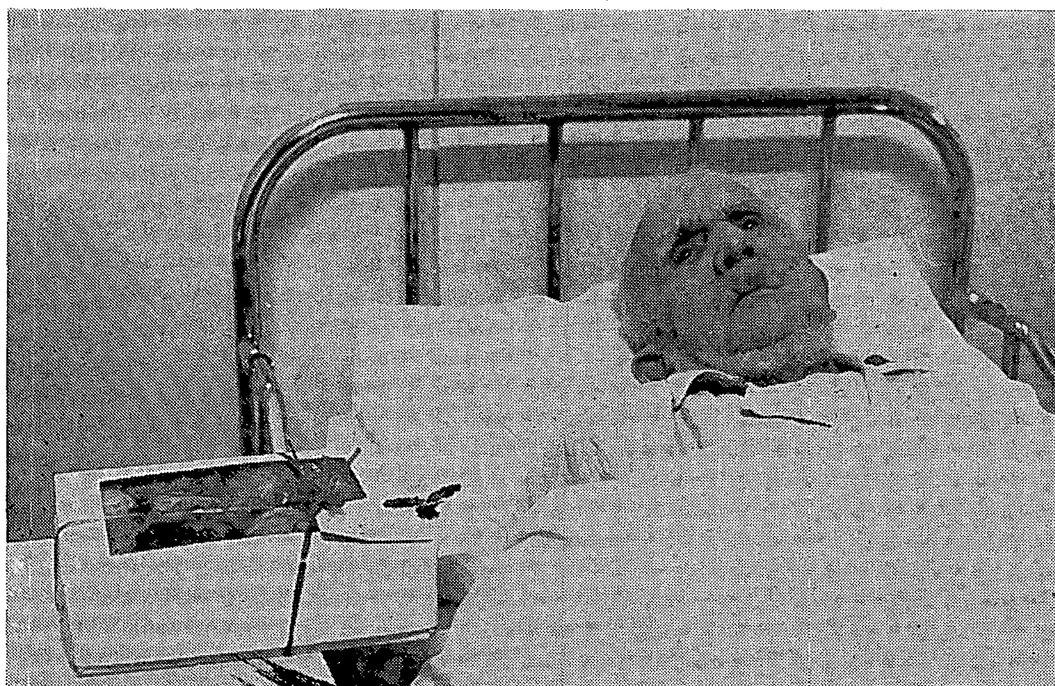
* *

Aan de andere kant voelen we veel voor deze spreuk: Laat het leven sober zijn, maar rijk aan feesten. Het leven is vaak hard en onbarmhartig, donker en triest. Het feest wil laten zien, dat er niet alleen maar triestheid en hardheid is. Het feest wil bewaren voor afstomping, voor een houding van moedeloosheid en wanhopigheid.
Naar een oud gezegde is gedeelde vreugde dubbele vreugde. Tot de kenmerken van het feest behoort de gezamenlijkheid. Het feest brengt mensen samen. Mensen van uiteenlopende aard en karakter, van uiteenlopende stand en rang, van uiteenlopende wereldbeschouwing en geloofsovertuiging. Naarmate er meer mensen op een feest komen, wordt de variatie groter. In diezelfde mate wordt anderzijds de band tussen de feestvierders losser. Het moment van de toevalligheid gaat een grotere ro spelen, waardoor een benadering van de ander in zijn mens-zijn moeilijker wordt.
Feestvieren op je eentje is onmogelijk. Je kunt je zelf een plezierige dag gunnen door op je eentje ergens te gaan eten, een film te gaan zien, een concert bij te wonen. Je kunt zelfs pret hebben, maar het is niet je van het. Want er is geen mogelijkheid om met de ander te praten, van gedachten te wisselen, de wensen van een ander te vervullen.
Feestvieren is een groepsgebeuren.
Feestvieren is een kunst. Een kunst die geleerd moet worden. Een kunst, die beter geleerd wordt, naarmate men hogere eisen stelt. Feestvieren moet een Kunst zijn. Een levenskunst.
Feestvieren is moeilijk. Moeilijk ook voor gelovigen. Want op de een of andere wijze zal het feest moeten passen in het schema van ons gewone doen en laten. Als het feest niet past in dit schema, is het feest een uit-de-band-springen. Dan ontaardt het. Dan verliest het zijn zin. Als het feest een onderbreking wil zijn en daadwerkelijk **is**, van de gewone sleurgang van het dagelijkse leven, dan is dat eigenlijk maar in zoverre waar, dat het feest moet helpen zich weer in te passen in die gewone sleurgang van de alledag. Daarom mag het feest niet een walgelijke nasmaak achterlaten. Het feest moet iets zijn waarop men zich verheugen kan, en waaraan men met vreugde terugdenkt.
Vier uw feesten. Vier uw feesten met vreugde.
God heeft er niets op tegen, dat wij feestvieren. Heeft Hij niet ons de zegen van het heil voorgesteld in de beelden van de vreugden van het feest? Staat er niet geschreven, dat zalig zij zijn, die genodigd zijn tot de bruiloft van het Lam? Welnu, vier dan uw feesten! Vier uw feesten als voorafschaduwing van dat grote feest dat eenmaal komen gaat.
God is de God van de overschuimende vreugde, van de kwistige en verkwistende blijdschap. Maar deze zelfde God heeft ernstige bezwaren in de bijbel laten neerleggen tegen allerlei vormen en soorten van feestvieren.
Wanneer we feestvieren, zullen we nimmer mogen vergeten, dat God op ons neerziet. En noteert. En God is niet mals met zijn critiek op veel vormen van feestvieren.
Ook de bijbel weet al van de verderfelijke invloed van de alcoholhoudende dranken op de zuiverheid van het feest. Petrus noemt ‚dronkenschap, brassen, drinken en onzedelijke afgoderij', 1 Petr. 4 : 3. Dat is het volbrengen van de wil der heidenen, zegt deze apostel van het eerste uur der gemeente. Paulus deelt eenzelfde waarschuwing uit aan de Romeinen, als hij schrijft: ‚Laten wij, als bij lichte dag, eerbaar wandelen, niet in brasserijen en drinkgelagen, niet in wellust en losbandigheid, niet in twist en nijd", Rom. 13 : 13. Dat een feest gevaren in zich bergt, wist Job reeds, want telkens als zijn zonen en dochters een feest gevierd hadden, bracht hij nadien een brandoffer, want hij dacht: ‚Misschien hebben mijn kinderen gezondigd en in hun hart God vaarwel gezegd', Job 1 : 4, 5. Juist wanneer de grenzen overschreden worden, worden de gevaren des te groter.
Daarom zouden we een goed advies willen geven: Probeert u dit jaar eens al uw feesten met de kerst en met oud-en-nieuw alcoholvrij te vieren. Er zijn zoveel goede, smakelijke en voedzame alcoholvrije dranken, dat de vraag: Wat moeten we drinken? vlug beantwoord is.
Want u hebt ook verantwoordelijkheid tegenover uw kinderen, uw ouders, uw buren, uw vrienden, de mensen die ná uw feest nog op de openbare weg moeten zijn. U zult er eenmaal rekenschap van moeten afleggen, wat u ten opzichte van hen geschonken hebt. Misschien staan uw gasten wel stevig in de schoenen. Maar de 40.000 alcoholisten die Nederland telt, zijn een schrikwekkend bewijs van de ruïneuze gevolgen van het huidige alcoholgebruik in ons vaderland.

* *

Vier uw feest. Nogmaals, vier ze met vreugde. Bereid uw feesten goed voor. Houd ze zo, dat u er voor kunt danken.

Ploeger

Vooral in de kersttijd voelen we onze verantwoordelijkheid voor de zieken en bejaarden...
(Foto: A. Kuperus)

Heden nam de Here tot Zich na een geduldig gedragen lijden, onze geliefde man en vader, zoon, behuwdzoon, broeder, behuwdbroeder en oom

Henderiekes Groenewold

in de leeftijd van 42 jaar.

Joh. 14 : 2 en 3.

W. Groeneveld - v. d. Laan
J. J. H. Groeneveld
en familie

Amsterdam, 18 december 1965
Jasonstraat 15 - 3

Wij allen werden diep getroffen door het overlijden van onze broeder

Henderiekes Groenewold

op de leeftijd van 42 jaar.

Vele jaren heeft hij onze gemeente met grote toewijding als diaken gediend.

18 december 1965

Baptistengemeente
te Amsterdam-Centrum

Heden heeft de Here tot Zich genomen, onze zuster

Anna Cornelia Börger
geb. Van Keulen

17 december 1965

Baptistengemeente
Haarlem

Heden nam de Here tot Zich, onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

Anna Cornelia van Keulen
weduwe van Dirk Börger,

in de leeftijd van 82 jaar.

Haarlem, 17 december 1965
Van Zeggelenstraat 5

Uit aller naam,
A. S. Noordijk - Börger

De teraardebestelling had op 21 december plaats.

HUISHOUDSTER

Een gelovig man van 36 jaar heeft door het overlijden van zijn vrouw **spoedig** een **FLINKE HULP** nodig in zijn gezin met vijf lieve kindertjes in de leeftijd van 9 tot 1 jaar.
Indien iemand hier een taak voor zich ziet, wordt ze uitgenodigd zich bekend te maken bij ds H. J. Stukker, Plantsoenstraat 4, Stadskanaal, waar ook verdere inlichtingen te verkrijgen zijn.

DE ABONNEES
die per abuis voor het jaar 1966 f 12,80 aan abonnementsgeld overmaakten in plaats van f 14,— worden uitgenodigd de verhoging van f 1,20 **nu** te willen overmaken op giro **92 60** om administratie- en inningskosten te voorkomen.
Dank bij voorbaat voor de medewerking!

PENNINGMEESTERS
Gireert bijdragen op giro **92 60**
(voor de UBS op giro **15 04**)
uiterlijk maandag 27 december
opdat deze nog vóór het jaareinde in het Unie-bureau ontvangen en in het jaaroverzicht opgenomen kunnen worden.
Wij danken u bij voorbaat

Wij wensen u allen prettige en gezegende kerstdagen en een gelukkig 1966 toe.

S. Edens
C. J. Edens-Veldman
Annemiek
Freddy
Kara

Sona - Bata, Republique du Congo

Redaktie en administratie
wensen
alle lezers van De Christen
een gezegend
kerstfeest — God is liefde!

De Vinkenhof
Biltseweg 10, Den Dolder

vraagt met ingang van 1 mei 1966 een

tijdelijke hulp
in de huishouding
(inwonend)

voor een periode van 4 maanden. Salaris volgens algemene normen. Eens per maand reisgeld naar huis vergoed.
Sollicitaties aan de rektor, drs J. Reiling.

ABONNEES WORDEN UITGENODIGD

het abonnementsgeld over 1966 **nu** te gaan overmaken op giro **92 60** ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam, correspondentieadres: Dalweg 77, Arnhem, door storting van

f 14,— over het gehele jaar ineens, of
f 7,— over het eerste half jaar, of
f 3,50 over het eerste kwartaal.

Dan voorkomt u de inningskosten van een kwitantie (70 cent). Voor onze medewerking onze hartelijke dank.

SCHENK NUCHTERHEID

feestdagen: gezinsdagen, gastendagen. we richten een verzorgde maaltijd aan, voor de eigen intieme kring, voor familie, voor vrienden. we schenken een goed glas aan tafel, we zijn immers goede gastheren en gastvrouwen.

kunnen al uw gasten alcohol verdragen, kunt u het zelf?
u bent verantwoordelijk voor de zwakken aan uw tafel, voor u zelf.
door uw toedoen mag het aantal van 40.000 alcoholzieken in ons land niet toenemen.
schenk daarom nuchterheid, biedt àndere dranken aan.

NATIONALE CHRISTEN GEHEELONTHOUDERS VERENIGING
WILLEM BARENTSZSTRAAT 39,
UTRECHT
TEL. 030-71 12 00 GIRO 43230

stuur ons een briefkaart, plak 20 ct extra aan postzegels en u ontvangt het boekje LATER GEEN KATER, waarin tientallen recepten voor feestelijke alcoholvrije dranken worden gegeven.

De Vinkenhof
Biltseweg 10, Den Dolder

vraagt tegen 1 april '66 een

adjunct-hoofd
van de huishouding

(inwonend)

die bij gebleken geschiktheid na ongeveer een jaar het huidige hoofd kan opvolgen.

*

Ervaring in soortgelijke funkties strekt tot aanbeveling.

Leeftijd niet beneden 25 jaar.

Salaris in overeenstemming met geschiktheden en verantwoordelijkheid.

*

Brieven met uitvoerige inlichtingen en opgave van referenties aan de rektor, drs J. Reiling.

31 december 1965 81e jaargang Nr. 3814

DE CHRISTEN

ORGAAN VAN DE
UNIE VAN BAPTISTENGEMEENTEN
IN NEDERLAND

Redaktie:

ds G. Brongers, ds J. van Dam, ds F. E. Huizinga, ds H. Ploeger en drs J. Reiling
Alle kopij zenden aan de eindredakteur:
ds J. van Dam, Zeilstraat 34, Sneek; telefoon 0 51 50 - 43 00

Administratie:

ds T. Jansma, Dalweg 77, Arnhem, telefoon 0 83 00-2 30 07; giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam

Voor abonnementen en advertenties:

Administratie 'De Christen', Dalweg 77, Arnhem
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling: f 14,— per jaar; buitenland f 18,50

Weekblad tot verbreiding van de beginselen van nieuwtestamentisch christendom

Mijmeren

De eindredakteur van dit blad vroeg mij te mijmeren.
Hij wees mij ook een gebied aan: ik moest mijmeren als voorzitter van de Uniekommissie.
Andere redakteuren moeten ook gaan zitten om weer over wat anders diep na te denken. Maar welke voorganger komt daar heden nog toe. Hij leeft in velerlei spanningen en bij zijn agenda, die nu vol staat met afspraken en vergaderingen. Of zeer late of zeer vroege uren zouden een mogelijkheid bieden, maar de boog kan niet altijd gespannen staan. De reorganisatiekommissie die wij in Arnhem moeizaam tot de geboorte zagen komen zal zich zeker beraden over de figuur van de voorzitter van het elftal en zich afvragen of het niet iemand moest zijn, die verder niets aan zijn hoofd heeft dan het welzijn van de meer dan zestig gemeenten, die samen tot een unie gekomen zijn. Hoe kan men de volle aandacht van zo'n man opeisen voor die taak, als hij daarnaast een gemeente moet verzorgen, zand en zaad moet produceren, De Zaaier aan moet kleden, zijn gezicht hier nu en dan daar moet vertonen, om van andere taken maar te zwijgen? Wee u als gij hier kwaad van denkt en vermoedt dat hij in de ri-·-ting van een vrijgestelde de oplossing zoekt. Dat worde overgelaten aan een volgende generatie. Naar ons gevoelen moeten wij voortdurend trachten de werkzaamheden over een zo groot mogelijk aantal broeders te verdelen, opdat velen mee zullen denken en dragen. Weet u wat de schoonvader van Mozes zei? „Het is niet goed wat gij doet. Gij raakt geheel uitgeput, gij zowel als dit volk dat met u is; want dit is te zwaar voor u, gij kunt het alleen niet doen. Luister naar mij, ik zal u raad geven en God zal met u zijn. Vertegenwoordig gij het volk bij God en breng de zaken voor God. Voorts moet gij hun de inzettingen en de wetten Gods inscherpen, en hun de weg bekend maken, die zij te gaan, en het werk dat zij te volbrengen hebben. Daarnaast moet gij onder het gehele volk omzien naar flinke, godvrezende, betrouwbare mannen, die winstbejag haten, en hen aanstellen. . " En dat deed Mozes om niet overspannen te raken. Ongeveer in het zelfde vlak ligt wat de twaalf apostelen deden, toen zij het sociale werk in ed gemeente delegeerden aan zeven broeders om zich daarover te bekommeren.

ds F. E. Huizinga
voorzitter der unie

In feite hebben wij dat ook gedaan toen we voor de zending, de opleiding, voor steunbehoevende gemeenten en voor kerkbouw mannen lieten aanwijzen, die zich voor deze taken in het bizonder zouden interesseren. Om alleen maar die grote vier te noemen. En daarmee wordt de taak van een uniekommissie-voorzitter zo licht dat ieder van ons op zijn stoel zou kunnen zitten. Hij hoeft slechts te proberen, en ook dat doet hij niet alleen, om alle krachten gezamenlijk te doen optrekken, opdat de doelstellingen door ieder worden bereikt.

Men kan natuurlijk het organiseren overtrekken. Diep in mijn hart heb ik altijd een beetje angst voor organisatie. Zonder dat je 't ziet heeft zich het accent verschoven en is het middel (organisatie) om de samenleving mogelijk te maken en zo effektief mogelijk te doen zijn, doel geworden. Dan zit men zo lang aan de organisatie te dokteren dat de dokters niet eens in de gaten hebben dat de patiënt het zonder hun adviezen veel beter maakt — of al overleden is. Nu kan dacht ik niemand onder ons de gedachte koesteren dat onze zeer lichte organisatie het leven der gemeente in de weg staat. Nog altijd, en m.i. terecht, leeft elke gemeente haar eigen leven en is er geen instantie die, op welk terrein ook, in dat leven zal ingrijpen. De basis van onze samenwerking ligt in het vertrouwen dat iedere gemeente zich voortdurend onder de leiding van het woord en de Geest wil stellen. Waar dat gebeurt zullen de gemeenten in vrede

IN DIT NUMMER O.A.:

Citaat van de week: **We leven niet meer, als we niet open zijn voor de ander. Dan gaan we dicht als het graf.**
(Koningin Juliana)

leven, zich gezond ontplooien en zich geroepen voelen medeverantwoordelijkheid te willen dragen voor elkaar. Men zal elkaar willen helpen zonder aan die hulp voorwaarden te verbinden, die het leven van de ondersteunde gemeente zou beroven van haar vrijheid. Dat sluit een samen beraden over het werk niet uit. Het zou nu en dan een zegen kunnen betekenen voor een gemeente indien bij hulp niet altijd in termen van financiële ondersteuning werd gedacht. Waarom zal men elkaar ook niet in andere zaken van gewicht adviseren? Niet alleen wanneer er een kerk gebouwd zal worden, maar ook als er een predikant geroepen moet worden.
Van mijmeren gesproken. Welke voorzitter zou soms niet denken aan het seminarie; aan de docenten en studenten in De Vinkenhof. Aan de belangrijkheid van onderricht en de wijze waarop het gegeven wordt. Wat daar in het oor gefluisterd wordt, horen we morgen van de kansels verkondigen. En dat geeft te denken. Wanneer ergens heilig vuur moet branden, dan is het daar. Welk een groot vertrouwen wordt aan hen geschonken, die de jonge mannen moeten inleiden in de Schriften, in de kranten en in de roerselen van het menselijk hart.
Het is beter dat ik afbreek, want de zendelingen melden zich en een leger van vragen, dat zich opmaakt om aan onze geest voorbij te trekken in verband met de taak dezer mannen en vrouwen in juist die delen van de wereld, die voortdurend nog in de branding en de brand van revolutie en wording staan. De Heer behoede en leide de fam. Ter Braak, Edens en Kool, alsook fam. Van der Veen en Visser hier te lande.
We zullen dus geen woord meer zeggen over onze broeders, die de kerkbouw in sommige gemeenten begeleiden, noch van Tabitha spreken, dat oord der liefde en dienst.
Buiten dwarrelt de sneeuw en de omgeploegde en ingezaaide velden liggen wit onder een grijze hemel, wachtend op de lente. Zo wachten wij voortdurend op de adem en het licht Gods, opdat al de gemeenten het leven des hemels zullen openbaren. En met al de heiligen wachten wij op de komst van de Heer en zijn heerschappij. Wie weet is reeds het laatste uur aangebroken. Zalig die slaaf, dien zijn heer bij zijn komst, zó bezig zal vinden.

Huizinga

Wat in het afgelopen jaar de gemeenten bezighield en naar de pen deed grijpen

In de lichtbundel van dit oudejaarsnummer ligt ons aller lijfblad „De Christen".
Bladerend door de bijna voltooide jaargang ontdekten wij in die bonte hoeveelheid van artikelen en gebeurtenissen enkele bijzonderheden.

Internationale gebeurtenissen op kerkelijk gebied waren frontpaginanieuws!

Zo werden enkele artikelen gewijd aan het Tweede Vaticaanse Concilie, aan de Twaalfde Duitse Kirchentag en aan het Baptisten-Wereldkongres. Och, dat laatste is eigenlijk vanzelfsprekend. Maar moest het dan frontpagina-nieuws zijn, want op die manier wordt de beslotenheid van eigen kring doorbroken?
Dat is ook bewust de bedoeling, om eigen kring te bewaren tegen geslotenheid.

Door die blik naar buiten kwamen ook eigentijdse problemen ter sprake.

Zelfs het wel en wee der tv. Maar hartverwarmend zijn de vele reakties over vragen rondom de bevroren en verlaten fronten tussen kerk en wereld: waarom komt de moderne mens, in zijn eenzaamheid en het-geen-raad-weten met het leven en zijn zin, niet naar de kerk? Velen grepen naar de pen en zochten mee om een antwoord. Frappez toujours! Nog steeds klopt deze vraag op onze deur.. blijven wij zoeken naar het antwoord?

Speelse toevalligheid of schalksheid van eindredakteur?

Bij het speuren langs de kolommen zagen wij de volgende opschriften, steeds twee op een en dezelfde pagina: Een wereldregering? Barth en Baptisten. — Zou er wat inzitten, wat dunkt U?
De jeugd van tegenwoordig.. Een blokfluitclub mag ook. — Dat is dan fijn voor die jeugd!
Geen woorden maar daden.. De aanrander. — Foei!
Een grote schare.. Verslag doopdienst te Drachten met 750 bezoekers!
Een boom kent men aan zijn vruchten. Daaronder: Verantwoording Unie-bureau. — De pluk viel niet mee.
Niet vragen, maar volgen! — Wat betekenen die letter B.W.A. eigenlijk? — Op zoveel onwetendheid had de eerste schrijver niet gerekend.
Getuigen.. — Anti-kommunisten betogen tegen B.W.A.-kongres. — Zo zal de schrijver „Aan rustige wateren" het wel niet bedoeld hebben.

Een nieuwe rubriek bleek nodig: „Ken uw voorgangers".

Er was een tijd, dat onder ons iedereen bijna iedereen kende. Dat gold althans voor de voorgangers. Daarin is veel veranderd. Enkelen gingen, velen kwamen. Vooral ten aanzien van het beroepingswerk geeft het moeilijkheden, wanneer de raden en de leden de voorgangers niet kennen. Dat kan ook een voorganger een beroep kosten.. Inderdaad: dit mes snijdt naar twee kanten.

Waar de nederlandse baptisten in 1965 over spraken?

Naast het gevaar van een dorre opsomming van feiten zouden wij ons hier ook gemakkelijk op het terrein van onze Unie-sekretaris kunnen begeven. Naar het geschrevene te oordelen, maken de voorgangers zich zorgen over onze unie-organisatie. Maar er werd slechts door één lezer op gereageerd, en dat was een penningmeester. Begrijpelijk! — Waarover de lezers het dan hadden? Hun gemoederen werden bewogen door de vraag: meer of minder dominee's? Ook over het verschijnsel homosexualiteit. En wel in heftige mate door een andere vraag: met wie vieren wij het avondmaal? Hier liepen de gemoederen bijna vol en over, zodat de hulp van ds J. Louw werd ingeroepen, die in een tweetal artikelen over „Plaats en taak der Gemeente in Gods heilswerk" de ontstane deining binnen bepaalde dijken hield. Niet één lezer schreef een instemming of een afkeuring naar aanleiding van de verkoop van Renderloo! Men dacht anders volgens allerlei reakties ter A.V.... Dat moet dan wel een storm in een glas water zijn geweest. Is het ontbreken van elke reaktie een bevestiging van de geluwde belangstelling voor dit eens zo gevierde vakantie-centrum?

Hoeveel scriba's schreven over het wel en wee in hun gemeente?

Er zijn volgens de statistiek 64 gemeenten, die bij onze Unie zijn aangesloten. Verder nog een achttal „andere" baptistengemeenten. Van de eerstgenoemden deden 43 mededeling van bijzondere gebeurtenissen: afscheid en intrede van de gaande en de komende „eerste man", opening en ingebruikneming van een nieuw gemeente-centrum, over lief en leed, speciaal over doopdiensten, waaronder in dit jaar enkele opvallend grote doopdiensten. Van deze 43 gemeenten lazen wij van één gemeente zelfs vijf maal een bericht, ook één vier maal, een paar drie maal, verschillende twee maal. Onder deze laatsten was ook één van die „anderen", namelijk Genk (België). Was er vanuit die andere gemeenten niets te vertellen? Sjonge, wat moet het daar een dooie boel zijn!

Een eerste en een tweede keus.

Dit opschrift boven de officiële bijdrage

... maar één ding doe ik: vergetende hetgeen achter mij ligt... (Phil. 3 : 14).

Merkwaardig, dat wij — soms toch al zo vergeetachtig — nog moeten worden aangespoord om te vergeten. Vergeten is toch geen deugd?

In het Oude Testament wordt het volk telkens weer herinnerd aan het verleden: Ik ben de God die u uit het diensthuis leidde, vergeet dat nooit! Bij de pascha-viering — voor alles een herinneringsmaal — moeten de vaders hun kinderen vertellen wat eertijds geschiedde. En de psalmist houdt zichzelf en ons voor: Vergeet niet één van Zijn weldadigheden; vergeet ze niet, 't is God die ze u bewees...

Mógen we vergeten? Nee! De zegeningen Gods — bovenal Zijn heilswerk in Christus — moeten onuitwisbaar in onze herinnering gegrift staan: O blijde dag, o zaal'ge stond toen ik Jezus als mijn Heiland vond...

En toch zijn er momenten in ons leven waarop ons gezegd moet worden: vergeet het. Hoe vreemd het ook klinkt, het kan óók gelden van de goede en mooie dingen. Vooral wanneer het schone van vroeger ons vandaag nog altijd bezig houdt... Vroeger was het in de gemeente mooier: er was meer liefde, de bekeringen waren echter. Zo hoort men nog weleens spreken. Zie, dan geldt de aansporing om te vergeten. Natuurlijk niet in de zin van een geheugenstoornis maar wel zo, dat de herinnering aan dat wat eenmaal was niet langer een belemmering is om het heden te beleven en vooruit te zien, om de toekomst tegemoet te leven.

Was het vroeger beter en mooier? Afgezien nog van de mogelijkheid, dat het verleden wordt geïdealiseerd — het lelijke hébben we reeds vergeten! — het schone van vroeger is ons niet gegeven als een kapitaal dat ons nu in staat zou stellen als renteniers te leven. Het manna van gisteren en eergisteren bederft van de wormen! Daarom, vergeet 't maar.

Aan rustige wateren

Vergeet 't maar!

Ook in ander opzicht kunnen wij gevangenen van het verleden worden. We zijn mensen met een verleden, met een schuldig en zondig verleden. Achterom ziende herinneren we onze zonden en tekortkomingen. Onze schuld is groot. Soms ervaren we die schuld zo intens dat we uit schaamte de vergeving niet durven te aanvaarden. Onbeleden schuld kan ons dwarszitten, maar óók beleden schuld.

Hebben we onze schuld oprecht beleden? Hebben we onze zonden werkelijk neergelegd aan de voeten van Hem die om onzentwille stierf aan het kruis en Wiens bloed de zonde der wereld reinigde? Vergeet 't dan! Want de God van alle barmhartigheid heeft vergeven èn vergeten: Hij gedenkt onze zonde niet meer!

Paulus wist nog heel goed wie hij eenmaal was: een vervolger van de gemeente. Het is goed en heilzaam te weten wie wij geweest zijn, hoe donker de nacht waarin we doolden. Maar: 't is alles voorbij. We zijn geen gevangenen van het verleden. Geen mensen van gisteren maar van morgen. Mensen van de toekomst: Het oude is voorbij, is te-niet gedaan. Het bestaat niet meer voor God.

Daarom: vergeet 't maar, want God heeft het vergeten.

Daarom vergeten we 1965 en strekken we ons uit naar 1966. En naar de toekomst die reeds begonnen is voor ons die in Christus zijn.

v. D.

1965 in kerkelijk Nederland

Tot de meest geruchtmakende gebeurtenissen behoorde ongetwijfeld hetgeen geschiedde in de Vrijgemaakte Gereformeerde Kerken. De synode brak zelfs in twee groepen uiteen. De kerk van Groningen-Zuid zette ds Van der Ziel af in zijn ambtsbediening, maar niet alle kerkeraden dezer kerkgemeenschap erkennen deze afzetting. Zelfs de redactie van het blad „Opbouw" (waarvan twee professoren van de theologische school in Kampen deel uitmaken) sprak zich uit tegen deze afzetting.

Oorzaak van deze gang van zaken, zowel in de synode, als in de procedure ds v. d. Ziel, is wel ten diepste de kwestie van de leertucht, vooral de handhaving daarvan. Men kan ook zeggen: Het gaat ten diepste om de vraag naar de bestaansreden van de Vrijgemaakte Gereformeerde Kerken. Als inderdaad de *scheuring* — dat is het vanuit synodaal standpunt — een *vrijmaking* — dat is het vanuit vrijgemaakt standpunt — is geweest, is er een bestaansreden gegeven aan deze kerkgroepering. Indien de scheuring, c.q. de vrijmaking berust heeft op menselijke fouten, menselijke hartstochten, op bijkomstigheden, dan is bezinning noodzakelijk en contact tussen synodalen en vrijgemaakten onvermijdelijk.

Zo we ons zouden moeten wagen aan een voorspelling, dan zou deze als volgt luiden: Tengevolge van de crisis in de Vrijgemaakte Gereformeerde kerken zullen individuële overgangen naar de synodaal-Gereformeerde kerken plaats vinden, zowel van predikanten als van leden. Waar groepen uit het verband van deze kerken treden, zullen zij een eigen bestaan opbouwen. Het meest benauwende zal echter zijn, dat vele leden helemaal van de kerk zullen vervreemden.

★

De bezinning op de verhouding kerk en staat heeft een duidelijk hoogtepunt gevonden in de kwestie van de legerpredikanten. Mocht de *aanleiding* gelegen zijn in een verschil van mening tussen enkele hooggeplaatste geestelijke verzorgers van de nederlandse weermacht, de *oorzaak* ligt wel ten diepste in een veranderd zicht op de relatie kerk-staat.

Als vanzelf voegde zich in de moderne tijd daarbij de vraag naar het al of niet gerechtvaardigd zijn van het gebruik van atoomwapens. Voor- en tegenstanders van dit gebruik hebben — naar goed krijgsmansgebruik — zich flink ingespannen alle beschikbare wapenen in het geweer te brengen ter verdediging van de eigen stellingen en het slechten van de barricades en de kazematten van de tegenstanders.

Als fase in de ontwikkelingsgang van de kerken uit het Constantijnse tijdperk, waarin kerk en staat zó nauw met elkaar waren verbonden, dat zij soms één leken, naar een wereld, waarin de kerken geen rol meer spelen op het politieke vlak, kan de kwestie van de legerpredikanten verhelderend en zuiverend werken.

Het zal er op de één of andere dag toch van moeten kómen, dat de kerken zich radicaal uitspreken tegen élk gebruik van wapenen, en dat de kerken hun leden oproepen zich volkomen afzijdig te houden van elk militair bedrijf. De kwestie van oorlog en vrede, die als nooit tevoren miljoenen mensen bezig houdt, wacht op een bevrijdend woord van de kerken.

---

aan de leesbaarheid van ons weekblad, aldus de introduktie van de nieuwe mederedakteur ds H. Ploeger, — U mag driemaal raden, wat dan wel zijn onofficiële bijdrage is. Tabitha-Nieuws — zou ook boven dit artikel kunnen staan. Het was een opdracht van de man, die de dingen altijd nader wil bezien.

G. Br.

De grootste kerk in Nederland is nog altijd de rooms-katholieke kerk. Het beeld van deze kerk is ook in 1965 aan verandering onderhevig geweest. De invloed van het concilie is merkbaar geweest in velerlei opzicht.

Velen hebben versteld gestaan over de moed van sommige katholieken om de macht van de romeinse hiërarchie te weerstaan. Mevrouw Terruwe en pater Van Kilsdonk zijn hier boeiende namen en gebeurtenissen. De herroeping van het bisschoppelijk mandement betreffende de deelneming van katholieken aan niet-katholieke organisaties is een historische gebeurtenis geweest.

Belangrijker dan dat alles lijkt mij het feit, dat enkele katholieke figuren zich een nationale faam verworven hebben. Men zal dan vooral denken aan de figuur van bisschop Bekkers van Den Bosch, die door zijn dagsluitingen de sympathie van velen heeft verworven.

Welke invloed de verschillende besluiten en decreten van het concilie op het leven der nederlandse katholieken zal hebben, is nog moeilijk te beoordelen. Dat die invloed langzaam zal doorwerken — maar toch altijd nog sneller dan b.v. een honderd of vierhonder jaar geleden — is wel zeker. Daarvoor zullen de moderne massa-communicatie-middelen wel zorgen.

We blijven fundamentele bezwaren houden tegen verschillende dogmata van de rooms-katholieke kerk; en niet alleen tegen dogmata, maar ook tegen bepaalde practijken. Niettemin is het boeiend, de ontwikkelingsgang van deze kerk te vervolgen.

✶

De grootste protestantse kerk is nog immer de Nederlands Hervormde Kerk. Enerverende gebeurtenissen werden dit jaar niet geboekstaafd. Maar de gisting binnen deze kerken bleef. Er waren over en weer de grensgeschillen tussen de verschillende modaliteiten. Schermutselingen op het politieke vlak bleven niet uit, want daarvoor werd de soep als regel even heet gegeten als ze opgediend werd. De kwestie prof. Smits bleef de geesten bezighouden. Hier en daar werden pogingen ondernomen, zijn positie te herzien, hem in ere te herstellen.

De Vereniging van Vrijzinnig Hervormden heeft zich duchtig bezonnen op het eigen bestaansrecht. Hier en daar gingen stemmen op om tot liquidatie over te gaan, waartegen verzet rees.

Ook andere verenigingen (Confessionele Vereniging, Gereformeerde Bond) weerden zich op het kerkelijk erf. De critiek, die over en weer geuit werd, was menigmaal taai vanwege vooroordelen, en lang niet mals vanwege geëmotioneerdheid.

Voor ons blijft het een onopgelost raadsel, wat mensen, die de fundamenten van het Evangelie — en daarmee van de kerk — aantasten (zoals de links-vrijzinnigen) beweegt, binnen het verband van de Herv. kerk te blijven. Aan de andere kant staan de stoere gereformeerde bonders die het óók nog altijd maar uithouden in een kerk, waarop de vertegenwoordigers van de zogeheten Midden-Orthodoxie een onuitwisbaar, maar niet altijd even gelukkig stempel drukken.

✶

Het borrelt en woelt in de Gereformeerde Kerken. De kwestie van de oecumene houdt de geesten bezig. De voorstanders voor aansluiting bij de Wereldraad van Kerken zijn numeriek in de meerderheid, en vanuit de hoek van de tegenstanders bezien, is het gevaar groot, dat de meerderheid zijn zinnen zal doordrijven. Vandaar dat de minderheid in de aanval gaat. Zij doet dat voortreffelijk, door de beweging in de richting van de Wereldraad te plaatsen in het kader van de ontwikkeling van de Gereformeerde Kerken in de laatste dertig à veertig jaar. Voortreffelijk werk is hier gedaan door Ben van Kaam, die in zijn Parade der Mannenbroeders authentieke gegevens over het leven der vaderen (en moederen) heeft ingebracht in de discussies. Theologisch geschoolden ontdekken naast een veranderde levensstijl een veranderd theologisch inzicht, en vooral een veranderde houding tegenover de moderne wetenschap. Al met al genoeg redenen, om brochures en boeken te schrijven, die de Gereformeerden de vraag voorleggen: Quo Vadis?

Het is beangstigend om ten aanzien van de gereformeerden een mening over het verleden én de toekomst te geven. Want indien mijn gevoelens bewaarheid worden, staat de Gereformeerde Kerk in Nederland aan de vooravond van een nieuwe scheuring, waarin een mengsel van theologische en niet-theologische factoren een gevaarlijke explosieve kracht vormt. Of moet men van de Ger. Kerk constateren, wat na de „zwarte week" aan het einde van de derde zitting van het concilie in Rome in 1964 geconstateerd moest worden: Als de kerk vitaal was, zou er een scheuring volgen? Of is het gezonde verstand, of de vreze des Heren in de goede zin van het woord, momenteel aan het bewind?

★

Op het oecumenische erf is men bezig geweest met het in de broedkast zetten van diverse eieren, die het oecumenisch samenwerken tussen de deelnemers (en de niet-deelnemers) aan de oecumenische raad moeten bevorderen. Of er veel uit zal komen? De constatering van een doopsgezinde predikant uit de vorige eeuw, dat het oecumenisch contact leidt tot een bevestiging van de eigen overtuiging en een militant worden van de eigen gemeenschap, zou ook wel eens voor de 20ste eeuw kunnen gelden. Althans, we hebben de indruk, dat het aantal mensen, dat zich met het vasthouden van de eigen overtuiging bezig gaat houden, sterker groeit dan het aantal mensen, dat in de oecumene zich wil bewegen. Als we in de omgeving, waarin we wonen, rondkijken, ontdekken we een verdwijnen van allerlei interkerkelijke activiteiten, die een jaar of vijf geleden nog bestonden. Komt dat omdat men — het „kerkvolk" — voelt, dat de theologen, de leidinggevenden, de predikanten en ouderlingen, voorbijgaan aan de wezenlijke vragen van de Bijbel? Zou het ook nu weer waar zijn, dat de gelovigen een fijnere intuitie bezitten dan de theologen (die natuurlijk óók wel gelovig kunnen zijn!!!)?

Dat de „oecumene" niet opschiet, is naar mijn bescheiden gevoelen te wijten aan het feit, dát men voorbijgaat aan de wezenlijke vragen. De wezenlijke vraag is niet, hoe men de bestaande situatie kan inpassen in een nieuwe, dus hoe men de bestaande kerken kan inpassen in een nieuwe eenheidskerk, maar wat het Nieuwe Testament zegt in woord en voorbeeld. Het gaat wezenlijk om de vraag, of men het durft te wagen met het „gebrekkige" van de eerste christengemeenten, óf dat men de voorkeur geeft aan het uitgebalanceerde kerksysteem, dat nu veelal gangbaar is.

In dit opzicht worden dunkt mij de wezenlijke vragen gesteld niet door de reformatie, maar door de rooms-katholieke kerk, als meest duidelijke uitdrukking van wat een samengaan van woord en overlevering, van schrift en traditie, tot stand kan brengen. Of anders gezegd: de doperse gemeenten hebben de kerken, en allermeest de rooms-katholieke kerk, te vragen naar de gewettigdheid van hun kerkvorm.

Waar men deze vragen — van doop en gemeente en ambt — blijft omzeilen, blijft de oecumene steken in een stadium, dat alle voorwaarden voor een langzame dood heeft.

* *

Zien we kerkelijk Nederland in zijn gang door de maanden van 1965 alleen maar horizontaal, zo zien we maar ten dele. We mogen in het geloof uitspreken, dat de Heer der gemeente Zich ook in 1965 met alle kerken en kerkjes en gemeenschappen en groepjes en individuen heeft beziggehouden. In hoeverre harten vatbaar waren voor Zijn vermaningen, in hoeverre mensen zich door de Heilige Geest lieten leiden, dát is in de hemel nauwkeurig genoteerd.

Ploeger

DS J. BOSMA ZIEK

Ds J. Bosma, voorganger van de baptistengemeente te Arnhem zal wegens ziekte gedurende enkele weken niet in staat zijn zijn arbeid te doen. Ds Bosma is getroffen door de ziekte, die hem ook enkele jaren geleden reeds noopte tot een langdurige rustperiode.

We wensen hem van harte beterschap!

NADER BEZIEN

Kerstbestand

Dertig uur lang hebben de kanonnen en de mitrailleurs in Vietnam gezwegen. Dertig uur lang bleven de bommenwerpers van de Amerikaanse luchtmacht aan de grond. Dertig uur lang was er ‚vrede-op-aarde'. Omdat het kerstmis was.

Even hoopten we — en volgens de krant van de dag na kerstmis hoeven we die hoop nog niet helemaal op te geven — dat dit kerstbestand een wapenstilstand van langere duur zou inluiden, dat het 't begin zou zijn van onderhandelingen die een einde zouden maken aan deze, zoals gezegd wordt, onzinnigste van alle oorlogen. Het zal wel een politieke bedoeling hebben gehad toen de Vietcong als eerste van de strijdende partijen een kerstbestand aanbood. Maar evengoed: Wat een beschamende uitdaging van deze god-ontkennende kommunisten. Beschamend voor de andere partij, het ‚christelijke' Amerika!

De paus heeft in een boodschap zijn vreugde over dit bestand geuit en ervan gezegd „diepe dankbaarheid te voelen voor de mensen van goede wil, die dit vreedzame gebaar hebben gemaakt".

Natuurlijk, ook wij verheugen ons erin, dat — al was het dan misschien maar voor een paar dagen — het oorlogsmonster het zwijgen werd opgelegd. En toch...

Hebben de verantwoordelijke leiders werkelijk begrepen, dat kerstfeest vieren en oorlog voeren elkaar uitsluiten? Ziet men werkelijk in, dat het voor God niet bestaan mag de vinger aan de trekker te hebben en tegelijk te zingen van Zijn welbehagen in de mensen?

Maar, als het kerstlied uit is, mag het dan wel weer?

De eerlijke konsekwentie van het kerstbestand in Vietnam is, dat onmiddellijk open onderhandelingen worden begonnen. Het zich christelijk noemende Amerika dient daartoe het initiatief te nemen.

Is men tot deze konsekwentie niet bereid — de les van de geschiedenis der volkeren doet ons vrezen — dan geven deze verantwoordelijke leiders, dachten wij, er duidelijk blijk van niet meer van het kerstevangelie te hebben begrepen, dan de inbreker die bij zichzelf het besluit nam niet langer de Dag des Heren te ontheiligen door voortaan op die dag niet uit stelen te gaan. Of, en dat is ook nog mogelijk, het kerstfeest is voor hen slechts een aanleiding geweest om een ‚vreedzaam gebaar' — en niet meer dan een gebaar — te maken.

Laten we, vooral in deze dagen, bidden voor het arme beproefde volk van Vietnam. En voor hen die verantwoordelijk zijn voor oorlog en vrede!

v. D.

gemeenteberichten

VLOTTE HERBOUW IN AMSTERDAM

Amsterdam-C - (G.P.) — De gemeente Amsterdam-Centrum is de schrik weer te boven die haar beving toen in april haar kerkgebouw werd afgekeurd en terstond moest worden ontruimd. Want: De gemeente West stelde terstond hart en kerkdeuren open; ds W. Veenstra gaf, met aller waardering zijn liefde en zorg nu aan beide gemeenten; velen betoonden een hartverwarmende offervaardigheid; de UBS kwam, zag en hielp; officiële instanties verleenden hun medewerking aan de herbouwplannen!

Nog voor het einde van het jaar kwam een deel van het bouwplan klaar, nl. een zaal gebouwd op de oude stee, die, als later de kerk daarnaast zal zijn verrezen, dienst gaat doen voor zondagsschool en verenigingswerk, maar nu tijdelijk op zondagmorgen de gemeente weer kan huisvesten. Zaterdag 18 december, 's avonds 8 uur, kwam de gemeente met genodigden bijeen in de nieuwe zaal, Kerkstraat 216. Na 'n hartelijk welkom deelde onze voorganger ons eerst mee, tot veler diepe ontroering, het heengaan, naar het Vaderhuis waar geen lijden meer zal zijn van onze geliefde broeder diaken H. Groenewold. Wij gedenken met dankbaarheid de door onze broeder betoonde liefde en dragen in gebed de zijnen op aan de Heer.

De gemeente had gemeend haar dankbaarheid voor de herbouw het beste te kunnen betonen door de viering van het avondmaal, daar gedenkend al Zijn liefde en trouw. De voorganger sprak over het beoefenen der gemeenschap als een opdracht van de Heer met het doel anderen te brengen in de gemeenschap met de Heer. Hij las vervolgens Psalm 84 en verklaarde het verlangen om nu het avondmaal te vieren mede naar aanleiding van Lukas 22 : 11. Moge de Heer Jezus door Zijn tegenwoordigheid onze nieuwe zaal maken tot een feestzaal voor velen.

Na de viering van het avondmaal, het feest der dankbaarheid, sprak namens de UC ds G. van 't Wout. Hij sprak de wens uit dat velen hier de vrede in Christus mogen vinden.

Br C. v. d. Mei overhandigde, namens de gemeente-West, met enkele hartelijke woorden, een enveloppe met inhoud bestemd voor de verdere bouw. Br. H. Visser bracht ons de hartelijke gelukwensen van de Onafhankelijke Baptistengemeente, br Radema toonde het hartelijk medeleven van de Gemeente Noord. Zr Miedema-Oosterloo sprak namens Zusterhulp in dichtvorm en vertolkte, zoals ook Zusterhulp West, de gevoelens door bloemen. Br K. Schoppert toonde de liefde van de jeugd voor de gemeente door het schenken van een paar avondmaalsschalen. De architect, de heer Weber, roemde de hartelijke samenwerking met voorganger en bouwkommissie, de heer Gros, aannemer, wenste ons Gods zegen toe voor de verdere arbeid. Onze oud-consulent, ds J. Reiling, feliciteerde met een hartelijk schrijven, zo ook ds Boeschoten.

Al met al werd de gemeente omringd met de bewijzen van liefde en sympathie van velen. Het koor o.l.v. br G. Veenstra droeg van harte 't zijne daartoe bij.

Er is nog veel te doen, maar de betoonde offervaardigheid geeft het volle vertrouwen voor de toekomst. En als straks de kerk zelf gereed zal zijn, zal de gemeente Centrum voor het eerst in haar bijna honderdjarig bestaan een kerkgebouw heben dat niet verscholen ligt achter de huizen, maar voor een ieder duidelijk zichtbaar gelegen zal zijn met het front aan de straat, ook daardoor anderen nodend met ons daar binnen het feest te vieren van de verlossing in Christus onze Heer.

DOOPDIENST IN NIEUW AMSTERDAM

Emmen - (D.M.) — Afgelopen zondag was een zeer blijde dag voor de broeders en zusters in Nieuw Amsterdam, want het was de eerste maal dat daar in deze baptistengroep een doopsbediening plaats had.

Het gebouwtje aan de Wijkstraat, dat al een goede opknapbeurt heeft gehad, heeft nu ook een mooi orgeltje en was bij deze gelegenheid nagenoeg geheel bezet.

Ds C. de Jong van Klazienaveen had tot tekst gekozen Gal. 3 : 27: ‚Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed". Bij monde van br Stellinga werd de dopelinge bij het avondmaal hartelijk welkom geheten en de hoop werd uitgesproken, dat anderen dit voorbeeld zouden volgen.

Dan rest ons nog te berichten, dat op de zeer hoge leeftijd van 91 jaar de oudste zuster onzer gemeente, zr Hs. Bakker-Veltrop, ons door de dood is ontvallen. Zij was bijna negen jaar in ‚Avondrust' en was daar, niettegenstaande ze veel pijn moest dragen, een stille en blijmoedige getuige van haar Heer en Heiland.

VAN DE ECU

Gemeenten, die in 1966 in aanmerking wensen te komen voor subsidie van de ECU worden vriendelijk verzocht dit zo spoedig mogelijk schriftelijk ter kennis van de sekretaris te brengen. Het adres is: Seringenlaan 37, Hoogeveen.

Gemeenten, die in 1966 een bizondere evangelisatieaktie hopen te houden en daarbij ook graag financiële hulp van de ECU zouden willen ontvangen, worden eveneens verzocht dit in ieder geval vóór 15 januari a.s. door te geven.

Namens de ECU,

E. J. Huizing, sekretaris.

JEUGDLEIDERS-ONTMOETING

De leiders en leidsters van de tussenjeugdgroepen (12—15 jaar) hopen elkaar D.V. te ontmoeten op zaterdag 8 januari a.s. in Hotel Van Geitenbeek (t.o. station) te Zwolle. De konferentie duurt van 3.00 u tot 6.00 u 's middags.

De deelnamekosten bedragen *f* 5,— per persoon. De reiskosten worden vergoed. Het zou goed zijn wanneer men zich voor deelname aan deze ontmoeting opgeeft aan de algemeen-sekretaris der NBJB, ds Ph. Lindeman Wzn, Jan Luykenstraat 5 te Utrecht; tel. (030)-32960.

Theologische oudejaarsavond

Drs J. Reiling
rektor seminarium

In de geschiedenis van de theologie zal 1965 bekend blijven als het sterfjaar van vier grote theologen. In het begin van het jaar stierf Martin Buber en korte tijd later Albert Schweitzer. Tegen het einde van het jaar overleden Paul Tillich en Hendrik Kraemer. Vier groten in de wereld van de theologie, die ieder op zijn wijze een stempel hebben gedrukt op het theologisch denken en doen van de laatste decennia.

Albert Schweitzer

Schweitzer was de oudste, niet allen in jaren maar ook theologisch. Zijn levensloop is bekend en behoeft hier niet opnieuw gereleveerd te worden. Zijn betekenis op humanitair gebied is onbetwist. Zijn theologie is dat allerminst. In 1906 publiceerde hij een boek, over de geschiedenis van het onderzoek naar het leven van Jezus. Hij wees, in het voetspoor van Johannes Weiss, de negentiende-eeuwse Jezus-beschouwing, die van hem een welwillend liberaal denkend profeet had gemaakt, radicaal af en legde de betekenis van de eschatologie voor het verstaan van Jezus bloot. Daarmee hebben Weiss en Schweitzer een nieuw tijdvak in de bestudering van Jezus ingeluid. Schweitzer ging echter verder dan Weiss en meende dat Jezus geleefd en gewerkt had in de gedachte dat nog tijdens zijn leven het Koninkrijk van God zou aanbreken. Toen dit uitbleef, ging hij naar Jeruzalem om door het uitlokken van zijn eigen dood de komst van het Rijk als het ware af te dwingen, in het vaste geloof dat God hem niet in de steek zou laten. Toen ook dat niet gebeurde, riep hij uit: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?”, en stierf. Deze Jezus-beschouwing wordt de consequente eschatologie genoemd, omdat zij meent dat alleen de stelling dat, eerst Jezus en later de gemeente de komst van het Rijk zeer nabij achtten, in staat is ons het Nieuwe Testament werkelijk te doen verstaan. Dit impliceert dat de toekomstverwachting van het Nieuwe Testament, die immers niet is uitgekomen, heeft afgedaan. Desondanks putte Schweitzer uit de figuur van Jezus van Nazaret inspiratie voor zijn leven van zelfsverloochening en dienst. Aan het einde van zijn werk over het leven van Jezus schrijft hij: Als een onbekende en naamloze komt hij tot ons, zoals hij aan het strand van het meer op die mannen toetrad die niet wisten wie hij was. Hij zegt hetzelfde woord: gij echter, volg mij na!, en plaatst ons voor de taken die hij in onze tijd moet verrichten. Hij gebiedt. En aan hun die hem gehoorzamen, wijzen en onwijzen, zal hij zich openbaren in datgene wat zij in zijn gemeenschap aan vrede, arbeid, strijd en lijden mogen beleven, en als een onuitsprekelijk geheim zullen zij ervaren wie hij is. Wij mogen rustig aannemen dat deze woorden geen stichtelijke frase zijn maar voort zijn gekomen uit Schweitzers eigen ervaring met Jezus van Nazaret, die meer macht over de ziel van Albert Schweitzer had dan op grond van diens historisch onderzoek voor mogelijk gehouden kon worden.

Martin Buber

Martin Buber was geen christen maar jood en daarbij een van de nobelste en beste vertolkers van het joodse geloof. Toch is zijn invloed in de christelijke theologie zeer groot geweest. Hij is het geweest die de theologen weer heeft geleerd dat God dynamisch en persoonlijk is en in een Ik-Gij verhouding tot de mensen staat. Hij heeft met zijn vertaling van het Oude Testament — Buber zelf spreekt van een Verdeutschung der Schrift — een geheel nieuwe stijl van bijbelvertalen en -vertolken geschapen. Hij vertaalt niet in de strikte zin van het woord, hij zet over, en wel het hebreeuwse taaleigen in duitse woorden en zinnen. Kan hij voor een hebreeuwse uitdrukking geen passend duits woord vinden, dan maakt hij er een. Aldus ontstaat een zeer eigenaardig duits waarvan echter een grote bekoring uitgaat. Vele theologen zijn zeer in de ban van Bubers bijbelvertaling. De meesten echter missen de taalbeheersing zowel van de bijbelse talen als van hun eigen taal, die Buber had en zijn daardoor niet veel meer dan napraters.
Buber heeft ook over Jezus geschreven. Hij beschouwt hem als een echte zoon van Israël, anders dan Paulus die volgens Buber Jezus' bedoeling ten zeerste heeft misverstaan en omgebogen. Zo is een andere wijze van geloven ontstaan, die christendom en jodendom van elkaar scheidt. Niettegenstaande deze opvatting is Bubers invloed groot, met name onder die school van theologen die meent dat de gemeente niet anders is dan een loot die geënt wordt op de oude stam van Israël.

Paul Tillich

Ook Tillich was van oorsprong een Duitser, maar heeft al in 1933 de wijk moeten nemen voor Hitler. Zijn belangrijkste jaren bracht hij in Amerika door. Pas op oudere leeftijd is hij theologisch ook in Europa bekend geworden, met name na de oorlog. Tillich belichaamde de beste tradities van de vrijzinningheid van de eerste helft van deze eeuw, was religieus socialist van overtuiging en wijsgeer van instelling. Hij is in bredere kring bekend geworden door zijn popularisator, bisschop Robinson, wiens Eerlijk voor God niet veel meer is dan een aftreksel van Tillichs godsleer.
Twee dingen hebben mij bij Tillich altijd weer getroffen. In de eerste plaats is Tillich gegrepen geweest door de vraag naar het zijn. Hij kon zich God niet denken als een stuk van de gewone werkelijkheid, dat wil dus zeggen: een stuk van zijn eigen schepping. Zo kwam hij tot zijn godsopvatting als de *grond van het zijn*. In de tweede plaats heeft Tillich altijd begrepen en betoogd dat de grond van ons zijn, God door en in zijn openbaring het zijnde wil veranderen en leiden tot een nieuw zijn. Bij geen theoloog heb ik een zo diepe en mooie beschouwing gelezen over het nieuwe zijn in Christus naar aanleiding van Gal. 6 : 15.

Hendrik Kraemer

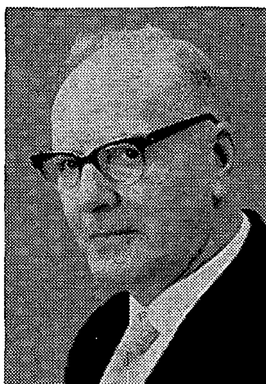
Aan hem wijdde zendeling Van der Veen onlangs een uitstekend artikel in ons blad. Als theoloog was Kraemer practicus. Voor hem was theologie doén. Voor het openbreken van allerlei vastgelopen kerkelijke verhoudingen en toestanden heeft hij zeer veel betekend. De centrale vragen van de theologie heeft Kraemer niet opnieuw aan de orde gesteld. Voor hem was het evangelie niet discutabel. Juist daardoor heeft hij sterk gestaan en anderen sterk doen staan in de confrontatie met de niet-christenen. Toen hij voor enkele jaren eens op De Vinkenhof voor de N.B.S.V. had gesproken, zei iemand dat het alleen al een geloofsversterking was te weten dat zo'n man een christen was.

De oude meesters

Deze korte beschouwing is gegaan over mannen wier wortels nog lagen in de vorige eeuw. Kraemer, de jongste, was geboren in 1888. Allen behoorden tot de generatie die na de eerste wereldoorlog het theologisch denken beheersten. Maar hun invloed is toch niet zo groot geweest als die van de grootmeester uit Bazel, Karl Barth. En het is de vraag of op dit ogenblik de invloed van Rudolf Bultmann niet nog groter is. In zijn pogen de moderne mens met het evangelie te bereiken gaat Bultmann het verst, zo ver dat het evangelie ophoudt evangelie te zijn en wordt tot iets anders, nl. een levens- en wereldbeschouwing.
Merkwaardig is het feit dat er onder de huidige theologen geen reuzen zijn van het formaat van de oude meesters, die

Ds B. Fabrie met emeritaat

A.s. zondag zal ds B. Fabrie afscheid nemen van de baptistengemeente te Haulerwijk om zich daarna als emeritus-voorganger te vestigen in Hoorn.
Ds Fabrie, geboren op 20 januari 1900 te Maastricht, ontving zijn theologische opleiding aan het vermaarde Spurgeon's College te Londen (1925—1928) en verbond zich daarna aan The International Old Baptist Union, met als standplaats Den Haag. In 1947 begon ds Fabrie zijn voorgangersloopbaan in onze uniegemeenschap. De eerste gemeente welke door hem werd gediend was die te Zandbulten (Fr.). In deze periode moest vanwege de grote toeloop van belangstellenden het kerkgebouw van de gemeente worden uitgebreid met een galerij. In 1950 verbond ds Fabrie zich als voorganger aan de gemeenten te Workum en Makkum. De gemeente te Makkum, welks eerste voorganger ds Fabrie was, sloot zich in die tijd aan bij de Unie van Baptistengemeenten. In 1954 volgde ds Fabrie de roep van de gemeente te Enschede. Friesland bleek echter een grote voorliefde te bezitten want in 1958 betrok het gezin Fabrie de pastorie van de gemeente te Noordbergum. In deze tijd werd onder leiding van ds Fabrie de baptistengemeente te Dokkum geinstitueerd. Tijdens zijn ambtsperiode aldaar vierde ds Fabrie ook zijn 25-jarig jubileum als evangelie-dienaar, (30 april 1961). In juli 1962 verbond de a.s. emeritus-voorganger zich aan zijn laatste gemeente, opnieuw in Friesland, namelijk Haulerwijk.
Zang en muziek hadden de warme liefde van ds Fabrie. In meerdere van de door hem gediende gemeenten leidde dit tot oprichting van een evangelisatie-zangkoor waarvan ds Fabrie dan tevens als dirigent optrad. Ook het gemeentekoor van Haulerwijk werd door ds Fabrie geleid.
Gedurende enkele jaren trad ds Fabrie op als sekretaris van de Bond van Baptistengemeenten in Friesland; ook het voorzitterschap van deze bond werd enige tijd door hem waargenomen.
De gemeente te Haulerwijk zal stellig met weemoed afscheid van deze pastor nemen.
We wensen ds en mevrouw Fabrie een gezegende levensavond in het oude west-

Ds. B. Fabrie

friese Hoorn. We zijn ervan overtuigd, dat zij beiden, ook al wonen zij straks niet in een plaats waar een gemeente is gevestigd, het kontakt met de gemeente stellig zullen onderhouden. Ds Fabrie is nog voldoende vitaal om in vakante gemeenten spreekbeurten te vervullen!

v. D.

---

reeds zijn heengegaan of nog leven. De nieuwe lente van na 1920 is overgegaan in herfst en nog steeds kondigt zich geen nieuw voorjaar aan. De theologie heeft het moeilijk in de discussie met het moderne denken en levensgevoel. Zij heeft het nog veel moeilijker in de strijd tegen traditionalisme in eigen kring. In dit opzicht heeft ook Barth haar niet uit het diensthuis uitgeleid. Toch is er een zoeken en tasten naar een nieuw uitspreken van het geloof. Er zal veel van de Heilige Geest nodig zijn voordat ook de theologie weer uitbarst in de nieuwe tongen waaraan onze tijd behoefte heeft.

J.R.

WEEK VAN GEBED VOOR DE EENHEID VAN DE CHRISTENEN

De week van gebed voor de eenheid van de christenen, die elk jaar over heel de wereld in januari wordt gehouden, zal in 1966 worden gehouden van 18—25 januari. Het thema van de week zal zijn ,Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn' (Ez. 37 : 27).
Het sekretariaat van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland (Maliebaan 88, Utrecht) heeft de uitgave verzorgd van de leidraad welke tijdens deze gebedsweek wordt gebruikt. Exemplaren hiervan kunnen door storting op girorekening 322105 ten name van de Stichting ten dienste van de Oecumenische Raad in Nederland, Utrecht worden besteld. De prijs bedraagt *f* 0,15 per exemplaar; per 100 ex. *f* 9,—.

Mededeling

De baptistengemeente te Sneek deelt mede dat van haar renteloze lening zijn uitgeloot en betaalbaar gesteld de nummers 20, 22, 34 en 75. De houders/sters van deze stukken ontvingen inmiddels bericht.

Namens de beheerskommissie,
S. H. v. d. Werf

Adreswijziging

Het adres van ds B. Fabrie is met ingang van 3 januari a.s. Draafsingel 41, Hoorn, tel. 02290-4281.

TON VAN BUSKES

De Kaapse Synode der Nederduitse Gereformeerde Kerken (in Zuid Afrika) heeft er onlangs zijn afkeuring over uitgesproken, dat de Vrije Universiteit te Amsterdam een ere-doktoraat toekende aan dr Martin Luther King Jr. Dr Luther King zou kommunistische sympathieën hebben en de zaak van het kommunisme bevorderen.
Dr J. J. Buskes stelt nu in het blad *In de Waagschaal* een ton beschikbaar indien de Kaapse Synode hem met citaten uit de geschriften en toespraken van dr King bewijst, dat deze inderdaad kommunistische sympathieën heeft en de zaak van het kommunisme bevordert.

TELEFOONBIJBEL IN STOCKHOLM

In Stockholm kan men door een bepaald nummer te draaien telefonisch naar het voorlezen van een kort bijbelgedeelte luisteren. Ieder etmaal bellen 200 à 300 personen op.
Het was de redacteur van het tijdschrift „Vår Kyrka", Anders Beybom, die in 1962 het initiatief tot deze „telefoon-bijbel" nam. Het opnemen van het bijbelgedeelte - iedere dag een nieuw - geschiedt op een band, en deze bandopnamen zijn verbonden met een telefoon, zodat het beantwoorden van degenen, die opbellen, automatisch geschiedt. Op deze wijze komt niemand in contact met degenen die opbelt, maar af en toe, wanneer de aanleg gecontroleerd wordt, heeft men het geratel van schrijfmachines of rumoer uit grote zaken als geluidscoulissen achter de aanvrager gehoord.

-CW

VEREISTEN VOOR EEN PREDIKANT

Vrienden, hier kunt gij nu lezen hoe een dominee moet wezen!

Niet te groot en niet te klein;
Niet te grof en niet te fijn;
niet te vroom en niet te slecht;
niet te krom en niet te recht;
niet te moedig, niet te bang;
niet te kort en niet te lang;
niet te zuinig, niet te gul;
geen professor en geen prul;
niet te hoog en niet te laag;
niet te vlug en niet te traag;
niet te stijf en niet te slap,
niet te lelijk, niet te knap;
niet te cru en niet te kies,
niet te slordig of precies;
Niet te huur en niet te koop;
Och, wat is er weinig hoop!
Want de kudde, onverdroten,
zoekt een herder met vijf poten!

(Overgenomen)

Lezers aan het woord

VINKENHOF-STUDENTEN MISSEN AANSLUITING

Geachte eindredakteur,

Enkele dagen geleden is weer eens een weekend gehouden (het 13e sinds 1959), speciaal bestemd voor de studenten in en rond de gemeenten.
Dank zij ruime financiële medewerking van de Unie, van de NBSV en van de beide gemeenten te Groningen (in Groningen zijn ruim 20 studenten ,van baptisten huize') waren wij in staat de prijs van het weekend laag te houden en bovendien aan de deelnemers die niet verdienen een tegemoetkoming in de reiskosten te verlenen.
Het belangrijkste onderwerp voor het weekend was ,Geloof en Wetenschap', ingeleid door drs. J. Reiling.
Ruim 70 uitnodigingen werden verzonden: aan alle bekende studenten aan de universiteiten en hogescholen en aan de studerenden aan ons seminarium; bovendien aan een aantal leraressen, onderwijzeressen e.d. Het resultaat was dat onder de 35 aanwezigen zich studenten bevonden in de medicijnen (en psychiatrie), in de natuurkunde, in de chemie, in de farmacie, in de biologie, in de economie en in de sociologie, maar geen enkele van onze a.s. theologen.
Wie iets weet van de huidige ontwikkeling in de theologie zal het met ons eens zijn, dat juist nu de kansen om in gesprek te komen met en kennis te nemen van de gedachten van hen die in een andere tak van wetenschap studeren, door de Vinkenhof-studenten met beide handen zouden moeten worden aangegrepen, al was het alleen maar om later als predikant in staat te zijn een gesprek met deze mensen — die (hopelijk) ook tot de gemeente gaan of blijven behoren — te voeren. Niets daarvan, de Vinkenhof was — ondanks rectorale aansporingen — niet vertegenwoordigd (en dat niet voor de eerste maal).
Het lijkt ons dat de bezorgde toon, door onze vriend Aaldring enkele weken geleden in deze kolommen gebezigd t.a.v. de opleiding in wezen terug te voeren is tot de (verontrustende) gedachte, dat de aansluiting tussen Vinkenhof-studenten en overige studerenden (en zij niet alleen) nu al jarenlang ontbreekt.

Groningen K. Feringa.

ABONNEES WORDEN UITGENODIGD

het abonnementsgeld over 1966 nu te gaan overmaken op giro 92 60 ten name van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland, Amsterdam, correspondentieadres: Dalweg 77, Arnhem, door storting van

f 14,— over het gehele jaar ineens, of
f 7,— over het eerste half jaar, of
f 3,50 over het eerste kwartaal.

Dan voorkomt U de inningskosten van een kwitantie (70 cent). Voor Uw medewerking onze hartelijke dank.

Met grote dankbaarheid en vreugde geven wij kennis van de geboorte van onze dochter

HANNAH ANNIETA

Drachten, 23 december 1965
De Slag 29

W. Blaauw
A. M. Blaauw-Tijman

In haar Heer en Heiland is van ons heengegaan onze lieve moeder, groot- en overgrootmoeder

JANTJE KUILMAN

in de ouderdom van 85 jaar. Weduwe van Gerhardus Kruizinga.

Namens de familie
Chr. Kruizinga.

Vriescheloo, 6 december 1965.

(Herplaatsing wegens miszetting)

Heden nam de Here tot zich na een geduldig gedragen lijden onze geliefde man en vader, zoon, behuwd zoon, broeder, behuwd broeder en oom

HENDERIEKES GROENEWOLD

in de leeftijd van 42 jaar.

Joh. 14 : 2, 3

W. Groenewold-v. d. Laan
J. J. H. Groenewold

en familie.

Amsterdam, 18 december 1965
Jasonstraat 15 III.

Aan alle zusters en broeders en vrienden onze hartelijke wensen voor 1966.
Fam. A. Gebel, Vaillantlaan 49, Den Haag.

Wij wensen alle broeders en zusters van harte een gezegend 1966 toe.
Fam. Maters, Heerlen.

Tabitha-Bouw-Actie, De Saedkampe 16, Zwagerveen (Fr.), giro 1028558, wenst alle Tabitha-vrienden een gezegend 1966.

Ds en mevr. B. Fabrie-de Jong wensen alle bekenden en vrienden een voorspoedig en gezegend nieuwjaar.
Hoorn, Draafsingel 41.

Aan al onze broeders en zusters wensen wij een gezegend 1966. 2 Corinthiërs 9 : 8.
Fam. J. H. Blenkers, Staveren.

J. Schut, Peyserhof 5, Angerslo-Emmen, wenst familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 1966.

Wij wensen allen een gezegend 1966.
Fam. H. v. d. Berg, Hasebroekstr. 8, Utrecht.
Opa Zwart, Oud Kath. Rusthuis, Mariahoek 16—17, Utrecht.

Wij wensen alle broeders en zusters, vrienden en bekenden een gezegend en voorspoedig nieuwjaar toe.
Fam. Tent, Weerdingerstraat 244, Emmen.

Alle vrienden en bekenden een gezegend 1966 toegewenst door Wim en Annie Smits (Arken- en botenverhuur), Staveren.

Alle broeders en zusters een gezegend 1966 toegewenst met de bede uit lied 695 (bundel Joh. de Heer):

Heer, och zend de spade regen
op 't gezaaide door Uw hand;
Stort een nieuwe rijke zegen
Over 't dorre Nederland
Koor: Zend een kool van 't altaar neder
Vul ons met dat heilig vuur,
Heil'ge Geest zo zacht en teder
O! daal neder in dit uur.

D. Hoogteyling
A. G. J. Hoogteyling-Mostert
Ermelo, Gelreweg 30.

Aan alle medeverbondenen in Christus Jezus een gezegend 1966.
G. Kleinhuis-Kuilman, N.V. Cappelstr. 24, Ter Apel.

Administratie en redaktie wensen alle lezers een gezegend nieuwjaar!

DE VINKENHOF, Biltseweg 10, Den Dolder vraagt tegen 1 april 1966 een

ADJUNCT - HOOFD VAN DE HUISHOUDING

(inwonend) die bij gebleken geschiktheid na ongeveer een jaar het huidige hoofd kan opvolgen.

Ervaring in soortgelijke funkties strekt tot aanbeveling.
Leeftijd niet beneden 25 jaar.

Salaris in overeenstemming met geschiktheid en verantwoordelijkheid.

Brieven met uitvoerige inlichtingen en opgave van referenties aan de rektor, drs J. Reiling.

Zaai uw zaad in de morgen

en laat uw hand tegen
de avond niet rusten.
Want gij weet niet
of het ene gelukken zal
of het andere,
dan wel of beide tezamen
goed zullen zijn.

Zaai onophoudelijk ZAAIERS